Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende
Udgiver: De Danske Handelsmedhjælperes Forbund
Udgivelsesår: 1925-1926

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR MEDHJÆLPERSTANDENS FAGLIGE INTERESSER

UDGIVET AF

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

REDIGERET AF JENS JOHANSEN

1925

25DE AARGANG

Arbejderbevægelsens Arkiv

KØBENHAVN
ANTON M. JENSENS BOGTRYKKERI
1925

INDHOLDSFORTEGNELSE

REDAKTIONSARTIKLERNE ER BETEGNET MED *

Forbundets Anliggender.

a) Agitationen.

Clerk: Agitationen i København 126
Pedersen, Gustav: Nyt Fremstød i København .. 103
* Ny Afdeling i København 13
* Fra Arbejdsfeltet (Nyborg) 16
* - — (Aars-Aalestrup—Helsinge) 22
* To Agitationsmøder (Nykøbing M.—Kerteminde) 44
* Til Medhjælperne paa Landpladserne 97
* Landagitationen 115
* Livligt Møde i Holstebro 115
* Agitationsmøde i Odense 115
* Agitationsmøde i Esbjerg 125

b) Fra vor Centralledelse.

* Beretning for Juli Kvartal 1924 23
* — - Oktober Kvartal 1924 46
* — - Januar Kvartal 1925 59

c) Indre Anliggender:

Hansen, Julius: Hjælpefonden 73
— Indsamling til de lockoutede Arb. 75
— Arbejdsløshedskassens 10-Aarsdag 89
Hansen, P.: Hjælpefonden 73
S.: Tillidsmandsmøde i København 23
* Randers Afdeling 1900—28. Januar—1925 9
— Schjønning Rasmussen: Ved Jubilæet 11
— Johs. Jensen: Ved Milepælen 12
* Esbjerg Afdelings 25-Aars Jubilæum 17-24
— Gustav Rathe: Ved Jubilæet 19-32
* Thisted Afdeling 25 Aar 33-40
— L. Jensen: 25 Aar 35-44
* Nykøbing Mors Afdeling 1900—4. Decbr.—1925 117
— Chr. Breum: Vor Afdeling .. 118
* Vort Administrationssystem 49
* Medhjælperpensionater, Fredericia og Nakskov 56
* Kommunale Kontorfunktionærers Fællesklub 112
* Strejkebrydere maa tilbagebetale Understøttelse 127

d) Kongressen:

Nielsen, Michael: Velkommen til Aarhus 92
* Kongressen 55-100
* Jubilæumskongressen 65
* Kongressens Dagsorden 66
* Kongres-Notitser 71
* Direkte Medlemmer og Kongressen 55-64
* Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde 89
* Kongressen har talt 101-128
* Kongres-Referat 104-119
* Kongressens Resolutioner 107
* Kongresfotografier 115
* Kongresprotokollen 115

e) Forbundets Jubilæum:

Hyllested, Åge: Gamle og dog evig unge Tanker .. 82
Johansen, Jens: Fortid og Nutid 78
Pedersen, Gustav: Hovedstad og Provins 90
Wraae, Peter: Aabent Brev 90
Vort Forbund, Digt af Fr. D. 77
Hilsener fra Udlandet. G. J. A. Smit jr. 83
— J. A. Lundgren 84
— Arthur Hellman 85
— B. Eckblad 85
Af Mindernes Bog: A. Andreasen 86
— H. P. Hansen, jun. 86
— A. Ipsen 87
— A. Lorentzen 87
— Th. Hansen 87
* Forbundets Jubilæum 54-72
* Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund 1900-1925 79
* Forbundets Stifter 96
* Festlighederne i Aarhus 108
* Omkring Forbundets Jubilæum 122
* Festskriftet 127

f) Forskelligt.

Johansen, Jens: Ved Pladsskifte 118
— Kontingentet 121
* Ombytning af Medlemsbøger 8
* Restancer 4-15-31
* Lommebogen 4-24-114-126
* Tolk søges 40
* Noderne til Medhjælpermarchen 47-55

Hovedbestyrelses- og Repræsentantskabsmøder.

* Hovedbestyrelsesmødet den 6. December 1924 4
* — - 22. Marts 1925 32-36
* — - 22.—23. Maj 1925 42
* — - 9.—10. August 1925 98
* Repræsentantskabsmøde den 7. December 1924 6
* — - 24. Maj 1925 53

Arbejdsløsheden.

Hansen, Julius: Arbejdsløshedskassens 10-Aarsdag 89
* Ekstraordinær Arbejdsløshed 8

* Arbejdsløshedsunderstøttelse under Skoleophold 39
* Arbejdsløshedskassernes Virksomhed 54
* Udvidelse af den fortsatte Arbejdsløshedsunderstøttelse 64-128
* Arbejdsløshedskassen gennem 10 Aar 94
* Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde 125

Organisationsspørgsmaalet.

Johansen, Jens: Glædeligt Nytaar 1924—25 1
Jørgensen, Niels: 400 Bankfunktionærer afskedigede 72
N. J.: »Zeit ist Geld« 30
Mikkelsen, P.: Jeg fandt en Solstraale — 59
Pedersen, Gustav: Om Risiko 58
* Under Dyrtidens Svøbe 20
* Organisationens Fremgang 22
* Storlockouten 30-39-41-52
* Principalernes Syn 40
* Organisationens Magt 55

Arbejdstiden.

* Butikernes Sommerlukning 32
* Butikluknings-Spørgsmaalet 63
* Lukkesagen i Herning 76
* Lukkeloven ændres 125
* Lukketiden 128

Lønspørgsmaalet.

* Lønarbejdet i December 6
* Forbundets Lønarbejde 37-63
* Det nye Pristal 72
* Detailpriserne 98
* Et ømt Punkt, Dansk Handelsblad og Detailpriserne .. 103

Overenskomster.

* Ny Overenskomst med A/S C. Olesen, København .. 15-24
* Overenskomsten med Dansk Principalforening 46

Retsspørgsmaalet.

* Valget til Sø- og Handelsretten 8
* Handelsret i Slagelse 32
* Handelsretten i Holstebro 55
* Nogle Retsbetragtninger 57
* Lukkesagen i Herning 76

Sociale Spørgsmaal.

Pedersen, Gustav: Regeringens Forslag om Bedriftsraad 3
* Det socialpolitiske Udvalg sprængt 8
* Lærlingeloven forelagt 12
* Lærlingelovens Revision 24
* Socialpolitisk Reformarbejde 25
* Regeringen nedsætter en Bedriftsraads-Kommission.. 36
* Arbejdskommissionen 44
* Fra Finanslovdebatten 124

Konflikter.

Johansen, Jens: A/S L. Lange & Co., København 16-24-40-56-76-116-126
— A/S Frichs, Aarhus 16-24-40-56-76 116-126
Johansen, Jens: A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosphatfabrik, Aalborg og Nørresundby 16-24-40-56-76-116-126
— Vald Hommel, København.. 16-24 40-56-76-116-126
— Bech & Jørgensen, København 16-24-40-56-76-116-126
— F. C. Bentzon & Co., København 16-24-40-56-76-116-126
— Otto Jacobsen, Hjørring 3-16-24
— Johan H. Bruun, Hillerød 3-24-40-56 76-116-126
— C. Loehrs Fabriker, Fredericia 20-26-39-40-52-56-60-74-76-95-115-116-126
— Fællesforeningen for Danmarks
— Brugsforeninger 74-95
— Thorvald Pedersen, Odense 121

Bag Pult og Disk.

Brøckmann, Alb.: Forsigtighed tilraades 38
Johansen, Jens: Advarsel (Magasin du Nord, Randers) 8
Johansen, Jens: Fornyet Advarsel (N. Poulsen, Grenaa) 16
Jørgensen, Niels: Advarsel 31
— 400 Bankfunktionærer afskedigede 72
Pedersen, Andreas: En arbejdsvenlig Chef 64
* Med Barnepige 8

Lærlingevæsen.

Mikkelsen, P.: Lærlingeforhold 99
* Lærlingeloven forelagt 12
* Lærlingelovens Revision 24
* Lærlingeuddannelsen — set med Medhjælperøjne 27

Undervisning.

* Statsunderstøttelse til Handelsskoleophold 13-55
* Den internationale Højskole i Helsingør 13-99-115
* Det skandinaviske Handelskursus i Stockholm 5.—11. Juli 16-21-30-50-61
* Købmandsskolen 39-75
* Købmandshvile 47
* Borups Højskole 75
* Den jydske Handelshøjskole i Aarhus 75
* Handelshøjskolen 75
* Bornholm Afdeling opretter Handelsskole 76
* Stenografiundervisning pr. Korrespondance 100
* Kursus i Nationaløkonomi 115

Rejseunderstøttelser.

* Statens Rejseunderstøttelser 24

Udlandet.

Hansen, Julius: Det norske Forbunds 10. Kongres.. 58
Medhjælperbevægelsen i Udlandet:
Arthur Hellman, Finland 14
B. Eckblad, Norge 45
* Fra Finlands Affärsarbetareförbunds Kongres 6
* Landsmøde i Norges Handelsfunktionærers Forbund .. 54
* Den skandinaviske Komités Aarsmøde 7-22
* Det skandinaviske Samarbejde (Arbejdsudvalgets Møde) 113
* International Medhjælperkongres 27.—30. September .. 75
— Velkommen 93
— Referat 110
* Bankmedhjælperstrejken i Frankrig 73-95

* Svenska Handelsarbetareförbundet vinder en stor Sejr 114
* Nøden blandt tyske Medhjælpere 128
* Pladsvilkaarene i Udlandet 128

Personalia.

Hansen, S.: En Tak 52
Hesselgreen, J. L.: Svend Balle Hansen, Dødsfald .. 52
Johansen, Jens: Axel Gundel og Hustrus Sølvbryllup 38
Pedersen, Gustav: Jubilæum, Georg Busch 31
* Dødsfald, Direktør Wilhelm Petersen 13

Litteratur.

H.: Anton Juulsen, Digte 115
Lumholdt, Peter: Georg Vitrup Rinfeldt, Profiler.. 76
* Forbundets Festskrift 32-115-127
* Roger Nielsen: Amerika i Billeder og Tekst 55
* Meyers Vareleksikon 55
* Bruuns Rentetabeller 55
* Regnestaven, Anvisning til bruk av 55
* Jacob V. Rasmussen: Handelsregning I 76

Andre Foreninger.

* Foreningen af Arbejdsledere i Danmark 113
* Ny Formand for Dansk Principalforening 116

Forskelligt.

Festudvalget: Sommerfest i Nyborg 47-50
H. H.: Tilbageviste Smædeskrivere 7
* Dagbladet »Børsen« paa Krigsstien 5
* Medhjælperne og de kommunale Valg 20
* De kommunale Valg 29-35
* Patentbind til D. H. K. M. T. 40
* Neu-Ruppiner 40
* En rask Daad 55
* Livsforsikring 100

Fra Afdelingerne.

Aabenraa 56
Aarhus 32-56-64-116-128
Bogense 56
Bornholm 32-116
Esbjerg 56
Fredericia 47
Frederikshavn 40-116
Grenaa 100
Haderslev 32
Hammel 56
Helsingør 32-48-100-116
Herning 128
Hillerød 32-56
Hjørring 32-48-56-100-128
Hobro 48-128
Holbæk 8
Holstebro 56
Horsens 76-100-116
Kalundborg 32
Kolding 48-56-116
Korsør 40-116
Løgstør 40
Nordbane 32-48
Nyborg 56-76
Odense 16-48-76-100
Præstø 76
Randers 32-116
Ringkøbing 56
Roskilde 48-116
Sakskøbing 32
Samsø 48-128
Skanderborg 32
Skive 56-128
Storehedinge 48
Svendborg 128
Sønderborg 128
Thisted 8
Vejle 48
Viborg 128
Vinderup 116

Den sorte Tavle 32-48-56-128

Illustrationer.

Johs. Jensen 9
Randers Afdelings Bestyrelse 10
Arthur Hellman 14-85
Gustav Rathe 17
Esbjerg Afdelings Bestyrelse 18
Esbjerg Afdelings Kontor 19
Det kgl. Slot i Stockholm 21
De kommunale Medhjælperrepræsentanter 29-35
Lauritz Jensen 33
Thisted Afdelings Bestyrelse 34
B. Eckblad 45-85
Sommerstævnet i Nyborg 51
Svend Balle Hansen 52
Det 2. skandinaviske Handelskursus i Stockholm 61
Axel Gundel 79
Vilh. Hansen 80
Åge Hyllested 80
Chr. Ingvoldsen 81
Jens Johansen 81
Centralorganisationens 1. ordinære Kongres i København 30.—31. Marts 1902 82
G. J. A. Smit jr. 83
J. A. Lundgren 84
A. Andreasen 86
H. P. Hansen jun. 86
A. Ipsen 87
A. Lorentzen 87
Th. Hansen 87
Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds Hovedstyrelse 1925 88
Julius Hansen 89
Peter Wraae 90
Gustav Pedersen 90
Afdelingskort 1925 91
Adressen til Axel Gundel 96
Jubilæumskongressen i Aarhus 20.—22. September 105
Bestyrelsen for Nykøbing M. Afd. 117
Forbundets Jubilæumsgaver 123

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 1. 1. Januar 1925. 25de Aargang.

GLÆDELIGT NYTAAR!

1924—1925.

ENDNU er Verden af Lave. Efterkrigens økonomiske Virkninger sætter vedblivende deres uheldige og ubehagelige Spor paa Erhvervsforholdene saavel herhjemme som paa den anden Side af Landegrænserne, og den frie Udveksling af Varer begrænses til Skade for en snarlig Indførelse af mere normale Forhold, ikke mindst i det Erhverv, der beskæftiger sig med Handel og Omsætning.

Denne følelige Mangel paa Bevægelsesfrihed, der for en stor Del er en Følge af de herskende ustabile Valutaforhold, indvirker ogsaa paa mange Maader paa vort Fag. Alene selve Usikkerheden for Erhvervet gør det besværligt at arbejde for Indførelse af fastere Forhold for vort Fags Udøvere, men hertil kommer yderligere, at de stærke Svingninger øver en særdeles uheldig Indvirkning paa Arbejdsmuligheden for vore Standsfæller. Arbejdsløshedsproblemet, der under det nuværende Samfundssystem altid vil være truende for Lønarbejderklasserne, antager derfor under Trykket af Ustabiliteten og de for Tiden givne Omstændigheder et saadant Omfang, at det ved sin egen Vægt trykker ogsaa vor Stands Vilkaar nedad.

Dertil kommer, at Uddannelsesforholdene efterhaanden forringes, idet Udviklingen indenfor Handelen vanskeliggør — for ikke at sige umuliggør — en virkelig alsidig Oplæring, og den teoretiske Uddannelse, der skulde afballancere de for Medhjælperne uheldige Sider ved den Specialoplæring, som hovedsagelig nu finder Sted, er ikke her i Landet udviklet saaledes, at den fuldt ud kan gøre Fyldest paa dette vigtige Omraade. Og Muligheden for, ved et kortere eller længere Ophold i Udlandet, at fjerne Virkningerne af den ensidige hjemlige Uddannelse, er i de senere Aar begrænset i meget betydelig Grad derved, at de enkelte Nationers Isolerings- og Indkapslingspolitik faktisk næsten umuliggør Opnaaelsen af de nødvendige Opholdstilladelser.

Vort store Fag er derfor trods nogen livsinteresseret i, at det nye Aar maa bringe med sig friskere Luft og friere Forhold paa Valutaspørgsmaalets store og betydningsfulde Omraade, saaledes at den klamme Haand, der i den Henseende hviler knugende paa Handel og Omsætning, snarest kan fjernes.

Ud fra den Betragtning kan sikkert den allerstørste Del af Handels- og Kontormedhjælpernes tusindtallige Hær erkende, at den Forandring i Statens Ledelse, som Valgene i April bragte, følte som en Befrielse for alle Lønarbejdere, ja, for alle Byerhvervene, hvis Interesser i de forudgaaende fire Aar i sørgelig Grad blev misrøgtede.

Nogen Lysning i Valutaproblemets Mørke er der da ogsaa at øjne — forhaabentlig er det ikke en Lygtemand!

Vor Stand har aldrig været synderlig socialt forstaaende, har ej heller været præget af nogen social Indsigt, men i det sidste Decennium er der dog sket en betydelig Forandring paa dette Omraade. Vi gaar ikke for langt, naar vi forudsætter, at vore Standsfællers Flertal nu indser, at Handels- og Kontormedhjælperne, saaledes som den økonomiske Udvikling ubarmhjertigt former Standens sociale og økonomiske Kaar, er mindst lige saa interesseret i den sociale Forsorgslovgivning, som alle andre Lønarbejdere — saa meget mere, som langt det største Antal af vore Standsfæller kommer direkte fra Arbejderhjem eller fra de smaa Middelstandshjem, der for begge Kategoriers Vedkommende er hævet og højnet økonomisk og kulturelt ved det af den politiske og fag-

lige Arbejderbevægelser igennem to Menneskealdre udførte maalbevidste og systematiske Arbejde — ikke mindst ved den derpaa hvilende sociale Lovgivning. Tænk blot paa to for den ubemidlede Befolknings Kamp for Eksistensen og Borgerret saa betydningsfulde Love som Sygekasseloven og Arbejdsløshedsloven.

Ogsaa paa dette Omraade ser vi derfor med Fortrøstning hen til Regeringsforandringen og haaber under den nye Ledelse paa blide Kaar for vore Ønsker til Lovgivningsmagten, navnlig med Henblik paa de for os særlig betydningsfulde Love: Lærlingeloven og Butiklukningsloven, som antagelig begge kommer til Revision i det nye Aar.

— — —

Har de samfundsmæssige Forhold saaledes ogsaa for os været prægede af Vanskeligheder, maa det samme siges at have været Tilfældet med de Vilkaar, der i det forløbne Aar har været til Stede for vort faglige og lønmæssige Arbejde.

Med en Medlemsstab, som endnu knapt havde glemt Depressionstidens Angstfornemmelser og Modløshed, i et Fag, der vedblivende og paa femte Aar er tynget af en uforholdsmæssig Arbejdsløshed, med mange Tusinde uorganiserede Standsfæller, som i større eller mindre Grad er tilbøjelige til at gaa for, hvad »Naadig«herren vil give, og med 5—6 gule Foreninger — der oven i Købet kalder sig faglige Organisationer — arrigt bjæffende i Hælene, har vi skullet arbejde os op mod Vinden, baade agitatorisk og overenskomstmæssigt.

I begge Henseender er det i Virkeligheden gaaet bedre, end man kunde vente, og bedre end Omstændighederne, der havde vendt en Mængde Faktorer imod os, tydede paa.

Forbundets Medlemsantal er godt og vel 13,000, og de seneste Maaneder har vist en god og glædelig Tilgang, der synes at varsle bedre og gunstigere Betingelser for Agitationen i Fremtiden. Herfor taler ogsaa, at der i 1924 er oprettet 3 nye og virksomt arbejdende Afdelinger.

I Aarets Løb er dels fornyet og dels nyoprettet 37 Lønoverenskomster, der omfatter ca. 2000 Medlemmer, medens der desuden er løbende, uden at have været opsagt, ca. 130 Overenskomster omfattende ca. 4000 Medlemmer. Alene de sidste to Maaneder har bragt os 5 nye Overenskomster, afsluttede med Firmaer, med hvilke Forbundet ikke tidligere har kontraheret.

Selv om der kan fremsættes berettiget Kritik over dette eller hint Forhold i Overenskomsterne, saa er det dog afgjort, at de har tjent som Skærmbrædt mod den Løntrykningsform, der i de sidste Aar er gaaet raserende hen over Faget, saaledes at det faktisk er Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund, der direkte og indirekte har forhindret, at Principalernes Hensigter i Retning af Lønnedsættelser har kunnet gennemføres fuldtud.

At saadanne Lyster eksisterer, lader sig ikke benægte. De har endog været saa udprægede, at vi i nogle Tilfælde i Aaret 1924 har været præsenteret for det antikverede Standpunkt, at en Principal ikke vilde forhandle med Organisationen, der paa fuldt lovlig Maade optraadte som Medhjælpernes Repræsentant. Vi har derfor været tvunget til i enkelte Tilfælde at maatte anvende mere agressive Midler — Strejke — end vi egentlig ønsker, thi vi er nu som altid før fredsommelige Folk og ser helst, at alle Sager bringes i Orden ad den fredelige Forhandlings Vej. Men er der ingen Mulighed herfor, saa viger vi selvfølgelig ikke tilbage for at kæmpe for vore naturlige og rimelige Krav og for Medhjælpernes Medbestemmelsesret om egne Løn- og Arbejdsforhold — om de Vilkaar, hvorunder de skal sælge deres Arbejdskraft.

Paa dette principielle Standpunkt staar Forbundet urokkelig fast og herom staar alle Medlemmerne ubrydeligt sammen i Enighed — hvad der saa end paa Detailspørgsmaals Omraader kan være delte Meninger om. Og der er saa meget mere Begrundelse for dette Krav, som vi jo nu atter er inde i en Periode, hvor Pengenes Værdi gaar ned Uge for Uge og Maaned for Maaned. Primo Aaret 1924 var Pristallet 204, medens det ultimo 1924 er 214, og dertil kommer, at der fra August til December er foregaaet en betydelig Stigning i Livsfornødenhedernes Priser, saaledes at det faktiske Pristal utvivlsomt ligger adskilligt over det officielle.

— — —

Handels- og Kontormedhjælperne i Danmark maa derfor, ud fra Selvopholdelsesdriftens Erkendelse kæmpe videre for faglig og social Anerkendelse, og det sker kun ved at udvikle og yderligere styrke vor faglige Organisation, derved at den faar ny Tilgang udefra, usvækket og yderligere Tillid indefra. Desuden maa Forbundet styrke sig ved Alliancer med Standsfæller udenfor Landets egne Grænser, dels ved fortsat internationalt Samarbejde, dels ved at udvikle vor Samvirksomhed med vore nærmeste Grander i Norden — Det skandinaviske Samarbejde — der forøvrigt i 1924 er blevet udvidet, idet Finlands Affärsarbetareförbund har indmeldt sig fra 1. Oktober.

— — —

Naar Aaret 1925 gaar paa Hæld, holder Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund sit 25-Aars Jubilæum.

Kolleger og Kammerater!

Idet vi ønsker hverandre et godt og heldbringende

Nytaar med Tak for, hvad hver især i det forløbne Aar har udrettet for vor fælles Sag, skal vi da afgive et højtideligt Løfte om og give Haandslag paa, at vi som Jubilæumsgave til vort Forbund hver især paa sin Plads vil gøre det yderste for paa alle Omraader at bringe det fremad — at øge dets Indflydelse og Slagkraft til Gavn for fælles Interesser.

Glædeligt Nytaar!

Jens Johansen.

Regeringens Forslag om Bedriftsraad.

MANGE Medlemmer vil sikkert, naar de hører Ordet Bedriftsraad, i Aanden se en Velfærdskomité bevogtet af Rødgardister med opplantede Bajonetter.

Hvis man imidlertid læser Socialministerens Forslag til Lov om Bedriftsraad, vil man hurtig blive klar over, at Forslaget ikke i nogen Henseende er paavirket af Tilstande, der opstod i en Del Lande under Omvæltningerne umiddelbart før og efter Krigens Afslutning.

Det er et Stykke praktisk Reformarbejde, der tilsigter at videreføre de faglige Organisationers Arbejde for at vinde Medbestemmelsesret ved Afgørelsen af Spørgsmaal, der griber ind i Arbejdernes og Funktionærernes Arbejdsforhold.

Forslaget er ikke uden Interesse for vor Organisations Medlemmer, idet det for det første omfatter de organiserede Medhjælpere ligesaavel som de organiserede Arbejdere og for det andet stiller en Række Krav, som Organisationen i mange Aar har arbejdet for at faa gennemført.

Der foreslaas f. Eks., at Bedriftsraadene, der vælges af de organiserede Arbejdere (derunder ogsaa organiserede, men kun organiserede Handels- og Kontormedhjælpere) skal have Ret til at udtale sig, inden der træffes Afgørelse i Spørgsmaal, der angaar:

1) Fastsættelse af Arbejdsreglementer og Ændringer og Tilføjelser heri;
2) en almindelig Ændring af Arbejdstidens Lægning;
3) Lægning af Overarbejde eller Natarbejde, naar saadant Arbejde er absolut nødvendigt som Følge af en uforudset Forøgelse af Arbejdsmængden eller andre tvingende Forhold;
4) Lægning af Helligdagsarbejde;
5) Overgang til Anvendelsen af andre Arbejdsmetoder eller andre Former af Arbejdskraft end de hidtil benyttede;
6) Overgang til Anvendelse af 2- eller 3-Holds Drift eller Ophør med Anvendelsen af skiftende Hold;
7) Formen for Indskrænkning af Arbejdstiden som Følge af manglende Arbejde;
8) Principerne, efter hvilke en ved manglende Arbejde nødvendiggjort samlet Afskedigelse af et i Forhold til Virksomhedens samlede Arbejderantal betydeligt Antal Arbejdere skal finde Sted, eller Afskedigelse af en enkelt eller enkelte Arbejdere, der har været uafbrudt beskæftiget i Virksomheden i mere end to Aar;
9) Rækkefølgen af den Virksomhedens Arbejdere tilkommende Ferie;
10) Uoverensstemmelser mellem Arbejdsgiveren og en enkelt Arbejder om Forstaaelsen af indgaaede Overenskomster; Bedriftsraadet skal saavidt muligt søge Uoverensstemmelsen bilagt;
11) udvidet Anvendelse af Lærlinge.

Ifølge Forslaget kan Bedriftsraadet overfor Arbejdsgiveren

a) fremsætte Krav om, inden Virksomhedens Regnskab aflægges, at faa Lejlighed til at gøre sig bekendt med det til Grund for Regnskabet liggende Materiale og at udtale sig om Regnskabets Affattelse; de nærmere Regler for Bedriftsraadenes Beføjelser i denne Henseende fastsættes af Socialministeren;
b) fremsætte Forslag om Gennemførelsen af saadanne Foranstaltninger, der maatte anses for formaalstjenlige for at beskytte Arbejdernes Liv, Velfærd eller Sundhed;
c) fremkomme med Udtalelser om Anvendelsen, Uddannelsen og Behandlingen af Lærlingene i Virksomheden;
d) gøre Henstillinger om ethvert Forhold vedrørende Virksomheden, som kan være af Betydning for Arbejderne eller for Virksomhedens Drift.

De allerfleste af ovennævnte Spørgsmaal har gennem de senere Aar i flere Fag været Genstand for Forhandling mellem faglige Organisationer og betyder saaledes kun, at Loven stadfæster, hvad de stærkeste Organisationer allerede har gennemført i Praksis.

Det vil imidlertid være af ikke ringe Betydning, at det gennem Lovgivningen bliver fastslaaet som en Ret for alle Organisationer.

Der er dog ogsaa nye Felter, der gennem Lovforslaget drages ind under Forhandlinger mellem Arbejder og Arbejdsgiver (Principal og Medhjælper).

Der bliver saaledes Adgang til at paatale de ofte ganske umotiverede Afskedigelser af Medhjælpere, der i en Aarrække har gjort en Indsats i en Virksomhed; men som nu ganske meningsløst udsættes for Vilkaarligheder.

Der bliver sikret Bedriftsraadene og dermed Organisationerne Ret til at faa en Haand i Hanke med Lærlingespørgsmaalet, hvad der i vort Fag kan faa uvurderlig Betydning for Lærlingene og dermed for Faget.

Endelig bliver der ifølge Forslaget Adgang til at faa Indblik i Firmaets Regnskaber, hvorved vi maaske kunde slippe for en Del af de ikke altid helt ægte Jeremiader fra Principalhold, naar der er Tale om at faa et Par Kroner mere om Maaneden til Medhjælperne.

Der kunde vel nok være Anledning til paa enkelte Omraader at ønske klarere præciseret de Punkter, der faar særlig Betydning for Medhjælperne; men bliver Loven gennemført, vil der antagelig ved Forhandling med Udvalget kunne naas saadanne i Reglen mere redaktionelle Ændringer.

Der er ingen Anledning til at tro, at de Kredse, som vi af Erfaring véd betragter en kollektiv Arbejdsoverenskomst blot som en utidig Indgriben i Privatlivets Fred, vil gøre det let endsige medvirke til at ophøje Forslaget til Lov. Det vil sikkert blive saadan, at i hvert Tilfælde de to af Rigsdagens Partier, der føler sig kaldede til at vaage over Arbejdsgivernes eller Principalernes hellige Rettigheder, vil modsætte sig Lovens Gennemførelse; men lige saa sikkert er det, at de i Lovforslaget nedlagte Principper vil vinde Tilslutning i saa vide Kredse af Befolkningen, at deres Gennemførelse kun bliver et Tidsspørgsmaal.

Efterhaanden som det at anbringe Kapital i en Virksomhed i stigende Grad bliver en Spekulationssag og sjældnere bliver dikteret af faglig Interesse for den paagældende Virksomhed, maa der gennem Lovgivning eller paa anden Maade skabes Garanti for, at de, der gennem deres Arbejde i Virksomheden opretholder denne, ikke bliver udsat for Følgerne af Spekulationsinteressernes Enevælde, — altsaa sikres Medindflydelse.

Hvad enten Loven føres igennem eller ej, har vi Interesse i de under Lovforslaget inddragne Spørgsmaal, og i begge Tilfælde vil vi faa Brug for en stærk Medhjælperorganisation til at varetage Medhjælpernes særlige Interesser.

Der ligger derfor ogsaa i Lovforslaget en Appel til os om at styrke vort Forbund.

Gustav Pedersen.

Kampen for Organisationsretten.

Konflikten hos Grosserer Otto Jacobsen, Hjørring, vedvarer.
Kolonialhandler Johan H. Bruhn, Hillerød, blokeret.

STREJKEN overfor Grosserer Otto Jacobsen, Hjørring, er fortsat løbende, endskønt der ogsaa efter dens Udbrud mod Sædvane er rettet Henvendelse fra vor Side til Firmaet om at optage Forhandlinger om en Afslutning. Dette Skridt fra vor Side er vi vidende om kan let udlægges som et Svaghedstegn, hvilket imidlertid paa ingen Maade er Tilfældet. Tværtimod staar vore strejkende Medlemmer fastere end nogensinde i deres Krav om en organisationsmæssig Ordning, og heri støttes de af Kolleger hele Landet over, som er klar over, at deres Kamp er alles Kamp.

Vor Henvendelse til Grossereren var saa lidt et Svaghedstegn, som det netop var et Udtryk for, at vi i den Sag stod stærkt og med Offentlighedens fulde Sympati paa vor Side, saa vi kunde tillade os at gøre et indledende Skridt i Forsøget paa at faa Konflikten løst.

Grosserer Otto Jacobsen stillede sig imidlertid nu som før fuldstændig afvisende overfor Optagelse af en Forhandling med Organisationen, endskønt det er vitterligt, at Strejken gør stor Afbræk i hans Forretning og koster ham langt mere, end Opfyldelsen af Medhjælpernes Ønsker vilde andrage. Det er heller ikke herom Kampen staar, thi der har ikke været rørt ved Lønspørgsmaalet, fordi der ikke er kommen nogen Forhandling i Stand. Kampen drejer sig derfor udelukkende om Organisationsretten, Retten til for vore Medlemmer frit at tilhøre deres faglige Organisation og dermed overdrage den at varetage deres økonomiske Interesser overfor Principalen.

En saadan Strid midt i »Organisationernes Aarhundrede« kan synes ejendommelig. Hr. Otto Jacobsen forbeholder sig sikkert selv sin Frihed til at tilhøre, hvilken Organisation han lyster, og vil sikkert meget have sig frabedt Indblanding fra sine Medhjælperes Side heri. Men en tilsvarende Frihed tillader han ikke sine Medhjælpere. Han forbeholder sig at bestemme, om de maa bruge deres Organisation til Forhandling — og det er selvfølgelig derfor, de staar i den — eller ikke. Et ganske uholdbart Standpunkt!

Den stedlige Fællesorganisation afholdt kort før Jul et Møde, hvor der enstemmigt vedtoges en Resolution, der tilsagde de strejkende Medhjælpere Støtte og udtalte Sympati for deres Kamp. — Forhaabentlig vil Grosserer Jacobsen drage Lære heraf og optage Forhandling, som Organisationen, — der paa ingen Maade har ønsket eller fremkaldt Striden — stadig har tilbudt.

Indtil dette sker, og en Ordning træffes mellem Firmaet og Organisationen, er Otto Jacobsen stadig blokeret for Tilgang af Arbejdskraft.

— — —

I December Maaned har der været Optræk til endnu en Strejke, omfattende flere Medlemmer af Hillerød Kolonialhandlerforening. Sagen forholder sig saaledes, at Forbundet paa Anmodning fra de paagældende Medlemmer tilskrev Kolonialhandlerforeningen sidst i November om Forhandling.

Trods Paamindelse modtoges der ikke noget Svar, hvorfor 1. Strejkevarsel blev afgivet, men herpaa modtoges kun en kort Meddelelse om, at man ikke kunde faa Tid til at beskæftige sig med disse Forhold i Juletravlheden. Trods flere Forsøg lykkedes det ikke at opnaa hverken Forhandling eller Tilsagn om en saadan senere, hvorfor det blev nødvendigt at afgive 2. Strejkevarsel, og Strejken skulde derefter være traadt i Kraft den 16. December.

Fra Organisationens Side blev der imidlertid ved personlig Henvendelse til Kolonialhandlerforeningens Formand gjort endnu et Forsøg paa at afværge en Strid paa et Tidspunkt, der kun kunde skabe Bitterhed paa begge Sider, og der blev ved den Lejlighed af Foreningens Formand givet Tilsagn om Forhandling efter Nytaar. Streiken blev derefter udsat under Forudsætning af, at der ikke fandt Forfølgelse Sted af nogen Art.

Dette er i det store og hele blevet respekteret af Købmændene med Undtagelse af Firmaet Johan H. Bruhn, som har afskediget et af vore Medlemmer i Anledning af den omtalte Sag. Som Følge deraf er

Firmaet Johan H. Bruhn, Hillerød,
blokeret for Tilgang af Arbejdskraft

indtil Forholdene er ordnede, med mindre Opsigelsen tages tilbage. Inden Plads modtages i Firmaet, maa Oplysninger om Forholdene derfor indhentes hos Formanden E. Carlo Petersen, Jespersvej 58 F, Hillerød, eller paa Hovedkontoret.

Jens Johansen.

Uden Rettigheder.

GRUNDLAGET for de Rettigheder, saasom Arbejdsløshedsunderstøttelse, Pladsanvisning, Retshjælp, organisatorisk Lønregulering m. m., Medlemmerne af Organisationen har, er det, at Kontingentet bliver betalt. Restanter er uden disse Rettigheder, og skulde de derfor komme til at trænge til Organisationens Støtte, kan de kun takke sig selv for at maatte undvære den, fordi Kontingentet ikke er betalt.

Dertil kommer, at Arbejdsløshedsloven paabyder, at Medlemsskabet en Gang hvert Aar skal være bragt a jour, nemlig den 31. Marts. Restancer udover denne Dato tillades ikke, og vi nødsages derfor til at slette Vedkommende som Medlem.

Dette undgaas ved forinden at afvikle Restancen. Gør det, og bevar Medlemsskabet og Medlemsrettighederne.

Hovedbestyrelsesmøde

den 6. December 1924.

FORBUNDETS Hovedbestyrelse samledes Lørdag den 6. December til ordinært, kvartaarligt Hovedbestyrelsesmøde paa Hovedkontoret i København.

Samtlige Medlemmer deltog i Mødet, der aabnedes Kl. 9 Form. af Forretningsfører Jens Johansen, der bød Velkommen.

Forhandlingsprotokollerne for Hovedbestyrelse og Forretningsudvalg oplæstes og godkendtes, hvorefter fulgte

Forretningsførerens Beretning.

Jens Johansen indledede det første Afsnit af Beretningen med en Omtale af den øjeblikkelige Situation, der i faglig Henseende er blevet adskilligt lysere. Det var vedtaget at ophæve to Afdelinger, nemlig Østvendsyssel og Nibe, der i nogen Tid havde vegeteret uden at kunne rette sig igen. Afdelingsantallet var derefter 107, medens Medlemsantallet var 13,000. Langt det overvejende Antal Afdelinger var i Fremgang.

Efter Omtale af forskellige administrative Anliggender meddelte Forretningsføreren, at der siden sidste Møde i September var afholdt 37 offentlige Møder, foruden en Del Medlems- og Branchemøder. Desuden var afholdt 5 af de projekterede Kredsmøder.

Under Aarhus Afdeling var oprettet en særlig Klub for Lærlinge, og den i Forbindelse dermed foretagne Agitation havde givet et godt Resultat.

Forretningsføreren omtalte et uberettiget Angreb, som Dagbladet »Børsen« havde rettet paa Forbundet i Anledning af, at der udenfor Købmandsskolen var uddelt nogle Agitationscirkulærer til Eleverne.

Ligeledes omtalte Forretningsføreren de mange socialpolitiske Spørgsmaal, der var fremme for Tiden, derunder det netop forelagte Forslag om Indførelse af Bedriftsraad.

Det var paany vedtaget at avertere i Dagspressen angaaende Pladsanvisningen, hvis Virksomhed iøvrigt havde været præget af Sommermaanederne. I København var der saaledes anmeldt 68 og besat 46 Pladser, medens Opgørelsen for Provinsen endnu ikke forelaa.

Efter at nærmere Oplysninger om Arbejdsløshedskassen var givet, fandt der nogen Diskussion Sted, hvori N. Jørgensen, Aage Jepsen, Viggo Pedersen og Vilh. Jacobsen deltog, medens Forretningsføreren replicerede.

Det vedtoges at udvide det paa sidste Møde nedsatte Udvalg angaaende Afdelingernes Administration med et Medlem og hertil valgtes Johs. Jensen.

Forretningsføreren omtalte derefter det faglige Arbejde, hvori der nu var mere Flugt end i de senere Aar. Der var rejst 8 nye Lønsager siden sidste Møde, og i det ene Tilfælde var der opstaaet aaben Konflikt, idet Firmaet Otto Jacobsen, Hjørring, nægtede at forhandle med Organisationen. I to andre Tilfælde var varslet Strejke, men i det ene Tilfælde var Forhandlinger optaget og Overenskomst afsluttet.

Der var afsluttet 8 Overenskomster omfattende ialt ca. 100 Medlemmer, samt 2 Lønaftaler. Desuden var afsluttet en Del løbende Uoverensstemmelser om forskellige Forhold. Nye Klubber var oprettet hos Eriksen & Christensen A/S, Esbjerg, og for Medlemmerne i Burmeister & Wains Marketenderi. Endelig omtalte Forretningsføreren de i Perioden forekomne Grænsestridigheder med andre Forbund.

Efter at der om denne Del af Beretningen var udvekslet Bemærkninger mellem Svend Rosendal, Johs. Jensen, Viggo Pedersen, Gustav Rathe og Forretningsføreren, godkendtes Beretningen.

Hovedkassererens Beretning.

Julius Hansen gav en Oversigt over Afdelingernes Stilling og Restanceforholdene. Oplyste dernæst, at der i

Juli Kvartal var indgaaet 377 Begæringer om Understøttelse mod 437 i April Kvartal. Af disse var 78,8 pCt. ledige efter Opsigelse fra Principalens Side, medens kun 6,1 pCt. selv havde sagt op. Resten skyldtes Ledighed paa Grund af Militærtjeneste, Sygdom o. lign.

Antallet af ledige Medhjælpere, der modtog vedtægtsmæssig Understøttelse, var gennemsnitlig 318 pr. Maaned, hvoraf 230 var Mænd og 88 Kvinder; 141 af disse var bosiddende i København og 177 i det øvrige Land. Af de ledige var 122 Kolonialmedhjælpere, 81 Kontor- og 44 Manufakturmedhjælpere, medens Resten var andre Brancher.

Der udbetaltes i Kvartalet Kr. 46,255,50 i vedtægtsmæssig Understøttelse for 19,915 ledige Dage. De tilsvarende Tal for April Kvartal var Kr. 50,612,00 for 22,361 Dage. I Skoleunderstøttelse udbetaltes af Arbejdsløshedsfonden Kr. 1062,50, medens al anden ekstraordinær Understøttelse ophørte fra 1. Juli. Arbejdsløshedsprocenten udgjorde for de vedtægtsmæssigt understøttede Medlemmer 2,9 pCt. pr. 30. September og for samtlige Medlemmer 8,17 pCt.

Af Hjælpefonden er i Tiden 1. Januar til 4. December udbetalt Kr. 3325,00 for 1169 Dage.

I Diskussionen om Beretningen, der godkendtes, deltog N. Jørgensen, Gustav Rathe, Johs. Jensen, Niels Jensen, Gustav Pedersen og Hovedkassereren.

Retshjælpen.

Forretningsføreren gav dernæst en Fremstilling af Retshjælpens Virksomhed. Der var bevilget Retshjælp i 19 nye Sager, medens en Sag var afvist. Afsluttet var 15 Sager, hvoraf 10 var vundet, 3 forligt, 1 tabt og 1 hævet. I Hovedstol og Renter er hos Principalerne inddrevet Kr. 4151,70 og i Omkostninger Kr. 631,83, tilsammen Kr. 4783,53. Fortsat var 34 Sager løbende.

Det vedtoges at foretage en fornyet Henvendelse til Justitsministeren angaaende en hurtigere Behandling af Konkurs- og Dødsboer, mod hvilke Retssager haves løbende paa 4. Aar. Endvidere vedtoges det til Justitsministeren at indsende et Andragende, svarende til det i 1922 indsendte, angaaende Nedsættelse af Retsafgifterne i Medhjælpersager, paa samme Maade som Tilfældet er for Arbejdere, Tyende og andre Lønarbejdere.

Derefter godkendtes Beretningen.

Financielle Forhold.

Hovedkassereren forelagde Regnskabsoversigt pr. 31. Oktober og Status pr. 1. November. Oversigten og Revisionsprotokollen, der dernæst oplæstes, toges til Efterretning.

Fra Arbejdsdirektoratets Side havde man fastholdt Kravet om, at Hovedledelsen skulde skaffe sig Bemyndigelse til i Samraad med Arbejdsdirektoratet at forhøje og nedsætte Kontingentet indenfor Rammerne Kr. 2,00 og Kr. 2,50 efter Kassens skiftende Behov. Repræsentantskabet var derfor indkaldt for at tage Stilling hertil. Det vedtoges at søge Repræsentantskabets Tilslutning til saa vidt muligt at faa Sagen henlagt til Delegeretmødet.

Sluttelig vedtoges af Reservefonden efter nærmere Regler at yde Juleunderstøttelse til Medlemmer, der havde opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse.

Socialpolitiske Forhold.

Forretningsføreren fremlagde den af Udvalget angaaende Børn og unge Menneskers Arbejde afgivne Betænkning. Udvalget var i sin Tid nedsat af Indenrigsministeren og Jens Johansen havde repræsenteret Forbundet i Udvalget, der havde udarbejdet et enstemmigt Forslag til Lov, som Forretningsføreren gennemgik. Jens Johansens Virksomhed som Medlem af Udvalget godkendtes.

Derefter fremkom saavel Forretningsføreren som Hovedkassereren med forskellige Meddelelser angaaende Arbejdet i Socialraadets Funktionærudvalg, hvilket toges til Efterretning.

Oprettelse af en ny Afdeling.

Fra de københavnske Afdelingers Forretningsudvalg forelaa Anmodning om Tilladelse til Oprettelse af en særlig Afdeling for Vejere, Afskrivere og Speditører. Afdelingen vilde kunne begynde med et Medlemsantal paa ca. 125, men mentes at have Agitationsmuligheder indenfor disse Kredse, naar den først var en Kendsgerning. Det vedtoges at give den ønskede Tilladelse.

Forskelligt.

Forskellige Skrivelser fra Arbejdsdirektoratet oplæstes og toges til Efterretning. Forretningsføreren afgav Beretning fra Den skandinaviske Komités Aarsmøde og fra den finske Organisations Kongres, som han havde overværet.

Dernæst godkendtes de afsluttede Overenskomster, Lønaftaler og Uoverensstemmelser, ligesom der foretoges en Drøftelse af og blev truffet Beslutninger angaaende de løbende Konflikter.

Sluttelig drøftedes forskellige Forhold vedrørende Agitationen samt den kommende Kongres. Mødet sluttede Kl. 6.

Dagbladet „Børsen" paa Krigsstien.

„BØRSEN", der altid har vist vort Forbund en levende — omend ikke synderlig velvillig — Interesse, har atter været ude med et ondsindet Angreb paa os, og Grunden hertil er ene og alene, at vor københavnske Afdeling som et Led i sin Agitationsplan i en Del Aftener har ladet uddele nogle Løbesedler til Købmandsskolens Elever, naar de efter Undervisningen forlod Skolen.

Løbesedlerne, der var almindelige Opfordringer om Indmeldelse i Forbundet, blev uddelt udenfor Skolen, men ikke desto mindre benyttede »Børsen« Anledningen til at tale om, at Forbundet havde krænket den Neutralitet, som Bladet mener, at Skolen og Principalerne maa kunne kræve af Forbundet overfor Skolesagen, som Bladet med Rette anser Forbundet som en stor Ven af.

I Anledning af dette ret ubeherskede Angreb tilsendte Forretningsfører Jens Johansen »Børsen« et Gensvar, som Bladet imidlertid nægtede at optage, hvorefter det blev optaget af »Socialdemokraten«.

I dette Gensvar gør Forretningsføreren opmærksom paa, at Skolens Opgave er at beskæftige sig med de unges Uddannelse, hvorfor Skolen maa stille sig neutral overfor Organisationen. Og den Omstændighed, at Forbundet er en stor Ven af Skolesagen, skal vel ikke betyde, at vi skal forpligte os til at ophøre med Agitationen for Forbundet, lige saa lidt som det vel er nogen Betingelse for at faa Undervisning paa Købmandsskolen, at de unge ikke maa tilhøre Forbundet.

At Forbundet før eller efter Skoletid uddeler Agitationsmateriale til de unge Mennesker, der søger Skolen — og det er jo ikke blot Lærlinge, men ogsaa voksne Medhjælpere — kan hverken komme Skolen eller Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse, som »Børsen« paakalder Hjælp hos, ved. Bladet maa iøvrigt i sin Artikel indrømme, at Organisationen kun har agiteret udenfor Skolen, selv om Bladet ganske vist forsøger den Tilsnigelse, og bygger hele sit Angreb op derpaa, at »naturligvis maa man ogsaa regne med, at mundtlig Paavirkning forsøges i Skolen«.

Bladets konstruerede Anklage falder dermed fuldstændig til Jorden, men maa iøvrigt betragtes som det tradionelle halvaarlige Angreb paa Forbundet, som »Børsen« sandsynligvis mener at skylde de Principalkredse, Bladet repræsenterer.

I sine Bemærkninger til Jens Johansens Indlæg er »Børsen« synlig mat. Bladet nævner ikke med et Ord, at Artiklen er blevet nægtet Optagelse, og gaar iøvrigt ganske uden om Kernen i Angrebet for at tale om noget andet. Dermed har Bladet i Virkeligheden givet op overfor den umulige Opgave, det havde paataget sig.

Meget komisk virker følgende højtidelige Erklæring fra Formanden for Foreningen for unge Handelsmænds Uddannelse, Hr. Grosserer A. Fonnesbech:

> »Den Henstilling til Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse, hvormed De slutter Deres Artikel i Tirsdagsnumret om Uddeling af Tryksager udenfor Købmandsskolen, forekommer mig at være overflødig, da det af selve Artiklen tilstrækkeligt fremgaar, at De er klar over, at vi ingen Indflydelse har paa, hvad der foregaar paa Gaden. Det har kun Politiet, og det har vi forlængst talt med, da vi, som alle vil kunne forstaa, helst er fri for enhver ukontrolleret Paavirkning af vore Elever.«
>
> P. B. V.
>
> A. Fonnesbech, Formand.

At Hr. Grossereren helst er fri for en »ukontrolleret Paavirkning« af Købmandsskolens Elever staar os ganske klart.

Men fra, at Hr. Fonnesbech ønsker Organisationen hen, hvor Peberet gror, og til, at det skulde være illoyalt overfor Skolen endsige ulovligt, at uddele Agitationscirkulærer udenfor Skolen efter Skoletid, er der et lige saa stort Spring som mellem yngste Lærling og Chefen i A/S A. Fonnesbech.

Lønarbejdet i December.

SOM allerede meddelt i forrige Nr. af vor Tidende blev Forhandlingerne optaget med Firmaet Philip W. Heymann i Slutningen af November, og inden Maanedens Udgang var Overenskomsten en Kendsgerning. Der opnaaedes en Forhøjelse af vore Medlemmers Lønninger, ligesom der paa andre Omraader skete forskellige Forbedringer i Forholdene.

Senere er der afsluttet Overenskomst med Firmaet Fog & Mørup, omfattende vore Medlemmer paa saavel Kontor som Lager og Udstillingslokale. Overenskomsten blev i Modsætning til tidligere afsluttet i Dansk Principalforening, hvori Firmaet har indmeldt sig.

Den i November rejste Lønsag overfor Eriksen & Christensen A/S, Esbjerg, er ligeledes ført til Afslutning, idet der ved en Forhandling den 16. December i Esbjerg blev oprettet en Overenskomst i Overensstemmelse med den for A/S H. Steensens Margarinefabrik, Vejle, gældende. Overenskomsten, der fastsætter en Lønskala, hvorved der opnaas en almindelig Lønforhøjelse, træder i Kraft fra 1. Januar, men desuden forhøjes samtlige Lønninger med 10 pCt. med tilbagevirkende Kraft fra 1. Juli, idet dog det hidtil gældende Gratialesvstem dermed bortfalder.

Endelig er der med Esbjerg Kommune opnaaet Enighed om Ydelse af et Dyrtidstillæg til vore under Kommunen som Medhjælpere og Elever ansatte Medlemmer. Til Elever ydes 1. og 2. Aar 50 Kr. aarlig, 2. og 3. Aar 150 Kr. og til Kontorister 250 Kr. aarlig.

I Maanedens Løb er der givet Tilladelse til Optagelse af Forhandling med Skanderborg Brugsforening og Næstved Marks Brugsforening samt med Nørresundby Kommune, ligesom der er forhandlet med A/S C. Olesen, medens Lønsagen overfor Hillerød Kolonialhandlerforening er udsat til efter Jul. — Det er desuden vedtaget at opsige Overenskomsterne med Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger samt med Arbeidernes Fællesorganisation, Helsingør, Nakskov Byraad og Københavns Frihavns Aktieselskab.

Ekstraordinært Repræsentantskabsmøde.

Arbejdsløshedskassens Repræsentantskab samledes Søndag den 7. December 1924 til ekstraordinært Møde i Nationals Selskabslokaler i Anledning af Direktoratets Henvendelse angaaende Kontingentændringen.

Formanden Jens Johansen aabnede Mødet Kl. 10 Form., idet han oplyste, at Robert Petersen, Rønne, var fraflyttet det sjællandske Distrikt, hvori han var valgt, og derfor havde nedlagt sit Mandat som Medlem af Repræsentantskabet. I hans Sted var Suppleanten Els. Nielsen, Nakskov, indkaldt og havde givet Møde.

Til Ordstyrer paa Mødet valgtes Peter Wraae og til Sekretær Harald Heie. Ordstyreren foretog Navneopraab. Fraværende med anmeldt Forfald var A. Olesen, Nykøbing M. og N. C. Nielsen, Kolding. Desuden var N. Jørgensen og Aage Jepsen fraværende.

Formanden redegjorde derefter for den fra Arbejdsdirektoratet modtagne Henvendelse om at forhøje Kontingentet til Kr. 2,50 for fuldtbetalende Medlemmer, for derigennem at naa til Opsparing af det i Arbejdsløshedsloven paabudte Reservefond. Fra Hovedledelsens Side havde man stillet sig afvisende overfor dette Krav og henvist til Kassens gunstige Regnskab for 1923—24, og et lignende Resultat havde man begrundet Haab om at kunne opnaa ogsaa i indeværende Aar.

Direktoratet havde dog ikke villet frafalde sit Krav, men havde ændret det dertil, at Kontingentforhøjelse kun skulde foretages formelt, saaledes at Hovedledelsen samtidig forskaffede sig Bemyndigelse til i Samraad med Arbejdsdirektoratet at foretage den reelle Forhøjelse indenfor den fastsatte Grænse, naar Nødvendigheden talte derfor.

Hovedbestyrelsen kunde dog ikke anbefale Repræsentantskabet at gaa med hertil uden i yderste Fald, men maatte henstille, at man godkendte Hovedledelsens Standpunkt og søgte Kontingentforhøjelsen afvist, eventuelt udskudt til Delegeretmødet i det kommende Aar, og endvidere foreslog man at give Hovedledelsen den fornødne Bemyndigelse til efter yderligere Forhandlinger med Direktoratet at træffe de videre Dispositioner.

Der førtes herom en kort Forhandling, der fuldstændig viste Tilslutning til Hovedledelsens Standpunkt. Th. Hansen udtalte, at Kassen faktisk ved Regnskabsaarets Udgang den 31. Marts 1924 havde paabegyndt Opsparingen af det forlangte Reservefond, idet man havde Statstilskud tilgode for dette Regnskabsaar.. Ønskede Sagen henskudt til Delegeretmødet. Chr. Bjørslev fandt det uheldigt, om Repræsentantskabsmødet skulde foretage en endelig Lovændring. George Nielsen sluttede sig til Hovedledelsen og fandt en Kontingentforhøjelse yderst uheldig; ligesom han fandt det uheldigt at komme ind paa et glidende Kontingent fastsat af Hovedledelsen.

Formanden bemærkede hertil, at Hovedbestyrelsen ogsaa fandt det uheldigt, at Repræsentantskabet foretog en saadan Lovændring, men man kunde blive Tvang underkastet. Iøvrigt var det netop Hovedledelsens Ønske at lade Delegeretmødet faa den endelige Afgørelse, ligesom Hovedledelsen kun i en Tvangssituation kunde tænke sig at tiltræde Direktoratets Forslag om glidende Kontingent.

Derefter foretoges Afstemning, der viste Enstemmighed i Tilslutningen til Hovedbestyrelsens Forslag. Derpaa sluttede Mødet, der kun var af kort Varighed.

Fra Finlands Affärsarbetareförbunds Kongres.

VOR finske Broderorganisation afholdt i Oktober sin 2. Kongres i Helsingfors, hvortil var mødt Delegerede fra ca. 30 Afdelinger. Som indbudte Gæster deltog fra Sverrig N. Edv. Lindberg, og fra Danmark Jens Johansen.

Efter at Kongressen var aabnet, fremførte Gæsterne en Hilsen til den finske Organisation, hvorefter Præsidenten Valter Laakso takkede og bad de fremmede bringe Kongressens Hilsen med tilbage. Talen, der fremsattes paa finsk, blev oversat af Formanden Arttur Hellman.

Forbundsstyrelsens Beretning godkendtes, og dette var ligeledes Tilfældet med Regnskaberne.

Om Organisationsformen opstod derimod en livlig Diskussion, idet det vigtige Spørgsmaal om Hushållsarbejderne vedblivende skulde tilhøre Forbundet, skulde afgøres. Det blev besluttet, at de Afdelinger af denne Gruppe, som ønskede det, fra og med 1. Januar 1925 kunde overgaa til Livsmiddelarbejderforbundet. Fra Styrelsens Side tilstræber man at faa Forbundets Grænselinier trukket rene op, hvorfor Styrelsens Forslag gik ud paa, at denne Gruppe af Arbejdere helt skulde overflyttes.

Spørgsmaalet om Tilslutning til Internationale foranledigede ligeledes en livlig Diskussion, der dog sluttelig, imod Formanden, der foreslog Tilslutning med Godkendelse af I. G. B.s Principer, afgjordes derhen, at man vel ønskede sig optaget i Internationale, men uden denne Godkendelse af I. G. B.s Principer, hvilket dog vil betyde, at Optagelsen ikke kan finde Sted. Enstemmigt og uden Debat vedtoges Tilslutningen til det skandinaviske Samarbejde.

Forslag om Landsoverenskomst med Andelsvirksomhedernes Centralforbund drøftedes, men det vedtoges at optage nye Forhandlinger herom. — Det vedtoges, at Afdelingerne ikke maa tilhøre noget politisk Parti, og desuden vedtoges det paa det kraftigste at bekæmpe Kost- og Logisystemet.

Forskellige Lovændringer vedtoges og desuden vedtoges fra 1. Januar at udvide Medlemsbladet, saa det udgaar hver Maaned i Stedet for som hidtil hvert Kvartal, og endelig godkendtes Forbundsstyrelsens Budgetforslag.

Derefter foretoges Valg. Til Præsident valgtes Valter

Laakso, hvorimod Formandsposten ikke blev besat. Det vedtoges at udsætte Besættelsen indtil videre og i Mellemtiden vil den tidligere Formand Arttur Hellman fungere i Stillingen.

Tilbageviste Smædeskrivere.

ET for nogle Dage siden hensovet kommunistisk Smudsblad ved Navn »Pressen« har i afvigte Sommer og Efteraar rettet Beskyldningen mod en Del fremtrædende Socialdemokrater og bl. a. mod Forbundets Forretningsfører, Borgerrepræsentant Jens Johansen for at være opført paa »Listen over Landmandsbankens hemmelige Spekulanter«.

»Socialdemokraten« svarede herpaa i en Artikel med Overskrift »Smudsige Beskyldninger«, hvori det bl. a. hed: »Tre Højreblade: »Kolding Avis«, »Nordjysk Dagblad« og »Nationaltidende« har nedladt sig til den Lurvethed at gengive et obskurt kommunistisk Flyveblads Beskyldninger.« »Vi agter ogsaa fremdeles at lade uænset, hvad Rendestensorganer finder paa at frembringe«, samt »Beskyldningerne er selvfølgelig løgnagtig Opspind, som savner ethvert Grundlag og ikke indeholder et sandt Ord.«

Redaktøren af »Pressen«, stud. mag. Ove Johansen, anlagde i den Anledning Sag imod »Socialdemokraten«s Redaktør Marinus Kristensen og krævede de anvendte Udtryk mortificerede, men O. J., der ikke var bange for at smudse andre til, men selv løb til Domstolene, da hans Fornærmelser blev vist tilbage, kom mindre heldig afsted hermed. Dommen siger nemlig følgende:

> »Ved Sagsøgtes Partsforklaring og de i Sagen afgivne Vidneforklaringer finder Retten, at Sagsøgeren ikke har fremskaffet noget som helst Holdepunkt for, at de 5 navngivne Personer har spekuleret gennem Landmandsbanken, og Sagsøgte har derfor ikke manglet Føje til at betegne Sigtelsen som »løgnagtigt Opspind«; de iøvrigt paaklagede Udtalelser, der maa ses i Sammenhæng med Tilbagevisningen af Sigtelsen, findes under de foreliggende Omstændigheder og brugt i et Gensvar til et politisk Blad ikke at overskride Ytringsfrihedens Grænser. Sagsøgtes Frifindelsespaastand findes herefter at kunne tages til Følge. Sagens Omkostninger vil Sagsøgeren have at godtgøre Sagsøgte med 80 Kr.«

Smædeskriveren, der var Sagsanlægger, opnaaede altsaa ikke engang at faa de af Socialdemokraten anvendte kraftige Udtryk mortificerede, men maatte lade sidde paa sig, at det var løgnagtigt Opspind i et obskurt kommunistisk Rendestensorgan, hvorved de ondsindede Sigtelser er grundig tilbageviste, og dertil maatte han endda betale 80 Kr. til Socialdeomkratens Redaktør, saaledes at man med Sandhed kan sige, at »Spot og Skade følges ad«. H. H.

Den skandinaviske Komités Aarsmøde.

DEN SKANDINAVISKE KOMITE afholdt sit 6. Aarsmøde paa Savoy Hotellet i Kristiania Søndag den 12. og Mandag den 13. Oktober 1924.

Som Repræsentanter mødte fra Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund: Forretningsfører Jens Johansen, Hovedkasserer Julius Hansen og Folketingsmand Gustav Pedersen, København; fra Norges Handelsfunktionærers Forbund: fungerende Formand B. Eckblad, Afdelingsformand Alb. Raaen og Frk. Helene Torgersen, Kristiania; fra Svenska Handelsarbetareförbundet: Förtroendeman J. A. Lundgren, Förbundsorförande Otto Friman og Förbundssekretær N. Sv. Lundehn, Malmø; fra Finlands Affärsarbetareförbund: Sekretær Arttur Hellman, Helsinki. Som Sekretær mødte: Forbundssekretær Harald Heie, København.

Mødet aabnedes Søndag Kl. 10½ af Formanden Jens Johansen, der paa Arbejdsudvalgets Vegne bød Velkommen, idet han udtalte Haabet om, at de for Medhjælperne vanskelige Forhold efterhaanden maa bedres, og at Mødet maa føre til et for de tilsluttede Organisationer gunstigt Resultat.

Formanden mindedes derefter i smukke Ord den nys afdøde Formand for det norske Forbund Fridthiov Nilssen, som der kun blev ringe Tid til at samarbejde med, men hvis ihærdige Arbejde for Medhjælperbevægelsen og noble Personlighed former sig som et Minde, der længe vil leve blandt Medhjælperne. Medlemmerne paahørte staaende disse Udtalelser.

Komitéens Forhandlingsprotokol godkendtes efter det udsendte Referat, hvorefter Arbejdsudvalgets Protokol oplæstes og godkendtes.

Optagelse af Finlands Affärsarbetareforbund.

Formanden, der havde deltaget i den finske Organisations Kongres, meddelte, at det paa Kongressen enstemmigt og uden Diskussion var blevet besluttet at tilslutte sig det skandinaviske Samarbejde.

For at blive optaget kræves ikke, at Samarbejdet skal være principgivende for den enkelte Organisation, men selvsagt maa de tagne Beslutninger respekteres, da de danner Grundlaget for Samarbejdet. Selv om Finland derfor paa forskellig Maade har en anden Arbejdsmetode end de øvrige Organisationer, kan dette ikke være nogen Hindring for Optagelsen.

Med Optagelsen skulde i og for sig de af Komitéen trufne Beslutninger tiltrædes, men der kan under Hensyn til de særegne Forhold i Finland blive Tale om midlertidig at dispensere fra enkelte Beslutninger. Dog kan dette ikke ske for Kursudlignings-Bestemmelsen, hvor Finland maa betale for tre Repræsentanter til Møderne, selv om der kun sendes een.

Arttur Hellman takkede for Indbydelsen til Mødet og for Modtagelsen. Beslutningen om Optagelse gjaldt fra 1. Oktober, og man havde samtidig vedtaget at godkende Overflytningsreglerne og Kursudligningen, hvorimod man ikke for Øjeblikket mente at kunne tiltræde Gensidighedsoverenskomsten.

Det vedtoges enstemmigt at optage Finlands Affärsarbetareforbund i det skandinaviske Samarbejde fra 1. Oktober, saaledes at Overflytningsreglerne og Kursudligningsbestemmelserne straks er gældende.

Det vedtogets endvidere for 1925 at give Finland Dispensation fra Gensidighedsoverenskomsten.

Formanden udtalte sin Glæde over, at Bestræbelserne paa at faa Finland med ind i Samarbejdet var kronede med Held, idet han haabede, at Resultatet heraf maatte blive til Gavn for saavel det finske Forbund som for de øvrige Organisationer.

Formandens Meddelelser.

Formanden meddelte, at den paa sidste Møde besluttede Indsamling til tyske nødlidende Kolleger havde indbragt fra Danmark Kr. 3515,75, fra Norge Kr. 720,00, fra Sverrig Kr. 1700,00 og fra Finland ca. 2000 f. Mark. Formanden var bemyndiget til at overbringe en hjertelig Tak fra Zentralverbands Forretningsudvalg for den udviste Hjælp i den vanskelige Tid.

Fra dansk og svensk Side var endvidere stillet henholdsvis 10,000 d. Kr. og 5000 sv. Kr. til Raadighed som et Laan til Zentralverband.

Stævnet i Malmø i Forbindelse med det skandinaviske Handelskursus var forløbet fuldtud tilfredsstillende, og Formanden takkede den svenske Organisation for Arrangementet og den udviste Gæstfrihed.

Efter Beslutning blev Oversættelserne af Internationales Beretninger fremdeles besørget af Sekretariatet, og der fremkom intet Ønske om Ændring heri, hvorimod Finland ikke ønskede at faa Oversættelserne foretaget.

Formanden berørte Spørgsmaalet om Industriforbundsprincipets Udvikling i Sverrig, idet han anmodede de svenske Repræsentanter om at udtale sig herom, samt om det sv. Rigsforbund for Kontoristers Stilling. Henledte Opmærksomheden paa Spørgsmaalet om Bankfunktionærerne, som var blevet aktuelt under de senere Tiders hyppige Banksammenbrud. I den Forbindelse paatalte Formanden, at et af de lokale Medlemsblade i Kristiania havde optaget en Artikel fra det danske Tidsskrift for Bankfunktionærer, der ikke var tilsluttet det danske Forbund og udtalte, at det af flere Grunde var uheldigt at optage Artikler fra saadanne Blade.

J. A. Lundgren oplyste, at Industriforbundsspørgsmaalet i nær Fremtid vilde komme til Behandling i Landsorganisationens Repræsentantskab, men der var al mulig Udsigt til, at der blev truffet en Afgørelse, som tillod Sv. Handelsarbetareforbundet at optage alle indenfor Handelen beskæftigede Lønarbejdere.

Den i Fjor stiftede Kontoristorganisation hørtes der ikke noget til. Kontingentet var fastsat til 25 Øre om Aaret, hvilket karakteriserede Foreningens Stilling.

Der havde fundet en Konference Sted med Bankfunktionærerne, men noget Samarbejde var ikke kommen i Stand. Ved Henvendelse til Landsorganisationen om Støtte til en Strejke var Bankfunktionærerne henvist til at indmelde sig i Handelsarbetareforbundet.

Meddelelserne toges til Efterretning.

Alb. Raaen udtalte, at Optagelsen af den omtalte Artikel i Kristiania Afdelingens Blad ikke maatte ses som noget Angreb paa det danske Forbund.

Dernæst aflagde de respektive Forbundsformænd Beretning angaaende deres Organisationers Virksomhed i det forløbne Aar. — Af Hensyn til de Artikler, der dels er og dels vil fremkomme her i Bladet om disse Forbund i Serien: Medhjælperbevægelsen i Udlandet, undlader vi nærmere Referat af Beretningerne.

I Tilslutning til Beretningen om Finlands Affärsarbetareförbund vedtoges den tidligere offentliggjorte Protestresolution imod Forfølgelsen af de finske Foreningsledere.

Beretningerne toges til Efterretning. (Fortsættes).

Conto pro diversi.

VALGET TIL SØ- OG HANDELSRETTEN.

Lørdag den 6. December foretoges Valg af Medlemmer til Sø- og Handelsretten i København, ved hvilken Lejlighed Medhjælperrepræsentanterne Peter Wraae og Chr. Skjolding var paa Omvalg. Begge de paagældende Kolleger var af vore københavnske Afdelingers Forretningsudvalg foreslaaet til Genvalg, hvilket ogsaa fandt Sted for et Tidsrum af tre Aar.

DET SOCIALPOLITISKE UDVALG SPRÆNGT.

Det paa Hr. K. Atlungs Foranledning oprettede Samarbejde mellem Privatfunktionærforeningen, Manufakturmedhjælperforeningen, Bankfunktionærforeningen og Fællesrepræsentationen for danske Funktionærforeninger m. fl. mindre Foreninger i Form af det saakaldte socialpolitiske Udvalg er, efter hvad det fremgaar af fremkomne Meddelelser, sprængt.

Efter hvad vi erfarer, var der en stadig voksende Utilfredshed med Hr. Atlung, og tilsidst kulminerede dette i en Ophævelse af det gamle Udvalg og derpaa følgende Dannelse af et nyt Udvalg samme Dag, hvorfra Hr. Atlung og hans gule Foreninger er udelukkede. Kernen i det nye Udvalg er Bankfunktionærernes Fællesdelegation og Fællesrepræsentationen for danske Funktionærforeninger.

Hr. Atlung, der saaledes staar fuldstændig isoleret fra de øvrige Organisationer, og nu ikke mere — som forhen — med nogen som helst Skin af Ret kan paaberaabe sig at repræsentere andet og mere end de ubetydelige gule Foreninger, han endnu hænger fast ved, maa saaledes siges at have mistet den Basis, der var Aarsagen til, at der levnedes ham Ret til, uden at være udnævnt dertil, at deltage i Arbejdet indenfor Socialraadets Funktionærudvalg, og formentlig maa han derfor udtræde af Udvalget.

MED BARNEPIGE.

Det hænder af og til, at det i Midten af forrige Aarhundrede florerende »Barnepigesystem«, at Medhjælpere paa Kost og Logi skal være hjemme til bestemt Tid paa Værelset, dukker op igen, endskønt man skulde mene, at voksne Mennesker selv maatte disponere over deres Fritid og dens Anvendelse.

Et saadant Tilfælde er passeret for et af vore Medlemmer, der var ansat hos Forpagter A. Andersen, Kristine Mølle, Helsingør, idet Medhjælperen er opsagt, fordi han nogle Aftener kom »for sent« hjem, den ene Aften Kl. 12 og den anden Kl. 2.

I hvert Tilfælde er Opsigelsen motiveret paa denne mærkelige Maade, selv om man maaske nok tør ane, at Principalen, der tidligere overfor vort Medlem har givet Udtryk for at være Modstander af vor Organisation, har ladet denne sin Antipati være en medvirkende Aarsag.

Vi gør vore Medlemmer opmærksom paa dette Forhold, for det Tilfælde, at de skulde søge Plads hos Forpagteren, der optræder som Barnepige. Det er vel ikke utænkeligt, at vore Medlemmer i Almindelighed mener forlængst at være vokset baade fra Gangkurven — og Barnepigen.

Ombytning af Medlemsbøger.

DE Medlemmer, hvis Medlemsbog udløber med Udgangen af 1924, bedes snarest indlevere den gamle Bog til Ombytning i Afdelingen. Direkte Medlemmer bedes indsende Bøgerne til Hovedkontoret. De nye Bøger udstedes uden Betaling.

Ekstraordinær Arbejdsløshed.

VI henleder herved vore Medlemmers Opmærksomhed paa, at Arbejdsnævnet fra 1. Jan. 1925 at regne har anerkendt vort Fag som havende ekstraordinær Ledighed, saaledes at der fra denne Dato atter ydes ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse til vore Medlemmer.

Vi henleder de paagældende ledige Medlemmers Opmærksomhed herpaa og anmoder dem henvende sig til Afdelingsformanden desangaaende.

Advarsel.

Magasin du Nord, Randers.

DA Arbejdsforholdene i nævnte Firma efter den nuværende Indehaver Hr. Max Petersens Overtagelse er blevet fuldstændig utaalelige for Medhjælperne, advarer vi vore Medlemmer imod at tage Plads i Firmaet, forinden nærmere Oplysninger er indhentede om Forholdene enten hos Afdelingsformanden Hr. Johs. Jensen, Pontoppidansgade 6, Randers, eller hos Hovedkontoret.

Jens Johansen.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Holbæk. Tirsdag den 2. December afholdtes Generalforsamling. Til Formand genvalgtes Kaj Nielsen. Til Bestyrelsen valgtes Thorvald Sørensen, Viggo Haugaard, Gregers Jacobsen og til Revisorer Jens Thomsen og Holger Thomsen. K. Nielsen.

Thisted. Fredag den 24. Oktober afholdtes Generalforsamling paa Hotel »Royal«. Til Dirigent valgtes E. Overgaard. Beretning og Regnskab godkendtes. Til Formand genvalgtes L. Jensen, til Bestyrelsen N. G. Mikkelsen (Genvalg) og C. W. Olesen. Suppleanter P. Pedersen og Harald Nielsen. Til Agitationsudvalget N. G. Mikkelsen (Formand), P. Pedersen, O. Lings, Harald Nielsen og Aage Poulsen. Repræsentanter i Arb. Fællesorg. blev Bestyrelsen og P. Pedersen. Til Revisorsuppleant valgtes Chr. Frost.

Samme Aften holdt Svend Rosendal et udmærket Foredrag om Organisationen, hvortil var indbudt alle uorganiserede Kolleger. Resultatet blev 9 Medlemmer pr. 1. November. L. J.

Medhjælper-Lommebogen.

PRAKTISK — PRIS I SKIND KR. 1,85 — NYTTIG

Indhold:

Aarets faglige Arbejde
Forbundets Jubilæum
Ændringerne i Hovedoverenskomsten
Administrative Vink
Arbejdsløshedskassen
Kalender
Erindringsliste
Kassebog
m. m. m.

PRIS I SKIND KR. 1.85

KØB! **KØB!**

Udg. af Forbundet. — Ansvarsh. Red. **Jens Johansen**, Gl. Kongevej 6. Kbhvn. B. — Trykt hos **Anton M. Jensen**, St. Kongensg. 75. Kbhvn. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

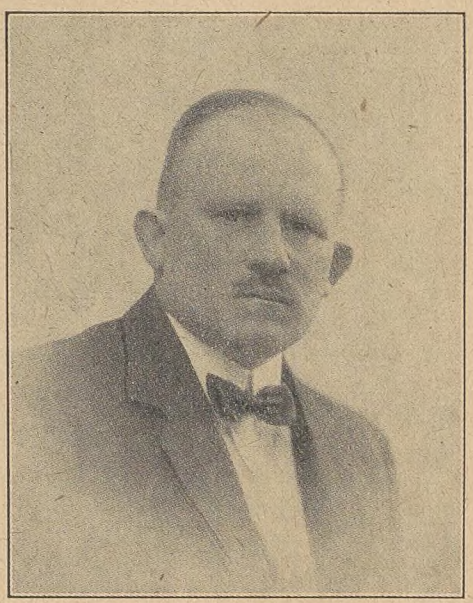
Nr. 2. 28. Januar 1925. 25de Aargang.

RANDERS AFDELING

1900 — 28. Januar — 1925.

PAA Aarhus Afdelings konstituerende Generalforsamling den 2. Maj 1899 vedtoges følgende Resolution:

»For at gøre Organisationen saa betydningsfuld som mulig og at fremme Tanken om at faa hele Jylland ind under samme, er det Bestyrelsens Pligt at interessere sig for fremtidige Organisationsbestræbelser i andre Byer i Jylland, og saa vidt muligt bistaa de Mænd, der maatte rejse slige Bevægelser, med Raad og Vejledning, samt søge at faa nye Foreninger til at gøre vort Program til deres, og endelig søge at faa Foreninger, der hylder dette Program, til at slutte sig sammen i en Centralforening, der under Bevarelse af de enkelte Foreningers Selvstændighed kan varetage fælles Interesser, ogsaa ved Samarbejde med lignende Foreninger i andre Landsdele.«

Johs. Jensen.
Formand for Randers Afdeling fra 1921.

Bestræbelserne paa at oprette Foreninger i andre Byer førte i Aarets Løb til Dannelsen af Handels- og Kontormedhjælperforeninger i Aalborg, Hjørring, Horsens og Frederikshavn, og i Begyndelsen af Aaret 1900 planlagde Vald. Pedersen, Aarhus, og Th. Hansen, Aalborg, en Agitation i Randers, der indledtes ved et Møde Søndag den 28. Januar 1900 i Hotel »Rosen«.

Foruden Planens Ophavsmænd var af udenbys Gæster kommen A. Ipsen, Hjørring, C. Christensen, Aalborg og P. West, Frederikshavn, til Stede, saa Interessen for Forsøget var stor blandt de alt bestaaende Foreninger. Men ogsaa Kollegerne i Randers havde øjensynlig Interesse for Sagen, thi ca. 50 Medhjælpere var kommen til Stede paa Mødet, der blev aabnet af Kommis Mejlby og dirigeret af Bogholder Miethe. Samtlige udenbys Gæster havde Ordet for at udvikle Foreningernes Program og opfordre til Dannelse af en Forening i Randers. Blandt Forsamlingen var der god Stemning herfor og der meldte sig straks 38 Medlemmer, der i Løbet af Aftenen steg til 45, og 14 Dage senere havde den foreløbige Bestyrelse gennem en kraftig Virksomhed bragt Medlemsantallet op paa noget over 100.

Der nedsattes paa Mødet en foreløbig Bestyrelse til at udarbejde Love og arbejde videre for Tanken, og hertil valgtes Kommis'erne H. Jørgensen, P. C. E. Poulsen og P. Vinge, Bogholder Miethe og Kontorist C. Madsen.

Den 13. Februar afholdtes den konstituerende Generalforsamling, hvor det enstemmigt vedtoges at arbejde paa samme Grundlag som de øvrige jyske Foreninger. Ved det derpaa følgende Bestyrelsesvalg skete det ejendommelige, at ingen af den foreløbige Bestyrelses Medlemmer indvalgtes i Bestyrelsen. Grunden hertil er uvis, thi desværre er Afdelingens første Forhandlingsprotokol gaaet tabt. Til Bestyrelsen valgtes: Kommis H. Laursen, Formand, Kommis J. Knudsen, Næstformand, A. Løhr, Kasserer, A. C. Andersen, Sekretær, samt Kommis Quistorff, Kommis Mejlby og Kontorist S. C. Hansen.

Generalforsamlingen overværedes af J. M. Borup, Aarhus, der aabenbart ikke har haft store Tanker

om sine Randers Kollegers parlamentariske Begreber, idet han slutter sit Referat saaledes:

»Da der saaledes lykkeligt var sat Punktum for de bærende Faktorers Tilblivelse, hævede der sig en Del Røster for at faa Lovene vedtagne, idet man hævdede sin Uvidenhed om, at dette allerede var sket. Vor Repræsentant protesterede mod en saadan Ændring i den almindelige Forretningsgang, at man først valgte Bestyrelse og derefter desavouerede sin egen Tilslutning til de foreliggende Love og forlangte fornyet Afstemning derom. Forventelig vil vore Randers-Kolleger trods deres mangelfulde parlamentariske Sans og svigtende Begreber om den gængse Rækkefølge af Lovgiveri og Ledelsens Valg dog ikke bringe mere Forfjamskelse ind i Foreningen, men roligt fortsætte Arbejdet paa Grundlag af de almindelige Love for Jyllands Medhjælperforeninger. Den nærmest paafølgende Hoved-Generalforsamling bliver da det rette Forum, hvor eventuelle Lovændringer kunne sættes under Debat.«

Det fremgaar ikke af de foreliggende Oplysninger, hvilke Bestemmelser i Lovene, den for sent vakte Kritik var rettet imod, men Opponenterne førte aabenbart deres Krig igennem, thi allerede den 28. Februar afholdtes ekstraordinær Generalforsamling, hvor endelige Love, udarbejdede paa Grundlag af de øvrige bestaaende Foreningers, vedtoges, dog med nogle mindre væsentlige Ændringer. Samtidig nedsattes et Agitationsudvalg paa 10 Medlemmer, medens Medlemsantallet opgives til ca. 110—120.

Den nye Bestyrelse synes dog knap saa energisk som den første midlertidige, thi i August Nr. af de jyske Foreningers Medlemsblad rettes en Klage mod Bestyrelsen for ikke at foretage noget, og i September oplyses paa Generalforsamlingen, at Medlemsantallet var gaaet ned til 72!

— Det vil imidlertid føre for vidt i Enkeltheder at komme ind paa Randers Afdelings Historie, og kun enkelte Episoder skal derfor fremdrages.

I 1903 stiller to Medlemmer Forslag om Udmeldelse af Centralorganisationen, men Forslaget forkastes. Dermed er det dog ikke ude af Verden, thi paa Generalforsamlingen i Februar 1904 dukker det op igen og drøftes livligt. Det tages dog foreløbig tilbage, for senere at indbringes for en ekstraordinær Generalforsamling. Hele Bestyrelsen nedlægger sine Mandater, og der vælges et Udvalg paa 3 Medlemmer til at fungere som foreløbig Bestyrelse, indtil den ekstraordinære Generalforsamling tager Beslutning om Foreningens fremtidige Stilling. Ti Dage senere afholdes Generalforsamlingen, hvor Forslaget om Udmeldelse behandles med det Resultat, at der afgives lige mange Stemmer for og imod, hvorved Forslaget var bortfaldet. Den gamle Bestyrelse fungerede derefter videre, da det ikke var muligt at faa valgt en ny.

Afdelingen er nu ude for skiftende Forhold. Snart gaar det op og snart ned. I 1905 er Medlemstallet 50,

Bestyrelsen for Randers Afdeling 1925:
Staaende fra venstre: *E. Simmelhag, Hans Poulsen, Aage Taubro, Aage Busch.*
Siddende fra venstre: *Karl Groth,* Sekretær, *Johs. Jensen,* Formand, *Søren Nielsen,* Næstformand.

og der meldes, »at Afdelingen atter har faaet Vind i Sejlene efter det Dødvande, hvori den længe har befundet sig«. I April 1908 erhverver Foreningen egne Lokaler, men disse maa lukkes allerede et Aar senere, da de ikke har svaret til Forventningerne. Nogle Aar senere oprettes et Pensionat for Afdelingens Medlemmer.

I 1916 rejses det faglige Spørgsmaal, idet man forsøger at opnaa Forbedring af Forholdene for Medhjælperne i »Arbejderforeningen«, hvilket dog ikke lykkedes paa dette Tidspunkt. To Aar efter rejses Lønaktion overfor Brdr. Justesen, hvor det kommer til Strejke, som varer fra Oktober til April, paa hvilket Tidspunkt Overenskomst afsluttes.

I Mellemtiden har Afdelingen besluttet Indmeldelse i Arbejdernes Fællesorganisation, og Medlemsantallet er forøget fra 181 i Foraaret 1918 til ca. 400 i April 1919. Nu opnaas ogsaa Overenskomsten med Arbejderforeningen, og Arbejdet vokser iøvrigt saa stærkt, at det fra Maj 1919 vedtages at oprette faste Kontorlokaler og Aaret efter at ansætte fastlønnet Formand. Hertil vælges Viggo Ludvigsen, der den 28. Maj 1921 afløses af den nuværende Formand, Johs. Jensen.

Randers Afdelingen, der altsaa den 28. Januar i Aar kan fejre 25 Aarsdagen for sin Oprettelse, har som de fleste af Forbundets Afdelinger i disse Aar haft et Utal af Tillidsmænd. Det er jo i det hele taget Skavanken ved Medhjælperne, at de danner et uroligt og omflakkende Folkefærd, der i Almindelighed ikke har blivende Sted, men ofte skifter Plads, hvilket naturligvis vanskeliggør Stabilitet i Ledelsen af vore Afdelinger.

Det vil derfor ikke være muligt at opramse alle Tillidsmændenes Navne, men vi skal dog fremhæve enkelte, deriblandt M. P. Willumsen, der valgtes til Formand i 1906, overtog Kassererhvervet i 1907, og atter blev Formand i 1908. Under hans Ledelse var der god Fremgang, Liv og Bevægelse i Afdelingen, ligesom han tog Initiativet til Oprettelse af egne Lokaler og saa stærk var Sjælen i dem, at de blev ophævet ved hans Bortrejse fra Byen i 1909.

Af andre gode Randers-Kolleger kan nævnes P. Jensen (Hadsundpeter), der var Formand fra 1913—1918, Schjønning Rasmussen, der gennem flere Aar var Kasserer, Th. Michaelsen, der afløste P. Jensen som Formand, og Viggo Ludvigsen, den første fastlønnede Formand.

Den nuværende Formand Johs. Jensen var heller ikke før sin Tiltrædelse noget ubeskrevet Blad indenfor Organisationen, idet han fra 1918 havde beklædt Posten som Formand i Thisted Afdeling. Johs. Jensen er en ægte Jyde, seig og energisk, der baner sig Vej frem gennem alle Hindringer, og som ikke skyr personlige Anstrengelser for at naa sit Maal. Iøvrigt bestaar Bestyrelsen nu af Søren Nielsen, Næstformand, Karl Groth, Kasserer, E. Simmelhag, Hans Poulsen, Aage Taubro og Aage Busch, der alle er interesserede og dygtige Kolleger, der hver paa sin Plads gør et godt Arbejde for Organisationen.

Paa Jubilæumsdagen skal der fra Forbundets Side lyde en hjertelig Tak til Afdelingen for Aarene, der svandt, og desuden en Tak til de tidligere og nuværende Tillidsmænd for deres Indsats i vort fælles Arbejde. Det er vort Haab, at Afdelingen ogsaa i Fremtiden maa bidrage hertil gennem stadigt og maalbevidst Arbejde samt at Forholdene iøvrigt maa forme sig saa gunstigt for dem, at Formandens Jubilæumsønske om snarest at faa gennemorganiseret Medhjælperne i Randers, maa gaa i Opfyldelse.

Lykke til!

Ved Jubilæet.

NAAR man ser tilbage til Aarene 1916—1918, har man ofte Følelsen af en vis Interesseløshed hos Forbundets Medlemmer. Den Varme og Begejstring for vor Sag, som fulgte med Forbundets store Gennembrud, er ligesom kølnet noget i den Stagnationsperiode, vi har været inde i.

Dog tror jeg egentlig ikke, at det helt maa søges i Mangel paa Interesse for Sagen, men ogsaa en Del i den Reaktion, som kom efter den kolossale Fremgang og det mægtige Arbejde, Forbundet udførte for at højne Medhjælpernes økonomiske Vilkaar.

I de Aar, jeg var Kasserer for Randers Afdeling, foregik Forbundets Gennembrud, og Afdelingen voksede fra ca. 150 til ca. 500 Medlemmer. Trods det store Arbejde, der var forbundet med Fremgangen og den store Arbejdsløshed, var det alligevel en forholdsvis let Sag at deltage i Afdelingens Ledelse, for Medlemmerne deltog i Foreningens Arbejde med Lyst og Interesse. Restancer var saa godt som ukendt. Ethvert administrativt Vink fra Bestyrelsen blev fulgt af Medlemmerne. Paa Møder og Generalforsamlinger mødte Medlemmerne fuldtallige og var ikke bange for at sige deres Mening, og hvad der ellers laa dem paa Hjerte.

Derfor kunde Indmeldelsen i Arbejdernes Fællesorganisation, trods stor Modstand fra en Del af Medlemmerne, gennemføres med overvældende Majoritet, ligesom Oprettelsen af Afdelingens faste Kontor og flere andre gennemgribende Reformer gennemførtes.

Den Grund, der er bleven lagt i de forløbne Aar, er stadig urokket, og den Dag, der kaldes til Kamp for Medhjælpernes vitale Interesser, kan vi sikkert regne, at alle Afdelingens Medlemmer vil slutte Kreds om Forbundets Fane for at føre Kampen sejrrigt til Ende.

Lad os derfor nu ved Foreningens 25 Aars Jubilæum give hinanden Haandslag paa, at vi, saa snart Foreningen kalder, hvad enten det er til Alvor eller Gammen, sætter en Ære i at give Møde for at udveksle Tanker og Meninger og styrke Kammeratskabsfølelsen, saaledes at vi om faa Aar maa have naaet at faa et stærkt og enigt Forbund, i hvilket enhver dansk Handels- og Kontormedhjælper er Medlem.

Randers, den 14. Januar 1925.

Schjønning Rasmussen.

1900 — Ved Milepælen — 1925.

TÆNK, er det allerede 25 Aar, siden vi startede Randers Afdeling." Saaledes talte en forhenværende Medhjælper forleden, da jeg søgte at pumpe ham for Oplysninger fra Foreningens første Tid.

Ja, det var Søndag den 28. Januar 1900, at ca. 50 Medhjælpere forsamledes; og Resultatet af denne Sammenkomst blev Grundstenen til Randers Afdeling.

Det var her som alle andre Steder et yderst utaknemligt Arbejde at organisere Handels- og Kontormedhjælperne. For det første mødte man stærk Modstand fra Principalerne, der endog i enkelte Tilfælde jog organiserede Medhjælpere paa Porten og paa anden Maade chikanerede dem, f. Eks. ved at hindre dem i at opnaa anden Plads. Og for det andet: Medhjælperne selv stod i det store og hele uforstaaende og vrangvillige overfor Organisationen og dennes Betydning. Der var ogsaa Tider, hvor det saa ud til, at indre Kampe skulde kvæle den unge Afdeling, men takket være de trofaste og forstaaende Pionerer, er Afdelingen gaaet fremad.

Men Arbejdet har mange Gange været trangt og brydsomt, og først da Krigsaarene som en Flodbølge skyllede Dyrtid over Landet, vaagnede Masserne som ved et Trylleslag. Først nu indsaa mange Medhjælpere, hvor Vejen til bedre Livsvilkaar var at finde, nemlig gennem »Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund«. Og gennem Forbundets faglige Arbejde oprettedes mange kollektive Overenskomster, saaledes at Medhjælperen dog fik nogenlunde Dækning for Dyrtiden. Det er derfor ganske uforstaaeligt, eller til en vis Grad taktløst, at mange af disse Medhjælpere, da Strømmen vendte sig, svigtede deres Kolleger og vendte Organisationen Ryggen.

Derfor ligger der endnu et stort Arbejde her i Randers, som ikke een eller enkelte alene kan magte, men som hvert eneste Medlem maa være med i. Den Medhjælper, der ikke blot forstaar dette, men ogsaa føler en ufravigelig Pligt til at handle derefter, er med i første Række til at skabe en lys og lykkelig Fremtid for sin Stand.

Dette skal være mit Ønske for Randers Afdeling de næste 25 Aar, at vi ved stærk og fælles Agitation kan faa renset vor By for uorganiserede Medhjælpere.

Randers, i Januar 1925. Johs. Jensen.

Lærlingeloven forelagt!

Betydelige Ændringer foreslaas.

Socialminister Borgbjerg fremsatte for 14 Dage siden i Folketinget sit Forslag til Lov om Lærlingeforholdet. Forslaget indeholder nogle særlige Regler for Lærlinge ved Handels- og Kontorvirksomhed, hvilke Regler er foreslaaet af et snævert Udvalg, som Socialministeren i Sommer nedsatte til at overveje, om den tidligere Lovs Krav var anvendelige paa Handelsstanden. Udvalgets Formand var Nationalbankdirektør Oluf Beck, Aarhus, og bestod iøvrigt af Fuldmægtigene i Erhvervsministeriet og Socialministeriet Grev E. Moltke og H. de Jonquières.

Udvalget har forhandlet med de forskellige Erhvervsorganisationer, ogsaa med Repræsentanter for Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund, men iøvrigt er det kun faa Ændringer, det har foreslaaet.

Det vigtigste af disse er, at man har foreslaaet og i Lovforslaget faaet indsat, at de Tilfælde, hvor Kontrakt ikke behøver at oprettes, foruden for Bude og Haandlangere, udvides til ogsaa at gælde for 1) unge Mennesker, der antages til Arbejde, der udelukkende eller i det væsentligste bestaar i Ind- og Udpakning, Afvejning og Ombæring af Varer og lign. Specialarbejder, samt 2) hvor Arbejdet bestaar i Ekspedition i Specialforretning, Telefonpasning, Maskinskrivning og Stenografi eller til saadant Arbejde med Bogholderi, Regnskabsføring og lign., som det ikke er muligt at give den paagældende en hel eller delvis Uddannelse igennem.

For saa vidt som det netop er paa dette Punkt, der har hersket Uklarhed med den gamle Lovbestemmelse, kan vi kun hilse med Tilfredshed, at der skabes en nærmere Definition af Specialarbejder, der ikke omfattes af Loven, selv om man kan mene, at der muligvis er gaaet for vidt med Undtagelserne. Men dette opvejes paa den anden Side af, at der skal oprettes Specialkontrakt for de under 2) nævnte Tilfælde, hvorved der faas offentlig Kontrol med, at der ikke sker Misbrug. Og endelig tillægger vi det uhyre Betydning, at Principalen, foruden at holde disse unge Mennesker sygeforsikrede, skal være forpligtet til at holde disse Specialarbejdere i Handelsskole og betale Udgifterne derved.

Her ligger jo nemlig den store Fejl ved den tidligere Lov, at Specialarbejderne var holdt udenfor Kontrakttvangen og Loven i det hele taget, saaledes at det stod enhver frit for at antage saadanne Personer uden Garanti for selv den mindste teoretiske Uddannelse. Da den praktiske Uddannelse i en Specialforretning i Almindelighed er lig Nul, var disse ulykkelige Mennesker efter endt »Læretid« ganske afskaaret fra at gøre sig gældende i Faget paa anden Maade, end ved at tilbyde deres Arbejdskraft for intet.

Ved den nye Lov sikres de i hvert Fald den teoretiske Uddannelse, og faar dog derved en Chance for at kunne skaffe sig Kundskaber, der kan gøre dem til nyttige Medlemmer indenfor deres Fag.

Lovforslaget bestemmer videre, at Prøvetiden for Handels- og Kontorlærlinge forlænges fra 3 Maaneder til et halvt Aar, hvilket er vort gamle Krav, samt at Socialministeren efter Forhandling med de paagældende Fags Organisationer kan fastsætte Regler for, hvor mange Lærlinge, der højst maa uddannes i Virksomheder indenfor Faget.

En Begrænsning af den overhaandtagende Tilgang til vore Fag er utvivlsomt i højeste Grad paa sin Plads, og det maa meget haabes, at denne Bestemmelse kan føres frelst gennem Rigsdagen.

Der er ogsaa Grund til at nævne Bestemmelsen om, at Læretiden for intet Fag maa overskride 4 Aar, men at Socialministeren iøvrigt hvert 3. Aar efter Forhandling med de faglige Hovedorganisationer fastsætter de forskellige Fags Maksimallæretid. Endvidere kan som mindre, men derfor alligevel betydningsfuld Bestemmelse nævnes, at Principalerne fremtidig ogsaa skal betale Rekvisitter til Skolebrug, hvilket skulde synes naturligt, naar de betaler Undervisningen, men hvad Venstreregeringen fritog dem for.

Endelig er Tilsynsmyndigheden med Loven fra at bero hos Politiet efter Lovforslaget lagt i Hænderne paa Lærlingekommissioner, der oprettes i København og Købstæderne, og ogsaa, hvor Forholdene gør det ønskeligt, kan oprettes i Sognekommuner.

Kommissionerne skal bestaa af en Formand og et lige Antal Næringsdrivende (Arbejdsgivere) og Medhjælpere (Arbejdere). En Trediedel af hver af disse Grupper skal repræsentere Handels- og Beværternæringen. Til Bistand for Kommissionen ved dens Udøvelse af Tilsynet kan ansættes en eller flere lønnede Medhjælpere.

Ved Udøvelsen af Tilsynet paahviler det særligt Lærlingekommissionen:

1) at føre Tilsyn med, at Lærekontrakt oprettes og anmeldes til Paategning hos Kommissionen,
2) at gennemgaa Kontrakterne og føre Register over godkendte Kontrakter,
3) at vaage over, at Arbejdsgiveren opfylder de ham efter Loven paahvilende Pligter,
4) samt at udføre de Forretninger med Hensyn til Valg af Læreprøvenævn, der er henlagt til Kommissionerne.

Lærlingekommissionens Tilsynsmyndighed udføres paa første Haand af et eller flere dertil af Kommissionen beskikkede Medlemmer eller af dens Medhjælpere ved Inspektioner paa de Arbejdssteder, som er undergivet Tilsyn, men Afgørelsen af, hvilke Skridt der skal foretages mod Overtrædelser af Lovens Pligter, træffes af den samlede Kommission.

Der er herved endelig foreslaaet det saa haardt tiltrængte Tilsyn med Lærlingelovens Overholdelse, som burde være gennemført for længe siden. Man har fra det offentliges Side forlængst indset Nødvendigheden af et Tilsyn med Arbejdet i Fabriker m. m., men noget effektivt Tilsyn med de lige saa vigtige Læreforhold har man hidtil gaaet uden om, medens Politiet kun uvilligt skred ind mod anmeldte

Overtrædelser. Skal der imidlertid opnaas et for Fagene og Landets Erhvervsliv frugtbringende Resultat af Oplæringen, kan dette kun ske ved, at der føres et nøje Tilsyn med, at der gives den Uddannelse, som er nødvendig og at iøvrigt Lovens Bestemmelser efterleves af alle Læremestre.

Regeringens Lovforslag viser en anerkendelsesværdig Forstaaelse heraf, og vil utvivlsomt, om det ophøjes til Lov, i lige høj Grad blive til de Næringsdrivendes og deres Medhjælperes Gavn ved at skabe saadanne Rammer for Lærlingevæsenet, at en forsvarlig og betryggende Uddannelse kan sikres den unge Slægt.

Ny Afdeling i København.

Vejer-, Afskriver- og Speditionsmedhjælper-Afdelingen.

IGENNEM længere Tid har Spørgsmaalet været paa Tale om Oprettelse af en særlig Afdeling for den store Kreds af Medlemmer, der er beskæftigede som Vejere, Afskrivere og Speditører, og navnlig har Sagen trængt sig paa, efter at en bestaaende Vejerforening har ladet sig optage i Forbundet.

Paa sidste Hovedbestyrelsesmøde blev Tilladelsen til Oprettelsen af Afdelingen givet, og Lørdag den 10. Januar Kl. 8 Aften afholdtes den konstituerende Generalforsamling i Sct. Andreas Ordenens Lokaler.

De københavnske Afdelingers Formand, Folketingsmand Gustav Pedersen, aabnede Generalforsamlingen, hvorefter Speditionsmedhjælper A. M. Petersen valgtes til Dirigent og Vejer W. L. Petersen valgtes til at optage Referatet.

Gustav Pedersen redegjorde dernæst for de forudgaaende Drøftelser og anbefalede Afdelingens Oprettelse, idet han foreslog at give den Navnet: Vejer-, Afskriver- og Speditionsmedhjælperafdelingen. Forskellige Forslag til Navnet fremkom, men efter at det var vedtaget at oprette Afdelingen, vedtoges Gustav Pedersens Forslag.

Dernæst foretoges Valg af Formand, hvortil valgtes Vejer Carl Hansen, Nordre Frihavnsgade 99. Til Bestyrelsen valgtes yderligere Vejer W. L. Petersen og Afskriverne Gotfred Grunø, J. Gille og Max Jensen, med Afskriver H. C. Petersen og Speditionsmedhjælper Alb. Lauritzen som Suppleanter. — Suppleanterne valgtes som Medlemmer af Repræsentantskabsgeneralforsamlingen tilligemed Bestyrelsen.

Som Medlemmer af Agitationsudvalget valgtes Formændene for de forskellige Klubber under Afdelingen.

Efter at Gustav Pedersen havde gratuleret med Afdelingens Oprettelse og opfordret til energisk Agitation, saaledes at Afdelingen snart kunde forøge sit Medlemsantal, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen med et kraftigt besvaret Leve for den nye Afdeling.

Ogsaa vi knytter herved vor Lykønskning til Afdelingens Oprettelse, og idet vi byder den Velkommen i vor Kreds, ønsker vi den Held til at løse de Opgaver, der har foranlediget dens Opstaaen. Afdelingen begynder med et Medlemsantal paa ca. 125, saaledes at der ligger et stort Arbejdsfelt for den, forinden den faar organiseret de talrige Medhjælpergrupper, den omfatter. Forhaabentlig vil Tilstedeværelsen af en Afdeling betyde forøgede Agitationsmuligheder og Fornyelse af Anstrengelserne med at samle disse Medhjælpere indenfor Organisationen, saaledes at der snart kan optages et praktisk Arbejde for at opnaa forbedrede Vilkaar for disse Kolleger; hvilket naturligvis er den egentlige Hensigt med vort Arbejde.

Statunderstøttelse til Handelsskoleophold.

VED Finansloven for Finansaaret 1925—26 forventes der til Understøttelse af unge, uformuende Elevers Ophold ved og Uddannelse paa Handelsskoler bevilget et Beløb af ialt 48,000 Kr. Af Beløbet skal 4,000 Kr. anvendes til Understøttelse af Elever paa Niels Brocks Handelsskole i København, fortrinsvis fra Provinsen, og 4,000 Kr. til Landhandelslærlinge, som søger Undervisning paa en Oplandsskole for Handelslærlinge eller en almindelig Skole for Handelslærlinge (Aftenskole). Af de resterende 40,000 Kr. tildeles 35,000 Kr. fortrinsvis handelsuddannede unge Mænd og Kvinder i en Alder af 17 til 25 Aar, medens 5,000 Kr. — under Forudsætning af, at vedkommende iøvrigt findes kvalificeret — fortrinsvis tildeles Elever uden forudgaaende Handelsuddannelse.

I Understøttelse tildeles der ordentligvis Elever i Skoler for Handelsmedhjælpere og Elever paa Niels Brocks Handelsskole Halvdelen af Betalingen til Skolen for Undervisningen paa det paagældende Kursus samt 40 Kr. pr. Maaned i Opholdspenge.

Ansøgning om Understøttelse indgives til Direktøren for Handelsskoleundervisningen (Grundtvigsvej 18, Københ. F.). Ansøgere, der ønsker at indtræde som Elever i Skoler for Handelsmedhjælpere i Foraaret 1925, kan inden 15. Februar 1925 indgive Ansøgning til Direktionen. For Ansøgere, der ønsker at indtræde som Elever paa Niels Brocks Hndelsskole i København i Sommeren 1925, udløber Ansøgningsfristen den 15. Maj 1925.

Naar Ansøgningen er forsynet med Attest om Uformuenhed, er Stempling ufornøden, i andet Fald skal den forsynes med Stempel til 1 Kr.

Skema til Ansøgning udleveres ved personlig eller skriftlig Henvendelse til Direktøren for Handelsskoleundervisningen.

Dødsfald.

FORMANDEN for Dansk Principalforenings Hovedbestyrelse, Direktør Wilhelm Petersen, afgik Fredag den 16. Januar ved Døden paa sin 53-Aars Fødselsdag.

Wilhelm Petersen virkede i mange Aar som Korngrosserer i København, men har i de sidste seks Aar været Meddirektør for Aktieselskabet »Burmeister & Wain«, hvor han særlig beskæftigede sig med Personaleforhold.

Under Forhandlingerne angaaende dette Firmas Personale kom vort Forbund i Forbindelse med Direktør Petersen, der blev Formand for den under Arbejdsgiverforeningen i 1920 oprettede »Sammenslutningen af danske Arbejdsgivere, der beskæftiger Handels- og Kontormedhjælpere«. Efter at Sammenslutning mellem denne og Dansk Principalforening havde fundet Sted, blev Wilhelm Petersen Formand for Principalforeningens Hovedbestyrelse, hvilken Stilling han altsaa beklædte til sin Død.

Ved Direktør Wilhelm Petersens Død lyder der fra den Vennekreds, der stod ham nær, mange Lovord om hans Dygtighed og tiltalende Personlighed. For os, der mødte ham som Modstandere, vil han naturligvis paa mange Omraader staa i et andet Lys, end for sine Venner, men ogsaa vi har under Samarbejdet lært Wilhelm Petersen at kende som en dygtig og retlinet Personlighed, ved hvis Baare vi med Højagtelse sænker vor Kaarde.

Begravelsen foregik i Stilhed den 21. Januar.

Den internationale Højskole, Helsingør.

DA der hersker ekstraordinær Arbejdsløshed i Faget, vil Medlemmer af »Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund«, som er arbejdsløse, kunne opnaa vedtægtsmæssig Understøttelse under hele Opholdet paa Den internationale Højskole, Helsingør.

Elever, med Kendskab til i hvert Fald Begyndelsesgrundene i Engelsk, optages i Februar Maaned.

Efter en grundig Forberedelse i Sprog faar Eleverne Lejlighed til at høre Foredrag om aktuelle Emner af fremragende Udlændinge i Sommermaanederne. Fra 20. April til 20. Juli vil cand. mag. Marwick (Skotland), Fred Hall (Professor ved den kooperative Bevægelses Skole i Manchester) og Paul Passy (Professor ved Universitetet i Paris) virke ved Skolen.

Betalingen er 100 Kr. om Maaneden.

Medhjælperbevægelsen i Udlandet.

En Artikelserie med Bidrag af Medhjælperbevægelsens ledende Mænd Verden over.

I Fortsættelse af denne Artikelserie bringer vi hermed et Bidrag af den finske Medhjælperorganisations Formand, Hr. Arttur Hellman, der belyser de overordentlig vanskelige Forhold, hvorunder den finske Medhjælperbevægelse maa arbejde.

VI. Finlands Affärsarbetareförbund.

Arttur Hellman er født i Byen Nådendahl 1889, og mistede allerede 5 Aar gammel sine Forældre. Opvæksten skete i et Børnehjem, og 14 Aar gammel kom han i Skomagerlære, hvilket dog kun varede 1½ Aar. Efter i et Par Aar at have haft Plads paa et Hotel, ansattes Hellman i 1908 i Medhjælperbevægelsen, hvor han virkede paa forskellige Omraader, og i 1918 blev han Direktør for Arbejdernes Bog- og Papirhandel i Helsingfors.

Han deltog i Revolutionen 1918 som Telefon-Kommissær i Folkekommissariet. Fængsledes den 5. Maj 1918 for sin Deltagelse i Revolutionen og blev først løsladt den 20. Juni 1921.

Hellman har med stor Iver deltaget i den politiske og faglige Bevægelse. Var allerede 12 Aar gammel aktiv Medlem af socialdemokratisk Ungdomsklub, og sluttede sig i 1905 til det socialdemokratiske Parti. I 1911 indmeldte han sig i Handelsmedhjælpernes Fagafdeling, og var i 1917 med til at oprette Finlands Handels- och Affärsarbetareförbund, hvis Formand han blev i 1921. Paa Kongressen 1924 ønskede han ikke at modtage Genvalg, forinden visse Spørgsmaal var afklarede, hvorfor Formandsvalget blev overladt Hovedbestyrelsen. Der er imidlertid nu tilgaaet os Meddelelse om, at Arttur Hellman er genvalgt og saaledes fortsætter sit Hverv som Formand.

BEVÆGELSEN VOKSER FREM.

Handels- og Kontormedhjælperbevægelsen paabegyndtes i Finland i Aaret 1907, altsaa paa samme Tid som den finske Landsorganisation oprettedes. I November 1905 udbrød den første store Revolutionsbevægelse i Rusland, og den fik stor Indflydelse ogsaa paa den finske Arbejderbevægelse, idet der som Følge af den russiske Revolution udbrød en Storstrejke i Finland, som varede i 7 Dage.

Denne Strejke bevirkede en stor Vækkelse indenfor Finlands Arbejderklasse. Man begyndte at stifte faglige Organisationer, og det var naturligt, at der ogsaa oprettedes en Centralorganisation som en sammenbindende Kæde mellem disse.

En Følge af Storstrejken var, at Finlands Arbejdere fik Stemmeret, og at Eetkammer-Systemet indførtes.

Alt dette virkede vækkende paa Arbejderne, som havde gennemlevet tunge Tider under det russiske Undertrykkelsesregimente, hvis fornemste Repræsentant i Finland var Bobrikoff, Landets Generalguvernør.

De friere Tider varede imidlertid ikke længe. Det nationale Bourgeoisi saa nemlig en stor Fare i den voksende Arbejderbevægelse, og i Forbund med de russiske Undertrykkere gik man endnu hensynsløsere end forhen til Undertrykkelse af Arbejderklassen, indtil det ydre Tryk ophørte ved Revolutionen i 1917.

Det har været nødvendigt at omtale disse Forhold, da de har haft deres Betydning for Handels- og Kontormedhjælpernes Organisationsbevægelse.

De første faglige Afdelinger af Handels- og Kontormedhjælpere oprettedes i 1907 i Helsingfors, Tammerfors og Wiborg, men de tilhørte ikke noget Fagforbund, men virkede kun som Underafdelinger af Arbejderforeninger samt snarere som Oplysningsforeninger end som egentlige Fagafdelinger. Diskussionerne paa Møderne omfattede paa den Tid Arbejdsdagens Længde, Butikkernes Aabningstider og forskellige i Arbejdsforholdene fremtrædende Misforhold, men Lønspørgsmaalet behandledes endnu ikke. Eiheller var der paa den Tid Forudsætninger til Stede for Drøftelse af saadanne Spørgsmaal. Man behandlede ogsaa Partianliggender, thi indtil 1918 tilhørte Fagafdelingerne Finlands socialdemokratiske Parti.

Der fandtes iøvrigt Grunde nok til Oprettelse af Fagforeninger. Arbejdsdagen udgjorde i Regelen 16 Timer. Møder kunde i Almindelighed kun afholdes om Søndagen. En betydelig Arbejdsløshed herskede blandt Medhjælperne, Lønningerne var smaa, og som Del af dem ydedes den Gang almindeligvis Kost og Logis.

I 1913 sluttede disse faglige Medhjælperafdelinger sig til Arbejdernes Landsorganisation med Transportarbejderforbundet som Mellemled. Ganske vist havde der i 1909 været giort Forsøg paa at oprette eget Fagforbund, og med det Formaal for Øje havde Drøftelser været ført mellem Afdelingen i Helsingfors og Wiborg, men uden Resultat. Landsorganisationen modsatte sig Oprettelsen af et Forbund henvisende til, at Handels- og Kontormedhjælperne godt kunde tilhøre det nystiftede Transportarbejderforbund. Til dette Forbund hørte indtil 1917 de nævnte 3 Afdelinger.

Dønningerne fra den russiske Revolution havde en livgivende Indvirkning paa den finske Arbeiderklasse. Nye Medlemmer tilsluttede sig i Massevis Organisationerne, saaledes at f. Eks. Afdelingen i Helsingfors blev nødsaget til at antage en Funktionær til Behandling af Arbejds- og Lønspørgsmaal, og nye Medlemsbøger blev hver Aften udskrevne i »Folkets Hus«. Disse Tider er uforglemmelige for dem, som var med den Gang, og som tidligere mangen Gang havde været nær ved at fortvivle ved Svnet af de Vanskeligheder, som mødte Anstrengelserne for Medhjælpernes Organisering. Det havde været svære Tider under Verdenskrigens første Aar. Straks efter Krigens Udbrud havde Købmændene skyndt sig at nedsætte Medhjælpernes Lønninger, som derefter kun langsomt bragtes til at stige til Trods for de stigende Priser paa Livsfornødenheder. Nogen Ret til at strejke havde Finlands Arbejdere ikke paa den Tid, og samtlige Organisationers Møder gik for sig under Politiets Nærværelse. Det er i Betragtning af saadanne Forhold ikke underligt, at man efter Revolutionen søgte at indhente det forsømte gennem begejstret Tilslutning til Organisationerne. Det ansaas rent ud sagt som en Skam ikke at tilhøre dem, og nu vovede man det. Alene Helsingfors Afdeling talte over 2000 Medlemmer.

FORBUNDET STIFTES — BORGERKRIGENS ØDELÆGGELSER.

Forud for Transportarbeiderforbundets Kongres, som afholdtes i Maj 1917, fremsattes et beskedent Forslag om, at Forbundet maatte ansætte en særlig Sekretær for Medhjælpernes Regning. Da Kongressen afslog denne Anmodning, vakte det Bitterhed blandt Medhjælperne, hvis Kongresdelegerede drøftede Oprettelsen af eget Forbund. Helsingfors-Afdelingen tog Initiativet i Sagen og udpegede en midlertidig Bestyrelse, paa hvis Forslag den første Kongres af Handels- og Kontormedhjælpere afholdtes i Pinsen 1917. I Kongressen deltog 28 Delegerede fra forskellige Dele af Landet, og Beslutning om Oprettelse af et Forbund vedtoges. Ved Kongressen var ogsaa Finlands Handelslagsbiträdens Forbund repræsenteret. Dette Forbund havde virket i 5 Aar og havde 400 Medlemmer, og paa dette Forbunds Kongres, som afholdtes paa samme Tid, vedtoges Sammenslutning med Affärsarbetarnes Forbund.

Forbundet gik rask til Værks og opnaaede et Medlemstal paa 4000. Der oprettedes et Maanedsblad, som straks fik et betydeligt Antal Abonnenter. Allerede i det første Aar afsluttedes 8 kollektive Overenskomster, og andre saadanne forberedtes. Men da udbrød i 1918 Borgerkrigen. Arbeiderklassen blev besejret, og det sejrende Bourgeoisi feirede Blodorgier og indespærrede i Tusindvis Arbeiderklassens Mænd og Kvinder i Fængslerne, medens andre Tusinder maatte drage i Landflygtighed. Blandt disse befinder sig vedvarende Forbundets første Funktionærer og med dem Forbundets Pengemidler. Samtlige Organisationer undertryktes, deres Arkiver ødelagdes. Til denne Ødelæggelse medvirkede von der Goltz's tyske Soldater, som lagde Helsingfors-Arbeidernes statelige Foreningshus i Ruiner. Men denne Fornedrelsens Tid varede ikke længe. Den fik Ende, da »Kejserismen« i Mellemeuropa blev styrtet.

I Aaret 1919 fandt der Rigsdagsvalg Sted i Finland, og endskønt Arbeiderne vedvarende savnede Organisationer, formaaede de i Rigsdagen at indvælge 80 Repræsentanter af 200. Arbeiderklassen havde bevaret sin Medbestemmelsesret. Gennem Rigsdagens Sammentræden fik den atter Lejlighed til at lade sin Røst høre. Arbejderorganisationerne kunde

atter afholde Møder og igen udkom nogle Arbejderblade. Ligeledes opstod den faglige Arbejderbevægelse paany.

Men nu mødte denne Bevægelse Modstand ogsaa fra en anden Side. De finske Fagforeningsfolk, som flyttede til Rusland, modsatte sig Oprettelse af Fagforeninger og Genoptagelse af Forbundets Virksomhed, men de finske Arbejdere vægrede sig stort set ved at følge disse daarlige Raad.

VIRKSOMHEDEN GENOPTAGES.

Aar 1919 afholdt vort Forbund sin anden Kongres, som traf Bestemmelse om Optagelse af Forbundets Virksomhed. Det tidligere Medlemsantal kunde ganske vist ikke mere opnaas, og Forbundet kunde kun regne med ca. 1000 Medlemmer. I Bestræbelserne paa at gennemføre Industriforbundsprincippet besluttede Landsorganisationens Kongres i 1920 at sammensmelte Hushålls- och Restaurationsarbejdernes og Affärsbiträdernes Forbund. Vort Forbund gav gennem en Urafstemning næsten eenstemmigt sin Tilslutning hertil, men man opdagede hurtigt, at Sammenslutningen ikke havde været til Gavn for nogen af Parterne, idet der opstod Strid med Livsmiddelindustriarbejderforbundet om disse Medlemmer. Paa Landsorganisationens Kongres i 1923 vedtoges det imidlertid, at disse Medlemmer skulde overgaa til Levnedsmiddelindustriarbejderforbundet.

I Oktober 1924 afholdtes vort Forbunds fjerde Kongres, som besluttede at ændre Forbundets Navn til Finlands Affärsarbetareforbund. Forud for 1917 benyttedes i Almindelighed Benævnelsen »Affärsbiträden« (Handelsmedhjælpere), men senere har man opgivet denne Benævnelse og indset, at ogsaa Lønarbejderne indenfor Handelens og Omsætningens Omraade blot er Arbejdere.

NUVÆRENDE ARBEJDSFORHOLD OG -MULIGHEDER.

Forbundets Medlemsantal har i den senere Tid været omkring 2000, hvoriblandt findes 400 Husholdningsarbejdere, hvilke nu overgaar til et andet Forbund. Antallet af organiserede Medhjælpere er regelmæssigt forøget; Antallet af Husholdningsarbejdere derimod formindsket. Størstedelen af Forbundets Medlemmer arbejder ved Arbejdernes kooperative Virksomheder. Paa nuværende Tidspunkt har Forbundet 15 Overenskomster omfattende ca. 800 Medlemmer.

Aarsagen til, at Handels- og Kontormedhjælperne ikke i større Udstrækning har organiseret sig, er mange. Gennem Borgerkrigen blev Finlands Folk delt i »røde« og »hvide«. Flertallet af Medhjælperne stillede sig paa de »hvide«s Side og staar vedvarende der blandt andet som Medlemmer af de saakaldte Beskyttelseskorps, som »de borgerlige« stiftede. Saadanne Personer ønsker ikke at organisere sig, og de vil ej heller blive optaget i Organisationerne. Ved hver Kongres er dette blevet understreget.

Vor forholdsvis gode Lov om Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsforhold beskytter Medhjælperne mod de største Misforhold, men Lønningerne bestemmer Arbejdsgiverne alene. Loven stadfæster 8-Timers Arbejdsdagen, Sommerferie med fuld Løn, hvilken Ferie efter 10 Aars Tjeneste udgør 1 Maaned, efter 5 Aars Tjeneste 3 Uger, efter 1 Aars Tjeneste 2 Uger og efter ½ Aar (før den 8. September) 1 Uge. Ferien skal falde i Tiden mellem 15. Maj og 15. September. Om Søndagen er kun Mælk-, Brød- og Blomsterbutikerne aabne og kun i 3 Timer. Denne Lov, som ogsaa indeholder andre Bestemmelser vedtoges i 1919, og den har siden to Gange undergaaet Forringelser, som vor svage Organisation ikke har kunnet afværge.

De indenfor Finlands Arbejderklasse herskende Meningsforskelligheder i politiske Spørgsmaal har ogsaa indenfor vort Forbund — og maaske ogsaa mere indenfor dette end i de øvrige Fagforbund — været til Skade. Ofte har vore Afdelinger end ikke formaaet at behandle faglige Spørgsmaal, idet Diskussionerne er gledet over paa det politiske Omraade. Vor sidste Kongres har imidlertid vedtaget en Resolution, efter hvilken det forbydes Afdelingerne at tilhøre noget politisk Parti, og heraf maa naturligvis følge, at Afdelingerne herefter ikke mere skal have med Politik at skaffe.

Saa magtesløse vi end er paa det nuværende Tidspunkt, sætter vi dog fuldt og fast vort Haab til Fremtiden. Vi tror, at Finlands Medhjælpere endnu vil organisere sig i Lighed med deres Kammerater i andre Lande og derigennem for sig opnaa de Forbedringer, de saa haardt har nødig.

Arttur Hellman.

Ny Overenskomst med A/S C. Olesen, København.

DE Medlemmer, der følger vore maanedlige Beretninger om Organisationens Lønarbejde, vil have set, at der stadig opnaas en Række udmærkede Resultater, der betyder bedre Vilkaar for de organiserede Medhjælpere og beviser Nødvendigheden og Gavnligheden af en stærk faglig Organisation, der kan tage Forhandlingerne op paa de enkelte Medhjælperes Vegne.

Ogsaa i denne Maaned har vi et smukt Bevis herfor at fremføre, idet det er lykkedes at føre Forhandlingerne med det landskendte Firma A/S C. Olesen til Afslutning paa en Maade, der betyder yderligere Forbedringer for vore Medlemmer i Firmaet. Det lykkedes som bekendt i Efteraaret 1923 at tilvejebringe en organisatorisk Ordning af Arbejds- og Lønforholdene i dette Firma, efter at der gennem flere Aar havde hersket de saakaldte »frie Forhold«, hvorved Medhjælpernes Lønninger var blevet betydelig reducerede.

Ordningen i Fjor var det første Skridt i Henseende til at skabe forbedrede Tilstande, og naturligvis vil det ikke være muligt at opnaa fuldstændig tilfredsstillende Forhold med et Slag. Den nu trufne Ordning maa imidlertid betragtes som et yderligere Skridt i den rigtige Retning, selv om den heller ikke fuldtud dækker de Ønsker og Krav, der fra vor Side maa anses for berettigede, og som det altsaa er forbeholdt os at arbejde hen til i den kommende Tid.

Den nye Ordning gaar ud paa, at der til Medhjælperlønningerne ydes et Tillæg paa henholdsvis 10 og 5 pCt., eftersom Lønnen ligger over eller under 2700 Kr. for mandlige og 2100 Kr. for kvindelige Medhjælpere. Ligeledes forhøjes de laveste Lønsatser for Mænd med Beløb fra 200 til 260 Kr. aarlig og for Kvinder med Beløb fra 150—210 Kr. aarlig. Endelig ydes der samtlige Medhjælpere 1 Maaneds Gage ekstra.

Den saaledes trufne Ordning betyder for vore Medlemmer en aarlig Merindtægt paa 65,000 Kr.

Vore Medlemmer hos A/S C. Olesen og hos adskillige andre Firmaer har gennem de opnaaede Resultater vist, hvad der kan opnaas ved Sammenhold og Organisation. Vi opfordrer vore øvrige Medlemmer til at tænke nærmere herover og overveje, om det ikke lader sig gøre at tage et tilsvarende Lønarbejde op for deres Vedkommende. Og tal under alle Forhold med vore uorganiserede Kolleger om disse Ting og vis dem derigennem, at de selv er interesseret i at være med i Organisationen og Arbejdet for forbedrede Kaar for deres Stand.

Ingen Restance

er tilladt udover 31. Marts ifølge Arbejdsløshedsloven, og vi er derfor nødsaget til at slette ethvert Medlem, der til den Tid er Restant — selv for en Maaned.

Det maa imidlertid staa alle klart, at Medlemsskabet er alt for værdifuldt til at gaa tabt paa en saadan Maade, hvorved alle erhvervede Rettigheder tillige mistes, og man staar uden Beskyttelse mod faglige Overgreb og Følgerne af Arbejdsløshed. Og har Sletningen først fundet Sted, vil Berigtigelse af Medlemsskabet kun kunne finde Sted med Vanskelighed, ligesom eventuel Genoptagelse da kun kan ske som nyt Medlem, hvorved der f. Eks. paany indtræder 12 Maaneders Karenstid, før Arbejdsløshedsunderstøttelse kan opnaas.

Det er en given Sag, at Medlemmerne til enhver Tid kan kræve deres Rettigheder hos Organisationen, men lige saa naturligt maa det være, at de ogsaa opfylder deres Pligter — først og fremmest at betale Kontingent hver Maaned.

Derfor bør det være en Æressag for alle Medlemmer uden Undtagelse at være a jour med Kontingentet paa seneste Forfaldsdag den 31. Marts.

Fornyet Advarsel.

Isenkramfirmaet N. Poulsen, Grenaa.

VI finder Anledning til paany at advare vore Medlemmer imod at søge Plads i ovennævnte Firma, forinden de har søgt nærmere Oplysninger om Forholdene hos Afdelingsformanden O. Rasmussen, Sdr. Møllevej, Grenaa.

I Bladet for 1. Novbr. fremkom Afdelingen med en lignende Advarsel. Efter at være gjort bekendt hermed, opsagde et af vore Medlemmer, der uden at kende Forholdene havde ladet sig engagere, sin Plads samtidig med Tiltrædelsen, men da Indehaversken af Forretningen lod yderst elskværdig, lod han sig genengagere i Midten af November.

Dette skete dog sikkert paa Beregning fra Indehaverskens Side af Frygt for ellers at være uden Medhjælp under Juletravlheden, thi senere blev han opsagt til Fratrædelse den 1. Januar. Allerede den 28. December, altsaa tre Dage før han skulde fratræde, blev han imidlertid smidt paa Porten, fordi han havde tilladt sig at ryge en Cigaret, efter at have spist sin Aftensmad den 26., og Løn fik han kun til den 28. December.

For at faa Penge til Hjemrejsen maatte vort Medlem endog betale en Overkop, han havde været saa uheldig at slaa i Stykker, og tilmed forlangte Firmaet Bruttopris for nogle købte Varer, som ved Købet var blevet ham debiteret med Nettopris.

Indehaverskens Søn, Hr. Chr. Poulsen, er øjensynlig saare stolt af det skete, thi han nedværdigede sig den paafølgende Aften til at standse vor Afdelingsformand paa Gaden for at meddele, at det var ham, Chr. Poulsen, der havde jaget Medhjælperen bort.

Vi gentager derfor vor Advarsel, og beder Medlemmerne i egen Interesse spørge sig for, før de lader sig engagere i dette Firma.

Jens Johansen.

Fra Arbejdsfeltet.

ET smukt Eksempel paa fortrinligt Afdelingsarbejde afgiver Nyborg Afdeling, som i indeværende Vintersæson har gjort et udmærket Fremstød i agitatorisk Henseende og har bevirket stort Mandefald i de uorganiserede Kollegers Rækker.

Omkring 1. September havde Nyborg Afdeling et Medlemsantal paa 53, men paa det Tidspunkt tog man Agitationen op, idet man indledede med et offentligt Agitationsmøde den 27. September, hvor Rejsesekretær Svend Rosendal talte. Det vellykkede Møde sluttede med, at 16 Kolleger indmeldte sig, og siden har den personlige Agitation været drevet saa ihærdig, at Afdelingens Medlemsantal er naaet op imod 90.

Den første Agitation blev taget op af Afdelingens Bestyrelse med Formanden Svend Jensen og Kassereren Frk. Delf Møller i Spidsen og iøvrigt bestaaende af O. Rasmussen, Olav Lien Jensen og Henrik Bøving Andersen, samt som nyvalgte i Efteraaret M. Johansen og Frk. K. Jensen. Senere valgtes paa Generalforsamlingen et Agitationsudvalg med Oluf Rasmussen som Formand og et Lærlingeudvalg, for hvilket Alfred Lunde blev Formand.

Begge disse Udvalg har udført et ganske udmærket Arbejde og har tilført Afdelingen mange nye Medlemmer.

Der afholdes nu regelmæssigt Møder og Sammenkomster, og den store Tilslutning til disse vidner om ny Tro og Begejstring for vor Sag hos vore Kolleger i Nyborg.

Andet skandinaviske Handelskursus i Stockholm 5.—11. Juli 1925.

VI er nu i Stand til at meddele, at det andet skandinaviske Handelskursus vil blive afholdt i Dagene 5.—11. Juli i Stockholm. Det vil saaledes nu være muligt at fastlægge Tidspunktet for Sommerferien med Henblik paa Deltagelse i Kursuset.

Som tidligere oplyst vil dette Kursus blive planlagt efter samme Mønster, som det tidligere afholdte, saaledes at Deltagerne foruden selve Udflugten til Stockholm vil faa Lejlighed til gennem Foredrag at faa Indblik i forskellige svenske Forhold paa merkantile, statsretslige og erhvervsmæssige Omraader, ligesom man under kyndig Førerskab vil faa Adgang til at bese Institutioner og Virksomheder af forskellig Art.

Det endelige Program for Kursuset har det endnu ikke været muligt at faa frem, men der er ingen Tvivl om, at vore svenske Kolleger vil formaa at tilrettelægge og gennemføre en Plan, som enhver Deltager vil være fuldtud tilfreds med.

Hensigten med de skandinaviske Kursus er imidlertid ikke blot at tilrettelægge en Undervisning og en Ferieudflugt. Deres Mission gaar endnu videre, idet Tanken har været gennem saadanne Sammenkomster mellem Medhjælpere fra de skandinaviske Lande for at udvikle et paa personligt Bekendtskab bygget praktisk skandinavisk Samarbejde, der vil have Betydning ikke alene for det enkelte deltagende Medlem, men ogsaa for Organisationerne og i Virkeligheden ogsaa for Landene og deres Befolkning, der ved saadanne Bestræbelser kommer hinanden nærmere.

Det er derfor vort Haab, at mange af vore Medlemmer vil følge Opfordringen til at deltage i Kursuset til Sommer.

Vi skal — formentlig i næste Nr. — give et Overslag over Udgifterne, men opfordrer allerede nu til at paabegynde Opsparingen af de fornødne Midler, hvilket vil kunne ske ved Køb af 2 Kroners Sparemærker, der faas ved Henvendelse til Afdelingerne.

Løbende Konflikter.

Med nedennævnte Firmaer er Organisationen i Konflikt, hvorfor Firmaerne er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft:

A/S L. Lange & Co., Axelhus, Vesterbrogade 2 C, Kbhvn.

A/S Frichs, Aarhus.

A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosfatfabrik, Aalborg og Nørresundby.

Vald. Hommel, Lavendelstræde 5—7, København.

Farvefirmaet Beck & Jørgensen, Nørregade 13, København.

Speditionsfirmaet F. C. Bentzon & Co., Frihavnen, Kbhvn.

Grosserer Otto Jacobsen, Hjørring.

Forinden Forholdene hos disse Firmaer maatte være ordnede paa en for os og vore paagældende Medlemmer tilfredsstillende Maade, er det forbudt vore Medlemmer at modtage Plads i disse.

Jens Johansen.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Odense. Medlemsmøde afholdtes paa »Parkhotellet« den 14. Januar, Rejsesekretær Sv. Rosendal talte om »Medhjælperhøjhed—Medhjælpersløjhed«, og forstod tilfulde at behandle Emnet. I et vittigt og satirisk Foredrag skildrede han Medhjælperen og dennes Handlinger og Tanker lige fra Læretidens Begyndelse til den mere modne Alder. Omtalte derunder Organisationstanken og vort Forbunds Virksomhed gennem Aarene, der havde bragt Medhjælperstanden Millioner af Kroner i Merfortjeneste.

Derefter omtalte Formanden forskellige lokale Forhold og slog til Lyd for Sammenhold og fortsat energisk Arbejde. Efter en til Rejsesekretær Sv. Rosendal rettet Tak og et kraftigt besvaret »Leve« for D. H. K. F. læse Sv. R. nogle Fortællinger af Skjoldborg og Jeppe Aakjær. Stemningen var fortrinlig, og nogle tilstedeværende uorganiserede Kolleger indmeldte sig i Forbundet. Aftenens Forløb var af en saadan Karakter, at den gav den lokale Ledelse Bevis paa Rigtigheden af Arrangementer af den Art, og vi beder derfor Medlemmerne altid komme til Stede, naar der bliver kaldt.

Sekretarius.

Paa Grund af overvældende Stof til dette Nr. har det været nødvendigt til næste Nr. at udskyde Fortsættelsen af Referatet fra den skandinaviske Komités Møde, hvoraf første Afsnit fandtes i Bladets Nr. 1.

Red.

Udg. af Forbundet. — Ansvarsh. Red. Jens Johansen, Gl. Kongevej 6. Kbhvn. B. — Trykt hos Anton M. Jensen, St. Kongensg. 75. Kbhvn. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 3. 1. Marts 1925. 25de Aargang.

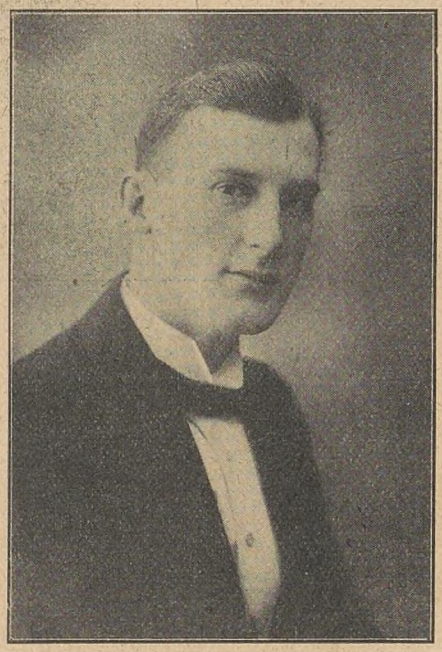
ESBJERG AFDELINGS 25-AARS JUBILÆUM.

Stiftet 28. Februar 1900.

Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Esbjerg kan den 28. Februar i Aar fejre 25-Aars Dagen for sin Oprettelse. Medens de øvrige af de i Fjor og i Aar jubilerende Provinsafdelinger imidlertid er oprettet direkte som faglige Organisationer paa det for Aarhus Foreningen gældende Program og i Samarbejde med hinanden, er Esbjerg Afdelingens Oprindelse en anden.

Forud for Oprettelsen af Aarhus Afdeling fandtes der i Kolding en Forening af Handels- og Kontormedhjælpere under Navnet »Minerva«. Denne Forenings Formaal var Sygeforsikring og Ulykkesforsikring, og den forsøgte at oprette Foreninger andre Steder i Jylland, saaledes i Vejle.

Formodentlig med denne Forening som Mønster stiftede nogle Medhjælpere i Esbjerg, paa et Møde den 28. Februar 1900 en Forening af Handels- og Kontormedhjælpere, der ligeledes i Starten fik Navnet »Minerva«, hvad man dog øjensynlig straks har indset var upraktisk, thi allerede i Marts forandredes Navnet til »Hermes«.

Gustav Rathe,
Formand for Esbjerg Afdeling.

Paa Mødet vedtoges Love for en Sygekasse, og følgende Bestyrelse valgtes: Bestyrer Palle Gravesen, Formand, Fuldmægtig Kolding, Næstformand, Kontorist Fr. Schmidt, Kasserer, Bogholder H. Hansen, Sekretær, samt Bogholder Th. Schmidt. Til Revisorer valgtes Kommis Olsen og Bogholder Larsen.

Forsaavidt Bestyrelsen for den nystiftede Forening havde tænkt sig i stille Fred at kunne pusle med Sygekassespørgsmaalet, blev den bitterlig skuffet, thi det varede ikke længe, før der indtraf fuldkommen revolutionerende Begivenheder.

Paa det Tidspunkt havde De danske Handelsmedhjælperes Forbund i København bestaaet i omtrent 3 Aar og Forbundet havde netop vendt Blikket mod Provinsen for at faa oprettet et Landsforbund. Axel Gundel fik skaffet Midler tilveje til en Agitationsrejse, og den 11. Marts lagde han ud med et Møde netop i Esbjerg.

Paa Mødet, hvor ca. 80 Medhjælpere var til Stede, var ogsaa fremmødt Repræsentanter for »Minerva«, og mellem disse og Gundel opstod en lille Kamp, hvori den rutinerede Taler fra København satte Esbjerg Kollegerne til Vægs og skaffede Tilslutning fra en Snes Medlemmer til Forbundets fagforeningsmæssige Synspunkter. Nogen Afdeling under Forbundet blev ganske vist ikke straks dannet, men der nedsattes et Udvalg til Forberedelse heraf, og Aage Hyllested blev Formand for dette.

Faa Dage efter kom Gundel imidlertid til Forstaaelse med de øvrige jyske Foreninger, og hans Agitationsrejse blev opgivet. Det eneste Sted, han havde faaet direkte Fodfæste, var i Esbjerg, og under de forandrede Forhold tilraadede Gundel en Sammenslutning mellem Kollegerne i Esbjerg og de jydske Foreninger.

Lederne af Foreningen »Hermes« var fornuftige

nok til at indse Betydningen af en samlet Optræden og vedtog derfor den 29. April at søge Samarbejde med de øvrige Foreninger i Jylland, og paa et Fællesmøde den 28. Maj mellem »Hermes« og det ved Gundels Møde nedsatte Udvalg, hvor Formanden for Aarhus Foreningen Vald. Pedersen var nærværende, lykkedes det at komme til Enighed om en Sammenslutning. De to Retninger gik op i hinanden og paa en efter Mødet afholdt Generalforsamling valgtes Kolding til Formand og Aage Hyllested til Næstformand, medens Bestyrelsen iøvrigt kom til at bestaa af Palle Gravesen (Kasserer), Bogholder Hans Hansen (Sekretær), Kontorist Justesen og Kommis'erne Mohr og Olsen. Paa Generalforsamlingen vedtoges at ophæve Sygekassen og i Stedet antage Skikkelse af en faglig Forening.

Paa Delegeretmødet i September 1900 angaaende Centralorganisationens Oprettelse var »Hermes« repræsenteret, og den gik straks ind under Landsforbundet. Den 4. Oktober s. A. valgtes Aage Hyllested til Formand, og under hans initiativrige og dygtige Ledelse gik Afdelingen stærkt frem og vandt en overordentlig stærk Position i Byen.

Aage Hyllested var Medlem af Byraadet — en Overgang fungerede han under Borgmesterens Fraværelse som Borgmester — og her lykkedes det ham at faa gennemført en af »Hermes« ønsket kommunal Vedtægt angaaende Børn og unge Menneskers Arbejde, hvoraf ogsaa Handelslærlingene var omfattet. Kun efter store Vanskeligheder fik den med Hensyn til Beskyttelse frisindede Vedtægt Lovkraft, idet Indenrigsministeriet i første Omgang nægtede at sanktionere Vedtægten, fordi den var for beskyttelsesvenlig, men senere maatte Ministeriet bøje sig for Byraadet.

I 1903 erhvervede Afdelingen sig egne Lokaler, hvor Medlemmerne samledes til Møder og i deres Fritid. Lokalerne blev drevet til 1912, da de maatte ophæves paa Grund af manglende Tilslutning.

Afdelingen arbejdede iøvrigt paa de samme Opgaver, som Organisationens andre Afdelinger. I Aarene 1906—08 var det 7-Lukningen, der laa for, og samtidig tog man i Esbjerg Arbejdet op for Gennemførelse af 6-Lukning for Kontorerne.

Bestyrelsen for Esbjerg Afdeling 1925:
Staaende fra venstre: *Alfr. Jacobsen, Niels Clausen,* Frk. *Hellerup Petersen, A. Lauritzen.*
Siddende fra venstre: *Arnt Thomsen, Gustav Rathe,* Formand, *Chr. Falkenberg.*

Afdelingen blev stiftet i 1900 med 37 Medlemmer. Aaret efter var dette vokset til 74 og det gik yderligere stærkere frem i den følgende Tid. Under Krigsaarene 1917—18 blev Tilgangen meget stærk, saaledes at man naaede op paa ca. 200 Medlemmer, og man gik derfor til Oprettelsen af fast Kontor og Ansættelse af fastlønnet Formand, hvortil Lauritz Godsted valgtes.

Nu blev ogsaa det faglige Arbejde taget op, og den 8. Maj 1919 blev den første Overenskomst oprettet med Flensborg Lageret. Senere oprettedes Overenskomst med Handelsforeningen af 1898, med Esbjerg og Omegns Brugsforening, Den almindelige Sygekasse og Isenkræmmerne.

Under Nedgangsperioden maatte den faste For-

Esbjerg Afdelings Kontor.

mandspost ophæves, hvorimod Kontoret bibeholdtes. Afdelingen ledes nu af vor udmærkede Kollega Gustav Rathe, der er Medlem af Hovedbestyrelsen, medens Afdelingens Bestyrelse iøvrigt bestaar af: Alfr. Jacobsen, Niels Clausen, Frk. Hellerup Petersen, A. Lauritzen, Arnt Thomsen og Chr. Falkenberg.

Afdelingen beskæftiger stadig en Assistent paa Kontoret og den nuværende Kontorassistent Frk. Maribo Stein, udfører et solidt Arbejde, som fortjener Paaskønnelse.

I den allerseneste Tid har Esbjerg Afdeling haft en betydelig Fremgang, idet Medlemsantallet i de sidste Maaneder er steget med 64 og nu udgør 275. Der er ligeledes afsluttet nogle udmærkede Overenskomster med A/S Esbjerg Svineslagteri, A/S Eriksen & Christensen og Esbjerg Kommune.

Alt i alt synes baade de indre og ydre Vanskeligheder at være overvundne og Afdelingen at være inde i en Fremdriftsperiode, der forhaabentlig vil vise sig at være permanent. Paa Forbundets Vegne takker vi ved denne Lejlighed Afdelingen og dens Ledelse for Samarbejdet og Indsatsen i det fælles Arbejde, og til vor Lykønskning med Jubilæet føjer vi Ønsket om, at Afdelingen vedblivende maa gaa fremad, og at det maa være muligt i den kommende Tid yderligere at opnaa gode Resultater til Fordel for Medlemmerne og til Styrkelse af hele Standens Forhold.

Esbjerg Afdeling ved Jubilæet.

DER blæser en frisk Vind ind over den jydske Vestkyst. Braadsøernes Skumsprøjt staar højt mod de marehalmbevoksede Klitter. Det er en saltskarp Vind, der blæser, men Salt er godt, thi Saltet holder frisk.

Den vestjydske Kyst har ejheller givet Afgrøde af sig selv, det har kostet Arbejde og Slid at faa Jorden frugtbargjort, men hvor der er arbejdet, dyrket og saaet, bliver der ogsaa nu høstet.

— — —

Bladets Redaktør har bedt mig skrive et Par Ord, hvad jeg gerne gør, saa meget mere, som det er i Anledning af Afdelingens Jubilæum.

En Politiker skal engang have sagt: »Hvad der skal siges, er allerede sagt, og hvad der skal skrives, er allerede skrevet«.

Da jeg lige har gennemlæst de tidligere jubilerende Afdelingers Historie, med de dertil knyttede Artikler, synes det mig, som om Politikerens Ord paany har fundet Bekræftelse. Det er, som Emnerne er fuldkommen udtømte.

Jeg skal dog med et Par raske Streger søge at ridse et Billede op over Situationen i Øjeblikket, og de Opgaver, der ligger for i den nærmeste Fremtid.

Da jeg for to Aar siden tiltraadte Formandsposten i Esbjerg, var det i Afdelingens og Forbundets mørkeste Nedgangsperiode. Der var almindelig Faneflugt; enhver vilde skytte sig selv, som han bedst kunde.

Et karakteristisk Eksempel paa, hvordan Stillingen var, fik jeg en Dag, da jeg modtog to Breve indeholdende to Udmeldelser. Da jeg undersøgte, hvad Aarsagen var, fik jeg fra den ene den Oplysning, at han havde nu en god og varig Plads, og havde derfor ikke Brug for Organisationen. Den anden, en Kontordame, meddelte mig, at hun kun fik Kr. 175.— i Gage, og det behøvede hun ikke at takke Organisationen for.

Altsaa, den ene meldte sig ud, fordi Pladsen var for god, og den anden, fordi den var for daarlig. Trods det, at Argumenterne var diametralt modsatte, havde de dog et tilfælles — de var lige forkerte begge to. Saaledes laa Landet.

Det gjorde derfor godt, da Vinden begyndte at blæse op, og en friskere Luftning strøg hen over Organisationsforholdene. Medhjælperne har lært, at det ikke er Splittelse, men Samling, der skal til. Faneflugten medførte kun endnu større Lønreduktioner, medens Sammenholdet betød højere Lønninger og forbedrede Forhold. Det er ikke blot smukke Talemaader, men det er Realiteter og Kendsgerninger.

En Kollega lod forleden Dag en Bemærkning falde om, at han nærmest stod i Organisationen for at støtte Formaalet. Herpaa fik han det Svar: »Saalænge du kan klare dig uden Understøttelse fra Organisationen, bør du gøre det.« Det er jo nemlig Sagen, man føler først, hvad Organisationen er værd, naar alt andet glipper.

Det er ogsaa en Hverdagsbegivenhed, at Medhjælpere opsøger os for at raadføre sig med os, men ogsaa Principaler retter Forespørgsel til os, og vi er altid villige til at vejlede.

Det viser sig, at det er det praktiske Arbejde, der giver positive Resultater; det er ikke de mange Ord, der skal til, det er de uorganiserede Medhjælpere ogsaa ved at forstaa. — Afdelingen er nu i Fremgang, der kommer ikke flere Udmeldelser, men derimod Indmeldelser. Der kan saaledes i de sidste 6 Maaneder noteres en reel Fremgang paa 64 Medlemmer. Det faglige Arbejde har heller ikke ligget stille, idet der i de sidste Maaneder er afsluttet 3 Overenskomster omfattende ca. 55 Medhjælpere.

Ved vort Jubilæum vil vi tage et lille Pust for at se tilbage paa de svundne 25 Aar. Vi vil mindes de Kolleger, der har været med til at lægge de første Sten tl Organisationens Bygning. Højtideligheden vil blive fejret ved en Festlighed, hvortil saavel tidligere som nuværende Kolleger vil mødes, og hvor Gensynets Glæde vil fylde os med Styrke og Tro til at føre vor Sag frem. Gustav Rathe.

Medhjælperne og de kommunale Valg.

HVERT fjerde Aar kaldes Befolkningen til Valgurnen for at udpege Repræsentanter til de kommunale Raad Landet over: Sogneraad, Byraad og Københavns Borgerrepræsentation samt til Hjælpekassernes Bestyrelse. Det sidste Valg afholdtes i 1921, og der vil altsaa i Aar være at foretage nyt Valg; dette er da ogsaa udskrevet til Afholdelse i første Halvdel af Marts Maaned.

Det danske Folk har Ord for at være et politisk interesseret Folk, for hvilket Sandheden i det gamle Ord, at »Politik er Brød«, forlængst er gaaet op, og vi ser da ogsaa, hvilken stærk Valgdeltagelse, der finder Sted ved Valgene til Rigsdagen.

Det staar efterhaanden ogsaa Befolkningen klarere og klarere, at de kommunale Valg er af en tilsvarende Betydning, og den Omstændighed, at disse Valg ligesom er os paa nærmere Hold, fordi det er saa at sige vore egne Forhold, der er til Behandling i langt højere Grad end ved Valgene til Rigsdagen, vil sikkert bevirke en lige saa stærk Deltagelse i de kommende Valg.

Paa mangfoldige Omraader griber det offentlige i Form af Kommunen ind i Befolkningens Liv og Færden, og den Maade, hvorpaa dette sker, er selvsagt af overordentlig stor Betydning for hver enkelt Borger. Det er jo saaledes Kommunalbestyrelsen, der igennem Forvaltningen skal føre Principerne for den kommunale Beskatning ud i Livet, med andre Ord bestemmer, om Skatten skal vende den tunge Ende nedad mod den ubemidlede Befolkning eller om den skal fordeles efter Evne. Det ligger ligeledes i Kommunalbestyrelsens Haand, paa hvilken Maade og med hvilken Kraft Bolignøden skal bekæmpes, og til Dels om hvordan Lejerne skal beskyttes, om de sociale Love skal administreres efter humane eller inhumane Synspunkter og meget andet.

Det er med andre Ord Kommunestyrelsen, der bestemmer, hvorledes Borgernes Interesser skal varetages, og det kan selvsagt ikke være disse ligegyldigt, hvorledes dette sker og hvilke Synspunkter, Ledelsen af Byen drives efter.

I saa Henseende vil det være tilstrækkeligt at pege paa Forvaltningen af Arbejdsløshedslovene og erindre om, hvorledes en Række reaktionært styrede Kommuner nægtede at yde Tilskud til Arbejdsløshedskasserne, da dette var en frivillig Sag, og nægtede at yde ekstraordinær Hjælp til de arbejdsløse, der gennem lange Tider havde gaaet ledige og i høj Grad trængte til Hjælpen, medens Kommuner, hvis Ledelse havde Forstaaelse af de arbejdsløses Trang, baade støttede Kasserne og i fuldt Maal søgte at komme de arbejdsløse til Hjælp indenfor de af Lovene afstukne Grænser.

For at tage et andet Eksempel er det heller ikke uden Betydning for Handels- og Kontormedhjælperne, hvorledes de kommunale Kontorfunktionærers Lønforhold ordnes. Det kan faa Indflydelse paa Forholdene i det private Erhverv, og det siger derfor sig selv, at Sammensætningen af de nyvalgte kommunale Raad, der før eller senere vil komme til at tage Stilling til Kommunefunktionærernes Lønforhold, er af overordentlig stor Vigtighed. — Det kan i denne Forbindelse klargøres ved Henvisning til Regeringens nylig afsluttede Overenskomst med Tjenestemændene.

Det er ikke saa farlig mange Aar siden, at den store Part af Handels- og Kontormedhjælperne nærmest var politisk indifferente og almindeligvis uden Interesse for offentlige Valg. Det kom sig sikkert for en stor Del af, at indtil 1908 var Medhjælpere, ansatte paa Kost og Logi hos Principalen, berøvet deres Stemmeret.

Den politiske Udvikling i demokratisk Retning sprængte dette uværdige Forhold, og det nuværende Samfunds økonomiske Hensynsløshed har efterhaanden bragt Medhjælperne ned fra det udi egen Indbildning ophøjede Tilskuerstade, de indtog til den parlamentariske Kamp om Magten, som den øvrige Arbejderklasse forlængst maalbevidst var slaaet ind paa og energisk er ved at føre sejrrig igennem, saaledes at Medhjælperne stærkere og stærkere føler, at deres Interesser er paralleltløbende med Arbejdernes. Efterhaanden som dette sker, vil det ogsaa gaa op for Medhjælperne, at det paa ingen Maade er ligegyldigt, om Sammensætningen af de kommunale Raad bliver en saadan, at Raadet vender sig imod Arbejderklassen og dens Interesser, eller om det modsatte bliver Tilfældet, og ud fra den rigtige Erkendelse heraf vil Medhjælperne paa Valgdagen være interesseret i at skaffe Flertal for den Opfattelse, der vil være afstemt for at forstaa og vurdere ogsaa de vanskelige Vilkaar, vort Fag er undergivet.

Hvor vi i saa Henseende skal søge vore Venner, behøver vi ikke at være i Tvivl om. Erfaringen har forlængst belært os derom, og vi véd, at lige Børn lege bedst, medens det omvendt ikke er godt at spise Kirsebær med de store, thi da faar man Stenene i Øjnene.

Op imod et saadant Valg bliver de til daglig ru og skurrende Stemmer i Reglen blide og afdæmpede. Der viftes med Løfter og lokkes med Løn, der tales fra alle Sider om Interesse for de smaa og undertrykte og om gennemgribende Reformer. Men naar Valget er ovre, er Løfterne oftest glemt af alle med Undtagelse af dem, der selv hører til de foruretede.

Derfor er det for os af stor Betydning at blive repræsenteret direkte i de kommunale Raad, for at vore Interesser kan blive varetaget af vore egne Kolleger. Dette kan selvsagt ikke finde Sted alle Vegne, men det er i saa Henseende værd at bemærke, at det eneste Parti, der tager et saadant Hensyn til vor Stand og i adskillige Byer har opstillet Handels- og Kontormedhjælperne paa sine Lister, ogsaa paa valgbare Pladser, er Socialdemokratiet, som i Reglen er ene om at varetage vore Interesser, hvor dette nødvendiggøres.

Det vil ikke være uklogt af Medhjælperne at se Sandheden lige i Øjnene og handle derefter paa Valgdagen — selv om adskillige gamle Dogmer og misforstaaet Afgudsdyrkelse skulde ramle i Grus derved.

Varslet Strejke.

C. Loehrs Fabriker, Fredericia.

VORE Medlemmer hos C. Loehrs Fabriker, Fredericia, har gennem Organisationen rettet Henvendelse til Firmaet om Oprettelse af en kollektiv Overenskomst, men Firmaet har gennem A/S Danske Oliemøller og Sæbefabriker, under hvilken Sammenslutning det hører, afslaaet at forhandle om Oprettelse af Overenskomst.

Senere har Firmaet ved Trusel om Afskedigelse paa staaende Fod forsøgt at faa vore Medlemmer til at udtræde af Organisationen, uden at det dog er lykkedes.

Organisationen har derefter tilstillet Firmaet Varsel om Strejke fra Lørdag den 28. Februar ved normal Arbejdstids Ophør, idet man dog samtidig har betonet sin Villighed til fremdeles at opnaa en fredelig Ordning.

Firmaet er derefter blokeret for Tilgang af Arbejdskraft, indtil en tilfredsstillende Ordning opnaas og Meddelelse herom fremkommer fra undertegnede.

Jens Johansen.

Under Dyrtidens Svøbe.

GENNEM de halvaarligt fremkommende Pristal har Befolkningen ligesom Fingeren paa Samfundets Puls og kan konstatere, hvorvidt de Sygdomstegn, man fornemmer i Form af Prisfordyrelse og økonomiske Bekymringer, nu ogsaa i Realiteten er Udslag af en Stigning i Temperaturen, der atter betyder en Forværring af Patientens Tilstand.

I saa Henseende er den økonomiske Febertilstand, som Dyrtiden betegner, i Løbet af de sidste 3 Aar gradvis forværret, og det sidste halve Aar, for hvilket Statistisk Departements Pristal nu foreligger, har paa Febertavlen vist en skarp opadgaaende Kurve, der maa vække Bekymring.

Som bekendt kulminerede Dyrtiden i Januar 1921 med et Pristal paa 264 Points for derefter i 3 Tempi at falde til 199 i Juli 1922. Siden er det paany gaaet opad til 214 i Fjor Sommer, og nu opgøres Pristallet til 221 Points, eller en Stigning i Halvaaret paa ikke mindre end 7 Points.

Vi er med andre Ord inde i en ny Dyrtidsperiode, der rammer os saa meget haardere, som Lønningerne i den mellemliggende Periode er blevet meget stærkt forringet, i de fleste Tilfælde betydeligt mere end Priserne er dalet, ligesom der hos Principalerne stadig er Tendens til at foretage

Lønnedsættelser, uanset de Fordyrelser Leveomkostningerne stadig undergaar. I saa Henseende kan blot peges paa Arbejdsgiverforeningens urimelige Krav om Lønnedsættelserne under de stedfundne Forhandlinger med De samvirkende Fagforbund, og mange Gange værre er Forholdene selvsagt, hvor uorganiserede Medhjælpere staar værgeløse overfor deres Principaler.

En nærmere Betragtning af de enkelte Poster paa det Husholdningsbudget, Departementet lægger til Grund for sine Beregninger, vil vise, at det netop er de Poster, Handels- og Kontormedhjælperne i særlig Grad tynges af, der er steget, nemlig Fødevarer, Klæder, Fodtøj og Vask, fordi der i Almindelighed stilles store Krav til Medhjælperne med Hensyn til Paaklædning og deslige.

Udgiftsbeløbene stiller sig saaledes paa Budgettets Hovedgrupper:

	Juli 1914		Juli 1924		Januar 1925	
	Kr.	Points	Kr.	Points	Kr.	Points
Fødevarer.....	835	100	1673	200	1794	215
Klæder, Fodtøj, Vask	225	100	601	267	623	277
Bolig.....	248	100	421	170	421	170
Brændsel, Belysning.	81	100	241	298	224	277
Skatter, Konting. o. l.	203	100	504	248	504	248
Andre Udgifter.....	408	100	846	207	846	207
Ialt....	2000	100	4286	214	4412	221

Pristallets Stigning betyder for en Række af vore Medlemmer en automatisk Forhøjelse af Dyrtidstillæget i Overensstemmelse med Overenskomstens Bestemmelser herom. Til Overenskomsten med Dansk Textil Unions Principal Afdeling ydes et Tillæg af 2½ pCt. til de overenskomstmæssige Lønninger og til vore Medlemmer hos Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger ydes der 2 pCt. til Lønningerne, medens Tillægget er noget forskelligt i de øvrige Overenskomster.

Villigheden hos Principalerne til at yde Tillæg efter Prisstigningen er saare forsvindende, hvor der ikke findes faste Aftaler herom, og saadanne opnaas meget vanskeligt uden gennem kollektiv Optræden. Det siger sig selv, at man kommer til at staa betydelig stærkere i saadanne Forhandlinger, naar disse føres af Organisationen og den trufne Ordning kan fastlægges i en Overenskomst, hvor ikke alene Lønforholdene, men ogsaa Arbejdstid, Ferie, Overarbejde og andre Forhold af lignende Karakter samtidig kan blive ordnede.

Tiderne er efterhaanden blevet saa vanskelige for Handels- og Kontormedhjælperne, at de nødsages til at gaa frem ad de samme Veje som alle andre Fag, dersom deres Vilkaar ikke skal blive ganske umulige, og langt længere ned skal Lønningerne ikke, før dette er Tilfældet.

Men, som det ofte er fremhævet, Organisationen evner kun at gribe ind, dersom Medhjælperne selv ønsker det, selv er rede til at staa bag ved Kravene. Det kan gøres firmavis og det kan ske gennem Brancheoverenskomster. Det første Grundlag er imidlertid, at man søger samtlige Kolleger i Firmaet eller Branchen organiseret, søger at faa alle til at staa sammen i Arbejdet for at forbedre deres Forhold, og at man dernæst henvender sig til sin Afdeling derom.

Det nye høje Pristal er en direkte Opfordring hertil. Lad os ikke sidde Opfordringen overhørig, men straks tage det praktiske Arbejde op til Gavn for os selv og vor Stand.

Til Stockholm i Ferien.

Fri Rejse hen og hjem.

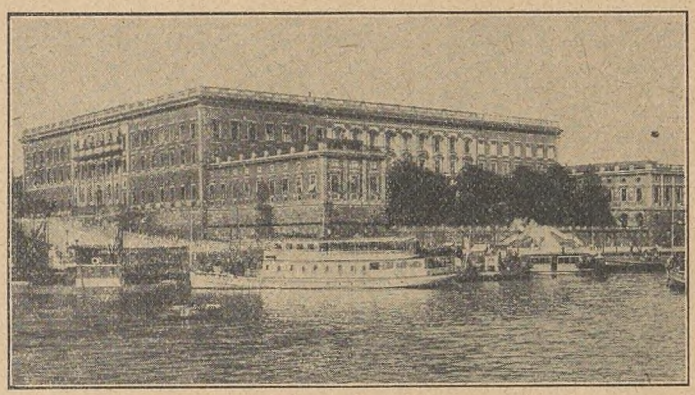
VI er i Dag i Stand til at bringe Medlemmerne den glædelige Underretning, at Forbundets Forretningsudvalg efter Bemyndigelse af Hovedbestyrelsen har besluttet at yde Medlemmerne Hjælp til Deltagelse i det skandinaviske Handelskursus, og Forretningsudvalget har besluttet at gøre dette paa den Maade, at Deltagerne erholder fri Rejse paa III Kl. fra sit Opholdssted til Stockholm og hjem. Forsaavidt Rejsen foretages om Natten ydes dertil Sovevognsbillet, men iøvrigt maa det anbefales at gøre Turen ved Dag for at faa den svenske Natur at se.

Ved dette Tilbud er det gjort overkommeligt for Medlemmerne at deltage i Kursuset, og vi opfordrer derfor de, der ønsker at deltage, til at tegne sig snarest, da Antallet af Deltagere fra hvert Land er begrænset.

Vi kan samtidig oplyse, at der vil blive afholdt Foredrag over følgende Emner:

Sverrigs Statsform og Forvaltningsorganisation,
Sverrigs økonomiske Geografi,
Udenrigshandelens Problem,
Protektionisme og Frihandel,
Sverrigs Bank- og Børsvæsen,
Sverrigs Nærings- og Handelslovgivning,
Sociallovgivningen i Sverrig,
Kooperationen,
Merkantil Uddannelse
(Statslige og private Institutioner),
Moderne Reklame- og Salgsorganisation,
Kommuneforvaltningens Organisation,
Fagforeningsbevægelsen,
Handelsmedhjælpernes Organisationsforhold.

Som man vil se, spænder Foredragsvirksomheden over en Række interessante og for enhver Handels- og Kontormedhjælper betydningsfulde Emner, der vil give Deltagerne et

Det kongelige Slot, Stockholm.

godt Indblik i vort Nabolands og Frændefolks handelsmæssige og offentlige Forhold samtidig med, at der behandles Emner af megen faglig Værdi.

Det er endnu ikke muligt at opgive den endelige Fortegnelse over Foredragsholderne, men der er givet Tilsagn om at tale fra bl. a. Statsminister Richardt Sandler, Socialminister Gustaf Møller, Professorerne Gunnar Andersson, Hallendorf og Eli Hescher, Landsorganisationens Formand, Rigsdagsmand Arvid Thorberg, fhv. Statssekretær Anders Ørne, Børsdirektør Kurt Belfrage, Docent H. Elldin m. fl., alle Navne, der borger for ypperlige Foredrag.

Samtidig vil der blive arrangeret Besøg paa forskellige Bygninger og Institutioner, saasom det kongelige Slot, Rigsdagsbygningen, Stadshuset, Nationalmuseet, det kooperative Forbund, Nordiska Kompagniet, Folkets Hus, Arbejderbevægelsens Arkiv, Landsorganisationens Hus, Mælkecentralen og andre.

Og endelig vil der blive en eller to selskabelige Udflugter i Stockholms Skærgaard.

Det svenske Forbund vil kunne skaffe Hotelværelser centralt beliggende til en Pris af 2,50 sv. Kr. pr. Dag.

Vi tror hermed at have givet vore Medlemmer Forstaaelsen af, at dette Aars Handelskursus vil blive arrangeret paa en ganske fortrinlig Maade, som lover det bedste Udbytte for alle Deltagerne. En saadan Lejlighed til at faa sig en billig og udbytterig Ferie bør man ikke lade gaa fra sig. Tegn Dem derfor straks til Kursuset gennem Deres Afdeling.

Fra Arbejdsfeltet.

Aars-Aalestrup.

Netop i disse Dage, hvor vore Bestræbelser i særlig Grad er rettet paa Agitationen blandt Landmedhjælperne, er det en Glæde at erfare, at der virkelig ogsaa kan opnaas Resultater paa Landpladserne.

Herpaa har Aars-Aalestrup Afdeling afgivet det bedste Bevis, idet det ved energisk Arbejde fra Ledelsens Side nu er lykkedes at bringe Afdelingens Medlemsantal op paa 30, hvoraf de 20 er beskæftiget i selve Aars By.

Ved en Generalforsamling Søndag den 8. Februar vedtoges det at forlægge Ledelsen til Aars med vore to udmærkede Kolleger i Aalestrup — d'Hrr. Jørgensen og Andr. Nielsen som Revisorer og sidstnævnte endvidere som Tillidsmand for Aalestrup.

Til Formand og Kasserer for Afdelingen valgtes henholdsvis d'Hrr. Bankassistenter Holger Gregersen og Jens Rask, Aars, medens vort ældste, mangeaarige Medlem paa denne Plads — J. Fleng — kollegialt paatog sig Sekretærposten.

Afdelingen agter i Løbet af Foraaret at lade afholde smaa Møder i omliggende Byer for derværende Kolleger, og der er ingen Tvivl om, at det vil lykkes at føre Afdelingen frem til et endnu større Medlemsantal.

At vore Kolleger ogsaa formaar at samle Tilslutning til en lille, rask, selskabelig Sammenkomst, beviste de ved samme Aften at samles til en Fællesspisning (50 Kuverter) med paafølgende, stilfuldt Bal, hvor der herskede den bedste Stemning, og som bar Vidne om et virkelig godt Kammeratskab.

Helsinge Afdeling.

Under denne Rubrik har vi tidligere omtalt Helsinge Afdelings energiske og resultatrige Bestræbelser paa at organisere Medhjælperne i Græsted, men der er ligesaa stor Anledning til ogsaa at nævne det Arbejde, der af Afdelingens udmærkede Bestyrelse med Formanden, Hr. Peter Damgaard, og Kassereren, Hr. Viggo Eilert, i Spidsen udfører i selve Helsinge.

Til Trods for, at det her drejer sig om en Landplads, hvor Antallet af Medhjælpere jo er begrænset, er Afdelingen dog nu oppe paa 41 Medlemmer, hvilket er saa godt som alle de i Byen beskæftigede Kolleger. De resterende venter man at faa ind i Organisationen i den nærmeste Fremtid. Man praktiserer i Helsinge det udmærkede Princip, at man holder sig underrettet om nyankomne Medhjælpere og ikke lader disse blive ret gamle i Gaarde, forinden de stilles overfor Spørgsmaalet om, hvorvidt de har opfyldt deres Forpligtelser og staar som Medlem af Organisationen.

Ogsaa administrativt kan denne Afdeling tjene som Mønster. Afdelingen har kun ganske faa Restanter, og ingen, der skylder Kontingent udover en Maaned. Afdelingen har saaledes indset Rigtigheden i Udtalelsen om, at et bevaret Medlem er lige saa godt som et nyt.

Organisationens Fremgang

beror paa, at der stadig finder Tilgang af nye Medlemmer Sted, hvorved Organisationens Magt kan styrkes og dens Indflydelse øges. Det er derfor i ethvert Medlems Interesse at bidrage til, at Medlemstilgangen fortsættes, saa Faget efterhaanden kan blive gennemorganiseret og Mulighederne for at faa vore Krav gennemførte kan fremkomme.

Men det siger sig selv, at det lidet nytter, at man paa den ene Side har en stadig Tilgang, naar man omvendt samtidig har al for stor Afgang. Det er klart, at for hvert Medlem, vi taber, mister vi Indflydelse og forringes vore Chancer for at vinde frem.

Det er jo givet, at ethvert bevaret Medlem er lige saa værdifuldt som et nyt, og at det i lige saa høj Grad er nødvendigt at holde paa nuværende Medlemmer, som det er at faa nye.

Det er derfor ganske meningsløst, at der hvert Aar skal finde et stort Frafald Sted, saaledes at vi hvert Aar sættes et saa langt Stykke tilbage, at der maa ekstra Anstrengelser til for at indvinde det tabte.

Og allermest ærgerligt er det, at den overvejende Del af Frafaldet skyldes rent Slendrian og Ligegyldighed med Kontingentbetalingen. Det er nemlig saaledes, at vi er forpligtet til at slette de Medlemmer, der staar til Restance — blot for en enkelt Maaned — den 31. Marts hvert Aar. De Medlemmer, der da har været ligegyldige med deres Kontingentbetaling i Aarets Løb, vil ofte have svært ved at indhente det forsømte i de sidste Maaneder før Opgørets Dag, og Følgen er — Sletning.

Det er ærgerligt for hele vor Organisation, men ogsaa for de paagældende selv, der har oparbejdet sig en Anciennitet, der gaar fuldkommen tabt. Og det er saaledes, at hvert Aar efter den 1. April kommer der Medlemmer, som er blevet slettede og anmoder om Genoptagelse. For dem er det en dum Historie, thi ikke alene er Anciennitetet borte, saa de maa begynde forfra paa at erhverve den, men dertil kommer i adskillige Tilfælde, at de maa betale ekstra for at slippe ind igen. Noget der kunde være sparet ved at holde sit Forhold til Organisationen i Orden, medens Tid var.

Der er endnu Tid til at ordne Forholdet, inden Opgørelsen sker den 1. April. Gør det og bevar derved Medlemsskabet samtidig med, at De medvirker til

Organisationens Fremgang.

Den skandinaviske Komités Aarsmøde.

(sluttet)

Regnskabet.

Julius Hansen forelagde Regnskabet og knyttede forskellige Bemærkninger hertil. Det vedtoges at fordele Udgifterne ved det skandinaviske Kursus forholdsvis efter Medlemsantal.

Til at revidere Regnskabet valgtes Otto Friman, Alb. Raaen og Gustav Pedersen. Senere paa Mødet fremlagdes Regnskabet med Revisorernes Paategning, hvorefter Regnskabet enstemmigt godkendtes.

Skandinavisk Handelskursus.

Formanden gav en kort Beretning over det første Handelskursus, der afholdtes i København i Juli Maaned, og det vedtoges efter nogen Drøftelse at afholde det næste Kursus i Sverrig 1925.

Lundgren rejste Spørgsmaalet om at lade Forbundene yde Hjælp til Rejsen, og man drøftede dette, men Sagen maa afgøres af det enkelte Forbund.

Arbejdsløshedsspørgsmaalet.

Jens Johansen gav en Oversigt over de forskellige Principer, hvorpaa Arbejdsløshedslovgivningen hviler i Norge, Finland og Danmark — en tilsvarende Lovgivning savnes i Sverrig. Fælles for disse er, at Staten yder Tilskud til de frivillige Kasser, medens Tilskudet ydes efter forskellige Regler, i Norge og Finland i Forhold til den udbetalte Understøttelse, i Danmark i Forhold til Medlemsbidraget.

Fra forskellige Sider arbejdes der imidlertid hen imod obligatorisk Arbejdsløshedsforsikring, hvorved man vil gøre Forsikringen til et Statsanliggende, saaledes at Ledelsen lægges i det offentliges Hænder, og Forsikringen bliver tvungen for alle.

Fra dansk Side er vi absolut Modstander heraf, og vi har ønsket Sagen behandlet her for at erfare, hvorledes de øvrige Forbund stiller sig hertil.

J. A. Lundgren gjorde opmærksom paa, at den svenske Forbund havde stillet Krav om en Lov i Overensstemmelse med den danske, og dette Forslag ønskede man at fastholde. B. Eckblad udtalte paa sit Forbunds Vegne, at man ønskede at bibeholde den nuværende Ordning, og at man var Modstander af obligatorisk Arbejdsløshedsforsikring. Alb. Raaen sluttede sig hertil. Julius Hansen uddybede Spørgsmaalet og fastslog, at Arbejdsgivernes Interesse i obligatorisk Forsikring var at vælte Byrderne over paa Medhjælperne alene.

Komiteen erklærede sig derefter som Modstander af en Arbejdsløshedsforsikring som Statsforanstaltning.

Det vedtoges iøvrigt at iværksætte en Undersøgelse af det norsk-finske System paa den ene Side og det danske paa den anden for at konstatere, hvilket Princip der var at foretrække og at tage Sagen op til Drøftelse paa næste Møde.

Formanden afbrød her Mødet Kl. 6. Det genoptoges den følgende Dag Kl. 10.

Internationale Forhold.

Jens Johansen gav en Beretning over de paa Internationales Hovedbestyrelsesmøde trufne Beslutninger.

Paa den finske Kongres var det besluttet at indmelde Forbundet i Internationale, men uden at godkende I. G. B.s Principer, hvilket hidtil har været Betingelsen for Optagelse. Det var derfor tvivlsomt, om Finland vilde blive optaget, men iøvrigt vilde det næppe kunne forsvares at anbefale Indmeldelsen under de foreliggende Omstændigheder, da hele Grundlaget for Internationale derved vilde forrykkes, og Konsekvenserne vilde blive uoverskuelige.

J. A. Lundgren sluttede sig hertil og mente, at vi maatte fraraade Optagelsen, hvis Internationale afæskede os en Udtalelse. Eckblad, Raaen, Julius Hansen og Gustav Pedersen udtalte sig i samme Retning.

Hellman redegjorde for den af Kongressen trufne Beslutning, der var i Modstrid med hans oprindelige Forslag om at indmelde sig uden Forbehold. Der var imidlertid henvist til, at andre Forbund var Medlemmer af deres internationale Sammenslutninger uden at godkende I. G. B.s Principer.

Formanden fremholdt, at det kun var de enkelte Tilfælde, men at dette ikke kunde forpligte vor Internationale. Foreslog en saalydende Udtalelse:

»Den skandinaviske Komité udtaler som sin Opfattelse, at ingen Organisation kan optages i Internationaler Bund der Privatangestellten uden at godkende I. G. B.s Principer.«

Udtalelsen vedtoges.

Lovændringer og Valg.

Som Følge af Finlands Optagelse i Samarbejde toges Vedtægterne op til Revision. Det vedtoges at udvide Komiteen med tre Repræsentanter for Finland, hvorefter Komitéen bestaar af 12 Medlemmer.

Det vedtoges endvidere at indskrænke de ordinære Møder, saaledes at der fremtidig normalt holdes Møde hvert andet Aar skiftevis i de fire Lande.

Ogsaa Spørgsmaalet om Kursudligning drøftedes, og det besluttedes at overveje Sagen nærmere i Arbejdsudvalget og paany behandle det paa næste Møde med Henblik paa Finlands Stilling.

Derefter foretoges Valgene:

Til Formand genvalgtes Jens Johansen, Danmark, og som Medlemmer af Arbejdsudvalget valgtes Formændene for den norske, svenske og finske Organisation, for Tiden B. Eckblad, J. A. Lundgren og Arttur Hellman.

Dagsordenen var dermed udtømt, og Formanden takkede for den Form, hvorunder Forhandlingerne var foregaaet. Udtalte Haabet om, at Samarbejdet kunde fortsættes paa samme gode Maade som hidtil, og at Finland maatte føle sig tilfreds sammen med de øvrige Forbund indenfor Sammenslutningen.

Arttur Hellman takkede paa egne og Forbundets Vegne for Deltagelsen i Mødet og for den vedtagne Udtalelse. Vil bringe de sympatetiske Udtalelser om den finske Organisation, der her er faldet, hjem til Forbundet.

B. Eckblad takkede, fordi man havde indvilget i at lægge Mødet i Kristiania. Det har været den norske Organisation en Glæde at modtage Komitéen. Takkede Formanden for den udmærkede Ledelse af Forhandlingerne.

J. A. Lundgren sluttede sig til Udtalelserne om Formanden og takkede de norske Kolleger for Modtagelsen og udvist Gæstfrihed.

Formanden hævede derpaa Mødet Kl. 12½.

Senere paa Eftermiddagen samledes Komitéens Medlemmer ved Fridthjov Nilssens Grav paa Vestre Gravlund, hvor Formanden Jens Johansen nedlagde en signeret Krans med Baand i de fire Nationers Farver, idet han paa Komitéens og de af den repræsenterede Medhjælperes Vegne tolkede en Tak til vor afdøde Kollega for hans Indsats i den nordiske Medhjælperbevægelse, og udtalte et »Ære være hans Minde«.

Den afdødes Datter, der var til Stede, takkede for Opmærksomheden, hvorefter Højtideligheden var til Ende.

Tillidsmandsmøde i København.

En Resolution om Lærlingeloven.

ONSDAG den 4. Februar afholdt de københavnske Afdelinger et Møde for Afdelingernes og Klubbernes Tillidsmænd samt andre interesserede Medlemmer. Mødet afholdtes i Blegdammens Selskabslokaler og ca. 200 Tillidsmænd havde givet Møde, da Formanden Hr. Gustav Pedersen bød Velkommen.

Hovedkasserer Julius Hansen gav en Oversigt over Forbundets faglige Arbejde og de i den senere Tid opnaaede udmærkede Resultater, hvorefter Sekretær Viggo Pedersen redegjorde for Hjælpefonden og dens Virksomhed. Derefter havde flere af de tilstedeværende Ordet.

Som sidste Taler berørte Formanden det nye Forslag til Lærlingelov, idet han fremhævede de særlige for Handelen betydningsfulde Afsnit i Loven. Følgende Resolution vedtoges enstemmigt:

»En Forsamling, bestaaende af 200 Tillidsmænd for Afdelinger og Klubber under Handels- og Kontormedhjælperforeningen i København, udtaler sin Tilfredshed med det af Socialminister Borgbjerg forelagte Forslag til Lov om Lærlingeforholdet, idet man føler sig overbevist om, at Gennemførelsen af dette Lovforslag vil være af største Betydning for en forsvarlig Lærlingeuddannelse og betyde en virksom Beskyttelse af den unge Arbejdskraft indenfor Fagene.

Forsamlingen udtaler Haabet om, at Forslaget i den forelagte Skikkelse maa blive gennemført i indeværende Rigsdagssamling og tager bestemt Afstand fra Principalernes Forsøg paa at bremse Loven ved Kravet om en særlig Lov for Handelen.«

Efter Mødet samledes Repræsentanterne til en Times fornøjeligt Samvær omkring Kaffebordene. S

Fra vor Centralledelse.

Beretning for Juli Kvartal 1924.

ADMINISTRATION OG AGITATION

Offentligt Agitationsmøde afholdtes i Bramminge, hvor en Filial under Esbjerg Afdeling blev oprettet. Endvidere afholdtes Agitationsmøder i Ribe, Bogense, Nyborg, Langeland, Svendborg, Faaborg, Holsted-Brørup og Herning.

I København afholdtes i September Maaned et Delegeretmøde med Repræsentanter for samtlige Klubber samt for større Firmaers Personale. Møde beskæftigede sig med det kommende faglige Arbejde og var særdeles vellykket.

Aalborg Afdeling har fejret sit 25 Aars Jubilæum, ved hvilken Forbundet var repræsenteret ved Forretningsføreren og Hovedkassereren.

Rejsesekretærerne har udfoldet en livlig Virksomhed og har tilsammen aflagt 69 Besøg, fordelt med 22 i Juli, 24 i August og 23 i September.

Det samlede Antal Indmeldelser udgjorde i Kvartalet 454. Heraf havde København 182, Aarhus 28, Odense 23, Fredericia 21, Esbjerg 16, Aalborg 15, Randers 12, Nyborg 11, Hjørring 10, Vejle 9, Sønderborg 8, Langeland 7, Horsens og Næstved hver 6, Bogense, Bornholm, Haderslev, Nakskov og Nykøbing F. hver 5. Desuden er der fra 40 Afdelinger indsendt et færre Antal Indmeldelser.

Det viste sig nødvendigt fra 1. September at standse Driften af Aalborg Afdelings Pensionat, idet Pensionatet paa Grund af for lille Tilslutning fra Medhjælpernes Side gav Underskud. Pensionatet er derefter afviklet, medens Afdelingen har truffet en Ordning, saaledes at Kontorlokalerne og den dertil knyttede Restaurant kan bibeholdes.

DET FAGLIGE ARBEJDE.

Udover det egentlige Lønarbejde, som er omtalt i særlige Artikler, har der været behandlet en Række faglige Spørgsmaal.

I København er der saaledes ved Voldgift, med Professor K. Sindballe som Opmand, afgjort en Uoverensstemmelse med Hovedstadens Brugsforening angaaende Aflønning af to Førstemænd.

Desuden er der ved Mægling afgjort en Uoverensstemmelse med F. D. B. angaaende nogle Medlemmer i Randers, ligesom en Konflikt med samme Firmas Afdeling i Aalborg er blevet bragt til Afslutning.

Endelig er forskellige mindre Uoverensstemmelser med A/S C. Schous Fabriker afsluttet.

RETSHJÆLPEN.

I Kvartalet er bevilget Retshjælp i følgende Sager: 11332 Sørensen ctr. Ove Schou, Nakskov (Gage Juli—Sept. Kr. 900,00), 17597 Ejnar Jacobsen ctr. M. Andersen, København (Gage m. m. Kr. 1330,00), 56067 Hans J. Hansen ctr. P. Clausen, Aabenraa (Gage 23. Juni til 31. Juli Kr. 250,32). 22920 P. Schrøder ctr. Carl Lauritzens Eftf., Kbhvn. (Er-

statning for Ferie Kr. 126,00), 22800 Brøndberg ctr. Melchiorsen, Aarhus (Gage Kr. 36,00), 46718 Thomsen ctr. Kongerigets Forsikringsanstalt (Gage Kr. 1342,00), 14553 Altenburg ctr. M. Nielsen & Co., Svendborg (Provision og Gage Kr. 128,58), 48211 Sørensen ctr. L. Nielsen, Roslev (Gage Kr. 172,00), 38609 Jørgensen ctr. Uddeler Bertelsen, Østofte (Injuriesag + Erstatning Kr. 100,00).

Afsluttet er følgende Sager: 53738 Christiansen ctr. Th. Thomsen, Kbhvn. (vundet Kr. 150,00 + Renter Kr. 0,70 + Omk. Kr. 30,00), 53316 Rasmussen ctr. Viktualiehandlernes Pølsefabrik (tabt), 18029 Jensen ctr. Daniel Lundsteen (vundet Kr. 100,00 + Omk. Kr. 10,00), 39520 Quist ctr. P. Hansens Konkursbo, Vamdrup (forligt Kr. 600,00), 19612 Granly Hansen ctr. M. Olesen, Svendborg (vundet, men Debitor er insolvent), 55391 Ebba Jensen ctr. Høgh & Nielsen, Aarhus (vundet Kr. 80,00 + Omkostninger Kr. 14,53), 52717 G. Hall ctr. Puggaard, Espergærde (vundet Kr. 100,00 + Omkostn. Kr. 40,00), 30342 V. E. Petersen ctr. S. Jacobsen, Kbhvn. (vundet Kr. 447,74 + Omk. Kr. 83,76), 44449 Friis Jacobsen ctr. Saaby & Henriksen (vundet Kr. 88,87), 48926 Møller ctr. Jens Schmidt, Ribe (vundet, men Debitor insolvent), 13968 Poulsen ctr. T. A. Thomsen, Odense (forligt Kr. 836,21 + Omkostninger Kr. 200,00).

I Mindelighed er desuden ordnet en Uoverensstemmelse mellem et Medlem og Købmand Wiedemann, Børkop, hvorved vort Medlem fik udbetalt 65 Kr. I Odense har Afdelingen i Mindelighed faaet udvirket, at et uberettiget afskediget Medlem fik udbetalt 2 Maaneders Gage a 43 Kr. pr. Uge.

ARBEJDSLØSHEDEN.

Ifølge den offentlige Arbejdsanvisnings Ugeberetninger stillede Arbejdsløsheden sig saaledes indenfor vort Fag:

	Samlet Antal	Kontor	Butik	Kbh.	Provinsen	Alle Fag
Ultimo Juli....	774	301	473	378	396	14349
» August.	797	298	499	405	392	14767
» Sept. ..	813	310	503	420	393	15495
Gennemsnit ...	794	303	491	401	393	14870
Mod i April-Juni	920	353	567	489	431	18828

Arbejdsløshedskassen anviste følgende Understøttelse til Udbetaling:

	Antal Dage à Kr. 2,00	Antal Dage à Kr. 2,50	Antal Dage à Kr. 3,50	Samlet Dageantal	Kr.
Juni	3335	3497	348	7180	16,630,50
Juli	3104	3322	352	6778	15,745,00
August	2981	3274	272	6527	15,099,00
Ialt...	9420	10093	972	20485	47,474,50
Mod Marts-Maj	11338	10837	737	22912	52,348,00

Der indgik i samme Tidsrum 354 Begæringer om Understøttelse mod 456 i de foregaaende 3 Maaneder. Heraf anerkendtes 331, medens 11 blev afvist og Resten bortfaldt.

Statens Rejseunderstøttelser.

Ministeriet for Industri, Handel og Søfart meddeler:

Ved Finansloven for Finansaaret 1925—26 forventes bevilget et Beløb af 10,000 Kr. til Rejseunderstøttelser til unge Handelsmænd til videre Uddannelse i Udlandet.

Ansøgning om saadan Understøttelse, stilet til Ministeriet for Industri, Handel og Søfart, maa være Ministeriet i Hænde inden Udgangen af April Maaned d. A. Ansøgningen maa være ledsaget af et omhyggeligt udfyldt Skema, der erholdes ved skriftlig eller mundtlig Henvendelse til Ministeriet.

For sent indkomne Andragender kommer ikke i Betragtning.

Ved Uddeling af Understøttelserne vil kun saadanne Ansøgere, der enten har Ansættelse i Udlandet eller i hvert Fald sikkert Tilsagn om saadan Ansættelse, og som derhos agter at opholde sig i Udlandet i længere Tid (mindst 1 Aar), kunne forvente at komme i Betragtning.

Med Stipendiet, der ordentligvis kun tildeles en Ansøger een Gang, følger Forpligtelse til inden 1½ Aars Forløb at fremsende Beretning til Ministeriet om de indvundne Erfaringer og Resultater.

Conto pro diversi.

ESBJERG AFDELINGENS 25-AARS JUBILÆUM.

Afdelingens 25-Aars Jubilæum, der indtræffer den 28. Februar, vil blive fejret ved en Jubilæumsfest paa Hotel »Spangsberg« Søndag den 1. Marts. — Kl. 5½ afholdes Fællesspisning, Kl. 8¼ taler Forretningsfører Jens Johansen og derefter er der fælles Kaffebord og endelig Bal til Kl. 1.

LÆRLINGELOVENS REVISION.

Behandlingen af Socialminister Borgbjergs Forslag til Lærlingelov paabegyndtes Onsdag den 18. Februar i Folketinget og fortsattes den følgende Dag. Den konservative Ordfører Folketingsmand Axel B. Lange gik stærkt imod Loven og krævede oprettet en særlig Lov for Handelen. Vor Kollega Folketingsmand Gustav Pedersen holdt sin Jomfrutale om Lærlingeloven, og imødegik i et dygtigt og virkningsfuldt Foredrag Hr. Langes Krav, idet han med Sagkundskab gjorde Rede for Handelslærlingenes Vilkaar, idet han udtalte, at netop de mere end nogen anden havde Beskyttelse behov.

Vi skal i næste Numer bringe et nærmere Referat af Gustav Pedersens Tale.

RETTELSE.

Vi er gjort opmærksom paa, at vor Omtale i sidste Nr. af Bladet om Overenskomsten med A/S C. Olesen kan misforstaas, og vi skal derfor gøre opmærksom paa, at der til Lønninger under 2700 Kr. for Mænd og 2100 Kr. for Kvinder ydes et Tillæg paa 10 pCt. og til Lønninger derover et Tillæg paa 5 pCt., hvorved de laveste Lønsatser for Mænds Vedkommende naar op paa Beløb fra 200 til 260 Kr. maanedlig og for Kvinders Vedkommende fra 150 til 210 Kr. maanedlig. Derudover ydes der samtlige Medhjælpere 1 Maaneds Gage ekstra.

Hævet Strejke.

STREJKEN overfor Otto Jacobsen, Hjørring, er blevet hævet, idet det ved Forhandling mellem Firmaet og de strejkende er lykkedes at faa afkortet den lange Arbejdstid, der var Hovedaarsagen til Strejken.

Jens Johansen.

Løbende Konflikter.

Med nedennævnte Firmaer er Organisationen i Konflikt, hvorfor Firmaerne er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft:

A/S L. Lange & Co., Axelhus, Vesterbrogade 2 C, Kbhvn.

A/S Frichs, Aarhus.

A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosfatfabrik, Aalborg og Nørresundby.

Vald. Hommel, Lavendelstræde 5—7, København.

Farvefirmaet Beck & Jørgensen, Nørregade 13, Københavh.

Speditionsfirmaet F. C. Bentzon & Co., Frihavnen, Kbhvn.

Johan H. Bruhn, Hillerød.

Forinden Forholdene hos disse Firmaer maatte være ordnede paa en for os og vore paagældende Medlemmer tilfredsstillende Maade, er det forbudt vore Medlemmer at modtage Plads i disse.

Jens Johansen.

Lommebogen udsolgt.

Da der stadig indløber Bestillinger paa Lommebogen for 1925, meddeles det herved, at hele Oplaget nu er udsolgt.

Udg. af Forbundet. — Ansvarsh. Red. Jens Johansen, Gl. Kongevej 6. Kbhvn. B. — Trykt hos Anton M. Jensen, St. Kongensg. 75. Kbhvn. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 4. 1. April 1925. 25de Aargang.

SOCIALPOLITISK REFORMARBEJDE.

»Hovedbestyrelsen for Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund samlet til Møde i København den 22. Marts 1925 udtaler i det store og hele sin Tilfredshed med og Tilslutning til det af Socialminister Borgbjerg fremsatte Forslag til Lov om Lærlingeforholdet, der i lige Maade tager Sigte paa at sikre Lærlingene en forsvarlig Uddannelse og en virksom Beskyttelse.

Særlig anser man Lovforslagets Tilsynsbestemmelser, udøvet gennem paritetisk sammensatte Lærlingekommissioner, for ønskelige og nødvendige ikke mindst med Henblik paa at skabe et større Tillidsforhold mellem Mestrene og Lærlingenes Værger, ligesom man finder Adgangen til for Socialministeren efter Samraad med de paagældende Fags Organisationer at foretage Begrænsning af Lærlingetilgangen og Fastsættelse af Maksimallæretiden fuldt ud paakrævede.

Endelig finder Hovedbestyrelsen Anledning til at tage Afstand fra Ønskerne om en særlig Lærlingelov for Handelen, idet Kravene herom maa anses upaakrævede, da de ganske enkelte specielle Forhold vedrørende Handelsstanden fuldt ud er taget i Betragtning i Lovforslaget.

Ud fra disse Betragtninger udtaler Hovedbestyrelsen Haabet om Forslagets snarlige Gennemførelse i den forelagte Skikkelse.«

I F. Zeuthens lille Bog om »Danmarks sociale Lovgivning i Hovedtræk« indledes med en Oversigt over Sociallovgivningens Udvikling og Standpunkt i Danmark, hvori Forfatteren udtaler, at i Modsætning til Forsørgelses- og Forsikringslovgivning — hvor Danmark næppe staar tilbage for noget europæisk Land og paa afgørende Punkter er gaaet i Spidsen — maa Arbejderbeskyttelseslovgivningen betegnes som moderat i Sammenligning med de omliggende Landes; og den holder sig i det væsentligste til de gammelkendte Former.

Det varede forholdsvis længe, inden Danmark kom rigtig med i det sociale Lovgivningsarbejde. Aarsagen søger samme Forfatter vistnok med Rette i de politiske Forhold: den langvarige Kamp om Magten mellem Højreregeringen og Folketingets Venstreflertal. Men da Kampen var ført til Sejr for Venstre, gav de opsparede Reformkrav sig Udslag i en overordentlig frodig Udvikling paa dette Omraade, saaledes at Danmark i Løbet af en ret kort Aarrække naaede op til det fornævnte Stade paa Forsørgelses- og Forsikringslovgivningens Omraade.

Som Aarene gik, trængte nye Krav sig imidlertid frem. Haandværk, Industri og Handel havde efterhaanden udviklet sig mere og mere og beskæftigede et stadigt større og større Antal Medarbejdere — Arbejdere og Funktionærer —, og de moderne Produktions- og Omsætningsformer gjorde med stedse større Kraft en tidssvarende Arbejderbeskyttelseslovgivning nødvendig.

Heroverfor stod det i Politik dominerende Parti Venstre imidlertid mindre forstaaende, og det blev derfor i særlig Grad Socialdemokratiet, der som det udprægede Arbejderparti førte dette Krav frem. Det falder derfor ganske naturligt, efter at Socialdemokratiet har udviklet sig til Landets største politiske Parti og i Konsekvens heraf har dannet Regering, at alle Bestræbelser sættes ind paa at indhente det forsømte og udfylde de Lakuner i Arbejderbeskyttelseslovgivningen, som skyldes det tidligere Styre.

Den socialdemokratiske Regering har ikke tøvet hermed. I den første ordinære Rigsdagssamling efter Regeringens Dannelse i Foraaret 1924 er der forelagt en Række Forslag til Ændringer i den bestaaende Sociallovgivning, foruden at der er fremsat Forslag om nye sociale Love med Arbejderbeskyttelse som Formaal.

Blandt disse er der særlig Grund til at fremhæve Forslagene om Bedriftsraad og 8-Timersdagen for Industriens Arbejdere, hvilke Forslag peger udover »de gammelkendte Former« og angiver nye Veje for den sociale Udvikling. Derudover maa ogsaa nævnes Regeringens Forslag om Ratificering af de internationale Konventioner angaaende Arbejderbeskyttelse, for saa vidt disse ikke tidligere er vedtaget, og det er for Danmarks Vedkommende kun Tilfældet for 4 af de 17 Konventioner. Og endelig har Regeringen fremsat Forslag om Ændring af Lærlingeloven samt — efter at der herom har været nedsat en særlig Kommission — Forslag om Børn og unge Menneskers Arbejde.

Af disse er de to sidstnævnte Forslag de, der for os har ubetinget størst aktuel Interesse, fordi Vil-

kaarene, hvorunder Tilgangen til de sideordnede Handels- og Kontorfag skal foregaa, er af største Betydning saavel for Faget som saadan som for Medhjælperne som Stand betragtet.

Det er i Øjeblikket saaledes, at Lærlingeudklækningen — andet Ord kan ikke bruges om de Former, hvorunder Rekrutteringen til Faget nu foregaar — florerer stærkere end nogensinde før til ubodelig Skade for alle Parter. Medens et betydeligt Antal Medhjælpere gennem flere Aar har gaaet ledige og Arbejdsløsheden er i Stigning, antager Principalerne, for at opnaa billig Arbejdskraft, et stadig større Antal Lærlinge, hvoraf en meget stor Del faar ingen eller i bedste Fald en højst utilstrækkelig Uddannelse i handelsmæssig Forstand. Følgen heraf er, at det Niveau sænkes, hvorpaa den danske Handelsstand nu staar, og at ogsaa Medhælpernes Bestræbelser paa social og økonomisk Højnelse af deres Kaar forringes.

Det, der tiltrænges for at tilvejebringe bedre Forhold, er skarpere Tilsyn med, at Lærlingelovgivningen efterleves af Principalerne indenfor Handelen, saaledes at saavel Lovens Bestemmelser om Uddannelsen og Beskyttelsen af Lærlingene overholdes, ligesom der maa findes Former for at begrænse Lærlingetilgangen, hvor denne tager Overhaand til Skade for Faget og dets Udøvere. Det er derfor ikke en særlig Lærlingelov for Handelen, der tiltrænges, hvilket Krav efter alle Solemærker at dømme dækker over Ønsket om helt at faa Handelen undtaget fra Lærlingelovgivningen, men fuldt saa meget Loyalitet fra Handelsstandens Side overfor de Bestemmelser, der findes i Lærlingeloven, og Erkendelse af de Pligter og det Ansvar, der følger med Lærlingeuddannelsen.

Det gælder paa dette Omraade som paa alle andre, at Lovgivningen nødvendiggøres af de uvillige og ansvarsløse Elementer, medens de humant tænkende og handlende Principaler ogsaa uden nogen Lov vil være sig deres Ansvar bevidst. Derfor vil disse Principaler heller ikke mærke nogen Gene ved at omfattes af en Lærlingelov som den, der for Øjeblikket ligger paa Rigsdagens Bord, medens Loven vil være nødvendig af Hensyn til alle de øvrige, som kun derved og ved at være under stadigt Tilsyn kan formaas til at opfylde deres Forpligtelser.

Tilsyneladende er der ikke stor Udsigt til, at Lærlingeloven gennemføres under den nugældende Partikonstellation. Det er beklageligt, at en saadan Sag skal være Offer for Partipolitiken, men at Sagen forholder sig saaledes, afgiver ikke mindst det radikale Venstres Holdning overfor de foreslaaede Lærlingekommissioner tydeligt Bevis for, idet Partiet nu gaar imod Kommissionerne, endskønt den radikale Regering i 1919 fremsatte et aldeles ligelydende Forslag om saadanne.

Fra vor Organisations Side har Lærlingeuddannelsen altid været omfattet med den største Interesse, og Hovedbestyrelsens Udtalelse giver fornyet Udtryk herfor paa samme Tid som det fremhæves, at det foreliggende Forslag danner et udmærket Grundlag herfor set fra et Medhjælpersynspunkt, der — uden at vi ønsker at være ubeskedne — tør siges at være Udtryk for Kendskab til de omhandlede Forhold og at være fremsat uden politiske Bagtanker.

Strejke hos C. Loehrs Fabriker, Fredericia.

SOM meddelt i sidste Nr. af Bladet varslede Organisationen Strejke overfor C. Loehrs Fabriker, Fredericia, som Følge af, at Firmaet gennem Hovedselskabet Danske Oliemøller og Sæbefabriker A/S, København, afslog at forhandle om Oprettelse af Overenskomst.

Fra vor Side tilstræbtes en fredelig Udgang af Sagen, men Firmaet eller rettere Olietrusten ønskede ikke noget saadant. I første Omgang forsøgte man nemlig ved Trusel om Afskedigelse paa staaende Fod at faa vore Medlemmer til at udtræde af Organisationen, dog uden Resultat. Da det ikke lykkedes paa denne Maade at faa Personalet til at opgive sit Forehavende, importerede Fabriken allerede den 25. Februar, altsaa før Konflikten var aaben, 4 arbejdsvillige Medhjælpere fra København, som altsaa ikke undsaa sig ved paa den skammeligste Maade at falde deres Kolleger i Ryggen under deres Bestræbelser paa at opnaa bedre Forhold.

Det var altsaa Hensigten, at vore Medlemmer, inden de forlod Arbejdet, skulde sætte Skruebrækkerne ind i dette, hvad de selvfølgelig nægtede, og da de heller ikke ønskede at samarbejde med de arbejdsvillige, forlod Medlemmerne samme Dag Arbejdet, hvorefter Strejken var effektiv, fremprovokeret af Firmaet paa Trods af vore gentagne udtalte Ønsker om Forhandling.

Strejken omfatter 12 af vore 14 Medlemmer, idet to af disse lod sig lokke med Løfte om Forfremmelse og højere Gage til at svigte deres Kolleger, endskønt de selv har været med til at træffe Beslutningen om Sagens Rejsning og skriftlig har givet Organisationen Fuldmagt til at opsige deres Pladser.

De to Medlemmer, der saaledes har brudt deres Ord, har ladet haant om deres egen Underskrift og for ussel Vindings Skyld har givet Kammeratskab og Solidaritet en god Dag samt ladet deres Kolleger i Stikken blot for at hytte sig selv, er

25044 Svend Aage Lehd og
56829 Erna Christiansen,

hvis Navne aldrig bør glemmes af organiserede Medhjælpere, men bør opslaas til evig Spot og Skam og Skændsel.

I Fredericia har Strejken vakt betydelig Opsigt, og Dagspressen fremhæver stærkt, at der aldrig tidligere har været Konflikt paa denne Virksomhed, saalænge den var i Konsul Loehrs Besiddelse. Først efter at Olietrusten har slugt Fabriken, er der indtraadt en arbejderfjendtlig Holdning hos Ledelsen. At Skruebrækkerne heller ikke har mødt Sympati hos Byens Befolkning fremgaar af, at der Dagen efter Strejkens Udbrud samledes en talrig Menneskemængde uden for Fabriken for at tage disse Personer i Øjesyn. Det kom herunder til enkelte Optrin, som vi for vort Vedkommende beklager, men som viser Befolkningens Harme overfor Skruebrækkerne, og saa angst har de paagældende og Firmaet været for Befolkningens Foragt, at Skruebrækkerne er blevet overflyttet til Danske Oliemøller og Sæbefabriker A/S, Kontor, Lyngbyvej 11—13, København, hvor disse »Hæderspersoner« altsaa forsøger at skade deres Kolleger ved at udføre det Arbejde, det har været muligt at overflytte hertil.

Strejken er saaledes stadig løbende, og det er fortsat forbudt vore Medlemmer at modtage Plads i Firmaet, indtil Forholdene er ordnede og Meddelelse herom foreligger fra Forbundet.

Jens Johansen.

Lærlingeuddannelsen — set med Medhjælperøjne.

Gustav Pedersens Tale i Folketinget ved Lærlingelovens Revision.

Socialminister Borgbjergs Forslag til Lærlingelov var til første Behandling i Folketinget den 18. og 19. Febr., hvorefter Lovforslaget gik i Udvalg, af hvilket vor Kollega Gustav Pedersen blev Medlem.

Fra Venstre og Højre og tildels ogsaa fra det radikale Venstres Side blev Forslaget mødt med Modstand. Paa Handelsstandens Principalers Vegne gik Købmand Axel B. Lange stærkt imod Loven, medens Gustav Pedersen klart og bestemt præciserede Medhjælpernes og Lærlingenes Interesser i sin »Jomfrutale«, som nedenstaaende gengives in extenso:

Et umotiveret Krav.

»Jeg vil gerne gøre et Par Bemærkninger angaaende det Krav, der fra en Del af Handelsstanden er rejst om en særlig Lærlingelov for Handelen, et Krav, der blev stærkt anbefalet af det ærede Medlem Hr. Lange. Jeg vil først henlede Opmærksomheden paa, at det ærede Medlem Hr. Lange ikke med et eneste sagligt Argument motiverede Berettigelsen af dette Krav, og det vilde dog ikke være urimeligt, at de, der forlanger en særlig Lov for en Del af Lærlingene, samtidig fortalte, hvad der skulde staa i denne Lov. Det vilde ikke være urimeligt, at de paaviste, hvilke Paragraffer i det fremsatte Lovforslag der ikke egner sig for Handelen, og hvilke eventuelle nye Paragraffer der maatte sættes ind for at tilfredsstille Handelens særlige Krav.

Jeg synes ikke, naar man stiller et saa vidtgaaende Krav som det om en særlig Lov, at man da kan henholde sig til almindelige Udtalelser om, at Handelen har ganske særlige Forhold i Modsætning til andre Fag. Hvis nemlig det skulde tages for en god Argumentation, saa maatte det jo føre til, at en Række Fag vilde komme med lignende Særkrav, for det er jo saadan, at der er en stor Del af Fagene, baade i Industri og Haandværk, som har saa vidt forskellige Vilkaar, at de lige saavel som Handelen i Modsætning til Haandværk og Industri kunde gøre Krav paa en særlig Behandling. Eller jeg kan blot nævne de mange forskellige Forhold, der er indenfor Handelen. Der er for Lærlinge paa et stort Handelskontor, hvor Arbejdet er specialiseret ud til det yderste, ganske andre Forhold og ganske andre Muligheder og Betingelser end f. Eks. i en blandet Landforretning, hvor en ung Mand har med det hele at gøre.

Men iøvrigt er det heller ikke Lærlingelovens Opgave at drage særlige Linier op for, hvorledes de paagældende Lærlinge skal udlæres i et Fag. Lærlingeloven skal i første Række være en Beskyttelseslov. Den skal sikre de unge Mennesker mod at faa deres Arbejdskraft misbrugt, den skal sikre dem mod Mishandling paa forskellige Omraader, og saa skal den, saa vidt det overhovedet er gørligt, give Arbejdsforhold, som sikrer dem, at det Løfte, de har faaet, da de blev antaget til Uddannelse, i nogen Maade bliver overholdt. Og da de Brud, der sker paa Tilsagnet om at oplære de unge Mennesker, falder omtrent paa samme Omraade og i Princippet er ens indenfor Handel, Industri og Haandværk, vilde det være urimeligt at have forskellige Love for de forskellige Grene af Erhvervslivet. Det er jo altid saaledes, at hvor Lærlingene ikke faar den Uddannelse, de skal have, skyldes det, enten at de anvendes i for stor Udstrækning til Bykørsel eller Bygang, eller ogsaa, at man i alt for høj Grad anvender dem til specielt Arbejde, ogsaa hvor der var rig Anledning til at give dem Arbejde i alle Fagets, i alle Forretningens og i alle Branchens Dele.

Handelsstanden vil fritages —

Iøvrigt er det betegnende, at Handelen, der Gang paa Gang har stillet Krav om at faa en særlig Lærlingelov og lige saa ofte er blevet opfordret til at udarbejde et Forslag til en saadan Lærlingelov, ikke har været i Stand til at sige, hvordan den skulde se ud. Det kan give det Indtryk, at det, man vil fra Handelens Side, slet ikke er en særlig Lærlingelov, men en Fritagelse for at komme ind under Lærlingeloven; og det bestyrkes i høj Grad af den Række Ansøgninger om Dispensation fra Lærlingeloven, der har ligget tidligere for Indenrigsministeriet og senere for Socialministeriet, og den endnu større Række af Brud paa Lærlingeloven, der indenfor Handelen forekommer hver Dag.

Jeg kunde blot ved at tage vore Strøgforretninger i København nævne en Række Eksempler paa, at store Forretninger slet ikke overholder Lærlingeloven. Naar det kan ske, skyldes det først og fremmest, som det ærede Medlem, Hr. Harald Jensen sagde, at Forældrene ikke holder af at rende til Autoriteterne og klage over Lærlingeforholdene, ikke holder af at anmelde deres Barns Chef for ikke at overholde Lærlingelovens Bestemmelser, dernæst det, at en ung Mand, der har været i den Situation, at hans Forældre har maattet anmelde hans Chef for ikke at have overholdt Lovens Bestemmelser, ofte maa frygte for at blive udsat for Forfølgelse fra sin tidligere Principals Side. Naar man véd, hvor vanskeligt det er at faa Plads indenfor Handelen, hvis man ikke kan referere til eller møde med Anbefaling fra sin tidligere Chef, saa forstaar man, hvor uhyre risikabelt det er for den unge Handelslærling at lade sine Forældre paatale de Uretfærdigheder, der begaas imod ham, eller anmelde hans Principal for Brud paa Lærlingeloven.

Netop paakrævet indenfor Handelen.

Jeg tror, som sagt, at det, man fra Handelens Side ønsker, er at blive fritaget for Pligten til at være underkastet Lærlingelovens Bestemmelser, men jeg vil gøre opmærksom paa, at er der noget Felt, hvor Lærlingeloven er paakrævet, saa er det indenfor Handelen, fordi der indenfor Handelen i langt højere Grad anvendes Lærlingeelever, eller hvad man nu skal kalde dem, for at faa billig Arbejdskraft, altsaa i forretningsmæssigt Øjemed, end for at give de paagældende en god og forsvarlig Uddannelse. Netop indenfor Handelen er en god Lærlingelov langt mere paakrævet, det vil sige en Lærlingelov, der giver de unge en virkelig Beskyttelse.

Og det af flere Grunde. Det er nemlig ikke saadan indenfor Handelen, at man kender det Arbeidssted og den Principal eller den Forretning, hvor en ung Mand eller Kvinde bliver anbragt i Lære. Specielt gælder dette selvfølgelig i Hovedstaden. Ofte er Forældre, der ønsker en Lære til deres Børn indenfor Handelen eller Kontorvirksomheden, nødt til at tage den første, der falder for, og selv om det mange Gange er en stor og anerkendt Forretning, behøver det ikke at være et godt Lærested. Paa samme Maade som det ærede Medlem Hr. Lange nævnte, at man kunde være dygtig til at pakke ind uden at være en dygtig Købmand, kan en klog eller dygtig Forretningsmand være fuldstændig uegnet til at opdrage de unge Mennesker til det Fag, de skal lære. Naar det da er saadan, at Forældrene er ude af Stand til at bedømme den Læreplads, de faar til deres Datter eller Søn indenfor Handels- eller Kontorvirksomheden, er helt overladte til at lade Tilfældigheden raade, saa forekommer det mig rimeligt, at Samfundet gennem Lovgivningen giver Beskyttelse imod Misbrug, for saa vidt de unge skulde komme paa en Plads, hvor der slet ikke er nogen Mulighed for en Oplæring.

Gale Forudsætninger og ensidig Uddannelse.

Og jeg tør dristigt paastaa, at der findes intet Haandværksfag, hvor de unge antages under saa gale Forudsætninger, som det sker indenfor Handels- og Kontorvirksomheden. Naar en Forretning antager unge Mennesker, og det siges til dem, at man skal oplære dem til Handel eller Kontorarbejde, ønsker man dem i Virkeligheden ofte kun som Specialarbejdere, og Forældrene er ikke altid i Stand til at bedømme, om Forholdene er gode eller daarlige i saa Henseende. Dertil kommer, at fordi man fra Handelens Side søger gennem Agitation at give Befolkningen det Indtryk, at Handels- og Kontormedhjælpere fører en Slags Middelklassetilværelse, er der mange, der tror, at blot de faar deres Søn eller Datter paa et Handelskontor, i en Forretning eller en dertil svarende Virksomhed, har de derved givet dem Mulighed for at hæve sig op over Arbejderklassens almindelige Niveau, og ved denne Forestilling, som systematisk bliver holdt vedlige af den selvstændige Handelsstands Organer, er det alt for let at faa for stor Tilgang af unge til disse Fag. Det vil sige, at der bliver for stort Udbud af Lærlinge, og det betyder igen, at de antages i Virksomheder, hvor de

overhovedet ikke har nogen Mulighed for at uddanne sig til det, de skal lære.

Endvidere er det saaledes, at man indenfor Forretningslivet, paa Kontorer og lignende Steder, har en stærk Ulyst til at lade de unge Mennesker skifte Arbejdssted indenfor selve Forretningens Omraade. Det kan i mange Tilfælde gøres uden Gene. Paa et Kontor vil det næsten altid være muligt at lade den unge skifte fra det ene Sted paa Kontoret til det andet, snart i Bogholderiet, snart i Korrespondancen, snart ved det mere decideret manuelle Arbejde og snart paa det Sted, hvor der skal skabes Overblik over Virksomheden. Det er klart, at det volder nogen Gene for dem, der skal lede Arbejdet, og en ung Mand eller ung Kvinde er jo ikke lige med det samme kompetent til at udføre Rutinearbejde paa Steder, hvor vedkommende ikke før har været. Men med en Smule god Villie kunde det uden større Bekostninger for de større Forretninger gøres saadan, at de unge fik en alsidig Uddannelse. Nu gør man det ikke, væsentlig fordi der mangler Tilsyn med Gennemførelsen af Lærlingeloven, og de ikke føler sig bundet af den nugældende Lærlingelov; man udnytter den Fordel, man har ved at lade de unge arbejde som Specialarbejdere, ved hurtigst muligt at lade dem faa Rutine paa en ganske bestemt Plads, og saa flytter man dem ikke derfra. Der kan de gøre bedst Fyldest, der kan de arbejde hurtigst og mest intensivt. Og endelig har man den Fordel, at man har dem billigt, for saa kan de ikke søge over i en anden Virksomhed, de er stavnsbundet til det bestemte Arbejde, de en Gang har lært. Dette drives systematisk indenfor store Kredse af den danske Forretningsstand. Netop derfor er det i høj Grad paakrævet, at der er en Lærlingelov med fast Tilsyn ogsaa for Handelens Vedkommende.

Det ærede Medlem Hr. Lange omtalte Handelsskolerne og sagde, at Handelsstandens Kærlighed til dem var saa stor, da den selv havde skabt dem, at det ikke maatte være en Pligt for Handelsstanden at skulle holde de unge Mennesker paa Handelsskole. Jeg tvivler ikke om, at der er mange Købmænd, der føler det som en Pligt og vel ogsaa i mange Tilfælde som en kær Pligt at holde deres Lærlinge i Handelsskole, men der findes ogsaa en Del Købmænd, som synes, at kan de spare de Penge, det koster at holde de unge Mennesker paa Handelsskole, ja, saa har de tjent det med. Men jeg synes, der er noget mærkeligt i, at Handelsstandens officielle Repræsentanter vil gøre sig til Talsmænd for et saa smaatskaaret og fedtet Standpunkt som dette, at man vil unddrage sig Pligten til at holde Lærlingene paa Handelsskolen, naar det faktiske Forhold er, at de allerfleste Principaler alligevel gerne tager denne Forpligtelse paa sig. Jeg forstaar ikke, at Handelens Repræsentanter vil give sig selv et saa smaatskaaret Stempel af Hensyn til det Mindretal, som søger at unddrage sig deres Forpligtelser.

Det ærede Medlem Hr. Lange antydede — jeg antager som et subsidiært Forslag —, at man kunde sætte et særligt Afsnit om Handelsforhold ind i Lærlingeloven. Men det ærede Medlem fremførte ikke et Omraade, hvor der kunde paavises en særlig Anledning dertil, med Undtagelse af det Omraade, hvor det allerede er sket, nemlig Lovforslagets § 2. Jeg kan nemlig ikke tænke mig, at det Spørgsmaal, som det ærede Medlem rejste om, hvorvidt Læreprøven skulde udstaas ogsaa ved Handelsfaget, skulde — det er altsaa nærmest et Fortolkningsspørgsmaal — gøres til Genstand for et særligt Afsnit i en Lov.

Specialarbejderne maa ogsaa beskyttes.

Der bliver altsaa kun tilbage Spørgsmaalet om de unge Mennesker, mest unge Kvinder, som man ikke mener kommer til Faget for at lære Faget og for fortsat at arbejde i dette, det vil sige: skabe sig en Eksistens. Men det er jo saadan, at netop den Type særlig kommer til de Fag, hvor man har Specialarbejde, altsaa, hvor de i Løbet af kort Tid kan faa en saadan Uddannelse, at de kan tjene en rimelig Løn. De ønsker ikke at komme til de Dele af Faget, hvor de skal have lang Uddannelse for at gøre sig gældende, de søger nærmest til de Forretninger, hvor de i Løbet af en Uge kan lære Varerne at kende, og hvor der ikke kræves andet end Evne til at ekspedere, Evne til at behandle Kunderne, en Evne, der mange Gange er medfødt og i de fleste Tilfælde kan erhverves ret hurtigt. Det er til den Del af Faget, de søger hen, som ikke ønsker at blive udlært ved Faget, ikke ønsker at faa en Uddannelse, som kan skaffe dem en fremtidig Levevej. Derfor er der til det Spørgsmaal, som er rejst af Handelsstanden, om dem, som ikke ønsker at blive ved Faget, taget tilbørligt Hensyn netop ved det foreliggende Lovforslags § 2.

Der rejser sig da for deres Vedkommende det Spørgsmaal, om de skal have Adgang til eller Ret til at besøge Handelsskoler. Det ærede Medlem Hr. Lange udtalte, at der ikke vilde være nogen Anledning til at lade dem komme paa Handelsskole, de skulde muligvis giftes. Nu ved jeg ikke, om det i de Kredse, hvori det ærede Medlem færdes, er almindeligt, at de unge Piger, allerede før de er 18 Aar, er sikre paa, at de kan komme ind som Husmødre. Det er jo ikke længere saa let at skaffe sig Lejlighed, specielt ikke i de store Byer, og det kan i alt Fald ikke betragtes som en given Ting. Men naar de paagældende kan vente at skulle have deres Arbejde fortsat ved et Fag, vil det dog være urimeligt at fratage dem Retten til at faa en tilsvarende teoretisk Uddannelse, som man faar paa andre Omraader.

Jeg vil udtale min Tilfredshed med, at der i de Tilfælde, hvor Paragraffen om Specialarbejde skal bringes i Anvendelse, kræves en særlig Kontrakt. Det, det gælder om, er nemlig at faa slaaet fast overfor de Forældre, der anbringer deres Søn eller Datter i en Forretning, om de skal antages som Lærlinge eller de skal antages til et Specialarbejde. Det bliver i Øjeblikket ikke klarlagt i ret mange Tilfælde indenfor Handelsstandens Omraade. Man bruger at sige, at de skal være Elever, og en Mængde Købmænd tror, at saa hører de ikke ind under Lærlingeloven, saa har de Lov til at afskedige dem, naar det ikke længere passer dem at have dem. Jeg er derfor glad ved, at man udtrykkelig faar slaaet fast allerede ved Antagelsen, om de antages som Lærlinge eller kun som Specialarbejdere. Saa faar vi ikke de mange Skuffelser, som vi har hver Dag i denne Tid, hvor Forældre kommer og beklager sig over, at deres Søn eller Datter har været i Lære i saa og saa lang Tid i en Forretning uden at have haft Adgang til at lære denne Forretnings Arbejde eller det Fag, som var Forudsætningen for deres Indtræden i Forretningen.

Læretid og Tilsyn.

Det ærede Medlem Hr. Lange gjorde en Bemærkning om, at man indenfor Handelen i visse Tilfælde kunde ønske at have mere end den gængse 4 Aars Maksimaluddannelsesperiode. Jeg vil hertil sige, at jeg har aldrig i de mange Aar, jeg har været med til Forhandlinger angaaende Arbejdsforholdene indenfor Handelen, været ude for, at Principalerne har krævet en 5 Aars Læretid; det kan altsaa ikke være noget, der gør sig gældende i ret mange Tilfælde. Men der kunde jo være et Sted, hvor der var saa mange Ting at lære, hvor der var Mulighed for en saa rig Uddannelse, at Læretiden kunde strækkes over 5 Aar. Nu er det jo saadan indenfor Handelen, at de unge Medhjælpere, naar de er udlært, begynder med en lavere Løn, end Tilfældet er f. Eks. i Haandværket, og der vil da være rig Anledning til, naar de skal arbejde for en mindre Løn, at give dem Adgang til en større Uddannelse; det var jo egentlig Forudsætningen for dette Lønsystem, at Lønnen skulde stige gennem en længere Skala. At det ikke altid holder Stik, og at Principalerne ofte, saa snart den unge Mand er udlært, forlanger Specialarbejde af ham eller forlanger, at han nu selv maa klare sin Uddannelse, er en Ting for sig; men det burde dog være saaledes, at den mindre Løn efter Læretidens Ophør maatte forudsætte, at der blev gjort Forsøg paa at give de paagældende yderligere Uddannelse.

Det ærede Medlem sagde, at Købmændene vilde sikkert ikke være glade ved at blive underkastet Tilsyn af en Repræsentant for en Lærlingekommission. Der er sikkert mange Købmænd, som ikke vilde være glade ved det, men det er netop i de Tilfælde, der vil være særlig Anledning til at foretage Tilsyn. Der er mange Købmænd, som overhovedet ikke overholder Lærlingeloven og ikke tænker paa at overholde den, men de Købmænd, som virkelig forstaar deres Ansvar som Læremestre, vil sikkert ikke have noget imod ogsaa fra Autoriteternes Side at faa konstateret, at de virkelig er sig deres Ansvar bevidst. Naar der tales om, at en saadan Kommission ikke vil være sagkyndig, vil jeg dertil sige, at det ikke er nødvendigt at have særligt Branchekendskab for at konstatere, om et ungt Menneske anvendes for meget til Bykørsel, eller om et ungt Menneske bliver staaende i en bestemt Specialafdeling gennem hele sin Læretid. Det er heller ikke nødvendigt at have særligt Branchekendskab for at konstatere, om et ungt Menneske bliver anvendt til Arbejde langt ud over den indenfor Lovens Rammer fastsatte Arbejdstid. Alle de mange Ting, som Lærlingekommissionerne faar at føre Tilsyn med, forudsætter vel nok Kendskab til Arbejdsforholdene og Kendskab til Fagene, men der fordres ikke et specialiseret Branchekendskab.

En virkningsløs Trusel.

Det undrer mig ikke, at det ærede Medlem Hr. Lange sluttede med at fortælle, at hvis der blev paalagt Handelen for store Byrder, hvad det foreliggende Lovforslag tydede paa, kunde det ske, at Handelen, der i Forvejen ikke har særlig Lyst til at uddanne Lærlinge, vilde nægte at uddanne det nødvendige Antal Lærlinge. Det er en Trusel, som er fremsat fra Haandværkets og Industriens Side, og det vilde være mærkeligt, om den samme Trusel ikke ogsaa blev fremsat fra Handelens Side. Men jeg tror nu ikke, der er saa forfærdelig mange, der tager denne Trusel ret alvorlig. Hidtil har det jo været saadan, at der har været en alt for stor Trang til at antage Lærlinge, ikke saa meget for at give dem en forsvarlig Uddannelse som for at tjene paa dem. Og selv om man vil give de Forretninger, som antager Lærlinge, Pligt til at give disse en forsvarlig Uddannelse, vil det alligevel blive en saa stor Fordel at have disse Lærlinge, at Tilgangen nok skal blive holdt vedlige.

Iøvrigt vilde det ikke skade, om man i nogen Grad kunde komme bort fra den nuværende Tilstand, hvor der bliver taget Mennesker ind i en Række Brancher indenfor Handelen uden Tanke paa, om de virkelig kan faa en Levevej ud af det. Man tager disse Mennesker, beholder dem i 3—4—5 Aar og kommer saa en skønne Dag, naar de skal til at have saa meget i Løn, at de kan leve af det, og fortæller dem, at nu kan man igen antage nye Elever og Lærlinge, nu maa de se at komme over i anden Virksomhed. Kunde de skærpede Bestemmelser, Kravet om mere Samvittighedsfuldhed i Lærlingespørgsmaalet, foraarsage, at denne Trafik i nogen Grad blev hemmet, vilde jeg betragte det som et umaadeligt stort Gode for Handelsstanden, ogsaa for den selvstændige Del af Handelsstanden, for de kan jo ikke være tjent med at fortsætte, som de har gjort i de sidste 5—10 Aar, med at uddanne et stort Handelsproletariat.

Medhjælperne har resigneret.

Til Slut vil jeg sige, at jeg for mit Vedkommende mener heller ikke, at det Forslag til Lærlingelov, her foreligger, i alle Maader er Udtryk for, hvad man kunde ønske fra Forældres, Værgers og Samfundets Side. Jeg kunde i høj Grad tænke mig, at det var paakrævet at faa en Bestemmelse om Lønningerne, fordi de unge Mennesker ikke har anden Vej til at faa deres Lønninger reguleret end gennem et Krav fra Samfundets Side. De kan ikke strejke, de kan ikke danne Organisationer, og de kan ikke ved Sammenslutning presse deres Løn i Vejret; de er altsaa under daarlige Konjunkturer fuldstændig undergivet de Herrer Læremestres eller Principalers Forgodtbefindende, og derfor var der Anledning til i denne Lærlingelov ogsaa at have Bestemmelser om Lønninger. Jeg forstaar imidlertid godt, at man paa et saadant Omraade maa gaa skridtvis frem, og jeg ønsker kun, at Lovforslaget maa blive gennemført i en Skikkelse, svarende til den, hvori det her foreligger. Jeg haaber, at dette Forslag, som i Forvejen er et Kompromisforslag, med Hensyn til hvilket Medhjælperne indenfor Handelsbranchen har resigneret maaske nok saa meget som de Herrer Principaler indenfor denne Branche, ikke yderligere skal beskæres, saa at vi igen i en Aarrække faar en Lærlingelov, der samfundsmæssigt set er utilfredsstillende for Forældrene, som ønsker deres Børn anbragt i Lære, og til syvende og sidst ogsaa utilfredsstillende for de Fag eller Brancher, indenfor hvilke der skal oplæres unge Mennesker.

De kommunale Valg.

De valgte Medhjælperrepræsentanter.

Øverste Række fra venstre: A. Andreasen, Hjørring; N. P. Jensen, Vejle; Jens Johansen og Peter Wraae, København; Einar Fogh, Rønne.
Nederste Række fra venstre: Carl Poulsen, Frederiksberg; Ludv. Rasch, Rønne; Chr. Pedersen, Thisted; H. P. Petersen, Odense.

VED de i Marts Maaned stedfundne kommunale Valg er der for en Periode af 4 Aar valgt Repræsentanter til de kommunale Raad og til Hjælpekassernes Bestyrelse samt Valg af kommunale Revisorer, og blandt de opstillede Kandidater findes en Række af vore Kolleger.

Saaledes er vort Forbunds Forretningsfører Jens Johansen samt Hovedbestyrelsesmedlem Fuldmægtig Peter Wraae paa Socialdemokraternes Liste genvalgt til Københavns Borgerrepræsentation, hvori de begge har haft Sæde siden 1917. Samme Parti opstillede desuden Forbundets Hovedkasserer Julius Hansen samt vore Kolleger Bogholder Vald. Pedersen, Repræsentant Abraham Jensen og Forretningsfører Mikkel Christensen, uden at disse Kolleger dog opnaaede Valg, men de opføres alle som Sup-

pleanter. Forbundets Sekretær Viggo Pedersen valgtes som Suppleant til Hjælpekassen i København.

Paa Frederiksberg nyvalgtes vor kendte Kollega, tidligere Revisor i Forbundet, Prokurist Carl Poulsen til Kommunalbestyrelsen som Repræsentant for Socialdemokratiet.

I Rønne opnaaede to af vore Medlemmer, nemlig tidligere Formand for Bornholm Afdeling, Forretningsfører Einar Fogh og Bestyrer Ludvig Rasch Valg til Byraadet, medens i Odense Forretningsfører H. P. Petersen genvalgtes til Byraadet, og Forretningsfører Christiansen og Amtsstuefuldmægtig Hendil blev Suppleanter; alle opstillede af Socialdemokratiet.

Som sædvanlig opstillede Socialdemokraterne i Hjørring vor Kollega, tidligere Borgmester A. Andreasen, der genvalgtes som Nr. 1 paa Listen, og i Vejle genvalgtes vort Medlem Forretningsfører N. P. Jensen til Byraadet og senere som Formand for Hjælpekassen af samme Parti.

Endelig er valgt som kommunal Revisor i Thisted vort Medlem Chr. Pedersen, hvorimod vore Kolleger L. Godsted, Aalborg og Johs. Jensen, Randers, der ligeledes var opstillede af det socialdemokratiske Parti, ikke opnaaede Valg, lige saa lidt som Formanden for Hobro Afdeling J. M. Sonneby, der var opstillet paa en Liste for »de fastlønnede« i Listeforbund med Socialdemokratiet.

Vi bringer ovenstaaende Portrætter af de 9 Kolleger, som er valgt til kommunale Tillidsposter, idet vi ønsker dem til Lykke med Valget. Det er saare glædeligt at se, at der ogsaa indenfor vor Stand rører sig Interesser udover de rent personlige, og vi tager dette som et Varsel om en voksende Samfundsfølelse og vaagnende kommunalpolitisk Sans hos vore Medlemmer.

Storlockouten.

Vore Medlemmers Stilling.

DAGSPRESSEN har bragt Meddelelse om den store Arbejdskonflikt, vort Land er blevet kastet ud i ved den af Arbejdsgiverforeningen iværksatte Storlockout. Der er ingen Tvivl om, at denne Kamp af Arbejdsgiverne er beregnet som en Styrkeprøve, og at man for enhver Pris har villet Kampen, tyder det yderst spinkle Grundlag, hvorpaa Lockouten er sat i Kraft.

Paa den anden Side er der heller ingen Tvivl om, at denne Arbejdskamp indtræffer paa et for hele Landet saare kritisk Tidspunkt, og at den vil kunne faa uberegnelige Følger for de Bestræbelser, der er og stadig udfoldes for at genrejse Samfundet efter den store Krise, der fulgte i Verdenskrigens Kølvand. Paa et Tidspunkt, hvor Valutalovens heldbringende Virkninger for den danske Krone allerede havde vist sig, og hvor Produktionen og Erhvervslivet i det hele taget var ved at komme i Gang efter de magre Aar, har Arbejdsgiverforeningen hensynsløst fremkaldt denne Konflikt, der paa nuværende Tidspunkt omfatter ca. 120,000 Arbejdere, og Tallet vil utvivlsomt i den nærmeste Fremtid bringes endnu højere op.

Aarsagen til Lockouten er velbekendt. Paa Grund af Prisniveauets vedvarende stærke Stigning, der allerede har medført en ny Dyrtidsperiode, stillede Arbejderne Krav om Regulering af deres Lønninger i Overensstemmelse med Pristallet og Forbedring af de lavest liggende Lønninger, hvorimod Arbejdsgiverne paa Trods af, at Prisstigningen forelaa dokumenteret, krævede Lønningerne nedsatte med indtil 12 pCt.

Trods det var Arbejderne ikke uvillige til Forhandling, hvorimod Arbejdsgiverforeningen ikke syntes at interessere sig for en saadan, men tværtimod lod de opsagte Overenskomster ophobe sig og trak Forhandlingernes Optagelse i Langdrag.

Det ser ud som en Tanke, at Lockouten her i Landet iværksattes samtidig med, at den svenske Arbejdsgiverforening har udelukket 130,000 Arbejdere, og Arbejdsgiverforeningens Vægring ved at udsætte Lockouten, indtil Dansk Arbejdsmands Forbund havde faaet afholdt sin Kongres, er et yderligere Indicium for, at et nøje Sammenspil er tilstede mellem Arbejdsgiverne i de to Lande.

For Handels- og Kontormedhjælperne er det ikke ligegyldigt, hvorledes denne Konflikt forløber. Det er nemlig en Selvfølge, at vort Fag ikke vil blive uberørt af de mulige Lønforringelser, Arbejdsgiverforeningen kan gennemtvinge, og alene derigennem er vi stærkt interesseret i, at Konflikten fører til et for Arbejderne gunstigt Resultat; men derudover maa det staa os klart, at dersom det lykkes Arbejdsgiverforeningen at besejre Arbejdernes Organisationer og svække deres Indflydelse og Kampkraft, vil dette betyde en alvorlig Fare for vor Organisations Muligheder for at føre Medhjælpernes Krav frem til positive Resultater.

Medens vor Sympati saaledes afgjort er paa Arbejdernes Side, staar vi som Organisation betragtet neutral i Konflikten og maa fordre af vore Medlemmer, at de gør det samme. Fra Forbundet er der tilgaaet Afdelingerne Meddelelse om, at det som Følge heraf ikke er tilladt vore Medlemmer at udføre andet Arbejde i de af Lockouten omfattede Virksomheder end det, de sædvanligvis udfører, og under ingen Omstændigheder maa Medlemmerne optage noget Arbejde, som enten paa Grund af Lockout eller Strejke er forladt af Arbejderne. Overtrædelse heraf vil i Medfør af Forbundets Love § 5 efterfølges af vedkommende Medlems øjeblikkelige Eksklusion.

Paa den anden Side er det heller ikke tilladt vore Medlemmer at nægte at udføre deres sædvanlige Arbejde eller at iværksætte Sympatistrejke, ligesom der heller ikke fra andre Fagorganisationers Side kan stilles Krav til Medlemmerne om noget saadant. Skulde Konflikten bevirke, at nogle af vore Medlemmer afskediges, maa saadanne Tilfælde indberettes til Forbundet, hvor de vil blive optaget til Undersøgelse, og de paagældende Medlemmer vil efter Arbejdsløshedskassens Regler være berettigede til Understøttelse.

Det er kommen til vor Kundskab, at et forhenværende Medlem af Organisationen, P. Skovgaard Jensen, der tidligere har været Kasserer i Rødby Afdeling, men for nogle Aar siden er udtraadt, er gaaet i Arbejde som Strejkebryder paa Margarinefabriken »Alfa«s Fabrik i Nykøbing F. Endvidere er Medlem 56979 Hans R. Frederiksen, Hjørring, der deltog i Strejken hos Otto Jacobsen og som har erholdt særlige Begunstigelser af Organisationen, men hvis Optræden under denne Strejke var en af Aarsagerne til dens Forløb, taget Arbejde som Strejkebryder paa Aalborg Margarinefabrik, endskønt der i dette Tilfælde ikke var Tale om nogen Pression overfor den paagældende. — Forhaabentlig vil disse Medlemmer, der selvfølgelig hermed er ekskluderet af Forbundet, som Følge af deres smudsige Handlinger blive Genstand for den Foragt, de fortjener, og tjene som Skræk og Advarsel for andre ligesindede, og forhaabentlig vil Organisationens øvrige Medlemmer have fornøden Forstaaelse og Æresfølelse til at undlade noget saadant.

Det skandinaviske Kursus.

Tegning er sluttet.

I sidste Nummer af vor Tidende opfordrede vi Medlemmerne til snarest at indtegne sig til det skandinaviske Kursus i Stockholm, da Antallet af Deltagere var begrænset. Dette er blevet efterfulgt i saa høj Grad,, at det projekterede Antal fra Danmark er langt overskredet, saaledes at Tegningen allerede har maattet sluttes.

Alle de indtegnede kan deltage i Kursuset, men da det af Forbundet til Raadighed stillede Antal Frirejser — 80 — er overskredet, idet der har tegnet sig over 100 Deltagere, vil de paagældende efter den Rækkefølge, hvori deres Anmeldelse er indgaaet til Forbundet, blive optegnet som Suppleanter til Frirejse, saaledes at de i Tilfælde af Forfald anmeldt inden den 15. Juni vil faa tildelt Frirejse. Derimod kan der som nævnt ikke modtages flere Indtegninger.

Fornøden Underretning om, hvem der faar tildelt Frirejse, vil blive udsendt gennem de respektive Afdelinger.

„Zeit ist Geld".

Artiklen er paa Grund af Pladsmangel noget forsinket. Red.

HVOR sandt er ikke dette lille Ord. Juletiden med al sin Travlhed har optaget Medhjælperne ude omkring i al Verdens Forretninger, og dér har de alle haft Betydningen af dette lille Ord umiddelbart for Øje. Tusinder, ja, Millioner af Kroner har i disse faa Dage skiftet Ejermænd, eller maaske rettere, er vandret tilbage til deres tidligere Indehaver, thi saaledes er Verden jo indrettet, at Kapitalen gør Kreds-

løb; fra Storkapitalisten ud til Lønarbejderne, fra disse igen til Detailhandlerne og disse maa atter give op for Storkapitalismens magnetiske Tiltrækningskraft, den Kraft, der bestemmer, om vi skal leve lykkelig og tilfreds her paa Jorden, ja, der endda bestemmer over Krig og Fred.

Naar nu Medhjælperne har kunnet se, hvad et Par Dages Juletravlhed har kunnet bringe deres Principaler, vaagner da ikke Tanken om, hvad den har bragt dem selv i økonomisk Udbytte?

For et Par Dage siden kom en Kollega op til mig for at takke for den Plads, som han gennem Organisationen havde faaet anvist, for dér var ikke alene Lønningerne bedre end i de fleste øvrige Forretninger, men der havde han endda faaet udbetalt Overarbejdspenge, en Ting, som han endnu aldrig havde været udsat for, og stilfærdig føjede han til, at dem behøvede man da ikke at takke for. Og i al sin Ungdoms glade Kaadhed, fortalte han mig, at en af hans Kolleger, en Manufakturmedhjælper, der i mange Aftener og Nætter før Julen havde hjulpet Principalen med Vinduespyntning og forskellige andre Arbejder i Forretningen, selve Juleaftensdag var bleven kaldt op til Principalen og modtog der sit Julegratiale i Form af ¼ kg Chokolade med den Bemærkning, at det fik han jo ikke hver Dag.

Ja, Principalen skal have Ret i den sidste Bemærkning, for af vedkommendes maanedlige Gage paa 170 Kr. skulde der saa sandelig ikke blive Raad til Ekstravagancer af den Art. Med høfligt Buk og mange Tak, omend dette vel ikke var særlig velment, forlod Medhjælperen Forretningen én Erfaring rigere.

Bag disse to Eksempler ligger der i Virkeligheden mørke Skygger. Den ene opnaar i Kraft af Organisationens Indskriden at faa sit Arbejde ordentlig betalt, og som Julegratiale erholder han for sit udførte Arbejde sin Overarbejdsbetaling og nøjes ikke med en »Gave«. Derimod er det endnu ikke gaaet op for den anden, hvor meget den eneste Salgsvare, han er i Besiddelse af, nemlig hans Arbejdskraft, er værd, og dette er Medhjælpernes store Fejl.

Nu skulde man vel snart være kommen saa langt, at man forstaar, at vor Arbejdskraft ikke er en Post, der skal henregnes under »Diverse Udgifter«, men at den er en Post, der betyder noget, og at man skal have Lov til at værdsætte den. Gavernes Tid skal være forbi. Lad os være enig om at forlange vor Salgsvare omsat i Krone og Mønt og til det Beløb, den er værd. Vær derfor Organisationen behjælpelig med, at fastslaa i Medhjælperkredse, at Tiden er Penge, og at dette maa fastlægges gennem kollektive Overenskomster. Tilbagevis de uorganiseredes Paastande om, at disse Overenskomster afskærer den dygtige fra at opnaa højere Lønninger end de fastsatte, og forklar dem, at der i Overenskomsterne kun fastsættes Minimallønninger, hvorfor det altid vil være den dygtige og mere betroede Medhjælper muligt at opnaa en større Betaling for sit Arbejde, ja, at han endog ogsaa dertil vil faa Organisationens Støtte igennem Overenskomsten.

Husk, at hver Kollega, du faar ind i Organisationen, i det lange Løb betyder Fremgang og Forbedring i din egen Stilling.

N. J.

Endnu 10 Dages Frist.

FOR at levne de af vore Medlemmer, der endnu ikke har betalt deres Kontingent indtil 1. April, endnu en sidste Frist til at bringe Medlemsskabet i Orden, er det besluttet at forlænge Fristen for Indbetaling indtil den 10. April, der er absolut sidste Frist, hvis Sletning skal undgaas.

Det er ofte paapeget, at Medlemmerne gør sig selv en daarlig Tjeneste ved at lade sig slette for Gæld og derved forspilder de Rettigheder, man gennem kortere eller længere Aaremaal har opsparet sig, og som det vil kræve betydeligt større Beløb atter at indvinde end det, Restancen indtil 1. April andrager. Medlemmerne bør derhos betænke, hvilken Risiko der under disse urolige Forhold er forbundet med at give Slip paa den Arbejdsløshedsforsikring, som Medlemsskabet betyder. Forhaabentlig staar det ogsaa enhver klart, at den faglige Organisation i det hele taget betyder et Værn for den enkelte og et Middel til at forbedre hele Standens Forhold, men det er givet, at ligesom den enkelte stiller Krav til Organisationen, maa denne til Gengæld stille Krav til Medlemmerne om at opfylde deres Forpligtelser, der i første Række bestaar i at betale Kontingentet.

Parolen maa derfor være: Berigtigelse af al Restance

senest den 10. April.

Advarsel

for Medhjælpere, der ønsker at beholde den frie Bestemmelsesret.

ENDNU er det ikke gaaet op for alle Medhjælpere, at den frie Bestemmelsesret er en Rettighed, som vi uvægerlig alle bør holde højt i Ære. Dette gælder særligt, naar en Principal er Modstander af, at hans Medhjælpere staar i deres faglige Organisation, hvis Opgave dog kun er at hjælpe Medhjælperne til at opnaa deres Rettigheder. Han selv ønsker naturligvis ikke, at Medhjælperne blander sig i, hvorvidt Principalen staar i sin Organisation.

Her i Odense ser vi endnu Eksempler paa, at den gamle Snobbethed, der til en vis Grad er bleven til Tradition i »Etatsraadernes By«, staar i Blomst. Men ogsaa Folk fra andre Egne, der ikke er tilstrækkelig staalsatte, kan befænges med denne Smitte, og vi skal her nævne et Par Medhjælpere, der har været for svage til at kunne modstaa denne Tradition, nemlig tidligere Medlemmer 35441 A. Nielsen Gregersen Bøgh, Lemvig, og 38585 Hans Sørensen, Hobro, som begge nu er i Odense, ansat i Firmaet Vett & Wessel, »Magasin du Nord«.

Den førstnævnte udmeldte sig i Juni Maaned 1924 med den falske Motivering, at han skulde have egen Forretning, men endnu pr. Dato befinder han sig ganske godt i Firmaet. Den sidstnævntes Grund var, at Firmaet ikke ønskede, at dets Medhjælpere stod i Organisationen. Disse Standpunkter belyser tilfulde, af hvad Slags »Mandfolk« d'Herrer er, og vi gaar ud fra, at man ved given Lejlighed vil have dem i Erindring.

Samtidig skal vi belyse Forholdene i et andet odenseansk Firma, nemlig P. C. Rasmussen. — En af vore Kolleger fra en anden By ønskede Forandring for derved at udvide sine Evner og Kundskaber. Han søgte og fik Plads hos P. C. Rasmussen, Odense, idet han forud paa Forespørgsel erklærede ikke at have særligt Kendskab til Tæpper udover den Erfaring, han havde opnaaet ved daglig Ekspedition i en større Provinsforretning. Hertil bemærkede den Afdelingschef, der antog ham, at det kunde han jo ogsaa hurtigt sætte sig ind i.

Endskønt Medlemmets tidligere Principal nødig vilde af med ham, tiltraadte Medlemmet forhaabningsfuld sin nye Plads, men 14 Dage senere sprang Bomben i Form af en Opsigelse, hvori Firmaet hævdede, at det var en speciel tæppekyndig Mand, de havde Brug for, og for første Gang stod vor Kollega overfor Arbejdsløshed i hele sin grufulde Form.

Medhjælperen hævdede, at han havde brugt 2 Dagsrejser samt flyttet al sin Bagage til Odense for at opnaa denne Stilling, og at det slet ikke var under disse Forudsætninger, han var bleven engageret, da han i saa Fald naturligvis ikke havde forladt sin gamle Stilling. Firmaet overrakte ham da naadig til Dækning af Omkostningerne, der havde beløbet sig til over 100 Kr., 15 — skriver femten — Kroner.

Af disse samt andre Grunde skal vi henstille til vore Kolleger, forinden de tiltræder Plads her i Odense, først at søge Oplysning om Løn- og Arbejdsforhold hos Organisationen for ikke at risikere, 14 Dage efter deres Ankomst, atter at maatte forlade Byen, een dyrekøbt Erfaring rigere.

Niels Jørgensen.
Formand for Odense Afdeling.

Jubilæum.

VOR Tillidsmand hos Firmaet Jørgen Petersen & Co., Hr. Georg Busch, holdt den 8. Marts 25-Aars Jubilæum som Medhjælper i Firmaet.

Hr. Busch, der gennem sit mangeaarige Arbejde i Firmaet

har skabt sig en smuk Position, har altid været Organisationen en god og trofast Tillidsmand og sine Kolleger en god Kammerat. Gustav Pedersen.

Tak.

FOR den smukke Erindringsgave, Forbundet skænkede Afdelingen ved vort 25-Aars Jubilæum, fremsender vi vor bedste Tak.

Ligeledes takker vi de mange Afdelinger og Kolleger, der viste os Opmærksomhed. Esbjerg Afdeling:
Gustav Rathe.

De bortloddede Gevinster faldt paa følgende Numre og vandtes af: Hr. Bogholder Mikkelsen, Esbjerg (Nr. 35), Keramikaskeskaalen. — Hr. Sekretær Svend Rosendal, Vejle (Nr. 23), Skrivebordslampen. — Hr. Clausen, Esbjerg (Nr. 121), Haandkufferten.

Conto pro diversi.

HOVEDBESTYRELSEN

afholdt sit ordinære, kvartaarlige Møde Søndag den 22. Marts, hvor en Række faglige og administrative Spørgsmaal forelaa til Behandling. Referat af Mødet vil fremkomme i næste Nummer af Bladet.

FORBUNDETS FESTSKRIFT.

I Anledning af, at det den 23. September i Aar er 25 Aar siden vort Forbund blev stiftet, vil der blive udsendt et smukt udstyret Festskrift omhandlende Medhjælperbevægelsen i Danmark og Forbundets Udvikling gennem disse Aar. Festskriftet vil fremtræde i Kvart-Format trykt paa kridéret Papir og forsynet med et rigt Billedstof, men vil desuagtet blive tilbudt Medlemmerne til knap Halvdelen af Fremstillingsprisen, nemlig 2 Kr. pr. Eksemplar.

Da Oplaget vil blive fastsat i Forhold til de indkomne Forudbestillinger, skal vi anmode de Medlemmer, der ønsker at sikre sig et Eksemplar af Festskriftet, om at henvende sig til Afdelingens Formand herom inden den 15. April. Direkte Medlemmer kan indsende Bestilling til Hovedkontoret.

Festskriftet vil antagelig foreligge færdigtrykt i Begyndelsen af September Maaned.

BUTIKERNES SOMMERLUKNING.

Ifølge de meningsløse Lukkebestemmelser, der findes i Butikslukningsloven, har Forretningerne i Tiden fra 1. April til 15. September Tilladelse til at holde aabent til Kl. 7 Aften de første 5 Dage i Ugen. Det er dog efterhaanden ved vort Arbejde for frivilligt at lukke Butikerne paa et tidligere Tidspunkt gaaet op for de fleste Forretningsdrivende, at det ikke betaler sig i den forholdsvis daarlige Forretningssæson at have længere Aabningstid end om Vinteren, og at det tværtimod er et Gode for saavel de selvstændige Forretningsdrivende som for Medhjælperne at kunne nyde godt af den korte nordiske Sommer ved at lukke Forretningerne Kl. 6 Aften uanset Lovens Bestemmelser. De tidligere Aars Arbejde for frivillig 6-Lukning har tilfulde godtgjort, at Stemningen blandt de Handlende overvejende er for 6-Lukning i Sommermaanederne, og vore Afdelinger har derfor ogsaa i Aar taget Sagen op. Forhaabentlig lykkes det i lige saa høj Grad som de foregaaende Aar at faa gennemført 6-Lukning ad Frivillighedens Vej, saaledes at det efterhaanden kan gaa op for Lovgivningsmagten, at 6-Lukningen bør udstrækkes til at gælde for hele Aaret.

HANDELSRET I SLAGELSE.

Afdelingen i Slagelse meddeler, at Formanden Hr. Andreas Petersen er blevet beskikket som handelskyndig Medlem af Handelsretten for Slagelse Købstad med Antvorskov Birk.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Ordinær Generalforsamling afholdes Onsdag den 29. April i Amaliegade med følgende Dagsorden: 1. Forhandlingsbogen, 2. Beretning, 3. Regnskabet, 4. Arbejdsløshedskassens Regnskab, 5. Valg af Formand og Kasserer, 6. Valg af Revisorer og Suppleanter, 7. Eventuelt.
Stiftelsesfest med Aftenunderholdning og Bal afholdes i Østergades Forsamlingsbygning **Lørdag den 2. Maj Kl. 10—2.**
Bestil Billetter i god Tid. Michael Nielsen.

Bornholm. Generalforsamling afholdes den 19. April Kl. 4 i Rønne Industriforening. Dagsorden vil blive udsendt. Samme Dag Kl. 8 afholdes Foreningens 14-aarige Stiftelsesfest.

Den 8. Marts afholdt Afdelingen et vellykket og godt besøgt Karneval, hvori deltog 100 maskerede foruden et lignende Antal umaskerede.
Formanden.

Haderslev. Afdelingens offentlige Møde den 21. Januar, hvor Hr. Rejsesekretær Svend Rosendal talte om den faglige Organisations Nødvendighed, var særdeles velbesøgt og forløb udmærket.

Formanden, P. Olesen aabnede Mødet og valgtes til Dirigent. Han gav Ordet til Hr. Rosendal, der i et udmærket Foredrag redegjorde for navnlig Medhjælper-Organisationens Udvikling og Nødvendighed.

Taleren udtalte sin fulde Tilslutning til det af Socialministeren fremsatte Forslag til Lærlingelov og sluttede med indtrængende at mane Medhjælperne til Samling i deres Organisation. Den truende Konflikt mellem Arbejdsgiver og Arbejder var ikke noget Medhjælperne uvedkommende, tværtimod. — I den efterfølgende Diskussion deltog bl. a. Mortensen, Paymann-Christensen, P. Olesen og Rosendal. — Der indmeldtes en Del nye Medlemmer, hvorefter Formanden sluttede med at byde de nye Medlemmer velkommen og udtalte Haabet om stadig Fremgang for Foreningen.

Helsingør. Afdelingens flinke Agitationsudvalg arbejder stadig med megen Energi og har i Løbet af 3—4 Maaneder forskaffet os 25 nye Medlemmer og flere er i Anmarsch, et Resultat vi er mægtig glade for.

Den 12. Februar afholdt Afdelingen en velbesøgt selskabelig Sammenkomst med fælles Kaffebord og Bal. Sekretarius.

Hillerød. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Mandag den 6. April Kl. 8 paa Hotel »Kronprinsen« med følgende Dagsorden:
1. Valg af Dirigent, 2. Formanden aflægger Beretning, 3. Kassereren aflægger Regnskabet, 4. Valg af Kasserer, 5. Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer, 6. Valg af 3 Suppleanter, 7. Valg af 2 Revisorer, 8. Valg af 2 Revisorsuppleanter, 9. Eventuelt. — Forslag, som ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, skal være Formanden i Hænde 4 Dage før Generalforsamlingens Afholdelse. Bestyrelsen.

Hjørring. Tirsdag den 28. April Kl. 8¼ afholdes i Lokalerne paa »du Nord« **ord. Generalforsamling** med Dagsorden: 1. Beretning, 2. Regnskab, 3. Valg af Kasserer, 4. Valg af Medlemmer til Bestyrelsen, 5. Valg af Suppleanter, 6. Valg af Revisorer, 7. Forslag fra Forbundet angaaende Kontingentet, 8. Eventuelt. Bestyrelsen.

Kallundborg. 28. Januar afholdtes Generalforsamling paa Grand Hotel. Formanden aflagde Beretning, hvorefter Kassereren fremlagde Regnskab, som godkendtes. Bestyrelsen bestaar herefter af: Hr. Oluf Petersen, Formand (Genvalg), Frøken Mary Jensen (Kasserer og Sekretær), Frk. Louise Nielsen, samt d'Herrer Harald Jørgensen og Bangsborg. Suppleanter er Hr. Hakon Randsted og Frk. K. Jørgensen. Revisorer: d'Herrer Wormslew-Olsen og S. Smith. — Den 20. Marts har Afdelingen bestaaet i 15 Aar.

Aftenen sluttede med et fornøjeligt fælles Kaffebord. M. Jensen.

Nordbane-Afdelingen afholder ordinær halvaarlig Generalforsamling Fredag d. 24. April Kl. 8 pr. paa Hotel Lyngby.

Dagsorden: 1) Forhandlingsprotokollen. 2) Beretning. 3) Regnskab. 4) Indkomne Forslag. 5) Valg af Formand, 2 Bestyrelsesmedlemmer, 2 Suppleanter og 1 Revisor. 6) Eventuelt.

Eventuelle Forslag, som ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, maa indgives til underskrevne inden 20. April.
Gunnar Christensen.

Randers. Ordinær kvartaarlig Generalforsamling afholdtes den 21. Jan. i »Klubben«. Formanden aflagde Beretning og fremlagde Arbejdsløshedskassens Regnskab for Oktober Kvartal; der var i Kvartalets Løb udbetalt Kr. 1698,50 i ordinær Understøttelse samt Juleunderstøttelse af Reservefonden Kr. 190,00.

Søndag den 1. Februar fejredes Afdelingens 25-Aars Jubilæum ved en stilfuld Festlighed i »Klubben«s Lokaler. Ved Fællesspisning og ved fælles Kaffebord bød Formanden Velkommen og rettede en særlig Velkomsthilsen til Forretningsfører Jens Johansen, Julius Hansen, Repræsentanten fra Fællesorganisationen og Social-Demokraten samt til udenbys Gæster. Der blev i Aftenens Løb holdt 22 Taler, og Forretningsføreren overrakte Afdelingen en Dirigentklokke som Gave fra Forbundet. Aftenen sluttede med et muntert Bal, og det blev langt hen paa de »smaa« Timer, inden man sluttede den vellykkede Fest.

Ved Lodtrækningen faldt Gevinsterne paa Nr. 240—237—555—170—325 76—305—252—266—272—216—228—922—185—728—393—167—597.
4692.

Sakskøbing. 10. Marts afholdtes ord. halvaarlig Generalforsamling paa Centralhotellet. Da Formanden, grundet paa Sygdom, var fraværende, udgik Beretningen af Dagsordenen. Der nyvalgtes til Kasserer Kommis Kai Houmann Poulsen; de øvrige Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes.
Gunnar Sørensen.

Skanderborg. Afdelingen afholdt 20. Febr. Generalforsamling. Kassereren fremlagde Regnskabet, som godkendtes. Derefter foretoges Valg af Bestyrelse. Til Formand valgtes Medlem 46279 K. E. Pind. E. Søborg Sørensen genvalgtes som Kasserer. Den øvrige Bestyrelse kom til at bestaa af 30224 Helge Læsøe Andreasen, 54992 Skov Larsen og 55228 Arne Christensen. E. Søborg Sørensen.

Den sorte Tavle.

Slettet af Helsingør Afdeling er 32151 Alfred Kracht, der har vist sig som en mindre fin Kollega ved først at modtage al den Understøttelse, han overhovedet kunde kræve, hvorefter han nægter at betale Kontingent.

Saadanne Snyltere, som det for Organisationen er bedst at være foruden, henstiller vi til de organiserede Medhjælpere at holde paa Afstand.
E. Rasmussen,
Formand.

Udg. af Forbundet. — Ansvarsh. Red. **Jens Johansen**, Gl. Kongevej 6. Kbhvn. B. — Trykt hos **Anton M. Jensen**, St. Kongensg. 75. Kbhvn. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 5. 1. Maj 1925. 25de Aargang.

THISTED AFDELING 25 AAR.

1900 — 6. Maj — 1925.

SOM den sjette og sidste i Rækken af de under Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund bestaaende Afdelinger, hvis Rod naar tilbage til Tiden før vor Centralorganisations Oprettelse, kan Thisted Afdeling den 6. Maj 1925 fejre 25-Aars Dagen for sin Oprettelse.

Det var i den jyske Bevægelses første grødefulde Tid, hvor Organisationstanken sprang fra By til By, og Afdelingerne skød op som Paddehatte, at Afdelingen i Thisted kom til Verden. Den viste sig senere i Organisationens Trængselsdage, hvor Afdelingsantallet reduceredes til knap Halvdelen, at være oprettet paa et godt Grundlag. Kæmpevisens nedsættende Ord om Thyboerne:

Først saa løb de Morsingboer
og saa de Forræder af Thy,
tilbage stod de Vendelboer,
de vilde ikke fly —

gjorde de Thisted-Medhjælpere i hvert Fald grundigt til Skamme, thi medens Vendelbo Afdelingerne Frederikshavn og Sæby maatte bukke under, hævdede Thisted med Glans Stillingen gennem Modgangens og Modløshedens Aar.

Lauritz Jensen,
Formand for Thisted Afdeling.

Afdelingens Oprettelse skyldes det af de forud bestaaende jyske Foreninger nedsatte Fælles-Agitationsudvalgs utrættelige Medlem Th. Hansen, hvis Skildring af Begivenheden vi gengiver i Uddrag efter Foreningernes daværende Organ »Vort Blad«.

Th. Hansen skriver: »Thisted har tidligere haft Ord for at være en død By, hvor man var 50 Aar bag efter Tiden. Hvad Handels- og Kontormedhjælperne angaar, da har man i det mindste gjort dem højlig Uret — — —«. Efter Korrespondance med to Kolleger Bogholder Nielsen og Kommis Hahn, fastsattes et offentligt Møde til Søndag den 6. Maj, og Referatet fortsætter:

»Efter en besværlig, lang Rejse ($8^1/_4$ Time) kom jeg derop og tog saa fat efter et lille Hvil. Mødet aabnedes Kl. $3^1/_2$ af Hr. Bogholder Nielsen, der bød Forsamlingen velkommen og derpaa enstemmig valgtes til Dirigent. Efter at jeg havde udtalt mig om vore Foreningers Stilling og Væsen — udadtil og indadtil — og efter at Hr. Nielsen paa Forespørgsel, bl. a. om Principalernes Stilling til Foreningerne, havde faaet tilfredsstillende Oplysninger, vedtog man at danne en Forening i Tilslutning til de øvrige jyske Foreninger, og alle de tilstedeværende, 20 i Tallet, tegnede sig. —«

Foreningen startedes med Bogholder N. Nielsen som Formand og Bogholder V. Verner som Kasserer, medens iøvrigt Bogholder Thuesen samt Kommis'erne Hahn og Aagaard blev Medlemmer af Bestyrelsen, og kort Tid efter naaede man op paa 30 Medlemmer, hvilket Tal efterhaanden indtil 1911—12 steg til ca. 50.

Ved Generalforsamlingen det følgende Efteraar blev Bogholder C. Brandi Formand, hvilket Hverv han med enkelte kortere Afbrydelser beklædte indtil 1911, og desuden indtraadte Kontorist Hvidt-

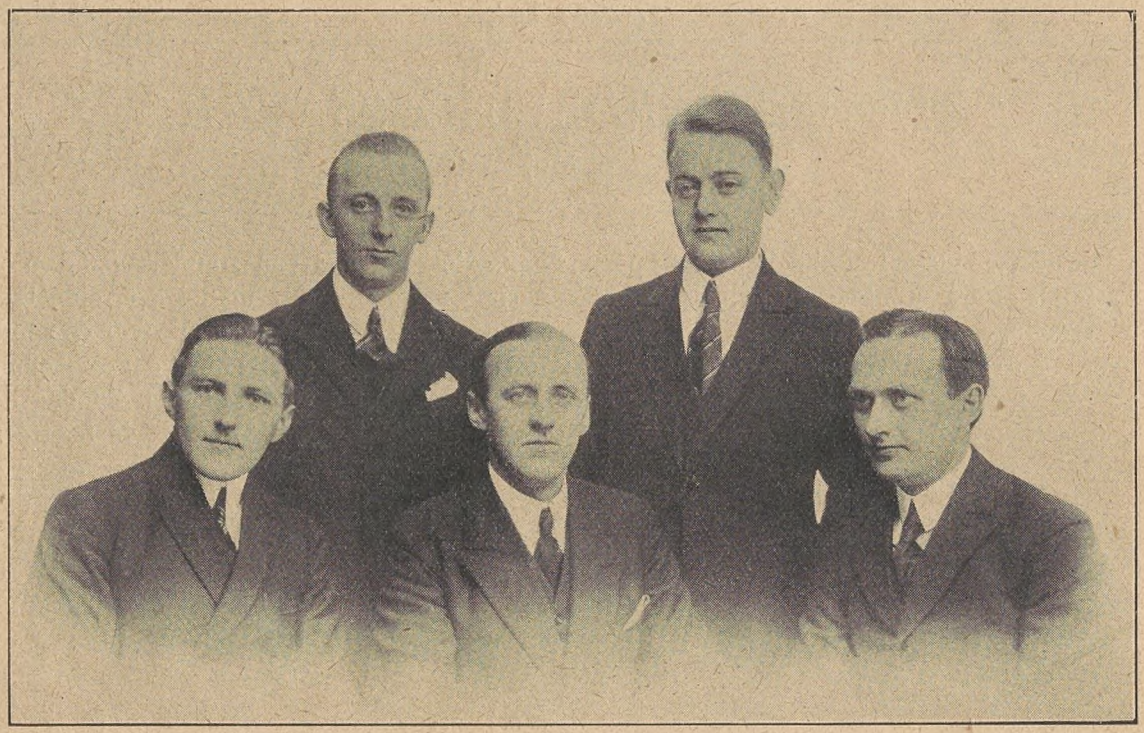
ved og Kommis Jespersen i Bestyrelsen. Foreningen var ved Kommis Hahn repræsenteret paa Delegeretmødet i Aarhus den 23. September og tilsluttede sig straks Centralorganisationen.

Stille og roligt gled Foreningens Dage hen i de første Aar, hvor man syslede med Foredrag og Forsøg paa frivillig 7-Lukning, og om det nu skyldes Afdelingens afsides Beliggenhed eller Unødvendigheden af offentlig Fremtræden, saa blev der i hvert Fald i de første 10 Aar af Foreningens Levetid kun afholdt et eneste offentligt Møde, ved hvilket Axel Gundel talte om den dengang aktuelle »Helsøndagslukning«.

I Aarene 1906—07 kom der mere Liv i Afdelingen. De udmærkede Kolleger Chr. Jørgensen og H. Chr. Ottesen kom ind i Bestyrelsen. I 1911 blev Chr. Jørgensen Formand og fungerede til 1. Oktober 1912. Ottesen sad i Bestyrelsen i 10 Aar, deraf en stor Del som Kasserer, og under hans Styre blev der anlagt et Mønsterregnskab, som Hovedbestyrelsen fandt Anledning til at anbefale andre Afdelinger til Efterfølgelse. Ottesen var en Mand, som satte sit Præg paa Afdelingen, og det var et stort Tab, da Døden i 1918 bortrev denne prægtige Kollega under den spanske Epidemi.

I 1913 traadte Aage Neergaard til som Formand, og der kom en ny Bestyrelse, hvis Samarbejde satte Fart i Arbejdet, nemlig foruden Neergaard og Ottesen Johs. Jensen, N. C. Kibsgaard og Einar Mikkelsen. Under Neergaards Ledelse indtil 1918, da han etablerede sig, oprettedes en Filial i Hurup og en Afdeling i Fjerritslev, og i hans Formandstid kom den store Tilgang af Medlemmer, saaledes at Medlemsantallet i Løbet af 2 Aar fordobledes.

Efter Neergaards Afgang traadte Johs. Jensen til som Formand i 1918, og under hans Styre begyndte det mere faglige Arbejde at give sig Udslag i Oprettelsen af forskellige Overenskomster. For en stor Del skyldtes det hans Arbejde, at Afdelingen blev indmeldt i Arbejdernes Fællesorganisation, hvor han straks indvalgtes i Forretningsudvalget.

Bestyrelsen for Thisted Afdeling 1925:

Staaende fra venstre: *Viggo Olesen*; *P. Chr. Pedersen*, Sekretær.
Siddende fra venstre: *N. G. Mikkelsen*, Næstformand; *Lauritz Jensen*, Formand; *Chr. Jensen*, Kasserer.

Da Johs. Jensen i Juni 1921 forlod Thisted for at overtage Posten som fastlønnet Formand i Randers, valgtes i hans Sted som Formand vor udmærkede Kollega Lauritz Jensen, der forud fra 1917 dygtigt havde varetaget Kassererposten og siden har varetaget Formandshvervet.

Den nuværende Bestyrelse bestaar af Lauritz Jensen, Formand, N. G. Mikkelsen, Næstformand, Chr. Jensen, Kasserer og P. Chr. Pedersen, Sekretær, samt af Viggo Olesen, alle interesserede og gode Kolleger, der arbejder udmærket sammen indbyrdes og med Medlemmerne og utvivlsomt sætter en Ære i at føre Thisted Afdelings hævdvundne Traditioner for Stabilitet og Loyalitet videre.

Afdelingen tæller nu 88 Medlemmer, og selv om endnu en Del Medhjælpere staar udenfor Rækkerne,

kan den dog glæde sig ved, at Eliten af Byens Medhjælpere er og i mange Aar har været dens bedste Støtter.

Axel Gundel sluttede i 1900 det Brev til Th. Hansen, hvori han lykønskede ham med Oprettelsen af nogle jyske Afdelinger, med Ordene: »Ærlig talt, Thisted havde jeg ikke troet var til at faa Bugt med«. Disse Ord røber Respekten for den berømte jyske Sejghed og Stædighed, og utvivlsomt har de Thisted Kolleger hin Majdag — sagt uden Forklejnelse for Th. Hansen — ikke blot ladet sig deres Standpunkt diktere af Indlederens Tale, men de har straks forstaaet den dybe Betydning i Organisationstanken, og dette har siden gennem de 25 Aar præget deres Afdeling.

Til Forbundets Lykønskning paa Jubilæumsdagen og Tak for de svundne Aar, skal derfor føjes Ønsket om, at det aldrig maa lykkes Modstand og Modgang at faa Bugt med vore Kolleger »Norden for Lov og Ret«, men at tværtimod den samme Trofasthed og Kærlighed til Organisationen, som har dannet Baggrunden for deres Virke siden 1900, vedblivende maa være Drivkraften i deres Arbejde paa Marchen fremad mod det næste Jubilæum.

---

25 Aar.

SELV om vor By af mange Kolleger i de andre Landsdele opfattes som liggende »uden for Lov og Ret«, viser det sig, at den har været en af de mindre Byer, der først oprettede en Forening for Handels- og Kontormedhjælpere. Naturligvis havde Foreningen under de daværende Forhold ikke noget særligt Fagforeningspræg, som vi kender det nu, men Grunden var lagt og Rammerne bragt i Orden. Vi skylder Stifterne Tak herfor — selv med Fare for et ironisk »ingen Aarsag« fra enkelte af de ledende fra den Tid, idet deres Tanke vist ikke var den, at Udviklingen skulde gaa den Vej, vi kalder den rigtige.

Tilslutningen var ret god, dog ikke altid til Møderne; idet jeg har set et Referat fra en Generalforsamling, hvor der kun var mødt Formanden, Kassereren og 1 (eet Medlem). — Saa galt er det dog alligevel aldrig nu om Stunder. Medlemsantallet har holdt sig jævnt paa ca. 50 Medlemmer, en Tid noget under, indtil Aarene før Krigen, da kommer der delvis yngre Kræfter i Ledelsen, og der tages rigtig fat paa Agitationen baade i By og paa Landet. Sidste Sted var et helt udyrket Felt, og det viste sig, at derfra kom mange gode Medlemmer til Trods for de daarlige Trafikforhold, der umuliggjorde for disse at komme til Stede, naar Afdelingen kaldte. Spørgsmaalet om Lærlingenes Optagelse kom ligeledes for, og man udvidede Agitationen for ogsaa at faa disse ind i Afdelingen, hvilket viste sig at være klog Taktik, idet mange af disse, naar de var udlært, var meget interesseret i Arbejdet.

Blandt Medlemmerne var der et udmærket Sammenhold, som med Glans bestod sin Prøve, da det mere faglige Arbejde tog sin Begyndelse. Blandt flere mindre Overenskomster fik vi ogsaa den store med Dansk Principalforening, der berørte Halvdelen af vore Medlemmer og for en stor Part af disse resulterede i ca. 50 pCt. Tillæg. Deri laa selvsagt en mægtig Agitation, og Tilslutningen var meget stor derefter. Omtrent samtidig skete Indmeldelsen i Arbejdernes Fællesorganisation; dog gik der en større Diskussion forud — men en saadan frisker til Tider.

Afdelingen har naturligvis ogsaa mærket Nedgangen, dog ikke saa stærkt som maaske andet Steds, thi i de mindre Byer er der bedre Lejlighed til at kende Medlemmerne personlig, hvilket er en Fordel og giver et Kammeratskab og en Solidaritetsfølelse, der ofte har givet sig smukt til Kende, naar Forholdene f. Eks. har nødvendiggjort ekstra Udskrivning eller frivilligt Offer til Kolleger baade her i Byen og andre Steder, hvor det har været nødvendigt at støtte.

Afdelingen har jævnlig arrangeret Kursus i Sprog, Dekorationsskrift m. m. og har altid haft god Tilslutning hertil.

For Tiden er der en meget god Stemning for fortsat Fremdrift, og da alt beror herpaa, haaber jeg, at Thisted Afdeling i Fremtiden maa kunne beholde en lige saa interesseret og stabil Medlemsstab som nu.

Jeg vil gerne benytte denne Lejlighed til at fremhæve vort Bestyrelsesmedlem N. G. Mikkelsen, der i Aarenes Løb ved personlig Agitation har indmeldt ca. 45 nye Medlemmer i Afdelingen. Med en saadan Mand er Afdelingen vel hjulpet og vi bringer ham herved vor bedste Tak for Arbejdet.

Thisted, i April 1925. L. Jensen.

Kommunevalgene.

NOGET post festum kan vi i Dag i Tilslutning til vor Artikel i forrige Nr. af Dansk Handels- og Kontormedhjælpertidende bringe Meddelelse om endnu tre Kolleger, som ved de i Marts afholdte Kommunevalg er blevet forlenede med kommunale Tillidshverv.

Jens Nielsen.

Blandt disse skal vi først nævne Forretningsfører Vald. Johansen, der af Socialdemokratiet indvalgtes i Skive Byraad. Vald Johansen har i nogle Aar været Forretningsfører for Gammelgaards Dampmølle i Skive, der nu er et kooperativt Foretagende, men er iøvrigt en fremtrædende Mand indenfor den kooperative Bevægelse og navnlig kendt fra sin Ledelse af de mange kooperative Virksomheder i Helsingør, indtil han overtog sin nuværende Stilling. Desværre er det ikke lykkedes os at fremskaffe Hr. Johansens Billede til denne Artikel.

Som Medlem af Hjælpekassen for Aarhus er ligeledes paa Socialdemokratiets Liste valgt vort mangeaarige Medlem Jens Nielsen, der er beskæftiget som Forvalter under Aarhus Forsørgelsesvæsen, og endelig er Bogholder K. E. Bangsborg, der ogsaa har været Medlem af Forbundet gennem snart en halv Snes Aar, blevet valgt som kommunal Revisor i Kalundborg.

K. E. Bangsborg.

Det glæder os at kunne konstatere, at de organiserede Medhjælpere for hvert Valg bliver stedse stærkere repræsenteret i de kommunale Tillidshverv, og forhaabentlig vil denne Udvikling fortsættes i kommende Tider, saaledes at vor Stand i Modsætning til tidligere efterhaanden gør sig gældende i det offentlige Liv i Lighed med andre Samfundsklasser, saaledes som Standen alene talmæssigt set bør gøre. I Haabet herom bringer vi ogsaa ovennævnte Kolleger vor bedste Lykønskning med Valget.

Hovedbestyrelsesmøde

den 22. og 23. Marts 1925.

Forbundets Hovedbestyrelse afholdt ordinært Møde i København Søndag den 22. og Mandag den 23. Marts. Samtlige Medlemmer deltog i Mødet, der aabnedes Kl. 9 Form. af Forretningsfører Jens Johansen. Forhandlingsprotokollen for Hovedbestyrelsen og Forretningsudvalget oplæstes og godkendtes, hvorefter fulgte

Forretningsførerens Beretning.

Jens Johansen understregede, at Tiden siden sidste Møde havde været en god Arbejdsperiode, og at Rejsesekretær-Institutionen havde udviklet sig til at blive til Gavn for et godt Arbejde til Fordel for Organisationen. Forretningsføreren paapegede den Fare, Arbejdsfreden var udsat for gennem Arbejdsgiverforeningens Lockout-Trusler, der meget vel kunde komme til indirekte at berøre vore Medlemmer. Forbundets Stilling var imidlertid ganske klar, idet det naturligvis under ingen Omstændigheder var tilladt Medlemmerne at forbryde sig imod den Neutralitet, vi skylder at indtage under Konflikten, medens Forretningsføreren paa den anden Side forudsatte, at der var Enighed i Hovedbestyrelsen om at støtte de af vore Medlemmer, der maatte blive Ofre for Lockoutens Følger. Desværre var det sikkert uundgaaeligt, at Lockouten vilde indvirke paa Antallet af arbejdsløse indenfor Faget, og det maa haabes, at Situationen snarest maa afklares og Freden indtræde.

Forretningsføreren gik derefter over til nærmere Omtale af den agitatoriske Virksomhed. Antallet af Afdelinger var nu 108, idet der var oprettet en ny Afdeling i København for Vejer-, Afskriver- og Speditionsmedhjælpere. Medlemsantallet var godt 13,000, hvoraf 1200 var Lærlinge.

I Periodens Løb var afholdt 11 offentlige Møder med egne Talere, medens Randers og Esbjerg Afdelinger har fejret deres 25-Aars Stiftelsesfest og Herning Afdeling almindelig Stiftelsesfest. Kredsmøderne er afsluttet med Møder i Kolding og Holsterbro, ligesom der har været afholdt et Møde for Tillidsmænd i København. Endelig har Rejsesekretærerne tilsammen aflagt 74 Besøg i Afdelingerne i Perioden.

Forretningsføreren gav derefter nogle Meddelelser angaaende Administrationen og meddelte derunder, at der af Reservefonden er udbetalt 4427 Kr. i Juleunderstøttelse til 273 Medlemmer. Derudover er der med Forbundets Tilladelse i København indsamlet Kr. 2496,10, i Aarhus Kr. 485,35 og i Odense Kr. 220,00, og disse Beløb er uddelt til arbejdsløse Medlemmer.

Ogsaa i denne Beretningsperiode har der foreligget en Række Lærlingespørgsmaal i forskellige Afdelinger, hvor vi har støttet Lærlingenes Krav. Desuden har Forbundet opfordret Afdelingerne til at tage Spørgsmaalet om frivillig 6-Lukning i Sommermaanederne op, og der foreligger allerede Indberetning fra en Række Afdelinger om, at det er lykkedes at faa denne Sag gennemført. Paa Bornholm har Afdelingen gennem nogle Maaneder arbejdet for Oprettelse af en Handelsdagskole i Rønne, og der er Udsigt til, at Afdelingens Bestræbelser vil krones med Held, saaledes at Afdelingen paa fortjenstfuld Maade vil afhjælpe et Savn.

Slagelse Afdeling har efter foretagen Urafstemning faaet Tilladelse til at indmelde sig i Arbejdernes Fællesorganisation.

Forretningsføreren gav derefter forskellige Oplysninger vedrørende Arbejdsløshedskassen og oplyste sluttelig, at der til Pladsanvisningen var anmeldt 110 Pladser og besat 87. Heraf var fra Provinsen anmeldt 51 Pladser og besat 45.

Til Slut omtalte Forretningsføreren det skandinaviske Kursus i Stockholm og herom førtes nogen Diskussion, der væsentlig drejede sig om Antallet af Frirejser, der stilles til Raadighed fra Forbundets Side. Det vedtoges at fastsætte Antallet til 80.

Det faglige Arbejde.

Forretningsføreren omtalte derefter det faglige Arbejde i Perioden, derunder at Pristallet var steget fra 214 til 221 Points. En Række Lønsager var endnu løbende, medens der var afsluttet 6 Overenskomster omfattende ca. 300 Medlemmer. Endvidere var der afsluttet 3 Lønaftaler og 3 Dyrtidsordninger tilsammen omfattende ca. 400 Medlemmer.

Forretningsføreren omtalte nærmere den hævede Konflikt hos Otto Jacobsen, Hjørring, og gjorde nærmere Rede for Konflikten med Loehrs Fabriker i Fredericia, ligesom han omtalte, at Firmaet Johan H. Bruhn, Hillerød, var blokeret.

Efter en Omtale af de afsluttede Uoverensstemmelser og Grænsestridigheder sluttede Forretningsføreren sin Beretning, der ikke gav Anledning til nogen Diskussion, hvorfor Beretningen godkendtes.

Hovedkassererens Beretning.

Julius Hansen gav først en Oversigt over Afdelingernes Stilling og oplyste dernæst, at der i Oktober Kvartal 1924 var indgaaet 423 Begæringer om Arbejdsløshedsunderstøttelse mod 377 i Juli Kvartal. Af disse var 69,3 pCt. ledige efter Opsigelse fra Principalens Side, medens kun 6,4 pCt. af forskellige Grunde selv havde sagt op, og Resten var ledige paa Grund af Militærtjeneste, Sygdom eller andre Aarsager.

Antallet af ledige Medhjælpere, der modtog vedtægtsmæssig Understøttelse, var gennemsnitlig 324 pr. Maaned, hvoraf 242 var Mænd og 82 Kvinder; 138 af disse var bosiddende i København, Resten i Provinserne. Af de ledige var 32,4 pCt. Kolonialmedhjælpere, 24 pCt. Kontormedhjælpere og 11,4 pCt. Manufakturmedhjælpere, medens Resten tilhørte andre Brancher.

Der udbetaltes i Kvartalet Kr. 47,268,50 i vedtægtsmæssig Understøttelse for 20,314 Dage, mod Kr. 46,255,50 for 19,915 Dage i Juli Kvartal. Arbejdsløshedsprocenten udgjorde for vedtægtsmæssigt understøttede Medlemmer 2,6 pCt. den 31. December og for samtlige Medlemmer 7,9 pCt.

Af Hjælpefonden udbetaltes i Oktober Kvartal Kr. 968,75 for 382 Dage, og for hele Kalenderaaret Kr. 3828,25 for 1355 Dage, eller Kr. 2,82 pr. understøttet Dag.

Beretningen godkendtes.

Retshjælpen.

I Perioden siden sidste Møde er der bevilget Retshjælp i 17 Tilfælde, medens 1 Sag er afvist. Der er afsluttet 22 Sager, hvoraf 10 er vundet, 5 forligt, 5 tabt og 2 hævet.

Ialt er hos Principalerne inddrevet i Hovedstol og Renter Kr. 7688,54 og i Omkostninger Kr. 692,56, ialt Kr. 8381,10. For Tiden er 26 Sager verserende.

Forretningsføreren omtalte nærmere nogle af Sagerne, hvorefter Beretningen toges til Efterretning.

Regnskabet.

Hovedkassereren forelagde Regnskabsoversigt pr. 28. Februar samt Status pr. 1. Marts. Status udviste en samlet Formue paa ca. 675,000 Kr. Oversigten og Revisionsprotokollen, der oplæstes, toges til Efterretning.

Dernæst vedtoges det med Forbehold for en enkelt Afdelings Vedkommende at yde det samme Tilskud som hidtil til de Afdelinger, der har oppebaaret Administrationstilskud fra Forbundet, dog saaledes at Tilskudet af Hensyn til Kongressen foreløbig kun ydes indtil 1. Oktober.

Kongressen.

En Række Forhold vedrørende Kongressen drøftedes. Til Kongressen var der sikret Lokale i Aarhus i Dagene 20.—22. September og desuden til Jubilæumsfestligheden paa Forbundets Stiftelsesdag den 23. September. Spørgsmaalet om Indbydelser til Kongressen drøftedes. Det vedtoges at udarbejde en trykt Beretning for Kongresperioden, samt at lade Kongresforhandlingerne optage stenografisk i en trykt Kongresprotokol.

Desuden vedtoges det at lade det tidligere nedsatte Udvalg angaaende Administrationen fungere som Lovudvalg samt at nedsætte et særligt Festudvalg bestaaende af Forretningsføreren, Hovedkassereren og Chr. Skjolding samt 2 Medlemmer fra Aarhus Afdeling, der udpeges af de 3 valgte Medlemmer.

Den faglige Situation.

Forretningsføreren gjorde Rede for den faglige Situation og oplyste derunder, at en Række Overenskomster inden 1. April kunde opsiges til 1. Juli, deriblandt Provinsoverenskomsterne for de under Dansk Principalforening staaende Detail og Engros Firmaer. Spørgsmaalet om at undgaa Opsigelse derved, at der forinden blev truffet en Overenskomst med Dansk Principalforening om en for vore Medlemmer tilfredsstillende Dyrtidsregulering, havde været drøftet, og Forretningsudvalget mente, at en saadan Ordning vilde kunne opnaas. Forretningsudvalget vilde inden Maanedens Udgang

deltage i en Forhandling med Dansk Principalforening herom, og det var Hensigten i den Anledning at søge Opsigelsesfristen for Overenskomsterne udsat i ca. 14 Dage.

Forslaget gav Anledning til en indgaaende Diskussion angaaende hele Overenskomstforslaget, hvori saa godt som samtlige Medlemmer af Hovedbestyrelsen deltog. Det vedtoges sluttelig at give Forretningsudvalget Bemyndigelse til at optage Forhandlingerne, saaledes at Resultatet forelægges Hovedbestyrelsen enten til skriftlig Afstemning eller ved Indkaldelse til ekstraordinært Møde.

Under Forhandlingerne drøftedes ogsaa Overenskomsten med Dansk Textil Unions Principal-Afdeling. Det vedtoges i Tiden indtil næste Møde at indsamle forskellige Oplysninger om denne Sag og derpaa paany behandle Sagen.

Agitationen.

Agitationen i Sommermaanederne drøftedes, og Forretningsføreren meddelte, at Forretningsudvalget havde vedtaget at lade fremstille en Agitationsplakat, som stilles til Afdelingernes Raadighed. Det vedtoges desuden at udarbejde en ny Agitationspjece.

Med Hensyn til Sommerstævner vedtoges det heller ikke i Aar at stille Talere til Raadighed ved saadanne, idet Hovedbestyrelsen dels af Hensyn til denne Agitationsform og dels af Hensyn til Kongressen maa mene det heldigst at undlade Afholdelse af Stævner i den kommende Sommer.

Forskelligt.

Gustav Pedersen redegjorde for Socialministerens Forslag til Lærlingelov og Bedriftsraad, medens Jens Johansen og Julius Hansen gav forskellige Oplysninger angaaende Arbejdet i Socialraadets Funktionærudvalg. Derefter oplæstes nogle Skrivelser fra Arbejdsdirektoratet, og det vedtoges paa Vejle Afdelings Indstilling at ophæve Eksklusionen overfor et under Konflikten hos Steensens Margarinefabrik i Vejle arbejdende Medlem, ligesom Betingelserne for dennes og for en sammesteds arbejdende kvindelig Medhjælpers Optagelse fastsattes.

Efter at de afsluttede Overenskomster, Lønaftaler og Dyrtidsordninger hver for sig var godkendt, sluttede Mødet Mandag Kl. 1½.

Regeringen nedsætter en stor Bedriftsraads-Kommission.

DET af Socialminister Borgbjerg i Folketinget fremsatte Forslag til Lov om Bedriftsraad, blev efter en indgaaende 1. Behandling henvist til et Udvalg, der med Undtagelse af Partiet Venstres Repræsentanter enedes om at rette følgende Henstilling til Socialministeren:

»Da det i Forholdet mellem Arbejdsgivere og Arbejdere herskende Lønsystem i stadig stigende Grad fører til økonomiske Interessemodsætninger og Kampe, der virker lammende paa Samfundets Produktion og uddyber Klassemodsætningerne, og da den i Folketinget førte Forhandling om det forelagte Bedriftsraadsforslag viste, at en Erkendelse heraf var til Stede indenfor et meget stort Flertal i Tinget, selv om der ikke fandtes et Flertal for den foreslaaede Lovgivning, opfordres Socialministeren til, da en endelig Behandling af Sagen i Rigsdagen ikke kan foregaa i indeværende Samling, at nedsætte et Udvalg, bestaaende af Repræsentanter for Rigsdagen og Erhvervene samt andre sagkyndige med den Opgave indenfor en kortere Tidsfrist at søge udredet, ad hvilke Veje og under hvilken Form en Nyordning af det nævnte Forhold er tilvejebragt i Udlandet, og i hvilket Omfang en Nyordning her i Landet bør tilstræbes, samt om Mulighederne er til Stede for, at en saadan Nyordning kan tilvejebringes gennem Aftaler mellem de paagældende direkte interesserede Parter.«

Socialministeren erklærede sig straks villig til at imødekomme Henstillingen og har senere udtalt sig til Dagspressen angaaende Kommissionens Opgaver og Sammensætning. Det fremgaar af disse Udtalelser, at Udgangspunktet for Kommissionens Arbejde bliver en Overvejelse af Arbejdets hele sociale Stilling. Den vil komme til at beskæftige sig med Forholdet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, med Lønsystemet og Mulighederne af at slaa ind paa nye Veje i Retning af, at Arbejderne faar mere Indsigt i Bedrifterne, evt. med Spørgsmaalet om deres Andel i Udbyttet og Organisationsspørgsmaalet.

Disse Udtalelser viser klart, at der her er Tale om en Kommission med meget betydningsfulde Opgaver, der kan faa den allerstørste Indflydelse paa den fremtidige Ordning af Arbejdsforholdene og dermed paa hele Erhvervslivets Udvikling, og Kommissionens Sammensætning er derfor et overmaade vigtigt Spørgsmaal.

Herom har Socialministeren til Dagspressen udtalt, at otte Rigsdagsmænd havde givet Tilsagn om at indtræde, og endvidere vilde der blive to Repræsentanter for De samvirkende Fagforbund, to for Arbejdsgiverforeningen samt for Repræsentanter uden for disse Organisationer. Desuden Repræsentanter for Den faste Voldgiftsret, Forligsinstitutionen samt for de kooperative Foretagender i Byerne og Landmændenes Andelsforetagender samt enkelte særlig i dette Spørgsmaal interesserede Privatpersoner og nogle ministerielle Embedsmænd.

Det har selvsagt stor Betydning, at de særlige Forhold, der kan gøre sig gældende indenfor vort Fag, finder Udtryk i Kommissionen gennem Repræsentation fra Medhjælperside, og den samme Anskuelse har Socialministeren givet Udtryk ved at anmode Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund om at udpege et Medlem til at indtræde i Kommissionen. Dette har Forbundets Forretningsudvalg indvilget i og har som Forbundets Repræsentant valgt Forretningsfører Jens Johansen.

Det er Hensigten, at Kommissionen, hvis Formand bliver Stiftamtmand Svend Neumann, skal slutte sit Arbejde hurtigst muligt og i hvert Fald saa tidligt, at der Efteraaret 1926 kan forelægges Forslag paa Rigsdagen.

Forbundets Lønarbejde.

PAA Hovedbestyrelsesmødet i Marts var Forbundets Stilling til de med Dansk Principalforening afsluttede Overenskomster for Provinserne Genstand for en indgaaende Drøftelse, der resulterede i en Vedtagelse om at indlede Forhandlinger med Principalforeningen om en Ændring af Overenskomsterne, hvorved Opsigelsen af disse pr. 1. Juli kunde undgaas.

I Forhandlingerne, der fandt Sted den 30. Marts, deltog Forbundets Forretningsudvalg samt Principalforeningens Formand og en Repræsentation af de interesserede Principaler.

Paa Mødet opnaaedes der Enighed om følgende Ændring af Provinsoverenskomsterne:

»Til Grundlønnen lægges i Stedet for det nuværende Dyrtidstillæg 2 pCt. af Lønnen for hver 3 Points, Pristallet ligger over 160 Points. Aftalerne gælder ikke for Pristal over 241 Points

Lønningerne for de Medhjælpere, der har længere Anciennitet end den i Overenskomsterne angivne, for hvilke der er fastsat Minimallønsatser, skal ligge højere end Minimalsatsen, dog ved Nyengagement ikke for de første 6 Maaneder.

Den 4. Sats gælder ikke for Forretninger, der kun driver Kolonial detail (ikke Grovvare-Forretning) samt Forretninger, der ikke beskæftiger mere end 3 Medhjælpere og Lærlinge ialt.

Kvindelønningerne forhøjes med Kr. 10,00 pr. Sats.

Vedtaget paa Møde den 30. Marts 1925 med Forbehold af Parternes endelige Godkendelse.

Ordningen træder i Kraft 1. Maj 1925.«

Den opnaaede Ordning, hvorved Medlemmerne opnaar Dyrtidsregulering ogsaa udover 200 Points, er senere tiltraadt saavel af Hovedbestyrelsen som ved Afstemning blandt de Medhjælpere, Overenskomsten omfatter, og den saaledes ændrede Overenskomst, som vi senere skal vende tilbage til, træder derefter i Kraft fra 1. Maj.

I Provinsen er der endvidere oprettet Overenskomst med Skanderborg og Næstved Marks Brugsforeninger, hvor nogen overenskomstmæssig Ordning ikke tidligere har været truffet, hvorved vore Medlemmer foruden Forhøjelse af Lønnen, fik gennemført Bestemmelse om Overarbejdsbetaling, Ferie m. m.

Ved Forhandling med den som Medlem af Dansk Principalforening staaende Grosserer S. C. Sørensen, Randers, er der ligeledes oprettet Overenskomst, der medfører en klækkelig Lønforhøjelse til vore Medlemmer.

Lokalt er der af Odense Afdeling afsluttet Overenskomst med Vinhandler N. C. Rasmussen, Odense, og desuden er der med Nørresundby Kommune oprettet Overenskomst for vore Medlemmer, hvorved Lønningerne for Kontoristerne gennemsnitlig er hævet med ca. 15 pCt. Endelig er der afsluttet en Lønaftale med Vejle Kommune for nogle Medlemmer, hvis Arbejde er reguleret og omlagt paa en Maade, hvorved Lønnen hæves fra 225 til 300 Kr. pr. Maaned.

I København er oprettet Overenskomst for vore Medlemmer paa Marketenderiet paa Refshaleøen, hvorved bl. a. Arbejdstiden er nedsat fra 54½ Time til 48 Timer, medens Lønnen de første 3 Maaneder er 75 Kr. pr. Uge, derefter 80 Kr. Endvidere er Overenskomsten med Københavns Frihavns Aktieselskab forlænget et Aar, efter at der ved lokale Forhandlinger var opnaaet Enighed om Ændringer i Akkordsatserne.

Desuden er der oprettet Lønaftaler for vore Medlemmer paa Sygeforsikringsselskabet »Danmark«s Kontor samt paa F. D. B.s Frølager, Aarhus, begge Steder med det Resultat, at Lønningerne blev hævet. Tillige er der truffet Aftale om en Dyrtidsregulering paa 6 pCt. fra 1. Maj at regne for vore Medlemmer i Danske Boghandleres Kommissionsanstalt.

Sluttelig er der som Følge af Pristallets Stigning nu optaget Forhandling med A/S C. Schous Fabriker angaaende Fastsættelsen af Dyrtidstillægget, der for vore 310 Medlemmer, beskæftiget paa Selskabets Lager og Kontor samt Afløsningsdamer og Elever i Forretningerne, fastsættes til 3,3 pCt. af Lønnen.

I de seneste Maaneder er der givet Tilladelse til Forhandling med Nakskov Byraad, Københavns Belysningsvæsen for saa vidt angaar Personalet paa Meter- og Brændselskontoret samt med Helsingør Brændsels- og Trælasthandel. Fra Forbundets Side er Overenskomsterne med A/S De danske Vin- og Konservesfabriker og Philip W. Heymann, København, samt Margarinefabriken »Alfa«, Vejen, opsagte, medens Dansk Principalforening har opsagt Chokoladefabrikernes Overenskomst for saa vidt angik Chokoladefabriken »Globus«, hvilken Opsigelse Forbundet dog har taget Forbehold overfor.

Forsigtighed tilraades.

TIL Advarsel for mine Kolleger vil jeg herved meddele følgende om et smart Firma ved Navn

Axel C. Jørgensen, Vimmelskaftet 42, København.

Søndag den 5. April d. A. fandtes følgende Annonce i »Jyllandsposten«:

Ledig Stilling for dygtig, ung Købmand.

I en københavnsk en gros Forretning med en Del faste Kunder og med meget store Udviklingsmuligheder er Plads ledig straks for en ung, dygtig Købmand, som har gennemgaaet en praktisk Lære, der vil og kan tage fat som Sælger og deltage i lettere Lager- og Kontorarbejde. Stillingen lønnes med fast Gage og Provision, men for at være interesseret i Forretningens stadig stigende Fremvækst, forlanges et Kapitalindskud af 5000 Kr.

Ansøgning med Oplysning om Alder, Læreuddannelse og Referencer i Billet mrkt. o. s. v.

Da jeg var i Stand til at skaffe 5000 Kr., indlagde jeg Billet paa Annoncen og kom ogsaa i Forbindelse med Firmaet. Jeg blev den 8. April telefonisk anmodet om en personlig Konference paa Firmaets Kontor, og Indehaveren lovede da at godtgøre mig Halvdelen af mine Rejseudgifter, som beløb sig til ca. 20 Kr. Da jeg imidlertid udbad mig nærmere Oplysninger om Firmaet, lovede han at tilsende mig disse skriftligt, og jeg modtog den 9. følgende Brev:

»Paa min Annonce i »Jyllandsposten« modtog jeg bl. a. ogsaa Deres ærede Billet af 6. ds.

Jeg har Hovedoplag for forskellige jyske Fabriker i Kolonialbranchen, og som meddelt Dem ved vor Telefonsamtale i Dag, vilde jeg meget gerne have en mundtlig Konference med Dem, om muligt i en af Paaskedagene.

Jeg forventer derfor Deres Telefonmeddelelse førstk. Lørdag, hvilken Dag det bedst passer Dem at komme herind, og kan vi da aftale Træffetid her i Forretningen.«

Jeg rejste saa til København 2. Paaskedag og fremstillede mig paa Firmaets Kontor, men det viste sig, at Forretningen slet ikke svarede til de Oplysninger, jeg havde modtaget, og at »Hovedoplaget for de forskellige jyske Fabriker« kun var et Agentur i Bagepulver og enkelte Fabrikationsartikler fra en Hr. N. P. Clausen i Vejle. I Samtalens Løb, hvor Indehaveren bl. a. lod et Par haanlige Bemærkninger falde om Jens Johansen og »hans Fagforening«, fik jeg den Opfattelse, at det nærmest var de 5000 Kr., det gjaldt om at faa mig til at indskyde, og for hvilke der absolut ikke var nogen Sikkerhed, da hele Varelageret højst beløb sig til ca. 300 Kr. Da jeg saa udbad mig min Rejsegodtgørelse, undskyldte Hr. Jørgensen sig med, at han ingen Penge havde hos sig, men lovede mig bestemt at tilsende mig Beløbet pr. Postanvisning Dagen efter.

Da jeg imidlertid ingen Penge modtog, henvendte jeg mig pr. Telefon til Firmaet den 16. og talte med en Herre, der foregav at være Indehaverens Onkel og lovede at erindre ham om at tilsende mig Beløbet. Den 18. erindrede jeg paany Hr. Jørgensen om det, men endnu har det ikke behaget ham at tilsende mig Beløbet, saa det eneste Kollegerne er sikre paa ved at indlade sig med Firmaet, er en Del Udgifter.

Albert Brøchmann, Vordingborg.
Medlem Nr. 12718.

Axel Gundel og Hustrus Sølvbryllup.

VORT FORBUNDS STIFTER Axel Gundel og Hustru kan den 1. Juni i Aar fejre deres Sølvbryllup. Gundel blev allerede i 1898 — Aaret efter den københavnske Medhjælperbevægelses Start — Formand for Foreningen, der bar det pompøse Navn »De danske Handelsmedhjælperes Forbund« og den 5. Marts 1900 valgtes han paa beskedne Vilkaar til fastlønnet Formand for Foreningen. Ved Centralorganisationens Oprettelse den 23. Septbr. samme Aar valgtes han til Forretningsfører for Landsforbundet. I Mellemtiden havde han altsaa sat Bo, men ret længe kunde han ikke uforstyrret nyde Hvedebrødsdagene, thi Stillingen førte med sig hans idelige Fraværelse fra Hjemmet til Møder, Konferencer og Rejser, og værre blev det, da han blev Forretningsfører.

Axel Gundel har nu fundet sit andet Fædreland i de forenede Stater — 2416 N. California Ave., Chicago, Ill., U. S. A. — men han følger bestandig med usvækket Interesse sin gamle Organisation og dens Arbejde, ligesom han til Stadighed modtager Dansk Handels- og Kontormedhjælper Tidende tilsendt.

Da disse Linier saaledes kommer Sølvbrudeparret for Øje, benytter vi Anledningen til at bringe Axel Gundel og Hustru Organisationens hjerteligste Lykønskninger i Anledning af deres Sølvbryllup, og vi føler os overbevist om at tale paa alle Medlemmers Vegne, naar vi herved ønsker vor første Formand og hans Frue et fortsat langt og lykkeligt Samliv.

Jens Johansen.

Loehr-Strejken i Fredericia.

STREJKEN hos C. Loehrs Fabriker, Fredericia, er fortsat løbende, og Pultene staar stadig tomme paa Kontorerne i Fredericia, medens de strejkende Medlemmer holder godt sammen og tager Situationen med frisk Humør.

Fra Afdelingens Side er der med Forbundets Tilladelse udsendt Opfordringer til alle Afdelinger om at iværksætte Indsamling til de strejkende Kolleger. Vi kan paa det bedste anbefale at yde et Bidrag til de kæmpende Medlemmer, hvis Kamp er alle de organiserede Medhjælperes Kamp.

Paa Oliemøllernes Kontor, Lyngbyvej 11—13, København, lader de to frafaldne Medhjælpere Svend Aage Lehd og Erna Christiansen sig stadig bruge i Firmaets Forsøg paa at forhindre vore Medlemmer i at faa Medbestemmelsesret om egne Løn- og Arbejdsforhold, til Trods for at de selv har været med til at rejse Sagen. Med Skam maa enhver ærlig og hæderlig Medhjælper melde, at vort Fag tæller saa usselt handlende Udøvere, at de sælger deres Kammeratskab og svigter deres eget Ord og Underskrift for højere Løn og en pyntelig Titel.

Det forlyder, at der fra Firmaets Side skulde være udtalt, at vort Forbund ikke forud for Strejkens Iværksættelse skulde have henvendt sig til Danske Oliemøller — hvorunder Loehrs Fabriker sorterer — om Forhandling. En saadan Paastand er urigtig. Ikke alene er der gentagne Gange fra Forbundets Side anmodet Loehrs Fabriker om Forhandling, men der er ogsaa direkte til danske Oliemøller rettet Henvendelse herom, efter at Loehrs Fabriker havde henvist Sagen til Hovedfirmaet. I første Omgang afviste Oliemøllerne Opretelse af Overenskomst, i anden Omgang blev der ikke svaret paa vor direkte Henvendelse af 14. Februar.

Ansvaret for Strejken paahviler saaledes Aktieselskabet, der endvidere ved at overføre Skruebrækkere til Fredericia, inden Arbejdsnedlæggelsen var effektiv, har fremprovokeret Strejkens Ikrafttræden.

Vort Forbund har ingensinde søgt en Kamp for Kampens egen Skyld, og det er en Kendsgerning, at saa godt som alle vore Strejker er foraarsaget af, at Principalerne nægtede at forhandle med vor Organisation, og det samme er Tilfældet i denne Sag.

Vi staar imidlertid stadig ved vort oprindelige Ønske om at forhandle, og er til enhver Tid rede til ved en Forhandling at søge Konflikten bilagt og Forholdene ordnede.

Indtil dette skulde ske, er Firmaet stadig blokeret for Tilgang af al Arbejdskraft, ligesom alt Arbejde vedrørende Loehrs Fabriker er blokeret, selv om det udføres paa de danske Oliemøllers Kontor, Lyngbyvej 11—13, København.

Jens Johansen.

Arbejdsløshedsunderstøttelse under Skoleophold.

Vi henleder vore arbejdsløse Medlemmers Opmærksomhed paa, at der paany, efter at vort Fag er anerkendt som Krisefag, er Adgang til at søge Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden under Ophold paa Skole eller Kursus.

Det maa meget stærkt tilraades arbejdsløse Medlemmer at benytte en ufrivillig Arbejdsløshedsperiode til at forøge deres Kundskaber og tilegne sig nye Færdigheder, der altid vil være til Nytte og som vil øge Chancerne for atter at opnaa Beskæftigelse. Saa meget stærkere er Tilskyndelsen hertil, som Modtagelsen af en saadan Understøttelse ikke berører Medlemmernes Ret til senere at oppebære vedtægtsmæssig Understøttelse i de i Lovene fastsatte Perioder.

Betingelserne for at opnaa Understøttelsen er:

1) at man opfylder Betingelsen for at oppebære Understøttelse i Henhold til Lovene — derunder at man ikke har gjort sig arbejdsløs for at komme paa Skole;
2) at Beskæftigelsesforholdene i Faget er saadanne, at Arbejdsløsheden kan formodes at blive af lang Varighed.
3) at der indenfor samme Branche findes flere arbejdsløse, saaledes at evt. Efterspørgsel let og hurtigt vil kunne efterkommes.

Desuden er den skolesøgende pligtig til i givet Tilfælde at modtage Arbejde, der under Kursuset maatte blive anvist i Tilfælde af indtrædende Mangel paa ledig Arbejdskraft.

Ansøgning om Understøttelsen skal gennem Arbejdsløshedskassen indsendes til Direktoratet paa særlige Blanketter, der udleveres paa Hovedkontoret, Gl. Kongevej 6, Kbhvn. B.

I Modsætning til tidligere kan der nu ogsaa bevilges Understøttelse i Tilfælde, hvor Deltagelse paa Kursus ikke medfører Forandring af Opholdssted. I saadanne Tilfælde vil Understøttelsen dog kunne nedsættes efter Direktionens Skøn. For Ansøgere, der ikke skifter Opholdssted, skal der samtidig med Ansøgningen opgives:

1) om Andrageren for Tiden oppebærer vedtægtsmæssig Understøttelse, og i bekræftet Fald Størrelsen af den daglige Understøttelse;
2) om Andrageren for Tiden oppebærer ekstraordinær Understøttelse, og i bekræftende Fald Størrelsen af den daglige Understøttelse;
3) hvilken Udgift Andrageren vil have til de ved Deltagelse i Undervisningen nødvendige Bøger og andre Skolematerialier.

Understøttelsen bevilges for 3 Maaneder ad Gangen, men under Forudsætning af, at der stadig erklæres ekstraordinær Ledighed indenfor Faget, vil der kunne søges fortsat Understøttelse under Kursusets Varighed.

Lockouten udvides.

Forligsinstitutionens energiske Bestræbelser paa at afværge den bebudede Udvidelse af Lockouten ved at faa bilagt de faa tilbagestaaende Uoverensstemmelser, lykkedes desværre ikke, og Arbejdsgiverforeningen har derefter med 24 Timers Varsel iværksat sin Trusel om yderligere Udsmidninger, saaledes at Antallet af konfliktberørte Arbejdere nu er vokset til ca. 120,000, foruden de mange, der bliver arbejdsløse paa Grund af Materialemangel m. m.

Iværksættelsen af Lockouten i dette Omfang er et eklatant Bevis for Arbejdsgiverforeningens Krigslyst, thi ikke alene er Lockouten iværksat overfor de 7 Fag, der ikke har kunnet tiltræde det af Forligsmændene senest stillede Mæglingsforslag, efter at Arbejdsgiverforeningen havde forkastet den første Henstilling, men ogsaa de 15 Fag, som har vedtaget Mæglingsforslaget, er blevet ramt af Arbejdsgiverforeningens Lockoutstraale.

Lockouten er den største Arbejdskonflikt, der nogensinde har fundet Sted her i Landet, og det er i Forhold til vort Lands Størrelse den største Konflikt, der nogensinde har fundet Sted i noget Land.

Til Sammenligning kan anføres, at »den store Lockout« i 1899 »kun« omfattede ca. 40,000 Mand.

Det er et tungt Ansvar, Arbejdsgiverforeningen paatager sig ved at kaste Landet ud i en ødelæggende, katastrofal Samfundskamp paa et Tidspunkt, hvor alle Kræfter burde koncentreres om at ophjælpe Landets Økonomi og Erhvervslivets Trivsel, efter de lange Krigs- og Kriseaars Ødelæggelser.

Med Hensyn til vore Medlemmers Stilling under Konflikten er der givet Meddelelse i sidste Nr. af Medlemsbladet, ligesom Afdelingsbestyrelserne gennem Cirkulærer er instrueret paa behørig Maade. Vi understreger blot paany, at vor Organisation er neutral i denne Konflikt, og at det derfor ikke er tilladt vore Medlemmer at optage noget af det Arbejde, der er berørt af Konflikterne.

Det er beskæmmende, at der Gang paa Gang kan fremkomme Meddelelser om, at Handels- og Kontormedhjælpere har optaget nedlagt Arbejde og forretter Skruebrækkertjeneste. Disse Medhjælpere sætter derved en Plet ikke alene paa sig selv, men ogsaa paa deres Stand, som denne ikke kan være tjent med. Det maa stærkt understreges, at saadanne daarlige Kollegers Handlemaade under ingen Omstændigheder kan undskyldes eller forsvares og at enhver hæderlig Medhjælper med den største Harme vender sig imod saadanne Forsøg paa at støtte Arbejdsgiverne i deres Kamp mod Arbejderne.

Vi gaar ud fra, at alle de organiserede Medhjælpere vil vide at holde sig fri af saadant smudsigt Arbejde, vil vide, som Hovedkassereren træffende skriver i »Kl. 5«, at holde deres Navn og deres Ære ren.

Købmandsskolen.

Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse har udsendt Plan for Købmandsskolens kommende Skoleaar samt Beretning for det afvigte.

Dagskolerne er som bekendt delt i Handelsforskolen, Medhjælperskolen og Forberedelsesklassen.

Handelsforskolen er særlig beregnet paa de unge, der afslutter deres almindelige Skolegang i Konfirmationsalderen og for at komme lettere frem i Handelens Tjeneste ønsker at gennemgaa en forberedende Handelsuddannelse, inden de søger Plads.

Skoleaaret begynder den 3. August og afsluttes med Afgangsprøve i Juni det følgende Aar. Indmeldelser modtages indtil den 10. Juni. Ubemidlede kan søge halv Friplads.

Medhjælperskolen er enten beregnet paa saadanne unge Mænd og Kvinder, der i Forvejen har gennemgaaet en praktisk Uddannelse og nu ønsker at supplere denne med den for ethvert fremadstræbende ungt Menneske nød-

vendige teoretiske Handelsuddannelse — eller for saadanne unge Mænd og Kvinder, der har en god Skoleuddannelse og yderligere, inden de søger Plads ved Handelen, ønsker at skaffe sig en god teoretisk Handelsuddannelse.

Der oprettes Klasser 1. Maj, 1. August og 1. November, og Afslutningseksamen finder Sted for Majklasserne i April og for August- og Novemberklasserne i Oktober næste Aar. Skolen er statsanerkendt og afslutter med statskontrolleret Handelseksamen.

Indmeldelser modtages henholdsvis inden 10. April, 1. Juli og 10. Oktober. Der kan søges Statsunderstøttelse, der i første Række gives til Elever udenfor København og fortrinsvis til saadanne, der en Tid har været ansat i praktisk Virksomhed og har deltaget i en Skole for Handelslærlinge, men kan dog ogsaa søges af andre. Desuden kan ubemidlede Elever søge halv Friplads i Skolen og endelig bortgives der hvert Aar enkelte Boglegater.

Forberedelsesklassen er beregnet paa de Elever, der ikke har de nødvendige Forudsætninger for straks at kunne optages i de ovennævnte Skoler. Der oprettes Forberedelsesklasse 1. Maj, der varer til Sommerferien, for dem, der agter at fortsætte i Handelsforskolen. Desuden oprettes Klasser den 1. September og 1. November.

Indmeldelser modtages henholdsvis inden 10. April, 1. Juli og 10. Oktober.

Nærmere Program og Oplysninger om Undervisningen, Optagelse og Fripladser faas paa Købmandsskolen, Fiolstræde 44, København B, hvorfra Optagelsesblanketter ligeledes kan rekvireres.

Conto pro diversi.

THISTED AFDELING

fejrer 25-Aars Dagen for sin Stiftelse ved Afholdelse af en Festlighed med Fællesspisning og Bal paa Hotel Royal Søndag den 8. Maj (Store Bededag). Som Repræsentant for Forbundet vil Forretningsfører Jens Johansen efter Indbydelse komme til Stede.

PATENTBIND TIL D. H. K. M. T.

Fra Firmaet Riis' Patentbind har Forbundet modtaget Tilbud paa Levering af Patentbind til D. H. K. M. T. efter det System, der anvendes til »Frem«s Patentbind, hvilket muliggør Indheftningen af Numrene, efterhaanden som de udkommer og vil kunne overflødiggøre senere Indbinding. Bindene vil, uden at Forbundet beregner sig nogen Avance, kunne leveres Afdelinger og Medlemmer for en Pris af 2 Kr. pr. Stk., beregnet til 2 Aargange af Bladet, og leveres med Guld- og Blindtryk paa Ryggen og Siderne.

Der vil dog kun blive fremstillet saadanne Bind, saafremt et tilstrækkeligt Antal forudbestilles, og vi skal derfor, idet vi medgiver vor bedste Anbefaling, opfordre Medlemmerne til at bestille et Eksemplar hos Afdelingsformanden inden den 15. Maj.

PRINCIPALERNES SYN —

De samvirkende Købmandsforeningers Medlemsblad bringer efter et engelsk Blad følgende Definition af Begrebet Organisation:

> En berømt engelsk Forfatter besøgte engang en Sindssygeanstalt og blev vist rundt af Anstaltens Direktør. I den Afdeling, hvor de uroligste af Patienterne fandtes, var der ca. 25 Patienter, men kun en Vogter.
>
> »Er det ikke uforsvarligt kun at have en Vogter til disse desperate og farlige Mennesker?« spurgte Forfatteren. »De kunde jo overfalde Vogteren, og saa vilde han være fortabt.«
>
> »Der er ingen Fare,» svarede Direktøren, »en og en kan de ikke gøre Vogteren noget, og Idioter organiserer sig aldrig.«

Principalbladet kalder Definitionen »træffende«, hvilket turde været et godt Bevis paa, hvorledes Principalerne i Virkeligheden betragter de Medhjælpere, som ikke er Medlem af deres Organisation!

NEU-RUPPINER.

Blandt »Politiken«s Neu-Ruppiner finder vi følgende:

> »Ekspeditricer paa Kontor og Lager
> i vore Dage har ej store Gager.«

Meget træffende!

Tolk søges.

TIL Efteraaret vil der i København blive afholdt international Medhjælper-Kongres og Hovedbestyrelsesmøde, formentlig i Dagene 25. September—3. Oktober, og der søges til denne Lejlighed en Tolk til Oversættelse fra Fransk til Tysk eller Engelsk og omvendt.

Vedkommende maa være fuldt ud perfekt i de to Sprog og skal helst have Kendskab til Organisationsforhold og sociale Spørgsmaal.

Saafremt der findes Medlemmer, der vil og kan paatage sig Hvervet, bedes Vedkommende snarest muligt henvende sig til Hovedkontoret, Gl. Kongevej 6, angaaende Honorar og nærmere Aftale. Jens Johansen.

Løbende Konflikter.

Med nedennævnte Firmaer er Organisationen i Konflikt, hvorfor Firmaerne er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft:

A/S L. Lange & Co., Axelhus, Vesterbrogade 2 C, Kbhvn.

A/S Frichs, Aarhus.

A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosfatfabrik, Aalborg og Nørresundby.

Vald. Hommel, Lavendelstræde 5—7, København.

Farvefirmaet Beck & Jørgensen, Nørregade 13, København.

Speditionsfirmaet F. C. Bentzon & Co., Frihavnen, Kbhvn.

Johan H. Bruhn, Hillerød.

C. Loehrs Fabriker, Fredericia.

Forinden Forholdene hos disse Firmaer maatte være ordnede paa en for os og vore paagældende Medlemmer tilfredsstillende Maade, er det forbudt vore Medlemmer at modtage Plads i disse. Jens Johansen.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage. før Bladet skal udkomme.

Frederikshavn. Afdelingen afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling den 1. April paa Hoffmanns Hotel. Til Dirigent valgtes Chr. Hansen, hvorefter Formanden aflagde Beretning, hvoraf det bl. a. fremgik, at der havde været afholdt to offentlige Møder med Svend Rosendal og Julius Hansen som Talere. Medlemsantallet var i stadig Fremgang og udgjorde den 1. April 95 Medlemmer. I Tilslutning til Beretningen oplæstes Forhandlingsprotokollen.

Kassereren fremlagde Regnskabet, der balancerede med Kr. 3189,49 og udviste en Formue paa Kr. 656,41. Regnskabet godkendtes enst.

Til Formand valgtes Kontormedhjælper Chr. Bertelsen, der overtog Hvervet med det Forbehold ikke at genvælges til Efteraaret. Til Kasserer genvalgtes K. H. Jørgensen enst.

Til Bestyrelsen valgtes Henry Bojen og Svend Nielsen, medens H. C. Ottesen, J. Jørgensen og H. C. Christensen blev Suppleanter og Chr. Hansen og Ejsenhardt Revisorer.

Til Slut bragte Bertelsen den afgaaede Formand K. F. O. Jensen en Tak for hans store Arbejde for Afdelingen, medens Kassereren overbragte en Hilsen fra A. Elvig, der var forhindret i at være til Stede. Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Afdelingen.

Korsør. Afdelingen afholdt halvaarlig Generalforsamling den 21. April paa Landmandshotellet. Som Dirigent fungerede Kommis A. Maaetoft. Formanden, Bogholder H. Christoffersen, aflagde Beretning og fremlagde derefter i Kassererens Sted Regnskabet, der balancerede med 1620 Kr. og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 62,71. Til Kasserer valgtes Kommis H. Petersen, Husholdningsforeningen og til den øvrige Bestyrelse N. H. Larsen, Husholdningsforeningen (Genvalg) og Kommis'erne A. Maaetoft og Svend Chr. Jensen (Nyvalg) med Helge Hansen og Herve Johansen som Suppleanter. Til Revisorer valgtes Johanne Michaelsen (Genvalg) og Kontormedhjælper Emil Jensen (Nyvalg). Derefter takkede Dirigenten de mødte og motiverede et Leve for Forbundet. H. C.

Løgstør. 19. Marts afholdt Afdelingen Generalforsamling med Valg af Bestyrelse paa Dagsordenen. Valgt blev Otto Bisgaard, Formand, G. Pedersen, Næstformand, M. Storgaard, Kasserer, og N. J. Kopp, Sekretær. Som Revisor valgtes Ove Sørensen og Knud Nygaard.

M. Storgaard.

Samsø. Afdelingen holdt den 6. April Møde paa Flinchs Hotel i Tranebjerg, hvortil var indbudt Hr. Michael Nielsen, Aarhus, der i et klart og godt Foredrag oplyste om Organisationens gode Resultater og Fordelene ved at staa i Organisationen. Han opfordrede kraftigt Medlemmerne til at holde sammen, da det bliver den eneste Vej til forbedrede Forhold. Mødet, der var besøgt af et stort Medlemsantal, samt nogle uorganiserede der alle blev indmeldt, fik et udmærket kollegialt Forløb og sluttede med fælles Kaffebord. H. Nielsen.

Udg. af Forbundet. — Ansvarsh. Red. Jens Johansen, Gl. Kongevej 6. Kbhvn. B. — Trykt hos Anton M. Jensen, St. Kongensg. 75. Kbhvn. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 6. 1. Juni 1925. 25de Aargang.

STORLOCKOUTEN.

Medhjælpernes Stilling — Indsamling til de lockoutede.

I ca. to Maaneder har Storlockouten paa Arbejdsgiverforeningens Bud hærget vort Samfund paa den mest nedbrydende Maade. Som en ødelæggende Krigsmaskine har den maset sig ind over Erhvervslivet, knusende den opblomstrende Industri og Handel under sine Jernmasser og læggende alt øde efter sig, og stadig videre har Arbejdskrigen grebet om sig til Skade for Land og Folk.

Det er en uigendrivelig Kendsgerning, at Arbejdsgiverforeningen ved sin første Forkastelse af Forligsinstitutionens Forslag og derpaa følgende Iværksættelse af Lockouten har Ansvaret for den aabne Konflikt, ligesom det er Arbejdsgiverforeningen, der ved sin Sammenkædning af alle Fag og deraf følgende Udelukkelse ogsaa af de mange Arbejdere i Forbund, som havde vedtaget Forligsinstitutionens andet Forslag, bærer Ansvaret for Konfliktens Udvidelse til den største Arbejdskrig i det danske Samfunds Historie.

I denne Kamp, hvor Hovedparten af de udelukkede Arbejdere har dokumenteret deres Fredsvilje ved at vedtage et Forligstilbud, som for dem kun blev antageligt under Forudsætning af, at Hjulene kom i Gang, medens Resten af Nød har forkastet et Forslag, der end ikke bød disse lavestlønnede et tilsvarende Tillæg til de usle Lønninger, har vi Handels- og Kontormedhjælpere selvsagt vor Sympati hos de lockoutede Arbejdere, der under strenge Vilkaar maa kæmpe den haarde Kamp for Livets Ophold for sig, Kvinder og Børn, nu Arbejdet er dem berøvet.

Det er en Selvfølge, at de Vilkaar, andre Lønarbejdere tilkæmper sig, i større eller mindre Udstrækning under den ene eller anden Form ogsaa vil komme os til Gode, om ikke andet, saa som Eksempler, der som et Spejl kan holdes op for vore Arbejdsgivere til Sammenligning af vore Vilkaar. Som det har været Arbejdernes Organisationer, der har banet Vej og traadt Sti, Aartier før vi kunde vandre i deres Fodspor ad Organisationsvejen og høste Nytte af deres Erfaringer, saaledes er det bestandig Arbejderklassens Virke og dets Resultater, der bliver afgørende for os, det være sig paa det socialpolitiske som paa det faglige Omraade.

I Erkendelse heraf burde enhver Handels- og Kontormedhjælper med Sympati følge Arbejdernes Kamp for bedre Vilkaar og sætte en Ære i at undgaa Handlinger, der kan svække Arbejderne i deres Kamp og bidrage den mindste Smule til et Nederlag for dem. Ikke desto mindre har vi set, hvorledes en Del Kontorister med eller mod deres Vilje lader sig bruge til at udføre det nedlagte Arbejde, hvorved de ikke alene smudser sig selv til, men ogsaa kaster Skam paa deres Fag.

Lykkeligvis kan det siges, at kun enkelte af disse forblindede eller fordærvede Personer har været Medlemmer af Forbundet, hvilket Medlemsskab selvfølgelig er afbrudt i samme Sekund, Hænderne fattede om det blokerede Arbejde, og ligeledes kan vi overfor de Bebrejdelser, der er rettet mod os for ikke at forhindre saadanne Ting, pege paa, at et meget betydeligt Antal Medhjælpere af Organisationen holdes borte fra Skruebrækkeriet, saa det i Forhold til Arbejdsstandsningens Omfang alligevel kun er et forsvindende Antal Kontorister og Handelsmedhjælpere, der beskæftiges ved dette.

Organisationen har straks ved Konfliktens Udbrud og senere givet Afdelingerne og Medlemmerne nøjagtig Instruks om at forholde sig neutrale i Kampen, og senest er dette sket ved Transportarbejderstrejkens Udbrud, da der tilsendtes Afdelingerne følgende Cirkulære:

»De sidste Dages Begivenheder har gjort den store Arbejdskamp yderligere alvorlig, ikke mindst ved Iværksæt-

telse af Transportstrejken. — Da denne Strejke særlig kan komme til at berøre vore Medlemmers Arbejdsforhold, benytter vi Lejligheden til paany at bede Afdelingerne indskærpe Medlemmerne, at det ikke under nogen som helst Omstændighed er tilladt at udføre det Arbejde, der tidligere er udført af lockoutede eller strejkende Arbejdere, men at vi tværtimod maa vise den allerstrængeste Nevtralitet.

Enhver, der tænker nærmere over det, maa ogsaa erkende, at dette er det eneste holdbare Standpunkt, og selv om der skulde være Principaler, der vilde forlange, at deres Medhjælpere skulde udføre Skruebrækkerarbejde, saa tror vi, det i de fleste Tilfælde vil være muligt at overbevise Principalen om det berettigede i at nægte at lade sig bruge dertil, idet saadan Gerning kan faa Konsekvenser for Resten af Livet.

Skulde vore Medlemmer ikke desto mindre blive udsat for Overgreb fra Principalside i den Anledning, yder Organisationen naturligvis Beskyttelse. — Paa den anden Side vil Medlemmer, der udfører Skruebrækkerarbejde, blive ekskluderet i H. t. Lovenes § 5, og samtidig vil Lovenes § 11 om Tilbagebetaling af oppebaaret Understøttelse blive bragt i Anvendelse.

Vi haaber alle vil bidrage til, at vore Medlemmers Holdning i denne Situation overalt maa være en saadan, at den fuldt ud er Organisationen værdig.«

Tillige har de københavnske Afdelingers Repræsentantskabsgeneralforsamling vedtaget en Resolution af lignende Karakter, hvori tillige paapeges, at Den faste Voldgiftsret ved en Kendelse har statueret, at organiserede Arbejdere ikke er pligtige at udføre Skruebrækkerarbejde.

Forhaabentlig vil vore Medlemmers Holdning under Konflikten være en saadan, at den som Cirkulæret slutter fuldtud kan være vor Organisation værdig.

Indsamling til de lockoutede.

Fra Medlemmer i mange Afdelinger er der rettet Opfordring til Forbundet om at iværksætte Indsamling til Hjælp til de af Lockouten berørte Arbejdere, og Hovedbestyrelsen har besluttet at foretage en saadan Indsamling, hvorom der er udgaaet Meddelelse til Afdelingerne.

Enhver der vil se objektivt paa hele Konfliktens Opstaaen og Udvikling og som ikke paa Forhaand i Egenskab af at være Arbejdsgiver el. lign. er interesseret i daarlige Arbejdsforhold for Arbejderne i Almindelighed, kan kun nære Sympati for de mange Tusinder, der er ramt af denne store Konflikt, og som gennem saa lang Tid har været berøvet deres Erhverv og Indtægt.

Selv om vort Arbejde er saadan, at vi maa holde os neutrale og ikke udføre Skruebrækkerarbejde, har vi dog Lov til at give Udtryk for vor Sympati for de kæmpende ved at yde et økonomisk Bidrag stort eller lille, og vi opfordrer vore Medlemmer til i største Udstrækning at yde et Bidrag.

Det gælder i denne Situation, at hurtig Hjælp er dobbelt Hjælp. Indsend derfor Deres Bidrag hellere i Dag end i Morgen til Afdelingens Tillidsmand, hos hvem Indsamlingslister er beroende og som med Tak modtager ethvert Beløb til dette Formaal.

Strejken hos C. Loehrs Fabriker, Fredericia.

STREJKEN hos dette Firma fortsættes uforandret, og al Tilgang af Arbejdskraft er stadig forbudt. De danske Oliemøller og Sæbefabrikers stormægtige Direktør har da heller ikke formaaet at faa Arbejdet genoptaget i Fredericia ved frivillig Arbejdskraft og maa stadig nøjes med de faa »Hædersmænd og -Kvinder«, der har ladet sig købe til at falde de organiserede Medhjælpere i Ryggen og udføre den Del af Arbejdet, det har været muligt at overflytte til København.Vi misunder ikke de Damer og Herrer deres noble Arbejde. De har forlængst smudset deres Navnet saadan til, at de faar vanskeligt ved senere at blive tvættet rene. For at de atter kan tjene til Skræk og Advarsel skal vi paany nævne deres Navne: Svend Aage Lehd og Erna Christiansen (glem det ikke!) og erindre om, at de skriftlig gav Organisationen Fuldmagt til at opsige deres Pladser og var med til at beslutte Strejken, men at de for Penge og Titler sveg deres Fæller, deres Ord og Løfter.

Desuden forsøger et forhenværende Medlem, Bogholder M. Arent i Fredericia at agere »Samfundshjælper«, og ogsaa hans Navn bør huskes.

En Del af de strejkende har nu opnaaet andre Stillinger, og Resten er stadig ved godt Mod og overbevist om, at det skal lykkes at vinde frem til Sejr. Saalænge Lockouten standser Firmaets øvrige Virksomhed, er Manglen paa Kontorfolk selvsagt mindre følelig, end naar Produktionen er i Gang, og naar dette sker, bliver Strejkevaabnet paany fuldt effektivt.

Landet over følger de organiserede Medhjælpere med Opmærksomhed og Sympati vore strejkende Kolleger i Fredericia, og ved den foretagne Indsamling har dette givet sig praktisk Udslag. Overfor Firmaet staar vi derfor lige saa stærkt, som da Strejken udbrød i Februar, og blot Sammenholdet bevares, er der næppe Tvivl om, at Striden kan føres til Ende med gunstigt Resultat for Organisationen og vore strejkende Kolleger.

Indtil der saaledes opnaas en Ordning af Forholdene, er Firmaet C. Loehrs Fabriker, Fredericia, fortsat blokeret for al Tilgang af Arbejdskraft, ligesom alt Arbejde vedrørende Loehrs Fabriker er blokeret, selv om det udføres paa A/S De danske Oliemøller og Sæbefabrikers Kontorer, Lyngbyvej 11—13, København.

Jens Johansen.

Det ordinære Hovedbestyrelsesmøde

den 22.—23. Maj 1925.

Forbundets Hovedbestyrelse afholdt den 22. og 23. Maj ordinært, kvartaarligt Møde paa Hovedkontoret, København. Mødet aabnedes Fredag den 22. Maj Kl. 10 Form. af Forretningsfører Jens Johansen, der bød Forsamlingen Velkommen

og oplyste, at Peter Wraae var fraværende med anmelt Forfald.

Efter at saavel Hovedbestyrelsens som Forretningsudvalgets Forhandlingsprotokoller var oplæste og godkendte fulgte

Forretningsførerens Beretning.

Jens Johansen indledede med at omtale Stor-Lockouten, der paa mange forskellige Maader influerede paa Medhjælpernes Arbejdsvilkaar og har bevirket en Stigning i Arbejdsløsheden. Fra Forbundets Side var det strængt paalagt Medlemmerne at holde sig ubetinget nevtrale under Konflikten, og det er da ogsaa kun ganske enkelte Medlemmer, der har udført nedlagt Arbejde, og disse er straks ekskluderet af Forbundet. Forretningsføreren foreslog at tilstille De samvirkende Fagforbund foreløbig 10,000 Kr. som Hjælp til de Lockoutede, og dette vedtoges, ligesom det vedtoges at iværksætte en Indsamling blandt Medlemmerne med samme Formaal.

Forretningsføreren oplyste dernæst, at den igennem flere Aar kendte Nedgang i Medlemstallet nu lykkeligvis er standset, saaledes at Forbundet staar paa samme Medlemsantal, som ved Aarsopgørelsen den 31. Marts 1924. Dette giver Haab om, at Forbundet nu har overvundet Krisens Vanskeligheder og atter vil formaa at arbejde sig fremad. Der har i Perioden siden sidste Møde været afholdt 4 offentlige Møder, ligesom Thisted Afdeling har fejret sit 25-Aars Jubilæum. Til Brug i den foretagne Landagitation er der gennem Landpostbudene indsamlet ca. 1100 Adresser paa Medhjælpere, og til disse samt til 800 Brugsforeninger med ca. 1500 Medhjælpere er der udsendt Agitationsmateriale. Rejsesekretærerne har tilsammen aflagt 35 Besøg i Perioden og har virksomt understøttet Afdelingerne i Administrationen og Agitationen.

Forretningsføreren meddelte derpaa nærmere Oplysninger angaaende Indtegningen til det skandinaviske Handelskursus og oplyste angaaende de socialpolitiske Forhold, at Lærlingeloven ikke var blevet færdigbehandlet i Rigsdagen, hvorimod Loven om Børn og unge Menneskers Arbejde var blevet gennemført i en noget ændret Skikkelse.

I den af Regeringen nedsatte Bedriftsraadskommission havde til almindelig Overraskelse K. Atlung faaet Sæde. Da Atlung intet repræsenterer og staar som Lederen for Bestræbelser i Retning af at ødelægge den faglige Medhjælperorganisation, vedtoges det overfor Ministeriet at protestere imod hans Udnævnelse.

Sluttelig oplyste Forretningsføreren under dette Afsnit af Beretningen, at der til Pladsanvisningen var indkommet Anmeldelse paa 46 Pladser og besat 38, dog var Tallene som sædvanlig ikke fuldt paalidelige, og navnlig var de for Provinsens Vedkommende for lave.

Forretningsføreren gav derefter Oplysninger angaaende det faglige Arbejde i Perioden og kom derunder nærmere ind paa Fornyelsen af Overenskomsten med Dansk Principalforening, ligesom han gav en Oversigt over de for Tiden løbende 11 Lønsager. I Perioden var der afsluttet ialt 5 Sager vedrørende ca. 800 Medlemmer. Desuden var der oprettet 3 nye Klubber omfattende Personalet paa Folkeregistret i København, hos Lund & Rasmussen, Helsingør, og de kommunale Kontormedhjælpere under Nakskov Kommune. Efter en kort Diskussion, der væsentlig drejede sig om Lockouten og dens Indvirkninger paa Handels- og Kontormedhjælperne og Organisationen, godkendtes Beretningen.

Hovedkassererens Beretning.

Julius Hansen oplyste, at der i Januar Kvartal var indkommet 541 Begæringer om Arbejdsløshedsunderstøttelse mod 423 i Oktober Kvartal. Af disse var 85 pCt. ledige efter Opsigelse fra Principalernes Side, medens kun knap 7 pCt. var ledige efter egen Opsigelse, og Resten var blevet ledige paa Grund af Militærtjeneste, Sygdom eller andre Aarsager.

Antallet af ledige Medhjælpere, der har modtaget vedtægtsmæssig Understøttelse var i Kvartalet gennemsnitlig 413 pr. Maaned, hvoraf 313 var Mænd og 100 Kvinder, medens 181 var bosiddende i København og 232 i det øvrige Land. Af de ledige var pr. 31. Marts 32,9 pCt. Kolonialmedhjælpere, 23,6 pCt. Kontormedhjælpere og 19,5 pCt. Manufakturmedhjælpere, medens Resten tilhører andre Brancher. Der udbetaltes i Kvartalet Kr. 63,067,50 i vedtægtsmæssig Understøttelse for 26906 Dage mod Kr. 47,268,50 for 20314 Dage i Oktober Kvartal. Arbejdsløshedsprocenten udgjorde ultimo Marts for de vedtægtsmæssig understøttede Medlemmer 4 pCt. og for samtlige Medlemmer 9,39 pCt.

I ekstraordinær Understøttelse er der fra 1. Januar udbetalt ca. Kr. 36,400,00, og desuden er der i Skoleunderstøttelse af Arbejdsløshedsfonden udbetalt Kr. 1519,50, der refunderes Arbejdsløshedskassen af Staten.

Beretningen godkendtes.

Retshjælpen.

I Beretningsperioden er der bevilget Retshjælp i 8 Tilfælde og afvist 2 Begæringer, da disse Sager skønnedes uigennemførlige. Der er afsluttet 10 Sager, hvoraf de 6 er vundet, 1 forligt, 1 tabt og 2 hævet. 25 Sager er endnu løbende.

Ialt er i Hovedstol og Renter hos Principalerne inddrevet Kr. 1279,15 og i Omkostninger Kr. 64,05, tilsammen Kr. 1343,20.

Forretningsføreren gav nærmere Oplysninger angaaende forskellige af Sagerne, hvorefter Beretningen godkendtes.

Finanserne.

Hovedkassereren forelagde det reviderede Aarsregnskab for Forbundet, Reservefonden, Hjælpefonden og Arbejdsløshedskassen samt Status pr. 1. April 1925. Den samlede Formue udgør nu godt ¾ Million Kr., medens Arbejdsløshedskassens Statslaan er nedbragt fra 200,000 Kr. til ca. 98,700 Kr.

Arbejdsløshedskassens Regnskab, der skal godkendes af Repræsentantskabet, toges til Efterretning, medens de øvrige Regnskaber godkendtes. Revisionsprotokollen toges ligeledes til Efterretning.

Derefter behandledes og afgjordes forskellige Spørgsmaal vedrørende Maskinskrivningsbureauet »Merkur«.

Kongressen.

Forskellige Forhold vedrørende Forbundets Kongres drøftedes og derhenhørende Beslutninger toges. Det vedtoges at forlange Mandaterne indsendt til Hovedkontoret, forinden Kongressen og at lade Forretningsudvalget fungere som Mandatudvalg, saaledes at Mandaterne kan være behandlede inden Kongressens Aabning. Nærmere Enkeltheder vedrørende Indbydelser m. v. overlodes til Kongresudvalget. Sluttelig vedtoges det i Anledning af Jubilæet at udgive et Ekstranummer af D. H. K. M. T.

Dernæst behandledes forskellige Forhold vedrørende den internationale Kongres, og det vedtoges at vælge Jens Johansen og Julius Hansen som Forbundets Repræsentanter til denne.

Endelig vedtoges det at lade Hovedkassereren repræsentere Forbundet ved Norges Handelsfunktionærers Forbunds Kongres i Tønsberg den 16.—18. Juli.

Overenskomstsituationen.

Forretningsføreren gav Oplysninger angaaende Strejken hos C. Loehrs Fabriker i Fredericia og Resultatet af den foretagne Indsamling til de strejkende, som stod fast om Organisationen.

Dernæst behandledes Overenskomsten med Dansk Textil Unions Principal-Afdeling, og det vedtoges efter en nærmere Drøftelse at opsige denne Overenskomst pr. 1. September d. A. Ogsaa Forholdene indenfor Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger og den uafsluttede Lønforhandling om Overenskomstens Fornyelse drøftedes. Endelig godkendtes de afsluttede Overenskomster og Uoverensstemmelser, medens Beretningerne om de løbende Konflikter og Grænsestridigheder toges til Efterretning.

Forskelligt.

Det vedtoges at optage Foreningen »Danish Guide Society« i Forbundet som en særlig Klub under de københavnske Afdelinger. Fra Udvalget angaaende Afdelingernes Administration blev der givet forskellige Meddelelser angaaende Udvalgets Arbejde, og de af Udvalget opstillede Principper fandt Tilslutning, hvorefter Udvalget vil udarbejde Detail-Forslag, der senere forelægges for Hovedbestyrelsen.

Det vedtoges ogsaa for 1926 at udgive Lommebogen, og sluttelig behandledes forskellige Skrivelser fra Arbejdsdirektoratet samt Forhold staaende i Forbindelse med Repræsentantskabsmødet, hvorefter Hovedbestyrelsesmødet sluttede Lørdag Middag Kl. 1.

Arbejdskommissionen.

DEN af Socialministeren nedsatte store Arbejdskommissions Sammensætning blev offentliggjort i Begyndelsen af Maj Maaned, og Kommissionen bestaar derpaa af følgende Medlemmer: Stiftamtmand Sv. Neumann, Formand, Forretningsførerne Martin Pedersen og Chr. Jensen, Fabrikant E. F. Jacob og Fuldmægtig A. Østerberg, Formand for Smedeforbundet J. A. Hansen, Redaktør Marinus Kristensen, Nationalbankdirektør Jak. Kr. Lindberg, Murer C. Rassow, Forretningsfører Jens Johansen, Rigsdagsmændene Lundberg, Harald Jensen, O. Bouet, B. Dahlgaard, P. Drachmann, P. Munch, M. N. Slebsager, J. P. Stensballe, Departementschef J. Bülow, Borgmester P. Christensen, Helsingør, Redaktør Eskelund, Redaktør Chr. Gulmann, Grosserer E. Mørup, Redaktør R. P. Nielsen, Holbæk, Maskinmester K. A. Rasmussen, Direktør F. Sander, Direktør G. E. Hartz, cand polit. P. C. P. Sveistrup, Direktør Sv. Trier, Direktør Vater, Professor Harald Westergaard, Direktør Anders Nielsen, Ingeniør Hjortø samt Fuldmægtigene E. Dreyer og F. Zeuthen.

Endvidere er Hr. K. Atlung til almindelig Overraskelse blevet udnævnt til Medlem af Kommissionen, endskønt han ingen og intet repræsenterer. Det socialpolitiske Udvalg, som hidtil var det eneste, han med noget Skin af Ret kunde paaberaabe sig ved at benytte Fællesrepræsentationens Medlemsantal som Basis for sine Operationer, er jo sprængt, og de faa Hundrede Medlemmer, der er blevet tilbage som hans trofaste Fanevagt, kan paa ingen Maade afgive Berettigelse til for ham at faa Sæde i denne Kommission. Udnævnelsen maa saaledes være foretaget paa Basis af en fejlagtig Vurdering af Hr. Atlung, hvis Virksomhed iøvrigt kun tilsigter at bekæmpe vort Forbund, og Spørgsmaalet er derefter blot, om det er Hr. Atlung selv, der har bibragt Socialministeren denne forkerte Opfattelse, at Hr. Atlung repræsenterer større Kredse, der ikke paa anden Maade fik Repræsentanter i Kommissionen. Forsaavidt noget saadant maatte være Tilfældet, og Socialministeren saaledes er blevet ført bag Lyset, tør det betragtes som en enestaaende Utilbørlighed, som bør medføre, at denne Udnævnelse straks annulleres.

Forbundets Hovedbestyrelse har paa sit Møde den 22.—23. Maj beskæftiget sig med Sagen og har besluttet at indsende en Protest til Ministeren i Anledning af Hr. Atlungs Udnævnelse, der efter Hovedbestyrelsens Skøn savner enhver Begrundelse.

To Agitationsmøder.

I Maj Maaned har der været afholdt to Agitationsmøder, i Nykøbing M. og Kerteminde, der begge fortjener nærmere Omtale, fordi de hver for sig betyder et nyt Skridt fremad for vort Forbund og maaske kan tjene til Efterfølgelse for andre Afdelinger.

Feltraabet: Er De organiseret?

Vi skal først omtale Agitationsmødet i Nykøbing M., der var et Led i en speciel og særdeles vel tilrettelagt Agitation fra Afdelingens Side. Afdelingen, der staar tilsluttet Arbejdernes Fællesorganisation, havde forud sikret sig denne Sammenslutnings Støtte, som beredvilligt blev ydet. Der blev dernæst fremstillet Cirkularskrivelser, hvori rettedes Henvendelse til det købende Publikum om at yde Medhjælperne Støtte i Organisationsbestræbelserne ved at forlange altid at blive ekspederet af organiserede Medhjælpere, og saadanne Skrivelser blev i et Antal af 2000 omdelt til Byens Befolkning, der samtidig blev indbudt til Møde Onsdag den 13. Maj.

Forud for Mødet blev Fællesorganisationens Medlemmer forsynede med Indmeldelseskort, der paa Bagsiden bar en kort Opfordring til Indmeldelse, idet der pegedes paa, at vedkommende Arbejder som Kunde i Forretningen foretrak at blive ekspederet af organiseret Personale, og disse Kort blev baade før og efter Mødet afleveret til Medhjælperne i de Forretninger, hvor Arbejderne gjorde deres Indkøb. Samtidig blev der rettet det lille beskedne Spørgsmaal til Medhjælperen: Er De organiseret?, og hvor dette ikke var Tilfældet og Indmeldelse ikke straks fandt Sted, blev der ingen Handsel.

Til det offentl. Møde, der afholdtes paa Afholdshotellet, var der mødt ca. 200 Tilhørere, da Afdelingens energiske Formand, Lagerforvalter Chr. Breum, bød Velkommen. Til Dirigent valgtes derpaa Hr. Marius Sørensen, der gav Ordet til Svend Rosendal som første Taler. Rosendal omtalte Medhjælpernes Vilkaar, før Organisationen blev dannet og indtil den Tid, da den blev stærk nok til at gribe regulerende ind paa Arbejdsforholdene og Lønningerne. Mange Hundrede Medhjælpere nyder nu de Goder, som Organisationen har fremskaffet, men holder sig for »fine« til at være Medlem af Forbundet, endskønt en stærk Organisation er det eneste Middel til at opnaa gode Forhold at arbejde under. Han sluttede med en Opfordring til de mødte om at støtte Medhjælperne i Bestræbelserne paa at samle deres Standsfæller indenfor Organisationen til stærkt og enigt Arbejde for Standens Fremgang.

Derefter talte Hr. Redaktør Haurum, der navnlig lagde Arbejderne paa Sinde at sørge for, at deres Børn fik indprentet Organisationstanken saa stærkt fra Hjemmet, at de aldrig senere glemte den, selv om de gik ind i Handels- eller Kontorfaget. De økonomiske Fordele, der kan opnaas ved at være Medlem af en Organisation, bør jo alene være nok til, at enhver føler sig forpligtet til at være Medlem. Haurum sluttede med en Opfordring til de uorganiserede om at slutte sig til Organisationen og med Løfte og Tilsagn fra Arbejderklassen om Støtte i den Kamp, der skal føres for at bedre Handels- og Kontormedhjælpernes Organisation og dermed deres økonomiske og moralske Interesser.

Foredragene efterfulgtes af en længere, livlig Diskussion, og det udmærkede Møde sluttede med, at der som første Resultat modtoges en halv Snes Nyindmeldelser.

Efter Mødet fortsættes Agitationen med Arbejdernes Bistand efter Planen, og Feltraabet: Er De organiseret? vil vedblive at lyde i Nykøbing M., indtil de uorganiserede Medhjælpere har fundet deres rette Plads som Medlemmer af vort Forbund.

Fremstød mod Kerteminde.

Det andet Møde, vi her skal omtale, fandt Sted i Kerteminde, hvor der flere Gange har været forsøgt at danne Afdeling, men hidtil uden at det er lykkedes paa Grund af den store konservative Modstand mod vort Forbund.

Man skal imidlertid aldrig give op, og efter forskellige Forarbejder og kraftig Agitation af Nyborg Afdeling, blev der atter Tirsdag den 11. Maj d. A. indvarslet til offentligt Møde paa Tornøes Hotel.

Der var møde ca. 25 Handels- og Kontormedhjælpere foruden den stedlige Presse.

Svend K. Jensen, Nyborg, bød Velkommen og gav straks Ordet til Rejsesekretær Svend Rosendal, Vejle, der i et kort og meget klart Foredrag skitserede hele Organisationens Virkemaade og Betydning for Medhjælperne. — Taleren paatalte Kerteminde-Medhjælpernes Skræk for Organisationen, men slog samtidig fast, at kun ved Sammenhold vil det lykkes Medhjælperne at hævde sig overfor Principalerne, og vor Stand er jo ikke den eneste, der har organiseret sig, se f. Eks. paa Lægerne, for ikke at tale om Principalerne.

Efter Hr. Rosendals Foredrag, der lønnedes med anerkendende Bifald, fulgte en livlig Diskussion, hvori deltog Hr. Redaktør S. A. Petersen samt Medhjælperne Hansen og Bassøe, Kerteminde, og Svend K. Jensen og M. Johansen, Nyborg. Hr. Redaktør Petersen, der gav gode Oplysninger om Kerteminde-Forhold, anbefalede vor Organisation varmt. Hr. Hansen, der i Parantes bemærket er Søn af Direktøren for A/S Elias B. Muus, og Hr. Bassøe, der er ansat i nævnte Firma, var stærkt imod Oprettelse af Afdeling i Kerteminde, da en saadan efter deres Mening kun var til Skade for de »idylliske« Forhold i Byen.

Hvor »idylliske« disse Forhold er, faar man et godt Indblik i, naar det oplyses, at den ældste 1ste Kommis i Byen ikke engang havde haft saa stor Indtægt som den lavestlønnede Arbejdsmand. — Begge d'Herrer blev da ogsaa til megen Munterhed, og det var selvfølgelig en let Sag for Rejsesekretæren at sætte dem til Vægs.

Alt i alt lovede Mødet godt for en kommende Afdeling i Kerteminde.

Tak.

Forbundet bedes modtage vor bedste Tak for den smukke Gave, vi modtog paa vor 25-Aars Stiftelsesdag.

Thisted Afdeling:
L. Jensen.

Medhjælperbevægelsen i Udlandet.

En Artikelserie med Bidrag af Medhjælperbevægelsens ledende Mænd Verden over.

Efter en lille Pavse, foranlediget af Pladsmangel, fortsætter vi hermed Artikelserien med en Skildring af Norges Handelsfunktionærers Forbunds Virksomhed, tilsendt os af Forbundets Formand, Hr. B. Eckblad.

VII. Norges Handelsfunktionærers Forbund.

B. Eckblad er født i Oslo (Kristiania) 1884 og fik efter endt Skoleuddannelse Ansættelse paa Kontoret i et en gros Firma. Han gennemgik senere alle Grader indenfor Kontorarbejdet og indtager nu en betroet Stilling ved Oslo Brendselcentral.

Det faglige Arbejde for Standens Fremgang har Eckblad altid omfattet med den største Interesse, og straks ved Forbundets Oprettelse i 1908 blev han Medlem af Organisationen, indenfor hvilken han siden har nedlagt et betydeligt Arbejde og gennem en Aarrække staaet i forreste Række.

I 1914 blev Eckblad Formand for Kontorgruppen i Oslo, hvilket Hverv han beklædte indtil 1916. Siden 1917 har han haft Sæde i Hovedbestyrelsen, i Aarene 1919—21 som Viceformand, fra 1921—23 som Formand, derpaa som Viceformand 1923—24, indtil han ved Fridthjov Nilssens Død i Efteraaret 1924 atter overtog Formandshvervet.

LANDSFORBUNDETS OPRETTELSE OG FØRSTE OPGAVER.

Det norske Landsforbund af Handelsfunktionærer stiftedes den 9. August 1908 i Oslo (Kristiania), under Navnet: »Den Underordnede Handelsstands Landsforbund« (Navnet er senere forandret til Norges Handelsfunktionærers Forbund). Der havde imidlertid i en Aarrække eksisteret flere lokale Foreninger af underordnede Handelsfolk og et Samarbejde mellem disse var forsøgt etableret i 1887, dog uden Resultat.

Forbundets Arbejde i den første Tid gik væsentlig ud paa at søge gennemført Forbedringer af Handelsfunktionærernes Arbejdsforhold ad Lovgivningens Vej. En af de første Opgaver man tog fat paa var at faa forandret Lukningsloven for Udsalgssteder derhen, at de lokale Vedtægter herom kunde gives af Kommunestyret alene i Stedet for som tidligere efter Afstemning indenfor de Næringsdrivende. Det tog dog flere Aar, før det lykkedes at faa Stortingets Beslutning om en saadan Ændring. Dette skete i 1913 efter en ihærdig Modstand fra Chefernes Side. Loven afskaffede Helligdagsarbejdet og forkortede den daglige Arbejdstid med flere Timer. Det er vort Indtryk, at Loven nu omfattes med Velvilje overalt og flere Steder har de Handlende frivilligt indført en tidligere Lukning i Sommermaanederne.

Endvidere arbejdes for Statstilskud til Rejsestipendier for unge Handelsfolk (med Indstillingsret for vort Forbund). Stipendierne uddeltes første Gang i 1909 med ialt Kr. 5,000 og steg efterhaanden til Kr. 15,000. De sidste Par Aar har Regeringen af Sparehensyn strøget Posten paa Statsbudgettet i Lighed med en Række andre Stipendier.

En anden og vigtig Sag for Organisationen var Arbejdet for Oprettelsen af kommunale Handelsskoler. Dette Spørgsmaal omfattedes med den største Interesse og efter Forslag fra Forbundet nedsatte Departementet en Komité, hvori ogsaa Forbundet var repræsenteret. Komitéens Forslag blev i alt væsentligt lagt til Grund for Stortingets Lov af 1918 om kommunale Handelsskoler. Denne Lov tager Sigte paa at bringe al lavere Handelsundervisning ind under offentlig Kontrol. Efter Lovens Ikrafttræden er de allerfleste af de private Handelsskoler ophørt, fordi de ikke opfyldte Lovens Fordringer og saaledes ikke fik Godkendelse. Kommunale Handelsskoler er nu oprettet i ca. 25 Byer og der bliver stadig flere. Den lavere Handelsskoleundervisning er paa denne Maade bragt ind i faste og ensartede Former.

UNDERSTØTTENDE INSTITUTIONER.

Fra 1. Jan. 1914 etableredes Forbundets Arbejdsløshedskasse. Man overtog Kristianiaforeningernes daværende lokale Arbejdsløshedskasse, som udvidedes til at omfatte hele Landet. Kassen er obligatorisk for alle Forbundets Medlemmer og dens Midler tilvejebringes ved et bestemt Kontingent samt ved Refusion fra Staten med Halvparten af de udbetalte Arbejdsløshedsbidrag. Helt til og med 1920 var Arbejdsløsheden ubetydelig, men i Løbet af de 4 sidste Aar har Kassen udbetalt i Arbejdsløshedsbidrag ialt ca. Kr. 400,000. Arbejdsløsheden er fremdeles betydelig, men er dog i Aftagende udenfor Oslo.

I Oktober 1911 fik Forbundet sit eget Organ »Handelsfunktionæren«, som indtil da havde været udgivet af Kristianiaforeningerne som lokalt Medlemsblad.

Paa Landsmødet i 1917 besluttedes at oprette en »Hjælpekasse«, hvis Bestemmelser bl. a. gik ud paa at understøtte Medlemmerne under Konflikter. Endskønt man med denne Kasse egentlig havde til Hensigt at støtte Medlemmerne under faglige Kampe, var det dog først i 1919, at Organisationen fik sit bestemte faglige Præg. Det da afholdte Landsmøde vedtog nye Love, Retningslinier og Taktikforslag for det fremtidige Arbejde. Det besluttedes bl. a., at man i første Række skulde søge Krav om Forbedringer i Løn- og Arbejdsforhold gennemført ved Organisationens egen Magt og Styrke og med Anvendelse af de til Raadighed staaende Midler som Strejke, Blokade, Boykotning o. lign.

MINDSTELØNSLOVEN.

Imidlertid havde de slette Lønforhold i 1918 bevirket, at Statsmagterne — under Medvirkning fra Forbundets Side — udarbejdede en Lov om Mindsteløn for underordnede Handelsfolk, hvilken Lov vedtoges af Stortinget i August samme Aar. Loven var midlertidig og gjaldt kun 3 Aar, men er senere fornyet et Aar ad Gangen, senest til 30. Septbr. 1925. Til Trods for at Loven medførte en øjeblikkelig Lønforbedring, særlig for de yngre, virker den i det lange Løb næppe heldig for Organisationen og de underordnede Handelsfolk i sin Helhed. Loven omgaas paa mange Maader, ligesom Underbetaling finder Sted i stor Udstrækning. De ældre Funktionærer, hvis Praksis er længere end den i Mindstelønskendelserne fastsatte Øvelsestid — i Almindelighed nu 4½ Aar — har liden eller ingen Fordel af Loven, fordi den fastsatte Mindsteløn som oftest bliver Maksimalløn.

Loven har utvivlsomt svækket Interessen for Organisationen og været en Hemsko for Udviklingen af det faglige Arbejde.

Naar alligevel et Flertal har været for Lovens Forlængelse, har det sin Aarsag i, at Cheferne ikke vil forhandle om Tarifoverenskomster, før Loven er ophævet, medens Funktionærerne ikke er stemt for Lovens Ophør, med mindre Cheferne er indgaaet paa Lønaftaler. Forbundets Hovedstyre har dog i Aar besluttet at søge Lovens Forlængelse kun under den udtrykkelige Forudsætning, at der gennemføres Forandringer i Loven tilsigtende at gøre den mere effektiv og at Loven bliver obligatorisk gældende i alle Kommuner. Den er nemlig nu afhængig af de enkelte Kommunestyrelsers Beslutning herom.

FORBUNDETS LØNARBEJDE.

De første Tarifaftaler blev indgaaet i 1916 og omfattede Narvik og Lofoten- og Vesteraalens Distrikter. Noget senere fik man ogsaa Overenskomst for Kristianssand S. Herved blev det til 1919, da der med Chefsforeningerne i Oslo sluttedes en Overenskomst omfattende samtlige de Firmaer, der var tilsluttet disse Foreninger. Denne Tarif blev med en Del Forbedringer fornyet i 1920, men udløb i 1921 uden at den blev forlænget. Videre oprettedes Tarif med Samvirkelagene i Oslo, og en Del enkeltstaaende Firmaer samme Sted. For Tiden har vi, foruden Overenskomst med de nævnte Samvirkelag, kun enkelte spredte Tarifaftaler løbende. Naar Arbejdet for Tarifaftaler ikke har bragt større Resultater, er Aarsagerne hertil forskellige og maa — foruden hvad der er anført ovenfor under Mindstelønsloven — bl. a. ogsaa søges i den almindelige Depression, som Nedgangstiderne førte med sig.

Forbundet har haft en Del Konflikter. Den første var

i 1919 med Firmaet Berh. L. Mathiesen A/S, og endte efter faa Dages Forløb med en fuldstændig Sejr for Organisationen, og Tarifaftale blev oprettet. Den sidst afsluttede Konflikt var med Firmaet J. L. Nerlien A/S, Oslo, hvor Stridens Kærne var Organisationsretten for Funktionærerne ved Firmaets Atelier. Efter at Striden havde varet i ca. 4 Maaneder, har Firmaet i April i Aar indgaaet Overenskomst med Forbundet, hvorefter Firmaet anerkender Organisationsretten, ligesom de paagældende Funktionærer bliver genantaget.

Af Retssager har Forbundet haft mange, særlig i de sidste Aar. De fleste Sager gælder Strid om Opsigelsestiden og Underbetaling efter Mindstelønskendelserne. Forbundet yder sine Medlemmer fri Retshjælp, og de Beløb, som gennem Forbundets Medvirken er indvundet for Medlemmer, kan vel nok skrives med sekscifrede Tal. For at komme bort fra de mange forskellige lokale Kotumer vedrørende Opsigelsestiden for Handelsfunktionærerne, har Forbundet i Aar henvendt sig til de to eksisterende landsomfattende Chefsorganisationer med Anmodning om Forhandlinger for Tilvejebringelse af en ensartet Opsigelsesfrist over hele Landet. Endvidere arbejder Forbundet paa Oprettelse af en Lærlingelov for Handelen og har oversendt Regeringen et Forslag hertil. Sagen er under videre Bearbejdelse.

AGITATIONEN.

Forbundets agitatoriske og faglige Virke efter Gennembruddet i 1919 har desværre ikke bragt saa omfattende og tilfredsstillende Resultater, som man dengang haabede paa. Aarsagerne hertil er forskellige, og det vil føre for langt at gaa nærmere ind herpaa. Dog vil vi fremhæve, at foruden de for alt Organisationsarbejde vanskelige Forhold som Krigsaarenes Konjunkturenedgang har skabt i Norge, maa den ikke mindst væsentlige Grund søges i, at Forbundet har savnet den fastlønnede Ledelse, hvis hele Arbejdskraft kunde staa til Forbundets Disposition.

Forhaabentlig vil det kommende Landsmøde i Aar bringe den ønskede Forandring heri, saaledes at det tilrettelagte Arbejde fremtidig vil kunne føres frem paa den af Landsmødet i 1919 tilsigtede Maade.

Forbundets Medlemsantal har gennem Aarene stillet sig saaledes:

1908	ca.	2000	Medlemmer
1913	»	4600	»
1918	»	6300	»
1919	»	11000	»
1920	»	13000	»
1922	»	10000	»
1924	»	9000	»

Antal tilsluttede Foreninger er for Tiden ca. 50.

B. Eckblad.

Overenskomsten med Dansk Principalforening.

SOM kort omtalt i forrige Nr. af vor Tidende blev der den 30. Marts ved en Forhandling i Dansk Principalforening opnaaet Enighed om en Ændring i den bestaaende Overenskomst for Provinserne, saaledes at Opsigelse af denne kunde undgaas. Den trufne Overenskomst er senere godkendt af Organisationens Hovedledelse og ved en foretagen Afstemning tiltraadt af vore deraf omfattende Medlemmer.

Ordlyden af Overenskomsten er følgende:

»Til Grundlønnen lægges i Stedet for det nuværende Dyrtidstillæg 2 pCt. af Lønnen for hver 3 Points, Pristallet ligger over 160 Points. Aftalerne gælder ikke for Pristal over 241 Points.

Lønningerne for de Medhjælpere, der har længere Anciennitet end den i Overenskomsterne angivne, for hvilke der er fastsat Minimallønsatser, skal ligge højere end Minimalsatsen, dog ved Nyengagement ikke for de første 6 Maaneder.

Den 4. Sats gælder ikke for Forretninger, der kun driver Kolonial detail (ikke Grovvare-Forretning) samt Forretninger, der ikke beskæftiger mere end 3 Medhjælpere og Lærlinge ialt.

Kvindelønningerne forhøjes med Kr. 10,00 pr. Sats.

Vedtaget paa Møde den 30. Marts 1925 med Forbehold af Parternes endelige Godkendelse.

Ordningen træder i Kraft 1. Maj 1925.«

Der er ved denne Ordning gennemført et ganske nyt Princip for Dyrtidsreguleringen, idet Grundlønnen lægges fast ved 160 Points og reguleres opefter, medens det hidtil kun har været Dyrtidstillægget, der blev reguleret. Desuden kan Regulering nu ske helt op til 241 Points, medens Grænsen hidtil var 200 Points, hvilket betyder, at de mange Medlemmer, hvis Løn hidtil ikke er blevet reguleret ved de seneste Prisstigninger, faar Ækvivalent for de 21 Points, Pristallet nu ligger over 200.

Ved det nuværende Pristal tillægges der altsaa Grundlønnen 40 pCt. i Dyrtidstillæg, gældende fra og med Lønudbetalingen for Maj Maaned. Lønninger, der for Tiden ligger højere, men dog i nogenlunde Niveau med forannævnte Minimalsatser, kan forlanges reguleret efter samme Regler, medens Lønninger, der ligger betydeligt over disse, reguleres efter særlig Aftale i hvert enkelt Tilfælde.

Samtidig med disse Reguleringer er det bestemt, at Lønninger for Medhjælpere, hvis Anciennitet er længere end forannævnte Skala, skal ligge højere end Minimallønningerne, dog med en Undtagelse for Nyengagementer, og saadanne Aftaler skal ligeledes træffes direkte mellem Medhjælperen og Principalen. Denne Bestemmelse vil formentlig bidrage til, at Lønniveauet kan bringes op, saaledes at Medlemmerne ikke bliver staaende paa Minimallønningerne udover de henholdsvis 3 og 4 Aar, der er fastsatte for disse.

Ordningen omfatter Detailforretningerne i Aalborg og Nørresundby, Horsens, Randers, Vejle, Odense, Køge, Nakskov, Næstved, Roskilde, Rudkøbing, Slagelse, Sorø, Fredericia, Isenkræmmerne i Kolding og paa Lolland-Falster, samt en Gros Forretningerne i Aalborg og Nørresundby, Horsens Randers, Vejle, Odense og Firmaet Lund & Rasmussen, Helsingør.

Ved den trufne Ordning har det været Formaalet at opnaa et saa stort Tillæg til vore Medlemmer som muligt, for derved at yde dem nogen Erstatning for den Tid, Reguleringen ikke har virket. Formaalet maa i saa Henseende siges at være naaet, idet Ordningen tør betragtes som fuldtud tilfredsstillende for vore Medlemmer.

Fra vor Centralledelse.

Beretning for Oktober Kvartal 1924.

AGITATION OG ADMINISTRATION.

I Kvartalet er afholdt 31 offentlige Agitationsmøder, og desuden har Forbundet været repræsenteret ved Hjørring Afdelings Jubilæumsfest samt ved en Sammenkomst i Hjørring i Anledning af Pensionatets 5-Aars Bestaaen. Af fremmede Talere ved Møder kan nævnes Statsminister Stauning, der talte ved et Møde i København.

Rejsesekretærerne har tilsammen aflagt 55 Besøg i Afdelingerne og assisteret Tillidsmændene ved Administrationen og Agitationen.

Det samlede Antal Indmeldelser udgjorde i Kvartalet 699, hvoraf 178 fra København og 65 fra Aarhus. Desuden havde Esbjerg 41, Odense 31, Helsingør 23, Aalborg 22, Frederikshavn 21, Hjørring 20, Bornholm, Hillerød og Næstved 18, Horsens og Sønderborg 17, Nyborg 16, Randers 13, Kolding og Thisted 12, Slagelse 10, Fredericia 9, Langeland 8, Storehedinge og Viborg 7, Brønderslev, Hobro, Løgstør og Skive 6, Nakskov og Svendborg 5 Indmeldelser. Desuden er fra 40 Afdelinger indsendt et mindre Antal Indmeldelser.

Endelig er der afholdt Kredsmøder for Tillidsmændene og Repræsentanter for alle Afdelinger. Saadanne Møder er i Oktober afholdt i Roskilde og i November i Nykøbing F., Odense, Aarhus og Aalborg.

RETSHJÆLPEN.

I Kvartalet er bevilget Retshjælp i følgende Sager: 6843 Halling Hansen ctr. I. Chr. Andersen, København (Gage + Ferie Kr. 925,00), 56779 Elvira Hansen ctr. Magnus Petersen, Horsens (Restgade Kr. 275,00), 29872 Wagner Leth ctr. K. Juel, Svendborg (Refusion af Rejseudgifter Kr. 33,90), 38398 J. H. Larsen ctr. S. A. Groth, København (Gage Kr. 140,00), 23921 Laur. Olsen ctr. Rob. Jacobsen, København (Provision Kr. 400,00), 54793 Mary Petersen ctr. Installatør Andersen, Roskilde (Restgage Kr. 661,98), 57113 Inga Kier ctr. H. C. Vandet, Nakskov (tilbageholdt Gage Kr. 41,35), 44744 Johs. Jensen ctr. Banemann & Knudsen (Honorar Kr. 300,00), 56995 Axel Nielsen ctr. Netzlers Eftf., Padborg (Gage Novbr.—Decbr. Kr. 400,00), 57010 Kaj Hansen ctr.

Carl Lunds Fabriker (Erst. for Ferie Kr. 75,00), 20831 Holger Mortensen ctr. The danish Commercial Co. (Provision Kr. 131,07), 18075 Carla Christensen ctr. Raaschou, København. (Gage Oktbr.—Decbr. Kr. 750,00), 56298 A. J. Andersen ctr. Købm. Goldberg, Odense (Honorar Kr. 35,00), 47867 Henriksen ctr. Bager Henriksen, Odense (Gage + Erst. for Kost og Logi Kr. 150,00), 17175 Sommer ctr. Herm. Jensen, Lyngby (Restgage Kr. 33,75), 53291 Wichman ctr. Jensen Trading Co. (Ref. af Rejseudg. Kr. 43,90), 54122 Jensen ctr. J. Rudolph, Københ. (Gage + Procenter Kr. 470,00), 51942 Jensen ctr. O. Mathiasen, Københ. (Tilgodehavende Løn Kr. 21,36), 33362 Jacobsen cetr. Magasin du Nord, Randers (Gage ca. Kr. 1275,00 + Procenter).

I et Tilfælde er Retshjælp nægtet.

Følgende Sager er afsluttet: 56067 H. J. Hansen ctr. P. Clausen, Aabenraa (vundet Kr. 250,32 + Omk. Kr. 24,00 = 274,32), 22920 Schrøder ctr. Carl Lauritzens Eftf., Københ. (vundet Kr. 126,00), 54096 Brund ctr. Petrea Munck, Hobro (vundet 155,00 + Rt. 6,33 + Omk. 7,75 = 169,08), 17597 Jacobsen ctr. Ostehandler Andersen, København (forligt Kr. 320,00), 29831 Holmvang ctr. Thisted & Nielsen (forligt Kr. 26,35), 6167 Franck Jørgensen ctr. Aage Lorenz, Randers (tabt), 57113 Inga Kjær ctr. H. C. Vandet, Nakskov (vundet Kr. 40,00), 14553 Kaj Altenburg ctr. M. Nielsen & Co., Svendborg (hævet), 33092 Ove Harm ctr. Fritz Frederiksen (vundet Kr. 1623,38 + Renter Kr. 51,50 + Omk. Kr. 211,79 = Kr. 1886,67), 29872 Wagner Leth ctr. K. Juul, Svendborg (forligt Kr. 33,90), 17563 Moldberg ctr. Nielsen & Kemp, Odense (forligt Kr. 10,00), 16892 Georg Fugl ctr. C. W. Garbers, Haderslev (tabt; Medlemmet har dog faaet tilkendt Kr. 20,00, som Firmaet tidligere havde tilbudt).

I Mindelighed har Københavns Afdeling faaet udbetalt Løn- og Kostpenge for 14 Dage = Kr. 162,50 til et Medlem.

Der er i December paany indsendt Andragende til Justitsministeren om Nedsættelse af Retsudgifterne for Handels- og Kontormedhjælpersager samt Forespørgsel angaaende Resultatet af Forbundets tidligere Henvendelse om hurtigere Behandling af Konkurs- og Dødsboer.

ARBEJDSLØSHEDEN.

Ifølge den offentlige Arbejdsanvisnings Ugeberetninger stillede Arbejdsløsheden sig saaledes indenfor vort Fag:

	Samlet Antal	Kontor	Butik	Kbh.	Provinsen	Alle Fag
Ultimo Oktober	835	314	521	458	377	17964
» Novbr..	831	312	519	454	377	23713
» Decbr..	826	309	517	431	395	31057
Gennemsnit ...	831	312	519	448	383	24245
Mod i Juli-Sept.	794	303	491	401	393	14870

Arbejdsløshedskassen anviste følgende Understøttelse til Udbetaling:

	Antal Dage à Kr. 2,00	Antal Dage à Kr. 2,50	Antal Dage à Kr. 3,50	Samlet Dageantal	Kr.
Ultimo Sept.	2779	3555	276	6610	15,411,50
» Oktb.	3180	3658	338	7176	16,688,00
» Novb.	3478	3194	335	7007	16,113,50
Ialt...	9437	10407	949	20793	48,213,00
Mod Juni-August	9420	10093	972	20485	47,474,50

Der indgik i Kvartalet 448 Begæringer om Understøttelse mod 354 i Juli Kvartal. Heraf anerkendtes 425, 9 blev nægtet og Resten bortfaldt.

FORSKELLIGT.

Kursus for Arbejdsløse er arrangeret af Aarhus Afdeling. Undervisningen, hvori deltager 33 Medlemmer, omfatter Stenografi, Bogholderi, Engelsk og Tysk. Til en Del Medlemmer er desuden efter derom indhentet Tilladelse hos Arbejdsdirektoratet ydet vedtægtsmæssig Understøttelse under Skoleophold.

Der har som sædvanlig af flere Afdelinger været behandlet en Række Lærlingesager, idet disse Afdelinger stiller sig til Raadighed med Vejledning og Støtte i saadanne Tilfælde. Deriblandt er en Lærlingesag i Aarhus, der to Gange er afvist af Voldgiftsretten, men efter vor Opfattelse uberettiget, hvorfor Klage blev tilstillet Socialministeren. Denne har senere meddelt, at Voldgiftsrettens Formand har erklæret sig villig til at genoptage Sagen.

Der er afholdt 4 Forretningsudvalgsmøder, et Hovedbestyrelsesmøde samt et ekstraordinært Repræsentantskabsmøde. Desuden var Arbejdsløshedskassen repræsenteret ved 6 Medlemmer ved Arbejdsdirektørens Aarsmøde i November. Endelig er der til Afdelingerne udsendt 10 Cirkulærer omhandlende Lommebogen, Understøttelsesforhold, Arbejdsløshedsstatistik, Konflikterne, Juleunderstøttelse og forskellige administrative Anliggender.

Sommerfest i Nyborg.

Søndag den 7. Juni 1925.

DE FYNSKE AFDELINGER samt Langeland, Korsør og Slagelse afholder stor Sommerfest ved den »fynske Reviera« — »Nyborg Strand« Søndag den 7. Juni d. A.

Festtalen holdes Kl. 3 Eftm. ved »Hesselhuset« af Hr. Sekretær Viggo Pedersen, København.

Fællesspisning Kl. 5½ Eftm. paa Turisthotellet.

Menu: Fiskerand, Hummer & Asparges — Kalveryg — Is a 5 Kr. pr. Kuvert incl. Skat.

Derefter Bal for alle Festdeltagerne.

Nærmere Program vil blive tilstillet hvert enkelt Medlem gennem resp. Afdeling.

Festtegn a Kr. 1,50 samt Kuvertbillet a Kr. 5,00 erholdes hos Deres Afdelings Bestyrelse.

Festudvalget.

Noderne til Medhjælpermarchen.

I flere Aar har Noderne til Handels- og Kontormedhjælpernes Festmarsch, komponeret i 1906 af A. C. Petersen til vor afdøde Kollega Vald. Petersens Medhjælpersang: Fremad det lyder — været udsolgt, og det eneste Eksemplar, Forbundet ejede, var fuldstændig slidt i Laser ved at udlaanes til Afdelingerne ved festlige Lejligheder.

Forbundet har derfor foranlediget, at der er blevet fremstillet et nyt Oplag af Noder og Tekst af den populære, iørefaldende Marsch, der aldrig bør undlade at klinge, hvor Medhjælperne mødes til Alvor og Gammen. Vi anbefaler Afdelingerne og musikinteresserede Medlemmer at anskaffe sig Marchen, inden den paany udsælges. Prisen er 1 Kr. pr. Eksemplar.

Købmandshvile.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere, Hørsholm, tilbyder som tidligere Aar 14 Dages Ferieophold for unge Piger, beskæftiget ved Ekspedition eller Kontorarbejde i Tiden 4—18. August incl.

Prisen herfor er 40 Kr. for Undervisning og Ophold.

Henvendelse sker til Forstander Brøndsted, Købmandshvile pr. Hørsholm. Telefon Hørsholm 19.

Vinterskole for Mænd afholdes i Tiden 1. September—30. April.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Fredericia. Ord. halvaarlig Generalforsamling afholdtes 28. April paa »Fremad«. Til Dirigent valgtes Hr. Pagh Jensen. Protokollen oplæstes og godkendtes, hvorefter Formanden aflagde Beretning om Virksomheden; herunder omtaltes Strejken hos Loehr og den Landsindsamling, der er i Gang til de strejkende. Naboafdelingerne havde vist sig meget forstaaende og Formanden bad vore egne Kolleger vise sig lige saa forstaaende. Ligeledes omtaltes Overenskomsten med Dansk Principalforening samt Hjælpefondet og Agitiationen, idet Formanden opfordrede til personlig Agitation.

Der har i sidste Halvaar været afholdt en ekstraord. og en ord. Generalforsamling, 4 Medlemsmøder, 8 Bestyrelsesmøder og en Del Møder

med vore strejkende Kolleger. I Møderne havde henholdsvis Julius Hansen, Svend Rosendal, Jens Johansen og Michael Nielsen deltaget. Endvidere 2 Pensionatsmøder, et Kredsmøde i Kolding samt Pakkefest paa »Fremad«. Formandens Beretning godkendtes. Kassereren, P. Christensen, fremlagde det reviderede Regnskab, der ligeledes godkendtes. Hr. Korup redegjorde for Pensionatet fra dets Start til Dato. Der er for Tiden 33 Pensionærer. Der var om Pensionatet lidt Diskussion, under hvilken Hr. S. Møller ønskede Oplysning om Pensionatets økonomiske Side. Formanden og Korup gav de ønskede Oplysninger, hvorefter Beretningen godkendtes.

Til Kasserer genvalgtes P. Christensen med Akklamation. Ligeledes genvalgtes til Bestyrelsen E. Jensen, Carlo Nielsen og Marg. Johansen med Søren Møller og Arnold Jørgensen som Suppleanter. Til Agitationsudvalg valgtes E. Jensen, P. Hansen, Carlo Nielsen, P. Christensen og Arnold Jørgensen. Til Bannerbærer valgtes H. H. Jensen med Korup som Suppleant. Til Revisorer genvalgtes Carlo Nielsen med Chr. Jensen som Suppleant. Til Medlem af Festudvalget valgtes E. Bjarne. Møder for Sommerhalvaaret overlodes til Bestyrelsen. Endvidere havde Chr. Jensen overfor Bestyrelsen udtalt Ønsket om at nedlægge sit Mandat som Bestyrelsesmedlem. Bestyrelsen ønskede derfor Generalforsamlingens Sanktion til at indkaldte 1ste Suppleant. — Denne gaves.

Vi siger Hr. Chr. Jensen Tak for den Tid, han har været i Bestyrelsen.

Margrethe Johansen, Sekretær.

Helsingør Afdeling. 22. April afholdtes ord. halvaarlig Generalforsamling paa Hotel Halberg. Til Dirigent valgtes H. Krogh. Formanden, Ernst Rasmussen, aflagde derefter Beretning, og Forhandlingsprotokollen blev oplæst og godkendtes. Ligeledes aflagde Kassereren Beretning for det forløbne Halvaar. Afdelingens og A. K.s Regnskaber var fremlagte og godkendtes enstemmigt. 30 nye Medlemmer var i Løbet af 5 Maaneder indmeldt. Vor dygtige Kasserer J. Urhøj havde anmeldt sin Afgang som Kasserer paa Grund af, at hans Tid var stærkt optaget. Nyvalgt Kasserer blev Frøken Thyra Larsen, som takkede for Valget. H. Krogh udgik efter Ønske af Bestyrelsen og i Stedet indvalgtes J. Uhrhøj. J. Lundorff og Agda Hansen genvalgtes i den nye Bestyrelse. Suppleanter blev Frk. Jensen-Petersen, Anker Petersen og Svend Thomsen, Revisorerne Frk. Laura Larsen og Thorv. Petersen genvalgtes. Revisorsuppleanter blev Svend Thomsen og Thage Nielsen.

Under indkomne Forslag fremkom fra Medlemmernes Side Ønske om eget Kontor med fast Kontortid; blev efter en Del Diskussion bevilget, dersom man kunde finde passende Lokale til rimelig Betaling. Efter Generalforsamlingen sluttedes med selskabelig Sammenkomst og Kaffebord, hvor man fik Lejlighed til at takke H. Krogh for hans utrættelige Arbejde i Bestyrelsen i de forløbne fem Aar, navnlig hans store Indsats i Agitationsarbejdet. Krogh kvitterede for disse Ord og holdt derpaa en lille Tale for J. Urhøj, hvori han paa Bestyrelsens Vegne takkede ham for hans dygtige Administration som Kasserer og for hans gode Kammeratskab.

Agda Hansen, Sekretær.

Hjørring. Ord. Generalforsamling afholdtes den 28. April. A. Hedegaard valgtes til Dirigent. Formanden aflagde en fyldig Beretning for sidste Halvaar. Han dvælede særlig ved Jubilæumsfesten den 9. Novbr. og Afdelingens første Strejke, som havde staaet paa i 2 Maaneder fra 19. Novbr. til 19. Jan. — Derefter aflagde Formanden Januar Kvartals Beretning for Arbejdsløshedskassens Virksomhed, der var meget tilfredsstillende. Begge Beretninger godkendtes enstemmigt. — Kassereren, P. Vuust, fremlagde og oplæste Afdelingens Aarsregnskab, der balancerede med 6552 Kr. 53 Øre. Endvidere fremlagde han Arbejdsløshedskassens Kvartalsregnskab, der balancerede med 916 Kr. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Den afgaaede Kasserer nægtede af forskellige Grunde at modtage Genvalg. Paa den samlede Bestyrelses Vegne foreslog Formanden og anbefalede varmt Frode Gram Mikkelsen til Kassererposten. Denne valgtes derefter med Akklamation. Formanden lykønskede Afdelingen med Valget og rettede en velfortjent Tak til den afgaaende Kasserer for et fleraarigt veludført Arbejde i Afdelingens Tjeneste, hvortil Forsamlingen sluttede sig. — Til Bestyrelsen valgtes: K. Madsen (Næstformand), H. Christensen (Sekretær), Helge Nielsen og Axel Pedersen, Suppleanter blev Bach Nielsen og Holger Jensen. — Som Revisorer valgtes P. Vuust og Salomon Nielsen. — Et Forslag om Ændringer i de forskellige Kontingentsatser behandledes grundigt og resulterede i enst. Vedtagelse af, at Gruppe III forhøjedes fra 2 Kr. til 2 Kr. 50 Øre og Gruppe V forhøjedes fra 2 Kr. til 2 Kr. 25 Øre maanedlig, medens alle øvrige Grupper forblev uforandrede. — Under Punkt 8 refererede Formanden Sagen angaaende Eksklusion af et Medlem, som havde begaaet Strejkebrud ved at optage et paa Grund af Strejke i andet Fag nedlagt Arbejde.

Under Eventuelt omtaltes et Par mindre væsentlige Sager, hvorefter Dirigenten hævede den for Afdelingen betydningsfulde og vellykkede, næsten 3 Timer lange Generalforsamling.

H.

Hobro. 22. April afholdtes paa Hotel »Royal« ord. halvaarlig Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Th. Petersen. Formanden, J. M. Sonneby aflagde derefter Beretning for det forløbne Halvaar, hvorefter Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen. Kassereren, Otto Lauridsen, fremlagde det reviderede Regnskab, der udviste en Kassebeholdning pr. 1. April 1925 paa Kroner 56,27. Regnskabet blev enstemmigt godkendt.

Efter Tur afgik Sekretær Tage Fischer, der ikke ønskede Genvalg, og i Stedet nyvalgtes Kommis Ejnar Jensen. Som Revisor afgik E. Back Andersen og valgtes i Stedet Tage Fischer og Kommis Alfred Madsen med Kommis P. Hede som Suppleant. Agitationsudvalget kom til at bestaa af Ejnar Jensen, Kaj Jensen, Frk. Helvig Fischer med Kommis Osvald Andersen som Formand. — Det blev vedtaget at forhøje vor nu bestaaende Budløn med 5 Øre pr. Medlem, saaledes at Budet nu oppebærer 15 Øre pr. Medlem.

Tage Fischer, Sekretær.

Kolding. 22. April afholdtes ordinær Generalforsamling paa Palæhotellet. Til Dirigent vaigtes N. C. Nielsen. Formanden, Chr. P. Larsen, aflagde Beretning. Kassereren, N. P. Andersen, fremlagde Regnskabet, der balancerede med 9494 Kr. 04 Øre og udviste et Overskud paa 686 Kr. 91 Øre . — Arbejdsløshedskassens Regnskab for Januar Kvartal balancerede med Kr. 1630. Der er i Halvaaret udbetalt 1584 Kr. i ordinær Understøttelse. Af Reservefonden er udbetalt 200 Kr. til et Medlem begrundet paa Sygdom, og 45 Kr. er udbetalt i Juleunderstøttelse. Der har i Halvaaret været 23 Nyindmeldelser og 5 Udmeldelser. Medlemsantallet var pr. 31. Marts 222. — Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt. Kassererens Løn fastsattes som det forrige Halvaar. Det vedtoges at flytte Kontoret til Kassererens Bopæl, Klostergade. Lejen er 120 Kr. mindre om Aaret. Det vedtoges endvidere at tegne en Aktie paa 70 Kr. i A/S Arbejdernes Kødforsyning.

Til Formand genvalgtes med Akklamation Chr. P. Larsen. Til Bestyrelsen genvalgtes N. C. Nielsen, Chr. H. Skytt og H. J. Andersen. Suppleanter blev Axel Sørensen og B. Lüthje. Revisoren, Axel Sørensen, nægtede at modtage Genvalg. I hans Sted valgtes L. V. Lorentzen med Anders Sørensen som Suppleant. — Under Eventuelt havde flere Medlemmer Ordet, og der udspandt sig en ret livlig Diskussion. Generalforsamlingen var jævnt godt besøgt.

N. P. A., Sekretær.

Afdelingens Kontor er nu **Klostergade 6. 1. Sal.** Kontortid Kl. 1—3 og 6—7. Telefon 842.

Grundlovsdagen, Fredag den 5. Juni, afholdes Bal i »Marielund«.

Nordbane-Afdelingen afholdt ordinær Generalforsamling paa Hotel »Lyngby« Fredag den 24. April. — Efter at Knud Bentzen var valgt til Dirigent aflagde Formanden, Gunnar Christensen, Beretning og Regnskab, som godkendtes. Til Formand genvalgtes Gunnar Christensen og til Kasserer nyvalgtes Knud Bentzen. Sluttelig drøftedes bl. a. de store Agitationsmuligheder, der findes indenfor Afdelingens Omraade, og det besluttedes i den kommende Tid at lægge alle Kræfter i for at bringe Afdelingens Medlemsantal i Vejret.

V. P.

Odense. Afdelingen afholdt den 21. April ord. Fællesgeneralforsamling paa Industripalæet. C. Foverskov valgtes til Dirigent, hvorefter Formanden aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Regnskabsaar. Afdelingen havde haft en glædelig Fremgang, hvilket ogsaa var Tilfældet for Hjælpefondens Vedkommende. Formanden omtalte derefter Retshjælpens Virkninger og gennemgik de Overenskomster, der berørte Afdelingen. Beretningen godkendtes enstemmigt. Kassereren aflagde derefter Regnskabet. Afdelingens økonomiske Stilling har bedret sig betydeligt, saaledes at den nu staar med et reelt Aktiv, imod forrige Aar, hvor Passiver oversteg Aktiver. Kassebeholdningen var Kr. 1143,93. Regnskabet godkendtes enstemmigt. Til Revisorer genvalgtes Victor Andersen og Arthur Hansen, til Revisorsuppleant Frk. Ida Petersen og C. Andreasen. Formanden Niels Jørgensen genvalgtes enst. til Formand. — Formanden omtalte derefter Konflikten hos A/S Loehrs Fabriker i Fredericia, hvorom der førtes en Del Diskussion. Dagsordenen var derefter udtømt og Dirigenten sluttede derefter af med et kraftigt besvaret »Leve« for god Fremgang for Odense Afdeling.

Peder Mortensen.

Roskilde. Afdelingen afholdt Generalforsamling den 20. April. Formanden aflagde Beretning og Kassereren Regnskabet, der godkendtes. Formanden, J. Forsberg, genvalgtes indtil 1. Oktober; til Kasserer nyvalgtes Chr. Andersen, Gormsvej 28. Den øvrige Bestyrelse er V. Buch Nielsen, Kaj Aage Hansen og Willy Martens. Til Revisorer valgtes Svend Aage Mogensen og Bogholder Hans Jensen.

V. Buch-Nielsen.

Storehedinge. 23. April afholdt Foreningen halvaarlig Generalforsamling paa Hotel Postgaarden. Formanden aflagde Beretning, oplæste Forhandlingsprotokollen og aflagde Regnskabet, der balancerede med Kr. 894,65. Kassebeholdning 141,95. — Til Kasserer valgtes Bogholder Chr. Staugaard. Til Bestyrelsen Bestyrerinde Frk. E. Michaelsen. Til Revisorer Bogholder Larsen, Frøslevvej og Kommis Th. Hansen, Suppleant: Kommis Hansen, Lillehedinge Brugsforening. Det vedtoges at iværksætte en kraftig Agitation blandt Byens mange uorganiserede Kolleger og at afholde et offentligt Agitationsmøde. Det vedtoges at yde et aarligt Honorar paa 20 Kr. til Formanden.

G. A. Jørgensen.

Thisted. Fredag den 6. Maj fejredes en vellykket, smuk og kammeratlig Fest paa Hotel »Royal« i Anledning af Afdelingens 25-Aars Jubilæum. Kl. 6½ gik ca. 75 Herrer og Damer ind til et festligtsmykket Bord, hvor Formanden bød Velkommen, specielt til d'Herrer Jens Johansen, Svend Rosendal, Johs. Jensen, Formanden for Nykøbing M. Afd. Hr. Breum samt Repræsentanten for Fællesorganisationen, Hr. Redaktør Brunsgaard. Ved Bordet holdt Jens Johansen en Tale for Afdelingen og bragte Forbundets Lykønskning samt overbragte Afdelingen en Sølv Dirigent-Klokke som Gave fra Forbundet. Derefter fulgte Talerne Slag i Slag, blandet med dundrende Hurraraab. Mange Breve og Telegrammer indløb i Dagens Anledning.

Ved Kaffebordet blev Lotteriet udtrukket og Festen sluttede med et muntert Bal, som varede til langt hen paa Morgenstunden.

En Fest vi aldrig glemmer her i vor Afdeling.

C. H. Olsen, Sekretær.

Ved Bortlodningen blev følgende Numre udtrukne: Lampen Nr. 140, Kitbag Nr. 138, Fotografiapparat Nr. 138.

Vejle. 23. April afholdtes i Arbejdernes Forsamlingsbygning en velbesøgt Generalforsamling. Af Formanden, Aage Jepsens, Beretning fremgik det, at der har været en Stigning i Foreningens Medlemsantal. Foreningen har nu 3 Klubber, én paa Steensens Margarinefabrik, én indenfor Kommunen og én indenfor Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. — Gennem Arbejdsanvisningen har Foreningen i sidste Periode besat 24 Pladser.

Regnskabet balancerede med 20,655 Kr. 87 Øre. Beretning og Regnskab godkendtes. — Til Kasserer valgtes Kontormedhjælper Osvald Christensen i Stedet for Th. Thomsen, der nægtede at lade sig genvælge. Til Bestyrelsen genvalgtes William Møller og nyvalgtes Th. Thomsen og Th. Petersen. Suppleanter: Uddeler S. Thysen og S. Rosendal. Til Revisor genvalgtes H. V. Schmidt og nyvalgtes Skatteopkræver Svend Jørgensen. Suppleant Knud Iversen. — Sluttelig vedtoges det at støtte de strejkende Kolleger i Fredericia ved en maanedlig Indsamling.

Den sorte Tavle.

Medlem Nr. 56964 Chr. F. Rosenkrands, ansat hos »Hector«, Frederiksberggade 16, har til Trods for, at han i alle Maader har draget Fordel af sine Kollegers Organisationsarbejde, desuagtet ment at kunne snyde sig fra deraf følgende Pligter til at betale skyldigt Kontingent.

Vi forventer, at Kollegerne vil behandle ham i Overensstemmelse hermed.

København, i April 1925.

Gustav Pedersen, Formand.

Da Medlemmerne 51969 H. P. Hansen og 53494 Hans Herluf Jensen trods gentagne Anmodninger ikke har berigtiget deres Gæld til Afdelingen, er begge de paagældende slettede og opføres herved paa den sorte Tavle til Skræk og Advarsel for ligesindede.

E. Carlo Petersen,
Formand for Hillerød Afdeling.

Udg. af Forbundet. — Ansvarsh. Red. **Jens Johansen**, Gl. Kongevej 6. Kbhvn. B. — Trykt hos **Anton M. Jensen**, St. Kongensg. 75. Kbhvn. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 7. 1. Juli 1925. 25de Aargang.

VORT ADMINISTRATIONSSYSTEM.

HVAD Nervesystemet er for det menneskelige Væsen, er Administrationen for ethvert økonomisk Foretagende, og det gaar med dette som med hint, at jo mere sammensat og udviklet Individet eller Virksomheden er, desto større Krav stilles der til, at Systemet fungerer tilfredsstillende og i Overensstemmelse med de Fordringer, Organismen kræver. Og jo mere kompliceret denne Organisme bliver, jo mere følsom og fintmærkende bliver den overfor Forstyrrelser i dette System, saaledes at en Brist hist eller her kan medføre alvorlige Forstyrrelser og muligvis hel eller delvis Lammelse af andre Dele af Organismen.

Det er derfor af største Betydning, at det System, hvorefter Administrationen er anlagt, altid svarer til det Standpunkt og Udviklingstrin, som det paagældende Foretagende til enhver Tid befinder sig paa.

I saa Henseende kan der ogsaa indenfor vor Organisation peges paa en organisk Udvikling af Administrationen, efterhaanden som Forbundet voksede op. Ikke alene er selve Kontingentbeløbet, som naturligt er ændret i Tidens Løb efter det skiftende Behov, men efterhaanden som Nødvendigheden bød det, er selve Administrationssystemet ændret, saaledes at man fra den mere husflidsmæssige Arbejdsform er gaaet over til at anlægge et mere forretningsmæssigt Synspunkt, hvilket for Afdelingerne har givet sig Udslag i, at man først i København, senere i de større Provinsafdelinger, er gaaet over til Oprettelse af faste Kontorer og hel eller delvis fast ansatte Tillidsmænd. Paa Kongressen i 1922 gik man endnu et Skridt videre, idet Rejsesekretærinstitutionen indgik som et Led i Systemet, ligesom der paa Kongressen var Flertal — omend ikke den til Lovændringer nødvendige kvalificerede — for at tage Skridtet fuldt ud og gaa over til Gennemførelse af ensartet Kontingent og Love for alle Afdelinger.

Naar Hovedbestyrelsens Forslag herom paa sidste Kongres ikke blev vedtaget, skyldes det ikke Modstand mod selve Princippet i dette Administrationssystem, idet største Parten af de Delegerede syntes at være Tilhængere heraf, men derimod Uenighed om Administrationskontingentets Fordeling. Forholdet er da ogsaa dette, at den afgjorte Svaghed, som Uensartetheden er i vort nuværende System, vil blive afhjulpet ved et Forslag af den Art, og naar der i Princippet hersker Enighed herom, vil det utvivlsomt ikke være vanskeligt at finde en Form, hvorunder Ændringen kan virke tilfredsstillende til alle Sider.

I hvert Fald skylder man Medlemmerne at tilrettelægge Forholdene bedst muligt for dem, og i saa Henseende vil en Ændring i den antydede Retning betyde en uhyre Fordel. Det er selvsagt vanskeligt for Medlemmerne at fatte, hvorfor de i nogle Afdelinger skal betale f. Eks. 6 Kr. i Kontingent, medens man i andre kan nøjes med 4 Kr. og atter i andre med 5 Kr. o. s. v., saaledes som Forholdet er med de 10 forskellige Kontingentbeløb, der opkræves i Afdelingerne af fuldtbetalende Medlemmer. Og naturligvis bidrager en saadan Uensartethed ikke just til at holde paa Medlemmer, der ved Flytning fra en til en anden Afdeling f. Eks. sættes 2 Kr. eller mere op i Kontingent. I det hele taget betyder dette Forhold en Skævhed i vor Organisation og — i hvert Fald naar Differencen er saa stor — en Uretfærdighed overfor Medlemmerne, hvorfor det maa være Formaalet at faa Forholdet ændret.

Men ogsaa for Tillidsmændene vil en Ensartethed i Administrationssystemet af disse og andre Grunde være ønskelig, ligesom Indførelsen af ensartede Love for Afdelingerne vil betyde en Lettelse i Arbejdet og bidrage til at afbøde noget af Vanskelighederne

ved de hyppige Tillidsmandsskifter, som jo er en Kendsgerning indenfor vor Organisation som Følge af, at Medhjælperne saa ofte skifter Opholdssted. Der opnaas derved ensartede Arbejdsregler i alle Afdelinger, og det bliver af den Grund lettere for saadanne Tillidsmænd at gaa ind i Arbejdet paa andre Pladser, hvor de maatte faa Ophold.

Det kan næppe omtvistes, at en saadan Ensartethed vil være af gavnlig Virkning for saavel Medlemmerne som Tillidsmændene og Organisationen, og Sandsynligheden taler for, at Systemet lader sig gennemføre, saa det kun for en ringe Part af Organisationens Medlemmer vil betyde Forhøjelse af Kontingentet, medens det for et større Antal vil betyde Kontingentnedsættelse. Formentlig vil det dog ikke i første Omgang være muligt eller nødvendigt at gennemføre det samme Kontingent i København og Provinsen, selv om det som Slutresultat maa tilstræbes, men for en Ordning, hvorved København kommer til at bibeholde sit nuværende Kontingent og ligge lidt over Kontingentet i Provinsen, savnes jo heller ikke Argumenter, og meget vil allerede være vundet ved en saadan Ordnings Gennemførelse.

Om Rejsesekretærinstitutionen stod der paa sidste Kongres en Del Kamp, og Modstanden skyldtes sikkert for en stor Del Frygten hos de paagældende Afdelinger for at sætte noget af deres Selvstændighed over Styr. Det forløbne Aar, hvori Rejsesekretærerne har virket, har utvivlsomt fjernet enhver Rest af denne Frygt og godtgjort, at Rejsesekretærerne saa langt fra at tage Ansvaret og Selvstændigheden bort fra Afdelingerne netop har til Opgave at udvikle og styrke Afdelingerne heri og være Tillidsmændene behjælpelige med Tilrettelæggelsen af det administrative og agitatoriske Arbejde. Naar derfor denne Side af Virksomheden skal drøftes paa den forestaaende Kongres, vil den i Modsætning til sidst kunne vurderes ud fra de praktiske Erfaringer, og disse vil sikkert vise sig at have gjort de teoretiske Betænkeligheder fra sidste Kongres til Skamme.

Selve Rejsesekretærinstitutionen har som saadan i Kongresperioden været af ganske overordentlig stor Betydning og har i høj Grad bidraget til at befæste et godt Samarbejde mellem Forbundet og Afdelingerne og bringe Ensartethed, Plan og System ind i disse sidstes Arbejde, saaledes som Forudsætningerne ogsaa var. Deraf følger imidlertid ikke, at Systemet i sin nuværende Form er ufejlbarligt, og formentlig vil der være Anledning til at foretage de Ændringer, der ud fra de indhøstede Erfaringer har vist sig ønskelige, uden derfor at røre ved selve Princippet i Systemet.

Det bliver en af de vigtigste Opgaver paa den kommende Kongres at faa tilrettelagt og udviklet hele Administrationssystemet, saa det mest virkningsfuldt kan virke fremmende paa Organisationens Arbejde og svare til det Udviklingstrin, hvortil Forbundet nu er naaet, og man tør i saa Henseende regne med den rette Forstaaelse hos de Delegerede for, hvad der i det lange Løb vil tjene Medlemmernes og Organisationens Interesser bedst.

Det skandinaviske Kursus.

En välkomsthälsning.

I Fjor blev der af Medhjælperorganisationerne indenfor det skandinaviske Samarbejde gjort et Forsøg paa gennem Afholdelsen af et skandinavisk Handelskursus i København at nærme Nordens Medhjælpere til hinanden og aabne deres Øjne for Forholdene i de skandinaviske Lande, idet det var Tanken at lade saadanne Kursus indgaa som et permanent Led i Samarbejdet.

Forsøget lykkedes, og den 5. Juli aabnes det andet skandinaviske Handelskursus i Stockholm. Fra Kursuskomitéen er vi i den Anledning anmodet om at bringe følgende Velkomsthilsen.

HANDEL och samfärdsel närma människorna. Gränserna för det fredliga umgänget udvidgas. Nordens Folk, som i över hundra år levat fredligt inbördes, »förbistras« icke nämnvärt ur språkhensynpunkt. Och språket är i första rummet till för att sätta människorna i stånd att meddela sig med varandra. Från begynnelsen hade språket till ändamål att tjäna som ett slags lösen, sättande medlemmarna av samme stam i stånd att igenkänna varandra som genom ett solidaritetens band förbundna individer. De nordiska ländernas likartade kultur och sedvänjor förena dem i många gemensamma intressen och har givit impulser till sammanslutningar.

Så med de kontors- och handelsanställda i Danmark, Norge, Finland och Sverge. Det intima samarbetet mellan dessa yrkesgruppers fackliga organisationer utvecklas alltjämt. De skandinaviska handelskurser, som den skandinaviska samarbetskommitten beslutat hålla, fick sitt dop föregående år i Köpenhamn. Kursen hade ett glänsande förlopp och en imponerande avslutning i Malmö. Nu är platsen för 1925 års handelskurs Stockholm. I hopp om att dagarna den 5.—12. juli skola bidraga till utvecklandet av kollegialt samförstånd mellan våra organisationer och giva kursdeltagarna ett gott utbyte och sprida en minnesrik glädje över det dagliga strävsamma livet hälsas broderlandens kolleger välkomna till handelskursen i Stockholm. Kurskommitten.

Sommerfesten i Nyborg.

SØNDAG den 7. Juni oprandt som den herligste Sommerdag, vi endnu har haft, med straalende Solskin og bagende Varme, kort sagt en Sommerdag man kun bør tilbringe ved »Den fynske Reviera«, og netop heri var alle Medlemmer, som den Dag havde fundet Vej til den fynske Sommerfest, enige.

I Løbet af Formiddagen ankom Deltagerne fra Slagelse, Korsør, Svendborg og Middelfart i Henhold til Programmet, medens Langeland og Odense Afdelinger kom henholdsvis pr. Lystyacht og Bil.

Den medbragte Frokost indtoges under muntre Former i Turisthotellets Have, og Kl. ca. 1½ drog man til »Hesselhuset«, hvor der var fælles Kaffebord. — Ved 3-Tiden lejrede man

sig i Græsset — i et Antal af ca. 125 — omkring »Kvindernes Eg«; her bød Formanden for Nyborg Afdeling, Svenn K. Jensen, Velkommen og gav straks Ordet til Festens Taler Hr. Sekretær Viggo Pedersen, København.

Hr. Viggo Pedersen indledede med en Omtale af den nylig afsluttede Storkamp paa Arbejdsmarkedet, der havde bragt en Sejr for Arbejdernes Organisationer og tilbagevist den Knytnæve, der var rettet mod Lønarbejderne. Denne Kamp, erklærede Taleren, har ogsaa Bud til os Handels- og Kontormedhjælpere, thi vi har i Bladene set, at der er Handels- og Kontormedhjælpere, som ikke har undset sig ved at agere Skruebrækkere.

Vor Organisation har imidlertid stillet sig neutral under Storkampen, og det er da ogsaa kun nogle ganske faa af vore Medlemmer, der har ladet sig lokke eller true af Arbejdsgiverne til at gøre Skruebrækkerarbejde. Fra mange rede Kolleger; derfor maa det gøres dem klart, at det er uværdigt at staa udenfor vore Rækker og alligevel høste Resultatet af vort Arbejde.«

Taleren sluttede med en Opfordring til at give hinanden Haandslag paa at være med til at samle en enig Dansk Handels- og Kontormedhjælperstand.

Formanden for Nyborg Afdeling bragte Taleren en Tak og motiverede et kraftigt besvaret Leve for Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund.

Man spredtes derefter — nogle tog sig en forfriskende Dukkert i Storebælt, andre promenerede langs »den fynske Reviera«, medens atter andre foretrak Skovens kølige Skygger.

Kl. 5½ samledes man igen paa Turisthotellet til Fællesspisning. Festudvalget havde pyntet Festsalen som en Løvhytte, der vakte almindelig Beundring. Til Tonerne af Gør-

SOMMERSTÆVNET I NYBORG.

Sider indenfor Arbejdsgiverne er vi bleven spottede, fordi vi holdt os neutrale. De forlangte, at vi skulde optage det nedlagte Arbejde, men dette nægtede vi bestemt og gav vore Afdelinger Besked om vort Standpunkt.

Derefter gik Hr. Viggo Pedersen over til Omtale af Medhjælpernes sociale Kaar og udtalte bl. a.:

»Vor Organisation er en ren faglig Organisation uden Spor Tilknytning til noget bestemt politisk Parti. Vi har til Opgave at skabe de bedst mulige økonomiske Kaar for vore Medlemmer. Det Arbejde, som Organisationen har gjort for at hæve Medhjælpernes Lønninger, har ikke været forgæves. De Overenskomster, vi Landet over har faaet oprettet, har vist sig baade gode og holdbare, men de er langt fra tilfredsstillende i Betragtning af det store Arbejde, en Handels- og Kontormedhjælper maa udføre.

Pligterne melder sig altid selv, men Rettighederne maa vi altid kæmpe os til. Derfor er det nødvendigt, vi styrker vor faglige Organisation, den alene danner Grundlaget for vor Stands forbedrede sociale og økonomiske Kaar.

Medlemsantallet i Afdelingerne stiger stadigt, og vi maa forfølge Resultatet. Den værste Hindring er vore uorganiserede Kolleger; derfor maa det gøres dem klart, at det er uværdigt at staa udenfor vore Rækker og alligevel høste Resultatet af vort Arbejde.«

Taleren sluttede med en Opfordring til at give hinanden Haandslag paa at være med til at samle en enig Dansk Handels- og Kontormedhjælperstand.

Formanden for Nyborg Afdeling bragte Taleren en Tak og motiverede et kraftigt besvaret Leve for Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund.

Man spredtes derefter — nogle tog sig en forfriskende Dukkert i Storebælt, andre promenerede langs »den fynske Reviera«, medens atter andre foretrak Skovens kølige Skygger.

Kl. 5½ samledes man igen paa Turisthotellet til Fællesspisning. Festudvalget havde pyntet Festsalen som en Løvhytte, der vakte almindelig Beundring. Til Tonerne af Gørvilds 4 Mands Strygeorkester gik man til Bords — 70 Deltagere ialt. Formanden bød Velkommen og nu vekslede en Række saavel alvorlige som muntre Taler med Skæmt og Sang.

Hr. Svend Rosendal, Vejle, talte for Forbundet, Viggo Pedersen, København, for Afdelingerne, Svenn K. Jensen, Nyborg, for Pressen, Niels Jørgensen, Odense, for Damerne, Andreas Petersen, Slagelse, for Festens Gæster d'Herrer Rejsesekretærer, Hr. Christoffersen, Korsør, for Festens Arrangører, Nyborg Afdeling, og endelig Redaktør Christensen, Fyns Venstreblad, for et enigt og sundt Danmark.

Derefter blev Salen ryddet og Dansen gik lystigt, kun afbrudt af Hr. Johs. Nielsen, der underholdt Deltagerne med nogle muntre Historier, som vakte vild Jubel.

Ved Midnatstid brød enkelte Afdelinger op for Hjemrejse, medens de fleste dog blev til Ballets Ophør, hvor Næstformanden for Nyborg Afdeling Hr. M. Johansen, takkede for den gode Tilslutning og mindede om, at kun Kammeratskabet skaber de gode Forhold og en saa minderig Dag, som Sommerfestens Deltagerne havde oplevet netop paa denne vidunderlige Sommerdag.

M. J.

Strejken hos C. Loehrs Fabriker, Fredericia.

STORKONFLIKTENS Afslutning har atter gjort Blokaden overfor C. Loehrs Fabriker fuldt effektiv, og dette Forhold vil utvivlsomt efterhaanden som Produktionen kommer i Gang øge Vanskelighederne for Firmaet ved at faa Kontorarbejdet fra Haanden. De faa Skruebrækkere, det har været muligt at hverve, vil i hvert Fald være ude af Stand til at holde Arbejdet a jour, og det fornuftigste for Firmaet vilde derfor være at bringe Konflikten til Ophør ved at træffe en Ordning med Organisationen.

Iøvrigt har der den 12. Juni paa vor Foranledning fundet en Forhandling Sted med Danske Oliemøller og Sæbefabrikers Direktører, som paa forskellig Maade havde tilkendegivet, at Organisationen havde iværksat Konflikten uden at rette Henvendelse om Forhandling. Paa Grund af disse Udtalelser tilskrev Organisationen Firmaet og fremhævede, at vi mindst fire Gange forinden Konfliktens Udbrud forgæves havde tilbudt Forhandling, hvorfor vi ikke var klar over Hensigten med Firmaets Udtalelser, men foreslog at optage en Forhandling om hele Spørgsmaalet for at faa mulige Misforstaaelser fjernede.

Hvorvidt denne Forhandling vil vise sig at være Indledningen til en Realitetsforhandling om Konfliktens Afslutning, kan paa nuværende Tidspunkt ikke siges, men Organisationen har for sit Vedkommende ved det foretagne Skridt paany vist, at der fra vor Side stadig er Villighed til at søge Striden bilagt, naar dette kan ske paa en for vore Medlemmer antagelig Basis.

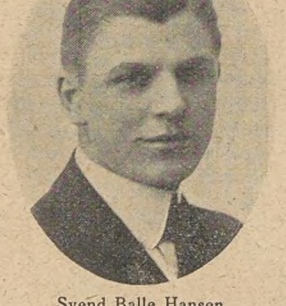
Saalænge dette endnu ikke er sket, opretholdes Blokaden fortsat overfor C. Loehrs Fabriker, Fredericia, ligesom dette er Tilfældet for alt Arbejde vedrørende Firmaet, selv om dette udføres paa A/S De danske Oliemøller og Sæbefabrikers Kontorer, Lyngbyvej 11—13, København.

Jens Johansen.

†

Svend Balle Hansen.

ET af Nakskov Afdelings interesserede Medlemmer Svend Balle Hansen, der efter et Rekreationsophold i Norge havde taget Ophold paa »Borshøjgaard«, for der yderligere at hente Sundhed og Styrke, blev her et Offer for Badningen.

Svend Balle Hansen.

Han begravedes paa Tibirke Kirkegaard under Deltagelse fra Forbundet, Københavns Afdeling og Gæsterne paa »Borshøjgaard«.

Med Svend Balle Hansen har Afdelingen mistet et Medlem, der ganske vist ikke tog Del i Ledelsen, men som fra de Stillinger han har beklædt, altid har varetaget Organisationens Interesser og talt vor Sag.

En god Kammerat, en dygtig og begavet ung Mand er her gaaet bort.

Ære være hans Minde!

Nakskov, i Juni 1925. J. L. Hesselgreen.

En Tak!

Da jeg Mandag den 15. ds. kom til »Borshøjgaard«, hvor min forulykkede Søn havde taget Ophold efter sin Hjemkomst fra Norge, blev jeg modtaget af samtlige Gæster under Flaget paa halv Stang. Som Modtagelsen var ogsaa Samværet de paafølgende Dage præget af hjertelig og forstaaende Deltagelse, og der blev fra alle Sider vist mig fremmede en Hjælpsomhed og Venlighed, som jeg aldrig vil glemme.

Og ved Begravelsen slog alle Gæsterne med Hovedkasserer Julius Hansen og Formand Gustav Pedersen Kreds om Graven paa Tibirke Kirkegaard, og da den gribende Jordefærd var endt, sagde Formanden i nogle velvalgte Ord Farvel til det afdøde Medlem, hvis Minde og Gravsted Foreningen vil værne om.

For alt dette, for hvert venligt Ord, for hver kærlig Haandsrækning kan jeg ikke noksom takke, og jeg fik et smukt Minde om H. K. at rejse hjem med.

Mangfoldig Tak!

Nakskov, Juni 1925. S. Hansen,
Handelsskoleforstander.

Storkonfliktens Afslutning.

DEN største Arbejdskonflikt, vort Land nogensinde har været ude for, og — i Forhold til Landets Størrelse — den største Arbejdskonflikt i Verden, er efter 11 Ugers Forløb afsluttet med en uomtvistelig Sejr for Arbejderne og deres Sammenhold.

Fra Arbejdsgiverforeningens Side er Kampen — efter hvad der er oplyst — allerede tilrettelagt for over et Aar tilbage i Tiden, og man havde sikkert tænkt sig, at det ved Hjælp af Lockouten i Løbet af ganske kort Tid vilde være muligt at bryde Arbejdernes Modstand og gennemføre de med Brask og Bram forkyndte Krav om Nedskæringer af Lønningerne indtil 12 pCt. uden Hensyn til Prisernes fortsatte Stigning.

Lockoutens Udfald har grundig gjort disse Forhaabninger til Skamme og har paa effektiv Maade understreget, at Lockouten ikke mere er det skarpe Vaaben overfor Arbejderne, som man hidtil har ment. Alene dette er vel Kampen værd, thi det vil forhaabentlig forskaane Arbejderne og Samfundet for Arbejdsgivernes stadige Lockouttrusler, der efterhaanden var blevet permanent tilbagevendende Aarsbegivenheder.

Men udover dette Resultat kan Arbejderne med Stolthed pege paa, at de har faaet gennemført de Fordringer, de med megen Moderation opstillede forud for Kampens Udbrud, men som Arbejdsgiverne blankt forkastede: Dækning for Dyrtidsstigningen og Forhøjelse af de laveste Lønninger. Lad saa være, at Hr. Langkjær stiller et Regnestykke op, hvorefter der i tabt Arbejdsløn og Understøttelse er sat mere til, end der er vundet. Bortset fra, at Opstillingen ikke giver det rette Billede af Forholdene, maa man erindre, at Gevinsten ikke altid kan maales ud i Kroner og Ører, og at det ikke netop behøver at være et Udtryk for Sejrens Betydning, om der er Ballance mellem Gevinst og Omkostninger rent pengeligt set.

Netop i dette Tilfælde er der utvivlsomt Grund til at mene, at Sejren ikke er for dyrt købt, thi denne Konflikt har bidraget i høj Grad til at stille Forhold og Personer paa Plads og bringe visse ærede Medborgere indenfor Arbejdsgivernes Lejr ned paa Jorden igen fra det luftige, men usikre Stade, de hidtil havde placeret sig paa. Og den Lære, man fra den Side har faaet indprentet om, at den danske Arbejderklasse ikke lader sig besejre i sin Kamp for bedre Vilkaar, den skal nok vise sig at være værd adskilligt flere Penge, end Konflikten har kostet Arbejderne.

Derfor er det kortsynet at mene eller lade sig indbilde, at man altid staar sig ved forud ved Reguladetri at gøre op, om det pengelige Udbytte staar lige i Forhold til de økonomiske Ofre. Kampen staar nok saa ofte om Principper og taktiske Spørgsmaal, som mange vil anse for Smaatterier, men som i det lange Løb kan betyde mere end 2 Øre fra eller til i økonomisk Gevinst.

Naar Arbejderne i denne gigantiske og langvarige Kamp har formaaet at holde ud og vinde Sejr, skyldes det udelukkende deres Solidaritet baade indbyrdes herhjemme og med deres Fagfæller i andre Lande. Heraf kan vi Handels- og Kontormedhjælpere drage Eksemplet til Efterfølgelse, thi Storkonfliktens Resultat er det bedst tænkelige Bevis paa Organisationens Magt og Sammenholdets Betydning. Overfor disse Kræfter maatte Arbejdsgiverne strække Gevær og frafalde deres urimelige Krav.

Det er nævnt, at Arbejdskonflikten omfattede ca. 125,000 Arbejdere, og i Betragtning heraf samt af dens Langvarighed, ca. 11 Uger, er det glædeligt at konstatere, at kun et ganske forsvindende Antal af vore Medlemmer har optaget nedlagt Arbejde. Det drejer sig ialt kun om ca. en Snes Medlemmer, som naturligvis straks er blevet ekskluderede, og deraf er de 12 fra et enkelt Firma.

Med dette Tal for Øje tør man trygt sige, at der hos vore Medlemmer er en voksende Forstaaelse af deres organisatoriske Forpligtelser overfor andre Arbejdere, hvilket atter turde være et Tegn paa, at Handels- og Kontormedhjælperne efterhaanden er naaet til Erkendelse af deres Stilling som Lønarbejdere, sideordnet med andre Arbejderkategorier. Der er saa meget mere Grund til at glædes over vore Medlemmers loyale Holdning, som det maa erindres, at der fra Arbejdsgivernes Side har været lagt et stærkt Pres paa Medhjælperne for at faa dem til at tage fat, hvor Arbejdet laa stille, navnlig hvor Fortsættelsen af Forretningens Drift beroede paa fortsatte Tilførsler. Det tjener derfor vore Medlemmer til Ære, at de afviste noget saadant paa Trods af, at deres Eksistens ofte afhang heraf og uanset den store Arbejdsløshed i Faget, der gjorde dem lettere at erstatte.

For os bør Storkonflikten blive et Symbol paa, hvad de smaa og svage i Samfundet betyder, naar de forener sig og staar sammen om deres Krav. Lad os bringe den Lære videre ud til de Kolleger, der endnu staar udenfor vore Rækker, og lad os gøre dem klart, at ogsaa vi vil være i Stand til at forbedre vore Forhold, om vi til Gavns nemmer Sammenholdets simple Lære.

Repræsentantskabsmøder i Forbundet og Arbejdsløshedskassen.

SØNDAG den 24. Maj afholdtes i »National«s Selskabslokaler, København, de ordinære, aarlige Repræsentantskabsmøder i Arbejdsløshedskassen og Forbundet.

Arbejdsløshedskassens Repræsentantskabsmøde aabnedes Kl. 10 Formiddag af Formanden Jens Johansen, der bød Velkommen og mindede om den vanskelige Situation, Arbejdskrigen medfører, saavel for Organisationen som for de enkelte Medlemmer. Udtalte Ønsket om, at Dagens Møder maatte medvirke til at fremme det Arbejde og de Interesser, Forsamlingen var sat til at varetage, og gav Udtryk for Haabet om, at der snart vilde indtræde roligere Forhold paa Arbejdsmarkedet. Oplyste sluttelig, at Løwenstein Petersen siden sidste Møde var udtraadt af Repræsentantskabet og bød den indtraadte Suppleant, C. G. Christoffersen, København, Velkommen.

Det forelagte Forslag til Forretningsordenen vedtoges, hvorefter Chr. Skjolding valgtes som Ordstyrer og Harald Heie som Sekretær. Ordstyreren foretog Navneopraab, hvoraf fremgik at Peter Wraae, Gustav Rathe og Aage Jepsen var fraværende med anmeldt Forfald.

Formandens Beretning.

Jens Johansen henviste til, at den igennem flere Aar kendte permanente store Arbejdsløshed har holdt sig i det Aar, Beretningen omfatter, til Trods for at Erhvervskrisen i nogen Grad maatte siges at have lettet. Den danske Valuta er bedret betydeligt, og den Forbedring af Kronen, der derigennem finder Sted, vil sikkert i det lange Løb virke gavnligt for Erhvervslivet. Aaret begyndte med et Antal arbejdsløse Medhjælpere paa 1006, og der fandt derefter en gradvis Nedgang Sted indtil Oktober, hvor Antallet var 813, men derefter har der paany fundet en Stigning Sted, og ved Udgangen af Marts Maaned er de lediges Antal højere, nemlig 1059, end ved Aarets Begyndelse. Hertil har selvsagt Lockouten bidraget.

Som Følge af de Forandringer, der har fundet Sted i de Arbejdsløses Antal, ophørte Faget fra 1. Juli at være Krisefag, men da Stigningen paany indtraadte, blev Faget fra 1. Januar igen anerkendt som Krisefag med Ret til at udbetale ekstraordinær Understøttelse.

Afdelingsantallet er det samme som ved Aarets Begyndelse, nemlig 106, idet der er oprettet 2 Afdelinger, nemlig Fakse og Københavns Vejer-, Afskriver- og Speditionsmedhjælper-Afdeling, medens de smaa Afdelinger i Østvendsyssel og Nibe er ophævede og deres Medlemmer overført til Direkte Afdeling. Ogsaa Medlemsantallet er det samme som ved Aarets Begyndelse, saaledes at Nedgangen i Medlemsantallet nu er standset. Fremtiden tegner sig derfor noget lysere for Kassen, og det tør formodes, at det kommende Aar vil bringe fornyet Fremgang.

Arbejdsløshedskassens financielle Stilling er særdeles gunstig, idet der i Aarets Løb har været et Driftsoverskud paa 194,000 Kr., hvorved det Underskud, der overførtes fra forrige Regnskabsaar, er forvandlet til et Overskud paa ca. 168,000 Kr. Samtidig er Kassens Statslaan nedbragt med 41,000 Kr. til ca. 98,000 Kr., saaledes at Kassen nu er begyndt at opspare den i Arbejdsløshedsloven forlangte Reservefond.

Formanden gav derefter forskellige Oplysninger om Administrationen og oplyste derunder, at der var averteret i de førende Blade angaaende Pladsanvisningen, hvilket havde haft udmærkede Resultater. Til Pladsanvisninger er ifølge de paa Hovedkontoret foreliggende Oplysninger for hele Aaret anmeldt 427 Pladser og besat 334, men Beretningerne fra Provinsen indgik meget mangelfuldt, saaledes at Tallene i Virkeligheden var betydelig højere.

Til Slut gav Formanden Beretning om de førte Forhandlinger angaaende Arbejdsdirektoratets Krav om Ændringer i Vedtægten med Hensyn til Kontingentet, idet han oplyste, at Direktoratet havde frafaldet det af det ekstraordinære Repræsentantskabsmøde forkastede Forslag om øjeblikkelig Ændring af Vedtægten, saaledes at Sagen vil komme til Behandling paa Delegeretmødet i Efteraaret og fik en saadan Form, at nogen reel Kontingentforhøjelse heller ikke til den Tid skulde foretages.

Hovedkasserer Julius Hansen supplerede Formandens Beretning med forskellige detaillerede Oplysninger angaaende Arbejdsløshedsforholdene og Kassens Udbetalinger i det forløbne Aar. Det samlede Antal Begæringer om Arbejdsløshedsunderstøttelse havde udgjort 1778, hvoraf kun 44 af forskellige Grunde var nægtet. Det samlede Antal Karensdage har været 8791, medens der er bevilget Understøttelse for 89,496 Dage eller gennemsnitlig 7458 Dage pr. Maaned. Der har fundet en meget stærk Forskydning Sted af Understøttelsen fra den laveste Sats til de 2 højere Satser, saaledes at ca. Halvdelen af de understøttede Medlemmer fik udbetalt Understøttelse efter den midterste Sats.

Det største Antal af de vedtægtsmæssigt understøttede Medlemmer har været i Provinsen, idet der gennemsnitlig for hele Aaret har været 198 ledige pr. Maaned mod 154 i København. Af de ledige er 73,6 pCt. Mænd og 26,4 pCt. Kvinder, og Ledigheden falder væsentligst paa Kolonial-, Kontor- og Manufakturfaget.

Det viser sig, at et betydeligt Antal Medlemmer stadig gaar længe ledige, saaledes som det fremgaar af nedennævnte Oversigt over Antallet af understøttede Dage, og Oversigten omfatter endda ikke Medlemmer, der har opbrugt deres Understøttelse:

Antal Dage	1	8	15	22	29	36	43	50	57	64	71	78	85	92	99	106
	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70	77	84	91	98	105	o. derov.
Antal Medl.	49	94	115	176	76	95	97	151	58	310	47	61	18	22	236	23

Ekstraordinær Understøttelse er kun ydet i Maanederne April—Juni og Januar—Marts og gennemsnitlig til 439 Medlemmer pr. Maaned. Tilsammen er der udbetalt ca. Kr. 83,000,00 i disse 6 Maaneder. Arbejdsløshedsprocenten, der 9,39, altsaa omtrent den samme.

Beretningen godkendtes.

Administrationstilskud til Afdelingerne.

Paa Hovedbestyrelsens Vegne foreslog Hovedkassereren at fordele Kr. 3500,00 i Administrationstilskud til Afdelinger, hvis gennemsnitlige Medlemsantal i Aarets Løb har udgjort mindst 100, idet der som Grundlag regnes med ca. 35 Øre pr. Medlem, dog med Hensyntagen til, om Afdelingen paa anden Maade modtager Tilskud til Administrationen.

Efter at der mellem Svend Jensen og Hovedkassereren var vekslet forskellige Bemærkninger, vedtoges Forslaget enstemmigt.

Regnskabet.

Hovedkassereren forelagde og gennemgik Regnskabet for 1924—25. Dette balancerede med Kr. 463,631,32 og udviste en Kontingentindtægt paa Kr. 267,616,00, medens Statstilskudet andrager Kr. 122,890,00 og Kommunetilskudet Kr. 58,837,34. Hertil kommer forskellige andre Indtægter ved Salg af Medlemsbøger, Refusion af Understøttelse, Renter m. v. til et samlet Beløb af ca. Kr. 14,000,00.

I Understøttelse er tilsammen udbetalt Kr. 211,983,00, hvoraf dog Kr. 3365,00 refunderes af Arbejdsløshedsfonden for Skoleunderstøttelse. Regnskabet sluttede som tidligere nævnt med et Overskud paa Kr. 167,789,48, medens Statslaanet paa Status er opført med et Restbeløb paa Kr. 98,705,46.

Søren Andersen rettede et Par Forespørgsler, som Hovedkassereren besvarede, hvorefter Regnskabet godkendtes.

Derefter vedtoges det at bibeholde de nuværende Lønninger for Tillidsmændene med den paa sidste ordinære Møde fastsatte Dyrtidsregulering, og endelig bemyndigedes Forretningsudvalget til at vælge Repræsentanter til Arbejdsdirektørens Aarsmøde.

Forbundets Repræsentantskabsmøde.

Forsamlingen konstituerede sig derpaa som Forbundets Repræsentantskab, idet man vedtog samme Forretningsorden og genvalgte de samme Tillidsmænd.

Forretningsfører Jens Johansen gav forskellige Oplysninger, navnlig af faglig Natur og væsentligst omfattende Lockout-Situationen, ligesom han omtalte Hjælpefondens Virksomhed, der gik støt og rolig fremad.

En Resolution fra Forsikrings-Afdelingen i København angaaende Regnskabet oplæstes og toges til Efterretning.

I Diskussionen, der ligeledes væsentligst samlede sig om Lockouten, deltog J. L. Hesselgreen, Jens Nielsen og Th. Hansen, hvorefter Forretningsføreren replicerede.

Det vedtoges at fastsætte Tillidsmændenes Lønninger paa samme Maade som sket for Arbejdsløshedskassens Vedkommende, hvorefter Ordstyreren hævede Mødet Kl. 12½ med Ønsket om fortsat Fremgang for Organisationen.

Forbundets Jubilæumskongres.

I Juni Maaned er der til Afdelingerne udsendt Indkaldelse til Forbundets 9. ordinære Kongres, der afholdes i Arbejdernes Forsamlingsbygning, Amaliegade, Aarhus, i Dagene 20.—23. September. Samtidig afholdes ordinært Delegeretmøde i Arbejdsløshedskassen.

Kongressen afholdes i Forbindelse med 25-Aarsdagen for Forbundets Oprettelse, og i den Anledning vil der paa selve Stiftelsesdagen den 23. September blive afholdt en Jubilæumsfest, hvori samtlige Kongresdeltagere forventes at ville deltage. Muligvis vil Kongressens Forhandlinger ogsaa først kunne tilendebringes paa denne Dag.

Der er foreløbig udgaaet Indbydelse til Internationales Hovedbestyrelsesmedlemmer, og det forventes, at disse alle vil komme til Stede paa Kongressen, ligesom Broderforbundene i Skandinavien formentlig ogsaa vil efterkomme Indbydelsen til at lade sig repræsentere. Derudover vil der blive indbudt en Del Gæster fra Indlandet, saavel til Kongressen som til Jubilæumsfesten, ligesom der foruden Medlemmerne antagelig vil blive Lejlighed til for tidligere Medlemmer, der f. Eks. paa Grund af ændret Livsstilling har maattet forlade Organisationen, til at deltage i denne Fest.

Kongressen finder Sted i Aarhus, hvor det stiftende Delegeretmøde ogsaa afholdtes for 25 Aar siden.

Landsmøde i Norges Handelsfunktionærers Forbund.

Norges Handelsfunktionærers Forbund afholder sit ordinære Landsmøde i Tønsberg den 16.—18. Juli, og paa den meget omfattende Dagsorden, der foreligger for Mødet, staar en Række meget betydningsfulde Sager.

Blandt disse er Forslag fra en Afdeling om at opbygge Forbundet paa Kredsforbund samt Forslag til Love og Arbejdslinier for lokale Fællesorganisationer, hvor der i en By bestaar flere Brancheforeninger. I Forbindelse med disse Forslag maa ogsaa ses Forslag om Lokalafdelingernes Samarbejde med de lokale Arbejdernes Fællesorganisationer og Ansættelse af 1 a 2 faste Sekretærer, der dels skal benyttes i Agitationsarbejdet og bistaa med det faglige Arbejde.

Der stilles desuden Forslag om nye Love for Forbundet, ligesom det fra tidligere Landsmøder kendte Forslag om Indmeldelse i Arbejdernes faglige Landsorganisation (De samvirkende Fagforbund) atter fremsættes fra Afdelingsside.

Ogsaa den Del af Forbundets Virksomhed, der vender over mod Lovgivningsmagten, kommer til Behandling ved Forslag, der gaar ud paa at kræve en Lærlingelovgivning, som man hidtil har savnet i Norge, men haardt har nødig. Og dertil kommer det brændende Spørgsmaal om Mindstelønsloven, der baade har Tilhængere og Modstandere blandt Organisationens Medlemmer. Behandlingen af Forbundets Standpunkt til en evt. Forlængelse af denne for Norge særegne Lov vil sikkert give Anledning til livlige og bevægede Meningsudvekslinger.

Foruden forskellige administrative Forslag, tager Spørgsmaalet om evt. Udskrivning af Ekstrakontingent til Arbejdsløshedskassen Sigte paa det financielle Spørgsmaal, og endelig kommer hertil Valgene af Tillidsmænd, hvor navnlig Formandsspørgsmaalet er af megen Vigtighed, idet det vil erindres, at den tidligere Formand Fridthjov Nilssen afgik ved Døden i September Maaned i Fjor, hvorefter Viceformanden B. Eckblad har varetaget Forbundets Anliggender.

Landsmødets Dagsorden frembyder saaledes tilstrækkeligt Arbejdsstof for de 3 Dage, Mødet varer, men desuagtet vil Deltagerne faa Lejlighed til at foretage forskellige Udflugter og samles under mere selskabelige Former.

Der er fra vore norske Kolleger tilgaaet vort Forbund Indbydelse til at lade sig repræsentere, og Hovedbestyrelsen har valgt Hovedkasserer Julius Hansen hertil. Det er desuden muligt, at Forretningsfører Jens Johansen vil komme til Stede paa Landsmødet som Repræsentant for den internationale Organisation.

Vi udtaler Ønsket om, at Norges Handelsfunktionærers Landsmøde maa blive et Udtryk for en enig og maalbevidst Organisation, og at de Beslutninger, der træffes, maa blive til Gavn og til yderligere Fremgang for vore norske Standsfællers Sammenslutning.

Arbejdsløshedskassernes Virksomhed.

AF Arbejdsdirektørens Beretning angaaende Arbejdsløshedskassernes Virksomhed i Regnskabsaaret 1923—24 skal vi nedenstaaende fremhæve en Del Oplysninger.

Medlemsantallet i samtlige Kasser var ca. 256,000 — eller ca. 4000 større end i Fjor, — hvoraf ca. 85 pCt. er Mænd og ca. 15 pCt. Kvinder. Tilgangen er dog ikke jævnt fordelt over alle Kasser. Tværtimod havde 33 Kasser en gennemsnitlig Nedgang paa 4,6 pCt., 15 en Fremgang paa fra 1—5 pCt., 3 paa 5—10 pCt. og 4 en Fremgang paa fra 10—15 pCt.

I Understøttelse var udbetalt et Beløb paa 17,3 Millioner Kr. eller ca. 68 Kr. pr. Medlem, og øvrige Udgifter, derunder Arbejdsanvisning, Henlæggelse i Arbejdsløshedsfonden, Administration o. lign., var 1,8 Mill. Kr. Indtægterne udgjorde 24 Mill. Kr. eller 5,8 Mill. mindre end i Fjor.

Den gennemsnitlige Formue udgør nu 23 Kr. pr. Medlem, men Forholdene er ogsaa i saa Henseende meget forskellige fra Kasse til Kasse. Der findes 54 med en Formue paa over 5 Kr. pr. Medlem, men disse 54 Kasser repræsenterer kun 48,2 pCt. af det samlede Antal Medlemmer. Desuden findes 13 Kasser repræsenterende 51,8 pCt. af Medlemsantallet med en Minusformue fra 5—200 Kr. pr. Medlem. Det er saaledes de store Kasser, omfattende Flertallet af de arbejdsløshedsforsikrede Medlemmer, der er daarligt økonomisk stillet, som Følge af de vanskelige Kriseaar og dermed følgende store Forpligtelser.

I Aarets Løb har Kasserne tilbagebetalt 1,8 Mill. Kr. af deres Gæld til Statskassen, men endnu udgør Gælden 9,7 Mill. Kr.

Antallet af understøttede Medlemmer, der forrige Aar udgjorde 124,000 er gaaet ned til 106,000, og der er en Nedgang i Antallet af understøttede Dage fra 6,4 Mill. til 5,5 Mill., saaledes at Antallet af understøttede Dage pr. understøttet Medlem har udgjort 52 mod 51 forrige Aar. Den gennemsnitlige Dagpengeunderstøttelse, der i 1922—23 var 3,05 Kr. var i Beretningsaaret 3,07 Kr.

Endelig skal bemærkes, at Nedgangen i samtlige ledige Dage er betydelig stærkere, nemlig fra 12,3 Mill. til 9,6 Mill., hvilket er Udtryk for, at Ledigheden har været betydelig mindre i 1923—24 end i foregaaende Regnskabsaar.

Det ses tydeligt deraf, at Kasserne i Forhold til det samlede Medlemsantal havde 38 ledige Dage pr. Medlem mod 48 Dage Aaret forud.

De direkte Medlemmer og Kongressen.

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds 9. ordinære Kongres afholdes i Arbejdernes Forsamlingsbygning i Amaliegade, Aarhus, i Dagene 20.—23. September d. A. i Forbindelse med Forbundets 25-Aars Jubilæum.

I Overensstemmelse med Lovenes § 21 danner de direkte Medlemmer en Afdeling for sig og er som saadan repræsenteret paa Kongressen. Efter den direkte Afdelings nuværende Medlemsantal skal der efter Repræsentationsreglerne vælges 1 Repræsentant.

Forslag hertil bedes fremsat i Dansk Handels- og Kontormedhjælper Tidende for 1. August. Stemmesedler vil senere blive udsendt fra Hovedkontoret. Repræsentanternes Rejseudgifter og Diæter (se § 23) afholdes af Forbundet.

Modtagne Bøger.

AMERIKA i Billeder og Tekst ved Roger Nielsen (H. Aschehoug & Co.s Forlag) foreligger nu afsluttet som et anseeligt og rigt illustreret Værk om Amerika. Det rige Billedstof — 1020 større og mindre Billeder efter originale Fotografier — er ganske enestaaende i Verden. Hovedvægten er lagt paa Billedstoffet, der belyser alle Sider af Livet i Amerika, Indianernes Tilværelse, Naturen, Dyreverdenen, Forretningslivet, Landbruget m. m. og desuden giver Teksten dels en Oversigt over Amerikas Historie og Udvikling og dels en Forklaring af de nuværende politiske, sociale og økonomiske Forhold i det store Land.

Et fortræffeligt Værk af en Mand, der efter 13 Aars Ophold i Amerika sidder inde med et enestaaende Kendskab til sit Emne.

Meyers Vareleksikon (H. Aschehoug & Co.s Forlag) foreligger nu ogsaa afsluttet. Nogen egentlig Anbefaling af denne udmærkede Haandbog, der nu er udkommen i fjerde Udgave, maa betragtes som overflødig. For enhver Forretningsmand er Meyers Vareleksikon med sine udførlige Oplysninger om Varernes Art, Oprindelse, Tilvirkning og Omsætningsforhold af uvurderlig Betydning, saa vist som Varekundskab i vor Tid er ganske uundværlig for den Handelsmand, der vil gøre sig gældende i sit Fag.

Den bør absolut findes paa enhver Medhjælpers Boghylde.

Bruun's Rentetabeller, udarbejdet og udgivet af Eskil Ley Bruun. Formaalet med Tabellerne har været at skabe en nyttig Haandbog for enhver, der beskæftiger sig med Rente eller Discontoberegning, og der er særlig lagt Vægt paa at gøre Systemet saa enkelt og letfatteligt som muligt. Dette Formaal er fuldtud naaet, og det er lykkedes Forfatteren at samle 1 Rentesats paa 4 Sider, hvor man hidtil har anvendt 36.

Bruuns Rentetabeller har allerede fundet Indpas i en Mængde Banker og Sparekasser og kan ligeledes anbefales Forretningsfolk, der beskæftiger sig med Renteberegning.

Regnestaven, Anvisning til bruk av —, ved Maskiningeniør H. A. Jørgensen, Horten (H. Aschehoug & Co.) Bogen giver Anvisning paa Afbenyttelse af den af Ingeniøren og andre meget anvendte Regnestav, der findes i forskellige Udgaver, men behandler i Hovedsagen A. W. Fabers Regnestav.

Conto pro diversi.

HANDELSSKOLESTIPENDIER.

Ifølge Meddelelse fra Erhvervsministeriet er der ved Finansloven for Finansaaret 1925—26 til Understøttelse af unge, uformuende Elevers Ophold ved og Uddannelse paa Handelsskoler bevilget et Beløb af ialt 48,000 Kr. Af Beløbet skal 4000 Kr. anvendes til Understøttelse af Elever paa Niels Brocks Handelsskole i København, fortrinsvis fra Provinsen, og 4000 Kr. til Landhandelslærlinge, som søger Undervisning paa en Oplandsskole eller en anden Skole for Handelslærlinge (Aftenskole). Af de resterende 40,000 Kr. tildeles 35,000 Kr. fortrinsvis handelsuddannede unge Mænd og Kvinder i en Alder fra 17 til 25 Aar, medens 5000 Kr. — under Forudsætning af, at Vedkommende iøvrigt findes kvalificeret — fortrinsvis tildeles Elever uden forudgaaende Handelsuddannelse.

I Understøttelse tildeles der ordentligvis Elever i Skoler for Handelsmedhjælpere Halvdelen af Betalingen til Skolen for Undervisningen paa det paagældende Kursus samt 40 Kr. pr. Maaned i Opholdspenge. For Landhandelslærlinge fastsættes Understøttelsen ordentligvis saaledes, at den kan dække Lærlingens direkte Udgifter ved Skolebesøget i det Tidsrum, Undervisningen varer.

Naar Ansøgningen er forsynet med Attest om Uformuenhed, er Stempling ufornøden, i andet Fald skal den forsynes med Stempel til 1 Kr.

Skema til Ansøgning om saadan Understøttelse udleveres ved personlig eller skriftlig Henvendelse til Direktøren for Handelsskoleundervisningen (Grundtvigsvej 18, København. V.), til hvem Ansøgninger indsendes. Ansøgningsfristen for Ansøgere, der ønsker at indtræde i Skoler for Handelsmedhjælpere i Efteraaret 1925, udløber den 1. August d. A. For Landhandelslærlinge, som vil søge Undervisning paa en Oplandsskole eller en anden Skole for Handelslærlinge (Aftenskole) i Skoleaaret 1925—26, udløber Fristen den 1. Oktober d. A. Skemaer kan desuden faas ved Henvendelse til Forbundets Hovedkontor.

NODERNE TIL MEDHJÆLPERMARCHEN.

I Omtalen heraf har der i sidste Nr. af Bladet indsneget sig den beklagelige Fejl, at Teksten til Marchen er angivet som: Fremad det lyder —. Vald. Pedersens Medhjælpersang er imidlertid den bekendte: Medhjælpere fra Butik og Kontor, og det er til denne Tekst, Noderne er genfremstillede.

Vi opfordrer Afdelinger og Medlemmer til at anskaffe Marchen. Prisen er som bekendt kun 1 Kr. pr. Eksemplar.

EN RASK DAAD.

Fra Næstved Afdeling indberettes til os, at to af vore Medlemmer, Repræsentant Thomsen, Afdelingens tidligere Formand samt Manufakturmedhjælper Robert Hansen Søndag den 8. Juni har reddet et Menneske fra at drukne.

Næstved-Bladene refererer Begivenheden og oplyser, at der den paagældende Eftermiddag var søgt en Del Mennesker til Bisserup Strand for at bade. Pludselig hørtes Raab om Hjælp fra 6—7 Karle, der var et Stykke ude i Vandet, men da de raabte op under Badningen varede det lidt, inden Badegæsterne paa Land blev klar over, hvor alvorlig Fare der var. Vore to Medlemmer sprang i Vandet og efter ganske kort Søgning lykkedes det Thomsen at faa fat i den druknende, og ved fælles Hjælp fik de ham bragt i Land.

Det var en 20-aarig Karl, som var gaaet til Bunds og havde været under Vandet i ca. 5 Minutter, saa der var intet Tegn paa Liv, da han, ganske blaa over hele Kroppen, blev lagt paa Strandbredden. Redningsmændene gav sig straks til at arbejde, men i over to Timer foretoges Oplivningsforsøg, uden at man vidste, om det vilde lykkes at redde Karlen. Han bragtes derpaa til Rude Sygehus, men først Mandag Morgen kom han til Bevidsthed.

Naar det lykkedes at frelse den paagældende Karls Liv, skyldes det saaledes udelukkende vore Medlemmers heltemodige Bedrift.

HANDELSRETTEN.

Fra Holstebro meddeles, at vort Medlem, Bogholder E. Knudsen, hvis Funktionstid som handelskyndigt Medlem af Handelsretten var udløbet i Aar, paany har modtaget Udnævnelse og altsaa fortsætter sit Tillidshverv.

ORGANISATIONENS MAGT.

En Mand havde en trofast, gammel Kusk, der havde tjent ham i adskillige Aar. En Dag, da de kørte hen ad Landevejen, saa Kusken en Bi, der sad paa en Blomst, og for at vise sin Færdighed i at ramme slog han med Pisken efter den. Bien faldt død til Jorden.

Lidt efter saa han en anden Bi, langede ogsaa ud efter den og slog den lige saa behændigt ihjel.

Men saa fik Manden, i hvis Tjeneste Kusken var, Øje paa en hel Hvepserede for Enden af en Trægren.

— Lars, sagde han til Kusken, kan du ogsaa gøre det af med den?

— Nej, sagde Lars, for de er organiserede.

Løbende Konflikter.

Med nedennævnte Firmaer er Organisationen i Konflikt, hvorfor Firmaerne er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft:

A/S L. Lange & Co., Axelhus, Vesterbrogade 2 C, Kbhvn.

A/S Frichs, Aarhus.

A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosfatfabrik, Aalborg og Nørresundby.

Vald. Hommel, Lavendelstræde 5—7, København.

Farvefirmaet Beck & Jørgensen, Nørregade 13, Københavh.

Speditionsfirmaet F. C. Bentzon & Co., Frihavnen, Kbhvn.

Johan H. Bruhn, Hillerød.

C. Loehrs Fabriker, Fredericia.

Forinden Forholdene hos disse Firmaer maatte være ordnede paa en for os og vore paagældende Medlemmer tilfredsstillende Maade, er det forbudt vore Medlemmer at modtage Plads i disse.

Jens Johansen.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage. før Bladet skal udkomme.

Aabenraa. Afdelingen afholdt den 29. Maj ekstraordinær Generalforsamling paa »Hotel Danmark«, hvor Hr. Rejsesekretær Svend Rosendal var til Stede. Paa Dagsordenen var kun det vigtige Punkt: Ophævelse af Afdelingen eller Valg af ny Bestyrelse, da den gamle Bestyrelse vilde nedlægge Arbejdet og bestemt nægtede at modtage Genvalg. Hr. Rosendal holdt en glimrende Tale til Medlemmerne med det Resultat, at man straks gik til Valg af ny Bestyrelse, der blev som følger: Jens Jørgensen, Formand, Thomas Toft, Kasserer, Peter Sørensen, Andreas Hornbeck og Georg Petersen. Til Revisorer valgtes Chr. Ingstrup og Fr. Thomas.

Georg Petersen, Sekretær.

Aarhus. Generalforsamling afholdes **Onsdag den 15. Juli Kl. 8 Aften i Amaliegade** med **Dagsorden:** 1. Forhandlingsbogen. 2. Beretning. 3. Arbejdsløshedskassens Regnskab. 4. Forslag til Kongressen. 5. Eventuelt.

Derefter **Afdelingsgeneralforsamlinger** med Valg af Bestyrelsesmedlemmer i Henhold til Lovene.

Michael Nielsen.

Bogense. 28. April afholdtes ordinær Generalforsamling paa Bogense Hotel. Formanden aflagde Beretning, der godkendtes. Regnskabet, der balancerede med Kr. 1030,70, godkendtes. Formanden, Rudolph Andersen genvalgtes enstemmigt. Som Kasserer blev valgt Emil Johansen, Algade 90, med Suppleant Kaj Jepsen hos Boghdl. Ehlert. Som Revisor genvalgtes Hr. Kaj Jepsen og Frk. Agnes Nielsen. Efter Generalforsamlingen var der fælles Kaffebord, hvorunder drøftedes forskellige aktuelle Spørgsmaal.

Rudolph Andersen.

Esbjerg Afdeling. Generalforsamling afholdes paa Hotel Spangsberg, Onsdag den 15. Juli, Aften Kl. 8 med Dagsorden: 1. Virksomheden i Sommerhalvaaret. 2. Forslag til Kongressen. 3. Eventuelt.

Derefter holdes kvartaarlig Generalforsamling i Arbejdsløshedskassen med følgende Dagsorden: 1. Beretning og Regnskab for Arbejdsløshedskassen i April Kvartal. 2. Eventuelt.

Bestyrelsen.

Hammel. 27. April afholdtes Generalforsamling. Formanden aflagde Beretning, hvorefter Regnskabet oplæstes og godkendtes. Derefter foretoges Valg af Bestyrelse, hvortil følgende blev valgt: Aage Christensen (Formand), Henrik Nuppenau (Kasserer) samt Carl Olsen, Anna Jørgensen og Helga Thomsen. Til Suppleanter: Georg Lauritzen, Frk. Dagny Bach. Til Revisorer: Johannes F. Christiansen (Brugsforeningen). Poul Leo Bendt (Chr. Christensen).

Aage Christensen.

Hillerød. Cykleudflugt for Medlemmer med Damer til Nøddebo Kro **Tirsdag den 7. Juli.** Samling i Slotsgaarden Kl. 7,30 pr. Fælles Kaffebord og Dans til Kl. 12. Helsinge Afd. er indbudt og stor Tilslutning forventes.

Ord. Generalforsamling afholdes d. 9. Juli Kl. 8 paa Hotel »Kronprinsen« med følgende Dagsorden: 1. Valg af Dirigent. 2. Beretning. 3. Regnskabet. 4. Indkomne Forslag. 5. Behandling af Forslag til Kongressen. 6. Eventuelt.

Bestyrelsen.

Hjørring. Ord. Generalforsamling afholdes Tirsdag den 14. Juli, Aften Kl. 8½ pr. paa »du Nord«. Dagsorden: 1. Kvartalsberetning for Arbejdsløshedskassen. 2. Kvartalsregnskab for samme. 3. Forhandling om Forslag til Kongressen. 4. Eventuelt.

Bestyrelsen.

Holstebro. Afdelingen fejrede sin 15 Aars Jubilæumsfest Lørdag den 13. Juni. Hr. Svend Rosendal var til Stede og holdt en udmærket Festtale, som høstede mægtigt Bifald. Der blev samme Aften indmeldt en Del nye Medlemmer.

Steen Jacobsen, Formand.

Kolding. Ekstraord. Generalforsamling afholdes Onsdag den 8. Juli 1925 Aften Kl. 8 paa Palæhotellet. Dagsorden: Behandling af indkomne Forslag til Kongressen. — Forslag, der ønskes behandlede, maa indsendes til Kontoret, Klostergade 6, senest Lørdag den 4. Juli.

Samtidig afholdes ordinær kvartaarlig Generalforsamling i Arbejdsløshedskassen. Dagsorden efter Loven.

Bestyrelsen.

Nyborg. Ord. halvaarlig Generalforsamling afholdtes 11. Maj paa Hotel Nyborg. — Mødt var ca. 50 Medlemmer. Formanden bød Velkommen, og Rejsesekretær Svend Rosendal valgtes til Dirigent. Derefter aflagde Formanden Beretning, og Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 1855,46 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 58,31. Begge Dele godkendtes enstemmigt.

Til Formand genvalgtes Svenn K. Jensen og til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes O. Lein Jensen samt nyvalgtes Walther Oxbøl. Suppleanter blev Anders Christensen og Ernst Gierahn. Revisorerne og Revisorsuppleanterne genvalgtes.

Umiddelbart herefter afholdtes Generalforsamling i Arbejdsløshedskassen.

Generalforsamlingen sluttede med fælles Kaffebord, hvorunder Dirigenten udbragte et Leve for D. H. K. F.

M. Johansen, Sekretær.

Ringkøbing. Afdelingen afholdt ordinær Generalforsamling den 27. Maj hos Gæstgiver Jens Kabel. Til Dirigent valgtes Kommis V. Petersen. Formanden aflagde Beretning om Arbejdet i Vinterens Løb og omtalte den store Agitation, der havde været udfoldet. Derefter fremlagde Kassereren Regnskabet. Saavel Beretning som Regnskab godkendtes. Til Bestyrelsen nyvalgtes J. Hoxbro. Som Revisor genvalgtes Bogholder Aage Erichsen og i Stedet for Hr. Th. Skaaning, der ikke ønskede Genvalg, valgtes Kommis Nedergaard.

Under Eventuelt var Diskussionen meget interessant, og flere forskellige Emner blev drøftede. Generalforsamlingen var godt besøgt og sluttede med et fælles Kaffebord.

L.

Skive. Afdelingen afholdt den 14. Maj ord. Generalforsamling i Haandværkerforeningen. Formanden aflagde Beretning, hvoraf fremgik, at Afdelingen siden Oktober har haft 14 Indmeldelser; Medlemsantallet er steget til 87 Medlemmer pr. 1. April. Beretningen godkendtes. Kassereren fremlagde Regnskabet, som enst. godkendtes. Til Bestyrelsen nyvalgtes 42763 Axel Christensen, 55124 Joh. Mikkelsen, 57710 Axel Østergaard og 30291 Ejnar Dahl. Til Revisor valgtes 58086 Andr. Toft. 51227.

Den sorte Tavle.

To Strejkebrydere.

Det er med Beklagelse nærværende Meddelelse fremkommer om, at to Medlemmer af Nykøbing M. Afdeling:

56667 Ole Chr. Pedersen og
58215 Emil Lind,

har optaget Arbejde paa Margarinefabriken »Alfa«, Vejen, under Konflikten. Paa en ekstraordinær Generalforsamling har Afdelingen vedtaget at ekskludere disse »Samfundshjælpere«.

Chr. Breum,
Formand f. Nyk. M. Afdeling.

En daarlig Kollega.

Ved nærværende finder vi Anledning til at henlede Opmærksomheden paa, at Kolonialmedhjælper Henrik Paarup Hansen, ansat hos Købmand Viggo Andersen, har afsløret sig som en daarlig Kollega derved, at han trods gentagne Henvendelser har nægtet at betale sit Kontingent til Organisationen, hvorfor han har maattet slettes for Gæld med Restance fra 1. Februar.

Der er saa meget mere Grund til at fremdrage Hansen for Offentligheden, som han i afvigte Efteraar var særlig ivrig for at faa rejst en Lønsag overfor Købmændene i Hillerød, men Iveren kølnedes hurtig, da han erfarede Principalernes Standpunkt hertil, og Hansen har nu fundet det for godt helt at svigte sine Kolleger.

Til Gengæld anmoder vi disse om at have vor forhenværende Kollegas Navn i Erindring.

E. Carlo Petersen,
Formand for Hillerød Afd.

Medhjælper-Pensionater.

Fredericia.

Husk H. K.s eget Pensionat, Danmarksgade 10, 1. Sal.

Gode og hyggelige Lokaler — aabne hver Aften til Kl. 11.

Samlingssted for alle organiserede Medhjælpere.

Nakskov.

Handels- og Kontormedhjælpernes Pensionat med Samlingslokaler bringes i Erindring. Enhver organiseret Medhjælper bør spise i Afdelingens eget Pensionat. Værelser udlejes. Nr. Boulevard 32, Telefon 160.

Udg. af Forbundet. — Ansvarsh. Red. Jens Johansen, Gl. Kongevej 6. Kbhvn. B. — Trykt hos Anton M. Jensen, St. Kongensg. 75. Kbhvn. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 8. 1. August 1925. 25de Aargang.

NOGLE RETSBETRAGTNINGER.

DET koster Penge at skaffe sig Ret, herom vidner Tallene i Beretningen om Forbundets omfattende Retshjælpsvirksomhed. Det er ikke altid nok, at man har Ret, ofte maa man sætte sig i stor Udgift for gennem Domstolene at skaffe sig denne Ret respekteret, og hvor mange Handels- og Kontormedhjælpere, som har været udsat for Retsovergreb, vil være i Stand til paa Forhaand at afholde saadanne Udgifter, hvis de ikke havde Forbundets Støtte? Næppe mange!

— — —

Igennem Forbundets Retshjælp er siden 1911 indkasseret til vore Medlemmer ca. 140,000 Kr.; heraf falder alene paa de sidste 3 Aar ca. 62,500 Kr., men det har kostet Forbundet ca. 18,700 Kr. at inddrive dette sidste Beløb. Havde de paagældende Medhjælpere været uden Forbundets Støtte, vilde de have været ude af Stand til paa Forhaand at udrede Omkostningsbeløbet, og Størstedelen af de 62,500 Kr. vilde derfor sikkert uretmæssigt være forblevet i Principalernes Lommer.

Men Retshjælpens Virksomhed rækker langt udover det, der direkte inddrives; den Autoritet, Forbundet efterhaanden har skaffet sig ogsaa paa dette Omraade, og den Række Domme, der i Tidens Løb er afsagt, er i mange Tilfælde tilstrækkeligt til for Forbundet at ordne en Sag i Mindelighed uden Rettens Mellemkomst.

— — —

Det er vor Pligt at beskytte Medlemmernes Interesser, men en Betingelse er, at Medhjælperne kræver deres Ret og naturligvis først og fremmest lærer, hvad der er deres Ret.

Hvad dette sidste angaar, har vi ofte i Retssager set, at alt er saare dejligt ved Engagementets Indgaaelse, de fleste Aftaler gaar ud paa, at »det saamænd ikke er nødvendigt at have noget skriftligt« og »det skal vi nok blive enige om« o. s. v., og kommer der saa en Uoverensstemmelse, og det gør der jo i hvert Fald som Regel ved Opsigelse, skal hele Retsmaskineriet sættes i Bevægelse for at skifte Sol og Vind.

— — —

Vi har lige haft en Sag, hvor den eneste Aftale om Opsigelsesfrist var den, at Firmaet lovede at give »rigeligt Varsel«. Efter nogen Tids Forløb blev vort Medlem opsagt med 1 Maaneds Varsel; dette ansaa Firmaet for rigeligt, eftersom det kun mente sig pligtig at give 14 Dages Varsel. Ved Dom fik vort Medlem tilkendt Gage for yderligere 2 Maaneder, men Retssag vilde i dette Tilfælde være undgaaet, hvis der straks var blevet truffet en fast Aftale.

— — —

Gennem vore Overenskomster er fastslaaet Medhjælpernes Ret til Ferie, og ved Voldgiftskendelse er fastslaaet, at denne Ferie ogsaa skal ydes, selvom Fratrædelse sker i den Periode, hvori Ferien normalt falder. Vi har nu haft en Retssag mod et Firma, med hvilket vi ikke har Overenskomst. Sagen drejede sig om, at Firmaet paa et tidligt Tidspunkt havde fastlagt vort Medlems Ferie, men senere blev Vedkommende opsagt til Fratrædelse, en Maaned forinden Ferien skulde falde. Opsigelsen blev dog prolongeret en Maaned, men nu nægtede Firmaet at yde Medlemmet den tidligere bevilgede Ferie. Ved Sø- og Handelsretsdom fik vort Medlem tilkendt Erstatning for Afsavn af Ferie, og Firmaet blev endvidere dømt til at betale Sagens Omkostninger.

— — —

Det har hidtil været et Tvivlsspørgsmaal, hvorvidt en Principal er pligtig at refundere Medhjælperne de Udgifter, de maa afholde, naar de — paa Principalens Foranledning — skal foretage Rejse i

Anledning af Pladssøgning. Spørgsmaalet har nu været til Retsafgørelse, men Dommen er gaaet os imod, idet der siges, at da Firmaet ikke forud har lovet at afholde Udgifterne, kan de ikke forlanges refunderet.

Vi maa derfor nu tilraade vore Medlemmer forud at sikre sig, at Udgifterne i saadanne Tilfælde bliver refunderet, hvis man ikke vil udsætte sig for selv at maatte afholde dem.

— — —

Af disse enkelte Eksempler lærer vi, at det er det rigtigste i Forvejen at træffe tydelige Aftaler; herved vil mange Misforstaaelser kunne undgaas, men selv en tydelig Aftale kan naturligvis ikke forhindre Retsovergreb, og i saadanne Tilfælde vil Forbundet altid være parat til af al Kraft og med alle Midler at værne om Medhjælpernes Ret.

Om Risiko.

DET er sikkert kun de mest ukyndige, der endnu tror, at Grunden til, at mange Medhjælpere holder sig udenfor Organisationen, er disse uorganiseredes særlig gode Løn- og Arbejdsvilkaar.

Og besynderlig naive maa de være, der tror, at det er Trangen til en særlig individuel Frihed, der gør sig gældende hos de uorganiserede.

De Medhjælpere, der i deres Firmaer lader sig snære i Baand, saa de kun af Navn kender Begrebet aandelig og økonomisk Bevægelsesfrihed, vilde mindst af alle mærke det kollegiale Samarbejdes Baand.

Der var ganske vist en Tid, hvor nævnte Indvendinger mod Organisationen blev brugt.

Det var dengang, Medhjælperne endnu troede paa den af Principalforeningerne udsendte Parole om de langt bedre Lønninger, der kunde opnaas, hvor Medhjælperen stod frit overfor sin Principal, en Parole, der livligt efterplapredes selv af de Spækhøkere, der skulde have Medhjælperne næsten gratis.

Men den Tid er forbi, og den kommer ikke igen.

Medhjælperne vil nu lære mere og mere eftertrykkeligt, at den Tro har kostet dem umaadelig mange Penge.

De Tusinder af Medhjælpere, der har været udsat for den Haan, som mange Principaler i deres stupide Magtbrynde lægger for Dagen, naar de afviser selv de mest beskedne og rimelige Krav, eller naar de udnytter en given Mulighed for at fremskaffe billigere Arbejdskraft, de ved, at det, der faas af Velvilje fra den Side, kun lidet forslaar i Sammenligning med de Krav, der ligger, naar Udgiftsbudgettet skal gøres op.

Nej! Grunden til, at saa mange staar udenfor Organisationen, er næsten udelukkende den, at de frygter den Risiko, som Principalerne klogt har søgt at udmale for dem, der organiserer sig.

»Hvis vi organiserer os, bliver vi afskedigede«. Hvor ofte har vi, der søger at samle Medhjælperne, ikke mødt denne Paastand.

Det er her, Tampen brænder.

Medhjælperne er nemlig ogsaa bange for, at deres Kollеger skal svigte eller — endnu værre — være Spion for Chefen under selve det forberedende Organisationsarbejde.

Jeg skal nævne et Eksempel fra det praktiske Liv.

Under Arbejdet for at organisere Magasin du Nords Vesterbro-Afdelings Personale stod det klart, at Personalets Flertal hellere end gerne ønskede at blive Medlemmer for at faa en organisationsmæssig Ordning af Løn- og Arbejdsforholdene, der var meget slette.

Da skete det, som det saa ofte før er sket, at en eller anden Judas alarmerede Chefen og fortalte, hvad der var under Opsejling; og Chefen, hvis Samvittighed nok kunde fortælle ham, at de Vilkaar, han bød sit Personale, i høj Grad maatte friste det til at organisere sig, kaldte Medhjælperne ind — een ad Gangen — og lod dem forstaa, at de vilde falde i særlig Grad i Unaade, om de organiserede sig.

Samtidig blev Lønningerne en Smule forbedrede.

Nu kunde Medhjælperne jo nok forstaa, for det første, at de kun fik nævnte mindre Lønforhøjelser, fordi Chefen frygtede Organisationen, og for det andet, at der kunde være naaet langt mere, hvis de ikke havde ladet sig true til at standse Organisationsbestræbelserne; men de troede ikke paa hinanden. De turde ikke stole paa Sammenholdet og bøjede sig derfor paany under Aaget.

Risikoen ligger altsaa ikke i Principalernes Magt, thi den Dag Medhjælperne vil holde sammen, kan ingen Chef i en nogenlunde stor Virksomhed tvinge Personalet til at være uorganiseret, men i Medhjælpernes manglende Tillid til hinanden og i Frygten for de saakaldte Kolleger, der, for selv at komme frem, forraader deres Kammeraters Interesser.

Naar det imidlertid er saadan, at disse Forrædеres Gerning gør det muligt at snyde de danske Medhjælpere for Millioner hvert Aar, lad os saa aabne Kampen specielt mod dem.

Lad os faa slaaet fast, at den Type Medhjælpere ikke taales i ordentligt Selskab, og i samme Øjeblik fjernes enhver Risiko ved at organisere sig.

Enhver Stand, ethvert Fag har sine Forrædere, og Fagets sociale Standard afhænger af, hvordan disse Forrædere behandles.

Gustav Pedersen.

Det norske Forbunds 10. Kongres.

O. M. O. Moi valgt til Formand.

Navneforandring.

I Dagene 16., 17. og 18. Juli afholdt vort norske Broderforbund sin 10. Kongres i Tønsberg, Norges ældste By, beliggende ved Oslo-Fjorden i smukke Naturomgivelser.

Der var mødt Repræsentanter fra det ganske Land i et Antal af ca. 75. Vanskelighederne ved at samle Repræsentanter fra det norske Forbunds forskellige Afdelinger er i Forhold til de Vanskeligheder, vi kender her i Landet, meget store paa Grund af de lange Afstande og mange Steder daarlige Trafikmidler. Det maa derfor tages som Udtryk for en god Organisationsforstaaelse, naar det har været muligt i Landets sydligste Del at samle Repræsentanter helt oppe fra Nordlandet.

Paa Kongressens Bord forelaa mange vigtige Spørgsmaal til Behandling og Afgørelse. Beretningsaflæggelsen var meget udtømmende, og Behandlingen af de faglige Spørgsmaal prægede den fuldstændigt. Det er en Glæde at kunne sige, at denne Beretnings Diskussion gav Vidnesbyrd om, at den rent fagforeningsmæssige Tendens var udviklet ganske betydeligt siden de sidst afholdte Kongresser.

Forbundet havde, saaledes som det ogsaa har været Til-

fældet for den danske Organisation, været ude for Vanskeligheder, men ligesom det gaar vort Forbund nu, synes det ogsaa at skulle gaa det norske Forbund, nemlig at Nedgangen i Medlemsantallet er standset og en ny Fremgang begyndt, trods den ikke ringe naturlige Afgang, vore Organisationer altid har.

Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt, og nye Love vedtoges. Herunder fandtes en Bestemmelse om Kontingentforhøjelse.

Forbundets hidtidige Formand, Hr. B. Eckblad, der maatte træde til efter Fridthjov Nilssens Død, og som viste sig at være særdeles afholdt af Repræsentanterne fra det ganske Land, ønskede at træde tilbage fra Formandsstillingen. En af Forbundets tidligere Formænd, Hr. O. M. O. Moi, valgtes da som hans Efterfølger. Hr. Moi's mangeaarige Arbejde i Organisationen og hans Erfaringer fra tidligere Formandsvirksomhed er en Borgen for, at Organisationen vil gaa en Kongresperiode i Møde, som varsler godt for Forbundets Trivsel og Fremgang.

Kongressen vedtog at ansætte en fastlønnet Sekretær, der kunde bistaa Formanden i Agitationsarbejdet Landet over.

Forbundets Navn: »Norges Handelsfunktionærers Forbund« ændredes til »Norges Handels- og Kontorfunktionærers Forbund«, og der var Enighed om, at man nu maatte bevare dette Navn, som i Virkeligheden ogsaa dækker over de Grupper, som det maa siges, Forbundet arbejder for at organisere.

Næste Kongres afholdes om 2 Aar.

Ved Kongressens Afslutning bad man de udenlandske Gæster fra Finland, Sverrig og Danmark om at medtage en Hilsen til de 3 Landes organiserede Handels- og Kontormedhjælpere, og denne Hilsen bringer vi med Glæde samtlige Medlemmer.

I det skandinaviske Arbejde, som nu har eksisteret i en Aarrække, kan der kun herske Tilfredshed med den nu afholdte norske Kongres.

Julius Hansen.

Jeg fandt en „Solstraale" —

DET er Søndag — saadan en af disse med mørke, tunge Skyer drivende over Himlen og Regnen faldende jævn og tæt, saa Handels- og Kontormedhjælperen maa holde sig inden Døre og er i særlig daarligt Humør, fordi han synes, han ikke til fulde faar noget ud af sin velfortjente Fridag, som han har glædet sig til siden Mandag Morgen, da han lukkede Butiken op for at begynde en ny Uge.

Saaledes ogsaa med mig paa denne Regnvejrssøndag, og for dog i min Surhed at beskæftige mig med noget, gav jeg mig til at se Afdelingens Sager igennem. At jeg ved denne Beskæftigelse kunde komme i godt Humør, tænkte jeg aldeles ikke paa, thi alt syntes netop paa dette Tidspunkt saare trist, og der var ingen rigtig Fart i Arbejdet.

Aarsagen til Humørets Tilbagekomst var et Par Breve fra en Lærling i en Land-Brugsforening, og i al deres Jævnhed fortjener de at kendes af flere, fordi de vidner om en rigtig Forstaaelse af Organisationens Nødvendighed og af Værdien ved at være organiseret.

I den første Skrivelse anmoder den unge Lærling om at blive udmeldt, idet han udtaler, at det er med Vemod, han ser sig nødsaget hertil af økonomiske Grunde. Han ønsker dog at tage Afsked med Organisationen paa en pæn Maade og betaler derfor Kontingent til Udtrædelsesdagen, men, fortsætter han, jeg »maa vel dog regne med, at organiserede Kolleger helst fremtidig vil holde sig paa Afstand af mig efter denne Handling«.

Efter at have svaret paa dette Brev modtog jeg et Svar, og det var det, der blev »Solstraalen« i min Regnvejrssøndag. Et Stykke af det lød:

»Jeg havde Følelsen af, at jeg godt kunde leve Foreningen foruden, og jeg tog da den dumme Beslutning at melde mig ud, men takket være Deres Fremstilling er jeg blevet klar over, at det er mere end dumt at være uorganiseret, og jeg kan ikke nok udtrykke min Glæde over den Hjælp, der her er blevet mig til Del. Til Slut kun dette: Jeg ønsker Forbundet fornyet Vækst og Tilslutning og haaber, at endnu flere maa faa Øjnene op for de Fordele, Foreningen byder sine Medlemmer.«

Medhjælpere Landet over vil sikkert forstaa min Glæde over den Forstaaelse, som denne Lærling havde faaet, og jeg blev ved disse Breve yderligere bestyrket i min Tanke, at hvis man bare forklarer Medhjælpere og Lærlinge Forbundets Betydning for dem, er det ikke svært at naa vort Maal:

Kun organiserede Medhjælpere i Danmark.

Det er din og min Pligt at være med i Arbejdet for Forbundets Fremgang, og hvis disse Linier giver Stødet til, at samtlige Kolleger paabegynder dette Arbejde endnu i Dag, saa er min Hensigt naaet.

P. Mikkelsen,
Formand for Bornholm Afd.

Fra vor Centralledelse.

Beretning for Januar Kvartal.

I de af Forretningsføreren til Hovedbestyrelsen udsendte maanedlige Beretninger er den organisatoriske Stilling i Januar Kvartal betegnet som gunstig, baade hvad Lønarbejdet og Medlemstilgangen angaar. Iøvrigt har Kvartalet, som det hvert Aar er Tilfældet, været optaget af den regnskabsmæssige Aarsafslutning, navnlig i Marts, og det glædelige Forhold er nu til Stede, at Nedgangen i Medlemsantallet er standset og nogen Opgang allerede at spore, hvilket lover godt for Fremtiden.

Agitation og Administration.

I Kvartalet har det samlede Antal Nyindmeldelser udgjort 638, hvoraf de københavnske Afdelinger møder op med 194, Aarhus med 54, Odense 33, Esbjerg 26, Horsens 22, Aalborg 21, Haderslev 18, Randers 17, Bornholm og Frederikshavn hver 14, Holstebro, Nyborg og Thisted hver 13, Helsingør 12, Helsinge 11, Kolding 10, Langeland, Slagelse og Vejle hver 9, Næstved og Skive hver 8, Faaborg, Fredericia og Nakskov hver 6, Hjørring, Hobro, Skern-Tarm, Sønderborg og Vejen hver 5.

Fra yderligere 39 Afdelinger er der indsendt et mindre Antal Indmeldelser.

I København er der oprettet en ny Afdeling, benævnet: Vejer-, Afskriver- og Speditionsmedhjælper Afdelingen, der begynder med et Medlemsantal paa 125. Afdelingens Formand er Vejer Carl Hansen.

Foruden 13 offentlige Møder har der været afholdt et betydeligt Antal Medlemsmøder, ved hvilke navnlig Rejsesekretærerne — der tilsammen har aflagt 82 Besøg i Kvartalet — har talt. Desuden har Forretningsføreren og Hovedkassereren — dels enkeltvis og dels i Forening — foretaget Revision og Eftersyn i flere af de større Afdelinger.

25-Aars Stiftelsesfest er afholdt i Randers og Esbjerg med Forretningsføreren som Taler. Desuden har Svend Rosendal talt ved Stiftelsesfester i Herning og Odense.

De sidste Kredsmøder for Tillidsmænd afholdtes i Kolding og Holstebro den 11. og 18. Januar. Desuden har Københavns Afdeling i Februar afholdt et Tillidsmandsmøde, hvori deltog ca. 200 Bestyrelsesmedlemmer og Klubrepræsentanter.

En særlig Agitation er iværksat overfor Landmedhjælperne og Medhjælperne i Brugsforeningerne, og den indledede skriftlige Aktion vil blive efterfulgt af Møder paa Pladser, hvor et passende Antal Medhjælpere opholder sig.

Til Brug ved Agitationen i Sommerperioden er fremstillet en Agitationsplakat med specielt Henblik paa Dyrtiden.

Retshjælpen.

I Kvartalets Løb er bevilget Retshjælp i følgende Sager: 52886 A. Møller Hansen ctr. A/S H. Dannin, Kbhvn.

(Gage Kr. 716,66), 13075 Chr. Jensen ctr. Crome & Goldschmidt, Haderslev (Gage Kr. 300,00 + evt. Overskud), 45859 Graversen ctr. Randløvs Skotøjsfabrik (Provision Kr. 506,20), 46582 Zacker Nielsen ctr. A/S Jyllands Sæbefabrik i Likvidation, Aarhus (Gage Kr. 666,67), 49493 Nielsen og 27764 Madsen ctr. Kurt Holm, Kbhvn. (ang. henh. Kr. 225,00 og Kr. 131,05), 32292 Lundstrøm ctr. L. Petersen, Esbjerg (Gage Kr. 175,00), 57288 Rasmussen ctr. F. H. Poulsen, Kbhvn. Gage Kr. 349,45), 52242 Clausen ctr. N. Poulsen, Grenaa (Restgage Kr. 25,30), 4581 Holst ctr. Spareforeningen N. I, O. G. T. (Gage Kr. 138,00), 11381 Anny Jespersen ctr. Gross. Hans Christensen, København (Gage for Februar Kr. 150,00), 55144 Vally Christensen ctr. M. Kjær, Kbhvn. (Gage for Februar Kr. 40,00 og Marts Kr. 60,00, ialt Kr. 100,00), 55294 Bjørn Fürsterling ctr. Chr. S. Jacobsen, Kbhvn. (Restgage Nov. Kr. 20,00, Gage for Decbr.—April Kr. 500,00, Diverse Kr. 70,40, ialt Kr. 590,40), 17340 Marius Jensen ctr. Andelsklædefabriken »Vestjylland«, Troldhede (Gage indtil 31. Marts Kr. 1160,00).

I et Tilfælde er Retshjælp n æ g t e t.

Afsluttet er følgende Sager:

38398 Larsen ctr. S. A. Groth, Kbhvn. (vundet, men Debitor insolvent), 1649 Johs. Petersen ctr. Skand. Farve- og Lakindustri (forligt Kr. 1884,16 + 200 Kr. i Omk.), 43706 Wätzold ctr. B. Johansens Konkursbo (vundet Kr. 1080,48), 18075 Christensen ctr. Henrik Raaschou (vundet Kr. 750,00 + Renter Kr. 4,55 + Omk. Kr. 100,00), 57010 Kay Hansen ctr. Carl Lunds Fabriker (vundet Kr. 75,00 + Renter Kr. 0,51 + Omk. Kr. 30,00), 53330 Christophersen ctr. Romlund, Ringkøbing (tabt), 54793 Petersen ctr. Andersen, Roskilde (forligt Kr. 510,00 + Omk. Kr. 22,10), 49819 Thorndal ctr. Brdr. Agerskov, Roskilde (forligt Kr. 550,00), 11332 Sørensen ctr. Ove Schou, Nakskov (vundet Kr. 900,00 + Renter Kr. 19,36 + Omkostn. Kr. 150,00), Medlem 31067 Agnes Christensen ctr. Dansk Broderifabrik (vundet Kr. 1000,00 + Renter Kr. 135,28 + Omk. Kr. 150,00). Desuden er af Københavns Afdeling i Mindelighed ordnet en Sag, 57510 Grethe Rasmussen ctr. Olaf S. Hansen, hvorved er indvundet Kr. 125,00. 53291 Wichmann ctr. Jensen Trading Co. (tabt), 20831 Mortensen ctr. The danish Comercial Co. (forligt Kr. 115,00), 44744 Jensen ctr. Banemann & Knudsen (forligt Kr. 175,00 + Omk. Kr. 40,46), 39119 Johansen ctr. Kem. Konsum Industri (hævet — Debitor insolvent), 56779 Hansen ctr. Magnus Petersen, Horsens (tabt), 40801 Frederiksen ctr. A/S Silvan (Sagen, der var tabt ved Landsretten, blev appelleret til Højesteret, for hvilken vort Medlem fik fri Proces, men hvor den ogsaa tabtes). 56995 Axel Nielsen ctr. Netzlers Eftf., Padborg (vundet Kr. 400,00), 52242 S. W. Clausen ctr. N. Poulsen, Grenaa (vundet Kr. 25,30), 23921 Laur. Olsen ctr. Rob. Jacobsen, Kbhvn. (vundet Kr. 25,00), 17175 Ellen Sommer ctr. Herman Jensen, Lyngby (vundet Kr. 33,75 + Omk. Kr. 3,25), 13075 Chr. Jensen ctr. Crome & Goldschmidt, Haderslev (vundet Kr. 600,00), 54122 Rosa Jensen ctr. Magasin »Martini«, København (vundet Kr. 470,00 + Renter Kr. 2,61 og Omkostninger Kr. 50,00, ialt Kr. 522,61), 22800 A. Brøndberg ctr. Vognmand Melchiorsen, Aarhus (vundet Kr. 36,00 + Renter Kr. 4,79 og Omk. Kr. 10,80, ialt Kr. 51,59).

Lønarbejdet.

Foruden de afsluttede Overenskomster og Lønaftaler, hvorom der tidligere er givet Oplysninger i Bladet, er der behandlet en Række Uoverensstemmelser om overenskomstmæssige Forhold. Saadanne Uoverensstemmelser med Margarinefabriken »Alfa«, Vejen, om Lønspørgsmaal, Skotøjsfirmaet »Hector« om Arbejdstiden, A/S Erichsen & Christensen, Esbjerg, om Løndifference, samt med C. Schous Fabriker ang. Overarbejdsbetaling til Butikspersonalet, ordnet paa tilfredsstillende Maade.

Med Chokoladefabriken »Globus«, København, var opstaaet Uoverensstemmelse i Anledning af, at Firmaet havde afskediget alle vore Medlemmer. Sagen blev rejst overfor Dansk Principalforening og senere genantoges alle Medlemmerne med Undtagelse af Tillidsmanden. Forhandlingerne om dette Forhold førte til, at Sagen foreløbig blev stillet i Bero.

En Voldgiftssag med Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger angaaende Forstaaelse af Overenskomstens Bestemmelser om kvindelige Medhjælperes Firma-Anciennitetstillæg, som Firmaet paastod fradraget 20 pCt., gik til Opmandskendelse, der gav Firmaet Medhold. Opmand var Hr. Professor S i n d b a l l e.

Arbejdsløsheden.

Ifølge den offentlige Arbejdsanvisnings Ugeberetninger stillede Arbejdsløsheden sig saaledes indenfor vort Fag:

	Samlet Antal	Kontor	Butik	Kbh.	Provinsen	Alle Fag
Ultimo Januar.	992	355	637	519	473	44185
» Februar	1009	336	673	526	483	44644
» Marts..	1059	355	704	550	509	40761
Gennemsnit ...	1020	349	671	532	488	43196
Mod i Okt.-Dec.	831	312	519	448	383	24245

Arbejdsløshedskassen anviste i samme Tidsrum følgende Understøttelse til Udbetaling:

	Antal Dage à Kr. 2,00	Antal Dage à Kr. 2,50	Antal Dage à Kr. 3,50	Samlet Dageantal	Kr.
Ultimo Jan.	3534	4548	389	8471	19,799,50
» Febr.	3666	4768	408	8842	20,680,00
» Marts	3565	5640	388	9593	22,588,00
Ialt...	10765	14956	1185	26906	63,067,50
Mod Okt.-Decbr.	9117	10155	1042	20314	47,268,50

Der indgik i Januar Kvartal 541 Begæringer om Understøttelse. Af disse anerkendtes 507, medens 15 blev nægtet, 7 udgik og 12 henstod uafgjort ved Kvartalets Slutning.

Forskelligt.

Efter foretagen Urafstemning har Slagelse Afdeling vedtaget at tilslutte sig Arbejdernes Fællesorganisation, og har hertil faaet Forretningsudvalgets Godkendelse.

Kursus for Arbejdsløse er arrangeret af Aalborg Afdeling. Undervisningen omfattede Bogholderi og Lakskrift, og 27 Medlemmer frekventerede dette.

Af Cirkulærer er der til Afdelingerne udsendt 12 omhandlende forskellige administrative Forhold, det skandinaviske Handelskursus, Lockouten, Konflikter, Agitationen, Lukkespørgsmaalet m. v.

Der er afholdt 5 Forretningsudvalgsmøder og et ordinært Hovedbestyrelsesmøde. Desuden har Forretningsføreren i Februar Maaned deltaget i et Møde, som den skandinaviske Komités Arbejdsudvalg afholdt i Gøteborg, navnlig med Tilrettelæggelsen af det skandinaviske Kursus for Øje.

Strejken hos C. Loehrs Fabriker, Fredericia, fortsættes.

I Juli Maaned har der atter været optaget en Forhandling med Firmaet angaaende Strejkens Afslutning, uden at der dog herom endnu er opnaaet nogen Enighed. Forhandlingerne er imidlertid ikke afbrudt, saaledes at der stadigvæk er Mulighed for, at der kan opnaas en Ordning i saa Henseende.

En Del af de Strejkende har nu tiltraadt andre Pladser, og de øvrige er stadig ved godt Mod. Det vil saaledes være muligt for Organisationen fortsat at opretholde Blokaden overfor Firmaet, indtil dette finder sig foranlediget til at søge Konflikten afsluttet.

Vi indprenter derfor Medlemmerne, at det for Tiden ikke er tilladt at modtage Plads hos C. L o e h r s F a b r i k e r, F r e d e r i c i a, ligesom alt Arbejde vedrørende Firmaet er blokeret, selv om dette udføres paa A/S D e d a n s k e O l i e m ø l l e r o g S æ b e f a b r i k e r s K o n t o r e r, L y n g b y v e j 1 1 — 1 3, K ø b e n h a v n.

J e n s J o h a n s e n.

Det 2. skandinaviske Handelskursus.

Stockholm 5.—12. Juli.

Det 2. skandinaviske Handelskursus, der afholdtes i Stockholm i Dagene 5.—12. Juli, maa i enhver Henseende betegnes som en Succes, baade hvad Tilslutningen og Forløbet af Kursuset angaar.

Svenskernes fremragende Evner som Værter gav sig et storslaaet Udtryk i det alsidige og afvekslende Program, der var sammensat paa en saadan Maade, at baade det lærerige og det mere fornøjelige og turistmæssige forenedes paa det bedste, og det skal siges til Deltagernes Ros, at det hele blev fulgt med den største Interesse og Opmærksomhed lige fra Programmets første Punkt til dets sidste.

antal udgjorde 167. Aabningshøjtideligheden indledes med et smukt Koncert-Program, hvorefter Svenska Handelsarbetareförbundets Förtroendemann, J. A. Lundgren, Malmø, bød Velkommen og fremholdt Betydningen af det sidste Aarhundredes fredelige Samarbejde mellem de skandinaviske Lande. Arbejdernes Organisationer har bidraget stærkt til at fremme dette Samarbejde, og ogsaa Medhjælperne er parat til, skønt de er kommet senere med i Organisationen, at gøre hvad de er i Stand til for at styrke Broderskabet mellem de nordiske Folk.

Disse Kursus er et Led i det skandinaviske Samarbejde.

DET 2. SKANDINAVISKE HANDELSKURSUS I STOCKHOLM

At referere Kursusets Forløb i Detailler er umuligt paa denne Plads, men muligvis kan vi senere bringe Referat af enkelte af Foredragene, hvorfor vi her skal indskrænke os til at referere i grove Træk.

Fra Danmark deltog 65 i Kursuset, hvoraf de 38 var fra Provinsafdelingerne. De udenbys Deltagere ankom til København i Løbet af Lørdagen den 4. Juli og samtlige Deltagere afrejste Lørdag Aften over Malmø, hvor 2 Sovevogne var reserveret til os. Vi ankom til Stockholm Søndag Morgen ved 9-Tiden og blev modtaget paa Banegaarden af Repræsentanter for det svenske Forbund og dets stockholmske Afdelinger. Samtlige danske Deltagere blev indlogeret paa Hotel »Elit«, som vi havde helt for os selv, og under hele Kursuset vajede det danske Flag over Hotellet.

Efter et hastigt Toilette samledes Deltagerne fra alle Landene til fælles Lunch paa Hotel »Kronprinsen«, hvorefter

Kursuset aabnedes

Kl. 12 i Svenska Läkaresällskabets stilfulde og smagfuldt udsmykkede Sal. — Fra Finland var mødt 8 Deltagere, fra Norge 40 og fra Sverrig 54, saaledes at det samlede Deltager-

Det er Hensigten at give Deltagerne Oplysninger om de forskellige Landes Forhold, og i Aar skal der gennem Foredrag gives Oplysninger om de svenske Forhold paa Handelens Omraader. Sluttelig udtalte Lundgren Haabet om, at Kursuset maatte blive til Gavn for Deltagerne.

Derefter takkede Jens Johansen det svenske Forbund, fordi det i Aar havde paataget sig Arrangementet. Hensigten med disse Kursus er ogsaa at opnaa en god Anvendelse af Medhjælpernes Ferie. Gennem disse Kursus fremmes det skandinaviske Samarbejde udover det rent fagforeningsmæssige, og han haabede, at ogsaa dette Kursus maatte give gode Resultater til Gavn for det fremtidige Arbejde.

B. Eckblad, Oslo, pegede paa, at der sidste Aar kun deltog 8 fra Norge, hvorimod der i Aar var mødt 40, og han tog dette som et Bevis paa en stærkt stigende Interesse for disse Kursus.

Endelig gav Fagerholm fra Finland en interessant og gribende Fremstilling af Forholdene i Finland og omtalte de Pasvanskeligheder, der havde hindret nogle af de finske Kolleger i at deltage. Vi, der har overvundet Pasvanskelighederne, er glade over, at vi nu er her, og vi er overbevist om, at vi vil faa Udbytte af dette Kursus.

Til Slut bød Halvar Olsson paa de stockholmske Afdelingers Vegne Velkommen og gav forskellige Oplysninger vedrørende det praktiske Arrangement.

Efter Aabningsmødet inviterede Stockholmsafdelingerne paa Biltur Stockholm rundt. Turen varede 2 Timer, og Deltagerne fik her det første Indtryk af Stockholm med dens mange prægtige og monumentale Bygninger. Det lange Biltog, der talte ikke færre end 40 Automobiler sluttede paa Mosebacke, hvor Middagen indtoges, og derefter benyttede adskillige af Deltagerne Lejligheden til at overvære Revueforestillingen i Mosebacke Teater.

Mandag

indlededes Foredragene af Jur. Lic. Halvar G. F. Sundberg, der talte om Sveriges Forfatning og Forvaltning, og efter Foredraget indbød Stockholmsafdelingerne til Lunch i den store og fornemme Restauration Bella Venezia. Om Eftermiddagen var der Foredrag af Fil. Doktor, Friherre Steen De Geer om Sveriges økonomiske Geografi. Resten af Eftermiddagen benyttedes til Besøg paa Skansen, en Kombination af Zoologisk Have og kulturhistorisk Frilufts-Museum, hvor der findes Bygninger, ja, hele Landsbyer, der paa en levende Maade illustrerer Sæd og Skik i alle Egne af Sverrig, baade i Nutid og Fortid. Dagen sluttede med fælles Middag i Skansens Restauration Högloftet.

Tirsdag

Formiddag holdt Fil. Lic. Fabian von Koch Foredrag om Udenrigshandelens Problem. Eftermiddagen benyttedes til Besøg i Rigsdagshuset og Nationalmuseet, hvis pragtfulde Malerisamling vakte særlig Beundring. Senere om Eftermiddagen foretog vi den første af de tre uforglemmelige Sejlture i Stockholms Skærgaard, vi var paa. Det er umuligt i Ord at beskrive en saadan Tur, hvor Panoramaet skifter for hvert Øjeblik, navnlig paa os Danske gjorde disse Sejlture et overvældende Indtryk. Under Sejladsen gjordes Ophold paa den lille Ø Fjäderholm, paa hvis mondæne Restauration Svenska Handelsarbetareförbundet havde indbudt samtlige Deltagere til Middag, og denne Aften kan uden Overdrivelse betegnes som den smukkeste og stilfuldeste, vi oplevede i Stockholm.

Onsdag

var første Foredragsholder atter Fil. Lic. Fabian von Koch, der talte om Protektionisme og Frihandel. Efter Frokostpavsen besøgte vi Riddarhuset, Samlingssted for Adelsstanden; i den store Sal er ophængt Vaabenskjoldene for samtlige 2345 svenske Adelsslægter. Derefter var vi i Storkyrkan, hvor der findes en meget sjælden Altertavle af Sølv, Ibenholt og Elfenben, og paa Det kongelige Slot, hvor de mange fine Kunstsager og Gobeliner vakte særlig Opmærksomhed. Endelig var vi paa Stockholms Fondsbørs, hvor Kamrer (ɔ Kontorchef) K. Welin Berger holdt Foredrag om Det svenske Bankvæsen. Under Foredraget fik vi demonstreret et elektrisk Markeringssystem, der benyttes ved Børsnotering, og hvortil ikke findes noget tilsvarende i Europa.

Efter Foredraget var vi paany paa Sejltur, denne Gang vestpaa ud i Mälaren til Drottningholm, Kongens Sommerresidens; vi saa her Slottet og Teatret, der er opført omkring 1700. Et særligt stemningsfuldt Indtryk fik vi af Teatret, hvor alt er urørt fra den Tid, det var i Brug, og det hævdes med Stolthed af Svenskerne, at det er Europas mest komplette Teatermuseum fra den Periode.

Torsdag

talte Bureauchef i Socialstyrelsen Otto Järte om Svensk Socialpolitik. Fælles Lunch indtoges denne Dag i Nordiska Kompagniet, der derefter forevistes os. N. K. er et Stormagasin, hvor praktisk talt alt muligt kan købes. Forretningens Omfang fremgaar af, at der alene i Forretningsejendommen er beskæftiget ca. 3000 Personer, deriblandt adskillige fra Danmark, og der vistes Kursusdeltagerne den Opmærksomhed, at hvert Lands Deltagere fik en Landsmand til Fører gennem det mægtige Kompleks; det klang ligefrem hjemligt for os, da vi blev præsenteret for vor Fører: Afdelingschef Hr. Jensen fra København.

Efter denne Rundgang blev der i et stort moderne Biografteater »Röda Kvarn« forevist en Turistfilm, optaget i de forskellige Egne af Sverrig. Særligt Indtryk gjorde Optagelserne af en Sejltur tværs gennem Sverrig fra Stockholm til Gøteborg, samt Billederne fra Dalarne og fra Nordlandet.

Fredag

rejste vi med Jernbane til Saltsjöbaden, hvor vi var inviteret til Lunch paa Kooperative Förbundets Ejendom »Vår Gärd«. K. F. svarer til Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, men K. F. ejes — i Modsætning til F. D. B. — udelukkende af Arbejderne.

Forinden Lunch var der Foredrag af Rektor for Örebro Handelsgymnasium K. Ramstedt om Merkantil Uddannelse og af fhv. Statsraad Anders Örne om Kooperatismen.

Resten af Eftermiddagen tilbragtes ved Friluftsbadet, hvor der bl. a. afholdtes en munter Svømme-Konkurrence mellem Kursusdeltagerne. Præmieuddelingen fandt Sted ved Middagen i den elegante »Grand Restaurant Saltsjöbaden«. Efter Middagen holdt Kaptajn Lasse Ring et spirituelt Foredrag om Moderne Filmsreklame i Forbindelse med Forevisningen af en Industrifilm optaget i K. F.s mægtige Mølle »Tre Kronor«. Resten af Aftenen udfyldtes dels af en Konzert af Madame Skilondz, og dels af Ingeniør Carl Möller, der sang Bellmann-Viser.

Lørdag

samledes vi i Stockholms ejendommeligste Bygning, det nyindviede »Stadshuset«, til Foredrag af Sekretæren i Stockholms Handelskammer, Friherre W. Gordon Stiernstedt, der talte om Stockholms Næringsliv. Mødet holdtes i selve »Stadsfullmägtig-Salen« (svarende til vor Borgerrepræsentant-Sal), og efter Foredraget forevistes hele Bygningen med dens mange Kunst- og Kulturskatte for os.

Eftermiddagen benyttedes til Besøg i den svenske Landsorganisations Hus, Folkets Hus og i Arbejderbevægelsens Arkiv. Samtidig var der Foredrag af Rigsdagsmand, Formand for den svenske Landsorganisation, Arvid Thorberg om Fagbevægelsen i Sverrig og af Arkivets Skaber og Leder Dr. O. Borge.

Efter Foredraget sluttede den officielle Del af Kursuset, idet J. A. Lundgren takkede for den Tilslutning, der havde været under hele Kursuset og haabede, at hver især vilde frugtbargøre det, der her var lært, ved paa de forskellige Pladser at arbejde for yderligere Fremgang i Organisationerne, saaledes at disse og derved ogsaa det skandinaviske Samarbejde blev styrket.

B. Eckblad takkede paa de norske Deltageres Vegne for den forløbne Uge. Udtalte sin Anerkendelse til Kursusets Funktionærer og rettede en speciel Tak til J. A. Lundgreen og Halvar Olsson for deres Andel i, at Kursus blev en Succes.

Viggo Pedersen rettede en Tak til de forskellige Institutioner for den store Velvilje, der var udvist os. Takkede endvidere det svenske Forbund og dets Stockholmsafdelinger for de Ofre, de havde bragt, og det Arbejde, der var udført for dette Kursus.

Endvidere talte Fagerholm, Finland, og Halvar Olsson, hvorefter Mødet afsluttedes med Afsyngelsen af »Internationale«.

Søndag

benyttedes til en Fælles-Udflugt med de stockholmske Afdelinger. Turen foregik atter pr. Damper, en herlig 3½ Times Sejlads gennem Mälaren og med Ophold ved Norsborg, hvor vi besaa Stockholms Vandværk. Maalet for Turen var Mariefred og det ældgamle Gripsholm Slot. Det var desværre kun de færreste af os, der fik Lejlighed til nærmere at se dette ejendommelige Slot, dertil var Tiden for knap. For at kunne være i rette Tid til Toget i Stockholm maatte de danske Deltagere endog foretage Hjemturen pr. Bil, og det var vist næppe mange, der rigtig kunde nyde det smukke Landskab, vi kørte igennem; Farten var gennemsnitlig 60—70 km, og med den Hastighed, vi benytter herhjemme, var det jo noget uvant; — naa, men vi naaede hjem i rette Tid, fik taget Afsked med vor fortræffelige og afholdte Hotelvært, afrejste Kl. 7,50 og var atter i København Mandag Formiddag Kl. 10.

Vi var, da vi tog Afsked med hinanden, enige om, at den forløbne Uge var en Oplevelse, vi aldrig vil glemme; hvert Minut blev udnyttet, og endda meddelte vore svenske Kolleger, at deres største Arbejde havde ligget i at faa be-

grænset Stoffet; de vilde have vist og fortalt os mere, hvis Tiden havde tilladt det, men vi er mere end tilfredse med det, vi naaede. Skal vi fremkomme med en eneste mild Bebrejdelse, kan det kun være, at det er umuliggjort for noget andet Land at gøre Kursus bedre næste Gang.

— — —

Dette Kursus har bidraget stærkt til at styrke det skandinaviske Samarbejde; herom vidner den Interesse, hvormed samtlige Deltagere fulgte alle Foredragene, hvorigennem vi fik et alsidigt Indtryk af alle de Forhold i vort Naboland, som har særlig Interesse for os.

— — —

Til Slut vil vi gerne — uden derfor at ville forklejne nogen — paa samtlige danske Deltageres Vegne bringe J. A. Lundgren og Halvor Olsson vor hjerteligste Tak for deres store Andel i, at Kursus blev saa stor en Oplevelse for os.

V. P.

Butikslukningsspørgsmaalet.

Sommer-Lukningen.

IGENNEM alle de Aar, vort Forbund har bestaaet, har en Forkortelse af Medhjælpernes alt for lange Arbejdstid stadig staaet paa Dagsordenen, og i første Række søgte man at faa Butikernes Lukketid fastsat ved Lov. Dette hang sammen med, at Medhjælpernes Arbejdstid i væsentlig Grad er afhængig af den Tid, Butikerne holdes aabne, og selv om det derfor ikke lykkedes ved de opnaaede Lukkelove at faa fastsat nogen Maksimalarbejdsdag, saa betød den tidligere Lukning dog, at Medhjælpernes Arbejdstid i det store og hele blev indskrænket.

Det er et umaadeligt stort Arbejde, der fra Organisationens Side gennem Aarene er nedlagt for at gennemføre en tidligere Lukning af Butikerne, og der er heraf opnaaet gode Resultater. Den første Lukkelov af 1908 betød saaledes et mægtigt Fremskridt fra de tidligere anarkistiske Tilstande, hvor Butikerne havde aabent til sent ud paa Aftenen, og det senere Arbejde for 7- og 6-Lukning har ligeledes været banebrydende for de senere Lukkelove.

Imidlertid indeholdt Indenrigsminister Kraghs Lukkelov af 1922 den horrible Bestemmelse, at der indførtes 7-Lukning i Sommermaanederne, medens 6-Lukningen iøvrigt opretholdtes i Vinterhalvaaret. Vi har ofte fremhævet Urimeligheden heri, og siden Lovens Gennemførelse har Forbundet systematisk arbejdet for at faa Forretningerne lukket Kl. 6 ogsaa i Sommermaanederne ved frivillig Overenskomst mellem Principalerne. I stedse stigende Grad har vort Arbejde herfor baaret Frugter, og der turde derigennem være tilvejebragt et Grundlag for Gennemførelsen ved Lov af fuldstændig 6-Lukning hele Aaret igennem.

Ogsaa i indeværende Foraar har Organisationen opfordret Afdelingerne til at tage Arbejdet for frivillig 6-Lukning op, og med Held er dette blevet efterfulgt i en Række Afdelinger.

Udover København og Frederiksberg, hvor 6-Lukningen saa godt som helt er gennemført, foreligger der indtil nu Oplysninger fra 30 Provinsafdelinger, hvoraf 25 har gennemført 6-Lukning, medens der i Nakskov er gennemført Lukning Kl. 6½, og kun i 4 Afdelinger er Sagen strandet som Følge af enkelte Handlendes Vrangvilje. Dette gælder saaledes Aars-Aalestrup, hvor der findes en Mængde smaa Forretninger uden fremmed Hjælp, og disse har stillet sig afgørende imod Lukningen. Ligeledes i Lemvig, hvor Hensynet til Landboerne har afgivet Motivering for Handelsforeningens afvisende Holdning, samt i Herning, hvor de Handlende helst vil holde aabent hele Natten og ikke en Gang respekterer den gældende Bestemmelse om 7-Lukning, hvilket vi nærmere skal komme tilbage til, og endelig er der af de smaa Landsbyer Skern og Tarm, hvor rimeligvis ogsaa Hensynet til Landboerne har gjort Udslaget.

Selvfølgelig — kan man sige — er 6-Lukningen gennemført i de større Byer saasom: Aarhus, Aalborg, Odense, Randers, Slagelse, Roskilde, Svendborg, Helsingør, Nyborg, Korsør og Nykøbing F. — I Aarhus har ganske vist nogle enkelte Smaa-Forretninger: Grønthandlere, Cigarhandlere etc. forsøgt at bryde ud, men Afdelingen har taget meget energisk herpaa og henvendt sig til saavel de paagældende direkte som til Handelsforeningen af 1887, der har lovet at rette Henvendelse til de enkelte Kolonialhandlere, der ikke har overholdt Lukningen, og ligeledes har man gennem Annoncer og Artikler i Dagspressen henledt Offentlighedens Opmærksomhed herpaa. Desuden er 6-Lukning indført i følgende Købstæder: Hillerød, Hobro, Storehedinge, Saksköbing, Faaborg, Rødby og Skanderborg samt i Haderslev for Manufaktur-, Modepynt-, Papir- og Boghandlere, medens der ikke er tilgaaet os Meddelelse om, hvorvidt Kolonialhandlerne lukker Kl. 6, og endelig sidder vi inde med Oplysninger om, at samtlige Handlende paa Samsø og i Fredensborg samt indenfor Nordbane-Afdelingens Omraade, hvilket vil sige Lyngby, Gentofte, Birkerød m. fl. Byer har sluttet sig til 6-Lukningen, ligesom vor Afdeling i Hammel ved Listeombæring har faaet samtlige Handlendes Underskrifter paa den tidlige Lukning.

Specielt kan der være Grund til at fremhæve Aabenraa Afdeling, som det for nogle Aar siden lykkedes at faa gennemført 6-Lukning. De følgende 2 Aar strandede Sagen paa nogle enkelte modvillige Principaler, men i Aar er der sket det bemærkelsesværdige, at det er lykkedes at gennemføre ikke alene 6-Lukning for den overvejende Del af de Handlende de fem første Dage i Ugen, men ogsaa Lukning Kl. 8 Lørdag Aften. Kun Kolonialbranchen, der er indgaaet paa at lukke Kl. 6 i Dagene Mandag—Torsdag, har ønsket at holde aabent til Kl. 7 Fredag, men er ligeledes indgaaet paa at lukke Kl. 8 Lørdag Aften. Det var at ønske, at dette Eksempel maatte blive efterfulgt i andre Byer, saaledes at man kom ind paa 6-Lukning de fem første Dage i Ugen og 8-Lukning om Lørdagen.

Til Slut skal kun nævnes Forholdene i Herning, idet vi iøvrigt senere skal komme tilbage til denne Sag. I denne By respekterer de Handlende, som allerede nævnt, ikke Lukkelovens Bestemmelser, men holder fortsat deres Forretninger aabne, og Afdelingen har derfor ved sin Formand forsøgt at statuere et Eksempel ved at foretage Indkøb hos nogle Handlende efter Kl. 7, hvorefter han anmeldte Sagen til Politiet. Politimesteren har imidlertid taget et meget mærkeligt Standpunkt, idet han vel har idømt de to Handlende Bøder paa 10 Kr. hver, hvilket han heller ikke godt kunde undlade, saafremt han vilde følge Loven, men han har desuden idømt vor Afdelingsformand en Bøde paa 15 Kr. for at have handlet efter Lukketid.

Dette forekommer meget urimeligt, da vor Afdelingsformand kun har foretaget sine Indkøb for at konstatere de Handlendes Overtrædelse af Loven, saa meget mere som Politiet ikke foretager noget Tilsyn med Lovens Overholdelse og iøvrigt stiller sig meget afvisende overfor vor Afdelings Anmodning herom. Formanden har selvfølgelig nægtet at modtage den ham idømte Bøde, og Sagen vil derfor i nærmeste Fremtid blive afgjort ved Dom. Naar Dommen er falden, skal den blive omtalt her i Bladet.

Forbundets Lønarbejde.

EFTER ret langvarige Forhandlinger med Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger er Overenskomsten med dette Firma i Juni Maaned blevet fornyet med Løbetid et Aar fra 1. April d. A. at regne.

Overenskomsten, der omfatter ca. 350 Medlemmer i København og forskellige Provinsbyer, afrunder de gældende Lønsatser noget opad, hvorefter Lønnen for mandlige Medhjælpere er følgende:

1. Aar	.....	Kr.	2250,00
2. »	.....	»	2550,00
3. »	.....	»	2850,00
4. »	.....	»	3150,00
5. »	.....	»	3400,00

Disse Satser er gældende i København, Aarhus, Aalborg, Esbjerg, Kolding og Odense, medens Lønnen udenfor disse Byer er 100 Kr. lavere. For kvindelige Medhjælpere er Lønnen overalt 20 pCt. lavere.

Endvidere ydes til Medhjælpere med 5 Aars Anciennitet (tidligere 6 Aar) som udlært 200 Kr. pr. Aar, naar de derudover har været beskæftiget 2 Aar i Fællesforeningen, 400 Kr. pr. Aar efter 4 Aars Forløb samt 600 Kr., naar Ansættelsen i Fællesforeningen andrager 6 Aar.

Iøvrigt ydes der til Elever paa 3 Aars Læretid henholdsvis 730, 940 og 1250 Kr. aarligt.

Arbejdstiden er som hidtil 48 Timer ugentlig, og der ydes efter 6 Maaneders Ansættelse en aarlig Ferie paa 2 Uger

med fuld Løn. For Overarbejde betales den sædvanlige Overarbejdspris, og i Sygdomstilfælde betales der efter en nærmere fastsat Regel Løn i 3 Maaneder med Fradrag af Sygepenge. Derudover ydes ingen Løn, men Stillingen holdes aaben i yderligere 3 Maaneder, for saa vidt Medhjælperen maatte ytre Ønske herom.

Foruden denne Overenskomst er Overenskomsterne med A/S De danske Vin- og Konservesfabriker og Philip W. Heyman, København, fornyet ligeledes for 1 Aar, hvorved Lønnen er hævet med 3 Kr. pr. Uge, medens Overenskomsternes øvrige Bestemmelser er uforandret.

Overenskomsten med Dagbladet »Social-Demokraten« er ligeledes fornyet, og foruden den fastsatte Minimalløn er der for hver enkelt af det nuværende Personale aftalt personlige Lønninger, der ligger derudover. Endvidere er Overenskomsten med Helsingør Brændsels- og Trælasthandel A/S og med Københavns Kommune for saa vidt angaar Belysningsvæsenets Personale fornyet, og endelig er ogsaa Overenskomsten med Margarinefabriken »Alfa«, Vejen, fornyet for 1 Aar, ligeledes med Lønforbedringer.

Fra Forbundets Side er Overenskomsten med Fabriken »Ilka« opsagt pr. 1. Oktober, medens Esbjerg Svineslagteri har opsagt sin Overenskomst med Forbundet til Udløb den 1. November.

En arbejdsvenlig Chef.

UNDERSKREVNE Formand for Slagelse-Afdelingen undlader ikke at gøre alle retskafne Kolleger opmærksom paa følgende Fremfærd, der tydelig viser Medhjælperne Nødvendigheden af at slutte sig sammen i fælles Organisation til fælles Værn.

I Papirfirmaet A/S Pihl Olsen, Bredgade, Slagelse (hvis Indehaver, Hr. Pihl Olsen, tidligere har arbejdet sammen med underskrevne Formand i Firmaet K. Skaarups Papirhandel, Slagelse), har indtil fornylig arbejdet 2 Medhjælpere, der begge var Medlemmer af Organisationen. Den ene blev imidlertid afskediget paa Grund af Ansættelse af billigere Arbejdskraft; en anden og yngre blev antaget, og denne blev ogsaa optaget som Medlem af Organisationen.

For kort Tid siden ansatte Firmaet endvidere en ung Dame paa Kontoret. Slagelse-Afdelingen tillod sig den Dristighed at sende et Brev med et Indmeldelseskort samt en Opfordring til den unge Dame om at indmelde sig i vort Forbund.

Dagen efter, at den unge Dame havde modtaget vort Brev, blev jeg ringet op i min private Telefon af Firmaets Chef, Hr. Pihl Olsen, der kort og godt meddelte mig, at han ikke vilde have, at jeg kom paa hans Papirlager. Hvis jeg vilde tale med Personalet eller opkræve Kontingent for den storartede Forening, skulde det ske udenfor Arbejdstiden og udenfor hans Lokaler. Da jeg meget høfligt gjorde Hr. Olsen opmærksom paa den Stilling, han indtog overfor Medhjælpernes lovlige Arbejdsløshedsforsikring, blev der brat ringet af med den Bemærkning: »Nu ved De, hvad jeg har sagt, jeg vil ikke se Dem her mere, Farvel, Hr. Pedersen!«

Ovenstaaende er vel desværre ikke et saa sjældent Tilfælde, som det burde være, men det viser, hvor stor en Nødvendighed det er for Medhjælperne at slutte sig sammen; thi der er jo endnu i Aaret 1925 Chefer, der ser paa Organisationen som et nødvendigt Onde, der absolut maa og skal bekæmpes med alle mulige Midler. Derfor, Kolleger paa alle Pladser, gør et Arbejde for Organisationen, søg at skaffe et nyt Medlem og den Tid vil da ikke være fjern, da vi fuldtud kan optage Kampen. Lad os alle staa sammen, saa behøver vi ikke at lade os tyrannisere af organisationsfjendtlige Chefer.

Andreas Pedersen, Slagelse.

De direkte Medlemmer og Kongressen.

FORANLEDIGET af Opfordringen i sidste Nr. af D. H. K. M. T. tillader jeg mig at foreslaa Medlem Nr. 3593 Jens Jensen Westergaard, Kellerup, der igennem en Aarrække har tilhørt Organisationen, som Repræsentant paa Kongressen for den direkte Afdeling. S.

Som Delegeret paa Kongressen for Direkte Afd. vil jeg foreslaa Kolonialmedhjælper Jacob Hansen, Kolind (Medlem Nr. 13196), som sikkert vil varetage Medlemmernes Interesser paa bedste Maade. S. H.

Jeg vil opfordre mine Kolleger til at stemme paa Frk. Anna Tuxen, Stubbekøbing, til Kongressen. Frk. Tuxen er en meget interesseret Kollega, som vi vil være godt tjent med at faa til at repræsentere os ved denne Lejlighed.

Musse A.

Udvidelse af den fortsatte Arbejdsløshedsunderstøttelse.

DA Arbejdsløsheden indenfor vort Fag vedblivende holder sig ret høj og bevirker, at adskillige Medlemmer kommer til at gaa meget længe ledige, er det Tilfælde indtruffet, at en Del af Medlemmerne ogsaa har opbrugt deres fortsatte Hjælp, saaledes at de staar helt uden Understøttelse af nogen Art.

I Arbejdsløshedsloven er det imidlertid bestemt, at Indenrigsministeren efter Indstilling af Arbejdsnævnet kan tillade en Forlængelse af de ekstraordinære Understøttelsesperioder indenfor Fag, hvor det godtgøres, at mindst Halvdelen af Antallet af ledigmeldte Medlemmer har opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse. Dog kan Perioden ikke udstrækkes med mere end Halvdelen af det Antal Dage, for hvilke Kassen yder vedtægtsmæssig Understøttelse.

Paa Basis heraf har vor Arbejdsløshedskasse gentagne Gange ansøgt om Dispensation for Kassens Medlemmer, og ved Skrivelse af 2. Juli har Arbejdsdirektoratet meddelt, at Socialministeren foreløbig for Juli Maaned har tilstaaet Kassens arbejdsløse Medlemmer, der opfylder Betingelserne for at oppebære fortsat Hjælp, Adgang til efter den vedtægtsmæssige Understøttelses Ophør og indenfor 12 paa hinanden følgende Maaneder at oppebære fortsat Hjælp for et Antal Dage, der svarer til halvanden Gange det vedtægtsmæssige Antal.

Naar Dispensationen kun blev givet for Juli Maaneds Vedkommende, skyldes det, at Dispensation kun gives for en Maaned ad Gangen, saaledes at der fra Kassen skal indsendes nyt Andragende hver Maaned med Oplysninger angaaende Ledigheden i Faget.

Disse Oplysninger er indgivet og Dispensationen givet ogsaa for August Maaned, men Arbejdsnævnet, der foretager Indstillingen, har pludselig faaet visse Betænkeligheder med Hensyn til Varigheden af Hjælpen. Endskønt Forholdene, siden de sidste Oplysninger blev indgivet, har forværret sig, saa nu kun 30 pCt. af de ledige modtager vedtægtsmæssig Understøttelse, medens Resten har opbrugt denne, har Nævnet fastslaaet, at den yderligere Hjælp for August kun kan ydes med et Antal Dage, der svarer til 30 pCt. af det vedtægtsmæssige Antal Understøttelsesdage, i Stedet for som i Juli 50 pCt.

Det betyder for Medlemmer med 1—5 Aars Anciennitet fortsat Hjælp i 91 Dage, for Medlemmer med 5—10 Aars Anciennitet fortsat Hjælp i 130 Dage og for Medlemmer med over 10 Aars Anciennitet fortsat Hjælp i 156 Dage.

Endskønt denne Nedskæring savner enhver berettiget Motivering og kun kan ses som Udslag af det reaktionære Flertal i Nævnets Udvalg angaaende denne Sag, saa nødes vi til at slaa os til Taals med Afgørelsen og endda være glade til, at der dog ydes vore nødstillede arbejdsløse Medlemmer nogen ekstra Understøttelse.

Forsaavidt det skal lykkes os at bibeholde Dispensationen, er det af yderste Vigtighed, at samtlige Arbejdsløse tilmeldes den offentlige Arbejdsanvisning, idet Arbejdsdirektoratet lægger Arbejdsanvisningens Tal til Grund for sine Beregninger, og vi anmoder derfor alle ledige Medlemmer om at drage Omsorg for, at de tilmeldes, uanset om de modtager Understøttelse eller ikke.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Afdelingsgeneralforsamlinger afholdes Mandag den 10. August Kl. 8 Aften i Amaliegade med Dagsorden: Valg af Delegerede til Kongressen. Forretningsudvalget.

Udg. af Forbundet. — Ansvarsh. Red. Jens Johansen, Gl. Kongevej 6. Kbhvn. B. — Trykt hos Anton M. Jensen, St. Kongensg. 75, Kbhvn. K.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER
TIDENDE
ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 9. 1. September 1925. 25de Aargang.

JUBILÆUMSKONGRESSEN.

TRE AAR er forløbne, siden Forbundet sidst afholdt Kongres, og i Dagene 20.—23. September stævner Sendemænd fra Landets Afdelinger paany sammen til Raadslagning om den forløbne Tid, hvis Resultater og Erfaringer skal sætte Frugt ved Planlæggelsen af Fremtidens Opgaver.

Kongresserne er i vort Forbunds Liv som Mærkepæle, der markerer Udviklingen og danner Udgangspunkter for nye Fremstød og for Optagelsen af nye Opgaver i Medhjælperbevægelsens Tjeneste. Disse periodiske Sammenkomster, hvor Meninger kan udveksles, Kritik øves, nye Impulser fremdrages og Bekendtskab og Venskab sluttes mellem de Mænd og Kvinder her i Landet, som arbejder for den samme Sag, er løfterige og forjættende Tildragelser midt i Hverdagslivets Arbejde, og Kongresserne har derfor altid været Sporen til nyt Arbejde og nyt Liv indenfor Afdelingerne og Forbundet.

I Aar vil dette utvivlsomt i endnu højere Grad end forhen blive Tilfældet, thi det er den 23. September 25 Aar, siden vort Forbund blev stiftet, og denne vor 9de ordinære Kongres vil derfor komme til at staa i Jubilæets Tegn, hvorved Fremtid og Nutid vil slynge sig sammen, og Forbundets Arbejde og Resultater vil kunne ses og blive set paa dybere Baggrund, end almindeligvis er Tilfældet ved Kongresserne. At dette ogsaa hos de Delegerede vil fremkalde Følelsen af endnu dybere Forstaaelse for Organisationens Virksomhed og endnu stærkere Samhørighed i det fælles Arbejde, turde være selvsagt. Og som de svundne 25 Aar vil danne Baggrund for Bedømmelsen af Forbundets Betydning for vor Stand og vort Samfund, saaledes vil de ogsaa mane Kongressen til Agtpaagivenhed ved Valget af Midlerne og Vejene for den kommende Tids Arbejde.

Ogsaa paa denne Kongres vil der komme store og for vor Bevægelse betydningsfulde Spørgsmaal til Behandling, og det tør forventes, at Repræsentanterne vil møde fordumsfrie og paa Forhaand ubundne til Drøftelsen heraf, saa Afgørelserne kan træffes under fuldt Ansvar og under Hensyn til det Heles Vel.

Det skal og bør selvfølgelig ikke være saa, at den Enkeltes Meninger skal holdes nede eller at Kritik ikke kan komme til Orde — tværtimod; Kongressen er netop Stedet, hvor Uoverensstemmelser skal klares og Dom fældes. Men det maa ikke glemmes, at de Delegerede først og fremmest møder som Repræsentanter for Organisationen som saadan med Pligt til at se bort fra de snævre, lokale Interesser, som paa ingen Maade tør blive afgørende for den Stilling, der tages overfor de forekommende Spørgsmaal.

Naar dette bliver Rettesnoren for Repræsentanterne paa den kommende Kongres, er der ingen Tvivl om, at ogsaa denne Kongres vil formaa at føre vort Forbund et Skridt videre fremad og bidrage til at skabe Betingelserne for fornyet Vækst og Grøde af vort Arbejde. Og hertil turde det være berettiget at vente hver eneste Deltagers bedste Medvirkning.

Tiden siden sidste Kongres har for vort Forbund været en uafbrudt Sejlads gennem urolige og stormfulde Tider, der ikke har undladt at sætte deres Præg paa Organisationen eller at paavirke de opnaaede Resultater. Trods dette maa det dog siges, at Forbundet stort set har formaaet at klare sig uskadt gennem Brændingen, og der er derfor al mulig Anledning til at haabe og tro, at Færden atter kan sættes fremad med Udsigt til at indvinde det tabte og skabe nye Resultater for Medlemmerne.

Hertil skal Kongressen bidrage. Og idet vi derfor byder de Delegerede Velmødt til alvorligt og maalbevidst Arbejde, udtaler vi Haabet om, at Aanden fra 1900 — Kollegialitetens og Sam-

følelsens Aand, som førte til den jyske og københavnske Medhjælperbevægelses Sammenslutning den 23. September just i Aarhus, hvor vi nu atter mødes til Kongres — maa præge Kongressen og de fremmødte Repræsentanter, saa vi i Enighed kan bygge videre paa vor Organisation: Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds Udvikling.

Velmødt hertil!

Kongressens Dagsorden.

Vi hidsætter nedenstaaende Dagsordenen for Kongressen den 20.—23. September.

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund.

1) **Forslag til Forretningsorden.**
2) **Valg af Kongressens Tillidsmænd.**
3) **Forelæggelse af Beretning for den forløbne 3-Aars Periode.**
4) **Regnskaberne.**
5) **Behandling af indkomne Forslag.**

I. ALMINDELIGE FORSLAG.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

a. Rejsesekretærer.

1. Landet inddeles i følgende 5 Distrikter:
   1. Nordjylland.
   2. Østjylland.
   3. Vest-, Syd- og en Del af Sønderjylland.
   4. Fyn og Resten af Sønderjylland.
   5. Sjælland, Lolland-Falster m. v.
2. I de 4 førstnævnte Distrikter oprettes Distriktskontorer i Forbindelse med det indenfor hvert Distrikt allerede eksisterende faste Kontor. — I Forbindelse med den Afdeling, i hvilken Kontoret findes, ansætter Hovedbestyrelsen en Rejsesekretær. — Det 5. Distrikt passes af Hovedkontoret.
3. Rejsesekretærernes Opgave er at bistaa Afdelingerne indenfor Distriktet med det faglige, agitatoriske og administrative Arbejde efter Hovedbestyrelsens nærmere Bestemmelse.

   Rejsesekretæren har til enhver Tid Ret til at efterse Afdelingernes Regnskaber og Beholdninger og har Pligt til mindst én Gang hvert Kvartal at aflægge Besøg i hver Afdeling indenfor sit Distrikt for at paase, om der arbejdes tilfredsstillende.

   Afdelingerne er pligtige med mindst 3 Dages Varsel at give Rejsesekretæren Meddelelse om Afholdelse af Generalforsamlinger og faglige Møder, og Rejsesekretæren er berettiget til at deltage i disse, dog uden Stemmeret i andre Afdelinger end sin egen.

   Hvert Kvartal skal Rejsesekretæren tilstille Hovedkontoret en udførlig skriftlig Beretning om sin Virksomhed og om Tilstanden i hver enkelt Afdeling indenfor Distriktet.

   Tillige skal Rejsesekretæren i de 4 førstnævnte Distrikter passe Administrationen i den Afdeling, i hvilken Distriktskontoret findes.
4. Hovedbestyrelsen fastsætter de nærmere Grænser for Distrikterne, ligesom den er bemyndiget til i Perioden at foretage fornødne Ændringer deri.
5. Udgifterne til Kontoret og Rejsesekretærens Gage deles forholdsmæssigt mellem Forbundet og den paagældende Afdeling.
6. De af Rejsesekretærerne, der ikke er valgt som Medlem af Hovedbestyrelsen, har Ret til at overvære dennes Møder, men uden Stemmeret.
7. Forud for hvert Hovedbestyrelsesmøde samles Rejsesekretærerne med Forretningsføreren og Hovedkassereren til Planlæggelse af Arbejdet for det kommende Kvartal.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

b. Afdelinger, der har Pantegæld i Forbundet, faar denne eftergivet, mod at Pantet derefter bliver Forbundets Ejendom.

Hovedbestyrelsen foreslaar.

c. Medlemmerne er forpligtet til, forinden nyt Engagement indgaas, at rette Henvendelse til Formanden for Afdelingen i den By, hvor Pladsen skal tiltrædes. Findes ingen Afdeling paa Pladsen, rettes Henvendelsen til Hovedkontoret.

Esbjerg foreslaar:

d. Kredsmøder afholdes for hvert Distrikt hvert Aar i August eller September Maaned. Kredsmøderne har Kompetence til at planlægge Agitationen for den følgende Periode.

Næstved foreslaar:

e. Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund fratræder, saa snart ske kan, sin Samvirken med de øvrige skandinaviske Forbund saavidt angaar de skandinaviske Handelskursus.

Odense foreslaar:

f. Der oprettes en Spareafdeling for Lærlinge under D. H. K. F. (Bilag A.).

Slagelse foreslaar:

g. Forbundet lader fremstille et Emblem af Størrelse og Udseende som Forbundets Bomærke.

II. LOVÆNDRINGER (FORBUNDET).

Aarhus og
Københavns Cigar- og Tobaksmedhjælper
Afdeling foreslaar:

§ 4. 6. Stk. 2. Punktum ændres til:

Bortkomne Bøger erstattes med 5 Kr., hvoraf Halvdelen tilfalder Arbejdsløshedskassen.

Vejle foreslaar:

Nyt Stk.:

Udmeldelse af Forbundet kan ikke ske, medmindre Medlemmet etablerer selvstændig Virksomhed eller opnaar en Stilling, der efter Forbundets Hovedbestyrelses Skøn ikke forpligter ham til vedblivende at staa som aktivt Medlem af Forbundet.

Slagelse foreslaar:

§ 5. 1. Stk. ændres til:

Medlemmer, der overgaar til selvstændig Virksomhed indenfor Handelen, kan forblive staaende i Organisationen som passive Medlemmer.

Vejle foreslaar:

Sidste Stk. ændres til:

Et ekskluderet Medlem kan paany optages efter et Aars Forløb, naar Afdelingens Generalforsamling og Hovedbestyrelsen finder tilstrækkelig Grund dertil.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 6 ændres til:

Det samlede Kontingent udgør for Medlemmer af de københavnske Afdelinger Kr. 5,25 og for Medlemmer af samtlige øvrige Afdelinger Kr. 5,00 pr. Maaned; heraf indsendes til Forbundet Kr. 4,00 pr. Maaned, hvoraf 2 Kr. henlægges til Arbejdsløshedskassen i Henhold til dennes særlige Love, og 50 Øre henlægges til Reservefonden (se § 11). For Lærlinge over 17 Aar er Kontingentet 2 Kr. pr. Maaned og under 17 Aar 1 Kr. pr. Maaned, der erlægges til Arbejdsløshedskassen.

Saafremt det er paatrængende nødvendigt, har Repræsentantskabet Ret til at udskrive Ekstrakontingent.

Hovedbestyrelsen kan yde de Afdelinger, hvis Administration efter Hovedbestyrelsens Skøn nødvendiggør det, et ekstra Administrationstilskud i Forhold til den paagældende Afdelings Administrationssystem; for de københavnske Afdelinger fastsættes dette til 25 Øre pr. fuldtbetalende Medlem pr. Maaned.

Udover det heri fastsatte Kontingent kan Afdelingerne med Hovedbestyrelsens Billigelse udskrive Ekstrakontingent til særlige Formaal.

Ingen Afdeling kan staa til Restance med Kontingentet til Forbundet længere end 1 Maaned, hvorefter den taber alle Rettigheder som Medlem under dette. En for Gæld slettet Afdeling kan først paany optages, naar Gælden er betalt.

Randers foreslaar:

§ 10. 3. Stk. tilføjes:

Overenskomster skal godkendes af de Medlemmer, som omfattes af disse.

Fredericia foreslaar:

§ 11. 1. Stk. tilføjes:

samt som Rejsehjælp — indenfor Landets Grænser — og 3 Dages Understøttelse til Medlemmer, der har opbrugt den vedtægtsmæssige Understøttelse.

3. Stk. ændres til:

Under Lock-outer understøttes Deltagerne efter en af Hovedbestyrelsen fastsat Skala.

Nyt Stk. 4:

Under Strejker, der er godkendte af Hovedbestyrelsen, understøttes Deltagerne med den efter deres Anciennitet i Arbejdsløshedskassen gældende Understøttelse plus 25 pCt. af det Beløb, Lønningerne ligger over 100 Kr., samt for gifte Medlemmer et Forsørgertillæg, som fastsættes af Hovedbestyrelsen.

Vejle foreslaar:

3. Stk. ændres til:

Under Lock-outer eller under Strejker, der er godkendte af Hovedbestyrelsen, understøttes Deltagerne efter følgende Skala:

indtil	5	Aars Medlemsskab	3	Kr. daglig
„	10	„	4	„ „
over	10	„	5	„ „

Desuden ydes der Familieforsørgere et Tillæg af 1 Kr. daglig plus et Tillæg af 35 Øre pr. Barn pr. Dag. Understøttelsen maa dog aldrig overstige 2/3 af Medlemmets maanedlige Indtægt før Arbejdsstandsningen. Ingen kan dog erholde Understøttelse, forinden Vedkommende har været Medlem af Organisationen mindst 14 Dage.

6. Stk. udgaar.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 12. 1. Stk. ændres til:

Forbundet administreres af en Hovedbestyrelse, der bestaar af Forretningsføreren, Hovedkassereren og 13 af Kongressen valgte Medlemmer. Fastlønnede Funktionærer i Organisationens Tjeneste kan indvælges i Hovedbestyrelsen, men deres Antal maa ikke udover Forretningsføreren og Hovedkassereren overstige 3.

De Rejsesekretærer og de af Forbundets Sekretærer, der ikke har Sæde i Hovedbestyrelsen, har Ret til at overvære dens Møder, men har ikke Stemmeret.

Hovedbestyrelsen er fælles med den for Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse valgte Hovedbestyrelse.

Aarhus foreslaar:

1. Stk. ændres til:

Forbundet administreres af en Hovedbestyrelse, der bestaar af Forretningsføreren, Hovedkassereren og 13 af Kongressen valgte Medlemmer, af hvilke sidstnævnte til enhver Tid højst 3 Medlemmer maa være fastlønnede Tillidsmænd i Afdelingerne.

Funktionærer, ansatte af Forbundet, kan ikke være Medlemmer af Hovedbestyrelsen.

Hovedbestyrelsen er fælles o. s. v.

København (samtlige Afdelinger undtagen Isenkram) foreslaar:

Efter 1. Punktum tilføjes:

Ingen af Forbundets fastlønnede Funktionærer kan have Sæde i Hovedbestyrelsen.

Rejsesekretærerne har Ret til at deltage i Hovedbestyrelsens og Repræsentantskabets Møder, dog uden Stemmeret.

Vejle foreslaar:

1 Stk. ændres til:

Forbundet administreres af en Hovedbestyrelse, der bestaar af Forretningsføreren og Hovedkassereren samt 13 Medlemmer, der vælges paa følgende Maade: De Delegerede for Jylland og Samsø vælger 5 Hovedbestyrelsesmedlemmer, de Delegerede for København vælger 4 og de Delegerede for Øerne 4.

Valget af Suppleanter foregaar paa samme Maade.

Ikke over en Trediedel af den samlede Hovedbestyrelses Medlemmer maa have Tilknytning til Forbundet som fastlønnede Tillidsmænd. Hovedbestyrelsen er fælles med den for Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse valgte Hovedbestyrelse.

2. Stk. tilføjes:

Ekstraordinært Hovedbestyrelsesmøde kan indkaldes af Forretningsudvalget, eller naar mindst Halvdelen af Hovedbestyrelsens Medlemmer fremsætter motiveret Begæring herom.

Vejle foreslaar:

§ 13 ændres til:

Hovedbestyrelsen erholder 2. Kl.s Jernbane eller 1. Plads Kahyt dækkede af Hovedkassen samt i Diæter 20 Kr. pr. Dag.

Fredericia foreslaar:

§ 15 2. Stk. 2. Punktum tilføjes:

senest 14 Dage efter Hovedbestyrelsesmødet.

Københavns Central, Cigar- og Tobak, Isenkram og Manufaktur Afdl. foreslaar:

3. Stk., 2. Linie:

„hvert Halvaar" rettes til „hvert Kvartal".

Vejle foreslaar:

§ 18 tilføjes:

Saafremt der opstaar Uoverensstemmelser mellem en Afdeling eller et Medlem og Redaktøren, kan Bestyrelsen paa Afdelingens Vegne eller Medlemmet personligt indanke Sagen til Hovedbestyrelsen.

København (samtlige Afdelinger undtagen Isenkram) foreslaar:

§ 21. Ordene: „Dog kan ingen Afdeling vælge mere end 10 Repræsentanter" udgaar.

Odense foreslaar:

1. Sætning ændres til:

Til Kongressen har enhver Afdeling Ret til at sende en Repræsentant for hver paabegyndt 100 afregnede Medlemmer, dog kan ingen o. s. v.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 23. 1. Punktum ændres til:

Rejseudgifterne (2. Kl.s Jernbane og 1. Plads Kahyt) og Diæterne (20 Kr. pr. Dag) afholdes af Hovedkassen.

Odense foreslaar:

1. Punktum ændres til:

Rejseudgifterne, „2. Kl.s Jernbane og 1. Plads Kahyt" til Kongressen, afholdes af Hovedkassen; Diæterne, 20,00 Kr. pr. Dag, derimod af Afdelingerne selv, til hvilket Formaal Afdelingerne indsender et Beløb paa 5—10 Øre pr. fuldtbetalende, afregnet Medlem pr. Maaned, alt efter Afdelingens Størrelse, indtil saadant Beløb er naaet, at formentlige Udgifter ved Kongresrepræsentationen er dækket.

København (samtlige Afdelinger undtagen Isenkram) foreslaar:

§ 28. 1. Punktum ændres til:

Ved de ordinære Kongresser vælger de Delegerede for Jylland og Samsø 8, for Fyn og den sydfynske Øgruppe 2, for Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm 4, og de københavnske Delegerede 8 Repræsentanter. De 22 saaledes valgte o. s. v.

Odense foreslaar:

1. Punktum ændres til:

Ved de ordinære Kongresser vælger de Delegerede for Jylland og Samsø 6, for Fyn, den sydfynske Øgruppe og Sønderjylland 4, for Sjælland, Lolland-Falster o. s. v.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 29 ændres til:

Disse Love træder i Kraft den 1. Januar 1926.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

Love for Afdelingerne (Bilag B).

III. LOVÆNDRINGER (HJÆLPEFONDEN).

Fredericia foreslaar:

§ 9 tilføjes:

Ønskes Indtægtsgrænsen forhøjet, udbetales Understøttelsen efter den nye Sats først efter et Aars Medlemsskab paa denne.

6) Medhjælperne og den sociale Lovgivning.
7) Valg af Tillidsmænd.
8) Fastsættelse af Tid og Sted for næste Kongres.
9) Eventuelt.

Arbejdsløshedskassen.

I Tilslutning til Kongressen afholdes Delegeretmøde i Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse i Danmark.

1) Forslag til Forretningsorden.
2) Valg af Delegeretmødets Tillidsmænd.
3) Forelæggelse af Beretning for den forløbne 3-Aars Periode.
4) Regnskaberne.
5) Behandling af indkomne Forslag.

LOVÆNDRINGER.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 8, 3. Stk.: Nuværende Tekst udgaar og i Stedet for indføjes:

Til arbejdsløse Medlemmer, der har opbrugt den vedtægtsmæssige Understøttelse, og som har været ledig mindst 10 Dage før 24. December, ydes Juleunderstøttelse. Til Forsørgere ydes 20 Kr. og til Ikke-Forsørgere 15 Kr.

Fredericia foreslaar:

§ 12, 4. Stk. tilføjes:

Paa sidste Udbetalingskvittering noteres, fra hvilken Dato Medlemmet igen er understøttelsesberettiget.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 13, Pkt. 7, 2. Stk., 2. Linie:

Mellem Ordene „et" og „Arbejde" indsættes Ordet „anvist".

Pkt. 13, 9. og 10. Linie:

„Lov om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring af 22. December 1921" ændres til: „Lov af 4. Marts 1924 om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring m. m."

Odense foreslaar:

§ 18. Nyt Stk. b:

Inddrivelse af evtl. Restancer af Kontingent er Genstand for Retsforfølgelse efter Lov af 11. April 1916, Kptl. 41.

Afsnit „b. c. d." ændres til „c. d. e."

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 19 ændres til:

Det maanedlige Medlemsbidrag er:

For nydende Medlemmer Kr. 2,00 pr. Medlem.

For Medlemmer, der ophører at arbejde som Lønarbejdere ved Fagene (jfr. § 18 b) og andre bidragydende Medlemmer Kr. 2,00 pr. Medlem.

For Medhjælpere og Lærlinge over 17 Aar Kr. 2,00, under 17 Aar Kr. 1,00 pr. Medlem.

Hovedledelsen er dog bemyndiget til med Direktoratets Sanktion i Forhold til Kassens skiftende Behov for alle de nævnte Medlemsgrupper at forhøje og nedsætte Kontingentet, saaledes at Maksimumsgrænsen er henholdsvis 2,00 og 2,50 pr. Medlem og for Lærlinge under 17 Aar Kr. 1,00 og Kr. 1,25 pr. Medlem.

Ekstrakontingent kan opkræves i Forhold til Kassens skiftende Behov.

Aarhus og Københavns Cigar- og Tobaksmedhj.-Afdl. foreslaar:

§ 20. 1. Stk.

„5 Kr." rettes til „2,50 Kr."

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 28. Efter 1. Punktum tilføjes:

Fastlønnede Funktionærer i Organisationens Tjeneste kan indvælges i Hovedbestyrelsen, men deres Antal maa ikke udover Formanden og Hovedkassereren overstige 3. De Rejsesekretærer og de af Forbundets Sekretærer, der ikke har Sæde i Hovedbestyrelsen, har Ret til at overvære dens Møder, men har ikke Stemmeret.

Aarhus foreslaar:

Efter 1. Punktum tilføjes:

Af de 13 Repræsentanter kan til enhver Tid højst 3 Medlemmer være fastlønnede Tillidsmænd i Afdelingerne. Funktionærer, ansatte af Forbundet, kan ikke være Medlemmer af Hovedbestyrelsen.

København (samtlige Afdelinger undtagen Isenkram) foreslaar:

Efter 1. Punktum tilføjes:

Ingen af Forbundets fastlønnede Funktionærer kan have Sæde i Hovedbestyrelsen. Rejsesekretærerne har Ret til at deltage i Hovedbestyrelsens og Repræsentantskabets Møder, dog uden Stemmeret.

Vejle foreslaar:

1. og 2. Punktum ændres til:

Hovedbestyrelsen bestaar af en Formand, en Hovedkasserer og 13 Repræsentanter, som vælges paa Delegeretmødet ved skriftlig Afstemning paa følgende Maade: De Delegerede for Jylland og Samsø vælger 5 Hovedbestyrelsesmedlemmer, de Delegerede for København vælger 4 og de Delegerede for Øerne 4. Valget af Suppleanter foregaar paa samme Maade. Ikke over en Trediedel af den samlede Hovedbestyrelses Medlemmer maa have Tilknytning til Forbundet som fastlønnede Tillidsmænd. Desuden vælges der 2 Revisorer og 2 Suppleanter.

København (samtlige Afdelinger undtagen Isenkram) foreslaar:

§ 31. 1. Stk. Ordene „dog kan ingen Afdeling vælge mere end 10 Repræsentanter" udgaar.

Odense foreslaar:

1. Stk. 2. Linie mellem „100" og „Medlemmer" tilføjes: „afregnede".

København (samtlige Afdelinger undtagen Isenkram) foreslaar:

§ 32, 1. Punktum ændres til:

Paa Delegeretmødet vælges 8 Repræsentanter for Jylland og Samsø, for Fyn og den sydfynske Øgruppe 2, for Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm 4 og for København 8 Repræsentanter o. s. v.

Odense foreslaar:

1. Punktum ændres til:

Paa Delegeretmødet vælges 6 Repræsentanter for Jylland og Samsø, for Fyn, den sydfynske Øgruppe og Sønderjylland 4, for Sjælland og Lolland-Falster o. s. v.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§§ 4, 13, 14, 15, 29, 30, 33, 36, 41 og 42.

„Arbejdsdirektøren rettes til „Direktøren".

REGULATIV FOR PLADSANVISNINGEN.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 4. Ordene i 1. og 2. Linie: „Sammen med det i § 5 ommeldte Arbejdsløshedskort" udgaar.

§ 5. Udgaar.

§§ 6, 7, 8, 9, 10 og 11 bliver §§ 5, 6, 7, 8, 9 og 10.

§§ 4 og 11. „Arbejdsdirektøren" rettes til „Direktøren".

6) Valg af Tillidsmænd.

7) Fastsættelse af Tid og Sted for næste Delegeretmøde.

8) Eventuelt.

Bilag A til Forbundets Dagsorden Punkt 5.

Love
for
Spareafdelingen for Lærlinge under H. D. K. F.

§ 1.

Spareafdelingens Formaal er:

at lære de Unge at spare Midler til evtl. fremtidig Uddannelse, saasom „Besøg paa Handelsskole, Uddannelse i fremmede Sprog m. m.", samt egen Forsørgelse ved at modtage saadanne Indskud til Frugtbargørelse og derved

at bevisliggøre dem Sparsommelighedens Betydning.

§ 2.

Medlem af Spareafdelingen er enhver fra Indtrædelsen i Handelslære og til Udlæringsdatoen, naar vedkommende er Medlem af D. K. H. F. og er indtegnet som Sparer med en Sparekassebog for Midler til de under § 1 angivne Formaal. Pengene forrentes med 4 pCt. pro anno. Der betales intet Medlemsbidrag til Spareafdelingen, og for at opmuntre de Unge til at spare yder D. H. K. F. — foruden ovennævnte 4 pCt. Rente — ekstra 1/2 pCt. Rente til de Unge, der altid har deres Indskud a jour.

§ 3.

Spareafdelingen ledes af 2 Medlemmer af D. H. K. F.s Hovedbestyrelse samt 2 Forældre eller Værger for Lærlingene samt D. H. K. F.s Forretningsfører.

§ 4.

Bestyrelsens Opgave er at varetage Spareafdelingens Anliggender og at afgive aarlige Beretninger til D. H. K. F.s Repræsentantskab om Tilgang og Afgang af Sparere, Sparebeløbenes Størrelse og disses Anbringelse og alt, hvad der iøvrigt har Interesse for Spareafdelingens og Sparesagens Fremme.

§ 5.

Spareafdelingens Regnskabsaar er det for D. H. K. F. gældende Regnskabsaar. For Spareafdelingen føres der særligt Regnskab som revideres af D. H. K. F.s Revisorer og forelægges for D. H. K. F.s Hovedbestyrelse til Godkendelse.

§ 6.

Den i § 2 nævnte ekstra 1/2 pCt. Rente tilskrives Sparekassebogen i en særlig Rubrik, og denne forsynes med Paategning om, at Udbetaling først finder Sted ved Udlæringsdatoen, eller naar Spareren paabegynder en Uddannelse, der svarer til de i § 1 nævnte Anførelser.

§ 7.

Sparerens Bog forbliver i Sparerens Besiddelse, og de af Spareren indsatte Beløb undergives Vedkommendes fri Raadighed. Men Retten til Renterne, 4 pCt., samt den ekstra 1/2 pCt. fortabes, naar Sparerens Indskud ikke er i Behold, naar Beløbet skal benyttes i H. t. § 6.

§ 8.

Midler, som i H. t. § 7 ikke tilfalder Sparerne, gaar til en særlig Sparetilskudsfond, hvis Midler aarlig fordeles til saadanne Sparere, hvis Indskud er i Orden, og i dette Aar forfalder til Udbetaling. Skulde saadan Udbetaling ikke finde Sted, overgaar Beløbet til næste Aars Regnskab under samme Betingelser.

§ 9

Indskudets Størrelse er mindst én — 1,00 — Krone ugentlig eller fem — 5,00 — Kroner maanedlig og inkasseres af de respektive Afdelinger, der hver Maaned afregner Beløbet til D. H. K. F.

§ 10.

Hvis Spareafdelingen ophæves, hvilket kun kan ske med D. H. K. F.s Kongres' Sanktion, tilfalder evtl. Midler D. H. K. F.s Reservefond, dog har evtl. bestaaende Sparere Ret til deres Indskud og de i § 2 nævnte Renter.

Bilag B til Forbundets Dagsorden Punkt 5.

Love
for
Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund
..... Afdeling.

Foreningen, hvis Navn er: „Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund, ... Afdeling", er Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds Love underkastet.

§ 2.

Afdelingens Formaal er: at samle alle Handels og Kontormedhjælpere i ..... og Omegn for at fremme og værne fælles Interesser, at højne Handels- og Kontormedhjælpernes økonomiske og sociale Niveau samt ved alle lovlige Midler at søge tilvejebragt bedre Forhold i alle Retninger indenfor Standen.

Disse Formaal søges opnaaet ved Gennemførelse af Forbundets Program.

§ 3.

Som Medlem af Afdelingen kan optages enhver saavel kvindelig som mandlig Handels- og Kontormedhjælper, der er fyldt 18 Aar og ikke er Lærling.

Medhjælpere under 18 Aar og Lærlinge kan optages som understøttelsesberettigede Medlemmer af Arbejdsløshedskassen, dog saaledes at Understøttelsen i intet Tilfælde ydes før efter fuldendt Læretid og efter det fyldte 18. Aar.

Optagelsen finder Sted i Henhold til Forbundets Love § 4 og Arbejdsløshedskassens Vedtægt §§ 2—5.

§ 4.

Ved Optagelsen (dog ikke af Lærlinge) betales et Indskud af Kr. 2,00, der tilfalder Afdelingen. Naar Indmeldelsen er godkendt, modtager Vedkommende en Medlemsbog, der gælder som Medlemsbevis. Bogen betales med Kr. 1,00 og Erstatningsbøger med Kr. pr. Stk.

Medlemmerne er pligtige stedse at holde Bøgerne forsynede med de udstedte Kvitteringsmærker, uden hvilke enhver Medlemsret fortabes. Bortkomne Mærker erstattes med det tilsvarende Kontingent til Arbejdsløshedskassen.

§ 5.

Dersom der kan fremføres gyldigt Bevis for, at et Medlem har modarbejdet Forbundet eller dets Program, kan Eksklusion af Vedkommende foretages paa en ekstraordinær Generalforsamling, men Eksklusionen har dog først Gyldighed, naar den er godkendt af Hovedbestyrelsen.

Saafremt et Medlem nægter at efterkomme en af Hovedbestyrelsen truffet Beslutning eller under faglige Konflikter optager nedlagt Arbejde, er Hovedbestyrelsen berettiget til straks at ekskludere Vedkommende af Organisationen.

Et ekskluderet Medlem kan paany optages efter et Aars Forløb, naar Afdelingen og Forbundets Hovedbestyrelse finder tilstrækkelig Grund dertil (jfr. Arb. Ks. Vedtægt § 6 b).

§ 6.

Kontingentet, der erlægges forud, er Kr. 5,00 pr. Maaned.

Udover dette Kontingent kan Afdelingens Generalforsamling vedtage at opkræve Ekstrakontingent til særlige Formaal.

For Lærlinge over 17 Aar er Kontingentet Kr. 2,00 pr. Maaned og under 17 Aar Kr. 1,00 pr. Maaned, der erlægges til Arbejdsløshedskassen.

§ 7.

Arbejdsløse Medlemmer, der ikke oppebærer Understøttelse, betaler kun Kontingent til Arbejdsløshedskassen. Medlemmer, der aftjener deres Værnepligt, er kontingentfri (jfr. Arb. Ks. Vedtægt § 9).

§ 8.

Kontingentet erlægges hver Maaned, og Restance medfører Tab af alle Rettigheder, indtil Gælden er betalt. Intet Medlem kan staa til Restance med Kontingentet udover 2 Maaneder; i saa Fald slettes Vedkommende af Afdelingen og kan kun genoptages som nyt Medlem i Henhold til Forbundets og Arb. Ks. Vedtægt og mod at betale Restancen samt det siden dets Udtrædelse forfaldne Kontingent (se dog Arb. Ks. Vedtægt § 6 c).

Al Restance skal hvert Aar være indbetalt til Kassen inden 31. Marts (se Arb. Ks. Vedtægt § 21).

§ 9.

Afdelingen ledes af en Bestyrelse, bestaaende af en Formand, en Kasserer og ..... Repræsentanter. Bestyrelsen vælges for et Aar ad Gangen, saaledes at Halvdelen af Medlemmerne afgaar skiftevis.

Formanden og den mindste Halvdel af Bestyrelsen samt fornødne Suppleanter vælges paa den ordinære Generalforsamling i Oktober, Kassereren og de øvrige Bestyrelsesmedlemmer samt fornødne Suppleanter paa Generalforsamlingen i April, hvor der tillige vælges 2 Revisorer og 2 Revisorsuppleanter.

Bestyrelsen vælger selv af sin Midte Næstformand og Sekretær.

§ 10.

Intet Medlem kan uden fyldestgørende Grund undslaa sig ved at modtage Valg til Bestyrelse eller Revision, dog gælder Pligten kun for et Aar ad Gangen.

§ 11.

Bestyrelsen repræsenterer og forpligter ved sine Handlinger og Beslutninger Afdelingen i alle Forhold under Ansvar for Generalforsamlingen og Hovedbestyrelsen.

§ 12.

Bestyrelsen afholder Møde en Gang hver Maaned eller saa ofte, Formanden finder det nødvendigt, eller naar mindst 3 Bestyrelsesmedlemmer fremsætter motiveret Begæring herom.

§ 13.

Formanden repræsenterer i alle Forhold Afdelingen og fører Korrespondancen. Alle principielle og vigtige Spørgsmaal skal af Formanden, bilagt Afdelingens Motivering, forelægges Forbundets Hovedbestyrelse til Afgørelse.

Formanden skal attestere og anvise alle Udbetalinger og skal hver Maaned gennemse Regnskabet, ligesom det iøvrigt paahviler ham at udøve de Pligter, som Forbundets Love og Hovedbestyrelsen paalægger Lederen af en lokal Afdeling.

§ 14.

Kassereren udfærdiger hver Maaned Kvitteringer for Kontingentet og drager Omsorg for, at dette opkræves i Begyndelsen af Maaneden, ligesom han skal søge alle Restancer inddrevet. Kassereren udbetaler de af Formanden anviste Regninger. Kassereren skal inden den 20. i hver Maaned punktlig indsende Kontingentet til Forbundet og Arbejdsløshedskassen og skal nøje paase, at de modtagne Kvitteringsmærker bliver rigtigt udleverede til Medlemmerne.

Kassereren skal føre et nøjagtigt og ordentligt Regnskab over Afdelingens Indtægter og Udgifter og have dette saa betids færdigt, at Revisorerne mindst 10 Dage forinden de ordinære Generalforsamlinger kan revidere det.

I Kassererens Besiddelse maa ikke være mere end ..... Kr. kontant. Hvad der indkommer derudover indsættes i en Bank eller Sparekasse paa Foreningens Navn, og Kassererens og Formandens — eller i hans Forfald Næstformandens — Underskrift er nødvendige for atter at hæve af de saaledes indsatte Beløb.

Paa første Bestyrelsesmøde i hvert Kvartal skal Kassereren forelægge Bestyrelsen Kassebogen og den kontante Kassebeholdning samt Sparekassebøgerne.

Kassereren er efter Forlangende af Forbundet pligtig at fremlægge for Rejsesekretæren Afdelingens Regnskaber og Beholdninger samt at meddele alle ønskede Oplysninger angaaende disse og Afdelingens økonomiske Forhold.

§ 15.

Afdelingens Sekretær fører en Forhandlingsprotokol, der skal indeholde et Referat af Bestyrelsens og Generalforsamlingernes Forhandlinger og Vedtagelser. Protokollen skal ved hvert Mødes Slutning underskrives af Bestyrelsen og Dirigenten.

Det er Sekretærens Pligt at være Formanden og Kassereren behjælpelig med Arbejdet, naar dette paakræves.

§ 16.

Revisorerne skal gennemgaa og revidere Afdelingens Regnskab og forsyne dette med deres Godkendelse eller Paategning. Revisorerne er Generalforsamlingen ansvarlige for, at mulige Lovovertrædelser paa det financielle Omraade bringes til Generalforsamlingens Kundskab. Revisorerne skal være tilstede ved hver Regnskabsaflæggelse.

§ 17.

Paa Generalforsamlingen i Oktober vælges et Agitationsudvalg, der bestaar af en Formand, der vælges direkte af Generalforsamlingen, og 4 Medlemmer.

Agitationsudvalget skal planlægge og lede Agitationen blandt udenforstaaende Kolleger og har Ret til — med Bestyrelsens Samtykke — at afholde offentlige Møder.

§ 18.

Generalforsamlingen er Afdelingens højeste Myndighed. Til Generalforsamlingen har ethvert Medlem Adgang mod Forevisning af gyldig Medlemsbog og kan deltage i Afstemningen med en Stemme. Kun personlig Tilstedeværelse giver Stemmeret.

§ 19.

Ordinær Generalforsamling afholdes hvert Aar i Januar, April, Juli og Oktober, hvor Arbejdsløshedskassens Regnskab fremlægges i revideret Stand til Medlemmernes Godkendelse.

Som Hovedgeneralforsamlinger betragtes de i April og Oktober afholdte. Afdelingens Regnskab forelægges i revideret Stand paa Generalforsamlingerne i April og Oktober.

§ 20.

Ekstraordinære Generalforsamlinger kan afholdes, naar Hovedbestyrelsen eller Bestyrelsen ønsker det, eller naar 1/4 af Medlemmerne skriftlig fremsætter motiveret Begæring herom til Formanden.

§ 21.

Afholdelse af Generalforsamling sker med mindst 8 Dages Varsel ved Bekendtgørelse i D. H. K. M. T. eller ved skriftlig Henvendelse til alle Medlemmer eller ved Meddelelse i Dagspressen og med Angivelse af Forhandlingsemne. Medlemmer, der ønsker Forslag behandlet, maa indsende disse til Bestyrelsen senest 4 Dage, før Generalforsamlingen afholdes.

Afdelingen er pligtig med mindst 3 Dages Varsel at give Hovedkontoret Meddelelse om Afholdelse af Generalforsamlinger og faglige Møder, og Rejsesekretæren eller en anden Repræsentant for Forbundet er berettiget til at deltage i disse, dog uden Stemmeret i andre Afdelinger end sin egen.

§ 22.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig med det mødte Antal Medlemmer. Alle Beslutninger tages med almindelig Stemmeflerhed (se dog § 25). Ved Stemmelighed er Forslaget bortfaldet.

Ved Generalforsamlingens Begyndelse vælges en Dirigent til at lede Forhandlingerne.

§ 23.

Afdelingens Regnskabsaar regnes fra 1. April til 31. Marts.

§ 24.

Valg af Delegerede til Kongressen skal foregaa paa en Generalforsamling og foretages skriftlig.

§ 25.

Eventuelle Forslag om Afdelingens Opløsning skal behandles paa 2 paa hinanden følgende Generalforsamlinger, hvor mindst 2/3 af samtlige Medlemmer skal være tilstede. Opløsningen kan kun finde Sted, saafremt der paa begge disse Generalforsamlinger er 3/4 Majoritet derfor. Afstemningen skal foregaa skriftlig.

§ 26.

I Tilfælde af Opløsning tilfalder Afdelingens Formue Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund, og den kan ingensinde blive Genstand for Deling mellem Medlemmerne.

Ligeledes tilfalder Afdelingens Aktiver og Efterladenskaber Forbundet til Brug ved en eventuel senere Afdelings Oprettelse paa den paagældende Plads.

§ 27.

Disse Love kan kun ændres af en Kongres eller ved Urafstemning i Henhold til Forbundets Love § 20. Afdelingerne kan derfor kun herudover vedtage Vedtægter for Fællesarbejdet i Byer, hvor der findes flere Afdelinger. Saadanne Vedtægter skal godkendes af Hovedbestyrelsen.

Alt, hvad disse Love iøvrigt ikke tydeligt foreskriver, maa underkastes Bestyrelsens Afgørelse under Ansvar for Generalforsamlingen og Hovedbestyrelsen.

Kongres-Notitser.

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds 9. ordinære Kongres afholdes i Amaliegades Forsamlingsbygning i Aarhus i Dagene 20.—23. September, idet dog den sidste Dag er helliget Forbundets 25-Aars Jubilæum.

I Forhold til Afdelingernes Medlemsantal vil der ialt kunne møde 175 Deltagere, og Kongressen vil derefter med Hovedbestyrelsens og Repræsentantskabets Medlemmer, der er selvvalgte, samt Gæster, komme op paa 225 a 230 Deltagere.

* * *

Det er i Aar fjerde Gang, danske Medhjælpere samles til betydningsfuld Raadslagning i Aarhus.

Første Gang var ved Delegeretmødet den 23.—24. Septbr. 1900, der afholdtes i Handels- og Kontoristforeningens Lokaler og førte til Landsorganisationens Oprettelse og Axel Gundels Valg som Forretningsfører. Her var 16 Afdelinger repræsenteret ved 32 Repræsentanter.

I 1909 afholdtes den 21. Marts en ekstraordinær Kongres i Aarhus i Anledning af Formanden Åge Hyllesteds Mandatnedlæggelse. Herom førtes en skarp Debat, der resulterede i, at Hyllesteds Kongresmandat forkastedes. Kongressen valgte derpaa Chr. Ingvoldsen til Formand.

Sidste Gang, Kongressen afholdtes i Aarhus, var den 15.—17. August 1915, under Forretningsfører Jens Johansens Ledelse, og Bølgerne gik her højt i Anledning af de københavnske Afdelingers Indmeldelse i »Arbejdernes Fællesorganisation«.

Kongressens vigtigste Beslutning var dog Vedtagelsen af Forslaget om Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse, hvilket vedtoges med 100 Stemmer mod 6. Denne Beslutning har været af vidtrækkende Betydning for Organisationens Medlemmer, der kun derigennem har været i Stand til virkningsfuldt at imødegaa de mest ødelæggende Virkninger af Krigs- og Krisetidens mægtige Arbejdsløshed.

* * *

Jubilæumskongressen aabnes Søndag den 20. September Kl. 10 Form. De Delegerede er dog anmodet om at møde allerede Kl. 9½ af Hensyn til den obligate Fotografering.

Søndagen vil blive optaget af Møde fra Kl. 10—5 og de øvrige Dage fra Kl. 9—6, afbrudt af 1 Times Frokostpavse.

Søndag Aften er der arrangeret en tvangsfri selskabelig Sammenkomst paa »Varna« med Soupér (Lax, Andesteg, Is, Kaffe) samt Underholdning og Dans til en samlet Pris af 5 Kr. Tegning hertil maa ske til Forbundets Hovedkontor, Gl. Kongevej 6, København B., senest den 15. September. De øvrige Aftener bliver til fri Disposition, idet dog Afdelingen sørger for, at der bliver Adgang til Køb af Billetter til Teatret og andre Forlystelsessteder for Kongresdeltagere, der ikke paa anden Maade kan faa opbrugt Diæterne.

* * *

Paa Kongressen vil der som sædvanlig blive oprettet et Bureau, hvor de Delegerede vil kunne faa Oplysninger af forskellig Art og finde Plads til at skrive. Ligeledes vil der til Salg forefindes Postkort og Frimærker samt evt. social Litteratur, Kongresberetningen, Medhjælpermarchen med Noder etc. I Bureauet kan bestilles Billetter til »Kasino« og »Regina« Teatrene til ekstra nedsat Pris a 2 Kr., ligesom Billetter til Aarhus Teater her vil kunne faas til ordinær Pris ved Bestilling inden Kl. 12 Middag Forestillingsdagen.

Til Kongresbureauet vil blive indlagt særlig Telefon Nr. 5226.

Lørdag Aften den 19. September vil der paa Afdelingens Kontor, Frederiksgade 75, Telefon 3866, blive oprettet et Bureau, der holdes aabent til Kl. 12 Nat af Hensyn til ankommende Kongresdeltagere.

* * *

Der vil blive Adgang til for interesserede Kolleger at overvære Kongressens Forhandlinger. Adgangskort hertil udleveres forinden Kongressen paa Afdelingens Kontor, Frederiksgade 75, og senere i Kongresbureauet mod Forevisning af Medlemsbog.

* * *

Kongres- og Jubilæums-Arrangementerne er af Hovedbestyrelsen lagt i Hænderne paa et Udvalg, bestaaende af Jens Johansen og Julius Hansen, samt af Aarhus-Kollegerne Vilh. Jacobsen, Johs. Sjælland, Carl Knudsen og Michael Nielsen.

De paagældende Kollegers Navne borger for, at alt vil blive tilrettelagt paa bedste Maade og komme til at klappe.

* *
*

I Anledning af Kongressen og Jubilæet udsendes et Ekstranummer af Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende i særlig Udstyrelse. I dette Nr. vil forefindes Kongressens Aabningssang samt Oversigt over Organisationens Historie, ligesom det vil indeholde Bidrag fra ældre og yngre Forkæmpere for Organisationen. Heftet vil blive rigt illustreret.

Ekstranummeret vil saa vidt muligt blive afleveret til Postvæsenet den 15. September, saa det er Medlemmerne i Hænde inden Kongressen.

Forbundets Jubilæum.

ONSDAG den 23. September er det 25 Aar, siden Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, — som vort Forbund hed indtil 1922 — blev stiftet i Aarhus.

Jubilæumsfestlighederne vil blive fejret paa selve Stiftelsesdagen i Forbindelse med Kongressen i Aarhus, hvor Størsteparten af de Medlemmer, der er med i Organisationsarbejdet, vil være nærværende.

Programmet for Festdagen er ikke fuldt udarbejdet i Detailler, men i store Træk vil det forme sig saaledes:

Om Morgenen Kl. 9 vil der af Hovedbestyrelsen blive henlagt en Krans paa de jyske Medhjælperes Førstemand, vor afdøde Kollega Vald. Pedersens Grav.

Kl. 11 finder der Reception Sted i Østergades Forsamlingsbygning, hvor Hovedbestyrelsen vil være samlet og modtage eventuelle Gratulanter.

Den egentlige Fest afholdes ligeledes i Østergades Forsamlingsbygning. Kl. 5½ afholdes Fællesspisningen, ved hvilken der serveres følgende

Menu:

Klar Suppe med Boller.
Helleflynder.
Kalveryg med fr. Kartofler.
Fløde Is med Nougat.
Kaffe.

Sauterne.
Leoville.
Madeira.

Til Middagen indbydes Kongresdeltagerne og enkelte andre som Forbundets Gæster. Gæsterne faar Ret til yderligere een Billet til en Pris af 10 Kr. inkl. Skat og Drikkepenge. Desuden er der selvsagt Adgang for andre Medlemmer samt tidligere Medlemmer, hvis Udtrædelse af Organisationen er sket paa legitim Maade, og som maatte indtage Stillinger, saa de ikke nu kan være Medlemmer, til at deltage for samme Pris, men ingen vil kunne disponere over mere end 2 Billetter, ligesom Deltagerantallet i Fællesspisningen er begrænset til 350.

Billetterne til Fællesspisningen maa forudbestilles hos Forbundet, Gl. Kongevej 6, København B., senest den 15. September.

Efter Middagen er der Dans i begge Salene. og hertil er der gratis Adgang for alle Medlemmer. Ballet begynder Kl. 9 i den lille Sal og udstrækkes efter Spisningen ogsaa til den store Sal

Billetter til Ballet udleveres vederlagsfri paa Afdelingens Kontor, Frederiksgade 75, Aarhus, mod Forevisning af Medlemsbog. Paa hver Bog kan faas udleveret 2 Billetter, men ikke flere.

400 Bankfunktionærer afskedigede.

DENNE alarmerende Meddelelse fandtes i indeværende Maaned i næsten alle Dagblade Landet over. Det ene Bankkrak efter det andet bevirker, at Hundrede af Bankmedhjælpere bliver udsat for en fattig og usikker Fremtid, for Arbejdsløshedens udmarvende Lediggang.

Det var ikke de første, og det bliver desværre heller ikke de sidste Medhjælpere, der bliver udsat for denne Skæbne.

Nu bliver de denne Erfaring rigere og af »Erfaring bliver man klog«, siger et gammelt Ordsprog, som fortsætter »men sjældent rig«. Specielt det sidste vil Bankmedhjælperne vel nok hurtigt blive klar over, men saa meget større er Forundringen over, at det første endnu ikke har gjort sig gældende. Det er forunderligt at se den Ligegyldighed, hvormed man fra de danske Bankmedhjælperes Side — uden at forsøge Modstand — haster Afgrunden imøde, og dette til Trods for, at Bladene samtidig bringer Meddelelser om, at deres Kolleger i de andre Lande — denne Gang drejer det sig om Frankrig — har sluttet sig sammen og fører en Kamp for Tilværelsen, der giver Ekko langt udover Landets Grænser, ja, næsten over den hele Verden.

Bankfunktionærer! Hvornaar bliver I Eders Styrke bevidst? Hvor mange daarlige Erfaringer af den her nævnte Art samt daarlige Lønninger skal der til, forinden I slutter Eder til Landets eneste faglige Organisation

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund,

som staar beredt til at optage Kampen for og med Eder til større Betryggelse af Eders Fremtid?

Hvornaar vil I kaste Skinhellighedens Maske og erkende, at I lige saa godt som enhver anden Handels- og Kontormedhjælper kan blive arbejdsløs, og at Eders Lønninger langt fra er tilstrækkelige?

Fra Bankmedhjælpernes Side er gentagne Gange fremkommen den Udtalelse, at de allerede er Medlemmer af en Organisation, det vil sige af en Sammenslutning af Personalet indenfor Bankens Rammer, men de daarlige Erfaringer maa dog snart have aabnet Øjnene paa dem, der vil se, for, at en saadan Sammenslutning meget vel kan have sin Interesse i selskabeligt Øjemed, men er ganske uden Betydning i faglige Spørgsmaal, hvor man maa sætte noget bag sine Krav.

Lad os derfor endnu en Gang sige det: Meld Eder ind i den faglige Organisation, hvor I hører hjemme, og benyt den Hjælp, der beredvillig stilles til Disposition baade i faglig Henseende og gennem de af Organisationen skabte Institutioner — Arbejdsløshedskassen, Hjælpefonden, Pladsanvisningen, Oplysningsbureauet, Retshjælpen samt Reservefonden, som alle kan blive af uvurderlig Nytte i paakommende Tilfælde.

Odense, i August 1925.

Niels Jørgensen.

Det nye Pristal.

RESULTATET af Beregningerne angaaende det med stærk Spænding imødesete Pristal blev, at der konstateredes et Fald paa 2 Points, saaledes at Pristallet sættes til 219 Points.

Bevægelserne i Pristallet stiller sig efter Departementets officielle Meddelelse saaldes:

	Juli 1914		Juli 1924		Januar 1925		Juli 1925	
	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%
Fødevarer	835	100	1673	200	1794	215	1751	210
Klæder, Fodtøj, Vask	225	100	601	267	623	277	613	272
Bolig	248	100	421	170	421	170	442	178
Brændsel, Belysning.	81	100	241	298	224	277	204	252
Skatter, Konting. o. l.	203	100	504	248	504	248	527	260
Andre Udgifter	408	100	846	207	846	207	834	204
Ialt....	2000	100	4286	214	4412	221	4371	219

Der skal med andre Ord nu 4371 Kr. til for at dække de samme Udgifter, som i Juli 1914 kunde afholdes for 2000 Kr. og i Januar 1925 udgjorde 4412 Kr.

Nedgangen skyldes et Fald i Udgifterne til Fødevarer paa 5 pCt., Manufakturvarer ligeledes paa 5 pCt., Brændsel og Belysning paa 25 pCt. og andre Udgifter paa 3

pCt., men Nedgangen modvirkes af Stigning paa Huslejen samt Skatter og Kontingenter paa tilsammen 20 pCt.

Den Stigning i Priserne, der satte ind paany fra Juli 1923, er altsaa nu standset, vel nok for en Del som Følge af den danske Krones stærke Stigning, men med Rette høres der Klage over, at Prisfaldet, som stærkere kan konstateres gennem Engros-Pristallet, som fra Januar til Juli i Aar er gaaet ned med 31 Points, alt for langsomt giver sig til Kende i Detailpriserne.

Som det vil erindres, blev der mellem Forbundet og Dansk Principalforening med Virkning fra 1. Maj d. A. afsluttet en Overenskomst angaaende Dyrtidsregulering efter et nyt Princip, idet det hidtil gældende ikke gav vore Medlemmer nogen Dækning for Prisstigning opover 200 Points.

Ved denne Ordning opnaaedes en stærkere Stigning, der for vore Medlemmer betød et øjeblikkeligt stort Tillæg, men under Prisfald vil Nedgangen modsvarende ogsaa blive stærkere end forhen.

Den nye Ordning gik ud paa, at der for hver 3 Points, Pristallet ligger over 160 Points, skulde ydes et Tillæg af 2 pCt. af Grundlønnen. Ved Pristallet 221 opnaaedes der derfor et Tillæg af 20×2 pCt., men Pristallets Fald til 219 Points bevirker, at der ikke kan blive fuld Dækning til 20 Portioner, hvorfor Dyrtidstillægget vil kunne reduceres med 1 Portion a 2 pCt.

Det samme vilde imidlertid ogsaa være blevet Tilfældet, selv om Pristallet var dalet til 217 Points, og vore Medlemmer har saaledes 2 Points at løbe paa, inden der yderligere kan ske Fradrag, medens Pristallet omvendt kun behøver at stige en Point for at give 2 pCt.s Tillæg.

Det er muligt, at Spørgsmaalet under disse Omstændigheder opstaar, om det ikke vilde være bedre at foretage Reguleringen Procent for Procent, mod nu for hver 3 Points Forandring. Men for Bibeholdelsen af den nuværende Ordning taler dog, at der ellers vil kunne opstaa stadige Forandringer og saa smaa Reguleringer, at der kun blev Forvirring og Planløshed i hele Forholdet, hvad ingen kan have Interesse i.

Det nuværende Pristal ligger saa uheldigt som vel muligt for os, men det er en Tilfældighed, som ikke bør være afgørende ved vor Bedømmelse af den nuværende Ordning af Dyrtidsreguleringen.

For Overenskomsten med Dansk Textil Unions Principal Afdeling sker der ingen Forandring i Dyrtidstillægget, idet der kun reguleres for hvert 5 Points Ændring fra 199 Points, og for de øvrige Overenskomster, hvor der findes Regulering for hver 4 eller 5 Points fra Pristallet 198, 199 eller 220 Points, sker der heller ingen Ændring, hvorimod Overenskomsten sluttede paa 200 Points og med Regulering for hver 4 eller 5 Points reguleres med 1 Portion.

Hjælpefonden.

PAA sidste ordinære Kongres vedtoges — med stor Tilslutning fra de Delegeredes Side — Hovedbestyrelsens Forslag om Oprettelse af en Hjælpefond. Det kunde jo ikke nægtes, at her var noget, som var paakrævet, idet den vedtægtsmæssige Understøttelse ikke var tilstrækkelig, særlig naar det gjaldt ældre og gifte Medhjælpere, og absolut ikke svarende til den Dyrtid, vi siden Krigen havde lidt under. Det var derfor ikke saa underligt, at netop dette Forslag vandt Kongressens fulde Tilslutning.

Mere forbavsende synes det mig at være, at Størstedelen af de Tillidsmænd, der paa Kongressen var stemt for Oprettelsen af Hjælpefonden, efter Hjemkomsten til deres respektive Afdelinger ganske synes at have glemt deres før saa store Interesse for Sagen. I hvert Fald er Stillingen den, at en Indmeldelse, som vi har foretaget her fra Afdelingen i de allersidste Dage, har Nr. 275 og saaledes viser, at Medlemsantallet i Hjælpefonden gennem 3 Aar kun er naaet til knapt 300.

Der kan desværre ikke herske Tvivl om, at dette alt for lille Resultat i første Instans skyldes Afdelingsbestyrelserne, der ganske sikkert i de allerfleste Afdelinger har glemt eller overset denne nye Opgave. I modsat Fald maatte Tilgangen til Hjælpefonden være blevet ganske anderledes stor, thi Forholdet er jo nemlig dette, at mindst 20—25 pCt. af Forbundets Medlemmer ifølge deres Indtægt er kvalificerede til og ogsaa burde være Medlemmer af Hjælpefonden og i Stedet for er kun ca. 2—2½ pCt. af Forbundets Medlemmer indmeldt i Fonden.

Jeg har ofte talt med Tillidsmænd fra andre Afdelinger herom, og i de allerfleste Tilfælde har det vist sig, at man i Virkeligheden slet ikke har foretaget sig noget positivt for Tilgang til Hjælpefonden. Jeg ser heri ikke alene en Fejl, men ogsaa en Fare for, at Fonden faar et saa ringe Omfang, at den i det lange Løb ikke kan klare sig. Det forekommer mig at være alt for meningsløst, at en af de bedste Institutioner, som hidtil er oprettet under vort Forbund, fører en saa ubemærket Tilværelse, da der i Virkeligheden indenfor Forbundet findes den allerbedste Jordbund for at fremme Sagen. Bedst kan dette bevises ved at fremdrage min egen Afdeling, hvor der er indmeldt over 30 af de 275 Medlemmer, Fonden har, og hvor der alt i alt kun kan blive ca. 40 Medlemmer, der er over den fastsatte Indtægtsgrænse og saaledes kan blive Medlemmer af Fonden. Naar saaledes en enkelt Afdeling ved maalbevidst Agitation har opnaaet, at ca. 75 pCt. af dens kvalificerede Medlemmer har indmeldt sig, hvorfor skulde saa det samme ikke kunne opnaas i hver eneste af vore 107 Afdelinger Landet over. Det, der skal til, er blot, at Afdelingsbestyrelserne vil tage sig af Sagen og paa en virksom Maade gøre Medlemmerne forstaaeligt, hvilket Gode de har i Fonden. Maatte derfor denne min Artikel være en kraftig Appel til samtlige Afdelingsbestyrelser om ufortrødent at tage Agitationen op og søge at opnaa et Resultat, som er den gode Sag værdig; da var min Hensigt naaet.

Fredericia, den 13. August 1925.

P. Hansen.

Selve Arbejdet i den Afdeling, Hr. Peter Hansen er Tillidsmand for, saavel som de Betragtninger, der gøres gældende i denne Artikel, er Bevis for, at der absolut et Mulighed for gennem planmæssig Agitation at skabe Tilslutning til Hjælpefonden.

Det almindelige Svar, der gives fra de Afdelinger, der kun har faa Medlemmer i Hjælpefonden, gaar ud paa, at Agitationsmateriale er udsendt, men at det intet har hjulpet. Hermed vil vi dog aldrig slaa os til Taals, naar det drejer sig om Agitation for Organisationen som Helhed; vi vil fortsætte Arbejdet, og det maa vi ogsaa gøre i dette Tilfælde.

Det er en Kendsgerning, at Afgang fra Organisationen af naturlige Grunde saavel som Bortrejse, Giftermaal, Etablering eller Overgang til andet Arbejde er stor; den Afgang, der kun har Aarsag i, at den paagældende er blevet for godt lønnet til stadig at mene, at Organisationen i paakommende Tilfælde kan støtte ham tilstrækkeligt, maa forhindres, og saa længe en Del savner den rette Forstaaelse, kan Hjælpefonden i høj Grad medvirke til at skabe den og derved bevare saadanne Medlemmer.

Julius Hansen.

Bankmedhjælperstrejken i Frankrig.

GENNEM Dagspressen vil vore Medlemmer være bekendt med, at Bankmedhjælperne i Frankrig i den sidste Maaned har været ude i en meget omfattende Strejke, som endnu vedvarer.

Gennem Internationaler Bund der Privatangestellten har vi nu erholdt følgende Oplysninger angaaende denne betydningsfulde Begivenhed:

Finansmedhjælper-Organisationen, med Sæde i Paris, tilhører I. B. P., og desuden findes der i Frankrig en saakaldt nevtral Landssammenslutning af uafhængige Bank- og Børsmedhjælpere, der har Sæde i Bordeaux, og som kun har Indflydelse i Provinsen, og endelig findes der en Sammenslutning af katolske Medhjælpere samt en lille kommunistisk Organisation i Paris.

For ca. 6 Maaneder siden sluttede det frie faglige Forbund og den nevtrale Organisation sig sammen i en Kartel, der fører en Kampagne om Lønforhøjelse. I Forbindelse hermed stillede Personalet i »Banque Nationale de Credit« den 24. Juli Krav om en Lønforhøjelse paa 100 frcs. pr. Maaned. Direktionen tilbød et Dyrtidstillæg paa 45 frc., hvilket Per-

sonalet afslog og besvarede med at iværksætte Strejke og oprette en Strejkekomité omfattende alle Forbund.

I de paafølgende Dage bredte Strejken sig ogsaa til Vekselforretningerne. Direktionen for »Banque Nationale de Credit« (B. N. C.) vægrede sig foreløbig ved at forhandle med de Strejkende. Samtidig begyndte Strejken i Marseille Borgmesteren satte sig straks i Forbindelse med Direktionerne og Arbejdsministeren og modtog fra sidstnævnte det Svar, at han allerede var i Forbindelse med Arbejdsgiverorganisationen. Byraadet i Marseille stillede herefter 50,000 frcs. til de Strejkendes Disposition. Den 28. Juli modtog Arbejdsministeren en Delegeret for de strejkende Medhjælpere fra B. N. C.

Derefter forhandlede alle Personale-Repræsentanterne med Direktionerne for »Credit Lyonnais« og »Comptoir National d'Escompte« uden at opnaa noget som helst Resultat. Den 30. Juli traadte Medhjælperne i »Credit Lyonnais« ind i Kampen, og den 31. Juli fulgte Medhjælperne i »Comptoir d'Escompte«, »Credit du Nord« og »Banque Privee« efter. Samme Dag foretoges desuden Arbejdsnedlæggelsen i Lyon og den katolske Organisation vedtog at deltage i den store Aktion. Den 1. August traadte ogsaa Personalet i »Banque Nationale du Commerce Interieur« og »Credit Commerciale de France« ind i de Strejkendes Rækker.

Samme Dag modtog Finans- og Arbejdsministeren en Deputation fra de forskellige Forbund og derefter en Deputation af Arbejdsgivere.

Derefter traadte ogsaa Nantes ind i Kamplinien, saadan som talrige andre Byer, der for en Del træder direkte i Strejke eller snart officielt vil beslutte at strejke.

Mandag den 3. August begyndte den 2. Strejkeuge med et Møde, i hvilket 18,000 Medhjælpere deltog. De Banker, der endnu ikke er med i Strejken, er ligeledes meget optaget af denne.

Først den 5. August blev der fastsat og forelagt fælles Krav, bl. a. Krav om officiel Anerkendelse af Fagforeningerne og Garanti mod Forfølgelser. Der maa ikke uden Disciplinærraadets Tilladelse foretages nogen Afskedigelser i de første 18 Maaneder.

Kravene er iøvrigt,

at Disciplinærraadet skal sammensættes af 3 af Forvaltningen udpegede og 3 ved hemmelig Afstemning valgte Medhjælperrepræsentanter af samme Grad, som den tilhører, hvis Sag skal behandles,

at Arbejdstiden sættes fra 8½—6 med 2 Timers Middagspavse, og Betaling for Overarbejde, samt om Lørdagen Lukning af Kassen Kl. 11½ og Arbejdstidens Ophør Kl. 12.,

at Ferien efter 6 Maaneders Ansættelse fastsættes til 8 Arbejdsdage, efter 1 Aar 14 Dage, efter 5 Aar 18 Dage og efter 10 Aar 21 Dage,

at Lønnen efter 6 Maaneders Ansættelse fastsættes til 8,400 frc. pr. Aar, samt for mandlige og kvindelige Medhjælpere over 21 Aar til 27 frc. pr. Dag, med Stigning af 300 frc. pr. Aar indtil 12,000 frc. og derefter 200 frc. pr. Aar.

Endelig fordres indført glidende Lønskala efter nærmere angivet System samt Krav om Fastsættelse af Pension, Enkepension, Børnepension m. m. efter nærmere fastsatte Regler.

I Strejken deltager mandlige og kvindelige Bankmedhjælpere. Det samlede Antal Strejkende beløber sig pr. 5. August til 12,000. Aktionen føres med stor Begejstring og møder Sympati fra alle Sider. Strejken i B. N. C. begyndte før Lønudbetalingen i Slutningen af Maaneden; de andre Bankmedhjælpere gik i Strejke efter denne Termin. En Indsamling i »Credit Lyonnais« til Fordel for Kollegerne i B. N. C. gav det smukke Resultat af 5000 frc.

Strejken har vakt uhyre Opsigt overalt baade i Indlandet og Udlandet. Fra »Politiken« hidsætter vi følgende Notits, hvoraf det fremgaar, at Strejken yderligere er tiltaget i Omfang:

Paris, Lørdag den 9. August.

»Bankstrejken er i de sidste Dage yderligere tiltaget i Omfang og omfatter alene i Paris over 20,000 Mand. Man vil paa Mandag forsøge den udvidet til Generalstrejke. Desuden er praktisk talt alle Provinsbyer i større eller mindre Grad berørt af Strejken. De strejkende Bankfunktionærer opretholder i deres Rækker en prisværdig Disciplin og har energisk imødegaaet ethvert Forsøg fra kommunistisk Side paa at faa Indflydelse paa denne ganske upolitiske Lønbevægelse. Hidtil er det særlig de store Banker, der er ramt af Strejken, som ikke berører nogen af de Banker, der fortrinsvis gør Forretning med Skandinavien.

Bankstrejken og Uroen blandt Post- og Telegraffunktionærerne samt Skolelærernes Indtræden i Fagforeningerne er et typisk Tidens Tegn. I Frankrig er det ikke mere Arbejderne, som strejker eller behøver det. De har rigelig Beskæftigelse og gode Lønninger. Det er fra det store nye Proletariat af Funktionærer og Embedsmænd, der er haardest ramt af Dyrtiden, Misfornøjelsen nu begynder at give sig Udslag, hvilket man for faa Aar siden vilde have anset for overordentlig drastisk.«

Mest karakteristisk er Slutningsbemærkningerne i dette Telegram. Det synes nu endelig at gaa op for Offentligheden, at Medhjælperstandens Udvikling maa foregaa paa samme Maade som Arbejdernes, fordi Medhjælperne nu udgør det nederste Lag i Samfundet. Der ligger heri en Anerkendelse af Organisationstankens Nødvendighed for Medhjælperne i den Form, vort Forbund har, og de Kredse, med »Politiken« og lignende Blade i Spidsen, der kæler for Funktionarismen og Mellemstands-Tendenserne hos Medhjælperne, handler i høj Grad mod Medhjælpernes sande Interesser og bidrager kun til at forhale det Tidspunkt, hvor det nye Proletariat — Medhjælperstanden — samler sig til alvorligt Forsøg paa at opnaa taalelige Levevilkaar.

Konflikt med Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Strejke fra Lørdag den 29. August.

IGENNEM længere Tid har de organisatoriske Forhold indenfor Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger givet Anledning til Gnidninger ikke alene for vor Organisations Vedkommende, men ogsaa for de øvrige Forbund, som har Medlemmer beskæftiget i Fællesforeningen.

I den senere Tid har Forholdene yderligere tilspidset sig, og for at faa en tilfredsstillende Ordning tilvejebragt har vort Forbund og Dansk Arbejdsmandsforbund i Forening overfor Fællesforeningen varslet Strejke af alle Medlemmerne til Ikrafttræden Lørdag den 29. August ved normal Arbejdstids Ophør.

Strejken omfatter samtlige Fællesforeningens Afdelinger og Virksomheder, og samtidig er der af Dansk Arbejdsmandsforbund overfor Arbejdsgiverforeningen varslet Sympatistrejke for saa vidt angaar Kørsel eller anden Transport, Af- og Paalæsning af Varer til eller fra Fællesforeningens Filialer og Virksomheder.

Angaaende Strejken vil der i nærmeste Dage efter at dette skrives blive afholdt en Forhandling med Fællesforeningen, men for saa vidt de paaklagede Forhold ikke her maatte blive bragt til en tilfredsstillende Afslutning — hvorom der i saa Fald fremkommer nærmere Oplysninger gennem Dagspressen — er Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger og samtlige dens Filialer og Virksomheder blokeret for Tilgang af al Arbejdskraft, indtil anden Meddelelse fremkommer fra Organisationen.

Jens Johansen.

Strejken hos C. Loehrs Fabriker, Fredericia.

SOM tidligere meddelt, har der været optaget Forhandlinger angaaende Bilæggelsen af denne Konflikt, men paa Grund af Firmaets Stejlhed, har disse Forhandlinger ikke ført til Resultat.

Ved Forhandlingerne fremsatte Direktør Aistrup fra A/S De danske Oliemøller og Sæbefabriker vel et Tilbud, som er blevet forelagt de strejkende, men disse har enstemmigt

forkastet Tilbudet, hvis Indhold ogsaa er af en saadan Art, at noget andet ikke kunde ventes.

Som Følge heraf fortsættes Strejken og Afdelingerne opfordres til i Dagspressen at bringe Notitser om denne for at gøre Blokaden saa effektiv som muligt. Det er naturligvis vedvarende forbudt Medlemmerne at optage Arbejde, saavel paa C. Loehrs Fabriker i Fredericia som i A/S De danske Oliemøller og Sæbefabriker, Lyngbyvej 11—13, København, forinden nærmere Oplysning om Konfliktens Ordning fremkommer fra Organisationen. Jens Johansen.

International Medhjælperkongres.

27.—30. September i København.

SOM tidligere meddelt vil Internationaler Bund der Privatangestelltens ordinære Kongres blive afholdt i København, og Kongressen er nu indkaldt til den 27.—30. Septbr.

Aabningsmødet vil finde Sted i Nimbs Selskabslokaler Søndag den 27. September, formentlig Kl. 11 Form., og rimeligvis vil der blive Adgang til for interesserede Medlemmer at overvære Mødet — muligvis ogsaa den øvrige Del af Kongressen, der afholdes i Studenterforeningen, Vestre Boulevard 6 — naar der herom sker Anmodning forud til Hovedkontoret, hvor Adgangskort i saa Fald kan erholdes mod Forevisning af gyldig Medlemsbog.

Paa Kongressens Dagsorden staar en Række vigtige Spørgsmaal, deriblandt Oprettelsen af Faggrupper, der indledes af Otto Urban, Berlin, I. B. P.s Stilling til den internationale Sociallovgivning, hvorom G. A. J. Smit jr., Amsterdam, er Indleder. Desuden vil J. Hallsworth, Manchester, indlede om den lovbefalede 8-Timersdag; G. Buisson, Paris, om I. B. P.s Standpunkt til Industriforbundstanken og Robert Klein, Prag, om Organisering af Handelsrejsende og om samme Retsstilling for indvandrede og indfødte Medhjælpere.

Derudover vil naturligvis Generalsekretærens Beretning om Virksomheden siden sidste Kongres i Wien 1921 blive Genstand for Drøftelse, ligesom Kongressen fastsætter Medlemsbidraget og tager Stilling til Optagelse og eventuel Udelukkelse af forskellige Forbund. Og endelig foretages Valg af Bestyrelse og Generalsekretær.

I Forbindelse med Kongressen afholder de bestaaende Faggrupper for Teknikere og Bankfunktionærer Kongres henholdsvis den 1. og 2. Oktober. Paa Bankfunktionærernes Kongres vil Formanden for Faggruppen H. Allina, Wien, der tillige er Formand for Bankfunktionærernes Landsorganisation i Østrig, holde et Foredrag om Bankfunktionærernes sociale og økonomiske Stilling i de forskellige Lande samt deres Organisation.

Forud for I. B. P.s Kongres afholder Internationales Hovedbestyrelse Møde paa vort Forbunds Hovedkontor i Dagene 25.—26. September.

I Anledning af Kongressen vil der Søndag Aften den 27. September blive afholdt en festlig Sammenkomst i Nimbs Selskabslokaler, hvor der arrangeres Fællesspisning.

Der er her Adgang for vore Medlemmer til at deltage. Tegningen sker forud ved Henvendelse til Hovedkontoret. Prisen er 10 Kr. pr. Kuvert.

Undervisning.

VI har modtaget en Række Programmer for de forskellige Handelsskoler og -kursus, der paabegynder deres Virksomhed i Efteraaret. Desværre maa vi atter, som tidligere sket, beklage, at Programmerne ofte kommer os i Hænde saa sent, at Meddelelsen ikke kan naa at komme ud til Medlemmerne inden Indtegningsfristens Slutning. Af den Grund skal vi indskrænke os til ganske faa Oplysninger angaaende disse Kursus, men vi henstiller, at Programmerne fremtidig indsendes saa betids, at fornødne Oplysninger kan fremkomme i Medlemsbladet for August.

Borups Højskole.

Skolen aabnes med et offentligt Møde den 5. Oktober i Grundtvigs Hus, og Dagen efter paabegyndes Undervisningen. Arbejdsplanen vil dog allerede blive fremlagt af Forstander Borup ved et offentligt Møde samme Steds den 17. September. Der undervises i danske Fag, fremmede Sprog, Bogholderi, Skrivning, Regning og Matematik samt i Arbejdslivets Historie, Naturkundskab, Kulturgeografi, Religionshistorie, Litteratur og Kunst.

Organiserede Arbejdere og Medhjælpere har Rabat paa Skolepengene.

Den jyske Handelshøjskole i Aarhus.

Skolen bestaar af to Afdelinger: Det etaarige Kursus med Undervisning i eet eller to fremmede Sprog; Det halvaarlige Kursus uden fremmede Sprog. Optagelsestiderne er 1. Maj og 1. November.

Det etaarige Kursus afsluttes med statskontrolleret Handelseksamen, der afholdes hvert Aar i April og Oktober.

Der undervises i Dansk, Regning, Skrivning, Bogføring, Kontorarbejder, Handelslære, Handels- og Vekselret, Geografi, Nationaløkonomi, Engelsk og Tysk samt Stenografi eller Varekundskab. Desuden gives Undervisning i Maskinskrivning.

I det halvaarlige Kursus undervises i samme Fag med Undtagelse af Nationaløkonomi, fremmede Sprog og Varekundskab.

Købmandsskolens Aftenskole.

Der gives Undervisning baade for Mænd og Kvinder. Aftenskolen har følgende Fagskoler: Handelslærlingeskole, Kontorlærlingeskole henholdsvis for Mænd og Kvinder, Bankskole, Forsikringsskole, Shipping-Skole. Desuden valgfri Undervisning i Kontorfag, Butiksfag og Sprog.

Skolen paabegyndes 1. September. Program faas ved Henvendelse paa Købmandsskolen, Fiolstræde 44.

Købmandsskolens Dagskoler.

Dagskolen har ligeledes Undervisning baade for Mænd og Kvinder. De bestaar af en etaarig Handelsforskole for de unge i 14—15 Aars Alderen, og en Medhjælperskole for dem, der er over 16 Aar. Desuden findes der forskellige Forberedelsesklasser. Nærmere Oplysninger findes i disse Skolers særlige Program, der erholdes samme Steds.

Handelshøjskolen.

Undervisningen paabegyndes 1. September. Formaalet med Handelshøjskolen er at give de studerende Adgang til at erhverve sig et dyberegaaende teoretisk Kendskab til de forskellige Omraader af det moderne Forretningsliv og som Forudsætning derfor et Overblik over Fag som Økonomi, Retslære etc. samt Lejlighed til Erhvervelse af videregaaende Kundskaber i fremmede Sprog.

Handelshøjskolens Aftenafdeling

bestaar af den handelsvidenskabelige Afdeling, Forsikringshøjskolen, Sprogafdelingen: Korrespondent- og Translatørskole.

Program for Handelshøjskolen og dennes Aftenafdeling faas ved Henvendelse til Kontoret. Fiolstræde 44, Københ. K.

Indsamling til de lockoutede Arbejdere.

VED den iværksatte Indsamling, som paa Grund af, at Arbejdskampen sluttede faa Dage efter Indsamlingens Paabegyndelse kun har bragt et ringe Resultat, er der modtaget følgende Bidrag:

I København har følgende Personaler ydet:

Hector Kr. 18,00, Fog & Mørup Kr. 23,00, Siemens Schuckert 5,00, Moritz R. Henriques 20,00, Kaffe- & Kakao Kompagniet 16,00, De danske Vin- og Konservesfabriker 26,00, Alfr. Benzon 44,00, Galle & Jessen 10,00, Tutten 15,00, C. Schou 203,50, Hovedstadens Brugsforening, Kontor, 52,00, Mælkeriet »Enigheden« 14,00, Landarbejderforbundet 25,00, Nordholm 6,00, Falkonérgaarden 2,00, Vejerne 75,00, Boghandlerforeningens Kommissionsanstalt 48,00, Københavns Kommunes Kørselsafdeling 16,00, Statistisk Kontor 36,50, Arnisan Co. 12,00, D. F. D. S., Afskriverne, 26,00, H. K. M. F. 48,00, Indsamling paa Afdelingens Kontor 38,50, Hovedkontoret 65,00.

Fra Provinsafdelingerne er indgaaet følgende Beløb:

Aalborg Kr. 99,00, Brande 11,00, Esbjerg 61,00, Fredericia 32,00, Helsingør 77,50, Holstebro 19,00, Kolding 129,00, Køge 6,00, Nykøbing M. 2,00, Odense 60,00, Randers 137,50, Saksköbing 8,00, Samsø 20,00, Skive 44,00, Struer 10,00; Sæby 10,00.

Ialt er saaledes indgaaet Kr. 1588,50.

Vi takker de Afdelinger, der paa Trods af de faa Dage, hvori Indsamlingen kunde foregaa, har indsamlet Beløb, selv om det naturligvis maa siges, at det samlede Resultat burde have været adskilligt større.

Beløbet er sammen med de af Forbundet bevilgede Kr. 10,000,00 indbetalt til De samvirkende Fagforbund.

Julius Hansen.

Conto pro diversi.

FORBUNDETS FESTSKRIFT.

Først i September Maaned vil det i Anledning af Forbundets Jubilæum udarbejdede Festskrift blive udsendt.

Festskriftet indeholder en Oversigt over Medhjælpervilkaarene forud for Centralorganisationens Oprettelse, samt en Fremstilling af vor Medhjælperbevægelses Historie fra de første spæde Foreninger rejste sig i København og Aarhus og indtil nu, hvor Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund staar som den stærkeste og eneste virkelig faglige Medhjælperorganisation her i Landet.

Festskriftet indledes med en Prolog, skrevet af vor Kollega Peter Wraae til Jubilæet, hvor Forfatteren vil fremsige Prologen, og desuden har Organisationens Stifter og første Forretningsfører Axel Gundel skrevet Indledningen og heri fortalt forskellige personlige Erindringer fra Organisationens første Tid.

Festskriftet vil foreligge i Bogform, ca. 240 Sider i smaat Kvart-Format, trykt paa krideret Papir og forsynet med en Mængde Illustrationer. Prisen er sat ganske lavt, nemlig til 2 Kr., saa ethvert interesseret Medlem kan overkomme at anskaffe det, men Oplaget er ikke stort, saa Forudbestilling, der kan ske hos Afdelingerne, bør tilraades.

LUKKESAGEN I HERNING.

Der er nu afsagt Dom i den tidligere her i Bladet omtalte Sag mod Formanden i Herning, der nægtede at modtage en Bøde paa 15 Kr. for efter Lukketid at have foretaget Indkøb hos to Handlende for derigennem at føre Bevis for, at de havde overtraadt Lukkelovens Lukkebestemmelser.

Ved Dommen frifandtes Formanden, og Sagens Omkostninger paalagdes det offentlige.

Det fremgaar af Præmisserne til Dommen, at Bødestrafbestemmelserne i Lukkeloven kun har til Hensigt at ramme Indehaverne af de Forretninger, der holdes aabne i Strid med Lukkeloven, saaledes at der ikke findes Føje til at dømme Afdelingsformanden i Henhold til Loven.

Forhaabentlig har de Handlende i Herning ved det foreliggende faaet Forstaaelsen af, at man ikke ustraffet kan sætte sig ud over de bestaaende Love, og ikke mindre betydningsfuldt er det at faa slaaet den Selvfølgelighed fast, at den, der kræver Lovene respekteret, ikke skal straffes af den Grund. Det synes i hvert Fald temmelig nødvendigt efter den Stilling, adskillige Dagblade Landet over har indtaget i denne Sag, hvor man stiller Forholdene paa Hovedet og gør Afdelingsformanden og ikke d'Herrer lovovertrædende Principaler til Forbryderen.

Alt paa sin rette Plads — ogsaa i Herning.

BORNHOLM AFDELING OPRETTER HANDELSSKOLE.

Paa Bornholm har der hidtil ikke været nogen Handelsaftenskole, og forskellige Forsøg paa at faa en saadan oprettet er strandet paa Principalerne, der frygter, at Handelsaftenskolen skal skade Besøget paa Handelsdagskolen, endskønt disse to Ting intet har med hinanden at gøre, og i hvert Fald kun kan være til Gavn for Dagskolen.

Imidlertid har Bornholm Afdelings energiske Formand P. Mikkelsen med stor Interesse taget denne Sag op, og ved ihærdigt Arbejde gennem flere Aar er det endog lykkedes at naa saa vidt, at Handelsaftenskolen ved Afdelingens egen Hjælp og ved Tilsagn fra Forbundet om at dække muligt Underskud i de to første Skoleaar, i hvilke der ikke kan opnaas Statstilskud, kan paabegynde sin første Undervisning i indeværende Efteraar.

Det er en fortjenstfuld Opgave, Afdelingen her har løst paa den smukkeste Maade ved Energi og Offervillighed, saavel fra Afdelingens som fra Afdelingsformandens Side. Vi gratulerer hermed.

MODTAGNE BØGER.

Jacob V. Rasmussen, Handelsregning I (H. Aschehoug & Co.s Forlag).

Bogen er nærmest beregnet for Lærlingeskolens 1ste Aar, og i Tilslutning til denne vil der senere udkomme en »Handelsregning II«, beregnet paa 2det og 3die Skoleaar. Den første Del af »Handelsregningen« er inddelt i 55 Timer, der hver indeholder ensartede Opgaver og er udarbejdet i nøje Overensstemmelse med Ministeriets Cirkulærer om Undervisningen til Handelsmedhjælpereksamen. Det Stof, som Eleverne har faaet gennemgaaet i Børneskolen, bliver systematisk repeteret gennem en Samling forberedende Opgaver.

Vi har modtaget følgende:

Af vor lyrisk begavede Kollega, Georg Vitrup-Rinfeldt, har Miloske Bogtrykkeri's Forlag udgivet en Digtsamling »Profiler«, hvori Forf. paa sin egen til Tider harmløs satiriske, til andre Tider følsomme smukke Maade i en Række rytmisk velformede Digte skildrer sin Opfattelse af Døgnets Liv. Digte som »Maleren«, »Barber og Digter« og »Digteren og Kritikeren« viser os det gaminagtige i V. R.s Naturel, hvorimod der f. Eks. i »Blomstersne« og »Lovsang« kommer en dyb og inderlig Stemning til Syne, der vil værdsættes af Poesiens Elskere.

Det er med Glæde, man læser denne lille Digtsamling, den fjerde i Rækken, idet man konstaterer Evner og Vilje hos Forf. til selv midt i vort prosaiske Liv at kaste Smil og Skønhed ind i Dagligdagen.

Bogen fremtræder smagfuldt udstyret og er trykt paa godt Papir.

Peter Lumholdt.

Løbende Konflikter.

Med nedennævnte Firmaer er Organisationen i Konflikt, hvorfor Firmaerne er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft:

A/S L. Lange & Co., Axelhus, Vesterbrogade 2 C, Kbhvn.

A/S Frichs, Aarhus.

A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosfatfabrik, Aalborg og Nørresundby.

Vald. Hommel, Lavendelstræde 5—7, København.

Farvefirmaet Beck & Jørgensen, Nørregade 13, København.

Speditionsfirmaet F. C. Bentzon & Co., Frihavnen, Kbhvn.

Johan H. Bruhn, Hillerød.

C. Loehrs Fabriker, Fredericia.

Forinden Forholdene hos disse Firmaer maatte være ordnede paa en for os og vore paagældende Medlemmer tilfredsstillende Maade, er det forbudt vore Medlemmer at modtage Plads i disse.

Jens Johansen.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Horsens. Ekstraordinær Generalforsamling afholdes **Tirsdag den 8. September** Kl. 8 Aften i Forsamlingsbygningen med Dagsorden: Valg af 3 Delegerede til Kongressen i Aarhus den 20.—23. ds.

Søndag den 6. September Kl. 9½—12 Form. og 1½—5 Eftrm. afholder Afdelingen stor **Fugle- og Skiveskydning** i »Heimdal«s store Sal. 2 Kr. pr. Nummer. **Samme Aften og samme Sted** afholdes Bal fra 8—1. Fælles Kaffebord med Præmieuddeling Kl. 10. Stor Tilslutning forventes.

Bestyrelsen.

Nyborg Afdeling afholder sin **10-Aars Stiftelsesfest Søndag den 6. September 1925** paa Turisthotellet. Kl. 6 pr. Middag a Kr. 5.50 pro persona incl. Skat. K.l 8—1 Underholdning og Bal. Entre Kr. 1,50.

Alle Medlemmer med Damer indbydes.

Odense. Torsdag den 10. September Kl. 8 Aften afholdes **Afdelingsgeneralforsamlinger** i Afdelingens Lokaler **Overgade 8,** 1ste Sal, med Dagsorden: Valg af Delegerede til Kongressen.

Forretningsudvalget.

Præstø. 13. Juli afholdtes Bestyrelsesmøde paa Hotel »Danmark« paa Grund af Kassererens Bortrejse fra Byen. Som ny Kasserer valgtes M. S. Redal hos Hans Olsens Eftf.

Rob. Rasmussen. tidl. Kasserer.

Udgivet af Forbundet. — Ansvarsh. Red. **Jens Johansen,** Gl. Kongevej 6. Københ. B. — **Anton M. Jensen,** St. Kongensgade 75. Københ. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Jubilæumsnummer | 23. September 1925. | 25de Aargang.

VORT FORBUND

1900—1925.

Mel.: Langt højere Bjerge —

NU drager de hærgende Storme om Land
og flænger med Vælde i Løvet;
de stærkeste Stammer med Nød holder Stand,
og mangen skal strækkes i Støvet.
Det enlige Træ bliver Stormenes Rov,
men trygt vokser Træ'r, naar de samles i Skov.

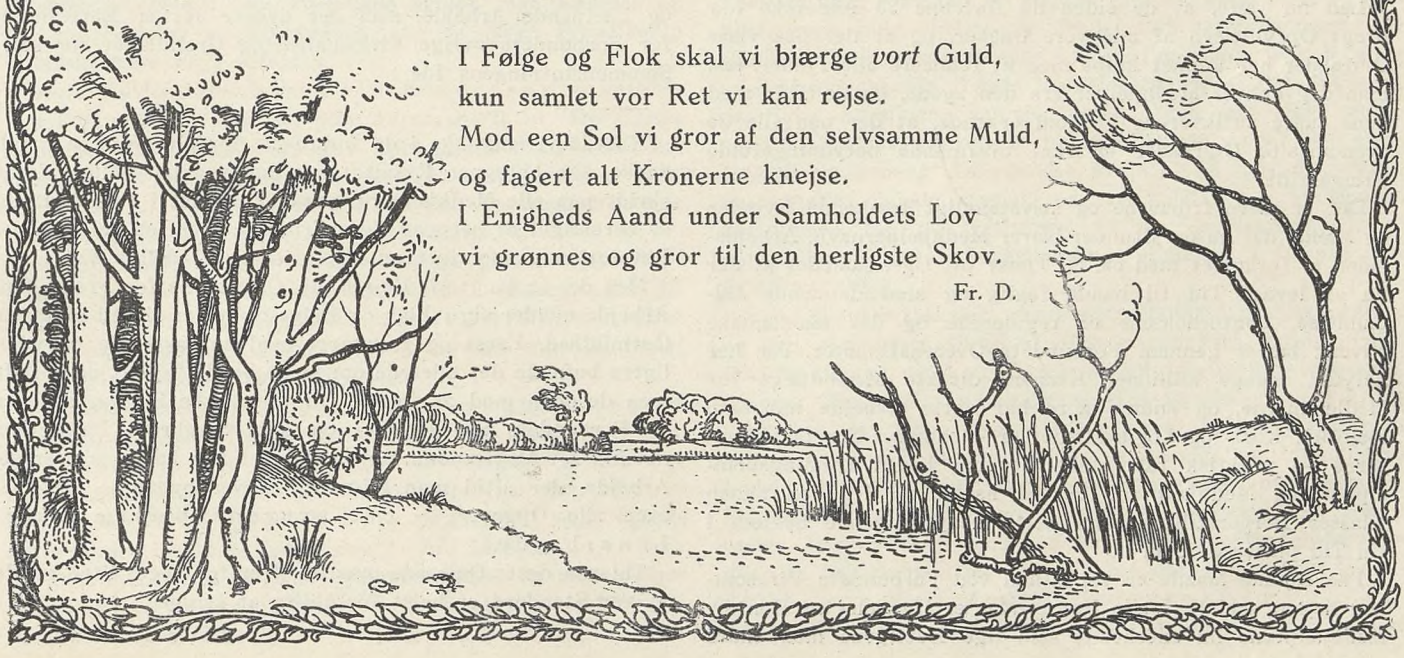
Som enlige Stammer vi splittede stod
et kvart Hundred'aar kun tilbage,
og Tidens den hærgende Storm slog vort Mod,
og tunge blev Arbejdets Dage.
Vor Higen mod Sol og det fribaarne Blaa
blev knuget i Knæ gennem Dagene graa.

Da lærte vi ud af den bitreste Nød
at samles, og samlede værne,
at vokse i Flok, hvad saa Livet os bød,
og fælles styrke Stamme og Kærne.
Og Træ efter Træ fulgte Samholdets Lov
og skabte vort Forbunds den herlige Skov.

Vi virker derude bag Disk og ved Pult,
hvor gyldent Millionerne strømme.
I Guldstrømmens Spejl ser vi Savn, ser vi Sult
og Vrag af de fagreste Drømme.
Vor Haand leder Guldets den funklende Elv,
men næppe den Mad, der skal mætte os selv!

I Følge og Flok skal vi bjærge *vort* Guld,
kun samlet vor Ret vi kan rejse.
Mod een Sol vi gror af den selvsamme Muld,
og fagert alt Kronerne knejse.
I Enigheds Aand under Samholdets Lov
vi grønnes og gror til den herligste Skov.

Fr. D.

FORTID OG NUTID.

DEN nuværende Medhjælper-Generation vurderer i Almindelighed ikke Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund retfærdigt. Nutids-Medhjælperen fatter ikke som vi, der var Butiksmedhjælpere i Halvfemserne, hvilken enorm Afstand, der er mellem de Vilkaar, vi den Gang arbejdede under og de Forhold, som nu er gældende i Kraft af Forbundets Initiativ og Arbejde.

Medhjælperne gik billedlig talt i Gangkurv, fik deres Meninger og Anskuelser »færdigsyede« direkte fra Principalernes Værksteder, Arbejdstiden var umenneskelig lang — 80 Timer og derover pr. Uge, men Lønnen til Gengæld saa ringe, at det paa Forhaand var udelukket at faa Raad til at supplere den i de fleste Tilfælde særdeles spartanske Kost, der som en Del af Arbejdsfortjenesten leveredes af Principalen sammen med Logi, hvis Kvalitet heller ikke skulde indpode Medhjælperne Overklassetilbøjeligheder. Og trods dette nærede Medhjælperne dog Storhedstilbøjeligheder, trods den elendige sociale Position, som Standen var ude for. Ingen regnede med Handels- og Kontormedhjælper-Standen, og ingen adspurgte den, hverken Regering, Rigsdag eller Kommunalbestyrelser. I den begyndende Sociallovgivning fandtes ingen som helst Hensyntagen til Fagets Forhold eller Standens Medlemmer, thi ogsaa det Offentlige havde vænnet sig til ligesom Principalerne at betragte og behandle Faget som »de unge Mennesker«, hvis Mening man ingenlunde æskede, end ikke interesserede sig for at kende.

Netop s a a ublide var Medhjælpernes faglige, økonomiske og samfundsmæssige Kaar, da det nittende Aarhundrede gik paa Hæld. En haard og tung Periode var i 1899 sejrrigt passeret af Fagforeningsbevægelsen, der stolt tilbageslog Arbejdsgivernes Anslag mod Organisationsretten, og Dønningerne fra denne efter Datidens Forhold gigantiske Kamp vakte en lille Skare af vore Standsfæller til Forstaaelse af Tidens Krav og den økonomiske Udviklings Tendens. Resultatet af Vækkelsen blev Oprettelsen den 23. September 1900 af en ren faglig Organisation for Handels- og Kontormedhjælpere — C e n t r a l o r g a n i s a t i o n e n a f d a n s k e H a n d e l s - o g K o n t o r m e d h j æ l p e r f o r e n i n g e r.

Lad nu være, at de siden da forløbne 25 Aar ikke har bragt Opfyldelsen af alle vore Ønsker, og at det paa visse Omraader har kunnet knibe med at realisere alle Planer, saa maa dog enhver Medhjælper fra den »gode, gamle Tid« med dens saare antikverede Forhold erkende, at der paa alle de ovenomtalte Omraader er sket overmaade betydningsfulde Fremskridt.

Det er mere fribaarne og selvstændigt tænkende Kvinder og Mænd, der nu om Stunder bærer Medhjælpernavn. Arbejdstiden er forkortet med ca. 30 Timer pr. Uge, saaledes at der nu er levnet Tid til baade faglig og alméndannende Uddannelse. Lønforholdene er regulerede og det økonomiske Niveau hævet gennem Forbundets Overenskomster, der har betydet mange Millioner Kroners direkte Merindtægt for Medlemmerne, og endnu mere har dette Arbejde indirekte medført. Kost- og Logisystemet er — bortset fra Landpladserne — praktisk talt afskaffet som Led i Lønningsprincippet, og Medhjælperne derved hævet op fra den anden Klasses Borgerstilling, som dette nedværdigende System i sin Tid placerede dem i.

Paa samme Maade er vor Stand ved Forbundets Virksomhed højnet socialt. I alle Henseender er Handels- og Kontormedhjælperne nu anerkendt som ligeberettigede med andre Lønarbejdere i Forholdet til den sociale Forsorgslovgivning, og ligesom Standen gennem Organisationen har tilkæmpet sig Medbestemmelsesret om egne Forhold overfor Principalerne, er den i enhver Henseende anerkendt af alle offentlige Myndigheder, der altid retter Forespørgsler til Forbundet, naar Standens Anliggender staar paa Dagsordenen paa Rigsdagen og i Kommunerne. For Eksempel er Forbundet repræsenteret i saa godt som alle sociale Kommissioner og Raad, der for Tiden er i Arbejde, saaledes at Medhjælpersynspunkter nu om Stunder altid bliver præciseret i første Omgang.

— — —

Saaledes har vort Forbund ved sit Arbejde gennem 25 Aar formaaet udadtil at hidføre en gennemgribende Ændring i Medhjælpernes samfundsmæssige og faglige Stilling, men sideordnet hermed er gaaet Bestræbelserne paa at rejse Værn og yde Hjælp paa andre Omraader, hvor noget saadant var paakrævet.

I saa Henseende har Udviklingen indenfor Faget fra det forrige Aarhundredes smaa, patriarkalske Forhold til den moderne Storhandel og Storindustri under den upersonlige Aktieselskabsform hidført Nødvendigheden af først og fremmest at skabe Mulighed for at yde en Haandsrækning til de Standsfæller, som uforskyldt maatte vandre ud i Arbejdsløshed som Offer for det voksende Profitbegær, der kendetegner S y s t e m e t i den nuværende Samfundsordning.

Ved e g n e Kræfter skabtes vor Arbejdsløshedskasse med dette Formaal for Øje, og i rette Tid blev der draget Omsorg for at paakalde det Offentliges Støtte, saa det blev muligt i de for vor Stand saa vanskelige Krigs- og Kriseaar virksomt at hjælpe, hvor Trangen var til Stede.

Ydermere er der gennem H j æ l p e f o n d e n s Oprettelse gjort et Forsøg paa at gennemføre Princippet Hjælp efter Behov, hvorved det endnu mere effektivt er tilstræbt at tage Hensyn til Fagets Uensartethed og gavne den størst mulige Del af Samfundet; og gennem R e t s h j æ l p e n forsøges afbødet noget af den Uret, som baade fordum og fremdeles bliver mangfoldige Medhjælpere til Del, og som de enkeltvis i Reglen staar magtesløse overfor.

Hjælp til Selvhjælp er Devisen for dette understøttende og hjælpende Arbejde, som det dybere set er Rettesnoren for Forbundets øvrige Virksomhed og Grundlaget for selve Sammenslutningens Idé.

— — —

Naaede vi end ikke i de første 25 Aar alt, hvad vi kunde ønske, saa betegner Resultaterne dog saa betydelige Fremskridt paa alle Medhjælper-Omraader, at det i Virkeligheden er berettiget at betegne Forandringerne som en fuldkommen Revolution gennemført ad Evolutionens fredelige Vej.

Men der er langt til Vejs Ende. Opgaverne for Fremtidens Arbejde melder sig i Flok og Følge og byder sig til med stor Gavmildhed. Først og fremmest med at fastholde og yderligere befæste det allerede opnaaede baade fagligt og socialt, men desuden med at forøge vor numeriske Styrke, saaledes at Forbundets Styrke øges og dets Slagkraft forstærkes, navnlig for at vi endnu mere effektivt kan kaste os over det Arbejde, der altid maa blive vor Hovedopgave — Opgaven over alle Opgaver — d e t o v e r e n s k o m s t m æ s s i g e L ø n a r b e j d e.

Thi paa dette Omraade maa det fremfor noget Sted gælde, at vor Standard er hejst for aldrig at stryges.

J e n s J o h a n s e n.

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund.

1900 — 23. September — 1925.

DET er den 23. September i Aar 25 Aar siden »Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund« blev oprettet paa et Delegeretmøde i Aarhus under Navn af »Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger«.

Dette Møde var indkaldt af de dengang eksisterende jyske og københavnske Medhjælperforeninger, hvoraf »De danske Handelsmedhjælperes Forbund« i København, der paa dette Tidspunkt bestod af 3 Afdelinger, henholdsvis for Kolonial-, Kontor- og Manufakturmedhjælpere, var oprettet den 1. August 1897 paa Initiativ af Karl Hintz. Allerede i 1898 overtog Axel Gundel imidlertid Formandshvervet, medens Vilh. Hansen overtog Redaktionen af Medlemsbladet, og under disse Kollegers Førerskab havde »Forbundet« efterhaanden tilkæmpet sig en ret stærk Position.

Den jyske Bevægelse var opstaaet uden direkte Paavirkning fra København. Den 2. Maj 1899 stiftedes en »Forening af Handels- og Kontormedhjælpere« i Aarhus med nu afdøde Vald. Pedersen som Formand, og herfra bredte Bevægelsen sig senere til Aalborg, Hjørring, Horsens, Frederikshavn, Randers m. fl. Byer, saaledes at der ved Delegeretmødets Afholdelse fandtes 14 jyske Medhjælperforeninger.

Motivet til Oprettelsen af disse to Bevægelser var i begge Tilfælde de usle Vilkaar, hvorunder Handels- og Kontormedhjælperne dengang levede, idet de, underkastede Kost- og Logisystemet, en urimelig lang Arbejdstid saavel Hellig som Søgn og elendige Lønvilkaar, fristede en umenneskelig og i social Henseende nedværdigende Tilværelse, som forværredes ved den hastigt voksende Storhandels og Storindustris Fremtrængen.

Axel Gundel.
C. O.s Stifter og Forretningsfører indtil 1903.

Men medens den københavnske Bevægelse klart og skarpt gav Udtryk i sit Program for, at Formaalet var en Fagorganisation, der med Arbejderbevægelsen som Forbillede skulde tage Kampen op for en Ændring af Forholdene, var de jyske Foreningers Program mere vagt affattet.

Dette skyldtes utvivlsomt Vald. Pedersens overordentlige Forsigtighed, men det blev Aarsagen til, at »De danske Handelsmedhjælperes Forbund« ikke umiddelbart vilde anerkende de jyske Foreninger og derfor i Foraaret 1900 sendte Axel Gundel til Jylland paa en Agitationsrejse for at oprette Afdelinger under »Forbundet«.

Det kom imidlertid til en Forstaaelse, idet de jyske Foreninger paa et Repræsentantskabsmøde i Aarhus den 18. Marts erklærede sig principielt enige med »Forbundet«. Den videre Agitation blev derfor opgivet, og den endelige Frugt var Landsorganisationens Oprettelse.

Paa Delegeretmødet valgtes Axel Gundel enstemmigt til Centralorganisationens Forretningsfører, medens Vald. Pedersen overtog Redaktionen af »Dansk Handels- og Kontormedhjælper Tidende«, en Post, som han dog efter et halvt Aars Forløb afgav til Vilh. Hansen, som røgtede dette Hverv uafbrudt indtil den 1. Juli 1918.

Optimisme havde præget Delegeretmødet, og samme lyse Stemning laa der over Arbejdet i de første Aar. Afdelingsantallet bragtes hurtigt i Vejret, og ved Slutningen af Aar 1901 var man naaet op paa det efter Datidens Forhold ret anseelige Medlemsantal paa 1246. Intet Under, at man derfor mødtes i Begejstring paa Kongressen i Marts 1902, hvor de socialpolitiske Krav rejstes om Helligdagsarbejdets Afskaffelse, tidligere Butikslukning ved Lov og Lærlingelovens Revision.

Men faa Maaneder efter Kongressen brød Uvejret løs over den unge Organisation, heftigt og uforberedt, og Bølgerne truede med at bryde ned, hvad der allerede var bygget op.

Anledningen hertil var, at Axel Gundel i »Social-Demokraten« havde taget offentlig Afstand fra Kontoristerne i »Det forenede Dampskibsselskab«, fordi disse under Havnekonflikten havde ladet sig diktere til at optage de strejkende Havnearbejderes Arbejde.

Paa et offentligt Møde, »Forbundet« i den Anledning afholdt, kom det til stormende Optrin, idet »det Forenedes« Kontorister mødte mandsstærke op med Direktør Brandt, kaldet »Russerbrandt«, i Spidsen og forsøgte ved Spektakler at sprænge Mødet, hvilket dog ikke lykkedes.

Men denne Begivenhed gav Stødet til, at Aalborg Handelsforening tog Beslutning om at opsige alle de Medhjælpere, der var Medlemmer af C. O., og som ikke i Løbet af 3 Maaneder udmeldte sig. Paa Sommerens Handelsmøder vedtoges at slutte sig hertil, men Lockoutforsøget, der blev skarpt imødegaaet af Organisationen, løb dog i det væsentligste ud i Sandet.

Alligevel bidrog det til at svække Organisationen, fordi adskillige Medlemmer lod sig skræmme til at falde fra. En Del havde ogsaa ventet, at Organisationen med eet Slag skulde formaa at skabe bedre Forhold, og da noget saadant naturligvis ikke kunde være Tilfældet, vendte de Organisationen Ryggen.

Samtidig brød et Forsøg paa at starte en Forsikring imod Pladsledighed sammen af Mangel paa Forstaaelse fra Medhjælpernes Side. Idéen til Pladsledighedsforsikringen var Gundels. Tanken var at starte et Aktieselskab, hvis Kapital udelukkende skulde tegnes hos Medlemmerne. Det lykkedes dog ikke, Forsikring var der heller ingen, der vilde tegne, og i Bestræbelserne paa at holde Selskabet oppe, blev Centralorganisationens Anliggender stillet i Baggrunden. Medlemsantallet dalede stærkt, og tre Medlemmer af Hovedbestyrelsen tog da Initiativet til en Reorganisation, der gennemførtes paa en ekstraordinær Kongres i Odense den 9. August 1903.

Ved Reorganisationen ophævedes Forretningsførerposten, og den strengeste Økonomi blev gennemført. Axel Gundel traadte tilbage, og Åge Hyllested valgtes som Formand, medens Chr. Ingvoldsen valgtes til Hovedkasserer.

Nu gik det igen fremad, først smaat og langsomt, men senere i stigende Tempo. Under Hyllesteds og Ingvoldsens Ledelse kom Organisationen atter økonomisk paa Fode og blev stærk nok til paany at tage Spørgsmaalet om Hjælp under Arbejdsløshed op, og paa et Repræsentantskabsmøde den 15. September 1907 besluttedes det at oprette Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse, der blev obligatorisk for alle Medlemmer.

Et halvt Aar senere nedlagde Åge Hyllested imidlertid sit Mandat som Formand paa Grund af nogle Uoverensstemmelser om Administrationen af Arbejdsløshedskassen, og ganske vist lod han sig genvælge paa Kongressen i Sommeren 1908, men kun for paany at træde tilbage i Foraaret 1909, hvorefter Chr. Ingvoldsen paa en ekstraordinær Kongres den 21. Marts valgtes til Formand.

Vilh. Hansen.
Redaktør af D. H. K. M. T. 1901—1918.

Det var navnlig de socialpolitiske Opgaver, der i disse Aar beskæftigede Organisationen, thi man var endnu ikke stærk nok til at gribe ind i Arbejdsforholdene.

I 1904 var Helligdagsloven bleven gennemført, hvorved Helsøndagslukningen endelig opnaaedes, og i 1908 blev den første Lukkelov vedtaget af Rigsdagen, efter at Organisationen havde forberedt Reformen ved at arbejde for og i stor Udstrækning at faa gennemført frivillig 8-Lukning af Forretningerne.

Samtidig vandt Organisationen sig offentlig Anerkendelse og blev adspurgt af de forskellige offentlige Myndigheder og Institutioner angaaende Medhjælperforhold og Lovforslag vedrørende Standen.

Paa Kongressen 1910 vedtoges en Udtalelse angaaende Ønskeligheden af Ansættelse af en fastlønnet Formand, og hurtigere end ventet skulde dette Ønske blive opfyldt. Paa Hovedbestyrelsesmødet den 9. April 1911 blev Formandens Beretning paa Grund af forskellige administrative Forhold og Dispositioner Genstand for en stærk Kritik og fandt ikke Godkendelse, hvorefter Ingvoldsen stillede sit Mandat til Raadighed. I hans Sted vedtog Hovedbestyrelsen at konstituere Jens Johansen som Formand og Forretningsfører fra 1. Juni 1911, hvilket godkendtes af Kongressen det følgende Aar.

Med Genindførelsen af den faste Administration kom Organisationen ind i et fast og sikkert Spor, og Fremgangen tog nu rigtig Fart. Medlemsantallet, der paa dette Tidspunkt var ca. 1900, steg og naaede ved Verdenskrigens Udbrud op over 4000.

Verdenskrigen og de med den følgende Forhold kom paa mange Maader til at sætte Skel mellem Fortid og Nutid, ogsaa for vor Organisation. Paa haandgribelig Maade fik Medhjælperne nemlig under de tunge og urolige Tider at føle Nødvendigheden af en stærk og handlekraftig Sammenslutning, der kunde beskytte dem mod Overgreb og varetage deres Interesser, da disse blev alvorligt truede.

Allerede under Krigspanikken i de første Maaneder efter Krigens Udbrud fik Medhjælperne en Forsmag paa den Lod, der skulde blive dem til Del. Frasen om et »særligt« Forhold mellem Principal og Medhjælper i Modsætning til Forholdet mellem de øvrige Arbejdsgivere og deres Arbejdere afsløredes, thi øjeblikkelige Afskedigelser, Gagehalveringer og Annulleringer af Opsigelsesfrister blev Medhjælpernes Andel.

Og senere under Gullaschtidens vilde Heksedans om Guldkalven, da kom de gyldne Tider heller ikke Medhjælperne til Gode, hvorimod de i fuldt Maal kom til at føle Arbejdsløshedens Byrder, da Nordsøblokaden spærrede af for Indførslen og delvis lammede Erhvervslivet.

Disse Begivenheder lærte Medhjælperne, at de kun havde sig selv at stole paa, og at det kun var muligt ved fælles Hjælp at skabe taalelige Forhold bag Pult og Disk. Som Følge heraf voksede Organisationens Medlemsantal i Krigsaarene med rivende Hast, og derved blev den talmæssigt set stærk nok til at tage sin egentlige Opgave op, nemlig at gribe regulerende ind i Løn- og Arbejdsforholdene.

Efter flere forgæves Forsøg paa ved Henstillinger til Principalerne at faa ydet Dyrtidstillæg, optoges Arbejdet for Oprettelsen af Overenskomster, og henholdsvis i Oktober og November Maaned 1916 oprettedes de første Overenskomster med Arbejdernes Brugsforening i Vejle og Hovedstadens Brugsforening. Faa Maaneder efter kom Organisationen ud for den første Konflikt, idet Medhjælperne paa A/S De danske Vin- og Konservesfabriker blev lockoutede, men ved en Forhandling i Arbejdsgiverforeningen opnaaedes et Forlig, og Overenskomst oprettedes, medens de afskedigede Medlemmer genantoges.

Der indtraadte nu en overordentlig travl Arbejdsperiode, hvor saavel Afdelings- som Medlemsantallet steg stærkt. I Sommeren 1917 satte den store Arbejdsløshed ind, der førte til Loven af 27. Oktober 1917, hvorved Arbejdsløshedskasserne aabnedes, hvilket ogsaa var Tilfældet for vor Kasse, der efter Beslutning af Kongressen 1915 var blevet statsanerkendt, og dette i Forbindelse med det voksende Lønarbejde forøgede Organisationens Vækst.

Endnu var der dog et Par indre Kampe at udkæmpe, først paa Kongressen 1915, hvor de københavnske Afdelingers Indmeldelse i Arbejdernes Fællesorganisation medførte et heftigt Opgør, og siden de samme Afdelingers Agitation forud for Borgerrepræsentantvalget i 1917 for at faa to Kolleger indvalgt i denne Forsamling. Dette blev Aarsagen til en heftig Protest fra forskellige Provinsafdelingers Side, og en Sprængning syntes uundgaaelig, men heldigvis bevirkede det voksende Lønarbejde, at Stridighederne gled i Baggrunden, og paa Kongressen 1918 kunde Enigheden besegles.

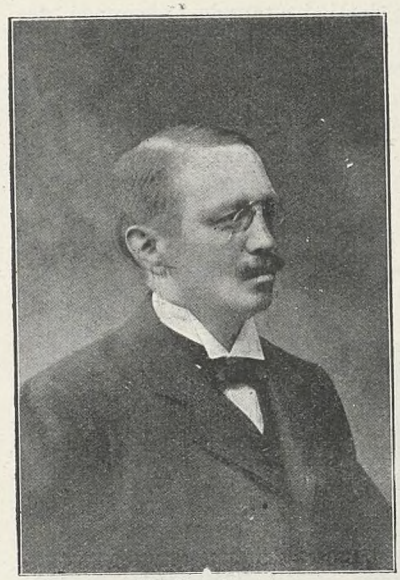
Faa Dage efter Kongressen udbrød Strejken hos Gyldendalske Boghandel, Nordiske Forlag, der afskedigede først Personalets Tillidsmand og siden 4 andre Medhjælpere, fordi de var organiserede. Strejken sluttede efter 11 Dages Forløb med en eklatant Sejr for Organisationen, og dermed var Brechen for Alvor skudt i Modstanden.

Åge Hyllested.
Formand 1903—1909.

I store Skarer strømmede Medhjælperne til Organisationen, og saavel i København som i Provinsen oprettedes den ene Overenskomst efter den anden. Under Presset heraf søgte en Del Principaler ind i Arbejdsgiverforeningen, med hvilken Organisationen afsluttede et betydeligt Antal Overenskomster. I Efteraaret 1919 optoges Forhandlinger om et retsligt Grundlag for dette Samarbejde, og den 25. Februar 1920 afsluttedes Hovedoverenskomsten mellem C. O. og Arbejdsgiverforeningen, hvorved Central-

organisationen anerkendtes som Hovedorganisation med Ret til paa Medhjælpernes Vegne at dekretere Arbejdsstandsninger, ligesom Medhjælpernes Organisationsret officielt anerkendtes.

Chr. Ingvoldsen,
Formand 1909—1911.

Samtidig oprettedes der under Arbejdsgiverforeningen en Underorganisation for Principaler, med hvilken der afsluttedes Overenskomst om Tillidsmandsforhold o. l.

Indenfor Storhandel og Storindustri saa man imidlertid med megen Betænkelighed paa Centralorganisationens Udvikling og paa, at Arbejdsgiverforeningen ved at afslutte Overenskomster med den, legaliserede Medhjælperorganisationen.

Nogle Aar i Forvejen havde den samme Fløj ved Oprettelsen af Foreningen »Engageringskontoret for Handel og Industri« søgt at komme C. O. til Livs, men forgæves. Nu forsøgte man ad anden Vej ved at oprette »Dansk Principalforening« og »Privatfunktionærforeningen«, der dog i Realiteten hørte sammen.

Forsøget faldt imidlertid ikke bedre ud end det tidligere. »Privatfunktionærforeningen« kom aldrig til at spille nogen Rolle, og snart maatte »Dansk Principalforening« stik imod Forudsætningen for dens Oprettelse indgaa paa at forhandle med C. O. og slutte Overenskomster med denne. Senere indmeldte den sig i Arbejdsgiverforeningen, med hvis Underafdeling den sammensluttedes.

Medlemsantallet var nu naaet op over 23,000, og Organisationens Indflydelse voksede. Talrige Overenskomster var afsluttede, og Organisationen formaaede under den stadigt stigende Dyrtid at forbedre sine Medlemmers Kaar.

Da indtraadte i Efteraaret 1920 Verdenskrisen med Depression, økonomisk Tilbageslag og Reaktion i Følge. Stemningen i Befolkningen vendte sig imod Fagforeningerne, og Angrebene paa Arbejdsløshedskasserne blev almindelige. Prisfaldet bevirkede, at Forretningerne indskrænkede deres Personale, Arbejdsløsheden steg, og samtidig foretoges det politiske Kup, hvorved den arbejdervenlige Regering afskedigedes. Vel blev det provisoriske Ministerium tvunget bort ved Generalstrejketruslen, men ved det paafølgende Valg led Demokratiet Nederlag, og Venstre-Regeringen kom til Roret.

Dette førte til Afvikling af Krigstidens Beskyttelsesforanstaltninger og Forringelser i den sociale Lovgivning, og navnlig blev Arbejdsløshedslovgivningen en politisk Kastebold, hvilket i første Række gik ud over de arbejdsløse.

Under Presset af disse Forhold gav en Del af de nye Medlemmer op. De havde ikke Forstaaelsen af Organisationens Nødvendighed navnlig i Nedgangstider, og deres Medlemsskab var saa nyt, at det ikke var lykkedes paa dette Tidspunkt at indblæse dem den rette Opfattelse. Hertil kom den almindelige Sløvhed, som erfaringsmæssigt altid følger med en økonomisk Krise, og det ene med det andet bevirkede en Nedgang i Medlemsantallet. Først i 1924 er Krisen faktisk overstaaet, hvormed Medlemsafgangen er standset, og det sidste Aar har endog bragt en mindre Fremgang, saa Organisationens Medlemsantal nu ligger noget over 12,000.

Ogsaa paa det faglige Omraade blev Organisationen ramt af Krisen. Adskillige Principaler lykkedes det at frigøre sig for Overenskomsterne, og det blev selvsagt nødvendigt at gaa med til Lønreduktioner. Disse sidste Aar har derfor været Resignationsaar for Medhjælperne, men Organisationen har gennem sin Lønpolitik alligevel formaaet at beholde Haand i Hanke med Løn- og Arbejdsforholdene adskillige Steder og dermed Muligheden for atter at gøre et Fremstød under ændrede Forhold.

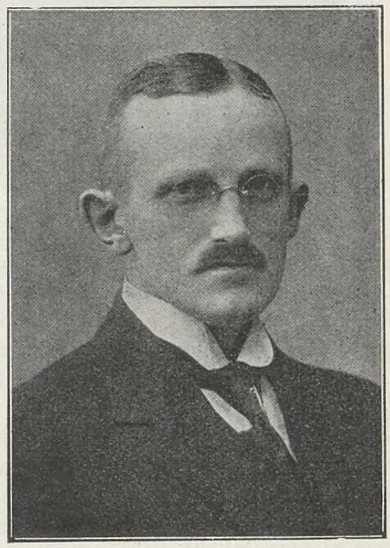
I dette Øjeblik staar Organisationen saaledes med ca. 100 løbende Overenskomster, der tilsammen omfatter ca. 4000 Medlemmer, et Resultat, som der ingenlunde er Anledning til at skamme sig ved.

Den omfattende administrative og faglige Virksomhed, Organisationen udfoldede i Gennembrudsaarene 1918—20, førte med sig, at der foretoges en Deling af Arbejdet, og at der i 1919 til Varetagelse af den administrative Del af dette ansattes en Hovedkasserer, hvortil Julius Hansen valgtes. Senere har Organisationen udvidet sit Virkefelt ved Oprettelse af Hjælpefonden i 1922, medens der af tilknyttede Institutioner i Forvejen foruden Arbejdsløshedskassen fandtes Pladsanvisningen og Oplysningsbureauet.

Paa Kongressen i 1922 ændredes Organisationens Navn til Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund, og det vedtoges at ansætte nogle Rejsesekretærer til Bistand og Vejledning for Afdelingerne, og ikke mindst derigennem er det lykkedes at begrænse Nedgangen i Medlemsantallet.

Udadtil har Forbundet siden 1918 plejet intimt Samarbejde med Medhjælperorganisationerne i Norge og Sverrig, senere ogsaa med Finland, og i 1920 deltog man i Oprettelsen af »Internationaler Bund der Privatangestellten«, i hvis Hovedbestyrelse Jens Johansen har haft Sæde fra Stiftelsen.

Saaledes staar Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund da ved 25-Aars Dagen for sin Oprettelse administrativt og fagligt vel rustet til at møde de kommende Aars Opgaver, ligesom Forbundet i økonomisk Henseende er vel funderet. Endnu er der langt frem, inden Maalet naas, da alle Medhjælpere er Medlemmer af Organisationen og undergivet taalelige Levevilkaar, men som Forbundet er oprettet paa det rette faglige Grundlag, vil det ogsaa formaa at overvinde Modstanden saavel blandt de uforstaaende Medhjælpere som fra Principalside og føre sin Sag frem til Sejr.

Jens Johansen,
Formand fra 1911.

Maatte det da ret snart gaa op for Handels- og Kontormedhjælperne, at Organisation — Sammenhold og Kollegialitet — er det eneste Middel til at opnaa den haardt tiltrængte Forbedring af de nuværende Vilkaar og skaffe Standen den Anseelse og Position, den i saa høj Grad savner.

I saa Henseende har Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund i de forløbne 25 Aar gjort en betydelig Indsats, og alle danske Handels- og Kontormedhjælpere staar i den dybeste Gæld til Forbundet herfor.

Gamle og dog evig unge Tanker.

MED stigende Styrke hæver der sig fra Aar til Aar advarende Røster fra de forskellige Fag. Hvert Aar, naar Studierne er tilendebragt, eller Skolegangen sluttet, saa mødes de Unge af den forjættende Velkomst fra Fag til Fag om endelig at holde sig borte fra netop det Arbejde, han maaske drages mest imod. Faget er overfyldt. Tilgang frabedes!

Men har saa det unge Menneske været Advarslen overhørig — Ungdommen skal jo dog anbringes — og stridt sig gennem Læretidens Skærsild, saa møder Arbejdsløshedens Spøgelse ham straks.

Heldigvis er Ungdommen i Besiddelse af saa meget Livsmod, at den ufortrødent giver sig i Kast med de stillede Opgaver, kræver blot Ret til Arbejdet. Men for den Ungdom, der anstiller Betragtninger, maa Samfundet i Sandhed tage sig besynderligt ud, og en sær Beundring maa fylde den overfor Livets Herrer, der gør sig til af at lede Udviklingen, og som kun formaar at lade alt gaa paa bedste Beskub.

Som naturligt Værn imod Tilfældigheder og Vilkaarlighed er der kun ét at gøre: at samles med Fagets Fæller til Varetagelse af egne Interesser, saaledes som alle andre Fag ogsaa gør det; lad saa dette Værn have sine Skrøbeligheder, som al menneskelig Virken er befængt med, vi kan dog kun bøde herpaa ved selv at være med i Bevægelsen, og gold Kritik fra dem, der i Selvretfærdighed stiller sig udenfor Fagets Organ, gavner hverken Fagets eller eget Vel.

Dette er for Nutidens Mennesker den eneste farbare Sti, men tusind Fløjte- og Lokketoner lyder fra Livets Herrer for at holde dem borte fra denne Vej. Halve Sandheder og hele Løgne indsukres af de dertil bestaltede Lejesvende, der anlægger Videnskabens og Livsvisdommens Maske, og serveres under tiltalende Former for Ungdommen, der med Begær sluger Frugterne af Kundskabens Træ paa Godt og Ondt.

Man faar stukket en Heltefilm ud som »Et Budskab til Garcia« eller lignende Solstraalefortællinger om store Mænd, der stod op, før Fanden fik Sko paa, som kunde æde deres egne Udtømmelser blot for at tjene Penge. Al den Slags ophidsende Lekture, der skal vise Ærgerrighederne Vejen fremad, og bevise Stymperne Aarsagerne til deres Stymperagtighed.

Og dog — noget er der om det. Hver af os er jo ladet med Energi, som skal ud, med det Gode eller Onde. Hver af os venter og søger, og søger og venter paa Chancen, og saa er det dog Chancen, der netop holder os nede, saalænge vi søger den hver for sig og glemmer Standsfællerne, der ogsaa tosser rundt med Nid i Sindet for selv at komme først til Maalet.

Centralorganisationens 1. ordinære Kongres i København 30.—31. Marts 1902.

Nye Maal og nye Idealer maa sættes først, og de sættes ikke i Enrum, men i fri fælles Virke med dem, der vandrer samme Livets faglige Vej. Nye Maal om Ret til Arbejdet, om Arbejdets Glæde, om Arbejdets Frihed. Væk med Arbejdets Surhed, som det er sat til Højbords af den mekaniserede Hjerne. Giv os Lys og Luft.

Stil dine Krav i Kor med de andre, og din personlige Chance forringes ikke, thi en Arbejder er sin Løn værd, hvilket er udlagt: man faar altid mindre, end man fortjener.

Disse og lignende Tanker var Drivfjedren for 25 Aar siden, evig unge og gyldige staar de den Dag i Dag ved Magt.

Åge Hyllested.

Hilsener fra Udlandet.

Heil Kameraden!

DER DÄNISCHE VERBAND hat in unserer Internationale immer eine besondere Stelle eingenommen. Er hat mit Recht den Ruf dasz er stark und solid konstruiert ist, dasz er ausgezeichnete Arbeit für die Angestellten leistet und dasz er sich hervortut durch Solidität seiner inneren Organisation und Finanzen und schlieszlich durch Solidarität seiner Mitglieder.

G. J. A. Smit Jr.

Es ist kein Wunder, dasz man bei der Gründung unserer Internationale der Meinung war, dasz entweder Dänemark, oder Holland das Internationale Sekretariat übernehmen müszte. Und es ist nicht im mindesten durch die grosze Bescheidenheit des Kollegen Jens Johansen, der selbst den Rat gab den holländischen Verband mit der Führung des Sekretariats zu beauftragen, dasz Unterzeichneter dasselbe momentan wahrnimmt. Ob es anders besser oder weniger gut gegangen sein würde, werden wir nicht untersuchen.

Es ist eine Tatsache, dasz unser dänischer Verband, unsere dänischen Kollegen, sich dem ausserordentlichen Interesse und Anerkennung der ausländischen Kollegen erfreuen dürfen. Sobald man sich auf das Terrain der Phrasen bewegt — und wer wird leugnen, dasz dies öfters vorkommt — halten unsere dänischen Kollegen sich abseits, tun sie als ob es sie nichts angeht; doch sobald man sich auf praktischem Gebiete bewegt, wenn es sich um praktische Arbeit handelt, dann sind sie ganz und gar Aufmerksamkeit, dann können wir ihre ernsthaften Ratschläge benutzen.

Das — wir wiederholen es — kann nicht anders als überall Anerkennung hervorrufen.

Es ist aus diesem Grunde, dasz wir mit groszer Freude Kenntnis nehmen von dem 25-jährigen Jubiläum des dänischen Verbandes. 25 Jahre angestrengte, ununterbrochene Arbeit zu Gunsten der Interessen der Handels- und Büroangestellten, 25 Jahre Aufräumung der vielen Miszbegriffe unter unseren Gruppen, 25 Jahre, worin es diesen Kreisen klar gemacht ist, dasz sie nicht dem Mittelstande angehören, sondern dasz sie Lohnarbeiter sind, und dasz der Lage der Handels- und Büroangestellten in unserer gegenwärtigen Gesellschaft dieselben Beschwerden und Nachteile ankleben wie den übrigen Arbeitern.

Ihr Lebenspfad, Kollegen des dänischen Verbandes, war nicht immer auf Rosen gebettet, auch Sie haben die Rückwirkung der Zeiten auf die Mitgliederzahl Ihrer Organisation erlitten, aber Sie haben sich dadurch nicht entmutigen lassen. Sie wissen, dasz der Kampf der Arbeiterklasse, also auch der Kampf der Handels- und Büroangestellten, nicht eine gerade Linie darstellt, dasz unsere Macht auf- und nieder geht, doch Sie wissen auch, dasz eine Abwärtsbewegung immer wieder von einem Aufschwung gefolgt wird, der uns dem Zweck immer näher bringt. Unser Ziel ist: ein Dasein im Einklang mit unserem Mensch-Sein.

Ich entbiete Ihnen denn auch bei dieser Gelegenheit meine aufrichtigen Glückwünsche zu Ihrem 25-jährigen Verbands-Jubiläum, das einen Meilenstein darstelt in ihrer Geschichte. Ich hoffe, dasz die dänischen Kollegen, dank Ihrer Arbeit, mehr und mehr den Nutzen und die Notwendigkeit des Anschlusses bei Ihrer Organisation einsehen werden, damit innerhalb kurzer Zeit Ihr Verband bei der Wahrung der Interessen der Angestellten sich geltend machen kann im Namen des grösz ten Teils der Angestelltenschaft Ihres Landes.

Wir werden die Entwicklung Ihrer Organisation mit lebhaftem Interesse und groszer Aufmerksamkeit verfolgen!

Deshalb: Heil, Kameraden!

G. J. A. Smit jr.,
General-Sekretär.

* * *

Kollega Smits Artikel lyder i Oversættelse saaledes:

Hil Kammerater!

DET DANSKE FORBUND har indenfor vor Internationale altid indtaget en særlig fremskudt Stilling. Det har med Rette Ord for, at det hviler paa et stærkt og solidt Grundlag, at det udfolder en udmærket Virksomhed til Gavn for Medhjælperne, og det gør sig bemærket ved, at der hersker Orden og Soliditet i dets organisatoriske Opbygning og finansielle Forhold, og endelig ved Medlemmernes Solidaritetsfølelse.

Det er derfor ikke noget Under, at man ved vor Internationales Oprettelse var af den Formening, at enten maatte Danmark eller Holland overtage det internationale Sekretariat. At det blev undertegnede, som for Tiden varetager Internationales Interesser, skyldes ikke mindst Kollega Jens Johansens store Beskedenhed, idet det var ham, der anbefalede, at man betroede Sekretariatets Ledelse til det hollandske Forbund. Hvorvidt det ene eller det andet havde været bedst for vor Internationales Udvikling, skal ikke her undersøges.

Det er en Kendsgerning, at de udenlandske Kolleger ser med stor Interesse og Anerkendelse paa det danske Forbund og vore danske Kolleger. Hvor der kun er Tale om smukke Ord og Talemaader — og det kan jo ikke nægtes, at saadanne anvendes af og til — holder vore danske Kolleger sig tilbage og lader, som om det ikke vedrører dem; men saa snart man bevæger sig paa det praktiske Arbejdes Omraade, kan man være overbevist om, at dette har deres fulde Opmærksomhed, og at de deltager deri med Raad og Daad.

Vi gentager, at dette kun kan vække Anerkendelse og Beundring alle Vegne.

Det er derfor med stor Glæde, vi ser hen til det danske Forbunds 25-Aars Jubilæum. Bagved ligger 25 Aars anstrengende og uafbrudt Arbejde til Gavn for Handels- og Kontormedhjælpernes Interesser, 25 Aars Rydningsarbejde blandt de i vor Stand ret udbredte Vrangforestillinger, 25 Aar, hvori man har klargjort for disse Kredse, at de ikke tilhører den saakaldte Mellemstand, men er Lønarbejdere, og at Handels- og Kontormedhjælpernes Stilling indenfor den nuværende Samfundsordning rummer samme Vanskeligheder og Farer, som er til Stede for de øvrige Arbejdere.

Danske Kolleger! Deres Vej har ikke altid været Dans paa Roser. Nedgangsperioden har ogsaa indvirket paa Deres Organisations Medlemstal, men De har ikke af den Grund mistet Modet. De ved, at Arbejderklassens og dermed ogsaa

Handels- og Kontormedhjælpernes Kamp ikke fører fremad i lige Linie, men at Magtforholdene skifter op og ned; dog ved De ogsaa, at enhver Nedgangsperiode efterfølges af et nyt Opsving, der bringer os stadig nærmere mod vort Maal: En Tilværelse i Samklang med vort Menneskeværd.

Jeg fremsender herved mine oprigtigste Lykønskninger til Deres 25-aarige Forbundsjubilæum, der betegner en Milesten i dansk Medhjælperbevægelses Historie. Jeg haaber, at de danske Kolleger takket være Deres Organisations Arbejde mere og mere vil indse Nytten og Nødvendigheden af at være organiseret i »Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund«, saa at det i Løbet af kort Tid maa lykkes Forbundet at optræde i Størsteparten af de danske Medhjælperes Navn ved Varetagelsen af Medhjælperstandens Interesser.

Vi vedbliver med levende Interesse og stor Opmærksomhed at følge Deres Organisations Udvikling!

Derfor: Hil Kammerater!

G. J. A. Smit jr.
Generalsekretær for
Internationaler Bund der Privatangestellten.

Minnen och intryck från samarbetet med Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund.

DEN första bekantskap vi gjorde med ovannämnda förbunds representanter ligger 15 år tillbaka i tiden, det var nämligen vid Socialistiska kongressen i Köpenhamn 1910. Vi fick då veta att der existerade ett förbund för handelsanställda i Danmark, och sedan dröjde det inte många timmar förrän vi hade sökt upp och blivit bekanta med herr Vilhelm Hansen, en av förbundets ledare på den tiden.

J. A. Lundgren, Malmø.

Resultatet av denna första bekantskap blev att vi kom överens om att utbyta våra facktidningar med varandra, vilket ju också plikttroget skedde år efter år, fram till 1918. Något närmande i övrigt under de 8 åren 1910 — 1918 utöver tidningsutbytet kom inte till att ske, väl mest beroende på att förbunden dels voro sammansatta något olika, och dels på var sitt håll hade fullt upp at göra med att stärka sina resp. förbund. Vi läste med stor intresse det danska bladet, och följde förbundets verksamhet steg för steg.

Av det samma framgick att förbundet arbetade för att genom lagstiftningens väg kunna förbättra sina medlemmars villkor. Vårt förbund hade däremot redan från början inrättat sig på att arbeta på klasskampens grundval, d. v. s. i sista hand använda strejken som vapen mot oresonlige arbetsgivare. Så en dag upptäcker vi att det danska förbundets Köpenhamns-medlemmar i förbundet umgicks med planer på att inträda i Köpenhamns arbetares fellesorganisation. Den glädje som dette medförde var mycket stor hos oss, och när då denna tanke blev verklighet, då vore vi övertygade om att det inte fick dröja så länge förrän vi skulle bli närmare bekanta med våra danska kollegor.

Det dröjde heller icke så länge förrän vi gjorde en enkel fremställning om at få göra det danska förbundet ett besök och en första orientering till närmare bekantskap. Detta beviljades och ägde rum den 15.—16. oktober 1918, då undertecknad jämte en kollega, Halvar Ohlsson från Stockholm, besökte det danska förbundets huvudkontor.

Detta sammanträffande följdes snart av et nytt. Redan den 10. november sammanträdda för varje land, Danmark, Norge, Sverge, tre representanter för de resp. handelsanställdas förbund, till en konferens på broderförbundets kontor i Köpenhamn.

Vid denna konferens grundlades samarbetet för de handelsanställda i de skandinaviska länderna, och herr Jens Johansen blev dess ordförande med Harald Heie som sekreterare. Detta samarbete har sedan alltmera utökats till stöd och nytta för os alla.

Historien om detta samarbete får dock komma i annat sammanhang, och en annan gång. Det var nu speciellt några intryck från samarbetet med våra danska kollegor jag skulle tala om, och kan jag redan nu erkänna att detta har varit av det allra angenämaste slag och till stor lärdom och nytta för oss. När man första gången kom in på det danska förbundets kontor ville man vända om med detsamma, ty man fick det intrycket att ha kommit fel, så storslaget och fint var det. En stab av manliga och kvinnliga tjänstemän som hade bråtт om, men artiga och förekommande. Man kunde inte undgå den reflektionen, när skola vi komma så långt. Ett samtal med överheten om man så får säga om Jens Johansen, Julius Hansen, H. Heie m. fl. lärde, var en riktik njutning, man konstaterade snart att man hade främför sig verkliga representanter för de handelsanställda, personer som satt sig före att göra allt för att få sina kollegors intressen tillgodosedda, och den ena överraskningen följde efter den andre, och särskilt vid avslutandet av ett ganska allvarligt samtal om gemensamma angelägenheter fästade sig särskilt i mitt minne ett utrop från Jens Johansen, sålunda:

»Men herregud, varför ha vi icke träffats förr, vi ha ju precis samma syn på alla frågor och samma intresse, det var somen en skam att så icke har skett.«

Jag invände lugnt som en skåning, en vacker sommarkväll, »här är långt fram, vi skall hjälpas åt i forsättningen att realisera våra idéer«, vartill Jens Johansen svarade, »ja, gu ska vi så«.

Ett indtryck som sent glömmes är det vi fick från förbundets extra kongress i Grundtvigs hus hösten 1919. Förbundsstyrelsen hade föreslagit 1:— kr. pr. månad i forhöjning på kontingenten, detta förslag antogs av kongressen med alla röster mod 11. Övriga förslag från förbundsstyrelsen rönte samma välvilliga behandling, något liknande voro vi inte vana vid, men denna stora församling visste ganska snabbt vad den ville, och det var detta som gav indtryck av mer än vanliga dimminsioner. Sedan kom förbundets kongres 1922, vilken också gav ett helhetsintryck som icke var att taga fel på. Sakligt och mästerligt gavs och togs hugg i debatterna och besluten fattades med stor majoritet. Jens Johansen visste att lägga manken till om det behövdes, för att få sin mening genomförd.

Ja, mycket, mycket mera kunde ju sägas om minnen och intrycken från samarbetet, men som den stränge redaktionssekreteraren i våra kollegors tidning, Harald Heie, uttryckligen förbjudit mig att utsträcka mit medarbetareskap i tidningen utöver en Spalt, måste jag sätta stopp snart, men innan det blir riktigt slut, vill jag härmed till alla kollegor i Danmark sända en hjärtlig hälsning från Svenska Handelsarbetareförbundet, och hjärtliga välgångsönskningar till Edert 25 års-jubileum.

J. A. Lundgren.

Vad jag lärt mig av danskarna.

Dansk Handels- og Kontormedhjælper Tidende's redaktion har haft vänligheten att även av mig anhålla om en artikkel til sitt festnummer. Denne upmärksamhet gladde mig mycket, men samtidigt greps jag av fruktan, att jag ingenting har att förtälja i en festpublikation, som utkommer till minne av en såpass lång verksamhetsperiod som 25 år. Jag har intet att ge mina danska kamrater, ty det har alltid varit jag som fått mottaga av dem.

Arthur Hellman, Helsingfors.

Vårt unga förbund, som redan sägs vare 8 år, har icke fått tillräkligt solljus, så att det skulle kunnat utveckla sig till en mångrenig ek. Det får väl icke tillräkligt sol, vatten och luft eller kanske des vårdare icke förmått ge det nødig ans. Det växer alltför långsamt.

Jag har nu i fem år fått sköta detta förbund, och är icke alls nöjd. Jag vore kanske bätre tillfreds med det, om jag icke varit i tillfälle att göra tvenne Danmarksresor, vilka gjort mig onöjd som vårt förbunds funktionär. Men om jag icke gjort dessa resor, vore jag icke heller mera detta förbunds funktionär. I Danmark fick jag nämligen den övertygelsen, att även handelns löntagare kan organiseras, att även de har samma möjlighet som andra lönarbetare att medels organisationen driva sina lönefrågor.

Denna tro höll jag på att förlora, då jag i två år varit i vårt förbunds tjänst. På Edert, Sveriges, och Norges förbunds inbjudan kom jag till Göteborg, varest Skandinaviska komitens konferens hölls. Jag bevistade då för första gången en kongress utomlands, emedan jag nog tidigare varit utomlands på arbetsförtjänst. Jag greps av en märklig känsla. Man tog arbetet på allvar, och alla deltagare i konferensen livades av den gemensamma saken, höjandet av handels- och kontoranställdas ekonomiska och andliga nivå.

Detsamma hade även vi tänkt, då vi år 1917 grundade vårt förbund. Vi forsökte alldeles för oss själva, men vi bildade icke vårt förbund »annars bara«. Vi avsåg icke, att det skulle bli någon sammanslutning för dans och nöjestillställningar, utan vi hade nog våra vägande skäl, värför vi måste grunda vårt förbund. Vår ställning var på allt sätt dåliga.

Under världskriget fick vi lida mest. Våra löner sänktes, och då penningevärdet begynte sjunka, steg lönerna icke i samma mån. Kom så ofärdsåret 1918 och slog allt i kros. Detta har nog blivit ofta uppretat, men då detta års verkningar var så stora, att de sträcker sig ännu till den dag som är, och då det allt ännu är orsaken till at vi icke får vårt förbund sådant vi ville ha det och sådant det väl kunde vara, måste man nämma det.

På mina resor till Danmark lärde jag mig upskatta vårt förbund och dess arbete. Ni danskar skänkte mig tron, att handels lönarbetere kan organiseras, men att det erfodras ett segt och målmedvetet arbete för att det skall lyckas. Detta lärde jag mig av danskarna, och då jag lärde mig det, gav det mig samtidigt tro och kraft, två nödvändia förutsättningar för att kunna verka som et fackförbunds förtroendeman.

Ni visade mig och vårt förbund en stor uppmärksamhet, och ni ville jämställa oss med Eder stora organisation. Ni ville ännu därtill hjälpa oss i våra ekonomiska svårigheter.

Allt detta minnes vi och just på Er högtidsdag. Mina fattiga ord kan icke tolka den känsla, Finlands Affärsarbetarförbund genom mig hyser, för sina danska kamrater.

Vår hälsning till Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund på dess 25-års dag.

Arthur Hellman.

Herr redaktør.

NAAR Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund iaar feirer sit 25 aarsjubilæum, staar det som den fremste funktionærorganisation i Skandinavien. Det er jo ogsaa det ældste forbund gu'bevars, men alderen alene giv jo ikke styrken.

B. Eckblad, Oslo.

Det er det maalbeviste arbeide, som har skaffet forbundet den anseelse og respekt som idag staar av organisationen. Fast og beslutsomt har forbundet i en aarrække arbeidet sig op til den position det nu indtar, som den sterke og trygge borg for funktionærernes interesser.

At dette har kunnet ske maa, efter min formening, i høi grad skyldes den faste, kontinuerlige ledelse som forbundet har havt den lykke at kunne beholde gjennem de mange aar. En sikker haand har holdt roret og med den rette kurs, derom vidner tydelig nok de opnaaede Resultater. Gjennem den fortsatte enhet i ledelsen har man kunnet holde forbindelsen ubrudt. Ingen brist i utviklingen av den bestemte linje, som var optrukket for organisationens virke fremover, og hellerikke nogen stans i utviklingen.

Medlemstallet i stigende og den faste, solide medlemsstok sikkerlig større end nogengang tidligere (jeg bortser fra forholdene under krigskonjunkturen, da disse var helt usædvanlige) og den økonomiske basis rent ut glimrende, kan man da andet end uttale sin beundring for en saadan organisation.

Opbygningen av forbundet, utvidelse av interesseomraadet, fastholdelse av vundne krav, alt dette er resultater av en bestemt og urokkelig vilje til at faa forbundet fremover og det representerer en sum av arbeide, som ikke kan vurderes høit nok.

Blandt de ting som jeg særlig har beundret ved Deres forbund, vil jeg nævne den grundighet, hvormed Dere arbeider. Et planmæssig gjennemført system i administrativ henseende og en stadig stræben for ensartethed i alle forhold, saa intet overlates til tilfældigheten.

I det skandinaviske samarbeide har man fra dansk side stadig kommet impulser til fortsat utvikling av den samhørighet, som maa til for at skape enhet, magt og styrke naar det gjælder de skandinaviske fælles-interesser.

Med berettiget glæde og stolthed kan Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund feire 25 aarsdagen og se tilbake paa de vundne resultater. Og jeg føier til min bedste hilsen og tak for det gode og kollegiale forhold, som altid har hersket mellem de danske og norske kolleger. La de næste 25 Aar bli en værdig fortsættelse av de forgangne 25. Jeg nærer en urokkelig tillid til at saa vil ske.

Hilsen B. Eckblad.

Af Mindernes Bog —

Før Datid.

MAN har ønsket en Udtalelse om mit Indtryk fra før og under Organisationens Dannelse. Ja: Nu er der jo ingen Diskussion om Fagorganisationers Betimelighed. Uanset politisk Anskuelse, uanset Livsstilling og uanset Sympatier og Antipatier i religiøse, Forbuds- og andre Spørgsmaal, er alle Mennesker med normal Horisont enige om det nødvendige og naturlige i de forskellige Fags og Erhvervs Sammenslutninger.

A. Andreasen.

Handels- og Kontormedhjælperne har haft vanskeligere end andre ved at tilegne sig denne naturlige Opfattelse. Det har sin Forklaring bl. a. i, at de fleste Medhjælperes sociale Horisont ligger under det normale. Enhver, der gennem en lang Aarrække har beskæftiget sig med dette Fags Forhold, vil have gjort den Erfaring. Aarsagerne kan være flere. Mulig de fleste andre Fags Arbejdere gennem deres Arbejdes Beskaffenhed kommer Samfundslivet og dets forskellige Foreteelser paa nærmere Hold.

Før 1898 var der ingen Handels- og Kontormedhjælpere, da var der kun Kommisser og Kontorister. Jeg siger udtrykkelig »kun«. Ihukommende Forholdene paa den Tid: Var der da noget mere trøstesløst og med mere sølle Fremtidsudsigter, saaledes som Forholdene havde udviklet sig, end disse »Stillinger« som Kommis og Kontorist.

Ud fra denne Betragtning rejstes Bevægelsen af dem, som havde været i Stand til at betragte, og i Tusindtal vilde Medhjælperne straks have sluttet sig til Bestræbelserne for at reformere paa Datidens Tilstande, om ikke Kortsynetheden havde været saa overvældende hos disse Folk.

De første Organisationsforsøg var famlende og usikre, og uheldige Forhold, baade hvad Personer og Dispositioner angaar, var der, inden man kom i fast og støt Kurs; men Tusinder af Medhjælpere i dette Land er den Dag i Dag blottet for Forstaaelse af den Gæld, de er i til disse første famlende Forsøg, der dog efterhaanden førte til den økonomiske og sociale Indflydelse paa Fagets Forhold, som bedst bedømmes af dem, der kender Forholdene, som de var for 25 Aar siden.

Mange pudsige Ting i de alvorlige Bestræbelser den Gang kunde nævnes. Bl. a. mindes jeg, at man i Medlemsbladet »Vort Blad« i fuld Alvor diskuterede, om man skulde forhindre den Tilgang af kvindelig Arbejdskraft til Faget, som da fandt Sted, eller om man skulde tolerere den, naar den forlangte en ordentlig Løn.

Dette og mange andre daværende Forhold forekommer nu pudsige; men de var alle et Udslag af Interesse for at skabe bedre Forhold for »Flipproletariatet«.

Skulde jeg fremsætte et Fødselsdagsønske, maatte det være Ønsket om Held til at komme den Mangel paa Forstaaelse og dumme Selvgladhed, der præger saa mange af Standens Folk, til Livs.

A. Andreasen.

Fra gamle Dage.

FRA vor højtærede Formand har jeg modtaget Opfordring til at yde et Bidrag til D. H. K. M. T.s Festnummer, og en saadan Opfordring skal jeg vel vogte mig for at være overhørig. Men hvad skal jeg egentlig skrive om, som ikke er fortalt før. Ved forskellige Lejligheder er der jo fremtrukket Begivenheder og Episoder fra vort Forbunds spædeste Tid, saa jeg frygter at komme til at gentage for meget.

H. P. Hansen jr.

Efter Rekonstruktionen af det gamle »De danske Handelsmedhjælperes Forbund« og en livlig Agitationskampagne her i Hovedstaden, indsaa den daværende Ledelse, at skulde der blive nogen Mening i hele vor Bevægelse, da maatte Provinsen med, men dertil behøvedes Penge, og det var just ikke en Vare, Forbundet havde særligt Lager af. Et Laan blev imidlertid rejst ved Velvilje af daværende Formand for »De samvirkende Fagforbund«, Hr. J. Jensen, — Gundel dampede afsted, og snart hørtes Gnyet af de første Sammenstød med Hermesfolkene i Sydjylland. At disse selvfølgelig trak det korteste Straa overfor Gundel, var vi ganske klar over.

Men det kom imidlertid til at gaa helt anderledes, end det fra først af saa ud til. Heldigvis stod der ogsaa i Jylland en Række gode Medhjælpere med klart Syn paa Medhjælpernes Tarv og paa Midlerne og Vejen til at bedre disse kun ventende paa, at Gennembruddet skulde ske, og en Forhandling mellem en Kreds af disse Medhjælpere og Gundel blev det foreløbige Resultat. Agitationskampagnen blev indstillet, og Forhandlingerne om en Landsorganisation tog deres Begyndelse.

Jeg erindrer den Aften, Gundel vendte hjem og afgav Beretning for den sammenkaldte Fællesbestyrelse. Der var Glæde, der var Begejstring, og ikke mindre var der det den Aften, da vi paa Vodrofflund sagde Farvel til vore Delegerede til Fællesmødet i Aarhus. Hjertelige Ønsker fulgte vore Kolleger til denne Færd. Desværre var jeg af private Grunde ikke blandt de lykkelige, der blev deltagtige i denne store Begivenhed.

Ja, der kunde naturligvis skrives mangt og meget om den Tid, der for mig nu staar som et af mine stolteste Minder. Den Begejstring, den glødende Tro paa vor Sag, som kendetegnede Pionererne fra hin Tid, den gaar mig aldrig af Minde. Haarde Tider fulgte for Organisationen, og det kneb ofte med at holde Modet oppe, men det gik, og naar vi nu ser tilbage paa de forløbne 25 Aar, da kan vi vel sige, at vi burde være naaet videre frem, men vor Organisation har staaet sin Prøve, har faaet sin Ilddaab, og den Lunkenhed, denne Mangel paa Forstaaelse, som desværre endnu raader i store Kredse indenfor Medhjælperskaren, vil forhaabentlig i en ikke fjern Fremtid bortvejres.

Lad mig saa slutte med sammen med min Lykønskning til Jubilæet at udtale det inderlige Ønske, at den Begejstring, den ubrydelige Tro paa vor Sag, der besjælede Mændene fra den første Periode, stadig maa findes hos de Mænd, der nu staar og vil komme til at staa i vort Forbunds Ledelse. Bliver det Tilfældet, da kan vi rolig se de næste 25 Aar i Møde, da skal vi nok rykke vort endelige Maal nærmere og nærmere.

H. P. Hansen jr.

Da Grunden blev lagt.

FOR dem, som fra den første Begyndelse deltog i Arbejdet for at organisere de danske Handels- og Kontormedhjælpere, rummer de første Sammenkomster mange smukke Minder.

A. Ipsen.

Paa de tidligste Delegeretmøder og Kongresser kunde Meningerne vel være forskellige. Der blev taget mangen drøj Dyst i Diskussionerne. Men trods dette herskede en egen hjertelig og kammeratlig Forstaaelse. Vi var jo ikke saa mange den Gang. Vi kendte hverandre mere personligt. Mange Gange har jeg ønsket igen at opleve saadant Samvær med Kolleger.

Men det bedste Minde, jeg har fra Organisationslivet, er de Dage, vi tilbragte paa Delegeretmødet i Aarhus for 25 Aar siden, da Landsorganisationen blev rejst. Der var Stemning og høj Luft. Kræfterne var vel dels unge og dels uprøvede i Organisationslivets Skole. Men Modet var der. Og paa Alvor og god Velvilje skortede det ikke. Modet, Alvoren og den gode Vilje til at »rydde op« bag Pulten og Disken. Til at rejse et Værn for Handels- og Kontormedhjælperne i deres Kamp for bedre Kaar. Til at løfte Medhjælperne op af den Sump, hvor de sad. Dybe Spadestik skulde der til. Der var langt til Bunden. Landsorganisationen skulde være vort Redskab. Vort Vaaben. Opgaven var stor nok til, at den bar Alvoren i sig. Der gik en ideel Strøm gennem alt. Man sporede en frisk Brise. Fremtidens Opgaver var i Sigte. Følelser af Frihedstrang trængte sig paa. Isen skulde brydes. Organisationstanken vækkes blandt vore Kolleger i alle Landets Egne. Den Fløj indenfor Handels- og Kontormedhjælpernes Rækker, der repræsenterede Interessen, var klar over sin Stilling til Organisationen. Og de troede paa Fremtiden. Der var nok af gamle, forældede Systemer at rydde op i. Der vilde blive nok af gamle Fordomme og ældre Tiders Livsanskuelser at skaffe af Vejen indenfor Medhjælpernes Rækker. »Vore faglige Interesser« skulde plantes som vort Enhedsmærke. Nye Tanker føres frem. Medhjælperne, som ogsaa den Gang udførte et samfundsnyttigt Arbejde, skulde lære at forstaa, at de derfor ogsaa havde Krav paa Del i Livets Goder.

Ja, den Stemning og de Følelser, som herskede paa Delegeretmødet, da Landsorganisationen blev rejst, skal man have oplevet. Jeg kan i hvert Fald ikke give en Skildring deraf. Men til denne Organisationens største Begivenhed vil mange ældre Kolleger paa Jubilæumsdagen sende deres bedste Tanker. Minderne om Samværet i de Dage vil dukke frem. Den Begejstring, hvoraf vi var besjælede, blusser op. Og til de Kolleger, som var med til at rejse Landsorganisationen, sender jeg min bedste Hilsen. Tak for Samværet i de Dage. Det, vi udrettede den Gang, kan vi godt være bekendt. Det har ikke været forgæves! Skam faa den Handels- og Kontormedhjælper, som ikke bøjer sig i Taknemlighed for vor Landsorganisation. Og for det, den har udrettet gennem de svundne 25 Aar!

For dem, der ikke gør dette endnu, kommer den Dag nok, da de gør det.

A. Ipsen.

Herlige Minder.

NOGLE Københavnere af ret ensartede Anskuelser dannede i 1897 deres Forbund med et detailleret Program.

Provinsens første Afdelinger stiftedes et Par Aar senere for »i alle Forhold at varetage Standens Interesser«.

Maalet var det samme, men var det muligt at holde samme Fodslag?

A. Lorentzen.

»Vort Blad«s 1. Aargang 1900 giver adskillige Oplysninger om Stillingen og Spændingen, der udløstes i endeløs Jubel ved Centralorganisationens Stiftelse den 23. September 1900 Kl. 4 Efterm.

Alle havde energisk og med stor Kærlighed til Sagen forfægtet deres Standpunkt, og det hjerteligste Kammeratskab fortsattes uden Hensyn til, hvem der havde holdt Fanen højest, eller hvem der ærligt havde sænket Kaarden dybest.

En Tak til alle, der senere har fulgt Eksemplet, i Haab om, at endnu flere i Fremtiden maa begejstres af den samme Aand.

Da bliver der aldrig noget at fortryde — tværtimod.

A. Lorentzen.

Før og under Centralorganisationens Start.

I Tiden fra Aalborg-Afdelingens Oprettelse og til Kongressen den 23. September 1900 gik der over de fleste af Jyllands Byer en livlig Agitation. Man var saavel i Aarhus og Aalborg, som ogsaa i de nyoprettede Afdelinger, bl. a. Hjørring og Frederikshavn, enige om, at skulde Medhjælperorganisationen kunne udrette noget, skulde det ske gennem en hele Landet omfattende Organisation og ikke ved nogle enkelte Lokalforeninger, og i Mangel af dennes Eksistens maatte der et vist Samarbejde til.

Paa Aalborg-Afdelingens Indbydelse mødtes da ogsaa den 11. Marts 1900 i Aalborg 21 Delegerede fra de da oprettede jyske Foreninger, og her fremstod det første Bindeled: det fælles Agitationsudvalg, bestaaende af den nu afdøde Vald. Pedersen og J. M. Borup af Aarhus og undertegnede. Samtidig hermed kom man i Føling med den københavnske Medhjælper-Organisation: »De danske Handelsmedhjælperes Forbund«,

Th. Hansen.

som netop i de Dage havde paabegyndt en Agitationstourné i Jylland ved sin Formand Axel Gundel.

Denne Tourné fik et uventet Forløb, idet den efter Konferencer, først mellem Gundel og Aalborg-Bestyrelsen og dernæst med Bestyrelsen i Aarhus, afbrødes efter de første 3 Møder i Esbjerg, Hjørring og Aalborg, idet Konferencerne hurtigt viste, at der ingen principielle Uoverensstemmelser forelaa. Man erkendte fra jysk Side, at man tilsigtede de økonomiske Reformer, som udtryktes i Forbundets 6 Programpunkter, og Axel Gundel aflyste da straks som den overlegne Taktiker alle de berammede Møder i Jylland.

Efter at der saaledes var opnaaet Forstaaelse, maatte Tidspunktet være inde til at lade den paatænkte Centralisa-

tion ske, men nu meldte der sig straks Divergenser: om det skulde være en speciel jysk Centralforening eller en Landsorganisation ogsaa omfattende København, og der varsledes da til Kongres i Aarhus den 23. September 1900, hvor bl. a. ogsaa dette Spørgsmaal maatte løses.

Med overordentlig Spænding imødesaa man denne første Medhjælperkongres, som omfattede baade Jylland og København. Forud var der gaaet en Pennefejde saa livlig, som hverken før eller siden er sporet indenfor Organisationen, og kraftige Røster baade for og imod det brændende Spørgsmaal: Landsorganisation havde rørt kraftigt op i Sindene.

At skildre Mødets Forløb i Detailler lader sig næppe gøre overbevisende Maade varmt og indtrængende for Forslaget. Fra København en ung, væver Personlighed, glødende og indtrængende, vor senere Redaktør Vilh. Hansen, og fra Esbjerg en lille, tætbygget Kollega med et noget fremmedartet Udseende, sarkastisk og bidende, vor senere Formand Åge Hyllested samt flere andre, ogsaa undertegnede. Et kraftigt Bifald hilste alle disse Talere, men kulminerede, da vor kendte Kollega Anger Ipsen fra Hjørring i saa overbevisende og indtrængende Vendinger anbefalede Landsorganisationen, at han rev omtrent hele Forsamlingen med sig.

Nu paafulgte kort efter den afgørende Afstemning: Landsorganisationen vedtoges med 39 Stemmer mod 5. Et saa stormende og langvarigt Bifald hilste Resultatet, at man forstod, at det var Udløsningen af den stærke Spænding, hvori de Delegerede havde været. Man havde her paa et Par Timer gjort et Spring i Udviklingen, som i lignende Tilfælde tit koster Aaringer, og man følte sig løftet op til en hidtil ukendt Begejstring for og Tiltro til vor Organisations snarlige Sejr.

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds Hovedbestyrelse 1925:
Staaende: *H. Heie, H. Pedersen, Johs. Jensen, Sv. Rosendal, Gust. Rathe, Laur. Godsted, Niels Jensen, Viggo Pedersen, Aage Jepsen, Vilh. Jacobsen, Niels Jørgensen.*
Siddende: *Gustav Pedersen, Julius Hansen, Jens Johansen, Peter Wraae, Chr. Skjolding.*

nu, og kun nogle enkelte Deltagere i Debatten trænger sig frem i Erindringen om dette Medhjælperbevægelsens vigtigste og mest interessante Møde. Indlederen blev Vald. Pedersen — den da af de jyske Medhjælpere bedst kendte Skikkelse — og hans Stilling som Anbefaler til Dagens brændende Spørgsmaal skabte ham straks en lydhør Forsamling; dog, hans velformede, rolige og saglige, men noget tørre og lidenskabsløse Indlæg spændte ikke Stemningen i Vejret.

Straks efter hans Anbefaling for Landsorganisationen meldte Modstanderne sig i Række og angreb Forslaget; fra Horsens en lille ilter Kollega bistaaet af begge sine Meddelegerede — af hvilke den ene vil mindes af de fleste Deltagere paa Grund af sit ejendommelige og humoristiske Organ, — fra Randers en lidt ældre og tilsyneladende noget ængstelig Kollega.

Nu steg Spændingen, da Forslagets Tilhængere meldte sig i Debatten. Først talte Axel Gundel, den kommende Formand for Centralorganisationen, paa sin veltalende og

Ved dette Møde grundlagdes i Ordets fulde Betydning Organisationen, thi kun det Kammeratskab og den Samfølelse, som her fra alle Sider vistes, har gjort det muligt for Tillidsmændene at fortsætte Arbejdet. Dette gav sig paa Mødet det smukkeste Udslag, da man med Akklamation valgte Axel Gundel til Formand og Vald. Pedersen til Redaktør.

Deltagerne tilbragte efter Afslutningen nogle Timer i et saa livligt og gemytligt kammeratligt Samvær, at Mindet om disse tvende Dage sikkert vil høre til et af vore bedste og kæreste.

Th. Hansen.

Arbejdsløshedskassens 10-Aarsdag.

OMTRENT samtidig med, at selve Organisationen kan fejre sin 25-Aarsdag, har Arbejdsløshedskassen bestaaet i 10 Aar som statsanerkendt Arbejdsløshedskasse.

Julius Hansen.

Dette bør ikke forbigaas i Tavshed og Glemsel i Skyggen af den store Fest, Organisationen fejrer.

Der var en Tid, hvor der for den Arbejdsløse kun var een Udvej til at holde den værste Sult og Nød fra Døren, og den Vej førte til Fattigvæsenet. Saa ydmygende Gangen til den ofte brydske Fattigforstander end var, maatte den trædes, efter at Savn og Lidelser havde knuget de ramte Hjem, og alle andre Udveje havde vist sig lukkede.

Den, der var »paa Fattigvæsenet«, var almindeligvis regnet for et andet Klasses Menneske, som ordentlige Folk ikke kunde have at skaffe med. »Fattighuslem« var et af de mest frygtede Skældsord; det bed, hvor det ramte. Alles Haan og Spot var vendt mod den Fattigunderstøttede og hans Familie, og før i Tiden, hvor Dumheden — trods alt hvad der senere er præsteret — dog var større end nu, saa Arbejderne ned paa den Kammerat, Ulykken havde ramt.

Det Tøj, der udleveredes, var alt ens, saa enhver kendte Fattigdragten; Brødet var stemplet af Fattigvæsenet, som det Naadsensbrød det var. Valgretten blev taget fra den Fattigunderstøttede for rigtigt at understrege det nedværdigende for ham selv og andre, og dette sker for saa vidt den Dag i Dag.

Saadan var den, hvem Arbejdsløshedens Svøbe ramte, stillet før i Tiden. Ingen Arbejdere var i Stand til i deres Arbejdsperioder at lægge hen til daarligere Tider, det forbød de lave Lønninger af sig selv, men Arbejderen havde lært, at han kun havde sin egen Klasse at stole paa, og at han kun derfra kunde vente, at Initiativet til Forandringer blev taget.

Det er ingen Tilfældighed, at noget af det første, den nuværende Arbejderregering gjorde efter sin Tiltrædelse, var at rive Fattigvæsenets sorte Kokarde bort fra Tusinder af fattige Arbejderes Pande for at give dem Plads i de frie Borgeres Rækker.

Det er gaaet med Oprettelsen af Arbejdsløshedskasserne som med alt andet, der har løftet det arbejdende Folk op til bedre Forhold, Arbejderne selv tog fat paa Opgaverne; først efter mange Aars egne Ydelser af alt, hvad Arbejdsløshedskasserne havde Brug for, meldte Samfundet sig som saadan og erkendte sin Pligt til at bære i hvert Tilfælde en Del af Byrderne.

Maatte det snart gaa op for Medhjælperne, at det ogsaa er fra os selv, at Impulserne skal komme, og at det er os selv, der maa arbejde for Forbedringen af vore Forhold.

Andre gør det ikke.

Den 9. April 1907 gennemførtes Loven om statsanerkendte Arbejdsløshedskasser, og dermed var Spørgsmaalet om Arbejdsløshedsunderstøttelse anerkendt som en Samfundsopgave. Princippet i denne som i senere Love er Hjælp til Selvhjælp.

Kun under Ledighed af almindelig Art kan Arbejdsløshedskasserne yde Hjælp, men enhver, der blot har det ringeste Kendskab til de sociale Forhold herhjemme og gør sig den Ulejlighed at sammenligne de Vilkaar, der nu gælder, med de, der blev budt for 20—30 Aar siden, forstaar ogsaa, at Arbejdsløshedskasserne har Krav paa en Del af Anerkendelsen for de store Forandringer, der er sket.

Med et talstærkt sultent Proletariat i Arbejdsløshedsperioderne vilde Levestandarden være blevet trykket voldsomt, uden at det i gode Tider havde været muligt at oprette det tabte.

Det forstaar ogsaa samtlige Arbejdsgivere saa udmærket godt, og baade mod Loven om Arbejdsløsheden som mod hele den sociale Lovgivning iøvrigt har der Gang efter Gang lydt den stærkeste Modvilje. Lønarbejderne var anderledes prisgivet Arbejdsgiverne, om den sociale Lovgivning forringedes eller ophævedes.

Det er derfor med denne ganske bestemte Hensigt, at der i en Aarrække er ført en hadefyldt Kritik fra de saakaldte borgerlige Blades Side af Arbejdsløshedskasserne og af selve Understøttelsesproblemet.

Den Arbejdsløse blev fremstillet som doven og ugidelig, kun søgende Understøttelse, og ved denne levede han et sandt Herreliv paa alle flittige Menneskers Bekostning.

En samvittighedsløs og ondsindet Agitation var dette. Den, der selv har været arbejdsløs, selv om det kun har været af kortere Varighed, og den, som har Øjne at se med, har et andet Billede af Arbejdsløsheden. Den, der har oplevet den Jubel, der er i et Hjem, naar en arbejdsløs Fader kommer hjem og fortæller, at han har faaet Arbejde, glemmer det aldrig. Det er, som om det store Lod i Lotteriet var vundet, og saa er der dog bare hændet ham det, at han atter skal faa Lov til at tage fat om sit Værktøj eller tage Plads ved Pult og Disk.

Arbejdsløsheden er den mest frygtede Gæst i et Arbejderhjem, mere frygtet end Sygdom og mange andre Ulykker. Hvor Arbejdsløsheden træder ind, gaar Glæden ud, dér dør hvert Smil, og Sorgen sætter sig til Rette i Stuerne. Arbejdsløsheden gaar som Tyv fra Skab til Kommode og piller hver en kær Ting ned af Væggene. Den Arbejdsløses Vandring fra Arbejdsplads til Arbejdsplads begynder, alle Steder svares Nej, og Tanken om at vende hjem Dag efter Dag med det triste Budskab — de havde ikke Brug for mig — gør Vejen hjem tung.

Hvad er det for haardhjertet Tale, at saadanne Tilstande skulde være ønsket af nogen hæderlig Arbejder eller Medhjælper.

De, der taler og skriver saaledes, skulde lære at tale med lidt mere Respekt om Arbejdsløsheden.

Vor Arbejdsløshedskasse oprettedes 1. Januar 1908, og Kongressen i 1915 i Aarhus besluttede at søge Kassen statsanerkendt. Dette skete pr. 1. Oktober 1915. Følgerne af den kloge Beslutning kan nu ses af enhver.

Lad os derfor ogsaa feste for vor Arbejdsløshedskasses 10-Aars Jubilæum og i Fremtiden værne om den, udvikle den og gøre den i Stand til i endnu højere Grad end hidtil at være en virkelig Hjælper for de ulykkelige Kolleger, der rammes af Arbejdsløshed.

Med Tilfredshed kan vi se tilbage paa den svundne Tid og glæde os over, at Ordene i Overbyes Sang:

— — — og Jorden saa aldrig saa usselt et Kuld
som det, der paa den nu har Hjem,

ikke gælder længere, men er Billedet paa en overstaaet Tid og er forældet netop i Kraft af den Arbejderbevægelse, hvis Sanger Overbye var.

Julius Hansen.

Aabent Brev.

Kære Jens Johansen.

FORMODENTLIG sammen med flere andre har jeg modtaget din venlige Opfordring til at give mit Besyv med i Bladets fine Jubilæumsnumer. Maa jeg gøre det ved dette aabne Brev, der ikke er tænkt som nogen personlig Tribut til dig — langtfra — men fordi jeg viger tilbage for den Højtidelighed, der i Festens Stund let kommer til at præge en rigtig Artikel.

Peter Wraae.

Det har jo nemlig ikke været bar Højtidelighed i de forløbne 25 Aar. Sommetider har Forbundsarbejdet endog været temmelig groft at faa fra Haanden, og havde der ikke været en god Slump Idealisme hos dig og dine Medarbejdere, vilde meget sikkert have set anderledes ud.

Stop ved Idealismen. Kan du huske Manden paa Omslaget af det gamle »Frem«, ham med Fakkelen og det vidtskuende Blik? Jeg vilde saa gerne have sammenlignet dig med en saadan Fakkelidealist, men Sammenligningen duer ikke. Man kommer til at tænke paa din Gigt og dine øvrige Fejl, og saa bliver der Kludder i Billedet.

Men paa en eller anden Maade er Idealismen nu alligevel knyttet stærkt til de Kræfter, der hos dig og andre har ført Begivenhederne frem. Mon ikke det har været den Idealisme, der er nøje forbundet med fast Overbevisning? Jeg tror det. Det er den, der har sit Udspring aller inderst inde, og som med Aarene ytrer sig mindre ved Ord end ved Handling. Den kan give sig saa mærkelige Udslag, at man tager dem for Realitetssans.

Nok om det. De svundne 25 Aar har været en omskiftelig Tid, og det har kostet Slid og Omtanke at tilvejebringe den Fasthed og Orden, der er Resultatet.

Hvor langt er vi naaet? Hvorledes maaler man Fremskridt? Naar alt kommer til alt, betyder 25 Aar kun en Linje i Historien, og det er begrænset, hvad der kan udrettes i dette ringe Spand af Tid. Ved Aars-Skiftet gælder det vel først og fremmest om at have Viljen til at bygge videre paa det Grundlag, der er skabt.

Som jeg lige nævnte, er dette Grundlag ikke blevet til af sig selv. Det har været dit og mange »ukendte Soldater«s Værk, men d u vovede Skindet. Det skal erkendes. Og naar jeg nu alligevel er kommet til at sige dig en Behagelighed, lad mig da slutte med én til:

Du kender Sagnet om Bygmesteren, der havde rejst et Taarn. Da han red derfra, sendte Bygherren en af sine Svende efter ham med den Besked, at Taarnet hældede. Mester saa sig i k k e tilbage, og skulde nogen finde paa at stille dig paa en lignende Prøve, behøver du heller ikke at vende dig.

Taarnet hælder ikke.

Din hengivne

Peter Wraae.

Hovedstad og Provins.

DEN ved Forbundets Dannelse eksisterende Betænkelighed blandt Provinsmedhjælperne ved Københavnerforeningens klare fagforeningsmæssige Program var ikke helt manet i Jorden ved Provinsmedhjælpernes Tilslutning til det, der blev Forbundets endelige Program.

Da undertegnede første Gang begyndte at deltage i vor største Provinsafdelings Møder, var det ret almindeligt, at man blandt Provinsmedhjælperne betragtede de i København gennemførte Reformer og fremsatte Forslag, der tilsigtede et praktisk Arbejde for at gennemføre Programmet, eventuelt gennem Kamp med Principalerne, som Galmandsværk, der vilde splitte Organisationen.

Gustav Pedersen.

Et lille Eksempel viser Stillingen, som den var, selv blandt Provinsafdelingernes Ledere.

Redaktøren af vort lokale Medlemsblad havde under den skarpe Strid om de københavnske Afdelingers Indmeldelse i Fællesorganisationen været saa letsindig at optage en af min Ringhed skrevet Artikel, der forsvarede de københavnske Afdelingers Standpunkt.

Denne Letsindighed havde imidlertid nær kostet ham hans redaktionelle Liv, og han slap kun med en skarp Kritik, fordi der ikke kunde findes nogen anden, som vilde paatage sig Arbejdet med at redigere Bladet.

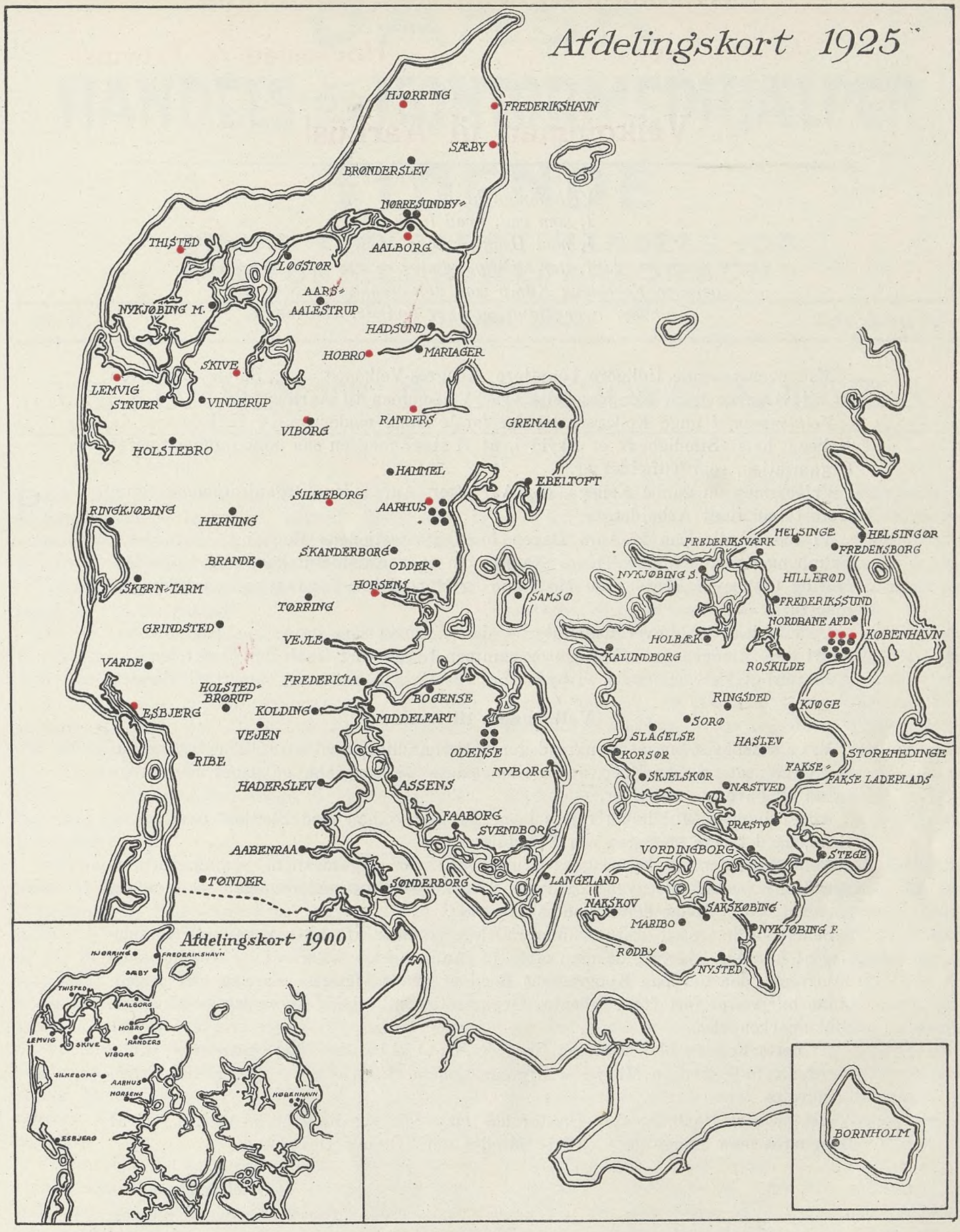
Fire Aar senere vedtog den samme Provinsafdeling uden Debat og saa at sige enstemmigt at indmelde sig i den lokale Fællesorganisation, og efter den Tid har der Aar efter Aar selv i de mindste Afdelinger Gang paa Gang været afgivet Strejkevarsler og gennemført Strejker, naar Principalernes urimelig stejle Holdning i Forhandlingerne eller fuldstændige Nægtelse af Forhandling gjorde det paakrævet at sætte Magt bag Kravet om bedre Arbejdsvilkaar.

De senere Aars økonomiske Udvikling i Forbindelse med Principalernes Mangel paa Forstaaelse af Medhjælpernes sociale Stilling, har altsaa gennemført, hvad selv de bedste Taktikere og de mest sindrige Dagsordener ikke formaaede at gennemføre, nemlig en ensartet Opfattelse blandt Hovedstadens og Provinsens Medhjælpere af deres sociale Stilling og en ensartet Bedømmelse af de Midler, der skal anvendes for at forbedre den sociale Stilling.

Kan der være Forskel i Opfattelsen af administrative Anliggender og maaske Divergenser om Detailspørgsmaal, saa vil dog Handels- og Kontormedhjælperne, uanset om de arbejder i et københavnsk Stormagasin eller i en vestjysk Købmandsforretning, arbejde efter de samme Linier, mod det samme Maal og anvende de samme Midler.

Det er ikke et af de mindste Goder, Forbundet har erhvervet sig gennem de 25 Aars Arbejde, at vi gaar Fremtiden i Møde med en Medlemsstab, der ikke blot er anseelig i Tal, men har den indre Styrke, at man er enige om Hovedlinierne, enige om Maalet og enige om Midlerne, der skal anvendes, idet vi alle er klar over, at vi, saafremt vi ikke kan komme frem ad Forhandlingens Vej, som vi iøvrigt altid helst betræder, kan slutte sammen og i Kraft af Solidariteten sætte Magt bag Kravene om bedre økonomiske og sociale Forhold for de danske Handels- og Kontormedhjælpere.

Gustav Pedersen.

Forholdet mellem det lille og det store Kort viser Forholdet mellem Antallet af Forbundets Afdelinger i 1900, da der fandtes 17 Afdelinger, og i 1925, hvor Afdelingsantallet er 108 (deriblandt Direkte Afdeling, som ikke er afmærket).

De paa det store Kort med rødt angivne Punkter betegner de ved Forbundets Oprettelse eksisterende Afdelinger. Heraf har dog kun de 3 københavnske samt Afdelingerne i Aarhus, Aalborg, Hjørring, Randers, Esbjerg og Thisted bestaaet uafbrudt.

Forholdet mellem Medlemsantallet ca. 700 ved Forbundets Oprettelse og nu, hvor det er ca. 12,000, er som Forholdet mellem Lolland-Falster og hele Danmark.

Velkommen til Aarhus!

Velkommen hertil —
I, som ved, hvad I vil,
I, med Ungdommens Mod,
I, der stædige stod
gennem Fortidens Kamp som den stenhaarde Støtte.
— Vi hilser hver Mand og hver Kvinde, som mødte.

Med ovenstaaende tidligere benyttere Kongres-Velkomst — en Smule omskreven — vil vi gerne byde Kongres-Deltagerne Velkommen til Aarhus.

Velkommen, I unge Kolleger, der for første Gang møder op, og *Velkommen,* du Kollega, hvis »Stædighed« er Skyld i, at vi staar med en saa godt sammentømret Organisation, som Tilfældet er.

Velkommen du gamle Kollega, der Aar efter Aar siden Organisationens Start trofast har fulgt Arbejdet.

Vi mødes alle paa 25-Aars Dagen for Organisationens Rejsning. Vi mødes i Erindringen om svundne Tiders Kampe, om godt Kammeratskab, sejg Udholdenhed og taalmodig Venten, om Modstand og Mangel paa Forstaaelse — udefra som indefra.

Og i fælles Glæde over Resultaterne, der — smaa som store — aldrig udeblev, vil vi ære Minderne om Fortiden og sammen bygge vort Haab om Fremtiden.

Et særligt *Velkommen* vil vi byde vore Gæster fra Indlandet som fra Udlandet.

Velkommen til Aarhus!

Vi er overbevist om, at Kongresdagenes Forhandlinger vil give Eder Indtryk af vor Organisation, vise Eder, at de tilbagelagte 25 Aar ikke er gaaet hen uden ogsaa at have sat sig Spor.

At Forbundets Jubilæum fejres i *vor* By, ser vi paa med Stolthed og i særlig Grad, da det ikke er nogen ren Tilfældighed.

Den 23. September 1900 lagdes Grunden til vor Organisationsbygning, idet de den Gang bestaaende jyske og københavnske Medhjælperforeninger sluttede sig sammen ved et Møde, der afholdtes i *Aarhus.*

Senere ordinære og ekstraordinære Delegeretmøder afholdtes vekselvis i forskellige af Landets Byer, og da man efter 15 Aars Forløb atter valgte Aarhus som Kongresby, laa der paa Kongressens Bord et af de vigtigste Forslag, der nogensinde har været ført frem indenfor Organisationen, nemlig Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse.

At dette Forslag blev vedtaget *i vor By,* og at vi har den Ære ogsaa nu at skulle være Værts-By ved en Milepæl i Organisationens Historie, vil vi altid med Stolthed erindre os.

Det er vort Haab, at vore Gæster *alle* maa føle sig hjemme i Aarhus, og at Samværet maa bringe gode og lyse Minder om Jyllands Hovedstad.

Michael Nielsen,
Formand for Aarhus Afdeling.

Udgivet af Forbundet. — Ansvarsh. Red. **Jens Johansen**, Gl. Kongevej 6, Københ. B. — **Anton M. Jensen**, St. Kongensgade 75. Københ. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 10. 1. Oktober 1925. 25de Aargang.

VELKOMMEN TIL INTERNATIONAL KONGRES.

Kære Kolleger!

PAA Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds Vegne byder vi herved Deltagerne i »Internationaler Bund der Privatangestellten«s Kongres i København hjertelig Velkommen!

Velkommen til Kongres og Velkommen til vort Land og vor Hovedstad!

Det er vort Forbund en særdeles stor Ære, at Kongressen denne Gang afholdes i Danmark, og med Glæde tager vi imod Repræsentanterne for vore udenlandske Broderorganisationer. Vi udtaler Haabet og Ønsket om, at de maa befinde sig vel i vor Midte og bringe et godt Indtryk med hjem af vort Land og vor Hovedstad, som vi haaber, at de, trods de strenge Arbejdsdage Kongressen byder, dog maa kunne faa Lejlighed til at stifte nærmere Bekendtskab med.

Internationalt Samvirke har mange Vanskeligheder at kæmpe mod. Forskelligheder i Sprog, Nationaliteter og Folkekarakterer lægger mange Hindringer i Vejen for fuld Forstaaelse af Samhørighed, og der er endnu en lang, tornefuld Vej frem, inden man naar hertil. Men vi ser i den Omstændighed, at Medhjælpere fra mange forskellige Lande kan mødes til fælles Forhandling om fælles Interesser et lykkeligt Varsel om, at Bestræbelser paa at tilvejebringe Fred og Forsoning mellem Folkeslagene stadig fortsættes ogsaa indenfor vore Kredse, og ethvert Arbejde i den Retning bærer Lønnen i sig selv.

Vi haaber, at Kongressen maa bidrage til at styrke Samholdet og Enigheden indenfor vor internationale Organisation og bringe os et Skridt videre hen imod Løsningen af de Opgaver, som vi gennem vor Sammenslutning har paataget os.

I dette Haab byder vi paany Deltagerne Velkommen og ønsker Kongressen Held til Arbejdet!

Chers collègues!

DE la part de la fédération danoise des syndicats d'employés nous souhaitons aux membres du congrès de »Fédération Internationales des Employés et des Techniciens« à Copenhague le bienvenu le plus sincère! Soyez les bienvenus au congrès et soyez les bienvenus à notre pays et à notre capital!

Pour notre confédération c'est un très grand honneur, que le congrès cette fois sera tenu en Danemark et avec bien de joie nous faisons bon accueil aux représentants des organisations fraternelles étrangères. Nous exprimons l'espoir et le vœu qu'ils se trouveront bien entre nous et remporteront une bonne impression de notre pays et de notre capital, dont nous espérons, qu'ils auront l'occasion de faire connaître, malgrè les durs jours de travail, que demande le congrès.

La coopération internationale a tant de difficulté à combattre. Les différences des langues, des nationalités et des caractères de peuple mettent beaucoup d'obstacles à une entière intelligibilité d'association, et il y a encore un long sentier semè d'épines à traverser pour y arriver, mais le fait que les employés de tant de pays differents se recontrent aux discussions communes sur les interêts communs nous semble un bon augure, que les efforts pour procurer la paix et la réconciliation entre les peuples se continuent constamment aussi parmi nous, et tous les travaux dans ce sens portè la récompense en lui-même. Nous espérons, que le congrès contribuera à fortifier l'accord et l'union dedans notre organisation internationale et nous fait approcher la solution des problèmes, dont nous nous sommes chargées par notre association.

Dans cet espoir nous souhaitons de nouveau le bienvenu aux membres et le succès au travail du congrès!

Werte Kollegen!

IM Namen des dänischen Angestelltenverbandes entbieten wir den Teilnehmern des Kopenhagener Kongresses des Internationalen Bundes der Privatangestellten unsren Willkommengruss.

Willkommen zum Kongress! Wilkommen in unsrem Lande! Willkommen in unsrer Hauptstadt!

Unser Verband erachtet es als eine besondere Ehre, dass der Kongress diesmal in Dänemark stattfindet. Mit Freuden empfangen wir die Vertreter unsrer ausländischen Bruderverbände und verleihen der Hoffnung Ausdruck, dass sie sich in unsrer Mitte wohl fühlen sowie von unsrem Lande und unsrer Hauptstadt einen guten Eindruck mit nach Hause nehmen mögen. Trotz der umfassenden Arbeitsmenge, die der Kongress zu bewältigen hat, hoffen wir, dass man mit den hiesigen Verhältnissen nähere Bekanntschaft machen wird.

Internationale Beziehungen haben viele Schwierigkeiten zu überwinden. Die Verschiedenheit der Sprachen, der Nationalitäten und des Volkstums wirken hindernd für eine gute Verständigung und Solidarität. Ein langer, beschwerlicher Weg ist noch zurückzulegen ehe dieses Ziel erreicht ist. Dass die Angestellten aus vielen verschiedenen Ländern sich zusammenfinden, um über ihre Interessen gemeinschaftlich zu verhandeln, betrachten wir jedoch als ein gutes Zeichen dafür, dass die Bestrebungen für eine Annäherung der Völker auch innerhalb unsres Kreises beständig fortgesetzt werden. Jedwede Tätigkeit entfaltet in dieser Richtung birgt in sich ihren Lohn.

Wir hoffen, dass der Kongress den Zusammenhalt und die Einigkeit innerhalb unsrer Internationale fördern und uns der Lösung, der von unsrer Gemeinschaft aufgestellten Aufgaben, näher führen wird.

In dieser Erwartung heissen wir die Delegierten nochmals willkommen und wünschen dem Kongress Glück zur Arbeit!

Dear Comrades!

ON behalf of the Danish Union of Commercial-employees and Clerks we wish you a hearty welcome to the Copenhagen Congress of the International Federation of Commercial, Clerical, and Technical Employees.

Welcome to the Congress, welcome to our country, and welcome to our capital!

Our Union feels it a great honour, that this Congress is held in Denmark, and we are glad to greet the Representatives from our Brother-unions abroad. We hope, that the Delegates will be pleased to stay amongst us, and take home good impressions of our country and our capital, which we hope you will become aquainted with in spite of the hard work to be accomplished at the Congress.

International relations have many difficulties to overcome. Different languages, nationalities, and characters form hindrances for mutual agreement and solidarity, and there is still a long and thorny way to go before these aims are attained. But the fact, that employees from many different countries are meeting in order to discuss their mutual interests, is a good sign, that efforts for peace and reconciliation between the nations are continuasly going on, also between our comrades. All endeavours in this direction will surely give reward itself.

We hope, that the Congress will develop the solidarity and unity in our International Federation, and take us a step forward towards the solution of the problems, our International has determined to solve.

In this hope we wish the Delegates welcome once more, and good luck to the discussions at the Congress.

Arbejdsløshedskassen gennem 10 Aar.

I Dansk Handels- og Kontormedhjælper Tidendes Jubilæumsnummer er der i Anledning af 10-Aars Dagen for Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse givet en Skildring af den Arbejdsløses Kaar i tidligere Tid, hvor Understøttelsen var en Naadessag og nærmest betragtedes som vanærende, og nu, hvor Understøttelsen er en R e t, som kan kræves med oprejst Pande i Kraft af, at det drejer sig om en Forsikring, man selv har bidraget til.

Det første Forsøg paa at skabe en Arbejdsløshedsforsikring indenfor vore Rækker fandt Sted allerede i Organisationens første Aar paa Initiativ af A x e l G u n d e l. Pladsledighedsforsikringen led dog en krank Skæbne paa Grund af manglende Forstaaelse hos Medhjælperne for Spørgsmaalets Vigtighed, og først i 1907 følte man sig stærk nok til at tage Tanken op paany. Paa et Repræsentantskabsmøde i Kolding den 15. September 1908 besluttedes det fra 1. Januar 1908 at oprette en Arbejdsløshedskasse obligatorisk for alle Organisationens Medlemmer, men iøvrigt som en privat Virksomhed.

Den Omstændighed, at Kassen ikke fik offentlig Støtte, bevirkede imidlertid, at der maatte administreres forsigtigt og efter ret strenge Regler. Retten til Understøttelse indtraadte saaledes først efter en 2-aarig Karenstid, og Minimalunderstøttelsen var 1 Kr. pr. Dag i 3 Maaneder, stigende gennem ca. 15 Aar til maksimalt 50 Kr. om Maaneden med en Forlængelse af Understøttelsesperioden af 1 Maaned hver 5. Aar indtil et Maksimum af 12 Maaneder, dog saaledes, at Stigningen begyndte forfra efter hver oppebaaren Understøttelse. Desuden kunde Understøttelse, hvor Medlemmet selv havde opsagt sin Plads, kun opnaas, naar der forud var indhentet Tilladelse til at opsige Pladsen.

Bidraget til Kassen udgjorde 50 Øre om Maaneden, og deltes i to Halvdele A og B, hvoraf A anvendtes til Arbejdsløshedsunderstøttelse, medens B udgjorde Kampfonden, hvoraf

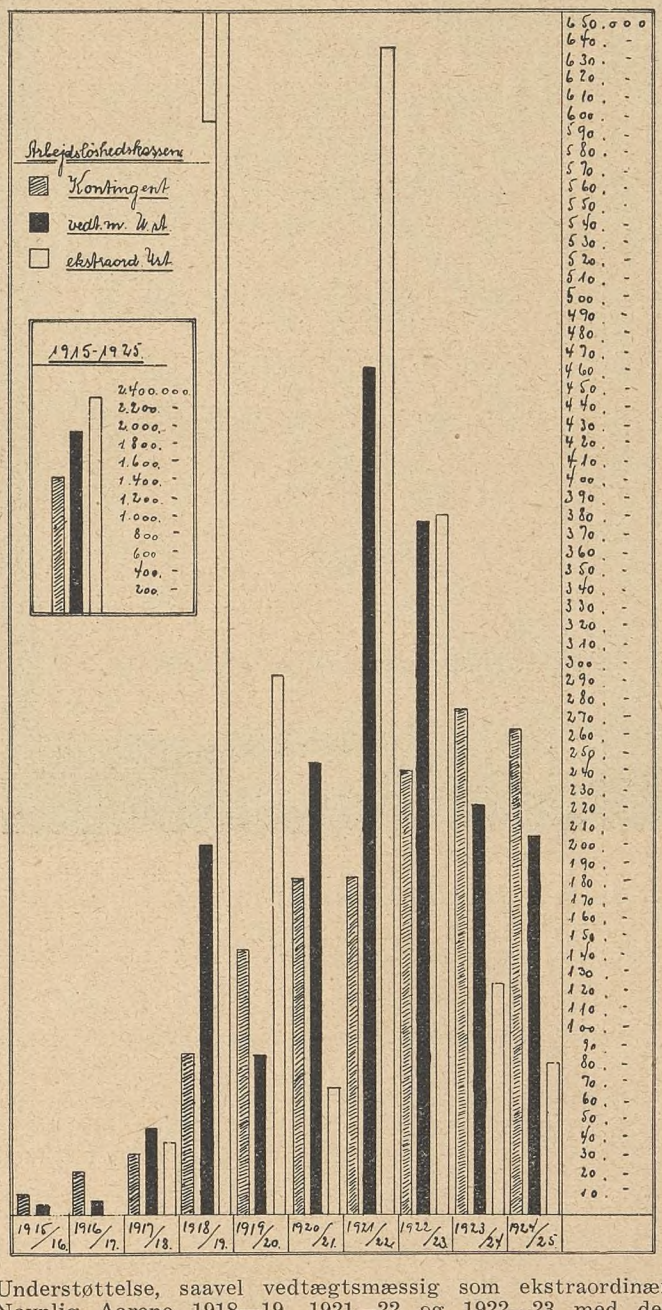
dog kunde ydes Understøttelse under Arbejdsløshed i særlige Tilfælde.

Kassens Udbetalinger paabegyndtes den 1. Januar 1910, og fra dette Tidspunkt og indtil Statsanerkendelsen traadte i Kraft den 1. Oktober 1915, udbetaltes der ialt Kr. 20,433,10 i Understøttelse af Afd. A og Kr. 1166,65 af Afd. B., medens de to Afdelinger havde opsparet en Formue paa henholdsvis ca. 20,000 og ca. 37,000 Kr.

De nødvendige, men strenge Regler for Kassens Ydelser førte til, at Hovedbestyrelsen allerede i Foraaret 1914 tog Spørgsmaalet om Kassens Statsanerkendelse op, og paa Kongressen i Aarhus 15.—17. August vedtoges Hovedbestyrelsens Forslag om Statsanerkendelse med 100 Stemmer mod 6.

Det var paa et heldigt Tidspunkt, Statsanerkendelsen opnaaedes, thi et Par Aar efter indtraf som Følge af Nordsøblokaden en mægtig Stigning i Arbejdsløsheden, hvilket førte til en Vedtagelse af »Loven af 27. Oktober 1917 om overordentlig Hjælp til arbejdsløse«, og denne Krise vilde en privat Kasse paa ingen Maade have været i Stand til at staa igennem.

Dette vil tilstrækkeligt tydeligt fremgaa af hosstaaende skematiske Fremstilling, der er hentet fra Hovedbestyrelsens Beretning for Kongresperioden 1922—25. Her vises Forholdet mellem det indbetalte Kontingent og den udbetalte

Understøttelse, saavel vedtægtsmæssig som ekstraordinær. Navnlig Aarene 1918—19, 1921—22 og 1922—23 med den mægtig store Arbejdsløshed viser, hvorledes den udbetalte Understøtelse i disse Aar langt oversteg, hvad der indgik i Kontingent, samt hvilken Betydning den ekstraordinære Understøttelse har haft.

Sagt i Tal er der i Tiden 1. Oktober 1915—31. Marts 1925 udbetalt i vedtægtsmæssig Understøttelse et Beløb af Kr. 1,882,065,73 og i ekstraordinær Understøttelse ca. 2½ Million Kroner, eller tilsammen over 4¼ Million Kroner. I samme Tidsrum er der i Kontingent indbetalt knap 1½ Mill. Kroner, og et simpelt Regnestykke vil derefter let vise, hvor stort et Kontingent Medlemmerne maatte yde, hvis den samme Understøttelse skulde være ydet uden offentlig Støtte.

Der er derfor Grund til at glædes over Beslutningen om Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse. Det er en Beslutning, som har været til umaadelig Gavn for Handels- og Kontormedhjælperne i de 10 Aar, der siden da er forløbet.

Strejken hos Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger aflyst.

SOM meddelt i D. H. K. M. T. for 1. September var der fra og med Lørdag den 29. August varslet Arbejdsnedlæggelse saavel af Dansk Arbejdsmandsforbund som af vort Forbund.

Aarsagen hertil var indre organisatoriske Forhold samt for Arbejdsmændenes Vedkommende tillige uafsluttede Overenskomstforhandlinger.

Det kom imidlertid ikke til Strejke. Efter Modtagelsen af 1. Varsel afholdt F. D. B. Repræsentantskabsmøde i Aarhus, og her besluttedes det at optage Forhandlinger om Uoverensstemmelserne. Disse Forhandlinger, hvori deltog Repræsentanter for Dansk Arbejdsmandsforbund og os, paabegyndtes Onsdag den 27. August og blev meget langvarige. Imidlertid opnaaedes der en for Forbundene fuldtud tilfredsstillende Ordning, hvorefter Organisationsforholdene senest den 1. Januar 1926 skal være bragt i Orden i Overensstemmelse med de stillede Krav.

Tilbage stod derefter Arbejdsmændenes Lønforhandlinger, der fandt Sted den følgende Dag og ogsaa trak længe ud. Først da ogsaa disse Forhandlinger havde ført til Enighed, kunde Konflikten den 27. August aflyses.

Takket være Samarbejdet med Dansk Arbejdsmandsforbund i denne Sag er det endelig lykkedes at faa gennemført det Krav, som der i flere Aar har været arbejdet paa, og der er nu skabt Basis for en sund og rolig Udvikling af Forholdene i F. D. B., som ogsaa kun kan være til Fordel for Firmaet.

Det i sidste Nr. af vor Tidende indeholdte Strejkevarsel er hermed annulleret. Jens Johansen.

Strejken hos C. Loehrs Fabriker, Fredericia.

STREJKEN overfor dette Firma fortsættes uforandret. Det er derfor stadig forbudt at modtage Plads, saavel paa Kontoret i Fredericia som paa A/S Danske Oliemøller og Sæbefabrikers Kontorer, Lyngbyvej 11—13, København, indtil nærmere Oplysninger om Forholdenes Ordning fremkommer fra Forbundet. Jens Johansen.

Bankmedhjælpernes Strejke i Frankrig.

DET fremgaar af Dagspressen, at Strejken, der paa et vist Tidspunkt truede med at gaa over til almindelige Uroligheder, er afsluttet de første Dage i September. Der foreligger endnu ikke for Organisationen nærmere Oplysninger angaaende Grundlaget for Afslutningen, men efter Dagspressen at dømme, har de strejkende faaet opfyldt en Del af deres Krav, ligesom Størstedelen er genindtraadt i deres Pladser.

Formodentlig bliver der Anledning til at komme nærmere tilbage til denne Sag her i Bladet.

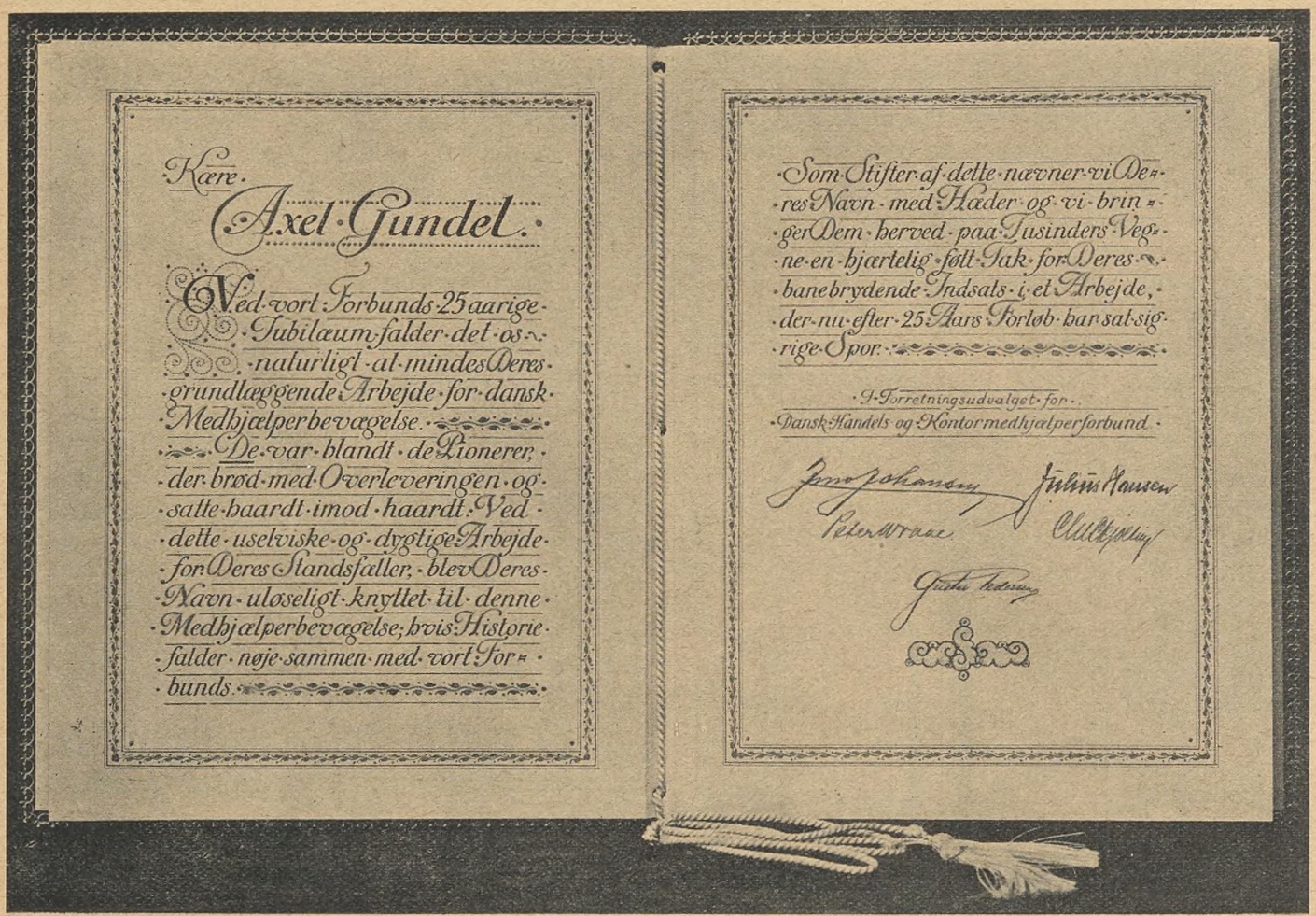
Forbundets Stifter.

I Anledning af Forbundets 25-Aars Jubilæum har Hovedbestyrelsen ment det naturligt at mindes Organisationens Stifter og første Forretningsfører, Hr. Axel Gundel, der siden 1910 har opholdt sig i Chicago, men som bestandig har fulgt Organisationens Arbejde og Udvikling med usvækket Interesse.

Kære Axel Gundel.

Ved vort Forbunds 25-aarige Jubilæum falder det os naturligt at mindes Deres grundlæggende Arbejde for dansk Medhjælperbevægelse.

De var blandt de Pionerer, der brød med Overleveringen og satte haardt mod haardt. Ved dette uselviske og

Til Hr. Axel Gundel er derefter oversendt som Gave fra Forbundet et dobbeltkapslet Guldur med Kæde. Uret bærer paa Forsiden Bogstaverne A og G sammenslyngede, og indvendig følgende Inskription:

Til Stifteren af Dansk Handels- og
Kontormedhjælperforbund med Erkendtlighed og Tak.
1900—1925.

Samtidig er der afsendt en kaligraferet Adresse med Hilsen og Tak for Gundels banebrydende Arbejde i Dansk Medhjælperbevægelse. Vi hidsætter et Fotografi, der dog kun giver en svag Antydning af den smukke Adresse, der var indbundet i Læderbind, og hvis Ordlyd var følgende:

dygtige Arbejde for Deres Standsfæller, blev Deres Navn uløseligt knyttet til denne Medhjælperbevægelse, hvis Historie falder nøje sammen med vort Forbunds.

Som Stifter af dette nævner vi Deres Navn med Hæder, og vi bringer Dem herved paa Tusinders Vegne en hjertelig følt Tak for Deres banebrydende Indsats i et Arbejde, der nu efter 25 Aars Forløb har sat sig rige Spor.

I Forretningsudvalget for
Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund:

Jens Johansen. Julius Hansen.
Peter Wraae. Chr. Skjolding.
Gustav Pedersen.

Til Medhjælperne paa Landpladserne!

ORGANISATION er Tidens Løsen! Foreningen af de mange spredte Kræfter til en Hær, Samlingen af de fælles Krav, saa de føres frem undet eet, men i de Tusinder af Standsfællers Navn, det maa være Maalet. Enkeltvis er vi smaa og svage, samlede derimod en Magt, hvis Røst høres og hvis Ønsker respekteres.

Det gælder os Handels- og Kontormedhjælpere, som det gælder alle andre Samfundsklasser, og naar vore Kaar bestandig er elendige og vor Fremtid usikker, skyldes det, at saa mange Standsfæller har ladet haant om Organisationstanken, har overset, at kun Enighed og Sammenhold gør stærk.

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund, som i Aar har bestaaet i 25 Aar, har netop til Opgave at forene de spredte Kræfter og samlet føre de danske Handels- og Kontormedhjælperes Krav frem til Løsning. Forbundet henvender sig ikke blot til Medhjælperne i Hovedstaden og Provinsbyerne, men ogsaa til Kollegerne paa Landpladserne, hvor der i lige saa høj Grad trænges til at skabes bedre Forhold for Medhjælperne at arbejde under og bedre Fremtidsudsigter.

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund har til Hovedopgave at forbedre Medhjælpernes økonomiske og faglige Kaar, og gennem sit omfattende Lønarbejde har Forbundet gjort en betydelig Indsats herfor. Gennem de ca. 100 Overenskomster, Organisationen for Tiden har løbende, og som omfatter ca. 4000 Medlemmer indenfor alle Brancher, er der tilvejebragt forbedrede Lønforhold, forkortet Arbejdstid, Betaling for Overarbejde, Ret til Sommerferie og mange andre Goder. Oprettelsen af de kollektive Overenskomster betyder, at Medhjælperne nu har faaet Medbestemmelsesret om egne Levevilkaar, og dette er det første Skridt paa Vejen frem imod bedre Kaar.

Men sideordnet med denne Hovedopgave gaar Bestræbelserne ud paa at faa den sociale Lovgivnings Beskyttelse udstrakt ogsaa til Medhjælperne, hvilket allerede paa mange Omraader er lykkedes.

I Erkendelse af den Ulykke, Arbejdsløshed under de nuværende Samfundsforhold er for Medhjælperne, er desuden oprettet en Arbejdsløshedskasse, der yder offentlig Støtte, og som i Løbet af de 10 Aar, dette har været Tilfældet, har udbetalt ca. 4½ Mill. Kr. til ledige Standsfæller.

I Forbindelse med Arbejdsløshedskassen virker Forbundets Pladsanvisning, selv om den store Arbejdsløshed i de senere Aar har forringet Mulighederne en Del for at skaffe Medlemmerne Pladser ad denne Vej.

Derimod staar Retshjælpsinstitutionen i fuldt Flor, og gratis juridisk Assistance ydes i et betydeligt Antal Tilfælde. Dette staar ogsaa i Forbindelse med de vanskelige Erhvervsforhold, der bevirker, at Principalerne i mange Tilfælde søger at formindske deres Udgifter, selv om det skal ske paa Trods af gældende Bestemmelser og Kotume. I de 14 Aar, Retshjælpen har virket, er der inddrevet hos Principalerne et Beløb af over 150,000 Kr., hvilket klart viser Retshjælpens Betydning. Heraf er alene i Kongresperioden 1922 — 25 inddrevet 68,000 Kr.

Paa alle Omraader søger Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund saaledes at beskytte Medhjælperne og fremme deres Interesser, og det er ubestrideligt, at denne Virksomhed i betydelig Grad har været til Gavn for hele Standen. Alene Organisationens Arbejde for en Forkortelse af Arbejdstiden ved Indførelse af tidligere Butikslukning, er et talende Bevis herfor, og det samme er den Omstændighed, at Forbundets Lønarbejde i 1918—20 praktisk talt blev normgivende for hele Standen.

For nærmere at belyse disse og andre Forhold er det planlagt at afholde en Række offentlige Møder for Medhjælperne paa Landpladserne, og disse Møder vil blive afholdt i Jylland den 18. Oktober. Paa Møderne vil der blive holdt Foredrag om: »Handels- og Kontormedhjælpernes Vilkaar og Fremtidsudsigter«, og det er vort Haab, at Medhjælperne paa disse Pladser vil komme til Stede i stort Antal, og at Møderne vil resultere i Tilslutning til Organisationen og dens Arbejde.

Kun ved egen Hjælp vinder vi fremad. Derfor maa enhver Medhjælper være med i Arbejdet for Standens Fremgang!

Offentlige Møder for Landmedhjælpere

afholdes

Søndag den 18. Oktober

paa nedennævnte Pladser:

By	Hotel	Klokkeslet
Dronninglund	Dronninglund Hotel	Kl. 3
Brønderslev	Hotel Brønderslev	» 3
Kongerslev	Hotel Kongerslev	» 3
Havndal	Jernbanehotellet	» 3
Ryomgaard	Ryomgaard Hotel	» 3
Hadsten	Hadsten Afholdshotel	» 3
Hornslet	Hornslet Gæstgiverg.	» 3
Støvring	Støvring Kro	» 2
Hurup	Missionshotellet	» 4¼
Aars	Missionshotellet Aars	» 3
Brædstrup	Brædstrup Kro	» 4
Bækmarksbro	Hotellet i Bækmarksbro	» 3
Vinderup	Hotel Vinderup	» 3
Kjellerup	Hotel Kjellerup	» 4
Bjerringbro	Madsens Hotel	» 3
Videbæk	Westergaards Hotel	» 3½

Emnet for samtlige Foredrag er:

Handels- og Kontormedhjælpernes Vilkaar og Fremtidsmuligheder.

Enhver Handels- og Kontormedhjælper er velkommen.

Detailpriserne.

DEN eviggamle Strid om Detailprisernes Følsomhed i Nedgangstider er atter paa Tapetet. Kronens voldsomme Stigning har vakt Kravet til Live om et tilsvarende Prisfald. Et saadant har ogsaa fundet Sted for en gros Prisernes Vedkommende, hvorimod Detailpriserne kun trægt følger efter. Det er et Forhold, som bestandig har givet sig til Kende, at Prisstigningerne indtræder hurtigt og prompte, medens Prisfaldet kun langsomt trænger igennem. Aarsagen turde være af rent menneskelig Karakter, men Fremgangsmaaden er ikke særlig diplomatisk eller kløgtig, thi den bevirker hos Publikum en Mistro til Detailhandlerne, som disse som Stand betragtet ikke har Anledning til at være stolte af eller glade for.

Et Spørgsmaal er det, hvorledes Priserne vil stille sig, hvis Kronen kom i pari, om man da tør regne med at komme ned paa Priser som før Krigen; og i hvilken Maalestok staar de nuværende Priser til Kronens Forbedring?

»Finanstidende« har foretaget en Undersøgelse heraf, hvori gøres gældende, at Priserne ikke vil svare til Niveauet før Krigen, selv om Kronen staar i pari. Den amerikanske Dollar har nemlig kun en Købeevne i Øjeblikket, der er $^4/_7$ af dens Købeevne i 1913. Naar derfor den danske Krone kommer i pari overfor Dollars, vil dens Værdi i hjemlig Handel og Vandel ikke kunne ventes at synke ned under et Niveau, der svarer som 175 til 100. »Finanstidende« opstiller derefter nedenstaaende Tabel, der viser, hvor højt Detailpriserne endnu befinder sig over Basis i Guldlandene. De to første Kolonner viser Forskellen mellem August 1914 og Juli 1925, tredje Kolonne giver Priserne i Øjeblikket og fjerde Kolonne, hvorledes Priserne skulde være, hvis de omregnes efter Niveauet i 1914 til Paritetskursen 175. Tallene, siger »Finanstidende«, maa kun tages som en Illustration, idet dels Prisafgivelserne i flere Tilfælde er usikker, dels Varekvaliteten kan have skiftet, men som Illustration har de deres Interesse:

	Enhed	April 1914	Juli 1925	Aug. ultimo	Niveau 175
Rugbrød	4 kg	56	132	109	98
Franskbrød	kg	36	101	100	63
Flormel	—	24	62	55	42
Byggryn, danske	—	25	63	60	44
Havregryn	—	39	96	100	68
Risengryn	—	45	95	110	79
Hugget Melis Nr. 1	—	46	77	74	81
Kaffe	—	246	557	680	431
Te, alm. Kongo	—	476	1000	900	833
Bayersk Øl	1/2 Fl.	13	30	29	23
Lurmærket Smør	kg	232	487	454	406
Vegetabilmargarine	—	119	202	194	208
Mejeri-Ost	—	66	208	260	116
Nylagte danske Æg	—	170	317	270	298
Sødmælk	Liter	16	38	45	28
Oxekød, Forkød	kg	112	227	300	196
Fersk Svinebov	—	138	265	255	242
Torsk	—	48	71	80	84
Kartofler	50 kg	244	1713	1000	427
Brun Sæbe, prima	kg	41	93	93	72
Petroleum, Water white	Liter	16	28	29	28
kn. Kokes, leveret	hl	114	305	240	252

De to sidste Kolonner viser det Stykke Vej, der er igen, inden Prisfaldet er til Ende. Man vil lægge Mærke til, at nogle Varepriser allerede er nede under pari, nemlig hugget Melis, Æg, Margarine, Torsk, Kokes, enkelte andre saasom Rugbrød og Petroleum nær ved pari. Som Helhed viser Tabellen, at man ikke kan regne med en regelmæssig Prisnedgang; hvis man havde taget andre Varegrupper til Belysning, vilde det samme Billede af Uregelmæssighed være fremkommet«.

Tabellen viser endvidere, at der for adskillige Artikler er langt igen, inden Detailpriserne naar ned paa det rette Stade, endog med den Opskrivning i Forhold til Dollars Købeevne, der er lagt til Grund for Beregningen, og Illustrationen viser os derfor klart, at Detailhandlernes Avance stadig er ganske betydelig. I denne Forbindelse maa det ikke glemmes, at højere Priser giver større Fortjeneste, selv med samme Avance som for smaa Priser, og ogsaa i saa Henseende er det maaske af rent menneskelige Grunde, at Detailpriserne har vanskeligt ved at følge med, naar det gaar nedad.

Det er værd at erindre, at Detailhandlerne er adskilligt bedre stillede i Henseende til Fortjeneste end før Krigen. Thi Raabet om Nedsættelse af Arbejdslønningerne er stærkt i Gang, og d'Herrer Detailhandlerne holder sig i saa Henseende ikke tilbage. Hertil er der maaske, set fra deres Synspunkt, intet at sige, thi behageligst maa det naturligvis være at lade Medhjælperne bære Tabet i Form af Lønreduktioner. Men er Medhjælperne i og for sig tjent hermed; nogen særlig Fordel har de ikke haft af de gode Konjunkturer, thi Lønnen fulgte langtfra med, og naar det nu gaar nedad, og Gagerne reduceres, saa mødes de som Forbrugere af den Kendsgerning, at Priserne ikke har fulgt i samme Spor, saaledes at den forringede Løns Købeevne er betydelig mindre, end hvad selve Nedsættelsen andrager.

Det bliver derfor Organisationens Opgave i de kommende vanskelige Tider at holde igen mest muligt og sørge for, at de uundgaaelige Gagereduktioner ikke foregaar i hurtigere Tempo, end Detailpriserne falder.

Hovedbestyrelsesmødet

den 9.—10. August.

SØNDAG den 9. August samledes Forbundets Hovedbestyrelse til ordinært, kvartaarligt Møde paa Hovedkontoret i København. Mødet fortsattes den følgende Dag.

Efter at Forretningsføreren havde budt Velkommen, oplæstes og godkendtes Forhandlingsprotokollerne, hvorefter fulgte

Forretningsførerens Beretning.

Det fremgik heraf, at Medlemsantallet nu paany havde overskredet 12,000, saaledes at der var en Fremgang paa godt 300 Medlemmer at notere i Kvartalets Løb. Egentlige Agitationsmøder havde i Sommertiden ikke været afholdt, hvorimod nogle fynske og sjællandske Afdelinger havde afholdt en Sommerfest i Nyborg, ved hvilken Viggo Pedersen var Taler.

Der var paabegyndt en Agitation blandt Medhjælperne i Cigar- og Tobaksindustrien, ligesom Materialet vedrørende Landmedhjælperne var bearbejdet og gjort klar til videre Behandling, saaledes at der i Efteraarets Løb kunde afholdes Agitationsmøder paa større Landpladser, og endelig var Agitationsplakater vedrørende Dyrtiden fremstillet og kunde rekvireres fra Hovedkontoret. Rejsesekretærerne har tilsammen aflagt 52 Besøg i Kvartalet.

Forretningsføreren gav nogle Oplysninger angaaende Administrationen og redegjorde for det skandinaviske Handelskursus i Stockholm, i hvilket 65 danske Kolleger havde deltaget. Hjælpefondens Medlemsantal var stadig stigende omend i langsomt Tempo; i Kvartalet var der indmeldt 17 nye Medlemmer.

Afdelingen paa Bornholm havde taget den prisværdige Opgave op at oprette en Handelsaftenskole i Rønne, idet en saadan Skole ikke fandtes paa Øen, men da Skolen efter de gældende Regler ikke kan faa Statstilskud de første 2 Aar, havde Forretningsudvalget givet Tilsagn om, at Forbundet vil dække Underskuddet i den Tid, hvilket tiltraadtes.

Forretningsføreren gav derefter Oplysninger angaaende det faglige Arbejde i Perioden, idet han omtalte den store Arbejdskonflikts Afslutning og fremhævede, at Organisationens Medlemmer i det store og hele havde indtaget en korrekt, nevtral Holdning i denne Kamp til Trods for, at Arbejdsgiverne i høj Grad havde søgt at inddrage deres Medhjælpere i Konflikten imod Arbejderne. Af Organisationens ca. 10,000 fuldtbetalende Medlemmer var kun 20 faldet for Fristelsen til at optage ledigt Arbejde, og disse 20 var naturligvis straks blevet ekskluderet.

I Perioden er der afsluttet 7 Overenskomster for ialt 442 Medlemmer, medens 11 Lønsager stadig er løbende.

Efter at der var vekslet nogle Bemærkninger mellem Johs. Jensen, Svend Rosendal, Niels Jørgensen, Aage Jepsen og Forretningsføreren godkendtes Beretningen enstemmigt. Et Forslag fra Johs. Jensen om at yde Understøttelse af Reservefonden til et Medlem forkastedes paa Grund af de særlig foreliggende Forhold.

Hovedkassererens Beretning.

Julius Hansen oplyste, at der i April Kvartal var indgaaet 458 Begæringer om Understøttelse mod 541 i forrige

Kvartal. Af disse var godt 79 pCt. blevet ledige efter Opsigelse fra Principalerne, medens kun knap 9 pCt. var ledige efter egen Opsigelse. Resten var ledige paa Grund af Militærtjeneste, Sygdom og andre Aarsager.

Antallet af ledige Medhjælpere, der har modtaget vedtægtsmæssig Understøttelse var i Kvartalet gennemsnitlig 429 pr. Maaned, hvoraf 326 var Mænd og 103 Kvinder. 198 var bosiddende i København og 231 i Provinsen. Arbejdsløshedsprocenten for vedtægtsmæssigt understøttede Medlemmer var den 30. Juni 3,9 pCt. og for samtlige ledige 8,9 pCt.

Der er i Kvartalet udbetalt Kr. 64,941,00 i vedtægtsmæssig Understøttelse for 27608 Dage mod Kr. 63,067,50 for 26906 Dage i Januar Kvartal. I ekstraordinær Understøttelse er udbetalt 44,000 Kr. til gennemsnitlig 432 Medlemmer pr. Maaned, samt i Skoleunderstøttelse til 12 Medlemmer Kr. 1302,00, der refunderes af Staten.

Beretningen godkendtes.

Retshjælpen.

I Beretningsperioden er bevilget Retshjælp i 18 Sager, medens der er afsluttet 10 Sager, hvoraf 3 er vundet, 3 tabt, 3 forligt og 1 hævet.

Ved de afsluttede Sager er indbragt i Hovedstol og Renter Kr. 2332,27 og i Omkostninger Kr. 325,00, tilsammen Kr. 2657,27 mod Kr. 1343,20 i sidste Kvartal.

Forretningsføreren omtalte nærmere enkelte Sager og oplyste, at der for Tiden verserede 33 saadanne. Beretningen godkendtes.

Regnskaberne.

Hovedkassereren forelagde Regnskabsoversigt pr. 30. Juni samt Status pr. 1. Juli. Desuden oplæstes Revisionsprotokollen og denne saavel som Regnskaberne toges til Efterretning. Efter at der var vekslet nogle Bemærkninger angaaende Anbringelse af Forbundets Midler, gav Forretningsføreren Oplysning om, at der til Forbundet var indkøbt Obligationer for et Beløb af nominelt 100,000 Kr. og til Arbejdsløshedskassen for 50,000 Kr., ligesom der var foretaget forskellige Ombytninger af Obligationer i Periodens Løb, hvilket godkendtes.

Samtidig forelagdes Udkast til Kontrakt med Henry Fetterlein som Leder af Maskinskrivningsbureauet »Merkur«. Udkastet godkendtes i den foreliggende Form.

Kongressen.

Forskellige Forhold vedrørende Kongressen drøftedes og afgjordes.

Forslag fra Administrationsudvalget, der tillige havde beskæftiget sig med de almindelige Lovændringer, forelagdes, og saavel disse som de fra Afdelingerne indsendte Forslag drøftedes. Ordførere valgtes.

Iøvrigt blev det givet Forretningsudvalget Bemyndigelse til at beskæftige sig med alle yderligere forekommende Spørgsmaal vedrørende Kongressen og Jubilæumsfesten, hvis Arrangement ligeledes blev fastsat.

Udenlandske Forhold.

Arrangementet vedrørende den internationale Kongres, der skal afholdes i København i Slutningen af September Maaned, drøftedes, og det besluttedes at afholde en Festlighed for de fremmede Deltagere.

Dernæst aflagde Hovedkassereren Beretning fra Norges Handelsfunktionærers Forbunds Landsmøde, som han havde overværet, og overbragte en Hilsen derfra.

Forskelligt.

Forskellige Skrivelser fra Arbejdsdirektoratet oplæstes og toges til Efterretning, ligesom Agitationen i Vintersæsonen var Genstand for Behandling. Endelig godkendtes de afsluttede Overenskomster og Uoverensstemmelser, medens Beretning blev givet angaaende de løbende Konflikter og Grænsestridigheder. Forslag til Overenskomst med Dansk Textil-Unions Principal-Afdeling, hvis Overenskomst af os er opsagt til Udløb den 1. September, godkendtes.

Mødet sluttede derpaa Mandag Middag Kl. 12, efter at Forretningsføreren i Anledning af, at det var sidste Møde inden Kongressen, havde bragt Hovedbestyrelsens Medlemmer en Tak for Samarbejdet i den forløbne Kongresperiode.

Lærlingeforhold.

FOR nogen Tid siden var jeg til et Møde, hvor Folketingsmand Harald Jensen holdt Foredrag om den nye Lærlingelov, og under Diskussionen efter Mødet deklamerede en ældre Mand nedenstaaende, som desværre passer alt for godt paa Handels- og Kontorlærlinge:

En Dreng har lært i fire Aar et Fag,
og da hans Læretid er gaaet til Ende,
siger Hr. Fabrikanten en Dag:
Nu kan du hjem til Faderhuset vende.
Nu hjem til Far'en,
som hele Aaret hørte med til Skaren,
der tvinges til at drive Dagen hen.
Hr. Fabrikanten havde regnet ud — omtrent,
at Lærlinge giver Hundrede Procent.

Ja, netop 100 pCt. — billig Arbejdskraft — det er det, Principalerne spekulerer i, og det er derfor, de antager Lærlinge igen, saasnart en ung Mand er udlært. Der tages ikke Hensyn til, om den nybagte Medhjælper indrulleres i de arbejdsløses Rækker og bliver sin Familie til Byrde. Derfor kræver vi Handels- og Kontormedhjælpere en ny Regulering af hele Lærlingeuddannelsen, og vort Krav har bedre Kraft og større Vægt, jo flere der staar bag ved det, hvorfor vi maa agitere for Tilslutning til Forbundet, og ikke mindst blandt Lærlinge.

Samtlige organiserede Lærlinge har de bedste Betingelser for at faa deres jævnaldrende uorganiserede Kolleger med i Forbundet; derfor maa Lærlingene Landet over agitere kraftigt for Tilslutning.

P. Mikkelsen,
Formand for Bornholm Afd.

Den internationale Højskole.

PROGRAMMET for den internationale Højskole ved Helsingør, hvis Vinterskole varer fra 3. November til 20. Marts, oplyser, at der baade optages Elever, der ingen Forudsætninger har med Hensyn til moderne Sprog, og saadanne, der har Kendskab baade til Tysk og Engelsk i et Omfang, der nogenlunde svarer til Fordringerne ved Real- eller Studentereksamen. Eleverne deles i Klasser efter deres Standpunkter. Der undervises i moderne Sprog, baade af danske og udenlandske Lærere, Dansk (skriftlig og mundtlig), Literaturhistorie, Regning (med særligt Henblik paa Handelsregning, Rentes Rente, Arealberegning, Løsning af Ligninger), Fysik (spec. Elektricitetslæren), Geografi og Historie (i Form af Foredrag over hvert enkelt Lands Historie og geografiske, sociale, religiøse og almenkulturelle Forhold), Samfundslære, Sundhedslære og Gymnastik.

Ved Siden af denne almenuddannende Undervisning gives der særlige Kursus i Kooperation og Fagtegning for Haandværkere.

Kursus i Kooperation er oprettet i Samraad med Det kooperative Fællesforbund, som anbefaler de af deres Medlemmer, som ønsker en videre Uddannelse, at søge Skolen, ikke blot af Hensyn til det særlige Kursus i Kooperation, men ogsaa paa Grund af de gunstige Betingelser for at lære fremmede Sprog. Sekretær i Statistisk Departement, cand. polit. K. I. Kristensen, vil gennemgaa »Andelsbevægelsen hjemme og ude« med særligt Henblik paa Andelsbevægelsen paa Landet, og Sekretær i Det kooperative Fællesforbund, cand. jur. Dalgaard, vil gennemgaa Arbejdernes Kooperation.

Desuden vil Sekretærerne i de norske, svenske og finske kooperative Landsforeninger holde kortere Rækker af Foredrag paa Skolen.

Betalingen for Vinterkursuset er 100 Kr. om Maaneden. Tæpper og Lagener samt Haandklæde, Gymnastiksko og Gymnastikdragt maa medbringes. Eleverne maa selv bekoste deres Vask.

Saalænge vort Fag er anerkendt som Krisefag, kan der desuden ansøges om Understøttelse under Skoleophold. Blanketter hertil erholdes ved Henvendelse til Forbundet.

Livsforsikring.

BLANDT de kooperative Foretagender er »Arbejdernes Livsforsikring« utvivlsomt et af dem, der i social Henseende har den største Betydning, fordi man ved at tegne sine Livs- og Konfirmationsforsikringer i dette Selskab opnaar saa store økonomiske Fordele, som intet andet Forsikringsselskab byder. Det er en kendt Sag, at Tegningen af Livs- og Konfirmationsforsikringer med og uden Lægeundersøgelse og med ugentlige Præmier er meget almindelig, og netop derfor er det nødvendigt, at man faar klar Besked paa denne vigtige Sag.

Det maa nemlig erindres, at de Beløb, der ugentlig gives ud til Præmier for en Livs- eller Konfirmationsforsikring, i Virkeligheden er Sparepenge, og hvem vil ikke have sine Sparepenge anbragt paa fordelagtigst Maade. Til nærmere Forklaring skal vi i korte Træk give følgende Oplysninger om »Arbejdernes Livsforsikring«:

Selskabet, der er stiftet af Fagforeningerne og Sygekasserne, er det billigst administrerede Selskab i Danmark, og det ledes af et ulønnet Repræsentantskab, der bestaar af Arbejderpartiets kendte Mænd. Formand er Raadmand Fr. Andersen, og Selskabets Forretningsfører er Folketingsmand Valdemar Olsen. Mellem Selskabet og Statsanstalten for Livsforsikring er der oprettet en Overenskomst, hvorefter alle Forsikrede i Selskabet genforsikres i Statsanstalten. Det vil sikkert forstaas, at en saadan Ordning med Statens egen Anstalt byder de allerstørste Fordele for de Forsikrede.

Vi skal saaledes oplyse, at de Forsikrede i »Arbejdernes Livsforsikring« faar Statsgaranti for alle Forsikringssummer, hvilket ikke noget andet Selskab kan yde. Men dernæst deltager de Forsikrede i »Arbejdernes Livsforsikring« hvert 5. Aar i Statsanstaltens store Bonusudbetaling.

Hvad dette betyder, skal vi forklare af følgende Eksempel fra den sidste Bonusudbetaling:

En 44-aarig Mand tegnede sig i 1904 en livsvarig Livsforsikring paa 1179 Kr. at udbetale hans Hustru, naar som helst han døde.

Præmieudbetalingen er 1 Kr. ugentlig i 26 Aar, hvis Forsikrede lever saa længe.

Paa denne Forsikring har Selskabet udbetalt Bonus i 1908, 1913, 1918 og i 1923, sidste Gang med 50 Kr. for Perioden 1. Januar 1916 til 31. December 1920. I denne Periode har Forsikrede altsaa indbetalt i Præmier 260 Kr. og faar 50 Kr. tilbagebetalt i Bonus. Det er 19¼ pCt. af det indbetalte. Det vil altsaa sige, at for hver Krone, den Forsikrede indbetalte i Præmie, har han faaet 19¼ Øre tilbagebetalt eller med andre Ord, at hans ugentlige Præmie kun har været 80¾ Øre i Stedet for 1 Kr.

Vi skal i Forbindelse hermed oplyse, at intet andet Folkeforsikrings-Selskab hidtil har udbetalt tilnærmelsesvis saa stor Bonus, ja, der gives endda Selskaber, der aldrig har udbetalt en eneste Øre i Bonus.

Disse enestaaende Fordele bør bevirke, at enhver, der ønsker Forsikring, kun tegner den i »Arbejdernes Livsforsikring«, men desuden bør enhver i Sagen interesseret være med til at virke for Selskabets Fremgang blandt Kolleger og Standsfæller; Ordet kooperativ betyder netop at virke i Forening, og hvis blot enhver indenfor sin Kreds vil slaa til Lyd for »Arbejdernes Livsforsikring«, vil de andre Selskaber snart miste Fodfæstet indenfor Arbejderklassen, hvor de slet ikke hører hjemme.

Conto pro diversi.

KONGRESSEN.

Nærværende Nummer af Dansk Handels- og Kontormedhjælper Tidende er af Hensyn til den internationale Kongres redigeret færdigt forinden Forbundets Kongres og vil af den Grund ikke indeholde Meddelelser om Kongressen.

Først i Nummeret for 1. November vil Referatet fremkomme, men paa Grund af den ringe Spalteplads i Bladet, vil Referatet blive meget kortfattet. For interesserede Medlemmer vil der imidlertid blive Adgang til at erhverve Kongres-Protokollen, der udarbejdes efter det paa Kongressen optagne stenografiske Referat og antagelig vil foreligge færdigtrykt ca. en Maaned efter Kongressen.

Bestillinger paa Kongres-Protokollen, hvis Pris antagelig vil blive 1 a 2 Kr., bedes indgivet til Afdelingerne inden den 10. Oktober.

STENOGRAFIUNDERVISNING PR. KORRESPONDANCE.

Vor Kollega, Hr. K. Risdal, Ringkøbing, der har Dansk Stenografisk Forenings Anbefaling som Stenografilærer, tilbyder atter i Aar de af vore Medlemmer, der maatte ønske det, Undervisning i Stenografi pr. Korrespondance for den billige Pris af 20 Kr. for et Kursus, der strækker sig over 3—4 Maaneder.

Vi anbefaler vore Medlemmer at benytte denne Lejlighed til at lære Stenografien, som efterhaanden er trængt frem til at blive en Nødvendighed for de fleste Forretningsfolk.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Grenaa. Afdelingen afholder Bal Søndag den 4. Oktober Kl. 8 Aften i Pavillonen. Festudvalget.

Onsdag den 7. Oktober Kl. 8 Aften afholdes ordinær Generalforsamling i Pavillonen med Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Afdelingens Halvaarsregnskab. 3. Valg af Kasserer og 2 Bestyrelsesmedlemmer. 4. Eventuelt.

Medlemsmøde, fra 1. Oktober, hver Onsdag Aften Kl. 8 i Pavillonen.
Bestyrelsen.

Helsingør. Afdelingen afholdt den 23. August sin 15-aarige Stiftelsesfest paa Hotel »Øresund«, hvis Lokaler var smukt pyntede i Dagens Anledning, ligesom Bordene var festligt smykkede med Blomster. Af indbudte Gæster var mødt en Del Kolleger fra Hillerød Afdeling og 51 Kolleger fra Helsingborg Afdeling.

Festen begyndte med Dans, og ved 9-Tiden marcherede man med vor fælles Ven, Formanden for Agitationsudvalget, Assistent H. Krogh, i Spidsen ind til de dækkede Kaffeborde.

H. Krogh bød i smukke Ord de tilstedeværende Velkommen. Derefter holdt Hr. Viggo Pedersen, som var kommen til Stede, Festtalen, I en livlig og fængslende Tale lykønskede han Afdelingen med dens dygtige Agitationsudvalg, hvis energiske Arbejde havde resulteret i en ganske god Fremgang i Medlemsantallet. Dernæst omtalte han Medhjælperforholdene nu og sammenlignede dem med Forholdene, som de var før Organisationsbevægelsen, idet han fremhævede, at Fremgangen udelukkende skyldtes vort store landsomfattende Organisationsarbejde. Taleren sluttede med et kraftigt Leve for Helsingør Afdeling.

Helsingborg Afdelings Formand, Hr. Holmstrøm fik saa Ordet og tolkede i dybtfølte Ord sin Tak for Indbydelsen og udtalte Ønsket om fortsat Samarbejde mellem Broderorganisationerne paa begge Sider af Sundet. Dernæst talte Hillerød Afdelings Formand, Hr. Carlo Petersen, samt Bogholder Har. Pedersen og H. Krogh, ligesom flere Sange blev afsungne. Bordet hævedes, og Ballet fortsattes til sent. En vellykket Fest, vi kun kan have Ære af.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes Onsdag den 2. September med den forestaaende Kongres paa Dagsordenen. Til Delegerede blev valgt Sigurd Andersen og J. Urhøj med Agda Hansen og G. Lindstrøm som Suppleanter. Efter at Kongressens Punkter var gennemgaaet meget grundigt, sluttede Generalforsamlingen med fælles Kaffebord.

Agda Hansen, Sekretær.

Horsens. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Tirsdag den 13. Oktober Kl. 8 Aften i Forsamlingsbygningen.

Dagsorden: 1. Valg af Dirigent. 2. Formandens Beretning. 3. Halvaarsregnskab fra 1. April til 30. September 1925. 4. Arbejdsløshedskassens Regnskab for Juli Kvartal. 5. Indkomne Forslag. 6. Valg af Formand. 7a. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer (de afg. er Kommunekasserer Sten Vandborg, Fuldmægtig Viktor Jensen og Harboe Arnstrup). 7b. Valg af 2 Suppleanter. 8. Valg af Formand for Agitationsudvalget og 5 Medlemmer til Agitationsudv. 9. Beretning fra Kongressen. 10. Eventuelt.

Eventuelle Forslag fra Medlemmerne maa være Formanden i Hænde senest 4 Dage før Generalforsamlingens Afholdelse.

Det er ethvert Medlems Pligt, saavel som egen Interesse at komme til Stede ved Generalforsamlingen. Bestyrelsen.

Hjørring. Tirsdag den 13. Oktober Aften Kl. 8 indledes Vintersæsonen med Medlemsmøde paa »du Nord«.

Tirsdag den 27. Oktober Aften Kl. 8 pr. (samme Sted) ord. Generalforsamling med Dagsorden: 1. Beretning. 2. Kvartalsregnskab. 3. Valg af Formand. 4. Valg af Medlemmer til Bestyrelsen. 5. Valg af Suppleanter. 6. Lovændringer. 7. Eventuelt. Bestyrelsen.

Odense. Onsdag den 14. Oktober afholdes et stort offentligt Agitationsmøde i Odense med

Sekretær Viggo Pedersen og
Forretningsfører, Folketingsmand Gustav Pedersen

som Talere.

Dette Møde, der skal være Optakten til Vinterens Agitation, opfordres ethvert Medlem til at overvære. Udførligere Oplysninger Mødet vedrørende vil fremkomme dels igennem Pressen og dels ved Udsendelse af Meddelelser.

Kom selv og tag en uorganiseret Kollega med.

Forretningsudvalget.

Udgivet af Forbundet. — Ansvarsh. Red. **Jens Johansen**, Gl. Kongevej 6. Københ. B. — **Anton M. Jensen**, St. Kongensgade 75. Københ. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 11. 1. November 1925. 25de Aargang.

KONGRESSEN HAR TALT —

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds 9. ordinære Kongres tilhører nu Historien, men de paa Kongressen fattede Beslutninger er af saa vidtrækkende og indgribende Karaktér, at de vil sætte Spor langt ud i Fremtiden, og derved vil Kongressen faa blivende Betydning for vort Forbund.

Denne Kongres vendte ikke i saa høj Grad udadtil, som tidligere Kongresser har gjort, men dens Værdi bliver ikke derved mindre, thi selvsagt er det overmaade vigtigt for hele Forbundets Udvikling, hvorledes de indre Funktioner og Forhold bliver tilrettelagt, og paa det administrative Omraade betød Kongressens Vedtagelser en afgjort Styrkelse af Organisationen og af Mulighederne for dens fremtidige Arbejde.

Med en Tilslutning, der varsler godt for Villigheden til at medvirke til Forbundets Fremgang, vedtoges Hovedbestyrelsens Forslag om en Udvidelse af Rejsesekretær-Institutionen, hvis hidtidige Virksomhed derved fik den smukkeste Anerkendelse, og om hvilken der under Beretningsdebatten faldt mange rosende Ord.

Det tør da ogsaa fastslaas, at dette Led i Administrationssystemet har vist sig saare virkningsfuldt i Henseende til at styrke Afdelingerne og Tillidsmændene og at udvikle Samarbejdet mellem disse og Forbundet.

Den stedfundne Forøgelse af Distrikterne, saaledes at der fremtidig bliver 6 Rejsesekretærer mod hidtil 3, hvorved Distrikterne bliver mindre, og Rejsesekretærerne knyttes nærmere til den Afdeling, hvori de er domicileret, vil forhaabentlig betyde, at der i endnu højere Grad kan høstes Nytte af denne Institutionsform, naar Omlægningen er fuldt tilendebragt, hvilket naturligvis, da der dertil ogsaa er knyttet Personspørgsmaal, maa kræve den fornødne Tid.

— — —

Med ikke mindre Forstaaelse behandlede Kongressen Hovedbestyrelsens Administrationsforslag, der ved Indførelse af ensartet Kontingent og ensartede Love for Afdelingerne tilsigtede at afhjælpe den afgjorte Svaghed, som vor hidtidige Administrations Uensartethed udgjorde.

Allerede paa forrige Kongres var der Flertal for dette Forslag, men det faldt alligevel, fordi det som Lovændring krævede $^2/_3$ Majoritet. Betænkelighederne ved Forslaget er imidlertid i de siden da forløbne 3 Aar svundet saaledes ind, at Forslaget vedtoges med alle Stemmer mod nogle ganske enkelte.

Ganske vist er Princípet om ensartet Kontingent ikke fuldt gennemført, idet Københavns Afdeling er holdt udenfor og vedblivende opkræver Kr. 5,25 i Kontingent, medens Kontingentet i Provinsafdelingerne fremtidig bliver 5 Kr. overalt. Men allerede derved er naaet meget, og Gennemførelsen af en saa vigtig Foranstaltning i to Tempi, kan heller ikke siges at være unaturlig, — Hovedbestyrelsens Forslag tilstræbte ejheller mere.

Saa uensartet, som Kontingentet hidtil har været i Kraft af Bestemmelserne om, at Afdelingerne selv fastsatte det lokale Kontingent, vil Indførelsen af Ensartethed paa dette Omraade naturligt bevirke, at der foretages Ændringer i Kontingentet for adskillige Medlemmer. Det er imidlertid kun en Mindrepart af disse, for hvilke der indtræder Forhøjelse, nemlig kun ca. 1000, hvorimod der for ca. 3000 Medlemmer bliver Tale om Kontingentnedsættelse med et større eller mindre Beløb — fra 25 Øre til 1 Kr. 25 Øre pr. Maaned. I Kraft af, at København bevarer det hidtidige Kontingent, vil der for ca. 6400 af Forbundets fuldtbetalende Medlemmer (og kun disse er der i denne Forbindelse Tale om) ikke indtræde nogen Forandring i Kontingentet.

Gennemførelsen af det Princip, at det samlede Kontingent fastsættes af Forbundets Kongres, bryder med den gennem de forløbne 25 Aar fulgte Praksis, men understreger ogsaa, at Forbundet er blevet tilstrækkeligt modent til at gaa over til en stærkere Centralisation ogsaa paa dette Omraade.

For Medlemmerne vil den nye Ordning, der som alle de øvrige Lovændringer træder i Kraft ved Aarsskiftet, betyde en afgjort Fordel, der ogsaa vil influere paa Afdelingernes og Forbundets Virksomhed.

Forhaabentlig vil den mindre Del af Medlemmerne, der omfattes af Kontingentforhøjelse, forstaa, at det heles Vel kræver en saadan Forandring, og da de ikke stilles ugunstigere end de øvrige Medlemmer, men kun maa finde sig i at opgive den gunstigere Stilling, de hidtil har indtaget i Forholdet til de øvrige Medlemmer, saa tør vi trygt gaa ud fra, at Kontingentforhøjelsen vil løbe af uden Tab af Medlemmer, saa meget mere, som vi i det hele tør forudsætte Tilstedeværelsen af en forstaaende og interesseret Medlemsstab.

— — —

Af betydelig Interesse var det paa Kongressen at lægge Mærke til de Udtalelser, der atter og atter fremkom fra Talerne om Handels- og Kontormedhjælpernes Samhørighed med de øvrige Arbejdere, og til den levende Tilslutning, disse Udtalelser fandt hos Forsamlingen.

Den Aand og Tone, Kongressen hermed lagde for Dagen, var et Vidnesbyrd om, at der i stedse højere Grad vokser en Forstaaelse op for, at alle Lønarbejderes Interesser er sideløbende, og at der saa langt fra bestaar noget Modsætningsforhold mellem Arbejderne og Medhjælperne, som disse to Parter netop har hinandens Bistand behov.

Erkendelsen heraf er det første Skridt paa Vejen mod Virkeliggørelsen af et intimere Samarbejde.

En tilsvarende Interesse lagde Kongressen for Dagen overfor Samarbejdet med Standsfællerne i Skandinavien og det øvrige Udland. Stor Hyldest blev de udenlandske Gæster til Del, og et Forsøg paa at rokke det skandinaviske Samarbejde derved, at Danmark skulde fratræde de skandinaviske Handelskursus, led en krank — men velfortjent — Skæbne.

— — —

Kongressen godkendte enstemmigt Forretningsførerens Beretning og ydede derved sin Tilslutning til Hovedbestyrelsens Arbejde og den Kurs, der var fulgt i Kongresperioden, og den enkelte Stemme, der blev afgivet imod Regnskabet, bidrog end yderligere til at understrege den Fasthed og Enighed, der er raadende indenfor vort Forbund, hvad ogsaa gav sig til Kende ved Forretningsførerens og Hovedkassererens Genvalg med Akklamation.

Naar der desuagtet skete store Personforandringer i Hovedbestyrelsen, skyldtes det delvis, at Peter Wraae og Chr. Skjolding af personlige Grunde beklageligvis ikke ønskede at fortsætte i det Hverv, begge disse Kolleger paa fortræffelig Maade havde varetaget gennem 6 Aar. Og dernæst trak Lauritz Godsted, Johs. Jensen, Niels Jørgensen, Viggo Pedersen og Svend Rosendal sig tilbage til Fordel for Valg af andre Kolleger, der var beskæftiget aktivt i Faget, endskønt der gennem den af Hovedbestyrelsen og flere Afdelinger foreslaaede Bestemmelse angaaende Hovedbestyrelsens Sammensætning var levnet Adgang til at indvælge 3 af de fastlønnede Tillidsmænd i Afdelingerne i Hovedbestyrelsen.

Organisationen skylder samtlige disse Kolleger og Niels Jensen, der samtidig udtraadte af Hovedbestyrelsen, Tak for deres Indsats i Arbejdet for vor Stands Fremmarch.

Valgene til Hovedbestyrelsen fik iøvrigt det Udfald, at følgende Kolleger genvalgtes med vedføjede Stemmetal: Gustav Pedersen, København (158 Stemmer), Vilh. Jacobsen, Aarhus (154 St.), Aage Jepsen, Vejle (147 St.), Harald Pedersen, Helsingør (145 St.) og Gustav Rathe, Esbjerg (85 St.), medens følgende nyvalgtes: Jens Jensen, Aalborg (155 St.), Augusta Semler, København (151 St.), P. Mikkelsen, Rønne (149 St.), Els. Nielsen, Nakskov (139 St.), Carl Foverskov, Odense (138 St.), Henry O. Blach, København (115 St.) og Wm. Bach, København (112 St.).

— — —

Jubilæumskongressen var helt igennem en god Kongres, der lover godt for Arbejdet i de kommende Dage. I højere Grad end det ellers ved slige Lejligheder er Skik, blev der Anledning til at vurdere Forbundets Virksomhed paa Baggrund af Arbejde gennem længere Aaremaal, og den støtte Linie fremad, som Organisationen bortset fra de abnorme Aar med stor Fremgang og tilsvarende Frafald kan opvise, er talende Vidnesbyrd om, at vort Arbejde ikke er forgæves, og at det efterhaanden vil lykkes os at naa frem til Maalet for vore Bestræbelser.

Kongressen har talt, og dens Beslutninger vil være et virksomt Led i dette vort Arbejde. Maatte det da lykkes os i det næste Kvartsekel at se vore Drømme virkeliggjort og vore Krav opfyldte, saa der kan oprinde bedre og lysere Dage for vore Standsfæller.

Det sker, hvis de selv vil!

Et ømt Punkt.

Dansk Handelsblad og Detailpriserne.

VOR Artikel i sidste Nummer af »Dansk Handels- og Kontormedhjælper Tidende« om Købmændenes manglende Vilje til at lade Kronestigningen faa Indflydelse paa Varepriserne har aabenbart rørt ved et ømt Punkt at dømme efter det Raserianfald, hvori »Dansk Handelsblad« i den Anledning er geraadet.

I voldsomme Ord taler Bladet om et Angreb i Ryggen og om den daarlige Fugl, der besudler sin egen Rede, men skal der endelig tales i Ordsprog, saa maa Bladet ikke glemme det, der siger, at »som man reder, saa ligger man«.

Det er en klar Ting, at vi naturligvis forbeholder os vor Ret til at kritisere de Forhold, vi anser kritikbare indenfor det Fag, vi tilhører, og »Dansk Handelsblad« kan ikke med Billighed forlange, at vi for Købmændenes blaa Øjnes Skyld skal gøre os til Medvidere i Forhold, vi anser uheldige, saa meget mindre som Medhjælperne ikke er forvænt med, at d'Herrer Principaler tager synderlig Hensyn til dem, naar der kunde være Grund hertil.

Naar derfor »Dansk Handelsblad« vil give det Udseende af at staa midt i en Kamp for Købmandsstandens gode Navn og Rygte og i særlig Grad kæmper for de unges Fremtid, saa turde det med et mildt Udtryk være Camouflage, tilsigtende at aflede Opmærksomheden fra de virkelige Hensigter.

Vi takker derfor heller ikke paa de unges Vegne Bladet herfor. Tværtimod — »Dansk Handelsblad« gør Købmændene og hele Købmandsstanden en daarlig Tjeneste ved at ville dække over Forholdet, som det er, og som vi efter »Finanstidende« har fremhævet, at Prisfaldet kun vanskeligt finder Vej til Detailhandlernes Varer.

Følgerne heraf er, som vi i den senere Tid har set, at Detailhandlerne er Genstand for voldsomme Angreb fra hele Offentlighedens Side, hvad de udelukkende kan takke sig selv og deres taabelige Holdning for. Man kan nu engang ikke tage Gevinsten i Opgangstiden og saa unddrage sig Tabet, naar det gaar nedad. Naturligvis nægter vi ikke, at Prisfaldet vil bringe Købmændene Tab, eller »Gagereduktion«, hvis de foretrækker dette Udtryk, der for saa vidt kan være meget rammende, som det træffende karakteriserer det Tjenesteforhold, hvori adskillige Detailhandlere staar til Grossisterne, men de høster jo i saa Fald kun Frugterne af deres til enhver Tid saa højt lovpriste »Frikonkurrence-System« med dets store Chancer for de virkelige Købmænd i dette Ords egentlige Forstand, og bør de beklage sig herover? Næppe, hvis de er mere Købmænd end netop Uddelere!

Det kan være rigtigt nok, at Priserne nu er gaaet noget ned. Det er jo nu over en Maaned siden, vor Artikel blev til, og Detailhandlerne har været svært under Pres i den Tid fra alle Sider. Men det afsvækker ikke vore Bemærkninger, der paa Grundlag af Tal, hentet fra »Finanstidende« gik ud paa, at Prisfaldet ikke paa det Tidspunkt var trængt igennem, og som iøvrigt paapegede den urgamle Sandhed, at Prisfald foregaar langsommere end Prisforhøjelse.

Men Slutningen, vi drog af vore Bemærkninger, var iøvrigt den, at Organisationen maatte have til Opgave at holde igen mest muligt overfor de stærke Krav om Lønnedsættelser, som Principalerne allerede er i fuld Gang med at realisere, saa Reduktionen ikke foregaar i hurtigere Tempo, end Priserne falder. En saadan Opgave kan byde os Arbejde nok, thi vi kender d'Herrer Købmænd tilstrækkeligt til at vide, at de helst hytter sig selv og helst springer over, hvor de mener, Gærdet er lavest.

Derfor imponeres vi heller ikke stærkt, naar »Dansk Handelsblad« taler rørende Ord om Samfølelse mellem Principal og Medhjælper og med giftig Hentydning til Organisationen skriver, at man »vil gerne fra en vis Side »opdrage« Medhjælperen til kun at tænke paa sin egen Løn«.

Om endelig saa var, blev der vel liden Grund til at forarges, thi hvem i Alverden skulde vel ellers interessere sig for Medhjælpernes Forhold, om ikke Medhjælpernes egen Organisation — de har den jo for det samme — og d'Herrer Principaler interesserer sig jo kun for Lønninger, naar der paa den Konto kan reddes nogle faa Kroner.

»Dansk Handelsblad« taler foragtelige Ord om Fagforenings-Forretningsførere og søger ved at paadutte disse Idéer og Fremtidsplaner, som intet har med Virkeligheden at gøre, men udelukkende er Udslag af en løssluppen Fantasi og en ubetvingelig Lyst til at drive en Kile ind mellem Medhjælperne og Organisationen, at skræmme Medhjælperne til at være Principalerne følgagtige. Samme Formaal har Bladets hykleriske Paakaldelse af alle Mandfolk blandt Medhjælperne til Kamp mod Organisationen og til Værn for — Principalerne!

Vi tror ikke, at disse Bestræbelser vil krones med Held. Medhjælperne har jo for bitre Erfaringer om »det gode Forholds« Bæreevne i Krisetider til at lade sig besnære heraf.

For dem er det af større Betydning at styrke deres faglige Organisation, saa den formaar at dæmme op for Principalernes Lyster om Nedskæringer — og »Dansk Handelsblad« kan spare sig sin Haan og sine Trusler.

Hellere skulde Bladet prøve paa at drage Lære af de Angreb, Principalerne nu er ude for, thi de godtgør med al ønskelig Tydelighed, at Købmændene paa Spørgsmaalet om Prisernes Nedsættelse har stillet deres Sager skidt — hvad vi iøvrigt heller aldrig har betvivlet, at de vilde gøre. Hverken forhen eller i Fremtiden!

Nyt Fremstød i København.

SOM det fremgaar af Meddelelser paa Omslagets 2. Side, søger de københavnske Afdelinger med et Kæmpemøde i Grundtvigs Hus som Udgangspunkt at foretage et nyt Fremstød i København.

Det er jo saadan, at Agitationsarbejdet i Hovedstaden har overordentlig vanskelige Vilkaar.

De lange Afstande tager ofte daglig flere Timer af den Frihed, der ellers vilde kunne anvendes til organisatorisk Arbejde.

Der øves ofte stærk Modstand fra Principaler, hvis daarlige Samvittighed fortæller dem, at Personalets Organisering er ensbetydende med en Regulering af Lønningerne, men ikke nedad.

Det uhyre vidtstrakte og næsten uoverskuelige Arbejdsfelt kræver en Skare Agitatorer for at komme til Bunds i Agitationsarbejdet.

Der er imidlertid Tegn, der tyder paa, at det begynder at lysne.

Ved Agitatormødet, der afholdtes den 22. Oktober, erklærede et lille Hundrede Agitatorer sig rede til at tage fat i det praktiske Agitationsarbejde.

Vi maa imidlertid ikke blive staaende herved eller regne med, at de øvrige Medlemmer saa kan lægge Hænderne i Skødet. Derfor retter vi en indtrængende Opfordring til de københavnske Medlemmer om at skaffe os endnu flere Agitatorer, idet vi samtidig opfordrer hvert Medlem til ikke at lade nogen Lejlighed til Agitation gaa unyttet hen.

Sørg altid for at have et Agitationsskrift eller Løbesedler til Uddeling. Gaa aldrig i Forretningen eller ud til Sammenkomster uden at have Indmeldelseskort i Lommen.

I første Omgang henstiller vi til Dem at arbejde for Tilslutning til

Mødet i Grundtvigs Hus

Mandag den 16. November Kl. 7½.

Sørg for, at der allerede før Mødet ligger et ekstraordinært stort Antal Indmeldelser, og sørg for, at et stort Antal uorganiserede Kolleger deltager i Mødet.

Gustav Pedersen.

REFERAT

af

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds Jubilæumskongres

den 20.—22. September 1925.

Nedenstaaende bringes et kortfattet Referat af Kongressens Forhandlinger og Beslutninger. Af Hensyn til den ringe Spalteplads, der raades over i Bladet, vil Referatet kun i Hovedtrækkene gengive Kongressens Forløb. For Medlemmer, der maatte ønske at gøre sig nærmere bekendt med Detailspørgsmaal og Diskussionen paa Kongressen, vil der være Adgang til at forskaffe sig den særlige Kongresprotokol, der for en Pris af Kr. 1,50 kan bestilles i enhver Afdeling.

Kongressens Aabning.

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds 9. ordinære Kongres aabnedes Søndag den 20. September Kl. 10 Fm. i Arbejdernes Forsamlingsbygning, Amaliegade, Aarhus. Forretningsfører Jens Johansen bød Velkommen til Forbundets Jubilæumskongres, idet han udtalte, at det ikke var nogen Tilfældighed, at denne afholdtes i Aarhus, thi det var netop i denne By, at Grundstenen til hele vor faglige Organisationsbygning for 25 Aar siden blev lagt. Han mindede om, at mange vigtige Begivenheder i Organisationens Historie ogsaa var foregaaet i Aarhus, som iøvrigt er Foregangsafdelingen og den først oprettede Afdeling indenfor den jydske Medhjælperbevægelse.

Forretningsføreren fremhævede, at 25 Aar ikke er noget stort Tidsrum maalt med Tidens Metermaal, men for vor Stand og vort Forbund er det dog en betydelig Periode med uhyre mange skiftende Begivenheder og forskelligartede Faser i Udviklingen, og det er derfor kun naturligt, at man ved Afslutningen af et saadant Afsnit foretager en Bedømmelse af det forbigangne paa bredere Basis end sædvanemæssigt ved repræsentative Lejligheder.

Det er en Selvfølge, at Ønskerne gaar i Retning af, at man paa denne Dag kunde have naaet længere frem baade i Antal og Resultater, men med Selvfølelse kan det fremhæves, at Forbundets Virksomhed har været den væsentligste Aarsag til de overmaade store Forandringer, Standens Forhold er undergaaet i Tiden fra 1900 til 1925, og alene de friere Forhold, dette har medført, betegner en bedre Position, der vel er Arbejdet, Ofrene og Kampene værd.

Forretningsføreren paapegede, at selv om Organisationen i den senere Tid har været ude for Vanskeligheder, var Forbundets Fremtid ingenlunde mørkere end for 5 Aar siden, og hvis Medhjælperne selv vil det, og det praktiske Arbejdes Kurs holdes samtidig med, at Enigheden udadtil bevares, saa kan Fremtiden tegne sig baade lys og resultatrig baade for Standen og for Forbundet som saadan.

Derefter bød Forretningsføreren de tilstedeværende Gæster Velkommen. Fra Norges Handels- og Kontorfunktionærers Forbund var mødt Formanden og Næstformanden, O. M. O. Moi og Albert Raaen, og fra Svenska Handelsarbetareförbundet Medlem af Bestyrelsen J. M. Göranson. Endv. var første Gang Finlands Affärsarbetarförbund repræsenteret ved Forbundets Kongres, idet Formanden Arthur Hellman var kommet til Stede. Af indenlandske Gæster var mødt Næstformanden for De samvirkende Fagforbund, Borgerrepræsentant Vilh. Nygaard og Formanden for Arbejdernes Fællesorganisation i Aarhus, Byraadsmedlem, Typograf Marthin Pedersen.

Et specielt Velkommen rettede Forretningsføreren til 4 af Forbundets Veteraner, Åge Hyllested, Anger Ipsen, Th. Hansen og N. Kristensen, der for 25 Aar siden var med til at oprette Organisationen.

Derefter erklærede Forretningsføreren Kongressen for aabnet, idet han udbragte et kraftigt besvaret Leve for et godt Resultat af Forhandlingerne.

Kongressens Aabningssang »Nu drager de hærgende Storme om Land«, forfattet af vor Kollega Fr. Dalgaard, blev afsunget, hvorefter Ordet blev givet til Gæsterne.

Gæsterne taler.

Først talte O. M. O. Moi, Oslo, der bragte en Hilsen fra det norske Forbund. Denne repræsentative Forsamling viser bedre end noget andet, at det Frø, der for 25 Aar siden lagdes, er vokset op til et Træ, hvorunder vore Kolleger i Danmark kan søge Ly, og dette Træ skygger ikke alene over Danmark, men over Skandinavien og rækker ogsaa ud over den øvrige Verden. Moi omtalte Forholdene i Norge og takkede for det Samarbejde, der fandt Sted mellem de skandinaviske Organisationer, idet han udtalte Haabet om, at Broderskabsidéen ikke alene var Mundsvejr, men en Realitet, som betyder, at der bliver ydet Hjælp til dem, der trænger.

J. M. Göranson, Malmø, fremførte en Hilsen fra det svenske Forbund og udtalte Haabet om, at Kongresdagene maatte blive de danske Kolleger til Gavn og Glæde.

Dernæst talte Arthur Hellman, Finland, der glædede sig over at være til Stede paa en Kongres i det danske Forbund, som han havde lært at sætte Pris paa igennem det Samarbejde, der er i Gang.

Hellman udtalte, at det finske Forbund havde lært meget af Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund, hvorefter han gav en Skildring af de Vanskeligheder, det finske Forbund havde haft at arbejde med. Det gaar dog lykkeligvis ogsaa fremad for den finske Organisation, hvis Medlemstal nu er naaet op paa ca. 2000.

Vilh. Nygaard takkede for Indbydelsen til De samvirkende Fagforbund, idet han udtalte, at selv om Forbundet ikke tilhørte De samvirkende Fagforbund, saa haabede han alligevel, at der i de mange Tilfælde, hvor Modstanderne var fælles, kunde dannes fælles Front, saaledes som det i enkelte Tilfælde allerede er sket.

Nygaard forstod, at Medhjælperorganisationen vel nok havde nogle af de største Vanskeligheder med at samle Fagets Udøvere, fordi Menneskematerialet, der skulde arbejdes med, i høj Grad var vanskeligt, men hvad enten man arbejdede med Flip eller med Bluse, saa havde man sin Plads i Organisationen, og forhaabentlig vil dette efterhaanden gaa op for alle.

Formanden for Arbejdernes Fællesorganisation i Aarhus, Marthin Pedersen, bød Kongressen Velkommen til Aarhus By, idet han udtalte sin Glæde over, at Initiativet til Forbundets Dannelse var udgaaet fra Aarhus. Han haabede, at de kommende Dages Forhandlinger maatte blive en god Optakt til Arbejdet i de kommende 25 Aar.

Sluttelig talte Anger Ipsen, der hilstes med stormende Bifald, paa de 4 Veteraners Vegne. Han takkede for den smukke Velkomsthilsen, idet han lagde Forsamlingen paa Sinde, at de ligesom de første Pionerer saa paa Sagen med Begejstring og var stolt og glad over at være med i et Arbejde for at forbedre Kaarene for de arbejdende Klasser i et Samfund, thi dette Arbejde er det bedste, man kan beskæftige sig med, og han manede de Delegerede til at være trofaste overfor Sagen i den Tid, der kommer, og sluttede med en hjertelig Tak for Indbydelsen.

Samtlige Taler hilstes med Bifald.

Kongressens Konstituering.

Efter at Forretningsfører Jens Johansen havde takket Gæsterne for deres venlige Udtalelser og Hilsener, oplyste Hovedkasserer Julius Hansen paa Mandatudvalgets Vegne, at der fra 74 Afdelinger var mødt 139 Delegerede. 34 Afdelinger var ikke repræsenteret, men talte tilsammen kun 537 Medlemmer eller 5 pCt. af hele Forbundets Medlemsantal.

Desuden deltog i Kongressen 14 Hovedbestyrelsesmedlemmer, idet Chr. Skjolding var forhindret i at deltage, 20 Repræsentantskabsmedlemmer samt 2 Revisorer, saaledes at der tilsammen var til Stede 175 Repræsentanter samt 8 Gæster, medens der senere ventedes endnu 4 Gæster.

Samtlige Mandater godkendtes.

Forretningsordenen vedtoges i den af Hovedbestyrelsen foreslaaede Skikkelse uden Debat, hvorefter Peter Wraae, Gustav Pedersen og Michael Nielsen valgtes som Ordstyrere, medens Harald Heie, Viggo Pedersen, Henry Fetterlein og Søren Andersen valg-

tes som Sekretærer. Det stenografiske Referat optages af Frøken Johanne Andersen og Fru Inge Elm og udgives i en særlig Kongresprotokol. Peter Wraae overtog Dirigenthvervet og foretog straks Navneopraab, hvorefter man gik over til Behandlingen af Dagsordenens Punkt 3.

Forelæggelse af Beretning.

Forretningsfører Jens Johansen udtalte, at det nu var 5. Gang, han paa Hovedbestyrelsens Vegne havde den Ære at aflægge Beretning. Det skete denne Gang under Indtryk af to diametralt modsatte Strømninger, paa den ene Side i den festlige Stemning af Jubilæet og paa den anden Side af de deprimerende og ugunstige Kaar, vor Organisation paa mange Maader arbejder under.

Ingen af disse Indtryk bør dog øve Hovedindflydelse paa Beretningen, thi som praktiske Forretningsfolk maa vi anlægge en uhildet og nøgtern Bedømmelse saavel af det passerede som overfor det forestaaende. Man kan da ikke lukke Øjnene for, at Organisationen har lidt betydelige Tab og Skuffelser, thi mange af de Standsfæller, der i Krigs- og Kriseaarene søgte Støtte og Assistance hos Organisationen og som med Begejstring modtog de Fordele, Forbundet skaffede, har ikke kunnet bestaa Belastningsprøven, som Nedgangsperioden har været. Man bør dog holde Maade med Sorgen herover, thi Organisationens Betydning og Styrke er i nok saa høj Grad afhængig af Kvalitet som Kvantitet, og de Medlemmer, der er faldet fra, har selvsagt i kvalitetsmæssig Henseende været uden Værdi.

Forbundets Stilling som Standens naturlige og anerkendte Repræsentation er derfor ogsaa usvækket trods den talmæssige Reduktion.

ALMINDELIG OVERSIGT.

Der er i Perioden arbejdet maalsikkert videre med de praktiske Opgaver, tagende Sigte paa at realisere det Program, som man for 25 Aar siden med det rette Blik for Fagets Fremgang trak op, men som vi først i de sidste 7—8 Aar har haft Styrke til at bringe ud over Teoriernes Standpunkt.

Det har i det væsentligste været muligt at bevare de organiserede Medhjælperes Ret til at være medbestemmende om Løn- og Arbejdsvilkaar. Det er lykkedes yderligere at grundfæste Forbundets Stilling overfor de offentlige Myndigheder og derved stærkere at fastslaa Standens Position overfor det sociale Spørgsmaals Løsning. Retshjælpsinstitutionen er udbygget, og de understøttende Selvhjælpsinstitutioner konsolideret.

I økonomisk Henseende er baade Forbundet og Arbejdsløshedskassen styrket, ligesom Samarbejdet mellem Forbundet og de enkelte Afdelinger i stærkere Grad er underbygget med Henblik paa Orden og Disciplin, som er det afgørende nødvendige Grundlag for enhver Fagorganisation, og endelig har vi vedligeholdt og styrket Samarbejdet med Broderorganisationerne i andre Lande, i særlig Grad i Skandinavien.

Trods alle Vanskeligheder staar Forbundet saaledes støt og solidt, og uden Svinkeærinder arbejder vi os op imod Vinden. Støt følger vi den Kurs, der blev sat paa forrige Kongres med det Maal at sikre de flest mulige af vore Standsfæller de bedst tænkelige økonomiske Forhold og sociale Vilkaar.

JUBILÆUMSKONGRESSEN I AARHUS 20.—22. SEPTEMBER 1925.

Førend Kravene til andre, der aldrig bør stikkes under Stolen, naar de er berettigede, bør vi aldrig glemme Kravene til os selv, thi forud for Rettigheder hører Pligter. Derfor hører Arbejdet for Højnelse af Standens aandelige Niveau og for den enkelte Kollegas Dygtiggørelse til Forbundets og Afdelingernes naturlige Forpligtelser, saa vist som Forsømmelse heraf vil komme over vort eget Hoved. Organisationen vil i det lange Løb staa sig ved at fastholde denne Hovedbetragtning, thi Gennemførelse af alle rimelige Krav, der naturligvis skal fremmes med al til Raadighed staaende Kraft, vil derved lettes i meget betydelig Grad, og Modstandernes Kritik vil blive tilsvarende svækket.

Forbundet har fortsat det praktiske Arbejde for at skaffe Medhjælperne Medindflydelse paa Fagets Løn- og Arbejdsforhold, hvad den store Del af Principalerne og den med dem allierede Presse ikke ret vel kan forsone sig med. Modstanden mod Organisationen er derfor vokset, uden at vi har ladet os anfægte heraf, thi ingensinde har den regulære Fagorganisation været mere nødvendig indenfor vort Fag end i Nedgangsperioden.

Det var vor Organisation, der i Opgangsperioden fravristede Principalerne en Del af den gyldne Gevinst, og først ved Organisationens Indgriben skete der en mærkbar Opgang i Medhjælperlønningerne. Endskønt denne Opgang kom paa et sent Tidspunkt, maatte Medhjælperne være med i første

Række, da Nedslaget kom, hvilket udelukkende skyldtes den paniske Modløshed overfor Anvendelsen af egne Kræfter, der ved Depressionstidens Begyndelse i saa sørgelig Grad greb vore Medlemmer. Dog maa det erkendes, at en Del af Grunden hertil maaske er at søge i den Omstændighed, at Faget var ude for en ekstraordinær stor Arbejdsløshed, der har omfattet hele Beretningsperioden, thi ikke alene belaster dette Arbejdsløshedskassen, men det forringer Mulighederne for Fremstød og vanskeliggør Bevarelse af Lønniveauet, fordi dette altid vil paavirkes af Tilbud og Efterspørgsel af Arbejdskraft.

Vort Fag lider adskilligt under disse abnorme Produktions- og Omsætningsforhold, der automatisk fører til periodisk Arbejdsløshed, thi vore Standsfæller har i daarlige Tider særlig udpræget Tilbøjelighed til at underbyde hverandre, og ogsaa af den Grund har Forbundets Lønarbejde haft ublide Arbejdsvilkaar i de forløbne 3 Aar.

Trods disse Vanskeligheder staar vort Forbund stærkt og sikkert takket være vort godt, fasttømrede Organisationssystem, og den disciplinerede Korpsaand hos det store Flertal af Medlemmerne, og er der nogen, der har tvivlet paa vore Principper og vort Systems Rigtighed, behøver de blot at se paa den kranke Skæbne, som de gule Foreninger har haft under Nedgangsperioden. Det gælder baade Privatfunktionærforeningen, som i Realiteten er jævnet med Jorden, og de øvrige saakaldte faglige Foreninger, som fører en vegeterende Tilværelse, og det gælder Manufakturmedhjælperforeningen til Trods for, at denne snylter paa vor Organisations Arbejde.

DEN ORGANISATORISKE STILLING.

Bestræbelserne i den forløbne Periode er fortsat gaaet ud paa at skabe den stærkest mulige Koncentration og Centralisation. Det er ganske vist ikke nogen billig Organisationsform, men naar Hensyn tages til de Vanskeligheder, de fleste af vore Kolleger har med at passe det organisatoriske Arbejde ind i deres daglige Arbejdsforhold, og man betænker, hvor uendeligt hyppigt der finder Tillidsmandsskifter Sted, maa det betragtes som afgørende nødvendigt at samle saa mange Funktioner indenfor Forbundet, som de praktiske Forhold tillader.

Det har været Maalet at skabe Muligheder for, at alle Afdelinger saa hurtigt som muligt kunde faa Bistand og Assistance til Opretholdelsen af det Arbejde, den lokale Ledelse ikke selv kunde udføre, og her har den i Perioden oprettede Rejsesekretærinstitution vist sig at være særdeles formaalstjenlig og nyttig. Betænkelighederne fra den forrige Kongres ved dette nye Led i Systemet vil derfor sikkert vise sig at være svundet bort.

Agitationen er taget op paa samme Basis som tidligere, idet man dog har søgt nye Former og Fremgangsmaader. Der er tilsammen afholdt ca. 200 offentlige Møder, men desuden har Rejsesekretærerne deltaget og talt ved en Mængde Møder, hvorved Agitationen er blevet fremmet.

Agitationen fører dog først til det endelige Resultat den Dag, da de enkelte Medlemmer føler det som en ufravigelig Pligt at føre Agitation personlig paa Arbejdspladserne, saaledes at vi kommer bort fra det uholdbare Forhold, at Medlemmerne finder sig i Aar efter Aar at arbejde Side om Side med uorganiserede.

AFDELINGER OG KLUBBER.

Den Modløshed, som allerede ved sidste Kongres havde grebet Tillidsmænd og Medlemmer som Følge af Krise-Vanskelighederne, har ikke helt fortaget sig. Nutidsmedhjælperne har ikke den Taalmodighed og Udholdenhed, som prægede Pionererne for 25 Aar siden, da de maatte kæmpe Organisationen frem Fod for Fod.

Men Afdelingerne har gjort et solidt og interesseret Arbejde, og det er ikke deres Skyld, at Forholdene har været stærkere.

Forbundet begyndte Beretningsperioden med 106 Afdelinger og 16,472 Medlemmer. I Dag findes der 108 Afdelinger og 12,297 Medlemmer. Det sidste Aar har imidlertid vist en — omend mindre — Fremgang, der tyder paa, at Krisen er overvundet, og herpaa tyder ogsaa den Omstændighed, at Tilgangen er stigende. For de 3 Aar, Beretningen omfatter, udgør Antallet af Indmeldelser henholdsvis 1686, 1959 og 2415. Iøvrigt maa det for Retfærdighedens Skyld ogsaa tages i Betragtning, at der nu beskæftiges adskillige Tusinde Personer færre i Handel- og Omsætning end under Højkonjunktur-Perioden.

For at naa fremad maa der kaldes paa de enkelte Medlemmers og Afdelingernes Assistance, og at det er muligt at naa frem ved Hjælp af den gode, gamle Agitations- og Arbejdsaand, viser Resultaterne i flere Afdelinger, af hvilke særlig Bornholm og Fredericia kan fremhæves.

Af Afdelingerne er nu 40 Medlemmer af de stedlige Arbejdernes Fællesorganisationer, men disse 40 Afdelingen repræsenterer ca. $^4/_5$ af Forbundets Medlemsantal.

Forretningsføreren omtalte dernæst Afstemningen om Forbundets Indmeldelse i De samv. Fagforbund. Naar Sagen ikke var taget op paa denne Kongres, betød det ikke, at Hovedbestyrelsens Flertal havde skiftet Standpunkt, men blot, at den ikke fandt Tidspunktet værende inde, men den kommende Hovedbestyrelsen vilde utvivlsomt med Vagtsomhed følge denne Sag, og om fornødent bringe den frem til Behandling i Afdelingerne.

Antallet af Klubber var den 31. Marts 56 i København og 17 i Provinsen samt 3 Landsklubber, ialt 76. De er et saa godt som uundværligt Led i det fagforeningsmæssige Arbejde og særdeles virksomme i Agitationens Tjeneste.

Forretningsføreren omtalte Medlemsbladets Virksomhed, og Retshjælpen, der i Perioden havde indbragt 68,000 Kr. til Medlemmerne og i hele sin Virkeperiode 151,000 Kr., hvorefter han kom ind paa en nærmere Omtale af Hoved-, Tillægs- og Mæglingsoverenskomsterne med Dansk Principalforening.

LØNBEVÆGELSE OG OVERENSKOMSTER.

Paa dette Organisationens vigtigste Omraade har den forløbne Kongresperiode desværre ikke bragt den Udvikling og de Fremskridt, som vi havde haabet paa.

Medhjælpernes Opfattelse af deres Stilling til sociale, faglige og økonomiske Spørgsmaal er ganske vist ændret væsentlig under de senere Aars Omvæltninger, og i Almindelighed vil de gerne have Organisationen til at regulere deres Forhold og skaffe dem Fordele, men de glemmer, at de selv er Organisationen, og at det derfor maa blive dem selv, der skal lægge Ryg til for at tage de store Løft.

Dette er Aarsagen til, at Lønarbejdet trods stigende Priser, ikke er udviklet, som det skulde, og at Organisationen i hele Perioden har været henvist til Defensiven for at bevare det mest mulige af de opnaaede Forbedringer. Dette er lykkedes ganske godt, og gennem Organisationens Indsats har det derfor været muligt at skabe Medhjælperne væsentlig bedre Forhold end for blot 15 Aar siden.

Men Antallet af nye Lønsager har været for lille, hvilket naturligvis ogsaa kan staa i Forbindelse med, at mange, navnlig større Firmaer, nu regulerer Personalets Lønninger efter Pristallet, hvilket giver et Skær af Retfærdighed og sikkert i mange Tilfælde afholder Medhjælperne fra at stille iøvrigt fuldt retfærdige og berettigede Krav.

Ogsaa i afvigte Periode har Organisationen truffet paa det antikverede Standpunkt, at Anmodning om Forhandling er blevet afvist, og i saadanne Tilfælde er der ikke anden Vej frem end at give Strejkevarsel, hvilket i Almindelighed virker, men i det hele er Lønarbejdet i vort Fag vanskeligt og besværligt, fordi det maa tilrettelægges og føres igennem efter helt andre Synspunkter end de almindeligt kendte.

Forretningsføreren redegjorde derefter for de Principper, hvorpaa Forbundets Overenskomster var bygget op, hvorunder han særlig nævnede Tanken om at udbygge det benyttede Minimallønssystem efter Anciennitet med en særlig Forretningsanciennitet, hvilket var prøvet i en enkelt Overenskomst med Held.

Det har kun i ringe Grad været nødvendigt at gribe til skarpere Midler for at fremme Lønarbejdet, thi af 7000 Medlemmer i Lønbevægelse, deraf nogle flere Gange, har kun ca. 100 været i Strejke. Det er derfor ogsaa falsk Tale at beskylde Organisationen for altid at marchere rundt med dragen Sabel. Det er ikke Organisationens Krigslyst, men Principalernes manglende Forhandlingsvillighed, der har fremkaldt Konflikterne.

Der er Grund til her at takke de Medlemmer, der har været med til at rejse nye Sager og Reguleringskrav efter de gamle Overenskomster, og som har holdt sammen med mønsterværdig Disciplin under Sagens Behandling, og en særlig Grund er der til at takke Medlemmerne hos A/S C. Olesen, Skotøjsfirmaet »Hector«, A/S H. Steensens Margarinefabrik, samt Kollegerne hos A/S C. Loehrs Fabriker, der er ude i Strejke for at skaffe Respekt for Kravet om Medbestemmelsesret.

Et af de Felter, hvor Organisationens Virksomhed, senest ved Overenskomsternes Indførelse, har sat de største Frugter er Arbejdstiden. Ved Organisationens Oprettelse var den gennemsnitlige Arbejdstid for Butiksmedhjælpere

ca. 80 Timer ugentlig, og ganske vist er Arbejdstiden endnu for lang, men den er dog nedbragt saaledes, at den intet Sted er over 55 Timer om Ugen for Butiksmedhjælpere, medens Kontor- og Lagermedhjælpere saa godt som altid har 48 Timer, hvortil kommer Fordelen ved, at Overarbejdet skal betales, hvilket bidrager til at afskaffe Overarbejdet. Forkortelsen af Arbejdstiden betyder overordentlig meget for vor Stands kulturelle Udvikling.

Arbejdstidens Fæstelse ved Lov synes det at have lange Udsigter med, og det Forslag, Forbundets Repræsentanter har stillet i Arbejdstidskommissionen allerede før sidste Kongres, har end ikke været til Behandling til Trods for gentagne Anmodninger derom.

PENSIONSFORSIKRING OG UNDERVISNING.

Hovedbestyrelsen har paa Basis af Bemyndigelsen fra sidste Kongres løseligt arbejdet videre med Pensionsforsikringsspørgsmaalet, om hvilket man stadig maa mene, at Overtagelsen af Forsorgen for de gamle og udslidte Borgere maa være en decideret Samfundsopgave, og en Opgave, som kun tilfredsstillende kan løses af Samfundet. For at naa en saadan Løsning maa Handels- og Kontormedhjælperne som andre Lønarbejdere være med til at rejse en Folkestemning, som kan kendes hos Regering og Rigsdag.

Hos en Del Medlemmer raader der imidlertid en vis personlig Interesse overfor Spørgsmaalet, og da der for Tiden er Planer fremme, der kan tænkes at betyde en vis Favør for disse Medlemmer og som kan indeholde Muligheder for at opnaa billige Vilkaar for Tegning af Tillægsforsikringer til Aldersrenten, anmoder Hovedbestyrelsen Kongressen om at forny den givne Bemyndigelse til at arbejde videre paa Sagen.

Organisationen har ogsaa i denne Beretningsperiode virket for Dygtiggørelse af Medlemmerne, dels ved Oprettelse af faglige Kursus i Afdelingerne og dels ved den Adgang, arbejdsløse Medlemmer har til at opnaa Understøttelse under Skoleophold, hvorved en tvungen Ledighed kan nyttiggøres.

Gennem en Repræsentant i Handelsskoleraadet deltager Forbundet i Ledelsen af samtlige statskontrollerede og statsunderstøttede Handelsskoler, og Forbundet har derigennem været med til at skabe den forbedrede Udvikling af hele Handelsskolevæsenet, der stadig foregaar, og som vi kun kan udtale vor Tilfredshed med og haaber maa fortsættes til Dygtiggørelse af den unge Slægt, der skal føre vort Fag og hele Handelsstanden videre efter os. Der er i denne Forbindelse Anledning til at komplimentere og takke Bornholms Afdeling ved dens Formand, Hr. P. Mikkelsen, fordi den har taget Initiativet til og gennemført Oprettelsen af en Handelsaftenskole i Rønne.

SKANDINAVISK OG INTERNATIONALT SAMARBEJDE.

Det skandinaviske Samarbejde, der er fortsat i samme rolige Tempo som hidtil, har taget en ny Opgave op ved Afholdelsen af de skandinaviske Handelskursus, der er af en udviklende og belærende Betydning ikke mindst for unge Handelsmænd. Samarbejdet er udvidet ved Optagelsen af Finlands Affärsarbetareförbund, og der er gjort Forsøg paa at komme i Forbindelse med en Medhjælperorganisation paa Island.

Det internationale Samarbejde har ogsaa været i stadig Vækst, idet ikke saa faa Organisationer har sluttet sig til. Naar Medlemsantallet alligevel ikke er steget, skyldes det, at Medlemsantallets Dalen har gjort sig gældende i Organisationerne hele Verden over og saaledes ikke blot gælder vort Forbund.

Paa Forslag fra dansk Side er der vedtaget fælles Overflytningsregler, saa Medlemmerne ved Rejse til Udlandet kan bevare deres Anciennitet, og denne Overenskomst er tiltraadt af 11 Lande. Men udover saadanne praktiske Opgaver rækker selve Samlingsidéen, og det er en elementær Forpligtelse for enhver Lønarbejder-Organisation at støtte Broderskabstanken og den Solidaritet i udvidet Betydning, der ligger heri. Thi kun ad den Vej kan bygges Bro over de kunstige Svælg, der er dannet mellem Folkene, og kun ad den Vej kan den stærkt organiserede internationale Kapitalisme virkningsfuldt bekæmpes og nye Samfundssystemer med andre Moralbegreber i Højsædet gro op.

Efter fattig Evne arbejder vi med herpaa i Erkendelse af, at Handelens og Omsætningens Lønarbejdere fremfor nogen har international Samhørighed behov.

— — —

Det har været Hovedbestyrelsen magtpaaliggende at lede Organisationen efter Hovedretningslinier, der strækker sig helt tilbage til Programmet af 1900. I første Række gaar Forpligtelserne ud paa at støtte de svageste for paa dette Grundlag at bygge videre til Beskyttelse af de Tusinder af Medhjælperhjem, som Organisationen skal og bør være Værn for. Og saaledes bør det altid være, at Forbundet stedse har sin Haand vendt mod dem, der i Kraft af økonomisk Overlegenhed kynisk og hensynsløst udnytter og udbytter de økonomisk svage.

Lad os haabe, at vi i fortsat Enighed og fælles Arbejde kan tilbageerobre de Skanser, vi ved Tidernes Ugunst har tabt, og vinde fornyet Styrke og Magt til Gennemførelse af de retfærdige Krav for den Lønarbejderstand, vi repræsenterer.

Med Ønsket om Held og Fremgang for Organisationen og en Tak til Afdelinger og Medlemmer samt til Medarbejderne i Ledelsen og Forbundets Funktionærer, sluttede Forretningsføreren sin Beretning med Udbringelsen af et kraftigt besvaret Leve for Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund! (Stærkt Bifald).

Beretningsdebatten.

Beretningsdebatten samlede sig væsentligst om Rejsesekretærinstitutionen, hvorom der faldt mange rosende Ord, og Agitationen samt om Forholdet til de øvrige Lønarbejderorganisationer. I Debatten herom deltog P. Lumholt, København, Holger Eyser, Aalborg, N. C. Nielsen, Kolding. P. Olesen, Haderslev, P. Mikkelsen, Bornholm, Chr. Breum, Nykøbing M., Søren Andersen, Aarhus, Th. Jepsen, Vejle, A. Olesen, Nykøbing M. og Chr. Jørgensen, Aalborg.

Ligeledes drøftedes Konflikten hos C. Loehrs Fabriker, Fredericia, og Mulighederne af at faa denne Konflikt udvidet. Til dette Spørgsmaal havde Alfr. Thode og Wm. Bach, København, Th. Hansen, Aalborg, Wm. Møller, Vejle, O. F. Rasmussen, Fredericia, og Chr. Breum, Nykøbing M., Ordet.

Endvidere var Forbundets Stilling til Maskinskrivningsbureauet »Merkur« Genstand for Kritik, der fremførtes af P. Lumholt, København, Carlo Petersen, Hillerød Knud Høfft, København, og enkelte andre Talere, og blev imødegaaet af Forretningsføreren.

H. Christoffersen ønskede Medlemsbladet mere populært, samt ankede over, at Forbundet ikke ydede Tilskud til Sommerstævner, og Andr. Petersen, Slagelse, kritiserede Ydelsen af Frirejser til det skandinaviske Handelskursus i Stockholm.

Efter at Forretningsføreren havde repliceret, sattes Beretningen under Afstemning og godkendtes enstemmigt, hvorefter Mødet hævedes Kl. 5.

(fortsættes)

Kongressens Resolutioner.

Lukkeloven — Lærlingeloven.

Kamp mod private Engageringsbureauer.

PAA Forbundets Kongres holdt Folketingsmand Gustav Pedersen Foredrag om Medhjælperne og den sociale Lovgivning.

Herunder kom han ind paa en Omtale af Lukkeloven og stillede paa Hovedbestyrelsens Vegne følgende Resolution, der enstemmigt vedtoges:

»Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds 9. ordinære Kongres henstiller til Regering og Rigsdag at gennemføre en Ændring i Lukkeloven saaledes, at Principalernes og Medhjælpernes almindelige Ønske om helaarlig 6-Lukning gennemføres.

Kongressen understreger, at den tidlige Lukning netop er paakrævet i Sommermaanederne af Hensyn til Medhjælperne og gør opmærksom paa, at der paa de Pladser, hvor 6-Lukning har været gennemført hele Aaret, ikke har været Besværinger fra det købende Publikum, medens der ikke er paavist særlige Forhold, der paa de Pladser, hvor man har opretholdt 7-Lukning, gør denne ønskelig.

Kongressen gentager de i Skrivelse til Indenrigsministeriet af 14. Novbr. 1924 fremsatte øvrige Ønsker angaaende Lukkeloven og slutter sig iøvrigt til Hovedbestyrelsens Krav om strengere Overholdelse af den gældende Lov.«

I Fortsættelsen af sit Foredrag beskæftigede Gustav Pedersen sig nærmere med Lærlingespørgsmaalet og redegjorde for det af Regeringen forelagte Forslag til Lærlingelov, og i Tilknytning hertil forelagde han følgende af Hovedbestyrelsen foreslaaede Resolution, der ligeledes vedtoges enstemmigt:

»Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds 9. ordinære Kongres udtaler sin Glæde over det af Regeringen forelagte Forslag til Ændringer i Lærlingeloven.

Især finder man Anledning til at udtale Tilfredshed med de foreslaaede skærpede Bestemmelser om Tilsyn, idet de Beskyttelsesbestemmelser, der er i den nuværende Lærlingelov, ofte bliver virkningsløse, fordi der mangler Tilsyn; Lærlingenes Afhængighedsforhold til Principalen gør det nemlig vanskeligt for dem eller deres Forældre at paatale Overgreb.

Kongressen tager bestemt Afstand fra Kravet om en særlig Lærlingelov for Handelen, da der i § 2 er taget al rimelig Hensyn til Principalernes Ønsker om Særforhold for de umyndige, der uddannes ved Specialarbejde i Forretninger eller paa Kontorer.«

Paa Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde, der fandt Sted Tirsdag den 22. September, blev stillet efterfølgende Forslag til Udtalelse, der tiltraadtes af Hovedbestyrelsen:

»Delegeretmødet i Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse i Danmark i Aarhus September 1925 udtaler overfor Regeringen sit Krav om, at der til Beskyttelse overfor Fagets Medlemmer gennem Lovgivningsmagten skabes en Bom mod den Udbytning, vore Standsfæller er udsat for af de private Engageringsbureauer derved, at al privat Engageringsvirksomhed vedrørende Handels- og Kontormedhjælpere forbydes ved Lov.«

Ogsaa denne Resolution vedtoges enstemmigt.

Resolutionerne er tilstillet Regeringen og indbragt i Folketinget af Gustav Pedersen.

Forbundets 25 Aars Jubilæum.

Festlighederne i Aarhus.

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds 25 Aars Jubilæumsdag den 23. September blev en mindeværdig Begivenhed, stilfuld og festlig, vor Organisation fuldt ud værdig.

Den festlige Stemning blev i særlig Grad forøget derved, at Jubilæet dannede Afslutningen paa Forbundets Kongres, hvorved der i højere Grad, end det ellers vilde have været muligt, blev Lejlighed for Afdelingernes Tillidsmænd til at deltage i Jubilæumsfestlighederne, der derved paa ønskværdig Maade fik en mere omfattende Karaktér.

Jubilæet afholdtes paa selve Stiftelsesdagen og i den selvsamme By, hvor Grundstenen for 25 Aar siden blev nedlagt til den nuværende stolte Organisationsbygning.

Dagen indledtes med Nedlæggelsen af en Krans paa den jyske Medhjælperbevægelses Førstemand, Stifteren af Aarhus Afdeling, vor skattede, afdøde Kollega Vald. Pedersens Grav paa Nordre Kirkegaard.

Her samledes ved 9-Tiden ca. 50 Kolleger, fortrinsvis Vald. Pedersens Venner samt Hovedbestyrelsens Medlemmer, og i Overværelse af Vald. Pedersens Enke, Fru Jane Pedersen, lagde Forretningsfører Jens Johansen Kransen paa Graven, idet han paa Organisationens Vegne udtalte, at man paa denne Dag følte Trang til at mindes Vald. Pedersens Gerning, som han udførte med saa stor Utrættelighed, at den kan staa som Mønster for andre.

Alle, der kendte Vald. Pedersen, véd, at hans Arbejde gik ud paa at sammensvejse de forskellige Anskuelser til Held for et godt Resultat. Et lyst Syn skulde der til for at opnaa den Enighed, der gav sig Udtryk i Centralorganisationen, men Vald. Pedersen ejede ogsaa et saadant, og han gav ikke op.

Vi samles nu her for at give vore Følelser overfor Vald. Pedersen et synligt Udtryk. Vi takker ham for hans Indsats i Organisationens Arbejde. Vi ærer hans Minde, og hans Navn vil stedse forblive levende blandt os, saa længe Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund bestaar.

Fru Vald. Pedersen takkede for den udviste Opmærksomhed, og kort efter skiltes Forsamlingen.

Receptionen.

Kl. 11 fandt der en Reception Sted i Østergades Forsamlingsbygning, hvor Hovedbestyrelsen tog imod de mange Gratulanter, der efterhaanden indfandt sig.

Paa en Række ældre og yngre Medlemmers Vegne overrakte Redaktør Martin Pedersen (Pmd.), Nykøbing F., en dekorativ Pokal af drevet Sølv, indgraveret med Forbundets Bomærke og med Ordene:

1900 — 23. September — 1925.
Fra gamle Venner og Medarbejdere.

Sølvpokalen var ledsaget af en kaligraferet Adresse af følgende Ordlyd:

Til

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund.

Paa 25 Aars Dagen for Forbundets Stiftelse under Navnet Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger føler vi Trang til at bringe Forbundet vor Lykønskning og udtale vore bedste Ønsker for en Fremtid, der kan og skal bygges paa de forløbne Aar.

Vi er alle gamle Medarbejdere inden for Organisationens Tjeneste og har altid haft det Maal for Øje, at Arbejdet skulde tjene til Højnelse af Handels- og Kontormedhjælpernes økonomiske Kaar, og vor Deltagelse har for hver af os været dikteret af Lysten til at arbejde fremad mod det fælles Maal »Gennemførelsen af Organisationens Program«, fordi vi i den fasttømrede og maalbevidste Organisation saa den eneste Faktor, der var i Stand til at løse de Opgaver, som den enkelte naturnødvendigt maatte lade ligge, men som Tiden og Standens Vel krævede løst.

Vor Deltagelse i Arbejdet staar for hver af os som et smukt og rigt Minde fra vor Ungdomstid, hvor Venskabs- og Kammeratskabsbaand knyttedes, Minder, som ingen af os vilde undvære, og derfor udtaler vi da ogsaa paa Jubilæumsdagen vort oprigtige Haab om, at der inden for Forbundets Rammer altid maa findes Mænd og Kvinder, som besjælede af Troen paa en Fremtid vil fortsætte det Arbejde, der af mange uegennyttigt er udført gennem Aarene, til Held og Gavn for deres Standsfæller og saaledes være med til at bringe de smaa Ofre, som sammenlagt kan drage Sejren hjem. Meget er naaet i de forløbne 25 Aar, men endnu mere er der tilbage at arbejde for.

Uden Arbejde og Kamp intet Resultat.
Maalet er Arbejdet og Kampen værd!

Den 23. September 1925.

A. Andreasen.	*A. C. Alsøe.*	*Johanne Andersen.*
Søren Andersen.	*Beermann.*	*Johanne Berg.*
Chr. Bjørslev.	*Willy Carlsen.*	*Niels Kristensen.*
A. Elvig.	*L. Godsted.*	*C. Hammer.*
Ejnar Hansen.	*H. P. Hansen, jr.*	*Johs. Hansen.*
Th. Hansen.	*C. Hansen-Møller.*	*H. Hein.*
Anna Hindby.	*A. Ipsen.*	*J. C. Irlund.*
Vilh. Jacobsen.	*Axel Jensen.*	*H. P. Jensen.*
Johs. Jensen.	*Axel Juhl.*	*Niels Jørgensen.*
Carl Knudsen.	*C. C. Knudsen.*	*Aage S. Leth.*
Alvin Lorentzen.	*Michael Nielsen.*	*N. C. Nielsen.*
P. Nørgaard.	*Gustav Pedersen.*	*Harald Pedersen.*
Martin Pedersen.	*Viggo Pedersen.*	*Johs. Petersen.*
Robert Petersen.	*Carl Poulsen.*	*S. Rosendal.*
E. S. Schibler.	*Johs. Sjælland.*	*Chr. Skjolding.*

Agnes Stagis. *Sten Vandborg.*
S. West. *Peter Wraae.*

Som Ordfører for Repræsentantskabets Medlemmer og Revisorerne gratulerede Th. Hansen, Aalborg, i en smuk Tale Forbundet, idet han overrakte en pragtfuld Blomsterdekoration. Paa de kvindelige Kongresdeltageres Vegne overrakte Frk. Spenner, København, en Buket med 25 røde og hvide Roser.

Forbundets tidligere Formand Åge Hyllested mødte med en Keramikskaal med Frugter, medens Otto Urban, Berlin, overbragte Internationaler Bund der Privatangestelltens Lykønskning, ledsaget af en kæmpemæssig Blomsterkurv med blodrøde Georginer.

Dansk Farmacevtforening var repræsenteret ved sin Formand O. Funch Petersen, der i smukke Ord lykønskede Forbundet og overleverede en sleben Krystalopsats med Nelliker. Fra Personalet i Hovedstadens Brugsforening overbragtes en Tin-Cigarkasse, og fra Fællesforeningens Fællesklub ligeledes en Krystalopsats med Blomster.

Saa mødte Formanden for Broderorganisationerne i Sverrig, Norge og Finland, J. A. Lundgren, O. M. O. Moi og Arthur Hellman frem, og idet de overbragte deres Forbunds Hilsen og Lykønskning, overrakte de hver især Jens Johansen et Miniaturflag paa Sølvfod, symboliserende de øvrige skandinaviske Organisationer.

Lokalerne fyldtes efterhaanden til Trængsel af talrige Gratulanter, blandt hvilke vi udenfor Medlemmernes Kreds nævner: Nationalbankdirektør Oluf Bech, Næstformanden i De samvirkende Fagforbund Vilh. Nygaard, Formanden for Arbejdernes Fællesorganisation i Aarhus Marthin Pedersen, I. B. P.s Generalsekretær G. J. A. Smit jr., og Sekretær Spickman, Amsterdam, Politibetjent Frk. Johanne Berg, Aarhus, Formand for Oslo Fællesforening Alb. Raaen, Overretssagfører Ejnar Hansen, København, Bryggeribestyrer Hall-Jensen, Køge, Styrelsesmedlem i Sv. Handelsarbetareförbundet J. M. Göranson, Malmø, samt af ældre Medlemmer Niels Kristensen, København, Johs. Sjælland, Aarhus, Frk. Johanne Andersen, København, Anger Ipsen, Hjørring, Robert Petersen, Fredericia, H. P. Hansen, jr., København, Carl Knudsen, Aarhus, C. Hansen-Møller, København, Aage S. Leth, Aarhus, Alvin Lorentzen, Aarhus, C. Hammer, København, Johs. Petersen, Aarhus, og Peder Nørgaard, København.

Bestandig strømmede det ind med Foræringer, og Lokalerne omdannedes efterhaanden til en Blomsterhave. Blomsterdekorationer foruden de allerede nævnte overraktes fra de Kongresdelegerede fra Aarhus (Blomsterkurv), Sæbe- og Parfumeriafdelingen i København (røde Roser), Esbjerg Afdeling (Blomsterkurv), Cigar- og Tobaksmedhjælperafdelingen i København (Blomsterkurv), Manufakturafd. i København (Blomsterkurv), Horsens Afdeling (Nelliker), Vejer-, Afskriver- og Speditionsmedhj.-Afd. i Køben. (Blomsterkurv), Københavns Kolonialafd., Willy Carlsen, København (Blegrøde Roser), Maskinskrivningsbureauet »Merkur«, Fru Jane Pedersen, Sekretær Harald Heie, Restauratør Elmer, Aarhus, Sagførerne H. A. Dahl og N. Bjøreng, Aarhus, Arbejdernes Landsbank, København (Blomsterkurv) og Jul. Kysters Eftf., Aarhus. Fra Personalet paa Københavns Afdelings Kontor overraktes en Mappe med kaligraferet Adresse, og fra Bogtrykker Anton M. Jensen, København, en Lædermappe med Lykønskning.

Efter et Par Timers Forløb forlod de sidste Gratulanter Forsamlingsbygningen, og en stor Del af Medlemmerne benyttede sig af Lejligheden til under elskværdigt Førerskab af Hr. Translatør Peter Holm at bese de gamles By og Borgmestergaarden, der er indrettet som Museum.

Festen.

Den egentlige Jubilæumsfest, der ligeledes holdtes i Østergades Forsamlingsbygning, tog sin Begyndelse Kl. 5½. Paa dette Tidspunkt samledes de ca. 300 Deltagere til Jubilæumsmiddagen i den festligt smykkede Sal, hvor Afdelingernes Bannere vajede Side om Side med inden- og udenlandske Flagdekorationer. Bordene var smukt pyntede med Blomster og i Eftermiddagens Løb var alle Gaverne blevet anbragt i Salen.

Under Tonerne til Medhjælpermarchen indtog Gæsterne deres Pladser ved Bordene. Ved Fisken bød Forretningsfører Jens Johansen, der førte Ministeriets Repræsentant, Fuldmægtig Grev Moltke, og Internationaler Bunds Formand Otto Urban til Bords, paa Hovedbestyrelsens Vegne Deltagerne Velkommen.

Dernæst fremsagde Peter Wraae en af ham til Dagen forfattet Prolog, der gav et Udsyn over Handelens Udvikling fra Købmandsfolket Fønikerne stævnede ud over Verden og op til vor Tid, hvor Medhjælperspørgsmaalet er blevet brændende, men hvor ogsaa Organisationen udøver sit Arbejde for Standens Fremgang.

Og efter at Forsamlingen i Korpartiet havde frembaaret en Tak til Forbundets for dets Arbejde, sluttede Prologen:

Der handles og der tinges
med stort og smaat i Danmarks Land,
og Overskudet bringes
til Banken af hver Handelsmand.
Men de, der sled ved Pult og Disk og derved
fik Kassen fuld,
blev ej delagtig i
det røde Guld.

De lange Arbejdsdage,
hvor Ryg blev krum og Foden træt,
fik Svend og Dreng at smage
for liden Løn og Kost-Diæt.
— — —
Da trængte gennem Ruden ind en Straale
af Solens Skin
og gød fornyet Kraft
i Sjælen ind.

Forkuet Svend ej tager
sin Dont med frisk og godt Humør,
og sure Miner jager
blot Kunden væk fra Købmands Dør.
— — —
For lyse Kaar et kvart Aarhundreds Arbejd'
i Dag er lagt.
Ved enigt Sammenhold
er frem det bragt.

Alt strømmer! Tiden rinder.
Hold fast ved det, I én Gang vandt.
Staa sammen! Og I binder
til Fremtid Vej, som Fortid fandt.
Hold højt i Ære Sammenholdets Styrke.
Da gryer Dag
og Friheds Straaler naar
vort gamle Fag.

Prologen modtoges med stærkt Bifald, hvorefter Gustav Pedersen talte for Forbundet og som Gave fra samtlige Afdelinger overrakte to store, smukke Vaser med danske Landskaber udført af Den kgl. Porcellænsfabrik, samt en kaligraferet Adresse i kunstnerisk udført Ramme.

Adressen havde følgende Ordlyd:

Til

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund.

Paa denne Højtidsdag, hvor Forbundet fejrer sit 25 Aars Jubilæum, bringer vi vor Hyldest og Tak for Arbejdet til Gavn for dansk Medhjælperbevægelse.

Under Forbundets Førerskab har danske Medhjælpere i det svundne Kvartsekel kæmpet sig frem fra et upaaagtet Fag til en Stand, der nyder offentlig Anerkendelse og Respekt.

Ved Forbundets Arbejde har danske Medhjælpere naaet de største af alle Kulturgoder: Organisationsret og Medbestemmelsesret.

Derfor bringer vi i Dag vor Lykønskning, og vi giver i denne Højtidsstund vort ubrydelige Løfte om, fortsat med al vor Energi under Forbundets Førerskab at arbejde for dansk Medhjælperbevægelses Fremgang.

Aarhus, den 23. September 1925.

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds Afdelinger i

(Navnene)

Forretningsføreren takkede for den kostbare Gave og talte dernæst for Veteranerne, idet han mindedes afdøde Vald. Pedersen og Forbundets Stifter Axel Gundel, der desværre ikke kunde være nærværende, men som sikkert var til Stede i Tankerne. Forretningsføreren rettede en særlig Tak til de fire tilstedeværende Veteraner A. Ipsen, Åge Hyllested, N. Kristensen og Th. Hansen, der havde været med paa Delegeretmødet for 25 Aar siden, og overrakte dem som Erindring et i Hellæder indbundet Eksemplar af Forbundets Festskrift.

Dernæst afholdtes en lang Række Taler. Peder Nørgaard talte paa dansk og tysk for de udenlandske Gæster, Jens

Johansen rettede en Tak til Ministeriets Repræsentant for hans Nærværelse, og Viggo Pedersen talte for Gæsterne fra andre udenlandske Organisationer samt for Forbundets »Retshjælp«, adresseret til Overretssagfører Ejnar Hansen.

Martin Pedersen fremførte paany en Hilsen og Lykønskning fra de gamle Medlemmer, medens Svend Rosendal talte for en Række velfortjente Kolleger.

Johs. Sjælland rettede i en varmfølt Tale en Tak til Fru Jens Johansen, der for Organisationens Skyld ofte maatte give Afkald paa sin Mand, og overrakte til Slut Fru Johansen en smuk Buket blegrøde Roser.

Hovedkasserer Julius Hansen talte for Afdelingerne og adresserede Forbundets Tak til Værtsafdelingen Aarhus. Peter Wraae holdt en vittig og med Bifald modtaget Tale for Pressen, medens Frk. Johanne Andersen lagde paa Sinde, at Organisationen ogsaa stræber mod den aandelige Udvikling.

Som Foræring fra Hovedkontorets Personale overrakte Harald Heie en af Den kgl. Porcellænsfabrik udført original Platte med Forbundets Bomærke. Grev Moltke takkede i en formfuldendt Tale paa Ministeriets Vegne for Indbydelsen og udtalte en Hyldest til Jens Johansen, som han ved flere Lejligheder havde samarbejdet med.

Fremdeles talte O. Funch Petersen, der takkede for Samarbejdet mellem Forbundet og Dansk Farmacevtforening, samt af de udenlandske Gæster Otto Urban, G. J. A. Smit jr., O. M. O. Moi, J. A. Lundgren og Arthur Hellman, der oplæste en paa dansk i det finske Forbunds Medlemsblad optaget Lykønskningsartikel.

Vilh. Nygaard holdt en særdeles vittig Tale for til sidst, som han sagde, at dryppe en Draabe Malurt i ved som sin Mening at udtale, at Forbundet burde tilhøre De samvirkende Fagforbund.

Redaktør Digmann Therkildsen, Silkeborg, omtalte i begejstrede Vendinger Forbundets Festskrift og adresserede en til Forfatterne rettet Tak til Harald Heie.

Talernes Række afsluttedes af Veteranerne Th. Hansen og A. Ipsen, der i begejstrede Ord hyldede Organisationen og manede til Sammenhold og Trofasthed mod Sagen.

Ind mellem Talerne blev afsunget dels Medhjælpermarchen og »Fremad det lyder —« samt nogle til Lejligheder forfattede Sange, hvoraf en humoristisk Sang, camoufleret som »Katalog over Jubilæumsudstillingen i Aarhus den 23. September 1925« gjorde formidabel Lykke. Sangens Karakter vil fremgaa af et enkelt Vers:

Ved dette Jubilæum
vi har en særlig Attraktion,
aa ja, aa ja, aa ja, og Singsalia.
Et lille, fint Museum
med mangen god Akkvisition,
aa ja, aa ja, aa ja, og Singsalia.
I Montre Nr. 17 findes Jens Johansens Skæg,
en Gang det gav ham Præg
af modent Overlæg.
Paa mange Rejser fik han slebet af sin ru Facon,
Paris ham gjorde til en helt »vieux garcon«.

Det siger sig selv, at vores allesammens Peter (Wraae) var Fader til dette Mesterværk.

Klokken var paa dette Tidspunkt blevet hen imod 11, og der maatte siges Stop, endskønt endnu mange af Deltagerne havde ønsket at faa Ordet.

Kaffen blev indtaget i Lokalerne saavel ovenpaa som underneden. Hele Bygningen stod til Raadighed for Deltagerne, og gamle Venner og Bekendte fra tidligere Dage fandt straks hverandre. Gamle Minder blev genopfrisket, hele Felttoget blev gjort om igen — i Erindringen. Imedens ryddedes den store Sal. Allerede Kl. 9 var Dansen, hvortil der var gratis Adgang for alle Medlemmer, begyndt i den lille Sal. Nu tog man ogsaa fat ovenpaa, og Dansen gik lystigt i begge Salene til Kl. 3.

Ved Kaffen oplæstes de mangfoldige indløbne Telegrammer og Lykønskninger, hvoraf Telegram fra Axel Gundel modtoges med hjerteligt Bifald. Forretningsføreren udbad sig Tilladelse til at sende en telegrafisk Genhilsen fra Festen. Iøvrigt indløb telegrafiske og skriftlige Lykønskninger fra Danske Musikeres Landsforbund, Smede- og Maskinarbejdernes Fagforening i Aarhus, Snedkerforbundet i Danmark, Foreningen af Arbejdsledere i Danmark, Dansk Postforbund, Teknisk Landsforbund, Dansk Brolæggerforbund, Landarbejderforbundet, Svenska Handelsarbetareförbundet og dette Forbunds Afd. 5, Landskrona, Oslo Handels- og Kontorfunktionærers Fællesorganisation, Norges Handelsfunktionærers Forbund, Manufakturfunktionærernes Forening i Oslo, Københavns Belysningsvæsen, Arbejdernes Bogførings- og Revisionsinstitut, Arbejdernes Landsbank, Bog- og Papirhandelen »Fremad«, Hovedstadens Brugsforening, Foreningen af Frihavnsfunktionærer, Dansk Textil Unions Principal-Afdeling, Alexandra Dolberg, Silkeborg, Axel Juhl, Karl Hintz og E. S. Schibler, København, M. C. Falk, Aarhus, Viggo Ludvigsen, N. Sundby, S. Svendsen, Aarhus, P. Th. Petersen, Horsens, Alfred Jacobsen, Esbjerg, Aage Vinther, Aarhus, Aage Alsøe, Købehn., Th. Nielsen, Aarhus, Kæmner Brandi, Frederiksværk, Chr. Madsen, Sæby, Forstander Paludan Brøndsted (Købmandshvile), Viggo og Helene Petersen, Holte, Pastor Johs. Fog. Petersen, Vaalse, Robert Klein, Prag, Boghandler Karl Thorstensen, Lillestrøm (Norge), N. Ekenberg, Aarhus, Vilhelm Hansen, Købehn., Chr. J. Hendil, Odense, Anina Hessner Københ., Axel L. Lorentzen, Kolding, J. C. Lund, Københ., Helmer Olsen, Ejstrupholm, Chr. Skjolding, Københ., Louise Bjørner, Charlottenlund, A. Hansen og L. P. Larsen, Nakskov, Søren Møller Fredericia, Adolph Nielsen, Ringkøbing, Kontorchef H. Sveistrup, Birkerød, Carl Poulsen og Osvald Hansen, Københ., Klubben »Hector« og Klubben »Højbro« (C. Olesen), Københ. F. D. B.s Klub, Klubben »Atco« (Amerik. Tobacco Co.), Københ. samt Afdelingerne Herning, Rudkøbing, Horsens, Aalborg-Nørresundby, Mariager, Thisted, Hjørring, Kolding, Tønder, Grenaa, Esbjerg, Skive, Korsør, Sønderborg, Nyborg, Sakskøbing, Ringkøbing, Storehedinge og Frederikshavn.

Først sent paa Natten sluttede Festen, der helt igennem var præget af den bedste Stemning. Uforglemmelig blev denne straalende Afslutning paa Forbundets første Kvartsekel for Deltagerne. Mangfoldige og hjertelige var de Ønsker for Forbundets Fremtid, der udtaltes ved denne Lejlighed, og det tør da forventes som det haabes, at Forbundet i de kommende Aar maa faa Held til at løse endnu flere af sine Opgaver og føre Medhjælperbevægelsen yderligere fremad mod lysere og lykkeligere Kaar. Herpaa blev Haandslag givet den 23. September 1925.

International Medhjælperkongres

i Københavh.

Internationaler Bund der Privatangestellten afholdt sin 2. ordinære Kongres i København i Dagene 27.—30. Septbr. I de to forudgaaende Dage havde Hovedbestyrelsen været samlet til Møde for at tilrettelægge Kongressen og behandle de foreliggende Spørgsmaal.

Kongressens Aabningsmøde fandt Sted i Nimbs Selskabslokaler. Internationales Formand Otto Urban bød Forsamlingen, der talte ca. 70 Deltagere og Gæster, Velkommen, hvorefter Musikken intonerede »Internationale«, der paahørtes staaende. Jens Johansen bød Velkommen til Danmark og København, hvorefter Statsminister Th. Stauning aabnede Kongressen med paa dansk og tysk at udtale, at han med Glæde havde modtaget den ærefulde Anmodning om at byde Repræsentanter for Europas Handelsmedhjælpere Velkommen til Danmark.

Det er en god national Gerning at bidrage til at knytte internationale Forbindelser, og det Fredsarbejde, Kongressen skal udføre, er et af Midlerne til at forhindre katastrofale Stridigheder mellem Folkene. Jeg føler en særlig Glæde ved, at Organisationen vil holde Kongres i Danmark. Vi har ganske vist ikke store og mærkelige Ting at vise frem, men vi har en stærk socialdemokratisk Arbejderbevægelse, der i mange Aar har haft Flertal i Københavns Borgerrepræsentation og nu bærer Landets Regering.

Det er mit Haab, at Kongressens Arbejde maa bidrage til en stadig intimere Samling af Handelsmedhjælperne og afklare deres Stilling, som ikke altid har staaet den enkelte Medhjælper bevidst, og blive et betydningsfuldt Skridt til Udbygning af Handelsmedhjælpernes organisatoriske Bevægelse. En Forstaaelse mellem Haandens og Aandens Arbejdere er nødvendig for Udviklingen af fælles Interesser. Lykke og Fremskridt for de kommende Dages Forhandlinger.

Statsministerens Tale modtoges med begejstret Bifald.

Derefter talte en Del af de indbudte Gæster. Vilh. Nygaard takkede for Indbydelsen til De samv. Fagforbund, idet ogsaa han fremhævede Betydningen af Samarbejdet mellem alle udbyttede Arbejdere.

J. Oudegeest, Sekretær i Internationaler Gewerk-

schaftsbund, Amsterdam, talte om Internationales Opgave efter Krigen, og Sekretær J. J. de Roode bragte en Hilsen fra det internationale Arbejdsbureau i Genéve, idet han udtalte, at Handelsmedhjælperne længe har opfattet sig som staaende midt imellem Arbejdere og Arbejdsgivere, men dette Synspunkt lod sig ikke mere opretholde.

Endnu talte Aufhäuser, der er Formand for det tyske Afa Forbund (Allgemeiner freier Angestelltenverband) og Dr. Rager fra det østrigske Handelskammer, hvorefter Formanden takkede for Hilsenerne. Aabningen afsluttedes med, at Musiken spillede Socialisternes Marsch.

BERETNINGEN.

Generalsekretær G. J. A. Smit jr., Amsterdam, aflagde Beretning om Sekretariatets Virksomhed, idet han henviste til den trykte Beretning.

Det fremgik heraf, at Sekretariatet har udført et betydeligt Arbejde. Der er indsamlet og paany i bearbejdet Form udsendt Oplysninger angaaende Sociallovgivningen i de forskellige Lande, Sekretariatet har bragt enkelte Organisationer i Forbindelse med tilsvarende Forbund i andre Lande, og Bestræbelser var udfoldet for Sammenslutning, hvor der bestod ensartede Forbund indenfor samme Land. Et stort Arbejde var nedlagt for at faa Pasvæsenet indskrænket og afskaffet, og paa dette Omraade kunde der peges paa betydelige Resultater.

Medlemsantallet var nu ca. 800,000, fordelt i 42 Organisationer i 17 Lande. Overflytningsreglerne var tiltraadt af 11 Organisationer. Siden sidste Kongres er oprettet Faggrupper for Bankmedhjælpere og Teknikere.

Smit havde deltaget i adskillige Konferencer og Forhandlinger og var paa I. G. B.s Kongres i Wien blevet indvalgt i den internationale Centralorganisations Bestyrelse; med det Internationale Arbejdsbureau stod I. B. P. i godt Samarbejde.

Efter en kort Diskussion godkendtes Beretningen.

MEDLEMSFORHOLD.

Smit meddelte, at Hovedbestyrelsen havde vedtaget at optage det finske Forbund. Med Hensyn til det franske Teknikerforbund (Ustica) vedtog Kongressen, at det først kunde optages, naar det var tilsluttet De samv. Fagforbund i Frankrig.

Det vedtoges at nægte Optagelse af en kommunistisk Organisation i Rumænien, hvor der i Forvejen stod to Organisationer tilsluttet I. B. P., og dernæst behandledes Spørgsmaalet om Optagelse af det russiske Forbund.

Herom førtes en livlig Diskussion, i hvilken de engelske og belgiske Repræsentanter talte for Optagelse af det russiske Forbund, medens de øvrige Talere var imod dette. Mod Englændernes og Belgiernes Stemmer vedtoges derpaa en Resolution, hvori fastslaas, at en Organisation ikke samtidig kan være Medlem af to hinanden bekæmpende Fagforeningscentraler, hvorfor Organisationer tilhørende andre Fagcentraler end I. G. B., paa hvis Standpunkt I. B. P. staar, ikke kan optages.

Kongressen udtaler sig for Medhjælperbevægelsens Enhed, og udtaler derfor Forhaabningerne om, at Bestræbelserne paa at formaa det al-russiske Fagforeningsraad til at tilslutte sig I. G. B. maa lykkes, hvorefter Russerne uden yderligere Godkendelse vil blive optaget.

Til Slut vedtoges det at ekskludere det hollandske Forbund »Mercurius«, hvis det ikke inden 1. Januar opfyldte den tidligere tiltraadte Overenskomst om Sammenslutning med det andet hollandske Forbund »Allgemene Bond«.

FAGGRUPPER.

Otto Urban indledede Spørgsmaalet om Oprettelse af flere Faggrupper, hvorom der var stillet Forslag fra to østrigske Forbund, idet man ønskede oprettet Faggrupper for Forsikringsmedhjælpere og Handelsmedhjælpere, medens et andet Forslag gik ud paa at udvide Teknikergruppen til at omfatte Værkførere.

Herom førtes en meget langvarig Diskussion, der resulterede i Nedsættelsen af et Udvalg med den Opgave at finde en Løsning. Som Repræsentant for de nordiske Lande valgtes hertil Julius Hansen.

Udvalget foreslog senere, at Værkførerne skal tilhøre Teknikergruppen, der betegnes Tekniker- og Værkførergruppen. Man foreslog endvidere, at der, naar Internationales Bestyrelse anser det paakrævet, kan indkaldes til internationale Fagkonferencer, samt endelig, at I. B. P.s Hovedbestyrelse udvides med to Medlemmer. De to nye Pladser skal besættes af en østrigsk og en tysk Repræsentant.

Dette Forslag vedtoges.

SOCIALLOVGIVNINGEN.

G. J. A. Smit indledede om dette Spørgsmaal, hvorom der ligeledes førtes en livlig Diskussion. Til at udarbejde en Udtalelse nedsattes et Udvalg, hvoraf Arthur Hellman blev Medlem. Udvalget stillede følgende Resolution, der vedtoges:

»Den internationale Medhjælperbevægelse, som er Part af hele den internationale Arbejderbevægelse, har til Pligt i intimt Samarbejde med Arbejdernes Organisationer at kæmpe for en omfattende Beskyttelse af Arbejdskraften og for en Højnelse af Medhjælpernes sociale Stade.

Paa Vejen til den kapitalistiske Produktionsforms Afskaffelse vil det næste vigtige Skridt være Tilvejebringelse af vidtgaaende socialpolitisk Beskyttelse.

Kongressen opfordrer de fra alle Lande tilsluttede Forbund til fremdeles at kæmpe energisk for en Forbedring af de bestaaende socialpolitiske Beskyttelseslove. Herved maa man først og fremmest tilstræbe, at de i enkelte Lande bestaaende gunstige Lovbestemmelser ogsaa gennemføres i deres eget Land.

Kongressen henviser til de gode Resultater, man har opnaaet i Lande med en særlig Medhjælperlovgivning og anbefaler de tilsluttede Organisationer at drage Nytte af de indvundne Erfaringer.

Det internationale Sekretariat opfordres til at fremskaffe Oplysninger om, hvorledes den sociale Lovbeskyttelse er for Medhjælperne i de forskellige Lande.

I Tiden indtil den næste internationale Kongres undersøger I. B. P.s Bestyrelse Spørgsmaalet om, hvorledes man bedst og paa ensartet Maade i alle Lande kan føre Kampen for en Udvidelse af den sociale Lovgivning.«

INDUSTRIFORBUND.

Herom indledte Georges Buisson, Frankrig, hvorefter et Udvalg blev nedsat til at beskæftige sig med Sagen. Heri fik J. A. Lundgren, Sverige, Sæde.

Udvalget forelagde en Resolution, hvori Kongressen udtaler, at det maa anses for en Nødvendighed, at man finder den Organisationsform, som er egnet til at samle det største Antal Medhjælpere i Forbund paa Klassekampens Grund. Kongressen konstaterer paa Grundlag af de indhøstede Erfaringer, at særlige Medhjælperorganisationer i en Række Lande har været bedst egnet hertil, og modsætter sig derfor Bestræbelserne fra visse Industriforbunds Side paa mod Medhjælpernes egen fri Vilje at drage dem ind i Industriorganisationer. Sluttelig opfordrer Kongressen indtrængende Medhjælperorganisationerne til at føre deres Kamp i fuldkommen Solidaritet med de øvrige Arbejdere. — Resolutionen vedtoges.

8-TIMERSDAGEN.

J. Hallsworth talte om dette Emne og foreslog følgende Resolution:

»Denne Kongres, som repræsenterer 800,000 organiserede Medhjælpere, kræver, at Lovbestemmelser om en 8-Timersdag i de forskellige Lande omfatter baade Medhjælpere og Arbejdere. Kongressen erklærer derfor, at Washington-Konventionen om 8-Timersdagen bør ratificeres af alle Nationer, ogsaa af saadanne, der ikke har deltaget i Konferencen i Washington i 1919. Samtidig dermed skal der fastsættes Lovbestemmelser, som tilsikrer alle Kategorier af Medhjælpere en Maksimalarbejdsdag af 8 Timer og en Maksimalarbejdsuge af 48 Timer. I Lande, hvor Arbejdstiden for Medhjælperne enten igennem faglige Overenskomster eller grundet paa Sædvane er kortere end 8 Timer daglig resp. 48 Timer ugentlig, skal denne kortere Arbejdstid fastsættes som lovlig Maksimum for disse Lande.«

I Diskussionen herom deltog bl. a. O. M. O. Moi, Norge. Resolutionen vedtoges.

LIGE SOCIALE RETTIGHEDER FOR INDFØDTE OG UDLÆNDINGE.

R. Klein holdt Foredrag om dette Emne og stillede en Resolution, hvori Kongressen paalægger I. B. P.s Medlemmer

at virke for Gennemførelsen af Medhjælperorganisationens Krav om Opholdsfrihed og Bevægelsesfrihed først nationalt, siden internationalt, idet man dog under Kriseforhold indrømmer Ret til at kræve nødvendige Foranstaltninger for at hindre Tilstrømning.

Kongressen opfordrer iøvrigt til at virke for Produktionslivets Demokratisering gennem Indførelse af Bedriftsraad og Tillidsmandsinstitutionen samt at der arbejdes hen imod Afvigen fra den nuværende Beskyttelsespolitik.

Endvidere at der arbejdes for Pastvangens Afskaffelse og som Overgang Afskaffelse af Pasvisering, samt Simplificering af Toldkontrollen og Ophævelse af særlige Skatter, Afgifter og Anmeldelser til Politiet, naar disse Forskrifter kun gælder Udlændinge.

Kongressen kræver gennemført Ligeberettigelse paa det økonomiske, socialpolitiske og kulturelle Omraade, og tilstræber en ensartet international Lovgivning.

Kongressen kræver desuden, at Internationales Medlemmer, der tager Ophold i et fremmed Land, straks tilmelder sig derværende Medhjælper-Fagforening, og udtaler Ønskeligheden af, at alle Forbund tiltræder Overflytningsoverenskomsten.

Kongressen opfordrer Sekretariatet til at virke for, at Hensyn tages til Medhjælperne ved Afslutning af internationale Konventioner og Overenskomster, og kræver sluttelig af det internationale Sekretariat, at det forbereder en international Arbejdsanvisning for Medhjælperne samt periodisk konstaterer Arbejdsløshedstallet, for om muligt paa et velegnet Tidspunkt at muliggøre Udvandring af arbejdsløse Aandsarbejdere, idet Sekretariatet med dette for Øje opretter en Informationstjeneste over de økonomiske og sociale Tilstande i de forskellige Stater.

Resolutionen vedtoges.

ORGANISERINGEN AF HANDELSREJSENDE.

Ogsaa dette Spørgsmaal blev indledet af Robert Klein, hvis Resolution herom ligeledes vedtoges.

Resolutionen anbefaler at have Opmærksomheden henvendt paa Organiseringen af Handelsrejsende og Agenter, idet man anser det nødvendigt at oprette Branchegrupper eller særlige Udvalg for disse.

I Resolutionen opfordres Internationales Hovedbestyrelse til paa et passende Tidspunkt at indkalde til en international Konference for Handelsrejsende og Agenter, ligesom Kongressen bemyndiger Hovedbestyrelsen til at danne en Faggruppe af Handelsrejsende og Agenter, saafremt dette bliver en Nødvendighed.

FINANSER OG VALG.

Medens Kontingentet paa første Kongres blev fastsat uensartet af Hensyn til de valutasvage Lande, hvilket har bevirket, at Hovedbestyrelsen flere Gange har maattet foretage Ændringer i Satserne, besluttedes det nu fra 1. Januar 1926 at fastsætte et Enhedskontingent af 25 hollandske Gylden aarligt pr. 1000 Medlemmer. Forbund, der for 1925 har betalt mindre end 25 holl. Gylden, skal efterbetale Differencen.

Derefter foretoges Valg af Bestyrelse. Til Generalsekretær genvalgtes G. J. A. Smit jr., Amsterdam. Efter Forslag af J. Jagger, England, genvalgtes de afgaaende Medlemmer af Hovedbestyrelsen: Otto Urban, Berlin, Georges Buisson, Paris, J. Hallsworth, Manchester, Jens Johansen, København, Robert Klein, Prag, H. Allina, Wien, O. Schweitzer, Berlin. I Henhold til Beslutningen om Udvidelse af Hovedbestyrelsen med 2 Medlemmer nyvalgtes Karl Pick, Østrig, og H. Buschmann, Düsseldorff.

Det vedtoges desuden at vælge to Revisorer til at gennemgaa samtlige Regnskaber. Hertil valgtes C. W. Jakobsen (Holland) og Van de Plas (Belgien).

INDKOMNE FORSLAG.

Et Forslag om at benytte Esperanto ved Internationales Forhandlinger og Publikationer henvistes til Bestyrelsen til nærmere Overvejelse.

Følgende af de østrigske Delegerede foreslaaede Resolution angaaende Arbejdsløsheden vedtoges:

»Forstyrrelserne i Produktionen og Handelssamkvemmet, som er en direkte Følge af Krigen og det kapitalistiske Systems Evneløshed, indvirker først og fremmest skadelig paa Medhjælpernes Levevilkaar. I en endnu højere Grad end de manuelle Arbejdere lider Medhjælperne under Verdenskrisen. Selv i Lande med en fremskreden Sociallovgivning kan man konstatere en uhyre Forringelse af Medhjælpernes Kaar, som frem for alt kendetegnes af en stigende og omfattende Arbejdsløshed.

Den kapitalistiske Konkurrence, der fører til en overdreven Protektionisme; Afspærringsregler imod Indvandringen af udenlandsk Arbejdskraft; at udspille indenlandske og udenlandske Arbejdskræfter imod hinanden; alt dette er Forhold, der bidrager til en Forøgelse af Arbejdsløsheden iblandt Medhjælperne.

Idet Kongressen udtaler sin Sympati for den kapitalistiske Produktionsforms Ofre, udtaler den:

1) at enhver Stat har Pligt til indenfor sit eget Omraade under Samarbejdet med Fagforeningerne at regulere Arbejdsmarkedet, samt ved Lov at tilsikre de Arbejdsløse en saadan Hjælp, at de under hele Arbejdsløshedsperioden er i Stand til at opretholde deres Eksistens. Til denne Forsikring skal Staten i passende Udstrækning tilskyde offentlige Midler. Særlige Understøttelsesforanstaltninger maa træffes for gamle Medhjælpere, der gaar ledige.

2) I alle Lande er det en Nødvendighed, at man fuldstændig gaar bort fra den protektionistiske Handelspolitiks skæbnesvangre Metoder.

3) Kongressen venter af de Medhjælperinternationale tilsluttede Forbund, at de, for at faa gennemført ovennævnte Krav, lægger tilstrækkeligt Pres paa deres Lands Regering og Lovgivningsmagt, og at de med hele deres Styrke og Indflydelse støtter alle Aktioner, der i saa Henseende foretages i et Land.«

Dermed var Kongressens Dagsorden udtømt, og Formanden Otto Urban afsluttede Kongressen Onsdag den 30. September Kl. 2 med en Tak til de Delegerede og den danske Organisation, samt med Ønsket om godt Resultat af Kongressen. Til Slut afsang Forsamlingen første Vers af »Internationale«, hvorefter Kongressen, der for Arbejdsmødernes Vedkommende havde været holdt i Studenterforeningen, erklæredes for sluttet.

Torsdag og Fredag afholdtes Kongresser i Faggrupperne, der som Formænd genvalgte henholdsvis H. Allina for Bankgruppen og O. Schweitzer for Tekniker og Værkførergruppen.

* * *

Kongressens Delegerede var Søndag Aften den 27. Septbr. Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds Gæster ved en Middag i Nimbs Selskabslokaler, hvor der herskede en yderst fornøjelig og kammeratlig Stemning.

En Mængde Taler blev holdt paa alle Sprog, og stor Lykke gjorde det, da »Internationale«, trykt paa fire Sprog, blev afsunget.

Til Underholdningen bidrog iøvrigt Koncertsangerinden, Fru Ella Florens, hvis Repertoire spænder over Sange paa de fleste europæiske Sprog. Fruen glædede Forsamlingen med Sange paa Svensk, Fransk, Engelsk, Tysk, Dansk og Russisk, der modtoges med Jubel.

Den vellykkede Sammenkomst, ved hvilken Statsminister Stauning med Frue og Datter senere paa Aftenen kom til Stede, sluttede først sent.

Onsdag Eftermiddag efter Kongressens Afslutning foretog de Delegerede en Sejltur i Københavns Havn. Havnebestyrer Borg havde velvilligst stillet Damperen »Grane« til Disposition og under Vejledning af Ingeniørerne C. Jensen og C. Spangenberg gik Turen gennem Langebro ud i den nye Sydhavn og derefter tilbage under Knippelsbro ud til Frihavnen, hvorefter de begejstrede Deltagere landsattes ved Toldbodvej.

Kommunale Kontorfunktionærers Fællesklub.

SØNDAG den 16. August afholdt Kommunale Kontorfunktionærers Fællesklub ordinært Delegeretmøde med forudgaaende Bestyrelsesmøde i Arbejdernes Forsamlingsbygning i Aarhus.

Foruden Bestyrelsen var fremmødt 12 Delegerede, ligesom Forretningsfører Jens Johansen var til Stede.

Formanden, Fuldmægtig Vilh. Jacobsen, Aarhus, aflagde Beretning, hvoraf det fremgik, at Fællesklubben var i stadig Fremgang, idet der indenfor Beretningsperioden var tilsluttet flere Afdelinger.

Af Beretningen fremgik endvidere, at Fællesklubben har været vejledende i adskillige Tilfælde, hvor man ønskede at rejse Krav til Kommunerne om forbedrede Løn- og Arbejdsforhold, og at saadanne Krav i flere Byer var fremført og Overenskomst afsluttet med vort Forbund.

I Beretningsperioden har der været afholdt Møder for kommunale Kontorfunktionærer i flere fynske og jydske Byer paa Fællesklubbens Foranledning og med Formanden som Indleder.

Til Dirigent valgtes Victor Jensen, Horsens, og efter en indgaaende Diskussion, hvori deltog Jens Jensen, Aalborg, Rich. Jensen, Slagelse, Aage Jepsen, Vejle, Abildgaard, Aalborg, Maigaard, Nr. Sundby, Schjønning Rasmussen, Randers, S. Chr. Sørensen, Horsens, Th. Christensen, Nakskov, Jens Johansen og Formanden, godkendtes Beretningen enstemmigt.

Forskellige Lovændringer vedtoges, ligesom man indgaaende drøftede Agitationen i Fremtiden.

Til Formand genvalgtes Vilh. Jacobsen, Aarhus. Til Sekretær nyvalgtes Alfr. Jensen, Aarhus.

Til Bestyrelsen genvalgtes: Schjønning Rasmussen, Randers, Abildgaard, Aalborg, Aage Jepsen, Vejle, Victor Jensen, Horsens, og nyvalgtes: Th. Christensen, Nakskov. Til Suppleanter valgtes S. Chr. Sørensen, Horsens, og Rich. Jensen, Slagelse.

Til Mødested for næste Delegeretmøde valgtes Aalborg.

Foreningen af Arbejdsledere i Danmark.

En illoyal Organisation.

DER findes her i Landet en Sammenslutning, som kalder sig »Foreningen af Arbejdsledere i Danmark«, og denne Sammenslutning har jævnlig været i Krambolage med Fagforeningerne, fordi den væsentlig rekrutterer sine Medlemmer fra disse Forbund og i sin Agitation og Arbejdsmaade ikke altid holder sig indenfor de Gebeter, der maa anses forenelige med Loyalitet og Taktfuldhed overfor de Forbund, med hvilke Foreningen alligevel ønsker at staa paa Linie.

Kort sagt, »Foreningen af Arbeidsledere i Danmark« fører en Tilværelse lig den, Ludvig Holberg i »Peder Paars« skildrer med Ordene: »hver lever christeligt og nærer sig af Vrag«. En behagelig Tilværelse maaske, da det naturligvis er lettere at røve fra andre, end selv at gøre et Arbejde, men ikke tiltalende, navnlig ikke med de Midler og Fremgangsmaader, Foreningen bringer i Anvendelse.

»Foreningen af Arbeidsledere« maa siges at have sit naturlige Virkefelt paa det Omraade, som indkredses af Septemberforligets og vor Hovedoverenskomsts Bestemmelser om Arbejdsformænd og overordnede Funktionærer. Det drejer sig for vort Vedkommende om de i Hovedoverenskomstens § 4 nævnte Tilfælde, hvorom det hedder:

> » I Undtagelsestilfælde for de overordnede Medhjælperes Vedkommende, der leder og fordeler Arbejdet og i Forholdet overfor de øvrige Medhjælpere er Principalens Tillidsmænd, eller hvis Dispositionsret forpligter Firmaet i udstrakt Grad, eller hvis Hverv, fordi det har en særlig fortrolig Karakter, gør dem til Principalens Tillidsmænd, har Principalen Ret til at forlange, at saadanne Medhjælpere ikke skal være Medlemmer af Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund, saalænge de beklæder saadanne Stillinger.
>
> Med Hensyn til Forstaaelsen af sidstnævnte Bestemmelse har Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund Paataleret.«

Endskønt der her er trukket ganske snævre Grænser for, hvilke Kategorier af Medhjælpere, der maa betragtes som hørende til Arbejdsledernes Kreds, saa forsøger »Arbejdslederforeningen« ikke desto mindre at udvide Begrebet, saaledes at f. Eks. Forvaltere, som intet har med Ledelsen af andre Medhjælpere at gøre, kræves overflyttet til »Arbejdslederforeningen«, ja, man udstrækker end yderligere sine Fingre efter f. Eks. Bogholdere og saadanne Medhjælpergrupper, der decideret falder ind under vor Organisations Omraade.

Vi er i adskillige Tilfælde indgaaet paa at overflytte Medlemmer til »Arbejdslederforeningen«, hvor vi kunde erkende, at der forelaa et virkeligt Arbejdslederforhold i § 4's Forstand, selv om der ikke fra Principalside var stillet Fordring til Vedkommende om at udtræde af vort Forbund, hvilket er Forudsætningen for, at § 4's Bestemmelser træder i Funktion.

Følgen har imidlertid været, at Arbejdslederforeningen er blevet endnu mere glubsk og har foranstaltet en formelig Klapjagt paa vore Medlemmer for at faa dem overflyttet til sig, hvilket vi naturligvis har reageret imod.

Forskellige Forhandlinger har fundet Sted om hele Forholdet, men »Arbejdslederforeningen« har ikke villet opgive sine vidtgaaende Krav; man kaldte vort Forbund stædigt, fordi vi ikke godvillig fandt os i at blive frarøvet vore Medlemmer, og tilsidst antydede »Arbejdslederforeningen«, at naar vi ikke godvillig vilde lade vore Medlemmer overflytte, saa vilde man optage dem, selv om de var slettede af vort Forbund.

En Trusel af den Art kunde naturligvis ikke forandre vort Standpunkt, og vi kunde ikke i vor vildeste Fantasi tænke os den virkeliggjort, selv om den var fremsat af »Arbejdslederforeningen«, da det er en uskrevet Lov mellem alle Fagforbund ikke at optage Medlemmer, der har noget udestaaende med andre Organisationer.

Ikke desto mindre har »Arbejdslederforeningen« foretaget et saadant Skridt, som sætter en sort Plet paa Foreningen. Man har besluttet, at de »Arbejdsledere«, som vort Forbund nægter Overflytning til Foreningen, og som derfor udmelder sig af denne, kan blive optaget i »Arbeidslederforeningen«.

Dette vil med andre Ord sige, at »Arbejdslederforeningen« tiltager sig Eneretten til selv at afgøre, hvilke af vore Medlemmer, den anser for »Arbejdsledere« og ønsker at faa som Medlemmer, og saa spørges der ikke om, hvorvidt vi deler dette Synspunkt eller ej, nej, man optager under alle Forhold vedkommende, selv om han slettes af vort Forbund, der selvfølgelig ikke anerkender en saadan Udmeldelsesgrund.

En saadan Adfærd er i højeste Grad usømmelig og unfair, og den bliver det dobbelt, naar Forholdet er det, at »Arbejdslederforeningen« driver en hidsig Agitation blandt vore Medlemmer, som man vifter om Næsen med, at de er »Overordnede«, og derfor maa staa i de »Overordnede«s Forening, hvor Kontingentet er betydelig lavere o. s. v. o. s. v., alt sammen Forhold, der tjener til at forvirre Medhjælpernes Begreber og indgyde dem ganske falske Forestillinger om sig selv og deres Stilling — til Skade for Medhjælperne selv.

Det er en Selvfølge, at vi under saadanne Forhold har afbrudt ethvert Samarbejde med »Arbejdslederforeningen«. Vi ønsker ikke at lege med paa saadanne Vilkaar. Men vi har desuden fundet det rimeligt at stille »Arbejdslederforeningen«s Handlemaade i offentlig Belysning for at vise, hvor vidt denne Forening mener at kunne gaa i Illoyalitet overfor andre Organisationer.

Det skandinaviske Samarbejde.

I Dagene 1.—2. Oktober afholdt Den skandinaviske Komités Arbejdsudvalg Møde i København til Drøftelse af en Del foreliggende Spørgsmaal.

Paa Mødet besluttedes det at fortsætte med Afholdelsen af skandinaviske Handelskursus og at afholde det næste Kursus i Oslo i Sommeren 1926. De nærmere Enkeltheder ved Kursuset vil blive behandlet paa et senere Møde.

J. A. Lundgren redegjorde for Sv. Handelsarbetareförbundets Konflikt med Varehuset Stockhaus i Stockholm, hvorefter det vedtoges at udtale, at Arbejdsudvalget paa Begæring af den svenske Organisation var villig til med Dags Varsel at træde sammen for at træffe Beslutning om økonomisk Støtte, for saa vidt dette skulde blive paakrævet for at føre Kampen til en for Medhjælperne tilfredsstillende Afslutning.

Paa Foranledning fra finsk Side drøftedes Handels- og Kontormedhjælpernes Stilling til Ulykkesforsikringsloven, og herunder vedtoges følgende Udtalelse, der i særlig Grad tager Sigte paa Forholdene i Finland og Norge:

> »Den skandinaviske Komités Arbejdsudvalg for Samarbejdet mellem Medhjælperorganisationerne i Danmark, Finland, Norge og Sverrig samlet til Møde i København

1. og 2. Oktober 1925 kræver en ensartet Ulykkesforsikringslovgivning for Handels- og Kontormedhjælpere og Arbejdere med samme Beskyttelsesregler for Medhjælperne som de, der er gældende for Arbejderne i Almindelighed.«

Paa Mødet vedtoges at sende en telegrafisk Hilsen til Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds Stifter, Hr. Axel Gundel, Chicago.

Næste Møde holdes formentlig i Gøteborg.

Svenska Handelsarbetareförbundet vinder en stor Sejr.

VORT svenske Broderforbund har i afvigte Maaned vundet en stor Sejr, som sikkert vil blive af meget betydelig Værdi for Forbundets fremtidige Arbejde for at samle Handels- og Kontormedhjælperne i Sverige indenfor sine Rammer.

Det drejer sig om en sejrrig Afslutning paa en langvarig Konflikt med det store Varehus Stockhaus & Co., Stockholm, hvor Forbundet har maattet dekretere Strejke fra 1. Juli for at værne Medlemmernes Foreningsret og imødegaa Firmaets Krav om Lønreduktioner.

Men Sejren rækker videre end hertil. Den betyder nemlig intet mindre, end at Sv. Handelsarbetareförbundet ved Oprettelsen af Overenskomst med dette Firma for første Gang i Sv. Arbejdsgiverforening har opnaaet en Overenskomst for Handels- og Kontormedhjælpere og derved har tvunget Arbejdsgiverforeningen til at opgive et hidtil stædigt fastholdt Standpunkt om ikke at ville oprette kollektive Overenskomster for Medhjælpere.

Dermed er der skudt Breche i Arbejdsgiverforeningens Modstand, og kender vi vore svenske Kolleger ret, vil de vide at udnytte denne Sejr til yderligere Fordel for Medhjælperne i vort Naboland.

Stockhaus-Konflikten er et karakteristisk Eksempel paa, hvorledes Principalerne paa enhver tænkelig Maade søger at komme uden om Organisationen. Hvorfor, kan enhver tænkende Medhjælper med Lethed regne ud. Den er desuden et Bevis for, at Principalerne er ens i alle Lande, og vi skal af den Grund omtale den — ogsaa for at Medhjælperne herhjemme deraf kan se, hvad der kan opnaas ved enigt Sammenhold og en faglig Organisation.

I Begyndelsen af indeværende Aar, da Personalet (ca. 60) indmeldte sig i Fagforbundet, sluttede Firmaet sig til Stockholms Handelsarbejdsgiverforbund og dermed til Svenska Arbejsgiverforening.

Forholdene i Firmaet var saaledes, at der intet blev betalt for Overarbejde, som blev krævet i meget stor Udstrækning, og nogen Ret for Personalet til at føre deres Krav frem for Arbejdsgiverne var der ikke. Firmaets Chefer betragtede det som utilstedeligt, at Medhjælperne havde andre Meninger end de selv.

Tilslutningen til Organisationen var derfor det første Skridt i Retning af at hidføre andre Forhold, og i April Maaned rejste Personalet gennem Forbundet Krav om Oprettelse af kollektiv Overenskomst. Firmaets Chef stillede sig i første Omgang paa det Standpunkt, at man intet vilde indvende mod, at Personalet var organiseret, og var ligeledes villig til Forhandling. Kun ønskede man en Maaneds Udsættelse af Hensyn til en paatænkt Omorganisation i Firmaet.

Da Forbundet kom igen for at optage Forhandlinger, meddelte Firmaet imidlertid, at det havde sluttet sig til Arbejdsgiverforeningen, hvor Forhandlingerne maatte føres, men Arbejdsgiverforeningen vilde i Overensstemmelse med sit tidligere Standpunkt kun forhandle om de Medlemsgrupper, der ikke omfattede Handels- og Kontormedhjælpere.

Imidlertid foretog Firmaet den 2. Juni det Skridt, at man ved Skrivelse til hver enkelt Medhjælper opsagde hele Personalet til Fratrædelse den 1. Juli, men i samme Skrivelse tilbød at engagere vedkommende paa Enkeltmandskontrakt, idet man i Skrivelsen betegnede Stillingen som »betroet«. Personalet fastholdt imidlertid sit Krav om Oprettelse af Overenskomst, men herpaa fik hver enkelt Medhjælper en Svarskrivelse, hvori Firmaet tilbød at imødekomme Kravet om Overarbejdsbetaling samt at udvide Ferien med en Uge, men man maatte forlange, at de Medhjælpere, der var beskæftiget i betroede Stillinger, ikke maatte være Medlemmer af Fagforeningen. Som betroede Medhjælpere betragtede man Kontor- og Ekspeditionspersonalet, ialt 34 af et Personale paa 60, endskønt Hovedparten af disse Medhjælpere ingen Folk havde under sig, men udførte samme Arbejde som andre Kontor- og Butiksmedhjælpere.

Organisationens Svar herpaa kunde selvsagt ikke blive andet end, at Firmaets Opsigelser, der blev effektive den 1. Juli, mødtes med Blokade og Boykott. Striden var dermed latent, og den førtes med stor Heftighed fra begge Sider, idet Firmaet forsøgte at holde Virksomheden i Gang ved Hjælp af Skruebrækkere.

Fra Forligsmandens Side er der gentagne Gange gjort Forsøg paa at faa Konflikten bilagt. — J. A. Lundgren gav paa Kongressen Oplysninger herom — men først den 6. Oktober har disse Bestræbelser ført til et Resultat, der former sig som den udmærkede Sejr for vore svenske Venner.

Den trufne Overenskomst omfatter saaledes ogsaa Kontor- og Butikspersonalet, ligesom disses Foreningsret har maattet anerkendes. Firmaets Krav om at holde betroede Medhjælpere udenfor Organisationen er blevet reduceret til samme Bestemmelser, der er gældende i Forbundets øvrige Overenskomster, hvorefter kun virkelig overordnede holdes udenfor, og derved indskrænkes Antallet af Overordnede fra 34, som Firmaet krævede, til 10.

Af de strejkende Medhjælpere har Firmaet maattet forpligte sig til straks at antage 50 samt yderligere 5 den 15. November. De tilbageværende 9 har fortrinsvis Adgang til Ansættelse indtil 1. April 1926, men de har alle fundet andre Stillinger under Konflikten, og faar derfor ikke Anledning til at benytte sig heraf.

De Lønreduktioner, som Firmaet krævede inden Konflikten udbrød, maatte ogsaa frafaldes, saa Personalet gaar ind paa de hidtil gældende Lønforhold. Arbejdet genoptoges den 12. Oktober.

Vi ønsker Sv. Handelsarbetareförbundet hjertelig til Lykke med den vundne Sejr. Det er opmuntrende i en for Arbejderklassen vanskelig Tid at se, hvad der kan opnaas ved energisk Arbejde og Vilje til at overvinde Vanskelighederne. Dobbelt glæder det os, at vore svenske Kolleger har faaet skudt Hul i Arbejdsgiverforeningens Modstand og dermed har banet Vejen for videre Fremskridt. Det er et Spørgsmaal, som vi gennem det skandinaviske Samarbejde har taget levende Del i, og vi forstaar derfor tilfulde den Betydning, denne Overenskomst har for Sv. Handelsarbetareförbundet.

Til Lykke Lundgren!

Handels- og Kontormedhjælpernes Lommebog.

AARET lakker mod sin Afslutning, og vi maa til at beskæftige os med det kommende. Et af Tegnene herpaa er Fremkomsten af Kalendere og Almanaker, og nu melder sig ogsaa vor egen Medhjælper-Lommebog, som efterhaanden er blevet en ganske uundværlig Ledsager for enhver organiseret Medhjælper.

Lommebogen for 1926 vil ligesom sine Forgængere i de sidste 5 Aar fremkomme i et bekvemt Lommebogsformat og er indbundet i et smukt Skindbind. At Lommebogens stilfulde Udførelse har vundet Bifald hos Køberne fremgaar af, at den de sidste Aar er blevet fuldstændig udsolgt, saaledes at endog en Del Bestillinger ikke har kunnet effektueres.

Indholdet er delt i 2 Afsnit, nemlig det almindelige Lommebogsstof og det Stof, der har særlig Betydning for Organisationens Medlemmer. I sidstnævnte Afsnit fremkommer Oplysninger om Organisationens Formaal, om Arbejdsløshedskassen og Hjælpefonden; en Række praktiske Vink vedrørende Organisationen og Afdelingsadresserne er Ting, som alle Medlemmerne har Brug for. Desuden findes Artikler om Aarets faglige Arbejde og om Arbejdernes Oplysningsforbund samt en Række statistiske Tabeller og en Oversigt over Forbundets Historie, der vil gøre Bogen særlig anvendelig i Agitationens Tjeneste.

Lommebogen for 1926 vil ligesom de sidste Aar blive solgt for Kr. 1,85, indbundet i smukt, bøjeligt Skindbind.

Vi anbefaler vore Medlemmer at sikre sig Lommebogen strakt, naar den udkommer i Løbet af November Maaned.

Forudbestillinger modtages af alle Afdelinger.

Landagitationen.

SOM meddelt i sidste Nr. af vor Tidende foranstaltede Forbundet Søndag den 18. Oktober forsøgsvis en Agitationsdag for Medhjælperne paa en Række Landpladser i Jylland.

Agitationen var ikke begunstiget af Vejret, idet det skylregnede hele Dagen, og da godt Vejr har uhyre stor Betydning for et godt Resultat, da Cyklen er saa godt som det eneste Befordringsmiddel paa Landet, hvor Medhjælperne skal samles fra omliggende Pladser, var der ikke stor Tilslutning til Møderne.

En Del af disse kunde derfor kun blive personlige Drøftelser mellem de fremmødte Medhjælpere og Foredragsholderne, men resulterede dog i, at der vilde blive gjort et personligt Arbejde paa Pladsen, ligesom alle fremmødte uorganiserede Medhjælpere indmeldtes.

De bedste Møder afholdtes i Hurup, Aars, Brønderslev og Ryomgaard, hvor det med bedre Vejr utvivlsomt vilde have været muligt at samle et betydeligt Antal Tilhørere.

Som Helhed viser Agitationsmøderne, at der maa et stort Arbejde til for at faa Medhjælperne paa Landpladserne organiseret, og et saadant Arbejde vil nu blive taget op paa anden Vis.

Litteratur.

Anton Juulsen: Digte (eget Forlag).

Igen har et af vore Medlemmer udsendt en Digtsamling, og vi imødekommer gerne Anmodningen om her at omtale den, da den indeholder en Række smaa, kønne Sange, som behager.

Ordene føjer sig let og rytmisk under Forfatterens Pen, og han ejer en dybtfølt Naturglæde, hvor han synger om den danske Sommer.

Det er en smuk lille Digtsamling, der er forsynet med nydelige Illustrationer af Frederik Aagesen. Samlingen faas i Boghandelen. H.

Strejken hos C. Loehrs Fabriker, Fredericia.

STREJKEN overfor C. Loehrs Fabriker, Fredericia, løber stadig uforandret videre. Det er lykkedes Firmaet at hverve en kvindelig uorganiseret Farmacevt som Skruebrækker, men det vil næppe hjælpe synderligt paa Arbejdets Gang.

Siden Kongressen har der fundet forskellige Konferencer Sted angaaende Skærpelse af Konflikten, hvorom der imidlertid vil tilgaa Afdelingerne Underretning.

Det er stadig forbudt Medlemmerne at modtage Plads i Firmaet C. Loehrs Fabriker, Fredericia, og hos Danske Oliemøller & Sæbefabriker A/S, Lyngbyvej 11—13, København, som er blokeret for al Tilgang af Arbejdskraft. Jens Johansen.

Conto pro diversi.

KONGRESFOTOGRAFIER.

Opmærksomheden henledes paa, at Fotografier fra Kongressen og Jubilæumsmiddagen kan faas til Købs for en Pris af 5 Kr. pr. Stk.

Bestillingerne maa sendes til Aarhus Afdeling, Adr.: Frederiksgade 75. Ved Bestillingen bedes opgivet, hvilket Kongresfotografi der ønskes, enten taget fra Døren eller fra Scenen.

Vi gør ligeledes opmærksom paa, at Postkortfotografier fra Kongressen kan faas a 50 Øre pr. Stk. Ogsaa for disse maa angives, hvilken Slags der ønskes.

KONGRESPROTOKOLLEN.

Kongresprotokollen vil foreligge i November Maaned og bliver tilsendt Afdelingerne og de Delegerede. Interesserede Medlemmer kan erholde Protokollen til Købs for en Pris af Kr. 1,50. Bestillinger modtages, saa længe Oplag haves, i alle Afdelinger.

FORBUNDETS FESTSKRIFT,

der har været ualmindelig rosende omtalt i hele Landets Presse, kan af Medlemmerne endnu faas til Købs for den meget billige Pris af 2 Kr. pr. Stk. Festskriftet er paa ca. 300 tættrykte Sider, trykt paa krideret Papir og forsynet med et meget rigt Billedstof.

Enhver Medhjælper, der ønsker at gøre sig bekendt med Organisationens Historie og Medhjælpernes Vilkaar før og nu, bør eje Festskriftet. Kan beses og købes i alle Afdelinger.

LIVLIGT MØDE I HOLSTEBRO.

Afdelingen i Holstebro afholdt den 16. Oktober et offentligt Møde, hvor Redaktionssekretær Ad. Andersen paa Opfordring indledede en Diskussion om Emnet: Bør Handels- og Kontormedhjælperne organisere sig?

»Ringkøbing Amts Avis« skriver om Mødet:

»Hr. Andersen, der gjorde gældende, at de unge ikke kunde gaa ind i Organisationen, da denne prægedes alt for meget af Alliance med Socialdemokratiet, men i Stedet for ved selvstændig Dygtiggørelse søge at naa frem til Uafhængighed, hentede sig i den paafølgende Diskussion en saadan Dukkert, at Foreningen ikke kan andet end triumfere.

Som Organisationens Talsmand hævdede Sekretær Svend Rosendal, at Handels- og Kontormedhjælperforeningen ikke var præget af Partipolitik, og at de unge netop burde indmelde sig i Foreningen for at styrke deres egen Stilling, som Sekretæren ganske rigtigt betegnede som ringere end de faglønnede Arbejderes.

Redaktør Stumph leverede et udmærket og rigtigt Forsvar for Organisationens Betydning.«

AGITATIONSMØDE I ODENSE.

Odense Afdeling afholdt et udmærket offentligt Møde den 14. Oktober. Over 200 Tilhørere var kommen til Stede.

Talerne var Hovedkasserer Julius Hansen, der remplacerede Gustav Pedersen, Sekretær Viggo Pedersen samt Folketingsmand A. C. Meyer.

Medhjælpernes Forhold og vort Forbunds Arbejde blev klart og dygtigt fremstillet af de førstnævnte Kolleger, hvorefter A. C. Meyer holdt et ildfuldt, varmfølt og oratorisk mesterligt Foredrag om Arbejderklassens Kamp for Frihed, Ret og økonomisk Selvstændighed, idet han slog fast, at disse Goder kun var opnaaet, for at de kunde benyttes til den aandelige Udvikling.

Dernæst læste Folketingsmanden op af egne og andre Digte og sluttede under stærkt Bifald fra Forsamlingen med Deklamation.

Det yderst vellykkede Møde sluttede med kraftige Leveraab for Forbundet.

KURSUS I NATIONALØKONOMI.

Den populære Institution »Socialvirke« i København foranstalter i Vinterhalvaaret Kursus i Nationaløkonomi. Undervisningen omfatter en ugentlig Aften i Oktober—April Maaned. Der betales 3 Kr. i Indskrivningspenge, medens Undervisningen iøvrigt er vederlagsfri.

Desværre er Meddelelsen tilgaaet os saa sent, at den ikke kunde finde Optagelse i Bladet for Oktober, saaledes at Undervisningen er paabegyndt. »Socialvirke« har dog velvilligst lovet at sætte et nyt Kursus i Gang for vore Medlemmer, under Forudsætning af, at der hertil tegner sig mindst 10 Deltagere. Indtegningen sker paa Afdelingens Kontor, Værnedamsvej 8, inden den 15. November.

DEN INTERNATIONALE HØJSKOLE.

Kursus afholdes 3. November—20. Marts og 7. Januar—20. Marts.

Undervisning i Dansk (Dispositionsøvelser og Stilskrivning), Regning, Matematik, Fysik (Elektricitetslæren), Sang og Gymnastik (med Kar- eller Brusebad).

Foredrag over Litteraturhistorie, Lande og Folk, Aandslivets Historie og Nutidens sociale og internationale Spørgsmaal, Kvækernes Indsats i det religiøse, sociale og internationale Liv; Englands Historie.

Kursus i Kooperation, hvori Kooperationen i Danmark, Norge og Sverrig gennemgaas.

Betalingen er 100 Kr. pr. Maaned for Kost, Logi og Undervisning. Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden kan efter særlig Andragende, der indsendes gennem Hovedkontoret, Gl. Kongevej 6, bevilges.

NY FORMAND FOR DANSK PRINCIPALFORENING.

Fra Dansk Principalforening er vi anmodet om at optage følgende:

»Paa et i Dansk Principalforening afholdt Hovedbestyrelsesmøde valgte man — i Stedet for afdøde Direktør for Burmeister & Wain, Wilh. Petersen — som Formand for den samlede Hovedbestyrelse Konsul Jens Eistrup, Firma Jydsk Kaffekompagni, Randers.«

Løbende Konflikter.

Med nedennævnte Firmaer er Organisationen i Konflikt, hvorfor Firmaerne er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft:

A/S L. Lange & Co., Axelhus, Vesterbrogade 2 C, Kbhvn.

A/S Frichs, Aarhus.

A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosfatfabrik, Aalborg og Nørresundby.

Vald. Hommel, Lavendelstræde 5—7, København.

Farvefirmaet Beck & Jørgensen, Nørregade 13, København.

Speditionsfirmaet F. C. Bentzon & Co., Frihavnen, Kbhvn.

Johan H. Bruhn, Hillerød.

C. Loehrs Fabriker, Fredericia.

Forinden Forholdene hos disse Firmaer maatte være ordnede paa en for os og vore paagældende Medlemmer tilfredsstillende Maade, er det forbudt vore Medlemmer at modtage Plads i disse. Jens Johansen.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Ordinær Generalforsamling afholdes **Onsdag den 18. November Kl. 8 Aften** i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Dagsorden er opslaaet paa Foreningens Kontor. Beretning fra Kongressen vil blive aflagt paa Generalforsamlingen. Michael Nielsen.

Bornholm afholder **ordinær halvaarlig Generalforsamling Tirsdag d. 3. Novbr.** Kl. 8 i Haandværker- og Industriforeningen, Rønne. Dagsorden vil blive udsendt til Medlemmerne. Vi henleder særlig Opmærksomheden paa, at der vil blive aflagt Beretning fra Kongressen, og at Sekretær Viggo Pedersen, København, holder Foredrag.

Vi forventer stor Tilslutning. Bestyrelsen.

Frederikshavn. Afdelingen afholdt halvaarlig Generalforsamling den 15. Oktober paa »Hoffmann«s Hotel.

Formanden aabnede Mødet og bød de mødte Velkommen, hvorefter Dagsordenen toges under Behandling. Til Dirigent valgtes Sv. Nielsen. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. Formanden aflagde Beretning og oplyste, at Medlemsantallet pr. 1. Oktober var 99, mod 94 den 1. April — altsaa en Fremgang paa 5 Medlemmer. Beretningen godkendtes. Kassereren oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 3077,80 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 47,01. Endvidere er Foreningen i Besiddelse af et Fanefond, stort Kr. 441,70. Den samlede Formue udgør saaledes pr. 1. Oktober Kr. 488,71. Regnskabet godkendtes. De Delegerede afgav Beretning fra Kongressen. Beretningen blev enstemmig godkendt.

Chr. Berthelsen blev enstemmigt genvalgt til Formand. I Stedet for Ottesen, der afgik af Bestyrelsen, valgtes Steensig med Christensen som 1. Suppleant og Ottesen som 2. Suppleant. Til Agitationsudvalg blev valgt H. Bøjen, Chr. Berthelsen, Leo Rasmussen, Ottesen og Eisenhardt. — Under Eventuelt fremkom Forslag om Anskaffelse af Emblemer, og Forslag om en Resolution ang. Overholdelse af Lukketiden. Begge Forslag blev efter en varm Debat forkastet. Ligeledes diskuteredes der en Del om Afdelingens Mødeaften, der resulterede i, at denne blev fastsat til 1. Tirsdag i hver Maaned.

Formanden henstillede til Medlemmerne at agitere for Gaase- og Andespillet. Oplyste samtidig, at Kongresprotokollen Kr. 1,50 og Forbundets Festskrift Kr. 2,00, kunde bestilles hos Kassereren. Et Spørgsmaal ang. Fanefondet henvistes til næste Generalforsamling.

Dermed var Dagsordenen udtømt, og Generalforsamlingen hævedes.

Helsingør. Ord. halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 14. Oktbr. paa Hotel Halberg. Til Dirigent valgtes H. Krogh. Derefter aflagdes Beretning, som efter en Del Diskussion enstemmigt godkendtes; ogsaa Regnskabet, der sluttede med en Kassebeholdning paa 724 Kr., godkendtes enstemmigt. Ernst Rasmussen genvalgtes med Akklamation til Formand, og ligeledes genvalgtes de afgaaende Bestyrelsesmedlemmer Harald Petersen og Sigurd Andersen. Agitationsudvalget blev genvalgt med Undtagelse af Svend Thomsen, som frabad sig Hvervet. I hans Sted valgtes Poul Madsen, ligesom Udvalget blev suppleret med Westermann.

Den velbesøgte Generalforsamling sluttede med fælles Kaffebord, hvor der herskede den bedste Stemning. Sekretarius.

Horsens. Ord. halvaarlig Generalforsamling afholdtes i Forsamlingsbygningen den 13. Oktbr. Til Dirigent valgtes Fuldmægtig Victor Jensen. Formandens Beretning godkendtes. Afdelingens Halvaarsregnskab, der balancerede med Kr. 16,217,53, og Arbejdsløshedskassens Regnskab for Juli Kvartal toges til Efterretning. Til Formand genvalgtes Assistent S. Chr. Sørensen enstemmigt. De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, Kommunekasserer Sten Vandborg og Fuldmægtig Victor Jensen, genvalgtes, og nyvalgtes Forvalter Rasmus Sørensen i Stedet for Harbo Arnstrup, der ikke ønskede Genvalg. Til 1. Suppleant valgtes Henry Munck. Til Formand for Agitationsudvalget blev P. Th. Petersen valgt. I dette Udvalg kom endvidere Fru Bjørslev, d'Herrer August Jensen, Hartvig Sørenser og Jens Madsen Møller. Til Kontrahenter valgtes Formanden og Kommunekasserer Sten Vandborg. Til Repræsentantskabsmedlemmer i Fællesorganisationen valgtes Fru Bjørslev, d'Herrer P. Th. Petersen, Jens Madsen Møller og Viggo Andersen. Formanden gav en kortfattet Beretning over de vigtigste Beslutninger, der toges paa Kongressen. Dirigenten sluttede Generalforsamlingen med at opfordre Medlemmerne til at agitere for Foreningen, saaledes at man ved Sæsonens Slutning kunde se et gunstigt Resultat.

Fredag den 6. November Kl. 8 Aften afholdes Andespil i Forsamlingsbygningen (Værelse 4—5).

Søndag den 8. November Kl. 8 Aften indledes Vintersæsonen med Revue og Optræden af lokale Kræfter i Forsamlingsbygningen. Fælles Kaffebord og Bal til Kl. 1. Nærmere Meddelelse udsendes med Opkrævningen.

Stor Tilslutning forventes. Alle Medlemmer bør møde.

Bestyrelsen.

Kolding. Afdelingen afholdt 14. Oktbr. ord. Generalforsamling paa Palæhotellet. Til Dirigent valgtes Formanden.. N. P. Andersen aflagde Beretning. Agitationen i Sommermaanederne havde som sædvanlig været sløj; der var indmeldt 8 nye Medlemmer. Medlemsantallet var pr. 30. Septbr. 220, hvoraf 14 var ledige. Kassereren fremlagde Regnskabet, der balancerede med Kr. 10,094,85. Status udviser et Overskud paa Kr. 642,58. Der var af Hjælpefonden udbetalt i Understøttelse Kr. 450,00. Arbejdsløshedskassens Regnskab for Juli Kvartal balancerede med Kr. 1752,50. Der er i Halvaaret udbetalt i ordinær Understøttelse Kr. 3246,00.

Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt.

Det vedtoges at bibeholde Administrationen som hidtil.

Til Kasserer genvalgtes N. P. Andersen med Akklamation. Til Bestyrelsen valgtes D. Christiansen, N. B. Luthje. Revisor blev A. Sørensen.

Under Eventuelt havde flere Medlemmer Ordet, og der var Enighed om ved en god Agitation i Vintermaanederne at gøre uorganiserede Kolleger opmærksom paa, hvad Enighed og Sammenhold betyder, saavel for Handels- og Kontormedhjælpere, som for andre, der ved at organisere sig søger at forbedre deres Plads i Samfundet.

Derfor maa alle Handels- og Kontormedhjælpere tilhøre Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund.

Chr. H. Skytt og N. P. Andersen aflagde derefter Beretning fra Kongressen. N. P. A.

Korsør. Afdelingen afholdt den 29. Septbr. ordinær halvaarlig Generalforsamling paa Landmandshotellet. Ca. 20. Medlemmer var mødt. H. H. Jensen, Boslunde, valgtes til Dirigent. Formanden, H. Christoffersen, aflagde Beretning for den forløbne Periode og derefter i sin Egenskab som Delegeret Beretning fra Kongressen. Begge Beretninger godkendtes.

Kassereren, H. M. Petersen, fremlagde derefter Regnskabet, der udviste en Kassebeholdning paa 31 Kr. Medlemsantallet var 49. Regnskabet godkendtes ligeledes. Ved de derefter stedfindende Valg blev Prokurist H. Christoffersen genvalgt som Formand, medens Kommis Albin Maaetoft, Magasin du Nord, nyvalgtes til Kasserer. Endvidere indvalgtes Viggo Hansen (Sødring) og H. Jensen, Boslunde, i Bestyrelsen, med Edith Jensen, Fiskenet A/S, og Svend Chr. Jensen, Husholdningsforeningen, som Suppleanter.

Det vedtoges at afholde ugentlige Klubaftener Vinteren igennem. Til Slut oplyste Formanden, at Bestyrelsen havde besluttet at iværksætte en kraftig Agitation blandt de uorganiserede, og anmodede samtlige Medlemmer om at være Bestyrelsen behjælpelig hermed ved personlig at agitere paa Arbejdspladserne, Pensionaterne og andre Steder, hvor disse Kolleger var til at faa i Tale. H. Christoffersen.

Randers. Ord. halvaarlig Generalforsamling afholdtes d. 21. Oktober. Johs. Kjeldsen dirigerede. Formanden Johs. Jensen aflagde Beretning samt fremlagde Regnskabet for Tiden 1. April til 30. Septbr. Regnskabet balancerede med Kr. 6332,91 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 818,55. I ord. Understøttelse er der i det sidste Kvartal udbetalt Kr. 1665,50 og i ekstraord. Kr. 1727,00. Medlemsantal pr. 1. Oktbr. er 323. Beretning og Regnskab godkendtes enst. — De afgaaede Bestyrelsesmedlemmer, Søren Nielsen og Ole Bruun, genvalgtes, og nyvalgtes Hans Poulsen. Til Suppl. valgtes N. M. Sørensen. Der bevilgedes 15 Kr. til Arbejdernes Oplysningsforbund i Randers. Formanden aflagde Beretning fra Kongressen samt omtalte Agitationen i Vinter og opfordrede Medlemmerne til stadig at agitere for Tilgang til Forbundet.

Onsdag den 4. Novbr. afholdes offentligt Møde i »Klubben«. Taler: Folketingsmand Gustav Pedersen. 4692.

Roskilde. Ord. halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 1. Oktbr. paa Hotel Prinsen. Formandens Beretning og Kassererens fremlagte Regnskab godkendtes. Til Formand nyvalgtes Kaj Aage Hansen, Skovbogade 16. De to afgaaende Bestyrelsesmedlemmer J. Forsberg og Willy Martens genvalgtes. Til Suppleanter valgtes J. Chr. Gaarde og G. S. Møller.

Buch Nielsen aflagde en udførlig Beretning fra Kongressen.

V. Buch Nielsen, Sekretær.

Stiftelsesfest afholdes 1. November; nærmere Meddelelse udsendes ved Lister.

Vinderup. Afd. afholdt ord. Genralforsamling paa Hotel Vinderup den 6. Oktober. De afg. Bestyrelsesmedl. nægtede at modtage Genvalg, hvorfor valgtes: O. Møller, Formand og Kasserer, Marius Christiansen og Jacob Christensen. Harald Gade.

Udgivet af Forbundet. — Ansvarsh. Red. Jens Johansen, Gl. Kongevej 6. Københ. B. — Anton M. Jensen, St. Kongensgade 75. Københ. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 12. 1. December 1925. 25de Aargang.

NYKØBING MORS AFDELING

1900 — 4. December — 1925.

EFTER at Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger var stiftet ved Delegeretmødet den 23. September 1900, hvorved Rammerne for den landsomfattende Organisation var skabt, gjaldt det om at tilvejebringe Tilslutning, idet 21 Medhjælpere var kommen til Stede. Mødet var arrangeret af det jyske Agitationsudvalg, og paa dettes Vegne bød Hovedbestyrelsesmedlem Th. Hall-Jensen, Viborg, Velkommen, hvorefter Axel Gundel udviklede Landsorganisationens Program i et som det hedder »overmaade Indholdet, og umiddelbart efter Mødet foretog Axel Gundel en Agitationsrejse i Jylland.

Fortrinsvis gjaldt Rejsen de allerede bestaaende Afdelinger, hvor der viste sig stormende Tilslutning til Landsorganisationens Principper og en stærk Tilgang af Medlemmer. Udover i Afdelingerne talte Gundel kun ved et offentligt Møde i Nykøbing Mors Tirsdag den 4. December.

Mødet kunde paa Grund af Datidens lange Arbejdstid først paabegyndes Kl. 10 Aften, men havde iøvrigt fundet en efter Byens Størrelse fortræffelig

Bestyrelsen for Nykøbing M. Afdeling 1925.

Staaende fra venstre: *Svendsen*, *A. Iversen*, Sekretær, *A. Olesen*.

Siddende fra venstre: *Alfred Jepsen*, Kasserer, *Ketty Christensen*, *Breum*, Formand, *Marius Sørensen*, Næstformand.

dygtigt og velformet Foredrag«. Da Foredraget var endt Kl. 11½, maatte Gundel forlade Mødet for at komme med Postvognen til Thisted, men samtlige de tilstedeværende Medhjælpere indmeldte sig i Afdelingen, der fik Navnet »Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere for Morsø«, og som siden uafbrudt har bestaaet som Afdeling under vort Forbund.

Den konstituerende Generalforsamling afholdtes Søndag den 13. Januar 1901, hvor Lovene vedtoges, og hvor der valgtes en Bestyrelse, bestaaende af følgende Butiksmedhjælpere: O. Petersen, Formand, Søren Sørensen, Næstformand, Chr. Sørensen, Kasserer, V. Jensen, Sekretær, og A. P. Andersen. Det kunde samtidig oplyses, at der kun fandtes 2 Medhjælpere paa Mors, som stod udenfor Organisationen, et særdeles godt Resultat paa saa kort Tid.

Afdelingen tog straks Arbejdet op for Gennemførelse af 8-Lukning, og efter nogle Aars Forløb lykkedes det at gennemføre dette Krav. Senere, da Organisationens Lønarbejde tog Fart, tog ogsaa Nykøbing M. Afdeling dette Arbejde op og gennemførte betydningsfulde Resultater for Medlemmerne.

Blandt Afdelingens Tillidsmænd i de forløbne Aar er der særlig Grund til at nævne E. Oehlenschläger, der i Aarene 1908—15 var Formand, samt Anders Olesen, der navnlig i Arbejdsaarene 1918—20 udførte et stort Arbejde for Organisationen. Anders Olesen har i en Aarrække haft Sæde i Repræsentantskabet, hvortil han genvalgtes paa den nys afholdte Kongres.

Den nuværende Formand Chr. Breum har først overtaget Hvervet i indeværende Foraar, men har ved sit maalbevidste Arbejde allerede formaaet at øge Afdelingens Vækst og Anseelse. Breum var allerede Medlem af Afdelingen i 1902, men har siden i en længere Aarrække været beskæftiget i et andet Fag. Foruden Chr. Breum bestaar Bestyrelsen for Tiden af Anders Olesen, Alfr. Jepsen, Kasserer, Marius Sørensen, Næstformand, A. Iversen, Sekretær, Svendsen og Ketty Christensen.

Nykøbing M. Afdeling har gennem 25 Aar været et trofast Led af Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund. Derfor bringer vi Afdelingen en varmfølt Tak paa Jubilæumsdagen, idet vi ønsker Afdelingen Held og Lykke i de kommende Dage.

Vor Afdeling.

NYKØBING MORS AFDELING stiftedes den 4. December 1900 af Axel Gundel og med et Medlemstal af ca. 20—22 unge Medhjælpere. Af den unge Forenings første Bestyrelsesmedlemmer er Afdelingens mangeaarige Kasserer: Chr. Sørensen endnu bosiddende her i Byen, hvor han driver en større Kolonialforretning, og er Formand for Principalforeningen.

Afdelingens Arbejde i de første Aar var af betydelig mere selskabelig Art end nu. Dog forsøgtes det at faa 8-Lukning gennemført, og dette kronedes med Held efter flere Aars gentagne Anmodninger til Principalerne. Der blev af Afdelingen forsøgt med Sprogkursus, Sangforening, Rosport og lignende at holde Liv i Afdelingen, men trods alt førtes der kun sjældent nye Medlemmer til Afdelingen.

En Del gode Sammenkomster med andre Afdelinger husker jeg fra mit Medlemsskab i 1902—3; disse bragte for en Tid mere Mod og Lyst ind i Foreningen, der for en kort Tid atter tog Fart fremad.

Fra 1908 forsøgte Ledelsen at forcere Selskabelighed og Fornøjelse ved Møderne. Dette resulterede i, at Foreningen i 1912 var stærkt paa Vej til at finde sin Død. Arbejdet toges dog atter op af nye Kræfter, og nu gik det fremad, men særlig mærkbart var Fremgangen først efter vor Forretningsførers Besøg i November 1914. Ved Mødet den Aften fandt 12 nye Medlemmer Vej til Forbundet.

Da den stærke Opgang kom for vort Forbund, kunde ogsaa vor Afdeling hævde sit Ry. Vor daværende Formand, Anders Olesen, sled som en lille Hest og fik gennemført mange og gode Reformer for Medhjælperne samt Overenskomster for saa godt som alle med ret gode Lønninger. Men bag den megen Medgang lurede Medhjælpernes værste Fjende: Mangel paa Sammenhold. Principalerne saaede med afgjort Held Ufred og Mistrøst ved den kommende Nedgang, hvilket førte Afdelingen ud i et Uføre med hastigt skiftende Bestyrelse og Modløshed blandt Medlemmerne. Naar dertil kommer, at Medlemmerne delte sig i to Lejre, der paa forskellig Vis bekrigede hinanden, forstaas det let, at Principalerne havde frit Slag paa de nu igen krummede Rygge, og med forbavsende Frimodighed bød deres uorganiserede Medhjælpere Lønninger, der kunde gaa an i 1900, men ikke i vore Dage. Nedgangen i Medlemstal tog Fart, og Bunden blev næsten naaet, før det ret gik op for den lille faste Flok.

Nye Kræfter kom nu til, og med nyt Mod blev der gaaet frem. Medhjælperne sluttede sig atter til Forbundet, der f. Eks. under den store Arbejderkamp i Sommer var til afgjort Støtte og Gavn for de mange, der blev opfordret til at optage en Del af det nedlagte Arbejde i Havn og paa Fabriker.

Vort Forbund er anerkendt og agtet i vor By, og maatte de kommende 25 Aar bringe vor Afdeling ind i det rette Spor, saa at alle Medhjælpere i vor By igen er organiserede, da er mit højeste Ønske for vor Afdeling naaet.

Chr. Breum,
Formand for Nykøbing M. Afdeling.

Ved Pladsskifte.

PAA Kongressen i September vedtoges følgende:

»Medlemmerne bør, forinden nyt Engagement indgaas, rette Henvendelse til Formanden for Afdelingen i den By, hvor Pladsen skal tiltrædes. Findes ingen Afdeling paa Pladsen, rettes Henvendelsen til Hovedkontoret.«

Beslutningen tilsigter at skabe større Sammenspil mellem Medlemmerne og Organisationen ved Pladsbesættelser, saaledes at Medlemmerne derigennem erholder Oplysninger om Forholdene i de Virksomheder, hvor der søges Plads.

Ethvert Medlem bør i egen Interesse efterleve denne Kongresbeslutning, der ogsaa for vor Organisation vil blive mere værdifuld, jo mere den finder praktisk Anvendelse.

Jens Johansen.

REFERAT

af

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds Jubilæumskongres

den 20.—22. September 1925.

(sluttet)

Kongressens 2. Dag.

FORHANDLINGERNE genoptoges Mandag den 21. Septbr. Kl. 9 Form. med Michael Nielsen som Ordstyrer. Efter foretaget Navneopraab gik man over til Behandling af Dagsordenens

Punkt 4: Regnskaberne.

Hovedkasserer Julius Hansen forelagde Regnskaberne for Forbundet og Reservefonden, der tilsammen har øget deres Beholdning med ialt ca. 215,000 Kr.

Hvad selve Administrationsregnskabet angik, bemærkede Hovedkassereren, at det ikke var Hensigten, at Administrationskontingentet skulde skabe Beholdninger. Dette Kontingent er derfor altid sat saa lavt, at der ikke bliver Plads til Overskud, og tillige har der i afvigte Periode været Udgifter, som man ikke paa Forhaand var vidende om. Beholdningen er derfor i dette Regnskab gaaet ned til ca. 1100 Kr., men faktisk maa Administrationsregnskaberne og Reservefondens Regnskab høre sammen og maa derfor ses under eet.

Paa Reservefondens Regnskab findes saaledes opført Udgifter til Maskinskrivningsbureauet »Merkur«, Rejsesekretærinstitutionen og faglige Forhandlingsudgifter. Rejsesekretærinstitutionen er fremgaaet som Udslag af en Beslutning paa sidste Kongres, men der var ved Fastsættelsen af Kontingentets Fordeling ikke taget Hensyn til Udgifterne derved, og derfor har disse maattet føres paa Reservefondens Regnskab. Da der har været Enighed om Oprettelsen af denne Institution, vil der formentlig ogsaa være Enighed om, at Udgifterne til denne maa godkendes.

Det er en Selvfølge, at Svingningerne i Medlemstallet har sat deres Spor i Kontingentindtægten, medens Udgifterne ikke i samme Grad paavirkes deraf, idet det administrative Apparat nogenlunde maa være det samme, hvad enten der er 4000 Medlemmer flere eller færre. Endvidere maa der regnes med, at ca. 800 Medlemmer ikke betaler Administrationskontingent eller Kontingent til Reservefonden, hvilket ogsaa gælder Medlemmer, som er ledige uden at faa Understøttelse samt Lærlinge. Det drejer sig i Kongresperioden om ca. 5000 Kr., som Forbundet derigennem har haft mindre i Indtægt.

Reservefondens Beholdning er nu ca. 600,000 Kr., hvilket udgør et Beløb paa ca. 50 Kr. pr. Medlem mod knap 22 Kr. pr. Medlem ved sidste Kongres, og Hovedkassereren udviklede dernæst, hvorledes Midlerne var anbragt, hvorefter han omtalte Hjælpefondens Regnskab. Denne Institution havde ikke faaet den Tilslutning, der var ventet, men øgede stadig sit Medlemstal, saaledes at den stabiliseredes mere og mere, og dens Regnskab sluttede med et mindre Overskud. Det maa i høj Grad anbefales Afdelingerne at ofre denne Institution mere Interesse, end der hidtil har været udvist overfor den. Erfaringer fra enkelte Afdelinger godtgør tilfulde, at det er muligt at skaffe Medlemmer.

I Diskussionen om Regnskaberne deltog Henry Blach (Københavns Forsikringsmedhj. Afd.), der stillede en Resolution, hvori det paalagdes Hovedbestyrelsen at drage Omsorg for, at Reservefondens Konto ikke fremtidig paaføres Udgifter, som jvfr. Lovene ikke kunde siges at henhøre til denne Konto. Resolutionen forkastedes.

Erik Christensen, Svendborg, stillede en Resolution i samme Retning. Denne Resolution forkastedes ligeledes. Desuden deltog i Diskussionen Gustav Pedersen (Hovedbestyrelsen), Holger Eyser (Aalborg Kontor Afd.), Knud Høfft (Kbh. Central Afd.), Chr. Münster (Københavns Kolonial Afd.), A. Spiermann, Næstved, Peter Lumholdt (Københavns Central Afd.), Carl Hammer (Revisionen), Th. Hansen (Repræsentantskabet), Forretningsføreren og Hovedkassereren.

Ved Afstemningen godkendtes Regnskaberne med alle Stemmer mod een.

Administrationsforholdene i Provinsen.

Fra Hovedbestyrelsen stilledes Forslag om en Udvidelse af Rejsesekretær-Institutionen, saaledes at Landet fremtidig blev delt i følgende 5 Distrikter: 1) Nordjylland, 2) Østjylland, 3) Vest-, Syd- og en Del af Sønderjylland, 4) Fyn og Resten af Sønderjylland og 5) Sjælland, Lolland-Falster m. v. I de 4 førstnævnte Distrikter foresloges oprettet Distriktskontorer i Forbindelse med det indenfor Distriktet allerede eksisterende faste Kontor, ligesom Hovedbestyrelsen bemyndiges til at ansætte en Rejsesekretær i hvert af disse Distrikter. Det 5. Distrikt passes af Hovedkontoret. Til Forslaget knyttedes Regler for Rejsesekretærernes Virksomhed og for Udgifternes Fordeling, ligesom Hovedbestyrelsen bemyndiges til i Perioden at foretage fornødne Ændringer i Distrikternes Omraade. Endelig foresloges, at de af Rejsesekretærerne, der ikke er valgt som Medlemmer af Hovedbestyrelsen, har Ret til at overvære dens Møder, men uden Stemmeret.

Forretningsfører Jens Johansen forelagde og motiverede Forslaget, idet han henviste til de anerkendende Udtalelser, der under Beretningsdebatten var faldet angaaende Rejsesekretær-Institutionen. Den Skepsis og Betænkelighed, hvormed Hovedbestyrelsens Forslag om Rejsesekretær-Institutionen blev modtaget i 1922, synes at være bortvejret, og under Hensyn til den gavnlige Virksomhed, Rejsesekretær-Institutionen har udført i den forløbne Tid, vil Kongressen sikkert kunne mødes i Enighed om at udvikle denne Side af Forbundets Administration, saaledes at Rejsesekretær-Institutionen i endnu højere Grad end hidtil vil blive til Nytte for Afdelingerne og til Gavn for hele Organisationen.

Forslaget tilsigter, at Rejsesekretærerne i de enkelte Distrikter skulde placeres fortrinsvis i de større Afdelinger, saaledes at disse havde Adgang til at anvende denne Tillidsmand i det daglige Arbejde, hvormed der yderligere vilde opnaas en Fordel for Afdelingerne.

I Virkeligheden er det Hensigten, at der fremtidig skal være 6 Distrikter i Provinsen, idet Aarhus kommer til at danne et Distrikt for sig selv, men praktiske Forhold ved Gennemførelsen af Inddelingen vil kunne medføre, at der afviges noget herfra, hvorfor Hovedbestyrelsen udbeder sig Bemyndigelse til at foretage de saaledes nødvendige Ændringer.

Forretningsføreren sluttede med stærkt at anbefale Forslagets Vedtagelse, idet han bemærkede, at Hovedbestyrelsen maatte tage Reservation overfor, at ogsaa Hovedbestyrelsens Forslag om Kontingentordningen blev vedtaget, da disse to Forslag var afhængig af hinanden.

Under Diskussionen om dette Forslag fremkom paany Tilslutning til Opretholdelsen af Rejsesekretær-Institutionen, hvorimod der fra enkelte Talere rejstes Betænkeligheder ved Udvidelsen af Rejsesekretærernes Antal og ved den til Forslaget kædede Kontingentordning. Ligeledes fremkom fra forskellig Side Ønsker om Ændringer af forskellige Detailler i Forslaget.

I Debatten deltog Th. Hansen (Repræsentantskabet), P. Olesen (Haderslev), M. Johansen (Nyborg), Gustav Pedersen (Hovedbestyrelsen), Sigvard Hansen (Esbjerg), P. Lumholdt (Københavns Central Afd.), Gustav Rathe (Hovedbestyrelsen), C. Mejlsgaard (Langeland), Johs. Jensen (Hovedbestyrelsen), Holger Eyser (Aalborg Kontor Afd.), Hans Christensen (Københavns Mfkt. Afd.), Peter H. Hansen (Fredericia), Carl Foverskov (Repræsentantskabet) og Chr. Jørgensen (Aalborg Kolonial Afd.), der anbefalede Forslaget, medens Erik Christensen (Svendborg), Carl Langhoff (Ringkøbing), Svenn K. Jensen (Repræsentantskabet) og H. Hein (Hjørring havde Betænkeligheder ved dette. Sidstnævnte stillede Forslag om at bibeholde Rejsesekretærinstitutionen i det nuværende Omfang, men dette Forslag bortfaldt, efter at Hovedforslaget var vedtaget med alle Stemmer mod fem.

Et Forslag om, at Afdelinger, der har Pantegæld i For-

bundet, faar denne eftergivet, mod at Pantet bliver Forbundets Ejendom, vedtoges med alle Stemmer mod 3.

Engagementsskifte.

Fra Hovedbestyrelsen stilledes dernæst Forslag om, at Medlemmerne, forinden nyt Engagement indgaas, skal forpligte sig til at rette Henvendelse til Formanden for Afdelingen i den By, hvor Pladsen skal tiltrædes. Forslaget, der tilsigter at hjælpe vore Medlemmer med Oplysninger om Forholdene i de Pladser, de søger, modtoges med Forstaaelse fra Kongressens Side, idet man dog som en Begyndelse mente at maatte lempe Forslagets Form noget. Dernæst vedtoges Forslaget med følgende Ordlyd:

»Medlemmerne bør, forinden nyt Engagement indgaas, rette Henvendelse til Formanden for Afdelingen i den By, hvor Pladsen skal tiltrædes. Findes ingen Afdeling paa Pladsen, rettes Henvendelsen til Hovedkontoret.«

Andre Forslag.

Et Forslag fra Esbjerg Afdeling om Afholdelse af aarlige Kredsmøder forkastedes. Ligeledes forkastedes med stor Majoritet et Forslag fra Næstved Afdeling om, saasnart ske kan, at fratræde sin Samvirken med de øvrige skandinaviske Lande, for saa vidt angaar de skandinaviske Handelskursus. Fra Odense Afdeling var der stillet Forslag om at oprette en Spareafdeling for Lærlinge. Hensigten hermed var at oplære de unge Mennesker til at opspare Midler gennem Indskud paa 1 eller 5 Kr. maanedlig. Beløbene skulde forrentes med 4 pCt., medens Forbundet som en Opmuntring skulde tilskyde ½ pCt. til de, der havde deres Indskud i Orden.

Forslaget forelagdes af Hr. Niels Jørgensen, Odense, men blev paa Hovedbestyrelsens Vegne imødegaaet af Hovedkassereren samt af de Delegerede Charles Poppe og Wm. Bach (København) og L. Thorup (Vejle), idet man mente, at det laa udenfor Forbundets Opgaver. Forslaget forkastedes.

Endelig affødte Emblemspørgsmaalet, der var rejst af Slagelse Afdeling, som sædvanlig en længere Diskussion, der dog sluttede med, at Forslaget forkastedes.

Otto Urbans Ankomst.

Ved Slutningen af Eftermiddagsmødet kom Formanden for Internationaler Bund der Privatangestellten, Otto Urban, Berlin, til Stede paa Kongressen og blev budt Velkommen af Forretningsfører Jens Johansen. Otto Urban takkede for Indbydelsen, idet han udtalte, at det var ham en stor Glæde at kunne efterkomme denne og deltage i Forbundets 25 Aars Jubilæum. Urban kendte Vanskelighederne ved at oparbejde en Organisation og glædede sig derfor over den Størrelse, Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund i det forholdsvis korte Spand af Tid, det havde eksisteret, havde naaet, thi den danske Organisation var en god Forkæmper i Kredsen af internationale Organisationer, og Jens Johansen var en god Forkæmper saavel for de danske Kolleger som for Medhjælperne Verden over.

Urban understregede, at Arbejdet, der gøres i Danmark, ogsaa er til Gavn for Medhjælperne i andre Lande, thi overalt er det det samme Arbejde og de samme Interesser, der gør sig gældende, og overalt støtter Arbejdsgiverne sig til de slette Forhold i andre Lande; derfor har vi en levende Interesse i, at hvert enkelt Land staar saa stærkt som muligt. Urban sluttede med at udtale Ønsket om Held med Arbejdet i de kommende Dage og med at bringe Hilsen fra saavel Internationaler Bund der Privatangestellten som fra Zentralverband der Angestellten i Tyskland, for hvilken han ligeledes er Formand.

Mødet sluttede Kl. 6.

Kongressens 3. Dag.

Forhandlingerne fortsattes Tirsdag den 22. Septbr. Kl. 9.

Ordstyrerhvervet overtoges af Gustav Pedersen, der foretog Navneopraab.

Lovændringer.

En Række Lovændringer, stillet saavel af Hovedbestyrelsen som af Afdelingerne, forelaa til Behandling. Af de vedtagne skal nævnes, at Prisen for Erstatningsbøger nedsættes fra 10 til 5 Kr. Desuden vedtoges, at Funktionærer, ansatte af Forbundet, ikke kan være Medlemmer af Hovedbestyrelsen samt, at højst 3 Medlemmer af Hovedbestyrelsen foruden Forretningsføreren og Hovedkassereren maa være fastlønnede Tillidsmænd i Afdelingerne. Rejsesekretærerne kan dog overvære Hovedbestyrelsens og Repræsentantskabets Møder, men har ikke Stemmeret.

STREJKE- OG LOCKOUTUNDERSTØTTELSE.

Forslaget fra Fredericia og Vejle Afdeling angaaende Strejke- og Lockoutunderstøttelsens Størrelse bortfaldt, efter at et Forslag fra Aage Jepsen i samme Retning var blevet vedtaget. Herefter udgør denne Understøttelse under Konflikter samme Beløb som Arbejdsløshedsunderstøttelse plus 25 pCt. af det Beløb, Lønnen ligger over 100 Kr. samt for Familieforsørgere et Tillæg af 1 Kr. pr. Dag plus et Tillæg af 35 Øre pr. Barn pr. Dag, dog maa Understøttelsen ikke overstige to Trediedele af Medlemmets maanedlige Indtægt før Arbejdsstandsningen.

Et Forslag fra Københavns Afdeling om at udvide Repræsentantskabet med 2 Medlemmer, der tilfalder København, blev trukket tilbage, ligesom et Forslag fra Vejle om, at Hovedbestyrelsen vælges efter geografiske Hensyn, blev forkastet.

KONTINGENTSPØRGSMAALET.

Fra Hovedbestyrelsens Side stilledes Forslag, hvorefter det fremtidige Kontingent for Medlemmer af de københavnske Afdelinger udgør Kr. 5,25 pr. Maaned og for samtlige øvrige Afdelinger Kr. 5,00 pr. Maaned. Heraf skulde efter Forslaget indsendes Kr. 4,00 pr. Maaned til Forbundet, hvoraf Kr. 2,00 skulde henlægges til Arbejdsløshedskassen og 50 Øre til Reservefonden.

Af det saaledes indkomne Kontingent kunde Hovedbestyrelsen yde de Afdelinger, hvis Administration man skønnede nødvendiggjorde det, et ekstra Administrationstilskud i Forhold til det herskende Administrationssystem. For de københavnske Afdelinger fastsattes dette til 25 Øre pr. fuldtbetalende Medlem pr. Maaned.

Dette Forslag, der altsaa gik ud paa at gennemføre et fuldstændig nyt Kontingentsystem, saaledes at der indføres ensartet Kontingent for Provinsafdelingerne, ligesom det samlede Kontingent fremtidig fastsættes af Kongressen, affødte en lang Diskussion, hvorunder der stilledes forskellige Ændringsforslag. Under Sagens Behandling akcepterede Hovedbestyrelsen et Ændringsforslag fra Fredericia Afdeling, der gik ud paa, at Afdelinger, hvis Medlemsantal er over 100, ikke maa have mindre end Kr. 1,25 pr. fuldtbetalende Medlem at administrere for pr. Maaned. Dette Ændringsforslag vedtoges, hvorefter Hovedbestyrelsens Forslag med denne Ændring vedtoges saa godt som enstemmigt.

I Tilknytning til Forslaget om Kontingentordning vedtoges enstemmigt Hovedbestyrelsens Forslag til Love for Forbundets Afdelinger, saaledes at Lovene fremtidig bliver ensartede for alle Afdelinger.

J. A. Lundgrens Ankomst.

Ved Formiddagsmødet kom Formanden for Svenska Handelsarbetareförbundet J. A. Lundgren til Stede paa Kongressen.

Efter at Jens Johansen havde budt Lundgren Velkommen, bad denne undskylde, at han paa Grund af Forhandlinger om Afslutning af en Konflikt ikke havde været i Stand til at komme til Stede paa et tidligere Tidspunkt. J. A. Lundgren redegjorde nærmere for disse Forhandlinger, der drejede sig om en Strid med Varehuset Stockhaus i Stockholm angaaende Organisationsretten og sluttede under Bifald med at udtale, at en sejrrig Udgang af Konflikten i nærmeste Tid synes at ligge indenfor Mulighedernes Grænser.

Valgene.

Folketingsmand Gustav Pedersen holdt ved Eftermiddagsmødet et Foredrag om Medhjælperne og den sociale Lovgivning, hvorunder de i sidste Nummer af Bladet offentliggjorte Resolutioner blev vedtaget. Vi skal senere bringe en Omtale af Foredraget.

Derefter foretoges Valg af Tillidsmænd. Til Forretningsfører og Hovedkasserer genvalgtes henholdsvis Jens Johansen og Julius Hansen begge med Akklamation og under stærkt Bifald.

Som Medlemmer af Hovedbestyrelsen valgtes følgende:

Gustav Pedersen, København ..	158 Stemmer	(Genvalg)
Jens Jensen, Aalborg	155 »	(Nyvalg)
Vilhelm Jacobsen, Aarhus	154 »	(Genvalg)

Augusta Semler, København ..	151 Stemmer	(Nyvalg)
P. Mikkelsen, Bornholm	149 »	(»)
Peter H. Hansen, Fredericia ..	148 »	(»)
Aage Jepsen, Vejle	147 »	(Genvalg)
Harald Pedersen, Helsingør ...	145 »	(»)
Elsenius Nielsen, Nakskov	139 »	(Nyvalg)
Carl Foverskov, Odense	138 »	(»)
Henry O. Blach. København ...	115 »	(»)
William Bach, København	112 »	(»)
Gustav Rathe, Esbjerg	85 »	(Genvalg)

Til Suppleanter valgtes:

C. A. Fabricius, Aarhus	120 Stemmer
Valdemar Petersen, København	116 »
P. Olesen, Haderslev	105 »
Victor Jensen, Horsens	91 »
Knud Høfft, København	89 »
C. G. Christoffersen, København	84 »
Henry Gran, København	83 »
Andreas Pedersen, Slagelse	83 »
H. Hein, Hjørring	81 »
M. Johansen, Nyborg	79 »
Aksel Olsson, Nakskov	77 »
E. Carlo Petersen, Hillerød	72 »
N. P. Andersen, Kolding	63 »

Til Revisorer genvalgtes Carl Hammer og N. Kristensen, København, med Georg Nielsen og Henry Gran, København, som Suppleanter.

Derefter foretoges landsdelsvis Valg af Repræsentantskab. Hertil valgtes:

For Jylland og Samsø: N. C. Nielsen, Kolding, Th. Hansen, Aalborg, Sten Vandborg, Horsens, William Møller, Vejle, A. Olesen, Nykøbing M., Søren Andersen, Aarhus, Axel Jensen, Aarhus, A. Elvig, Frederikshavn.

Suppleanter: Chr. Jørgensen, Aalborg, Peder Olesen, Haderslev, Marie Jakobsen, Aalborg og N. M. Sørensen, Randers.

For Fyn og Langeland: Svenn K. Jensen, Nyborg, og Robert Pedersen, Odense.

Suppleanter: C. Mejlsgaard, Langeland, og E. Christensen, Svendborg.

For Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm: Andreas Pedersen, Slagelse, E. Carlo Pedersen, Hillerød, A. Spiermann, Næstved, og Andr. Larsen, Nykøbing F.

Suppleanter: J. L. Hesselgreen. Nakskov, Peder Damgaard, Helsinge, H. Christoffersen, Korsør, og Ingolf Urhøj, Helsingør.

For København: C. G. Christoffersen, Knud Høfft, Jens Nielsen, Vald. Haahr, Vilh. Gudmansen, Henry Gran.

Suppleanter: Niels Jensen, Alfr. Thode, P. Jensen, P. Lumholdt, Hj. Larsen og Georg Nielsen.

Afslutning.

Det vedtoges at afholde den næste ordinære Kongres i Odense 1928.

Dermed var Kongressens Dagsorden udtømt, og de fremmede Gæster, Otto Urban, Berlin, Albert Raaen, Oslo, J. A. Lundgren, Malmø, Arthur Hellman, Finland, og Vilh. Nygaard, De samvirkende Fagforbund, takkede for Samværet. Til Slut talte under stærkt Bifald Forbundets tidligere Formand Åge Hyllested, der ligeledes takkede for at have faaet Lejlighed til at overvære Kongressen og udtalte, at Forskellen paa Tiden for 25 Aar siden og nu var den, at den Gang havde man Begejstringen og Troen, og desto mindre man har af Realiteter, des mere maa man have heraf. Nu har man ogsaa Realiteterne, og nu er der netop noget at begejstres for, men der fordres i første og sidste Række et stort, personligt Arbejde af hvert enkelt Medlem, og dette Arbejde bør de gøre med Begejstring. Thi uden dette naar vi aldrig Vejs Ende.

Hyllested sluttede med en personlig Hyldest til Jens Johansen som Realiteternes Mand, der dog føres frem af Begejstring og Tro paa Sagen, og udbragte til Slut et Leve for Jens Johansen!

Forretningsfører Jens Johansen takkede for de venlige Udtalelser baade fra de fremmede Gæster og fra Hyllested. Han bragte dernæst de afgaaede Hovedbestyrelsesmedlemmer en Tak for Samarbejdet og bød de nyvalgte Kolleger Velkommen til energisk Arbejde for vor Organisation. Med Haabet om, at Kongressens Beslutninger maatte bidrage til Forbundets Fremgang, sluttede Forretningsføreren med et Leve for Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund.

Ordstyreren, Gustav Pedersen, erklærede derefter Kl. 8½ Aften Kongressen for afsluttet.

— — —

Om Aftenen paa Kongressens første Dag havde Aarhus Afdeling arrangeret en selskabelig Sammenkomst paa »Varna« for de Delegerede og Afdelingens Medlemmer.

Ved Fællesspisningen herskede den fornøjeligste Stemning, der øgedes ved en Række — ialt 4 — muntre Sange.

Derefter var der Aftenunderholdning med Optræden af Kunstnere fra Aarhus Teater, og til Slut dansedes der langt ud paa de smaa Timer.

Alt i alt en Sammenkomst, hvis Arrangement Afdelingen havde Ære af.

Kontingentet.

SOM Følge af Beslutning paa Kongressen vil Kontingentet for alle fuldtbetalende Medlemmer i Provinsen fra 1. Januar 1926 være 5 Kr. pr. Maaned, baade for Mænd og Kvinder og ligegyldigt, hvilken Provinsafdeling vedkommende Medlemmer tilhører. For de københavnske Afdelinger er Kontingentet uforandret Kr. 5,25 pr. Maaned.

For Medlemmer med hvilende Ret og Lærlinge er Kontingentet uforandret 2 Kr. pr. Maaned og for Lærlinge under 17 Aar 1 Kr. pr. Maaned.

Gennemførelsen af det ensartede Kontingent i Provinsafdelingerne er et saa stort Gode for vor Organisation, at de forholdsvis faa Medlemmer, der som Følge deraf faar Kontingentet forhøjet, med Glæde bør opgive den priviligerede Stilling, de hidtil har indtaget i Forhold til deres Kolleger, med hvem de nu kommer paa lige Fod.

Og de Medlemmer, for hvilke Ordningen betyder Kontingentnedsættelse, bør benytte Lejligheden til at indmelde sig i Hjælpefonden og sikre sig en højere Understøttelse under Arbejdsløshed, hvorved det sparede Beløb benyttes paa en frugtbar Maade.

Jens Johansen.

Varslet Strejke.

Grosserer Thorvald Pedersen, Odense, blokeret.

BLANDT Medhjælperne i ovennævnte Firma, der driver Forretning en gros og en detail med Isenkram, Træ og Glas, har der i den senere Tid hersket nogen Bevægelse for at faa Arbejds- og Lønforholdene overenskomstmæssigt ordnede, og man har derfor gennem Odense Afdeling fremsendt Anmodning til Firmaet om Forhandling.

En saadan Forhandling fandt ogsaa Sted den 27. Oktober med Firmaets Prokurister, og af Forhandlingerne fik Afdelingen det Indtryk, at Enighed kunde opnaas, men Prokuristerne ønskede dog først at forelægge Sagen for Grosserer Thorvald Pedersen.

Denne meddelte imidlertid, at han ikke vilde oprette nogen Overenskomst med Organisationen og har siden nægtet at forhandle om Overenskomst.

Som Følge deraf saa Forbundet sig nødsaget til at afgive 1. Strejkevarsel, som Herr Thorvald Pedersen besvarede med følgende Skrivelse:

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund,
København.

»I Anledning af Deres ærede Skrivelse af 18. ds. skal jeg nu efter Hjemkomst fra en Rejse i Udlandet meddele Dem mit af den Grund forsinkede Svar.

Som tidligere i Skrivelse af 4. Novbr. meddelt Dem, ønsker jeg ikke nogen isoleret Overenskomst med Deres ærede Forbund, men vil kun tiltræde Overenskomster med de Forbund indenfor mine Brancher, hvor der er Gensidighed til Stede, altsaa hvor Organisationerne, jeg

kan være Medlem af, afslutter Overenskomsterne, og hvor mine Kollegaer og Konkurrenter er bunden af de samme Arbejdsbetingelser, som jeg.

Naar dette Forhold maaske en Gang i Fremtiden er til Stede, er jeg villig til at tiltræde, hvad der ved Forhandling imellem disse maatte blive bestemt.«

Med Højagtelse
Thorvald Pedersen.

Hermed kunde vi dog ikke føle os tilfredsstillet, thi vort Organisationsarbejde kan vi dog ikke være tjent med at udsætte til en fjern Fremtid af Hensyn til, at de Herrer Principaler ikke kan bringe deres Organisationsforhold i Orden, og i Overensstemmelse med Beslutning af Forretningsudvalget er der derfor den 25. November afgivet et saalydende andet Strejkevarsel:

Herr Grosserer Thorvald Pedersen,
Odense.

»Idet vi erkender Modtagelsen af Deres ærede anbefalede Skrivelse af 23. ds., skal vi herved bemærke, at vi ikke kan føle os tilfredsstillet ved Deres Udtalelse om, at De er villig til at tiltræde Overenskomster afsluttede med Organisationer, som De kan være Medlem af, thi vi kan selvsagt ikke lade Arbejdet for vore Medlemmers Interesser være afhængig af, om de Herrer Principalers Organisationsforhold er i Orden eller ikke, da det jo er Forhold, vi ingen Indflydelse har paa, og som det derfor maa blive de Herrer Principalers egen Sag indbyrdes at ordne.

Vi maa derfor stadig fastholde vort Ønske om Oprettelse af en Overenskomst for vore Medlemmer, idet vi naturligvis vedblivende er villig til at optage Forhandling saavel med Dem som med en eventuel Principalorganisation, hvortil De maatte henvise Forhandlingen.

Da vi imidlertid af Hensyn til vore Medlemmer maa ønske Sagen fremmet mest muligt, tillader vi os under Henvisning til vor anbefalede Skrivelse af 18. ds., og uden at dette skal være nogen Hindring for vor Forhandlingsvillighed, at meddele, at en indenfor Organisationen kompetent Forsamling har besluttet, at vore hos Dem beskæftigede Medlemmer paa Kontor og Lager nedlægger Arbejdet Onsdag den 2. December ved normal Arbejdstids Ophør, for saa vidt der ikke forinden dette Tidspunkt maatte være opnaaet en for os og vore paagældende Medlemmer tilfredsstillende Ordning.«

P. F. V.:
Jens Johansen.
/Harald Heie.

For saa vidt det ikke lykkes at opnaa nogen Ordning med Firmaet, vil Strejken altsaa blive effektiv den 2. Decbr., og Firmaet er fra samme Dato blokeret. Det er derfor forbudt vore Medlemmer fra nævnte Dato at søge Plads i Firmaet, indtil anden Meddelelse fremkommer fra Forbundet. Jens Johansen.

Omkring Forbundets Jubilæum.

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds 25-Aars Jubilæum og den i Forbindelse dermed afholdte Kongres var i Dagene før og efter den 23. September Genstand for Omtale i saa godt som hele Dagspressen, og Forbundet har kunnet glæde sig ved, hvad man kalder en »god Presse«, idet dets Virksomhed har været anerkendende og sympatisk omtalt i saa godt som alle Blade — uanset Partifarve. De enkelte Undtagelsestilfælde, der har været og som nedenstaaende omtales, har kun været en Understregning af, at Forbundet i den store Offentligheds Bevidsthed omfattes med Forstaaelse og Velvilje.

Vi skal her fremdrage enkelte af de Udtalelser, der er fremkommen i Dagspressen. Saaledes skriver Social-Demokraten efter at have bragt Tekst og Billed-Uddrag af »det smukt udstyrede og med gode og interessante historiske Oplysninger fyldte Festskrift«:

»Forbundet fejrer nu sit 25-Aars Jubilæum. Skeptikere spaaede, da det blev stiftet, at dets Liv ikke vilde blive langt; det var umuligt at organisere Handels- og Kontorfolk. Udviklingen har vist det modsatte. Det Forbund, der nu i Dag tæller Afdelinger i alle betydende Byer i Danmark og har 12,000 Medlemmer, har gennem sine energiske Foregangsmænd vist, at ogsaa dette Fag kan organiseres, og de har ved deres Arbejde ydet Fremskridtet værdifulde Tjenester derved, at de har ført en Arbejderen hidtil fjendtlig Stand over til Forstaaelse med de øvrige Lønarbejdere.

Social-Demokraten, som gennem Aarene har støttet dette Organisationsarbejde af al Kraft, hilser Forbundet og ønsker det fortsat Fremgang.«

Ogsaa den socialdemokratiske Presse i Provinsen bragte store Artikler, og »Demokraten«, Aarhus, hyldede den 20. September Forbundet i en Forsideartikel paa over fire Spalter, der indledes saaledes:

»Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund er en af de Fagorganisationer her i Landet, der har maattet kæmpe med de største Vanskeligheder. Lige fra Handelsstandens første Dage har denne Stands Medhjælpere staaet i et udpræget Afhængighedsforhold til deres Principaler, og dette i Forbindelse med forskellige andre særlige Forhold har bevirket, at Landsorganisationen lige fra den første Dag maatte sætte en betydelig Del af sit Arbejde ind paa visse Punkter, som andre Fagorganisationer kunde gaa let henover.

Dette tiltrods kan Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund nu, da det staar ved en Milepæl paa Vejen fremad, se tilbage paa et stort betydningsfuldt og resultatrigt Arbejde gennem de 25 Aar, der er forløbet siden dets Stiftelse den 23. September 1900.«

»Folkets Avis« bragte Hovedbestyrelsens Billede og skrev:

»I Dag fejrer Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund sit 25-Aars Jubilæum. Husket af mange Venner og husket af alle dem, Forbundet i Tidens Løb har hjulpet, vil Dagen sikkert blive begivenhedsrig og festlig. Gennem godt og ondt har Foreningen hjulpet alle de unge Handelsfolk gennem de trange Kaar, frem til Arbejdets Rettigheder, som alle higer efter — og nu er Maalet næsten naaet.«

»Aarhus Posten« omtalte Jubilæet i en Artikel, hvoraf vi citerer:

»I disse Dage kan et dansk Fagforbund »Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund« se tilbage paa en 25-aarig Periode, fuld af Strid om Lønforhold og andre Faginteresser, men tillige fremgangsrig, organisationsmæssigt set. —— Forbundet har i Anledning af de henrundne 25 Aar udgivet et overordentlig smukt Festskrift, hvori de to Forfattere, Forbundets Forretningsfører Jens Johansen og dets Sekretær Harald Heie har givet en livfuld Skildring af Aarene, der er gaaet.«

»Aftenbladet« bringer et Billede af Forretningsfører Jens Johansen og understreger, at han »har sin store Andel i de Resultater, der er naaet i de forløbne Aar. Hans Kundskaber er omfattende, hans Optræden og Forhandlingsform besindig og maalbevidst.«

»Nationaltidende« omtaler, at Organisationen i de senere Aar er udbygget overordentlig stærkt og skriver dernæst: »Forbundet har vistnok i de senere Aar bidraget en hel Del til at føre Handels- og Kontormedhjælperne ind under det sociale Lovgivningssystem, som de tidligere ikke havde saa megen Nytte af. Og siden 1916 er der paabegyndt et effektivt Arbejde med Afslutning af kollektive Overenskomster.«

En lang Række andre Blade omtaler ligeledes Forbundets Virksomhed velvilligt — »Politiken« skriver saaledes: »Fra en ret ringe Begyndelse har dette Forbund i Aarenes Løb arbejdet sig op til at blive en Organisation for Handels- og Kontormedhjælperne, med hvilken man maa regne —« og Ugebladene »Verden og Vi« og »Hver 8. Dag« bragte Billeder af Hovedbestyrelsen.

Midt i al denne Hyldest virker »Børsen«s og »Manufakturhandlerbladet«s syrlige Udtalelser særdeles antikverede — omend ikke for os overraskende. Begge disse Blade har gennem de forløbne Aar hørt til Forbundets værste Modstandere, thi de har været Talsmænd for de stærkeste medhjælperfjendske Synspunkter, og har hadet Medhjælpernes Organisationsbevægelse som Pesten.

»Børsen« taler haanlige Ord om de Resultater, Forbundet har naaet i de forløbne Aar, og underkender, at Forbundet har haft nogen som helst Betydning for Standen, lige-

Til
Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund

Paa denne ojtidsdag hvor orbundet fejrer sit 25-Aars Jubilæum bringer vi vor uldest og ak for rbejdet til avn for ansk edhjælperbevægelse.

nder orbundets orerskab har danske edhjælpere i det svundne partskel kæmpet sig frem fra et upaaagtet ag til en tand der nyder offentlig nerkendelse og espekt. eo orbundets rbejde har danske edhjælpere naaet de sforete af alle ulturgoder: rganisationsret og edestemmelsesret. erfor bringer vi i ag vor ykønskning og vi giver i denne ojtidsstund vort ubrydelige øfte om forsat med al vor nergi under orbundets ørerskab af arbejde for dansk edhjælperbevægelses remgang.

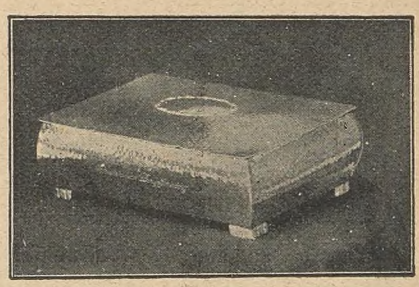
Aarhus, den 25 September 1925.

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds Afdelinger

Forbundets Jubilæumsgaver.

Vaserne fra den kgl. Porcellænsfabrik er tillige med den kaligraferede Adresse skænket af Forbundets Afdelinger. Platten i kgl. Porcellæn med Forbundets Bomærke fra Hovedkontorets Personale. Krystalvasen til venstre fra F. D. B.s Fællesklub, til højre fra Dansk Farmacevtforening. Sølvpokalen fra en Række gamle Medlemmer, Keramikskaalen fra Åge Hyllested og Tin-Cigarkassen fra Klubben i Hovedstadens Brugsforening. Endelig er Flagene paa Sølvfod fra de skand. Broderorganisationer.

som Bladet taler ringeagtende om Forbundets Medlemsantal paa 12,000, men ganske ser bort fra, at de gule »Medhjælperforeninger«, der oven i Købet kan regne med »Børsens« og Principalernes Gunst og økonomiske Støtte, kun har formaaet at samle nogle faa Hundrede Medlemmer.

»Børsen«s Artikel er præget af den fjendtlige og hadefulde Stilling, som Bladet til enhver Tid har anlagt overfor Forbundet, men da Bladets Anskuelser om Medhjælperspørgsmaalet iøvrigt ikke er undergaaet nogen Ændring siden 1900, kan vi roligt lade det forældede Blad ude af Betragtning, og lade det mimre videre.

»Manufakturhandlerbladet«, hvis Sindelag er »Børsen«s ligt, som to Draaber Vand hinanden, gør sig skyldig i en Perfidi. Under Overskriften »Nøgtern og objektiv Historieskrivning« skriver Bladet, at det vil kontrollere Festskriftets Omtale af Manufakturhandelen, og »for dennes Vedkommende findes der paa Side 210—11 en Fremstilling af Forhandlingerne om Oprettelse af Organisationer og Overenskomster i Aarene 1918—19, der i alt væsentlig er i Overensstemmelse med, hvad der faktisk skete«. Og saa fortsættes der: »Men naar dette Afsnit slutter med at konstatere, at der efter Afslutningen af en Overenskomst med »Magasin du Nord« i 1919 fortsattes med Overenskomster i en Række andre af de store Firmaer, saa savner vi ganske vist en »objektiv« og »nøgtern« Meddelelse om den »afklarede Kendsgerning«, at samtlige disse Overenskomster forlængst er hævede, og at der ved Jubilæumsskriftets Udgivelse ikke fandtes en eneste Overenskomst mellem Firmaerne og Manufakturmedhjælpere under Forbundets Overhøjhed. Hvis de historiske Oplysninger om andre Handelsbrancher er ligesaa paalidelige, saa lader Skriftet som historisk Aktstykke unægtelig adskilligt tilbage at ønske.«

Det er en alvorlig Sigtelse, »Manufakturhandlerbladet« her retter mod Organisationen for Historieforfalskning, og man turde forvente, at Bladet havde undersøgt Sagen ordentlig og havde Ret i sin Paastand.

Men saaledes er det ingenlunde. Hvis Bladet havde gjort sig den Ulejlighed at læse videre i Festskriftet til Side 224—25, saa vilde det have set, at der netop her er gjort Rede for Overenskomsternes Bortfald. Naar dette er Tilfældet, er det en Utilbørlighed af »Manufakturhandlerbladet« at udslynge en usandfærdig Beskyldning mod Organisationen, for derigennem at komme Organisationen til Livs. Vi venter ikke, at »Manufakturhandlerbladet« berigtiger sine Udtalelser, men vi kan for saa vidt kun være tilfreds med, at vore Modstandere i Mangel af Realiteter maa gribe til løgnagtige Paastande for at bekæmpe os.

Som Kuriosum skal vi til Slut blot anføre endnu en Udtalelse fra »Manufakturhandlerbladet«. Bladet omtaler, at Festskriftet fremtræder som et 270 Sider stort Værk paa fint glittet Papir og med en Mængde Fotografier af Foreningens Heroer.

Dernæst fortsættes:

»Det har altsaa været et meget dyrt Værk, og det er nærmest forbavsende, at Forbundet har haft Raad til at ofre saa meget paa en Bog. Efter almindeligt Skøn kunde mindre have gjort det. — Dog vi skal ikke blande os i Forbundets økonomiske Anliggender.«

Ja, er det ikke forbavsende, at Forbundet trods den Omstændighed, at det ikke faar Tilskud fra de Herrer Principaler, alligevel har Raad til at rejse et værdigt Monument over sit Arbejde gennem 25 Aar. Noget saadant har »Manufakturhandlerbladet« ikke tænkt sig, og med et Suk maa Bladet erkende, at den ikke trods Lysten dertil kan bestemme over vore Forhold. Men Udtalelsen er alligevel karakteristisk for vore Principaler. Havde de nemlig Magt, som de har Agt, saa det anderledes ud for Medhjælperne. Lad os være glade for, at det ikke er saa.

Fra Finanslovsdebatten.

TIDLIGERE har der i Almindelighed været stille om Medhjælperspørgsmaalene, naar Landets øvrige Forhold blev drøftet under Rigsdagens Finanslovsdebat, thi Medhjælperne savnede deres egen Repræsentant, der kunde føre deres Krav frem, og kun i Ny og Næ blev deres Forhold berørt.

Nu har Forholdet forandret sig. Ved Gustav Pedersens Valg til Folketinget har vi faaet en fuldgod Talsmand for vore Anliggender, og en Repræsentant, der kan tale om Forholdene med den Erfaring og Vægt, som direkte Kendskab forlener med..

Gustav Pedersens Finanslovstale.

Ved den nu afsluttede Finanslovsdebat udtalte Gustav Pedersen følgende:

»Jeg vil først gøre et Par Henstillinger til den højtærede Socialminister. Da Lukkeloven nu alligevel paa enkelte Punkter skal revideres i denne Samling, vil jeg indtrængende henstille til den højtærede Socialminister at foreslaa en Fjernelse af den urimelige Bestemmelse om, at Butikkerne i Sommerperioden har Lov til at holde 1 Time længere aabent end i Vinterperioden til Trods for, at hele Handelslivet florerer mindre stærkt i den Periode end om Vinteren, og til Trods for at der i denne Tid er mere Anledning til at give Ekspedienter og Ekspeditricer en rimelig Fritid end om Vinteren. Den Bestemmelse, der nu er gældende, har jo ikke virket ret stærkt i Hovedstaden. De fleste af Hovedstadens Forretninger lukker deres Butiker Kl. 6 ogsaa om Sommeren; det er kun ganske enkelte, illoyale Forretninger, der mener at kunne hugge nogle af deres Konkurrenters Kunder ved at holde deres Butiker aabne til Kl. 7. Det har iøvrigt vist sig ogsaa ude i Landet i de Byer eller de enkelte Forretninger, der har brugt Bestemmelsen, at der saa at sige ikke har været gjort nogen Forretninger i den Tid. Jeg skal derfor henstille, at et saadant Forslag kommer, naar Lukkeloven nu skal revideres.

Jeg vil yderligere henstille til den højtærede Socialminister at foreslaa en Beskyttelse imod den Udnyttelse af Arbejdsløsheden, der finder Sted gennem de saakaldte private Engageringskontorer. Det er i Regelen Kontorer, der har meget faa Chancer for at skaffe arbejdsløse Folk Plads. De eksisterer sædvanligvis i Forbindelse med Maskinskrivningsbureauer eller Læreanstalter i Stenografi og Maskinskrivning, og Indehaverne fortæller, at naar de unge Mennesker tager Undervisning hos dem, har de Mulighed for at faa en Plads. I Regelen har de dog ikke andre Pladser end dem, de finder gennem Avisannoncer, altsaa Pladser, som de arbejdsløse selv kunde finde; men hvis en arbejdsløs opnaar at faa Plads gennem et saadant Kontor, skal han altsaa af den første Maaneds Gage bløde 15 pCt. til denne Engageringsmægler. Det er klart, at en saadan Virksomhed i en Periode som den, vi nu gaar ind i, med stigende Arbejdsløshed, vil aflokke arbejdsløse Handels- og Kontormedhjælpere mange Penge, som bliver givet ud fuldstændig til ingen Nytte. Jeg haaber derfor, at det retfærdige Krav om Beskyttelse her maa blive imødekommet allerede i indeværende Samling.

Jeg skal ligeledes henstille, at man i Ministerierne i nogen Grad gaar over til at bruge arbejdsløse Kontorfolk, naar der er Ekstraarbejde i Ministerierne. Det har hidtil været ret almindeligt at sende dette Arbejde ud til Embedsmændenes Slægtninge, saaledes at de har det som Hjemmearbejde. Jeg vilde dog mene, at der i en Arbejdsløshedsperiode, hvor Staten maa støtte Arbejdsløshedskasserne, var nogen Anledning til at søge at anvende nogle af de arbejdsløse Kontormedhjælpere, naar Staten skal have udført Arbejde. Der er enkelte Omraader, hvor der er Anledning til at antage Folk. Jeg vil saaledes mene, at det vilde være en god økonomisk Politik, hvis den højtærede Finansminister udvidede Antallet af Kontorfolk i Landsoverskatteraadet. Hidtil har det vist sig, at de Folk, der har arbejdet der, rigelig har tjent de Penge, de fik i Løn, idet der altid har været stort Overskud paa det Arbejde, de har udført; og der er vist ingen Tvivl om, at der er mange Sager, der ikke er blevet oplyst, netop fordi der ikke har været tilstrækkeligt Kontorpersonale. Nu vil man maaske sige, at det er Forsøg paa en yderligere Skatteudplyndring, men jeg vil dog tro, at naar de fleste af Landets Borgere maa betale Skat efter deres virkelige Indtægt, kan de ikke være interesserede i, at der sidder nogle, som paa Grund af manglende Personale i Landsoverskatteraadet, slipper fri for at betale Skat af deres virkelige Indtægt, altsaa unddrager sig en Del af deres Forpligtelser overfor Samfundet. Saa kan de iøvrigt, om de vil, mene om disse Forpligtelser, at de er uretfærdige, men det er i hvert Fald Forpligtelser, som er ens for alle.«

Socialministerens Svar.

Da Socialministeren senere under Debatten fik Ordet for at replicere, udtalte Hr. Borgbjerg:

»Det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen omtalte de private Engageringskontorer, hvis Virksomhed han fandt uhel-

dig. Spørgsmaalet har været til Behandling i Socialraadets Funktionærudvalg, som har afgivet en Betænkning, og denne er for Tiden til Behandling i Socialraadet. Saa snart Raadet er færdigt med denne Behandling, vil jeg tage Spørgsmaalet op.

Det samme ærede Medlem nævnte endvidere, at han havde hørt noget om, at Lukkeloven vilde komme til Revision i denne Samling, og i den Anledning ønskede han den nuværende 7-Lukning, som vi jo har om Sommeren, indskrænket til en 6-Lukning, ligesom Tilfældet er om Vinteren.

Det er rigtigt, at det er Socialministeriets Hensigt at foreslaa nogle Ændringer i den gældende Lukkelov. Vi har tænkt os, eller rettere sagt, det har vist sig nødvendigt at foreslaa visse Ændringer, fordi Loven paa visse Punkter — det er kun 2—3 enkelte Punkter af mindre væsentlig Betydning — ikke overholdes. Politiet lukker Øjnene til, og det kan man ikke bebrejde det, thi en streng Overholdelse af Lovens Ordlyd kunde medføre megen Uretfærdighed. Men det er selvfølgelig en Tilstand, der ikke kan fortsættes, og derfor maa Praksis og Lov bringes i Overensstemmelse med hinanden.

For saa vidt vil Sagen altsaa komme til Behandling her i Tinget, og hvis der da skulde vise sig en Stemning for at ændre Loven ogsaa paa det Punkt, som det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen berørte, skal jeg gerne medvirke dertil.

Den nuværende Ordning med 6-Lukning om Vinteren og 7-Lukning om Sommeren var jo Frugten af et Kompromis i 1922. Nu er det meget rigtigt, som det ærede Medlem sagde, at de allerfleste Handlende her i Hovedstaden lukker ogsaa om Sommeren Kl. 6, det er kun nogle enkelte, der ikke gør det. Men det har været umuligt at fremkalde en enstemmig Opfattelse eller Henvendelse fra Handelsstandens Side. Skulde nu Spørgsmaalet været modent, og skulde der vise sig Mulighed for at komme igennem med det, naar nu Loven tages op til Revision, skal jeg, som sagt, være meget villig til at medvirke hertil.«

Lukkeloven ændres.

Det af Socialministeren bebudede Ændringsforslag til Lukkeloven fremsattes i Landstinget den 18. November.

Ændringsforslaget gaar ud paa, at Auktionslokaler og Kunstudstillinger kan holdes aabne for Eftersyn paa Helligdage, samt at Forhandling af Blomster saavel fra Butik som fra Forretning tillades Helligdage i Nærheden af Kirkegaarde og Hospitaler, saalænge Kirkegaarden eller Hospitalet er aabent for Besøgende.

I Forvejen gav Lukkeloven Tilladelse til, at Blomsterforretningerne ved Kirkegaardene holdt aabent i Besøgstiden, og der kan derfor være nogen Rimelighed i, at ogsaa Gadehandel er tilladt. En anden Sag er det, at den Slags Dispensationer fra de almindelige Lukkebestemmelser af principielle Grunde bør modarbejdes, og at Udvidelser — som nu til Hospitaler — burde undgaas.

Det er nu Hensigten at benytte Lejligheden til et Forsøg paa at faa ændret Lovens Lukkebestemmelser, og Gustav Pedersen vil, naar Sagen kommer til Behandling i Folketinget, stille Ændringsforslag om helaarlig 6-Lukning.

Agitationsmøde i Esbjerg.

ESBJERG AFDELING afholdt den 16. November et velbesøgt offentligt Møde paa Hotel »Spangsberg«.

Mødet aabnedes af Afdelingens Formand, Gustav Rathe, der meddelte, at Forretningsfører Jens Johansen var blevet forhindret i at tale ved Mødet, men at Rejsesekretær Svend Rosendal i Stedet for var kommet til Stede.

Derefter talte Svend Rosendal om Organisationsbevægelsen iblandt Medhjælperne, idet han skildrede Organisationens Dannelse i 1900 og de i de mellemliggende Aar opnaaede Resultater. Han ironiserede over Medhjælpernes fine Fornemmelser, der bevirkede, at en Mængde Medhjælpere stod udenfor Organisationen, men alligevel gerne vilde høste Nytte af dens Arbejde. Naar dette er Tilfældet, burde de paagældende ogsaa være med til at fremskaffe Resultaterne. Rosendal sluttede med en Appel til Medhjælperne om nu at kaste de fine Fornemmelser over Bord og med Henblik paa de Vanskeligheder, der utvivlsomt forestod for hele Samfundet, at indmelde sig i Organisationen.

Derefter talte Landstingsmand Carl Jensen om Organisationen i Almindelighed, dens Betydning og dens Styrke. Han paaviste, at kun igennem en fasttømret Organisation var det muligt at naa frem til ordentlige Levevilkaar, og naar Medhjælperne lod sig byde de usle Lønninger, de for Tiden faar, skyldes det kun, at de ikke havde forstaaet Organisationstankens Betydning. Landstingsmanden sluttede med en Appel til de Forældre, der havde Børn i Handelslære, om at lære Børnene Betydningen af Ordet Organisation.

I den paafølgende Diskussion deltog en ung Medhjælper, der rasede over, at han fra 1. Januar saa sig nødsaget til at indmelde sig i Organisationen som Følge af den med Fællesforeningen afsluttede Overenskomst, endskønt den paagældende lønnedes efter den Overenskomst, Organisationen har afsluttet med Fællesforeningen. Han fik da ogsaa Svar paa Tiltale af begge Talere. Mødet sluttede ved 10½-Tiden, efter at Formanden for Fællesorganisationen, Herr Eickhardt, havde lovet Afdelingen Støtte fra Fællesorganisationens Side.

— — —

I Dagene forud for Mødet var Forretningsføreren i Esbjerg for at faa afsluttet Overenskomst med A/S Esbjerg Svineslagteri, de kooperative Virksomheder og Esbjerg og Omegns Brugsforening, og med alle tre Firmaer opnaaedes der tilfredsstillende Overenskomster.

Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde.

Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse i Danmark afholdt sit 3. ordinære Delegeretmøde i Arbejdernes Forsamlingsbygning i Aarhus den 22. Septbr. 1925.

Mødet aabnedes Kl. 1½ Eftm. af Formanden, Forretningsfører Jens Johansen, der bød de Delegerede Velkommen. Antallet af Repræsentanter var 139 fra 74 Afdelinger. Desuden mødte 20 Medlemmer af Repræsentantskabet samt 14 Hovedbestyrelsesmedlemmer og 2 Revisorer. Samtlige Mandater godkendtes.

Forslaget til Forretningsordenen vedtoges, og paa Hovedbestyrelsens Forslag valgtes Peter Wraae, Gustav Pedersen og Michael Nielsen som Ordstyrere og Harald Heie, Viggo Pedersen, Henry Fetterlein og Søren Andersen som Sekretærer.

Gustav Pedersen overtog Dirigenthvervet.

Beretningen.

Hovedkasserer Julius Hansen mindede om, at Arbejdsløshedskassen i disse Dage fejrede 10-Aars Dagen for sin Statsanerkendelse, som fandt Sted den 1. Oktober 1915, og pegede paa Værdien af, at man i 1915 tog den fornuftige Beslutning at søge den tidligere bestaaende Arbejdsløshedskasse statsanerkendt. Det har i de vanskelige Tider, som siden den Gang har været, vist sig til største Gavn for Handels- og Kontormedhjælperne.

Hovedkassereren kom dernæst ind paa en Omtale af Arbejdsløshedslovgivningen, idet han paapegede den politiske Brug, der under Venstre-Regeringen var gjort af Arbejdsløshedslovgivningen, og endelig omtalte han nærmere den sidst vedtagne Arbejdsløshedslov af 4. Marts 1924, der paa væsentlige Punkter ændrede Kassernes Vilkaar, men som dog betød et Fremskridt fra de foregaaende Love og løftede Arbejdsløshedslovgivningen ud af den almindelige politiske Strid.

Hovedkassereren kom derefter ind paa en Omtale af Arbejdsløsheden indenfor vort Fag, der i den afsluttede Periode har været ganske unormal stor. Arbejdsløsheden har i hele Perioden været ca. 10 pCt., men kun en Trediedel af de ledige Medlemmer har været berettiget til vedtægtsmæssig Understøttelse, medens de øvrige enten ingen Understøttelse har faaet eller har været henvist til ekstraordinær Understøttelse.

I 1922 gav Arbejdsløshedskassens økonomiske Forhold Anledning til alvorlig Bekymring, idet den ekstraordinær store Arbejdsløshed bevirkede, at Kassen arbejdede med Underskud. Det viste sig derfor nødvendigt at optage et rentefrit Laan hos Staten samt at foretage en Indskrænkning i Kassens Ydelser, hvilket man foretrak fremfor en Kontingentforhøjelse. Ændringen bestod i, at det understøttede Dageantal nedsattes med 20 Dage paa hver Sats. Det har været under et Pres, at Hovedledelsen er gaaet hertil, og man ønsker stadig at vende tilbage til de tidligere Forhold, saa snart dette kan lade sig gøre. Hovedbestyrelsen stillede derfor følgende Forslag til Resolution:

»Delegeretmødet i Aarhus 1925 i Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse bemyndiger Repræ-

sentantskabet til at ændre de i Vedtægternes § 8 fastsatte Dageantal for Ydelse af Understøttelse eftersom Forholdene maatte nødvendiggøre eller tillade det.«

Kassens Forhold har som Følge af de foretagne Dispositioner bedret sig betydeligt. En væsentlig Del af Laanet er tilbagebetalt, og Kassens Formue er nu 167,000 Kr.

Hovedkassereren sluttede med en nærmere Omtale af Kassens Ydelser og fremhævede den samfundsmæssige Betydning, Arbejdsløshedskassen havde for Arbejderne og Medhjælperne.

Peter Lumholdt stillede to Resolutioner. Den ene forkastedes, medens den anden, der krævede private Engageringsvirksomheder forbudt ved Lov, vedtoges. Den sidstes Ordlyd findes i sidste Nummer af vor Tidende. Efter at den af Hovedkassereren stillede Resolution var vedtaget, godkendtes Beretningen med alle Stemmer mod 2.

Regnskaberne.

Hovedkasserer Julius Hansen forelagde Arbejdsløshedskassens Regnskaber for Perioden 1922—25, idet han henviste til sine Bemærkninger under Beretningen. Regnskaberne balancerede med Kr. 1,255,189,75 og udviste en Kontingentindtægt paa Kr. 789,709,25. Stats-og Kommunetilskudene udgjorde ca. Kr. 468,000,00.

I Understøttelse var ialt udbetalt Kr. 826,347,95. Regnskabet begyndte med et Underskud paa Kr. 58,302,54 og sluttede med et Overskud paa Kr. 167,789,48. Regnskabet godkendtes enstemmigt uden Omtale.

Vedtægtsændringer.

Paa Forslag af Hovedbestyrelsen vedtoges, at der til de arbejdsløse Medlemmer, der har opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse, og som har været ledige mindst de sidste 10 Dage før 24. December, ydes Juleunderstøttelse. Understøttelsen ydes med et Beløb paa 18 Kr. til Forsørgere og 12 Kr. til Ikke-Forsørgere. Dette Forslag vedtoges. Desuden vedtoges en Ændring i Affattelsen af Bestemmelsen om Rejsehjælp, saaledes at der fremtidig kan ydes Rejsehjælp til alle Medlemmer, der skifter Plads.

Paa Foranledning af Arbejdsdirektoratet vedtoges følgende Tilføjelse til Kontingentparagraffen:

»Hovedledelsen er dog bemyndiget til med Direktoratets Sanktion i Forhold til Kassens skiftende Behov for alle de nævnte Medlemsgrupper at forhøje og nedsætte Medlemsbidragene indenfor en Maksimumsgrænse af Kr. 2,50 pr. Medlem og for Lærlinge under 17 Aar Kr. 1,25 pr. Medlem.«

Iøvrigt forblev Kontingentet uforandret 2 Kr. for fuldtbetalende Medlemmer og 1 Kr. for Lærlinge under 17 Aar.

Et Forslag om, at Arbejdsløshedskassens fastlønnede Funktionærer ikke kan være Medlemmer af Hovedbestyrelsen, vedtoges, hvorimod et Forslag om Hovedledelsens Sammensætning efter geografiske Linier blev trukket tilbage. Desuden behandledes en Del mindre vigtige Ændringer.

Valg af Tillidsmænd.

Til Formand valgtes med Akklamation Jens Johansen og til Hovedkasserer, ligeledes med Akklamation, Julius Hansen. Som Medlemmer af Hovedbestyrelsen og Repræsentantskabet valgtes de samme Medlemmer, som valgtes til disse Poster i Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund.

Til Revisorer valgtes Carl Hammer og N. Kristensen, København, med Georg Nielsen og Henry Gran, København, som Suppleanter.

Det vedtoges at afholde det næste Delegeretmøde i Odense 1928.

Dermed var Dagsordenen udtømt, og Ordstyreren afsluttede Mødet Kl. 7.

Lommebogen er udkommen.

Handels- og Kontormedhjælpernes Lommebog, der udgives af vort Forbund, er nu udkommen for 8. Gang.

Lommebogen er udstyret paa samme fortræffelige Maade som i de senere Aar. Den er indbunden i rødt, bøjeligt Skindbind, der er nydeligt og holdbart, og Indholdet er som sædvanlig nyttigt og af Betydning for Medhjælperne baade i Forretningsøjemed og ved Organisationsarbejdet som ogsaa i privat Brug.

I Afsnittet om Organisationen indeholdes Oplysninger om Organisationens Formaal, om Arbejdsløshedskassen og Hjælpefonden. Desuden findes Artikler om Forbundets Virksomhed i Aarets Løb, om Arbejdernes Oplysningsforbund og en kronologisk Oversigt over Forbundets Historie igennem 25 Aar.

Desuden findes en Række praktiske Vink vedrørende Organisationen samt adskillige statistiske Tabeller af Værdi i Agitationens Tjeneste.

Lommebogen for 1926 sælges for den billige Pris af Kr. 1,85. Vi anbefaler Medlemmerne at sikre sig et Eksemplar i rette Tid. I Fjor var den ret tidligt udsolgt. Kan købes i alle Afdelinger.

Strejken hos C. Loehrs Fabriker, Fredericia.

STREJKEN fortsættes uforandret, og Firmaet er stadig blokeret for Tilgang af Arbejdskraft.

Blokaden omfatter baade C. Loehrs Fabriker, Fredericia, og Danske Oliemøller og Sæbefabriker A/S, Lyngbyvej 11—13, København, hvor det er forbudt Organisationens Medlemmer at modtage Plads.

Jens Johansen.

Løbende Konflikter.

Med nedennævnte Firmaer er Organisationen i Konflikt, hvorfor Firmaerne er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft:

A/S L. Lange & Co., Axelhus, Vesterbrogade 2 C, Kbhvn.

A/S Frichs, Aarhus.

A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosfatfabrik, Aalborg og Nørresundby.

Vald. Hommel, Lavendelstræde 5—7, København.

Farvefirmaet Beck & Jørgensen, Nørregade 13, København.

Speditionsfirmaet F. C. Bentzon & Co., Frihavnen, Kbhvn.

Johan H. Bruhn, Hillerød.

C. Loehrs Fabriker, Fredericia.

Forinden Forholdene hos disse Firmaer maatte være ordnede paa en for os og vore paagældende Medlemmer tilfredsstillende Maade, er det forbudt vore Medlemmer at modtage Plads i disse. Jens Johansen.

Agitationen i København.

En glimrende Optakt!

INDENFOR vore københavnske Afdelinger foretages der for Tiden en meget kraftig Agitation, der er indledet med en omfattende personlig Husagitation paa Grundlag af indsamlet Adressemateriale. Desuden finder der en energisk Firmaagitation Sted, der adskillige Steder har bragt udmærkede Resultater.

Denne Agitation har dannet ligesom en Forpostfægtning, inden det egentlige Angreb paabegyndtes, og først Mandag den 16. November blev Kampen mod de uorganiserede indledet med et glimrende offentligt Møde, der afholdtes i Grundtvigs Hus.

Forud for Mødet var gaaet en kraftig Agitation for Tilslutning. Mængder af Avisartikler og Annoncer, Agitationsplakater, Brevmærker og Løbesedler havde slaaet til Lyd for Mødet, og paa selve Dagen trak Musik gennem Gaden med Plakater, der manede til at møde op til Protest mod Lønreduktionerne.

I Tilslutningen til Mødet sporedes tydeligt, at Nedgangsperiodens Vanskeligheder vækker til Erkendelse af Organisationstankens Nødvendighed, og ca. 1000 Medhjælpere fulgte lydhøre og interesserede Talernes Udredning af Situationen

og gav ved kraftigt Bifald deres Tilslutning til de fremsatte Udtalelser.

Efter at Afdelingernes Formand Gustav Pedersen havde budt Velkommen og en Sang var afsunget talte Forretningsfører Jens Johansen med stor Kraft om Forbundets Arbejde igennem 25 Aar, idet han fremhævede de Resultater, der derved var opnaaet for Medhjælperne. Baade socialt og økonomisk betød Forholdene nu en væsentlig Forandring fra Tiden omkring Organisationens Oprettelse, og i Virkeligheden var Fagets Forhold undergaaet en fuldkommen Revolution.

Dette paaskønnes ikke i tilstrækkelig høj Grad af Medhjælperne, thi hvis det havde været Tilfældet, havde de ikke svigtet Organisationen, da Krisen kom, og var gaaet under Aaget igen for den Løn, Principalen vilde give. Det er besynderligt, at navnlig vi Forretningsfolk ikke forstaar at handle med vor eneste Vare, vor Arbejdskraft.

Der bydes for Øjeblikket skandaløse Lønninger indenfor vort Fag. Smaat nok kan det være, hvor Overenskomsterne findes, men de yder dog nogen Beskyttelse. Hvor Forholdene derimod ikke er overenskomstmæssigt ordnede, er Vilkaarene forfærdende. Vi staar nu overfor en ny Krise, der vil trække Tusinder af Medhjælpere i Afgrunden, hvis vi ikke dæmmer op mod den paa den eneste mulige Maade: ved at slutte os til Organisationen og styrke vort Forbund.

Jens Johansen sluttede med et kraftigt besvaret Leve for Forbundet, hvorefter

Hovedkasserer Julius Hansen fik Ordet og i et klart og indtrængende Foredrag udviklede Organisationens og Arbejdsløshedskassens Betydning for Medhjælperne. Han pegede paa den voksende Arbejdsløshed, der nu omfattede ca. 40,000 Arbejdere, og paa Arbejdsløsheden indenfor vort Fag, hvor der gennem flere Aar havde været et unormalt stort Antal Arbejdsløse, hvis Antal desværre kunde forventes at ville stige i Vinterens Løb.

Arbejdsløshedskassen har bidraget til at redde mangfoldige Unge fra at gaa til Grunde. Den har bevirket, at Principalerne ikke med samme Lethed som før kan udnytte Krisesituationen til Løntryk ved Trusel om økonomisk Ødelæggelse. Derfor var Hadet mod Arbejdsløshedskasserne saa stort i de borgerlige Partier. Ogsaa under den nuværende Krise vil Arbejdsgiverne vælte Byrderne over paa Arbejderne; Dr. Pio har kynisk sagt ved et Møde, at der maa Arbejdsløshed til for at bringe Arbejdslønnen ned. Derfor maa vi styrke vor Organisation og vor Arbejdsløshedskasse for derigennem at reagere mod Forsøg af den Art.

Fru Agnes Christoffersen talte i en causerende Form rammende om de kvindelige Medhjælperes Stilling og den Svækkelse, de paaførte Organisationen ved at stille sig passiv overfor Tilslutning til denne. I Ungdomstiden tænker de ikke saa meget paa at sikre sig, men naar de først bliver op mod de 30 Aar, saa lærer de Livets Vanskeligheder at kende. Selv Børnene fra Arbejderhjem har man vanskeligt ved at faa ind i Organisationen, endskønt det burde være det naturligste, at netop de Hjem, der er rejst og opretholdt ved Hjælp af Organisation, burde indpode deres Børn Organisationens ABC, saa de aldrig glemte den. Lad os ikke glemme Ordet: »I Dag mig, i Morgen dig«, men alle være med til at løfte i Flok.

Forsikringsmedhjælper Henry O. Blach gav nogle praktiske Oplysninger om, hvilken Betydning Organisationen havde haft for Medhjælperne i det Firma, hvori Taleren var ansat, hvor Gennemførelsen af Overenskomst for 6 Aar siden havde hævet Lønningerne med 90 pCt., og hvor det siden i Kraft af Organisationen var lykkedes at begrænse Lønreduktionerne til 2½ pCt. Han kritiserede, at mange Medhjælpere lod sig lokke af klingende Titler til at staa udenfor Organisationen, endskønt Lønnen for disse ofte var mindre end for almindelige Kontormedhjælpere.

Gustav Pedersen sluttede det vellykkede Møde med en indtrængende Opfordring til at føre Kampen for at bevare Lønningerne videre i Samdrægtighed. Mødet maatte blive Indledningen til en vedholdende og maalbevidst Agitation for vor Organisation, saa at vi derigennem kan sætte en Stopper for den Lønnedpresning, som daglig foregaar rundt paa Arbejdspladserne, og som vi kun standser ved samlet Modstand.

Alle Talerne hilstes med livligt Bifald, der kulminerede ved Mødets Slutning. Før og mellem Talerne musicerede et Orkester.

Mødet blev en glimrende Optakt til Vinterens agitatoriske Arbejde i København og en opmuntrende Indledning til Arbejdet for vor Stands Fremgang.

Clerk.

Strejkebrydere maa tilbagebetale oppebaaren Understøttelse.

I Forbundets Love § 11 findes en Bestemmelse om, at Medlemmer, der under en Arbejdskonflikt optager nedlagt Arbejde og som Følge deraf ekskluderes af Forbundet, er pligtige at tilbagebetale al den Understøttelse, af hvad Art nævnes kan, der er ydet Vedkommende.

Denne Lovbestemmelse er for kort Tid siden blevet bragt i Anvendelse overfor et tidligere Medlem Hans R. Frederiksen, der under den faglige Konflikt i Foraaret optog Arbejdsmændenes Arbejde paa Aalborg Margarinefabrik, og derfor ekskluderedes af Forbundet.

Da Forbundet gjorde sin Fordring gældende, nægtede Hans R. Frederiksen at tilbagebetale Kr. 248,80, som han havde oppebaaret i Strejkeunderstøttelse under Konflikten hos Otto Jacobsen, Hjørring. Forbundet indstævnede ham derefter for Aalborg Byret til Betaling af dette Beløb med Renter og Sagsomkostninger, og Dommen har givet os Medhold, saaledes at Hans R. Frederiksen foruden Hovedbeløbet kendes pligtig at betale i Renter fra Stævningens Dato Kr. 2,61 samt Sagsomkostninger med 33 Kr.

Det er hermed statueret, at den paagældende Lovbestemmelse har juridisk Gyldighed, og at Medlemmer, der svigter Organisationens Principper og gør sig skyldige i saa lav en Handling som at agere Strejkebryder, kan tvinges til at tilbagebetale al modtagen Understøttelse.

Forbundets Festskrift.

DET i Anledning af Forbundets 25-Aars Jubilæum udsendte Festskrift har overalt i Dagspressen faaet en rosende Omtale, ligesom en Række Medlemmer og andre, til hvem Festskriftet er sendt, har tilsendt os anerkendende Udtalelser.

Af disse Udtalelser skal vi nøjes med at gengive, hvad Aarhus Venstreblad skriver om Festskriftet, idet vi bemærker, at Anmeldelsen er foretaget egenhændig af Bladets Redaktør Hr. Digmann Therkildsen. Efter en Omtale af Jubilæet skriver han:

»I Anledning af Jubilæet har Forbundet udsendt et meget smukt Festskrift, der er udarbejdet af Hovedsekretær Harald Heie og Organisationens mangeaarige Formand Jens Johansen.

Det er et overordentlig interessant og dygtigt skrevet Stykke Socialhistorie. Formanden vil næppe blive skuffet, naar han i et lille Forord udtaler Haabet om, at Læsningen af dette Skrift med dets Minderevue vil faa mangen gammel Kampfælles Hjerte til at slaa hurtigere.

Festskriftet indledes med en Artikel af C. O.s første Formand, Axel Gundel, der nu lever i Chicago. Han giver drastiske Rids af de uhyre Vanskeligheder, der taarnede sig op. I 1902 var Aalborg Handelsforening bleven saa forskrækket, at den vedtog at lockoute alle Medhjælpere, der var Medlemmer af C. O., og denne Bevægelse bredte sig videre om. Men enkelte forstaaende Principaler saa med Forstaaelse og Sympati paa Organisationen, og Gundel fortæller saaledes morsomt, at daværende Grosserer i Aalborg, P. Chr. Kæmpegaard, paa et Borgermøde der i Byen paa en saa overlegen, intelligent Maade udleverede de forskrækkede Lockoutherrer til Latteren, at hele Truslen løb ud i Sandet.

Gennem livlige Afhandlinger skildrer Skriftet derefter Standens Historie fra Næringsfrihedens Indførelse i 1857 til Nutiden. Det første store, sociale Fremskridt naaedes i 1904 med Søndagslukningens Gennemførelse, og iøvrigt har Forbundet med Held arbejdet for at faa den sociale Lovgivning udstrakt til at omfatte Handels- og Kontormedhjælperne, som Lovgivningsmagten ikke tidligere havde faaet Øje paa, fordi de som Stand manglede Mund og Mæle. Først i 1916 naaede man at slutte Overenskomster om en lang Række Løn- og Arbejdsforhold m. m. I 1908 oprettedes en Arbejdsløshedskasse, og der er Pladsanvisningskontor og Retshjælp, der i de 14 Aar, den har virket, har inddrevet over 150,000 Kr. til Medlemmerne.«

Af Festskriftet, der er paa ca. 300 tættrykte Sider, trykt paa krideret Papir og forsynet med et meget rigt Billedstof, kan endnu faas Eksemplerer til Købs a 2 Kr. pr. Stk., en overmaade billig Pris, der svarer til ca. en Trediedel af Fremstillingsprisen.

Enhver Medhjælper bør sikre sig et Eksemplar af Festskriftet, der desuden vil være en fortræffelig Julegave til enhver organiseret Medhjælper.

Conto pro diversi.

KONGRESSEN HAR TALT —

Ved en beklagelig Fejltagelse er vor udmærkede Kollega, Peter H. Hansen, Fredericia, ikke blevet medtaget i Oversigten over Hovedbestyrelsens Medlemmer i November-Numrets Spidsartikel. Vi berigtiger hermed Fejlen og beder Peter H. Hansen venligst undskylde.

NØDEN BLANDT TYSKE MEDHJÆLPERE.

I Tyskland findes for Tiden et betydeligt Antal ledige Handels- og Kontormedhjælpere, for hvilke en stadig voksende Nødstilstand gør sig gældende, og Elendigheden griber mere og mere om sig, særlig blandt de ældre Medhjælpere.

Som Følge heraf har det tyske Medhjælperforbunds socialpolitiske Udvalg afholdt et Møde og paalagt sine Repræsentanter i Rigsøkonomiraadets socialpolitiske Udvalg at stille et Forslag paa Rigsøkonomiraadest næstfølgende Møde, hvor Spørgsmaalet om Nøden blandt Medhjælperne staar paa Dagsordenen. I Forslaget henvises til, at Rigsregeringen siden Begyndelsen af 1924 har været en passiv og ligegyldig Tilskuer til den stigende Nød blandt de tyske Medhjælpere. Til Mildning af denne uholdbare Tilstand foreslaas en øjeblikkelig Bevilling af 30 Millioner Mark til en Understøttelse af arbejdsløse Medhjælpere. Angaaende Fordelingen af dette Beløb skal Regeringen pleje Samraad med Medhjælperorganisationen. Samtidig opfordres Rigsdagen til at træffe lovmæssige Foranstaltninger til en fremtidig Forsørgelse af ældre arbejdsløse Medhjælpere. (I. F. C.).

PLADSVILKAARENE I UDLANDET.

Paa en Forespørgsel til Internationales Sekretariat i Amsterdam om, hvorledes Mulighederne for Tiden er for at opnaa Plads i Tyskland, England og Frankrig, har vi modtaget følgende Svar:

»Paa Grund af den store Arbejdsløshed, der hersker i Tyskland og England, vil det ikke være muligt for Medhjælperne at faa Arbejde i disse to Lande.

I Frankrig er Forholdene noget anderledes. Der er nok af Arbejde. Til det almindelige Arbejde i Handelen og paa Kontorerne bruger man dog ikke udenlandsk Arbejdskraft; ikke-franske Medhjælpere vil altsaa kun kunne faa Beskæftigelse, hvis de er i Besiddelse af Special-Kundskaber.«

EKSTRAORDINÆR ARBEJDSLØSHED.

Gennem den forløbne Tid af indeværende Regnskabsaar har vort Fag været anerkendt som Krisefag, og i Juli og August Maaned opnaaede vore Medlemmer Ret til, paa Grund af det store Antal arbejdsløse Medlemmer uden Understøttelse, at faa fortsat Hjælp i et større Antal Dage end det vedtægtsmæssige.

Denne Ret fratog — uden Motivering — Arbejdsløshedsnævnet os i September og Oktober, men for November har vi atter faaet den, saaledes at vore Medlemmer i fortsat Hjælp kan oppebære Understøttelse i et Antal Dage, der er 50 pCt. større, end der ydes vedtægtsmæssig Understøttelse. For de tre Grupper altsaa henholdsvis 105, 150 og 180 Dage.

LUKKETIDEN.

Vor Afdeling i Ringkøbing sender os følgende Avisnotits fra »Ringkøbing Amts Dagblad«:

Luk i rette Tid!

»Da det flere Steder kniber med at overholde Lukketiderne, har Politiet begyndt at tage kraftigt fat i den Anledning. I Ringkøbing er der noteret enkelte Handlende, som nu kommer til at bøde. I Oplandet skal det ogsaa være galt med Overholdelse af Lukketiderne.«

Det kunde tiltrænges adskilligt flere Steder at tage fat paa dette Forhold!

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Søndag den 6. Decbr. afholdes Ande- og Gaasespil med paafølgende Bal paa »Palæ«.

— **Torsdag den 7. Januar 1926** Juletræ og Børnebal paa »Palæ«. Billetter og nærmere Program faas paa Kontoret.

Herning. Afdelingen afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling paa Gregersens Hotel den 29. Oktober. Der aflagdes Beretning fra Kongressen. Formanden aflagde Beretning om Afdelingens Arbejde i det forløbne Halvaar. Kassereren aflagde det reviderede Regnskab. Begge godkendtes.

Som Formand valgtes C. Damgaard; den øvrige Bestyrelse bestaar af Fr. D. Kock, Kasserer, S. Press, P. Juhl Nielsen, Frk. Agnethe Olsen, N. C. Kjær, og Jens J. Larsen. Som Suppleanter valgtes Frk. K. Therkildsen og Th. Sørensen. Til Revisorer valgtes Th. Sørensen og Frk. K. Therkildsen. Suppleant P. Juhl Nielsen.

Det vedtoges at afholde Medlemsmøde den 1. og 3. Onsdag i hver Maaned, sædvanlig Sted og Tid, og ellers overlodes det til Bestyrelsen at arrangere, hvad der skal foretages til Møderne. C. D.

Hjørring. Afdelingen afholdt Generalforsamling den 27. Oktober paa »du Nord«. Formanden aflagde Beretning, der enst. godkendtes. Kassereren fremlagde Arbejdsløshedskassens Kvartalsregnskab, der ligeledes godkendtes. Til Formand genvalgtes med Akklamation H. Hein, og til Bestyrelsen genvalgtes E. Svendsen og nyvalgtes Eli Larsen.

De paa Kongressen vedtagne Love for Afdelingerne vedtoges. Til Slut behandledes forskellige lokale Spørgsmaal, derunder Agitationen i den kommende Vinter.

Hobro. Torsdag den 22. Otkbr. afholdtes ord. halvaarlig Generalforsamling paa »Royal«. Tage Fisher valgtes til Dirigent. Formanden aflagde derefter Beretning saavel fra Kongressen som fra Afdelingen, hvorefter Kassereren fremlagde Regnskabet, som godkendtes enst.

Ved de derefter foretagne Valg genvalgtes Sonneby som Formand og endv. valgtes til Bestyrelsen Tage Fisher og Jørgen Jensen. Til Revisorer valgtes E. Bach Andersen og Kaj Jensen. Det vedtoges at afholde maanedlige Medlemsmøder i Vinterhalvaaret. Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig med Tage Fisher som Næstformand.

Th. Pedersen.

Samsø. Tirsdag den 3. Novbr. Kl. 8 afholdtes Møde paa Flinchs Hotel i Tranebjerg i Anledning af Hr. Rejsesekretær Mich. Nielsens Besøg i Afdelingerne. Formanden aabnede Mødet, hvorefter Mich. Nielsen holdt et godt og klart Foredrag. Mødet var godt besøgt. Der foretoges flere Nyindmeldelser. Mødet sluttede med fælles Kaffebord.

H. Nielsen.

Skive. Afdelingen afholdt ord. Generalforsamling paa »Landmandshotellet« 16. Novbr. Formanden bød Velkommen og aflagde Beretning, der, saavel som det af Kassereren fremlagte Regnskab, godkendtes efter en lille Diskussion. Formanden Erik Melgaard genvalgtes med Akklamation, Kasserer Chr. Nielsen genvalgtes ved Stemmeafgivelse. I Stedet for Niels Kirk valgtes N. Chr. Nielsen, Fællesforeningen. Til Revisor valgtes Sigurd Jensen. Medlemsantallet var nu 106 Medlemmer, en Fremgang paa ca. 20 Medlemmer siden April. Generalforsamlingen sluttede med et Leve for H. & K. og Ønsket om ny og god Tilgang.

(E. M. S. 51227).

Svendborg. Ord. halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 5. Nvbr. paa Hotel »Hafnia«. B. Engelbrectzen valgtes til Dirigent. Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar samt udførlig Beretning fra Kongressen. Kassereren fremlagde derefter Regnskabet, der balancerede med Kr. 3037,90, og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 42,00.

Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt.

De afgaaede Bestyrelsesmedlemmer, Formanden og S. A. Larsen genvalgtes og nyvalgtes A. Marcussen. Til Revisorer valgtes H. J. Nielsen og B. Engelbrectzen. Den velbesøgte Generalforsamling sluttede med fælles Kaffebord, hvor der herskede en fornøjelig Stemning.

S. A. Larsen, Sekretær.

Sønderborg. Afdelingen afholdt 29. Oktbr. ordinær Generalforsamling, hvor bl. a. foretoges Valg af Tillidsmænd. Følgende valgtes: Formand: H. Jørgensen, Mølby 34, Kasserer: Andreas Jans, Blomstergade 10, Sekretær: Otto Vollhaase, Slotsgade. Som øvrige Bestyrelsesmedlemmer valgtes desuden Frøken J. Jensen, Dybbølsgade 24 a, Axel Christensen, Raadhusgade, Hans Andresen, Mølby 7.

Viborg. Generalforsamling afholdtes den 14. Oktober paa Hotel »Phønix«. Formanden aabnede den velbesøgte Generalforsamling, og til Dirigent valgtes Bogholder Kaj Jensen. Formanden aflagde en udførlig Beretning for det forløbne Halvaar samt en lige saa udførlig Beretning fra den nylig afholdte Jubilæumskongres i Aarhus. Regnskabet oplæstes. Det balancerede med Kr. 2567.82 og udviste en Kassebeholdning paa Kr 24.07. I Arbejdsløshedsunderstøttelse er udbetalt Kr. 761,50.

Til Formand genvalgtes Kommunefuldmægtig H. Barlyng med Akklamation. Til Bestyrelsen genvalgtes Bogholder Gustav F. Sørensen og Kommis A. Aagaard og nyvalgtes Kommis And. Petersen. Til Revisor valgtes Kommis J. M. Sørensen og til Fanebærer valgtes Kontorist Jens Jensen.

Den sorte Tavle.

Ved nærværende skal jeg gøre Medlemmerne opmærksom paa, at Medlem Nr. 21426 August Hilmand henvendte sig paa Kontoret for at blive udmeldt med den Motivering, at hans Chef, Hr. Carl C. Larsen, forbød ham at staa i Organisationen eller i alle Tilfælde vilde give ham en mindre god Stilling, hvis han blev staaende i Organisationen.

Dette viser sig nu at være urigtigt, idet Hr. Hilmand, der gennem Overenskomsten med Firmaet har opnaaet betydelige Fordele gennem Organisationen, har fundet det passende at kvittere for disse Fordele ved at løbe sin Vej.

Vi har ment det rigtigt at gøre vore Medlemmer opmærksom paa dette, saaledes at de forstaar at vurdere Hr. Hilmand som Kollega.

Gustav Pedersen,
Formand for Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen i København.

Udgivet af Forbundet. — Ansvarsh. Red. **Jens Johansen**, Gl. Kongevej 6, Københ. B. — **Anton M. Jensen**, St. Kongensgade 75. Københ. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR MEDHJÆLPERSTANDENS FAGLIGE INTERESSER

UDGIVET AF

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

REDIGERET AF JENS JOHANSEN

1926

26DE AARGANG

Arbejderbevægelsens Arkiv

KØBENHAVN
ANTON M. JENSENS BOGTRYKKERI
1926

INDHOLDSFORTEGNELSE

REDAKTIONSARTIKLERNE ER BETEGNET MED *.

Forbundets Anliggender.

a) Agitationen.

* Offentligt Møde i Horsens 7
* Radio-Foredrag 23-27
* Radio-Aftenen 31-44
* Personlig Agitation 71
* Optakt 77
* Landmandsbankens Personale 97

b) Fra vor Centralledelse.

* Beretning for April og Juli Kvartal 1925 14
* — - Oktober Kvartal 1925 39

c) Indre Anliggender.

Breum, Chr.: Nykøbing Mors Afdelings Jubilæum .. 7
* En Gave fra den internationale Organisation 11
* Odense og Sorø Afdelinger fylder 25 Aar 17-24
Petersen, Johs.: Da Odense Afdeling stiftedes 19
Foverskov, Carl: Ved Odense Afdelings Jubilæum.. 20
Jørgensen, Niels: 25 Aar 21
Jacobsen, Th.: Sorø Afdelings 25 Aars Jubilæum .. 21
V. P.: Sorø Afdelings Jubilæum 35
* Fællesforeningens Personales Fællesklub 51
* Kredsmøder for Afdelingernes Tillidsmænd 81-89-97
* Bliv Medlem af Hjælpefonden 90

d) Forskelligt.

Johansen, Jens: Kontingentet 7
— Stenograf og Maskinskriverske søges 44
Mortensen, Peder: Giv Møde 12
* Ved Pladsskiftet 4-16-30-40-46-56-84-88-100
* Restancer 4-16-24-33
* Lommebogen 6-16-84-91-99
* Ensartede Love 8
* Fra Arbejdsmarken (Holbæk-Storehedinge-Hadsund).. 34
* — (Roskilde-Herning-Sønderborg) .. 43
* — (Nykøbing M.) 67
* — (Hadsund) 90
* — (Horsens) 99
* Honnør Liste 67-90

Hovedbestyrelses- og Repræsentantskabsmøder.

* Hovedbestyrelsesmødet den 29.—30. November 1925 .. 5
* — - 28. Febr. og 1. Marts 1926 29
* — - 12. Juni 1926 56
* — - 5.—6. September 1926 .. 79
* Repræsentantskabsmøde den 13. Juni 1926 57-66

Arbejdsløsheden.

* Juleunderstøttelse 6
* Arbejdsløsheden og dens Bekæmpelse 46
* Masseafskedigelser af Bankfunktionærer 60
* De arbejdsløses Krav 74
* Hjælpen til de Arbejdsløse (Den ekstraordinære Understøttelse forhøjes) 78
* Understøttelse til skolesøgende Medlemmer 83
* Antallet af Arbejdsløse 91
* Medhjælperne og Krisen 94
* Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde 97

Organisationsspørgsmaalet.

Johansen, Jens: Den unge Handelsmands Fremtidsmuligheder (Radio-Foredrag) 27
Pedersen, Gustav: Bank- og Forsikringsfunktionærerne 63
* Ved Aarsskiftet 1
* Fremtiden 9
* Organisation er Midlet 45
* Angrebene paa Fællesforeningen 54
* Masseafskedigelser af Bankfunktionærer 60
* Manifest fra de skandinaviske Organisationer 69
* Optakt 77
* Medlemsskabets Forpligtelser 87

Arbejdstiden.

* Lukkeloven 4
* 6-Lukningen 35-43
* Butikerne og Julen 100

Lønspørgsmaalet.

* Forbundets Lønarbejde 6-23-34-44-50-68-71-81-90
* Det synkende Prisniveau 22
* Nedskærings-Delirium 25
* Pensionatspriserne maa nedsættes 37
* Pensionatspriserne 48-58
* Vore Løn- og Arbejdsforhold i statistisk Belysning .. 61
* August-Pristallet 76
* Medhjælperlønningernes Forskydning 1913—1923 96

Overenskomster.

* Overenskomst med Margarinefabr. Bona A/S, Kbhvn. 11-24
* Overenskomst med Aalborg Kommune 86

Statistik.

* Vore Løn- og Arbejdsforhold i statistisk Belysning .. 61
* Vor Stand i Tal 73
* Medhjælperlønningernes Forskydning 1913—1923 96
* Folkene bag Pult og Disk 100

Retsspørgsmaalet.

* Vor Retshjælp 55
* Handelsret i Fredericia 60
* Retshjælpen 95

Sociale Spørgsmaal.

Pedersen, Gustav: Lærlingelovens Revision 26
* Fra Rigsdagen 35
* Sociallovgivningen kodificeres 36
* Protest mod Særlovgivning for Handels- og Kontorlærlinge 54
* Kriseforslagene 85
* Trontalen (Engageringsforholdene) 91
* Et klart Valg 93
* Folketingsvalget 100

Konflikter.

Johansen, Jens: A/S L. Lange & Co., København 8-16-36-60-76-84-92
— A/S Frichs, Aarhus 8-16-36-60-76-84-92
— A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosphatfab. G Aalborg og N. Sundby 8-16-36-60-76-84-92
— Vald. Hommel, København 8-16-36-60-76-84-92
— Bech & Jørgensen, København 8-16-36-60-76-84-92
— F. C. Bentzon & Co., København 8-16-36-60-76-84-92
— Joh. H. Bruhn, Hillerød 8-16-36-60-76-84-92
— C. Loehrs Fabriker, Fredericia 8-10-16-24
— Thorvald Pedersen, Odense 3-8-10-16-24
— Forhyringsagent Th. Ibsen, København 35-91-92
— Næstved Marks Brugsforening, Næstved 67-71-76-84-92

Bag Pult og Disk.

Nielsen, Ejnar: En Advarsel (Isenkramfirmaet N. Poulsen, Grenaa) 4
X: Et Tidens Tegn 29
* En Annonce 7
* Paaskønnelse 8
* En kuriøs Kontrakt 50
* Fabrikanten uden Fabrik (Justesen, Aarhus) 59
* Lyssky Foretagender 98

Lærlingevæsen.

Pedersen, Gustav: Lærlingelovens Revision 26
* Protest mod Særlovgivning for Handels- og Kontor lærlinge 54
* Lov og Ret for Lærlinge 82

Undervisning.

Sørensen, K. Enevold: Forretningsfolk 70
* Handelsskole-Stipendier 7-51
* Udnyt Arbejdsløsheden til Dygtiggørelse 12
* Det skandinaviske Handelskursus i Oslo 1926 23-27-42-53-59-64
* Djurslands Handelshøjskole pr. Trustrup 51
* 8 Dage paa Højskole 51
* Sommerkursus paa »Købmandshvile« 51
* Borups Højskole 73
* Københavns Translatørskole 73
* Handelshøjskolen 73
* Handelshøjskolens Aftenafdeling 73
* Købmandsskolens Aftenskole 73
* Forretningsmænd og deres Uddannelse 78
* Understøttelse til skolesøgende Medlemmer 83
* Skandinavisk Handelskursus i Helsingfors 1927 91
* Den internationale Højskole 99
* Et smukt Tilbud 99

Rejseunderstøttelser.

* Statens Rejseunderstøttelser 14-51

Udlandet.

Johansen, Jens: Omfattende Medhjælperkonflikt i Norge 22
Johansen, Jens: Den norske Medhjælperkonflikt afværget 33
Pesci, Gino: Organisationskaar under Fascismen .. 50
Medhjælperbevægelsen i Udlandet:
Karl Pick, Østrig 13
Robert Klein, Czekoslovakiet 41
* Svensk Kongres 35
* Svenska Handelsarbetareförbundets 7. ord. Kongres 40-48
* Den skandinaviske Komités 8. Aarsmøde i Helsingfors 72
* Internationalt Hovedbestyrelsesmøde 5.—7. Maj 1926.. 49
* International Handelsrejsende-Konference i Prag .. 82-100
* En Fagorganisation for Medhjælpere i Letland 58
* Robert Klein genvalgt til Nationalforsamlingen 58
* Arbejdsløshedsforsikring i Schweitz 58
* Antallet af Funktionærer i England 58
* Organisationsforholdene i Holland 58
* Faggruppe for Handelsrejsende i Østrig 58
* Bankfunktionærerne i Tyskland 58
* Medhjælperbevægelsen i Palæstina 58
* Medhjælperbevægelsen paa Balkan 75
* Hollandsk Medhjælperbevægelse pr. Radio 91

Personalia.

Gundel, Axel: Tak 3
Hansen, Julius: Jens Johansen 1/6 1911—1/6 1926.. 46
G. P.: Et sjældent Jubilæum, Johs. Nielsen 66
S. R.: Peder Christensen, Dødsfald 51
* J. A. Hansen, Dødsfald 63
* Marthin Pedersen, Aarhus, Dødsfald 63
* Købmand Carl Laursen, Aarhus, Dødsfald 89
* A. Ipsen, Hjørring, Jubilæum 89
* Viggo Pedersen indtraadt i Hjælpekassen 89
* Jens Johansen genvalgt til Handelsskoleraadet 89

Litteratur.

H.: Hages Haandbog i Handelsvidenskab 16-68-91
H.: Christensen & Dalgaard, Kooperationen 16
Lumholdt, Peter: Georg Vitrup Rinfeldt, Dagene gaar 75
* Forbundets Festskrift 8-12-34
* Brynildsen: Norsk-Tysk Ordbog 68
* Gellert & Thording: Lille Handelsordbog 75
* Fagkatalog fra Statsbiblioteket i Aarhus 75
* Hoffmann: Lærebok i tysk Forretningssprog 76
* Nielsen, Gregers: Lærebog i Handelslære 76

Andre Foreninger.

Gran, Henry: B. M. F. ctr. D. H. K. F. 38
— Svar til B. M. F. 59
* Klaring (Kommunale Kontorfunktionærers Fællesklub og Købstædernes kommunale Tjenestemandsforbund) 56
* Narrehuernes Fagforening (Foreningen af danske Andelsslagteriers Kontorpersonale) 88
* Kommunalt Tjenestemandsforbund 94
* Andelsslagteriernes Kontorpersonale 98

Forskelligt.

* Ligningsvalgene 8
* Viel Geschrei — 33
* Arbejdernes Radioklub 35
* Bliv Medlem af en Sygekasse 68
* Medhjælperne og Folkeregistret 76
* Et klart Valg 93

Fra Afdelingerne.

Aarhus 8-84-92-100
Bornholm 92
Esbjerg 60-84
Fredericia 51-100
Frederikshavn 44
Grenaa 36-84
Hadsund 76
Hammel 36
Helsingør 44
Herning 24-36
Hjørring 36-52-60-84-92
Hobro 52-100
Horsens 8-36-52-60-84-100
Kolding 8-52-68-92-100
Korsør 100
Langeland 16-44
Løgstør 8
Maribo 100
Nordbane 36-60-84-92
Nyborg 52-84
Odense 36-84
Præstø 36
Randers 24-36-92
Ringkøbing 8-52
Ringsted 100
Roskilde 52-68-92
Rødby 60-100
Samsø 36
Skive 36
Slagelse 52
Stege 100
Svendborg 52
Sønderborg 16-52-84-92
Thisted 60-92

Den sorte Tavle 8-16-36-52-60

Illustrationer.

To Platter fra den internationale Organisation 11
Karl Pick 13
Odense Afdelings Forretningsudvalg 18
Th. Jacobsen 19
Robert Klein 41
Jens Johansen 46
Internationale Hovedbestyrelse 49
Deltagerne i Skandinavisk Handelskursus i Oslo 1926 .. 64
Den skandinaviske Komité 72

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 1. 1. Januar 1926. 26de Aargang.

VED AARSSKIFTET

PAANY rinder et Aar ud i Glemselens store Hav, og vi staar paa Tærskelen til et nyt, forventningsfulde overfor, hvad det skal bringe os af godt og ondt. Skal det nye Aar blive et Fremgangens og Løftelsens Aar for den store, lidende Menneskehed, hvis Skæbner flyver som Kasteboldte mellem stærke, modstridende og dem som oftest uvedkommende Interesser, eller skal de senere Aars Mørketid fortsættes, saa de svage Lysglimt, det forbigangne Aar bragte os, afsløres som flakkende Lygtemænd i Modgangens og Depressionens sugende Mosedynd.

Millioner af Mennesker knytter ved Aarsskiftet deres Ønsker og Forhaabninger til det kommende Aar, medens Verden snurrer videre i sit evige Kredsløb, og de samme Problemer, som bragte de kloges Hoveder til at værke i det gamle Aar, uløste trænger sig paa, naar Julelysene og Nytaarsraketterne er slukkede, og Hverdagens graa Virkelighed har afløst Helligdagenes Feststemning.

Og hvem tør tro paa — efter de mange Skuffelser — at det nye Aar vil bringe os nærmere mod mere planmæssige og ordnede Forhold, som en Verden sukker efter. Tør vi tro paa, at det Skridt mod fredelige Tilstande i Europa, som Locarno Overenskomsten skulde betegne, er andet og mere end en Lap Papir, hvis Aand og Bogstav kan henvejres, lige saa let som dette skrøbelige Materiale kan brydes?

Tør vi tro paa, at det nye Aar vil bringe en Bedring i det vanskelige Problem, som Arbejdsløsheden udgør, og som for den ganske Verden for Tiden betyder en haardhændet Realitet af vidtrækkende Natur, en Kræftbyld paa det kapitalistiske Samfundssystems usunde Legeme?

Varslerne herfor er ikke de bedste. Men Varsler er slaaet fejl før i Dag, og ingen vil græde, om det skete i dette Tilfælde — tværtimod.

Vender vi Blikket indadtil og betragter Forholdene i vort eget Land, ser vi ved Aarsskiftet en Hær paa 70,000 Arbejdere, berøvet deres Erhverv og henvist til den nødtørftige Tilværelse, som den knappe Understøttelse tvinger til at føre. Og bag dette lurer Kravene om Lønreduktioner, for at kunne »optage Konkurrencen med Udlandet«, som det saa rørende hedder, endskønt Tilstandene dér er ganske tilsvarende vore. Raabet om Lønnedsættelse er vokset til et Brøl, der som et forstærket Ekko ruller videre i den dertil indrettede Presse, medens det omhyggeligt holdes skjult for Offentligheden, hvor ringe en Rolle Arbejdsløsheden i Virkeligheden spiller for Varens Pris, hvorimod Avancen — Fabrikant-, Grosserer- og Detailhandlerfortjenesten — ikke mindst den sidste — udgør en ganske anderledes Procentdel heraf.

Paa dette Felt kommer Tampen til at brænde i det kommende Aar. Vi er inde i den store Prisfaldsperiode, og det er en Selvfølge, at Lønningerne ikke kan opretholdes i deres hidtidige Omfang under disse Omstændigheder, skønt Guderne skal vide, at de ikke for Lønarbejderne er overdreven store. Men Spørgsmaalet bliver, om Arbejdsgivernes Krav om Reduktioner udover det officielt gennem Pristallet konstaterede Prisfald kan gennemføres, eller om Arbejdernes Retfærdighedskrav, at der i Nedgangstider maa gælde samme Regler som i Opgangstider, saaledes at der reguleres bagud og paa Grundlag af det konstaterede, skal være gældende.

Og i saa Henseende tør man tro, at de danske Arbejdsgivere vil undlade Gentagelse af deres i afvigte Foraar mislykkede Eksperiment paa gennem en omfattende Lockout at tvinge Arbejderklassen til Underkastelse. I det hele taget er dette Lockoutspil om Samfundets vigtigste Interesser et af de mørkeste Blade i det forløbne Aars Historie, hensynsløst og kynisk, som det blev ført igennem. Det

— — —

var en Lykke for Arbejderne, at deres Sammenhold var saa stærkt, at det formaaede at afslaa Angrebet, saa Arbejdsgiver-Diktaturet paa det lønmæssige Omraade blev undgaaet.

— — —

Det kunde ikke være andet, end at Lockouten maatte blive en Prøvesten for vor Organisation og vore Medlemmer, selv om vi ikke direkte var indblandet i den. En betydelig Del af vore Medlemmer arbejder jo saa tæt inde paa Livet af Arbejderne, at Arbejdet ofte griber ind i hinanden. Naar det derfor lykkedes at slide Lockoutperioden igennem med et Tab paa kun en Snes Medlemmer, der lod sig lokke eller true, mest det sidste, til at optage nedlagt Arbejde, maa det tages som et godt Bevis paa den skolende Virksomhed, vor Organisation udøver.

Det er en Glæde at konstatere en stadig voksende organisatorisk Forstaaelse hos vore Medlemmer, thi det er denne, der skal til for at føre de Idéer frem til Sejr, som vi kæmper for. Naar Forstaaelsen er til Stede for, at det er uværdigt at falde kæmpende Arbejdere i Ryggen, saa skulde der ikke være noget langt Spring til at indse, at det gælder om at bringe den samme organisatoriske Forstaaelse til Udførelse overfor Løsningen af vore egne Opgaver. Et godt og forsvarligt fagligt Arbejde kan ikke føres, uden at Medlemmerne har den fornødne Forstaaelse af Organisationens Nødvendighed og den tilstrækkelige Selvtillid, parret med en urokkelig Vished om, at alle Medlemmer staar støttende bag, og dette maa vi lære fuldt ud at forstaa.

— — —

Der er Tegn, der tyder paa, at ogsaa i saa Henseende er vore Medlemmer i Udvikling. En Række nye Lønsager er rejst i den senere Tid, og der er sluttet Overenskomster med Firmaer, med hvilke Forbundet ikke tidligere har kontraheret. Der har under disse Forhandlinger været et Sammenhold og en enig Vilje tilstede hos vore Medlemmer, som varsler godt for Fremtidens Lønarbejde, og muligvis staar vi overfor en Gentagelse af det faglige Gennembrud fra 1917—18, som bidrog saa væsentligt til vor Organisations Fremgang og til Bedring af Lønniveauet for vort Fag.

Det er ydre Forhold, som i første Række nu som da bidrager hertil, thi den uhyre Nedpresning af Lønningerne, der har fundet Sted indenfor vort Fag i det forløbne Aar, har efterhaanden aabnet Medhjælpernes Øjne for, at den sikreste Vej til økonomisk Ødelæggelse er Mangel paa Sammenhold, der medfører den gensidige Konkurrence og lønmæssig Underbydelse. Dette Pres er nu blevet saa stort, at en Reaktion er blevet Følgen, og Muligheden er derved til Stede for at gøre et Fremstød af mere omfattende Karakter. Som Forholdene ligger er der noget at vinde, intet at tabe for Medhjælperne. Derfor bør Chancen gribes og udnyttes — ikke forspildes.

— — —

Hovedbegivenhederne i Aaret 1925 har ganske naturligt for os været Forbundets Kongres og Jubilæum, der paa forskellig Vis dannede Mærkepæle i Forbundets Historie. Jubilæet blev en festlig og mindeværdig Tildragelse, som dannede en værdig Afslutning paa et betydningsfuldt Afsnit af Forbundets Tilværelse. Forbundet har nu naaet den Alder, som i Almindelighed kaldes Myndighedsalderen, og indtager en Position, der svarer hertil. Ved sin Alder og stærke Stilling danner den et for Medlemmerne overmaade vigtigt og betydningsfuldt Vaaben i Arbejdet for Standens Højnelse og et Værn, som Standen ikke formaar at undvære.

Kongressen vil gennem Referatet i vor Tidende staa i saa frisk Minde, at der ikke vil være Anledning til at genopfriske de trufne Beslutninger. Disse viste iøvrigt en Organisation i stadig Udvikling for at forme sine Rammer paa en saadan Maade, at der kan tilvejebringes de bedst mulige Resultater af Arbejdet.

Vi lægger ikke Skjul paa, at vi nærer meget store Forventninger til den nye Administrationsordning, baade hvad angaar det ensartede Kontingent og Udvidelsen af Rejsesekretær-Institutionen. Men Betingelsen herfor er naturligvis, at der fra alle Sider gøres Bestræbelser paa at faa de nye Forhold ført ud i Livet paa en fyldestgørende Maade, og at man loyalt indretter sig under de nye Former, som Kongressen har skabt.

Herom nærer vi imidlertid ingen Tvivl. Loyalitet og Forstaaelse har altid præget vore Afdelinger, hvad vi takker Tillidsmændene for, og ikke mindst som Følge deraf er Samarbejdet i Almindelighed en Fornøjelse og Glæde.

— — —

Det nye Aar dølger sig i Mørket. Ingen véd, hvad det vil bringe. Men saa meget ved vi, at Aaret ikke vil fattes Angreb paa vor Stand, Forsøg paa yderligere at forringe Medhjælpernes Løn- og Arbejdsforhold, fortsatte Bestræbelser paa at ødelægge den sparsomme sociale Beskyttelse. Derfor er Sammenhold og Samarbejde stadig de Grundpiller, hvorpaa Handels- og Kontormedhjælperne som andre Samfundsborgere maa bygge deres Fremtid op, om de ønsker den ført frem i Lyset.

Vi takker vore Medlemmer for den Indsats, de hver især har gjort i vor Bevægelse i det forløbne Aar. Kun ved fælles Hjælp tømrer vi en handlekraftig Organisation op, og derfor opfordrer vi alle til at tage fat. Lad ikke vor Organisation unævnet, hvor Medhjælpere færdes. Tal til de uorganiserede om Sammenholdets Betydning og Split-

telsens skæbnesvangre Følger. Skaf et Medlem eller flere. Det gælder os selv og vor Stand, og hver Ener i Rækken betyder et Skridt fremad, et Skridt nærmere mod Virkeliggørelsen af vort Program.

Gør din Pligt og kræv din Ret! Med dette Motto for Øje ønsker vi alle vore Medlemmer og Tillidsmænd et glædeligt Nytaar og siger dem hjertelig Tak for det gamle.

Tak.

FOR den, som lever i et fremmed Land, hænder det jævnligt, at man bliver spurgt, om man tænker paa nogensinde at aflægge et Besøg i det gamle Land, og da jeg selv for mange Aar siden mødtes af det samme Spørgsmaal, svarede jeg uden ringeste Overvejelse eller Betænkning, at jeg skulde en Tur hjem i Efteraaret 1925. Selv om ganske ubevidst maa det altsaa have forekommet mig som en Selvfølge, men som Aarene gik, blev denne Danmarksrejse i 1925 til et fuldt bevidst Krav, et Maal, et Haab, en Længsel saa stærk, at naar jeg senere blev stillet overfor Spørgsmaalet, saa plejede jeg at tilføje: »Om jeg saa skal spadsere til New York og svømme over Atlanterhavet«.

Hvis jeg havde anvendt lidt sund Omtanke i dette Forhold, vilde jeg let have set, at jeg foregøglede mig det rent umulige. Det er jo en Kendsgerning, der har faa Undtagelser, at et Menneske, hvis Interesser gaar i Retning af at være til lidt Nytte for Næsten, ikke samtidig besidder Evnen til at samle sig Liggendefæ, og for mit Vedkommende er det saaledes, at jeg ikke alene savner Evnen, men tildels ogsaa Interessen; det røde Guld har kun liden Tillokkelse for mig, og da det nu netop var det røde Guld — og det alene — som var betingende for en Danmarksfærd, ja, saa var Tanken i Virkeligheden lige fra Begyndelsen kun at sammenligne med en fager Drøm. Den har dog ofte virket opløftende og stimulerende i Dagliglivets Kævl og Stræb, saa jeg har ingen berettiget Grund til at beklage mig.

Men var jeg saaledes afskaaret fra at deltage i Jubilæumsfestlighederne, saa betød det dog ikke, at Højtidsdagen hengled, uden at der ogsaa tændtes Festblus i mit Hjerte — takket være de betænksomme Kolleger i Forretningsudvalget, og til dem retter jeg da min Tak for de smukke, paaskønnende og følte Ord, de henvendte til mig i den ualmindelig smagfuldt udførte Adresse samt for det kostbare Guldur. Begge Dele vil i Aarene fremefter være mig et inderligt kært Minde om Ungdomstid og Ungdomsvirke; om Modgang, Skuffelser og Kampe, men ogsaa om Ungdomslykke, trofast Samarbejde, Venskabsbaand, som knyttedes for aldrig at briste.

Til Det Skandinaviske Udvalg vil jeg ogsaa gerne her sige Tak for dets Telegram, og jeg vil bede d'Herrer Moi, Lundgren og Hellman bringe deres respektive Organisationer min bedste Hilsen. Lykkes det mig engang ad Aare at betræde Fædrejorden, haaber jeg samtidig at blive i Stand til at besøge de øvrige skandinaviske Forbund, som til en vis Grad er vokset frem med det danske som Forbillede.

Maa jeg ogsaa paa dette Sted rette en hjertelig Tak til en ung Kollega, Hr. Axel Knudsen, Rolfsvej 21, København, som efter Læsningen af min Artikel i Festskriftet følte Trang til at sende mig en personlig Hilsen og Tak for min Andel i Organisationens Fremkomst. Fra forskellige Sider hører jeg stadig Jeremiader over Dansk Ungdoms tiltagende »Sjælsraahed«. Jeg har ingen Midler til at dømme om Rigtigheden heraf, men sandelig, denne unge Mands Brev til mig gør Paastanden grundig til Skamme. Naar jeg har ønsket at takke ham gennem vor Tidende, da er det udelukkende for at henlede Opmærksomheden paa ham, thi hvis hans almindelige Kvalifikationer er paa Højde med hans noble Karakter og ualmindelige Interesse for Medhjælpernes Sag, da er han en af de Unge, som Forbundet vil gøre vel i at knytte nøjere til sin Virksomhed.

Endnu en Gang hjertelig Tak til alle, som har mindste Del i de Hædersbevisninger, der blev ydet mig i Anledning af Jubilæet, og maa jeg hertil føje mine bedste Ønsker om alt muligt godt i det nye Aar saavel for hver Enkelt som for Forbundet.

Med venlig kollegial Hilsen

2416 N. California Avenue, Chicago, Ill. U. S. A.

Axel Gundel.

Strejken hos Thorvald Pedersen, Odense.

ONSDAG den 2. December traadte ved Arbejdstidens Ophør Strejken hos Grosserer Thorvald Pedersen, Kongensgade 38, Odense, ud i Livet, og Firmaet har siden været blokeret for Tilgang af al Arbejdskraft.

Trods Forbundets klart udtalte Villighed til at ordne Sagen ved fredelig Forhandling stillede Firmaet sig afvisende, og senere Forsøg paa at faa Grosserer Thorvald Pedersen til at træffe en Ordning, har heller ikke ført til et Resultat, Forbundet kunde akceptere.

Ansvaret for denne Konflikt er udelukkende Grosserer Thorvald Pedersens. Han afviste Personalets Ønsker om en kollektiv Ordning af Løn- og Arbejdsforholdene ved Oprettelse af Overenskomst, endskønt han selv er tidligere Haandværker og gennem sin Organisation i mangfoldige Tilfælde har været med til at rejse tilsvarende Krav.

Motiveringen for denne hans mærkværdige Holdning er ikke mindre mærkværdig. Som det fremgik af den i sidste Nr. af Bladet offentliggjorte Korrespondance, ønsker Grossereren kun at afslutte Overenskomster med de Forbund, med hvilke Organisationer, som han kan være Medlem af, slutter Overenskomsterne. Dette er naturligvis en Sag, som er vor Organisation uvedkommende, thi Principalernes Organisationsforhold maa det dog være deres egen Sag at bringe i Orden, det kan aldrig blive vor.

Men i dette Tilfælde ligger Forholdet endda saaledes, at der netop eksisterer en saadan Principalorganisation, som Grosserer Thorvald Pedersen kan være Medlem af, og en Organisation, som vort Forbund forlængst har afsluttet Overenskomst med for saavel detail som en gros Firmaerne i Odense, nemlig Dansk Principalforening, der har Afdeling i Odense.

Det af Grosserer Thorvald Pedersen ønskede Gensidighedsforhold er altsaa til Stede, og Hr. Grossereren behøvede saaledes kun at sende sin Indmeldelse til Dansk Principalforening, men det har han ikke gjort. Han staar stadig udenfor Principalforeningen, og vi maa derfor fastslaa, at hans Motivering for at afslaa Forhandling med vort Forbund kun er en søgt Anledning til at nægte sine Medhjælpere Forhandlingsret og derved Medbestemmelsesret om deres egne Vilkaar. Thi han vil vel ikke forlange, at vi ogsaa skal besørge hans Indmeldelse i Principalforeningen!

Grosserer Thorvald Pedersens Hensigter er kommen tydeligere frem senere, thi efter Modtagelsen af vore Strejkevarsler har han forsøgt at true vore Medlemmer til at udmelde sig af Forbundet, saaledes at det i Virkeligheden er Organisationsretten, der er den dybeste Aarsag til Konflikten.

Desværre har Truslerne haft til Følge, at to Medlemmer, der ikke har været af tilstrækkelig staalsat Karakter, har ladet sig forlokke til at svigte deres Kolleger og deres Organisation, saa de forblev i Arbejde som Skruebrækkere. Det drejer sig om Medlemmerne

41590 Carl Steen Rasmussen, Enighedsvej 33, og
16504 Ejner Hansen, Damhusvej 73,

der saaledes har sat en uafvaskelig Plet paa deres Navn og Rygte. Forhaabentlig vil det, trods deres noble Handlemaade, lykkes de øvrige Medlemmer, der staar fast sammen, at føre Strejken sejrrig igennem, men det er ikke disse »Hædersmænds« Skyld, om det sker. Lad os ikke glemme dem det.

Firmaet har endnu en Strejkebryder, en anden mindre god »Kollega« ved Navn

Ferdinand Simonsen,

tidligere ansat hos Firmaet Viggo Astrup, Odense. Vedkommende er ikke ukendt med saadant Arbejde, idet han under Lockouten faldt Arbejderne i Ryggen ved at optage Arbejde paa Margarinefabriken »Alfa« i Vejen. Han er saaledes helbefaren »Samfundshjælper«, og bør nyde samme Foragt, som bliver disse til Del.

Firmaet forsøger altsaa at klare sig med den Art Arbejdskraft, og det er forstaaeligt, at de øvrige Arbejdere føler sig i høj Grad generede ved at skulle tvinges til at samarbejde med Folk af den Kaliber. I den Anledning har der fundet forskellige Forhandlinger Sted, og de øvrige interesserede Organisationer, Dansk Arbejdsmandsforbund, Træindustriarbejderforbundet og Dansk Glasarbejderforbund har besluttet at varsle Sympatistrejke for derved at faa tilvejebragt en Ordning paa disse Forhold. 1. Varsel herom er tilstillet Firmaet.

Formentlig vil der paa Grundlag heraf blive optaget Forhandlinger i den nærmeste Fremtid, og det maa saa vise sig, om Konflikten kan bilægges eller skal fortsættes.

Imidlertid er Firmaet stadig blokeret for Tilgang af Arbejdskraft, og det er derfor forbudt vore Medlemmer at modtage Plads hos Grosserer Thorvald Pedersen, Kongensgade 38, Odense, indtil der fremkommer anden Meddelelse fra Forbundet.

Jens Johansen.

Ved Pladsskifte.

»Medlemmerne bør, forinden nyt Engagement indgaas, rette Henvendelse til Formanden for Afdelingen i den By, hvor Pladsen skal tiltrædes. Findes ingen Afdeling paa Pladsen, rettes Henvendelsen til Hovedkontoret.«

(Vedtagelse af Kongressen 1925).

Lukkeloven.

SOM meddelt i D. H. K. M. T. for 1. December har Socialministeren i Landstinget forelagt Forslag om nogle Ændringer i Lukkeloven, hvorefter det skulde være tilladt Auktionslokaler og Kunstudstillinger at holde aabent for Eftersyn paa Helligdage, samt at Forhandling af Blomster i Nærheden af Kirkegaarde og Hospitaler er tilladt, saalænge disse holdes aabne for Besøgende, hvad enten Salget foregaar fra Gaden eller fra Butik.

Med dette Ændringsforslag beskæftigede Hovedbestyrelsen sig paa sit Møde den 29.—30. December, og Forhandlingerne resulterede i følgende Udtalelse, der er tilstillet Socialministeren:

»Hovedbestyrelsen for Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund, samlet til Møde den 29.—30. November, udtaler sig bestemt imod Gennemførelsen af den foreslaaede Ændring til Lov af 30. Juni 1922 om Lukketid for Butiker og Lagre m. v., hvorefter Auktionslokaler kan holdes aabne for Eftersyn paa Søn- og Helligdage.

Hovedbestyrelsen maa mene, at en Ændring af den Art vil kunne medføre Konsekvenser i Form af tilsvarende Krav fra Forretningsdrivende, f. Eks. Indehavere af Stormagasiner og andre, der kan foranstalte særlige Udstillinger o. lign. i deres daglige Lokaler og kræve disse holdt aabne for Eftersyn, og saadanne Krav vil med mindre Ret kunne afvises, hvis Auktionslokalerne paa Forhaand har Tilladelse til at holde aabne.

Iøvrigt er Forholdet jo det, at Auktionssalg ofte dækker over illegitime Handelsvirksomheder, der paafører de Næringsdrivende en usund Konkurrence, som der ikke forekommer os Anledning til at favorisere paa den Maade, som Tilsidet vil blive, hvis Ændringsforslaget gennemføres.

Hovedbestyrelsen ser iøvrigt med megen Betænkelighed paa den Indgriben i Lovens Lukningsbestemmelser, der finder Sted ved de foreslaaede Ændringer, hvilket efter vor Opfattelse kun kan tjene til at forflygtige Lovens Virkninger og Betydning og virke undergravende for denne Lovgivning samt bidrage til at forringe for Medhjælperne den i Forvejen beskedne Beskyttelse, som Lukkeloven byder dem.«

Forslaget var til 1. Behandling i Landstinget den 4. December, hvor Socialdemokratiets Ordfører, Hr. C. F. Sørensen, vendte sig imod Forslaget om Auktionslokalernes Aabning om Søndagen. Hr. C. F. Sørensen fandt, at Socialministeren havde været alt for beskeden ved Fremsættelsen af disse Ændringsforslag, og han vilde med Glæde have set et Forslag om Indførelse af 6-Lukning hele Aaret, saaledes som Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund havde krævet.

Fra saavel Venstre som det konservative Folkepartis Side stillede man sig ligeledes køligt overfor Auktionslokalerne, hvorimod det radikale Parti kunde bifalde de foreslaaede Ændringer. Lovforslaget gik sluttelig i Udvalg, der senere har valgt Venstremanden Johs. Jensen til Formand. Overfor denne har Forbundet tilkendegivet, at man gerne ved en Deputation ønskede at fremsætte Forbundets Krav til Lukkelovgivningen, og ved den Lejlighed vil Udvalget faa overleveret en Genpart af Hovedbestyrelsens Henvendelse til Socialministeren.

Blankt Medlemsskab.

ET Adelsskab maa være blankt for at blive agtet. Medlemsskabet i en faglig Organisation maa være det samme.

Den Dag, Medlemmerne har Brug for deres Rettigheder, kræver de, at Organisationen prompte skal opfylde disse, men med Rette kan dette kun kræves, naar man selv holder sit Medlemsskab i Orden og opfylder sine Forpligtelser.

Vi staar nu overfor den Tid, hvor der efter Loven kræves klart Bord med Hensyn til Kontingentet. Den 31. Marts maa der ikke findes Restancer, hvis Sletning skal undgaas.

Det gælder derfor om at faa al Restance ud af Verden inden den Tid, og nærværende fremkommer derfor saa betids, at der kan foretages en rolig Afvikling i de tilbageværende 3 Maaneder. Ved Aftale med den stedlige Kasserer vil dette kunne ske, saa Medlemsskabet kan bringes a jour indenfor den fastsatte Tid.

Vi staar utvivlsomt i den kommende Tid overfor store Vanskeligheder og megen Arbejdsløshed indenfor vort Fag. Ingen kan under disse Forhold vide sig betrygget. Derfor gælder det om at holde sine Forhold i en saadan Orden, at man kan kræve sine Rettigheder af Organisationen i paakommende Tilfælde og faa dens Hjælp om fornødent.

Hertil kræves blankt Medlemsskab. Lad os sætte en Ære i at opnaa det.

Isenkramfirmaet N. Poulsen, Grenaa.

En Advarsel.

GRENAA AFDELING advarer herved pladssøgende Medlemmer mod at tage Plads i ovennævnte Firma, forinden Oplysning er indhentet hos Afdelingsformanden.

Der er stadig daarlige Arbejdsforhold i Isenkramfirmaet N. Poulsen, Grenaa. Indehaversken, Fru Kirstine Poulsen, assisteres i et og alt af sin Søn, Hr. Kristian Poulsen, og den fortsatte daarlige Behandling af Medhjælperne vidner om, at Firmaets Indehaver endnu ikke har glemt den Sag, hun tabte for et halvt Aar tilbage.

Der arbejder i Firmaet to mandlige Forbundtere, der er udlært henholdsvis 1. Januar og 1. Februar 1926, samt en kvindelig Medhjælper foruden Fru Poulsen og Søn, men det er ufatteligt, at Indehaverne i det hele taget behøver nogen Hjælp, thi de betror undertiden i maanedsvis ikke de to

snart udlærte Lærlinge en eneste Ekspedition i Butiken og slet ikke at modtage Penge fra Kunderne.

Indehaversken har endvidere til sin Søn bemærket, at han ikke skal spilde sin Tid med at lære de to Forbundtere noget, da de intet er værd at lære.

Skældsord som Flabe og Lømler eller, at de burde sendes paa Dalstrup Plejehjem, hører til Dagens Orden, og der er flere Gange bleven lagt Haand paa de unge Mennesker.

At Fru Poulsen ved Engageringen af vore Medlemmer omtalte vor Organisation paa en mindre fin Maade, anføres kun for Fuldstændighedens Skyld.

Der kunde skrives en hel Bog om de umulige Forhold i dette Firma, og vi gentager: Søg Oplysning, inden der modtages Plads i dette Firma.

Ejnar Nielsen,
Formand for Grenaa Afdeling.

Hovedbestyrelsesmøde

den 29.—30. November 1925.

DEN nyvalgte Hovedbestyrelse samledes Søndag den 29. November til sit første ordinære Møde, der fortsattes den følgende Dag.

Mødet afholdtes paa Hovedkontoret i København og aabnedes Kl. 10 Formiddag af Forretningsfører Jens Johansen, der bød den fuldtallige Forsamling Velkommen. Udover Hovedbestyrelsens Medlemmer var til Stede Lauritz Godsted, Johs. Jensen, Niels Jørgensen, Michael Nielsen, Viggo Pedersen og Svend Rosendal.

Forretningsføreren udtalte Haabet om, at Samarbejdet indenfor den nye Hovedbestyrelse maatte forme sig paa samme gode og kammeratlige Maade som hidtil, saaledes at der kunde komme et godt Resultat af Arbejdet og saaledes, at man ved Periodens Slutning kunde se med Glæde og Tilfredshed tilbage paa den forløbne Tid.

Forretningsføreren forelagde Forslag til Forretningsorden, der vedtoges, hvorefter Spørgsmaalet om Forretningsudvalgets Kompetence drøftedes og afgjordes. Forretningsudvalgets Protokol oplæstes, og Virksomheden toges til Efterretning.

Forretningsførerens Beretning.

Jens Johansen aflagde derefter Beretning for den forløbne Periode, idet han indledede med en Oversigt over den øjeblikkelige Situation og Udsigterne for den nærmeste Fremtid, der for Samfundet i sin Helhed tegnede sig mørk og truende. Der vilde sikkert kræves et anspændende Arbejde for at skærme Medlemmerne mod alt for haardhændede Overgreb, og forhaabentlig kunde der regnes med, at Medhjælperne selv havde og vilde faa Forstaaelse af, at Organisation under saadanne Forhold er en Nødvendighed.

Det fremgik iøvrigt af Forretningsførerens Beretning, at Medlemsantallet den 30. September var 12,197, saaledes at der var en mindre Fremgang at notere i Kvartalet. Der havde været afholdt 17 offentlige Møder, hvoraf 5 faldt paa Landagitationen. Af fremmede havde Folketingsmand A. C. Meyer talt i Odense. Derudover havde der været afholdt Stiftelsesfest i Helsingør, Nyborg og Vejle Afdelinger med henholdsvis Viggo Pedersen, Svend Rosendal og Jens Johansen som Talere. Rejsesekretærerne har tilsammen aflagt 65 Besøg i Afdelingerne.

Forretningsføreren gav forskellige Oplysninger angaaende Agitationen og oplyste derunder, at der var oprettet to Studiekredse, henholdsvis i København og Odense, med Forbundets Historie som Emne.

Dernæst kom Forretningsføreren ind paa en Omtale af Administrationen og forskellige i Forbindelse med denne staaende Forhold. Det til Zentralverband der Angestellten i 1923 ydede Laan paa 10,000 Kr. var nu tilbagebetalt.

Afdelingerne i Esbjerg og Nykøbing F. havde indmeldt sig i Arbejdernes Fællesorganisation, og da Bestemmelserne i Lovenes § 8 ikke var fyldestgjort, var disse Afdelinger tilskrevet, idet Indmeldelserne dog var godkendt.

Hjælpefonden havde en Fremgang paa 24 Medlemmer at notere. Til Pladsanvisningen var anmeldt 74 Pladser, hvoraf 64 var besatte. Heraf var henholdsvis 59 og 54 fra København, medens Provinstallene som sædvanlig var upaalidelige.

I Debatten om dette Afsnit af Beretningen deltog P. Mikkelsen, der omtalte Oplysningsvirksomheden og Agitationen og henstillede, at Forbundets Festskrift blev sendt til Kommunebibliotekerne. N. Jørgensen beskæftigede sig ligeledes med Agitationen med særlig Henblik paa en særlig Art af Virksomheder. Harald Pedersen ønskede indsamlet Oplysninger om, hvad Afdelingerne lokalt ydede til Oplysningsvirksomheden. Carl Foverskov kritiserede Maaden, hvorpaa de to nævnte Afdelinger havde indmeldt sig i Fællesorganisationen, hvorefter Gustav Rathe, Svend Rosendal og Viggo Pedersen havde Ordet til samme Sag. Sluttelig replicerede Forretningsføreren.

Forretningsførerens faglige Beretning.

Jens Johansen gav Oplysning angaaende August-Pristallet og dets Indvirkning paa Forbundets Overenskomster. Redegjorde dernæst for den mod Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger i Forbindelse med Dansk Arbejdsmandsforbund rejste Sag, hvorved der efter Afgivelse af Strejkevarsel var opnaaet en Ordning af de organisatoriske Forhold i Firmaet, gaaende ud paa, at dette fra 1. Januar 1926 forpligtede sig til udelukkende at beskæftige organiseret Arbejdskraft.

Forskellige Forhandlinger og Konferencer vedrørende Strejken hos C. Loehrs Fabriker refereredes, ligesom Forretningsføreren gav en Oversigt over de løbende Lønforhandlinger.

I Perioden var afsluttet een Overenskomst i København og 5 i Provinsen, tilsammen omfattende 646 Medlemmer. Desuden er oprettet en Lønaftale for 3 Medlemmer.

8 Konflikter var løbende, medens der var varslet Strejke overfor Grosserer Thorvald Pedersen, Odense.

Beretningen godkendtes.

Hovedkassererens Beretning.

Julius Hansen gav Oplysninger om Restance- og Afregningsforhold og meddelte derpaa, at der i Juli Kvartal var indgaaet 392 Begæringer om Arbejdsløshedsunderstøttelse mod 458 i forrige Kvartal. Heraf anerkendtes 372, medens 7 nægtedes, 7 udgik og 6 henstaar uafgjort. Af Anmeldelserne var 81,4 pCt. fra Medlemmer, der var blevet opsagt, 6,1 pCt. havde selv opsagt, 6,6 pCt. skyldtes Militærtjeneste, 1,8 pCt. Sygdom og 4,1 pCt. andre Aarsager.

Antallet af ledige Medlemmer, der har modtaget vedtægtsmæssig Understøttelse, var i Kvartalet gennemsnitlig 346 pr. Maaned mod 429 i April Kvartal. Heraf var 255 Mænd og 91 Kvinder; 158 var bosiddende i København og 188 i det øvrige Land. Arbejdsløshedsprocenten for vedtægtsmæssigt understøttede Medlemmer var den 30. September 3,2 og for samtlige Medlemmer 8,7 pCt.

Der er i Kvartalet udbetalt Kr. 50,316,50 i vedtægtsmæssig Understøttelse for 21581 Dage mod Kr. 64,941,00 i April Kvartal for 27,608 Dage. I ekstraordinær Understøttelse er udbetalt ca. 37,000 Kr. til gennemsnitlig 330 Medlemmer pr. Maaned og i Skoleunderstøttelse til 14 Medlemmer Kr. 1058,00, der refunderes af Staten.

Beretningen godkendtes.

Retshjælpen.

I Beretningsperioden er bevilget Retshjælp i 21 Sager, og der er afsluttet 27 Sager. Af de afsluttede Sager er 13 vundet, 9 forligt, 3 tabt og 2 hævet.

I Hovedstol og Renter er hos Principalerne inddrevet Kr. 12,267,97, og i Omkostninger Kr. 850,00, tilsammen Kr. 13,118,47. Heraf har en enkelt Sag indbragt 8000 Kr.

Der er fra Justitsministeriet indgaaet Svar paa Forbundets Klage vedrørende den langsomme Behandling af Konkurs- og Dødsboer, hvori meddeles, at Justitsministeriet har rettet Henstilling til Sagførerraadet om at indskærpe Sagførerne at bidrage til, at Behandlingen ikke henstaar uden fyldestgørende Grund, ligesom Justitsministeriets Kasseinspektør er gjort bekendt med Sagen.

Forretningsføreren omtalte enkelte af de forekommende Sager og oplyste, at der for Tiden var 27 Sager løbende.

Beretningen godkendtes.

Regnskaberne.

Hovedkasserer Julius Hansen forelagde Regnskabsoversigt pr. 31. Oktober og Status pr. 1. November, idet han knyttede forskellige Bemærkninger dertil.

Efter et Ordskifte mellem Carl Foverskov og Hovedkassereren angaaende nogle Posteringer paa Reservefondens Regnskab toges Regnskabsoversigten til Efter-

retning, og det samme gjaldt Revisionsprotokollen, der derpaa oplæstes.

En Besværing fra Nyborg Afdeling over, at Forretningsudvalget havde behandlet og afslaaet et Andragende om Tilskud til Afdelingen, forelagdes. Efter at enkelte Medlemmer havde udtalt sig dertil, godkendtes Forretningsudvalgets Standpunkt i Sagen.

Administrationen i Provinsafdelingerne.

I Overensstemmelse med den paa Kongressen givne Bemyndigelse beskæftigede Hovedbestyrelsen sig derefter med Omordningen af Administrationsforholdene i Provinsafdelingerne paa Basis af det vedtagne Forslag om Rejsesekretærinstitutionens Udvidelse og Kontingentordningen.

Forud havde Forretningsføreren konfereret med de fleste af de Afdelinger, der modtog Tilskud fra Forbundet til den faste Administration, ligesom Personspørgsmaalet havde givet Anledning til adskillige Forhandlinger, for hvilke Forretningsføreren indgaaende gjorde Rede, ligesom der forelagdes Budgetter for samtlige disse Afdelinger.

Paa Grundlag af de forudgaaende Forhandlinger og de indhentede Oplysninger drøftedes derefter Spørgsmaalet om Forbundets Administrationstilskud til Afdelingerne i Aalborg, Aarhus, Esbjerg, Horsens, Kolding, Odense, Randers og Vejle, og Størrelsen af Administrationstilskudet fastsattes, ligesom forskellige i Forbindelse med den nye Ordning staaende Spørgsmaal af økonomisk Natur afgjordes.

Det havde vist sig nødvendigt at gøre Brug af Bemyndigelsen til at ændre i de foreslaaede Rejsedistrikter, og Forslaget herom, der omfattede Fordelingen af Afdelingerne i 6 Distrikter omfattende: Nordjylland, Midtjylland, Østjylland, Sydjylland, Fyn og Lolland samt Sjælland vedtoges, ligesom det vedtoges foruden de hidtidige Rejsesekretærer Michael Nielsen, Viggo Pedersen og Svend Rosendal at ansætte i de øvrige Distrikter: Lauritz Godsted, Aalborg, Johs. Jensen, Randers, og Niels Jørgensen, Odense.

Faglige Forhold.

Forretningsføreren redegjorde for den mod Grosserer Thorvald Pedersen, Odense, rejste Sag, i hvilken der var afgivet 1. og 2. Strejkevarsel, saaledes at Strejken vilde blive effektiv fra den 2. December, hvis der ikke skete nogen Ændring i Firmaets Holdning. Jens Johansen omtalte ligeledes Loehr-Strejken og Forhandlinger om Organisationsforholdene hos A/S D. Friis, Vejle. Udtalelserne toges til Efterretning og de trufne Dispositioner godkendtes.

Den med Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger afsluttede Overenskomst om Organisationsforholdene godkendtes, og desuden godkendtes de i Perioden afsluttede kollektive Overenskomster og Lønaftaler.

Nogle Ændringer i Kommunale Kontorfunktionærers Fællesklubs Love, vedtagne paa Klubbens Delegeretmøde, godkendtes.

Sociale Spørgsmaal.

Forretningsfører Jens Johansen omtalte under Henvisning til Forhandlingerne paa Kongressen Pensionsforsikringsspørgsmaalet og derunder et særligt Forslag, som var fremkommen fra et Forsikringsselskab. Det vedtoges at nedsætte et Udvalg til nærmere at beskæftige sig med dette Spørgsmaal, og som Medlemmer af Udvalget valgtes Jens Johansen, Julius Hansen og Vilh. Jacobsen.

Dernæst drøftedes Forbundets Stilling til den foreslaaede Ændring af Lukkeloven, og det vedtoges at tilstille Regeringen og Rigsdagen en Udtalelse herom.

Jens Johansen gav nogle Oplysninger angaaende Arbejdet i Socialraadets Funktionærudvalg. Oplysningerne toges til Efterretning.

Juleunderstøttelse.

Paa Kongressen vedtoges en Ændring til Arbejdsløshedskassens Vedtægt, hvorefter der fremtidig af A. K. ydes Juleunderstøttelse til ledige Medlemmer, der ikke modtager Understøttelse.

Denne Lovændring træder dog først i Kraft den 1. Januar 1926, og Hovedbestyrelsen besluttede derfor denne Jul at yde Juleunderstøttelse af Reservefondens Midler efter samme Regler, som fremtidig vil gælde for A. K.

Til Arbejdsdirektoratet var indsendt Anmodning om Tilladelse til paa Kassens Regning at avertere i Dagspressen om Pladsanvisning, men Andragendet var afslaaet. Da Hovedbestyrelsen imidlertid ansaa en saadan Avertering formaalstjenlig vedtoges det at lade den ske for Forbundets Regning. Direktoratet havde ligeledes afslaaet Anmodning om, at Kassen yder Tilskud til Afholdelse af Undervisningskursus for arbejdsløse Medlemmer, hvorfor Etablering af saadanne maatte opgives.

Forskelligt.

Hovedbestyrelsen beskæftigede sig med Spørgsmaalet om Forbundets Stilling til andre Organisationer, og godkendte herunder den overfor Foreningen af Arbejdsledere i Danmark indtagne Stilling. Desuden drøftedes Stillingen til Købstædernes kommunale Tjenestemandsforbund og Bankfunktionærforeningernes Fællesdelegation.

Det vedtoges at yde Tilskud til Deltagelse i det skandinaviske Handelskursus i Oslo, idet det overlodes Forretningsudvalget at fastsætte de nærmere Regler herfor.

Forretningsføreren refererede Forhandlingerne paa den internationale Medhjælperkongres og paa Arbejdsdirektørens Aarsmøde, hvorefter forskellige Skrivelser fra Direktoratet oplæstes og toges til Efterretning.

Endelig valgtes som Forbundets Repræsentanter i Feriehjemmet »Borshøjgaard«s Bestyrelse Forretningsføreren og Hovedkassereren, ligesom Regnskab fra Maskinskrivningsbureauet »Merkur« i Overensstemmelse med den kontraktlige Bestemmelse forelagdes. Regnskabet toges til Efterretning.

Mødet, der om Søndagen varede til Kl. 6 Aften med to Timers Frokostpavse, og som genoptoges Mandag Formiddag Kl. 9½, sluttede Kl. 2 Efterm.

Forbundets Lønarbejde.

Indenfor Esbjerg Afdeling har der i den senere Tid været arbejdet under Højtryk med det faglige Arbejde med det Resultat, at Afdelingen har faaet gennemført flere Overenskomster. Afdelingen har saaledes faaet fornyet Overenskomsterne med Brugsforeningen for Esbjerg og Omegn samt Esbjerg Svineslagteri, A/S, medens der er oprettet en ny Overenskomst, omfattende Arbejdernes kooperative Virksomheder i Esbjerg. I sidstnævnte er foruden Lærlingelønninger fastsat Lønninger efter Skalasystemet for Mænd og Kvinder, ligesom der er gennemført Betaling for Overarbejde, Arbejdstid paa 48 Timer for Kontor, 54 Timer for Butiksmedhjælpere og Sommerferie. Afdelingen har fremdeles en Lønsag løbende med Esbjerg Byraad.

I København er Overenskomsten med Fabriken »Ilka«, A/S, ligeledes blevet fornyet, og desuden har Afdelingen rejst Lønsag overfor Margarinefabriken »Bona«, A/S. Ved Forhandling i Dansk Principalforening den 21. og 22. December lykkedes det at gennemføre en Overenskomst med dette Firma, med hvilket der ikke tidligere har været kontraheret. Ved Overenskomsten fastsattes den daglige effektive Arbejdstid til 8 Timer, og saaledes at Personalet har Week-end Lørdag. Mindstelønsskalaen slutter for Mænd med henholdsvis ca. 352 Kr. paa 6. Aar og ca. 262 Kr. for Kvinder det 5. Aar, beregnet efter nuværende Pristal.

Københavns Afdeling har endvidere afsluttet en Lønaftale med Glostrup Brugsforening.

Lommebogen.

Handels- og Kontormedhjælpernes Lommebog for 1926 maa enhver organiseret Medhjælper eje. I Lommebogen findes talrige Oplysninger til Brug saavel i Forretnings- som Dagliglivet og specielle Oplysninger angaaende Organisationen.

Pris i rødt Skindbind med Guldtryk kun Kr. 1,85. Faas i alle Afdelinger.

Juleunderstøttelse.

Paa Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde i September vedtoges en saaledes af Hovedbestyrelsen foreslaaet med en enkelt Ændring af Arbejdsdirektoratet foretagen Tilføjelse til Lovene:

»Til arbejdsløse Medlemmer, der har opbrugt den vedtægtsmæssige Understøttelse og som har været ledig mindst 10

Dage før 24. December, ydes Juleunderstøttelse. Til Forsørgere ydes 18 Kr. og til Ikke-Forsørgere 15 Kr.«

De nye Lovbestemmelser træder imidlertid ikke i Kraft før fra 1. Januar 1926, og der kunde derfor ikke ydes Understøttelse af Arbejdsløshedskassen ved denne Jul.

Hovedbestyrelsen besluttede imidlertid, at Understøttelsen skulde udbetales for at komme de haardt ramte arbejdsløse Kolleger til Hjælp ved Julen, og vedtog derfor at lade Understøttelsen udbetale af Reservefonden efter samme Regler som vedtaget.

Herom udsendtes fornøden Meddelelse til Afdelingerne, og i Tiden indtil Jul udbetaltes der 6357 Kr. i Juleunderstøttelse.

Kontingentet.

SOM Følge af Beslutning paa Kongressen vil Kontingentet for alle fuldtbetalende Medlemmer i Provinsen fra 1. Januar 1926 være 5 Kr. pr. Maaned, baade for Mænd og Kvinder og ligegyldigt, hvilken Provinsafdeling vedkommende Medlemmer tilhører. For de københavnske Afdelinger er Kontingentet uforandret Kr. 5,25 pr. Maaned.

For Medlemmer med hvilende Ret og Lærlinge er Kontingentet uforandret 2 Kr. pr. Maaned og for Lærlinge under 17 Aar 1 Kr. pr. Maaned.

Gennemførelsen af det ensartede Kontingent i Provinsafdelingerne er et saa stort Gode for vor Organisation, at de forholdsvis faa Medlemmer, der som Følge deraf faar Kontingentet forhøjet, med Glæde bør opgive den priviligerede Stilling, de hidtil har indtaget i Forhold til deres Kolleger, med hvem de nu kommer paa lige Fod.

Og de Medlemmer, for hvilke Ordningen betyder Kontingentnedsættelse, bør benytte Lejligheden til at indmelde sig i Hjælpefonden og sikre sig en højere Understøttelse under Arbejdsløshed, hvorved det sparede Beløb benyttes paa en frugtbar Maade.

Jens Johansen.

Handelsskole-Stipendier.

Ministeriet for Industri, Handel og Søfart meddeler:

Ved Finansloven for Finansaaret 1926—27 forventes der til Understøttelse af unge, uformuende Elevers Ophold ved og Uddannelse paa Handelsskoler bevilget et Beløb af ialt 48,000 Kr. Af Beløbet skal 4000 Kr. anvendes til Understøttelse af Elever paa Niels Brocks Handelsskole i København, fortrinsvis fra Provinsen, og 4000 Kr. til Landhandelslærlinge, som søger Undervisning paa en Oplandsskole for Handelslærlinge eller en almindelig Skole for Handelslærlinge (Aftenskole). Af de resterende 40,000 Kr. tildeles 35,000 Kr. fortrinsvis handelsuddannede unge Mænd og Kvinder i en Alder af 17 til 25 Aar, medens 5000 Kr. — under Forudsætning af, at vedkommende iøvrigt findes kvalificeret — fortrinsvis tildeles Elever uden forudgaaende Handelsskoleuddannelse.

I Understøttelse tildeles der ordentligvis Elever i Skoler for Handelsmedhjælpere og Elever paa Niels Brocks Handelsskole Halvdelen af Betalingen til Skolen for Undervisningen paa det paagældende Kursus samt 40 Kr. pr. Maaned i Opholdspenge.

Ansøgning om Understøttelse indgives til Direktøren for Handelsskoleundervisningen (Grundtvigsvej 18, Københ. F.). Ansøgere, der ønsker at indtræde som Elever i Skoler for Handelsmedhjælpere i Foraaret 1926, kan inden 1. Febr. 1926 indgive Ansøgning til Direktøren. For Ansøgere, der ønsker at indtræde som Elever paa Niels Brocks Handelsskole i København i Sommeren 1926, udløber Ansøgningsfristen den 15. Maj 1926.

Naar Ansøgningen er forsynet med Attest om Uformuenhed, er Stempling ufornøden, i andet Fald skal den forsynes med Stempel til 1 Kr.

Skema til Ansøgning udleveres ved personlig eller skriftlig Henvendelse til Direktøren for Handelsskoleundervisningen samt fra Forbundets Kontor, Gl. Kongevej 6. København.

En Annonce.

VI har tidligere i vor Tidende taget til Orde mod den udbredte anonyme Avertering, hvor frække og kyniske Principaler og Spekulanter uden Navns Nævnelse kan drive deres sjofle Udbytning og Lønpresning. Denne Form for Avertering, der ved Lov burde forbydes, kan efterhaanden opvise et stigende Antal utilbørlige Annoncer, men en af de skrappeste, vi endnu har været præsenteret for indenfor vort Omraade, er dog hosstaaende, der fornylig fandtes i »Berlingske Tidende«:

Fremtidsstilling

tilbydes en alsidig udd. Mand, som har indgaaende Kendskab til Kontor- og Handelsforhold og som er vant til at tænke, tale og handle selvstændig og ligeledes er præsentabel, omgængelig, hurtig opfattende samt dygtig og paalidelig i Forbindelse med Flid og Energi og desforuden med Interesse vil gaa op i sin Gerning og deltage i alt forefaldende og udelukkende arbejde i Firmaets Favør. Uden at ville interessere sig med et Laan paa Kr. 5000 og tilfulde at opfylde ovennævnte Betingelser er Henv. ganske overflødig. Billet, mrkt. 11769, modtager Berlingske Tidende.

Vi synes næsten, at det er falsk Beskedenhed af Firmaet at optræde anonymt, thi det vilde ikke have været uden Interesse at kende et Firma, der fordrer saadanne Kvalifikationer af sine Folk, og samtidig kræver af dem Hjælp i Pengeforlegenhed. Muligvis har man benyttet Anonymiteten for at undgaa for stærk Tilstrømning af Ansøgere, men dette har man udelukket ved Fordringen om, at Vedkommende skal være vant til at tænke selvstændig — og der er ikke nogen Fare for, at Folk, der kan det, melder sig som Ansøgere efter den Annonce.

Nykøbing Mors Afdelings Jubilæum.

Nykøbing Mors Afdelings 25-Aars Fest den 6. December forløb paa udmærket Maade, og for de ca. 100 Deltagere vil Mindet leve længe. Der indløb en hel Del Telegrammer og Hilsener fra saavel andre Afdelinger som Venner, for hvilke vi takker.

Besøget af vor Forretningsfører var imødeset med stor Forventning, og det bragende Bifald, der lød for vor Høvding, turde være Bevis for, at ingen følte andet end Glæde og Stolthed ved at se Forretningsføreren hos os. Af andre Gæster kan nævnes Erik Melgaard m. fl. fra Skive og L. Jensen m. fl. fra Thisted. Fra Arbejdernes Fællesorganisation var mødt Formanden Hr. Wendelin, endvidere Folketingsmand Haurum og Repræsentanter fra Dagbladene.

Den smukke Gave — en Sølv-Dirigentklokke — Hovedforbundet skænkede os, takker vi meget for. En Del Medlemmer skænkede en smuk Plade til vort Banner. Pladen paaheftedes af Forretningsføreren. Alt i alt en god Fest, der varsler godt for videre Fremgang for vor Sag.

Et enkelt Medlem af vor Bestyrelse, der ved denne Fest særlig udmærkede sig, er vor Kasserer, Hr. Alfred Ipsen, der paa sin stilfærdige Maade udførte sit Arbejde, samtidig med at han vaagede med stor Omhu for vor slunkne Kasse. Herfor fortjener Alfred Ipsen saavel Bestyrelsens som hele Afdelingens Tak. Chr. Breum.

Conto pro diversi.

OFFENTLIGT MØDE I HORSENS.

Horsens Afdeling afholdt den 5. November et velbesøgt offentligt Møde, ved hvilket vor Kollega, Folketingsmand Gustav Pedersen talte. I et velformet og kraftigt

holdt Foredrag trak Gustav Pedersen Linierne op for Organisationens Arbejde, idet han paaviste, hvorledes Medhjælpernes Stilling stadig forringes ved, at de konkurrerer Vilkaarene ned for hverandre i Stedet for at samle sig i Organisationen for i Fællesskab at arbejde hen til ordnede og forbedrede Kaar.

Horsens Afdelings Formand, Kontorassistent C. Sørensen fungerede som Dirigent og afsluttede Mødet med Opfordring til Indmeldelse, hvilket efterfulgtes af en Del Medhjælpere.

ENSARTEDE LOVE.

Fra 1. Januar at regne vil der gælde ensartede Love i alle Forbundets Afdelinger, saaledes som det blev besluttet paa Kongressen, og kun i Byer med Brancheafdelinger vil der som Tillæg til Lovene findes Love for Fællesarbejdet.

De nye Love er under Trykning og fremsendes i de første Dage af det nye Aar til Afdelingerne. Lovheftet vil indeholde Love for Forbundet, Arbejdsløshedskassen og Hjælpefonden samt Afdelingslove, saaledes at alt fremtidig vil være samlet. Medlemmerne kan ved Henvendelse til Afdelingens Tillidsmænd faa et Eksemplar udleveret.

LIGNINGSVALGENE.

Ved de i Efteraaret stedfundne Valg til Ligningskommissionen har flere af vore Medlemmer opnaaet Valg. Det gælder saaledes Forretningsfører L. Rasch, Rønne, der senere er valgt som Formand for Ligningskommissionen. Fremdeles er Medlem af Hovedbestyrelsen Harald Pedersen, Helsingør, indvalgt paa den socialdemokratiske Liste, hvorimod Lauritz Godsted, Aalborg, der var opstillet som Nr. 9 paa samme Partis Liste, ikke blev valgt som Følge af, at der opnaaedes Enighed om Fredsvalg.

I Horsens har Forvalter Rasmus Sørensen, der er Medlem af Afdelingens Bestyrelse, opnaaet Genvalg til Ligningskommissionen, for hvilken han siden 1924 har været Formand. Og endelig meddeler Svendborg Afdeling, at vort Medlem, Forretningsfører Kaj Sørensen, er blevet valgt paa den socialdemokratiske Liste.

Ved de samtidig stedfundne Valg af kommunale Revisorer har Formanden for Mariager Afdeling N. L. Winther opnaaet Genvalg.

PAASKØNNELSE.

Chefen: — Lund har nu varit i firman i tjugofem år. För att visa vår uppskattning av Lunds mångåriga oförtrutna arbete i firmans tjänst komma vi hädanefter at säga herr Lund. (Efter Kontoristen, Sverige).

Løbende Konflikter.

Med nedennævnte Firmaer er Organisationen i Konflikt, hvorfor Firmaerne er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft:

A/S L. Lange & Co., Axelhus, Vesterbrogade 2 C, Kbhvn.

A/S Frichs, Aarhus.

A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosphatfabrik, Aalborg og Nørresundby.

Vald. Hommel, Lavendelstræde 5—7, København.

Farvefirmaet Beck & Jørgensen, Nørregade 13, København.

Speditionsfirmaet F. C. Bentzon & Co., Frihavnen, Kbhvn.

Johan H. Bruhn, Hillerød.

C. Loehrs Fabriker, Fredericia.

Grosserer Thorvald Pedersen, Kongensgade 38, Odense.

Forinden Forholdene hos disse Firmaer maatte være ordnede paa en for os og vore paagældende Medlemmer tilfredsstillende Maade, er det forbudt vore Medlemmer at modtage Plads i disse. Jens Johansen.

Forbundets Festskrift.

Forbundets Festskrift, udgivet i Anledning af Forbundets 25-Aars Jubilæum og omhandlende Forbundets Historie, bør ejes af enhver Medhjælper.

Festskriftet er paa omtrent 300 Sider, en stor og statelig Bog, trykt paa krideret Papir og forsynet med mange Billeder. Prisen er sat saa lavt som til 2 Kr., for at alle Medlemmer kan faa Raad til at anskaffe sig Bogen, der er blevet rosende omtalt i hele Dagspressen for sin smagfulde Udstyrelse og sit interessante Indhold. Faas i alle Afdelinger.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Torsdag den 7. Januar Kl. 7 Aften paa »Palæ« — Juletræ og Børnebal med forskellig Underholdning.

Tirsdag den 19. Januar Kl. 8 i Amaliegade — ordinær kvartaarlig Generalforsamling. Efter Generalforsamlingen Foredrag af Hr. Byraadsmedlem **Bernt Jensen.**

Onsdag den 27. Januar Kl. 8 i Amaliegade — stort offentligt Møde: Talere: Sekretær **Viggo Pedersen** og **Michael Nielsen.** Lærlinge og Forældre indbydes.

Lørdag den 6. Februar Kl. 9 Aften paa »Palæ« — **Kostumebal.**

Michael Nielsen.

Horsens. Ordinær kvartaarlig Generalforsamling afholdes i Forsamlingsbygningen Tirsdag den 19. Januar 1926 Kl. 8 Aften:

1. Beretning og Regnskab for Arbejdsløshedskassen i Oktober Kvartal. 2. Eventuelt. — Efter Generalforsamlingen afholdes selskabelig Sammenkomst med Bal.

Ethvert Medlem bør møde til Generalforsamlingerne.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes i Forsamlingsbygningen Tirsdag den 15. December Kl. 8 Aften med Kontingentspørgsmaalet som eneste Punkt paa Dagsordenen. Formanden bød de faa mødte Medlemmer velkommen, og redegjorde — efter at Fuldmægtig Viktor Jensen var valgt til Dirigent — for Aarsagen til Indkaldelsen af denne Generalforsamling: Kontingentet var jo i Henhold til Aarhuskongressen fra 1. Januar 1926 5 Kr. for fuldtbetalende, 2 Kr. for Lærlinge over 17 Aar og 1 Kr. for Medlemmer under 17 Aar, men Bestyrelsen havde som Følge af Afdelingens økonomiske Forpligtelser overfor Fællesorganisationen faaet Hovedbestyrelsens Tilladelse til fortsat at bibeholde det gamle Kontingent mod, at de 25 Øre henlagdes til Betaling af den Gæld, vi havde Moratorium paa. Ved Afstemningen vedtoges det eenstemmigt at bibeholde det gamle Kontingent.

NB. Se den fra 1. Januar d. A. ændrede Kontortid under Adressefortegnelserne.

Bestyrelsen.

Kolding. Afdelingen afholder **20-aarig Stiftelsesfest Søndag den 17. Januar** paa Alhambra. Der bliver Dilettantforestilling og Bal. Kolleger fra andre Afdelinger er velkommen.

Bestyrelsen.

Løgstør. Afdelingen afholdt ekstraord. Generalforsamling d. 6. Novbr. Saa og sige alle Medlemmerne var mødte, og de foreliggende Sager blev behandlet paa en meget livlig og interesseret Maade.

Valgt til Formand blev G. Pedersen, Adr.: Gross. Mikkelsen, Kasserer M. Storgaard, Svineslagteriet. Til Bestyrlese valgtes Kaj W. Bertelsen, Adr.: Købm. Jac. Møller, og S. A. B. Sørensen, Adr.: J. E. Faber: Som Revisorer valgtes Ove Sørensen hos Ric. Christensen, og Janus Elming, Tømmerhandelen.

Det vedtoges at afholde Klubaften hver 14. Dag samt at afholde et Julebal. Der var flere Forslag fremme om en kraftig skriftlig Agitation, men man enedes om at virke blandt Kammeraterne og ved fælles Hjælp ad denne Vej søge nye Medlemmer. Dette er allerede (14 Dage efter) resulteret i 5 nye Medlemmer og flere følger sikkert efter.

M. Storgaard.

Ringkøbing. Afd. afholdt 25. Novbr. ord. Generalforsamling paa »Hotel Ringkøbing«. Formanden afgav Beretning om Arbejdet i den forløbne Tid, hvorefter Kassereren fremlagde Regnskabet og meddelte, at Kassebeholdningen var Kr. 167,72. Begge Dele godkendtes. Derefter blev der af praktiske Grunde foretaget en Lovændring. Under Forslaget: Kontingentforhøjelse til 5 Kr. var der en stærk Diskussion, hvori de fleste af Medlemmerne deltog. Et Forslag om skriftlig Afstemning blev forkastet. Efter Anmodning fra Amtet om at indstille et sagkyndigt Medlem til den stedlige Handelsret, vedtoges det at indstille Kontorist C. Langhoff. — Generalforsamlingen sluttede med et fælles Kaffebord.

Den sorte Tavle.

Medlem 57760 J. C. J. Okholm, der er overflyttet til Ribe pr. 1. April, er slettet, da han overhovedet ikke siden den Tid har betalt Kontingent.

Hr. Okholm er af den Slags »Kolleger«, der kun staar i Forbundet, saalænge han kan nyde godt af samme, og i København var han af sine Kolleger hos A/S C. Olesen tvunget til at være Medlem, hvad han jo ogsaa høstede godt af ved Organisationens Lønarbejde. Men saasnart han kommer bort, er hans Interesse borte. Det er en daarlig Kollega.

Ribe, i December 1925.

Chr. Holst, Kasserer.

Jeg henleder Medlemmernes Opmærksomhed paa, at Frøken Asta H. Gottliebsen, Gilbjerggade 1, 2. Sal, har indmeldt sig udelukkende for at faa ekstraordinær Understøttelse, og da det ikke passede denne fine Dame at rette sig efter de almindelige Vedtægter, nægtede hun at indløse sin Bog.

Vore Medlemmer, der eventuelt faar Forbindelse med hende, bedes bemærke dette Træk. Gustav Pedersen,
Form. for de københavnske Afdelinger.

Udgivet af Forbundet. — Ansvarsh. Red. **Jens Johansen**, Gl. Kongevej 6. Københ. B. — **Anton M. Jensen**, St. Kongensgade 75. Københ. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 2. 1. Februar 1926. 26de Aargang.

FREMTIDEN —

BLANDT alle de mange Betragtninger, der fra forskellig Side gøres ved Aarsskiftet om det kommende Aar, vejer Statistisk Departements Udtalelser særligt i Vægtskaalen, fordi de hviler paa et fyldigt statistisk Materiale over det forbigangne Aars Foreteelser. Derfor tør man med nogen Sikkerhed bygge paa, at Departementets nøgterne Karakteristik af Erhvervslivets Stilling kommer Virkeligheden saa nær, som det overhovedet er gørligt ved en teoretisk Vurdering, og om andet kan der selvsagt ikke blive Tale.

Det er derfor trøsterigt at erfare, at Statistisk Departement paa Grundlag af sine Undersøgelser over dansk Erhvervsliv igennem 1925 mener at kunne fastslaa, at Forholdene som Helhed trods de store Vanskeligheder, som Prisfaldet har ført med sig, ingenlunde er haabløse, men tværtimod finder det paafaldende, at Erhvervslivet har kunnet komme igennem et Prisfald i Engros-Prisniveauet paa 30 pCt. i Løbet af et Aar uden at være bragt til Standsning i langt større Omfang, end Tilfældet har været.

Aarsagen til denne relativt gunstige Stilling søger Departementet i Landbrugets store Tilpasningsevne, der har bevirket uforandret Opretholdelse af Eksporten, og hvad Industrien angaar synes dens Afsætningsvanskeligheder efter Departementets Opfattelse langt mere at skyldes Købernes Tilbageholdenhed end Konkurrencen udefra. Departementet finder det derfor heller ikke urimeligt at vente, at en stor Del af Nedgangen i Afsætningen vil kunne indhentes, naar Priserne kommer ned i et Niveau, som Køberne finder passende, og mener det af den Grund heldigst for Erhvervslivet at bringe Prisfaldet til Afslutning saa hurtigt som muligt, med andre Ord at tage Prisfaldet paa een Gang.

Disse Udtalelser bestyrker den Opfattelse, som fra forskellig Side er kommen til Orde, og som vi har givet Udtryk for her i Bladet, at Detailpriserne kun med stor Vanskelighed følger med i Prisfaldet, hvilket medfører, at Deflationskrisen forlænges til Skade for hele Samfundet. Detailhandlerne, som ikke holdt sig tilbage fra at stryge Fortjenesten i Opgangstiden, er ikke nær saa ivrige til at følge med, nu det gaar den anden Vej, og derfor skal Skylden for Krisen lægges over paa den »høje« Arbejdsløn.

Men Statistisk Departement slaar desuden Benene bort under Industriens stadige Krav om Toldbeskyttelse ved at reducere Betydningen af den udenlandske Konkurrence. Da det desuden af politiske Aarsager vil være umuligt at faa Toldbeskyttelse indført i væsentlig højere Grad end det allerede er Tilfældet, navnlig under den nuværende Regering, maa dennes Bestræbelser paa ved det saakaldte »Kriseværns-Forslag« at komme Industrien til Hjælp paa anden Maade sikkert siges at hvile paa en solidere Basis.

Komme uden om den Kendsgerning, at der er Krise i Danmark, kan man nemlig ikke, naar man betænker, at ca. 85,000 Arbejdere er uden Beskæftigelse for Tiden. Lad saa Aarsagen være »Køberstrejke« eller maskeret Lockout, som ogsaa antydes, Virkningen er den samme for de Arbejdsløse som for Samfundet som Helhed, og den er ikke lystelig for nogen af Parterne.

Med Glæde maa man derfor hilse de Bestræbelser, der fra Regeringens Side gøres for at formindske Krisens Omfang ved at sætte Arbejder i Gang, saaledes som sket er ved Loven om Modvirkning af Arbejdsløsheden og ved Kriseværnsforslaget, og dels ved at komme de Arbejdsløse direkte til Hjælp i deres Nødstilstand.

Dette er sket ved, at Socialministeren har benyttet sin Adkomst til efter Bestemmelserne i Arbejdsløshedsloven at forhøje den fortsatte Hjælp for Fa-

milieforsørgere til samme Størrelse som den vedtægtsmæssige Understøttelse og for Ikke-Forsørgere til $^2/_3$ heraf. Denne Forhøjelse blev først ydet i Tiden 15.—31. December, og blev siden udstrakt til at gælde for hele Januar Maaned, iøvrigt først efter at Arbejdsgivernes og de konservative Partiers Repræsentanter i Arbejdsløshedsnævnet havde demonstreret deres Sindelag overfor Arbejderne ved at stemme imod Indstillingen om Forlængelse af den forhøjede Understøttelse. D'Herrers Klassesind fornægter sig aldrig.

Tillige har Socialministeren ved at gennemføre Forslaget om Eftergivelse af 2 Mill. Kr. af Arbejdsløshedskassernes Gæld til Staten, bidraget til at styrke Kasserne til Gavn for deres Medlemmer, og Forslaget om Ændring af Arbejdsløshedsloven tilsigter det samme bl. a. ved Bestemmelsen om Forhøjelse af Statstilskudet, medens der indføres lempeligere Regler for Beregning af ekstraordinær Arbejdsløshed.

Men iøvrigt er det naturligvis Arbejde, der interesserer de ledige mest, og ønskeligt vil det være, om der atter kunde komme Fart i dette. Tilbageholdenheden hos Køberne, det være sig Publikum eller Driftslederne, som ud fra et lignende Motiv afventer en Nedgang i Lønningerne efter det kommende Februarregulering, idet de ikke oparbejder noget Lager umiddelbart forinden, maa engang høre op, og Februar-Pristallet vil muligvis bringe en Udløsning af den spændte Situation, hvad enten Prisfaldet bliver stort eller lille.

Vi skal vel vogte os for at spaa om, hvad Pristallet vil blive, thi det kan kun blive Gisninger alligevel, og af dem har der været tilstrækkelig mange. Dagbladet »Børsen« mener saaledes, at Pristallet vil dale til 195, medens andre er af den Anskuelse, at Prisfaldet ikke vil blive saa stort.

Under alle Omstændigheder vil en Nedgang i Pristallet finde Sted, og Spørgsmaalet er da, hvilken Indflydelse det vil faa paa Lønningerne. Hvor der findes Overenskomt er Sagen klar, dér har Lønningerne hidtil været beskyttede mod Nedgang, og der finder Reguleringen Sted efter de fastsatte Bestemmelser.

Men hvor Overenskomsten fattes, og det gælder jo for en meget stor Part af Handels- og Kontormedhjælperne, staar Spørgsmaalet aabent, thi dér er Lønningerne i Forvejen presset stærkt ned. I disse Tilfælde gælder det, at man næppe uden Organisationens Hjælp vil formaa at forhindre yderligere Forringelse af Vilkaarene.

Situationen tegner sig derfor ikke særlig lys for vor Stand. Januar Maaned har som befrygtet bragt en stærk forøget Tilgang af Arbejdsløse som Følge af Personaleindskrænkninger i stor Stil, efter at Julehandelen er overstaaet, og erfaringsmæssigt afsluttes en Krise indenfor Handelsverdenen altid adskillig Tid efter, at Haandværk og Industri er kommen i Gang.

Som Helhed betragtet maa man saaledes indenfor Medhjælperkredse med bange Anelser se den kommende Tid imøde. Den eneste Mulighed for at ride Stormen af, indtil der kommer bedre Tider, er at støtte sig til Organisationen, der baade har Vilje og Evne til at tage Kampen op for at forsvare Medhjælpernes økonomiske og faglige Interesser.

Strejken hos Thorvald Pedersen, Odense.

STREJKEN hos dette Firma fortsættes stadig, men der er dog sket den Ændring i Situationen, at De samvirkende Fagforbund paa Anmodning af Dansk Arbejdsmandsforbund, Træindustriarbejderforbundet og Dansk Glasarbejderforbund har afgivet 2. Strejkevarsel om Sympatistrejke fra disse Forbunds Side. For Dansk Glasarbejderforbunds Vedkommende er Strejken varslet ogsaa overfor Firmaets Virksomheder i Aalborg og Kolding, og samtlige Sympatistrejker er varslet til Ikrafttræden fra og med Lørdag den 30. Januar, for saa vidt der ikke forinden er opnaaet en tilfredsstillende Ordning af Sagen.

Fra Arbejdsgiverforeningens Side blev der straks efter Modtagelsen af 1. Varsel protesteret mod Lovligheden af dette, idet Arbejdsgiverforeningen vil hævde, at det ikke er tilladt et af Septemberforliget omfattet Forbund at understøtte nogen Organisation udenfor De samvirkende Fagforbund i Konflikt. Herom er Møde afholdt den 26. Januar, men Udfaldet heraf har ikke kunnet medtages i dette Nr. af Bladet, da dette gaar i Trykken forinden.

Foruden de tidligere nævnte Skruebrækkere,

Carl Steen Rasmussen, Enighedsvej 33,
Ejner Hansen, Damhusvej 73,
Ferdinand Simonsen (spiser i Pensionatet Hans Tausensgade 16, 1. Sal),

er endnu en Medhjælper:

Medlem 59530 Mary Hansen,

der lige før Konfliktens Udbrud havde indmeldt sig i Forbundet, gaaet ind til Skruebrækkerarbejdet, og hun er selvfølgelig straks blevet ekskluderet.

Vi henstiller til enhver organiseret Kollega at tage stærkest mulig Afstand fra disse daarlige Kolleger, der for egen Vindings Skyld lader deres Kammerater i Stikken og modarbejder deres Forsøg paa at opnaa overenskomstmæssigt ordnede Vilkaar i Firmaet.

Firmaet er altsaa vedblivende blokeret for Tilgang af Arbejdskraft, og det er forbudt vore Medlemmer at modtage Plads hos Grosserer Thorvald Pedersen, Kongensgade 38, Odense, indtil der fremkommer anden Meddelelse fra Forbundet.

Jens Johansen.

Strejken hos C. Loehrs Fabriker, Fredericia.

I Januar Maaned har Forbundet været i Føling med Direktøren for Danske Oliemøller og Sæbefabriker, der staar bag denne Konflikt, men det er ikke lykkedes at finde et akceptabelt Grundlag for Strejkens Afslutning, og Firmaet er derfor stadig blokeret.

Det er derfor stadig forbudt Medlemmer at modtage Plads hos C. Loehrs Fabriker, Fredericia, og Danske Oliemøller og Sæbefabriker, A/S, Lyngbyvej 11—13, København, indtil anden Meddelelse fremkommer fra Forbundet.

Jens Johansen.

En Gave fra den internationale Organisation.

FORBUNDET har haft den Ære og Glæde fra Internationaler Bund der Privatangestellten at modtage ovenfor afbildede smukke Platter som Gave i Anledning af Forbundets 25-Aars Jubilæum og med Tak for Gæstfrihed og Hjælpsomhed ved Arrangementet og Afholdelsen af den internationale Kongres i København i Oktober 1925.

Platterne, der maaler 34 cm i Diameter, er udført af ægte hollandsk Delfer Fajance og gengiver et Par typiske hollandske Landskaber.

Forbundet har straks tilsendt den internationale Organisation en hjertelig Tak for de dekorative Platter, der er ophængt paa Hovedkontoret som et synligt Minde om de oprigtige Venskabsbaand, der knytter Medhjælperne internationalt sammen.

Overenskomst med Margarinefabriken „Bona" A/S, København.

SOM kort omtalt i vor Tidende for Januar blev der i December Maaned oprettet Overenskomst med Margarinefabriken »Bona«, A/S, København, med hvilket Firma Forbundet ikke tidligere har haft Overenskomst.

Denne Overenskomst adskiller sig paa flere Punkter fra de øvrige med Dansk Principalforening afsluttede Overenskomster, hvorfor vi her bringer nærmere Oplysninger om den.

I Firmaet beskæftiges 12 mandlige og 11 kvindelige organiserede Medhjælpere, og i December blev der fra Forbundets Side rettet Anmodning om Forhandling, hvortil Firmaet, der var Medlem af Dansk Principalforening, straks var villig. Forhandlingerne optoges den 21. December Kl. 11, men det viste sig vanskeligt at opnaa Enighed, hvorfor Mødet hen paa Aftenen maatte afbrydes, for at fortsættes den næste Dag. Efter mange Timers Forhandling lykkedes det dog at finde en for begge Parter akceptabel Ordning, der iøvrigt, hvad Lønningerne angik, ikke laa saa fjernt fra vort oprindelige Forslag.

Overenskomsten er iøvrigt saalydende:

§ 1.

Overenskomsten omfatter alle de i ovennævnte Firmas Hovedkontor i København beskæftigede Kontormedhjælpere, der er Medlemmer af Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund.

§ 2.

Den daglige Arbejdstid er fra Kl. 9—5½ med ½ Times Spisetid.

Lørdag er Arbejdstiden dog fra Kl. 9—3, saaledes at den enkelte Medhjælper har Ret til at gaa efter Kl. 2, naar hans Arbejde er a jour.

Desuden har Personalet Pligt til efter Tur at forblive i et Antal af 5 Personer efter Direktionens nærmere Bestemmelse Lørdag til Kl. 5½, bl. a. til Telefonekspedition, til Postbesørgelse og til Korrespondance.

§ 3.

Der ydes Personalet en aarlig Ferie paa 2 Uger efter et Aars Ansættelse i Firmaet. Ferien for Medhjælpere med mindre end et Aars Anciennitet udgør 1 Uge, naar de har været ansat i Firmaet fra 1. April.

Ferien skal falde mellem 1. Maj og 15. September.

§ 4.

Unge Medhjælpere, der ikke har opnaaet Anciennitet, saaledes som denne er bestemt i Overenskomst af 8. Juni 1921 og 19. Marts 1924, § 6, og som ikke er underkastet et egentligt Lærlingeforhold, erholder følgende Løn:

	Ved Ansættelse		
	før det fyldte 17. Aar	mellem 17.—19 Aar	efter fyldte 19. Aar
1. Aar	60 Kr. pr. Md.	75 Kr. pr. Md.	85 Kr. pr. Md.
2. —	75 - —	100 - —	
3. —	100 - —		

Lønnen for udlærte Medhjælpere fastsættes efter følgende Skala:

	Mænd.	*Kvinder.*
1. Anciennitetsaar	Kr. 170,00 pr. Md.	Kr. 135,00 pr. Med.
2. —	- 190,00 —	- 155,00 —
3. —	- 220,00 —	- 180,00 —
4. —	- 255,00 —	- 210,00 —
5. —	- 290,00 —	- 250,00 —
6. —	- 355,00 —	

6. Lønsats for Mænd gælder dog kun for Medhjælpere, der har over 1 Aars Anciennitet i Firmaet.

Lønninger, der ved Overenskomstens Ikrafttræden ligger højere end de heri fastsatte, maa ikke som Følge af Overenskomstens Oprettelse reduceres.

Af alle Lønninger er 25 pCt. Dyrtidstillæg, og dette reguleres med 4 pCt. for hver fulde 4 Points, Pristallet svinger fra 200 Points.

Iøvrigt henvises til den mellem Organisationerne gældende Hovedoverenskomst af 19. Marts 1924, Overenskomst af 8. Juni 1921 og 19. Marts 1924 med Bestemmelser om Tillidsmandsforholdet, Anciennitetsberegning, Prøveaar, Bestemmelser vedrørende de overenskomstmæssige Lønsatser, Ar-

bejdstiden, Overarbejde og Opsigelse samt Overenskomst af 19. Marts 1924 om Mægling og Voldgift.

Nærværende Overenskomst træder i Kraft den 1. Januar 1926 og gælder, indtil den med 3 Maaneders Varsel opsiges af en af Parterne til Ophør den 1. Januar.«

Som man vil se, er Lønningerne fastsatte paa Grundlag af Pristallet 200, medens Pristallet for Tiden er 219. Man er imidlertid enige om at regne efter 220 Points, og de reelle Lønninger for Januar udgør da følgende:

	Mænd.	*Kvinder.*
1. Anciennitetsaar	Kr. 178,50 pr. Md.	Kr. 141,75 pr. Md.
2. —	- 199,50 —	- 162,75 —
3. —	- 231,00 —	- 189,00 —
4. —	- 267,75 —	- 220,00 —
5. —	- 304,50 —	- 262,50 —
6. —	- 351,75 —	

Overenskomsten betyder for de fleste af Medlemmerne Lønforhøjelse, for enkelte endda ret betydelig, medens det oprindelig havde været Firmaets Hensigt at foretage Lønreduktioner.

I en Tid, hvor Principalerne egenmægtigt reducerer Lønningerne og forringer Arbejdsvilkaarene, bør Gennemførelsen af en saadan Overenskomst være et slaaende Bevis paa, at Medhjælperne staar sig bedst ved at staa sammen og søge Organisationens Beskyttelse og Hjælp.

Giv Møde!

Optagelsen af denne Artikel er paa Grund af Pladsmangel blevet noget forsinket. Red.

HVOR ofte er det ikke blevet sagt og henstillet til Medlemmerne at give Møde, naar Organisationen kalder, og hvad er Resultatet blevet?

For at holde mig til min egen Afdeling, saa maa det siges, at naar undtages det store Agitationsmøde i Oktober Maaned, som var ualmindelig godt besøgt, saa har der ved de øvrige Møder, det være sig Generalforsamlinger eller Festligheder, været vist en saare ringe Interesse fra Medlemmernes Side.

Naar man ret vil betænke, hvad det koster af Tid og Penge at arrangere et Agitationsmøde som det, der nylig er afholdt i Odense, saa er det selvfølgelig glædeligt, at det vandt den Tilslutning, som Tilfældet var, men saa meget mere beklageligt er det at maatte konstatere, at med saadan en »Kraftanstrengelse« er ogsaa den Tid, Medlemmerne kan ofre Organisationen, opbrugt.

Hvor gavnligt vilde det ikke være for hele Organisationen og for det enkelte Medlem, om der blev vist ikke alene vore Generalforsamlinger, men ogsaa vore festlige Sammenkomster, nogen mere Interesse, thi der er mange Spørgsmaal Organisationen vedrørende, som langt de fleste Medlemmer staar helt fremmede overfor, og som enhver organiseret Medhjælper burde have Kendskab til og vise den største Interesse.

Naar man betænker, med hvilken Interesse Forhandlingerne paa den nys afholdte Kongres blev fulgt, og hvilken Enighed der var at spore, naar det gjaldt Organisationens Fremtid, saa maa det haabes, at alle de mange Medlemmer, som staar bagved, maatte tage fat hver især og gøre et Arbejde til Gavn for Organisationen og først og fremmest vise saa megen Interesse, at der mødes, naar Organisationen kalder.

Ja, dette er egentlig tiltænkt mine Odense-Kolleger, ikke for at laste vor øverste Ledelse, tværtimod gøres der fra den Side et stort Arbejde, men der hviler som en Dvaletilstand over Medlemmerne, og i saa Henseende kan vi antagelig tage mange Afdelinger under Armen, men lad ikke denne og alle andre Opfordringer lyde forgæves. Lad os huske:

Ikke fanger sovende Mand Sejr.

Peder Mortensen,
Odense Kontorafdeling.

Fra et Medlem i Hjørring har vi modtaget et Hjertesuk af lignende Karakter som ovenstaaende. Det paagældende Medlem, som iøvrigt ikke har navngivet sig, beklager, at der til et offentligt Møde med Gustav Pedersen som Taler kun var mødt ca. 30 Medlemmer og opfordrer derfor Hjørring-Kollegerne til at vise Møder og Generalforsamlinger noget større Interesse. »Hjørring-Afdelingen har før været en af de førende indenfor vor Bevægelse — hedder det — og jeg synes, at vi skulde vise, at vi endnu ikke har tabt Interessen for Sagen, saa kan Hjørring Afdeling igen vokse sig stor og stærk«.

Vi henstiller de velmente Ord til Overvejelse og Efterfølgelse — indenfor alle Afdelinger. Red.

Udnyt Arbejdsløsheden til Dygtiggørelse.

ET betydeligt Antal Medlemmer har i de senere Aar uden egen Skyld været udelukket fra deres Erhverv og har ikke været i Stand til atter at forskaffe sig Beskæftigelse, men er tvunget ud i Arbejdsløsheden og Uvirksomheden, der er saa forfærdelig trist og haabløs, naar man gerne vil tjene sit Brød ved Arbejde.

Desværre er Arbejdsløsheden nu atter stigende, og nye, store Skarer af Kolleger kastes paa Gaden, medens Udsigterne baade for dem og for de tidligere Arbejdsløse til at opnaa Beskæftigelse tilsvarende forringes.

Under disse Forhold gælder det om at faa det bedst mulige ud af den Tvangssituation, man er kommen i, og vort Raad er derfor: Udnyt Arbejdsløsheden til at dygtiggøre Dem, søg Optagelse paa en Højskole eller Daghandelsskole og brug den paatvungne Arbejdsløshed til at forskaffe Dem yderligere Kundskaber, som kan komme Dem til Nytte senere, samtidig med at Tankerne afledes fra Arbejdsløsheden.

Der er nu Adgang til, saa længe vort Fag er anerkendt som Krisefag, at opnaa Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden under Deltagelsen i Undervisningen paa Skole eller Kursus, og dette bør man drage Nytte af.

Denne Understøttelse er ikke afhængig af den vedtægtsmæssige Understøttelse, og kan derfor ydes ogsaa til Medlemmer, som har opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse, og til Medlemmer, der ikke har været Medlem saa længe, at de har erhvervet sig almindelig Understøttelsesret.

Understøttelsen af Arbejdsløshedsfonden ydes for en Periode af indtil 3 Maaneder ad Gangen, men er ikke begrænset dertil, og paa gentagen Ansøgning kan den oppebæres gennem længere Tid. Der er saaledes Medlemmer, der har opnaaet Understøttelse under hele deres Ophold paa en Daghandelsskoles 1-aarige Kursus, og saa har disse Medlemmer endda, forudsat at de iøvrigt er berettiget dertil og de er ledige, Krav paa vedtægtsmæssig Understøttelse, naar Kursuset er overstaaet.

Naar der hidtil kun har været et forholdsvis beskedent Antal Medlemmer, der har benyttet sig af denne Hjælp til at benytte en arbejdsløs Periode til Erhvervelse af større Kundskaber, skyldes det sikkert Ukendskab til dette Forhold. Det maa imidlertid haabes, at mange af vore arbejdsløse Kolleger vil gøre Brug af denne Understøttelse og derved forøge deres Chancer for at erhverve en ny og maaske bedre Stilling, i Særdeleshed da der kun for at opnaa Understøttelse fordres, at man ikke har gjort sig ledig for at komme paa Skole og iøvrigt er villig til at afbryde Kursuset for at modtage en tilbudt Plads, hvis anden Arbejdskraft ikke kan skaffes, hvad der jo under de nuværende Forhold desværre ikke er nogen Fare for vil indtræffe.

Altsaa: Søg paa Kursus under Arbejdsløsheden. Ansøgningsblanketter faas gennem Afdelingerne eller paa Hovedkontoret, der giver nærmere Oplysninger.

Forbundets Festskrift.

Forbundets Festskrift, udgivet i Anledning af Forbundets 25-Aars Jubilæum og omhandlende Forbundets Historie, bør ejes af enhver Medhjælper.

Festskriftet er paa omtrent 300 Sider, en stor og statelig Bog, trykt paa krideret Papir og forsynet med mange Billeder. Prisen er sat saa lavt som til 2 Kr., for at alle Medlemmer kan faa Raad til at anskaffe sig Bogen, der er blevet rosende omtalt i hele Dagspressen for sin smagfulde Udstyrelse og sit interessante Indhold. Faas i alle Afdelinger.

Medhjælperbevægelsen i Udlandet.

En Artikelserie med Bidrag af Medhjælperbevægelsens ledende Mænd Verden over.

Paa Grund af, at en Mængde andet Stof har lagt Beslag paa Bladets Spalter, har vi maattet udsætte Offentliggørelsen af de sidste Artikler under denne Rubrik, omhandlende Medhjælperbevægelsen i Østrig og Czekoslovakiet.
Vi bringer nu den første af disse, der er skrevet af vor østrigske Kollega Karl Pick.

VIII. Østrig.

Karl Pick hører til den østrigske Medhjælperbevægelses Veteraner og er den ubestridte Fører for denne. Han har siden 1895 — altsaa nu i over 30 Aar — været Formand for »Zentralverein der Kaufmännischen Angestellten Oesterreichs«, ligesom han siden 1903 fra Organisationens Indmeldelse i »Gewerkschaftskommission Oesterreichs« har haft Sæde i dennes Bestyrelse. Karl Pick er Medlem af det østrigske Parlament og paa Internationaler Bund der Privatangestelltens Kongres i København 1925 indvalgtes han i I. B. P.s Hovedbestyrelse.

FØR ORGANISATIONENS DANNELSE.

Indtil Aaret 1891 fandtes der ingen proletarisk Medhjælperbevægelse i Østrig. Ganske vist stod enkelte Medhjælpere allerede dengang som Medlem af det socialdemokratiske Parti, hvilket navnlig var Tilfældet i Wien, men der var ingen faglig Bevægelse, som de kunde tilslutte sig.

Paa daværende Tidspunkt fandtes der i det gamle Østrig slet ingen sociale Beskyttelseslove for Medhjælpere. Baade Arbejdere og Medhjælpere var afskaaret fra at udøve selv de mest elementære Rettigheder; de havde ikke engang Ret til at deltage i Valgene til de lovgivende Forsamlinger. Lovgivningsmagten og Statens Administration udøvedes altsaa udelukkende af det gammel-østrigske Aristokrati og Bourgeoisie.

Handelsstanden og de industrielle Arbejdsgivere gjorde alt for at holde Handels- og Kontormedhjælperne borte fra den socialistiske Arbejderbevægelse, som allerede dengang var ret stærkt udpræget i Østrig. Som Led i disse Bestræbelser oprettede man Harmoniforeninger, i hvilke Arbejdsgivere og Medhjælpere samarbejdede som »ligeberettigede« Medlemmer. Disse Foreninger befattede sig hovedsagelig med Medhjælpernes faglige Uddannelse og sørgede for, at de blev dresseret til brugbare og viljeløse Redskaber for Arbejdsgiverne.

Den største af disse Foreninger fandtes i Wien, og det var ogsaa dér, at enkelte Medhjælpere for første Gang prøvede paa at benytte Foreningen til at varetage Medhjælpernes Interesse. Principalerne og de under deres Indflydelse staaende borgerligt orienterede Medhjælpere modsatte sig dette, og snart derefter ekskluderede man alle oprørske Medhjælpere af Foreningen.

»VEREIN KAUFMÄNNISCHEN ANGESTELLTER« OPRETTES.

Disse Kolleger samlede en lille Skare af Medhjælpere omkring sig, som fik den historiske Opgave at danne Grundlaget for de klassebevidste østrigske Medhjælperes faglige Organisation.

Blandt disse Kolleger fandtes Medhjælpere fra alle mulige Branchegrupper, f. Eks. fra Speditionsforretninger, Industriforetagender, Banker, Sparekasser, Sagførerkontorer, men hovedsagelig var der dog Tale om Handels- og Kontormedhjælpere, hvorfor den i 1892 oprettede Medhjælper-Fagforening fik Navnet »Verein kaufmännischer Angestellter«.

Denne Forening arbejdede i de første Aar udelukkende paa at faa organiseret alle Handels- og Kontormedhjælpere, ansat indenfor Handel, Industri, Transport, Banker og Sparekasser, samt endnu flere andre Brancher.

KAMPEN FOR SOCIALE REFORMER.

I den første Tid var Agitationsarbejdet overmaade vanskeligt, thi alle Medhjælpere paa ganske faa Undtagelser nær hyldede endnu den borgerlige Livsanskuelse, og de maatte ligefrem enkeltvis drages over til den moderne Fagbevægelse.

Det lykkedes først at hidføre en Ændring heri, da man koncentrerede sine Kræfter om Agitationen for Beskyttelse af Medhjælpernes Arbejdsforhold igennem sociale Love, og denne Agitation medførte forøget Medlemstilgang.

Igennem næsten ti Aar anvendtes alle Kræfter i Kampen for Søndagshvilen i Handelsfaget, og i Aarenes Løb opnaaedes mange gode Resultater, og hvert Skridt fremad bidrog væsentlig til Organisationens Styrke og Udvikling.

Da man i de store Byer havde gennemført den fuldkomne Søndagshvile og ogsaa paa mindre Pladser havde opnaaet, at Søndagshvilen i ret udstrakt Grad respekteredes, koncentrerede Forbundet sine Anstrengelser om en lovmæssig Ordning af den daglige Arbejdstid. For at naa til en lovbefalet 8-Timersdag maatte man først tilstræbe en ensartet Lukketid for Butikker, og derfor indledede Forbundet Kampen for en lovfæstet 7-Lukning af Butikerne.

Ogsaa denne Kamp endte med fuldkommen Sejr, og endnu medens Kampen stod paa, udarbejdede Forbundet et Lovforslag, som ordnede alle Spørgsmaal, der vedrører Medhjælpernes Arbejdsforhold. I dette Lovforslag opstilledes Bestemmelser om Minimal-Opsigelsesfrister, Krav paa Gage under langvarige Sygdomsperioder, aarlig Ferie, samt Forbud imod Konkurrenceklausuler. Kampen for saadanne Lovbestemmelser førtes gennem mange Aar og først og fremmest imod de borgerlige politiske Partier, som derved blev tvunget til at anerkende Medhjælpernes Ret til visse Beskyttelses-Foranstaltninger.

Medhjælperne, der hidtil havde hyldet Harmonitanken, lærte snart af denne Kamp, at de kun igennem en stærk Fagforening var i Stand til at tilkæmpe sig de nødvendige Beskyttelseslove, og at det kun ved Hjælp af et stærkt socialdemokratisk Parti vilde kunne lykkes at bevare en saadan faglig Lovbeskyttelse. Kampen varede igennem adskillige Aar, og den førtes saa intensivt, at de borgerlige Partier, hvis Indflydelse blandt Medhjælperne stadig blev ringere, ganske imod deres oprindelige Hensigter maatte vedtage en Beskyttelseslov for Medhjælpere.

Paa denne Maade gik det til, at man i det gamle Østrig fik en saakaldt »Medhjælperlov«, som regulerede Arbejdsrettighederne for Handels- og Kontormedhjælperne af alle mulige andre Kategorier, altsaa ogsaa for Bankfunktionærer, Sagførermedhjælpere, Speditører etc.

BRANCHE-ORGANISATIONER.

Organisationens Udvikling gik sine egne Veje. Man indsaa snart, at det var lidet formaalstjenligt at føre Agitationen efter fuldstændig ensartede Linier for alle Brancher, og man gik derfor over til at udskille enkelte Grupper af Handelsmedhjælpere af Wienerforeningen. Selv om disse Grupper i Førstningen stod paa ret svage Fødder, saa havde de dog det Fortrin, at de i Agitationsarbejdet langt bedre kunde varetage den paagældende Medhjælperkategoris særlige Interesser. Udskillelsen foregik med Wiener Medhjælperforeningens fulde Samtykke, og førte efterhaanden til Oprettelse af en Række selvstændige Medhjælperforbund, hvoraf der nu bestaar følgende:

Reichsverband der Advokaters- und Notariatsangestellten (Medhjælpere paa Sagførerkontorer),
Reichsverband der Bank- und Sparkassenbeamten (Bankfunktionærerne),
Bühnenverein (Scenepersonalet),
Verband der Güterbeamten (Speditørerne),

Bund der Industrieangestellten (Medhjælpere i industrielle Foretagender),
Zentralverein der Kaufmännischen Angestellten (Handels- og Kontormedhjælpere),
Musikerverband (Orkesterforeningen),
Verein der Angestellten der sozialen Versicherungsinstitute (Medhjælpere i Statens- og Kommunernes sociale Forsikringsanstalter),
Verein der Versicherungsangestellten (Forsikringsfunktionærerne),
Verein der zahntechnischen Angestellten (Assistenter hos Tankteknikere),
Reichsverein der Zeitungsbeamten (Medhjælpere hos Dag- og Ugeblade).

Disse nydannede Medhjælperorganisationer oprettede snart et indbyrdes Samarbejde, for at kunne stille fælles Krav, for saa vidt den sociale Lovgivning vedrørte alle Medhjælpergrupper. Ad frivillig Vej oprettede man et fælles Raad, hvis Beslutninger enhver Organisation havde at gennemføre indenfor sine Rammer.

CENTRALISATION.

Allerede efter 2 Aars Forløb enedes man dog om en fastere organisatorisk Sammenslutning. Paa en i Maj 1904 afholdt Kongres vedtoges det at oprette en landsomspændende Centralorganisation, og i September samme Aar kunde Centralorganisationen paabegynde sin Virksomhed, idet alle i Østrig bestaaende lokale Medhjælper-Fagforeninger med Undtagelse af 3 havde indmeldt sig i Centralorganisationen.

I det nyvalgte Repræsentantskab fik Medhjælperrepræsentanter fra næsten alle større Byer i det gamle Østrig Sæde. Efter at Østrig var bleven splittet i nye Nationalstater, forandredes naturligvis ogsaa Centralorganisationens Rammer. Talrige store og mægtige Afdelinger, med hvilke Centralorganisationen og navnlig Kollegerne i Wien havde staaet i meget intimt Samarbejde, maatte overlades til de nye Nationalstater. Mange fagligt skolede Kolleger maatte forlade deres hidtidige faglige Virkefeldt, og Centralorganisationen tabte ogsaa derved mange Medlemmer og Venner. Vi maa søge Trøst deri, at de talrige mandlige og kvindelige Kolleger sikkert ikke vil glemme den Skole, de har gennemgaaet i vor Centralorganisation, og vi er sikker paa, at de ogsaa fremtidig vil virke i samme Retning, indtil en international faglig Organisation en Gang atter fører os nærmere sammen.

Selve Centralorganisationen kom derved til at omfatte det lille Tysk-Østrig, altsaa et meget afgrænset Virkefelt. Til Gengæld opnaaede vi derved den Fordel, at man i vort nye Samfund kun har at gøre med Folk, der taler samme Sprog og staar paa næsten samme Kulturtrin, hvilket har gjort det muligt, at vort faglige Arbejde har kunnet gøres endnu mere effektivt end før i Tiden. Det Medlemstab, vi led ved Monarkiets Opløsning, er forlængst blevet udlignet.

FAGLIGE RESULTATER.

Samtlige Medhjælperforbund i Østrig staar tilsluttet Landesgewerkschaftskommission (De samvirkende Fagforbund), der har oprettet en særlig Gruppe for Medhjælpere indenfor hvilken alle Medhjælperforbund er lige repræsenteret uden Hensyn til deres Medlemsantal. Indenfor de samvirkende Fagforbunds Medhjælpergruppe diskuteres de Spørgsmaal, som er af Interesse for alle Medhjælperforbund, og i Reglen tager Gruppen ogsaa Beslutning om disse Ting.

Medhjælperorganisationernes stærke Udvikling gjorde det muligt, at der allerede under Krigen kunde paabegyndes en ny intensiv Agitation for en Forbedring af hele Medhjælperbeskyttelsen. Igen udarbejdedes der Lovudkast til en Forbedring af Medhjælperloven, Loven om Søndagshvile samt Butiklukningsloven, og disse Forslag fremførtes af det socialdemokratiske Parti for Parlamentet.

Efter Revolutionen i Aaret 1918 lykkedes det at gennemføre disse Lovforbedringer i Form af den nuværende Medhjælperlov, som omfatter næsten alle Medhjælperkategorier. Loven tilsikrer bl. a. Medhjælperne lange Opsigelsesfrister, lange Ferier og Retten til Kompensation i Tilfælde af Afskedigelse eller Medhjælperens Død.

Loven om 8-Timersdagen gælder i Østrig baade for Arbejderne og samtlige Medhjælpere, og lige saadan Loven, der tilsikrer de kollektive Overenskomster Retsgyldighed samt Loven om Bedriftsraad og Tillidsmands-Institutionen.

En lovbefalet Sygeforsikring bestaar i Østrig siden Aaret 1885, og for saavidt der er Tale om rene Medhjælper-Sygekasser bliver de enten delvis eller helt administreret af Fagbevægelsens Tillidsmænd.

DET SIDSTE SPLITTELSESFORSØG.

For at modarbejde den socialistiske Medhjælperbevægelse vedtog det borgerlige Flertal i det gamle østrigske Parlament i Aaret 1909 en Alders- og Invalideforsikring (Pensionsforsikring) for Medhjælpere. Dette var det sidste Forsøg paa at skille Medhjælperne fra de øvrige Arbejdere. Takket være den Omstændighed, at den faglige og socialistiske Bevægelse allerede dengang var ret stærkt udviklet blandt Medhjælperne, mislykkedes Forsøget ikke blot fuldstændig, men ydermere blev de fagligt organiserede Medhjælperes Indflydelse i Østrig derved forøget.

Ved Valgene til denne Pensionsanstalts Administration, som afholdtes efter Krigen, fik de af de socialdemokratiske Medhjælperfagforeninger opstillede Repræsentanter et saa overvældende Flertal, at den tidligere borgerlige Forvaltning ogsaa her er fuldstændig forsvunden.

De borgerlige Medhjælperforeninger indtog ogsaa i Østrig engang en stærk Magtstilling, men ved et gennemgribende socialistisk-fagligt Organisations- og Oplysningsarbejde har disse Foreninger mistet al Indflydelse paa Medhjælperne. De bestaar i Dag kun som smaa Foreninger, der opretholdes af Arbejdsgiverne samt disses politiske Partier og Aviser, og deres Foreningsnavne er ganske ubekendt hos den store Mængde af Medhjælperne.

De talrige kollektive Overenskomster, der i Østrig regulerer Medhjælpernes Lønninger, er næsten udelukkende afsluttet imellem Arbejdsgiverorganisationerne og de socialistiske Fagforeninger.

Idet vi peger paa de hidtil opnaaede Resultater og den socialistiske Aand, som besjæler den store Mængde af de fagligt organiserede Medhjælpere, kan det vel siges, at de østrigske Medhjælpere med Tillid ser Fremtiden i Møde. De vil sikkert afslaa alle Angreb, som fra Arbejdsgiverne og de borgerlige Partiers Side atter og atter føres imod Medhjælpernes Rettigheder, og de vil, naar Tiden er inde, tilkæmpe nye Resultater for Medhjælperstanden.

Karl Pick.

Statens Rejseunderstøttelser.

ERHVERVSMINISTERIET meddeler, at der ved Finansloven for Finansaaret 1926—27 forventes bevilget et Beløb af 10,000 Kr. til Rejseunderstøttelser til unge Handelsmænd til videre Uddannelse i Udlandet.

Ansøgning om saadan Understøttelse, stilet til Ministeriet for Industri, Handel og Søfart, maa være Ministeriet i Hænde inden 1. Marts 1926. Ansøgningen maa være ledsaget af et omhyggeligt udfyldt Skema, der erholdes ved skriftlig eller mundtlig Henvendelse til Ministeriet. (Skemaet kan ogsaa faas paa Hovedkontoret.)

For sent indkomne Andragender kommer ikke i Betragtning.

Ved Uddelingen af Understøttelserne vil kun saadanne Ansøgere, der enten har Ansættelse i Udlandet eller i hvert Fald sikkert Tilsagn om saadan Ansættelse, og som derhos agter at opholde sig i Udlandet i længere Tid (mindst 1 Aar), kunne forvente at komme i Betragtning.

Med Stipendiet, der ordentligvis kun tildeles en Ansøger een Gang, følger Forpligtelse til inden 1½ Aars Forløb at fremsende Beretning til Ministeriet om de indvundne Erfaringer og Resultater.

Fra vor Centralledelse.

Beretning for April og Juli Kvartal 1925.

FORBUNDETS Kongres og Jubilæum har i sidste Halvdel af det nu forløbne Aar lagt saa stort Beslag paa vort Fagblads Spalter, at adskillige andre Spørgsmaal er trængt noget til Side, og blandt dette Stof er ogsaa Meddelelserne om For-

bundets almindelige Arbejde, der tidligere fremkom i regelmæssige Oversigter efter Beretningerne til Hovedbestyrelsen.

Naar vi nu noget forsinket fremkommer med disse Meddelelser, mener vi at kunne gaa ganske let hen over April Kvartal, hvis Oplysninger ikke kan betragtes som saa aktuelle mere, og iøvrigt nærmest beskæftige os med Juli Kvartal.

Agitation og Administration.

Den samlede Tilgang i April Kvartal var 388 nye Medlemmer, medens Juli Kvartal bragte en Fremgang paa 429 Medlemmer, fordelt saaledes paa de enkelte Afdelinger:

København 201, Aarhus 34, Odense 24, Esbjerg og Horsens hver 17, Holbæk 12, Grenaa, Randers og Samsø hver 8, Vejle 7, Helsingør og Næstved hver 6, Aalborg, Frederikshavn og Kolding hver 5. Fra 34 Afdelinger er indgaaet et mindre Antal Indmeldelser.

I April Kvartal afholdtes 4 offentlige Møder, hvorimod Juli Kvartal har været beslaglagt med Forarbejderne for Kongressen og Jubilæuet, hvilket i Forbindelse med Sommertiden har bevirket, at der ikke har været afholdt Møder.

Derimod har Rejsesekretærerne aflagt ialt 96 Besøg i Afdelingerne i disse to Kvartaler og har for deres Part deltaget i og talt ved en Række Medlemsmøder.

Retshjælpen.

I disse to Kvartaler har der været behandlet en Række Retshjælpssager, hvoraf følgende er bevilget og afsluttet indenfor Perioden:

29035 Alfred Petersen ctr. Hovedstadens Brugsforening (Gage Kr. 138,00 — Sagen hævet og optaget som Voldgiftssag), 8579 Alfred Olsen ctr. Svend Christensen, Roskilde (Gage Kr. 1300,00 — forligt Kr. 325,00 + Omk. Kr. 50,00), Robert Petersen ctr. Rødding Korn- og Foderstofforretning (Gage og Kostpenge Kr. 114,50 — Sagen hævet), 6904 O. Juul Rendil ctr. B. Vollquartz, København (Gage Kr. 1600,00 — vundet), 27877 Alfr. Jensen ctr. G. B. N. F., Aarhus (Gage Kr. 180,00 — forligt med Kr. 90,00), 16587 Susanne Larsen ctr. Aage Petersen, Faaborg (Gage Kr. 330,00 — forligt med Kr. 165,00), 49693 Ragnhild Petersen ctr. Slagtermester Riis (Gage Kr. 150,00 — vundet Kr. 150,00 + Renter og Omk. Kr. 25,62), 46718 Thomsen, 13146 Hansen og 55499 Carlsen ctr. Overinspektør V. Christensen, Aarhus (Tilbagebetaling af Depositum 3 Gange 20 Kr. — Thomsens Sag vundet, men Debitor insolvent, hvorefter Hansens og Carlsens Sag er hævet), 8241 Olga Würtz ctr. Carl Lauritzens Eft., København (Erstatning for Ferie Kr. 112,50 — Sagen tabt), 14546 Sara Christoffersen ctr. H. V. Bunke, Aarhus (Restgage Kr. 25,49 — vundet), 24471 Valborg Markus ctr. A/S Gæa, København (Gage Kr. 420,00 — tabt), 54569 Emil Nielsen ctr. A/S »Skandinavia«, Kbhvn (Tantieme Kr. 68,75 — vundet).

Iøvrigt er bevilget Retshjælp i følgende Tilfælde:

37142 Aage Bredstrup ctr. Brugsforeningernes Andels-Forsikringsselskab, Kbhvn. (Gage Kr. 600,00), 46227 Zebitz ctr. N. K. E., Odense (Resttilgodehavende Kr. 104,75), 58443 Axel Sørensen ctr. S. N. Reffskier, Viborg (Provision Kr. 80,90), 13195 Aage Hyllested ctr. S. Gjødvad, Kbhvn. (Tilgodehavende Kr. 300,00, 52771 Poul Dreyer ctr. Petersen & Prahl, Kbhvn. (Gage og Provision Kr. 758,63), 55499 A. P. Carlsen ctr. Carl V. Secher, Aarhus (Gage m. m. Kr. 370,00), 36026 Nielsens Enke ctr. Dyhr & Co., Aarhus (Gage Kr. 365,00), 21145 Bækgaard Holflod ctr. M. Jacobsen, Viborg (Gratiale Kr. 350,00), 11910 Jensen ctr. H. O. Christensen, Viborg (Bevilling af Appel for et Provisionsbeløb af Kr. 379,30), 27129 Mehlsen ctr. Redaktør Jørgen Jensen, Aarhus (Gage og Erstatn. for Kontraktbrud Kr. 2000,00), 54611 Chr. Rasmussen ctr. Bernh. Jensen, Aarhus (Gage Kr. 678,00), 52865 Iris Selmer Petersen ctr. A/S Northon Jensen, Kbhvn. (Restgage Kr. 84,50), 58407 Ejnar Andrup ctr. Th. Nielsen, Thisted (Gage m. m. Kr. 550,00), 27404 Betty Rasmussen ctr. Magnus Almind, Hellerup (Gage Kr. 644,29), 38182 Henry Halberg ctr. Sundbyernes Ur- og Sølvvarelager (Honorar Kr. 50,00), 40334 C. H. Christensen ctr. Braband Jensen & Co., Aarhus (Gage Kr. 1415,00), 17782 Otto Christensen ctr. P. & Th. Christensen, Nykøbing F. (Gage Kr. 1000,00), 32345 Alexandra Abramova ctr. Ernst Enna, Kbhvn. (Gage Kr. 375,00), 34740 Esther Damm ctr. »Bona«, København (Gage Kr. 525,00), 6773 Poul Mouritzen ctr. Isenkr. Houlberg, Aalborg (Gage Kr. 310,00), 58468 Eigil Øberg ctr. Ejner Madsen, Kbh. (Gage Kr. 250,00).

I to Tilfælde er Andragende om Retshjælp afslaaet.

Følgende Sager er afsluttet: 6843 Halling Hansen ctr. I. Chr. Andersen (Kr. 850,00 + Omk. Kr. 125,00), 38609 Helge Jørgensen ctr. Uddeler Berthelsen, Østofte (tabt), 57288 Folmer Rasmussen ctr. F. H. Poulsen, København (hævet), 48211 S. Sørensen ctr. Laur. Nielsen, Roslev (forligt Kr. 90,00), 52886 A. Møller Hansen ctr. A/S Dannin (tabt), 4581 Carl Holst ctr. Spareforeningen N. I. O. G. T. (forligt Kr. 50,00), 51918 Villy Jensen ctr. O. Mathiasen, Kbhvn. (vundet Kr. 20,00), 32292 Lundstrøm ctr. L. Petersen, Esbjerg (tabt), 47867 Henriksen ctr. Bager Christensen, Odense (tabt), 33362 Jacobsen ctr. Magasin du Nord, Randers (vundet Kr. 1675,00 + Renter Kr. 31,65 + Omk. Kr. 250,00), 46582 Zacher Nielsen ctr. Jyllands Sæbefabrik A/S (vundet Kr. 666,66 + Renter Kr. 15,95 + Omk. Kr. 107,00), 56547 Kaj Bryde ctr. Stender Petersen, Kbhvn. (forligt Kr. 8000,00 + Renter Kr. 182,64 + Omk. Kr. 500,00), 55144 Vally Christensen ctr. M. Kjær, Kbhvn. (vundet, men Debitor insolvent), 45859 Graversen ctr. Randløvs Skotøjsfabrik (forligt Kr. 211,26), 11381 Anny Jespersen ctr. Hans Christensen (vundet, men Debitor insolvent), Desuden har Københavns Afdeling i Mindelighed ordnet 3 Sager, der har indbragt henholdsvis Kr. 349,50, Kr. 50,00 og Kr. 25,00.

Lønarbejdet.

I Juli Kvartal er behandlet en Række Uoverensstemmelser, saaledes med A/S C. Schous Fabriker om Anciennitets- og Lønforhold, med Næstved Marks Brugsforening, hvor ved vor Indgriben en Afskedigelse er stillet i Bero. Lokalt er ordnet Uoverensstemmelser med Firmaerne Bøgh & Jensen og Aalborg Mælkekompagni, Aalborg, samt med Andelsselskabet »Samvirke«, Fredericia, om Antagelse af en Lærling, og med H. Steensens Margarinefabrik A/S, Vejle, om Omlægning af Arbejdstiden.

Overenskomst oprettedes med Københavns Frihavns A/S (ang. Reservevejerne), ligesom den af os opsagte Overenskomst med Dansk Textil Unions Principal Afdeling ved en Forhandling i Aarhus uforandret blev forlænget indtil 1. Marts 1926.

Nye Klubber er oprettet for Reservevejerne i Københavns Frihavn og for Fællesforeningens Personale i København.

Arbejdsløsheden.

Ifølge den offentlige Arbejdsanvisnings Ugeberetninger stillede Arbejdsløsheden sig saaledes indenfor vort Fag:

	Samlet Antal	Kontor	Butik	Kbh.	Provinsen	Alle Fag
Ultimo Juli....	917	350	567	476	441	22528
» Aug....	958	367	591	490	468	25752
» Sept..	996	393	603	523	473	27863
Gennemsnit ...	957	370	587	496	461	25863
Mod i April Kvartal	1020	356	664	521	499	30509

Arbejdsløshedskassen anviste i samme Tidsrum følgende Understøttelse til Udbetaling:

	Antal Dage à Kr. 2,00	Antal Dage à Kr. 2,50	Antal Dage à Kr. 3,50	Samlet Dageantal	Kr.
Ultimo Juli	2989	3697	270	6956	16,165,50
» Aug.	2993	4149	373	7515	17,664,00
» Sept	3214	3577	319	7110	16,487,00
Ialt...	9196	11423	962	21581	50,316,50
Mod i April Kv.	10664	15681	1263	21581	64,951,00

Der indgik i April Kvartal 458 Begæringer om Understøttelse, hvoraf 440 anerkendtes, medens 9 blev nægtet, 3 udgik og 6 henstaar uafgjort.

I Juli Kvartal indkom 392 Begæringer, af hvilke 372 anerkendtes, medens 7 blev nægtet, 7 udgik og 6 henstaar uafgjort.

Restancerne maa betales.

I FØLGE LOVENE skal al Restance være indbetalt til Forbundet inden den 31. Marts, da Sletning for Gæld ellers ikke vil kunne undgaas. Ved Sletning paa denne Maade mistes alle de i Forbundet og Arbejdsløshedskassen opnaaede Rettigheder, og Genindtrædelse kan kun ske som nyt Medlem, saaledes at man paany maa oparbejde sig disse Rettigheder.

Ethvert Medlem er derfor interesseret i at undgaa Sletning, og eventuelle Restanter maa af den Grund faa berigtiget deres Kontingentforhold inden ovennævnte Dato.

De Medlemmer, der eventuelt ikke ser sig i Stand til at bringe Forholdet i Orden paa een Gang, bør straks henvende sig hos Afdelingens Kasserer og med denne træffe Aftale om Afviklingsformen,

Da Medlemsskabet, ikke mindst under de nuværende urolige Tider, hvor ingen ved sig sikret mod Arbejdsløshed og faglige Overgreb, er en Nødvendighed, bør det ikke forspildes ved Forglemmelse eller Ligegyldighed. Bring det derfor straks i Orden.

Gør din Pligt og kræv din Ret!

Medhjælper-Lommebogen.

PRAKTISK — PRIS I SKIND KR. 1,85 — NYTTIG

Indhold:

Forbundets Virksomhed i 1925
Forbundets Mærkedage 1900—1925
Raad og Vink
Arbejdsløshedskassen
Lidt Forbundsstatistik
Arbejdernes Oplysningsforbund
Kalender
Erindringsliste
Kassebog
m. m. m.

KØB! PRIS I SKIND KR. 1,85 KØB!

Modtagne Bøger.

Hages Haandbog i Handelsvidenskab. 5. Udgave ved K. Riis-Hansen (C. E. C. Gads Forlag).

Af denne fortræffelige og for enhver fremadstræbende Medhjælper ganske uundværlige Haandbog, der i nogen Tid har været udsolgt, paabegynder Gads Forlag nu Udgivelsen af et nyt — femte — Oplag.

Den nye Udgave redigeres af K. Riis-Hansen, der kyndigt har forestaaet Redaktionen af tidligere Udgaver, og vil ligesom disse blive inddelt i tre Dele, en almindelig eller grundlæggende Del, der giver det økonomiske og retslige Grundlag, det historiske Overblik og det geografiske Tværsnit, en speciel Del, omhandlende de selve Handelsvirksomheden vedrørende Forhold, Handels-Institutioner, Pengevæsen, Forsikring, Samfærdsel, Toldvæsen, Varekundskab m. m., og en handelsteknisk Del, der byder en Vejledning i de for Købmanden nødvendige praktiske Færdigheder.

Hages Haandbog i Handelsvidenskab udkommer i ca. 12 Hefter paa 112 Sider, til en Subskriptionspris af 2 Kr. pr. Hefte. Vi anbefaler paa det bedste vore Medlemmer at tegne Abonnement paa Værket, som vi senere skal omtale nærmere.

Kooperationen af P. Christensen og Fr. Dalgaard. (Udgivet af Det kooperative Fællesforbund i Danmark) 162 Sider. (Pris 2 Kr.). — Der har hidtil ikke paa Dansk foreligget en samlet Fremstilling af den Verdensbevægelse, Kooperationen er, og en Fremstilling heraf maa derfor modtages med den største Interesse.

I saa Henseende skuffes man ikke. Det er virkelig lykkedes Forfatterne at give ikke alene en omfattende Oversigt over Kooperationen i Ind- og Udland, men ogsaa at gøre Fremstillingen saa populær — Ordet taget i bedste Forstand — at man med Fornøjelse og Udbytte læser Bogen. Denne er inddelt i fire Hovedafsnit omhandlende: I. Hvad er og hvad vil Kooperationen, II. Hvorledes virker Kooperationen, III. Kooperationen i Danmark og IV. Udlandets Kooperation, og Behandlingen af Stoffet er saa indgaaende, at man f. Eks. for Danmarks Vedkommende faar udtømmende Oplysninger om saavel den historiske Udvikling af hver enkelt kooperativ Virksomhed som Oversigt over dens Omsætning og økonomiske Forhold.

En Anke mod Bogen er det, at den er fremstillet paa daarligt Papir og ikke er godt trykt. Det skæmmer den, og det burde ikke have været Tilfældet. H.

Løbende Konflikter.

Med nedennævnte Firmaer er Organisationen i Konflikt, hvorfor Firmaerne er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft:

A/S L. Lange & Co., Axelhus, Vesterbrogade 2 C, Kbhvn.
A/S Frichs, Aarhus.
A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosphatfabrik, Aalborg og Nørresundby.
Vald. Hommel, Lavendelstræde 5—7, København.
Farvefirmaet Beck & Jørgensen, Nørregade 13, København.
Speditionsfirmaet F. C. Bentzon & Co., Frihavnen, Kbhvn.
Johan H. Bruhn, Hillerød.
C. Loehrs Fabriker, Fredericia.
Grosserer Thorvald Pedersen, Kongensgade 38, Odense.

Forinden Forholdene hos disse Firmaer maatte være ordnede paa en for os og vore paagældende Medlemmer tilfredsstillende Maade, er det forbudt vore Medlemmer at modtage Plads i disse. Jens Johansen.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Langeland. Medlemmerne erindres om, at der afholdes Møde hver Onsdag Aften Kl. 8 i Ørstedspavillonen, samt at Karnevallet afholdes Lørdag den 6. Februar Kl. 9½ samme Sted. Af Hensyn til Kontrollen er det nødvendigt at købe Billet forinden. Bestyrelsen.

Sønderborg. Afdelingen afholdt den 19. Januar Medlemsmøde paa Amtsbanegaarden. Forbundets Rejsesekretær Svend Rosendal var kommen til Stede paa Mødet, der iøvrigt talte ca. 25 Medlemmer.

Formanden omtalte Arbejdet i det forløbne Aar og den Fremgang, som i de sidste Maaneder har været at spore, samt rettede en indtrængende Henstilling til Medlemmerne om i det nye Aar mere end nogensinde at være med til ved kraftig personlig Agitation at arbejde Sønderborg Afdeling frem.

Derefter holdt Svend Rosendal et med stor Interesse paahørt Foredrag og fremførte i korte Træk det Arbejde, som Afdelingen i det nye Aar maatte udføre. Efter at Diskussionen var afsluttet, læste Svend Rosendal op. A. Jørgensen, Formand.

Ved Pladsskifte.

»Medlemmerne bør, forinden nyt Engagement indgaas, rette Henvendelse til Formanden for Afdelingen i den By, hvor Pladsen skal tiltrædes. Findes ingen Afdeling paa Pladsen, rettes Henvendelsen til Hovedkontoret.«

(Vedtagelse af Kongressen 1925).

Den sorte Tavle.

Et fint Isenkram Medlem.

45356 Erik Aa. C. Thomsen har vi maattet slette paa Grund af Restance. Ved Henvendelse til samme fik man det høflige Svar, at det var en Fejltagelse, han var kommen i H. K., trods det at Vedkommende har modtaget Understøttelse.

Mon ikke det er en Fejltagelse.

C. Damgaard, Formand for Herning Afdeling.

Udgivet af Forbundet. — Ansvarsh. Red. Jens Johansen, Gl. Kongevej 6. Københ. B. — Anton M. Jensen, St. Kongensgade 75. Københ. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 3. 1. Marts 1926. 26de Aargang.

Odense og Sorø Afdelinger fylder 25 Aar.

I Marts Maaned d. A. kan to af Forbundets Afdelinger fejre 25-Aars Dagen for deres Oprettelse, nemlig Odense Afdeling, der er stiftet den 13. Marts og Sorø Afdeling, som oprettedes den 7. Marts 1901.

Det er de første af Forbundets Afdelinger paa Øerne, som kan fejre denne højtidelige Begivenhed, bortset fra Afdelingerne i København, medens allerede en Række Afdelinger i Jylland har deres Jubilæum bag sig. Dette hænger sammen med, at Organisationstanken først slog Rod i København og Jylland, og at der derfor allerede her var en stærk Medhjælperbevægelse, inden Øerne overhovedet kom med, hvilket lod vente paa sig, indtil Landsorganisationen var dannet i Efteraaret 1900.

Stiftelsen af disse to Afdelinger var Resultatet af en Agitationsrejse, som Landsorganisationens nyvalgte Formand Axel Gundel foretog i Februar og Marts Maaneder 1901, efter at der ved frivillige Bidrag fra Medlemmerne var tilvejebragt de fornødne Midler hertil. Paa samme Tourné lykkedes det vel Gundel at faa oprettet endnu 6 Afdelinger paa Øerne, men kun Odense og Sorø har bestaaet uafbrudt indtil nu.

Det gælder dog for dem begge, som for de fleste af Forbundets Afdelinger iøvrigt, at de baade har kendt gode og onde Dage og Tider, hvor det snart gik op og snart ned. Men Livet bjergede de, selv om Bølgerne ofte slog over Hovedet, og vi vil haabe, at de største Vanskeligheder nu maa være overvundne, og at Fremtiden maa forme sig lysere for dem — ikke fredeligere, thi »Fred er ej det bedste«, som Bjørnson siger, og gennem Arbejde og Kamp lutres og staalsættes Karakteren, — men uden alt for bitre Skuffelser.

Modgang mødte Afdelingen i Odense nu allerede fra den første Dag, idet der paa Stiftelsesmødet den 13. Marts meldte sig to forbitrede Modstandere, der ved en Opposition baseret paa »Socialistforskrækkelse« søgte at forhindre Afdelingens Oprettelse. De var Repræsentanter for en særlig Forening, den saakaldte Afdeling B. af Odense Handelsforening, som tilsigtede at samle Medhjælperne under Principalernes Protektion til »selskabelige Sammenkomster, Baller, Skov- og Cykleture«, som Formaalet blev angivet i Lovene, der skulde godkendes af Principalernes Afdeling A.

Den ædle Hensigt mislykkedes dog, Afdelingens Oprettelse besluttedes og et Udvalg nedsattes til Forberedelse af den konstituerende Generalforsamling, der fandt Sted den 21. Marts. Efter at Lovene var vedtagne, valgtes følgende Bestyrelse: A. G. Elmquist (Formand), E. Simmelhag (Næstformand), Ferd. Larsen (Kasserer), Vagn Thomsen (Sekretær) samt Sophus Petersen, Alfred Andersen og Johs. Petersen. Af disse tilhører E. Simmelhag og Johs. Petersen endnu vor Organisation som aktive Medlemmer, bosatte henholdsvis i Randers og Aarhus.

Kampen mod »Afdeling B.« kom iøvrigt til at præge Afdelingen i de første Aar af dens Levetid, og førte ofte til stærke Sammenstød, navnlig ved offentlige Møder, hvor man tørnede haardt sammen. Men efterhaanden ebbede »Afdeling B.«s Kræfter ud, Udviklingen løb fra denne Form for Sammenslutninger — selv om der endnu i vor Tid er naive Sjæle, der tror paa dem — og i 1905 maatte den bide i Græsset.

Men i den mellemliggende Periode var der ogsaa sket store Forandringer indenfor Afdelingen. Gentagne Gange var der skiftet Bestyrelse og Tillidsmænd, af hvilke et betydeligt Antal er blevet »slidt op« igennem Tiderne, thi Agitationsarbejdet i den konservative »Etatsraadernes By«, som Odense havde Prædikat paa at være, har ingenlunde været let. Allerede i Juli 1901 fandt der et Formandsskifte

Sted, idet Bogholder Lund traadte til; han efterfulgtes i Efteraaret 1903 af Bogholder N. A. Horndrup, en stærkt interesseret Kollega, under hvis Førerskab Afdelingen voksede godt, endskønt Organisationen iøvrigt paa den Tid var inde i en Kriseperiode, der markeredes ved Reorganisationen, der foretoges paa en ekstraordinær Kongres i Odense.

Allerede et halvt Aar efter maatte Horndrup dog træde tilbage paa Grund af Bortrejse fra Byen, og Johs. Petersen valgtes til Formand og Kasserer. Ogsaa i hans Periode udførtes der et godt Arbejde, og der blev taget fat paa de praktiske Opgaver, bl. a. at faa gennemført en kommunal Vedtægt for Børn og unge Menneskers Arbejde, gældende ogsaa for Handelslærlinge.

Af de senere Formænd indtil 1911 kan nævnes Alfred Andersen, Carl Nielsen, Birger Kruse og Påhlsson som dem, der har haft størst Indflydelse paa Afdelingen.

Karakteristisk for Medlemmernes Forstaaelse og Arbejdets Vanskeligheder i Odense, er Forløbet af Generalforsamlingen i September 1905. En Del Medlemmer, der tilhørte »det unge Højre«, havde forset sig paa, at Formanden Carl Møller tilhørte det dengang nyopretted radikale Parti, og stillede paa Generalforsamlingen Krav om, at Formanden enten skulde nedlægge sit Mandat eller udtræde af den radikale Klub, »da disse Dele ikke er forenelige«, som Forslagets Motivering lød.

Formanden nægtede begge Dele og vandt for saa vidt Sejr, som Forslaget forkastedes. Men Dagen efter udtraadte de konservative Elementer af Afdelingen og dannede under Højrebladenes Bifald en Splittelsesforening, der dog ingen som helst Betydning fik.

I et Par Aar havde Afdelingen faste Mødelokaler, men dette førte ind paa for stor Selskabelighed og andre uheldige Forhold, der gennem de følgende Aar blev en Hæmsko for Afdelingens Vækst. Under skiftende Ledelse, bl. a. Peter Holm, Martin Petersen og H. P. Møller arbejdede Afdelingen sig opad indtil 1918, da det for at udnytte de store Agitationsmuligheder skred til Ansættelse af fastlønnet Formand, hvortil valgtes Henry Fetterlein.

Derved kom man ind i et praktisk og resultatrigt Agitationsarbejde, der førte med sig Optagelse af et effektivt Lønarbejde, hvorved Medlemsantallet voksede. Allerede i 1918 afsluttedes saaledes Overenskomst med Odense Brugsforening og Bryggeriet »Odense«, og den første Strejke i Provinsen fandt Sted overfor A/S N. N. Blumensaadts Fabriker i Odense i Septbr. s. A. Efter 14 Dages Strejke maatte Firmaet indgaa paa Kravet om en Overenskomst, og denne Sejr blev yderligere til Fremgang for Afdelingen.

Forretningsudvalget for Odense Afdeling 1926.
Knud Sørensen. Niels Jørgensen, Formand. *Carl Foverskov. Peder Mortensen. Chr. Nielsen.*

I 1920, da Henry Fetterlein modtog Stilling som Sekretær paa Hovedkontoret, valgtes Carl Foverskov, der gennem en Aarrække havde siddet i Bestyrelsen og nedlagt et stort Arbejde for Afdelingen, til Formand, hvilket Hverv han beklædte indtil 1924, da han trak sig tilbage og den nuværende Formand Niels Jørgensen traadte i Stedet.

Odense Afdeling, der husede den skæbnesvangre Reorganisationskongres i 1903, hvor Axel Gundel fratraadte som Formand og Forretningsfører for Landsorganisationen, fik ved Skæbnens Lune Lov at huse ogsaa den betydningsfulde Kongres i 1918, hvor Organisationens skilte Kræfter efter indre Stridigheder smeltede sammen i enig Vilje til samlet at føre vort Forbund helt og udelt videre.

Ved Jubilæet staar Odense Afdeling fast og sikker med et Medlemsantal paa ca. 500, fordelt i fire Brancheafdelinger, der samarbejder under Ledelsen af Forretningsudvalget, hvori har Sæde Brancheafdelingernes Formænd: Kollegerne Knud Sørensen, Central-Afdelingen, Carl Foverskov, Kolonial-Afdelingen, Peder Morten-

sen, Kontor-Afdelingen, og Chr. Nielsen, Manufaktur-Afdelingen.

Paa Jubilæumsdagen bringer vi da disse Kolleger og Formanden Niels Jørgensen, samt alle de øvrige Medlemmer, der har virket hen til, at Afdelingen er vokset frem, Forbundets varmeste Lykønskning og Tak med Ønsket om fortsat Fremgang og Udvikling til Gavn for alle odenseanske Standsfæller og i sidste Instans til Gavn for hele vor Stand.

— — —

Hvad Sorø Afdeling angaar, saa er og kan der selvfølgelig ikke være de samme Muligheder til Stede i en lille By som i en større. Det er i høj Grad begrænset, hvor meget der kan udrettes i Henseende til fagligt Arbejde, og Grænserne for Afdelingens Vækst er ogsaa ret snævert trukne. Alligevel er der ingen Grund til at give op, tværtimod. Netop derfor maa alle Sejl sættes til for at faa gennemorganiseret Byen og Omegnen, og forhaabentlig lykkes det i en ikke for fjern Fremtid at naa frem hertil.

Th. Jacobsen,
Formand for Sorø Afdeling.

Ogsaa Sorø Afdeling er som nævnt oprettet af Axel Gundel, Landsorganisationens Stifter. Agitationsmødet den 7. Marts 1901, der førte til Afdelingens Oprettelse, afholdtes paa »Hotel Frederik«, og til Bestyrelsen valgtes Ejnar Rasmussen, Formand, Sten Jørgensen, Næstformand, Chr. Petersen, Kasserer, Paul Schou, Sekretær, og Fred. Bender.

Gælder det for Odense Afdeling, at Tillidsmændene hyppigt har skiftet, saa gælder det i endnu højere Grad for Afdelingen i Sorø, thi selvsagt gør Forandringens Lov sig stærkere gældende i en lille By ogsaa paa dette Omraade, end i en stor. Blandt de skiftende Formænd og Kasserere kan nævnes A. Bach Andersen, der i en Række Aar beklædte Tillidsposterne, og som en kortere Tid havde Sæde i Hovedbestyrelsen.

Den nuværende Formand Th. Jacobsen valgtes i Efteraaret 1922 til Formandsposten, men overtog kort Tid efter ogsaa Kassererhvervet og har siden beklædt begge Posterne.

Ogsaa Sorø Afdeling ønsker vi paa 25-Aars Dagen af Hjertet til Lykke, idet vi siger Tak for Trofasthed i de svundne Aar. Var der end ofte under Modgangen mere Lyst til at give op og lade fem være lige, saa sejrede dog altid Pligtfølelsen, Tanken om, at ogsaa denne lille Afdeling er et Led i Bevægelsen, et Hjul i detVærk, der skal føre den danske Medhjælperstand fremad mod lysere og lykkeligere Dage.

Det er den Følelse, der giver sig til Kende i følgende Strofer i en af vore gamle Medhjælpersange:

Hvad vi vil? Slutte Trop!
Vi vor Stand vil løfte, samle,
vi vil ej i Blinde famle,
vi vil ærligt gøre op.
Det er Livet, der os lærer,
hvad vi vil og skal og kan.
Frem det bærer,
frem mod Lyset for vor Stand.

Da Odense Afdeling stiftedes:

EFTER nu i saa mange Aar ikke at have taget aktiv Del i Organisationsarbejdet, føles det helt underligt at modtage en Anmodning fra Redaktøren om at skrive lidt om gamle Dage, en Anmodning, som det dog er mig en Glæde at efterkomme.

Ved et den 13. Marts 1901 af Axel Gundel paa National indvarslet Møde stiftedes Afdelingen, tiltrods for at der fra adskillige Deltageres Side blev udfoldet stor Energi for, at Mødet skulde ende uden Resultat, og der findes næppe nogen anden By i Landet, hvor Organisationstanken har mødt saa stor og afgjort Modstand, som den mødte her i denne gamle stokkonservative Højreby. Det er jo sagt saa ofte, at Odense var Etatsraadernes By, og dette gav sig ogsaa til Kende paa den Maade, at Medhjælperne her følte mere honnet Ambition end andre Steder.

Desuden raadede her visse patriarkalske Forhold, der blandt andet gav sig Udslag i Foreningslivet, saaledes ogsaa indenfor Handelsforeningen, der bestod af tvende Afdelinger A. og B.; sidstnævnte for Medhjælperne. At Afd. B. var uden Indflydelse med Hensyn til Vedtagelse af Love etc., er sikkert overflødigt at nævne; dens væsentlige Formaal var selskabelige og bestod i Arrangements af Baller o. lign.

Det vakte derfor stor Forargelse i Staden, da Handels- og Kontormedhjælperforeningen for Odense og Omegn med sit rene og klare Program traadte ud i Livet, og ved de store Møder, som der i Løbet af det første Aar afholdtes paa Industripalæet med Axel Gundel og Vilh. Hansen som Talere, blev der udkæmpet mangen en Dyst, hvis Ekko gav Genlyd over det ganske Land, og da Afd. B.s Bestyrelsesmedlemmer her mødte op for at angribe vort Program, kom der straks til at bestaa et skarpt Modsætningsforhold mellem de to Foreninger. Ved saadanne Lejligheder viste Afd. B.s Medlemmer sig imidlertid at være i Besiddelse af et saadant Lavmaal af social Forstaaelse samt et Overmaal af Spidsborgerlighed, at det skulde synes utroligt om Repræsentanter for oplyste Handels- og Kontormedhjælpere, tilmed i Danmarks tredjestørste By. Den daværende Formand for Afd. B. var f. Eks. særlig imod, at Medhjælperne fik højere Løn. Det endte altid med, at Afd. B.s Medlemmer maatte trække sig ud af Debatten fuldstændig slagne og udmattede.

Det vilde sikkert falde vanskeligt nu at oparbejde en saadan Begejstring for vor Sag, som dengang kunde komme til

Udbrud ved disse Møder. Efter at Axel Gundel paa sin rolige og saglige Maade eftertrykkeligt havde gendrevet slige Herrers intetsigende Paastande, og Vilh. Hansen derefter tog fat for med sit overlegne og elegante Ordfægteri, hvori han slog om sig med Ord som »Enqueter, Kategorier, Auspicier, hygiejniske og etiske Momenter o. s. v., o. s. v.« (Udtryk, hvortil gamle Medlemmer vil nikke genkendende), da naaede han at pulverisere, hvad Axel Gundel havde ladet blive tilbage af de Herrer, ja, da var det en smal Sag for de af vor Afdelings Medlemmer, der nu tog Ordet, at faa Forsamlingen med, saaledes at Mødet altid kunde ende med et kraftigt Bifald for Centralorganisationen, samt en Del Indmeldelser i Foreningen.

En af de første Opgaver, den nye Forening tog op, var Arbejdet for Søndagslukningen, og der udfoldedes fra dennes Side et stort og banebrydende Arbejde for en frivillig Lukning ved saavel personlig Henvendelse til Principalerne som ved Bearbejdelse af Spørgsmaalet i den stedlige Presse, der uanset Partifarve stillede sig meget velvilligt til Sagen. Men trods al Energi lykkedes det kun at opnaa frivillig Lukning i enkelte Brancher, og der skulde gaa nogle Aar endnu, før denne saavel for Principaler som for Medhjælpere lige vigtige Sag blev gennemført ad Lovgivningsmagtens Vej. Den nuværende Generation vil sikkert have vanskeligt ved at forstaa, at der skulde ofres saa meget Arbejde og Tid paa at faa en saa selvfølgelig Reform gennemført.

Som Eksempel paa, med hvilket Snæversyn der i Principalkredse blev set paa de Reformbestræbelser, vi søgte at gennemføre, kan jeg ikke nægte mig Fornøjelsen af nu efter 25 Aars Forløb at gengive Uddrag af en Avispolemik, der efter et af Foreningens Møder, hvor Vilh. Hansen havde været Taler, blev ført i et af de stedlige Blade, og hvori en anonym Indsender under Mærket »Mediant« skrev:

»Det er Spørgsmaalet om Aftenlukningen, jeg særlig hentyder til; de Fordringer Hr. Hansen her opstiller som Maalet, der skal stræbes efter at naas, var i allerhøjeste Grad »revolutionerende«, Omstyrten af det bestaaende. Det var nemlig ikke nok med, at man nu saa nogenlunde er naaet til 8-Lukning. Nej — man maatte videre fort. 7-Lukning hører til et ikke altfor fjernt Fremtids-Spørgsmaal. Kan Butikkerne taale en slig Reducering af Arbejdstiden? Kan Handelen taale det? Nej — nej. Det vidner kun om, hvor lidt de Herrer Medhjælpere sætter sig ind i Forretningsledelse og Forretningens finansielle Status, naar sligt kan fremkomme som Krav.«

Man smiler uvilkaarligt ad en saa naiv Opfattelse, nu da 6-Lukningen forlængst er en gennemført Kendsgerning, uden at Forretningslivet derved er gaaet i Staa, tværtimod vil det vist volde Vanskelighed at finde den Købmand, der nu ønskede de gamle Tilstande tilbage igen.

Det var i de Tider ogsaa forbunden med en vis økonomisk Risiko at være Medlem af Organisationen, og allerede Aaret efter Foreningens Stiftelse lod Handelsforeningen ved Medlemmer af dens Bestyrelse en Liste gaa rundt til Købmændene i Byen til Paategning, hvori Parolen lød: Opsigelse inden 48 Timer af alle Medhjælpere, som staar i Handels- og Kontormedhjælpernes Organisation. Intet Engagement i Fremtiden af nævnte Organisations Medlemmer.

Et saa brutalt Angreb paa Foreningsretten faldt dog de besindigere blandt Købmændene for Brystet, og adskillige af disse viste paa afgørende Maade Agitatorerne Døren, saaledes at Aktionen blev til intet og løb ud i Sandet.

Dermed var Sagen dog endnu ikke endt, de krigslystne Herrer havde endnu ikke opgivet Evret. Da de fynske Handelsforeninger en Maanedstid senere holdt Delegeretmøde i Bogense, kom Spørgsmaalet igen til Behandling her, og det vedtoges, at samtlige Handelsforeningers Medlemmer skulde opsige de af deres Medlemmer, der ikke senest den 25. Juli 1902 havde udmeldt sig af Organisationen.

Krigen var nu erklæret, men Afdelingen tog dog Sagen med Ro; en Kreds af Medlemmer var enige om, hvordan Begivenhederne end udviklede sig, at staa fast om Organisationen og værne Foreningsretten, og jeg føler det derfor ogsaa nu som en stor personlig Glæde, at Odense-Afdelingen, trods de Storme, den i Begyndelsen var udsat for, trods de Forsøg, der blev gjort paa at øve Uret imod den, alligevel har bevaret sit Medlemsskab helt og ubrudt og ikke viser noget brudt Led i Organisationens Kæde af Afdelinger, men stolt kan se tilbage paa et uafbrudt Medlemsskab af Organisationen i de 25 Aar, der er forløbne siden dens Stiftelse.

Nu faar De tilgive mig, kære Redaktør, at jeg vist har misbrugt Deres Gæstfrihed og sikkert langt har overskredet Maalet for den mig tiltænkte Plads, men det faar være mig en Undskyldning, at Interessen for Emnet har taget mig saadan fangen, at det er vanskeligt at holde op igen.

Maa det da blot til Slut være mig tilladt at bringe de mange Venner, jeg i Tidens Løb vandt mig indenfor Organisationen, min hjerteligste Hilsen og Tak for mange gode Minder fra Ungdommens Dage, ligesom jeg ønsker min gamle Afdeling fortsat Fremgang og Held i Bestræbelserne for at højne Handels- og Kontormedhjælpernes Kaar, kulturelt, socialt og økonomisk.

Aarhus, i Februar 1926. Johs. Petersen.

Ved Odense Afdelings Jubilæum.

REDAKTIONEN af vort Fagblad har i Anledning af Odense Afdelings 25-aarige Jubilæum anmodet mig om et Indlæg til Bladet, en Anmodning jeg gerne efterkommer, ikke alene grundet paa den for Afdelingen og dens Medlemmer forestaaende glædelige Begivenhed, men ogsaa, fordi den Periode, hvori jeg har haft den Ære — og Glæde — at deltage aktivt i Ledelsen, har været en Periode rig paa Udvikling og Begivenheder i organisationsmæssig Henseende.

Odense Afdeling fejrer som ovenfor nævnte i nærmeste Fremtid sit 25-aarige Jubilæum, idet Afdelingen blev stiftet den 13. Marts 1901. Mange og trange Aar skulde der imidlertid gaa, forinden Afdelingen fandt rigtigt Fodfæste, og først saa sent som omkring 1913 begyndte det at gaa fremad, saavel hvad Medlemsantal som hvad de rent administrative Forhold angik. Denne Stabilitet var vedvarende, og Udviklingen af Afdelingen skred frem i et jævnt og roligt Tempo. Af Formænd fra disse Aar kan særlig nævnes Bogholder Peter Holm, der i Oktober 1916 afløstes af Bogholder H. P. Møller. I sidstnævntes Formandsperiode havde Afdelingen sin hidtil største Medlemsfremgang, og Arbejdet indenfor Afdelingen gik godt fremad bl. a. paabegyndtes det at søge kollektive Overenskomster oprettet. Medlemmer og Tillidsmænd fra disse Aar mindes med særlig Glæde denne Tid, hvor der i Afdelingen herskede Liv og Foretagsomhed som aldrig før.

I Begyndelsen af 1918 begyndte — grundet paa Krigen — Dyrtidens Spøgelse at vise sig, og dette bevirkede, at Medhjælperne, trykket af denne Dyrtid samt med Arbejdsløshed i Udsigt, i stort Tal vendte sig til Afdelingen med Krav om Støtte og Hjælp i organisationsmæssig Henseende. Denne Situation, der medførte et større administrativt og agitatorisk Arbejde, end Tilfældet hidtil havde været, bevirkede, at Afdelingens Ledelse i Forbindelse med Forbundet tog under Overvejelse at indføre fast Administration med fastlønnet

Formand i Afdelingen, hvilket ogsaa indførtes og paabegyndtes den 1. Marts 1918 med Henry Fetterlein som Formand. Indførelsen heraf kan uden Tvivl betragtes som den største og vigtigste Begivenhed i Afdelingens hidtidige Historie.

Tiden og Forholdene medførte nu en Opgang og Fremgang, der beviste Nødvendigheden af den faste Administrations Gennemførelse, og Løn- og Arbejdsforhold blev for de organiserede Medhjælpere i saa godt som alle Brancher ordnede ved Oprettelse af kollektive Overenskomster. Tusinder af Kroner, mindsket Arbejdstid og mange andre Goder skaffede Afdelingen Medhjælperne ved sit Arbejde, Goder, som aldrig vilde være opnaaet uden Organisationens Hjælp, men alligevel svigtede Medlemmerne her som alle andre Steder Organisationen, hvilket bevirkede Tab af flere af de opnaaede Resultater. Denne Reaktion, der indtraadte i Aarene 1921—22, var dog alligevel ikke stærkere, end at selve Grundlaget for Afdelingens Bestaaen og Arbejdsmuligheder ingensinde har været rokket, og heldigvis synes det, som om Forstaaelsen af Organisationen som Vaaben i Kampen for det daglige Brød nu igen er fremme, en friskere Vind blæser atter Afdelingen i Møde.

Ved Jubilæet er der god Grund til at tænke paa den Tid, der gik. Afdelingens Udvikling igennem de 25 Aar varsler godt for Fremtiden. Det bedste Ønske, der kunde fremsættes ved denne festlige Lejlighed, maatte være det, at de Medhjælpere i vor By, der endnu ikke har fundet ind i Rækkerne, ogsaa tænker paa Fremtiden og nu melder sig til Arbejdet for egne Interesser. Gaar dette Ønske og Haab i Opfyldelse, da bliver de næste 25 Aar ikke mindre betydningsfulde for Afdelingen end de 25, der nu ganger paa Hæld.

Odense, i Februar 1926. Carl Foverskov.

25 Aar!

FOR mange vil dette Spand af Tid virke som en Evighed, og dog — naar man tænker tilbage — hvad betyder saa et kvart Sekel, navnlig naar man sammenligner Medhjælpernes Vilkaar ved Begyndelsen af dette Aarhundrede og nu?

Dengang, anden Klasses Borgere uden Rettigheder til at deltage i det offentlige Liv, og nu, ikke alene er Retten opnaaet, men Medhjælperne er endog Udøvere i Ordets stærkeste Forstand. Dengang, en Arbejdstid paa 14—15 Timer i Døgnet og usle Lønninger, der ikke hjemlede dem Muligheder for at stifte eget Hjem, og nu, — ja, selv om der er langt igen, saa er der opnaaet saadanne Fremskridt, at man med Stolthed kan se Tusinder af Medhjælpere arbejde under Vilkaar, skabt af Organisationen — altsaa dem selv — til Medhjælpernes Bedste, og dannende et Bolværk mod Principalernes ublu Krav.

Foran mig ligger vort Bomærke, og jeg er glad for det. Mange Minder hænger derved, lyse og mørke, lig Organisationens Kamp for Medhjælperne, og altid stod dette lille Mærke i Forbindelse med vort Program som et Samlingsmærke, hvortil vi fast sluttede os og sprængte selv de stærkeste Angreb.

De forbigangne 25 Aar har lært os, at ingen jordisk Magt er i Stand til at hæmme Organisationens Træ i dets Vækst. Kronen er bleven stor og stærk og mange smaa Grene vil vokse og søge Beskyttelse derunder. Og en af de stærkeste Grene paa dette Træ er vor Afdeling, der nu fejrer den Dag, da odenseanske Medhjælpere for 25 Aar siden begyndte at indse, at Tidens Krav ikke kunde følges ved Opbydelse af den enkeltes Kræfter, men at vi alle — hele den danske Medhjælperstand — maatte være med til at arbejde herfor.

Lyse Forhaabninger prægede den store Dag, hvor Beslutningen om at samle Byens Medhjælpere til Arbejdet for at opnaa den rimelige Medbestemmelsesret, naar deres Løn- og Arbejdsforhold skulde fastsættes.

Men Principalerne holdt paa det frie Forhold mellem Principal og Medhjælper, og set fra deres Standpunkt er dette saare forstaaeligt, thi hidtil var det altid Medhjælperne, der dyrt maatte betale dette med ringere Lønninger og daarligere Arbejdstid.

Med Afdelingens Oprettelse begyndte Kampen, og som en bølgende Linie kan man vel bedst karakterisere Afdelingens Bevægelse i det følgende Tidsrum. Ikke som Havets Bølgelinie, der gaar op og ned for til Slut at ebbe ud, men som Linien i en Spiralfjeder, der nok gaar op og ned, men a l d r i g ebber ud.

Vi har været med i Kampen baade med Sejre og Nederlag. Men selv efter den mørkeste Nat kommer igen en gryende Dag, og nu, 25 Aar efter hin mindeværdige Dag, da Afdelingen blev stiftet, er Afdelingen atter paa Marchen fremad, atter i stigende Medlemsantal. Og Aarsagen hertil er, at det Program, vi følger, bærer Retten og Sandheden i sig.

Der kræves kun ét af Medhjælperne for at kunne forstaa dette, nemlig Selvstændighed. Lad os da haabe, at den nye Tid, de kommende 25 Aar, maa lære Medhjælperne dette saaledes, at de faar Øjnene op for, hvilke retfærdige Krav de maa og kan stille til Samfundet, og lad os give hinanden Haandslag paa uden Vaklen at være med i dette Arbejde. Da vil den kommende Tid betyde lysere Dage for alle odenseanske, ja, alle danske Medhjælpere.

Vor Organisation er en fast sammentømret Masse, der vel vil kunne angribes, men aldrig vil kunne sløjfes, thi det staar fast:

Fælles Sag og fælles Værk
gør selv den Svage stærk.

Hil Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund!

Odense, i Februar 1926.

Niels Jørgensen.

Sorø Afdelings 25 Aars Jubilæum.

DET skyldes sikkert en Tilfældighed, at Sorø Afdeling er den ældste Provinsafdeling paa Øerne, og er en af de første af de mindre Afdelinger, der kan fejre 25 Aars Jubilæum. Det kan ikke være, fordi Organisationstanken — eller Organisationstrangen — er opstaaet tidligere her end andre Steder, og det kan heller ikke være, fordi der her er forefaldet Begivenheder, som kan forklare, at Sorø Afdeling har vist sig mere levedygtig end de fleste andre Smaa-Afdelinger.

Livet i vor Afdeling har naturligvis igennem Tiderne været stærkt svingende, og det har her — som andre Steder — ofte set mørkt ud, men vi har altid været saa heldige i de afgørende Øjeblikke at have haft Kolleger, der kunde træde til og føre Afdelingen frelst igennem Skærene, og naar hertil kommer, at Forbundet altid har staaet os bi med Raad og Daad, navnlig naar det kneb, ser jeg heri Grunden til, at Afdelingen har bevaret sin Livskraft igennem Tiderne.

Det er ikke i Afdelinger af vor Størrelse, at Forbundet direkte naar de store Resultater, thi der er jo Grænser for, hvor stor vor Afdeling kan blive, selv om alle her paa Pladsen var med; men jeg ser alligevel saadan paa det, at Smaa-Afdelingerne danner den Ballast, der er en Betingelse for, at de, der staar ved Roret, kan føre Organisationsskibet sikkert og holde den rigtige Kurs.

Derfor kan Organisationen ikke undvære Medhjælperne i de mindre Byer, men paa den anden Side kan vi heller ikke undvære Organisationen. De Resultater, der naas igennem de store Afdelinger i Retning af forbedrede Løn- og Arbejdsvilkaar eller sociale Goder, kommer altid før eller senere os alle tilgode enten direkte eller indirekte, og jo flere vi staar samlet, jo større bliver Forbedringerne. Medhjælperne er ogsaa et Folk, der rejser meget, ikke mindst i de smaa Byer sker der en hyppig Skiften, og det bedste Rejsepas, man saa kan have paa sig, er en a j o u r M e d l e m s b o g. Den, der har det, vil overalt blive modtaget som en god Kammerat, og vil ikke blive udsat for de Ubehageligheder, der kan overgaa den uorganiserede, som kommer til en By eller paa en Arbejdsplads, hvor alle de øvrige er organiseret.

— — —

Vore Forhold her i Sorø giver ikke i Øjeblikket Anledning til særlige Jubilæumsbetragtninger; vi har altid indtaget den rolige og beskedne Plads, som vor Størrelse dikterer os, og saaledes vil det ogsaa vedblive at være; men vi er stolte over at være med i Arbejdet for Medhjælpernes Fremgang, og over at være et Led i den Kæde, der omfatter alle organiserede Handels- og Kontormedhjælpere. En Kæde er ikke stærkere end dens svageste Led, og vi lover paa vor Jubilæumsdag at gøre vort til, at det ikke bliver her, Kæden brister.

Sorø, i Februar 1926. Th. J a c o b s e n, Formand.

Det synkende Prisniveau.

DET med uhyre Spænding imødesete Pristal offentliggjordes den 9. Februar og udviste, som Medlemmerne forlængst gennem Dagspressen har erfaret, en Nedgang paa 25 Points fra 219 til 194 Points. Nedgangen var større, end der fra nogen Side var ventet og betyder saaledes et stort Skridt hen imod det Normal-Prisniveau, vi gennem Deflationskrisen maa kæmpe os til for at naa bort fra Krigs- og Efterkrigstidens Usikkerhed og Uhygge tilbage til mere stabile og sunde, økonomiske Tilstande.

Men det er en Selvfølge, at noget saadant gør ondt. Det er jo i det hele taget meget vanskeligt og smertefuldt bestandig at skulle omlægge sit Budget efter de skiftende Lønninger i en Nedgangsperiode, ikke mindst naar Gagen i Forvejen knap og nap kan række til det allernødvendigste, og saaledes ligger Forholdet desværre for de fleste Handels- og Kontormedhjælpere.

Vi tror dog, det er i alles Interesse, at Krisen tages saa hurtigt som muligt for at undgaa dens Udstrækning over endnu længere Tid, saa der atter kan blive Ro til og Basis for at optage et almindeligt Arbejde for overenskomstmæssig Højnelse af Lønningerne indenfor vor Stand. Om vi saa skal bort fra Reguleringerne efter Pristallet, bliver et Problem, som til den Tid maa løses og afgøres eventuelt paa Trods af mulige Principalønsker.

Pristallet pr. 1. Januar 1926 udviste følgende Fordeling af Udgifterne paa Hovedgrupperne i det grundlæggende Arbejderbudget, der som bekendt i Juli 1914 udgjorde 2000 Kr.:

	Juli 1914		Januar 1925		Juli 1925		Januar 1926	
	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%
Fødevarer.....	835	100	1794	215	1751	210	1481	177
Klæder, Fodtøj, Vask	225	100	623	277	613	272	517	230
Bolig.....	248	100	421	170	442	178	442	178
Brændsel, Belysning.	81	100	224	277	204	252	184	227
Skatter, Konting. o. l.	203	100	504	248	527	260	527	260
Andre Udgifter.....	408	100	846	207	834	204	738	181
Ialt....	2000	100	4412	221	4371	219	3889	194

Den samlede Udgift paa et saadant Budget er altsaa fra 1914 til Juli 1925 steget fra 2000 Kr. til 4371 Kr. og er i det sidste Halvaar faldet til 3889 Kr.

Nedgangen rammer navnlig Posterne Fødevarer, der er gaaet ned fra 1751 til 1481 Kr. og nu ligger 177 pCt. over Niveauet af 1914, samt Klæder, Fodtøj og Vask, hvoraf navnlig Klæder er gaaet ned, saaledes at denne Udgiftspost nu andrager 517 Kr. mod 613 i Juli og derved ligger 178 pCt. over 1914. Fremdeles er der en Nedgang paa Brændsel og Belysning paa 20 Kr. og paa andre Udgifter, der er gaaet ned med 96 Kr., medens Posterne Husleje, Skatter og Kontingenter er uforandret.

Pristallets stærke Fald til 194 Points virkede som sagt stærkt overraskende i alle Kredse, idet man havde indstillet sig paa en noget mindre Nedgang, og særlig ubehagelig virkede Oplysningerne naturligvis hos de Befolkningslag, hvis Lønninger reguleres med Pristallet, og det gælder jo nu praktisk talt hele Arbejder- og Funktionærklassen samt Tjenestemændene, altsaa et betydeligt Antal. Rundt regnet anslaas den samlede Lønnedgang da ogsaa til ca. 100 Mill. Kroner om Aaret.

Nedgangen betyder for Arbejderne en Lønreduktion paa 12 pCt., og Tjenestemændene mister 4 Portioner af deres Dyrtidstillæg, der gaar ned med 216 Kr. aarlig for gifte og med 144 Kr. aarlig for ugifte, medens Konjunkturtillægget nedsættes med 20 pCt.

For vort Vedkommende virker Nedgangen forskelligt, eftersom Bestemmelsen om Dyrtidsregulering findes i de forskellige Overenskomster.

Hvad først Ordningen med Dansk Principalforening angaar, saa gaar denne ud paa, at der til den i Overenskomsterne fastsatte Grundløn lægges et Tillæg af 2 pCt. af Lønnen for hver 3 Points, Pristallet ligger over 160 Points. Med det nye Pristal, der er 34 Points over Grundtallet, vil der derfor være at tillægge Grundlønnen 11 Portioner a 2 pCt. = 22 pCt. Efter det gamle Pristal blev der tillagt Grundlønnen 38 pCt. Regnet efter den nuværende Løn udgør Nedgangen ca. 11½ pCt.

I Overenskomsten med Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger gaar Reguleringsbestemmelsen ud paa, at 20 pCt. af Lønnen er Dyrtidstillæg, som reguleres med 5 pCt. for hver fulde 5 Points, Pristallet ændres fra 220 Points. Nedgangen andrager altsaa 5 pCt. af den nuværende samlede Løn.

Efter Pristallets Offentliggørelse er der med C. Schous Fabriker optaget Forhandlinger, saaledes som det sædvanligt sker, og man er enedes om, at Reduktionen fastsættes til 8 pCt. af Lønnen, hvilket dog ikke rammer Bestyrerinderne, hvis Lønninger ikke reguleres efter Pristallet.

Iøvrigt gælder det, at der for Overenskomster afsluttet paa Pristal 199 og 200 samt 220 Points, og med Regulering for hver 5 Points, foretages 5 Portioners Reduktion, og hvis Reguleringen paa de samme Pristal foregaar for hver 4 Points, foretages 6 Portioners Reduktion.

Om disse Forhold er der tilstillet Afdelingerne fornøden Underretning, ligesom der er udsendt en detailleret Oversigt over Overenskomsternes Lønninger, beregnet efter det nye Pristal.

Det meddeles iøvrigt, at Statistisk Departement fra April 1927 vil paabegynde Udgivelsen af kvartaarlige Pristal. Disse skulde fremgaa som Beregninger over Prisniveauet den første Dag i hvert Kvartal, i Modsætning til, at Pristallet nu angiver Gennemsnittet mellem Priserne i de nærmest foregaaende Kvartalsmaaneder.

Hvorledes Ordningen vil influere paa Overenskomsterne, vil Fremtiden give Svar paa, men Udskydelsen af det nye Systems Indførelse i et Aar sker, fordi Arbejderoverenskomsterne er løbende indtil Foraaret 1927, saaledes at der kan tages Hensyn til den forestaaende Ændring, naar Forhandlingerne om deres Fornyelse skal optages.

Omfattende Medhjælperkonflikt i Norge.

I GENNEM flere Aar har vort norske Broderforbund, Norges Handels- og Kontorfunktionærers Forbund gjort Forsøg paa at faa oprettet Overenskomst med Oslo Kjøbmandsforening, men stadig forgæves. Principalerne paaberaabte sig

stadig Mindstelønsloven og afslog at gaa ind paa nogen Aftale, saalænge den var gældende, endskønt den kun fastsatte Minimallønningerne, der oven i Købet ikke blev overholdt af Principalerne.

Efter Mindstelønslovens Bortfald den 1. Oktober 1925 er Forhandlingerne imidlertid blevet optaget, og der opnaaedes efter nogle Møder Enighed om en Overenskomst, der skulde træde i Kraft den 1. December f. A., idet Forhandlingsudvalgets Forslag dog først skulde tiltrædes af de respektive Organisationer.

Samtlige Forhandlere var enige i den Opfattelse, at en Overenskomst vilde være af Betydning baade for Principaler og Medhjælpere, og der blev fra alle Forhandlernes Side gjort Bestræbelser for at finde frem til et for begge Parter acceptabelt Forslag, hvilket man mente at have opnaaet.

Forslaget blev ogsaa — med uvæsentlige Ændringer — vedtaget af Forbundet allerede den 16. November, men Principalernes Svar lod vente paa sig. Da Overenskomsten som nævnt skulde træde i Virksomhed den 1. December, tilskrev man Principalorganisationen, hvilket resulterede i Afholdelsen af et nyt Møde, hvor Forbundets Repræsentanter paa Principalernes Ønske gik ind paa at udsætte Sagen til efter Nytaar af Hensyn til Juletravlheden.

Naar man saaledes gav Afkald paa Udnyttelsen af et forholdsvis gunstigt Tidspunkt til at tage en Konflikt før Jul, skyldtes det, at Principalernes Udtalelser lod formode, at Forslaget vilde blive vedtaget, hvorved Sagen kunde ordnes uden Konflikt.

Denne Hensynsfuldhed var dog forgæves, thi Principalerne var ikke at formaa til at deltage i nogen ny Forhandling, og til Slut meddelte man, at Principalerne ikke ønskede at forhandle videre.

Hvis Principalerne har troet, at Sagen dermed var ude af Verden, har de taget fejl. Vel har Medhjælperne gennem flere Aar resigneret overfor Ønsket om Oprettelse af Overenskomster, idet man tog Hensyn til Principalernes Henvisning til Mindstelønsloven, men Principalernes hensynsløse Afbrydelse af Forhandlingerne, efter at Loven er bortfaldet, bragte Bægeret til at flyde over, thi det viste klart, at Principalorganisationens tidligere Udtalelser var »Bluff« og intet andet.

Til Behandling af Spørgsmaalet indkaldte Forbundet til et Møde den 28. Januar, hvor det enstemmigt vedtoges at lade Forbundet opsige Medlemmernes Pladser, og Strejke er derefter varslet til Ikrafttræden den 12. Marts i ca. 30 Firmaer i Oslo, omfattende ca. 400 Medhjælpere, idet man derigennem agter at fremtvinge en tilfredsstillende Ordning.

Som Svar herpaa har Oslo Kjøbmandsforening varslet Lockout overfor Forbundets Medlemmer og har samtidig iværksat kraftige Forsøg paa at bringe Splittelse ind i Rækkerne ved Bestræbelser paa at tvinge de enkelte Medhjælpere ud af Forbundet — den sædvanlige Taktik man anvender i slige Tilfælde.

Det er vort Haab, at vore norske Kolleger vil vise sig tilstrækkelig staalsatte til at afværge disse Forsøg, thi kan Sammenholdet blot bevares, er der ingen Tvivl om, at Kampen kan føres igennem til Sejr.

Med den dybeste Interesse og de varmeste Ønsker om et godt Resultat af den paatvungne Konflikt, vil vi her i Danmark følge vore norske Frænders Kamp for det retfærdige Krav om Medbestemmelsesret angaaende egne Løn- og Arbejdsvilkaar. Det er første Gang, man i Norge staar overfor en større Arbejdskonflikt indenfor vort Omraade, og dens heldige Udfald kan derfor blive af meget stor Betydning for Forbundets fremtidige Arbejde.

Det siger sig selv, at vore norske Kolleger fuldt ud kan regne med Støtte fra dansk Side i denne Strid, og vi beder dem være klar over, at det skandinaviske Samarbejde paa ingen Maade er Mundsvejr, men at vi — og vi kan tilføje vore øvrige skandinaviske Kolleger — ogsaa økonomisk og moralsk vil være villige til at sætte Handling bag Ordene, om det behøves, og derved gøre vort til, at Kampen kan føres frem til Sejr.

Radio-Foredrag

Vi kan i Dag meddele vore Medlemmer den interessante Nyhed, at vor Forretningsfører Jens Johansen i Marts Maaned afholder Foredrag pr. Radio.

Foredraget vil, hvis intet uforudset indtræffer, blive afholdt

Onsdag den 17. Marts Kl. 8—8½,

og Emnet bliver:

Den unge Handelsmands Fremtidsmuligheder.

Foredraget udsendes over Ryvang Radio, eventuelt over Københavns Radiofonistation med Transmission over Sorø, Odense og Hjørring.

Nærmere Meddelelse fremkommer i Radiobladene for den 12. Marts.

Iøvrigt vil der, dersom det kan arrangeres, blive foranstaltet Sammenkomster i Afdelingerne, hvor Foredraget kan paahøres pr. Højtaler, og formentlig vil der i Forbindelse hermed blive selskabeligt Samvær og Dans. Men herom udgaar nærmere Meddelelse fra de enkelte Afdelinger.

Forhaabentlig lykkes det at faa en interessant Aften den 17. Marts.

Advarsel.

Under Henvisning til ovenstaaende er det ikke tilladt Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds Medlemmer at modtage Plads i Oslo, forinden fornøden Oplysning om Forholdene er indhentet paa Hovedkontoret eller hos Norges Handels- og Kontorfunktionærers Forbund, Universitetsgaten 11 2, Oslo.

Jens Johansen.

Forbundets Lønarbejde.

I Januar Maaned har Forbundet ved Forhandlinger i Dansk Principalforening faaet Overenskomsten med Firmaet Fog & Mørup, København, fornyet, medens Lønsager rejstes overfor Københavns Kommunes statistiske Kontor og Isenkramfirmaet T. M. Werner,, København.

Senere er der opnaaet Enighed om Fornyelse af Overenskomsten med Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning A/S, København, men iøvrigt har Tiden staaet i Kommune-Overenskomsternes Tegn. Overenskomst er saaledes oprettet med Slagelse Byraad, hvorved nogle Medlemmer faar en Forhøjelse paa ca. 300 Kr., ligesom der yderligere ydes et midlertidigt Dyrtidstillæg paa 540 Kr. til Forsørgere og 270 Kr. for Ikke-Forsørgere, hvilket reguleres med henholdsvis 54 og 27 Kr. for hver 3 Points Ændring i Pristallet fra 194 Points.

Desuden er Overenskomsten med Nakskov Byraad fornyet, og der har været ført, endnu ikke afsluttede Forhandlinger med Aalborg og Esbjerg Byraad, ligesom der andre Steder forberedes kommunale Lønforhandlinger.

Skandinavisk Handelskursus i Oslo

4.—11. Juli 1926.

SOM et Led i det praktiske skandinaviske Samarbejde mellem Handels- og Kontormedhjælperne i Broderlandene paabegyndtes i 1924 Afholdelsen af skandinaviske Handelskursus, hvor Deltagerne fra de fire samarbejdende Organi-

sationer samledes til belærende og oplysende Foredrag om Emner af Interesse for Handelsfolk og Organisationsmedlemmer.

Det første Kursus afholdtes i København og blev en Succes, og dette blev i ikke mindre Grad Tilfældet for det i Fjor i Stockholm afholdte Kursus, hvori deltog ialt 175 Medhjælpere, deraf 65 fra dansk Side.

Fra disse saavel som fra de øvrige Landes Deltagere foreligger der begejstrede Udtalelser om de udmærkede Dage, der blev tilbragt blandt Kammerater i Sveriges Hovedstad, og over det prægtige Udbytte af Turen, alle Deltagerne havde modtaget.

Naar der derfor nu paany indbydes til Deltagelse i skandinavisk Handelskursus, der finder Sted i Oslo, tør det forventes, at der vil blive Rift efter at komme med, og vi opfordrer derfor interesserede Medlemmer til at tegne sig i god Tid.

Programmet

foreligger endnu ikke fuldt ud udarbejdet i Detaillerne, men vi kan allerede nu oplyse, at det er Hensigten at afholde følgende Foredrag:

Reklamens Kunst,
Norges Statsforvaltning,
Norsk Sociallovgivning,
Merkantil Uddannelse,
Kunsten at sælge,
Handel, Søfart og Industri i Norge,
Toldbeskyttelse og Frihandel,
Bankvæsen og Bankteknik,
Fagforeningsbevægelsen,
Handels- og Kontorfunktionærernes Organisationsbevægelse,
Kooperationen,
Norges økonomiske Geografi,
Norges Natur.

Det er, som man ser, et fyldigt og afvekslende Stof, og der vil blive sørget for de bedste Foredragsholdere hver paa sit Felt.

I Forbindelse med Foredragene vil der blive arrangeret Besøg i Virksomheder og Institutioner samt Udflugter til den skønne Natur i Oslo's Omegn.

Tilskud.

For at lette Medlemmerne Omkostningerne ved at deltage i Kursuset har Forbundets Ledelse besluttet i Lighed med i Fjor at yde Tilskud til Rejseomkostninger indenfor nærmere fastsatte Rammer og paa følgende Betingelser:

1) Ansøgeren maa ikke være Restant.
2) Ansøgeren maa have været Medlem af Forbundet mindst i et halvt Aar.
3) Kun fuldtbetalende Medlemmer kan komme i Betragtning (altsaa ikke Lærlinge og Medlemmer med hvilende Ret).
4) Hvis Tilskud modtages, er det en Forpligtelse, at samtlige Foredrag overværes, samt at
5) man frugtbargør de indhøstede Erfaringer ved aktiv Deltagelse i Arbejdet indenfor sin Afdeling.

Antallet af Medlemmer, der kan komme i Betragtning ved Tilskud fra Forbundet, begrænses til 50. Tegner der sig flere Deltagere, forbeholder Forretningsudvalget sig at foretage den endelige Uddeling af Tilskud under Hensyntagen til at faa Tilslutning fra saa mange Afdelinger som muligt. Iøvrigt vil, hvis Kvalifikationerne staar lige, Medlemsanciennitet blive afgørende.

I Tilskud ydes der Halvdelen af Rejseomkostningerne (Billetprisen paa III Kl.) i Indlandet (Sovevogn ikke indbefattet) samt ¾ af Billetprisen inkl. Sovevogn fra København til Oslo og Retur. Den resterende Fjerdedel maa Deltagerne altsaa selv udrede, og af Hensyn til Forbundets Dispositioner maa dette Beløb, Kr. 22,50, indbetales til Forbundet samtidig med Indtegningen. Beløbet kan ikke fordres tilbagebetalt, dersom Indtegningen trækkes tilbage, uden at der foreligger fyldestgørende Grund (Sygdom o. lign.).

Indtegningen maa ske inden d. 15. Maj, til hvilket Tidspunkt formentlig alle Medlemmer er klar over, hvornaar deres Ferie vil falde. Hvis Tilskud søges, maa dette samtidig ske paa dertil indrettede Blanketter, der udleveres i Afdelingerne.

En Ferietur til Norge forenet med Samvær med Kammerater fra de øvrige skandinaviske Lande og parret med oplysende Foredrag samt planlagte Ture med stedkendte Folk, er nok en Oplevelse, som er værd at tage med, tilmed da der her frembyder sig en Lejlighed til at faa en stor Del af Udgifterne refunderet.

Vi anbefaler paa det bedste Medlemmerne at tegne sig og skal senere fremkomme med Oplysninger angaaende det endelige Program samt over, hvad Opholdsudgifterne vil andrage, idet vi herom skal tilføje, at man vil bestræbe sig paa at gøre disse saa billige som muligt.

Sidste Frist.

Husk, at al Restance maa være afviklet den 31. Marts for at undgaa Sletning og Tab af alle Rettigheder.

Det ligger i hvert Medlems egen Interesse at bevare Medlemsskabet.

Betal derfor Restancen i denne Maaned.

Glem det ikke.

To afsluttede Konflikter.

Grosserer Thorvald Pedersen, Odense.

C. Loehrs Fabriker, Fredericia.

I Løbet af Februar Maaned er ved Forhandling med ovennævnte Firmaer opnaaet en Ordning, hvorved de løbende Konflikter afsluttes, Arbejdet genoptages og Blokaden aflyses, henholdsvis fra den 9. og 11. Februar at regne.

Ved Forhandlingerne opnaaedes Enighed om, at det i Øjeblikket nødvendige Antal af de strejkende Medlemmer straks antages samt at de øvrige faar en Preferencestilling ved Antagelse af ny Arbejdskraft, ligesom de alle faar udstedt Anbefalinger. Det er desuden en Selvfølge, at der ikke som Følge af Strejken maa finde Forfølgelser Sted af nogen Art.

Naar man fra Forbundets Side er gaaet med til Afslutning af Strejkerne paa disse Betingelser, der selvsagt ikke opfylder de Forventninger, hvormed Strejkerne blev iværksat, skyldes det, at en Fortsættelse af Konflikterne ikke skønnedes at kunne føre til noget gunstigere Resultat, saaledes som de økonomiske Forhold i Erhvervslivet havde udviklet sig. Den store Arbejdsløshed og Nedgangsbevægelsen i Priserne, der animerer til stærke Indskrænkninger og Besparelser overalt, har bevirket, at Konflikterne ikke har faaet Virkning som tilsigtet, endskønt Sammenholdet blandt de strejkende helt igennem har været mønsterværdigt. Navnlig er der Grund til med Hæder at nævne Kollegerne fra Loehr, der igennem den aarelange Strid har udvist en Solidaritet og en Offervilje, der fortjener den dybeste Beundring og den varmeste Anerkendelse.

Som Følge af de trufne Aftaler er Strejkerne altsaa hævet og Blokaderne aflyst. Jens Johansen.

Conto pro diversi.

OVERENSKOMSTEN MED MARGARINEFABRIKEN »BONA« A/S.

I Omtalen af denne Overenskomst i sidste Nr. af Medlemsbladet er desværre indløbet en Trykfejl, som herved berigtiges. Der staar i Lønskalaen for Mænd, at 6. Anciennitetsaar er Lønnen 355 Kr. Der skulde have staaet 335 Kr.

AFDELINGS-JUBILÆER.

Afdelingerne i Sorø og Odense kan i Marts Maaned fejre 25-Aars Dagen for deres Oprettelse, der fandt Sted henholdsvis den 7. og den 13. Marts 1901.

Begge Afdelinger afholder i den Anledning en Jubilæumsfest, der for Sorø Afdelings Vedkommende afholdes paa selve Stiftelsesdagen Søndag den 7. Marts paa Hotel Postgaarden i Sorø, hvor der Kl. 6 afholdes Fællesspisning og Kl. 8½ er gratis Bal for alle Medlemmer.

I Odense fejres Jubilæet Søndag den 14. Marts, ligeledes ved en Fællesspisning, der finder Sted paa Park-Hotellet, og ogsaa her er der senere paa Aftenen Bal.

Medlemmer fra Naboafdelingerne er velkomne ved Festerne.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Herning. † Den 18. Januar afgik vort Medlem Nr. 53761, Boghandlermedhjælper Valborg Vildrik Sørensen, ved Døden, kun 23 Aar gammel. Hendes altfor tidlige Bortgang skyldes Tuberkulosen. Ære være hendes Minde! Herning Afdeling.

Randers. Søndag den 14. Marts afholdes Afdelingens 26 Aars Stiftelsesfest i »Klubben«. 4692.

Udgivet af Forbundet. — Ansvarsh. Red. Jens Johansen, Gl. Kongevej 6. Københ. B. — Anton M. Jensen, St. Kongensgade 75. Københ. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 4. 1. April 1926. 26de Aargang.

NEDSKÆRINGS-DELIRIUM.

DET HÆNDTE for ganske kort Tid siden, at Personalet i et københavnsk Manufakturfirma, hvis Indehaver er kejserlig persisk Generalkonsul, henvendte sig til Organisationen om Beskyttelse i Anledning af, at der fra Firmaets Side var stillet Krav om Gagereduktioner.

I den Skrivelse, der herom var tilstillet hver enkelt af Personalet, anførte Firmaet, at det var af afgørende Nødvendighed for Virksomhedens Trivsel, at Personalet indgik paa Reduktioner, og de, der ikke ønskede dette, maatte betragtes som opsagt.

Saadanne Forhold vækker naturligvis til Eftertanke og rejser det bekymrede Spørgsmaal, om Erhvervslivet virkelig er belastet af Arbejdslønningerne i en saadan Grad, at en Reduktion af disse er afgørende for en fortsat Virksomhed. En Undersøgelse af Lønningsforholdene blev øjeblikkelig foretaget, men Resultatet heraf bekræfter blot den ofte fremsatte Paastand om, at vi for Øjeblikket er ude i en fuldkommen deliristisk Nedskærings-Epidemi af yderst ondartet Natur, fordi den kritikløs bringes i Anvendelse, ogsaa hvor en Nedskæring savner Berettigelse i de virkelige Forhold.

Det opklaredes, at den kejserlig persiske Generalkonsul beskæftigede ialt 5 kvindelige Medhjælpere med Anciennitet som udlærte Medhjælpere fra et halvt til syv Aar. Heraf erholdt Bogholdersken, der tillige er Stenograf og Maskinskriverske, den svimlende Gage af 175 Kr., medens Lønningerne iøvrigt var 125, 100, 75 og 75 Kr. pr. Maaned. Da Firmaet selv nævner en Reduktion i Forhold til Pristallet, altsaa højst 12 pCt., vil en Nedskæring af de daarligt betalte Medhjælperes Smaapenge for Firmaet betyde en aarlig Lønbesparelse paa tilsammen knap 800 Kr., der altsaa skulde være afgørende for Firmaets fortsatte Trivsel — hvilket formentlig turde være mild Overdrivelse.

Tilfældet er typisk, saavidt som det understreger Frasen i det stadige Raab om Lønreduktioner som eneste Frelse for Landet i Krisetiden. Ingen tænker eller vil tænke paa, at Lønningerne i det anførte Eksempel og i saa godt som alle Tilfælde paa Forhaand er saa smaa, som de taaler at være, dersom den danske Handels- og Kontormedhjælperstand skal kunne eksistere nogenlunde taaleligt og hæderligt. Med mindre hele Kampagnen, hvad vi er mest tilbøjelig til at tro, er iværksat for at benytte Lejligheden, de vanskelige Tider og den store Arbejdsløshed til et groft Overfald paa sagesløse Personer.

Netop sagesløse! Thi Medhjælperne har saa vist ikke Skylden for de utilgivelige Dumheder, Erhvervslivets »ledende« Mænd har begaaet i de sidste 10 Aar og den penible Stilling, som store Dele af Erhvervslivet — det erkender vi — for Øjeblikket befinder sig i. Tværtimod — Medhjælperne og Arbejderne i det hele taget var under Opgangstiden uhyre beskedne i deres Krav. Deres Lønninger fulgte kun langsomt efter Vareprisernes store Spring opad, og altid blev der reguleret efter forlængst passerede Pristal, medens der i Mellemtiden var sket nye Fordyrelser.

Og da det gik nedad! Ja, da maatte Medhjælperne først holde for; da krævede man Lønningerne reduceret, for at Priserne kunde falde, for, naar dette var sket, at benytte dette til yderligere at reducere Lønnen.

Det er denne Svikmølle, som stadig kører rundt. Tonen angiver Storkapitalen, men de mindre Erhvervsdrivende synger tappert med i Koret uden Tanke for, at Følgerne ogsaa kommer over deres Hoved. Mener de Herrer Detailhandlere maaske, at den Lønnedgang paa 100 Mill. Kroner aarlig, som sidste Prisfald bragte med sig, vil betyde forøget Købeevne? Ser man da ikke, at i samme Grad

som den store forbrugende Befolkningsklasses Købeevne ved Lønreduktionerne gaar ned, forringes den lille Detailhandlers Omsætning og Fortjeneste?

En kortsynet Politik er det, der præger de Herrer Detailhandleres Færd, naar de gaar Storkapitalens Ærinde ved at forstærke Brølet om Lønreduktioner. Thi for Detailhandlerne er det netop en Fordel, at den store Arbejderstand er købedygtig og købevillig — ikke arbejdsløs og forarmet.

Nej, lad dem, der forspildte den danske Industris og det danske Erhvervslivs store Chancer under Krigen ved deres Rovdrift og Mangel paa Forudseenhed, selv om at redde deres Skind, nu det kniber. Lad dem, naar de nu raaber paa deres prisfordyrende Toldforanstaltninger og deres samfundsødelæggende Lønreduktioner, forstaa, at de i første Række skylder at bringe Ofre og at lægge Forholdene saaledes til rette, at Krisen mindst muligt berører de smaatstillede arbejdende Klasser.

Vi er ikke blinde for, at det af de i denne Tid fremkommende Udbyttedeklarationer fremgaar, at mange Aktieselskaber intet Udbytte giver for 1925, men benytter Overskudet til Afskrivning paa gamle Skader eller til Konsolidering, men saa længe der endnu findes Søfartsselskaber, der giver op til 20 pCt. i Udbytte eller Industri- og Handelsaktieselskaber med 8, 10, 15 pCt. og derover, bør vistnok Kravene forstumme om glubende Reduktioner af de smaa Lønninger.

Men vi tvivler forøvrigt ikke om, at Tendensen vedblivende vil gaa i Retning af at vælte Byrderne over paa de svagest stillede og at Arbejdsgiverne derfor vil søge at springe over, hvor Gærdet er lavest. Det bør Handels- og Kontormedhjælperne snarest muligt gøre sig klart, og derfor bør de forstaa Nødvendigheden af at holde sammen og samles i Organisationen til Værn af egne Interesser og i Bestræbelserne paa at standse det deliristiske Nedskæringsvanvid, som Principalerne mere eller mindre alvorligt ment for Tiden er besat af udover alle Grænser, og som kun med Virkning kan imødegaas ved enig og fælles Optræden.

Lærlingelovens Revision.

Fra vor Kollega, Folketingsmand Gustav Pedersen, der har været Medlem af Folketingets Udvalg angaaende Lærlingelovens Revision, har vi modtaget nedenstaaende Artikel.

TIL TRODS FOR at det ændrede Forslag til en ny Lærlingelov kun blev gennemført med to Partiers (de Radikale og Socialdemokraternes) Stemmer ved tredie Behandling i Folketinget, havde det ikke undgaaet at faa Karakteren af et Kompromis, der paa nogle Omraader er ringere end det oprindelige Forslag.

Alligevel indeholder det saadanne Forbedringer, at det, saafremt det førtes ud i Livet i den nu foreliggende Skikkelse, vilde betyde et ikke ringe Fremskridt.

Jeg skal nævne en Del af de vigtigste.

Læretidens Varighed, der i den nu gældende Lov kan sættes indtil 5 Aar, kan ifølge Forslaget kun sættes indtil 4 Aar, med mindre Socialministeren, naar faglige Hensyn taler derfor, giver særlig Dispensation.

Denne Bestemmelse har maaske ikke saa stor praktisk Betydning for Handels- og Kontorlærlinge for Tiden, idet den almindelige Læretid for vort Fags Lærlinge kun er 3 a 4 Aar; men derfor vil det alligevel være en Fordel, at Læretidens Maksimum er nedsat; thi ingen kan vide, om ikke en fortsat Mangel paa Pladser igen kan hidføre de 5-aarige Lærekontrakter.

En særlig tiltrængt Forbedring indeholder en ny Paragraf, der siger, at det stedlige Lærlingenævn kan nægte at forsyne en Kontrakt med den i § 1 omhandlede Paategning om, at Kontrakten er affattet i Overensstemmelse med Lovens Forskrifter, naar vedkommende Læremester allerede beskæftiger et saa stort Antal Lærlinge, at det under Hensyn til Virksomhedens Størrelse og Art maa antages, at en yderligere Tilgang af Lærlinge vil bevirke, at disse ikke kan faa en forsvarlig Uddannelse.

Vi kender alle de saakaldte »Lærlingefabriker«, der her vil komme under en haardt tiltrængt Kontrol.

En Forbedring er det ligeledes, at Principalen foruden Skolepenge til Handels- eller Teknisk Skole ogsaa kommer til at betale Rekvisitter.

Den væsentligste Forbedring ligger imidlertid i den nye Form for Tilsyn, der hidtil har ligget hos Politiet, som slet ikke har Forudsætninger for at føre en effektiv Kontrol med Lærlingelovens Overholdelse.

Lærlingenævnenes Sammensætning og Pligter bestemmes i §§ 20 og 22, hvori det hedder:

§ 20.

Tilsynet med Lærlingevæsenet føres af Lærlingenævn. For hver Politikreds udenfor København og Frederiksberg oprettes et Lærlingenævn, bestaaende af Politimesteren som Formand samt 2 Medlemmer valgte blandt næringsdrivende (Arbejdsgivere) og 2 Medlemmer valgte blandt Medhjælpere (Arbejdere) hos næringsdrivende, der omfattes af denne Lov, eller Ledere af Organisationer af saadanne næringsdrivende eller Medhjælpere. De valgte Medlemmer skal indenfor hver af de nævnte Grupper repræsentere saavel Industri- eller Haandværksnæringen som Handelsnæringen. Lærlingenævnets Medlemmer vælges af Socialministeren efter Indstilling, for Arbejdernes Vedkommende af de stedlige Fællesorganisationer og for Handelens Vedkommende af de stedlige Handelsorganisationer. For Haandværkets og Industriens Vedkommende foretages Indstillingen af Fællesrepræsentationen for Haandværk og Industri efter Samraad med de paagældende Erhvervs stedlige Organisationer.

Valget gælder for 4 Aar ad Gangen, i Tilfælde af Afgang før Tidens Udløb dog kun for den tilbageværende Del af den afgaaedes Tjenestetid.

I København og Frederiksberg fungerer Bestyrelsen for Centralarbejdsanvisningskontoret som Lærlingenævn, suppleret med 2 Medlemmer, repræsenterende henholdsvis Handelens næringsdrivende og Medhjælpere, valgt af Københavns Kommunalbestyrelse.

§ 22.

Lærlingenævnets Udøvelse af det i § 20 omhandlede Tilsyn bestaar i at paase, at Lærekontrakt oprettes og anmeldes til Paategning (i Overensstemmelse med Reglerne i § 1, jfr. § 2, næstsidste Stykke, og § 6), og at gennemgaa Kontrakterne og føre Register over de godkendte Kontrakter.

Endvidere vil Lærlingenævnet, naar det for Nævnet foreligger oplyst, at en Lærlingekontrakts Bestemmelser er overtraadt af en af Parterne, kunne beslutte at henvende sig til Parterne og søge Forholdet berigtiget, ligesom Lærlingenævnet, naar det ved Henvendelse til Nævnet af en af Parterne i et Læreforhold gøres gældende, at Kontraktens Bestemmelse er overtraadt, vil kunne forsøge at forlige Parterne, saaledes at Henvisning af Striden til Voldgift undgaas.

Disse Lærlingenævn vil sikkert, om de bliver gennemført,

være i Stand til at gribe ind i en Del af de mange meget uheldige Læreforhold, som er oprettet i de senere Aar.

Som nævnt i Indledningen blev Forslaget imidlertid kun vedtaget i Folketinget med to Partiers Stemmer, og da de to Partier, der stemte imod, har Flertal i Landstinget, er der kun ringe Sandsynlighed for, at det foreløbig bliver Lov.

Som en Del Medlemmer antagelig vil huske fra tidligere Meddelelser her i Bladet, havde Hr. Lange bebudet et Forslag til en særlig Lov for Handels- og Kontorlærlinge.

Uvist af hvilken Grund blev det imidlertid ikke stillet som Forslag, men kun trykt som Bilag til Betænkningen.

Det kan dog maaske alligevel have sin Interesse at fremdrage nogle af de Bestemmelser, der skulde gælde specielt for vort Fag, idet disse klart og tydeligt viser, at Hensigten med denne særlige Lov er at unddrage Principalerne en Læremesters Forpligtelser.

Det hedder allerede i § 1:

> Forpligtelsen til at oprette skriftlig Lærekontrakt bortfalder dog, for saa vidt Arbejdet udelukkende drejer sig om Kontorarbejde, saafremt Vedkommende ved Antagelsen er i Besiddelse af Realeksamen, Handelsdagskoleeksamen eller en højere Eksamen.

I § 4 staar der:

> For Lærlinge, der udelukkende oplæres ved Kontorarbejde, kan det ved Lærekontraktens Oprettelse bestemmes, at hver af Parterne skal med 3 Maaneders Varsel være berettiget til uden Hensyn til den iøvrigt angivne Læretid at forlange Kontrakten ophævet.

Altsaa: Ingen Forpligtelser overfor Medhjælpere med Eksamen, og Ret til at afbryde Læreforholdet for alle de øvrige med 3 Maaneders Varsel.

Efter en saadan Indledning forbauser det ikke, at der skal være Forbud mod at inddrage Lærlingelønningerne i de kollektive Overenskomster.

Omfanget af Uddannelsen, der skal gives, bestemmes i følgende Paragraf:

> For Handelslærlinge gælder Principalens Forpligtelse til Oplæring elementær Varekundskab og de Færdigheder, der kræves til at kunne udføre den i Forretningen forekommende Vareekspedition.
>
> For Kontorarbejde gælder Oplæringen den elementære Del af Virksomhedens Kontorarbejde, som Lærlingen efterhaanden viser sig egnet til.«

Især det sidste Punktum maa nok kunne henføres under Betegnelsen »ganske betydelig skrap«.

— — —

Gælder det om det i Folketinget vedtagne Forslag, at det maa beklages, hvis Landstingsflertallet standser det, saa gælder det i fuldt saa høj Grad, at det maatte beklages, hvis Hr. Langes Forslag var blevet til mere end Bilag til Betænkningen.

Gustav Pedersen.

Skandinavisk Handelskursus.

Til Oslo i Ferien.

Det 3. skandinaviske Handelskursus, arrangeret af Medhjælperorganisationerne i de fire skandinaviske Lande, afholdes i Dagene 4.—11. Juli i Oslo.

Det skandinaviske Handelskursus, der staar aabent for Medlemmer af disse Organisationer, vil ogsaa i Aar blive tilrettelagt paa samme — efter Deltagernes Mening fortræffelige — Maade, som de foregaaende Aar, saaledes at der i Forbindelse med de belærende Foredrag foranstaltes Besøg paa forskellige Virksomheder, Institutioner og Museer, ligesom der arrangeres Udflugter og Sammenkomster af mere selskabelig og kammeratlig Karakter.

Deltagelsen i Kursuset er gratis, og derudover ydes af det danske Forbund Tilskud til Afholdelse af Rejseomkostningerne, saaledes at Deltagernes Udgifter kan indskrænkes det mest mulige.

Tilskud.

Vi har i sidste Nr. af Bladet redegjort for Betingelserne for at komme i Betragtning ved Uddelingen af Tilskud, men skal alligevel her genopfriske de givne Oplysninger:

1) Ansøgeren maa ikke være Restant.
2) Ansøgeren maa have været Medlem af Forbundet mindst i et halvt Aar.
3) Kun fuldtbetalende Medlemmer kan komme i Betragtning (altsaa ikke Lærlinge og Medlemmer med hvilende Ret).
4) Hvis Tilskud modtages, er det en Forpligtelse, at samtlige Foredrag overværes, samt at
5) man frugtbargør de indhøstede Erfaringer ved aktiv Deltagelse i Arbejdet indenfor sin Afdeling.

Antallet af Medlemmer, der kan komme i Betragtning ved Tilskud fra Forbundet, begrænses til 50. Tegner der sig flere Deltagere, forbeholder Forretningsudvalget sig at foretage den endelige Uddeling af Tilskud under Hensyntagen til at faa Tilslutning fra saa mange Afdelinger som muligt. Iøvrigt vil, hvis Kvalifikationerne staar lige, Medlemsancienniteten blive afgørende.

I Tilskud ydes der Halvdelen af Rejseomkostningerne (Billetprisen paa III Kl.) i Indlandet (Sovevogn ikke indbefattet) samt ¾ af Billetprisen inkl. Sovevogn fra København til Oslo og Retur. Den resterende Fjerdedel maa Deltagerne altsaa selv udrede, og af Hensyn til Forbundets Dispositioner maa dette Beløb, Kr. 22,50, indbetales til Forbundet samtidig med Indtegningen. Beløbet kan ikke fordres tilbagebetalt, dersom Indtegningen trækkes tilbage, uden at der foreligger fyldestgørende Grund (Sygdom o. lign.), medens dette naturligvis finder Sted, hvis Frirejse ikke finder Sted. hvis Frirejse ikke bevilges.

Indtegningen maa ske inden d. 15. Maj, til hvilket Tidspunkt formentlig alle Medlemmer er klar over, hvornaar deres Ferie vil falde. Hvis Tilskud søges, maa dette samtidig ske paa dertil indrettede Blanketter, der udleveres i Afdelingerne.

En Ferietur til Norge forenet med Samvær med Kammerater fra de øvrige skandinaviske Lande og parret med oplysende Foredrag samt planlagte Ture med stedkendte Folk, er nok en Oplevelse, som er værd at tage med, tilmed da der her frembyder sig en Lejlighed til at faa en stor Del af Udgifterne refunderet. Vi anbefaler paa det bedste Medlemmerne at tegne sig.

Den unge Handelsmands Fremtidsmuligheder.

Radioforedrag den 17. Marts 1926 af Borgerrepræsentant Jens Johansen.

MERE end et Aarhundrede er forløbet, siden Peter Andreas Heiberg sang Handelens Pris i Stroferne: »Gid Handel og Søfart florere, vi har vores Velstand fra dem«.

Det var den danske Handels Renaissance i sidste Halvdel af det 18. Aarhundrede, der inspirerede ham hertil og med god Grund.

Handel og Skibsfart tog paa den Tid et hidtil ukendt Opsving, de store Handelskompagnier, der drev en storstilet og fordelagtig Handel paa Ostindien og Kina, oprettedes.

Ved klog Politik lykkedes det Regeringen at bevare en streng Neutralitet under de mange europæiske Krige og at faa de neutrale Landes Ret til fri Sejlads respekteret, og det kom Handelen og derved Landet til Gode.

Den glimrende Handelsperiode, som dette Tidsafsnit er betegnet, stod i Merkantilismens Tegn. De merkantilistiske Principper gik ud paa, at Pengene ikke maatte gaa ud af Landet, hvorfor dette indenfor sit eget Omraade eller fra sine Kolonier selv skulde kunne forsyne sig med alle Fornødenheder og fra Udlandet kun maatte købe de nødvendige Raastoffer.

Danmark var det første Land, der indførte disse Principper, men ogsaa det første, der forlod dem igen, efterhaanden som Afspærringen fra Udlandet blev til Gene for Handelen og viste sig at være til liden Gavn for Industrien.

Frigivelsen af Korn- og Kvæghandelen i 1788 og Toldforordningen af 1797 betegner Bruddet med disse Principper, men disse Reformer fik ikke den tilsigtede Virkning.

Krigen med England 1807—14, Adskillelsen med Norge, Flaadens Ødelæggelse, Forvirringen i Pengevæsenet, der førte til Statsbankerotten og Landets mangeaarige Forarmelse lammede ganske vor Handel og Skibsfart.

Hamborg og Lybeck blev Provinsbyernes Hovedforbindelse, medens Københavns Betydning som Handelsby sygnede hen,

og først de slesvigske Krige og Næringsfrihedens Indførelse i 1857 bragte Handelen ny Blomstring.

Om nogen egentlig Handelsmedhjælperstand kunde man forhen ikke tale. Ganske vist blev man efter udstaaet Læretid Svend eller som det senere hed Handelsbetjent, men det var Reglen, at man efter kortere eller længere Tids Forløb selv fik Fod under eget Bord.

Men dette forandredes lidt efter lidt, og Kræmmersvendenes Vilkaar blev under de trykkede Handelsforhold stadig slettere.

Allerede i 1856 maatte Oldermanden for Urtekræmmerlavet afgive den Erklæring, at en gift Svend ikke kunde faa Arbejde i Faget, fordi ugifte Svende kunde faas for 150—200 Rdl. om Aaret, og den Løn kunde en Familie ikke leve af. Dertil kom, skrev Oldermanden, at en Svend maatte være i Butiken fra Kl. 6 om Morgenen til Kl. 10—11 om Aftenen og saaledes aldeles var afskaaret fra Familieliv.

Paa Søn- og Helligdage blev der arbejdet til Kl. 9 om Morgenen, og der var atter lukket op fra Kl. 4 Eftermiddag til langt ud paa Aftenen. Det var saaledes en Begivenhed, da Manufakturhandlerne i Horsens indførte Lukning Kl. 6 Søndag Aften.

Dertil kom, at Medhjælperne, der var paa Kost og Logi hos Principalen, som oftest beboede smaa, usunde og uhyggelige Kamre, der ganske vist paa Grund af den knappe Fritid ogsaa kun var beregnet til at sove i, medens Forretningslokalerne i Almindelighed var trange og mørke, daarligt indrettede og uhygiejniske.

Næringsfrihedens Indførelse i 1857 bevirkede i de nærmest følgende Aar en økonomisk Krise, der ogsaa ramte Handelsmedhjælperne og Arbejderne haardt.

Priserne paa Levnedsmidlerne steg, og Lønnen sank, medens social Elendighed blev Følgen.

Men de gamle snævre Rammer, hvori Erhvervslivet under Lavssystemet havde været spændt, sprængtes, og da den første Krise var overstaaet, begyndte den rivende Udvikling af Industri, Haandværk og senere Handel i Retning af Stordrift, der har ført os over i Nutidens fra Lavstidens smaa Forhold saare vidt forskellige Tilstande.

Herom vil man faa et Indtryk ved at erfare, at i 1885 fandtes der i Industrien 2 selvstændige Personer for hver Medarbejder, men i 1911 over 2 Medarbejdere for hver selvstændig, idet Medhjælpernes og Arbejdernes Antal indenfor Industrien i dette Tidsrum var steget fra knap 44.000 til over 200,000, men Antallet af selvstændige Personer kun fra ca. 75,000 til 91,000.

Hvad der stærkt har bidraget til denne Udvikling er det mægtige Opsving, der har fundet Sted i Aktievæsenet. Fra 14 Aktieselskaber i 1850 med en samlet Aktiekapital paa 53 Millioner er Antallet til 1. Januar 1925 vokset til over 5000 Aktieselskaber indenfor Handel og Industri med et samlet Aktiebeløb paa over 1800 Mill. Kr., og af disse Selskaber har ca. 2000 en Aktiekapital paa over 100,000 Kr.

Det siger sig selv, at denne Udvikling af Erhvervslivet har øvet sin Indflydelse paa de Vilkaar, hvorunder Erhvervslivets Funktionærer virker.

Kapitalkoncentrationen og Virksomhedernes voksendes Omfang kræver Forøgelse af Medarbejdernes Antal. Alene i 10-Aaret 1901—1911 er Antallet af Handels- og Kontormedhjælpere saaledes fordoblet, og man kan nu regne med, at der findes ca. 60,000 Medhjælpere ansatte i Handel- og Industri.

Men med denne Forøgelse forringes Mulighederne for at naa frem til Selvstændighed, og Størstedelen af Medhjælperne maa gøre sig fortrolige med at skulde arbejde Livet igennem uden Udsigt til at naa frem til Principalværdigheden.

Hermed skabes Medhjælperstanden som Samfundsklasse betragtet. Den bliver en Nødvendighed for Erhvervslivet, en Betingelse for at Omsætningen kan finde Sted under de Former, som Nutiden kræver, et uundværligt Led i Varefordelingens og Omsætningens Tjeneste.

Som saadan maa Medhjælperne have et naturligt Krav paa at blive undergivet Levevilkaar, der gør det muligt for dem at friste en taalelig Tilværelse og sikre dem nogenlunde trygge Arbejds- og Lønforhold, men kun i alt for ringe Grad er der Øje for dette berettigede Krav end sige Øren derfor.

Det kan ikke skjules, at Medhjælperstanden i social Henseende stadig glider længere og længere over paa samme Niveau som de øvrige Arbejdere, medens den i lønmæssig Henseende endog ofte er ringere stillet.

Samtidig er ogsaa Medhjælpernes Stilling til Principalerne blevet en anden end forhen, hvor det saakaldte patriarkalske Forhold var det fremherskende.

Aktieselskabsformen har sin store Andel heri. Den gamle Tids Købmand, der i højere Grad kunde tage personlige Hensyn til sine Folk, er afløst af den upersonlige Aktiekapital og dens forvaltende Direktør, for hvilken Aktionærernes Interesser som oftest maa gaa i første Række.

Men Forholdene skifter derved Karakter, og Medhjælperne nødsages til at finde andre Former for Varetagelsen af deres faglige og økonomiske Interesser, end tidligere var Tilfældet.

Det, som de i allerførste Række har rettet deres Bestræbelser imod at faa ændret, er den urimelige lange Arbejdstid. Allerede i 1874 gøres der Forsøg herpaa, men der opnaas ikke Enighed herom, og et samtidigt, satirisk Blad gør sig allerede den Gang lystig over de indbyrdes Kampe, der staar om Lukning Kl. 9 og Kl. 11.

Men ogsaa Søndagsarbejdets Afskaffelse hørte til de attraaede Maal, og det var et Fremskridt, da det ved en Ændring af Helligdagsloven i 1891 blev forbudt at holde Forretningen aaben længere end til Kl. 9 Søndag Formiddag, selv om dette for Medhjælperne alligevel ikke betød Frihed før til Middag, fordi Lokalerne skulde rengøres, Vinduerne pyntes og Oprydningen tilendebringes først.

I social Henseende var Handels- og Kontormedhjælperne paa den Tid nærmest sidestillet med Tyende, og de nød kun liden Agtelse fra andre Samfundsklassers Side. Haansordene Diskenspringer og Alenridder kan fortælle derom.

Spotten har sikkert været velfortjent, thi Medhjælperne var i Almindelighed smaaborgerligt prægede og bonerte. En væsentlig Aarsag hertil var selvsagt den lange Arbejdstid, der ikke aabnede Tid og Lyst til aandelig Udvikling, samt de daarlige Logiforhold, der fulgte med Kost- og Logisystemet.

Dette System i sig selv gjorde ogsaa Medhjælperne til anden Klasses Mennesker, thi Personer, der var paa Kost og Logi hos Principalen — og det gjaldt saa godt som hele Standen — var berøvet saavel kommunal som politisk Valgret, hvilket Forhold først ændredes i 1908 for den kommunale Valgrets og i 1915 ved den nye Grundlovs Vedtagelse for den politiske Valgrets Vedkommende.

Paa forskellig Maade forsøgte Medhjælperne i sidste Halvdel af det 19. Aarhundrede ved Sammenslutning at føre deres Krav igennem, men Formerne for disse Foreningsdannelser svarede mere til Lavstidens Forhold end til den kapitalistiske Periode, som fik sit Gennembrud her i Landet i 1857.

Det var Fællesforeninger for Medhjælpere og Principaler, der rejstes, men da disse to Parters Interesser paa dette Omraade gik i modsat Retning, fik disse Foreninger kun selskabelig og understøttende Betydning.

Det, som stærkest bidrog til Medhjælpernes Samling paa mere moderne Grundlag, var Lønspørgsmaalet. I Slutningen af Halvfemserne var Lønningsforholdene ringe, en Aarsløn paa 300—400 Kr. med Kost og Logi var meget almindelig, og Størsteparten af Medhjælperne naaede ikke op over 600 Kr. om Aaret med fri Station.

Forholdene følte saa meget stærkere trykkende, som Arbejderne gennem deres faglige Organisationer havde formaaet at tilkæmpe sig saavel højere Løn som kortere Arbejdstid.

Det er saare karakteristisk for Datidens Forhold at lægge Mærke til, at den faglige Sammenslutning, som blev Frugten af disse Overvejelser, paa sit første Program bl. a. krævede Lønninger efter Priskurant, en normal Arbejdsdag paa 12 Timer, Kost- og Logisystemets Afskaffelse, Hel-Søndagslukningens Gennemførelse og en ugentlig Friaften.

Tiden, der er gaaet, siden disse Krav fremførtes i 1897, har vel ført med sig adskillige af disse Kravs Gennemførelse. Helligdagsloven af 1904 afskaffede Søndagsarbejdet, Lukkeloven af 1908 regulerede Butikernes Lukning og betød indirekte en Forkortelse af den lange Arbejdsdag.

Kost- og Logisystemet er saa godt som forsvundet, og det beskedne Ønske om en ugentlig Friaften er i fuldt Maal opfyldt, saa der nu kun er en Aften om Ugen, der arbejdes, og det er endda kun til Kl. 9.

Men i disse Aar er stærkere end tidligere Udviklingen fortsat henimod en Forøgelse af den uselvstændige Handelsstand.

Medhjælperantallet forøges stadig, Chancerne for at blive sin egen Mand forringes tilsvarende.

Hertil bidrager bl. a. den omfattende kooperative Bevægelse, der findes her i Landet, ført frem i første Række af Landboerne og senere af Arbejderne. Brugsforeningerne paa Landet og i Byerne og Andelsforetagenderne drager større Dele af Omsætningen ind under sig og forringer det Omraade, som tidligere var forbeholdt den lille Detailhandler.

Den Koncentration, der foregaar indenfor Handelen i Form af kapitalstærke Storhandelsfirmaer, øver ogsaa sin Indfly-

delse paa Selvstændighedsmulighederne. Stormagasinerne i Hovedstaden og de større Provinsbyer, de mange Specialforretninger, der gror op rundt om i Landet som Udsalgssteder for Storvirksomhederne, er typiske Eksempler paa, hvorledes Omsætningen gradvis fanges ind af Storkapitalen og gradvis lukker af for den unge Handelsmedhjælpers Drøm om at blive selvstændig.

Og dertil kommer endelig, at der nu kræves en betydelig større Kapital end tidligere for at etablere en Forretning. Hvor man forhen kunde starte med en Kapital paa nogle faa Hundrede Kroner, kræves der nu Tusinder, og selvsagt virker dette hæmmende paa den unge Medhjælpers Lyst og Betingelser for at forsøge Springet til selvstændig Købmand.

Den stærke Forøgelse af Medhjælperstanden, der er blevet Følgen heraf, bevirker, at Kravene endnu stærkere end før rejser sig til Fordel for at skaffe den store Medhjælperstand Levevilkaar, der gør den muligt at eksistere taaleligt som saadan, der aabner Adgang til at stifte Bo som Medhjælper, og som saa vidt muligt fjerner Usikkerheden fra Erhvervet, Frygten for Arbejdsløsheden, der ogsaa for Medhjælperne er blevet et Problem af haardhændet og realistisk Natur.

Den sociale Kløft, som de nuværende Samfundsforhold skarp og dyb trækker op mellem de besiddende og de besiddelsesløse, bevirker, at den enkelte ikke mere formaar at klare sig i Kampen for Tilværelsen ved egne Kræfter.

Der maa Sammenslutning og Sammenhold til for at modstaa det Tryk, som Udviklingen fører med sig, der maa gensidig Støtte og Bistand til for at staa imod de Følger, som flyder af Arbejdsløshed og daarlige Konjunkturer.

Vi lever i Organisationernes Tidsalder. Det erkendes fra alle Sider, og Handels- og Kontormedhjælpere kan saa lidt som deres Principaler eller andre af Samfundets Medlemmer undslaa sig ved at følge Parolen, hvis de vil sikre sig mod at blive sejlet agter ud.

Men selv om Medhjælperne og Principalerne saaledes har økonomiske og faglige Interesser, som hver af Parterne kun kan varetage i selvstændige Sammenslutninger med Menings- og Klassefæller, saa udelukker dette ikke, at der paa andre Felter kan findes sideløbende Interesser, hvor man kan mødes til frugtbart Samarbejde.

Det gælder saaledes Omsorgen for Fagets Unge. Lærlingespørgsmaalet er af største Betydning for Faget og dets Fremtidsmuligheder.

Paa en forsvarlig praktisk og teoretisk Uddannelse beror det, om den danske Handelsstand skal genopleve en ny Renaissance og formaa at hævde sig i Verdenskonkurrencen og derfor bør alle være interesserede i, at Betingelserne herfor tilvejebringes og udnyttes.

I Forbindelse hermed staar Opretholdelsen af en tilfredsstillende Handelsskoleuddannelse, der kan dygtiggøre Lærlingene og de unge Handelsmedhjælpere til deres Gerning og skaffe dem Muligheder for en værdifuld Indsats i deres Fag.

Der kunde nævnes andre Omraader herfor, f. Eks. en betryggende Sociallovgivning, Oprettelse og Udvikling af en tidssvarende Pladsanvisning m. m. Men det fremførte vil være tilstrækkeligt til at godtgøre, at det kun drejer sig om den nødvendige Vilje fra begge Sider for at komme ind i et Samarbejde af største Betydning for hele Handelsstanden.

Men for at dette kan ske, kræves to Ting. For det første, at Principalerne og Medhjælperne hver for sig tager Lære af Tidens Rørelser og samler sig i deres respektive Organisationer for derigennem at være med til Arbejdet. Og dernæst, at hver af Parterne anerkender den andens Ligeberettigelse og respekterer hinandens Organisationsbestræbelser, saa de frit kan mødes som Ligemænd til fri Forhandling om egne og fælles Interesser.

Et Tidens Tegn!

SOM et Bevis for, hvorledes en Købmand benytter sig af de daarlige Forhold som Følge af den store Arbejdsløshed indenfor vor Stand, skal vi fremføre et Eksempel:

Købmand H. Christensen, Ribe, søgte for nogen Tid siden en Kommis, og et af Forbundets arbejdsløse Medlemmer henvendte sig da til Købmanden og forhørte sig om Pladsen og om, hvorledes Lønforholdet var; men da han erfarede, at Købmanden kun vilde give 40 Kr., skriver fyrretyve Kroner, om Maaneden og paa egen Station, skulde vort Medlem selvfølgelig ikke nyde noget.

Den ærede Købmand maa jo aabenbart have den Opfattelse, at vi Handelsmedhjælpere er Kapitalister, der kun arbejder for at have noget at adsprede Tiden med.

Med Tak for Optagelsen. X.

Hovedbestyrelsesmøde.

FORBUNDETS HOVEDBESTYRELSE afholdt Møde paa Hovedkontoret i København i Dagene 28. Februar og 1. Marts. Samtlige Medlemmer var mødt med Undtagelse af Peter H. Hansen, Fredericia, der var blevet forhindret.

Forretningsføreren aabnede Mødet Kl. 10 og bød Velkommen, idet han foreslog Hovedbestyrelsen at sende en Lykønskning til Slagelse Afdeling, der fejrede 20-Aars Fødselsdag. Dette vedtoges.

Forretningsføreren oplæste en Skrivelse fra Forbundets Stifter Hr. Axel Gundel, Chicago, der takkede for de ham i Anledning af Forbundets 25-Aars Jubilæum viste Opmærksomheder.

Dernæst oplæstes Forhandlingsprotokollen, der godkendtes, medens Forretningsudvalgets Virksomhed, der var Medlemmerne bekendt gennem udsendte Referater af Forhandlingsprotokollen, toges til Efterretning.

Forretningsførerens Beretning.

Jens Johansen omtalte den store Reduktion, der havde fundet Sted i Pristallet og de Vanskeligheder, der iøvrigt var skabt for Erhvervslivet og derigennem Medhjælperne, ved den stærke Stigning af den danske Krone.

Forretningsføreren kom dernæst ind paa en Omtale af de i Perioden forefaldne indre Begivenheder.

Medlemsantallet var den 31. December 12,417 mod 12,197 i Slutningen af September. I Perioden var Grindsted Afdeling opløst af Mangel paa Ledere, medens Medlemmerne var overført til den direkte Afdeling. Der havde været afholdt 19 offentlige Møder, ved hvilke væsentligst havde været anvendt egne Talere. Af fremmede havde Landstingsmand Carl Jensen talt i Esbjerg, og Forsvarsminister L. Rasmussen i København. Desuden havde Forbundet været repræsenteret ved Stiftelsesfester i Nykøbing M. af Forretningsføreren og i Grenaa af Michael Nielsen. Rejsesekretærerne havde tilsammen aflagt 67 Besøg i Afdelingerne. Som Støtte for Agitationen var af Agitationsmateriale udsendt Pjecen »Vejviseren« samt en Lærlingepjece og en Brochure for Hjælpefonden.

Under Omtale af Administrationen oplyste Forretningsføreren, at der ved Juleindsamlingen til Arbejdsløse var indsamlet i København Kr. 2422,25 og uddelt Kr. 2700,00, i Aarhus Kr. 462,50 og Vejle Kr. 222,65. Af Reservefonden var i Juleunderstøttelse udbetalt Kr. 6893,00 til 441 Medlemmer, deraf 3709 Kr. til 234 Medlemmer i København og 3184 Kr. til 207 Medlemmer i Provinsen.

Efter Beslutning paa sidste Møde var Forbundets Stilling til de foreslaaede Ændringer i Lukkeloven meddelt det siddende Landstingsudvalg, og der var fremsendt Anmodning til Udvalget om Foretræde for at fremsætte disse Krav, uden at der endnu forelaa Svar fra Udvalget.

Som Medlem af Arbejdskommissionen var Forretningsføreren blevet indvalgt i et Udvalg angaaende Udbyttedelingen. Indenfor Socialraadets Funktionærudvalg behandledes Spørgsmaalene om private Engageringsbureauer, private Pensionskasser, Retsforholdet mellem Principal og Medhjælper samt om obligatorisk Arbejdsløshedsforsikring, og Forretningsføreren redegjorde nærmere for Arbejdet med disse Forhold. Herom førtes senere paa Mødet en særlig Diskussion.

Siden sidste Møde havde Frederikshavn Afdeling vedtaget Indmeldelse i Arbejdernes Fællesorganisation, og Forretningsudvalget havde givet Tilladelse hertil. I Henhold til den afsluttede Overenskomst om de organisatoriske Forhold hos Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger var ialt modtaget 324 Indmeldelser.

Siden sidste Møde var modtaget 46 nye Indmeldelser til Hjælpefonden, medens der havde fundet 3 Udmeldelser Sted. Til Pladsanvisningen var i Tiden siden sidste Møde anmeldt 142 Pladser og besat 132. Til Slut gav Forretningsføreren Oplysninger angaaende Salget af Lommebøger og Festskrifter, hvoraf der endnu fandtes et Restoplag.

I Diskussionen om dette Afsnit af Forretningsførerens Beretning deltog Gustav Pedersen, der omtalte Lærlingeloven og Udsigterne for dens Gennemførelse. Els. Nielsen beskæftigede sig med et lokalt Spørgsmaal fra Nakskov om Organisering af nogle kvindelige Medhjælpere paa Tobaksfabrikerne. Lauritz Godsted omtalte Spørgsmaalet om Afdelingernes Laan, medens Henry Blach rørte ved Spørgsmaalet om Agitationen, og slog til Lyd for stærkere Benyttelse af Pressen. Efter at Aage Jepsen ogsaa havde udtalt sig om Agitation replicerede Forretningsføreren.

Det faglige Arbejde.

Forretningsføreren gav en detailleret Oversigt over Pristallets Indvirkninger paa Overenskomsterne efter den stærke Nedgang. For den store Del af Overenskomsterne var Reguleringsbestemmelserne af mild Karakter. For Provins-Overenskomsterne med Dansk Principalforening havde den i Fjor foretagne Ændring af Reguleringsbestemmelsen betydet en kraftigere Regulering nedad end efter den gamle Bestemmelse ganske paa samme Maade, som Reguleringen vilde blive kraftig opad, naar Pristallet steg. Som Følge af de Ændringer, Pristallet bevirkede i Overenskomsterne, var der fremstillet en trykt Oversigt over de gældende Lønsatser, og denne var udsendt til Afdelingerne.

Forretningsføreren kom dernæst ind paa en mere udførlig Omtale af Afslutningen af Konflikterne med C. Loehrs Fabriker, Fredericia, og Grosserer Thorvald Pedersen, Odense. Forretningsudvalget havde været enig om, at en Forlængelse af Strejkerne ikke kunde føre til noget bedre Resultat, og efter den givne Bemyndigelse havde man derfor afsluttet Strejkerne paa bedst mulige Grundlag.

I Perioden var afsluttet 4 Overenskomster i København og 1 i Provinsen, omfattende ialt 100 Medlemmer. 16 Lønsager og 7 Konflikter var løbende.

Til Beretningen havde Lauritz Godsted Ordet for en Omtale af Overenskomstforholdene hos Kommunerne.

Et Forslag om, at der indlægges Telefon hos Rejsesekretærerne vedtoges, hvorefter Forretningsførerens Beretning i sin Helhed godkendtes.

Hovedkassererens Beretning.

Julius Hansen omtalte Restance- og Afregningsforholdene og meddelte derpaa, at der i Oktober Kvartal var indgaaet 531 Begæringer om Understøttelse mod 392 i forrige Kvartal. Heraf var 15 nægtet, 3 udgik, medens 11 henstod uafgjort.

Af Anmeldelserne var 78,2 pCt. fra Medlemmer, der var blevet opsagt, 11,1 pCt. var blevet ledige paa Grund af Militærtjeneste og 2,8 pCt. paa Grund af Sygdom. Kun 4,7 pCt. havde selv opsagt deres Pladser.

Antallet af Medlemmer, der modtog vedtægtsmæssig Understøttelse var gennemsnitlig pr. Maaned 404, hvoraf 302 var Mænd og 102 Kvinder; 181 var bosiddende i København og 223 i Provinsen. Arbejdsløshedsprocenten var ultimo December 3,7 for saa vidt angik vedtægtsmæssigt understøttede Medlemmer, men 9,8 pCt. naar samtlige Arbejdsløse blev medregnet. Den 30. September var de samme Tal 3,2 pCt. og 8,7 pCt.

Der er i Kvartalet udbetalt Kr. 60,219,50 i vedtægtsmæssig Understøttelse for 25,635 Dage, medens der i Juli Kvartal blev udbetalt Kr. 50,316,50 for 21,581 Dage. Af de understøttede Dage var 43,5 pCt. à 2 Kr., 49,9 pCt. à 2,50 Kr. og 6,6 pCt. à 3,50 Kr. I ekstraordinær Understøttelse er, saa vidt det har kunnet oplyses, af Hjælpekasserne udbetalt ca. 37,000 Kr. til gennemsnitlig 441 Medlemmer pr. Maaned, medens der i Skoleunderstøttelse er udbetalt 1500 Kr. Den 31. December fandtes der 413 arbejdsløse Medlemmer, som ingen Understøttelse fik.

Af Hjælpefonden er siden sidste Møde for 386 Dage udbetalt Kr. 905,75.

Beretningen godkendtes efter en Bemærkning af Niels Jørgensen.

Retshjælpen.

I Beretningsperioden er bevilget Retshjælp i 15 Tilfælde. 16 Sager er afsluttede, og heraf er 9 vundne, 3 forligt og 4 hævet.

Ialt er hos Principalerne inddrevet Kr. 3220,40, hvoraf 361 Kr. er idømte Sagsomkostninger. 25 Sager er stadig verserende.

Forretningsføreren omtalte nogle af Sagerne nærmere, deriblandt en enkelt af mere principiel Karakter angaaende Principalens Ret til Fradrag i Lønnen for Medhjælperens personlige Forbrug af Røgtobakker.

Beretningen godkendtes.

Regnskab og Budget.

Hovedkassereren forelagde Oversigt pr. 31. Januar over Forbundets, Reservefondens, Hjælpefondens og Arbejdsløshedskassens Regnskaber samt Status pr. 1. Februar og knyttede forskellige Bemærkninger dertil. I Tilknytning hertil oplæstes Revisionsprotokollen. Begge Dele toges til Efterretning.

Dernæst forelagde Hovedkassereren Forslag til Budget for Regnskabsaaret 1926—27, idet han gennemgik de enkelte Forslag og knyttede sine Bemærkninger dertil. Hovedkassereren sluttede med at reservere sig overfor, om Budgettet, saaledes som Forholdene for Tiden laa, kunde holde, uden at det blev nødvendigt at føre en Del af Udgifterne ved Forbundets Administration over paa Reservefonden.

Budgettet vedtoges derpaa enstemmigt uden Bemærkninger.

Købstædernes kommunale Tjenestemandsforbund.

Denne Forenings Stilling til Forbundet og de kommunale Kontorfunktionærer var Genstand for en indgaaende Drøftelse. Foreningen optager alle kommunalt ansatte Tjenestemænd, men forlanger ikke, at Kontorfunktionærerne skal tilhøre deres faglige Organisation, saaledes som Tilfældet er for andre Kategorier af kommunalt ansatte Arbejdere.

Det har paa flere Omraader vist sig uheldigt, at Kontorfunktionærerne staar splittede i flere Organisationer, og da Tjenestemandsforbundet ved sit Arbejde griber direkte ind paa vort Omraade paa en Maade, som virker stærkt generende paa Lønarbejdet og Mulighederne for at gennemføre forbedrede Forhold for de underordnede Kontorfunktionærer, som i særlig Grad skal høste Gavn af et saadant Arbejde, enedes man om at skabe Klarhed ved at kræve, at Medlemmerne ikke maa tilhøre Købstædernes kommunale Tjenestemandsforbund. Forslaget herom havde paa Forhaand været drøftet indenfor kommunale Kontorfunktionærers Fællesklubs Bestyrelse, fra hvilken der forelaa en enst. Indstilling til Hovedbestyrelsen med Anbefaling af Forslaget.

Overenskomstforhold.

Spørgsmaalet om Opsigelse af Provins-Overenskomsten med Dansk Principalforening drøftedes. Det vedtoges at bemyndige Forretningsudvalget til at optage en Forhandling med Dansk Principalforening om evt. Ændring af Dyrtidsregulerings-Bestemmelsen og derefter at forelægge Spørgsmaalet for Hovedbestyrelsen til skriftlig Afstemning.

Med Hensyn til Overenskomsten med Dansk Textil Unions Principal-Afdeling vedtoges det at stille sig paa samme Maade, at der optages Forhandling om Fornyelsen, idet man under alle Forhold forbeholder sig Hovedbestyrelsens Sanktion, der indhentes ved skriftlig Afstemning, inden Overenskomsten endelig afsluttes eller opsiges.

Dernæst drøftedes de tilbagestaaende Uoverensstemmelser hos Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, og den afsluttede Overenskomst om Grænseforholdene godkendtes.

Forskelligt.

Som Medlemmer af Den skandinaviske Komité genvalgtes Jens Johansen, Julius Hansen og Gustav Pedersen. Til at repræsentere Forbundet ved Svenska Handelsarbetareförbundets Kongres i Malmø i Maj Maaned valgtes Forretningsføreren og Hovedkassereren.

Forskellige Skrivelser fra Arbejdsdirektoratet oplæstes og toges til Efterretning. Ligeledes forelagdes Maskinskrivningsbureauet »Merkur«s Regnskab og toges til Efterretning.

Det vedtoges at optage Arbejdet for Gennemførelse af frivillig 6-Lukning i Sommermaanederne, medens Hovedbestyrelsen heller ikke i Aar kunde anbefale Afholdelse af Stævner i den kommende Sommer.

Mødet, der fortsattes Mandag den 1. Marts, sluttede Kl. 12 Middag.

Ved Pladsskifte.

»Medlemmerne bør, forinden nyt Engagement indgaas, rette Henvendelse til Formanden for Afdelingen i den By, hvor Pladsen skal tiltrædes. Findes ingen Afdeling paa Pladsen, rettes Henvendelsen til Hovedkontoret.«

(Vedtagelse af Kongressen 1925).

RADIO-AFTENEN.

En vellykket Udsendelse.

FOR FØRSTE GANG i vort Forbunds Historie — i Radiofoniens formodentlig med — blev Medhjælperspørgsmaalet fremstillet pr. »traadløs«, og denne Begivenhed blev imødeset med overordentlig Interesse af de mange Tusinde Standsfæller, der findes her i Landet.

Det maa straks fastslaas, at det blev et ualmindelig vellykket Eksperiment, som Radiolytterne havde godt Udbytte af, thi næsten overalt gik Forretningsfører Jens Johansens Foredrag klart og tydeligt igennem, saa hvert eneste Ord kunde opfattes. Vi har ikke en eneste Meddelelse om, at der har været Forstyrrelser, hvor Foredraget blev paahørt pr. Hovedtelefon, bortset fra den indre By i København, hvor adskillige Lyttere overhovedet ikke formaaede at fange Ryvang Radio den paagældende Aften.

Derimod var det enkelte Steder, hvor Foredraget blev gengivet pr. Højttaler, vanskeligt at følge og forstaa dette, men disse Skavanker maa udelukkende søges i lokale Forstyrrelser eller Fejl i Installeringen eller Betjeningen af Apparaterne, thi langt den overvejende Del af de foranstaltede Sammenkomster forløb særdeles vellykket — ogsaa med Hensyn til Opfattelsen af Foredraget.

Det var et ikke ubetydeligt Antal Afdelinger, der havde fulgt vor Opfordring til at afholde en Radio-Aften, og overalt har man mødt Velvilje fra Radio-Firmaernes Side, saa Apparaterne i de fleste Tilfælde er blevet stillet gratis til Disposition. Vi vil antage, at det Antal Tilhørere, der har overværet Foredraget ved disse Sammenkomster, har andraget ca. 1500, og man maa tage i Betragtning de mange Tusinde Medhjælpere — organiserede og uorganiserede — der har kunnet følge Foredraget paa eget Apparat, samt de mange udenfor Medhjælpernes Kreds, der lytter til Radio-Udsendelserne, tør man dristigt sætte Antallet af Tilhørere til ca. 50,000 uden Fare for Overdrivelse. Det største Antal Tilhørere, nogen Foredragsholder vel nogensinde har haft i Danmark.

Aftenen har saaledes været en Succes og en ypperlig Agitation for vore Ideer, hvad iøvrigt ogsaa vil fremgaa af de efterfølgende Uddrag af de Beretninger, der er indgaaet til os om Aftenens Forløb.

I København havde Forretningsudvalget indbudt til Medlemsmøde i Axelborgs Selskabslokaler, og ca. 200 Medlemmer var kommen til Stede. I Salen var opstillet 2 store Højtalere. Apparatet var stillet til Raadighed og blev betjent af vor Kollega Johs. Hammerborg, der er en meget interesseret Radioamatør. Desværre var Foredraget ikke saa klart og fuldttonende som ønskeligt paa Grund af Bygningens Konstruktion, men det var dog muligt at følge og forstaa Indholdet af Foredraget. Derimod lød den efterfølgende musikalske Underholdning saa svag, at man maatte prise Ledelsens Forudseenhed ved at have engageret »rigtig« Musik til Dansen, der gik lystigt til Kl. 1.

Fra Bornholm Afdelings Formand P. Mikkelsen foreligger følgende begejstrede Udtalelse:

»Det var en glimrende Ide og en god Aften. Afdelingen havde faaet en 4 Lamper P. M. Petersens Modtager og 2 Brown Højtalere, og det var med stor Forventning og Spænding, at godt 50 Medlemmer og Ikke-Medlemmer nogle Minutter før Kl. 8 sad og ventede paa, at Ryvang Radio skulde kalde. Spændingen blev hurtig udløst; thi man hørte Speakeren tydelig og var saaledes klar over, at man saa ogsaa vilde faa Udbytte af Foredraget, der fulgtes med Interesse og blev forstaaet af alle i hele Salen. Efter Foredraget havde Formanden Ordet og uddybede nærmere Betydningen af Tilslutning til Forbundet samt oplyste om de udmærkede Overenskomster, det havde opnaaet i den sidste Tid, og rettede en kraftig Appel til de uorganiserede om at slutte sig til Organisationen og være med i Arbejdet for at forbedre Handels- og Kontormedhjælpernes Kaar, saavel i social som i økonomisk Henseende.

Samtlige uorganiserede fik »Vejviseren« med hjem.

Man gik nu en Tur gennem flere udenlandske Stationer lige fra Sverrig til Spanien, der alle lød tydeligt og klart.

Klokken var nu godt ti, og da Lokalet viste sig at være for stor til Dans efter Radiomusik, tog man sig en Svingom til de hjemlige Toner, hvilket varede til Urets Visere kom hen paa de smaa Tal.«

Ogsaa Herning Afdelingen var — trods nogen Forstyrrelse i Begyndelsen — tilfreds med Aftenen. Herom skrives:

»Herning Afdeling var samlet til Møde Onsdag den 17. Marts for at lytte til Forretningsførerens Foredrag. Vi maa meddele, at Talen i de første 10 Minutter var noget utydelig, hvorefter den blev meget tydelig og klar, og alle kunde høre den.

Der var mødt 30—40 Mennesker, deriblandt en Del uorganiserede.

Kl. 9 tog de tilstedeværende sig en rask lille Svingom — til lokale Musikere (Violin og Klaver) — og da Klokken blev 12, skiltes man, enige om at have tilbragt en fornøjelig Aften sammen.«

Helt fortræffelig forløb Aftenen i Nyborg hvorom Afdelingens Sekretær beretter:

»I Anledning af vor Forretningsfører Hr. Jens Johansens Radioforedrag havde Nyborg Afdeling paa Turisthotellet ladet installere et 4 Lampes Apparat med en meget stærk Højtaler, leveret af Firmaet Christiansen & Hansen. Foredraget, der paahørtes af næsten alle Afdelingens Medlemmer, var ualmindelig klart og tydeligt, og ikke et Ord af det interessante Emne: »Den unge Handelsmands Fremtid« gik tabt. Medlemmernes stærke Bifald vidner om, at Foredrag af denne Art vil finde god Jordbund her i Afdelingen.

Efter Foredraget var der Bal til Radio-Musik fra Ryvangen og udenlandske Stationer. Succes!«

Et mindre godt Resultat havde Roskilde Afdeling at opvise, hvad Foredraget angik, til Gengæld var Aftenens Høst af nye Medlemmer upaaklagelig, som det fremgaar af Afdelingens Indberetning:

»Ved Udsendelsen af Forretningsfører Jens Johansens Foredrag havde ca. 50 Medhjælpere givet Møde.

Desværre hørtes Foredraget paa Grund af en Antennefejl ikke saa godt som ønskeligt, men Stemningen var god. Resten af Aftenen gik med Dans og Selskabelighed under meget kammeratlige Former.

V. Buch-Nielsen bød Velkommen og talte kort, men ildnende om Betydningen af, at Medhjælperne sluttede sig sammen om Organisationen.

Aftenen sluttede med et af V. Buch-Nielsen motiveret Leve D. H. K. F. og Medhjælperne skiltes efter at have tilbragt en god og fornøjelig Aften.

12 Medhjælpere indmeldte sig.«

I Nakskov havde man fuldt Udbytte af Aftenen. Afdelingens Formand skriver:

»Afdelingen havde arrangeret Radioaften i Pensionatslokalerne. Der var fuldt Hus — 60-70 Tilhørere —. Foredraget gik udmærket igennem, uden at noget som helst gik tabt for Tilhørerne. Der sluttedes med Dans til skiftevis Radio- og Klavermusik.«

Et lignende Udbytte havde Hjørring, der beretter:

»Afdelingen havde Onsdag den 17. Marts foranstaltet alt fornødent med Installation af Højtaler o. s. v. i Lokalerne paa »du Nord« i Anledning af det bebudede Radio-Foredrag af Forretningsfører Jens Johansen. Samtlige Medhjælpere i Hjørring var indbudt. Kl. 8 pr. meddelte den »Traadløse«: Nu kommer Borgerrepræsentant Jens Johansen, hvorefter man hørte Hr. Johansens velkendte Røst klart og tydeligt over hele Lokalet. Hele det udmærkede Foredrag fulgtes fra først til sidst med stor Interesse af de ca. 30 tilstedeværende. Der manglede blot »Klapsalven«.«

Fra Frederikshavn foreligger der følgende Meddelelse om en god Aften:

Afdelingen havde den 17. Marts indbudt allt Handels- og Kontormedhjælpere til en Radio-Aften paa Forsamlingsgaarden. Ca. 30 Medhjælpere var kommen til Stede.

Der indledes med et Foredrag af Forretningsfører, Borgerrepræsentant Jens Johansen om den unge Handelsmands Fremtid og fortsattes derefter med Koncert og Dans til Kl. 12.

Aftenen var i alle Maader vellykket, hvilket ikke mindst skyldtes den fortræffelige Gengivelse af Foredraget og Mu-

siken gennem et stort Radioapparat og 2 Højtalere, som velvilligst var stillet til Disposition af Hr. Installatør Sørensen, Søndergade.«

Thisted havde paa Grund af lokale Forhold knap saa stor Fornøjelse af Foredraget. Herom skriver Formanden:

»Vi kan oplyse, at der var 50 Deltagere til vor Radioaften paa Hotel »Royal«. Modtagelsen var nogenlunde. Enkelte Ord af Foredraget gik tabt, men Traaden kunde følges af de, der i Forvejen havde noget Kendskab til Emnet. Radio-Avisen var udmærket. Musiken mere eller mindre klar.

Vi havde den bedste Modtager i Byen, men Forholdene omkring vort Standkvarter er ikke de bedste, men vi haaber en anden Gang, at der kan gøres noget for at mindske Uroen.«

Helt daarligt var det i Aalborg, hvis Formand skriver:

»Afdelingen havde den 17. Marts arrangeret en Radioaften, hvortil der var mødt ca. 100 Medlemmer, men paa Grund af Lokalforstyrrelser kunde Aftenens Program ikke overføres gennem Højtaler, hvorimod Foredraget var meget tydeligt i Telefoner. Undertegnede optog derfor et Referat af Foredraget ved Telefon og oplæste dette for Forsamlingen.«

Et lignende pauvert Resultat opnaaede man i Horsens, hvor de ca. 40 fremmødte Medlemmer paa Grund af Højttalerens Ufuldkommenhed ikke havde særlig Fornøjelse af Foredraget. Derimod foreligger der Meddelelse om, at Lyttere i Horsens pr. Hovedtelefon har hørt Foredraget klart og tydeligt.

I Modsætning til disse daarlige Resultater har Helsingør været særdeles heldigt. Bulletinen herom lyder:

»Ved den af Afdelingen arrangerede Radio-Aften havde ca. 70—80 Medlemmer indfundet sig.

Hr. Forretningsfører Jens Johansens Foredrag gik glimrende igennem; Talen var meget klar og tydelig, og ikke et Ord gik tabt. Under Udsendelsen var der ikke Forstyrrelser af nogen Art.

Efter Foredraget var der ca. 1½ Times forskellig musikalsk Underholdning og derefter Radiobal til Kl. 1.

Alt, hvad der blev benyttet ved Demonstrationen, var stillet til Raadighed af et af vore Medlemmer. Apparatet var et 4 Lampers D. N. 11 (H. F., Detektor og 2 L. F.), hvilket i Forbindelse med 2 Stk. Amplion Højtalere gav et glimrende Resultat Aftenen igennem.«

Grenaa Afdeling er ligeledes tilfreds, som det fremgaar af følgende:

»Afdelingen havde den 17. Marts arrangeret en Radio-Aften paa Afholdshotellet, hvortil var indbudt Afdelingens Medlemmer samt nogle uorganiserede Medhjælpere.

I Salen var der opstillet Højtaler. Der var mødt ca. 55, de fleste af Afdelingens Medlemmer og enkelte uorganiserede. Foredrag saavel som Musik paahørtes af de tilstedeværende med stor Interesse. Fra Kl. 10,30 til Kl. 12 blev der danset, ligeledes efter Radio fra Stockholm.

Der blev indmeldt to nye Medlemmer.«

Ogsaa i Sønderjylland har man haft Glæde af Udsendelsen. Fra flere Medlemmer i Haderslev foreligger Meddelelse om, at Foredraget er blevet hørt klart og tydeligt, og fra Sønderborg skrives:

»Afdelingen havde indbudt alle Handels- og Kontormedhjælpere og Lærlinge til at deltage i den af os arrangerede Radio-Aften, hvilket var sket dels ved Uddeling af Cirkulærer og dels ved Indrykning af Bemærkninger i de lokale Aviser.

Ca. 60 Kolleger — for største Delen Medlemmer — havde fulgt vor Indbydelse og Hr. Jens Johansens Foredrag paahørtes med stor Interesse. Derefter talte Formanden om Organisationens Betydning for Lærlinge. I »Colosseum«s Sal var af Aktieselskabet »Ryham« opstillet to store Højtalere, der efter Foredraget overmidlede os udmærket Radio-Musik som Underholdning til det arrangerede fælles Kaffebord.

Aftenen sluttede med en lille Svingom dels til Radio-Musik og dels til Klavermusik, der ydedes os af Kollega Nielsen paa Kamgarn-Spinderiet, til Kl. 1 Nat.

Vi havde haabet, at endnu flere Kolleger vilde møde, men er iøvrigt meget godt tilfredse med Aftenens Forløb.«

Fra Nykøbing F. skrives i Telegramstil:

»Radioaftenen forløb udmærket; godt 50 Medhjælpere til Stede. 2 Højtalere, hørte alt. Takker for det gode Foredrag. Afdelingen gav Fælleskaffe. Foreløbigt Resultat 4 nye Medlemmer.«

Lige saa godt gik det i Randers, hvor Afdelingen havde indvarslet til Møde i Hotel »Westend«s Selskabslokaler. Om Aftenens Forløb meddeles:

»De tilstedeværende ca. 60 Medlemmer lyttede med største Interesse til Hr. Forretningsfører Jens Johansens Foredrag.

Hr. Installatør Rabe havde velvilligst stillet Radio-Apparat med Højtaler til Disposition, og Aftenen formede sig yderst vellykket. Foredraget gik, med enkelte Forstyrrelser, tydeligt igennem. Dernæst blev der »fanget« Musik fra Berlin og London, og Dansen gik til Tonerne fra Æteren med Liv og Lyst indtil Kl. 1.«

Fra Skive meddeles, at Foredraget hørtes tydeligt og klart paa Telefonerne, hvorimod Viborg Afdeling, der havde arrangeret Sammenkomst paa Hotel »Phønix« ikke fik fuld Fornøjelse af Aftenen. Herom hedder det i en Skrivelse fra Formanden:

»Radio-Aften havde samlet godt et halvt Hundrede Tilhørere. Firmaet A. Philipsen & Co. viste Afdelingen den Venlighed at overlade os Apparatet med alt Tilbehør opstillet gratis, ligesom en af Firmaets Overmontører Hr. Damkier stillede sig vederlagsfri til Disposition ved Pasning af Apparatet. Værten paa Hotel »Phønix« — Hr. Nissen — skænkede Salen med Lys og Varme, og Afdelingens Udgifter indskrænker sig saaledes til Annonceringen alene, hvilket var særdeles heldigt, da Festen var arrangeret fuldstændig gratis for alle Tilhørere.

Imidlertid tror jeg ikke, Tilhørerne fik ret stort Udbytte af Foredraget, idet den stedlige Telegrafstation havde en ret afbrydende og dermed generende Indflydelse paa Radioen.

Efter Foredraget underholdt Radioen de tilstedeværende med Musik fra forskellige udenlandske Stationer, idet man samlede sig omkring Kaffebordene, hvor man tilbragte nogle Timer i selskabeligt Samvær for ved 12-Tiden at skilles enige om i det store og hele at have tilbragt en behagelig Aften.«

I Kolding var der god Tilslutning til Mødet, ca. et halvt Hundrede, og alt forløb udmærket. Afdelingen oplyser, at der »i Salen var installeret en 4 Lampers Radiomodtager, velvilligst stillet Foreningen til Raadighed af Installatør P. W. Christiansen, og gennem en stor »Music Master«-Højtaler voldte det ingen Vanskelighed at følge Hr. Johansens Foredrag. Gengivelsen var tydelig og kraftig, og særlig de, der er vant til at høre en Højtaler, fik fuldt Udbytte af Talen.

Senere paa Aftenen var der Underholdning fra forskellige Radiofonistationer og til Slut Dansemusik. Saavel Musik som Tale lød klart, og kun et Par Lyn i Aftenens Løb greb forstyrrende ind i Underholdningen.«

Fra Esbjerg foreligger ligeledes Meddelelse om en interessant og fornøjelig Aften:

»Radioaftenen, der blev arrangeret i Pavillonens Selskabslokaler i Esbjerg vandt god Tilslutning. Forretningsfører Jens Johansens Foredrag hørtes tydeligt gennem Højtaleren og paahørtes med Interesse af Forsamlingen.

Efter Foredragets Afslutning tog Deltagerne Plads i Pavillonens egentlige Restaurationslokaler, hvorefter man dansede mellem Bordene efter Pavillonens udmærkede Orkester.«

I Brønderslev hørte man ligeledes Foredraget godt, men klager over for ringe Tilslutning. Det hedder:

»Radio-Foredraget paahørtes paa Hotel Brønderslev og gik meget tydeligt igennem. Ved velvillig Arrangement med Hr. Installatør Ellertsen var der opstillet Højtaler.

Efter Foredraget paahørtes forskellig Musik etc. Kun beklageligt, at Medhjælperne ikke viser mere Interesse, naar der bydes paa noget godt (men der var jo ikke Bal bagefter). Af 55 indbudte var der kun mødt 11 (elleve).

Endelig meddeler Vejle Afdeling, der havde indkaldt til Møde ved et smart »Radio-Telegram«, følgende:

»Afdelingen havde arrangeret en Sammenkomst i Forsamlingsbygningens Koncertsal. Forud for Mødet var uddelt 265 Telegrammer, og til Kl. 7 var der mødt 175 Tilhørere. Efter at Formanden havde budt Velkommen til den betydelige Forsamling, kom Radio-Avisen, men denne gik ikke saa godt igennem. Da Jens Johansen meldtes, blev Højtaleren imidlertid ret klar. Vi hørte her særlig første Afdeling af Foredraget udmærket, medens en Del til Tider var noget utydelig under den sidste Halvdel af Talen. Efter Foredragets Afslutning fortsattes Paahøringen af Radio til Kl. ca. 10, hvorefter Formanden trak Linierne op for Forbundets nærmere Arbejde og sluttede med en agitatorisk Appel til de fremmødte Kolleger.

Det var umuligt at danse til Radio-Musiken, men et Par af Afdelingens Medlemmer havde stillet sig til Disposition, og det blev i det hele en meget vellykket Aften.«

I Nykøbing M. viste det sig umuligt at skaffe Lokale den paagældende Aften, men ved Samarbejde med Radioklubben blev ca. 45 Medlemmer og 12 uorganiserede Medhjælpere anvist Pladser hos Private, hvor Foredraget kunde overværes. Foredraget hørtes klart og tydeligt af alle, og blev Dagen efter udførligt refereret af Dagspressen. Afdelingen fremhæver, at Maskinmester Nielsen og Kommis Axel Jørgensen var til stor Hjælp med Arrangementet.

Udover de nævnte Afdelinger blev der i Fakse, Ringsted, Storehedinge og Maribo arrangeret Møder, om hvis Forløb der dog ikke foreligger Meddelelse.

Iøvrigt er der fra en Række Enkeltmedlemmer i Aarhus, Odense, Fredericia, København m. fl. Byer indløbet Meddelelse om, at man overalt pr. Hovedtelefon har hørt Foredraget klart og tydeligt. Ogsaa fra tidligere Medlemmer og Venner af Organisationen har Forretningsføreren haft den Glæde at modtage Tak for Foredraget, bl. a. fra Amtsfuldmægtig, tidligere Medlem af Hovedbestyrelsen Chr. J. Hendil.

Hermed slutter vi da Beretningen om det første vellykkede Forsøg paa ad det moderne Meddelelsesmiddel Radioens Vej at bibringe Offentligheden og vore mange Tusinde Standsfæller i By og paa Land Kendskab til Medhjælperspørgsmaalet og Vejen til Løsning af de foreliggende Opgaver. Forhaabentlig kan vi ved en senere Lejlighed faa Anledning til at komme disse Kredse i Tale pr. Radio.

Viel Geschrei —

VOR gamle Kending, Kontorchef Atlung, hvis Virkefelt stadig indsnævres af den simple Grund, at alt hvad han rører ved visner, maa bestandig gøre sig større Anstrengelser for at blive bemærket. Med en Ihærdighed, der er en bedre Sag værdig, løber han derfor paa Dørene alle Vegne, hvor han mener, der endnu er Haab om at blive hørt, og af og til er der jo ogsaa en og anden, der forbarmer sig over ham eller for at faa Fred laaner ham Øre.

For nylig har saaledes »Politiken« ladet sig lokke til at omtale Hr. Atlung og hans gule Foreninger »De tre store(!) Organisationer af Funktionærer, Manufakturmedhjælper-Foreningen, Privatfunktionærforeningens Sammenslutning og Papirhandler-Medhjælperne«, skriver Bladet, der aabenbart har ladet sig putte Blaar i Øjnene af den Maade, hvorpaa Hr. Atlung gør op, hvilken Styrke han repræsenterer.

Det sker efter Hr. Atlungs Regnebog paa den simple Maade: Der findes 100,000 Privatfunktionærer (heri dog indbefattet tekniske Funktionærer og andre, der ikke falder ind under en Medhjælperorganisations Rammer, men det oplyser Hr. Atlung ikke). Heraf har Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund 14,000. Rest 86,000, som Hr. Atlung altsaa repræsenterer! Det gaar eins, zwei, drei, keine Hekserei, med lidt Behændighed lader selv »Politiken« sig skuffe.

Et andet Spørgsmaal er, om ogsaa Rigsdagen, som Hr. Atlung vover at byde samme Regnestykke i en Henvendelse om særlig Støtte til de Funktionærer, som føler sig hævet over at tilhøre en statsanerkendt Arbejdsløshedskasse, saaledes lader sig narre.

Vi tror ikke det gaar, thi Spørgsmaalet maa vel fremkomme, hvor mange af de 86,000 repræsenterer Hr. Atlung. Er det 200 eller 300 Medlemmer, han er Forretningsfører for, saa er det i hvert Fald ikke flere. Men vi skal ikke nægte, at han har Frækhed for 86,000.

— — —

Han er aabenbart ogsaa selv ved at faa Fornemmelsen af Vanskelighederne, og han har derfor som nyeste Attraktion mobiliseret sin Kone ved at sende »Ekstrabladet« et »Interview« med Fruen om Kontordamernes »Mindsteløn«. Fru Atlung er, efter hvad »Ekstrabladet« skriver, Sekretær i »Privatfunktionærernes Sammenslutning«. Det lyder indviklet, skriver Bladet imponeret, men vi kan forsikre, at det kun er Navnet, der er indviklet, selve Sammenslutningen er mere ligetil, thi det største Arbejde er sikkert at faa Historien til at løbe rundt, da det ikke er Medlemsantallet, der volder Forretningsføreren Hr. Atlung og Sekretæren Fru Atlung Besværligheder.

Iøvrigt skal vi give Fruen den Anerkendelse, at hendes Udtalelser, bortset fra at hun aabenbart intet kender til Mindstelønslovgivningens Virkninger, f. Eks. i Norge, hvor den nu er bortfaldet, kan være meget rigtige, naar Kontordamernes slette Kaar omtales.

Men Vejen til Forbedringen gaar ganske vist ikke der, hvor Fru Atlung mener, gennem den gule Privatfunktionærforening, hvis Arbejde kun kan bidrage til at forhindre Medhjælpernes Tilslutning til en virkelig Fagorganisation, hvorved Tidspunktet for at faa de daarlige Forhold rettede yderligere forhales.

Alt i alt bliver Kompagniskabet Atlungs Bestræbelser da kun: Viel Geschrei und wenig Wolle.

Endnu 10 Dages Frist.

FOR at lette de af vore Medlemmer, der ikke har betalt deres Kontingent for det pr. 31. Marts afsluttede Regnskabsaar, endnu en sidste Frist til at bringe Medlemsskabet i Orden, er det besluttet at forlænge Fristen for Indbetaling af Restancen indtil den 10. April, der er absolut sidste Frist, hvis Sletning skal undgaas.

Det er ofte paapeget, at Medlemmerne gør sig selv en daarlig Tjeneste ved at lade sig slette for Gæld og derved forspilder de Rettigheder, man gennem kortere eller længere Aaremaal har opsparet sig, og som det vil kræve betydeligt større Beløb atter at indvinde end det, Restancen indtil 1. April andrager. Medlemmerne bør derhos betænke, hvilken Risiko der under disse urolige Forhold er forbundet med at give Slip paa den Arbejdsløshedsforsikring, som Medlemsskabet betyder. Forhaabentlig staar det ogsaa enhver klart, at den faglige Organisation i det hele taget udgør et Værn for den enkelte og et Middel til at forbedre hele Standens Forhold, men det er givet, at ligesom den enkelte stiller Krav til Organisationen, maa denne til Gengæld stille Krav til Medlemmerne om at opfylde deres Forpligtelser, der i første Række bestaar i at betale Kontingentet.

Parolen maa derfor være: Berigtigelse af al Restance

senest den 10. April.

Den norske Medhjælperkonflikt afværget.

Overenskomst afsluttet med Oslo Kjøbmandsforening.

SOM meddelt i sidste Nr. af vor Tidende trak det op til Storkamp mellem Norges Handels- og Kontorfunktionærers Forbund og Oslo Kjøbmandsforening i Anledning af, at sidstnævnte Forening havde vægret sig ved at afslutte Overenskomst med Forbundet.

Efter Opfordring fra Osloforeningens Medlemmer havde Forbundet varslet Strejke hos Kjøbmandsforeningens Medlemmer fra 12. Marts, hvilket Kjøbmandsforeningen besvarede med et Lockoutvarsel samtidig med, at Foreningen dog tilbød at forhandle om Sagen.

Der foreligger nu Meddelelse fra vort Broderforbund i Norge om, at disse Forhandlinger resulterede i et Forslag til Overenskomst, som senere er vedtaget af begge Organisationer, hvormed Stridsspørgsmaalene er bragt ud af Verden, og Grundlaget for den varslede Storkonflikt er dermed borte.

Norges Handels- og Kontorfunktionærers Forbund har dermed endelig faaet gennemført sit Krav om Oprettelse af en kollektiv Overenskomst, hvad Kjøbmandsforeningen gennem adskillige Aar havde modsat sig, og selv om der derfor iøvrigt ikke er opnaaet saa gunstige Bestemmelser, som ønskeligt, saa betyder Gennemførelsen af Overenskomsten dog en Sejr for Forbundets Krav og et Brud paa Kjøbmandsforeningens Modstand. Med den Breche, der derved er skudt, aabner

der sig Muligheder for videre Fremstød for Forbundets faglige Arbejde, hvilket for Forbundet vil kunne blive af større Værdi end Fastholdelsen af Krav, der kunde spænde Buen til Bristepunktet.

Om det opnaaede Resultat skriver Forbundets Blad »Handels- og Kontorfunksjonæren« iøvrigt følgende:

»For vor organisations vedkommende maa grunden til vedtagelsen sees i lys av det gamle ordtak om, at »et magert forlik er bedre end en fet process«. Overenskomsten er nemlig paa flere punkter mindre tilfredsstillende, saaledes bl. a. for arbeidstidens vedkommende, hvor vi har maattet strække os længer end ret og rimelighet tilsier. Ogsaa glideskalaen var et av de punkter, vi fandt det litet smakelig at gaa med paa, fordi vi ikke hørte noget til en saadan bestemmelse i de gode aar, da prisindekstallet stadig blev høiere og høiere.

Men eet opnaadde vi dog: at Kjøbmandsforeningen omsider maatte opgi sin vægring mot at forhandle om en overenskomst, og omsider ogsaa saa sin fordel i at avslutte en saadan.

Organisationen bestod prøven. Oslomedlemmerne har ved sin solidariske optræden faat anledning til selv at være med paa at bestemme over løns- og arbeidsvilkaarene, og er end resultatet ikke saa godt som ønskelig kunde være, burde det allikevel vise alle funktionærer sandheten av, at enighet gjør sterk. Da skulde veien for de uorganiserte funktionærer til at melde sig ind i vort forbund ikke være lang.

Det gjælder hele Norges land over. Den avsluttede overenskomst gjælder kun for Oslo, men vi skal ha avtaler overalt; og da gjælder det, at der ikke findes uorganiserte funktionærer, som ved sin illojalitet og ukloke optræden ødelægger arbeitet for os. Forresten burde funktionærer med agtelse for sig selv ikke fortvarende kunne ta mot goderne uten at være med at bære byrderne.

Og hvem vet: Atter engang kan der bli git signal til storkamp. Da maa samtlige funktionærer staa last og brast sammen til vern om opnaadde rettigheder og forsøk paa bedring av disse.

Derfor: ind i organisationen, alle som en.«

Vort Forbund har allerede overfor Norges Handels- og Kontorfunktionærers Forbund givet Udtryk for den Glæde, hvormed Meddelelsen om det opnaaede Resultat er modtaget, men vi vil gentage det her, at vi med største Interesse har fulgt Forhandlingerne og deres Forløb, fordi vi er fuldt ud klar over, at de nordiske Medhjælperes Kamp for bedre Vilkaar maa foregaa sideløbende, hvorfor Resultaterne fra det ene Land altid, mere eller mindre direkte, vil øve Indflydelse paa Arbejdet i de øvrige Lande.

Vi lykønsker derfor vore norske Frænder og Fagfæller til den gennemførte Overenskomst og haaber, at den maa blive en Drivfjeder i det videre Arbejde for faglige Resultater, saavel som et Middel til at forskaffe vore norske Kolleger stadig bedre og mere tilfredsstillende Levevilkaar.

Jens Johansen.

Forbundets Lønarbejde.

I Februar Maaned afsluttedes Forhandlinger med Nakskov Byraad om Fornyelse af den hidtil bestaaende Overenskomst, der med forskellige Ændringer forlængedes et Aar.

Omtrent samtidig blev der afsluttet Overenskomst med Slagelse Byraad, efter at denne Lønsag paa Grund af forskellige Forhold havde verseret igennem længere Tid. Ved Forhandlinger opnaaedes et Dyrtidstillæg paa 540 Kr. til Forsørgere og 270 Kr. til Ikke-Forsørgere. Dyrtidstillægget reguleres fra 194 Points. Endvidere er der ydet personligt Tillæg til to Medhjælpere, ligesom der er truffet Bestemmelser om Overarbejde og Ferie.

Afslutningen af Overenskomsten har givet Anledning til nogle politiske Rumlerier i den antisocialistiske Presse i Slagelse, til Trods for at Overenskomsten i Lønudvalget er vedtaget med alle Partiers Stemmer.

Iøvrigt er Overenskomsterne med Fog & Mørup og Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning A/S, København, fornyet, medens der forhandles med Københavns Belysningsvæsen angaaende Meterkontorets- og Brændselskontorets Overenskomstforhold samt om Fornyelse af Overenskomsterne med Grosserer S. C. Sørensen, Randers, og Jernbanefunktionærernes Brugsforening i Aarhus.

Nye Lønsager er rejst overfor Det forenede Dampskibsselskab om Overenskomst for Afskriverne i København, overfor Fabriken Ilkas Børstefabrik, og Firmaet Oscar Zimmerman samt overfor Skodsborg og Gl. Holte Brugsforeninger.

Endelig har der efter Beslutning af Hovedbestyrelsen været optaget Forhandlinger med Dansk Principalforening for at søge opnaaet en Ændring i de generelle Provinsoverenskomster, hvorved fremtidige Reguleringer blev mere »milde« end efter de nugældende Bestemmelser.

Dansk Principalforenings Bestyrelse, der deltog i Mødet, stillede sig imidlertid ganske afvisende overfor Tanken om en saadan Ændring, og det eneste Resultat, Forhandlingerne førte til, var, at Overenskomstens Opsigelses- og Udløbstid for i Aar blev udskudt i 3 Maaneder, saaledes at Overenskomsten lovligt kan opsiges inden Udgangen af Juni Maaned til Udløb den 1. Oktober.

Fra Arbejdsmarken —

Et smukt Resultat.

Det er os en Glæde herved i vor Tidende at kunne fremhæve en Afdeling, som har haft et ualmindelig godt Resultat ud af den snart overstaaede Vintersæson, et Resultat, som er opnaaet ved energisk og maalbevidst Arbejde fra Ledelsens og navnlig Formandens Side.

Det drejer sig om Holbæk Afdeling, der siden Efteraaret har haft en Medlemstilgang af 20 nye Medlemmer. Ganske vist har Holbæk Afdeling ogsaa i en Række Aar staaet i Stampe, saa der var et stort Felt at bearbejde, men Arbejdet skulde dog gøres, og naar det er sket, bør Hr. Viggo Hougaard, der beklæder saavel Formands- som Kassererposten i første Række høste Æren derfor.

Nu drives Agitationen systematisk og samtidig er Administrationen, som tidligere lod en Del tilbage at ønske, bragt ind i en god og tilfredsstillende Orden. Vi kan kun ønske Afdelingen Held til at fortsætte ad samme Bane.

Restancefri og i Fremgang.

Ikke mindre Grund er der til at nævne Storehedinge Afdeling, hvis Administration er mønsterværdig, og som udmærker sig ved, at der overhovedet ingen Restancer findes i Afdelingen — et smukt Eksempel til Efterfølgelse.

Afdelingen har i Vintermaanederne haft en Fremgang paa 11 Medlemmer, og det samlede Medlemsantal er nu 28, hvilket i Betragtning af, at det drejer sig om en lille By, er særdeles prisværdigt.

I det hele taget er Medhjælperne i Storehedinge stærkt interesserede Organisationsmedlemmer, der møder talstærkt og flittigt frem ved Afdelingens Maanedsmøder, hvilket kun kan virke opmuntrende og ansporende paa Afdelingens dygtige Tillidsmænd, Formanden Hr. G. A. Jørgensen og Kassereren Hr. Chr. Staugaard.

En Kraftpræstation.

Endnu kan der være Anledning til her at fremdrage Hadsund Afdeling, der ligeledes arbejder støt og godt. Selvsagt er Mulighederne for større Fremstød udelukkede i en saa lille By, men alligevel har Afdelingen formaaet i Januar Maaned at fordoble sit Medlemsantal, idet der i denne ene Maaned indmeldtes 12 nye Medlemmer. Dette maa vel nok betegnes som en Kraftpræstation af Rang, og skyldes navnlig Hr. A. Buus Nielsen, der senere er valgt til Formand for Afdelingen.

Ogsaa Administrationen, der varetages af Afdelingens mangeaarige Kasserer Frk. Laura Larsen, er fuldt ud tilfredsstillende, og Afdelingens Ledelse er med de paagældende Tillidsmænd i Spidsen i de bedste Hænder.

Forbundets Historie.

Forbundets Festskrift, udgivet i Anledning af Forbundets 25-Aars Jubilæum og omhandlende Forbundets Historie, bør ejes af enhver Medhjælper.

Festskriftet er paa omtrent 300 Sider, en stor og statelig Bog, trykt paa krideret Papir og forsynet med mange Billeder. Prisen er sat saa lavt som til 2 Kr., for at alle Medlemmer kan faa Raad til at anskaffe sig Bogen, der er blevet rosende omtalt i hele Dagspressen for sin smagfulde Udstyrelse og sit interessante Indhold. Faas i alle Afdelinger.

Sorø Afdelings Jubilæum.

SOM meddelt i sidste Nr. fejrede Sorø Afdeling sit 25-Aars Jubilæum ved en Festlighed med Fællesspisning og Bal Søndag den 7. Marts paa Hotel »Postgaarden« i Sorø.

Til Festen var mødt Kolleger fra Afdelingerne i Roskilde, Ringsted, Slagelse og Korsør.

Ved Fællesspisningen bød Afdelingens Formand, Th. Jacobsen, de ca. et halvt Hundrede Deltagere Velkommen. Forretningsfører Jens Johansen holdt Festtalen, hvorunder han navnlig omtalte de mindre Afdelingers Betydning for Organisationen. Taleren sluttede med at overbringe Forbundets Lykønskning og Tak og udbragte et Leve for Sorø Afdeling.

Derefter talte Andr. Petersen, Slagelse, for Forbundet, Viggo Pedersen, København, for Afdelingernes Tillidsmænd, H. Christoffersen, Korsør, for Damerne, og Redaktør Jørgensen, Sorø, for Forbundets Formand. — Endvidere talte Formanden for Ringsted Afdeling, Erik Nielsen, og Richard Jensen, Slagelse.

Imellem Talerne blev afsunget forskellige Sange, og en i Dagens Anledning forfattet Sang gjorde særlig Lykke.

Efter Middagen kom endnu flere Kolleger — saavel indenbys som udenbys — til Stede, og Dansen gik nu lystigt til Kl. 2, hvorefter man skiltes enige om, at Sorø Afdelings Jubilæum var fejret paa en smuk og værdig Maade. V. P.

Svensk Kongres.

Svenska Handelsarbetareförbundet afholder i Dagen 16.—22. Maj sin 7. Kongres i Malmø. Forbundet har tilsendt os Indbydelse til at være repræsenteret paa Kongressen, saaledes som Sæd og Skik har været mellem de skandinaviske Medhjælperorganisationer i en Række Aar, og Hovedbestyrelsen har takkende modtaget Indbydelsen. Som Forbundets Repræsentanter er valgt Forretningsfører Jens Johansen og Hovedkasserer Julius Hansen.

Det er nu 4 Aar siden, Svenska Handelsarbetareförbundet afholdt Kongres og oprindelig skulde Kongressen have været afholdt i Fjor, men ved en foretagen Urafstemning i 1924 blev Kongressens Afholdelse af forskellige Grunde udsat til 1926.

Forbundet har tilsendt os de indkomne Forslag, hvoraf der findes ikke mindre end 83, og vi skal i det kommende Nr. af Bladet omtale nogle af de vigtigste, ligesom vi samtidig skal omtale Forbundets Beretning for Aaret 1925.

Blokade.

EFTER Anmodning fra vor københavnske Afdeling er Forhyringsagent Th. Ibsen, Nyhavn 35, København, blokeret for Tilgang af Arbejdskraft, som Følge af at han, trods Aftale, har afskediget et Medlem, der i 20 Aar har været beskæftiget i Virksomheden.

Vi advarer vore Medlemmer mod at lade sig engagere af Hr. Ibsen. Jens Johansen.

6-Lukningen.

EFTER den bestaaende Lukkelov har Forretningerne fra 1. April Ret til at udskyde Lukketiden med en Time de 4 første Dage i Ugen, saaledes at Forretningerne kan holde aabent til Kl. 7.

Dette er et ganske meningsløst Forhold. Vinteren er ubestridt den bedste Forretningssæson for den overvejende Del af Handelsstanden, men trods dette kan der saa udmærket godt lukkes overalt Kl. 6. De Handlende er glade for denne tidlige Lukning, Medhjælperne ligeledes, og Publikum kan saa udmærket naa at faa Indkøbene besørget i rette Tid.

Men naar dette kan lade sig gøre i den travle Forretningstid om Vinteren, hvorfor i Alverden skulde det ikke kunne lade sig gøre om Sommeren, hvor der er mindre travlt. Det kan jo ikke være, fordi de Handlende eller Medhjælperne har større Lyst til at opholde sig den Time længere i de støvfyldte Lokaler paa en frisk Sommeraften, ejheller af Hensyn til Publikum, der lige saa let kan gøre deres Indkøb før Kl. 6 om Sommeren som om Vinteren.

Naar dertil kommer, at 6-Lukning om Sommeren for Handelens Folk betyder forøget Adgang til Naturen, yderligere Adgang til Sport eller anden gavnlig Rekreation i den bedste Sommertid, derigennem Forøgelse af Sundheden og Arbejdslysten, forstaar man ikke vore Lovgiveres mærkværdige Standpunkt til dette Spørgsmaal.

For Tiden beskæftiger et Udvalg i Landstinget sig med nogle Ændringer til Lukkeloven; ganske vist gaaende ud paa at udvide Salgstiden paa visse Punkter. Sandsynligvis vil Spørgsmaalet om 6-Lukningen i Sommermaanederne blive bragt frem i Udvalget, men noget Resultat tør ikke forventes i indeværende Samling, og for den tilstundende Sommer maa Sagen derfor gribes an paa anden Maade.

Fra Forbundets Side er der hvert Aar taget et praktisk Arbejde op for Gennemførelse af frivillig 6-Lukning for derigennem at komme vore Medlemmer til Hjælp og tillige bane Vejen for en Lovfæstelse af Forholdet. Det samme maa ske i Aar, og Forbundet har derfor udsendt Opfordring til Afdelingerne om at tage Spørgsmaalet op, dels ved en Henvendelse til Handelsforeningerne og dels paa anden Maade.

Ikke mindst er det af Betydning, at det købende Publikum vindes for Tanken og vænnes til at gøre deres Indkøb før Kl. 6 Aften saavel Vinter som Sommer, og det vilde derfor være ønskeligt, om Dagspressen vilde støtte Forbundet ved at slaa til Lyd herfor.

Gennemgaaende er det i de foregaaende Aar lykkedes at faa den frivillige 6-Lukning gennemført i de fleste Købstæder, Stationsbyer og større Landpladser enten for alle Handlende eller for de fleste Brancher, og forhaabentlig vil det Arbejde, der nu er paabegyndt, resultere i, at Reformen ogsaa i Aar bliver til Virkelighed.

Men Medhjælperne maa støtte Bestræbelserne og give Henvendelsen større Vægt ved alle som en at slutte op i Organisationen.

Conto pro diversi.

ARBEJDERNES RADIOKLUB.

Vi er anmodet om at meddele, at der er stiftet en Radioklub af ovennævnte Navn, omfattende hele Landet.

Arbejdernes Radioklub har til Opgave dels at fremføre Programforslag og dels at foretage egne Udsendelser, f. Eks. Foredragsrække om det danske Samfund (set fra Arbejdernes Synspunkt), moderne social Skønlitteratur og iøvrigt Emner med Tilknytning til vore Dages Samfundsproblemer.

Der vil blive oprettet Spørgetime, hvor Medlemmerne kan faa kyndig Vejledning i Bygning og Betjening af Modtagere, og der paatænkes oprettet en Forsikring for den Skade, Anbringelse af Antenne eventuelt kan medføre.

Endvidere bestræber Klubben sig for at skabe en Ordning, saaledes at dens Medlemmer faar Rabat ved Indkøb af Radiodele.

Klubben fik i Løbet af faa Dage en Tilgang af ca. 500 Medlemmer. Aarsbidraget er 2 Kr. Henvendelse og Indmeldelse af Medlemmer kan sendes til Forretningsføreren for Billedskærerforbundet Knud V. Jensen, Gyldenrisvej 6, København, Valby.

FRA RIGSDAGEN.

Vor Kollega, Folketingsmand Gustav Pedersen, er efterhaanden blevet en meget benyttet Arbejdskraft paa Rigsdagen, hvor han i den senere Tid er blevet betroet betydningsfulde Opgaver. Saaledes er han indvalgt i Folketingets Udvalg om Bankloven, i hvilket Udvalg han fungerer som Sekretær, og ved Behandlingen den 15. December af Regeringens Forslag til Aktielov var Gustav Pedersen Socialdemokratiets Ordfører, fra hvilket Hverv han skilte sig paa en udmærket Maade. I Aktielovsudvalget er G. P. senere valgt som Formand.

SOCIALLOVGIVNINGEN KODIFICERES.

I Henhold til Administrationskommissionens Henstilling om at søge tilvejebragt en systematisk Kodifikation af Sociallovgivningen har Socialministeriet i Forbindelse med Indenrigsministeriet nedsat en Kommission med den Opgave at udarbejde Forslag til en Revision af Sociallovgivningen, hvorved dennes forskellige Dele bringes i Overensstemmelse med hinanden og sammenarbejdes til et systematisk Hele og saaledes, at denne Lovgivnings Administration forenkles.

Til Kommissionens Formand har Ministeriet udnævnt Departementschef i Socialministeriet Bülow og til Næstformand Kontorchef i Indenrigsministeriet Haugen-Johansen. Medlemmer af Kommissionen er Folketingsmændene Kontorchef B. Dahlgaard, Dr. Kragh og Redaktør Holger Larsen, Landstingsmand Proprietær Piper, Sogneraadsmedlem Husmand Chr. Andersen, Hern pr. Mariager, Kontorchef Frøken Clara Black, Borgmester Viggo Christensen, Forsørgelsesinspektør N. C. Christophersen, Odense, Folketingsmand, Formand i Fællesorganisationen af Landkommuner med bymæssig Bebyggelse H. C. Henningsen, Næstformand i De samvirkende Sogneraadsforeninger G. M. Jensen, Væth, Formand for Den danske Købstadforening, Hospitalsforstander Oluf Jensen, Nykøbing F., Hovedkasserer i Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse A. Johansen, Kontorchef i Socialministeriet R. Lassen, Borgerrepræsentant Ingeniør Julius Madsen, Amtmand Refslund-Thomsen, Aabenraa, og Fuldmægtig i Indenrigsministeriet M. Wulff.

Løbende Konflikter.

Med nedennævnte Firmaer er Organisationen i Konflikt, hvorfor Firmaerne er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft:

A/S L. Lange & Co., Axelhus, Vesterbrogade 2 C, Kbhvn.

A/S Frichs, Aarhus.

A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosphatfabrik, Aalborg og Nørresundby.

Vald. Hommel, Lavendelstræde 5—7, København.

Farvefirmaet Beck & Jørgensen, Nørregade 13, København.

Speditionsfirmaet F. C. Bentzon & Co., Frihavnen, Kbhvn.

Johan H. Bruhn, Hillerød.

Forinden Forholdene hos disse Firmaer maatte være ordnede paa en for os og vore paagældende Medlemmer tilfredsstillende Maade, er det forbudt vore Medlemmer at modtage Plads i disse.

Jens Johansen.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Grenaa. Ordinær Generalforsamling afholdes i Pavillonen **Onsdag den 14. April Kl. 8.** — Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Indkomne Forslag. 5. Valg af Formand, 2 Bestyrelsesmedlemmer, 2 Suppleanter, 2 Revisorer. 6. Eventuelt.

Forslag, som ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, skal være Formanden i Hænde 4 Dage før Generalforsamlingens Afholdelse.

Hammel. Afdelingen afholdt sin ord. halvaarlige Generalforsamling Søndag den 21. Marts. Regnskabet forelagdes og godkendtes. Følgende nye Bestyrelse valgtes: Formand: Georg Lauritzen, Forsamlingsbygn., Kasserer: Georg Johansen, Svineslagteriet. Bestyrelsesmedlemmer: Carl Christensen, Jens Møller, Dagny Beck. Suppleanter: Andrea Skriver, Kathrine Olsen. Revisorer: Helga Thomsen, Thramm & Eriksen, Gudrun Rasmussen, Adr.: Skomager Rasmussen.

G. Lauritzen, Formand.

Herning. Afdelingen afholder halvaarlig ordinær Generalforsamling **Søndag den 11. April Eftm. Kl. 4,** paa Gregersens Hotel.

Kl. 8 Aften bliver der en lille Svingom for Medlemmerne.

Dagsorden for Generalforsamlingen udgaar fra Afdelingen til alle Medlemmer.

C. Damgaard, Formand.

Hjørring. Tirsdag den 27. April Aften Kl. 8½ afholdes ord. Generalforsamling paa »du Nord« med Dagsorden: 1. Beretninger. 2. Afdelingens Aarsregnskab og Arbejdsløshedskassens Kvartalsregnskab. 3. Valg af Kasserer. 4. Valg af 3 Medlemmer til Bestyrelsen. 5. Valg af 2 Suppleanter. 6. Valg af Revisorer og Revisorsuppleanter. 7. Eventuelt.

Bestyrelsen.

Horsens. Tirsdag den 27. April Kl. 8 Aften afholdes den ordinære Generalforsamling i Forsamlingsbygningen. — Dagsorden: 1. Valg af Dirigent. 2. Formandens Beretning. 3. Afdelingens Aarsregnskab og Arbejdsløshedskassens Regnskab for Januar Kvartal. 4. Behandling af indkomne Forslag. 5. Valg af Kasserer. 6. Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer (de afg. er: P. Hansen, Camilla Christensen, J. A. Hansen og Sv. Aage Christensen) samt 2 Suppleanter. 7. Valg af 2 Revisorer og 2 Suppleanter. 8. Eventuelt.

NB. Eventuelle Forslag maa være Formanden i Hænde senest 4 Dage før Generalforsamlingens Afholdelse. — Det reviderede Regnskab ligger til Eftersyn paa Kontoret fra den 20. April.

Bestyrelsen.

Eventuel Kontingentrestance maa omgaaende indbetales paa Kontoret.

Ord. kvartaarlig Generalforsamling afholdtes i Forsamlingsbygningen den 19. Januar. Formanden valgtes til Dirigent. Arbejdsløshedskassens Regnskab for Okt. Kv. oplæstes. Under Eventuelt redegjorde Undersøger Wangholm for den til den kommunale Klub fremsendte Klage fra Personalet paa Forsørgelsesvæsenets Centralkontor angaaende de uheldige Arbejdsforhold samme Steds, og henstillede til Formanden, at der ved Forhandling om ny Overenskomst med Kommunen blev indsat en Bestemmelse om, at Spørgsmaal af lignende Art skulde bringes til Afslutning indenfor en bestemt Frist. Kassereren gjorde opmærksom paa, at Anmeldelser af Arbejdsløshed maatte ske indenfor den i Lovene anførte Frist »senest 8 Dage efter Opsigelsesdatoen«. Henstillede iøvrigt til Medlemmerne i større Udstrækning at indmelde sig som Medlemmer af Hjælpefonden.

Efter Generalforsamlingen afholdtes fælles Kaffebord med Bal bagefter.

Nordbane-Afdelingen afholder ordinær halvaarlig Generalforsamling **Onsdag den 21. April 1926 Kl. 8** pr. paa Hotel Lyngby.

Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Indkomne Forslag. 5. Valg af Formand, Kasserer og 2 Repræsentanter. 5. Eventuelt.

Forslag, som ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, maa indsendes til underskrevne Formand inden 17. April.

Gunnar Christensen.

Odense. Tirsdag den 27. April Aften Kl. 8 afholdes ordinær halvaarlig Generalforsamling paa **Parkhotellet** med følgende Dagsorden:

1. Valg af Dirigent, 2. Beretning, 3. Regnskabet, 4. Arbejdsløshedskassens Regnskab, 5. Valg af Formand og Kasserer, 6. Valg af Revisorer og Suppleanter, 7. Indkomne Forslag, 8. Forslag om Indmeldelse i Fællesorganisationen, 9. Forslag til Fællesloven for Brancheafdelingerne, 10. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, maa være Kontoret i Hænde senest 4 Dage før Generalforsamlingens Afholdelse.

Efter Generalforsamlingen afholdes Afdelings-Generalforsamlinger med Dagsorden ifølge Lovene.

Forretningsudvalget.

Ved Bortlodningen i Anledning af Jubilæet blev følgende Numre udtrukne i den angivne Rækkefølge: 938, 780, 759, 873 og 861.

Præstø. Afdelingen afholdt Tirsdag den 6. Februar Generalforsamling paa Hotel »Præstø«, hvor den tidligere Kasserer Robert Rasmussen, overtog Kassererposten, grundet paa M. Schou Ridals Bortrejse fra Byen. — Aftenen sluttede med selskabeligt Samvær.

M. Schou Ridal.

Randers. Ord. kvartaarlig Generalforsamling afholdtes 13. Januar i »Klubben«. Formanden aflagde Beretning samt fremlagde Regnskabet for Arb. Ks. for Oktober Kvartal. Der var indgaaet i Kont. Kr. 1766,00, udbetalt i ordinær Understøttelse Kr. 2260,50, i ekstraordinær Underst. Kr. 1120,00 og i Juleunderst. Kr. 216,00. Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt.

I Anledning af vor mangeaarige Revisor, Afdelingens tidl. Kasserer, Fuldmægtig V. Schønning Rasmussens Bortrejse fra Byen takkede Formanden ham for den Forstaaelse og Interesse, han altid havde vist Afdelingen, og overrakte Hr. Rasmussen en Cigaræske i hamret Kunsttin som Gave fra Afdelingen. Hr. Schønning Rasmussen takkede for Gaven og udtalte Haabet om Fremgang og Stabilitet for Afdelingen i kommende Tider.

Samsø. Søndag den 14. Februar afholdtes et offentligt Møde paa Flinch Hotel i Tranebjerg. Ved Mødet, der var ganske godt besøgt, holdt Rejsesekretær Michael Nielsen et godt Foredrag om Forbundet og dets Virksomhed. Om Aftenen afholdt Afdelingen samme Sted et vellykket Karneval.

Samtlige Medhjælpere og Lærlinge paa Øen er nu indmeldt med Undtagelse af 3, som man venter inden længe ogsaa at faa ind i Rækkerne.

H. Nielsen.

Skive. Afdelingen afholdt Generalforsamling den 27. Jan. paa Landmandshotellet. Organisationens nye Rejsesekretær Hr. Johs. Jensen, Randers, var til Stede. Formanden aflagde Beretning for det forløbne Kvartal. Kassereren aflagde Beretning vedrørende Regnskabet for Oktober Kvartal. Regnskabet udviste en Indtægt paa Kr. 2729,91 og en Udgift paa Kr. 2662,85. — Der er i Kvartalets Løb indmeldt 16 nye Medlemmer, og Afdelingen er i stadig Fremgang. Der aflagdes Beretning for den i September f. A. afholdte Kongres i Aarhus. Under Evt. drøftedes forskellige Forhold vedrørende Organisationen i sin Helhed.

A. Ø.

Den sorte Tavle.

Vi henleder Medlemmernes Opmærksomhed paa følgende »Kolleger«, der kun kender Kollegialitet, naar de skal have Fordel deraf, men ikke, naar de skal vise Kollegialitet.

Det er Frk. Dagmar Svendsen, Toldbodgade 16, og Holger Linned Petersen, Holsteinsgade 16.

De paagældende har — til Trods for, at de gennem deres Indmeldelse i Organisationen sikrede sig Resultaterne af deres Kollegers Lønarbejde — ladet sig slette uden at betale saa meget som den af dem selv begærede Medlemsbog og derved givet sig selv et alt andet end blaat Stempel.

Gustav Pedersen,
Formand for Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen i København.

Udgivet af Forbundet. — Ansvarsh. Red. **Jens Johansen**, Gl. Kongevej 6. Københ. B. — **Anton M. Jensen**, St. Kongensgade 75. Københ. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 5. 1. Maj 1926. 26de Aargang.

PENSIONATSPRISERNE MAA NEDSÆTTES.

Handels- og Kontormedhjælperne har efter Pristallets Offentliggørelse i Februar været ude for en endnu voldsommere Nedpresning af Lønningerne end den, der forud fandt Sted, og det siger ikke saa lidt. Reguleringen efter Pristallet er i de seneste usikre Aar blevet almindeligt indenfor Lønarbejderklassen, hvortil ogsaa Medhjælperne hører, og vi har maattet følge Trop i saa Henseende.

Hvorvidt dette er i Lønarbejdernes Favør, turde være et omdisputabelt Spørgsmaal, som vi dog ikke ved denne Lejlighed skal komme ind paa. Fakta er, at Ordningen bestaar, fastslaaet i Overenskomsterne, og saa længe dette er Tilfældet, maa man respektere Reguleringen, som den finder Sted i Forhold til de svingende Priser.

Argumentationen herfor lyder fra Arbejdsgiverside paa, at det er blevet billigere for Arbejderne at leve, hvorfor Lønningerne uden at forringe Levestandarden kan nedsættes efter Pristallet. I Teorien er dette ogsaa rigtigt, men Praksis viser noget helt andet.

Det er jo en Kendsgerning, at et meget stort Antal Medhjælpere ikke har egen Husstand. De er henvist til at spise paa Pensionat og er derfor interesseret i, at Pensionatspriserne ikke staar i noget urimeligt Forhold til Pristallet og de svingende Lønninger.

Fra forskellig Side er vor Opmærksomhed blevet henledt paa, at noget saadant ikke var Tilfældet, og Forbundet har derfor ladet foretage en Undersøgelse af, hvorledes Pensionatspriserne stiller sig nu og før Pristallets Offentliggørelse.

Af de Oplysninger, der indtil nu er indsamlet og som omfatter 32 Provinsbyer (29 Købstæder og 3 Landpladser), fremgaar det, at Pensionatspriserne gennemgaaende i k k e er nedsat i Forhold til Pristallets Nedgang. Oplysningerne udviser, at Pensionatspriserne (uden Værelse) i Almindelighed ligger omkring 80—85—90 Kr. pr. Maaned. Der findes Afvigelser saavel opad som nedad, men de anførte Priser er de almindeligste. Det fremgaar endvidere af det foreliggende Materiale, at i Halvdelen af de omhandlede Byer er Priserne nedsatte med 5 Kroner pr. Maaned, i en Trediedel har der ingen Nedsættelse fundet Sted og kun i 5 Byer er Prisen reduceret med 10 Kr. pr. Maaned.

Det vil erindres, at det sidste Pristal udviste en Nedgang paa 25 Points fra 219 til 194 Points, og at Arbejdslønningerne som Følge deraf sank med 12 pCt. Ser vi imidlertid nærmere paa de enkelte Poster indenfor det Arbejderbudget, der lægges til Grund for Prisberegningerne, viser det sig, at Fødevarer er gaaet stærkest ned, idet denne Post er faldet med 33 Points, eller over 15½ pCt.

Fødevareprisen maa naturligvis spille den væsentligste Rolle ved Fastsættelsen af Pensionatspriserne, og det var derfor ikke noget ubilligt Krav, at Pensionatspriserne gik ned i tilsvarende Forhold. Men i hvert Fald maa det som Mindstemaal forlanges, at Priserne reguleres efter det samlede Pristal og altsaa reguleres med de 12 pCt., som Pristallet er dalet. Den foretagne Nedsættelse paa 5 a 6 pCt. er i hvert Fald ganske utilstrækkelig.

Det maa i denne Forbindelse erindres, at Prisfaldet er foregaaet i Løbet af et halvt Aar og først finder sit officielle U d t r y k i Pristallet. Pensionaterne har saaledes forlængst høstet godt af Nedsættelsen, men har desuagtet opretholdt deres Priser, og medens Medhjælperlønningerne f. Eks. reguleres pr. 1. Februar, saa er det i intet Tilfælde sket, at Pensionatspriserne er nedsatte før tidligst den 1. Marts, i flere Tilfælde senere.

Fra Medhjælpernes Side maa der reageres overfor den Stilling, Pensionaterne indtager i dette Spørgsmaal. Det kan ikke være Meningen, at Medhjælperne paa den ene Side skal se deres økonomiske Forhold forringede i Form af Lønreduktioner, der

motiveres med Nedgang i Priserne, medens de paa den anden Side flaas af Pensionaterne, der ikke tager Hensyn til de synkende Varepriser, naar de fastsætter Betalingen for deres Ydelser.

Udgifterne til Fødevarer udgør med de nuværende Lønninger en saa stor Del af Gagen, at dette Spørgsmaal ikke er uden Betydning. Vi vil derfor fortsætte vore Bestræbelser for at bringe Overensstemmelse mellem de Priser, vore Medlemmer betaler som Forbrugere, og de Lønninger, de selv erholder, og vi opfordrer derfor Medlemmerne til at slutte sig om vort Krav: Ned med Pensionatspriserne!

B. M. F. ctr. D. H. K. F.

EN LILLE KREDS af Medlemmer indenfor »Boghandlermedhjælper-Foreningen«, som var utilfredse med Ledelsen af denne, havde for nogen Tid siden indkaldt til et eksklusivt Møde i Studentersamfundets Lokale, for der at drøfte, hvad man eventuelt kunde tænke sig foretaget til Gavn for Fagets Udøvere. Repræsentanter for D. H. K. F. havde af en af Mødets Arrangører faaet en — sandsynligvis forhastet — Invitation til dette Møde; thi det viste sig senere, at den vist ikke var helt efter de øvrige Indbyderes Ønske. Den, der forinden Mødet havde læst nogle enkelte Indlæg i Foreningens Medlemsblad »Bogormen«, maatte absolut gaa ud fra, at Hensigten med Mødet var endelig nu at lægge et Pres paa B. M. F.s Ledelse med Hensyn til dens Holdning og Passivitet overfor Medhjælpernes daarlige Lønningsforhold, idet B. M. F. altid har yndet at skilte med at være Boghandlermedhjælpernes »eneste faglige Forening«, der alene havde Ret til at forhandle med Boghandlerorganisationerne. Naar man dertil ved, at en Boghandlermedhjælpers Gennemsnitsløn er 100—125 Kr. mdl., var en saadan Tro vel nærliggende.

Det var derfor noget af en Skuffelse for mange, da det viste sig, at Spørgsmaalet om Medhjælpernes økonomiske Kaar helt blev skudt i Baggrunden. Dette foranledigede, at Gustav Pedersen og senere bl. a. Harald Heie, tog Ordet og redegjorde for D. H. K. F.s Overenskomstarbejde og de Resultater, man havde opnaaet gennem vor Organisation. Disse Indlæg, der senere er betegnede som »indremissionske Talemaader«, affødte en Diskussion, som dog ikke skulde have Lov til at udfolde sig ret længe, idet Dirigenten paa et ret tidligt Tidspunkt afsluttede Mødet under Paaskud af, at det var B. M. F.s indre Anliggender, der skulde have været behandlet. Den Nervøsitet, der saaledes forhindrede en naturlig Afslutning af Mødet, har sandsynligvis endnu præget B. M. F.s Ledelse ved Udsendelsen af det sidst udkomne Nr. af »Bogormen«, thi Udtalelser af autoritetstro penneførende B. M. F.ere udgør den væsentligste Del af Stoffet heri. Mange Ting i disse Artikler kunde friste til Gensvar, men dels vil det være for vidtløftigt at komme ind paa det, og dels er Pladsen i D. H. K. M. T. jo kneben, men antagelig vil der i nær Fremtid blive Lejlighed til nærmere Meningsudveksling.

Mest interessant er Formandens Hovedartikel. I den første Del af denne søger Hr. Otto Andersen at paavise det naturlige i, at Boghandlermedhjælperne dygtiggør sig, lærer de Varer at kende, som de skal sælge, den unge Mand maa ved sin stadige Omgang med Bøger faa en vis Politur og Kultur, som andre indenfor Handelen ikke har saa let Adgang til at erhverve. »Man kan ikke blive mæt af at servere Maden for andre«, skriver Hr. O. A. Alt dette kan være rigtigt nok; selvfølgelig er det enhver Medhjælpers Pligt at dygtiggøre sig. Men denne Sætning kan ogsaa fortolkes saaledes, at man bliver ikke mæt af at have lært og læst saa og saa meget, naar ens Principal omsætter den belæste og kultiverede Boghandlermedhjælpers Dygtighed og Viden i 100—125 Kr. mdl.

Hr. O. A. slaar ogsaa paa Solidaritetsfølelsen, idet han siger, at her har Boghandelens Medhjælpere ikke nogen Grund til at indtage Særstandpunkt. Men er det ikke netop det, B. M. F. kæmper for. I 43 Aar har B. M. F. nu eksisteret, og hvor langt er man naaet ved at isolere sig i denne lille Forening trods de mange Forrettigheder, man mener at have indenfor Faget. Mon ikke man var naaet nok saa langt, saafremt man lod Solidaritetsfølelsen strække sig lidt videre. Hr. O. A. bør se noget ud over B. M. F.s Rammer, og der overbevise sig om, hvad Medhjælperne i een samlet Organisation af Udøvere indenfor alle Handelens Grene — ogsaa Boghandelen — har opnaaet i Form af forbedrede Løn- og Arbejdsvilkaar, i Kraft af Solidaritetsfølelse, Sammenhold, talmæssig Styrke og dermed ogsaa et stærkere økonomisk Rygstød uden Afhængighed af Principaler.

Den øvrige Del af Hr. O. A.s Artikel skal belyse Fordelene ved Medlemsskab i B. M. F. Lønningsspørgsmaalet glider han let hen over, idet han udtaler, at Foreningen arbejder for at højne Standens Niveau, at udvide Medlemmernes faglige Viden, dygtiggøre dem, saa de derved kan »øge deres Chancer og opnaa gode økonomiske Kaar«. Al Ære og Respekt for dette gode Formaal, men det har nu vist sig mangfoldige Gange, at Dygtighed alene gør det ikke i disse Tider, hvor den herskende Overproduktion af Medhjælpere skaber en indbyrdes Konkurrence blandt disse og resulterer i en Underbyden hinanden lønmæssigt set, blot for at faa Beskæftigelse — her savner vi Solidaritetsfølelsen, Magten og Kraften til at stabilisere Medhjælpernes Lønforhold, fordi B. M. F. overhovedet aldrig har kunnet eller turdet vove at optræde som en magthavende Organisation, paa Trods af — som før nævnt — at den praler af at være »Fagets eneste faglige Organisation«, der er i Besiddelse af Forhandlingsret overfor Boghandlerorganisationerne — hvilket vil sige, at B. M. F. har Ret til at sende en Repræsentant til disses Møder. Denne Forhandlingsret kan det nu imidlertid ikke været svært at erhverve. D. H. K. F. har i hvert Fald adskillige Gange opnaaet Forhandlingsret overfor saavel Bog- som Papirhandlere og bl. a. med en af Boghandlerorganisationerne drevet Institution, hvorved man har faaet oprettet en tilfredsstillende Løn-Overenskomst.

Dernæst har B. M. F. som Reklame et gratis Engageringsbureau, men Betydningen af dette er vel ret minimal i Tider som disse, hvor Medhjælperne afskediges for et godt Ord. Hr. O. A. slaar imidlertid til Lyd for det gratis Bibliotek, Foreningen opretholder, men naar det staar lige saa frit for en Boghandlermedhjælper som for enhver anden at gaa til det nærmeste Kommunebibliotek, hvor der dog er Adgang til langt større Udvalg af Læsning, behøver man jo ikke ved Kontingent at opretholde dette eller se noget særligt Aktiv heri.

Dernæst kommer Rejselegatet paa de 800 Kr., der uddeles til eet Medlem aarligt, det kan virke ret tillokkende, men det varer jo dog adskillige Aar, hvor lille Medlemsantal B. M. F. end har, inden det kan komme alle Medlemmerne tilgode.

Endelig har B. M. F. noget, der kaldes fagligt Understøttelsesfond, som har til Opgave at yde Hjælp til de Kolleger, der er i øjeblikkelig vanskelig Situation. Og det maa vel en-

hver Boghandlermedhjælper være, som bliver uden Beskæftigelse, thi sikkert ingen af de mange arbejdsledige Kolleger har af den knapt tilmaalte Gage opsparet Kapital til at tære paa i den lange Arbejdsledighedsperiode, der uvægerligt venter dem, og hvad betyder saa en Hjælp paa 20—25 Kr. en Gang for alle.

— — —

Naar man nu ser paa disse Fordele, B. M. F. byder sine Medlemmer, kunde det være paa sin Plads kort at omtale »Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Forbund«s Virksomhed. Forbundets Program er udpræget fagligt. Gennem faglige Overenskomster og lovmæssige Reformer samt ved gensidig Understøttelse og Værn mod Overgreb fra Principalernes Side, søger det at skabe taalelige Vilkaar for Medhjælperne. Viser det sig umuligt ad Forhandlingens Vej at opnaa Forstaaelse, er man i Stand til at sætte Magt bag Medhjælpernes Krav i Kraft af den Styrke, der ligger i Organisationens 13,000 Medlemmer. Vort faglige Understøttelsesfond er beregnet paa at træde til i Tilfælde af en saadan faglig Aktion, og det raader over betydelige Midler.

Til fælles Værn er endvidere »Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse«, der som statsanerkendt modtager Tilskud fra Stat og Kommune og derved yder Understøttelse til enhver, som bliver arbejdsledig. Til Oplysning kan tjene, at der siden Arbejdsløshedskassens Oprettelse i 1908 er udbetalt ca. 5½ Mill. Kr. Endvidere har vor Retshjælp uden Udgift for Medlemmerne ydet Bistand. Ialt er Principalerne ved Organisationens Hjælp dømt til at betale over 150,000 Kr. til forurettede Medlemmer. Organisationens Bestræbelser gaar yderligere ud paa at inddrage Medhjælperne under den sociale Lovgivning, og det er lykkedes med Hensyn til Sygekasseloven, Ulykkesforsikringsloven samt Invalideforsikringen. Gennem statsunderstøttede Foredrag og ved Kursus i Handelsvidenskab, Sprog m. m. yder Organisationen sit Bidrag til Standens Dygtiggørelse, ligesom man opretter Kursus for Arbejdsledige for under en Ledighedsperiode at give disse Lejlighed til at erhverve sig Kundskaber.

Siden Sommeren 1918, som skabte Organisationens faglige Gennembrud, er der oprettet et stort Antal kollektive Overenskomster, omfattende en betydelig Del af Forbundets Medlemmer. Siden Efteraaret 1925 er løbende ca. 100 Overenskomster med forbedrede Lønforhold, byggede paa Minimalløn efter Anciennitet ved Faget og betydelige Indskrænkninger i Arbejdstiden samt Betaling for Overarbejde. Efter disse faa Oplysninger, hvortil kunde knyttes flere, saafremt Pladsen tillod det, tør jeg trygt overlade til enhver Boghandlermedhjælper selv at afgøre, om han har størst Fordel af at isolere sig i den lille alderdomssvækkede B. M. F., eller om han bør slutte sig op i Rækkerne blandt sine Kolleger i Bog- og Papirhandlermedhjælper-Afdelingen under D. H. K. F. og dermed kæmpe fælles Sag med de øvrige Handelsmedhjælpere, til Gavn for hele Handelsstanden— til Gavn for sig selv.

Henry Gran.

Fra vor Centralledelse.

Beretning for Oktober Kvartal 1925.

Agitationen.

De to første Maaneder af Oktober Kvartal hører til de bedste Foreningsmaaneder, og det viser sig da ogsaa, at Medlemstilgangen har været upaaklagelig, idet Kvartalet bragte en samlet Tilgang paa 723. Der ligger ogsaa i dette Tal et Bevis for, at Afdelingerne har udnyttet Efteraarsmaanederne til et ihærdigt Agitationsarbejde, der synes i væsentlig Grad at have staaet i den personlige Agitations Tegn, da Antallet af offentlige Møder ikke har været overvældende.

Tilgangen hidrører fra følgende Afdelinger: København 283, Aarhus 48, Odense 39, Aalborg 32, Horsens 24, Esbjerg 23, Skive 21, Nykøbing F. 15, Nykøbing M. 14, Randers 13, Slagelse 12, Kolding 10, Bornholm, Herning og Vejle hver 9, Frederikshavn, Nordbane og Sønderborg hver 8, Helsingør, Næstved, Samsø, Storehedinge og Direkte hver 7, Langeland og Roskilde hver 6, Hillerød, Løgstør og Nakskov hver 5. Fra 33 Afdelinger er desuden indkommen et mindre Antal Indmeldelser.

Af offentlige Møder afholdtes i Oktober 9, i November 13 og i December 3, ialt 25. For Størstedelen mødte Organisationens egne Tillidsmænd som Talere, medens af fremmede har talt Landstingsmand Carl Jensen ved et Møde i Esbjerg og Folketingsmand A. C. Meyer ved et Møde i Odense.

Derudover har Rejsesekretærerne aflagt 66 Besøg i Afdelingerne og har i Forbindelse dermed talt ved en Del Personalemøder og Medlemsmøder.

25 Aars Stiftelsesfest afholdtes i Nykøbing M. Afdeling den 6. December, og Forbundet var repræsenteret ved Forretningsføreren. Jens Johansen har ligeledes talt ved Vejle Afdelings Stiftelsesfest i November, medens Michael Nielsen var Taler ved Stiftelsesfest i Grenaa Afdeling i samme Maaned.

I Anledning af Kongressens Beslutning om Omlægning af Kontingentforholdene og Udvidelse af Rejsesekretærinstitutionen førtes i Oktober og November en Række Forhandlinger med de Afdelinger, der modtog Tilskud fra Forbundet, og paa Hovedbestyrelsesmødet den 29.—30. November blev Beslutningen i disse Spørgsmaal fattede. Der afholdtes desuden i December et Møde med de nye Rejsesekretærer for at drøfte den fremtidige Virksomhed og tilrettelægge Arbejdet.

Retshjælpen.

I Kvartalet er bevilget Retshjælp i følgende Sager: 56787 Kragh ctr. Ballentin & Jensen, Odense (Gage Kroner 635,00), 27112 Henry Petersen ctr. Købmand Arensbak, Glumsø (Injuriesag og Erstatning Kr. 800,00), 38521 Hans H. Jensen ctr. A/S Ulrick & Søn, Haslev (Gage m. m. Kr. 800,00), 43872 H. R. Knudsen ctr. Braunstein & Schibbye (Gage m. m. Kr. 179,67), 50775 Damkjær Petersen ctr. Andreasen & Co., Københ. (Gage Kr. 850,00), 11275 Rau Jensen ctr. Jydsk Bageri- og Konditorvareforretning (Gage Kroner 1630,00), 56524 Chr. Mikkelsen ctr. I. M. Nielsen & Co. (Restgage Kr. 169,00), 56068 Rud. Petersen ctr. Jens M. Jensen, Aalborg (Gage Kr. 427,50), 17353 A. Koppel ctr. Grosserer Larsson, Københavh (Provision Kr. 200,00), 55923 Gudnitz ctr. Chr. E. Petersen, Aarhus (Gage Kr. 125,00), 26375 Løkkegaard ctr. A. Knudsen, Københ. (Gage m. m. Kr. 1575,00), 20831 Mortensen ctr A/S Dansk Gibsstukfabrik, Københavh (Provision Kr. 145,83)

Desuden er bevilget Retshjælp til Medlem 17563 Molberg ctr. P. Rugaard, Københavh. Sagen, der angik Erstatning for Ferie og var anlagt paa 25 Kr., er senere vundet. Det samme er Tilfældet med Sagen 58426 Kaj Raagel ctr. Søren Wistoft & Co., Københ., hvorved vort Medlem tilkendtes Kr. 108,25 + Kr. 8,50 i Omkostninger. Endelig er der bevilget Retshjælp til Medlem 56679 Chr. Hansen mod Købm. C. Schwartz, Birkerød, for Restgage Kr. 85,00, som Principalen nægtede at udbetale, med mindre Medhjælperens personlige Forbrug af Røgtobakker blev fradraget. Ved Dommen blev det fastslaaet, at der intet skulde fradrages, og vort Medlem tilkendtes de 85 Kr. + Renter og 30 Kr. i Omkostninger.

Afsluttet er desuden følgende tidligere anlagte Sager: 52771 Poul Dreyer ctr. Petersen & Prahl, Københ (forligt Kr. 400,00 + Omk. Kr. 75,00), 6773 Mouritzen ctr. Isenkræmmer Houlberg, Aalborg (forligt Kr. 255,55), 32345 Abramova ctr. Enna, Københ. (vundet Kr. 375,00 + Omkostninger Kr. 50,00), 27404 Betty Rasmussen ctr. Almind, Københ. (forligt, men Debitor insolvent), 19615 Vogelius ctr. »Mercator«, Aarhus (vundet Kr. 359,60 + Renter Kr. 25,00), 34740 Esther Damm ctr. »Bona« (tabt) og 58407 Ejnar Andrup ctr. Th. Nielsen, Thisted (forligt Kr. 550,00), 56298 Johs. Andersen ctr. Købmand Goldbech, Odense (vundet Kr. 35,00), 58443 Axel Sørensen ctr. S. N. Reffskjær, Viborg (forligt Kr. 52,00), 26026 Niels Nielsen ctr. Dyhr & Co., Aarhus (vundet Kr. 365,00 + Renter Kr. 6,82 + Omk. Kr. 110,00), 54611 Chr. Rasmussen ctr. Bernh. Jensen, Aarhus (forligt Kr. 350,00), 58468 Eigil Øberg ctr. Ejnar Madsen, Københavh (hævet), 52865 Selmer Petersen ctr. Northon Jensen, Københ. (vundet, men Debitor insolvent), 48003 Gunhild Mortensen ctr. Bagermester J.

Schou (vundet, men Debitor insolvent), 17340 Marius Jensen ctr. Andelsklædefabriken »Vestjylland« (vundet Kr. 1160,00), Desuden er der i Mindelighed ordnet 3 Sager, medens 28 Sager verserede ved Aarets Udgang.

Lønarbejdet.

En Række Uoverensstemmelser er ved Forhandling bragt i Orden. Det gælder saaledes et Lønforhold hos Skotøjsfirmaet »Hector«, Københ., forskellige Forhold vedrørende Overenskomsterne med Helsingør Brugsforening og Odense Brugsforening samt Hovedstadens Brugsforening. Fremdeles har Aalborg Afdeling ved lokal Indgriben faaet afskaffet et af Boghandler Engsig indført krænkende Kontrolsystem, samtidig med at en i den Anledning stedfunden Opsigelse af et Medlem er taget tilbage.

Mellem Repræsentanter for Forbundet og Dansk Arbejdsmandsforbund paabegyndtes den 16. December Forhandlinger om Grænseforholdene i Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, og Enighed herom opnaaedes efter Afholdelsen af nogle Møder.

Forskelligt.

Tilgangen til Hjælpefonden foregaar jævn og stadig uden større Spring og andrager i Kvartalet 18 nye Medlemmer. Der er i 7 Tilfælde bevilget Understøttelse.

Der er ordnet en Række Lærlingesager ved Afdelingernes Bistand. Afdelingerne i Nykøbing F. og Esbjerg har indmeldt sig i Arbejdernes Fællesorganisation.

Cirkulære Nr. 29-39/1925 er udsendt omhandlende forekommende administrative Anliggender, Agitationen, Arbejdsløshedsunderstøttelsen, Strejkerne m. m.

Forretningsudvalget har afholdt Møder den 9. og 27. Oktober, 23. November og 15. December, medens Hovedbestyrelsen var samlet til ordinært Møde den 29.—30. November.

I Kvartalet indgik der 531 Begæringer om Understøttelse, hvoraf 502 anerkendtes, medens 15 nægtedes. Resten udgik eller henstod ved Kvartalets Slutning uafgjort. Der udbetaltes i samme Tidsrum Kr. 60,219,00 i Understøttelse for 25635 Dage.

Svenska Handelsarbetareförbundets 7. ordinære Kongres.

SOM vi skrev i sidste Nr. af Bladet, afholder vort svenske Broderforbund sin 7. ordinære Kongres i Dagene 16.—22. Maj. Kongressen afholdes i Malmø, hvor Forbundet har Hovedsæde.

I Forbundets Aarsberetning for 1925 gøres udførligt Rede for det faglige Arbejde og de opnaaede Resultater. Aarets første Maaneder etablerede de svenske Arbejdsgivere Lockout overfor 130,000 Arbejdere. Lockouten varede dog kun fra 16.—30. Marts. Landsorganisationen udskrev straks ved Lockoutens Udbrud Ekstrakontingent, der udgjorde Kr. 2,50 pr. helt- og Kr. 1,25 pr. halvtbetalende Mænd pr. Uge og 25 Øre ugentlig for Kvinder. Betalingen heraf ophørte samtidig med Lockouten.

Ved Aarets Begyndelse havde Svenska Handelsarbetareförbundet opsagte Overenskomster for 3000 Medlemmer. Heraf havde man selv opsagt Overenskomsterne for 2800 Medl., hvis Overenskomster var afsluttet i Depressionstiden, hvorfor man ønskede dem forbedret. Det lykkedes i alle Tilfælde at opnaa Lønforhøjelser og i flere endog ret betydelige, hvilket føltes saa meget stærkere, som Pristallet i Aarets Løb er sunket fra 178 til 175 Points. Ialt har Forbundet rejst 137 Lønsager, der førte til Overenskomst, hvoraf 56 er afsluttet med Arbejdsgivere, med hvem der ikke tidligere har været kontraheret.

Forbundet havde ved Aarets Udgang løbende 275 Lokaloverenskomster, 4 Landsoverenskomster og 2 Distriktsoverenskomster. Disse Overenskomster omfatter tilsammen 7799 Medlemmer, eller ca. 95 pCt. af Forbundets Medlemsantal.

I Aarets Løb har Forbundet ført 10 Strejker, der alle er afsluttede. En enkelt af disse varede i 3 Maaneder og en anden i 5 Maaneder, men begge afsluttedes med et tilfredsstillende Resultat.

Ved Urafstemning har Forbundet vedtaget hos den kooperative Forsikringsorganisation at tegne en kollektiv Ulykkesforsikring af alle Medlemmer udenfor Arbejdstiden, og denne Forsikring traadte i Kraft den 1. Januar. Som Følge heraf er Kontingentet forhøjet med 10 Øre om Ugen for heltbetalende og 5 Øre for halvtbetalende Medlemmer.

Forbundets Medlemsantal er i Aarets Løb vokset fra 7571 til 8206, medens Afdelingsantallet er vokset fra 110 til 119. Antallet af Arbejdsløse udgjorde ved Aarets Begyndelse 522 eller 7 pCt. af Medlemsantallet og ultimo December 800 eller ca. 9,7 pCt. Ialt er der for 189,473 Dage udbetalt i Understøttelse Kr. 47,029,50. I Strejkeunderstøttelse er betalt ca. 41,800 Kr.

Iøvrigt redegøres udførligt for Industriforbundsspørgsmaalet, der er brændende indenfor den svenske Fagbevægelse, efter at Landsorganisationens Kongres i 1922 vedtog at gaa over til dette System, der skulde være fuldt gennemført inden Udgangen af 1925. Der har dog vist sig saa mange Vanskeligheder og Tvivlsspørgsmaal, at denne Tidsfrist ikke har kunnet overholdes, og man afventer derfor Landsorganisationens Kongres i Sommer, inden man skrider til de nødvendige Overførsler af Medlemmer, de forskellige Forbund imellem.

— — —

Det er nu 6 Aar siden, Sv. Handelsarbetareförbundet sidst holdt Kongres (i sidste Nr. stod fejlagtigt 4 Aar), og det er en Selvfølge, at der i en saa lang Periode forekommer mange Spørgsmaal, som maa drøftes og afklares paa Kongressen.

Dette er Aarsagen til, at Forbundsledelsen har reserveret en hel Uge til Kongressens Arbejde, og paa Baggrund af samme Aarsag maa det ligeledes ses, at der til Kongressen er fremsat 83 Forslag, dels til almindelige Beslutninger og dels til Lovændringer, foruden at Hovedbestyrelsen stiller en Række Ændringer til Lovene.

Et af de Spørgsmaal, der sætter Sindene mest i Bevægelse, er Forbundets Hovedsæde, der af Stockholmer-Afdelingerne foreslaas forlagt fra Malmø — hvor det nu findes — til Stockholm. Fra Malmø-Afdelingerne holdes paa Malmø, og det samme gør Forbundsstyrelsen. En Del andre Forslag fra Stockholm, dels om Tilskud, dels om Ansættelse af kongresvalgte Tillidsmænd samt Ansættelse af en særlig Sekretær for Afdelingen af Handelsmedhjælpere i Stockholm fraraades ligeledes af Forbundsstyrelsen, der derimod udbeder sig Bemyndigelse til at oprette Afdelingskontorer og ansætte Tillidsmændene.

Det ogsaa i Danmark velkendte Forslag om Indførelse af Emblem forefindes, ligesom en Afdeling foreslaar Oprettelse af en Begravelseskasse.

Blandt Lovændringerne stiller Ledelsen Forslag om en Kontingentforhøjelse paa henholdsvis 10 og 5 Øre ugentlig for helt- og halvtbetalende Medlemmer. Kontingentet vil derefter udgøre henholdsvis 1 Kr. og 50 Øre pr. Uge. Af finansielle Grunde foreslaar Hovedbestyrelsen ligeledes, at Medlemsbladet fremtidig kun udgives en Gang i Kvartalet mod nu en Gang om Maaneden.

Et vigtigt Forslag, stillet af Hovedbestyrelsen, gaar ud paa, at der vælges 5 Medlemmer i forskellige Dele af Landet, og disse Medlemmer udgør sammen med de øvrige Hovedbestyrelsesmedlemmer »den udvidede Hovedbestyrelse«. Denne svarer i Kompetence nærmest til vort Repræsentantskab og holder Møde en Gang aarlig, ved hvilket Forbundsstyrelsens Virksomhed i det forløbne Aar drøftes.

Udover de nævnte Forslag stilles der Forslag om Lønningerne, Diæterne, Strejke- og Arbejdsløshedsunderstøttelsen m. m. samt Forslag til Ændringer i Afdelingslovene og i Vedtægterne for Arbejdsløshedskassen.

Som man vil se, er der Stof nok i Forslagene til at forslaa adskillige Dage med, og desuden skal jo behandles Beretning og Regnskaber, foretages Valg m. m., saa Tiden maa tages godt i Agt for at blive færdige, selv om der raadslaas i en Uge.

Vi ønsker vore svenske Frænder, repræsenteret ved Formanden, Kollega J. A. Lundgren, Held med Kongressens Arbejde og Lykke til at finde de Veje, der fører fremad i Enighed og Fordragelighed, saa Kongressen kan blive et Grundlag til yderligere Styrkelse af Svenska Handelsarbetareförbundet og Samarbejdet mellem Medhjælperforbundene i Norden.

Ved Pladsskifte.

»Medlemmerne bør, forinden nyt Engagement indgaas, rette Henvendelse til Formanden for Afdelingen i den By, hvor Pladsen skal tiltrædes. Findes ingen Afdeling paa Pladsen, rettes Henvendelsen til Hovedkontoret.«

(Vedtagelse af Kongressen 1925).

Medhjælperbevægelsen i Udlandet.

En Artikelserie med Bidrag af Medhjælperbevægelsens ledende Mænd Verden over.

Med nedenstaaende Omtale af Medhjælperbevægelsen i Czekoslovakiet afslutter vi vor i 1924 paabegyndte Artikelserie om Medhjælperbevægelsen i Udlandet. Vi har forud bragt Artikler om Forholdene i Tyskland, England, Frankrig, Holland, Østrig, Sverrig, Norge og Finland. Naar Offentliggørelsen af disse 9 Artikler har strakt sig over saa lang Tid skyldes det Vanskeligheder ved at faa Artiklerne frem i rette Tid og dels den Stofmængde, der lagde Beslag paa vor Tidende i Anledning af Kongressen i Fjor.

Vi haaber, at vore Medlemmer gennem Artiklerne maa have faaet et Indblik i Medhjælperbevægelsen i de omtalte Lande og derigennem maa have høstet Erfaringer, der kan frugtbargøres i Arbejdet for vort eget Forbund.

IX. Medhjælpernes Enhedsorganisation i den czekoslovakiske Republik.

Kollega Robert Klein er født den 14. Juli 1885 i Bad Podebrad og har allerede nu i mere end 25 Aar deltaget i det offentlige Liv. Han er en stærkt udpræget idealistisk Karakter, med levende Interesse for kulturelt Arbejde, og han er i Besiddelse af en mægtig Energi og en forbavsende Arbejdsevne, der fører ham ind i et stadig mere omfattende socialt og folkeopdragende Arbejde.

I 1908 knyttedes han som Funktionær til »Zentralverband der Handels- und Industrieangestellten« og blev Leder af den syd-bøhmiske Medhjælperbevægelse. — Omkring samme Tid oprettede og redigerede han et kulturelt Tidsskrift for Medhjælperne.

Robert Klein valgtes i 1919 til Formand i Centralorganisationen, der blev Drivfjederen i Bestræbelsen for Enhedsorganisationens Oprettelse, og han var selv en overbevist Forkæmper for en saadan Organisation, som skulde omfatte alle de mange forskellige Nationaliteter, som findes i den czekoslovakiske Republik.

Ved de i 1920 afholdte Parlamentsvalg valgtes Klein paa Socialdemokratiets Liste som Medlem af Parlamentet, og han opnaaede i afvigte Efteraar Genvalg. Han har i dette Hverv med stor Iver varetaget Medhjælpernes Interesse, idet han fik Held til at øve personlig Indflydelse paa de af Regeringen forelagte Lovforslag. Selv har han indbragt en Række Lovforslag, bl. a. til Medhjælperloven, Lov om Handelsrejsendes Retsforhold, Lov om Søndagshvile, Lov om Beskyttelse af indkaldte Medhjælperes Rettigheder o. a.

Klein deltog i Konferencen i Amsterdam, hvor Medhjælpernes Internationale blev oprettet, og har siden Stiftelsen været Medlem af Hovedbestyrelsen, i hvilken Egenskab han to Gange har besøgt Danmark.

Han er desuden Leder af et Selskab, der kalder sig »International Kulturliga« og har til Formaal at fremme det internationale Samkvem. Og endelig er han Redaktør af 7 forskellige Medhjælper-Tisdskrifter.

NATIONALITETS-VANSKELIGHEDER.

Fagbevægelsens Udvikling i Stater, der kun repræsenterer een Nationalitet og eet Sprog, er væsentlig forskellig fra Udviklingen i de Stater, som omfatter flere Nationaliteter, og hvor der tales flere forskellige Sprog. I førstnævnte Tilfælde er det faglige Arbejde langt lettere og overkommeligt end i sidstnævnte, hvor der navnlig maa overvindes store Vanskeligheder med Hensyn til Organisationsrammens Opbygning, som jo skal svare til de Krav og Forventninger, som stilles til den fra de forskellige Nationaliteters Side.

Den faglige Organisation i det gamle Monarki Østrig-Ungarn maatte kæmpe med mange Vanskeligheder, som hovedsagelig vedrørte selve Organisationsformen. De politiske Omvæltninger medførte de nødvendige Forandringer. Man tog Lære af de Erfaringer, man havde gjort i Tiden før Krigen og under selve Krigen. Desuden fandtes der efter Krigen en stærk Vilje til at danne en sund og stærk Fagbevægelse, og denne tvang alle de ansvarlige Fagforeningsledere til at undgaa Fejlene og Manglerne fra den tidligere Fagforeningspolitik. I den nye Bevægelse optog man vel gamle Traditioner og Erfaringer, men tillige skabte man et nyt Grundlag, hvorpaa Fagorganisationen kan bygge og som fører til en hurtig Opfyldelse af det moderne Fagforbunds Program.

Den czekoslovakiske Stat overtog i Aaret 1918 store Minoriteter af andre Nationer, til hvilke den faglige Bevægelse navnlig maatte tage Hensyn i Retning af sproglige og kulturelle Krav. Først og fremmest maatte der sørges for, at ethvert Medlem kunde frembringe sine Ønsker paa sit Modersmaal og kunde korrespondere med Organisationens Funktionærer paa det samme, samt kunde faa tilstillet et Fagblad, som var skrevet i et Sprog, Vedkommende kunde forstaa. Desuden maatte der ved Mødet ogsaa sørges for, at Taleren holdt sit Foredrag paa de paagældendes Modersmaal. Kort sagt, Organisationen maatte gøre alt for, at enhver følte sig hjemme indenfor Forbundet.

CENTRALORGANISATIONEN DANNES.

Disse Krav opfyldte i Czekoslovakiet først og fremmest »Zentralverband der Handels- und Industrieangestellten«, som straks erkendte sine Pligter som Centralorganisation og gjorde alt for i videst mulig Udstrækning at efterkomme Kravene, der stilles til den. Fra samme Øjeblik blev Forbundet Koncentrationspunktet for hele Medhjælperbevægelsen i den czekoslovakiske Republik.

Flertallet af Afdelingerne fra den gamle »Zentralverein der kaufmännischen Angestellten« i Wien ydede virksom Medhjælp i disse Bestræbelser, og de Kolleger, som allerede i det gamle Østrig havde talt for et Enhedsforbund, blev ogsaa nu under den nye Statsform ivrige Forkæmpere for Enhedsorganisationen.

I Mähren oprettedes der i 1918 en jødisk Medhjælperorganisation, som i Aaret 1919 tilsluttede sig Zentralverband. Samme Aar indlededes der venskabelige Forbindelser med Organisationer i Slovakiet og Podkarpatska Rus, som havde mest organiserede ungarske Medhjælpere og havde Hovedsæde i Budapest. Ogsaa disse Organisationer blev Tilhængere af det forannævnte Princip og vedtog at tilslutte sig Forbundet.

Den 1. Januar 1920 styrkedes Forbundet yderligere derved, at de Handelsrejsendes »Union« vedtog at tilslutte sig dette. Unionen dannedes før Krigen af Zentralverband, og 12 Aar igennem bestod den som en selvstændig Organisation, der arbejdede for at faa de Handelsrejsende organiseret og faa fast Indflydelse paa deres faglige Forhold. Beslutningen om at gaa over i Forbundet lettedes ogsaa derved, at Handelsmedhjælperne tidligere i stor Udstrækning gik over til at blive Forretningsrejsende, og under disse Forhold var en Sammenslutning naturligvis til stor Nytte.

ENHEDSFORBUNDET DANNES.

Forbundets Ledelse, som var klar over, at der maatte tilstræbes en yderligere Koncentration, benyttede enhver Lejlighed til at agitere for Enhedsforbundet. Det er nemlig denne Organisationsform, som ene og alene kan anvendes med Fordel her i Czekoslovakiet. Det kammeratlige Samarbejde med »Bund der Industriebeamten« og »Verband der Versicherungsangestellten« førte til et godt Resultat, idet der i begge disse Organisationer udfoldedes Bestræbelser for en Sammenslutning, og Forslag, som stilledes i saa Henseende, blev ogsaa til sidst vedtaget.

Den 19. November 1922 afholdtes i Prag et Fællesmøde af Bestyrelserne for følgende Organisationer: »Zentralverband der Handels- und Industrieangestellten«, »Bund der Industriebeamten« og »Zentralverband der Versicherungsangestellten«. Dette Møde afholdtes samtidig med, at den førstnævnte Organisation fejrede sit 25-Aars Jubilæum. Mødet drøftede udelukkende Spørgsmaalet om en Enheds-Organisation. Denne Tanke havde mange Tilhængere ude i Medhjælperkredse, idet den store alle Medhjælpere omfattende Organisation jo skulde drage Lære af de Erfaringer, man havde gjort siden Aaret 1918.

I det paagældende Møde deltog ogsaa udenlandske Gæster, nemlig Medhjælperinternationales Formand, Kollega Otto Urban fra Berlin og Medlem af Internationales Bestyrelse, Kollega Jens Johansen fra København, samt de i den østrigske Medhjælperbevægelse velkendte Kolleger, Karl Pick og Julius Beerman fra Wien. Mødet vedtog enstemmigt at oprette Medhjælpernes Enhedsforbund, som formelt skulde begynde sin Virksomhed fra den 1. Januar 1923.

Enhedsforbundet blev ikke alene til, fordi Produktionsforholdene i den czekoslovakiske Republik krævede en saadan, men ogsaa fordi Medhjælpernes internationale Kongresser havde opstillet den udmærkede Grundsætning: »For hvert Land kun een Organisation«.

Den internationale Kongres, som afholdtes efter Krigen i

Dagene fra den 5.—7. Oktober 1920 i Amsterdam gjorde sig til Talsmand for Enhedsorganisationen. For den czekoslovakiske Medhjælperbevægelse har navnlig den Resolution været af Betydning, som vedtoges paa Medhjælpernes internationale Kongres i Wien, den 10. August 1921. Wiener-Udtalelsen omfattede bl. a. følgende Bestemmelser:

»De her forsamlede Medhjælperrepræsentanter erklærer at ville arbejde for, at deres respektive Organisationer sammensluttes til en ensartet Landsorganisation. Forhandlinger i saa Henseende er allerede i Gang og skal fortsættes.«

Endvidere udtrykte Udtalelsen en sikker Forventning om, at der forinden den næste internationale Kongres var opnaaet fuld Overensstemmelse og helst ogsaa var foretaget Sammenslutning.

SAMLINGSBESTRÆBELSER.

Denne Udtalelse fandt Tilslutning hos 6 Forbund, hvoraf 3 allerede var sammensluttet, medens de øvrige Delegerede repræsenterede »Zentralverband der Angestellten in Industrie, Handel und Verkehr« i Teplitz, »Allgemeiner Industrieangestelltenverband« i Reichenberg og »Verband der Bergbau und Hüttenangestellten« i Teplitz.

I Henhold til ovennævnte Aftale afholdt de paagældende Forbund den 26. November 1921 et Møde i Prag, paa hvilket man oprettede den saakaldte »Zentral-Eksekutive der Angestelltenverbände in der czekoslovakiske Republik«, som fik Sæde i Prag og som havde til Opgave at sørge for Wiener-Udtalelsens Gennemførelse. Denne Central-Eksekutive var i en vis Forstand en Efterfølger af »Arbeitsausschuss sozialistischer Organisation des Handels, der Industrie, der Geldwesens, des Versicherungswesens und der öffentlichen Verwaltung«, som man havde oprettet i de første Maaneder efter Krigen og fra hvilket ogsaa Tanken om et Enhedsforbund havde sin Oprindelse, men i dette Arbejdsudvalg havde Forbundene i Teplitz og Reichenberg ikke været repræsenteret.

Central-Eksekutiven opfyldte ikke de Forventninger, man havde stillet til den, og som havde været tilsigtet ved Forhandlingerne i Wien, nemlig en fuldstændig Sammenslutning i Enhedsforbundet. Vor Internationale, der gav Stødet til Wiener-Overenskomsten, er sig sine Forpligtelser bevidst overfor den czekoslovakiske Bevægelse, og den behandler stadig nævnte Spørgsmaal med stor Opmærksomhed baade ved sine Bestyrelsesmøder, Kongresser, samt i Sekretariatets Korrespondance.

Herom vidner navnlig det Møde, som Internationale afholdt den 25. Maj 1924 i Prag, og i hvilket Kollegerne Otto Urban fra Berlin og G. J. A. Smit fra Amsterdam deltog. Forhandlingernes Resultat kan kun hilses med Glæde set fra Enhedsorganisationens Standpunkt. Den Resolution, man vedtog, baseredes i sin første Del paa Wiener-Overenskomsten, medens den anden Del udtrykker de internationale Repræsentanters Overbevisning om, at en Sammenslutning af »Zentralverband der Angestellten in Teplitz«, »Gewerkschaftsorganisation der czekoslovakischen Advokaturs- und Notariatsbeamten« samt »Privatangestellten des czekoslovakischen Beamtenverbandes« med Enhedsforbundet mulig. Internationales Repræsentanter udtalte Forventning om, at de nævnte Forbund snart vil finde en Vej, som fører til Sammenslutning, og Central-Eksekutiven har faaet til Opgave at holde Internationale underrettet om denne Sag. Enhedsforbundet fortsætter altsaa med at føre fælles Forhandlinger og har gentagne Gange udtalt sin Beredvillighed til at optage de andre Forbund i Organisationen. Enhedsforbundet vil ogsaa for Fremtiden følge denne Vej i Bevidstheden om, at det derved bedst vil tjene Medhjælpernes Interesser.

KUN EEN VEJ FREMAD.

I den czekoslovakiske Republik er en streng international Organisation, d. v. s. et Forbund som omfatter alle Landets forskellige Nationaliteter, den eneste mulige Organisationsform. Hvis man altsaa vil varetage Medhjælpernes Interesse her, saa kan det ikke nytte at organisere Medhjælperne efter deres Nationalitet.

Det samme gælder ogsaa med Hensyn til Medhjælpernes religiøse Anskuelser, idet en Opstilling af saadanne Retningslinier vilde føre til Splittelse og væsentligt forringe Fagforeningens Kampkraft. Naar man tager i Betragtning, at her i Landet foruden Czekoslovakerne findes Minoriteter af tyske, ungarske, polske, russiske og jødiske Borgere, saa kan man maaske gøre sig et lille Begreb om, hvad det vilde føre til, hvis Medhjælperorganisationerne skulde dannes efter nationale Synspunkter.

Enhedsforbundet understreger derfor stadig den absolute Nødvendighed af en ensartet Organisation, som uden Forskel organiserer alle Medhjælpere fra de forskellige Nationaliteter og Konfessioner, og som bestræber sig for i størst mulig Udstrækning at varetage alle Medhjælperes Interesser. Netop derigennem faar Medhjælperne fra de forskellige Nationaliteter Tillid til Forbundet.

I de faglige Kampe henviser Enhedsforbundet med Rette til Arbejdsgivernes Organisation, som her i Czekoslovakiet allerede langt tidligere end Medhjælperorganisationerne har stillet sig paa internationalt Grundlag. Enhedsforbundet tilstræber derfor, at man overfor Arbejdsgivernes internationale Organisation stiller et alle Medhjælpere omfattende Enhedsforbund.

»Zentralverband der Handels- und Industrieangestellten« har været Drivkraften i Arbejdet for Enhedsforbundet, og den har allerede nu i næsten 30 Aar arbejdet for en Organisering af Handels- og Kontormedhjælperne. Enhedsforbundet omfatter dog ogsaa andre Grupper af Medhjælpere, og det har derfor oprettet følgende selvstændige Faggrupper: Medhjælpere ansatte i Handel og Industri, Forsikringsfunktionærer, Medhjælpere ansat i kooperative Foretagender samt Handelsrejsende. Disse Faggrupper holder aarligt paa samme Tidspunkt Kongres, hvorefter de forskellige Faggruppedelegerede næste Dag samles paa Enhedsforbundets Kongres, som saa behandler økonomiske, socialpolitiske og kulturelle Spørgsmaal, der er af fælles Interesse. Paa den Maade er Hovedkongressen fritaget for at ofre Tid til Drøftelse af de enkelte Faggruppers særlige Krav og Ønsker.

Enhedsforbundet har slaaet dybe Rødder indenfor den czekoslovakiske Fagbevægelse, og det er i Dag det stærkeste Medhjælperforbund i den czekoslovakiske Republik. Resultaterne, der er naaet ved den af Forbundet udfoldede Virksomhed og navnlig paa socialpolitisk Omraade, er en sikker Borgen for Forbundets fremtidige Udvikling.

Robert Klein.

Det tredje skandinaviske Handelskursus.

Tegningsfristen udløber den 15. Maj.

I 1924 afholdtes skandinavisk Handelskursus i København og i Fjor i Stockholm. I Aar gaar Turen til Norges Hovedstad Oslo, hvor Kursus arrangeres i Dagene 4.—11. Juli.

Kursuset vil blive afholdt paa Universitetet, hvor Aabningshøjtideligheden finder Sted i Aulaen Søndag den 4. Juli, medens Foredragene vil blive afholdt i den gamle Festsal den 5.—10. Juli.

Emnerne for Foredragene er: Reklamens Kunst, Norges Statsforvaltning, Norsk Sociallovgivning, Merkantil Uddannelse, Handel, Søfart og Industri i Norge, Toldbeskyttelse og Frihandel, Bankvæsen og Bankteknik, Fagforennigsbevægelsen, Kooperationen, Norges økonomiske Geografi.

Norges Handels- og Kontorfunktionærers Forbund har faaet Tilsagn om Assistance som Foredragsholder af Dr. philos. Wilhelm Keilhau, Redaktør af Reklameforeningens Fagblad E. Munthe-Kaas, Højesteretsassessor K. F. Dahl, Direktør ved Handelsgymnasiet G. Holtsmark, Docent Aksel Arstal, Bureauchef i Udenrigsdepartementet Ernst F. Hougen samt Direktør i Norges kooperative Landsforening Andr. Juell. Desuden vil Forbundets Formand O. M. O. Moi redegøre for Handels- og Kontormedhjælpernes Organisationsbevægelse i Norge. Disse Navne borger for en saglig og kyndig Udredning af Emnerne, og yderligere føres der Forhandlinger med en Del andre Foredragsholdere om at medvirke.

Desuden vil »Norges-Filmen«, der opruller de smukkeste Partier af Norges Land, blive fremvist for Deltagerne.

I Forbindelse med Foredragene foranstaltes Besøg paa Virksomheder, Institutioner og Museer, ligesom der ogsaa vil blive sørget for kammeratligt Samvær med norske Kolleger.

Deltagelsen i Kursuset er vederlagsfri, og desuden yder det danske Forbund Tilskud til Rejseomkostningerne, hvorved Omkostningerne ved Deltagelse i Turen kan indskrænkes mest muligt.

Tilskud.

Vi har i sidste Nr. af Bladet redegjort for Betingelserne for at komme i Betragtning ved Uddelingen af Tilskud, men skal alligevel her genopfriske de givne Oplysninger:

1) Ansøgeren maa ikke være Restant.
2) Ansøgeren maa have været Medlem af Forbundet mindst et halvt Aar.
3) Kun fuldtbetalende Medlemmer kan komme i Betragtning (altsaa ikke Lærlinge og Medlemmer med hvilende Ret).
4) Hvis Tilskud modtages, er det en Forpligtelse, at samtlige Foredrag overværes, samt at
5) man frugtbargør de indhøstede Erfaringer ved aktiv Deltagelse i Arbejdet indenfor sin Afdeling.

Antallet af Medlemmer, der kan komme i Betragtning ved Tilskud fra Forbundet, begrænses til 50. Tegner der sig flere Deltagere, forbeholder Forretningsudvalget sig at foretage den endelige Uddeling af Tilskud under Hensyntagen til at faa Tilslutning fra saa mange Afdelinger som muligt. Iøvrigt vil, hvis Kvalifikationerne staar lige, Medlemsanciennitetet blive afgørende.

I Tilskud ydes der Halvdelen af Rejseomkostningerne (Billetprisen paa III Kl.) i Indlandet (Sovevogn ikke indbefattet) samt ¾ af Billetprisen inkl. Sovevogn fra København til Oslo og Retur. Den resterende Fjerdedel maa Deltagerne altsaa selv udrede, og af Hensyn til Forbundets Dispositioner maa dette Beløb, Kr. 22,50, indbetales til Forbundet samtidig med Indtegningen. Beløbet kan ikke fordres tilbagebetalt, dersom Indtegningen trækkes tilbage, uden at der foreligger fyldestgørende Grund (Sygdom o. lign.), medens dette naturligvis finder Sted, hvis Frirejse ikke bevilget.

Indtegningen maa ske inden den 15. Maj, der er absolut sidste Frist. Hvis Tilskud søges, maa dette samtidig ske paa dertil indrettede Blanketter, der udleveres i Afdelingerne.

En Ferietur til Norge forenet med Samvær med Kammerater fra de øvrige skandinaviske Lande og parret med oplysende Foredrag samt planlagte Ture med stedkendte Folk, er nok en Oplevelse, som en værd at tage med, tilmed da der her frembyder sig en Lejlighed til at faa en stor Del af Udgifterne refunderet. Vi anbefaler paa det bedste Medlemmerne at tegne sig.

6-Lukningen.

I Marts og April Maaneder har Arbejdet ude i Afdelingerne staaet i 6-Lukningens Tegn, idet de allerfleste Afdelinger har fulgt Forbundets Opfordring om at søge gennemført frivillig 6-Lukning af Butikerne i Sommermaanederne.

Der foreligger allerede en Del Oplysninger fra Afdelingerne om Resultatet af Arbejdet, og Tendensen i disse viser, at 6-Lukningen stadig vinder Terræn blandt de Handlende, hvorfor Tiden snart maa være inde til at lovfæste denne Reform.

I København lukker de større Forretninger, der beskæftiger Personale, saa godt som alle Kl. 6. Stormagasinerne lukker Kl. 5½. Kun de Smaahandlende i Sidegaderne, hvor man arbejder uden Medhjælp, benytter sig af Lovens Bestemmelser til at holde aabent til Kl. 7.

De store Provinsbyer Aarhus, Aalborg og Odense bibeholder ligeledes 6-Lukningen i Sommermaanederne. Fra Aarhus meddeles, at enkelte Handlende vel har aabent til Kl. 7, men paa Afdelingens Henvendelse er flere gaaet med til at lukke, og Henvendelserne fortsættes. Handelsforeningen, Manufaktur-, Mælke- og Cigarhandlerforeningen har vedtaget 6-Lukning. I Aalborg har Afdelingen konfereret med Formændene for Handelsforeningerne, der alle har anbefalet deres Medlemmer at bibeholde den tidlige Lukning.

6-Lukning er gennemført i de jydske Købstæder Randers, Horsens, Esbjerg, Kolding, Skanderborg, Ribe og Silkeborg. I sidstnævnte By holder 4 Trikotagehandlere aabent til Kl. 7. I Hjørring lukkes Kl. 6 undtagen Onsdag og Fredag, hvor der lukkes Kl. 9. Fra Fyn foreligger der Oplysning om, at Svendborg er med paa 6-Lukningen, hvilket ligeledes gælder Rudkøbing, hvor Handelsforeningen har efterkommet Afdelingens Henstilling. I Rudkøbing lukkes ogsaa Kl. 6 om Fredagen. Desuden lukker Kontorer samt Manufakturhandlere og Gartnerier om Middagen Kl. 12—1.

I Rønne lukkes Kl. 6 og samme Lukketid er indført i Slagelse, Korsør, Storehedinge, Hillerød og Helsingør samt Fakse og Helsinge. I Nakskov lukkes Kl. 6½.

Iøvrigt findes der en Række Byer, hvor 6-Lukning er delvis gennemført. Det gælder Frederikshavn, hvor kun Kolonialhandlerne holder aabent til Kl. 7, medens Handelsstandsforeningen og Kolonialhandlerforeningen i Bladene har indrykket Opraab til Publikum om at gøre deres Indkøb før Kl. 6.

I Sønderborg lukker foreløbig Manufakturhandlerne Kl. 6, medens samtlige Handlende i Nykøbing M. og Grenaa har meddelt, at de fra 1. Juni lukker Kl. 6.

Kun i Struer, Skern-Tarm og Bramminge er Afdelingernes Arbejde ikke kronet med Held. Paa disse Pladser holdes Butikerne aabne til Kl. 7.

Blot nu de Herrer Rigsdagsmænd vilde lukke deres Øjne op i deres Sommerferie og se, hvorledes de virkelige Forhold er, saa vil de ikke kunde undgaa at faa den rette Opfattelse af 6-Lukningskravets Berettigelse.

Fra Arbejdsmarken —

Stor Fremgang.

Atter finder vi Anledning til i vor Tidende at fremhæve en Afdeling, der fortjener Ros for det Arbejde, der er udført, navnlig i det sidste Aar.

Det drejer sig om Roskilde Afdeling. Medlemsantallet i denne Afdeling var den 31. Marts i Fjor 74, og er nu — et Aar efter — over 100. Man har da heller ikke indskrænket sit Agitationsarbejde til selve Roskilde alene, men har ogsaa haft Opmærksomheden henvendt paa de store Stationsbyer, der ligger tæt op til Roskilde. Bl. a. har der været afholdt et godt Agitationsmøde i Borup, og der er planlagt Møder i de øvrige omliggende Byer. Endvidere gav det i forrige Nr. omtalte »Radio-Møde« et overmaade fint Resultat. Æren for den smukke Fremgang maa deles mellem Afdelingens energiske Formand, Hr. Kaj Aage Hansen, og Næstformanden, Hr. V. Buch-Nielsen, der er Ekspert i den personlige Agitation.

Om Afdelingens Administration kan siges de samme anerkendende Ord. Der er den bedste Orden i Sagerne, og Afdelingens Formue er i Øjeblikket over 1100 Kr., takket være Kassererens, Hr. C. Blomgaard Andersens gode Administration.

Afdelingen har fastlagt Planer for den fremtidige Agitation, et Bevis paa, at de opnaaede Resultater skal benyttes som Springbrædt og ikke som Sovepude.

Hvor der arbejdes.

Blandt de jyske Afdelinger finder vi Anledning til at fremhæve Herning, der i Løbet af det sidste Aar har haft en ualmindelig smuk Fremgang, væsentligst opnaaet i Vinterhalvaaret. Afdelingen begyndte Aaret med et Medlemsantal paa 31 og har i Øjeblikket 53 Medlemmer, hvilket Resultat ikke mindst skyldes Afdelingens dygtige og energiske Formand, Hr. C. Damgaard, der har formaaet at overvinde de Vanskeligheder, der tidligere var til Stede i denne Afdeling, og at føre den ind i et støt og roligt Spor.

Afdelingen hører nu hjemme blandt de solide og pligtopfyldende Afdelinger, der ogsaa i administrativ Henseende punktlig opfylder de Fordringer, man kan stille. Hertil bidrager Afdelingens Kasserer, Frk. Dorthea Koch, der i en Aarrække har staaet for Finanserne i Herning Afdeling.

Ingen Sletninger i Sønderborg.

Endelig finder vi endnu en Gang Anledning til at fremhæve Sønderborg Afdeling, der tidligere har været Genstand for Omtale under denne Rubrik. Afdelingen har i den mellemliggende Periode været ude for vanskelige Forhold, som bevirkede en ret stor Afgang, men ved Hjælp af de nuværende Tillidsmænd, Formand Hans Jørgensen og Kasserer Andr. Jans er der ikke alene tilvejebragt stabile Forhold i Administrationen, saa at f. Eks. det store Restanceantal, der tidligere var i Afdelingen, nu helt er bragt ud af Verden, hvilket bl. a. har givet sig Udslag i, at der ved Aarsafslutningen ikke blev slettet et eneste Medlem for Gæld, men ogsaa hvad Agitationen angaar.

Afdelingen er i stadig Fremgang og tæller nu ca. 70 Medlemmer, hvad man, saa vidt vi nu efter nærmere Samarbejde kender til de nuværende Tillidsmænd, ikke vil forblive staaende paa i det kommende, der sikkert vil se Medlemsantallet blive bragt endnu højere op i denne Afdeling.

— — —

Det er os en Glæde at se, at flere og flere Afdelinger ved deres Arbejde gør sig fortjent til Omtale under denne Spalte. Om Grunden er de Konkurrence-Lyster, en saadan Rubrik vækker, eller om Grunden alene er den, at der er ved at blæse en friskere Vind over dansk Medhjælperbevægelse, skal vi lade være usagt; men eet er i hvert Fald givet, og det er, at der i de her fremdragne Eksempler ligger det bedste Bevis for, at der er Jordbund for Fremgang, og at der kan naas Resultater, naar blot der bliver arbejdet. Men vi maa hænge i, de uorganiserede Medhjælpere kommer ikke af sig selv, og vi kan ikke forlange, at nogen andre end os selv skal udføre Arbejdet for at faa dem i Tale.

Tag derfor fat paa Arbejdet, — udadtil for at skaffe nye Medlemmer, og indadtil for at stabilisere Administrationen og den nuværende Medlemsstab. Resultatet vil da ikke udeblive.

Forbundets Lønarbejde.

APRIL MAANED har staaet i Brugsforeningernes Tegn, hvad Lønarbejdet angaar. Mon dette ikke skulde tyde paa, at der er ved at komme forøget Liv i Lønarbejdet? Det er i hvert Fald altid hos Medhjælperne i de kooperative Foretagender, at Trangen til at faa Løn- og Arbejdsforholdene ordnet gennem kollektive Overenskomster opstaar, og derfra breder Trangen sig til Medhjælperne i andre Forretninger. Denne Udvikling er ogsaa naturlig, idet en af Fordelene ved Kooperations-Idéen skulde være den, at Fagets Medhjælpere fik en ordentlig Løn og gode Arbejdsforhold; Kravet om at faa Overenskomst med andre Arbejdsgivere vil ogsaa lettere kunne føres igennem, naar der først er Overenskomst med de kooperative Foretagender.

Lad os derfor haabe, at Begivenhederne i April er Indledningen til Arbejdet for at faa Overenskomst med alle Brugsforeninger her i Landet.

For første Gang er der nu afsluttet Overenskomst med Brugsforeningerne i Holte, Nærum, Trørød og Skodsborg (Nordbane Afdelingens Omraade) samt med Lille Næstved og Vordingborgvejens Brugsforeninger i Næstved. Endvidere er Overenskomsterne med Jernbanefunktionærernes Brugsforening i Aarhus, og Arbejderforeningen i Nykøbing F. fornyet. I alle disse Overenskomster svinger Lønningerne for mandlige Medhjælpere efter Anciennitetens mellem 200 og 300 Kr. pr. Maaned (regnet efter det nuværende Pristal 194), og det er i samtlige Overenskomster bestemt, at alle beskæftigede skal være organiserede.

Herudover er Overenskomsterne for saavel de faste Vejere som Reservevejerne i Københavns Frihavn forlænget.

Der verserer for Tiden Forhandlinger med 14 Firmaer, omhandlende dels de tidligere omtalte nyopstaaede Lønsager og dels en Række opsagte Overenskomster.

Med Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger har der igennem alle de Aar, vi har kontraheret om Overenskomst, uafbrudt været en meget lang Række Uoverensstemmelser, dels om Anciennitetsforhold og dels om Grænserne mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og os. Da vi pr. 1. Januar d. A. fik bragt de organisatoriske Forhold i F. D. B. i Orden, fik vi samtidig ordnet Grænserne med Arbejdsmændene, og derefter er alle de øvrige Uoverensstemmelser taget op til samlet Behandling.

Efter flere Forhandlinger er nu ogsaa alle disse Forhold bragt i Orden med Undtagelse af et Par mindre Tilfælde, som iøvrigt staar overfor deres Afslutning, og det er nu endelig efter flere Aars Arbejde lykkedes at skaffe Orden og Ro i Forholdene, som sikkert er til lige saa stor Tilfredsstillelse for Fællesforeningen som for os.

Stenograf og Maskinskriverske.

En Dame, der er perfekt i Stenografi og Maskinskrivning, kan faa Plads paa Forbundets Hovedkontor. Vedkommende skal helst have Kendskab til Engelsk og Tysk.

Henvendelse til Kontoret, Gl. Kongevej 6, 3. Sal.

Jens Johansen.

Conto pro diversi.

RADIOFOREDRAGET.

Lidt forsinket foreligger der nu Meddelelse fra Storehedinge og Hillerød om Resultatet af Radioaftenen den 17. Marts.

Herom skriver Storehedinge:

»I Anledning af Forretningsfører Jens Johansens Foredrag pr. Radio havde Afdelingen indbudt til Møde paa Hotel »Postgaarden«. Hr. J. Westberg, Stevns, havde velvilligst stillet en moderne 5 Lampers Modtager med Højttaler til gratis Raadighed for Afdelingen. Foredraget hørtes tydeligt, og man kunde forstaa hvert Ord af Foredraget. Bagefter fik man Musik fra inden- og udenlandske Stationer. 35 Deltagere var til Stede.«

Og fra Hillerød lyder Meddelelsen som følger:

»Beklager først nu at kunne give Meddelelse om Udbyttet af Radio-Foredraget d. 17. Marts. Da passende Lokaler denne Aften ikke kunde opnaas, arrangerede vi os i Formandens Privatlejlighed, hvor vi indbød 15 af Afdelingens mest trofaste Medlemmer.

Modtagelsen var glimrende, og Foredraget gik udmærket igennem, ikke et eneste Ord gik tabt, hvilket ikke mindst skyldtes den fortræffelige Gengivelse gennem et 5 Lampes Radioapparat med Højtaler, som velvilligst var stillet til Disposition af Hr. R. Pagh, Dansk Radio Depot, Hillerød. Efter Radioforedraget gik man en Tur gennem flere udenlandske Stationer, hvor Gengivelsen var lige saa fuldkommen.

Desværre var Formanden samme Dag telegrafisk bortkaldt til Begravelse paa Bornholm, men i Sagens Interesse blev Radio-Aftenen programmæssigt udført alligevel. Næste Gang, der kaldes, skal vi forsøge at arrangere det i en noget større Stil.«

Meddelelsen om, at Forretningsføreren skulde holde Foredrag pr. Radio, var fremkommet i Medhjælperbladene i Sverrig og Norge, og i det sidst udkomne Numer af »Handelsarbetaren« oplyses, at Foredraget blev paahørt af flere af Svenska Handelsarbetareförbundets Medlemmer i Malmø, ligesom et Medlem i Halmstad meddeler, at han paa sin 4 Lampes Modtager havde hørt Foredraget saa tydeligt, at »Om jag fullt ut behärskat danskan, så hade jag mycket väl kunnat referera föredraget«.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Frederikshavn. Ord. kvartaarlig Generalforsamling afholdtes den 31. Marts Kl. 8 paa Hoffmanns Hotel. Af Formandens Beretning fremgik det, at Afdelingen gennem »Dansk Familie Blad«s Fanekonkurrence har modtaget et smukt Banner, vundet af Afdelingens Kasserer; ligeledes oplystes, at Afdelingen fra 1. April er indmeldt i Fællesorganisationen.

Regnskabet godkendtes. Kassereren genvalgtes enst. I Bestyrelsen genvalgtes H. Bøyen og nyvalgtes Chr. Hansen. Til Revisor genvalgtes Eisenhardt og nyvalgtes H. Madsen. Under Eventuelt drøftedes Afholdelsen af Afdelingens Stiftelsesfest og Indvielsen af den nye Fane.

Chr. Hansen.

Helsingør. Generalforsamling afholdtes Tirsdag d. 20. April paa Hotel Halberg. Formanden aflagde Beretning, og Forhandlingsprotokollen oplæstes. Afdelingens og A. K.s Regnskaber var fremlagt og godkendtes enst. Kassereren Fr. Thyra Larsen skulde afgaa, men blev genvalgt med Akklamation. J. Lundorff og Agda Hansen genvalgtes ogsaa. Nyvalgt i Stedet for Urhøj (som nu er selvstændig) blev Gunnar Lindstrøm. Suppleanter blev Frk. Jensen-Petersen, Viggo Wilken og Svend Thomsen. Revisorer Fr. Laura Larsen (genvalgt) og Viggo Wilken. Suppleanter Frk. M. Christiansen og Frk. Jensen-Petersen.

Efter nogen Debat og Diskussion blev den desværre ikke overfyldte Generalforsamling hævet. Aftenen sluttede med fælles Kaffebord, hvor der herskede den bedste Stemning.

Sekretæren.

Langeland. Søndag den 11. April afholdtes Generalforsamling i Ørstedspavillonen. Da Rejsesekretæren Hr. Niels Jørgensen samtidig havde anmeldt sit Besøg, blev Stiftelsesfesten afholdt samme Aften. Til Dirigent valgtes Repræsentant H. Ernst. Formanden og Kassereren aflagde Beretning og Regnskab, som enst. godk. Efter Tur afgik: Kassereren C. Mejlsgaard (Genvalg), Sofus Arnoldsen (Genv.), Ella Kruse udgik og i Stedet valgtes Ellen Eskebjerg. Til Revisorer valgtes Kommis Ole Madsen og Andreas Røhling.

S. Arnoldsen, Sekretær.

Een Gang Medlem —
altid Medlem!

Udgivet af Forbundet. — Ansvarsh. Red. Jens Johansen, Gl. Kongevej 6. Københ. B. — Anton M. Jensen, St. Kongensgade 75. Københ. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 6. 1. Juni 1926. 26de Aargang.

ORGANISATION ER MIDLET.

»De udenfor Organisationen staaende Arbejdsgiveres Handlemaade er Forræderi, Uretskaffenhed, og deres Erhvervelse af vore Overenskomster simpelt Tyveri.«

Bogtrykker Langkjær paa Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling d. 11. Maj.

DET er sjældent, at man fra Arbejdsgiverside saa klart tilkendegiver sin virkelige Opfattelse af Organisationsspørgsmaalet og sit Syn paa de uorganiserede Medlemmer af Standen, som Arbejdsgiverforeningens Formand har gjort ved ovenstaaende Udtalelse. I Almindelighed gør Principalerne sig alle mulige Anstrengelser for at paavise, at Organisation kun er af det Onde, vel at mærke, naar der er Tale om deres Medhjælpere, hvorimod de selv af al Kraft arbejder paa at skabe deres Organisation stedse kraftigere.

Og desværre er det jo saaledes, at mange Medhjælpere i det Stykke hellere lytter efter deres Principal fremfor efter deres Kolleger, der har følt Trang til ved Sammenslutning at gøre et Forsøg paa at forbedre Fagets Forhold. Disse uorganiserede Medhjælpere nyder ganske roligt Frugterne af deres Kollegers maalbevidste Arbejde og økonomiske Ofre uden at tænke paa, at hvis der ikke fandtes Kolleger, der havde større Forstaaelse for disse Forhold end de selv, saa vilde hele Standens Vilkaar i Dag have været betydelig ringere, end de nu er.

Det er Organisationen og kun Organisationen, der har hidført de bedrede Vilkaar, Organisationen, det vil sige Foreningen af de mange spredte Kræfter til Sammenslutningens Magt. Eller sagt paa en anden Maade, som den svenske Professor, Dr. Oscar Alb. Johnsson: »Den Stand, som ikke formaar at værge sine Samfundsinteresser, har ingen stor Fremtid i Vente. Den vil blive misbrugt og tilsidst traadt paa. Det er en Lov, dybt nedfældet i Samfundslivets Væsen og i selve Menneskenaturen.«

Det er heller ikke saa forfærdelig længe siden, at den velkendte konservative Politiker, Folketingsmand Dr. Fraenkel paa den danske Rigsdag under Behandlingen af Regeringens Forslag om Trustloven eller som det officielt hedder »Forslag til midlertidig Lov om offentligt Tilsyn med visse Virksomheder« rent ud erkendte Organisationernes Nødvendighed, baade for Arbejderne og Funktionærerne, og gjorde det til et Eksistensspørgsmaal for disse sidste — for Mellemstanden — at organisere sig.

Dr. Fraenkel paaviser først i et interessant Foredrag den historiske Udvikling, der har ført til koncentrerede Bedrifter, til Storhandel og Storindustri, der er blevet et Middel til at herske over andre. Og han spørger dernæst, hvem denne Magt er rettet imod, og giver selv Svaret — imod Arbejderen og Mellemklassen. »Men, fortsætter han, de første har været saa fornuftige at dække sig, medens Tid var, gennem deres Organisationer.«

Og han fortsætter: »Fagforeningens Funktion er at tilvejebringe faktisk Ligestilling ved Arbejdskontraktens Indgaaelse. I første Linie er det Arbejdstid og Arbejdsløn, det gælder; paa disse Punkter gør Organisationen det muligt for Arbejderne at blive ligestillet med Arbejdsgiverne.« Paa Grundlag af det saaledes anførte hævder Dr. Fraenkel, at Arbejderne i deres Organisation har Midlet til effektivt at modsætte sig, at de gribes af den koncentrerede Bedrift, saaledes at de bliver et Stykke Mekanik i den og ender med at opsluges af den.

Ganske anderledes forholder det sig med Mellemstanden, der i stigende Grad ligesom Arbejderklassen maa give Afkald paa egen Bedrift, og Livet igennem maa arbejde i koncentrerede Bedrifter. Men Dr. Fraenkel hævder, at selv om Tendensen er dertil, behøver det ikke at blive en Ulykke, naar blot der findes en eller anden Modvægt. Og herom siger han da ordret følgende:

»Hvad den Mellemstand angaar, som tjener i selve Bedrifterne, tror jeg ikke, der for Øjeblikket er noget at opnaa ad Lovgivningens Vej. Jeg tror, den maa gøre, ligesom Arbejderne har gjort, den maa ud af sig selv skabe de Organisationer, i hvilke den skal gøre Modstand. Men jeg haaber, at det har nogen Betydning, at det herfra og fra en Konservativ udtales, at man er klar over den Fare, som truer denne Mellemstand, og at man ser med Sympati paa, at den selv begynder at gøre sin Stilling klar og værger sig ud fra sit Mellemstandssynspunkt. Jeg er naturligvis klar over de Vanskeligheder, der frembyder sig — de er langt større end i sin Tid for Arbejderorganisationerne, fordi Leddelingen indenfor Mellemstanden er saa meget større — men en Gang maa der jo begyndes. Hovedsagen er, at man forstaar Problemet, man staar i, og at man ser Faren.«

Der ligger i alle disse stærke og uforbeholdne Udtalelser fra Mænd, som staar vort Fag fjernt eller endog staar som Modstandere af de Krav, vi fører frem indenfor vor Organisation, et meget kraftigt Memento, som Medhjælperne vil have godt af at lægge sig paa Sinde. Det er en Selvfølge, at Bogtrykker Langkjærs Fordømmelse af den uorganiserede Arbejdsgivers Mangel paa Kollegialitet ogsaa har fuld Gyldighed, naar den anvendes paa de uorganiserede Arbejdere og Medhjælpere. Og Dr. Fraenkel henvender sine paa Erfaringer og Forskninger støttede Ord direkte til Mellemstanden, hvortil han ogsaa regner Medhjælperne.

Organisation er Midlet, lyder det fra alle Sider, og dette Ord maa ogsaa vi lære at efterleve, thi der trænges i høj Grad indenfor vor Stand til at faa hidført Ændringer til det bedre i Standens Vilkaar.

Vi staar nu overfor Sommeren, hvor Foreningsarbejdet plejer at hvile, fordi Tiden ikke egner sig for Afholdelse af Møder. Benyt den Tid til en personlig Agitation for Organisationen! Fortæl de uorganiserede, hvorledes man fra anden Side ser paa dem, og hvorledes man er fuldkommen klar over, at Medhjælperne enkeltvis intet betyder. Gør dem klart, at der intet Hensyn bliver taget til deres Krav, før ogsaa de forstaar Tidens Løsen og lærer at gaa de samme Veje, som Principalerne følger. Lad det blive hamret uforglemmeligt fast i deres Bevidsthed, saa de aldrig glemmer det, at

Organisation er Midlet!

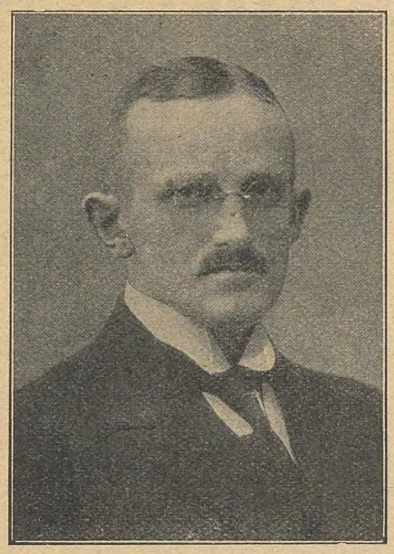
Ved Pladsskifte.

»Medlemmerne bør, forinden nyt Engagement indgaas, rette Henvendelse til Formanden for Afdelingen i den By, hvor Pladsen skal tiltrædes. Findes ingen Afdeling paa Pladsen, rettes Henvendelsen til Hovedkontoret.«

(Vedtagelse af Kongressen 1925).

Jens Johansen.

1911 — 1. Juni — 1926

VED ET BLAD med en ansvarlig og streng Ledelse, der med Luppen for Øje nøje gransker alt, hvad Spalterne skal optage, før det lukkes ind, hænder det sjældent, at noget Stof glider forbi Redaktørens Øje. Jeg har derfor maattet benytte den Udvej — forhaabentlig uden Risiko for Bogtrykkeren bagefter for Ubehageligheder — at liste denne lille Opsats igennem.

Jens Johansen har i Aar den 1. Juni staaet i Spidsen for vort Forbund i 15 Aar. Det er ikke almindeligt at holde 15 Aars Jubilæum, men man maa have Lov til at skelne mellem, hvad det er, der gives Anledning til at gøre et lille Ophold ved for at se tilbage og maale Arbejdet, dets Værdi og dets Resultater, og det er da ikke det samme at have været forrest i Kampen for en Stands Højnelse, som det er at have haft en fredelig Plads ved et hvilket som helst andet Arbejde i en 15 Aars Periode.

Der kræves adskilligt af den, der er stillet paa en saadan Post, og Arbejdet, der følger dermed, slider paa sin Mand.

I 26 Aar har vort Forbund bestaaet; i 15 af disse Aar, de for Organisationen mest betydningsfulde, Gennembrudets, Stabiliseringens Aar, har vi som første Leder haft Jens Johansen, og vi takker ham paa denne Dag og nærer det Haab, at han i lang Fremtid maa have Kræfter til at fortsætte dette Arbejde.

Julius Hansen.

Arbejdsløsheden og dens Bekæmpelse.

Arbejdsløshedens Omfang.

Arbejdsløsheden har i afvigte Vinter været af et saa uhyggeligt stort Omfang, at den har vakt alvorlig Bekymring overalt indenfor ansvarlige Kredse i Samfundet. Naar man betænker, at der i 1925, bortset fra de to Lockoutmaaneder, er gaaet 11,4 Millioner Arbejdsdage tabt, kan det heller ikke nægtes, at en saadan Forværring af den snart latente Krise, vi har befundet os i siden 1920, maa føre til indgaaende Overvejelser af, om det ikke er muligt at bekæmpe denne Arbejdsløshed eller bidrage til at mildne den.

Det fremgaar af en Opgørelse, Statistisk Departement har foretaget, at Aaret blev indledet med et samlet Antal Arbejdsløse paa 44,600, hvorefter det indtil Juli sank til 22,400, derefter begyndte Antallet paany at stige, saaledes at der ved Aarets Udgang fandtes 86,000 Arbejdsløse = 31,7 pCt. eller ca. en Trediedel af samtlige Arbejdere.

Dette Antal er betydeligt større, end paa samme Tidspunkt de sidste 5 Aar, hvor Tallene ultimo December stillede sig saaledes: 1920 — 15,3 pCt., 1921 — 26,8 pCt., 1922 — 20,6 pCt., 1923 — 11,6 pCt., 1924 — 17,1 pCt.

Et af De samvirkende Fagforbund, Socialdemokratisk Forbund, Den socialdem. Rigsdagsgruppe, Arbejdernes Fællesorganisation og Arbejdsløshedskasserne nedsat Fællesudvalg angaaende Arbejdsløsheden har indgaaende drøftet Spørgsmaalet om, hvad der kan gøres for at bekæmpe Arbejdsløsheden, og har til Arbejderorganisationerne udsendt en Redegørelse for, hvad der fra Regeringens og Organisationernes Side er gjort for at imødegaa og lindre den stærke Arbejdsløshed, og tillige, hvad der yderligere bør gøres.

Hvad der er gjort for at bekæmpe Ondet.

Efter en Omtale af Arbejdsløshedsforsikringen og den fortsatte Hjælp, hvis samlede Understøttelse i 1925 efter en foreløbig Opgørelse har udgjort 41,1 Mill. Kroner, samt Hjælpekassernes Virksomhed, nævnes Regeringens Forslag om Iværksættelse af offentlige Arbejder, Grundforbedringsarbejder og Arbejdet under Statsinstitutioner. Desuden Loven om Hjælp til kriseramte Industrier, hvilket Forslag blev forhalet, beklippet om omkalfatret, saa det ved sin endelige Vedtagelse langt hen paa Foraaret kun vil komme til at betyde en Brøkdel af, hvad Lovforslaget vilde have betydet i Retning af at give forøget Beskæftigelse.

Udvalget redegør dernæst for den Hjælp, der er ydet Understøttelsesinstitutionerne. Først at de vanskeligst stillede Arbejdsløshedskasser har faaet refunderet en Del af deres Gæld til Staten, ialt et samlet Beløb paa 2 Mill. Kr. Dernæst Refusionen til Hjælpekasserne og Ministeriets Forhøjelse af den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelses Satser siden Midten af December. Fra 1. Januar er Forhøjelsen ydet paa Trods af de reaktionære Partiers Modstand, idet Ministeriet administrativt har haft det i sin Magt at foretage denne Forhøjelse. Derimod er det ikke lykkedes Regeringen at gennemføre et Forslag om at erklære ekstraordinær Arbejdsløshed i alle Fag, hvorved alle Arbejdere vilde have kunnet opnaa ekstraordinær Understøttelse.

Arbejdsløshedslovens Revision.

Angaaende Arbejdsløshedslovens Revision skriver Udvalget:

»En almindelig Revision af Arbejdsløshedsloven med det Formaal at afhjælpe Manglerne og konsolidere Arbejdsløshedskassernes økonomiske Stilling har været under Forberedelse, men staaende foran den vældige Arbejdsløshed fandt Ministeriet det formaalstjenligt at forelægge Forslag om en midlertidig Lov, som det ansaas for lettere at gennemføre, og at udskyde den almindelige Revision til næste Aar. Heller ikke her har de konservative Partier villet medvirke til Trods for stærk Resignation fra vort Partis Side.

Hvad der i hvert Fald bør kræves er:

1) En Forhøjelse af de offentlige Tilskud, saa at Arbejdsløshedskasserne ikke alene kan sikre deres Medlemmer den nu pligtige Understøttelse, men ogsaa udstrække deres Ydelse svarende til Tidens Behov;
2) at Tilskudene udredes af Staten med delvis Refusion fra Kommunerne efter Indbyggertal, saaledes at Byrderne fordeles ligeligt paa alle Kommuner, og den nuværende kostbare og omstændelige Administration med Kommunetilskudenes Inddrivelse undgaas;
3) en bedre Tilpasning af de Regler, hvorefter Anerkendelsen for ekstraordinær Arbejdsløshed finder Sted, samt Sikring mod visse Kommuners Misbrug af Reglerne;
4) en Adgang til under større Kriser at kunne yde Understøttelse til Arbejdsløse, hvis Hjælp efter almindelige Regler er ophørt;
5) en Omordning af Regler for Nødhjælpsarbejder med Henblik paa at bringe disse i bedre Overensstemmelse med almindelig Praksis;
6) en større Indflydelse for Arbejdsløshedskasserne ved Administrationen af den ekstraordinære Understøttelse.

Udover de anførte Spørgsmaal er der adskillige andre, der maa tages op til Overvejelse, saasom Karenstiden for Sæsonarbejdere, Bistand til Arbejdsløse, der vil søge Arbejde i Udlandet, herunder Lettelse af Pastvang og Pasgebyr, Huslejehjælp under vanskelige Forhold, samt Hjælp eller Lempelser for Skat, Gas og Belysning under langvarig Arbejdsløshed.«

Forslaget om midlertidige Ændringer i Arbejdsløshedsloven blev forelagt den 15. December og gik ud paa, at Statstilskudet til Arbejdsløshedskasserne skulde midlertidigt forhøjes fra 35 til 45 pCt. af det indbetalte Kontingent. Desuden foreslaas de nugældende Regler for at erklære ekstraordinær Arbejdsløshed i et Fag lempet noget samt Bestemmelserne om ekstraordinær Hjælp bedrede, saaledes at der kunde ydes Hjælp ogsaa for Søn- og Helligdage samt at den skulde ydes med samme Beløb, som den vedtægtsmæssige Understøttelse udgør.

Der opnaaedes ikke i Folketinget Enighed om Lovforslaget, idet vel de socialdemokratiske og radikale Medlemmer af det nedsatte Udvalg indstillede en Del af Lovens Bestemmelser til Vedtagelse, deriblandt at Socialministeren fik Bemyndigelse til at anvende indtil 400,000 Kroner som ekstraordinær Understøttelse til den nødstedte Arbejderklasse, ligesom man foreslog, at Arbejdsløshedskassemedlemmer, der har opbrugt saavel deres vedtægtsmæssige som den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse, fra Lovens Ikrafttræden og indtil 1. Maj igen opnaaede Adgang til at oppebære ekstraordinær Understøttelse.

De øvrige Partier gik imidlertid imod Forslaget, og ved Behandlingen i Landstinget blev Forslaget nedsyltet i et Udvalg, hvorfra det ikke mere kom frem for Dagens Lys.

Krisehjælp til Arbejdsløse.

Det eneste Resultat af Ministerens Anstrengelser for at yde de Arbejdsløse nogen Hjælp er blevet Loven om Krisehjælp til Arbejdsløse, men det oprindelige Forslag har faaet en saadan Forringelse, at Loven næppe vil blive til synderlig Nytte.

Det bestemmes nemlig, at Kasserne kan vedtage at forlænge Understøttelsesperioden med indtil en Trediedel for de Medlemmer, der har opbrugt al vedtægtsmæssig og fortsat Hjælp. Men Ydelsen af nævnte forlængede Understøttelse er betinget af, at Midlerne tilvejebringes ved Paaligning af Ekstrakontingent paa Kassens Medlemmer, og saaledes som Forholdene ligger, med nedadgaaende Lønninger og i Forvejen saa stort Kontingent, som der kan ydes, er der næppe mange Kasser, der vil være i Stand til at kunne paaligne deres Medlemmer de Beløb, der bliver Tale om.

Det maa i høj Grad beklages, at der ikke paa Rigsdagen blandt samtlige Partier er tilstrækkelig aabent Blik for den vanskelige Situation, hvori mange Arbejdere paa Grund af den langvarige Krise er kommet.

Arbejdsløsheden blandt Medhjælperne.

Hvad Arbejdsløsheden blandt Handels- og Kontormedhjælpere angaar, har denne, som det fremgaar af hosstaaende tabellariske Oversigt, holdt sig konstant det meste af Aaret med en Stigning paa et Par Hundrede Medlemmer. Efter Julemaanedens Ophør er Arbejdsløsheden imidlertid paany i Stigning, saaledes at Antallet af ledige Handels- og Kontormedhjælpere tilmeldt den offentlige Centralanvisning nu udgør ca. 1300.

Det fremgaar desuden af Tabellen, hvilke Beløb der er udbetalt i Understøttelse i Aarets Løb, og hvor stort Antallet af tabte Arbejdsdage har været, men det maa erindres, at et meget stort Antal af Medlemmerne paa Grund af Krisens Langvarighed har opbrugt al deres Understøttelse.

Arbejdsløsheden i 1925 blandt Handels- og Kontormedhjælpere

Maaned	Samlet Antal Arbejdsløse	Kontor	Butik	Kbhvn.	Prov.	Antal understøtted. Dage	Udbetalt Understøttelse Kr.	Øre
Januar .	845	318	527	440	405	8471	19.799	50
Februar	1012	354	658	526	486	8842	20.680	—
Marts ..	1045	345	700	557	488	9593	22.588	—
April ...	1107	358	749	601	506	9372	22.147	—
Maj	1053	353	700	552	501	9725	22.787	50
Juni....	1037	378	659	544	493	8511	20.016	50
Juli	998	363	635	517	481	6956	16.165	50
August.	944	366	578	487	457	7515	17.664	—
Sept....	967	380	587	516	451	7110	16.487	—
Oktober	957	361	596	490	467	7814	18.385	—
Novbr. .	1079	385	694	565	514	9126	21.374	—
Decbr...	1071	378	693	553	518	8695	20.460	—
Gennemsnit	1009	361	648	529	480			
					Ialt..	101.730	238.554	—

Dagbladet »Børsen« som Statistiker.

Sluttelig skal vi i Anledning af et Forsøg fra Dagbladet »Børsen« paa at faa anslaaet Antallet af ledige Handels- og Kontormedhjælpere offentliggøre et Svar, som vi har sendt »Børsen«, men som dette Blad ikke har værdiget Optagelse.

»Børsen« har gjort et Forsøg paa at faa anslaaet Antallet af ledige Handels- og Kontormedhjælpere, men det Grundlag, hvorpaa Beregningerne er foretaget, er urigtigt, hvorfor Facit maa blive det samme.

»Børsen« skriver, at Antallet af Handels- og Kontormedhjælpere før Krigen optaltes til ca. 80,000 og mener, at det nu kan anslaas til ca. 100,000. Paa Grundlag heraf regner »Børsen« med, at der findes ca. 7—8000 ledige Medhjælpere. Det store Antal Medhjælpere kan »Børsen« kun komme til ved at medregne andre Privatfunktionærer, saasom tekniske Funktionærer, Maskinmestre, Tilsynsførende o. lign., thi os bekendt er Antallet af Handels- og Kontormedhjælpere i det private Erhverv ingensinde optalt til dette Antal. Af Oplysninger fra Folketællingen 1911 fremgaar det, at Antallet af Funktionærer i Haandværk, Industri, Handel og Pengeomsætning udgjorde ca. 60,000, hvori ogsaa forannævnte Kategorier er medtaget. De egentlige Handels- og Kontormedhjælperes Antal udgør da sikkert højst 50,000. Under Krigen steg Antallet vel en Del, men det er til Gengæld atter formindsket betydeligt efter Krigen, bl. a. ved Afgang af en Mængde Kvinder. Paa Grundlag heraf vil vi anslaa Antallet til ca. 60,000, men er endda tilbøjelig til at tro, at det snarere er for højt end for lavt.

Ved Anvendelse af »Børsen«s Beregningsmaade skulde Antallet af ledige Handels- og Kontormedhjælpere derfor udgøre 4000—4800, hvilket Tal ganske vist ogsaa kan være stort nok. Det forekommer os blot ejendommeligt, at alle disse Medhjælpere ikke tilmelder sig offentlige Arbejdsanvisningskontorer, i hvis ugentlige Beretninger kun opgives 150 tilmeldte ledige Handels- og Kontormedhjælpere, der ikke tilhører den statsanerkendte Arbejdsløshedskasse, hvis Medlemmer »Børsen« kalder priviligerede, men snarere kunde kaldes omsorgsfulde og ansvarsbevidste, fordi de har været tilstrækkelig forudseende og fornuftige til i Tide at forsikre sig mod den Ulykke, Arbejdsløsheden betyder for alle Lønarbejdere — i Modsætning til de, der har ladet fem være lige og derfor staar paa bar Bakke, den Dag Katastrofen indtræder, endskønt de seneste Aars Udvikling burde have været tilstrækkeligt Fingerpeg om, at Handels- og Kontormedhjælperne som Fag betragtet ikke nyder særlige Privilegier fremfor Arbejderne, naar Kriseaar og Nedgangstider sætter ind.

Pensionatspriserne.

I Forbindelse med Rejsningen af det aktuelle Spørgsmaal i vor Tidende for 1. Maj om Nedbringelse af Pensionatspriserne, har en Række af Afdelingerne offentligt i Dagspressen bragt Spørgsmaalet paa Bane, og dermed taget en Kampagne op, som bør støttes af alle Medhjælpere.

Det er jo ikke en ligegyldig Sag, om Medhjælperne, samtidig med at Lønnen presses stærkt nedad, skal vedblive med at betale urimelige Priser for deres Kost, naar Priserne paa Fødevarer er faldet saa stærkt, som sket er.

I Almindelighed har Pensionaterne da heller ikke dristet sig til Gensvar. En Undtagelse herfra udgør dog Odense, hvor Indehaversken af Pensionatet Kongensgade 74, Frøken Jørgensen, paa Forespørgsel fra Odense Avis, om Priserne efter Frøkenens Mening kan nedsættes, svarer følgende:

— Nej, det tror jeg ikke. For mit eget Vedkommende har jeg allerede to Gange sat Prisen ned, og jeg tror ikke, der i Øjeblikket kan være anderledes for Odenses Vedkommende.

Paa Bladets Forespørgsel om Størrelsen af den almindelige Pris, svarer Frøkenen:

80 Kr. for Damer, 85 for Herrer. — Og De maa jo erindre, at Huslejen er høj, Pigelønnen ligeledes, om vi skal have ordentlige Piger. Man skulde jo da ogsaa gerne have en lille Smule for sit Arbejde; det er brydsomt og utaknemligt nok i Forvejen. Skal man nu presses til udefra at sætte Priserne yderligere ned, tror jeg nok, jeg holder op. Jeg maa jo ganske vist ikke klage paa mit Publikum; men som Helhed betragtet har Pensionatsværtinderne mange Bryderier — og mange Udgifter. Man kan nu engang ikke gøre alt det Slæb for ingenting. Dertil kommer, at f. Eks. Oksekød, Flæsk og Kalvekød i den sidste Tid er steget 10 a 15 Øre, og der er vist ingen Udsigt til Nedgang. Saa det Opraab, som jeg nok har læst, kan vi ikke tage Hensyn til. Mon det ikke ogsaa nærmest er beregnet paa København?

Heroverfor gør Afdelingen opmærksom paa, at Lønningerne som altid faar Skyld for de høje Priser, er faldet med 12½ pCt., og en saadan Reduktion maa dog have øvet sin Indflydelse paa Pensionatsprisernes Udgifter, hvilket maatte give sig Udslag i en Nedsættelse af Priserne svarende i hvert Fald til Lønnedgangen.

At Priserne paa forskellige Kødsorter er steget i den senere Tid, kan ikke være rigtigt. I hvert Fald fremgaar det af Statistisk Departements Oversigt over Detailpriserne i April Maaned, at Oksekød i Købstæderne i Tiden fra Januar er faldet fra 154 Øre til 131 Øre pr. kg for Forkød og fra 240 Øre til 208 Øre for skært Kød. Kalvekød er faldet fra 170 til 149 Øre og Flæsk fra 285 Øre til 261 Øre. Efter disse Priser udregnes det nye Pristal pr. 1. Juli, og efter dette reguleres Lønnen.

Men desuden maa det tages i Betragtning, at Priserne i det foregaaende Halvaar er faldet meget betydeligt, ligesom Odense er bekendt for sin billige Gas- og Elektricitetspris.

Sluttelig oplyser Afdelingen virkningsfuldt, at Priserne f. Eks. i Nakskov Afdelings Pensionat ligger 10—15 Kr. lavere pr. Maaned end i de private Pensionater, medens Madens Kvalitet staar fuldt paa Højde med, hvad der bydes i Odense.

Svenska Handelsarbetareförbundets Kongres.

I samfulde 7 Dage har Repræsentanter for Svenska Handelsarbetareförbundets forskellige Afdelinger plejet Raad i Malmø og bestemt Retningslinierne for Forbundets Virksomhed i de kommende 5 Aar, og først den 22. Maj afsluttede Kongresdeltagerne deres anstrengende Arbejde. De danske Gæster paa Kongressen, Forretningsfører Jens Johansen og Julius Hansen er derfor vendt hjem paa et saa sent Tidspunkt paa Maaneden, at der hverken har været Tid eller Plads til at faa noget særligt omfattende Referat af Kongressen med i dette Nummer af Bladet. Vi maa derfor indskrænke os til blot at antyde de vigtigste Beslutninger.

Debatten om Beretningen, der spændte over et Tidsrum af 6 Aar, varede i to Dage og sluttede med en enstemmig Godkendelse af det udførte Arbejde. I disse Aar er Forbundet da ogsaa gaaet fremad i indre Stabilitet og ydre Styrke, ligesom Medlemsantallet i disse vanskelige Nedgangsaar er forøget med over 1000.

Det prekære Spørgsmaal paa Kongressen var Forslagene om Hovedsædets Flytning til Stockholm og de i Forbindelse dermed staaende Forslag fra Stockholm. Ved Afstemningen forkastedes Forslagene med overvældende Majoritet, og Hovedbestyrelsens Ønske om Bibeholdelse af Malmø som Centrum for Bevægelsen blev saaledes opfyldt. Forbundet opretter derimod Afdelingskontorer i forskellige Byer, deriblandt Stockholm, og ansætter særlige Tillidsmænd i disse.

Forbundsledelsens Forslag om Kontingentforhøjelse vedtoges, hvorefter heltbetalende Medlemmer yder 1 Kr. og halvtbetalende 50 Øre i Kontingent om Ugen.

Ligeledes vedtoges Forslaget om en »udvidet« Hovedbestyrelse, det vil sige Valg af 5 Medlemmer for forskellige Dele af Landet. Disse Medlemmer udgør sammen med den faste Hovedbestyrelse en Forsamling, der træder sammen en Gang om Aaret til Behandling af principielle og vigtige Sager.

Valget til Hovedbestyrelsen fik iøvrigt følgende Udfald: Otto Friman, N. Sv. Lundehn, N. S. Svensson, J. M. Göransson og Frk. Svea Karlberg, alle af Malmø. Selvvalgt Medlem er iøvrigt Formanden J. A. Lundgren. Som Medlem af den »udvidede« Hovedbestyrelse valgtes: Halvor Ohlson og Axel Johanson, Stockholm, Börgeson, Göteborg, Erik S. Petterson, Nordkøbing, og J. H. Genberg, Sundsvall.

Til Revisorer genvalgtes Niels Amilon, Lund, og Karl Knutsson, Landskrona, samt nyvalgtes Joh. Edman, Stockholm.

Sluttelig vedtoges det at afholde næste Kongres i 1931 i Forbindelse med Forbundets 25-Aars Jubilæum.

Internationalt Hovedbestyrelsesmøde

afholdt i Amsterdam 5.—7. Maj 1926.

Hovedbestyrelsen for »Internationaler Bund der Privatangestellten« afholdt i Dagene 5.—7. Maj Møde i Amsterdam. Forhindret i at deltage var J. Hallsworth, Karl Pick og Allina, hvorimod det paa Kongressen i København nyvalgte Medlem H. Buschmann var nærværende.

Formanden Otto Urban aabnede Mødet og foreslog at udtale en Sympatitilkendegivelse for de engelske Minearbejdere og i det hele for den britiske Arbejderbevægelse i den store Kamp mod Kapitalismen. En saadan Udtalelse vedtoges enstemmigt.

Generalsekretær G. J. A. Smit jr. aflagde en udførlig Beretning over hvert enkelt tilsluttet Forbunds Stilling og meddelte, at Medlemsantallet i Løbet af det forløbne Aar var steget med ca. 100,000 Medlemmer, saa det nu udgjorde ca. 725,000.

Det vedtoges at optage det tyske Bygningsarbejdslederforbund i Berlin, der tæller ca. 13,000 Medlemmer, hvorimod en russisk Organisation i London, omfattende ca. 2000 Medlemmer og staaende som Afdeling af den russiske Medhjælperorganisation, fik sin Begæring om Optagelse afslaaet.

Spørgsmaalet om Afholdelse af særlige Konferencer for Privatfunktionærerne ved Bjergværkerne, for Forsikrings-, Bank- og Handelsfunktionærer samt Handelsrejsende drøftedes. Det vedtoges at bemyndige Sekretariatet til at indkalde Konferencer, hvis Forholdene nødvendiggør det, for Bjergværksfunktionærerne samt Forsikrings- og Bankfunktionærerne, ligesom det vedtoges at indkalde en Konference for Handelsrejsende til Afholdelse i Prag den 31. Oktober i Forbindelse med det czekoslovakiske Handelsrejsende Forbunds 25-Aars Jubilæum. Derimod fandt man ikke Anledning til at afholde nogen særlig Konference for Handelsfunktionærer, da disse beskæftiges i meget forskelligartede Virksomheder, saaledes at der ikke kunde tales om en særlig Branche.

Paa Foranledning af Karl Pick, Østrig, behandledes Spørgsmaalet om Indkaldelse til en Konference af mellemeuropæiske Fagforeninger angaaende Medhjælpernes Retsstilling. Spørgsmaalet drøftedes, men da der var taget Stilling til Spørgsmaalet paa Kongressen i København, vedtoges det at henholde sig til denne Beslutning.

Efter at forskellige indre Spørgsmaal var behandlet og afgjort, derunder Forholdene for de i Internationales Tjeneste staaende Funktionærer, ligesom Regnskabet forelagdes, vedtoges det at lade Generalsekretæren repræsentere I. B. P. ved Sv. Handelsarbetareförbundets Kongres, ved Verdensvandringskongressen i London samt ved den internationale Fagbevægelses 25-Aars Jubilæum den 19. September. Hvis denne Begivenhed fejres i Paris, repræsenteres I. B. P. desuden af Georges Buisson.

Paa Grundlag af foreliggende Oplysninger angaaende Organisationsforholdene i Spanien og Italien, vedtoges det at yde saavel moralsk som økonomisk Støtte til Medhjælperorganisationerne i disse Lande i deres vanskelige Kamp for Opretholdelse af Selvstændighed under Fascistregimentet. Udover disse Spørgsmaal beskæftigede Hovedbestyrelsen sig med Agitationen, særlig blandt Teknikerne, samt besluttede at søge opnaaet Repræsentation i Internationaler Gewerkschaftsbunds Hovedbestyrelse.

Det vedtoges sluttelig at afholde det næste Hovedbestyrelsesmøde i Berlin.

Internationales Hovedbestyrelse i Amsterdam:

Fra venstre: *Smit, Spickmann* (Sekretær), *G. Buisson, R. Klein, O. Urban, H. Buschmann, O. Schweitzer, Jens Johansen.*

Organisationskaar under Fascismen.

TIL BELYSNING af de Vilkaar, de faglige Organisationer lever under i Italien under Fascistystyret, vil nedenstaaende Skrivelse yde et godt Bidrag. Brevet er tilstillet Forbundet fra den italienske Medhjælperorganisation »Federazione Italiana Dipendenti Azcende Private«, der paa Grund af Overgreb fra Fascisternes Side har maattet forlægge Redaktionen af sit Medlemsblad og Ledelsen af Organisationen fra Milano til Lugano i Schweitz. Forbundet er Medlem af »Internationaler Bund der Privatangestellten og har udsendt sit Opraab om Støtte til de Forbund, der er tilsluttet Internationale. Paa I. B. P.s Hovedbestyrelsesmøde i Amsterdam i Maj vedtoges det at støtte den italienske Organisation under disse vanskelige Forhold.

Brevet, der i al sin Jævnhed virker gribende, lyder saaledes:

»Kære Kolleger!

De kender uden Tvivl de Forhold, der hersker for de frie Arbejderorganisationer i Italien som Følge af de af Fascisterne gennemførte nye Love.

Ved disse er det bestemt, at alle faglige Foreninger — for at blive anerkendt af Staten og for at have Ret til at afslutte Arbejdsoverenskomster — maa akceptere de fascistiske Principper og fornægte al international Solidaritet.

De Organisationer, der er anerkendt af Staten, har Ret til at blive betragtet som de eneste Repræsentanter for Faget, selv om de kun tæller 10 pCt. af Fagets Arbejdere, og har i Kraft af denne Anerkendelse Ret til at underskrive Arbejdsoverenskomster ogsaa for de resterende 90 pCt. af Arbejderne.

Alle Arbejdere er — uanset Anskuelse — tvungne til at betale et aarligt Bidrag til de fascistiske Organisationer paa mindst 20 Lire. Dette tvungne Bidrag, som inddrives ved Statskassens almindelige Midler, giver ingensomhelst Rettigheder til de, der betaler, hvis ikke de akcepterer de fascistiske Principper — det vil sige, hvis de ikke frivilligt er Medlemmer af fascistiske Organisationer.

Uden at tale om den moralske og fysiske Tvang, der udøves, vil dette vel være tilstrækkeligt til at give en Idé om den Situation, der er skabt for de frie Organisationer. Man har frarøvet os al Mulighed for at leve. Især er Medhjælperne Bytte for skrækkelige Undertrykkelser. Vor beskedne Hovedresidens har været besat og lukket af Politiet. Vore Afdelinger har været ophævet. Trods det har vi besluttet at gøre Modstand. Vi vil kun, at vor Organisation til Trods for al Tvang, fortsætter at leve, selv om vi kun bliver en trofast Kærne tilbage, som en Dag kan genopbygge vor søndrede Arne.«

Dernæst fremsættes Ønsket om Hjælp til at fortsætte Udgivelsen af Medlemsbladet »L'Impiego privato«, der bør tjene som et Samlingsorgan for Medhjælperne, hvorefter Brevet slutter saaledes:

»Vi beder Dem om denne Hjælp, og vi har Haab om, at De vil hjælpe os til Maalet — at besejre denne haardnakkede og vanskelige Kamp.«

Broderligt

Gino Pesci, Generalsekretær.

En kuriøs Kontrakt.

FRA ARBEJDSGIVERSIDE søger man, hvor det kan lade sig gøre, at komme uden om kollektive Overenskomster for Medhjælperne. Man søger at bibringe disse Opfattelsen af, at en kollektiv Overenskomst, sluttet af Organisationen, vil lægge Baand paa den enkelte Medhjælpers Mulighed for at naa frem indenfor Virksomheden, og man viger ikke tilbage for at hævde, at Organisationen tilsigter ensartede Lønninger, som ingen Medhjælper kan naa ud over, uagtet det udtrykkeligt i Overenskomsterne er bestemt, at det drejer sig om Minimallønninger, ligesom der findes en særlig Løfteparagraf til at hæve Lønnen for den dygtigere og mere betroede Medhjælper.

Med andre Ord. Man søger at give det Udseende af, at Organisationen med sit Krav om kollektive Overenskomster knægter den enkeltes Frihed og kvæler hans Initiativ, hvorfor Principalerne lovpriser den personlige Aftale — Enkeltmandskontrakten.

Imidlertid viser Praksis næsten altid et ganske andet Billede end de smukke Teorier. Og det træffer sig nu saa heldigt, at vi kan fremføre et saadant praktisk Eksempel, der tyder paa, at med Friheden og Mulighederne er det ikke stort bevendt under den personlige Kontrakt.

Kontrakten har følgende Ordlyd.

OSCAR ZIMMERMANN
Niels Juelsgade 10

.....

Vi antager Dem herved som Assistance i Forretningen .... (her findes Plads til Filialens Navn) fra den ..... mod et Vederlag af Kr. 8,00, skriver Otte Kroner, pr. Arbejdsdag.

Opsigelse kan ske mundtlig hver Dag inden Kl. 12 til Fratrædelse samme Dags Aften. I Tilfælde af Udeblivelse betales intet Vederlag.

Angaaende Gageforhold forpligter De Dem til Tavshed overfor Medarbejderne i Forretningen, lige saavel som De ikke udspørger nogen af Personalet desangaaende.

Denne Kontrakt er udstedt i to ligelydende Eksemplarer, hvoraf De har modtaget det ene.

.....

Kontrakten omfatter i dette Tilfælde Firmaet Alfred Mikkelsens Eftf. i Kolding, der indehaves af Firmaet Oscar Zimmermann, København. Firmaet i Kolding beskæftiger ca. 25 Medhjælpere, og hvilke Vilkaar disse er undergivet, fremgaar af Kontrakten.

Aflønningsformen er jo ikke almindelig indenfor vort Fag. Men naar Firmaet foretrækker Dagløn fremfor Maanedsløn, mon det saa ikke skyldes Tidens Krav om at spare, thi her kan jo prægtigt spares Lønnen for Søn- og Helligdage, saa Medhjælperne ikke skal tage i Skoven eller formaste sig til at lægge sig syg for Principalens Penge. Skulde dette sidste ske, har man sikret sig, at øjeblikkelig Opsigelse finder Sted til samme Aften, saa man ingen generende Forpligtelser paatager sig. Mindre forunderligt er det, at Firmaet kræver Tavshedspligt angaaende Lønnen, thi det har aabenbart Følelsen af, at den ikke er, som den anstændigvis bør være — i et honnet Firma.

Mon det ikke vilde være en Fordel i mere end een Forstand, om Medhjælperne i det paagældende Firma fandt Vej til Organisationen og ved Krav om en kollektiv Overenskomst frabad sig Firmaets enkeltmandskontraktlige Fornærmelser?

Forbundets Lønarbejde.

I Maj Maaned har der været ført en Række Forhandlinger af faglig Karakter, og Overenskomst er afsluttet med Københavns Belysningsvæsen for Personalet paa Meter- og Brændselskontoret. Desuden er der lokalt af Aarhus Afdeling opnaaet en Lønaftale med Aarhus Byraad om Lønforholdene for en Række Medlemmer. Københavns Afdeling har ved lokal Forhandling med Firmaet Oscar Zimmermann opnaaet, at Krav om stærke Lønreduktioner blev frafaldet, saa Personalet bibeholdt den hidtidige Løn.

Forhandlingerne om Fornyelse af Overenskomsten med Dansk Textil Unions Principal Afdeling er fortsat i Maanedens Løb, dels ved en Konference mellem Forretningslederen for D. T. U. P. A. Købmand Niels Hansen, Randers, og Forretningsfører Jens Johansen, og dels pr. Korrespondance. Sagen vil nu komme til Behandling paa Hovedbestyrelsens Møde i Juni.

Forbundet har overtaget Forhandlingerne med Københavns Magistrat angaaende Overenskomst for Personalet paa Stadens statistiske Kontor samt med Dansk Arbejdsmandsforbund om Grænseforholdene i Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

I Københavns Frihavns Aktieselskab er opstaaet Uoverensstemmelse om Medlemmers Ret til Løn under Sygdom, hvilken Ret Selskabet og Dansk Principalforening bestrider. Forbundet har derefter i Henhold til den mellem Hovedorganisationerne bestaaende Mæglingsoverenskomst begæret Sagen afgjort ved Mægling.

Efter derom fremsat Anmodning er der givet Esbjerg Afdeling Tilladelse til Optagelse af Forhandlinger med A/S H. Blichfeldt, Esbjerg, om de organisatoriske Forhold i Firmaet, og disse Forhandlinger er i Gang.

Fællesforeningens Personales Fællesklub.

KLUBBEN afholdt den 30. April aarligt Delegeretmøde i Aarhus. Til Stede var 21 Delegerede fra Aalborg, Aarhus, Horsens, Kolding, København, Nykøbing F., Odense, Randers, Rønne, Skive, Slagelse, Thisted og Vejle. Desuden var som Gæst efter Indbydelse fremmødt Forretningsfører Jens Johansen, Hovedbestyrelsesmedlem Vilh. Jacobsen, Aarhus, samt Aarhus Afdelings Formand Michael Nielsen og Kasserer Søren Andersen.

Efter at Forhandlingsprotokollen var oplæst og godkendt, aflagde Formanden C. A. Fabricius Beretning, hvorunder han kom ind paa forskellige lokale Forhold i Afdelingerne. Dernæst gjorde han udførlig Rede for Forhandlingerne med Dansk Arbejdsmandsforbund og F. D. B. om Organisationsforholdene, idet han udtalte sin Tilfredshed med det opnaaede Resultat, hvilket Medlemmerne maatte takke Organisationen for ved at styrke denne mest muligt baade udadtil og indadtil.

I den efterfølgende Diskussion deltog en Række af de Delegerede, og fra dem alle udtalte man sin Anerkendelse af Forbundets Arbejde for at bringe ordnede Forhold til Veje i Organisationsspørgsmaalet.

Dernæst aflagde Kassereren S. P. Hansen det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 2,168,97 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 254,01. Status udviste en Formue paa Kr. 1,549,22. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Paa Forslag af Forretningsudvalget for Klubben vedtoges nogle Lovændringer, hvoraf det vigtigste angik Repræsentationen til Delegeretmøderne. Forslaget gik ud paa, at Klubber paa mindst 5 Medlemmer faar Ret til at vælge et Medlem for hver paabegyndt 50 Medlemmer. Klubber med mindre end 5 Medlemmer vælger sammen ved skriftlig Afstemning 1 Delegeret for hver paabegyndt 50 Medlemmer af disse Klubbers samlede Medlemsantal.

Ved de derefter foretagne Valg genvalgtes med Akklamation C. A. Fabricius til Formand, medens H. Chr. Hedegaard valgtes til Kasserer og Anton Hansen til Sekretær. Sluttelig behandledes forskellige lokale Forhold, og det vedtoges at afholde næste Aarsmøde i Aalborg.

†

I en Alder af kun godt 30 Aar har Døden bortrevet et af Vejle-Afdelingens gode og trofaste Medlemmer, 56617 Peder Christensen, der var ansat hos Firmaet A/S H. Steensens Margarinefabrik. — Vor afdøde Kollega var Medlem af Personaleklubbens Bestyrelse, en ualmindelig brav og trofast Kollega, der saavel i alvorlige Øjeblikke, da det gjaldt om Sammenhold for Gennemførelsen af Kollegernes og Organisationens Interesse, som under det daglige Arbejde for at fæstne, hvad bundet var, altid var den gode og samvittighedsfulde Arbejder og Kammerat.

I et godt halvt Aar lænkede en snigende Sygdom Christensen til Sygesengen, og han modtog i de tunge Dage mange Beviser paa Kollegernes Taknemlighed mod ham. Christensen efterlader sig, efter sit godt et Aars Ægteskab, sin unge Hustru. Ved Begravelsen den 21. Maj i Odense repræsenterede, for Firmaets Regning, Klubbens Formand Osvald Christensen Personalet, medens Hovedbestyrelsesmedlem Aage Jepsen bragte Christensen Afdelingens sidste Hilsen og nedlagde en signeret Krans paa hans Baare.

Ære være hans Minde! S. R.

Undervisning.

Djurslands Handelshøjskole pr. Trustrup St.

Skolen begynder Vinterkursus den 3. November med Varighed til 31. Marts. Skolen giver Undervisning i Bogføring, Skrivning, Kontorarbejde, Handelslære, Engelsk og Tysk, Stenografi og Maskinskrivning. Desuden giver gennem Foredrag Oplysning om Kulturhistorie, Kirkehistorie og Litteraturhistorie, ligesom der øves Gymnastik og Sang.

Betalingen er 75 Kr. pr. Maaned for Kost, Bolig og Undervisning. I Maskinskrivningsgebyr betales en Gang for alle 12 Kr. Sengetøj og Haandklæder maa medbringes.

Amtsunderstøttelse kan søges inden 1. Juli. Arbejdsløse kan desuden søge Statsunderstøttelse, hvorom nærmere Oplysninger gives ved Henvendelse til Forbundet.

Skolen meddeler, at arbejdsløse Handels- og Kontormedhjælpere kan faa fuldstændig gratis Ophold til Vinter ved at henvende sig til Skolens Forstander, Severin Andersen.

8 Dage paa Højskole.

En Række Højskoler aabner i Sommertiden deres Døre for kortere Feriekursus, hvor det lærerige Skoleliv forenes med det fornøjelige og kammeratlige Ferieliv til lige Glæde for Deltagerne og Højskolerne. Disse Kursus strækker sig over en Uge og koster 25 Kr. pr. Deltager, men man maa selv medbringe Sengetøj og Haandklæder. Indmeldelse sker fra 25. Maj hos H. P. Jensen, Uraniavej 13, København V., der iøvrigt giver nærmere Oplysninger.

Conto pro diversi.

SOMMERKURSUS PAA KØBMANDSHVILE.

Handelshøjskolen »Købmandshvile« i Hørsholm afholder i Tiden 3.—17. August Sommerkursus for unge Piger. Kursuset vil forme sig som et Ferieophold i naturskønne Omgivelser med Adgang til at dyrke Sport, Badning, Fodture o. lign. samtidig med, at der afholdes forskellige Foredrag. Prisen for Ophold og Forplejning er 40 Kr. Nærmere Oplysninger faas ved Henvendelse til Skolen.

Skolens Vinterkursus for unge Handelsmedhjælpere paabegyndes den 1. September og varer til 30. April.

NEDSÆTTELSE AF STATENS STIPENDIER.

Ved den almindelige Gennemgang af Finansloven, som Ministeriet har foretaget i Anledning af Pristallets Fremkomst i Februar, er alle Bevillinger blevet nedsat med et Beløb, der svarer nogenlunde til Prisfaldet.

Blandt de Bevillinger, der har Interesse for Handels- og Kontormedhjælpere, rammes saaledes af Nedsættelsen Statsstipendier, der ydes unge Handelsmænd til Uddannelse paa Handelsskoler. Paa Finanslovforslaget blev Bevillingen ansat til 48,000 Kr., men dette Beløb er blevet nedsat med 2400 Kr. Af det oprindelige Beløb var 4000 Kr. beregnet til Understøttelse til Elever paa Niels Brocks Handelsskole, og 4000 Kr. til Landhandelslærlinges Besøg paa Lærlingeskoler. Begge disse Beløb er nedsat til 3800 Kr.

Endvidere er Statens Rejsestipendier til unge Handelsmænds Ophold i Udlandet nedsat fra 10,000 Kr. til 9000 Kr., og Understøttelsen til Handelsagenter i fremmede Lande er nedsat med 200 Kr. til 1800 Kr.

Det saaledes ændrede Finanslovsforslag er vedtaget i Rigsdagen. Det maa beklages, at Forholdene har tvunget Staten til at nedsætte disse Beløb, der ikke paa Forhaand var for rigeligt tilmaalt, og det maa haabes, at det ad Aare maa lykkes at faa Bevillingerne forhøjet, da der er stor Trang til at benytte disse.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Fredericia. Ord. halvaarlig Generalforsamling afholdtes d. 15. April paa »Fremad«. Til Dirigent valgtes Danielsen. Protokollen oplæstes og godkendtes, hvorefter Formanden aflagde Beretning om Virksomheden. Medlemsantallet er nu 131, men tager man de daarlige Tider i Betragtning, maa vi siges at være kommet nogenlunde helskindet igennem. Formanden gav udførlig Beretning om Lærlingesagen Frode Jessen kontra Grosserer Beering, samt omtalte den ekstraordinære Understøttelse og Pensionatspriserne. Formandens Beretning godkendtes. Da Kassereren P. Christensen selv er begyndt Forretning, har Formanden overtaget Kassererposten, og oplæste derfor det reviderede Regnskab, der godkendtes; ligeledes oplæstes og godkendtes Arb. Kassens Regnskab. Det overlodes Bestyrelsen at aftale en Sommerudflugt med Vejen og eventuelt Kolding. — Formanden havde lovet indtil videre at tage sig af Kassererposten — dog foreløbig kun for en Periode af et halvt Aar, og valgtes hertil. Til Bestyrelsen genvalgets E. Jensen, Carlo Nielsen og Margrethe Johansen og nyvalgtes Arnold Jørgensen med Herluf Jensen og Danielsen som Suppl. Til Agitationsudvalg genvalgtes Bestyrelsen. Til Bannerbærer valgtes Herluf Jensen og til Revisor Arnold Jørgensen. Suppl. C. Rasmussen. Spørgsmaalet om Møder i Sommerhalvaaret samt Agitationen overlodes til Bestyrelsens Overvejelse.

Generalforsamlingen sluttede Kl. godt 11 med fælles Kaffebord.

Sekretæren.

— Fredericia-Afdelingen har haft den Sorg at miste et af sine stabile Medlemmer, Ekspeditrice Frk. Gerda Rasmussen, der efter kun faa Dages Sygeleje er afgaaet ved Døden. Det pludselige Dødsfald har

bragt Vemod i vore Rækker og stor Sorg i hendes Hjem. Gerda Rasmussen var af de stille og rolige Naturer, der ved sit venlige Væsen vandt sig mange Venner. — Begravelsen foregik Onsdag den 28. April fra Trinitatis Kirke. Til Baaren var sendt et Væld af Kranse, deriblandt en Palmekrans med signerede Baand fra Fredericia-Afdelingen, ligesom vor floromvundne Fane paraderede ved Kisten og en Del Kolleger fulgte hende til det sidste Hvilested.

Ære være hendes Minde! Sekr.

Hjørring. Ord. Generalforsamling afholdtes den 27. April. Formanden fungerede som Dirigent og aflagde en fyldig Beretning for Afdelingens Virksomhed i sidst forløbne Halvaar. Endvidere aflagde han A. K.s Beretning om Virksomheden i Januar Kvartal, hvoraf fremgik, at Kvartalet sluttede den 31. Marts med 7 arbejdsløse Medlemmer. Begge Beretninger godkendtes enst.

Kassereren, Gram Mikkelsen aflagde Afdelingens Aarsregnskab i revideret Stand, udvisende en Balance paa 5761 Kr. 36 Øre. Endvidere aflagde han Januar Kvartals Regnskab for A. K., der balancerede med 643 Kr. og udbetalte Understøttelser til Beløb 926 Kr. 50 Øre. Begge Regnskaber godkendtes enst. — Derefter foretoges Valg af Kasserer. Gram Mikkelsen blev foreslaaet, men nægtede bestemt at modtage dette. Til Kasserer valgtes derefter A. Ramløse Hansen med Akklamation. Til Bestyrelsen skulde vælges 3 Medlemmer. I Stedet for de 3 afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, som alle nægtede at modtage Genvalg, valgtes Salomon Nielsen, Holger Jensen og K. Madsen. Suppleanter blev Bach Nielsen og Henry Christensen. Til Revisorer genvalgtes P. Vuust og nyvalgtes Gram Mikkelsen med Axel Pedersen og Eyvind Pedersen som Suppleanter.

Formanden omtalte det paatænkte Feriekursus i Oslo og opfordrede til Deltagelse og til Tegning hurtigst mulig. Efter fremsat Forslag vedtoges det at foranstalte en Fællestur til Skov eller Strand og søge Tilslutning fra Frederikshavn og Brønderslev Afdelinger.

Intet videre blev fremført til Forhandling, hvorefter Dirigenten hævede Generalforsamlingen. Sekretæren.

Hobro. Afdelingen afholdt den 16. April ord. halvaarlig Generalforsamling. Th. Pedersen valgtes til Dirigent, hvorefter Formanden J. M. Sonneby aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Kassereren O. Lauritzen fremlagde Regnskabet, som udviste en Kassebeholdning paa Kr. 41,54. Saavel Formandens Beretning som Regnskabet godkendtes, hvorefter Sekretæren Th. Pedersen oplæste Forhandlingsprotokollen. Man skred derefter til Valg af Bestyrelse. Da Kassereren ønskede at fratræde, og det blev oplyst, at Formanden for Fremtiden vilde faa den dertil nødvendige Tid til Raadighed, vedtoges det at overdrage ham ogsaa Kassererposten. Th. Pedersen, der afgik efter Tur, genvalgtes, og nyvalgtes Carlo Hansen med Bach-Andersen som Suppleant. Til Revisorer genv. Bach-Andersen og Kaj Jensen. Efter at Formanden havde bragt en Tak til de afgaaede Kasserer, hævedes Generalforsamlingen.

Th. Pedersen.

Horsens Afdelingen afholdt 27. April ord. Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Kommunekasserer Sten Vandborg. Formandens Beretning godkendtes. Af denne fremgik det bl. a., at der i Aarets Løb var indmeldt 88 ny Medlemmer, og at en Medhjælper, der af et herværende Firma var opsagt med for kort Varsel, ved Foreningens Bistand havde faaet Løn til retmæssig Opsigelsestid (600 Kr.).

Aarsregnskabet, der balancerede med Kr. 36,232,22, godkendtes ligeledes. I Arbejdsløshedsunderstøttelse fra Forbundet og Hjælpekasse var i Aarets Løb udbetalt Kr. 13.015,73. Kassereren, Assistent Sørensen Møller, genvalgtes. De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, Frk. Camilla Christensen, P. Troelsen, J. A. Hansen og Sv. Aage Christensen, genvalgtes. Formanden og Dirigenten sluttede Generalforsamlingen med en kraftig Appel til Medlemmerne om at agitere blandt uorganiserede Kolleger.

NB. Da der i den senere Tid fra Medlemmer er fremkommet en Del Klager over, at Medlemsbladet tilgaar disse uregelmæssig eller overhovedet slet ikke fremkommer, **henledes Medlemmernes Opmærksomhed paa, at lokal Flytning maa anmeldes skriftligt til Kontoret enten pr. Telefon 1436.** M.

Kolding. Afdelingen holdt Generalforsamling den 22. April. Til Dirigent valgtes H. J. Andersen. Formanden aflagde Beretning og omtalte Februar-Pristallet, og hvad det betyder for Medhjælperne. Det viser sig ifølge flere Medlemmers Oplysninger, at paa flere Pladser, hvor der ikke findes Overenskomster, har Principalerne reguleret Lønnen nedad med 2—3 Gange mere, end hvor der var Overenskomster. Dette har bl. a. bevirket, at Medlemsantallet i Halvaaret er steget med 35 og slutter den 31. Marts med 235.

Kassereren fremlagde Regnskabet, der balancerede med Kr. 10,153,88 og udviser et Overskud paa Kr. 788,58. Arbejdsløshedskassens Regnskab for Jan. Kvartal balancerede med Kr. 1671,00. Der er i Kvartalet udbetalt ordinær Understøttelse Kr. 1266,50.

Til Formand genvalgtes med Akklamation Chr. P. Larsen. Til Bestyrelsen valgtes A. Sørensen, N. C. Nielesn og M. V. Nielsen, Chr. H. Skytt og H. J. Andersen nægtede at modtage Genvalg. Suppleant blev J. Laursen og L. V. Lorentzen. Til Revisor genvalgtes L. V. Lorentzen. Det vedtoges at oprette en Jubilæumsfond. Under Eventuelt fandt en livlig Diskussion Sted.

Nyborg. Ord. halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 15. April paa Hotel Nyborg. Mødt var ca. 40 Medlemmer. Formanden Svenn K. Jensen bød Velkommen til Forsamlingen og Niels Jørgensen, der var kommen til Stede. Først afholdtes Arbejdsløshedskassens Generalforsamling. Niels Jørgensen valgtes til Dirigent, hvorefter Formanden aflagde Beretning. Det fremgik heraf, at Antallet af arbejdsløse Medlemmer i Nyborg gennem længere Tid har været 3 a 4, og for Tiden faar 4 ord. Understøttelse, 2 er uden Understøttelse og 1 faar kommunal Understøttelse. Formanden manede til Forsigtighed, hvad Lærlingene angik og henviste til, at der laa en Fare deri, at de i disse vanskelige Tider blev smidt paa Gaden, saa snart de er udlært. Henviste derfor Forældrene og Lærlingene til at søge Oplysning og Støtte hos Organisationen.

Niels Jørgensen supplerede Formandens Oplysninger om Lærlingespørgsmaalet og slog til Lyd for Agitation blandt Medhjælpere fra Arbejderhjem. Beretningen godkendtes enst.

Dernæst oplæste Kassereren Regnskabet, der balancerede med Kr. 2039,00, og enst. godkendtes.

Under Afdelingens Generalforsamling aflagde Formanden ligeledes Beretning for det forlbøne Halvaar, der desværre ikke havde vist en Tilgang som det tilsvarende Halvaar i Fjor. Et Forsøg fra Afdelingens Side paa at gennemføre frivillig Lukning Kl. 12 Juleaftensdag strandede paa en eneste Principal, Handelsstandsforeningens Formand, Købmand Otto Nielsen, hvis Optræden fordømtes af hele Pressen. Formanden omtalte dernæst en Række indre Forhold. Efter en kort Diskussion godkendtes Beretningen enstemmigt.

Kassereren oplæste Regnskabet, der godkendtes. Dernæst foretoges Valg. Da Svenn K. Jensen, der nu i ca. 5 Aar har været i Spidsen for Afdelingen, af private Grunde ikke ønskede Genvalg, valgtes M. Johansen til Formand. Rejsesekretæren lykønskede den nye Formand til Hvervet og bragte Svenn K. Jensen en varm Tak og Paaskønnelse til den afgaaede Formand for hans store Arbejde.

Til Bestyrelsen valgtes iøvrigt Harry Nielsen, Richard Petersen og Svenn K. Jensen med E. Gierahn og E. Andersen som Suppleanter. Til Revisorer genvalgtes Axel Delf Møller og Viggo Petersen med M. Bundgaard og Niels Nielsen som Suppleanter.

Under Eventuelt oplyste Niels Jørgensen om en af Langeland Afd. paatænkt Sommerfest, og lovede at undersøge de økonomiske Forhold for Deltagelse heri. M. Johansen.

Ringkøbing. Den 20. April afholdtes halvaarlig ord. Generalforsamling paa »Hotel Ringkøbing«. Formanden afgav Beretning for det forløbne Halvaar, hvorefter Kassereren fremlagde Regnskabet, der balancerede med Kr. 536,05 og en Beholdning paa Kr. 170,91.

Til Formand valgtes Kassereren Carl Langhoff, den tidligere Formand Oskar Petersen ønskede ikke Genvalg. Til den øvrige Bestyrelse valgtes Jul. Høgsbro og som Suppleanter valgtes Oskar Petersen og H. C. Jensen.

Under Eventuelt drøftedes eventuelle Fremgangsmaader for Agitationsarbejdet i den forestaaende Sommer, det overlodes Bestyrelsen at tage Stilling hertil.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes den 18. Maj paa Grund af Formandens pludselige Forflyttelse til Randers. Til Formand og Kasserer valgtes Alfred Petersen, Sømandshjemmet.

Roskilde. Den 22. April afholdtes ord. halvaarlig Generalforsamling paa Hotel »Prinsen«. 40 Medlemmer mødte. Til Dirigent valgtes V. Buch-Nielsen. Formandens Beretning godkendtes uden særlig Omtale, og det samme var Tilfældet med Kassererens Fremlæggelse af Regnskabet. Kassereren genvalgtes med Akklamation, og dennes Honorar fastsattes til det bestaaende. — Til Bestyrelsesmedlem i Stedet for Hr. Martens, der afgik efter Tur, valgtes H. E. Larsen, Varehuset »Mesenborg«. Til Suppleant for Bestyrelsen valgtes Emil K. Hansen, samme Sted. Revisorerne er de samme. Under Eventuelt foresloges der, paa Grund af Afdelingens gode Fremgang i den seneste Tid, at udvide Bestyrelsen til 7 Medlemmer; dette vedtoges, og der valgtes E. K. Hansen og Jacobsen, som Suppleanter blev valgt B. Jensen (Wandel-Petersen) og Poulsen (Landbobanken). Efter Forslag fra W. Martens vedtoges det, at Afdelingen igen skulde vælge et Agitationsudvalg; efter nogen Diskussion valgtes V. Buch-Nielsen, B. Jensen og Poulsen. — Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Forbundet og vor Afdeling.

Efter Generalforsamlingen var der Bal og selskabeligt Samvær til Kl. 2. Kaj Aage Hansen.

Slagelse. Generalforsamling afholdtes den 19. April paa Hotel »Postgaarden«. Formanden aabnede og bød Velkommen. Til Dirigent valgtes Villy Petersen. Formanden udtalte, at det forløbne Halvaar havde været godt for Afdelingen; der har været 23 nye Indmeldelser, og der var sluttet Overenskomster til store Fordele for Afdelingens Medlemmer. I det hele var Afdelingen inde i en Opgangsperiode, det gjaldt kun om at udnytte denne. De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer Villy Pedersen, Richardt Jensen og Poul Jensen genvalgtes enstemmigt. Under Eventuelt var der nogen Diskussion ang. Afdelingens Sommerarbejde. Generalforsamlingen var godt besøgt. Dirigenten sluttede Kl. 11 og udbragte et Leve for H. K. M. F. A. P.

Svendborg. Ord. halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 11. Maj paa Hotel »Hafnia«. Rejsesekretær Niels Jørgensen, Odense, blev valgt til Dirigent og gav Ordet til Formanden, som aflagde en kort, udførlig Beretning for det svundne Halvaar. Kassereren aflagde det reviderede Regnskab. Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt. Ved Valg af Bestyrelsesmedlemmer blev Svend Petersen genvalgt til Kasserer, og endvidere genvalgtes Peder Larsen og Holger Petersen, samt nyvalgtes Kaj Petersen og Herman Nytofte. Suppleanter blev Svend Petersen og Hans Jensen. Til Revisor valgtes Kaj Sørensen, Arb. Brændselsforening.

S. A. Larsen, Sekretær.

Sønderborg. Afdelingen afholdt den 12. April ord. Generalforsamling paa Amtsbanegaarden. Rejsesekretær Svend Rosendal var til Stede. Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar og paapegede, at Afdelingen nu synes at gaa meget godt fremad. De tidligere stærkt fremtrædende Restanceforhold er alle bragt i Orden, saaledes at man ved Regnskabsaarets Afslutning pr. 31. Marts helt har kunnet undgaa Sletning for Restancer. Formanden fremhævede i denne Forbindelse Kassereren Andr. Jans' energiske Arbejde, og Forsamlingen viste sin Taknemmelighed herfor ved at rejse sig.

Afdelingens administrative Forhold er nu ogsaa fuldstændig i Orden, og Arbejdet har i den senere Tid gaaet støt og godt. I de sidste 3 Maaneder har Afdelingen haft en Fremgang paa 13 nye Medlemmer og staar nu med ialt 67 Medlemmer. Formanden henstillede til Medlemmerne ikke at slaa sig til Ro hermed, men nu mere end hidtil være med i Arbejdet, særlig ved en omfattende personlig Agitation, der maa anses for det bedste Middel til Fremgang.

Formanden gjorde opmærksom paa Afdelingens Arbejde for Lukning af Forretningerne Kl. 6 i Sommermaanederne, og Handelsforeningerne har paa Grundlag heraf besluttet at bibeholde 6-Lukningen i Sommer.

Dernæst foretoges Valg af Bestyrelse. Til Formand genvalgtes Hans Jørgensen, Mølby 34, og til Kasserer Andr. Jans, Blomstergade 10, medens Hans Andreasen, Mølby 7, valgtes til Sekretær. Til Bestyrelsesmedlemmer valgtes iøvrigt Th. Lorentzen, Otto Vollhaase, Carl Petersen, Johannes Nielsen med Jacob Nissen, Adolf Jensen, Johannes Hansen og Jørgen Kaae som Suppleanter. Som Revisorer valgtes Johannes K. Hansen og W. Zimmermann.

Derefter talte Svend Rosendal, der gav forskellige Oplysninger om Afdelingens Kasseforhold, idet Regnskabsaflæggelsen først vil ske ved et senere Medlemsmøde. Efter at Agitationen og Sommerens Program havde været drøftet, sluttede Generalforsamlingen ved 11-Tiden.

Den sorte Tavle.

Vi henleder Opmærksomheden paa, at Medlem Nr. 52771 Poul Dreyer, Struensegade Nr. 31, 4. Sal, er blevet slettet som Restant til Trods for, at han igennem Organisationen har faaet ordnet en Retssag, der indbragte ham et ikke ubetydeligt Beløb.

Gustav Pedersen,
Formand for de københavnske Afdelinger.

Udgivet af Forbundet. — Ansvarsh. Red. Jens Johansen, Gl. Kongevej 6. Københ. B. — Anton M. Jensen, St. Kongensgade 75. Københ. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 7. 1. Juli 1926. 26de Aargang.

Det 3. skandinaviske Handelskursus.

OM NOGLE DAGE aabnes det 3. skandinaviske Handelskursus i Oslo-Universitetets Festsal, og dermed maa disse Kursus vel siges at være indgaaet som et integrerende Led i Samarbejdet mellem Handels- og Kontormedhjælperne i de fire skandinaviske Lande.

Det er nu to Aar siden, at det første Kursus afholdtes i København som et Forsøg, hvis Vellykkethed yderligere blev understreget ved det andet Kursus i Fjor i Stockholm, og der er næppe Tvivl om, at ogsaa vore norske Kollegers Indsats paa dette Omraade vil betyde en fornyet Bekræftelse af Kursusets Berettigelse og Betydning.

Naar de samarbejdende faglige Medhjælperforbund i sin Tid tog denne Opgave op, skyldtes det Ønsket om at gøre det skandinaviske Samarbejde til andet og mere end et snævert Samarbejde mellem faa Repræsentanter for Organisationerne. Dette Samarbejde, der paabegyndtes i 1918 og saaledes snart har bestaaet i 10 Aar, var allerede lagt ind i et fast Spor. Ikke alene var der gennem Vedtægterne skabt klare Linier for Samarbejdet og dets Formaal, ligesom der ved Etableringen af den permanente skandinaviske Komité og af Sekretariatet var dannet de nødvendige ledende og udøvende Organer, men hurtigt oprettedes Overenskomster saavel om gensidig Overflytning af Medlemmer med Bibeholdelse af deres Medlemsrettigheder, samt om gensidig Støtte under faglige Konflikter, ligesom Samarbejdet paa anden Maade satte Frugter.

Ønskerne gik imidlertid ud paa, at Samarbejdet udstraktes ogsaa til Medlemmerne, og Formen herfor fandt man i de skandinaviske Handelskursus, hvorved organiserede Kolleger fra de fire Lande føres sammen, lærer hverandre at kende og knytter Baand mellem Brødrefolkene. Desuden bibringes Deltagerne gennem Foredrag af Kapaciteter paa de respektive Omraader Kendskab til Broderlandets Erhvervsforhold, Statsforhold o. s. v., ligesom der afholdes Foredrag om Handel, Industri, Bankvæsen, merkantil Uddannelse og lign. af største Betydning for Handels- og Kontormedhjælpere.

De fire samarbejdende Organisationer, Sv. Handelsarbetareförbundet, Norges Handels- og Kontorfunktionærers Forbund, Finlands Affärsarbetareförbund og Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund tillægger denne Opgave en ganske særlig og væsentlig Betydning, hvilket ogsaa fremgaar af den Omstændighed, at hver af de nævnte Forbund yder betydelige økonomiske Tilskud til Rejsen, saa Udgifterne bliver overkommelige for Deltagerne, ligesom Forbundene afholder alle Udgifterne ved Arrangementet af selve Kursuset, hvortil der er fuldkommen vederlagsfri Adgang for Medlemmerne.

Der gøres i vor Tid mange og ihærdige Bestræbelser paa at fremme Forstaaelsen og Sympatien mellem de skandinaviske Folk, og disse glædelige Bestræbelser fremhjælpes ikke mindst ved Opgaver af den Art som heromtalte.

Dette anerkendes ogsaa fra anden Side, men de af Medhjælperforbundene arrangerede Handelskursus kan dog glæde sig over den største Tilslutning, og deres Indsats i Fredens og Kulturens Tjeneste er vidtrækkende nok til at sikre deres fremtidige Eksistens.

Paa Interessen i Medlemskredse tvivler vi ikke. Der er en udbredt Trang til at udvide sine Kundskaber paa de forskellige Omraader og til at lære Kollegers Vilkaar i andre Lande at kende. Og kan det iøvrigt lykkes at tilrettelægge de skandinaviske Kursus paa en Maade, saa de baade med Hensyn til Indhold og Bekostning bliver akceptable for Deltagerne og Arrangørerne, tvivler vi heller ikke om, at Viljen til at opretholde dem vil være til Stede.

Vi ønsker de 59 danske Deltagere i Aarets Kursus god Fornøjelse og godt Udbytte af Oslo-Turen, og

vi udtaler Haabet om, at deres Erfaringer gennem Deltagelse i Organisationsarbejdet maa komme til Nytte i et frugtbringende Arbejde for Standens Fremgang.

Angrebene paa Fællesforeningen.

MED Udgangspunkt i visse af Venstres Provinsblade har den moderate og konservative Dagspresse rettet et hæftigt Angreb paa Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeningers Ledelse og især paa dens Førstedirektør L. Broberg i Anledning af, at denne er indgaaet paa et Krav fra Dansk Arbejdsmandsforbund og os om fremtidig kun at beskæftige organiseret Personale.

Angrebene føres med en Voldsomhed, som er en bedre Sag værdig, og som i hvert Fald sikkert skal vurderes ud fra den psykologiske Ekstase, hvori Kolisund-Dommen har hensat visse Befolkningsklasser.

For vor Part er der i og for sig ikke Anledning til at føle os besværet. Det er jo ikke os, men F. D. B., der angribes, og vi tænker, at Direktør Broberg er Mand for at værge sig overfor dem, der nu kræver hans Hoved paa et Fad. Men paa Grund af den hyklede Indignation, der kommer til Orde i Angrebene, over at F. D. B. har opgivet sin Frihed til at være Herre i sit Hus — som Aalborg Amtstidende skriver — eller Paastanden om, at man har bøjet sig under Fagforeningernes Aag, er der dog Anledning til at sige et Par Ord.

Det maa da ikke glemmes, at Dansk Arbejdsmandsforbund og vor Organisation gennem en Række Aar har kontraheret med F. D. B. om Løn- og Arbejdsforholdene, og i det væsentligste altid har været i Stand til at forhandle os tilrette om de foreliggende Spørgsmaal. Men en Kilde til Uro har der bestandig været i den Omstændighed, at en Mindrepart af Personalet — henholdsvis Lager- og Pakhusarbejdere og Handels- og Kontormedhjælpere — uden at ville bære Byrderne vel vidste at høste Frugterne af Organisationernes Arbejde derved, at F. D. B., skønt de stod udenfor deres Forbund, gav dem samme Løn som de organiserede, endskønt Overenskomsterne udtrykkelig indeholdt Bestemmelse om, at den kun omfattede Organisationernes Medlemmer.

Henstillinger til de paagældende om at indtræde i Organisationerne viste sig frugtesløse, og da det selvsagt var ubehageligt og forbunden med mange Gnidninger for de organiserede at samarbejde med de uorganiserede, ligesaavel som idelige Uoverensstemmelser mellem Organisationerne og Fællesforeningen var Følgen, havde Forbundene i Virkeligheden ikke anden Vej at gaa end som sket at kræve skabt ordnede Forhold tilveje, for at man paa denne Maade kunde undgaa det evige og ulidelige Spektakel om disse Folk.

Hensigten med Forbundenes Aktion har saaledes været at skaffe Ro paa Arbejdspladsen, ikke det modsatte, og det maa anerkendes, at Fællesforeningens Direktør, skønt han, som han selv siger, krympede sig ved det, havde Forstaaelse heraf og medvirkede til en Ordning, som uden Tvivl vil føre til den ønskede Arbejdsfred.

At der i den trufne Ordning skulde ligge noget nedværdigende Moment for Fællesforeningen er vi ikke i Stand til at se. Det, der er foregaaet, er jo ikke andet, end hvad der i Praksis er gældende paa de fleste andre Arbejdspladser, at Fagforeningsbogen maa præsenteres, før Arbejde opnaas, ogsaa hvor det drejer sig om Arbejde hos Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening, selv om det maaske ikke staar skrevet i Fagenes Overenskomst.

Og hvorledes staar det nu til i vore Modstanderes Lejr? Benytter de Herrer Arbejdsgivere ikke omtrentlig de samme Midler til at skabe den fornødne Disciplin i deres Sammenslutning. Vi mindes i hvert Fald, at der findes en Anmærkning 2 i Arbejdsgiverforeningens Love, som haandhævdes meget strengt og som benyttes stærkt til at lægge Pres paa de Arbejdsgivere, som unddrager sig deres faglige Forpligtelser. Og vi mindes ligeledes Direktør Langkjærs Ord paa Arbejdsgiverforeningens sidste Generalforsamling, at deres Handlemaade, der staar udenfor Organisationen, er at betegne som »Forrædderi, Uretskaffenhed, og deres Erhvervelse af vore Overenskomster simpelt Tyveri«.

At Direktør Broberg er saa meget Organisationsmand, at han indgaar paa et Krav, der bygger paa disse Synspunkter og desuden medfører rolige Arbejdsforhold og bedre Samarbejde mellem Personalet, er ikke kritikbart — tværtimod. Og ensidige Dogmatikere, der kræver en anden Ret for andre, end den de forbeholder sig selv, har ikke Krav paa at blive betragtede som uhildede Dommere i denne Sag — langt mindre Ret til at eksekvere Dommen.

Protest mod Særlovgivning for Handels- og Kontorlærlinge.

PRINCIPALERNES KAMP mod Lærlingeloven tilspidses mere og mere, efterhaanden som Tidspunktet for en Revision af Lærlingeloven af 1921 rykker nærmere. Kampen føres ikke mere efter Feltraabet: Ingen Lovgivning, idet man har indset det ugørlige i at undgaa en saadan. I Stedet for har man lagt Taktiken an paa, at man ikke har noget mod en Lovgivning paa dette Omraade, men man gør gældende, at Handelens Vilkaar kræver en særlig Lovgivning for Handels- og Kontorlærlinge.

Nødvendigheden heraf har vi aldrig kunnet øjne, og Principalerne er altid blevet os Svar skyldige, naar vi forlangte deres Krav motiveret og skriftligt udformet.

Først i den netop afsluttede Rigsdagssamling har Folketingsmand, Købmand Axel B. Lange fremsat et Forslag til Lov om Lærlingeforholdet for Handels- og Kontorlærlinge. Forslaget blev fremsat i det af Folketinget nedsatte Lærlingeudvalg, men blev ikke stillet som Forslag i Betænkningen fra Udvalget.

Imidlertid har Organet for Storhandelen, Dagbladet »Børsen«, hvis Uvilje mod ethvert fremskridtsvenligt Lovforslag er velkendt, og som ved tidligere Lejligheder er draget stærkt til Felts imod Lærlingelovgivningen, taget Folketingsmand Langes Forslag under Armene og har opfordret de Handlende til at slutte op om dette. »Børsen«s Standpunkt er forstaaeligt, set paa Baggrunden af den tidligere Modstand mod denne Lovgivning, thi hvis det lykkes at faa Axel B. Langes Forslag gennemført, betyder det intet mindre, end at Lærlingeforholdet opløses, og Lærlingeuddannelsen forkvakles.

Dette vil fremgaa af Forslagets Bestemmelse om, at Lærlingekontrakt kun er obligatorisk for mandlige Lærlinge; Kvinderne ønsker man holdt udenfor Lovgivningen for des bedre at kunne udnytte dem som billig Arbejdskraft.

Endvidere behøver Lærlingekontrakt ikke at oprettes for Kontorlærlinge, der er i Besiddelse af Realeksamen, Handelsdagskoleeksamen eller højere Eksamen, ligesom Principalen kun skal være forpligtet til at oplære Lærlingen i den elementære Del af Virksomhedens Kontorarbejde, som han efterhaanden viser sig egnet til. For Handelslærlinge gælder Forpligtelsen kun Oplæring i elementær Varekundskab og Ekspedition.

Og endelig bestemmes det for Kontorlærlinge, at Principalen til enhver Tid kan hæve Kontrakten med 3 Maaneders Varsel, hvorved Lærlingeforholdet gøres fuldkomment flydende.

Som Følge af dette Forslag har Forbundets Repræsentantskab paa sit Aarsmøde i København den 13. Juni indgaaende beskæftiget sig med Lærlingespørgsmaalet og Lærlingelovens Revision, og de stedfundne Overvejelser har givet sig Udtryk i følgende Resolution, som er tilstillet Socialministeren og Arbejdsdirektøren:

»Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds Repræsentantskab samlet til Møde i København den 13. Juni 1926 udtaler Ønskeligheden af en snarlig Revision af Loven af 6. Maj 1926 om Lærlingeforholdet, idet man i særlig Grad maa anse det nødvendigt, at der indføres et effektivt Tilsyn med Lærlingeforholdene og Overholdelsen af Lærlingelovgivningens Bestemmelser.

Overfor de gentagne fremsatte Ønsker fra den selvstændige Handelsstands Side om Indførelse af en Særlovgivning for Handels- og Kontorlærlinge undlader Repræsentantskabet ikke at fremhæve, at en saadan Særlovgivning ikke kan anses paakrævet, men tværtimod kraftigt maa fraraades, idet der i den nuværende Lov er taget al rimelig Hensyn hertil ved Bestemmelserne i § 1, medens Lærlingeforholdene indenfor Handels- og Kontorfaget iøvrigt bør være undergivet de samme Regler som øvrige Erhverv.

I ganske særlig Grad tager Repræsentantskabet Afstand fra det af Folketingsmand Axel B. Lange fremsatte Udkast til Lærlingelov for Handels- og Kontorlærlinge, da man maa mene, at dettes Gennemførelse vil forflygtige Principalernes Ansvar ved Oplæringen af Lærlingene og iøvrigt gøre Lærlingebegrebet — i hvert Fald indenfor Kontorfaget — ganske illusorisk paa en Maade, der vil kunne blive til Skade for Fagets Udøvere, det være sig saavel Principaler som Medhjælpere.

Repræsentantskabet finder derimod Anledning til at udtrykke sin Glæde over det i Folketinget den 18. Marts d. A. vedtagne Forslag om Lærlingeforholdet, og udtaler Haabet om dettes Gennemførelse i den kommende Rigsdagssamling.«

Skarpt og klart er der her taget Afstand fra en Særlovgivning for Handels- og Kontorlærlinge i rigtig Erkendelse af de faglige Konsekvenser, der vil flyde deraf, og for dette Standpunkt vil Organisationen altid være beredt til at gaa i Ilden, thi en forsvarlig Lærlingeuddannelse er for hele vor Stand et Livsspørgsmaal.

Vor Retshjælp.

DET er en naturlig Opgave for vort Forbund at værne Medlemmerne mod Overgreb, der overgaar dem fra Principalernes Side i Retning af Afskedigelse med for kort Varsel, uretmæssige Lønreduktioner, Tilbageholdelse af Gage ved Fratrædelse og andre Tvistigheder, der kan flyde af Arbejdsforholdet eller dets Ophør.

Siden 1911 har Forbundets Retshjælp eksisteret, og den har i de forløbne Aar haft overordentlig stor Betydning i Henseende til at skaffe den enkelte uretmæssigt behandlede Medhjælper sin Ret, saavel som til at fastslaa Praksis for Medhjælpersagernes retslige Afgørelse.

Det økonomiske Udbytte af Retshjælpens Virksomhed gennem de Aar, den har bestaaet, blev i Kongresberetningen i Fjor opgjort til et samlet Beløb paa Kr. 151,066,10, hvoraf Medlemmerne i Erstatninger og Renter har modtaget Kr. 139,732,85, medens Kr. 11,333,25 udgør Sagsomkostninger, som Principalerne har maattet udrede. Alene i Kongresperioden fra 1. April 1922 til 31. Marts 1925 har Retshjælpen indkasseret ca. 68,000 Kr. for Forbundets Medlemmer, Penge, hvoraf en stor Del vilde være mistet, dersom Retshjælpen ikke eksisterede, fordi det er forbunden med store Omkostninger at føre sin Sag frem for Retten, — selv om man vinder Sagen, da de af Retten idømte Sagsomkostninger aldrig dækker de virkelige Udgifter ved Sagens Førelse.

Ikke mindst en Nedgangs- og Kriseperiode, som den vi befinder os i paa 7. Aar, bevirker en betydelig Forøgelse af Retssagernes Antal, alene derigennem at Retshjælpen varetager Medlemmernes Interesser overfor sammenbrudte Virksomheder, hvorpaa Perioden har været saa rig, men ogsaa fordi vanskelige Tider i stærkere Grad medfører Tvistigheder mellem Principal og Medhjælper. Forbundet har saaledes til Stadighed løbende ca. 30 Retssager. Det er da af Betydning, at Medhjælperne kan komme til Organisationen med deres Besværinger og lade den tage sig af Sagen paa de gunstige Vilkaar, Retshjælpen virker under, at Forbundet betaler Omkostninger ved Sager under 500 Kr., medens der for Sager til Beløb derover betales en Del af Omkostningerne efter en særlig Skala, hvis Sagen vindes, hvorimod alle Udgifter afholdes af Forbundet, hvis Sagen tabes.

— — —

Blandt de i den senere Tid af Forbundet førte Sager, er der et Par enkelte, som har Interesse for Medlemmerne, fordi der af dem kan drages en vis Lære.

Den første Sag blev anlagt mod Købm. C. H. Schwartz i Birkerød, der den 15. August i Fjor havde opsagt sin Medhjælper til Fratrædelse den 1. September. Lønnen var 85 Kr. med Tillæg af Kost og Logi, men ved Fratrædelsen vilde Principalen i Lønnen fradrage Kr. 26,36 for Cigarer og Cigaretter, som Medhjælperen i Tiden fra 10. Juni til Fratrædelsen havde faaet i Forretningen til personligt Forbrug.

Medhjælperen protesterede under Henvisning til, at det var Kotume indenfor Faget, at Medhjælperne havde Ret til at forbruge et passende Antal Cigarer og Cigaretter, og han ansaa ikke 10 Kr. om Maaneden hertil for formeget. Desuden havde Principalen den 10. Juni bedt Medhjælperen om at opnotere sit Forbrug af Tobak, for at Principalen kunde se, om Forbruget var for stort. Men skønt en saadan Oversigt var leveret Principalen hver Maaned, havde denne ikke tidligere gjort Indsigelse mod Forbrugets Størrelse.

Principalen vilde ikke opgive sit Krav, medens Medhjælperen nægtede at modtage det reducerede Beløb, hvorfor der anlagdes Sag mod Købmanden til Betaling af en Maaneds Gage, Kr. 85,00.

Under Sagen søgte Principalen at afsvække, at det var Kotume for Kolonialmedhjælpere til personligt Forbrug at erholde Tobak, men til Støtte for Paastanden herom fremskaffedes to Erklæringer, der fremlagdes i Retten.

Den ene Erklæring blev udstedt af Formanden for Kolonialafdelingen i København Vald. Haahr og gik ud paa, at det ikke er almindelig Kotume, at der i Kolonialmedhjælpernes Løn fradrages Erstatning for Medhjælpernes personlige Forbrug af Forretningens Røgstoffer.

Den anden Erklæring blev givet af den tidligere Formand for Hørsholm Handelsforening, Indehaveren af Firmaet A. F. Binders Eftf., Købmand O. Hansen, Hørsholm, og lød som følger:

»Jeg skal oplyse, at det er almindelig Coutume, at en Kolonialkommis har Ret til at forbruge Tobak o. l. for et passende Beløb af Forretningens Lager, saafremt det ikke udtrykkeligt er tilkendegivet ham, at han maa betale samme. Et Forbrug af ca. 10 Kr. pr. Maaned kan i hvert Fald anses for ikke at være urimeligt.«

Paa Grundlag heraf kom Retten til den Opfattelse, at Medhjælperen havde været berettiget til at gaa ud fra, at han kunde forsyne sig med Cigarer og Cigaretter fra Varelageret i passende Omfang, og da man ikke fandt Forbruget for højt beregnet, blev der givet Dom i Overensstemmelse med Paastanden, saaledes at vort Medlem tilkendtes 85 Kr. med Tillæg af Renter, ligesom Principalen idømtes 30 Kr. i Sagsomkostninger.

— — —

Den anden Sag, som vi finder Anledning til at omtale, blev rejst overfor A/S Carl Ulrich & Søn, Haslev, i Anledning af, at en Medhjælper paa Grund af Indkaldelse til Efteraarsmanøvre var blevet afskediget med 14 Dages Varsel, medens han efter sin Stilling som Bogholder maatte have Krav paa 3 Maaneders Opsigelsesfrist. Medhjælperen havde været ansat i Firmaet fra 1. Juli 1924 og oppebar en maanedlig Løn af 250 Kr. foruden Værelse med Lys og Varme.

Under Sagen forsøgte Firmaet, som det i mange Tilfælde sker, at reducere Medhjælperens Stilling fra at være Bogholder til almindelig Kontormedhjælper, ligesom man nu fremførte, at Afskedigelsen ikke skyldtes Indkaldelsen til Militærtjeneste, men almindelig Utilfredshed med hans Arbejde, — hvilket heller ikke er noget ualmindeligt, naar det kommer til Retssag og Principalen ikke har andre Argumenter ved Haanden. Nogen Aftale om Opsigelsesvarslet var ikke truffet ved Antagelsen, hvilket ligeledes hører til de atter og atter forekommende Tilfælde. Trods den Omstændighed, at den tidligere Direktør i Firmaet, der havde modtaget Meddelelsen om Indkaldelsen og ved sine Udtalelser givet Medhjælperen Indtryk af at maatte vende tilbage efter Hjemsendelsen, som Vidne gik imod Medlemmet — Direktøren var blevet afskediget, inden Indkaldelsen blev effektiv — udtalte Retten:

»Selv om der nu vel ikke ved Sagens Paakendelse mod Sagsøgtes Benægtelse kan gaas ud fra, at Jensen (vort Medlem, Red.) har indtaget en Stilling som Bogholder hos Aktieselskabet, maa der dog gives Sagsøgeren Medhold i, at hans Stilling baade naar henses til Størrelsen af den af ham oppebaarne Gage og til Arten af det ham af Selskabet overladte Arbejde har været af den Beskaffenhed, at han har haft Krav paa et Opsigelsesvarsel af 3 Maaneder til den 1ste i en Maaned.

Som Følge heraf samt da den Omstændighed — som Sagsøgte har paaberaabt sig under Domsforhandlingen, — at Jensen ikke ved Opsigelsen eller Fratrædelsen har fremsat nogen Indsigelse mod det ham givne Varsels Utilstrækkelighed, saa meget mindre findes at kunne betage ham Adgangen til herpaa at støtte det ham formentlig tilkommende, her under Sagen udtalte Lønkrav, som det er in confesso mellem Parterne, at Jensen straks, men forgæves besværede sig over Opsigelsen overfor Aktieselskabets Formand, og da endelig Sagsøgte ingen speciel Indsigelse har fremsat mod Størrelsen af det indsøgte Beløb, vil der herefter være at give Dom overensstemmende med Sagsøgerens Paastand. saaledes at Sagens Omkostninger bestemmes til 150 Kr.«

Ved Organisationens Hjælp fik vort Medlem saaledes tilkendt 800 Kr., som Firmaet ved at skyde sig ind under, at det drejede sig om en underordnet Stilling, søgte at formene ham.

— — —

Om Retshjælpens Virksomhed i Januar Kvartal i Aar kan iøvrigt gives følgende summariske Oplysninger:

Retshjælp er b e v i l g e t i følgende Tilfælde:

59675 Bendtsen og 59678 Antonsen ctr. Iversens Fabrikers Konkursbo (ang. henholdsvis Kr. 350,00 og Kr. 475,00), 58750 Valborg Eland og 53317 Sørensen ctr. Skovmose, Aarhus (ang. henholdsvis Kr. 95,00 og Kr. 170,00), 51497 Karla Jeppesen ctr. S. Chr. Hansen, København (Gage Kr. 150,00), 25867 Fabech ctr. Forretningsforsyningen A/S (ang. Kr. 1202,46), 55921 Hyttel ctr. P. Christensen, Nr. Sundby (ang. Kr. 198,13), 44140 Frederiksen ctr. S. Gjødvad, København (Gage Kr. 258,33).

49122 Ingemann Christiansen ctr. Th. Borup, Aalborg (Gage Kr. 510,00), 58750 Valborg Eland ctr. Hedegaard Schou, Aarhus (Gage m. m. Kr. 150,00), 16062 Clara Hansen ctr. Munk Madsen & Sønner, Sjørring (Gage Kr. 260,00), 58491 Chr. Nielsen ctr. M. Hansen, Grenaa (Kr. 187,64), 55747 Sig. Nordstrøm ctr. A/S C. P. Lauritzen & Co. (Kr. 82,04), 15054 Carl Jensen ctr. Købmand H. Funck, Hundested (Kr. 750,00), 30045 Søren Kruse ctr. Danish Dairies, Odense (Kr. 165,02).

I to Tilfælde er Begæring om Retshjælp afslaaet, da Sagerne maatte anses uigennemførlige.

A f s l u t t e t er følgende Sager:

58750 Eland ctr. Skovmose, Aarhus (hævet, Debitor insolv.), 10477 Andreasen ctr. H. J. Eriksen (vundet Kr. 110,00), 38182 Halby ctr. Sundbyernes Urlager (forligt Kr. 35,00), 13195 Hyllested ctr. S. Gjødvad (vundet, men Debitor insolvent), 17782 Otto Christensen ctr. P. & Th. Christensen (forligt Kr. 700,00 + Omk. Kr. 100,00), 21145 Bækgaard Holflod ctr. Marius Jacobsen, Viborg (vundet Kr. 350,00+Renter Kr. 5,35+ Omk. Kr. 53,00), 11910 Niels Jensen ctr. H. O. Christensen, Viborg (vundet Kr. 253,16 + Renter Kr. 10,20 + Omkostn. Kr. 103,00), 55923 Gudnitz ctr. Ch. Petersen, Aarhus (hævet), 27112 Henry Petersen ctr. Købmand Arensbach, Ringsted (Injuriesag: Medl. tilkendt en Æreserklæring samt 50 Kr. i Omk.), 51497 Karla Jeppesen ctr. »Simara«, København (vundet Kr. 150,00 + Omk. Kr. 25,00), 46227 Zebitz ctr. N. K. E., Odense (vundet Kr. 104,75 + Renter Kr. 3,72 + Omk. Kr. 32,00), 55921 Hyttel ctr. P. Christiansen, Nr. Sundby (forligt Kr. 99,06 + Omk. Kr. 18,44), 38521 Jensen ctr. A/S Carl Ulrich & Søn, Haslev (vundet Kr. 800,00 + Renter Kr. 13,33 + Omk. Kr. 150,00), 50775 Damkjær Petersen ctr. Andreasen & Co., København (forligt Kr. 200,00).

Desuden har Odense Afdeling i Mindelighed ordnet en Sag, der indbragte vort Medlem 35 Kr., ligesom Københavns Afdeling har ordnet to Sager i Mindelighed.

Ved Pladsskifte.

»Medlemmerne bør, forinden nyt Engagement indgaas, rette Henvendelse til Formanden for Afdelingen i den By, hvor Pladsen skal tiltrædes. Findes ingen Afdeling paa Pladsen, rettes Henvendelsen til Hovedkontoret.«

(Vedtagelse af Kongressen 1925).

Klaring.

SOM det fremgik af vor Tidendes Referat af Hovedbestyrelsesmødet i Februar, blev der paa dette truffet den Beslutning, at vore Medlemmer ikke samtidig med deres Medlemsskab hos os kunde tilhøre Købstædernes kommunale Tjenestemandsforbund eller som det nu hedder Det kommunale Tjenestemandsforbund.

Aarsagen til denne Beslutning, der hviler paa en enstemmig Indstilling fra Kommunale Kontorfunktionærers Fællesklub, skyldes den Omstændighed, at Det kommunale Tjenestemandsforbund paa forskellig Maade ved sin Virksomhed har grebet generende ind paa vort Forbunds Lønarbejde og derigennem paa Muligheden for at gennemføre forbedrede Forhold for de underordnede Kontorfunktionærer, som i særlig Grad skal høste Gavn af et saadant Arbejde, hvilket de paagældende ikke er tjent med.

Hovedbestyrelsens Beslutning tilstræber saaledes at tilvejebringe en haardt tiltrængt Klaring af Situationen, men har selvsagt vakt Raseri indenfor Det kommunale Tjenestemandsforbund, der i sit Medlemsblad svinger sig op til at tale om Diktatur og meget andet af samme Tønde.

Vi skal lade dette Vrøvl ligge og kun fastslaa, at der naturligvis indenfor enhver Sammenslutning maa herske en vis Disciplin, og at det selvsagt ikke kan være vore Medlemmers Opgave med Medlemsskab i en Organisation, der hindrer vort Forbunds Reformarbejde, at modarbejde deres eget Arbejde for bedre Kaar.

At Det kommunale Tjenestemandsforbund ikke vil erkende, at vort Forbund har fremskaffet Resultater, forbavser os ikke, efter den Stilling, dette Forbund indtager overfor os, men de Medlemmer, som er kommet ind under ordnede og forbedrede Lønforhold ved vort Arbejde, kan tale med herom.

Iøvrigt er Forholdet det, at det kommunale Tjenestemandsforbund mere og mere taber Terræn blandt de kommunale Kontorfunktionærer, hvoraf et betydeligt Flertal tilhører Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund.

Og Frafaldet er nu særdeles mærkbart, saaledes at K. T. F. nu ingen Medlemmer har blandt Kontorfunktionærerne i saa betydende Byer som Aalborg, Aarhus, Horsens og Vejle, hvor de kommunale Kontorfunktionærer alle er organiseret hos os, og netop i disse Dage udtræder Funktionærerne i Odense af Tjenestemandsforbundet, der derved mister en af sine sikreste Borge og bedste Afdelinger.

Udviklingen gaar saaledes i den naturlige Retning, at der skabes e n S a m l i n g af de kommunale Kontorfunktionærer i D. H. K. F., hvor ogsaa de bedste Betingelser for Gennemførelsen af de kommunale Kontorfunktionærers faglige Interesser er til Stede.

Hovedbestyrelsesmøde.

HOVEDBESTYRELSEN afholdt sit ordinære kvartaarlige Møde Lørdag den 12. Juni paa Hovedkontoret i København. Samtlige Medlemmer var nærværende.

Forretningsfører J e n s J o h a n s e n aabnede Mødet Kl. 9 Form. og bød Velkommen. Dernæst oplæstes og godkendtes Forhandlingsprotokollerne.

Forretningsførerens Beretning.

J e n s J o h a n s e n redegjorde for Forbundets Medlemsbevægelse i det forløbne Aar, der maatte ses paa Baggrund af den herskende Krise, der havde holdt sig uforandret Aaret igennem.

Trods de Vanskeligheder, der var forbunden med Arbejdet under disse Forhold, var det dog lykkedes ikke alene at bevare Medlemsantallet, men ogsaa at arbejde det en lille Smule fremad, saaledes at Aaret sluttede med et samlet Medlemsantal paa 11942 mod 11777 ved Aarets Begyndelse. Forhaabentlig kan dette tages som et Varsel om, at Krisens Indflydelse er overstaaet, saa Vinden atter vilde begynde at blæse fra den gunstige Side. Med de Indmeldelser, der senere var modtaget, var Medlemsantallet 12370. Antallet af Afdelinger var uforandret fra sidste Møde.

Dernæst omtaltes Agitationen, hvor navnlig Radioforedraget den 17. Marts havde været vellykket. Herunder berørtes Spørgsmaalet om Afholdelse af Kredsmøder, og senere paa Dagen vedtoges det at forsøge saadanne afholdt i den kom-

mende Vinter. Ligeledes vedtoges det at sætte sig i Bevægelse for at faa arrangeret Foredrag i Afdelingerne om handelspolitiske, socialpolitiske og almendannende Emner.

Rejsesekretærernes Virksomhed var foregaaet programmæssigt efter de af Hovedbestyrelsen og Kongressen afstukne Linier, og denne Virksomhed havde utvivlsomt sin store Andel i det gode Resultat af Arbejdet. Tilsammen har Rejsesekretærerne i Maanederne Marts—Maj aflagt 75 Besøg i Afdelingerne.

Efter en Omtale af forskellige Administrationsforhold redegjorde Forretningsføreren for Forbundets Stilling overfor forskellige andre Forbund, der drev Rovdrift blandt Medlemmerne for Overflytning og forsøgte ved Pression og Pres paa Arbejdsgiverne at faa deres Krav igennem. Det gjaldt især Dansk Funktionærforbund, ligesom der med Foreningen af Arbejdsledere i Danmark var Uoverensstemmelse om disse Forhold.

Hjælpefondens Stilling blev stadig bedre. Medlemsantallet var stigende og Formuen var voksende. Anbefalede Medlemmerne at interessere sig for Tilgang til Hjælpefonden.

Spørgsmaalet om Avertering for Pladsanvisningen vedtoges det at udskyde til senere. Til Pladsanvisningen er ialt i Tiden fra 27. Februar til 12. Juni anmeldt 87 Pladser og besat 63.

Med Hensyn til det faglige Arbejde, da var der i Perioden ialt afsluttet 9 Overenskomster omfattende ca. 100 Medlemmer. Men Forhandlinger er løbende dels om Fornyelse og dels om Nyoprettelse af en Række Overenskomster. Ny Klub er oprettet for Personalet paa Kamgarnsspinderiet i Sønderborg.

Efter en kort Diskussion godkendtes Beretningen.

Hovedkassererens Beretning.

Julius Hansen omtalte Restance- og Afregningsforholdene og oplyste dernæst angaaende Arbejdsløshedskassen følgende:

Det samlede Antal indgaaede Begæringer om Understøttelse androg i Aaret 1925—26 2002, hvoraf kun 57 blev afvist, fordi de paagældende ikke opfyldte Vedtægtens Bestemmelser for at komme i Betragtning. Opsigelsesaarsagerne var: 82,3 pCt. var blevet opsagt af deres Pladser, 6,2 pCt. var ledige paa Grund af Militærtjeneste, 2,8 pCt. paa Grund af Sygdom og kun 5,2 pCt. havde selv opsagt deres Stilling paa Grund af forskellige Forhold.

Antallet af ledige Medlemmer var gennemsnitlig 425 pr. Maaned Aaret igennem. Pr. 31. Marts 1926 var Arbejdsløshedsprocenten for vedtægtsmæssigt understøttede Medlemmer 4,88 pCt. mod 4,13 pCt. ved Aarets Begyndelse, men medregnes alle ledige, er Procenttallene henholdsvis 11,7 pCt. og 10,2 pCt.

Af de ledige paa vedtægtsmæssig Understøttelse var gennemsnitlig 319 Mænd og 106 Kvinder; 186 var bosiddende i København og 239 i Provinsen.

I ekstraordinær Understøttelse er i København udbetalt ca. 123,000 Kr. og i Provinsen ca. 52,000 Kr. i Aarets Løb, foruden at der er udbetalt mindre Beløb i Skoleunderstøttelse. Antallet af ledige Medlemmer, der enten endnu ikke havde Ret til Understøttelse eller havde opbrugt al Understøttelse baade vedtægtsmæssig og ekstraordinær, var ved Aarets Begyndelse 320 og ved dets Slutning 416.

Hovedkassererens Beretning godkendtes efter en kort Diskussion.

Aarsregnskaberne.

Hovedkassereren forelagde de reviderede Aarsregnskaber for Forbundet, Reservefonden, Hjælpefonden og Arbejdsløshedskassen samt Status pr. 1. April 1926.

Forbundets Formue andrager nu, efter at de ekstraordinære Udgifter til Kongressen og Jubilæet er afholdt og de paa Kongressen vedtagne Afskrivninger af Afdelingstilgodehavender er afskrevet Kr. 566,845,15, medens Arbejdsløshedskassens Formue er vokset til ca. 300,000 Kr. samtidig med, at Kassens Statslaan er nedbragt med 27,500 Kr. og nu udgør Kr. 71,247,26.

Forbundsregnskaberne godkendtes, medens det vedtoges at indstille Arbejdsløshedskassens Regnskab til Godkendelse paa Repræsentantskabsmødet den følgende Dag.

Administrationstilskud til Afdelingerne.

Fordelingen af det aarlige Administrationstilskud, der af Arbejdsløshedskassen ydes Afdelingerne, drøftedes. Sædvanligvis er der som Grundlag for Fordelingen regnet med 35 Øre pr. Medlem til de Afdelinger, hvis Medlemsantal Aaret igennem gennemsnitlig har været mindst 100, dog saaledes at der tages Hensyn til, om Afdelingen i Forvejen paa anden Maade oppebar Tilskud fra Forbundet.

Af Hensyn til Kongressens Fastsættelse af et særligt Tilskud til de Afdelinger, der havde over 100 Medlemmer, vedtoges det at indstille til Repræsentantskabet, at Betingelse for at erholde Tilskud var til Stede for Afdelinger med et aarligt Gennemsnitstal paa mindst 75, samt til disse at fordele 3800 Kr.

Faglige Forhold.

Forhandlingerne med Dansk Textil Unions Principalafdeling om Fornyelse af Overenskomsten var Genstand for indgaaende Drøftelse, der viste overvejende Sympati for saa vidt muligt at bevare Overenskomsten. Forhandlingerne sluttede med Vedtagelsen af en Bemyndigelse til Forretningsudvalget til at træffe den endelige Ordning.

Ligeledes forhandledes angaaende Fornyelsen af Overenskomsterne med Dansk Principalforening, efter at Forretningsføreren havde redegjort for disse og oplyst, at Opsigelsesfristen ved Overenskomst var udskudt i 3 Maaneder.

Der drøftedes endnu en Række faglige Forhandlinger, ligesom de siden sidste Møde afsluttede Overenskomster, Uoverensstemmelser og Grænsestridigheder godkendtes.

Stillingen til andre Forbund.

Forbundets Stilling til det kommunale Tjenestemandsforbund, som var afklaret ved Beslutningen paa sidste Møde, drøftedes, og det fastsloges gennem de fremkommende Oplysninger, at Tjenestemandsforbundets Indflydelse paa de kommunale Kontorfunktionærer stadig svækkes, medens der finder en jævn Tilgang Sted til D. H. K. F. af disse Funktionærer, hvoraf den betydeligste Part nu er samlet i vort Forbund.

Fra De samvirkende Fagforbund forelaa Skrivelse, indeholdende en af Repræsentantskabet vedtaget Opfordring til udenforstaaende Forbund om Tilslutning til Landsorganisationen.

Spørgsmaalet om Tilslutning eller Ikke-Tilslutning til Arbejdernes Centralorganisation er selvsagt af saa vidtrækkende Betydning, at alene en Kongres kan tage Stilling dertil, men under Hensyn til, at vor Kongres nys er afholdt, fandtes det ikke betimeligt at indkalde en ny. I Traad med de Udtalelser, der faldt paa Kongressen, vedtoges det imidlertid at give Afdelingernes Tillidsmænd Adgang til at drøfte Sagen paa Kredsmøder, der vil blive afholdt i den kommende Vinter, idet man vil søge paa disse at faa Spørgsmaalet belyst af en Repræsentant fra D. s. F.

Forskellige Forhold.

Herunder toges Stilling til en fra Nordbane-Afdelingen fremsat Forespørgsel angaaende Forbundets Stilling til Stats- og Kommunefunktionærernes Bierhverv. Det vedtoges at svare med at henvise til Forbundets tidligere Arbejde paa at forhindre en illoyal Konkurrence fra den Side samt Støtte fra Staten til Uddannelse af Underofficerer til Kontorfolk, medens man principielt ikke kunde medvirke til at genrejse Lavstidens Skranker mellem Fagene. Iøvrigt fandtes i København forskellige Bestemmelser, der tager Sigte paa dette Forhold.

Det vedtoges at fortsætte med Udgivelsen af Handels- og Kontormedhjælpernes Lommebog. Forskellige Skrivelser fra Arbejdsdirektøren oplæstes og toges til Efterretning, ligesom Afskrivningsbureauet »Merkur«s Regnskab forelagdes og toges til Efterretning.

Mødet, der havde været afbrudt af en Frokostpavse paa 1½ Time, sluttede Lørdag Aften Kl. 6½.

Repræsentantskabsmøder.

I Forbundet og Arbejdsløshedskassen afholdtes Søndag den 13. Juni Repræsentantskabsmøder i Overensstemmelse med Lovenes Bestemmelser.

Paa Forbundets Møde behandledes Spørgsmaalet om Strejkeunderstøttelsen samt Lærlingespørgsmaalet, hvorunder den andet Steds i Bladet gengivne Resolution vedtoges. Endvidere gav Forretningsføreren forskellige Meddelelser af administrativ og faglig Karakter. Og endelig fastsattes Tillidsmændenes Lønninger for det kommende Aar.

Paa Arbejdsløshedskassens Repræsentantskabsmøde aflagde Formanden Beretning suppleret med mere statistikmæssige Oplysninger af Hovedkassereren Dernæst vedtoges Fordelingen af Administrationstilskud til Afdelinger, hvorefter Aarsregnskabet forelagdes og drøftedes samt godkendtes.

Hovedkassereren gjorde Rede for Loven om Krisehjælp til Arbejdsløse, der i den foreliggende forringede Skikkelse var uegnet til Anvendelse. Hertil sluttede Forsamlingen sig.

Efter at Lønningerne for det kommende Aar var fastsatte, vedtoges det at give Hovedbestyrelsen Bemyndigelse til at udpege Kassens Repræsentanter til Arbejdsdirektørens Aarsmøde.

Mødet, der afholdtes paa »National«, sluttede ved 4-Tiden.

Udførligt Referat fremkommer i næste Nr. af Bladet.

Udlandet.

En Fagorganisation for Handelsmedhjælpere i Letland.

I Letland, hvor en regulær faglig Organisation for Handels- og Kontormedhjælpere hidtil er fattedes, er der i Fjor oprettet et Forbund, betegnet »Almindeligt Medhjælperforbund«. Dette Forbund har haft en glædelig Udvikling og har i Løbet af meget kort Tid formaaet at skaffe sig en Indflydelse, hvad bl. a. har givet sig Udslag i Afskaffelse af den illoyale Handel paa Søn- og Helligdage samt i Sammenfatningen af visse Medhjælperkredse i Riga.

I den senere Tid er ogsaa Bankfunktionærer indtraadt i Forbundet, der omkring Nytaar talte ca. 600 Medlemmer. Forbundet har besluttet at indmelde sig i den faglige Landsorganisation. (I. F. C.).

Robert Klein genvalgt til Nationalforsamlingen.

Ved de i Efteraaret 1925 stedfundne Valg til Nationalforsamlingen i Czekoslovakiet, genvalgtes trods Socialdemokratiets stærke Tilbagegang, vor Kollega Robert Klein. Det czekiske Medhjælperforbunds Kandidat i Brunn opnaaede derimod ikke Valg.

Kollega Klein har i det nye Parlament forelagt et Lovforslag om Medhjælpernes Retsstilling. Endvidere har han forelagt et nyt Forslag til Lov om Søndagshvile. I Forslaget fastsættes Søndagshvilen for Handels- og Fabrikskontorer fra Lørdag Middag Kl. 12 til Mandag Morgen Kl. 7, og for Butikkerne fra Lørdag Aften Kl. 6 til Mandag Morgen Kl. 6.

Arbejdsløshedsforsikring i Schweitz.

Fra 1. Januar 1926 er der i Schweitz traadt en Lov i Kraft om Arbejdsløshedsforsikring. Hidtil har Staten intet Bidrag ydet til Arbejdsløshedskasserne, men ved den nye Lov yder Staten et Tilskud paa 30 pCt. af den indbetalte Understøttelse, naar det drejer sig om Arbejdsløshedskasser, oprettede af Fagforeningerne, og af saadanne findes der for Tiden 38, medens kommunale Arbejdsløshedskasser, hvoraf der findes 19, erholder et Tilskud paa 40 pCt. af den udbetalte Understøttelse. Det er endvidere tilladt Kommunerne skønsmæssigt at yde et Tilskud til Arbejdsløshedskasserne, hvilket har bevirket, at der ydes højst uens Tilskud, fra 15 pCt. helt op til 50 pCt.

Det samlede Antal Medlemmer af Arbejdsløshedskasserne udgør ca. 185,000. Personer, som ikke tilhører nogen Arbejdsløshedskasse, kan fremtidig kun faa Hjælp gennem Fattigvæsenet.

Antallet af Funktionærer i England.

Paa Grundlag af den senest foretagne Folketælling har det engelske Medhjælperforbund opgjort Antallet af Funktionærer i den engelske Privatindustri til ca. 1,125,000 og Antallet af Handels-, Bank- og Forsikringsmedhjælpere til ca. 1,236,000, tilsammen altsaa 2,361,000, hvoraf ca. 1 Million er Kvinder. Det samlede Antal Lønarbejdere i England (Irland stadig undtaget) udgør godt 19¼ Million, hvoraf ca. 5¾ Million er Kvinder.

Organisationsforholdene i Holland.

Vort Broderforbund »Allgemeene Nederlandsche Bond« fyldte den 23. Januar 20 Aar og var i den Anledning Genstand for stor Opmærksomhed fra den hollandske Fagbevægelse. Forbundet oprettedes i 1906 med 213 Medlemmer og talte ved 10 Aars Jubilæet 2050. Senere har Medlemsantallet været stærkt stigende og den 1. Januar 1926 udgjorde det 7376. Forbundet er nu det største af de mange bestaaende hollandske Medhjælperforeninger.

Nationaler Bond »Merkurius«, der for et Par Aar siden talte over 10,000 Medlemmer, er gaaet stærkt tilbage og tæller nu kun ca. 6000 Medlemmer. Hvad der især har bidraget hertil er den Omstændighed, at Forbundet trods den ved Forhandling med Allgemeene Nederlandsche Bond opnaaede Enighed om Sammenslutning forkastede Forslaget herom ved en senere Urafstemning. »Merkurius« er fra 1. Januar 1926 ekskluderet af »Internationaler Bund der Privatangestellten« for sit Forhold hertil.

Handelsrejsende.

»Zentralverein der kaufmannischen Angestellten« i Østrig har oprettet en særlig Faggruppe for Handelsrejsende. Den tilsvarende Faggruppe indenfor det czekiske Medhjælperforbund tæller nu ca. 4000 Medlemmer.

Bankfunktionærer.

I Tyskland fortsættes Afskedigelserne af Bankfunktionærer stadig. Typisk er det saaledes, at den tyske Rigsbanks Personale i Tiden fra 31. December 1924 til 1. November 1925 er gaaet ned fra 4457 til 2124, altsaa med over 50 pCt.

Dette bør tydeligere end noget andet være Bankfunktionærerne en Belæring om, at de har sideløbende Interesser med Medhjælperne i de andre Erhverv, hvor nu de mange Bankfunktionærer maa søge hen for at finde Beskæftigelse.

Medhjælperbevægelsen i Palæstina.

»Handels- og Kontormedhjælperforbundet i Palæstina«, der er tilsluttet den under I. G. B. (Amsterdam) hørende Landscentral i Palæstina, har meddelt Sekretær Smit, at man havde til Hensigt at overvære Internationales Kongres i København, hvilket man imidlertid havde været nødsaget til at opgive paa Grund af Pasvisering. Forbundet har derefter sat sig i Forbindelse med Internationale angaaende Optagelse.

Pensionatspriserne.

DET af Forbundet rejste Krav om, at Prisfaldet ogsaa faar Indflydelse paa Pensionatspriserne, der ligger alt for højt i Forhold til Prisniveauet, føres stadig frem i Afdelingerne, men Pensionaterne selv synes meget utilbøjelige til at drøfte Spørgsmaalet. Man er aabenbart af den Opfattelse, at blot man tier stille og gør sig saa ubemærket som muligt, vil Stormen besværges, saa man i Fred og Ro kan fortsætte med de samme høje Priser som hidtil.

Noget saadant maa imidlertid ikke blive Tilfældet. Som vi har paavist i Maj-Nummeret af vor Tidende, viste Februar Pristallet en Nedgang paa 12 pCt. — Fødevarepriserne endog 15½ pCt. — der efterfulgtes af en Lønnedsættelse af samme Størrelse. Desuagtet er de hidtidige Pensionatspriser stadig opretholdt i en Række Byer, og hvor Nedsættelse har fundet Sted, andrager den kun 5—6 pCt. Siden den Tid har der fundet yderligere Nedgang Sted saavel i Fødevarepriserne som i de øvrige Vareposter, der udgør Beregningsgrundlaget for Pristallet, men Pensionatspriserne er i det store og hele uforandrede. Overfor dette maa vi opfordre Afdelingerne til at fortsætte Kampagnen mod de høje Priser, ligesom vi henstiller til de direkte interesserede Medhjælpere, der er henvist til at spise paa Pensionat, at de med vore Oplysninger som Grundlag enes med de andre Pensionærer om at stille Krav om en Nedsættelse, som er baade rimelig og berettiget.

Nogle Resultater af vort Arbejde paa dette Omraade kan allerede noteres. I Aarhus har f. Eks. en Række Pensionater nedsat deres Priser, saaledes at fuld Pension nu kan faas til 60—70 Kr. pr. Maaned, hvilket Pensionaterne meddeler ved iøjnefaldende Annoncer. I Roskilde har et enkelt Pensionat nedsat Prisen, og ligeledes har et Pensionat i Ringsted nedsat Prisen fra 85 Kr. til 75 Kr. pr. Maaned. Det er Vejen, vi skal, og naar Medhjælperne er enige derom, skal det ogsaa nok lykkes at opnaa flere Resultater.

»Næstved Tidende« har angaaende denne Sag indeholdt et Par Indlæg fra Pensionatsværtinder, der i det væsentligste fremsætter samme Anskuelser, som de i sidste Nr. fra Odense citerede, bl. a. at Kødpriserne ikke er faldet i særlig Grad. Da vi allerede har imødegaaet denne Paastand ved at fremføre Statistisk Departements Detailpriser, er der ikke An-

ledning for os til yderligere Kommentarer, udover at tilbagevise en Udtalelse om, at Lønnen er stor nok til at betale de forlangte Priser, hvilket skulde fremgaa deraf, at Cheferne for et Par af Byens større Forretninger henviser deres Personale til at spise paa Restauration til de større Priser. Hvorvidt Principalerne forlanger noget saadant, skal vi lade staa hen, — i saa Fald maa de i disse specielle Tilfælde vel ogsaa betale for deres Krav, men paa Grundlag af saadanne isolerede Tilfælde at hævde, at hele Standen lønnes tilstrækkelig højt til at betale opskruede Pensionatspriser, er dog utilbørligt.

Endelig finder vi, foranlediget af fremkomne Bemærkninger, Anledning til at fremhæve, at vor Aktion mod Pensionatspriserne paa ingen Maade er at »rette Smed for Bager«, saaledes at forstaa, at vi bekæmper Pensionatspriserne i Stedet for at bekæmpe Lønnedsættelserne.

Tværtimod er vor Hovedbestræbelse som hidtil rettet imod at forhindre Løntryk og Nedskæringer; men dette forhindrer dog ikke, at vi ogsaa kan arbejde hen til, at vore Medlemmer ikke baade skal gaa ned i Løn og betale samme Priser som hidtil for deres Livsfornødenheder.

Svar til B. M. F.

OMTALEN af »Boghandlermedhjælperforeningen« i D. H. K. M. T.s Maj Nr. med Overskriften B. M. F. ctr. D. H. K. F. har foranlediget Hr. Otto Andersen til i »Bogormen«s sidste Nr at fremkomme med et Svar, som imidlertid intet Svar er.

Artiklen betegnes som intet mindre end en formidabel Sukces paa Udenomssnak. Hr. O. A. maa sikkert misunde mig denne, siden han selv med sit Svar er ude efter en lignende Sukces — ganske vist i Glemsomhed. Thi »saa sikkert som B. M. F. staar plantet i Midtpunktet af Boghandlermedhjælpernes faglige Interesser« (Citat fra »Bogormen«), har han glemt at omtale, hvad der var Udgangspunktet for min Artikel, nemlig B. M. F.s Stilling til Boghandlermedhjælpernes elendige Lønforhold og dermed det lille bevægede Møde i »Studentersamfundet«, hvor man gerne havde ønsket at høre lidt nærmere om B. M. F.s Udnyttelse af den saa ofte omtalte Forhandlingsret overfor Principalerne, denne Forening »som Fagets eneste faglige Organisation« er i Besiddelse af.

Dette Spørgsmaal kommer Hr. O. A. slet ikke ind paa, ligesom Hr. O. A. fornuftigvis heller ikke forklarer, hvori »Udenomssnakken« ligger, naar jeg Punkt for Punkt belyser de øvrige »Fordele«, B. M. F. kan byde paa.

Derimod finder Hr. O. A. det utilbørligt, naar jeg i min Omtale af D. H. K. F. tillader mig at gøre opmærksom paa, at Forbundet med sin statsanerkendte Arbejdsløshedskasse er en udpræget faglig Organisation, hvad Statsanerkendelsen da ellers netop maa være et fuldgyldigt Bevis for.

Henry Gran.

Program for det skandinaviske Handelskursus i Oslo 4.–11. Juli.

DET udførlige og omfattende Program for det skandinaviske Handelskursus, der i Aar arrangeres af Norges Handels- og Kontorfunktionærers Forbund, foreligger nu.

Af Programmet fremgaar, at den højtidelige Aabning af Kursuset finder Sted Kl. 2 i Universitetets Aula. Som Indledning muciseres af Handelsfunktionærernes Orkester, hvorefter der tales af Repræsentanter for de respektive Forbund.

Efter at Frokosten er indtaget, foretages en Sejltur paa Oslofjorden.

Det egentlige Kursus tager sin Begyndelse Mandag Kl. 10 med Foredrag af Højesteretsassessor K. F. Dahl om Norsk Sociallovgivning. Derefter er der Besøg paa Nationalgalleriet, og om Eftermiddagen taler Bureauchef Ernst F. Haugen om Handel, Søfart og Industri i Norge. Senere paa Dagen foretages Biltur til Hotel Strand, hvor Middagen indtages.

Tirsdag holder Docent Aksel Arstal Foredrag om Norges økonomiske Geografi og Direktør G. Holtsmark om merkantil Uddannelse. Derefter beses Akerhus Fæstning og Sømandsskolen paa Ekeberg.

Om Onsdagen taler Direktør Andr. Juell om Kooperationen i Norge, og Norges kooperative Landsforening byder senere paa Forfriskninger. Samme Dag foretages Besøg paa Historisk Musæum, Oldsagssamlingen og Osebergskibet. — Kl. 4½ finder efter Indbydelse af Osloforeningen en Biltur Sted gennem Oslo og nærmeste Omegn til Østmarkssæteren, hvor der spises Middag.

Den følgende Dag omhandler Foredragene Toldbeskyttelse og Frihandel, der behandles af Dr. Ingvar Wederwang, samt Bankvæsen med cand. øk. Holger Koefod som Foredragsholder. Der foranstaltes om Eftermiddagen Besøg i Billedhugger Gustav Vigelands Atelier samt paa Norsk Folkemusæum Bydøy med Fællesmiddag paa Bydøynes Bad.

Fredag Formiddag taler Dr. juris. Frede Castberg om Norges Statsforfatning. Derefter fremvises Norgesfilmen paa Paladsteatret, og om Eftermiddagen holder Redaktør E. Munthe-Kaas Foredrag om Reklamens Kunst.

Lørdagen er helliget Organisationsbevægelsen. Først taler Redaktør Gunnar Ousland om Fagforeningsbevægelsen i Norge og dernæst den norske Organisations Formand. O. M. O. Moi om Norges Handels- og Kontorfunktionærers Organisation i Norge.

Om Eftermiddagen foretages Udflugt til Frognesæteren med Besøg i Skimusæet, hvorefter Kursus afsluttes med en Middag i Sportshallen, hvor Norges Handels- og Kontorfunktionærers Forbund er Vært.

Søndagen er til fri Disposition.

Som man vil se, er det et stort og righoldigt Program, der vil byde Deltagerne nogle fornøjelige og interessante, men ogsaa anstrengende Dage.

— — —

Det kan iøvrigt oplyses, at der fra Danmark deltager 59 Medlemmer i Turen til Oslo. Afrejsen finder Sted fra Københavns Hovedbanegaard Lørdag Aften den 3. Juli Kl. 8,45.

Fabrikanten uden Fabrik.

En Advarsel.

PAA Grundlag af en Annonce i »Jyllandsposten« er et af vore Medlemmer kommet i Forbindelse med et »Firma«, som der øjensynlig er al mulig Grund til at advare imod at indlade sig med.

I Annoncen loves en god, fast Stilling som Bestyrer af en Fabriksvirksomhed i Aarhus, mod at der indskydes 2000 Kr. Fagkundskab var ikke nødvendig, hed det; senere Begivenheder afslører Vittigheden i disse Ord.

Vort Medlem indlagde Billet og fik Anmodning fra »Fabrikanten« Hr. Justesen om en personlig Konference. Brevet, der var haandskrevet paa almindeligt Skrivepapir med Linier og uden hverken trykt eller stemplet Firmabetegnelse, oplyste, at det drejede sig om Pladsen paa Sæbe- og kemisk Fabrik, hvor der fabrikeredes Marseille-Sæber, Haandsæber, Pudsecreme, Skocreme, Vognsmørelse, Pletstifter, Bonevoks, forskellige Politurer og flere nyttige Husholdningsartikler.

Lønnen skulde til at begynde med være 75 Kr. om Ugen, eventuelt med Procenter af Overskudet. Paa et Krav om Sikkerhed for de indskudte 2000 Kr. svarede »Fabrikanten«, at det jo egentlig var ham, der skulde have Sikkerhed, da Bestyreren kom til at staa for Ind- og Udbetalingen og til at handle med Virksomheden som sin egen, da Fabrikanten var meget paa Rejse.

Sine Indtryk fra Konferencen skildrer vort Medlem saaledes:

»Da jeg saa rejste derop for at tale med Fabrikanten, mødte der paa Banegaarden 2 mistænkelige Personer, som jeg ved første Øjekast kunde se ikke havde noget at gøre med Fabrik og heller ikke med alm. Arbejde.

Naa, jeg følger med hen i en Lejlighed i Valdemarsgade, hvor Hr. Justesens Kompagnon Hr. Wejling boede i det gamle Garnisonssygehus, der er lavet om til Husvildeafdeling! Der blev saa talt frem og tilbage om Sagen. Der skulde indskydes 2000 Kr., og jeg vilde saa se Fabriken. Dette mægtige Kompleks forstod jeg var installeret i Læge Egerups Kælder, og da Lægen ikke var hjemme, kunde vi ikke komme derind. — Sagen er imidlertid den, at baade Fabrikanten og hans Kompagnon paa dette Tidspunkt nok indsaa, at det var lidt voveligt for deres Helbred at lade mig se Fabriken.«

Naturligvis betakkede vort Medlem sig paa at modtage en saadan Stilling og anbringe sine Sparepenge i en Fabrik, der overhovedet ikke eksisterer — hvad Undersøgelser af Aarhus Afdeling godtgør — men han har desuden ment, at Affæren bør kendes af Medlemmerne, for at de kan undgaa at komme i Udgifter ved unyttige Rejser til Aarhus — et Krav om Godtgørelse af Rejseudgifterne er afvist i en uforskammet Skrivelse fra »Fabrikant« Justesen — eller hvad værre vilde være, sætte deres Penge paa Spil i et saa tvivlsomt Foretagende som nærværende.

Masseafskedigelser af Bankfunktionærer.

I sidste Øjeblik før vor Tidende gaar i Trykken fremkommer den triste Meddelelse om, at Landmandsbanken for at bringe sine Omkostninger ned, har afskediget 133 Funktionærer eller ca. en Tiendedel af sit Personale.

Med forfærdende Tydelighed viser dette Skridt os, at vi endnu langt fra har overvundet Erhvervskrisen, tværtimod maa det desværre befrygtes, at andre Banker og Firmaer vil følge efter, og at der forestaar tunge Tider for vor Stand.

Afskedigelserne fra Landmandsbanken viser os ydermere, at det bestandig er Funktionærerne, der skal undgælde for de Synder, der er begaaet. De skal holde for, naar Indskrænkningerne finder Sted, og vurderes ikke efter Indsats, naar de gode Konjunkturer er inde.

For de Funktionærer, der nu rammes af Arbejdsløshed, er det et haardt Slag. Og der er jo den Forskel paa de tidligere Afskedigelser og de nye, at det denne Gang ikke blot er de unge, men ogsaa ældre og veltjente Funktionærer, som berøves deres Eksistens og staar paa bar Bakke, de fleste af dem uden Udsigt og uden Haab om atter at kunne finde Beskæftigelse ved deres Fag, og mange i Kraft af deres Alder berøvede enhver Mulighed for at opnaa en Stilling, som de kan leve af.

Det tør anses for givet, at Landmandsbankens nuværende Ledelse har overvejet dette Skridt i den fulde Udstrækning og har betænkt sig mange Gange, inden man skred til denne drastiske Foranstaltning. Ogsaa maa man forudsætte, at alle andre Foranstaltninger til Nedbringelse af Omkostninger er bragt i Anvendelse, og at Afskedigelserne har været absolut paakrævet.

Men Systemet, som det blev drevet i Krigsaarene under Guldfloden, især af Bankerne, at udvide over Evne, at lokke til sig de Hundrede af Funktionærer, for med disse og kostbare, prangende Lokaliteter at besnære Offentligheden og dække over Raaddenskaben, er fordømmeligt, og Bankerne især bør drage Lære heraf og i Tide ændre de rudimentære Vaner, der stammer fra Storhedstiden.

Og Bankfunktionærerne har faaet endnu et Varsel til de mange tidligere om, at det ikke nytter der at isolere sig fagligt. Hvor skal de Hundrede af Bankfunktionærer, hvoraf kun de færreste har været saadan lønnede, at de har kunnet opspare sig en Reserve, som de nu kan anvende, gaa hen for at skaffe sig til Livets Ophold.

Bankfunktionærerne har jo hidtil ment, at de ikke behøvede at frygte for Arbejdsløshed. De har derfor ikke forsikret sig herfor. De har, trods deres daarlige Kaar, ikke villet organisere sig sammen med de øvrige Medhjælpere, endskønt de nu ikke har anden Udvej end at blive disses Konkurrenter i Kampen om Arbejdet, fordi der ikke er Brug for dem ved Bankfaget.

Mene, Mene — har Haanden paany skrevet paa Væggen. Vil Bankfunktionærerne forstaa deres Besøgelsestid, inden en ny Katastrofe rammer dem?

Conto pro diversi.

HANDELSRETTER.

Ved det normale Valg til Handelsretten i Fredericia efter Valgperiodens Udløb er Afdelingens Formand Peter H. Hansen blevet genvalgt, og vort Medlem Arnold Jørgensen blev nyvalgt som Medlem af Retten, begge for en Periode af 4 Aar og efter Indstilling af Afdelingen.

Løbende Konflikter.

Med nedennævnte Firmaer er Organisationen i Konflikt, hvorfor Firmaerne er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft:

A/S L. Lange & Co., Axelhus, Vesterbrogade 2 C, Kbhvn.

A/S Frichs, Aarhus.

A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosphatfabrik, Aalborg og Nørresundby.

Vald. Hommel, Lavendelstræde 5—7, København.

Farvefirmaet Beck & Jørgensen, Nørregade 13, København.

Speditionsfirmaet F. C. Bentzon & Co., Frihavnen, Kbhvn.

Johan H. Bruhn, Hillerød.

Forinden Forholdene hos disse Firmaer maatte være ordnede paa en for os og vore paagældende Medlemmer tilfredsstillende Maade, er det forbudt vore Medlemmer at modtage Plads i disse. Jens Johansen.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Esbjerg. Generalforsamling afholdes Onsdag den 14. Juli Aften Kl. 8 i Afdelingens Lokaler, Skolegade 12.
Dagsorden: 1. Beretning og Renskab for Arbejdsløshedskassen i April Kvartal. 2. Sommervirksomheden. 3. Eventuelt. Bestyrelsen.

Hjørring. Søndag den 11. Juni agter Afdelingen at foretage sin aarlige **Strandtur** pr. Bil til Tversted — Tannishus. Man forventer Deltagelse fra Frederikshavn og Brønderslev. Henvendelse herom bedes tilstillet H. Hein, Hjørring, senest 6. Juli.
Ordinær Generalforsamling afholdes Tirsdag den 27. Juli Aften Kl. 8½ paa »du Nord« med Dagsorden: 1. Kvartalsberetning for Arbejdsløshedskassen. 2. Kvartalsregnskab for A. K. 3. Eventuelt. Bestyrelsen.

Horsens. Ordinær, kvartaarlig Generalforsamling med Dagsorden i Henhold til Lovene afholdes paa »Karoline Amalielund« (de øverste Lokaler) i Forbindelse med **Sommerbal Tirsdag den 13. Juli** Kl. 8. — Fælles Kaffebord Kl. 10.
Mød alle og mød præcis. Bestyrelsen.

Nordbane-Afdeling afholdt ord. halvaarlig Generalforsamling den 21. April paa Hotel Lyngby. Rejsesekretær Viggo Pedersen overværede Generalforsamlingen. Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, af hvilken det bl. a. fremgik, at der var oprettet Overenskomster med 4 Brugsforeninger indenfor Afdelingens Omraade, efter at man først havde gennemorganiseret Medhjælperne i disse Foreninger. Sekr. Viggo Pedersen lykønskede Afdelingen til de opnaaede Resultater og omtalte Forbundets øjeblikkelige Stilling og opholdt sig navnlig ved de Vanskeligheder, som Pristallets store Fald havde foraarsaget. Det reviderede Regnskab balancerede med Kr. 2559,74 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 95,85. Saavel Beretning som Regnskab godkendtes.
Til Formand genvalgtes Gunnar Christensen, Lyngby, og til Kasserer valgtes V. Gerner Jacobsen, Gl. Holte. Som Repræsentanter til Bestyrelsen genvalgtes J. Albrecht og nyvalgtes Hans Nielsen. Til Suppleanter valgtes Frk. M. Schou og T. Gothenborg. Generalforsamlingen sluttede med et fornøjeligt Kaffebord. G. C.
NB. Formanden er bortrejst i Tiden fra 3.—25. Juli. Henvendelser til Afdelingen maa i denne Tid rettes til Kassereren.

Rødby. 20. Maj afholdtes ord. Generalforsamling. Niels Jørgensen, Odense, var kommen til Stede. Formanden aflagde Beretning, som godkendtes. Regnskaberne godkendtes ligeledes. Til Formand genvalgtes M. E. Christensen, til Kasserer Edv. Christensen og til Medlem af Bestyrelsen K. V. Harlou. Til Revisor valgtes E. Knudsen og Vald. Jacobsen. — Under Eventuelt drøftedes Mulighederne for et Stævne i Sommerens Løb paa Lolland-Falster. M. E. Christensen.

Thisted. 23. April afholdtes ord. halvaarlig Generalforsamling paa Hotel Royal. 20 Medlemmer var til Stede. Til Dirigent valgtes E. Rosenberg. Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, som enst. godkendtes. Kasseren oplæste det reviderede Regnskab, som efter at have cirkuleret og efter en Del Diskussion blev godkendt. Derefter foretoges Valg af Kasserer. Den nuv. Kasserer Chr. Jensen blev genvalgt med Akklamation; ligeledes genvalgtes N. G. Mikkelsen og P. Chr. Pedersen til Bestyrelsen. Suppleanter: Harald Nielsen og P. Pedersen, som Revisorer blev genvalgt E. Overgaard og A. Frostholm.
Efter Generalforsamlingen fælles Kaffebord. C. W. Olsen, Sekr.

Den sorte Tavle.

Nedenstaaende Medlemmer er pr. 31. Marts slettet for Gæld til Forbundet og overført til den sorte Tavle:

38746 Andrea Jørgensen, A/S Bladkompagniet, København.
53799 Johs. Jensen.
55994 Alfred V. Petersen.
57160 Henry Rosendahl.

Det maa forbavse enhver organiseret at finde 38746 Andrea Jørgensen, Margrethevej 18, paa denne Plads, i Betragtning af, at hun tilhører et Hjem, hvor begge Forældrene gennem en Aarrække har taget ivrig Del i Fagbevægelsen.

E. Carlo Petersen, Form. for Hillerød Afd.

Udgivet af Forbundet. — Ansvarsh. Red. Jens Johansen, Gl. Kongevej 6. Københ. B. — Anton M. Jensen, St. Kongensgade 75. Københ. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 8. 1. August 1926. 26de Aargang.

Vore Løn- og Arbejdsforhold i statistisk Belysning.

SOM det vil erindres, foretog Statistisk Departement paa Opfordring i Februar 1924 en statistisk Undersøgelse af Privatfunktionærernes Løn- og Arbejdsforhold, ved hvilket Arbejde en Række Foreninger, deriblandt vort Forbund, medvirkede, ligesom Indsamlingen af Oplysningerne støttedes af en Del Principalforeninger.

Trods de mange Kræfter, der blev sat i Bevægelse, er det desværre ikke lykkedes at faa Oplysninger indsamlet fra mere end ca. en Femtedel af Privatfunktionærerne, og det indkomne Materiale er end-og saa spredt, at det ikke er muligt at drage fuldt ud sikre Slutninger deraf, men Departementet oplyser, at naar man desuagtet har besluttet at offentliggøre Oplysningerne, skyldes det, at der paa en Række Punkter kan udledes Resultater af Tallene, som, selv om de ikke tør betragtes som ganske sikre, dog skønnes at være i nogen Grad vejledende.

Det er naturligvis overordentlig beklageligt, at Interessen for at faa tilvejebragt paalidelige Oplysninger om disse Forhold, — selv til et Formaal, der er ment at tjene Standens Interesser — har været saa ringe hos Standens Udøvere, navnlig da det har stor offentlig Betydning at have Klarhed over, under hvilke Forhold en saa stor Samfundsklasse lever og arbejder.

Resultatet af Departementets Bearbejdelse af det indkomne Materiale foreligger nu i et Hefte af Statistiske Meddelelser. Det oplyses heri, at af 73,000 uddelte Skemaer er kun indkommen 20,000, hvoraf knap 19,000 var tilfredsstillende udfyldt. Da Departementet paa Grundlag af andre Optællinger regner med, at der findes 90,000 Privatfunktionærer — derunder teknisk Personale, Styrmænd og Maskinmestre, som omfattes af Undersøgelsen — giver det saaledes Besvarelser fra en Femtedel af disse.

Materialet giver ikke Adgang til en Opgørelse over, hvor mange Handels- og Kontormedhjælpere, der findes her i Landet, men Departementet har opgjort Antallet af Funktionærer efter Folketællingen i 1921. En nærmere Redegørelse for Detailtallene i denne Opgørelse skal vi senere fremkomme med. Her skal kun meddeles Hovedtallene, der gaar ud paa, at der i 1921 indenfor Industri, Haandværk, Handel, Penge- og Forsikringsvæsen fandtes 71,930 Handels- og Kontormedhjælpere, hvoraf 15,664 var overordnet Kontor- og Lagerpersonale, medens 6012 var Agenter og Repræsentanter.

Tilbage bliver 50,264 egentlige underordnede Medhjælpere, idet dog Butiksmedhjælperne er medtaget samlet uden Sondring mellem overordnede og underordnede. Heraf er 24,078 eller ca. 48 pCt. Kvinder, saaledes at Kvinderne er stærkt paa Vej til at blive Majoriteten indenfor de sideordnede Handels- og Kontorfag, som de allerede er det i de underordnede Medhjælperstillinger indenfor Industri og Haandværk, hvor Antallet af Mænd er 4534 mod 6138 Kvinder.

Det er altsaa ganske fantastisk, naar visse Personer og Blade har anslaaet Medhjælperantallet til ca. 100,000 og paa Grundlag deraf vil reducere Betydningen af vor Organisation til intet, thi de fremdragne Tal viser netop, at vor Organisation trods Medlemstilbagegang og vanskelige Tider alligevel har bevaret et kraftigt Tag i den Medhjælperkategori, for hvilken Organisationen er bestemt, idet den omfatter ca. 25 pCt. heraf — en Oplysning, som paa forskellig Maade er af Værdi.

Det fremskaffede Materiale giver Oplysninger om mange forskellige Forhold, saaledes Lønningerne, Lønnens Bestanddele, Syge- og Livsforsikrings-, Opsigelses- og Ferieforhold, Overenskomstforhold og Uddannelse, Arbejdstid og Overarbejde m. m. Her skal dog kun omtales Lønforhold og Arbejdstid — til det øvrige skal vi senere vende tilbage.

Hvad Lønforholdene angaar, synes disse at

være opgivet højere, end Lønnen faktisk var i 1923, men Departementet oplyser herom, at det er en almindelig forekommende Sag, at der indkommer forholdsvis for faa Oplysninger fra de aller daarligst stillede Grupper.

Dette maa altsaa tages i Betragtning ved Bedømmelsen af efterfølgende Tal, hvorefter Gennemsnitslønnen for mandlige underordnede Kontor- og Lagermedhjælpere skulde være: i Hovedstaden 3732 Kr., i Provinsen 3380 Kr. og paa Landet 3157 Kr., medens Butiksmedhjælpernes Løn opgives til 3340 Kr. i København, 2623 Kr. i Provinsen og 1855 Kr. paa Landet.

For kvindelige Kontor- og Lagermedhjælpere udgør Lønnen i København 2465 Kr., i Provinsen 2074 Kr. og paa Landet 1948 Kr., medens Ekspeditricer lønnes med 2288 Kr. i København, 1618 Kr. i Provinsen og 1448 paa Landet.

Som nævnt er disse Lønninger sikkert for høje som Gennemsnit betragtet, og for Øjeblikket har de slet ingen Gyldighed, thi Medhjælperne fik intet Tillæg under den Prisstigning, der har fundet Sted i Mellemtiden fra 204 til 221 Points, hvorimod de i fuldt Maal er blevet nedskaaret ved Prisfaldet til 194 Points. Og trods dette viser Statistiken, at 15 pCt. af de mandlige underordnede Lager- og Kontormedhjælpere og over 30 pCt. af Butiksmedhjælperne har under 2000 Kr. i aarlig Løn (eventuelle Naturalier — Kost og Logi — iberegnet), medens for Kvinder de samme Tal udgør 41,9 og 58,2 pCt.

Under Indtægtsgruppen 2000—4000 Kr. falder 48,6 pCt. af de mandlige Kontor- og Lagermedhjælpere og 55 pCt. Butiksmedhjælpere samt henholdsvis 53,1 pCt. og 40,3 pCt. af Kvinderne. Men deler man Gruppen, saa der skelnes imellem Lønninger under og over 3000 Kr., fremgaar det, at omtrent Halvdelen af de mandlige og omtrent tre Fjerdedele af de kvindelige Medhjælpere i denne Gruppe har under 3000 Kr. i Indtægt.

Over 4000 Kr. har kun 14 pCt. af de mandlige Butiksmedhjælpere — og heriblandt findes endda de overordnede Medhjælpere —, men 36 pCt. af Kontormedhjælperne, af hvilke dog kun 14 pCt. naar op over 5000 Kr. Det fremgaar endvidere, at af underordnede Kontormedhjælpere i 30—40 Aars Alderen opnaar kun 33 pCt. og af Butiksmedhjælpere i samme Aldersklasse kun ca. 25 pCt. over 5000 Kr. i Løn, medens det synes, som om Lønnen for 40—50-aarige kun ligger en Ubetydelighed højere end for 30—40-aarige og for Funktionærer over 50 Aar snarest synes at aftage.

En Sammenligning, som Departementet har foretaget mellem Lønningerne efter den sidste Opgørelse og de Oplysninger, der fremkom ved Optagelsen af den første Medhjælperstatistik i 1913 viser, at der med Undtagelse af det mandlige Butikspersonale i Provinsen i det hele har fundet en reel Lønstigning Sted i disse 10 Aar, selv om man regner med den Fordobling af Pristallet, der er sket i det samme Tidsrum. Æren herfor er ikke mindst vort Forbunds!

Et lignende Resultat naas ved en Sammenligning af Indtægterne i 1920 indsamlet ved Folketællingen det følgende Aar. Disse viser, naar Forskellen i Pristallet bortelimineres, at de underordnede Funktionærers Lønninger ligger forholdsvis højere i 1923 end i 1920.

Oplysningerne angaaende Arbejdstiden viser, at den normale ugentlige Arbejdstid for Kontor- og Lagermedhjælpere udgjorde i Hovedstaden gennemsnitlig 48—49 Timer, i Provinsen 51 Timer og paa Landet 52—54 Timer. For Butiksmedhjælpere var Arbejdstiden i Hovedstaden 52 Timer, i Provinsen 58 og paa Landet 64 Timer i Gennemsnit. For Kvinder synes Arbejdstiden at være lidt kortere.

Naar man sammenligner disse Tal med de Oplysninger, der fremkom ved Statistikindsamlingen i 1913, vil man blive slaaet af den stærke Nedgang, der har fundet Sted i Arbejdstidens Længde. I Detailhandelen var den almindelige daglige Arbejdstid i 1913 mindst 12 Timer daglig med flere Timers Forlængelse af Arbejdstiden paa Aftenen før Helligdage. I Urtekram- og Viktualiehandlerbranchen var Forholdene endda værre, idet den normale Arbejdstid oversteg 13 Timer i Døgnet. Nu er Arbejdstiden i Hovedstaden 8½ Time om Dagen for Butiksmedhjælpere og knap 9½ i Provinsen, medens den endnu paa Landet overstiger 10 Timer. Og tager vi Forretningerne, som handler med Nærings- og Nydelsesmidler — altsaa Urtekram og Viktualie — er Arbejdstiden 9½ Time i Hovedstaden, 10 Timer i Provinsen og 10½ paa Landet.

Der er saaledes paa dette Omraade gjort et stort Fremskridt i Retning af at gennemføre en kortere Arbejdstid takket være de udfoldede Bestræbelser, som vort Forbund er gaaet i Spidsen for og i en Aarrække var ene om at føre frem. At vort Forbunds Overenskomstarbejde ogsaa har sat sine dybe Spor paa Arbejdstidens Forkortelse, viser den Omstændighed, at Arbejdstiden i Brugsforeningerne i Hovedstaden og Provinsbyerne er 50—52 Timer eller væsentlig lavere end i de private Forretninger, navnlig naar det tages i Betragtning, at de fleste kooperative Udsalg fortrinsvis fører Nærings- og Nydelsesmidler.

Med de fleste af disse — væsentligst Arbejderbrugsforeninger — er der sluttet Overenskomst, hvorfor Arbejdstiden er forkortet, hvorimod Arbejdstiden i Forbrugsforeningerne paa Landet, med hvilke der almindeligvis ikke er oprettet Overenskomst, nøje svarer til Arbejdstiden hos de private Forretninger.

Trods alle Mangler og Brist i Materialets Fuldstændighed er det alligevel muligt gennem Statistikens Tal saa nogenlunde at danne sig et Billede af, under hvilke Vilkaar Handels- og Kontormedhjælperne lever og arbejder. Og dette Billede viser klart, at der endnu er langt frem, inden man kan tale om tilfredsstillende Kaar for denne store Samfundsklasse.

Med andre Ord, der er fremdeles haardt Brug for Organisationens Bistand i Arbejdet for Medhjælperstandens sociale og økonomiske Højnelse.

Bank- og Forsikringsfunktionærerne.

GENNEM Dagspressen er der i de sidste Dage gaaet nogle Artikler om de afskedigede Bank- og Forsikringsfunktionærers forfærdelige økonomiske Vanskeligheder — og, som et Lysglimt i disse , — en Meddelelse om nogle af de arbejdende Kollegers Offervilje, der har givet sig Udslag i Afgivelsen af en Del af Lønnen til Fordel for de afskedigede.

Det kan kun hilses med den største Glæde, at Kollegialitetsfølelsen indenfor disse Brancher er begyndt at give sig praktiske Udslag. Alt for længe stod man dér uforstaaende overfor den moderne Medhjælperbevægelses Krav om Solidaritet; men vi, der repræsenterer de Grupper, som i Aaringer har kæmpet med de samme Vanskeligheder, som Forsikrings- og Bankfunktionærerne nu staar ved Begyndelsen af, tror at have Lov til at gøre opmærksom paa, at først naar Kollegialitetstanken gennemføres helt, faar den det Værd, som var tilsigtet.

Det vil nemlig være yderst letsindigt at tro, at det her drejer sig om Vanskeligheder, der er af midlertidig Karakter, at det kun gælder en Haandsrækning, indtil alt er i god Gænge igen.

Det, der sker i disse Dage i Bank- og Forsikringsverdenen, er en Fortsættelse af den Proletarisering, som overfor andre Medhjælpergrupper er langt fremskreden, og hvis vigtigste Karaktertræk er:

En Løn saa lav, at den ikke dækker Leveomkostningerne,

En svindende Udsigt til Avancement og Samme Risiko for Arbejdsløshed som Industriens Arbejdere.

Man skal nemlig være mere end almindelig naiv, hvis man tror, at Selskaberne, naar de engang igen skal udvide, og selvfølgelig endnu mindre de nye Selskaber, der vokser frem, vil antage de mange, der nu bliver afskedigede. Det gaar her som andre Steder. Nye Hold af unge, der foreløbig kan arbejde billigt, trækkes til. Enhver Erhvervsvanskelighed af et blot nogenlunde Omfang bliver øjeblikkelig Aarsag til Krav om Lønreduktioner og Afskedigelser af Medhjælpere med mange Aars Anciennitet, medens Højkonjunkturerne kun sent giver nogle beskedne Lønforbedringer og sjældent Plads for de en Gang udstødte.

— — —

Jeg har for et Par Aar siden i nogle Artikler her i Bladet som Svar paa nogle Artikler i »Bankfunktionæren« gjort opmærksom paa denne Udvikling og raadet nævnte Gruppe til at tage Konsekvensen heraf og organisere sig sammen med de øvrige Handels- og Kontormedhjælpere.

Man mente dengang fra Bankfunktionærernes Side at turde haabe paa Direktioners og Bestyrelsers Forstaaelse og Velvilje.

Spørgsmaalet er nu, om man trods dette Haabs Beskæmmelse, trods det, at ethvert Barn kan se, at den statsanerkendte Arbejdsløshedskasse, som man troede værdiløs, nu vilde have været af uvurderlig Betydning, trods det, at man da regnede med fortsat at kunne være noget for sig selv, og nu maa overlade et stigende Antal Kolleger at være Lønnedtrykkere i andre Brancher — vil blive ved at staa isoleret.

Vil Bank- og Forsikringsfunktionærerne paa Vej mod Fattigdom og social Usikkerhed fortsat nægte at modtage den Haand, der fra de organiserede Handels- og Kontormedhjælpere rækkes ud mod dem med Tilsagn om Samarbejde til Værn for vort Arbejdes Interesser og til Støtte i de Kriser, der ellers truer vor Stand med total Ødelæggelse.

Jeg tror ikke, at nogen denne Gang kan nægte at tage mod den fremstrakte Haand.

Gustav Pedersen.

To Dødsfald.

J. A. Hansen.

DEN DANSKE FAGBEVÆGELSE har lidt et smerteligt Tab ved J. A. Hansens Død den 8. Juli.

J. A. Hansen, der siden 1899 har staaet i Spidsen som Formand for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, hørte til de store Førerskikkelser indenfor Fagbevægelsen, og baade indenfor denne og i det offentlige Liv forstod man at drage Nytte af hans store Arbejdsevne, hans Dygtighed og Erfaringer. Mange var de Tillidshverv, der lagdes paa hans Skuldre, men først og fremmest var han Fagforeningsmanden, den dygtige Leder og Forhandler, der forstod at manøvrere sit Forbund frem baade i gode og onde Tider og stedse at hæve Fagets og dets Medlemmers økonomiske Standard.

Der stod næsten altid Kamp om J. A. Hansen, som det altid er Tilfældet med stærke Folk, men J. A. Hansen førte uanfægtet sit Forbund fremad, indtil Døden indhentede ham midt i Arbejdet umiddelbart efter Forbundets Kongres, hvor han paany var blevet genvalgt til Formand.

Ved Baaren sænkede hans Venner og Modstandere i Livet ærbødigt Fanen for J. A. Hansen og hans Gerning, der alt for tidlig blev afbrudt. Ogsaa vi anerkender hans Indsats i Fagbevægelsen og beklager hans tidlige Bortgang.

Marthin Pedersen, Aarhus.

Dagspressen har bragt Meddelelse om den sørgelige Automobilulykke, der kostede Formanden for Fællesorganisationen i Aarhus, Marthin Pedersen, Livet.

De af vore Medlemmer, der deltog i Forbundets sidste Kongres i Aarhus, har med særlig Vemod erfaret Meddelelsen om Marthin Pedersens triste Død, thi de vil mindes den gæstfrie og glade Mand, der som Gæst ved Kongressen bød dem velkommen til Aarhus, og som senere deltog i Forbundets Jubilæum.

Marthin Pedersen hørte til de fremtrædende Fagfæller i Aarhus. Af Profession var han Typograf, men han tog livlig Del i Fagbevægelsen, ligesom han ved sin Død havde Sæde i Byraadet.

En dygtig og vennesæl Mand er gaaet bort. Vor dybeste Deltagelse samler sig om hans efterlevende Hustru og Børn.

Det 3. skandinaviske Handelskursus.

Oslo 4.—11. Juli.

Det 3. skandinaviske Handelskursus blev ligesom de foregaaende en Sukces i enhver Henseende; dette gælder saavel den oplysende som den mere turistmæssige Del af Programmet. Vi blev beriget med Oplysninger, lærte fremmede Forhold og Skikke at kende, vi traf Kammerater fra Broderlandene, der lider under de samme Samfundsbrist som vi, og som kæmper for de samme Maal, og alt dette giver større Lyst og større Energi til Arbejdet for at styrke Organisationerne i de respektive Lande.

Ogsaa udenfor vor egen Kreds synes disse Kursus at aftvinge Agtelse og Respekt; der aabnes Adgang for os mange Steder, der gives Indrømmelser, og der vises Imødekommenhed, lad mig blot nævne, at dette Kursus afholdtes i selve Oslo Universitetets Festsal.

DE DANSKE DELTAGERE I DET 3. SKANDINAVISKE HANDELSKURSUS I OSLO.

— — —

Det er naturligvis umuligt at give et Referat af Kursuset, saaledes at de, der ikke var med, kan danne sig et blot nogenlunde Indtryk af Begivenhederne. Vi har haft hver Dag og hver Time i en hel Uge fuldt besat, og alt det, vi har set og hørt i den Tid, kan ikke beskrives paa den Plads, der her er levnet. Jeg maa derfor nøjes med rent kronologisk at genfortælle Programmet.

Starten fandt Sted fra Københavns Hovedbanegaard Lørdag Aften, hvor de 22 Københavnere mødtes med de 34 Provinskolleger, der i Dagens Løb var ankommet til Hovedstaden. Vi rejste i reserveret Vogn til Helsingør, og fra Helsingborg var reserveret Sovevogn til os. Om Morgenen var de fleste tidlig paa Færde for at nyde de fremmede Landskaber, vi kom igennem, ja, enkelte var allerede oppe, da vi passerede Göteborg ved 4-Tiden. Da vi havde passeret den norske Grænse, fik vi serveret den haardt tiltrængte Morgenkaffe, og saaledes styrkede rullede vi ind paa Oslo Banegaard Kl. 11½ Form., hvor vi blev modtaget af det norske Forbunds Ledere; de første Hilsener blev udvekslet, og vi fik anvist vore Hoteller.

Aabningshøjtideligheden.

Kursuset blev aabnet Kl. 2 Eftm. i Universitetets gamle Festsal, hvor de ca. 150 Kursusdeltagere var samlet. Først spillede Organisationens eget 35 Mands Orkester under dygtig Ledelse af Sekretær Hjalmar Øen kendte Melodier fra de 4 nordiske Lande; særlig Lykke gjorde den af Dirigenten komponerede Handelsfunktionærernes Marsch.

Formanden for det norske Forbund O. M. O. Moi bød Velkommen, idet han bl. a. udtalte, at dette Kursus er en Frugt af det Samarbejde, der i 1918 blev paabegyndt mellem de skandinaviske Landes Medhjælperorganisationer. Vi samles ikke alene for at gaa en festlig Uge i Møde, men ogsaa for at vore Gæster kan faa at vide, under hvilke Vilkaar vi lever og kæmper i Norge; og vi er samlet for at styrke og udvikle det skandinaviske Samarbejde.

Forretningsfører Jens Johansen takkede paa den skandinaviske Komités Vegne det norske Forbund, fordi det havde paataget sig Arrangementet.

Det gælder for os om at lægge Arbejdet saaledes til Rette, at Landegrænserne yder de mindst mulige Hindringer for Erhvervslivet. Hver Dag har nok i sin Plage, og derfor har vi godt af en Gang imellem at se Forholdene udenfor vore egne Vinduer. Vi holder Kursus, ikke blot af turistmæssige Grunde, men ogsaa for at hente aandelig Rekreation, og for at dyrke Forbrødringstanken, som er den røde Traad i al faglig Organisation. Vi staar i Klassekampens Tegn, men i denne Kamp er det ikke nok, at vi faar det daglige Brød; det er nødvendigt, at vi ogsaa dygtiggør os, og bl. a. hertil skal disse Kursus tjene.

Jens Johansen sluttede med et Leve for fortsat Udvikling af det skandinaviske Samarbejde.

J. A. Lundgren, Malmø: I Fjor sagde Nordmændene i Stockholm: Dette kan vi ikke gøre efter. Jeg maa protestere mod, hvad Eckblad den Gang sagde; thi denne Aabning og det Program, der ligger foran os, overtræffer langt det, vi præsterede.

Disse Kursus skal tillige tjene Agitationen, og det er ogsaa sket, idet Deltagerne er blevet gode Agitatorer, takket være de Lærdomme og Indtryk, de har faaet paa de tidligere Kursus.

Derefter overbragtes en smuk og varmfølt Hilsen fra Finland, hvorefter Formanden for Oslo-Afdelingerne Alb. Raaen bød et særligt Velkommen til Oslo.

Aabningshøjtideligheden afsluttedes med Afsyngelsen af en i Anledningen forfattet stemningsfuld Sang.

Efter en saakaldt »Frokostmiddag« i Frimurerlogen, var Deltagerne med egen Damper paa en længere Sejltur i Oslofjorden, hvor vi fik de første Indtryk af Norges storslaaede Natur, og hermed var den første Dags Program udtømt.

Mandag

indlededes Foredragene af Højesteretsassessor K. F. Dahl, der talte om Norsk Sociallovgivning. Sjældent har vi hørt et bedre tilrettelagt Foredrag. Det lykkedes Foredragsholderen i Løbet af 1¼ Time under den mest populære Form at udrede dette vidtomspændende Emne. Lovene blev delt i de to Hovedgrupper: Social-Forsorg (omfattende bl. a. Fattigloven — Sygeforsikringen — Alderdomsforsørgelse — Børnelovgivningen — Forbudsloven) og Den antikapitalistiske Sociallovgivning (omfattende bl. a. Lukkeloven — Mindstelønsloven — Trustloven — Tvungen Voldgift — Lovene vedr. Arbejdsløsheden — Huslejeloven). Foredraget høstede et velfortjent mægtigt Bifald.

Efter Foredraget var der Besøg paa Nationalgalleriet, hvor vi havde Lejlighed til bl. a. at se de bedste Malerier af de største norske Kunstnere som Dahl, Krogh o. s. v.

Om Eftermiddagen holdt Kontorchef Ernst F. Hougen et for os Medhjælpere interessant Foredrag om Handel, Søfart og Industri i Norge.

Kl. 4½ startede vi i Biler til Strand Restaurant (et Badested 2 Mil fra Oslo), hvor vi spiste Middag. Resten af Aftenen forløb med fornøjeligt kammeratligt Samvær, og det blev Midnat, før vi atter naaede Byen.

Tirsdag

var det første Foredrag af Docent Aksel Arstal om Norges økonomiske Geografi, et Emne, der sluttede sig nøje til Mandagens andet Foredrag, — og derefter talte Direktør G. Holtsmark om Merkantil Uddannelse.

Senere paa Dagen var der Besøg paa Akerhus gamle Fæstning og Biltur til Sømandsskolen paa Ekeberg.

Onsdag

begyndte med Foredrag om Kooperationen i Norge af Landsforeningens Direktør Andr. Juell; i Tilslutning dertil aflagde vi Besøg i Virksomheden, hvor der sluttelig serveredes Frokost for samtlige Kursusdeltagere, en Opmærksomhed, som Deltagerne naturligvis kvitterede med en hjertelig Tak og et Leve.

Vi var ogsaa paa Historisk Museum, hvor vi bl. a. saa det berømte »Osebergskibet«, et velbevaret Skib fra Vikingetiden, som for nogle Aar siden blev fundet ved Oseberg, indeholdende mangfoldige Sager lige fra Legetøj til Husgeraad, Senge, Vogne og Slæder, alt over Tusind Aar gammelt.

Dagen sluttede atter med Biltur, denne Gang efter Indbydelse fra Osloforeningerne. Turen var glimrende tilrettelagt og endte paa »Østmarksæteren«, hvor vi havde den herligste Udsigt over Oslo og Fjorden. Her spiste vi Middag og tilbragte Resten af Aftenen med kammeratligt Samvær og Dans.

Torsdag

var der atter to Foredrag, nemlig om Toldbeskyttelse og Frihandel af Dr. Ingvar Wederwang og om Bankvæsen af cand. oceon. Holger Koefod.

Dagen forløb derefter med Besøg i Billedhugger Gustav Vigelands Atelier, hvor vi saa noget af den mest storslaaede Billedhuggerkunst. Paany Biltur, denne Gang til Norsk Folkemuseum (Frilufts) paa Bygdøy, og endelig Fællesspisning og Bal paa Bygdøynes Bad.

Fredag

gav det Foredrag, der høstede stærkest Bifald, nemlig Redaktør Gunnar Ouslands om Fagforeningsbevægelsen i Norge. Foredraget var ypperligt tilrettelagt. Det oplyses, at Industriforbundstanken er mere udviklet i Norge end i Sverrig og Danmark. Det norske Landsforbund tilhører hverken Amsterdam- eller Moskva-Internationale, men man ser med Sympati paa den engelske Tanke om at faa samarbejdet de to Retninger. Foredraget blev lønnet med sande Ovationer.

Næste Foredrag var af Redaktør E. Munthe-Kaas og handlede om Reklamens Kunst.

Imellem Foredragene fremvistes for Deltagerne den norske Turistfilm paa Paladsteatret.

Lørdag

begyndte med Foredrag om Norges Statsforvaltning af Dr. jur. Frede Castberg, hvorefter den norske Forbundsformand O. M. O. Moi gav Oplysninger om Udviklingen af Handels- og Kontorfunktionærernes Organisation i Norge.

Dette var det sidste Foredrag, og forinden vi skiltes, overrakte Viggo Pedersen og Halvor Olsson, Stockholm, paa de danske, finske og svenske Deltageres Vegne det norske Forbund en Blomsterdekoration som en Paaskønnelse og Tak for den gode Maade, hvorpaa Foredragene var arrangeret og tilrettelagt.

Om Eftermiddagen tog vi med Toget til Holmenkollen; her besøgte vi bl. a. Skimuseet med sine mange Minder om de berømte norske Polarforskere Amundsen og Nansen. Som særlig Attraktion fandtes det Telt, Amundsen havde opstillet paa Sydpolen i 1911.

Dagen sluttede med en elegant og stilfuld Middag paa Frognersæteren, hvortil det norske Forbund var Indbydere. Ved Bordet præciderede Alb. Raaen. O. M. O. Moi talte for et fortsat godt Samarbejde mellem de skandinaviske Lande. Viggo Pedersen takkede for den forløbne Uge og motiverede et Leve for det norske Forbund. Endvidere talte Halvor Olsson, Sverrig, og Els. Nielsen, Danmark, m. fl.

Hermed var Kursusets Program udtømt, og i Løbet af Søndagen rejste Kollegerne hjem til deres daglige Virkefelt. De fleste danske Deltagere havde dog besluttet at benytte Lejligheden til at besøge Trollhättan og Göteborg og afrejste derfor først Mandag Morgen. Søndagen anvendte vi til at besøge Oslo-Afdelingernes Feriehjem »Østraat«, som er beliggende en Times Sejlads fra Oslo. Hjemmet ligger paa et højt Fjeld og har en milevid herlig Udsigt. Vi blev modtaget paa det hjerteligste af Feriehjemmets Bestyrelse og Beboere, — og ved Afrejsen fik vi de bedste Hilsner med hjem, ligesom der udtaltes Ønsket om, at danske Kolleger ved Lejlighed vil tilbringe Ferien paa »Østraat«.

Mandag Morgen forlod vi saa Oslo med Trollhättan som Maal; hertil ankom vi Kl. 2 og havde 6 Timer til vor Raadighed til at bese Vandfaldene, og var vi ikke i Forvejen blevet overvældet med Naturindtryk, saa blev vi det her, hvor vi saa baade Vandfaldene, Kraftstationen og Sluserne.

Efter en Times Jernbanerejse var vi i Göteborg Kl. 9, hvor vi blev elskværdigt modtaget af Göteborgkollegernes Formand, Hr. Gustavson. Han førte os paa Biltur rundt i Byen, og vi sluttede af med en Middag i Göteborgs Tivoli. Kl. 1½ Nat rejste vi videre og ankom til København Kl. 8½ Tirsdag Morgen, dygtig trætte efter det sidste anstrengende Døgn; men med et Minde for Livet om en begivenhedsrig Uge, tilbragt i gode Kammeraters Selskab.

— — —

Jeg ved, at mine Kolleger, som var med paa Turen, gennem mundtlige Meddelelser i Afdelingerne, vil give denne farveløse Beretning det Liv og den Kulør, den i saa høj Grad mangler, dels fordi Pladsen ikke tillader det, og dels — og navnlig — fordi mine Evner ikke gaar i Retning af at skrive levende.

Inden jeg slutter har jeg dog en kær Pligt at opfylde, og det er at bringe det norske Forbund og særlig de Kolleger, der har haft med Arrangementet at gøre, samtlige danske Deltageres hjerteligste Tak for alt det gode, der er gjort for os i Oslo, og vi gentager samtidig vort Løfte om, at vi skal omsætte det, vi har lært og set i Oslo, i energisk Arbejde for Medhjælperbevægelsens yderligere Fremgang.

V. P.

Et sjældent Jubilæum.

DET er ikke alt for almindeligt, at Medhjælpere, der er ansat i private Forretninger, naar at holde Jubilæum, men enestaaende maa det vistnok siges at være, naar vort Medlem Johs. Nielsen, der er ansat i Isenkramfirmaet O. E. Lund, Gl. Kongevej 151, holder 40-Aars Jubilæum den 1. August, skønt han kun er 51 Aar.

Nielsen begyndte som Bydreng, blev senere Medhjælper og er nu Bestyrer af Forretningen.

Nielsen har altid været en interesseret Organisationsmand og har flere Gange af sine Kolleger været valgt som Bestyrelsesmedlem i Isenkramafdelingen.

Vi hilser Jubilaren. G. P.

Repræsentantskabernes Aarsmøde.

Repræsentantskaberne for Forbundet og Arbejdsløshedskassen afholdt Søndag den 13. Juni Aarsmøde i »National«s Selskabslokaler i København.

Arbejdsløshedskassen.

Arbejdsløshedskassens Aarsmøde aabnedes Kl. 10 Form. af Formanden, Forretningsfører Jens Johansen, der paa Hovedbestyrelsens Vegne bød Medlemmerne Velkommen.

Det var det første Møde efter Kongressen, og Formanden udtalte i den Anledning Haabet om, at Repræsentantskabets Arbejde maatte blive til Gavn for Standen og den Institution, der er Indbyder til Mødet. Det var at ønske, at Forholdene i den kommende Periode maatte forme sig paa en bedre Maade, end i den forbigangne, saa der atter kunde komme bedre Tider og bedre Arbejdsvilkaar.

Med Haabet om et godt Samarbejde erklærede Jens Johansen Mødet for aabnet og oplæste Forslag til Forretningsorden, der vedtoges uden Ændringer.

Som Ordstyrer valgtes paa Hovedbestyrelsens Forslag Vilh. Jacobsen og som Sekretær og Referent Harald Heie. Ordstyreren overtog sit Hverv og foretog Navneopraab, hvorved det viste sig, at samtlige Repræsentanter var til Stede med Undtagelse af Gustav Pedersen, der var forhindret. Udtraadt af Repræsentantskabet var Robert Petersen, Odense, i hvis Sted C. Mejlsgaard, Rudkøbing, var indtraadt. Af Revisorerne var Niels Kristensen nærværende, og desuden blev Mødet overværet af Forbundets Rejsesekretærer, som iflg. Lovene har Adgang til at overvære Hovedbestyrelsens Møder, men uden Stemmeret.

FORMANDENS BERETNING.

Jens Johansen indledede med en indgaaende Skildring af de store Vanskeligheder, Arbejdsløshedskassen i de foregaaende Aar havde at virke under. Samtidig med, at Medlemsantallet var formindsket, var Gælden vokset, og paa et vist Tidspunkt skyldte Kassen 200,000 Kr. til Staten.

Efter at Valutaproblemet faktisk er løst, er der Udsigt til stabile Vilkaar for Erhvervslivet, og dermed maa man vel kunne forvente mere normale Tilstande, men indtil nu var der ikke trods det store Prisfald og en Lønreduktion paa 12 pCt. i væsentlig Grad kommen Gang i Hjulene. Tværtimod findes der i den bedste Arbejdsperiode ca. 50,000 Arbejdsløse her i Landet. Indenfor vort Fag er Antallet af Arbejdsløse steget i Aarets Løb, saaledes at der den 1. April fandtes ca. 1400 Arbejdsløse mod ca. 1000 for et Aar siden, og desværre kan det ikke ventes, at Antallet vil dale væsentligt, før Arbejdsløsheden i Almindelighed gaar ned.

Som Følge heraf er Faget i hele Perioden regnet blandt Krisefagene, hvorved følger Ret til ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse til de ledige, ligesom der er givet Ret til, at Perioden for den ekstraordinære Understøttelse forlænges med 50 pCt.

Formanden gav derefter nogle Oplysninger om Afdelings- og Medlemsantallet og fremhævede herunder Betydningen af Rejsesekretærinstitutionen, der havde bidraget til, at Medlemsantallet ikke blot har kunnet holdes, men at der endog er en lille Stigning at notere.

Med Hensyn til Kassens økonomiske Stilling oplystes, at Formuen i Aarets Løb er vokset fra ca. 168,000 Kr. til ca. 294,000 Kr., medens der samtidig var afdraget 27,500 Kr. paa Laanet hos Staten, der derefter udgjorde Kr. 71,247,26.

Det var i Vinter lykkedes et af Arbejdsløshedskasserne nedsat Udvalg at faa Kassernes Gæld — samlet ca. 8 Mill. Kr. — nedsat med 2 Mill. Kr. Dette Beløb var kommen de særligt vanskeligt stillede Kasser til Gode, og vor Kasse var ikke kommen i Betragtning, men saaledes som dens Forhold stiller sig, maa det anses sandsynligt, at den vil kunne afvikle sine Forpligtelser indenfor den fastsatte Frist.

Formanden meddelte derpaa, at Pladsanvisningen havde faaet anmeldt 347 Pladser i Aarets Løb, hvoraf 298 var besat, hvorefter han sluttede med at udtale, at Kassens økonomiske Stilling vel var forbedret, men ikke i en saadan Grad, at der kunde være Tanke om at røre ved Kassens Ydelser med den Hensigt at udvide disse. Fra Direktoratets Side stilles Krav om et passende Reservefond, og forinden dette er naaet i et for Direktoratet antageligt Omfang, vil ethvert Forslag af den Art blive mødt med Direktoratets Krav om Forhøjelse af Kontingentet, hvilket næppe er forsvarligt i Øjeblikket. Ledelsen er derfor henvist til at arbejde videre paa Kassens Konsolidering, at den kan blive saa tilstrækkelig økonomisk funderet, at de tidligere Ydelser kan genindføres.

Dernæst gav Hovedkasserer Julius Hansen nogle supplerende Oplysninger af mere statistisk Art.

I Aarets Løb er der i vedtægtsmæssig Understøttelse for 108,896 Dage udbetalt Kr. 254,508,00, heraf 47,392 Dage a 2 Kr., 55540 Dage a 2,50 Kr. og 5964 Dage a 3,50 Kr.

Understøttelsesperiodernes Længde for de enkelte Medlemmer angives i efterfølgende Tabel, der viser, hvor mange Dages Understøttelse, der er oppebaaret:

Antal Dage	1	8	15	22	29	36	43	50	57	64	71	78	85	92	99	106
	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70	77	84	91	98	105	o. derov.
Antal Medl.	31	80	139	178	87	81	91	147	64	439	47	71	29	23	300	39

Som det heraf vil fremgaa, er der et stort Antal Medlemmer, der har optaget al deres Understøttelse, henholdsvis paa 70 og 100 Dage. Pr. 31. Marts findes der saaledes 416 ledige Medlemmer, der ikke modtager Understøttelse.

Der er tidligere udarbejdet en Oversigt over, hvilke Alderstrin, Ledigheden falder paa. Af 1152 ledige Medlemmer var 260 mellem 18—20 Aar, 419 mellem 21—24 Aar og 243 mellem 25—29 Aar. Ialt 922 under 30 Aar og 230 over 30 Aar.

Beretningen godkendtes enst. uden Diskussion.

REGNSKABET.

Efter at Hovedbestyrelsens Forslag om Fordeling af 3800 Kr. i Administrationstilskud til Afdelingerne var vedtaget, forelagde Hovedkassereren Arbejdsløshedskassens reviderede Regnskab for Aaret 1925—26.

Regnskabet udviste en Kontingentindtægt paa Kr. 267,242 samt Indtægt ved Salg af Medlemsbøger, Erstatningsbøger og Mulkter paa Kr. 1318,50. I Stats- og Kommunetilskud er modtaget Kr. 173,145,95, medens Renterne udgjorde Kr. 12,863,15. Refusion af udbetalt Skoleunderstøttelse og tilbagebetalt Understøttelse udgjorde et Beløb af Kr. 4128,50.

I Understøttelse, derunder Rejse- og Skoleunderstøttelse, hvoraf sidstnævnte refunderes af Staten. er udbetalt Kr. 261,620,69. Iøvrigt balancerer Regnskabet med Kr. 626,487,58 og slutter med et Overskud paa Kr. 293,794,52, medens der fra forrige Aar var overført Kr. 167,789,48.

Regnskabet godkendtes enstemmigt, efter at et Par Forespørgsler var besvaret.

LOVEN OM KRISEHJÆLP TIL ARBEJDSLØSE.

Hovedkassereren gav en Oversigt over Loven om Krisehjælp til Arbejdsløse. Loven var vedtaget i en Affattelse ganske afvigende fra Regeringens oprindelige Forslag, hvorved dens Betydning var meget stærkt forringet. Som Loven nu foreligger, kræves der, at der for at kunne ydes Krisehjælp, skal paalignes Ekstrakontingent, og endda tillader Loven ikke, at der ydes Understøttelse til Medlemmer, der ikke har haft Arbejde i 10 Maaneder i Løbet af de sidste to Aar.

Under disse Omstændigheder var Loven uden Betydning, og Hovedbestyrelsen kunde ikke anbefale at anvende den. Hertil sluttede Repræsentantskabet sig.

Det vedtoges dernæst at fastsætte Forretningsførerens og Hovedkassererens Lønninger til samme Beløb som det for-

løbne Aar, hvorefter Hovedbestyrelsen fik Bemyndigelse til at udpege Kassens Repræsentanter til Arbejdsdirektørens Aarsmøde.

Arbejdsløshedskassens Repræsentantskabsmøde sluttede Kl. 12.

Forbundets Repræsentantskab.

Efter en Frokostpavse aabnedes Forbundets Repræsentantskabsmøde, for hvilket samme Forretningsorden vedtoges og samme Tillidsmænd valgtes.

Dernæst gav Forretningsfører Jens Johansen nogle Oplysninger om Forbundets Arbejde i det forløbne Aar. Forretningsføreren kom ind paa en udførlig Omtale af Forbundets Stilling til det kommunale Tjenestemandsforbund og Hovedbestyrelsens Beslutning om, at det ikke er tilladt Forbundets Medlemmer at tilhøre dette Forbund.

Endvidere oplyste Forretningsføreren, at der var opstaaet Uoverensstemmelse med Dansk Funktionærforbund, der havde gjort Krav paa vore i Arbejdernes Livsforsikringsselskab beskæftigede Medlemmer, hvilket Krav paa ingen Maade kunde imødekommes, da det drejer sig om Kontormedhjælpere.

Til Slut omtalte Forretningsføreren Hjælpefondens Virksomhed og de afsluttede Overenskomster.

Angaaende Stillingen til det kommunale Tjenestemandsforbund førtes en Diskussion, indledet af A. Elvig, der stærkt kritiserede Hovedbestyrelsens Stilling, idet han ikke kunde se det forkastelige i, at de kommunale Funktionærer stod i Tjenestemandsforbundet samtidig med, at de tilhørte D. H. K. F.

Disse Udtalelser blev kraftigt imødegaaet af Forretningsføreren, der fremhævede, at Situationen efterhaanden var blevet saa utaalelig, at der maatte tages et klart Standpunkt for eller imod.

Th. Hansen sluttede sig hertil, medens Steen Vandborg vel forstod Bevæggrunden til Elvigs Udtalelser for saa vidt angik de højere lønnede Funktionærer. Selv havde han dog udmeldt sig af det kommunale Tjenestemandsforbund.

A. Elvig gjorde opmærksom paa, at han i og for sig var enig med Hovedbestyrelsen i dets Syn paa D. k. T., men mente, at det ikke var nødvendigt at tage et saa kraftigt Standpunkt, og i hvert Fald ikke paa nuværende Tidspunkt. Hertil bemærkede Forretningsføreren, at han altid havde foretrukket det klare Standpunkt og de rene Linier, hvilket han ansaa for det eneste Grundlag, hvorpaa Organisationen kunde ledes fremad.

Jens Nielsen protesterede kraftigt mod det af Dansk Funktionærforbund vedtagne Standpunkt og bad Forbundet om bestemt at afslaa ethvert Krav om de omtalte Medhjælperes Overflytning, hvilket Forretningsføreren gav Løfte om.

Dermed sluttede Debatten og de givne Meddelelser toges til Efterretning.

STREJKEUNDERSTØTTELSEN.

I Anledning af, at Lovens Bestemmelser om Strejkeunderstøttelse paa Kongressen havde faaet en ufuldstændig Affattelse, idet Strejkeunderstøttelsen blev bestemt til at ydes i Forhold til Arbejdsløshedskassens Ydelser, medens der intet blev fastsat angaaende Medlemmer med under et Aars Medlemsskab, havde Hovedbestyrelsen vedtaget at fortolke Bestemmelsen saaledes, at ogsaa Medlemmer med under et Aars Anciennitet kunde erholde Strejkeunderstøttelse, naar Medlemsskabet har varet i 14 Dage.

Dette Standpunkt godkendtes.

Afslutning.

Efter at den i sidste Nr. af Bladet gengivne Resolution om Lærlingespørgsmaalet var vedtaget, fastsattes Lønningerne i Overensstemmelse med Beslutningen paa A. K.s Møde. Under Eventuelt vekseledes nogle Bemærkninger mellem A. Olesen og Forretningsføreren angaaende Støtte til Nykøbing M. Afdeling.

Dermed var Dagsordenen udtømt, og Ordstyreren afsluttede Mødet Kl. 4 Eftermiddag.

Fra Arbejdsmarken —

Honnør-Liste.

I April Kvartal har Forbundet haft en samlet Tilgang af 444 nye Medlemmer. Heraf faldt 163 paa April, 175 paa Maj og 106 paa Sommermaaneden Juni, hvor Arbejdet i Almindelighed ligger mere stille.

Indmeldelserne fordeler sig paa Afdelingerne saaledes:

København er som sædvanlig og naturligt i Spidsen med 175 nye Medlemmer. Derefter følger Aarhus med 28, Roskilde 19 (Bravo), Aalborg 18, Randers 17, Bornholm 13, Kolding og Nykøbing F. hver 11, Odense 10, Nakskov og Vejle hver 9, Langeland og Viborg hver 8, Horsens og Næstved hver 7 samt Esbjerg og Skive hver med 5 Medlemmer. Fra en Række andre Afdelinger foreligger der et mindre Antal Indmeldelser.

Resultaterne fra Roskilde og Bornholm er særdeles smukke ikke mindst i Betragtning af, at disse Afdelinger igennem længere Tid har arbejdet stærkt.

Nykøbing M. Afdeling.

Endskønt Nykøbing M. Afdeling ikke findes paa ovenstaaende Liste over Afdelinger med størst Fremgang i April Kvartal, er der dog Anledning til her i Bladet at fremhæve dens Virksomhed, idet Afdelingen, som vi tidligere har fremhævet her i Bladet, fortsat udfører et intensivt og resultatrigt Arbejde, der har givet sig Udslag i, at Afdelingens Medlemsantal er gaaet op fra 41 til 74 i det forløbne Regnskabsaar.

Æren herfor skyldes i første Række Afdelingens initiativrige Formand Chr. Breum, der ikke paa noget Punkt sparer sig selv for at drive Afdelingen frem til en Mønsterafdeling, virksomt bistaaet af Kasserer Alfred Jepsen, der varetager Administrationen paa en fortræffelig Maade.

Nykøbing M. Afdeling nyder nu et godt Omdømme i Byen og er stærkt paa Vej til at samle alle Medhjælperne under Forbundets Banner. Vi skylder Bestyrelsen og navnlig de to nævnte Tillidsmænd Tak herfor.

Næstved Marks Brugsforening blokeret.

DEN 9. MARTS 1925 blev der mellem vort Forbund og Uddeleren af Næstved Marks Brugsforening i Næstved afsluttet en Overenskomst angaaende Løn- og Arbejdsforholdene i denne Brugsforening.

Overenskomsten kunde opsiges til Udløb den 1. December, hvilket ikke skete, hvorimod der i Januar Maaned fandt et Uddelerskifte Sted, og da Overenskomsten var sluttet personlig med den tidligere Uddeler var den dermed bortfalden.

Der blev dernæst optaget en Forhandling om Oprettelse af en ny Overenskomst, idet Forbundet med det Formaal for Øje at faa Overenskomsten udvidet til at omfatte de tre i Næstved bestaaende Brugsforeninger, foranledigede afholdt et Møde i Næstved den 1. Februar, hvori deltog de tre Brugsforeningsuddelere.

Efter langvarige Forhandlinger, som ikke mindst domineredes af Uddeleren for Næstved Marks Brugsforening, opnaaedes fuldstændig Enighed om en enslydende Overenskomst gældende for alle tre Brugsforeninger, men da Overenskomsten nogle faa Dage efter blev sendt til Underskrift, underskrev kun Uddelerne fra Lille Næstved og Vordingborgvejens Brugsforeninger, medens Uddeleren i Næstved Marks Brugsforening til almindelig Overraskelse nægtede at skrive under paa den Overenskomst, han paa Mødet havde akcepteret, idet han nu opstillede et nyt Krav, som aldeles ikke havde været berørt under Mødet, og som vilde bevirke, at Overenskomsten ikke — som aftalt — blev ensartet for samtlige Brugsforeninger. Tilmed betød dette Krav en Ændring i den Overenskomst, som hidtil havde bestaaet med Brugsforeningen uden at give Anledning til Strid.

Henvendelsen til Brugsforeningens Bestyrelse og Fællesorganisationen i Næstved forblev resultatsløse, og da Forbundet ikke kunde indgaa paa Kravet eller vedblivende kunde finde sig i Uddelerens Uordholdenhed, blev der varslet Blokade overfor Brugsforeningen pr. 1. Juli.

Brugsforeningen fremkom først efter denne Dato med et Svar, som gik uden om Sagens Kerne, hvorfor Blokaden blev effektiv den 1. Juli, fra hvilken Dato det ikke er tilladt Medlemmerne at modtage Plads i Næstved Marks Brugsforening i Næstved.

Det er beklageligt, at det skal være nødvendigt at bringe saa skarpe Midler i Anvendelse for at faa en Mand til at holde sit Ord. Det er aldrig rart at skulle skride til Blokade, men det er dobbelt ubehageligt, naar Blokaden rammer et Arbejderforetagende, der burde have større Forstaaelse, end man kan forvente hos et privat Firma. Imidlertid har Brugsforeningen selv tvunget Striden frem, endskønt vi har be-

strøbt os for at undgaa den, og den maa saa selv tage Skade for Hjemgæld, thi Blokaden vil nu blive fortsat, indtil Brugsforeningen opfylder de Forpligtelser, man er indgaaet paa, selv om man i første Omgang spiller overlegen og gererer sig efter de bedste Arbejdsgivermønstre.

Jens Johansen.

Forbundets Lønarbejde.

FORHANDLINGERNE med Dansk Textil Unions Principal Afdeling om Fornyelse af Overenskomsten, der automatisk udløb den 1. Marts, er endelig efter længere Tids Forhandling blevet afsluttet med det Resultat, at Overenskomsten fornyes og løber, indtil den opsiges til en 1. September, dog tidligst 1. September 1927.

Ved Fornyelsen er der opnaaet Enighed om nye Grundsatser, der ligger 5 Kr. under de tidligere, ligesom Reguleringssystemet er ændret, saaledes at Reguleringen, der fremtidig sker med 2 pCt. for hver fulde 5 Points Fald eller Stigning i Pristallet regnet fra 200 Points, bliver mildere.

Derved er det opnaaet, at Fornyelsen af Overenskomsten praktisk talt ingen Lønreduktion medfører, idet Forskellen mellem den hidtidige Løn og Lønnen efter den nye Overenskomst paa Pristallet 194 ikke overstiger en Krone paa nogen af Satserne.

Endvidere er der efter stedfunden Forhandling opnaaet Enighed om Fornyelse af samtlige med C. Schous Fabriker A/S afsluttede Overenskomster, der var opsagt af Firmaet til Udløb den 1. September.

Ogsaa i disse Overenskomster har der fundet en Nedsættelse Sted i Grundsatserne, medens Elever og Aflønningsdamer som hidtil faar Lønnen reguleret Procent for Procent efter Pristallet. Dog kan der efter den stedfundne Reduktion ikke reguleres nedad, før Pristallet naar ned under 180 Points. For Bestyrerinderne i Udsalgene er den garanterede maanedlige Minimalindtægt nedsat fra 205 til 200 Kr.

Endelig er der, for at undgaa, at unge, lige udlærte Elever afskediges, indsat en Mellemsats mellem Elevernes og Afløsningsdamernes eller Bestyrerindernes Lønninger. Denne Mellemsats, der ydes indtil et Aar efter Udlæringsdatoen, er 140 Kr. pr. Maaned.

Overenskomsten omfatter foruden Butikspersonalet hele Landet over, Lagerpersonalet og Kontorpersonalet.

Der er endvidere afsluttet en ny Overenskomst med Fabriken »Ilka«s Børstefabrik, medens Overenskomsterne med Marketenderiet paa Refshaleøen og A/S De danske Vin- og Konservesfabriker er blevet fornyet.

Overenskomsten med sidstnævnte Firma omfatter Lagerekspedienter og fastsætter for disse en Ugeløn paa 71 Kr.

Fra vor Side er Overenskomsterne med Dansk Principalforening for en gros og detail Forretningerne i Provinsen opsagt til Udløb den 1. Oktober. Forhandlingerne om Fornyelsen vil blive optaget i den nærmeste Fremtid.

Fra Modpartens Side er Overenskomsterne med Brødrene Volkerts, Kolding, Hjælpekassen i Randers, E. Mehls Fabriker, Aarhus, Wilkens Jensen i Slagelse og A/S Esbjerg Svineslagteri blevet opsagt.

Endelig har der været rettet Henvendelse til Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger i Anledning af, at Arbejdstiden i Firmaets Konfektionslagre i forskellige Provinsbyer ikke var i Overensstemmelse med Overenskomsten. Denne Henvendelse er resulteret i, at de paaklagede Forhold er blevet rettede.

Bliv Medlem af en Sygekasse.

Syge- og Begravelseskassen »Hermes«.

VED den Statistik, der i 1913 paa vor Foranledning optoges over Handels- og Kontormedhjælpernes Leve- og Arbejdsvilkaar, oplystes det, at kun ca. 35—40 pCt. af de mandlige og ca. 45 pCt. af de kvindelige Medhjælpere var Medlemmer af en Sygekasse.

Hvorvidt Forholdet har ændret sig siden, ved vi ikke, men i hvert Fald er det meget forkert, dersom nogen undlader at sikre sig den nødvendige Hjælp i Sygdomstilfælde, navnlig naar dette kan ske paa de Vilkaar, de statsanerkendte Sygekasser byder. Det bør derfor tilraades alle Medhjælpere at indmelde sig i en statsanerkendt Sygekasse.

For københavnske Medhjælpere anbefaler vi Optagelse i Syge- og Begravelseskassen Arbejderforeningen af 1. Februar 1867, Fælledvej 9, København N., der fra 1. Juli har antaget det i Handels- og Kontormedhjælper-Kredse velklingende Navn »Hermes«. Dette Navn er ikke ganske tilfældigt valgt, idet Forretningsfører Jens Johansen og en Række kendte Medhjælpere i 1912 kom i Ledelsen af Sygekassen, der paa det daværende Tidspunkt stagnerede og havde alvorlige økonomiske Vanskeligheder. Ved et brydsomt, men vedvarende Arbejde blandt organiserede Handels- og Kontormedhjælpere er det i Aarenes Løb lykkedes at udfylde den mægtige Afgang — der var kun gamle Medlemmer i Kassen — og faa den finansielle Side af Sagen i Orden, saaledes at Kassen nu staar endog særdeles godt økonomisk funderet baade for Syge- og Begravelseskassens Vedkommende.

Da Invalideforsikringen i 1921 traadte i Kraft, omberegnede Sygekassen resolut sine Kontingentsatser i 5 Skalaer efter en mere retfærdig Form, der giver de unge et lavere Kontingent. Begravelseskassen er genforsikret i »De genforsikrede Begravelseskasser i Danmark«, har gentagne Gange sat sit Kontingent ned og giver nu den højeste Begravelseshjælp, der kan tegnes i Genforsikringen.

Da Kassens væsentligste Tilgang er fra Handels- og Kontormedhjælper-Kredse — og en ensartet Medlemsbestand er selvsagt en Fordel for Medlemmerne — anbefaler vi Handels- og Kontormedhjælperne at gaa ind i »Syge- og Begravelseskassen Hermes«, hvor man finder sine Kolleger, ligesom vi henstiller til Kolleger, der flytter til København fra Provinsen, at lade sig overflytte; Kassen har Til- og Fraflytningsret med samtlige statsanerkendte Sygekasser i Danmark, og Sygekassens Adresse — Fælledvej 9, København N. — er kendt af alle Afdelingers Tillidsmænd. Kassens Formand er Forretningsfører Jens Johansen, og dens Forretningsfører gennem mange Aar er Forbundets Revisor Carl Hammer.

Modtagne Bøger.

Hages Haandbog i Handelsvidenskab, 5. Udg. (Gads Forlag) har i det nu foreliggende 2. Hefte afsluttet Afsnittene om Nationaløkonomien i Grundtræk, udarbejdet af Værkets Udgiver, K. Riis-Hansen, og Finansvæsen af Generaldirektør M. Koefoed i Forbindelse med Fuldmægtig I. Toftegaard. Endvidere er paabegyndt en for Købmandens Tarv fortrinlig afpasset Fremstilling af Handelsretten. Dette Afsnit, der i forrige Udgave forelaa udarbejdet af afdøde Højesteretsdommer Dr. jur. Tybjerg, fremkommer nu revideret af en i dette Stof saa kyndig Forfatter som Vicepræsident Kühl i Sø- og Handelsretten.

Brynildsen: Norsk-tysk Ordbog (H. Aschehoug & Co.).

Den bekendte Leksikograf, Docent J. Brynildsen, har forøget Rækken af de af ham udgivne Leksika med en tysk-norsk Ordbog, der bygger paa samme fortræffelige Principper, som de tidligere Værker.

Den nye Ordbog er et bindstærkt Værk paa over 1000 tospaltede Sider, paa hvilke Pladsen er udnyttet til det yderste baade ved at undgaa Gentagelser, ved udstrakt Anvendelse af Forkortelser, der dog ikke hindrer Brugen, og ved Trykningsmaaden. Derimod er der ikke sparet paa Eksempler, hvilket i høj Grad forøger Bogens Værdi, saa den ikke alene vil være til Nytte for Videnskaben, men ogsaa for Forretningsmænd og almindelige Læsere.

Dette Lexikon fortjener en Plads i enhver Medhjælpers Haandbibliothek. Uden Tvivl vil det være muligt at arrangere sig med sin Boghandler om dets Anskaffelse paa Ratebetaling.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Kolding. Ordinær kvartaarlig Generalforsamling i Arbejdsløshedskassen afholdes **Onsdag den 4. August** Kl. 8 paa Kontoret.

Bestyrelsen.

Roskilde. Et af Afdelingens Medlemmer, Nr. 41005 Fr. Anna Petersen, er afgaaet ved Døden efter et langt og smertefuldt Sygeleje. Anna Petersen, der skildres som en dygtig og pligtopfyldende Kollega, har i ca. 15 Aar været ansat i Firmaet Andr. Jørgensens Eftf.

Formanden repræsenterede ved Begravelsen, ligesom Afdelingen sendte en smuk, signeret Palmedekoration.

C. Blomgaard Andersen.

Udgivet af Forbundet. — Ansvarsh. Red. **Jens Johansen,** Gl. Kongevej 6. Københ. B. — **Anton M. Jensen,** St. Kongensgade 75. Københ. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 9. 1. September 1926. 26de Aargang.

MANIFEST.

Til Handels- og Kontorfunktionærerne i de skandinaviske Lande.

Kolleger og Standsfæller!

I en Brydningstid, hvor alle Lande lider under de krampagtige Eftervirkninger af Verdenskrigen, og hvor enhver blot har Tanke for at bjerge sig og sit frelst ud af Kaos, retter en Kreds af Deres Standsfæller en indtrængende Opfordring til Dem om i egen og Standens Interesse at slutte Dem til et Samarbejde, som allerede gennem mange Aar har fundet Sted med Maalet for Øje at sikre vor Stand betryggende og tidssvarende Levevilkaar.

Handels- og Kontorfunktionærstanden er gennem de sidste Aartiers voldsomme Udvikling blevet betydelig forøget og udgør nu et uundværligt Led i Handelens og Omsætningens Tjeneste. Ikke desto mindre er vor Stand i særlig Grad blevet et Offer for Verdenskrisen, idet Erhvervenes Forsøg paa at nedpresse deres Udgifter navnlig har givet sig Udslag i en kraftig og urimelig Nedskæring af Funktionærernes Lønninger.

Naar dette har kunnet ske, skyldes det i første Række en beklagelig Mangel paa Solidaritet blandt Funktionærerne, idet et meget stort Antal af vore Standsfæller endnu ikke har faaet Øjnene op for, at det efterhaanden ogsaa for os er blevet en bydende Nødvendighed gennem faglig Sammenslutning at øve samlet Modstand mod Anslagene paa vor Stands Leveniveau og paa samme Maade at lægge Kræfterne sammen for at tilvejebringe faglige og sociale Reformer, som i høj Grad tiltrænges for vor Stand.

Kolleger! De bestaaende Funktionærorganisationer, scm underskriver dette Opraab, har ved deres hidtidige Arbejde bevist, at et maalbevidst organisatorisk Arbejde altid vil være til Gavn; men det siger sig selv, at Mulighederne for at fremme vore retfærdige Krav hundredfold vil forøges ved Tilslutning fra alle de mange Standsfæller, som indtil nu har holdt sig passive overfor Organisationsbevægelsen, og som ved deres Passivitet i Virkeligheden har bidraget til at svække Standens Aktions- og Modstandsevne.

Den historiske Udvikling viser, at den hastige Forøgelse af Funktionærstanden følges af en tilsvarende Forringelse af Selvstændigheds-Mulighederne indenfor vor Stand. Ogsaa heri ligger et alvorligt Memento og en Paamindelse om, at det ikke er tilstrækkeligt i vor organisationsprægede Tid at ville være sig selv nok.

Paa Baggrund af disse Forhold har den permanente Komité for Samarbejdet mellem underskrevne faglige Medhjælperforbund i Finland, Danmark, Norge og Sverrig paa sit Aarsmøde i Helsingfors August 1926 vedtaget at rette denne indtrængende Opfordring til alle Handels- og Kontorfunktionærer i de skandinaviske Lande om at tilslutte sig Forbundet i deres Land, for at Organisationerne derigennem kan styrkes til yderligere frugtbart Arbejde for Medhjælperstandens sociale og økonomiske Højnelse i Samarbejde med og paa samme Maade som andre Fags Organisationer.

Kun ved Enighed og Sammenhold kan dette Maal naas. Derfor maa enhver Medhjælper føle det som en kollegial Forpligtelse at tilhøre sin faglige Organisation.

August 1926.

Finlands Affärsarbetarförbund
Arthur Hellman.

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund
Jens Johansen.

Norges Handels- og Kontorfunktionærers Forbund
O. M. O. Moi.

Svenska Handelsarbetarförbundet
J. A. Lundgren.

Forretningsfolk.

I »Politiken«s Kronik har cand. polit. Enevold Sørensen skrevet følgende læseværdige Artikel om videnskabeligt uddannede Købmænd.

DER har i de økonomisk vanskelige Aar efter Krigen ved adskillige Lejligheder lydt haarde Ord om vore »uduelige Forretningsledere«, »uvidende og uforudseende Industrifolk«, »daarlige og snæversynede Detailhandlere«.

Utvivlsomt undervurderer de strenge Kritikere de Vanskeligheder, som Forretningslivets Mænd har været stillet overfor i disse Aar. De forkvaklede Pengeforhold i 1919—1925, hvor Kronen først faldt, saa steg, saa faldt igen for atter at stige paany, gjorde det uhyre svært — for ikke at sige umuligt — at træffe blot nogenlunde fornuftige Dispositioner.

Men selv om Ikke-Forretningsmænds Forbavselse over de store fejlagtige Dispositioner nok i høj Grad skyldes manglende Forstaaelse af Vanskelighederne, har Kritiken maaske alligevel til en vis Grad Ret.

Der findes her i Landet kloge og dygtige Forretningsmænd med en grundig Uddannelse bag sig, med Indsigt i og Forstaaelse af deres Gerning og med omfattende Kundskaber. Men de er ikke mange. Den typiske Forretningsleder her er enten Manden, der har arbejdet sig op fra neden, eller en Tekniker, som i Kraft af sit specielle Kendskab til Produktionstekniken er blevet gjort til Leder af hele Virksomheden, baade dens tekniske og dens kommercielle Side.

Derimod savnes herhjemme den Type af Forretningsfolk, som i stigende Grad vokser op i Tyskland og Amerika og tildels ogsaa i Sverige og England, Manden med den højere Handelsskoleuddannelse, Manden, som har »studeret Forretning«, som forener en grundig teoretisk Uddannelse med sin praktiske Erfaring.

For at en Mand kan faa Lov til at drive Sagførerforretning, kræver vi, at han først skal tilegne sig en vis Almendannelse (Studentereksamen), derefter et grundigt Kendskab til Jura (5 Aars juridisk Studium) og endelig en praktisk Uddannelse (3 Aar som Fuldmægtig). Tilsvarende Krav stiller vi til den, der vil udøve Lægegerning.

I Virkeligheden er der Grund til at spørge, om der ikke burde stilles lige saa store Fordringer til den, som skal være Leder af en Forretning. Er det, at forestaa en blot nogenlunde stor Industri- eller Handelsvirksomhed i vore Dage, maaske et mindre ansvarsfuldt Hverv? Udøver de store Forretningsmænd ikke en lige saa vigtig Samfundsfunktion som Sagførere og Læger?

*

Den stærke Koncentration, som har præget Erhvervslivets Udvikling i det sidste Kvartsekel, har lagt et stort Ansvar paa den enkelte Virksomheds Leder. Af hans Dispositioner afhænger mange Menneskers materielle Velfærd. En daarlig Ledelse bliver ikke blot til Skade eller Ruin for den paagældende Forretningsmand selv, men ogsaa for alle dem, som er knyttet til hans Bedrift, og dermed til Skade for Samfundet som Helhed. Enhver, der har fulgt med i Begivenhederne her i Landet i den sidste halve Snes Aar, kan let finde Eksempler.

Nu kan det vel næppe tænkes, at man paa Grundlag af vore sørgelige Erfaringer vilde indføre en Nyordning og forlange, at Folk, som skal indtage ledende Stillinger, skal aflægge Prøve paa deres Duelighed, inden de faar Ledelsen betroet. Det vilde være for radikalt! Derimod burde det være let at komme til Enighed om, at der for Folk, som ønsker at »gaa Forretningsvejen«, bør være Adgang til at faa en højere Uddannelse, hvis de ønsker det.

I andre Lande, særlig i Tyskland og Amerika, har man i mange Aar været klar over Nødvendigheden af en højere Handelsuddannelse. Handelshochschule og business school er Institutioner, der allerede har eksisteret i mange Aar i de Lande. Og de søges i voksende Udstrækning af Erhvervenes Ungdom. At det ogsaa er lykkedes dem at bibringe Eleverne Kundskaber, som har Værdi i det praktiske Liv, fremgaar af den Omstændighed, at det mere og mere bliver Skik og Brug at kræve en Handelshøjskole-Eksamen af dem, der søger ledende Stillinger indenfor Industri og Handel.

Denne Bevægelse i Retning af at kræve teoretiske Kundskaber i Forretningslivet kender vi kun lidet til herhjemme.

»Ingen Handelsskole kan lære en ung Mand at blive en dygtig Forretningsmand; det læres kun af det praktiske Liv«. Saaledes ræsonneres der i Almindelighed. Men Ræsonnementet er galt. I Virkeligheden kan ingen Undervisning lære en Mand at blive dygtig i sit Fag. Enhver Stilling, enhver Beskæftigelse kræver sine særlige Evner, som ikke kan bibringes ved Oplæring. En Læge bliver ikke dygtig Kirurg, hvor længe han end studerer, hvis han mangler Haandelaget. En Jurist bliver ikke dygtig Sagfører, hvis han ikke ved Siden af sine juridiske Kundskaber har Evnen til at omgaas Folk. Et selv nok saa langt Universitetsstudium gør ikke sin Mand til Videnskabsmand, hvis han mangler videnskabelig Fantasi.

Det er rigtigt, at en Handelshøjskole ikke kan gøre en Mand uden Købmandsevner til en dygtig Købmand. Men over for den Opgave vilde ogsaa det praktiske Liv komme til kort.

Derimod er det Handelshøjskoleundervisningens Formaal at bibringe de unge Mennesker, som vil ind i Forretningslivet, Forstaaelse af den økonomiske Sammenhæng, Forstaaelse af den enkelte Forretnings Teknik og Organisation, samtidig med at den opøver dem i visse praktiske Færdigheder, som Forretningslivet kræver.

Alt dette kan ogsaa læres i Praksis, og mange, der er begyndt uden nogen som helst Foruddannelse, har i Aarenes Løb erhvervet sig disse Kundskaber. Men der er den Forskel, at Manden uden Foruddannelse selv maa høste sine — ofte smertelige — Erfaringer, medens Handelshøjskolens Arbejde netop bestaar i at lære Eleverne at drage Nytte af tidligere Generationers Erfaringer. Og hvor nyttigt er det ikke at lære at undgaa Fortidens Fejl og Misgreb!

Mange ældre Købmænd er tilbøjelige til at sige: »Vi blev sat i Forretning, straks da vi forlod Børneskolen, og vi lærte godt nok. Lad vore Børn begynde paa samme Maade«. Men de glemmer, hvor meget Forretningslivet har forandret sig de sidste Slægtled.

Den stigende Koncentration og den dermed følgende Systematisering og Mekanisering af Arbejdet har medført store Forandringer. Jo større hele Maskineriet er, des mindre et Hjul bliver hver enkelt Mand deri, og des vanskeligere bliver Overblikket over Sammenhængen, uden at dette Overblik af den Grund bliver mindre nødvendigt. Det bliver Handelsundervisningens Opgave at bibringe Begynderne dette Overblik, som vanskeligere og vanskeligere kan erhverves ved den blotte Deltagelse i Virksomheden.

Der foregaar en Slags Arbejdsdeling mellem Erhvervslivet og Handelsundervisningen. I gamle Dage, da det daglige Arbejde ikke var saa forceret, kunde Forretningslederen eller Afdelingschefen afse Tid til at hjælpe Begynderen til Rette. Der var Tid til at lade ham foretage mindre Arbejder, selv om det varede adskilligt længere, end det burde, og selv om der var Fare for, at det hele skulde laves om igen. Det tillader vor Tids Tempo ikke i samme Grad. Det kræves ganske vist ikke, at den nyindtrædende skal være fuldt færdig til at fylde sin Plads. Men det forlanges af den unge Mand, at han hurtigt kan sætte sig ind i de forskellige Arbejder, som falder for. Arbejdsdelingen bestaar i, at Handelshøjskolen paatager sig at give den nyindtrædende den første Uddan-

nelse, saaledes at Forretningsvirksomheden kun bebyrdes med den sidste Afslibning, før »den nye Mand er færdig til Brug«. Medens Virksomhederne tidligere fik deres Menneskemateriale ind i »raa Tilstand«, faar de det nu leveret i Form af »Halvfabrikat«. Arbejdsdelingens Resultat er her — som overalt — lavere Omkostninger og bedre Produkt.

*

Den Gang England i Begyndelsen af det forrige Aarhundrede for Alvor begyndte at mærke den tyske Konkurrence paa Verdensmarkedet, opstod der en ivrig Diskussion om Aarsagen hertil. Der blev fra mange Sider peget paa den systematiske og grundige Handelsuddannelse i Tyskland som en af Grundene til den tyske Handels Fremgang. Resultatet blev, at der i England blev oprettet flere business colleges. Ogsaa i Amerika, hvor de kaldes business schools, blev der oprettet mange, ofte i Form af Handelsfakulteter i Tilknytning til Universiteterne.

Herhjemme har denne Bevægelse været længe om at slaa igennem. For to Aar siden etablerede imidlertid Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse en Handelshøjskole — den første her i Landet. Denne Højskole har nu i Sommer dimitteret sine første Kandidater, 15 handelsvidenskabelige Kandidater eller cand. merc'er, som deres latinske Titel er. Hermed har endelig ogsaa Danmark erkendt det berettigede i Kravet om en grundig Uddannelse for dem, som i Fremtiden skal overtage Ansvaret for Ledelsen af Landets Erhvervsvirksomheder.

Netop i denne Tid, da Spørgsmaalet om Industriens Organisation er saa stærkt fremme, er der Grund til at gøre opmærksom paa, hvor lidt selve Organisations f o r m e n betyder i Sammenligning med de Personer, der skal give Formerne Indhold. Erhvervslivets Trivsel afhænger til syvende og sidst af Ledernes Dygtighed, og alt, hvad der kan bidrage til at fremme den, opfylder en vigtig Mission. Det maa haabes, at det vil lykkes den nye Handelshøjskole at gøre en Indsats i denne Henseende og skaffe os det, vort økonomiske Liv trænger til:

dygtige Forretningsmænd.

K. E n e v o l d S ø r e n s e n.

Forbundets Lønarbejde.

EFTER Forhandling med A/S D e t d a n s k e M æ l k e k o m p a g n i er Overenskomsten af 1924 med dette Firma blevet fornyet indtil 1. Juli 1927.

Grundsatserne i den nye Overenskomst er nedsat med 100 Kroner aarlig, men Nedsættelsen svarer i det væsentligste til det Niveau, hvorpaa Lønningerne befandt sig efter Dyrtidsreguleringen i Februar og betyder endog for enkelte af Satserne en Forhøjelse af den faktiske Løn.

Lønskalaen er derefter følgende:

	Elever.	Mænd.	Kvinder.
1. Aar	700 Kr.	2000 Kr.	1600 Kr.
2. »	875 »	2300 »	1840 »
3. »	1150 »	2600 »	2080 »
4. »		2900 »	2320 »
5. »		3200 »	2560 »
6. »		3500 »	2800 »
7. »		3800 »	3140 »
8. »		4100 »	3280 »

I Overenskomsten er der indført Bestemmelse om Regulering efter Pristallet, og i Overensstemmelse dermed er der foretaget Regulering efter det nye Pristal.

Endvidere er Overenskomsten med S o c i a l - D e m o k r a t e n fornyet, ligesom en lokal Aftale mellem Personalet og den social-demokratiske Provinspresses Administration er erstattet med en overenskomstmæssig Ordning af dette Personales Løn- og Arbejdsvilkaar.

Efter Afslutningen af Overenskomsten med F æ l l e s f o r e n i n g e n f o r D a n m a r k s B r u g s f o r e n i n g e r er ogsaa Arbejdstiden i Firmaets Konfektionslagre blevet nedsat til maksimalt 48 Timer, medens den tidligere var betydelig længere.

Med H o v e d s t a d e n s B r u g s f o r e n i n g har der været ført Forhandling om Arbejdstiden i Brødudsalgene, og der er opnaaet en Ordning angaaende Betalingen for den benyttede Ekstrahjælp.

Overenskomsten med D a n s k P r i n c i p a l f o r e n i n g angaaende detail og en gros Forretningerne i Provinsen er opsagt af vort Forbund til Udløb den 1. Oktober. Forretningsudvalget har nu beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Overenskomstens Fornyelse og har valgt et Forhandlingsudvalg bestaaende af J e n s J o h a n s e n, J u l i u s H a n s e n og G u s t a v P e d e r s e n, der vil træde sammen for at udarbejde Forbundets Forslag til ny Overenskomst, hvorefter Forhandlingerne antagelig snarest vil blive paabegyndt.

Personlig Agitation.

SOMMEREN gaar paa Hæld. Ferietiden er forbi, og de lykkelige, som har Raad til at drage ud, er vendt tilbage fra Skov og Strand med friske Kræfter.

Teatrene har begyndt Sæsonen. Undervisningsanstalterne aabner i disse Dage. Med andre Ord: Foreningssæsonen er inde!

Nu er ogsaa Tiden inde, hvor Vinterarbejdet skal tages op indenfor vor Organisation, efter at der er samlet friske Kræfter i Sommer, og Afdelingerne maa snarest gaa i Gang med Planlæggelsen af Virksomheden for de kommende Maaneder, hvis dette ikke allerede er sket.

Det gælder først og fremmest om at tilrettelægge Agitationen, saa den kan give Udbytte, thi jo flere Medlemmer vi bliver, des hurtigere og bedre faar vi Lydhørhed for vore Krav. Vi er hver især interesseret i, at dette sker, og vi bør derfor ogsaa alle være A g i t a t o r for Organisationen.

Det er ofte sagt, at den personlige Agitation er den bedste, og det er sikkert rigtigt. Ved personlig Paavirkning kommer man dybere ind paa Spørgsmaalet, end det kan ske skriftligt, og kan besvare Forespørgsler og imødegaa Indvendinger. Vi kommer alle i vor Omgangskreds og vor daglige Virksomhed i Forbindelse med Kolleger, der ikke er Medlemmer af Organisationen. Tal med dem og prøv paa at faa dem gjort klar over Organisationens og Sammenholdets Betydning! Hvert nyt Medlem i Rækkerne er et Skridt fremad.

Benyt ogsaa det af Forbundet fremstillede Agitationsmateriale. Pjecen »Vejviseren« giver en Oversigt over Forbundets Formaal og vigtigste Arbejde. I Lærlingepjecen gøres Rede for Lærlingeforholdene og for Betydningen af, at ogsaa Lærlingene bliver organiseret. Dette Materiale samt Eksemplarer af Medlemsbladene, Indmeldelseskort m. m. kan faas udleveret i Afdelingerne og bør altid være i ethvert interesseret Medlems Besiddelse.

Gør det til en Regel at deltage i de af Afdelingen arrangerede Møder og Sammenkomster. I de fleste Afdelinger afholdes regelmæssige Medlemsmøder, hvor der bydes paa Foredrag, Diskussioner om Standens Anliggender o. lign. Tag en uorganiseret Kollega med til disse Møder, hvor han kan faa et Indtryk af Afdelingens Arbejde.

Forsøm ikke nogen Lejlighed til at slaa til Lyd for Organisationen, men lad tværtimod i den kommende Vinter Organisationsspørgsmaalet blive det staaende Samtaleemne, hvor Medhjælperne mødes. Det vil ikke undlade at sætte Frugter i Form af ny Tilgang.

Blokade.

Næstved Marks Brugsforening.

UNDER Henvisning til Artiklen i August Nr. af vor Tidende henledes Opmærksomheden paa, at Næstved Marks Brugsforening, Næstved, er blokeret af Forbundet.

Indtil der fremkommer Meddelelse fra Forbundet om, at Forholdene er i Orden, er det ikke tilladt at søge eller modtage Plads i Brugsforeningen.

J e n s J o h a n s e n.

Den skandinaviske Komité's 8. Aarsmøde

afholdt i Helsingfors 7.—8. August 1926.

Den skandinaviske Komité for Samarbejdet mellem de skandinaviske Medhjælperforbund har i Dagene 7.—8. August afholdt Aarsmøde i Folkets Hus i Helsingfors. Tidligere afholdtes Møde hvert Aar, men i 1924 blev det vedtaget kun at afholde Møde hvert andet Aar, saaledes at det var 2 Aar siden Komitéen sidst var samlet.

Deltagerne i Mødet var fra Finlands Affärsarbetarförbund Formand Walther Laakso, Forretningsfører Arthur Hellman og Redaktør K. A. Fagerholm, fra Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund Forretningsfører Jens Johansen, Hovedkasserer Julius Hansen og Folketingsmand Gustav Pedersen, fra Norges Handels- og Kontorfunktionærers Forbund Formand O. M. O. Moi,

Den skandinaviske Komité ved Mødet i Helsingfors.

Fra venstre: *John Gustavsson, Harald Heie, J. A. Lundgren, Albert Raaen, Arthur Hellman, Otto Friman, O. M. O. Moi, Gustav Pedersen, Jens Johansen, Walther Laakso, Lars Berge, Julius Hansen og Matti Leskinen.*

Afdelingsformand Alb. Raaen og Afdelingschef Lars Berge samt fra Svenska Handelsarbetareförbundet Fortroendeman J. A. Lundgren, Formand Otto Friman og Sekretær John Gustavsson. Som Komitéens Sekretær mødte Sekretær Harald Heie, København.

Mødet aabnedes af Komitéens Formand, Forretningsfører Jens Johansen, hvorefter Formanden for det finske Forbund hilste Repræsentanterne Velkommen til Finland, hvor Komitéen for første Gang var samlet til Møde.

Formanden gav derefter en Oversigt over Sekretariatets Arbejde i Tiden siden Mødet i 1924, hvorunder han berørte, at der var opnaaet Forbindelse med Medhjælperforbundet paa Island, hvortil man vilde forsøge at faa Samarbejdet udstrakt. Endvidere udkastedes Tanken om Oprettelse af en Dekorationsskole for Medlemmer af de skandinaviske Forbund. Tanken herom henvistes til nærmere Overvejelse i Arbejdsudvalget.

Spørgsmaalet om Forbundenes Stilling til Etablering af Konflikt overfor den kooperative Bevægelse drøftedes, hvorefter følgende Udtalelse vedtoges:

»Den skandinaviske Komité for Samarbejdet mellem Handels- og Kontormedhjælperforbundene i Sverrig, Norge, Danmark og Finland har paa sit Aarsmøde i Helsingfors August 1926 behandlet Spørgsmaalet om Forbundenes Stilling til den kooperative Bevægelse og udtaler derom:

at man fremdeles maa forbeholde sig sin fulde, frie Ret til om fornødent at etablere Strejke overfor kooperative Virksomheder, dog

at man udtaler sin Sympati for en Overenskomst om, at der i hvert enkelt Tilfælde, naar der opstaar Konflikt, foretages Mægling mellem Parterne ved Mæglingsmænd udpegede af Arbejderbevægelsen for om muligt derved at undgaa aaben Konflikt.«

Dernæst aflagde de enkelte Forbunds Formænd Beretning for Arbejdet i Perioden.

Regnskabet blev aflagt af Hovedkasserer Julius Hansen og godkendtes. Paa Forslag af Finlands Affärsarbetarförbund vedtoges en Ændring i Reglerne for Kursudligning, hvorefter det finske Forbunds Andel i Udgifterne ved Samarbejdet vil blive noget forøget, idet der fremtidig regnes med en fast Kurs for finske Mark paa 30.

Det besluttedes at afholde skandinavisk Handelskursus i Helsingfors i 1927 samt iøvrigt at overveje — eventuelt paa et ekstraordinært Møde — Spørgsmaalet om Fortsættelse med disse Kursus.

Finlands Affärsarbetarförbund, der først i 1924 tiltraadte Samarbejdet, og som paa Grund af forskellige Forhold havde udbedt sig Dispensation fra de gældende Beslutninger om gensidig Understøttelse under Konflikter og fra Overenskomsten om Overflytning af Medlemmer, tiltraadte disse, hvilket godkendtes.

Paa Foranledning af det finske Forbund drøftedes Forbundenes Stilling til Personer i Arbejdsleder-Stillinger, og man var enige om, at Personer, der staar som Arbejdsgivere f. Eks. ved at have Antagelses- og Afskedigelsesret, ikke kan tilhøre Forbundene.

Det danske Forbund bragte Spørgsmaalet frem om Forbundenes Stilling til Lovfæstelse af Regler om Medhjælpernes retslige Stilling. Diskussionen viste, at man stillede sig paa samme Standpunkt som den internationale Kongres i København, at en Særlovgivning for Medhjælperne ikke er tilstræbelsesværdig. Ogsaa Stillingen til Pensionsforsikrings-

spørgsmaalet og Arbejdsløshedsspørgsmaalet drøftedes uden at nogen Beslutning toges; men Diskussionen viste Tilslutning til, at Pensionsforsikring af Medhjælpere bør betragtes som en Opgave for det offentlige, samt Modstand imod Tanken om obligatorisk Arbejdsløshedsforsikring.

Følgende Resolution vedtoges:

»Den skandinaviske Komité for Samarbejdet mellem de faglige Medhjælperorganisationer i Finland, Danmark, Norge og Sverrig samlet til Møde i Helsingfors August 1926 udtaler, at det foruden at være en Nødvendighed ogsaa maa være en Forpligtelse for de i kooperative Virksomheder ansatte Medhjælpere til at være organiserede Side om Side med deres i Privatvirksomheder ansatte Kolleger.«

Desuden vedtoges det at udsende et Manifest til Handels- og Kontormedhjælperne i de skandinaviske Lande. Manifestets Ordlyd vil findes andet Steds i Bladet.

Efter at Formanden som Medlem af den internationale Medhjælperorganisations Bestyrelse havde givet forskellige Oplysninger om internationale Anliggender, foretoges Valgene.

Genvalgt til Formand blev Forretningsfører Jens Johansen, København, hvorved Sekretariatet forbliver i Danmark. Til Arbejdsudvalget valgtes endvidere J. A. Lundgren, Sverrig, O. M. O. Moi, Norge, og K. A. Fagerholm, Finland, da Forretningsfører A. Hellman i disse Dage fratræder sit Hverv.

Sluttelig vedtoges det at afholde næste Komitémøde i København i 1928, hvilket falder sammen med 10-Aaret for Etableringen af det skandinaviske Samarbejde.

Kundskab er Magt.

VINTERSÆSONEN staar nu for Døren, og som sædvanlig lægger Undervisningsanstalterne ud med deres Kursus. Vi har modtaget en Del Programmer, hvoraf vi fremhæver følgende:

Borups Højskole

afholder et offentligt Møde Torsdag den 16. Septbr. Kl. 8 i Grundtvigs Hus. Den 5. Oktober Kl. 3 indvies den nye Skolebygning i Frederiksholms Kanal 24, og samme Aften Kl. 8 finder Skolens Aabningsmøde Sted.

Undervisningen omfatter danske Fag, fremmede Sprog, Bogholderi, Skrivning, Regning. Gennem Studiekreds, Foredrag og i Samtaleform undervises der i Arbejdslivets Historie, Naturkundskab, Dansk Historie, Verdenshistorie, Kulturgeografi, Religionshistorie, Literatur, Kunst, Pædagogik.

Organiserede Medhjælpere har følgende Moderation: For den samlede Undervisning betales — foruden 5 Kr. i Indmeldelsespenge — 15 Kr. maanedlig; tages enkelte Fag betales for det første, med to ugentlige Timer, 4 Kr. pr. Maaned, med een Time 2½ Kr., de følgende efter nedadgaaende Skala. Indmeldelsen er bindende til Udgangen af April. Programmet udleveres gratis paa Kontoret, Frederiksholms Kanal 24, Telefon Byen 4617.

Københavns Translatørskole og Sproginstitut.

Skolens Virksomhed omfatter bl. a.: 1) Translatørkursus med afsluttende sproglig Handels-Eksamen, Korrespondent-, Disponent- eller Translatør-Eksamen. 2) Kursus i Handelsteknik og Korrespondance, 3) Kursus i alm. Sprog og Konversation samt Kursus i 4) Dansk Sprog og Retskrivning, 5) Bogholderi og Regnskabsvæsen, 6) Stenografi, 7) Maskinskrivning, 8) Skrivning, 9) Regning. Desuden kan der faas Privattimer, Undervisning pr. Korrespondance m. m.

I Translatør- og Disponentklasserne undervises der foruden i almindeligt Sprog, saavel i fremmed som dansk Forretningsvæsen, bl. a. Handelskorrespondance, Handels-, Veksel- og Søret; Told-, Bank-, Børs- og Forsikringsvæsen, Import- og Eksportforretninger, Skibsforretninger, Bogholderi, Teknologi, Oversættelse af merkantile, juridiske og tekniske Dokumenter, i at fungere som Tolk etc. Desuden undervises der i Litteratur, Litteraturhistorie, Samfundskundskab, Samfundsøkonomi og Historie i Tilknytning til det fremmede Sprog.

Handelsteknik- og Korrespondance-Klasserne er særlig anlagt for Forretningsfolk, hvis Tid ikke tillader dem at frekventere Translatør- og Disponentklasserne. Ogsaa paa disse Klasser vil der blive undervist af Faglærere. Undervisningen vil omfatte: saavel fremmed som dansk Forretningskorrespondance, Handels- og Vekselret, Told-, Bank-, Børs- og Forsikringsvæsen, Kontorpraksis, Skibsaffærer, Import og Eksport etc.

Det fremmede Samtalesprog er obligatorisk. Der vil blive lagt stor Vægt paa Øvelser i Oversættelse fra Dansk til det fremmede Sprog samt Fortolkning og Forstaaelse af Stoffet.

Nærmere Oplysninger faas paa Skolen, Valkendorfsgade 30, Telefon Byen 3635.

Handelshøjskolen.

Handelshøjskolens Formaal er at give sine studerende Adgang til at erhverve sig et dyberegaaende teoretisk Kendskab til de forskellige Omraader af det moderne Forretningsliv og som Forudsætning derfor et Overblik over Fag som Økonomi, Retslære etc., der i mange Tilfælde danner Baggrunden for en virkelig Forstaaelse af de specielle Forretningsforhold samt Lejlighed til Erhvervelse af videregaaende Kundskaber i fremmede Sprog for at dygtiggøre de studerende til overordnede og ledende Stillinger i Handel- og Søfart, Bank-, Forsikrings- og Regnskabsvæsen samt Handelsstillingen indenfor Industri og Landbrug.

Undervisningsaaret paabegyndes den 1. September. Indtegning sker og nærmere Oplysninger faas ved Henvendelse til Hovedkontoret, Fiolstræde 44, Telefoner 6836 og 5765.

Handelshøjskolens Aftenafdeling

paabegynder ligeledes den 1. September sit Efteraarssemester, der slutter til Jul, hvorefter Foraarssemestret begynder omkring 10. Januar og slutter med Afholdelsen af de forskellige Prøver omkring 1. Juni.

Første Delen omfatter Handelslære og Handelsret, Nationaløkonomi samt Retslære. Desuden afholdes der handelsvidenskabelige Forelæsninger over Bedriftsøkonomi, Salgsorganisation og Reklame samt om Handelen som Banebryder for bedre Tider.

De specielle Studier foregaar i Afdelingerne for Regnskabsvæsen, for Bankvæsen, samt i Forsikringshøjskolen og Sprogafdelingen, hvilken sidste er delt i Korrespondentskolen og Translatørskolen.

Indmeldelser modtages Rosengaarden 16, St., 7—8 Aften. Undervisningstiden falder om Aftenen fra 7—9 eller om Morgenen fra 8—9.

Købmandsskolens Aftenskole

har Undervisning baade for Kvinder og Mænd. Der findes følgende Fagskoler: Handelslærlingeskole, Kontorlærlingeskole for Mænd og dito for Kvinder, Bankskole, Forsikringsskole og Shipping-Skole. Desuden er der valgfri Undervisning i Kontorfag, Butiksfag og Sprog.

Nærmere Program indeholdende Oplysninger om Indmeldelse m. m. faas paa Købmandsskolen, Fiolstræde 44.

Vor Stand i Tal.

Hvormange vi er. — Stigning i Kvindernes Antal,

DER har ofte staaet Strid om, hvor mange Handels- og Kontormedhjælpere der i Virkeligheden findes her i Landet. Fra visse Sider blev der fablet om ca. 100,000 Personer, medens vi altid selv har anslaaet Tallet betydelig lavere, saaledes i Medlemsbladet for Juni i Aar, hvor vi med Udgang fra Folketællingen i 1911 anslog Antallet til højst 60,000 og tilføjede, at vi var tilbøjelige til at tro, at det snarere er for højt end for lavt ansat.

Statistiken over Privatfunktionærernes Lønforhold m. v. i 1923, der forelaa i forrige Maaned, har bekræftet vor Opfattelse, som vi allerede meddelte i Omtalen af Statistiken i sidste Nr. af Bladet. Heri opgives efter Folketællingen 1921 det samlede Antal Funktionærer indenfor Industri, Haandværk, Handel, Penge- og Forsikringsvæsen til 71,930, hvoraf 15,654 var overordnet Kontor- og Lagerpersonale, medens 6012 var Agenter og Repræsentanter, saaledes at der tilbage bliver 50,264 egentlige underordnede Medhjælpere, idet der dog ikke for Butiksmedhjælpere er sondret mellem overordnede og underordnede.

Det har sin Interesse at se nærmere paa, hvorledes Tallene fordeler sig paa de forskellige Erhvervsgrupper og paa Hovedstaden, Provinsbyerne og Landdistrikterne samt for Mænd og Kvinder, og vi bringer derfor i Uddrag af Statistiken omstaaende Oversigt herover:

	Hovedstaden		Provinsbyerne		Landdistriktet		Ialt		
	Mænd	Kvind.	Mænd	Kvind.	Mænd	Kvind.	Ialt		
Industri og Haandværk.									
Overordnet Kontor- og Lagerpersonale	2705	778	1692	412	540	108	4937	1298	6235
Underordnet » »	2834	3742	1278	1929	422	467	4534	6138	10672
Varehandel.									
Overordnet Kontor- og Lagerpersonale	3265	1155	1301	405	381	56	4947	1616	6563
Underordnet » »	3671	3694	1584	1263	453	238	5708	5195	10903
Butikspersonale	2873	5427	5074	3240	4505	1606	12452	10273	22725
Agenter og Repræsentanter	2953	228	2037	103	643	48	5633	379	6012
Penge- og Forsikringsvæsen.									
Overordnet Personale	1646	216	606	52	301	35	2553	303	2856
Underordnet »	2372	2070	877	293	243	109	3492	2472	5964
Ialt	22319	17310	14449	7697	7488	2667	44256	27674	71930
Fragaar af Overordnede samt Agenter og Repræsentanter	10569	2377	5636	972	1865	247	18070	3596	21666
Egentlige underordnede Medhjælpere	11750	14933	8813	6725	5623	2420	26186	24078	50264
Ialt	26683		15538		8043				

Det fremgaar heraf, at ca. 53 pCt. af samtlige underordnede Medhjælpere beskæftiges i Hovedstaden, ca. 31 pCt. i Provinsbyerne og ca. 16 pCt. i Landdistrikterne. Det ses ligeledes, at det samlede Antal Kvinder udgør omtrent Halvdelen af Funktionærerne, nøjagtigere ca. 48 pCt., men at de allerede i København er i overvældende Majoritet blandt de underordnede Medhjælpere, baade indenfor Industri, Haandværk og Varehandelen, ikke mindst blandt Butikspersonalet, hvor Kvinderne udgør ca. 66 pCt. eller omtrent dobbelt saa mange. Derimod er de mandlige Medhjælpere stadig i Overvægt i Provinserne og paa Landet.

Forskydningen er særdeles mærkbar, naar man sammenligner disse Forhold med Oplysningerne fra Folketællingen i 1911. Efter dette var det samlede Antal Handels- og Kontormedhjælpere 63,903 — heri dog indbefattet Teknikere, hvoraf der i 1921 fandtes 11,850 Mænd og 644 Kvinder. Af det samlede Antal var 41,507 Mænd og 22,396 Kvinder, og selv om man regner med ca. 10,000 mandlige Teknikere i 1911, udgjorde de mandlige Handels- og Kontormedhjælpere ca. $^3/_5$, medens Antallet nu er nede paa Halvdelen af samtlige Funktionærer.

Der er næppe Tvivl om, at Bevægelsen fortsat gaar i samme Retning og at navnlig en Krisetid som den nuværende virker fremmende paa Tilbøjeligheden til at foretrække kvindelig Medhjælp fremfor den dyrere mandlige.

At ville standse denne Bevægelse er at gaa imod Udviklingen, — ganske bortset fra, at Bevægelsen ikke lader sig standse. Den eneste Mulighed for at bringe Orden i Forholdene og undgaa de værste Følger af den kvindelige Invation er, at Kvinderne organiserer sig Side om Side med deres mandlige Kolleger og gennem Organisationen tilkæmper sig saadanne Arbejds- og Lønvilkaar, at de ikke udøver nogen ødelæggende Løntrykning, saaledes som Tilfældet desværre er nu til lige Skade for de mandlige Medhjælpere som for Kvinderne selv.

De arbejdsløses Krav.

MEGET TRÆFFENDE har »Social-Demokraten« udtalt, at Arbejderne for Øjeblikket er Genstand for en maskeret Lockout fra Arbejdsgivernes Side med det Formaal at faa Lønningerne presset ned under, hvad Pristallets Fald beretiger.

Paa anden Maade vil det heller ikke kunne forklares, at op imod 50,000 Arbejdere er uden Beskæftigelse i den aller gunstigste Aarstid samtidig med, at der har fundet store overenskomstmæssige Lønreduktioner Sted, i Februar 12 pCt. og i August 5 pCt., saaledes at man ikke kan sige, at Arbejderne ikke har baaret deres Del af Byrderne ved Deflationen.

Forud for Februar-Pristallets Fremkomst hed det sig, at Industrien ventede paa Pristallet og Lønreduktionerne for at kunne komme i Gang. Prisfaldet blev større, end nogen ventede sig, men endda hjalp det ikke. Nu skulde der ventes paa Augusttallet. Dette betød fortsat Reduktion, men nu søger man at gøre gældende, at denne ikke var stor nok, endskønt der højst har været Tale om 6—7 pCt., saaledes at Differencen kun kan dreje sig om 1 a 2 pCt., der selvfølgelig ikke kan være af afgørende Betydning for at faa Produktionen i Gang.

Men Tiden gaar og Landet lider under Stilheden, samtidig med at Nøden breder sig blandt de Tusinder af Arbejdsløse, hvoraf mange har gaaet ledige gennem længere Tid.

Paa forskellig Maade søgte Regeringen i forrige Rigsdagssamling at yde Hjælp, baade gennem Forslag om Igangsættelse af Arbejde, Tilskud til Industrien og Hjælp til de arbejdsløse, men som tidligere oplyst blev Resultatet kun ringe, takket være de reaktionære Partier, som lagde sig paa tværs af de vidtgaaende Forslag.

Nu nærmer Vinteren sig, der sikkert vil forøge Nøden i betydelig Grad for de allerede arbejdsløse, og som desværre med usvigelig Sikkerhed vil forøge Arbejdsløshedshæren med nye Tusinder. Forhaabentlig vil de reaktionære Partier have lært af den forløbne Sommer, at der i høj Grad er Trang til Stede, saa der i Vintersamlingen og hurtigst muligt efter Rigsdagens Sammentræden kan blive gennemført Forslag, der kan bøde i nogen Grad paa de værste Forhold.

De arbejdsløses Krav er iøvrigt formulerede i en Resolution, som blev vedtaget i København den 24. August paa Arbejdernes Fællesorganisations Møde angaaende Arbejdsløsheden. Resolutionen har følgende Ordlyd:

Resolution.

»Arbejdernes Fællesorganisation i København, forsamlet til Fællesmøde den 24. August 1926 i Anledning af den herskende ekstraordinære Arbejdsløshed, beslutter at rette Henvendelse til Regering, Rigsdag og Kommuner om dels at imødegaa Arbejdsløsheden og dels at komme dem til Hjælp, som er Ofre for denne Samfundskrise.

I første Række kræves, at der iværksættes alt det offentlige Arbejde, som indenfor en overskuelig Tid kan forudsættes at komme til Anvendelse, ligesom der overfor betrængte Industrier maa iværksættes Støtteaktioner, som f. Eks. Importregulering, Kriseværn til Afhjælpning af Arbejdsløsheden indenfor de paagældende Erhverv.

Under Henvisning til Arbejdsløshedens store Omfang og Langvarighed, der i stedse højere Grad forøger Nøden i de smaa Hjem, maa det endvidere kræves, at Bestemmelserne i den bestaaende Arbejdsløshedslov udnyttes fuldt ud, saaledes at der af Arbejdsløshedsfondens Midler ydes det fulde Maksimum til de Arbejdsløse i de Fag, der har Anerkendelse for ekstraordinær Arbejdsløshed.

I endnu højere Grad maa der tages Hensyn til dem, der som Følge af lang Arbejdsløshed har opbrugt saavel »Arbejdsløshedskassehjælp« som »Fortsat Hjælp« og staar ganske uden Mulighed for at skaffe sig det ringeste til Underhold. Den af Rigsdagen vedtagne Lov om Krisehjælp er Arbejdsløshedskasserne, for det store Antal af Medlemmernes Vedkommende, ude af Stand til at gøre Brug af, fordi deres Midler ikke tillader dem det, ligesom Lovens Bestemmelser udelukker en meget stor Del og tilmed de daarligst stillede af de Arbejdsløse fra Hjælpen, og det maa derfor kræves, at Lovgivningsmagten tager Opgaven op med at løse Krisehjælpen paa en Maade, der i Virkeligheden kommer de Nødstedte til Hjælp. Ved Siden heraf maa det kræves, at Kommunerne gennem Hjælpekasserne eller paa anden Maade tilvejebringer Hjælp til dem, for hvem al anden Hjælp er ophørt.«

Socialministeren har allerede for sit Vedkommende givet Tilsagn om at yde sin Bistand til at imødekomme Kravene. Tør de andre Partier nu virkelig tage Ansvaret for at afvise disse uden at anvise andre Veje ud af Miséren?

Medhjælperbevægelsen paa Balkan.

EFTER Indbydelse af Internationaler Gewerkschaftsbund afholdtes for nogle Maaneder siden en international faglig Konference i Belgrad. Paa Mødet, hvor der var Repræsentanter til Stede for Jugoslavien, Bulgarien, Rumænien og Grækenland, hvorimod der ikke var opnaaet Forbindelse med Tyrkiet, var vort Internationale Medhjælperforbund repræsenteret ved Sekretæren G. J. A. Smit jr., Amsterdam.

I sine maanedlige Meddelelser fremkommer Smit med et Referat af Konferencen og meddeler herunder følgende Oplysninger om Forholdene paa Balkan:

Almindelige Indtryk.

I Aarene efter Krigen gjorde Fagforeningsbevægelsen i Balkanstaterne betydelige Fremskridt. De talte ca. 800,000 men derefter opstod der Splittelse blandt Arbejderne. Kommunisterne dannede seperate Organisationer og vakte blandt Arbejderne Forventning om, at den sociale Revolution var nær forestaaende, hvorfor Kampen for sociale Beskyttelseslove blev forsømt. Af samme Aarsag undlod man at optage Aktionen for bedre Arbejdsbetingelser og for at skabe sig økonomisk stærke Fagorganisationer.

Reaktionen herpaa lod ikke vente længe paa sig. Bevægelsen blev slaaet ned af Regeringen og den kapitalistiske Klasse; den hvide Terror rejste sig alle Vegne.

Paa Grundlag af ovennævnte Forhold var det en vanskelig Opgave at vinde Arbejderne for de paa I. G. B.s (Amsterdam) Grundlag staaende Organisationer. De endnu temmelig underlegne Arbejdere blev skuffede, naar man forklarede, at Socialismen ikke kunde virkeliggøres paa nogle faa Aar, og det var yderst vanskeligt at gøre dem klart, at Erobringen at bedre Forhold krævede positivt Arbejde i mange Aar, samt at de ikke alene maatte bringe økonomiske, men ogsaa moralske Ofre.

Den kommunistiske Bevægelse blev forbudt. Der opstod saa en uafhængig Bevægelse, der i stort Omfang betjente sig af Moskwa Metoderne og benyttede Midler som Bekæmpelse af den frie Fagbevægelse saavel som Tilbudet om Enhedsfronten.

Tager man hertil, at Forenings- og Mødefriheden blev indskrænket, og at den industrielle Udvikling i Balkanlandene endnu træder sine Børnesko, kan man i Almindelighed gøre sig en Forestilling om de Vanskeligheder, Deltagerne havde at kæmpe med.

Medhjælperbevægelsen.

Bedst er Medhjælperbevægelsen i Jugoslavien udviklet. Det tilsluttede Forbund Savez Privatnih Namjestenika Jugoslavije, hvis Generalsekretær Wladimir Pfeiffer deltog i de af I. G. B. indkaldte Møder, er allerede blevet opløst flere Gange, men er stadig blevet genoprettet. Forbundet er for Tiden temmelig godt befæstet og tæller 4 a 5000 Medlemmer. Foruden dette Forbund findes desuden mange — gennemgaaende lokale — Organisationer. En Del af disse Foreninger staar paa vort Standpunkt, medens en andel Del er uafhængige.

Internationale bestræber sig fremdeles paa at knytte Forbindelser med disse Organisationer, og en Del lokale Foreninger er allerede sammensluttet med Forbundet. Udsigterne kan betegnes som gunstige.

I Bulgarien er Medhjælperbevægelsen først i Færd med at vokse op. Der findes et Forbund af Funktionærer ved Statsbankerne, hvilket foregives at tælle 1800 Medlemmer, og en Organisation af Privatbank-Medhjælpere, der omfatter ca. 1200 Medlemmer. Begge Forbund er sympatisk stemt overfor vor Internationale.

I Sofia og i enkelte andre Byer findes Medhjælperforbund, der hovedsagelig omfatter Butiksmedhjælpere. Forbundet i Sofia er først dannet for nogle Maaneder siden og tæller ca. 80 Medlemmer, unge Mennesker, der med godt Mod og med Iver har taget Arbejdet op.

I Rusa findes et Forbund af Handelsrejsende, der ogsaa optager Forsikringsagenter. Efter Opgivende tæller det 6—700 Medlemmer. Generalsekretær Smit har ført Forhandlinger med Repræsentanter for samtlige Medhjælperforbund, medens Kollegerne Pfeiffer og Smit Søndag Eftermiddag den 11. April talte ved et offentligt Medhjælpermøde i Sofia. Smit har ogsaa haft en Samtale med Repræsentanter for det uafhængige Handels- og Kontormedhjælperforbund i Sofia, hvilket ligeledes først er oprettet fornylig.

I Rumænien lader Medhjælpernes Organisation endnu mere tilbage at ønske. Til vor Internationale er tilsluttet 2 Forbund (begge med Sæde i Cernauti), hvilket tidligere tilhørte de østrigske Forbund, og som arbejder godt.

Iøvrigt betyder Bevægelsen ikke meget; der findes desuden en uafhængig Organisation i Klausenburg (Cluj) og nogle syndikalistiske Foreninger. Smit havde en Samtale med Repræsentanter for det uafhængige Forbund.

Grækenland. Repræsentanten for det græske Fagforeningsforbund, hvilken Landscentral for kort Tid siden har orienteret sig med Amsterdam, var en Medhjælper. Han var en af Førerne for Sammenslutningen af Handels- og Kontormedhjælperforbundene, der opgives at have 4—5000 Medlemmer.

Denne Sammenslutning staar ligesom Landscentralen paa Amsterdammer Grundlaget.

Konferencen.

Konferencen behandlede bl. a. Spørgsmaalene om Foreningsog Forsamlingsfriheden, Retningslinierne for Fagforeningskampen og de socialpolitiske Krav.

Konferencen gav i en Resolution Udtryk for Kravet om fuldstændig Foreningsog Forsamlingsfrihed. Desuden blev der opstillet en Række socialpolitiske Krav, derunder Kravet om en Ordning af Spørgsmaalet om Flygtninge, af hvilke der findes et umaadeligt stort Antal i alle Balkanlande, og som paa mange Maader forringer Arbejdsforholdene for den indfødte Befolkning.

Endelig fastsloges Retningslinierne for Fagforeningernes fremtidige Arbejde, ligesom Konferencen i en Udtalelse opfordrer Fagorganisationerne i de enkelte Lande, der staar paa I. G. B.s Principer, til snarest muligt under I. G. B.s Ledelse at træde i Forhandling angaaende Sammenslutning.

G. J. A. Smit udtaler som sin Opfattelse, at Balkan Konferencen utvivlsomt har haft stor Betydning for Fagbevægelsen i disse Lande, ogsaa for Medhjælperbevægelsen, og forhaabentlig vil den sætte Frugt i en Samling af de spredte Kræfter og i en forøget Virksomhed til Gavn for vore Standsfæller.

Modtagne Bøger.

Georg Vitrup-Rinfeldt: »Dagene gaar—« (Digte). Denne Samling Digte, der under Titlen »Dagene gaar—« er udsendt paa Caj M. Woels Forlag af vor kendte Kollega Georg Vitrup-Rinfeldt, er en Bog, som Elskere af lyrisk Digtning med Glæde læser igennem.

Rinfeldt synger sine Sange, muntre og kaade, vemodige og dystre, og i og bag dem mærker man Mennesket, der sanser og føler Livet og alt dets Puslespil, som i skønne Ord og Rytmer i Kraft af sin digteriske Begavelse formaar at forme dem paa den indtagende og alligevel kraftfulde Maade, der er Rinfeldt egen.

Læsningen af denne Digtsamling vil sikkert bevirke, at man føler Lyst til at genopfriske Bekendtskabet med de af R. tidligere udsendte Digtsamlinger og derved for en Stund bereder sig Fornøjelse.

I Slutningslinien i det sidste Vers i »Dagene gaar—« lyder der et Ønske »tag venligt mod min lille Haandfuld Vers«, og Rinfeldt vil nok have erfaret, at dette er gaaet i saa skøn Opfyldelse, som en Digter vel tør ønske sig.

Peter Lumholdt.

Lille Handelsordbog af H. N. Gellert og C. F. Thording (H. Aschehoug & Co.). Pris 90 Øre.

Bogen indeholder den Ordmængde, man i Reglen benævner »Handelssproget«, altsaa baade fremmede Handelsudtryk og danske Handelsord og Vendinger, og vil yde Hjælp i alle Tvivlstilfælde vedrørende Retskrivning og Forklaring.

Det er Udgivernes Haab, at Bogen vil vinde Indpas blandt de Handelsfolk, der modtager og besvarer Breve, skriver Regninger, udarbejder Tilbud, Annoncer, Reklamesedler o. s. v., og derfor jævnlig har Brug for at kunne kontrollere den rigtige Stavemaade eller den nøjagtige Betydning af et Ord.

Fagkataloger fra Statsbibliotheket i Aarhus. I. Handel. — Med dette Katalog har Statsbibliotheket i Aarhus paabegyndt Udgivelsen af en Række Fagkataloger, hvis Hensigt er at byde Publikum en kortfattet og klar Oversigt over Litteraturen indenfor de forskellige Fag.

Det foreliggende Katalog omhandler Handel i Almindelighed, derunder Lexika og alm. Haandbøger, Handelsteknik, saasom Bogholderi, Revision, Handelskorrespondance, Handelsregning, Reklame og Salgskunst, Varekendskab og Eksportteknik, derunder Skibsfart, Toldvæsen, Organisation i Almindelighed og adskilligt andet af Interesse for Handelsfolk.

Lærebok i tysk Forretningssprog ved L. E. Hoffmann (176 Sider). H. Aschehoug & Co. — Lærebogen er udarbejdet til Brug ved Handelsskolers Kursus for viderekomne og i Handelsgymnasiernes 1. Klasse og etaarige Kursus efter den af det norske Departement godkendte Plan.

I Lærebogens første Del findes en Del tyske Øvelsesstykker og Forretningsbreve med et rigeligt Forraad af tyske Ord og gængse Forretningsudtryk. I Bogens andel Del findes norske Øvelsesstykker og Forretningsbreve bestemt til Oversættelse saavel mundtlig som skriftlig.

Gregers Nielsen: Lærebog i Handelslære med Opgaver (H. Aschehoug & Co.). Denne Lærebog er udarbejdet til Brug i Handelslærlingeskolerne, og synes at være tilrettelagt paa en praktisk og klar Maade. Den spænder over alle forekommende Forhold indenfor Handelsverdenen, lige fra Regler om Lærlingeforholdet, og Handelsmedhjælpernes Forhold til Bank- og Børsvæsen, idet den indenfor disse Yderpunkter omhandler f. Eks. Adgangen til at drive Handel, om Varens Levering og Forsendelse, Betalings-, Fragt- og Toldforhold, Konkurs og Akkord, Betalingsmidler m. m.

Det er en Bog, der paa knap 150 Sider giver udmærkede Oplysninger om Handelsforhold og derfor ogsaa egner sig til Selvstudium eller som Haandbog.

August-Pristallet.

DET halvaarlige Pristal offentliggjortes den 12. August og viste, som allerede bekendt, en Nedgang fra 194 til 184 Points. Nedgangen paa 10 Points, eller 5,2 pCt., er i en Del af Dagspressen blevet betegnet som noget mindre end ventet. Til Gengæld var, som det vil erindres, Nedgangen paa 25 Points i Februar betydelig større, end man fra nogen Side regnede med.

Efter det sidste Fald tør man vel gaa ud fra, at Kronestigningens Indflydelse paa Prisniveauet er udlignet, og da Kronen nu praktisk talt er i Pari, skulde den ikke mere kunne øve nogen Indflydelse paa Priserne. Om Prisfaldet paa Verdensmarkedet vil fortsættes og øve sin Indvirkning paa de hjemlige Priser, kan man endnu ikke vide, men i det store og hele er man nu sikkert for denne Omgang færdig med større Prisfald, saaledes som det er sket i Sverrig, efter at dette Lands Valuta blev stabiliseret.

Ogsaa ved Udarbejdelsen af dette Pristal har Statistisk Departement benyttet samme Grundlag som tidligere, nemlig ved at anvende Gennemsnitspriser for April og Juli 1926, ligesom dette ogsaa vil ske for Februar Pristallet 1927. Fra April vil derimod Pristallet blive udregnet fire Gange aarlig og fremtræde som Udtryk for Prisniveauets Højde i Begyndelsen af hvert Kvartal.

Pristallets enkelte Poster fremgaar iøvrigt af nedenstaaende Oversigt, der tillige viser Sammenligningen med Budgetterne for de to foregaaende Pristal og for Juli 1914, hvor Udgiften androg 2000 Kr., medens den nu udgør 3676 Kr.

	Juli 1914		Juli 1925		Januar 1926		Juli 1926	
	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%
Fødevarer.....	835	100	1751	210	1481	177	1331	159
Klæder, Fodtøj, Vask	225	100	613	272	517	230	473	210
Bolig.....	248	100	442	178	442	178	460	185
Brændsel, Belysning.	81	100	204	252	184	227	174	215
Skatter, Konting. o. l.	203	100	527	260	527	260	514	253
Andre Udgifter.....	408	100	834	204	738	181	724	177
Ialt....	2000	100	4371	219	3889	194	3676	184

Det fremgaar heraf, at der har været Nedgang paa alle Poster undtagen Udgiften til Bolig, der er steget ca. 4 pCt. Nedgangen har været størst for Fødevaregruppen, og Departementet oplyser, at langt den største Del af Nedgangen skyldes det indtil April stedfundne Prisfald, hvorimod der kun har været ringe Nedgang i Priserne fra April til Juli. Dette viser Berettigelsen af Forbundets stærke Krav om en Nedsættelse af Pensionatspriserne og Uholdbarheden i Paastanden om, at Varepriserne ikke skulde være dalende.

Efter de fremkomne Oplysninger betyder det nye Pristal, at Tjenestemændene mister 2 Dyrtidsportioner og yderligere 10 pCt. af Konjunkturtillægget, hvorved den samlede Lønbesparelse for Staten siges at udgøre 10 Mill. Kr. aarlig, medens Københavns Kommune vinder 2½ Mill. Kr.

Den automatiske Augustregulering for Arbejderne andrager 5 pCt., hvorved Arbejdslønnen skulde synke med 20 Millioner Kroner.

For vort Vedkommende foretages Reguleringen paa Grundlag af de forskellige Beregningsmaader i Overenskomsterne.

I Overenskomsten med Dansk Principalforening bestemmes, at der til Grundsatserne lægges 2 pCt. for hver 3 Points, Pristallet ligger over 160 Points. Efter det nye Pristal 184 bliver der tillagt Grundlønningerne 8 Portioner a 2 pCt. = 16 pCt., medens det gamle Pristal gav Ret til 22 pCt. Denne Overenskomst er iøvrigt af os opsagt til Udløb den 1. Oktober, og Forhandlinger om Fornyelse optages i nærmeste Tid. I Overenskomsten med Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger udgør Nedsættelsen ca. 2 pCt. af den samlede Løn, i Dansk Textil Unions Overenskomst 4 pCt. og i Overenskomsterne for C. Schous Fabrikers Lager og Kontorpersonale ca. 5 pCt. I Schous Butiksoverenskomst finder derimod ingen Regulering Sted, forinden Pristallet er nede under 180 Points.

Conto pro diversi.

MEDHJÆLPERNE OG FOLKEREGISTRET.

Paa given Foranledning opfordrer vi Medlemmer, der flytter til en anden By eller anden Adresse, om at meddele Flytning til Folkeregistret. Dette er jo paabudt ved Lov, men efterfølges desuagtet ikke af alle, hvilket baade bevirker Kvaler for Folkeregistrene og i mange Tilfælde for Afdelingerne, der adspørges om Adresserne.

Husk derfor at rapportere.

Løbende Konflikter.

Med nedennævnte Firmaer er Organisationen i Konflikt, hvorfor Firmaerne er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft:

A/S L. Lange & Co., Axelhus, Vesterbrogade 2 C, Kbhvn.

A/S Frichs, Aarhus.

A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosphatfabrik, Aalborg og Nørresundby.

Vald. Hommel, Lavendelstræde 5—7, København.

Farvefirmaet Beck & Jørgensen, Nørregade 13, København.

Speditionsfirmaet F. C. Bentzon & Co., Frihavnen, Kbhvn.

Johan H. Bruhn, Hillerød.

Næstved Marks Brugsforening, Næstved.

Forinden Forholdene hos disse Firmaer maatte være ordnede paa en for os og vore paagældende Medlemmer tilfredsstillende Maade, er det forbudt vore Medlemmer at modtage Plads i disse. Jens Johansen.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Hadsund. Afdelingen afholdt den 25. Juli Udflugt for Medlemmer med Damer til Kalø og Femmøller samt Molskroen.

Der startedes Kl. 9. Vi var i Kalø Kl. 12, spiste Frokost og besaa Ruinen, hvorefter Turen fortsattes til Femmøller, hvor Kaffen indtoges under hyggeligste Former. Kl. 5 kørtes til Molskroen, hvor den medbragte Mad fortæredes, og saa gik Dansen med Liv og Lyst til Kl. 10. Dagen sluttedes med et muntert fælles Kaffebord, hvorefter det gik hjemad efter en meget vellykket Tur, som Afdelingen var glad for at have arrangeret. B. N.

Udgivet af Forbundet. — Ansvarsh. Red. Jens Johansen, Gl. Kongevej 6. Københ. B. — Anton M. Jensen, St. Kongensgade 75. Københ. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 10. 1. Oktober 1926. 26de Aargang.

OPTAKT.

EFTER den søde Kløe kommer den sure Svie — siger et gammelt Ordsprog. Det kan træffende anvendes paa det danske Erhvervsliv, der i de faa Højkonjunktur-Aar under Krigen levede højt og flot uden Tanke paa Fremtiden, men som nu bittert maa angre den Mangel paa Omtanke, som var Datidens Kendetegn. Haardt har Samfundet maattet bøde for denne Letsindighed. Store og mægtige Virksomheder er i disse Bagslagets Aar sunket i Grus. Mange af disse var uden indre Kraft og Styrke, var bygget op som Kolosser paa Lerfødder, og uden Sorg har man set dem forsvinde, men desværre har de ogsaa i Faldet trukket meget godt med sig, som fortjente at blive staaende.

Det nytter imidlertid ikke at græde over den spildte Mælk, og Jammerklager fører os ikke ud af Miséren. Dertil maa der Arbejde, Liv og Virksomhed, og jo før de lammede Virksomheder kan komme i Gang, jo bedre er det. Vi har i den nu forbigangne Sommer haft en Arbejdsløshed af ganske unormal Størrelse efter Aarstiden trods den Omstændighed, at Lønningerne gentagne Gange er blevet reducerede betydeligt i Aar. Man kan ikke frigøre sig for, at den Stramning paa det økonomiske Omraade, som Bankerne, med Nationalbanken i Spidsen, har fremkaldt, ikke er ganske blottet for politisk Baggrund, og i hvert Fald har Arbejdsgivernes af Dansk Arbejdsgiverforening anførte Korsarmspolitik forfulgt et Formaal, der har Front baade mod Arbejderne og Regeringen.

Men selv den værste Krise afsluttes engang. Jorden ruller videre, og Udviklingen lader sig ikke standse af Underfundigheder. Der løfter sig allerede Røster, der mener, at Krisen har kulmineret, og at vi nu paany kan se lysere Tider imøde.

Kronen er nu saa godt som i Pari. Valutakurserne ligger nogenlunde stabile, og der er Tale om at løsne de strenge Bestemmelser om Kreditindskrænkning, saa der kan skaffes Kapital til Erhvervslivet igen.

Dermed maa vel Begyndelsen være gjort til atter at faa Blodomløbet i Bevægelse, saa den voldsomme og overdrevne Afskedigelsesmani, som har præget Arbejdsgiverne — ogsaa vore Principaler — kan ophøre, og de vidtgaaende Lønnedpresninger, der har fundet Sted, kan standses.

Som en af de Samfundsklasser, der stærkest har maattet lide under disse Forhold i de mange Kriseaar, ønsker ingen hellere end Handels- og Kontormedhjælperne normale Tilstande tilbage, hvor der kan blive Plads for et roligt og sundt Arbejde i vor Sags Tjeneste. Omtumlet har vor Stand været, siden Krigen i 1914 stillede alt paa Hovedet her i Verden. Anskuelserne er blevet reviderede i disse svære Aar, og i det store og hele maa det vel siges, at Medhjælperne har faaet et andet Syn paa sig selv og deres Stilling.

Men det er ikke tilstrækkeligt overfor sig selv at erkende, at man ikke mere kan betragte sig som staaende paa en Piedestal højt hævet over den gemene Hob, men at man bevæger sig paa Jorden Side om Side i Vilkaar med de øvrige Lønarbejdere. De sidste Par Aar har vist os, at enkeltvis evner vi ikke at modstaa Presset. Kun Sammenholdet kan yde det nødvendige Bolværk. Lad os derfor lige saa godt først som sidst erkende, at uden Organisation vil vi aldrig formaa at ændre vore fortvivlede Levevilkaar.

Enhver Medhjælper maa derfor tage Skridtet fuldt ud og slutte sig til Forbundet, saa det kan vinde forøget Styrke til at hæve vore Lønvilkaar og gennemføre de for Standen ønskelige Reformer.

Og lad os saa ikke glemme, at de Lærde i disse Aar ofte har taget fejl i deres Vurderinger af Krisen og i deres Spaadomme om dens Ophør. Vi staar foran Vinteren, der sædvanligvis bringer betydelig Stigning i Arbejdsløsheden. Vi har som Helhed et usædvanligt stort Antal Arbejdsløse, og det samme gælder specielt for vort Fag. Der stilles ved-

varende stærke Krav til vore understøttende Institutioner, der paa den smukkeste Maade har bestaaet deres Prøve og vist deres Værd i disse Aar.

Ogsaa disse Momenter taler deres manende Sprog og opfordrer os det mest mulige til at styrke vort Forbund ved at slutte op under Fanen og ikke sky nogen Anstrengelse for at vinde vore uorganiserede Kolleger for vor Sag, som ogsaa er deres.

Lad os da love hverandre hver især at gøre vort bedste for at føre vor Bevægelse fremad i den kommende Vinter. Parolen maa være:

Hvert Medlem Agitator!

Forretningsmænd — og deres Uddannelse.

VI BRAGTE i sidste Nummer af vort Blad efter Politikens Kronik en Artikel af Hr. cand. polit Enevold Sørensen, betitlet »Forretningsmænd«, og vi gaar ud fra, at vore Medlemmer har gjort sig bekendt med denne interessante Udredning af Forfatterens Syn paa Uddannelsen af den vordende Forretningsmand.

I det store og hele deler vi Hr. Enevold Sørensens Opfattelse af det ønskelige, ja, nødvendige i for Samfundet og Handelen, at Købmandsstanden udrustes i videst mulig Grad med Kundskaber, ikke alene om sit Fag, men om Samfundsøkonomien og dermed beslægtede Emner. Det er rigtigt, at vi her i Landet har haft alt for faa virkelig indsigtsfulde Forretningsmænd, men i Guds Velsignelse af det modsatte — Folk, der muligvis er dygtige til at afveje og udlevere et Pund grøn Sæbe, men som ikke har Gnist af Forstaaelse af den økonomiske Sammenhæng, og desuagtet — til Skade for hele Samfundet — har spillet den dominerende Rolle som Repræsentanter for vor Lands Erhvervsliv.

Det er ikke den Type Købmænd, vort Land trænger til, men derimod unge, driftige, kundskabsrige Mænd, der sidder inde med den rette praktiske og teoretiske Uddannelse, og som i Kraft heraf er i Stand til at skabe Erhvervslivet nye Udviklingsmuligheder og ny Blomstring.

Heri er vi enige med Hr. Enevold Sørensen, og vi er sikker paa, at enhver Medhjælper med Fremdrift stiler hen imod dette Maal. Vi er ligeledes enige i, at den nyoprettede Handelshøjskole har sin store Betydning for en saadan Udvikling, selv om vi ikke er Ildtilbedere af Titulaturvæsenet, og derfor i mindre Grad føler os imponeret af den nye latinske Kandidattitel cand. merc. end af, om denne nu ogsaa dækker over det rette handelsvidenskabelige Indhold.

Derimod er vi i afgjort Modsætningsforhold til Hr. Enevold Sørensens Udtalelser om, at den teoretiske Uddannelse bør gaa forud for den praktiske Læretid, saaledes at Forretningsvirksomhederne — for at tale med Forfatteren — fremtidig faar deres Menneskemateriale i Form af »Halvfabrikata« mod hidtil at faa den i »raa Tilstand«.

Vi mener tværtimod, at den bedste Form for Uddannelsen er den, at den vordende Handelsmand først kommer 1 a 2 Aar i praktisk Lære, hvorved han vil erhverve sig det elementære Kendskab til Faget og dets Forhold, som netop vil give ham Forudsætningerne for at drage fuld Nytte af den teoretiske Undervisning, der skulde følge herpaa. Ved at begynde paa modsat Maade vil man maaske opnaa at faa tilvejebragt en betydelig Mængde »Halvfabrikata«, men det er et Spørgsmaal, om man nogensinde faar et brugeligt Færdigprodukt ud deraf, fordi disse videnskabelige cand. merc'er ikke vil faa den praktiske Opdragelse fra Bunden af, som betinger den virkelige praktiske Uddannelse og dermed det rette Indblik i alle Fagets Forhold.

Ved at begynde med det praktiske — og for Folk, der møder med en højere Eksamen behøver en saadan praktisk Læreperiode jo kun at strække sig over et Aar eller to, — opnaar man derimod, at Vedkommende kommer ind i Fagets Enkeltheder og møder til den teoretiske Efterslibning med et saadant Grundlag, at han i langt, langt højere Grad vil høste Gavn af sine Studieaar.

Vi kan heller ikke tiltræde den Opfattelse, Hr. Enevold Sørensen gør gældende, at vor Tids Tempo ikke tillader Erhvervslivet at bibringe de unge Mennesker en virkelig Uddannelse, hvorfor dets Forpligtelse i saa Henseende ganske roligt kan skydes over paa Handelshøjskolen. Et saadant Ræsonnement fra Erhvervslivets Side vilde være et Bevis for, at Erhvervslivet lader haant om sin Pligt til at give det kommende Slægtled en forsvarlig Lærlingeuddannelse, men vi indrømmer, at store Dele af Erhvervslivet ganske savner Forstaaelsen af sin Opgave i saa Henseende og ved sin Modvilje ved at medvirke til Gennemførelse af en betryggende Lærlingelov, selv er med til at undergrave den danske Handelsstands Fremtid.

Fra vort Forbunds Side har vi altid haft Erkendelsen heraf, og derfor har vi bestandig kæmpet for en virkelig gennemgribende Revision af Lærlingeloven, hvorved de nødvendige Betingelser for Læreforholdet og Uddannelsen kunde sikres. Og i Traad hermed falder vort ovenfor gengivne Standpunkt til Uddannelsesformen.

Endnu en Grund har vi for at anse vort Synspunkt for det rigtigste. Ved først at beskæftige sig med det praktiske, vil det vise sig, om den unge Mand virkelig egner sig for Handelen, saaledes at han i Tide kan bryde af, hvis dette ikke er Tilfældet, i Stedet for at spilde flere Aar paa at uddanne sig til den videnskabelige Kandidat i Købmandsskab, som han maaske mangler Evner til at udøve.

Hr. Enevold Sørensen siger selv i sin Artikel, at en Handelshøjskole ikke kan gøre en ung Mand uden Købmandsevner til en dygtig Købmand. Men — tilføjer han — overfor den Opgave vilde ogsaa det praktiske Liv komme til kort.

Men dette understreger netop med blændende Klarhed vort Synspunkt, at man først skal have Lejlighed til i det praktiske Liv at dokumentere sine Købmandsevner — og sin Lyst til Faget — forinden man i det uvisse indlader sig paa et saadant Studium.

Det pynter naturligvis med Titlen cand merc. paa et Visitkort, men man kan nu engang ikke leve af en Titel — saa lidt som den danske Handel kan bygge sin Fremtid paa Titler.

Hjælpen til de arbejdsløse.

Den ekstraordinære Understøttelse forhøjes.

SOM det fremgik af vor Tidende for 1. September afholdt Arbejdernes Fællesorganisation i København et Fællesmøde den 24. August, hvor man vedtog en Resolution, i hvilken der rettes Henvendelse til Regering, Rigsdag og Kommuner om dels at iværksætte offentlige Arbejder samt yde anden Støtte til Afhjælpning af Arbejdsløsheden, dels at udnytte Arbejdsløshedsloven fuldt ud og yde forøget Understøttelse til de arbejdsløse.

Resolutionen blev straks efter overbragt Socialministeren, der gav Tilsagn om for sit Vedkommende at imødekomme Kravene mest muligt.

Spørgsmaalet om Iværksættelse af Nødhjælpsarbejder og andre Foranstaltninger til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden kan ikke administrativt løses. Men Regeringen har antydet,

at den straks ved Rigsdagens Sammentræden d. 5. Oktbr. vil fremsætte sine Forslag, og utvivlsomt vil man sætte al Kraft ind paa at faa disse gennemført hurtigst muligt. Det vil da vise sig, om Landstingets reaktionære Flertalspartier virkelig tør tage Ansvaret for at slaa Hjælpen ud af den Haand, der rækkes ud mod de arbejdsløse fra Regeringens Side.

Men Regeringen har ikke afventet Rigsdagens Sammentræden for at opfylde den anden Del af de fremsatte Krav. Den 14. September fremsatte Socialministeren i Arbejdsløshedslovens C-Nævn Forslag om at forhøje den fortsatte Hjælp til de arbejdsløse, hvorved man netop kommer de Arbejdere til Hjælp, som har gaaet saa længe ledige, at de har opbrugt deres vedtægtsmæssige Hjælp.

Som bekendt er der i Arbejdsløshedsloven tillagt C-Nævnet den Beføjelse hver Maaned at indgive Indstilling til Socialministeren angaaende de Fag, der bør anerkendes som Krisefag samt at indstille, hvilken Størrelse den ekstraordinære Understøttelse skal fastsættes til indenfor de i Loven givne Grænser.

C-Nævnet, der forvalter Arbejdsløshedsfondens Midler, er sammensat af Arbejdsdirektøren som Formand, 4 Arbejdsgivere, 4 Rigsdagsmedlemmer, 2 kommunale Repræsentanter samt — 1 Arbejder. Politisk er Styrkeforholdet det, at Højre, Venstre og Arbejdsgiverne for Tiden har 7 Medlemmer, det radikale Venstre 1, medens Socialdemokraterne i Forbindelse med Arbejderrepræsentanten raader over 3 Stemmer.

Der blev allerede ved Arbejdsløshedslovens Vedtagelse fra Arbejderside udtalt Frygt for, at denne besynderlige Sammensætning af dette Nævn vilde betyde, at Arbejdsgiverrepræsentanterne i Forbindelse med de reaktionære Partier vilde benytte deres dominerende Indflydelse til at bruge Loven imod Arbejderne i Krisetider. Om Venstreregeringen, der var Fader til Loven, har haft denne Hensigt, er ikke aabenbaret, men den forløbne Tid har i hvert Fald med tilstrækkelig Tydelighed slaaet fast, at Frygten ikke var ugrundet, thi ganske aabenlyst bruger C-Nævnets Flertal Loven i Lønkampens Tjeneste.

Allerede sidste Vinter gik Flertallet imod en Forhøjelse af den ekstraordinære Understøttelse. Det eneste, Flertallet gik med til, var, at Forhøjelsen maatte gælde den halve Julemaaned. Socialministeren fulgte imidlertid Nævnets Mindretal, og lod Forhøjelsen være gældende, indtil det radikale Medlem fik Betænkeligheder i April Maaned.

Socialministeren stillede nu paany Forslag om Forhøjelse af den fortsatte Hjælp, saa denne for Familieforsørgere blev forhøjet til samme Størrelse som den vedtægtsmæssige Understøttelse, medens den forud udgjorde to Trediedele heraf, samt at Hjælpen for Ikke-Forsørgere blev forhøjet fra Halvdelen til to Trediedele af den vedtægtsmæssige Understøttelse, fra 1. Oktober at regne.

Det gik, som man kunde vente. C-Nævnets Flertal, Venstre, Højre og Arbejdsgiverne gik imod enhver Forhøjelse, medens det radikale Medlem vilde gaa med til Forhøjelse fra 15. Novbr. til 1. April, dog med Reduktion efter Pristallet. Arbejdsdirektøren stillede et særligt Forslag om ved et Lovforslag at forlænge Dageantallet for den fortsatte Hjælp. Midlertidigt skulde det saa tillades Kommunerne at forhøje Hjælpen. Disse to Forslag fandt ikke Tilslutning hos de øvrige Medlemmer. Endelig stemte de socialdemokratiske Medlemmer for Socialministerens Forslag.

Efter at denne Indstilling var afgivet til Socialministeren, afholdtes Ministermøde, hvor man sluttede sig til Borgbjergs Forslag, og Socialministeren, der har lovmæssig Hjemmel til administrativt at træffe sin Afgørelse, har derefter uanset Nævnets Flertals Indstilling udsendt følgende Bekendtgørelse:

»Efter derom med Arbejdsnævnet stedfunden Forhandling fastsætter Socialministeriet herved i Henhold til § 31,, Stk. 5, i Lov Nr. 47 af 4. Marts 1924 om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring m. m. følgende:

§ 1.

Uanset de i § 1 a i Indenrigsministeriets Bekendtgørelse af 29. Marts 1924, jfr. Socialministeriets Bekendtgørelse af 9. December 1924 § 1, fastsatte Bestemmelser vedrørende Størrelsen af fortsat Hjælp efter den vedtægtsmæssige Understøttelses Ophør fastsættes herved, at fortsat Hjælp i Tiden fra 1. Oktober 1926 til 31. Marts 1927 begge Dage inklusive, vil være at yde med følgende Beløb:

a. til Familieforsørgere med et Beløb, svarende til den daglige vedtægtsmæssige Understøttelse, som gælder for den vedkommende efter Arbejdsløshedskassens Vedtægter,

b. til Ikke-Forsørgere med et Beløb, svarende til $^2/_3$ af den vedtægtsmæssige Understøttelse, som gælder for vedkommende efter Arbejdsløshedskassens Vedtægter.

Det er et Vilkaar for Udbetalingen af forannævnte Hjælp, at de paagældende arbejdsløse opfylder de almindelige Betingelser for at faa udbetalt fortsat Hjælp.

§ 2.

Denne Bekendtgørelse træder i Kraft den 1. Oktbr. 1926.«

Den skete Forhøjelse af Understøttelsessatserne betyder en værdifuld Hjælp for de paagældende Arbejdsløse, hvis Vilkaar vanskeliggøres i Vintermaanederne, hvor Kravene til Livets Ophold er betydelig større end om Sommeren. Den viser desuden, at Ministeriet sidder inde med den rette Vilje til at hjælpe, hvor den formaar, selv om den faar alle de øvrige Partier imod sig.

Det næste Skridt, foruden at søge Arbejde igangsat, maa være at komme de Arbejdsløse til Hjælp, som har opbrugt al Understøttelse. Hertil kræves imidlertid Lovhjemmel, men Socialministeren har allerede bebudet herhenhørende Forslag fremsat, naar Rigsdagen samles.

Hovedbestyrelsesmødet

den 5.—6. September.

Forbundets Hovedbestyrelse afholdt ordinært, kvartaarligt Møde paa Hovedkontoret i København Søndag den 5. og Mandag den 6. September.

Mødet aabnedes Kl. 10 Form. af Forretningsfører Jens Johansen, der bød Velkommen. Forhindret i at deltage i Søndagsmødet var P. Mikkelsen, Bornholm.

Forretningsførerens Beretning.

Efter at Hovedbestyrelsens og Forretningsudvalgets Forhandlingsprotokol var oplæst, aflagde Jens Johansen Beretning for den forløbne Periode. Beretningens første Del omfattede den organisatoriske Virksomhed.

Medlemsantallet var i April Kvartal steget med 326, og i Tiden fra 1. Juli til Mødets Afholdelse havde der yderligere fundet en Stigning Sted, saaledes at Medlemsantallet pr. Dato var 12,526.

Der var paa Grund af Aarstiden kun afholdt et Par offentlige Møder, deraf et særdeles velbesøgt Møde i Nykøbing M., hvor Hovedkasserer Julius Hansen var Taler. De københavnske Afdelinger fejrede den 1. August deres 29-aarige Stiftelsesdag ved en stilfuld Sammenkomst paa Langeliniepavillonen, hvor Forretningsføreren talte for en stopfuld Sal.

Rejsesekretærerne, der, som Bestemmelsen er, regelmæssigt aflægger Besøg i Afdelingerne en Gang i Kvartalet, har tilsammen været i 54 Afdelinger i Maanederne Juni—August og har foruden at gennemgaa Regnskaberne virksomt bistaaet ved Tilrettelæggelsen af det lokale Arbejde. Desuden har Forretningsføreren og Hovedkassereren foretaget Revision i Aalborg, Aarhus, Odense og Vejle, ligesom Forretningsføreren har deltaget i Forhandlinger med Horsens og Kolding Afdelingers Bestyrelser om administrative Spørgsmaal.

Forretningsføreren gav derefter Oplysninger angaaende forskellige økonomiske Dispositioner, som Forretningsudvalget har foretaget og meddelte derunder, at Forbundets Beholdning af Obligationer og Aktier nu nominelt androg 475,000 Kr. og Arbejdsløshedskassens Obligationsbeholdning 100,000 Kr.

For at beskytte Forbundets Navn og Bomærke mod Efterligning eller Misbrug, var Forbundet blevet optaget i Foreningsregistret. Iøvrigt drøftedes Stillingen til nogle andre Foreninger, og det meddeltes, at Storehedinge Afdeling var indmeldt i Arbejdernes Fællesorganisation.

En Række Lærlingevoldgiftssager refereredes. Endvidere forelaa der Oplysning fra 30 Afdelinger, at det var lykkedes at gennemføre frivillig 6-Lukning i Sommermaanederne, medens 10 Afdelinger ikke havde opnaaet Resultat og en Afdeling havde opnaaet Lukning Kl. 6½.

Forretningsføreren omtalte endvidere den nylig offentliggjorte Funktionærstatistik, der desværre ikke var bleven saa fyldestgørende som ønskelig, fordi Materialet var indgaaet for mangelfuldt.

Hjælpefonden havde haft en reel Medlemsforøgelse paa 24

Medlemmer i de 3 Beretningsmaaneder og forbedrede stadig sin Position baade talmæssigt og økonomisk. Til Pladsanvisningen var anmeldt 76 Pladser, deraf i København 42, medens 59 Pladser var besat, deraf i København 26. Som sædvanlig var dog Provinstallene for lave paa Grund af manglende Indberetninger.

Endelig oplystes, at Chr. Jørgensen, Aalborg, var indtraadt i Repræsentantskabet i Stedet for A. Elvig, Frederikshavn, der var udtraadt.

Det faglige Arbejde.

Forretningsføreren aflagde dernæst Beretning om det forekommende faglige Arbejde. Siden sidste Møde var Augustpristallet fremkommet udvisende en Nedgang paa 10 Points, der automatisk førte til Nedsættelse af Lønningerne, dog efter forskellige Systemer. En almindelig Oversigt vedrørende Lønningerne efter Reguleringen var udsendt til alle Afdelinger.

Der var iøvrigt i Perioden afsluttet og fornyet 8 Sager i København for ca. 275 Medlemmer og 4 Sager i Provinsen omfattende 650 Medlemmer samt en landsomfattende Overenskomst omfattende ca. 550 Medlemmer. Tilsammen 13 Sager for ca. 1475 Medlemmer.

11 Lønsager var løbende og desuden 12 andre faglige Sager deriblandt en Sag vedrørende Grænseforholdene i F. D. B.

En Række faglige Uoverensstemmelser var ved Forhandling bragt i Orden, hvorimod det havde vist sig nødvendigt at blokere Næstved Marks Brugsforening, der vægrede sig ved at underskrive en Overenskomst, som man før var indgaaet paa.

Om Forretningsførerens Beretninger førtes en kort Forhandling, hvorefter Beretningerne fandt enstemmig Godkendelse.

Hovedkassererens Beretning.

Julius Hansen gav, efter at have omtalt Restanceforholdene, forskellige Oplysninger om Arbejdsløshedskassens Virksomhed i April Kvartal.

Der var indgaaet 499 Begæringer om Arbejdsløshedsunderstøttelse mod 621 i det foregaaende Kvartal. Af disse blev 13 nægtet, fordi de ikke opfyldte Lovens Betingelser for at oppebære Understøttelse, 10 udgik, medens 6 endnu ikke var afgjort ved Kvartalets Slutning.

Aarsagerne til Ledigheden var følgende: 88,4 pCt. var blevet opsagt, 3,6 pCt. blev ledige efter endt Militærtjeneste, 3,2 pCt. paa Grund af Sygdom og 2 pCt. paa Grund af andre Aarsager, kun 2,8 pCt. var ledige efter selv at have opsagt deres Plads.

Antallet af ledige Medlemmer, der modtog vedtægtsmæssig Understøttelse, var gennemsnitlig i Kvartalet 478 pr. Maaned, medens den samlede Arbejdsløshedsprocent den 30. Juni var 10,6 svarende til 1134 ledige Medlemmer.

Af de vedtægtsmæssigt understøttede Medlemmer var 382 Mænd og 96 Kvinder; 184 var bosiddende i København og 294 i det øvrige Land.

I April Kvartal er der i vedtægtsmæssig Understøttelse udbetalt Kr. 71,424,50 for 30,723 ledige Dage; heraf er 44,8 pCt. udbetalt efter Understøttelsessats af Kr. 2,00, 50,4 pCt. efter Kr. 2,50 og 4,8 pCt. efter Kr. 3,50 pr. Dag. Det samlede Antal Karensdage i Kvartalet var 2672, hvilket understreger den store Tilgang af nye arbejdsløse.

Iekstraordinær Understøttelse er der i April Kvartal udbetalt ca. 29,200,00 i København og ca. Kr. 14,800,00 i det øvrige Land, tilsammen ca. Kr. 44,000,00.

Endelig er der i Skoleunderstøttelse, der refunderes af Staten, udbetalt Kr. 1945,60 til 18 skolesøgende Medlemmer.

Efter Hovedkassererens Beretning udspandt der sig en Diskussion, der væsentlig drejede sig om Restance-Spørgsmaalet og Muligheden for at komme dette Onde til Livs. I Diskussionen deltog Peter H. Hansen, Carl Foverskov, Gustav Pedersen, Niels Jørgensen, Michael Nielsen, Viggo Pedersen, Forretningsføreren og Hovedkassereren. Sluttelig godkendtes Beretningen enstemmigt.

Retshjælpen.

Forretningsføreren gav Oplysning angaaende Retshjælpens Virksomhed i Perioden siden sidste Møde.

Der var bevilget Retshjælp i 10 Sager, og der var afsluttet 16 Sager. Af de afsluttede Sager var 5 vundet, 8 forligt, 2 hævet og 1 tabt. Efter at have omtalt forskellige principielle Spørgsmaal oplyste Forretningsføreren, at der ialt i Perioden var inddrevet hos Principalerne Kr. 14,566,49 samt i Omkostninger Kr. 233,00. Af dette Beløb havde en enkelt Sag, der var ordnet forligsmæssigt, indbragt Kroner 10,000,00.

Udover disse Sager, som Forbundet har beskæftiget sig med, havde Afdelingerne i Mindelighed ordnet 9 Sager, der indbragte et Beløb af Kr. 2019,17. Blandt de afsluttede Sager var 3 mod A/S Codan Værftet i Likvidation; disse Sager havde verseret i over 3 Aar, men indbragte Medlemmerne det fulde paastaaede Beløb. For Øjeblikket var 14 Sager verserende.

Beretningen godkendtes.

Regnskaberne.

Hovedkassereren fremlagde Regnskabsoversigt pr. 31. Juli samt Status pr. 1. August. Desuden oplæstes Revisions-Protokollen, og denne saavel som Regnskabsoversigten toges uden Diskussion til Efterretning.

Overenskomstsituationen.

Forretningsføreren redegjorde for Forhandlingerne med Dansk Principalforening om Fornyelsen af den af Forbundet opsagte Overenskomst; det var ikke lykkedes at opnaa Enighed inden Udløbstiden den 1. Juli, hvorfor man enedes om at forlænge Overenskomsten i tre Maaneder, ogsaa for at man kunde faa Lejlighed til at føre Forhandlingerne paa Grundlag af August Pristallet.

Indenfor Forretningsudvalget var der nedsat et Udvalg til at udarbejde Forslag til en ny Overenskomst, og for dette redegjorde Forretningsføreren.

Det vedtoges at tiltræde Forslaget og at bemyndige Forretningsudvalget til at fremsætte det overfor Dansk Principalforening og føre de videre Forhandlinger derom.

De i Periodens Løb afsluttede Overenskomster og Uoverensstemmelser godkendtes, og Forretningsførerens Meddelelser om de løbende Sager toges til Efterretning.

Støtte til de engelske Minearbejdere.

Paa Grundlag af en Henvendelse fra De samvirkende Fagforbund havde Forretningsudvalget beskæftiget sig med Spørgsmaalet om at yde økonomisk Støtte til de strejkende engelske Minearbejdere.

Forretningsudvalget havde vedtaget som foreløbigt Bidrag at yde et Beløb paa Kr. 2000,00 af Reservefonden, og dette godkendtes af Hovedbestyrelsen samtidig med, at der fremkom Henstilling til Forretningsudvalget om at tage Spørgsmaalet om yderligere Understøttelse op til Behandling, saafremt Strejken blev fortsat.

Agitationen.

Forretningsføreren forelagde Agitationsplan for Vintersæsonen og foreslog, at Forbundet bekostede Udgifterne ved en Taler til hver Afdeling i Sæsonen, ligesom forskelligt Agitationsmateriale stilledes vederlagsfrit til Raadighed.

Desuden foresloges det som Indledning til Agitationen og for yderligere at bidrage til et fastere Samarbejde mellem Forbundet og Afdelingerne at lade afholde ialt 8 Kredsmøder for Repræsentanter for Afdelingerne.

Det vedtoges at lade Forbundet afholde Rejseomkostninger og Diæter for en Repræsentant, men iøvrigt opfordre Afdelingerne til for egen Regning at sende flere Repræsentanter.

Endelig vedtoges det i Forbindelse med Arbejdernes Oplysningsforbund at søge afholdt nogle handelspolitiske Foredrag i Afdelingerne samt at bemyndige Forretningsudvalget til at stille det nødvendige Beløb til Raadighed herfor.

Udlandet.

Forretningsføreren afgav Beretning om Den skandinaviske Komités Aarsmøde i Helsingfors. Beretningen godkendtes.

Der forelaa fra den internationale Medhjælperorganisation Indbydelse til international Konference for Handelsrejsende. Konferencen afholdes i Prag den 29.—30. Oktober. Det vedtoges at lade sig repræsentere paa Konferencen, og Forretningsføreren valgtes til Repræsentant.

En Indbydelse fra en Forening, der kaldte sig »International Sammenslutning for social Udvikling«, til Deltagelse i en Kongres i Montreux vedtoges det ikke at modtage, idet man maa anse Den internationale Medhjælperorganisation for det rette Organ til Varetagelse af Medhjælpernes internationale Interesser paa Social-Lovgivningens Omraade.

Forskelligt.

Beretningen fra Arbejdernes Oplysningsforbund om Virksomheden i 1925—26 toges til Efterretning.

Forskellige Skrivelser fra Arbejdsdirektoratet oplæstes og endelig forelagdes Driftsregnskabet for Maskinskrivningsbureauet »Merkur«, hvilket toges til Efterretning.

Kredsmøder for Afdelingernes Tillidsmænd.

SOM Indledning til Vintersæsonens Arbejde og for at give Anledning til en Drøftelse af Øjeblikkets brændende Spørgsmaal mellem Forbundsledelsen og Afdelingernes Tillidsmænd, har Hovedbestyrelsen besluttet at lade afholde en Række Kredsmøder, hvortil Afdelingerne indbydes til at sende Repræsentanter.

Det er besluttet at afholde ialt 8 saadanne Møder i indeværende Efteraar, og naar disse Linier læses, er heraf de 3 allerede afholdt. Planlæggelsen omfatter Møder i følgende Byer:

Søndag den 19. September Møde i Kolding for de syd- og sønderjyske Afdelinger.

Søndag den 26. September Møde i Roskilde for de sjællandske Afdelinger samt Bornholm.

Tirsdag den 28. September Møde i København hvortil indbydes Repræsentantskabsgeneralforsamlingens Medlemmer samt Klubformændene.

Søndag den 10. Oktober Møde i Odense for de fynske Afdelinger og Langeland.

Søndag den 24. Oktober Møde i Aarhus for de østjyske Afdelinger.

Søndag den 14. November Møde i Aalborg for de nordjyske Afdelinger.

Søndag den 21. November Møde i Skive for de vest- og midtjyske Afdelinger.

Søndag den 28. November Møde i Nykøbing F. for de lolland-falsterske Afdelinger samt Stege og Vordingborg.

Paa Møderne vil Forretningsføreren give en Oversigt over den faglige Situation og Forbundets Virksomhed, og herunder vil ogsaa Agitationen blive behandlet. Hovedkassereren vil give Oplysninger om administrative Anliggender, og der vil under dette Punkt blive Anledning til for Tillidsmændene at faa Oplysninger om alle Spørgsmaal vedrørende Arbejdsløshedskassen og Afregningen m. m.

Desuden vil Formanden for de københavnske Afdelinger, Folketingsmand Gustav Pedersen, deltage i nogle af Møderne og nærmere redegøre for Lærlingeloven og det af Folketinget vedtagne Revisionsforslag, ligesom hele Spørgsmaalet om at skaffe Lærlingelovens Bestemmelser respekteret vil blive drøftet. Paa de Møder, hvor Gustav Pedersen ikke kan være nærværende, vil Julius Hansen indlede dette Punkt.

Endelig har Hovedbestyrelsen i Anledning af en modtaget Opfordring fra De samvirkende Fagforbund om Indmeldelse, vedtaget at lade dette Spørgsmaal nærmere belyse og komme til Drøftelse. Man har henvendt sig til De samvirkende Fagforbund med Anmodning om, at en Repræsentant vilde komme til Stede og klarlægge De samvirkende Fagforbunds Formaal og Virksomhed, og Landsorganisationen har delegeret sin Næstformand, Hr. Borgerrepræsentant Vilh. Nygaard, hertil. Hr. Nygaard vil deltage i en Del af Møderne, medens Forretningsfører Jens Johansen paa de øvrige vil udrede Spørgsmaalet.

Derudover er der naturligvis Lejlighed til for Afdelingerne gennem deres Repræsentanter at bringe andre Spørgsmaal, som de ønsker Oplysning om, frem til Drøftelse og Besvarelse.

Fra Forbundets Side afholdes Udgifterne ved en Repræsentant fra hver Afdeling, men man haaber fra Hovedbestyrelsens Side, at Afdelingerne vil sende yderligere Repræsentanter, for at det størst mulige Antal Tillidsmænd kan deltage og faa Gavn af Møderne.

Dette har ogsaa været Tilfældet ved de allerede afholdte Møder, der har været omfattet med stor Interesse. Til Mødet i Kolding var der udsendt Indbydelse til 13 Afdelinger, der alle var repræsenteret, de fleste ved flere Medlemmer. Desuden var der til Stede Repræsentanter for Esbjerg Afdelings Filial i Bramminge samt for Grindsted, hvor der ikke i Øjeblikket findes Afdeling. Ialt var 43 Repræsentanter til Stede foruden Hovedbestyrelsesmedlemmerne Gustav Rathe, Esbjerg, og Aage Jepsen, Vejle, samt Rejsesekretær Svend Rosendal. Mødet begyndte Kl. 11 og forløb paa bedste Maade. Debatten trak ud til Kl. 6½, hvorefter Repræsentanterne deltog i en af Afdelingen arrangeret festlig Sammenkomst.

Referat af de øvrige Møder skal senere fremkomme her i Bladet.

Forbundets Lønarbejde.

SEPTEMBER MAANED bragte de i sidste Artikel omtalte Forhandlinger med Dansk Principalforening om Fornyelse af Provinsoverenskomsten.

Som det vil erindres, var Overenskomsten oprindelig af os opsagt til Udløb den 1. Juli. Forhandlingerne paa dette Tidspunkt førte imidlertid ikke til Enighed om andet end at forlænge Overenskomsten midlertidig til 1. Oktober for at afvente August-Pristallet.

Indenfor Forretningsudvalget nedsattes et Udvalg bestaaende af Jens Johansen, Julius Hansen og Gustav Pedersen til at udarbejde et nyt Forslag. Det man ønskede at opnaa var en Ændring af Bestemmelsen om Dyrtidsreguleringen, hvorved Svingningerne i Forhold til Pristallet blev mindre.

Udvalgets Forslag fandt Tilslutning saavel hos Forretningsudvalget som Hovedbestyrelsen, og derefter fremsattes det overfor Dansk Principalforening.

Ved Forhandlingerne, der afholdtes den 15. September, deltog fra Principalforeningens Side Kontorchef C. F. Lytting, Direktør H. Unmach, Aalborg, og Købm. Jørgen Krogh, Roskilde. Fra vor Side mødte ovennævnte Udvalg og Sekretær Viggo Pedersen.

Efter nogen Forhandling enedes man om Fornyelse af Overenskomsten paa Grundlag af vort Forslag vedrørende Ændringen i Reguleringsbestemmelserne. Herefter bibeholdes de hidtidige Grundsatser, der betragtes som gældende ved Pristallet 120, og til disse lægges derefter et Dyrtidstillæg, der udgør 1 pCt., for hver 4 Points, Pristallet ligger udover 120 Points.

Lønningerne udgør derefter paa det nuværende Pristal 184 følgende:

Anciennitet	Mænd detail og en gros	Kvinder detail	Kvinder en gros
1. Aar	Kr. 133,40	Kr. 92,80	Kr. 104,40
2. —	— 150,80	— 104,40	— 121,80
3. —	— 174,00	— 121,80	— 145,00
4. —	— 214,60	—	—

Den 4. Sats gælder dog ikke for Forretninger, der kun driver Kolonial detail (ikke Grovvare-Forretning) samt Forretninger, der ikke beskæftiger mere end 3 Medhjælpere og Lærlinge ialt.

De personlige Lønninger, som hidtil er givet det nuværende Personale, og som ligger højere end forannævnte Lønsatser, maa ikke som Følge af Overenskomsten reduceres.

Endvidere bestemmes, at Lønningerne for de Medhjælpere, der har længere Anciennitet end den i Overenskomsten angivne, for hvilke der er fastsat Minimallønsatser, skal ligge højere end Minimalsatsen, dog ved Nyengagement ikke for de første 6 Maaneder.

Overenskomsten træder i Kraft den 1. Oktober og er løbende til en 1. Juli. Den omfatter 139 en gros og en detail Firmaer i 15 Provinsbyer. I disse Virksomheder beskæftiges ialt ca. 700 organiserede Medhjælpere.

I Maanedens Løb er endvidere Overenskomsten med Fabriken Arnican Co. fornyet, medens der er afsluttet

en Lønaftale med den kommunale Hjælpekasse i Randers.

Med Københavns Telefonkiosker har været ført Forhandlinger angaaende Uoverensstemmelser, der drejede sig om Ferieforhold, Provisionskrav o. a., og om disse Forhold opnaaedes derved Enighed.

International Handelsrejsende Konference.

HOVEDBESTYRELSEN for det internationale Medhjælperforbund besluttede paa sit Møde i Maj i Overensstemmelse med et derom af I. B. P.s Kongres i København i Fjor vedtaget Forslag at indbyde til en international Konference for Handelsrejsende. Det besluttedes at afholde Konferencen i Prag i Dagene 29.—30. Oktober, hvorved Konferencen afholdes samtidig med, at det czekiske Handelsrejsendeforbund — »Union der Geschäftsreisende« fejrer sit 20-aarige Jubilæum.

Til Konferencen blev det besluttet at indbyde ikke alene de til Internationale sluttede Handelsrejsendeorganisationer og de Forbund, der organiserer Handelsrejsende Side om Side med andre Medhjælperkategorier, men ogsaa saadanne Sammenslutninger af Handelsrejsende, der er dannet paa et virkeligt fagligt Grundlag og ledes efter fagforeningsmæssige Principper og som udelukkende bestaar og ledes af Handelsrejsende.

Her i Landet er vort Forbund som bekendt ene om at repræsentere de Handelsrejsende, der ønsker deres faglige Interesser varetaget af en paa moderne fagforeningsmæssige Principper opbygget Organisation. Det er ikke mange af de ca. 6000 Handelsrejsende her i Landet, der har den rette Opfattelse af deres Stilling som Lønarbejdere, endskønt de nuværende Tider i høj Grad burde vise de Handelsrejsende, at uden en virkelig Fagorganisation og det rette Sammenhold vil deres Levevilkaar stadigvæk forringes, som det allerede indtil nu er sket.

Det skorter ganske vist ikke paa Handelsrejsendeforeninger herhjemme. Tværtimod er der saa mange, at de ligefrem falder over hverandre. Men typisk for dem alle er, at de virker som filantropiske og selskabelige Foreninger, medens de lader de faglige Opgaver — de haardt tiltrængte — ligge.

For nogle Aar siden forsøgtes ganske vist under Navn af »Dansk Handelsrejsende Forbund« at raade Bod paa Savnet af en Særforening af Handelsrejsende med fagligt Formaal. En Kreds af utilfredse udtraadte af de gamle Handelsforeninger, men snart kom Bevægelsen paa vilde Veje. Først begik den en Dumhed ved at tilslutte sig salig »Privatfunktionærforeningen«, hvorved den tabte et betydeligt Antal Medlemmer, og efter at være udtraadt heraf har Foreningen kæmpet en fortvivlet Kamp for Tilværelsen, indtil den i Aar som den fortabte Søn er vendt tilbage til sit fædrende Ophav og har indmeldt sig i »Centraludvalget for samtlige danske Handelsrejsendeforeninger«, dog ikke uden paa samme Maade, som det ofte gaar i Livet med vildfarne Børn, at maatte afsværge sine kætterske Synspunkter og gaa til Canossa. I dette Tilfælde bestod Betingelsen for Opnaaelsen af Harmonien, at »Dansk Handelsrejsende Forbund« maatte foretage en fundamental Ændring i sine Love og fraskrive sig Strejkeretten.

Der er efter dette intet tilbage af det oprindelige fagforeningsmæssige Grundlag. og utvivlsomt vil dette Skridt bidrage til, at den sidste Rest af Medlemmer forsvinder, thi nogen Basis for at forbedre sine Forhold, naar man paa Forhaand afskærer sig fra at bringe de fornødne Midler i Anvendelse, er der ikke.

Herefter bortfalder ogsaa enhver Tanke om at indbyde »Dansk Handelsrejsende Forbund« til den internationale Konference i Prag, og de danske Handelsrejsende vil derfor udelukkende blive repræsenteret ved vort Forbunds Delegerede, Forretningsfører Jens Johansen.

Der findes i Czekoslovakiet og Østrig store og stærke Forbund for Handelsrejsende, bygget op paa rent fagforeningsmæssigt Grundlag, og der er betydeligt at lære af disse. Paa Konferencen vil iøvrigt blive behandlet følgende Spørgsmaal:

1. Organisering af Handelsrejsende og Repræsentanter i Medhjælper-Internationale (Indledes af Sekretær G. J. A. Smit, Amsterdam).
2. De sociale og økonomiske Forhold for Handelsrejsende og Repræsentanter i de enkelte Lande (Indleder Rigsdagsmand Robert Klein, Prag).
3. a) Pas og Visum i det internationale Samkvem, Rejselettelser for Handelsrejsende, ens Behandling af disse i alle Lande, Afskaffelse af særlige Afgifter for udenlandske Handelsrejsende.

   b) Internationale Konventioner vedrørende Handelsrejsendes Begunstigelser i Jernbane- og Forretningstrafik.

   c) Internationale Hotel-Spørgsmaal.
   (Indleder K. Pacovsky, Prag).

Det ses heraf, at det er betydningsfulde Emner, der sættes under Behandling ved dette første internationale Handelsrejsende-Møde. Det dermed indledede Samarbejde kan kun blive af gavnlig Virkning, og vi udtaler derfor Haabet om et gunstigt Resultat af Forhandlingerne, som skal blive skænket nærmere Opmærksomhed i vor Tidende.

Lov og Ret for Lærlinge.

AF OG TIL fremkommer der i Dagspressen Meddelelse om, at en eller anden Principal ved Voldgift er blevet dømt for Overtrædelse af Lærlingeloven, og i de fleste Tilfælde stammer disse Meddelelser fra vore Afdelinger, hvoraf nogle paa dette Omraade udøver en særdeles omfattende Virksomhed.

Vi tror, at det vil have Interesse for Medlemmerne at stifte nærmere Bekendtskab med nogle af disse Tilfælde, hvor Principalen er blevet draget til Ansvar for sine Forsømmelser mod Lærlingen, hvad enten det nu drejer sig om uberettiget Afskedigelse i Læreperioden eller udvist Ligegyldighed med Uddannelsen, saaledes at Læretiden har været spildt for det ulykkelige unge Menneske.

I saadanne Tilfælde yder vore Afdelinger og Forbundet beredvilligt sin Assistance, selv om Lærlingen ikke er Medlem af Arbejdsløshedskassen, baade ved at give Raad og Vejledning og ved at udpege Medlemmer til Lærlingevoldgifterne, der er det Forum, hvor de forurettede kan bringe deres Klager frem.

Der foreligger fra den seneste Tid særlig mange Tilfælde, hvilket formentlig staar i Forbindelse med, at Afdelingernes Virksomhed paa dette Omraade bliver kendt, og det var at ønske, at alle Lærlinge, overfor hvem Lærlingelovens Bestemmelser ikke respekteres, vilde henvende sig til Organisationen, saaledes at vi kunde komme de mange Misbrug til Livs og ofte spare Lærlingene for de spildte Læreaar hos et daarligt Firma.

Afskediget i Læretiden.

I August Maaned afholdtes en Lærlingevoldgift i København, hvortil vor københavnske Afdeling havde udnævnt Lærlingens Voldgiftsmænd.

Den paagældende Lærling H. K. J. var af sin Principal Kolonialhandler H. C. Jensen blevet afskediget den 1. Juli, endskønt Læretiden efter Aftale skulde vare til 1. September 1927.

Som Grund for Afskedigelsen gjorde Principalen gældende, at Lærlingen var upaalidelig og tidligere var bortvist fra to Pladser, samt at han var bortvist fra Købmandsskolen. Det viste sig imidlertid, at det var løse Paastande fra Principalens Side. Ganske vist havde Lærlingen tidligere haft to Lærepladser, men den ene maatte han forlade, fordi Forretningen blev solgt, og den anden, fordi Læremesteren ikke kunde betale Lærlingeløn og heller ikke havde Forudsætninger for videre at uddanne Lærlingen.

Da Principalen ikke vilde indgaa paa at fortsætte Læreforholdet, tilkendte Voldgiftsretten Lærlingen en Erstatning paa 300 Kr. og desuden blev han tilpligtet at betale Lærlingens Sygekassekontingent og Skolepenge for den sidste Tid, hvilket han havde undladt. Den samlede Erstatning blev derefter Kr. 328,50.

Ikke Bydreng.

Københavns Afdeling har ligeledes valgt Voldgiftsmænd i en Sag mod Isenkræmmer Robert Nielsen, Tullinsgade.

Lærlingen var blevet afskediget efter at have været i Lære i 7 Maaneder, fordi han nægtede at køre i Byen, idet han henholdt sig til en Aftale mellem hans Fader og Chefen om, at Bykørsel skulde ophøre.

Under Sagens Behandling i Voldgiftsretten blev det klart, at Principalen i alt for stor Udstrækning havde anvendt Lærlingen til Bykørsel, hvorfor Firmaet dømtes til at betale 600 Kr. i Erstatning for uberettiget Afskedigelse af Lærlingen.

Ulovlig bortvist.

Tapet- og Farvehandler Fr. Eriksen, Randers, bortviste sin Lærling V. V. T. midt i Læretiden. Han blev indklaget for Voldgiftsretten, og Afdelingen i Randers udpegede den ene af Voldgiftsmændene. Voldgiftsretten ansaa det for godtgjort, at Læremesteren havde været uberettiget til at bortvise Lærlingen og fastsatte Erstatningen til denne til 300 Kroner.

Mere Bykørsel.

I en anden Sag i København blev Grosserer Martin Lund indklaget for at have anvendt sin Lærling B. K. i høj Grad til Bykørsel, men kun ganske lidt til Kontorarbejde, som han skulde oplæres i. Der var ikke oprettet Lærekontrakt.

Principalen forsøgte at slippe ved at undskylde sig med, at Lærlingen var meget daarlig begavet paa de Omraader, der faldt ind under Kontorfaget.

Voldgiftsretten kunde ikke godkende dette som tilstrækkelig Undskyldning, da Principalen da langt tidligere skulde have afbrudt Læreforholdet, der havde varet i 1¾ Aar. Til Slut indgik Principalen paa forligsmæssigt at betale 800 Kr. i Erstatning.

Det viser sig saaledes, at man med Held kan skride ind, dersom Lærlingen misbruges til andet Arbejde, end hvad der henhører til Uddannelsen.

Mangelfuld Uddannelse.

I de seneste Dage er der atter i København paadømt en Sag, hvor Lærlingen ligeledes blev anvendt til ganske uvedkommende Arbejde. Sagen var anlagt mod Grosserer Anton Jensen, der undlod at lære sin Lærling Kontorarbejde, som Aftalen var, og i Stedet lod ham køre i Byen og udføre Lagerarbejde.

Det opklaredes, at flere Lærlinge selv havde forladt Firmaet, fordi de aldeles intet kunde lære, og Voldgiftsretten kom ogsaa til det Resultat, at Uddannelsen havde været saa mangelfuld, at der var god Anledning til at hæve Kontrakten og tilkende Lærlingen Erstatning, der forligsmæssigt fastsattes til 1000 Kr.

— — —

De her fremdragne Eksempler, der kunde suppleres med mange andre, viser med tilstrækkelig Tydelighed, at Lærlingeloven paalægger Principalerne en Forpligtelse til at give deres Lærlinge en forsvarlig Uddannelse, og at Principalerne kan drages til Ansvar, hvis de forsømmer disse Forpligtelser. Det har saaledes vist sig, at Lærlingeloven trods dens Mangler i mange andre Retninger kan bringes i Anvendelse og blive et virkningsfuldt Middel til at faa afklapset de daarlige Læreprincipaler, som der desværre findes alt for mange af, saa vore Afdelinger foreløbig ikke behøver at savne Arbejdsstof paa dette Omraade.

Understøttelse til skolesøgende Medlemmer.

DE SENERE AARS store Arbejdsløshed har desværre bevirket, at et betydeligt Antal Medlemmer har været tvunget til at gaa uden Beskæftigelse gennem længere Tid — et Forhold, som, bortset fra, hvad det rent økonomisk og psykisk betyder for den Enkelte, bevirker, at Chancen for at opnaa nogen ny Stilling stadig forringes, fordi den paagældende kommer ud af Føling med Faget, hvis Vedkommende da ikke gør sig Anstrengelse for stadig at følge med, og ikke alle har Lejlighed hertil.

Dertil kommer, at Understøttelsen efterhaanden slipper op og at Berettigelsen til at nyde Understøttelse efter Arbejdsløshedslovens Bestemmelser er betinget af forskellige Forhold, deriblandt at man har haft mindst 10 Maaneders Arbejde i de sidste to Aar forud for hver Understøttelses Udbetaling.

Søg Uddannelse.

Under disse Omstændigheder kan det ikke kraftigt nok tilraades de arbejdsløse, der overhovedet har Lejlighed dertil, at benytte den tvungne Arbejdsløshed til at søge yderligere Uddannelse, der baade vil virke adspredende under Ledigheden og desuden vil bidrage til at forøge Kunkskaberne og dermed Chancerne for at opnaa en ny Stilling. Det er saaledes et Særsyn, at endskønt der gaar mange Kontordamer ledige, kniber det dog ofte med at besætte Pladser, hvor der fordres Stenografi og Maskinskrivning, og Betalingen for disse Specialiteter er endda større end for almindeligt Kontorarbejde. Her er der en Chance for de kvindelige Kontormedhjælpere til at faa en ofte vellønnet Stilling, hvis Arbejdsløsheden blev udnyttet til at lære disse Fag.

Hjælp til Kursusbesøg.

Tidligere var det saaledes, at de arbejdsløse, der benyttede Ledigheden til at gennemgaa et Skolekursus af en eller anden Art, ikke kunde oppebære Understøttelse. Men dette urimelige Forhold, at man straffede de fremadstræbende eller tvang dem til Uvirksomhed, er efter gentagne Henstillinger bl. a. fra vor Side, blev ændret ved Arbejdsløshedsloven, og der er nu Adgang under ekstraordinær Arbejdsløshed for Fag, der omfattes heraf, til at lade deres arbejdsløse gaa paa Skole eller Kursus, saaledes at de samtidig modtager Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden.

Denne Understøttelse udbetales gennem Arbejdsløshedskasserne, men afholdes af Staten. Den ydes sædvanligvis for ikke over 3 Maaneder ad Gangen, men kan dog efter særlig Ansøgning fortsættes udover de 3 Maaneder.

At denne Understøttelse betyder en Hjælp vil forstaas, naar det oplyses, at flere af vore Medlemmer har modtaget Hjælp i et helt Aar under Ophold paa en Daghandelsskole.

Dertil kommer saa, at Skoletiden regnes som en Arbejdsperiode, og at den modtagne Understøttelse ikke berører Retten til at modtage vedtægtsmæssig Understøttelse eller fortsat Hjælp.

Betingelser for Hjælpen.

Under 8. Januar 1925 har Socialministeren godkendt Reglerne for Ydelse af Skoleunderstøttelse af Arbejdsløshedsfondens Midler, og disse gaar ud paa, at Understøttelse kan ydes til Arbejdsløse paa Vilkaar:

1. at de paagældende arbejdsløse paa Tidspunktet for Ansøgningen opfylder Betingelserne for at oppebære Understøttelse under Arbejdsløshed i Henhold til Lovens Bestemmelser, herunder at de ikke har gjort sig arbejdsløse for at komme paa Skole, —
2. at Beskæftigelsesforholdene i Faget er saadanne, at Arbejdsløsheden kan formodes at blive af lang Varighed, og
3. at der findes flere arbejdsløse indenfor samme Branche, saaledes at eventuel Efterspørgsel let og hurtig vil kunne efterkommes.

Endvidere er den skolesøgende pligtig til under eventuel indtrædende Mangel paa ledig Arbejdskraft at overtage Arbejde, der under Kursuset maatte blive ham anvist.

Understøttelsens Størrelse.

Understøttelsen ydes sædvanligvis med samme Beløb, som vedkommende Medlem har Ret til i vedtægtsmæssig Understøttelse. Samme Ret tilkommer arbejdsløse Medlemmer, der har opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse. Til Medlemmer, der endnu ikke har opnaaet Ret til Understøttelse, ydes Understøttelsen med et Beløb svarende til den Understøttelse, som vedkommende oppebærer eller vilde have kunnet oppebære af Arbejdsløshedsfonden.

Understøttelsens Størrelse maa dog, for saa vidt angaar Skoler, hvor der foruden Undervisningen tillige ydes Kost og Logis, ikke overstige, hvad der udkræves til Dækning heraf.

Saafremt arbejdsløse til det paagældende Skoleophold eller Kursus oppebærer anden Understøttelse, eller Deltagelse i disse ikke medfører Forandring af Opholdssted, kan Understøttelsen dog i hvert enkelt Tilfælde nedsættes efter Arbejdsdirektørens Skøn.

Der udbetales kun Understøttelse for de Dage, den skolesøgende har deltaget i Undervisningen, og Skolens Forstander er forpligtet til at meddele Direktoratet, hvis Kursuset afbrydes eller forsømmes.

Ansøgningen.

Blanketter til Ansøgning om Skoleunderstøttelse faas ved Henvendelse til Hovedkontoret, Gl. Kongevej 6, Københ. B. Ansøgningen skal attesteres af Afdelingsformanden samt paategnes af Medlemmets sidste Arbejdsgiver om Aarsagen til Ledigheden.

Ansøgningen fremsendes derefter til Hovedkontoret, hvorfra den videresendes til Arbejdsdirektoratet. Ved Ansøgning om fortsat Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden gaas frem paa samme Maade.

Ansøgningen kan dog først fremsendes, naar Skoleundervisningen er umiddelbart forestaaende eller er paabegyndt. Ansøgninger, der indsendes paa et tidligere Tidspunkt, bliver ikke behandlede af Direktoratet, men tilbagesendes.

Gør det nu.

Vi har i det foranstaaende gjort nøje Rede for de Vilkaar, hvorunder der kan faas en virkningsfuld Hjælp til at gøre en arbejdsløs Periode frugtbringende. Den Chance, der saaledes er aabnet til en fornuftig Anvendelse af en tvungen Lediggang, bør udnyttes af alle, der paa nogen Maade er i Stand dertil, og vi opfordrer derfor vore arbejdsløse Medlemmer:

Gør det — og gør det nu!

Handels- og Kontormedhjælpernes Lommebog.

I denne Maaned udkommer 9. Aargang af Handels- og Kontormedhjælpernes Lommebog i den sædvanlige smagfulde Udstyrelse.

Foruden et særligt Afsnit med specielt Stof for vort Forbund indeholder Bogen et Væld af almindeligt Kalenderstof.

Prisen er i Aar nedsat til 1 Kr. 75 Øre, og da Bogen bliver paa 250 Sider, tør vi uden Overdrivelse betegne den som Aarets største, billigste og smukkeste Lommekalender.

Bestil den i Afdelingerne, før den bliver udsolgt.

Blokade.

Næstved Marks Brugsforening.

UNDER Henvisning til Artiklen i August Nr. af vor Tidende henledes Opmærksomheden paa, at Næstved Marks Brugsforening, Næstved, er blokeret af Forbundet.

Indtil der fremkommer Meddelelse fra Forbundet om, at Forholdene er i Orden, er det ikke tilladt at søge eller modtage Plads i Brugsforeningen.

Jens Johansen.

Løbende Konflikter.

Med nedennævnte Firmaer er Organisationen i Konflikt, hvorfor Firmaerne er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft:

A/S L. Lange & Co., Axelhus, Vesterbrogade 2 C, Kbhvn.

A/S Frichs, Aarhus.

A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosphatfabrik, Aalborg og Nørresundby.

Vald. Hommel, Lavendelstræde 5—7, København.

Farvefirmaet Beck & Jørgensen, Nørregade 13, København.

Speditionsfirmaet F. C. Bentzon & Co., Frihavnen, Kbhvn.

Johan H. Bruhn, Hillerød.

Næstved Marks Brugsforening, Næstved.

Forinden Forholdene hos disse Firmaer maatte være ordnede paa en for os og vore paagældende Medlemmer tilfredsstillende Maade, er det forbudt vore Medlemmer at modtage Plads i disse. Jens Johansen.

Ved Pladsskifte.

»Medlemmerne bør, forinden nyt Engagement indgaas, rette Henvendelse til Formanden for Afdelingen i den By, hvor Pladsen skal tiltrædes. Findes ingen Afdeling paa Pladsen, rettes Henvendelsen til Hovedkontoret.«

(Vedtagelse af Kongressen 1925).

God Plads

opnaas bedst ved at lade sine Anbefalinger maskinskrive.

Maskinskrivningsbureauet „MERKUR“

Oprettet af Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund.

Adresse: { **Gl. Kongevej 6,** København B. } Telefoner: { 8143 — 12143 samt Stat 413. }

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Kontoret flytter den 11. Oktober til Amaliegade 14. I Lokalet indrettes **Læseværelse** med Aviser, Fagblade m. m. Læseværelset er dagligt aabent i Kontortiden.

Ordinær Generalforsamling afholdes **Onsdag den 20. Oktober Kl. 8.** Dagsorden er opslaaet paa Kontoret.

Lærlingeklubben. Ordinær Generalforsamling afholdes **Torsdag d. 14. Oktober Kl. 9¼.** Dagsorden er omsendt til Medlemmerne.

NB. Udførligt Program for Efteraarssæsonen faas paa Kontoret.

Esbjerg. Generalforsamling afholdes paa »Hotel Spangsberg« **Onsdag den 13. Oktober,** Aften Kl. 8. Dagsorden: 1. Beretning, 2. Regnskab, 3. Indkomne Forslag, 4. Virksomheden i Vinterhalvaaret, 5. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer (afg. er d'Hrr. Niels Clausen, Chr. Black og Johs. Hansen), 6. Valg af 1 Revisor og Revisorsuppleant, 7. Eventuelt.

Af Hensyn til flere vigtige Forslag samt Planlæggelsen af den omfattende Agitationsplan henstilles til alle Medlemmer at give Møde.

Gustav Rathe.

Grenaa. Søndag den 3. Oktober Aften Kl. 8 afholdes Bal i Pavillonen.

Onsdag den 13. Oktober Aften Kl. 8 afholdes ordinær halvaarlig **Generalforsamling** i Pavillonen med Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen, 2. Beretning, 3. Regnskab, 4. Indkomne Forslag, 5. Valg af Kasserer og 3 Bestyrelsesmedlemmer, 6. Eventuelt.

Fra 1. Oktober Medlemsmøde hver Onsdag Aften Kl. 8. i Pavillonen.

Bestyrelsen.

Hjørring. Tirsdag den 26. Oktober Aften Kl. 8 afholdes paa »du Nord« **ordinær Generalforsamling** med Dagsorden: 1. Beretninger, 2. Kvartalsregnskab, 3. Valg af Formand, 4. Valg af 2 Medlemmer til Bestyrelsen, 5. Valg af Agitationsudvalg, 6. Spørgsmaal om ugentlige Møder, 7. Evt.

Bestyrelsen.

Horsens. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes i Forsamlingsbygningens gule Sal **Tirsdag den 12. Oktober** Kl. 8 Aften.

Dagsorden: 1. Valg af Dirigent, 2. Formandens Beretning, 3. Afdelingens Halvaarsregnskab 1. April til 30. Septbr. 1926, 4. Arbejdsløshedskassens Regnskab Juli Kvartal, 5. Indkomne Forslag, 6. Valg af Formand, 7. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer (de afgaaende er Kommunekasserer Sten Vandborg, Fuldmægtig Viktor Jensen og Forvalter Rasmus Sørensen) og 2 Suppleanter, 8. Valg af Formand for Agitationsudvalg og 4 Medlemmer til samme, 9. Valg af Kontrahenter og Repræsentantskabsmedlemmer, 10. Eventuelt.

Eventuelle Forslag maa være Formanden i Hænde senest 4 Dage før Generalforsamlingens Afholdelse.

Bestyrelsen.

Nordbane-Afdelingen. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes **Onsdag den 20. Oktober** Kl. 8 pr. paa Hotel Lyngby. Dagsorden ifølge Lovene. Eventuelle Forslag, som ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, maa mindst 4 Dage forinden indgives til Formanden.

Gunnar Christensen, Formand.

Nyborg. Afdelingen afholder stort offentligt Agitationsmøde **Onsdag den 6. Oktober Kl. 8** paa Hotel »Nyborg« med Hr. Sekretær N. Jørgensen, Odense, som Taler.

Stor Tilslutning forventes. K. Jensen.

Odense. Afdelingen afholder **stort offentligt Medhjælpermøde** Onsdag den 20. Oktober Kl. 8 paa Industripalæet. Emne: Medrjælperne og Arbejdsløsheden. Som Talere kommer Forfatteren Harald Bergstedt, Folketingsmand Gustav Pedersen og Forretningsfører Niels Jørgensen til Stede.

Efter Mødet Deklamation af Harald Bergstedt.

Ethvert Medlem maa komme til Stede samt agitere for stor Tilslutning. Tag uorganiserede Medhjælpere med til Mødet.

— Afdelingen afholder den 3. Oktober Kl. 8 Aften en festlig Sammenkomst med Bal paa Parkhotellet. Billetter faas paa Kontoret, Overgade 8. Alle Medlemmer indbydes.

Bestyrelsen.

Sønderborg. Afdelingen afholder Lørdag den 2. Oktober d. A. paa Hotel Hildebrandt i Sønderborg Efteraarsfest med Bal. Medlemmerne kan hertil ligesom tidligere invitere Paarørende, dog skal der for disse rekvireres Kort senest inden Lørdag Middag. Kortene faas ved Henv. til Bestyrelsesmedlemmerne. Det bemærkes, at der kun tilstedes Adgang mod Forevisning af Indbydelseskort.

Det henstilles til Medlemmerne at virke for god Tilslutning og fremfor alt selv at komme.

Bestyrelsen.

Udgivet af Forbundet. — Ansvarsh. Red. **Jens Johansen,** Gl. Kongevej 6. Københ. B. — **Anton M. Jensen,** St. Kongensgade 75. Københ. K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 11. 1. November 1926. 26de Aargang.

KRISEFORSLAGENE.

ERHVERVSKRISEN er det store Problem, som behersker hele den offentlige Interesse overalt i Europa for Tiden. Thi det er ikke blot her i Danmark, men ogsaa i de fleste andre europæiske Lande, at Krisen hærger. Deri ligger da ogsaa et Vidnesbyrd om, at det ikke er Paripolitiken, som alene er Aarsagen til Krisen her i Landet, selv om den selvfølgelig har sin Andel deri.

Hvad nu end Aarsagen er, saa betyder Krisen en alvorlig Ulykke for hele det danske Samfund, og i Virkeligheden maa alle være interesserede i at bekæmpe Krisen og lindre dens Virkninger paa de ramtes af den.

Hidtil har det navnlig drejet sig om en Industrikrise, men Landbruget, der tilsyneladende ikke hidtil har haft Forstaaelsen af Krisens Alvor, er nu ogsaa kommen ud for Vanskeligheder, der desværre ikke kan undgaa at blive følelige for hele Befolkningen i et saa udpræget Landbrugsland, som det danske er.

Disse alvorlige Forhold danner Baggrunden for Regeringens omfattende Kriselovsforslag, der bærer Titlen: Forslag til Lov om Støtte til dansk Erhvervsliv. Alene derigennem fastslaas, at der her er Tale om mere end et Forsøg paa at hjælpe hist og her med Lapperier, hvilket lidet vil nytte, hvor Sygdommen har saa vid Udbredelse.

Allerede i Trontalen ved Rigsdagens Aabning bebudede Statsministeren Forslag om en midlertidig Kriselovgivning, og Ugen efter, den 14. Oktober, fremsatte Statsminister Stauning Regeringens Forslag, der gaar ud paa at yde 23 Mill. Kroner i Tilskud og 99 Mill. Kr. i Laan og Garanti til Erhvervslivet som Hjælp til at komme igennem de vanskelige Tider. Desuden indeholder Forslaget Skattelettelser for Erhvervene, Henstand med Husmændenes Terminsbetalinger til Staten, Udførelse af Grundforbedringsarbejder og Tilskud til Propaganda for danske Produkter.

Disse Beløb ydes paa følgende Maade: Til Erhvervsvirksomheder, der er vanskeligt stillede som Følge af udenlandsk Konkurrence eller andre ekstraordinære Forhold, kan der ydes indtil 8 Mill. Kr. i Laan, naar Opretholdelse eller Udvidelse af Beskæftigelsen herigennem antages at kunne opnaas.

Desuden kan der indenfor et samlet Beløb af 20 Mill. Kr. ydes Garanti for Laan, der optages af Erhvervsvirksomheder med det Formaal for Øje at indføre forbedret Teknik, hensigtsmæssige Omlægninger af Driften, eventuelt i Forbindelse med velunderbyggede Koncentrationer o. lign. Garantien ydes fortrinsvis for bestaaende Virksomheder, men kan dog ogsaa indenfor et Beløb af 5 Mill. Kr. ydes for nye Virksomheder, for saavidt disse skønnes at frembyde et forsvarligt Grundlag for Optagelse af nye Fabrikationer her i Landet.

Til Fremme af Eksporten forhøjes den tidligere ydede Eksportkredit fra 20 til 40 Mill. Kr., og det foreslaas at yde 250,000 Kr. til føromtalte Propaganda for danske Varer.

Lovforslaget bestemmer videre, at der indenfor et samlet Beløb af 15 Mill. Kr. kan ydes Tilskud til Virksomheder, der paa Grund af Krisen er vanskeligt stillet, for saavidt det kan skønnes, at der ved Tilbudet er Udsigt til at opnaa en Forøgelse af Beskæftigelsen, som ellers ikke vilde naas. Fordelingen af disse Tilskud sker efter Ministeriets Bestemmelse gennem de interesserede Organisationer.

Tilskudet maa sædvanlig ikke overstige 2 Kr. pr. Normalarbejdsdag for de Arbejdere, der paa Grundlag af Tilskudet sættes eller holdes i Arbejde. Det kan dog ydes med 3 Kr. pr. Dag, saafremt der overvejende anvendes danske Materialier.

Til Virksomheder, der faar Laan til tekniske Nyanlæg eller Driftsforbedringer, kan desuden ydes

2 Mill. Kr. i Tilskud til Anskaffelse af danske Maskiner, Redskaber og Materialier.

Landbruget faar Støtte ved Forslaget om at stille 10 Mill. Kr. til Raadighed som Laan og Tilskud til Iværksættelse af Grundforbedringsarbejder i Finansaarene 1926—27 og 1927—28.

Endvidere foreslaas at give 2 Aars Moratorium for Husmændenes Statslaan, samt at yde yderligere 7 Mill. Kr. i Laan til Byggeriet.

Den i Fjor gennemførte Arbejdslov, der stillede 8 Mill. Kr. til Raadighed som Laan til Udførelse af offentlige eller dermed ligestillede Arbejder og 2 Mill. Kr. i Tilskud til samme Formaal, foreslaas fornyet og Laanebeløbet forhøjet til 16 Mill. Kr., medens der stilles 4 Mill. Kr. til Raadighed som Tilskud til saadant Arbejde, selv om det ikke udføres som Nødhjælpsarbejde.

Gennem disse omfattende Forslag har Ministeriet vist sin Villighed til at gøre et storstilet Forsøg paa atter at faa Hjulene i Gang, hvilket naturligvis i første Række maa tilstræbes, thi Krisen overvindes kun ved, at Produktionen forøges og de mange arbejdsløse Hænder paany faar Beskæftigelse. »Der er Tegn, sagde Statsministeren i sin Forelæggelsestale, der peger paa, at det nu gaar opad mod Lyset. Det er egentlig kun et Spørgsmaal om Tid, naar vi igen kan komme ind under normale Forhold.«

Forslaget maa derfor ses som en Hjælp til at staa ogsaa denne Ventetid igennem, indtil Erhvervslivet paa Grundlag af den stabiliserede Valuta atter kan komme ind i et normalt Spor.

I Tilslutning til Kriseloven fremsatte Socialministeren Forslag om midlertidig at forlænge den fortsatte Hjælp til Arbejdsløse med et Tidsrum, der svarer til Halvdelen af den Periode, hvori der kan opnaas vedtægtsmæssig Understøttelse. Man vil derigennem komme de haardest ramte Arbejdsløse, de der har opbrugt al Understøttelse, til Hjælp. En saadan Forlængelse er i Forvejen paa Grundlag af Arbejdsløshedslovens Bestemmelser tilstaaet en Række Fag med Anerkendelse for ekstraordinær Arbejdsløshed, bl. a. vort Fag, men foreslaas altsaa udvidet til alle Fag.

Medens sidstnævnte Merudgift, der er anslaaet til 1,6 Mill. Kr., samt enkelte af Tilskudene til Erhvervslivet er foreslaaet afholdt af Arbejdsløshedsfonden, er det Hensigten at tilvejebringe 24 Mill. Kr. af de foreslaaede Udgifter ved en Formueafgift paa Formuer over 50,000 Kr. Det Beløb, der her kræves een Gang for alle, er saa rimeligt, at man vanskeligt skulde have tænkt sig, at det kunde møde nævneværdig Modstand; saaledes skal der af 100,000 Kr. betales 250 Kr. og af 1 Mill. Kr. 9000 Kr. i Afgift.

Ikke desto mindre synes Forslagene at møde en Modstand, der muligvis vil medføre, at Ministeriet maa appellere til Vælgerne for at skaffe sig disses Støtte til Forslagenes Gennemførelse.

Skulde dette ske, er vi forvisset om, at enhver, der nærer et alvorligt Ønske om at hjælpe Erhvervslivet ud over de nuværende Vanskeligheder, vil yde sin Tilslutning til de Bestræbelser herpaa, der er nedlagt i Kriseforslagene. Den Modstand, der af politiske Grunde er fremsat mod Forslagene, bør fejes fuldstændig bort i en Sag som denne, hvor det ikke drejer sig om snævre Partiinteresser, men hvor hele Samfundets Interesser staar paa Spil.

Overenskomst med Aalborg Kommune.

I GENNEM NOGEN TID har der fundet Forhandlinger Sted med Aalborg Byraads Lønudvalg om en Overenskomst mellem Kommunen og Forbundet angaaende Kontorpersonalets Lønforhold, og det er nu lykkedes at føre disse Forhandlinger til en tilfredsstillende Afslutning.

Naar Forhandlingerne er trukket længere ud end normalt for saadanne Lønforhandlinger, skyldes det de organisatoriske Forhold, idet en Del af Medlemmerne ogsaa tilhørte det kommunale Tjenestemandsforbund, der desaarsag lod sig repræsentere ved den første Forhandling tillige med os. Det kunde selvsagt kun bringe Forvirring ind i Forholdene, at Funktionærerne var repræsenteret af to Forbund, hvis Repræsentanter mødte med hver sit Forslag.

For vort Forbund gjaldt det om at faa Lønningerne forbedret i Almindelighed og de daarligste i Særdeleshed, men Kæmneren i Aalborg, der mødte som Repræsentant for det kommunale Tjenestemandsforbund, der domineres af de overordnede Funktionærer, havde en ganske anden Opfattelse af sin Opgave. Det faldt ham ikke ind i første Række at komme de daarligst stillede Funktionærer til Hjælp, nej, han sagde som Funktionæren paa en af Fritz Jürgensens berømte Tegninger:

> »At andrage om en Gageforhøjelse for hele Personalet vilde være ubeskedent; jeg ønsker den kun for mit og Havneingeniørens Vedkommende.«

Vi har kun tilføjet Fritz Jürgensens Tekst Ordet »Havneingeniøren«, men iøvrigt passer den fortrinligt til Situationen. Det er saare typisk for det kommunale Tjenestemandsforbunds Maade at varetage sine Medlemmers Interesse paa. De smaa Lønninger interesserer man sig ikke for, men derimod for de store.

I dette Tilfælde var der Grund nok til at søge Lønningerne hævet for de laveste Lønklasser, men desuagtet »nøjes man beskedent« med at kræve Tillæg til de to højest lønnede Funktionærer og lader de øvrige sejle deres egen Sø.

Den nu af os afsluttede Overenskomst viser, hvorledes vort Forbund i Modsætning hertil netop søger at forbedre de daarligststillede Funktionærers Forhold, saaledes som det ogsaa maa være rimeligst.

Overenskomsten omfatter foreløbig kun Lønforholdene. Senere vil der blive optaget Forhandlinger om Arbejdsforholdene. Overenskomsten har følgende Ordlyd:

OVERENSKOMST
om Lønninger for Aalborg Kommunes Kontorpersonale.

Elever:

1. Aar 900 Kr., 2. Aar 1200 Kr., 3. Aar 1500 Kr., 4. Aar 1800 Kr.

Desuden betaler Kommunen Skolepenge for Undervisnin-

gen i Handelsskole. Ved det fyldte 20. Aar overgaar Eleven i Kontoristklassen. Hvis Eleven ved Antagelsen godtgør at have haft forudgaaende Kontoruddannelse efter sit fyldte 16. Aar, fradrages denne i Elevtiden.

Kontorister:
Løn 2280 Kr. — 2880 Kr.
Stigning 200 Kr. hvert Aar. Der ydes ikke Sted-, Konjunktur- og Dyrtidstillæg til disse Lønninger, men Lønningerne reguleres med samme Procent, som disse Tillæg reguleres med. Ved det fyldte 24 Aar skal der tages Bestemmelse om, hvorvidt Kontoristen skal have fast Ansættelse som Assistent af 2. Grad; saafremt dette ikke sker, skal Vedkommende lønnes som Assistent af 2. Grad.

Assistenter af 2. Grad:
Løn 2400 Kr. — 3300 Kr.
Stigning 300 Kr. hvert 3. Aar.

Assistenter af 1. Grad:
Løn 2820 Kr. — 3900 Kr.
Stigning 360 Kr. hvert 3. Aar. For Ansættelse som Assistent fordres, at Vedkommende har bestaaet Handelsskoleeksamen.

Fuldmægtige:
Løn 3900 Kr. — 4620 Kr.
Stigning 360 Kr. hvert 3. Aar. Til Lønninger for Assistenter og Fuldmægtige tillægges de til enhver Tid for Statens Tjenestemænd gældende Sted-, Konjunktur- og Dyrtidstillæg.
Samtlige ledige Stillinger i Kommunens Tjeneste opslaas, saafremt Besættelse ikke finder Sted ved Oprykning.
Der maa som Følge af denne Overenskomst ikke finde nogen Reduktion Sted i de nugældende Lønninger.
Overenskomsten kan opsiges af en af Parterne med 3 Maaneders Varsel til en 1. April, dog tidligst til 1. April 1928. Der vil senere blive forhandlet om »Almindelige Bestemmelser« i Regulativet.

Denne Overenskomst tiltrædes under Forbehold af Godkendelse af Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund og Aalborg Byraad samt under Forbehold af Indenrigsministeriets Approbation. Overenskomsten træder i Kraft den 1. Januar 1927.

Til denne Overenskomst er at bemærke, at Kommunen foreslog en 5-aarig Elevtid, og at Lønudvalget ved Udløbet af Elevtiden tog Stilling til, om Eleven skulde afskediges eller oprykkes.

Paa Forbundets Foranledning blev Læretiden fastsat til 4 Aar, og der blev oprettet en ny Mellemklasse, betegnet Kontorister, hvortil Eleverne automatisk rykker op ved det fyldte 20. Aar. Desuden har Forbundet faaet indført, at Kommunen skal paatage sig at holde Eleverne i Handelsskole og bekoste dette.

Til Kontoristernes Lønninger ydes ikke de særlige Tillæg, men ved det fyldte 24. Aar bestemmes, om Kontoristen skal have fast Ansættelse som Assistent af 2. Grad eller ej, og under alle Omstændigheder skal Vedkommende have Løn som saadan, dermed forstaaet, at han saa ogsaa faar Sted-, Konjunktur- og Dyrtidstillæg, saaledes at alle i den Alder i Realiteten lønnes ens.

Assistenterne af 2. Grad har faaet deres Lønvilkaar forbedrede, idet Grundlønningerne, der hidtil kunde stige med 300 Kr. hvert 3. Aar fra 1800—3000 Kr., nu med samme Beløb stiger fra 2400—3300 Kr., og endelig er Slutlønnen for Assistenter af 1. Grad forhøjet fra 3420 Kr. til 3900 Kr.

Ved Afslutningen af denne Overenskomst har vort Forbund paany slaaet den Kendsgerning fast, at den effektivt formaar at varetage de kommunale Kontorfunktionærers Interesser. At disse derfor absolut skal samlet i et særligt Forbund savner enhver fornuftig Begrundelse, saa meget mere, som det af foranstaaende fremgaar, at det er de overordnede Funktionærer, der dirigerer denne Seperat-Forening og i første Række varetager deres egne Interesser.

Medlemsskabets Forpligtelser.

Nedenstaaende Artikel er hentet fra vort svenske Broderforbunds Medlemsblad »Handelsarbetaren«.

FAGFORENINGSMEDLEMMER har ikke alene Rettigheder — de har ogsaa Pligter i deres Forhold til Organisationen. En Del Medlemmer glemmer dog ofte Pligterne, men forsømmer aldrig at benytte deres Rettigheder.

Selvfølgelig skal hvert Medlem nyde sine lovmæssige Rettigheder og al den Beskyttelse, som Organisationen er i Stand til at yde, men for at skabe en endnu kraftigere Beskyttelse, maa ikke nogen Anledning til Agitation forsømmes. Det er hvert Medlems Skyldighed hvor som helst at varetage sin Organisations Interesser, og det er ikke nok at kunne fremvise en klar Medlemsbog — Organisationen kræver Pleje, og hvert Medlem er pligtig at deltage heri.

Ved en forestaaende Lønbevægelse er i Reglen alle Medlemmer interesserede. Da kræver man alt, hvad Organisationen kan yde — og maaske mere til. Den, som har nedlagt det mindste Arbejde for Organisationen, stiller ofte de største Krav, og det er ingenlunde usædvanligt, at naar disse ikke fuldt ud imødekommes, bliver Vedkommende misfornøjet og angriber Organisationen for ingen Ting at udrette. Men at udrette noget for at gøre Fagforeningen mere kampduelig — nej, det vil et saadant Medlem ikke, thi han tænker kun paa Rettighederne og glemmer Pligterne. For ham er det kun Ledelsen, der har Pligter, og Ledelsen udmales ofte af ham som det daarligste af alt daarligt.

Forholdet er imidlertid det, at Organisationen altid bliver præcis saaledes, som Medlemmerne skaber den. Er Medlemmerne maalbevidste og interesserede i Arbejdet, saa bliver Organisationen — det samlede Udtryk for Medlemmernes Maalbevidsthed — ogsaa god. Men er Medlemmerne sløje og uinteresserede, taber Organisationen sin Livskraft, bliver med andre Ord daarlig, præcis lige saa daarlig som Medlemmerne.

Hvilke Pligter har da et godt Medlem? Han skal for det første altid punktlig erlægge sit Kontingent, hvorved Afdelingens Bestyrelse spares for Ekstraarbejde og Besvær paa mange Maader. Derved skabes Orden og Punktlighed, og dette er af meget stor Vigtighed i Spørgsmaalet om et Fagforbunds indre Arbejde.

For det andet skal et godt Medlem altid fremme Organisationens Interesser. Hertil hører ikke at give Misfornøjelse med den eller dens Virksomhed til Kende for Udenforstaaende. Eventuelle tilstedeværende eller formodede Misforhold skal behandles paa Afdelingernes Møder. Et godt Medlem taler aldrig med Udenforstaaende om, hvad der besluttes paa Møderne, og selv om han ikke har faaet sin Vilje gennemført, fordømmer han ikke Organisationen herfor. Et godt Medlem møder altid til Møderne for derigennem at kunne følge Organisationens Virksomhed. Han siger aldrig Nej, naar Kollegerne ønsker hans Hjælp eller det gælder Arbejdet for Afdelingen, thi han véd, at de bedste Resultater naas gennem almindeligt Samarbejde. En tung Byrde bliver let for mange, og Viljen drager det halve Læs. Et godt Medlem vil altid bidrage til Organisationens Fremgang.

En General uden Tropper formaar intet. Det er derfor et godt Medlems Pligt at paavirke uorganiserede Kolleger til

at slutte sig til Organisationen. Dette gør ogsaa ethvert godt Medlem, thi han véd, at i enhver uorganiseret har Organisationen en Modstander. Han véd, at hvis Flertallet i en Virksomhed er uorganiserede, bliver Resultatet derefter. Dertil kommer Faren ved, at de uorganiserede under en Konflikt kan falde deres organiserede Kammerater i Ryggen, hvilket medfører, at Organisationen ikke kan udvikle hele sin Kraft — den er hæmmet ved det Faktum, at en Arbejdsnedlæggelse under saadanne Forhold kan blive virkningsløs.

Netop nu indtræder Agitations-Sæsonen, og Afdelingerne bør derfor etablere sig som et stort Agitationsudvalg. Intet Medlem har Ret til at unddrage sig sin Andel i Arbejdet, thi det ligger i hvert enkelt Medlems Interesse at faa alle med i Organisationen. Det er derfor ethvert Medlems soleklare Pligt at deltage i Agitationsarbejdet, og det vil være Uret at belaste andre med et Arbejde, som man selv har Fordel af.

Der er ingen Tvivl om, at hvis ethvert Medlem benyttede enhver Lejlighed til Agitation, aldrig forsømte at paavirke sine uorganiserede Kolleger, saa vilde Medlemsantallet i vort Forbund snart være fordoblet.

Nu forholder det sig i Stedet for paa den Maade, at en hel Del Medlemmer aldrig deltager i Agitationsarbejdet. Der har maaske været et Agitationsmøde, men naar Taleren er rejst bort, bliver alt ved det gamle, men en saadan indledet Agitation skal fuldføres, dersom der skal opnaas et Resultat, og det maa Medlemmerne paa Pladsen gøre. De uorganiserede maa aldrig lades i Ro, de skal bestandig erindres om, at deres Plads er i Organisationen.

Der findes ogsaa en anden Maade, hvorpaa de uorganiserede kan erindres om deres Rolle som Snyltegæster, og det er ved, at enhver organiseret Medhjælper lægger Vægt paa at lade de uorganiserede leve fuldstændig isoleret. De er vore Fjender og med Fjenderne fraterniserer man ikke. Lad dem ved Fester og hvor som helst man træffer dem forstaa, at de ikke er vore Kammerater. Lad dem blot vide, at de bør tilslutte sig Organisationen, og vil de ikke dette, saa ønsker vi heller ikke at omgaas med dem.

Fagbevægelsen er i denne Tid udsat for mange Vanskeligheder og stærke Angreb. Disse Angreb bør mødes med, at man slaar Kreds omkring Organisationen, og det værdigste Svar, der kan gives paa Angrebene, er et stigende Medlemsantal.

Skal vi være enige om, at vi som Svar paa Angrebene, gør vor Organisation endnu stærkere og tilfører den mange nye Medlemmer!

Ved Pladsskifte.

»Medlemmerne bør, forinden nyt Engagement indgaas, rette Henvendelse til Formanden for Afdelingen i den By, hvor Pladsen skal tiltrædes. Findes ingen Afdeling paa Pladsen, rettes Henvendelsen til Hovedkontoret.«

(Vedtagelse af Kongressen 1925).

Narrehuernes Fagforening.

CONAN DOYLE fortæller i en af sine Sherlock Holmes Fortællinger om de »rødhaarede Mænds Forening«, og en Kendsgerning er det, at der findes mange mærkværdige Foreninger her i Verden.

Ved et Tilfælde er vi kommen i Besiddelse af en Aarsberetning 1926 for en saadan mærkværdig Fremtoning, der kalder sig »Foreningen af danske Andelsslagteriers Kontorpersonale«, og efter Beretningen at dømme maa det være en yderst grinagtig Forening. Det er ikke nogen Fagforening, siger Formanden, endskønt man har Lønspørgsmaalet paa Programmet, og man fordømmer, at Slagtermestrene har hævet deres Løn gennem deres Fagforening, samtidig med at man udtaler Haabet om at faa Kontorpersonalets Løn hævet paa Grundlag heraf, medens man i samme Aandedrag udtaler sin Villighed til Lønreduktion! Forstaa det, hvem som kan.

Men vi foregriber Begivenhedernes Gang.

Aarsberetningen indledes med Omtalen af Aarsmødet. Det afholdtes en Lørdag Eftermiddag Kl. 5½ et eller andet Sted i Sønderjylland — hvornaar og hvor melder Historien intet om, men det gør vel ogsaa mindre til Sagen. Det indledtes med Kaffebord og Dans og — hedder det — »de som ikke var med, men som sidste Aar var i Skanderborg, véd, hvordan Slagteriernes Kontorpersonale danser, det er ikke kedeligt, det er endog meget morsomt, og havde Natten været længere, var Fornøjelsen blevet større«.

Det lyder lovende, ikke sandt, men det bliver bedre endnu. Da Dansen hørte op, fik Deltagerne hver et Tudehorn, og de benyttede det ude paa Gaden med saa stor Virkning, at der efterhaanden blev tændt Lys i alle Vinduer. Med Stolthed kan Formanden berette: »der var i vid Omkreds ikke een, som sov, saa længe vi var der«.

Resultatet af første Mødedag var saaledes fuldt tilfredsstillende, og Natten blev benyttet til at flytte om paa Fodtøjet og lave anden Halløj.

Den følgende Dag holdtes »Generalforsamling«, men det har aabenbart nærmest været en Biting ved de to Dages Aarsmøde. I hvert Fald oplyser Beretningen, at man Søndag Formiddag først besaa Slagteriet i den ukendte By, inden »Generalforsamlingen« afholdtes, og allerede Kl. 12 Middag kunde man tage paa Udflugt. Hvor mange Minutter »Generalforsamlingen« har varet, staar der desværre intet om. Som en Illustration, der efter alt at dømme udgør et godt Symbol paa Foreningens Karakter, skal kun anføres Bemærkningerne om anden Mødedag, der ikke synes at have givet den første noget efter i Retning af et maalbevidst Arbejde for Andelsslagteriernes Kontorpersonale.

Det hedder: »Festen kulminerede, da vi rejste os fra Middagsbordet og med Narrehuer paa dansede rundt om Bordene, dansede gennem Forhallen og ind i de øvrige Lokaler, hvor een Deltager fandt et Klaver, en anden en Kakkelovn, en tredie et Grammofonskab, og alt spilledes der paa, og der dansedes, saa tilsidst tror jeg nok, at Borde, Stole og alt andet dansede«.

Jo, Fornøjelserne har nok været af størst Betydning paa Mødet, og det er derfor intet Under, at Referatet heraf fylder første Halvdel af Aarsberetningen, medens »Generalforsamlingen« beskedent maa vente til sidst. Det er dog det Afsnit af Beretningen, der interesserer os mest, og da Formandens Udtalelser om »Lønsagen« iøvrigt taler for sig selv, skal vi aftrykke dem ordret efter Beretningen, idet vi dog ikke har kunnet modstaa Fristelsen til at foretage nogle Fremhævelser og nogle parantesiske Kommentarer:

»Om Lønsagen iøvrigt angaaende Fremtiden ønsker jeg at sige følgende:

I vore Vedtægters § 9 staar: »Foreningen søger at arbejde for Lønningernes Regulering i Overensstemmelse med Prisniveauets Højde og Tidens Krav, ligesom der arbejdes hen til Opnaaelse af eventuelt paakrævede Forbedringer m. H. t. Arbejdstid, Uddannelse o. lign. Det er en ufravigelig Regel, at Foreningens Medvirkning her ydes ad Forhandlingens Vej og i god Forstaaelse med Slagteriernes Ledelse og Fællesbestyrelse«.

Jeg véd, at vor Forenings Bestyrelse staar enige, og jeg tror, at Flertallet af Foreningens Medlemmer deler vore Anskuelser, at vor Forening er ingen Fagforening, som dette Ord almindelig opfattes, og at vi heller ikke ønsker, den skal være det, eller vil medvirke til, at den nogensinde bliver det; men vi forventer saa ogsaa, at Slagterierne i Fremtiden som hidtil vil hjælpe os i vore Bestræbelser. (Der er næppe Tvivl om, at Slagterierne støtter Bestræbelser paa, at Foreningen aldrig bliver nogen Fagforening). Det vilde være uheldigt og meget beklageligt, om Slagteriernes Kontorpersonale i Forbindelse med Mestre og Slagteriarbejderne dannede en fagforeningsmæssig samlet Front med Varetagelse af egne Interesser uden samtidig at varetage Slagteriernes Interesser.

Jeg ønsker at sige dette, fordi der i det forløbne Aar, siden vi sidst var samlet, er sket dette, at Andelsslagteriernes Slagtermestre gennem deres Forening har tilmeldt sig

en Fagforening (O, Skræk!) og gennem denne Forenings Forretningsfører har ført Forhandlinger med Slagteriernes Fællesbestyrelses Lønudvalg og herigennem opnaaet Lønvilkaar, som mange Steder ikke staar i passende Forhold til Kontorledernes Lønninger (O've, O've, O dobbelt v). Dette kan vor Forenings Medlemmer ikke være tjent med (nej, nej. Misundelsen leve), og det ser ud, som Andelsslagteriernes Lønudvalg paa den Maade anviser en Vej, som vi ikke ønsker at gaa; men jeg vil bede Medlemmerne afvente Begivenhedernes Gang, og tilraader, at vi intet foretager os, før vi ser, hvorledes det iøvrigt udvikler sig, særlig maa vi være opmærksom paa, at Kontorledernes Løn ikke vedblivende holdes lavere nede end Mestrenes, og at Lønningerne for det øvrige Kontorpersonale staar i passende Forhold til Ledernes. (Jamen husk dog paa, at det er den fæle Fagforening, der har hævet Mestrenes Løn. Det kan da aldrig gaa an paa den Maade indirekte at bruge Fagforeningen — o, uartige Ord — til at hæve Kontorledere og Kontorpersonales Løn, selv om det naturligvis er en formildende Omstændighed, at disse ikke selv staar i Fagforeningen!).

Jeg ønsker med det samme at udtale vor Forenings Tak til Slagterierne for, at Lønningerne endnu ikke i Almindelighed er nedsat, skønt vore Arbejdsgivere, Landbrugets Mænd, ikke for Tiden har gode Kaar. Jeg ser i dette en Anerkendelse af, at vore Lønninger ikke rettidigt blev hævet i Forhold til Landbrugets gode Kaar (til Trods for Danseforeningens Bestræbelser?), men som sagt udtaler vi alligevel vor Tak, ligesom vi erkender, at den Tid maa komme, hvor vi bør vise vor Villighed til en passende Lønreduktion i Forhold til Tiderne og det fornævnte Forhold. (Ja, hvorfor ikke, naar I nu selv gør opmærksom derpaa).

Jeg ønsker Generalforsamlingens Tilkendegivelse af, at den er enig med mig i disse Betragtninger.«

Saa mange vare Ordene. Senere bemærkes: »Generalforsamlingen gav enstemmigt sin Tilslutning til Formandens Udtalelser ang Lønsagen«. Kan det i Grunden undre nogen. Deltagerne sad formodentlig endnu fordybet i glade Minder om Tudehorn og Forbytning af Fodtøj og brændte af Begærlighed efter at fortsætte disse ophøjede Fornøjelser, saa det blot gjaldt om at faa Generalforsamlingen fra Haanden. Fordømt ogsaa med de Slagtermestre, der tillader sig den Frækhed at gennemføre en Forhøjelse af deres Løn — oven i Købet ved Hjælp af en Fagforening — saa Generalforsamlingen maa trækkes den Tid længere ud, det tager at udtale sin Fordømmelse heraf.

Ærede Læser! De tror vist, at ovenstaaende er en behagelig Spøg til Forlystelse for Børn og barnlige Sjæle. Desværre nej. Det er Ord til andet voksne Menneskers egen Beretning om, hvorledes de i det Herrens Aar 1926, trods Verdenskrig og Verdenskrise, ser paa og behandler Livets alvorligste Interesser. Det er en uomtvistelig Dokumentation for en haabløs Naivitet, for ikke at benytte et kraftigere Udtryk, og man ved knap, om man skal le eller græde over, at Medhjælperne paa Andelsslagterierne kan føle sig tilfredsstillede ved at tilhøre en Legetøisforening af saa barnlig Karakter, frem for at slutte sig til en regulær faglig Organisation, der ganske vist ikke kan byde paa Narrehuer og Tudehorn, men som ogsaa ser en vigtigere Opgave i at tilvejebringe gode og betryggende Løn- og Arbejdsvilkaar for sine Medlemmer og som har bevist, at den ogsaa er i Stand til at gøre dette.

Personalia.

KØBMAND CARL LAURSEN, AARHUS, DØD.

Formanden for Centralorganisationen af Købmandsforeninger i Jylland, Købmand Carl Laursen, Aarhus, afgik den 17. Oktober ved Døden, 60 Aar gammel.

Carl Laursen var stærkt interesseret i Organisationsbevægelsen indenfor sin Stand og beklædte, med Undtagelse af 3 Aar, Formandsposten i den jyske C. O. fra 1910, ligesom han flere Gange har været Formand for Handelsforeningen af 1887 i Aarhus, der paa hans 60 Aars Fødselsdag i Aar udnævnte ham til Æresmedlem.

Carl Laursen har ligeledes været Medstifter af De samvirkende Købmandsforeninger i Danmark og i nogle Aar dens Formand, ligesom han stadig sad i dens Bestyrelse.

Jordfæstelsen fandt Sted i Aarhus den 21. Oktober under meget stor Deltagelse.

40 AARS JUBILÆUM.

Vor kendte Kollega A. Ipsen, Medstifter og stadig Medlem af Hjørring Afdeling, fejrede den 1. Oktober et sjældent Jubilæum, idet det denne Dag var 40 Aar siden, han fik Ansættelse paa Dommerkontoret i Hjørring. Ipsen var i den Anledning Genstand for Opmærksomhed fra forskellige Sider. Desværre tilgik der først Forbundet Meddelelse om Jubilæet efter, at Oktober Nummeret af Medlemsbladet var gaaet i Trykken. Vi beder alligevel Ipsen noget post festum modtage vor hjerteligste Lykønskning.

VIGGO PEDERSEN INDTRAADT I HJÆLPEKASSEN.

Forbundets Sekretær Viggo Pedersen blev ved det kommunale Valg i 1925 opstillet paa Socialdemokratiets Liste som Kandidat til Københavns Kommunes Hjælpekasse og opnaaede en Plads som Suppleant, der ved E. Svendsens Udtrædelse efter Valget til Formand for Borgerrepræsentationen, har bragt ham ind som Medlem af Hjælpekassens Bestyrelse.

Vi gratulerer.

HANDELSSKOLERAADET.

Funktionstiden for Forretningsfører Jens Johansen som Medlem af Handelsskoleraadet udløb den 1. November, og Erhvervsministeriet har i den Anledning i Oktbr. anmodet Forbundet om i H. t. Handelsskoleloven at vælge et Medlem og en Stedfortræder for de kommende 3 Aar.

Saaledes foranlediget har Forretningsudvalget genvalgt Forretningsfører Jens Johansen som Medlem af Raadet, medens Hovedkasserer Julius Hansen er valgt som Stedfortræder.

Kredsmøderne.

AF de paa Hovedbestyrelsens Foranledning arrangerede Kredsmøder er nu afholdt 5, og til dem alle har der været fortrinlig Tilslutning, hvilket viser, at Afdelingerne omfatter Møderne med megen Interesse, hvilket yderligere forstærkes ved den livlige og saglige Debat, der har fundet Sted paa Møderne.

Vi omtalte i sidste Nummer af vor Tidende Kredsmødet i Kolding den 19. September. I September er yderligere afholdt Kredsmøder i Roskilde og København.

Kredsmødet i Roskilde afholdtes Søndag den 26. September paa Hotel Prinsen. Samtlige indbudte Afdelinger var repræsenteret med Undtagelse af Fredensborg og Nykøbing S. Tilsammen var mødt 43 Repræsentanter for 21 Afdelinger og desuden var til Stede Hovedbestyrelsesmedlem Harald Pedersen, Helsingør, samt Rejsesekretær Viggo Pedersen.

Foruden Forretningsfører Jens Johansen og Hovedkasserer Julius Hansen var Borgerrepræsentant Vilh. Nygaard nærværende og gav en Oversigt over De samvirkende Fagforbunds Tilblivelse, Formaal og Arbeide, ligesom Folketingsmand Gustav Pedersen indledede om Lærlingespørgsmaalet.

Mødet i København afholdtes Tirsdag Aften den 28. September. Indbudte var Repræsentantskabsgeneralforsamlingens Medlemmer samt Klubbernes Tillidsmænd og Forsamlingen bestod af ca. 175 Medlemmer samt de københavnske Hovedbestyrelsesmedlemmer Augusta Semler, Wm. Bach og Henry O. Blach.

De samme Talere indledede her de samme Spørgsmaal med Undtagelse af, at Lærlingespørgsmaalet ikke var opført paa Dagsordenen, men derimod Arbejdsløshedsspørgsmaalet, som Gustav Pedersen redegjorde for paa Mødet.

Den 10. Oktober er der afholdt Kredsmøde i Odense for de fynske Afdelinger og Langeland, og alle var repræsenteret ved tilsammen 38 Deltagere. Desuden deltog Hovedbestyrelsesmedlem Carl Foverskov og Rejsesekretær Niels Jørgensen. Mødet afholdtes paa Fyns Forsamlingshus. Det paabegyndtes Kl. 10 og varede med 1½ Times Afbrydelse til Kl. 6¼.

Endelig er der d. 24. Oktober afholdt Møde i Aarhus for de østjyske Afdelinger og Samsø. Forsamlingen talte 43 Repræsentanter fra 11 Afdelinger samt efter Indbydelse et

Medlem fra Allingaabro og Hadsten. Hovedbestyrelsesmedlem Vilh. Jacobsen samt Rejsesekretærerne Michael Nielsen og Johs. Jensen var til Stede.

Paa Mødet behandledes samme Dagsorden som ved de øvrige Møder med de samme Indledere.

I November vil de sidste Møder blive afholdt. I Aalborg afholdes Møde den 14. November, i Skive den 21. og i Nykøbing F. den 28. November.

Forbundets Lønarbejde.

DEN forløbne Maaned har været forholdsvis stille, hvad det overenskomstmæssige Arbejde angaar, idet der foruden Overenskomsten med Aalborg Kommune, som er omtalt andet Sted, kun er afsluttet Overenskomst med Firmaerne N. Hansen & Co. og Moritz R. Henriques, København.

I disse Overenskomster er fastsat en Minimalløn, der for mandlige Medhjælpere i det første Aar efter Læretiden udgør 2025 Kr. Denne Løn stiger successivt hvert Aar, indtil den det 5. Aar efter Læretiden udgør 3000 Kr. For kvindelige Medhjælpere er Begyndelseslønnen 1500 Kr. og ved det 4. Aar er den 2025 Kr.

Som i alle vore andre Overenskomster gælder ogsaa her den Bestemmelse, at Lønnen for ældre, dygtigere eller mere betroede Medhjælpere skal ligge højere end Minimallønnen. Lønningerne er fastsat paa Grundlag af Pristallet 200, og de skal reguleres med 1 pCt. for hver 5 Points Ændring; da Pristallet for Tiden er 184, vil det sige, at de i Øjeblikket gældende Lønninger ligger 3 pCt. under de forannævnte Tal.

Der verserer som altid en Række Forhandlinger, dels om Overenskomster, der er opsagt enten af os eller af Modparten, og dels om helt nye Sager. Ingen af disse giver imidlertid Anledning til særlig Omtale i Øjeblikket; men de vil senere blive omtalt her, efterhaanden som der foreligger Resultater.

Endvidere har der som sædvanlig været en Række Forhandlinger i forskellige Firmaer, med hvem vi har Overenskomst, saaledes med Københavns Frihavns A/S. C. Schous Fabriker A/S. Københavns Kommune og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Der er dog ingen af disse Sager, der giver Anledning til særlige Bemærkninger.

Derimod har vi haft en Voldgiftssag med Skotøjsfirmaet »Hector« i København, som havde afskediget Personalets Tillidsmand. Vi mente, at denne Afskedigelse var uberettiget, og begærede derfor Sagen afgjort ved Voldgiftsret, men skønt Voldgiftsretten delte vore Anskuelser med Hensyn til Beskyttelsen af en Tillidsmand, turde den dog ikke gaa imod Firmaet, der hævdede, at Afskedigelsen alene skyldtes Omlægning af Arbejdet, og ikke havde nogen Forbindelse med Tillidsmands-Funktionen, og det lykkedes os derfor ikke at faa omstødt Opsigelsens Lovlighed.

Der ligger dog ikke i denne Afgørelse nogen Svækkelse i den organisationsmæssige Beskyttelse af Tillidsmænd, men vi har — ligesom alle Fagorganisationer — maattet bøje os for Grundpillen i Hovedoverenskomsten mellem Arbejdsgivere (Principaler) og Arbejdere (Medhjælpere), der bevarer Arbejdsgiverens hellige og ukrænkelige Ret til »at lede og fordele Arbejdet og anvende den efter hans Skøn til enhver Tid mest passende Arbejdskraft«.

Fra Arbejdsmarken —

Honnør-Liste.

Den samlede Medlemstilgang i Juli Kvartal har været 342, der fordeler sig paa de enkelte Maaneder med 98 i Juli, 111 i August og 133 i September.

Københavns Afdeling har heraf haft 125 Nyindmeldelser, derefter følger Aarhus og Sønderborg med hver 20, Horsens med 18 og Odense med 13. Af andre Afdelinger med over 5 Nyindmeldelser kommer Nykøbing M. først med 9 nye Medlemmer, derefter Kolding og Vejle med hver 8, Aalborg og Randers hver 7, Haderslev, Langeland, Nykøbing F., Næstved, Skanderborg og Skive med hver 5.

Fra 36 Afdelinger er indgaaet under 5 Nyindmeldelser.

Hadsund Afdeling.

Denne Afdeling arbejder yderst godt og stabilt. Der findes kun 3—4 uorganiserede Medhjælpere og Lærlinge i Byen, men vor energiske Kollega A. Buus Nielsen, der er Afdelingens Formand, har stadig disse i Kikkerten, og det vil sikkert lykkes ham at naa et Resultat.

Ogsaa administrativt staar Afdelingen, takket være den udmærkede Kasserer Frøken Laura Larsen, særdeles fint. Der findes saaledes ikke en eneste Restant blandt Afdelingens 18 Medlemmer, og i økonomisk Henseende er Afdelingen velfunderet.

Der er al Anledning til at yde Afdelingen og dens fortræffelige Tillidsmænd vor Anerkendelse.

Bliv Medlem af Hjælpefonden.

PAA Kongressen for fire Aar siden blev et gammelt Ønske fra de ældre Medlemmers Side opfyldt, idet Kongressen besluttede Oprettelsen af en Hjælpefond, hvorigennem der for Medlemmer med noget større Indtægt kunde tegnes en Tillægsforsikring til Arbejdsløshedskassehjælpen.

Fonden traadte i Virksomhed den 1. Januar 1923 og har i den forløbne Tid arbejdet sig frem til en god og sikker Position i økonomisk Henseende, ligesom dens Medlemsantal stadig er stigende. Det kunde dog være ønskeligt, om Medlemsforøgelsen foregik i et noget hastigere Tempo end hidtil, og Institutionen fortjener det, ligesom Medlemmerne tjener sig selv bedst ved at indmelde sig og sikre sig en rigeligere Understøttelse, end Arbejdsløshedskassen har Lov til at yde.

Arbejdsløshed kan ramme enhver, selv den, der synes sikker i sin Stilling, hvad disse Kriseaar ofte har givet Beviser for. Men det er for silde at kaste Brønden til, naar Barnet er druknet, hvilket i denne Forbindelse vil sige, at det er for sent først at tænke paa Arbejdsløshedsforsikringen, naar Arbejdsløsheden er en Kendsgerning.

Ganske vist har Medlemmerne i første Række Arbejdsløshedskassen at falde tilbage paa, men for den, der har haft en højere Løn og som Følge deraf har indrettet sig paa en højere Levefod, vil en højere Understøttelse være en betydelig Hjælp, som man i Tide bør sikre sig.

Naar man betænker, at man for 3 Kr. om Maaneden — 1 Cigar daglig a 30 Øre = 9 Kr. om Maaneden — sikrer sig en Tillægsunderstøttelse paa 5 Kr. om Dagen, og for Kr. 3,60 om Maaneden 7 Kr. om Dagen, bør man ikke tøve med at indmelde sig i Hjælpefonden.

Som Bevis paa, hvad en saadan Tillægsforsikring betyder, henvises til følgende Eksempler:

EKSEMPLER

paa Størrelsen af den samlede Understøttelse af Arbejdsløshedskassen og Hjælpefonden.

Ekspl. I. Forsikret Indtægt 2000 Kr.

Efter Medlemsskab i	1 Aar	5 Aar	10 Aar
ydes maksimalt pr. Aar	Kr.	Kr.	Kr.
af Arbejdsløshedskassen..	140	250	420
af Hjælpefonden	90	120	140
Tilsammen	230	370	560

Ekspl. II. Forsikret Indtægt 4000 Kr.

Efter Medlemsskab i	1 Aar	5 Aar	10 Aar
ydes maksimalt pr. Aar	Kr.	Kr.	Kr.
af Arbejdsløshedskassen..	140	250	420
af Hjælpefonden	270	360	420
Tilsammen	410	610	840

Ekspl. III. Forsikret Indtægt 6000 Kr.

Efter Medlemsskab i	1 Aar	5 Aar	10 Aar
ydes maksimalt pr. Aar	Kr.	Kr.	Kr.
af Arbejdsløshedskassen..	140	250	420
af Hjælpefonden	630	840	980
Tilsammen	770	1090	1400

Naar man betænker, at en Ledighedsperiode kan bevirke Stiftelse af en for Resten af Livet trykkende Gæld eller Forbrug af Midler, der var tænkt anvendt til videre Uddannelse eller var henlagt med Alderdommen for Øje, bør man gøre, hvad man formaar for at afbøde dens værste Følger. Tænk paa Ansvaret overfor Familie eller Paarørende, der er afhængige af Deres Indtægt, eller hvem De maaske falder til Byrde i en saadan Periode. Alle sikrer sig mod Ildebrand og Sygdom, men mindst lige saa nødvendigt er det at sikre sig mod Arbejdsløshed.

Tænk paa dette — og bliv straks Medlem af Hjælpefonden. Indmeldelseskort og Vedtægter faas i alle Afdelinger.

Den bedste Lommebog.

FOR 9. GANG er Handels- og Kontormedhjælpernes Lommebog udkommen, udgivet af vort Forbund, og som sædvanlig er det Aarets bedste, mest righoldige og billigste Lommebog, idet Prisen i Aar er reduceret til Kr. 1,75.

H. og K.s Lommebog indeholder alt det sædvanlige Lommebogsstof som Kalender, Kassebogsblade, Noteringsblade og en Mængde nyttige Oplysninger af forskellig Art, der gør den uundværlig for enhver Forretningsmand, fordi man let og bekvemt har disse praktiske Oplysninger lige ved Haanden.

Men derudover indeholder denne Bog et særligt Afsnit med Stof for Handels- og Kontormedhjælpere, og heri ligger Betydningen af, at Medlemmerne anskaffer sig netop denne Lommebog.

Dette Stof bestaar af Oversigt over Forbundets Arbejde i det forløbne Aar, om dens Formaal og Program samt i tabellarisk Form Oplysninger om den økonomiske Betydning, Organisationen har.

I en særlig Artikel gives en Oversigt over vor Stands Løn- og Arbejdsforhold paa Grundlag af de Oplysninger, der indeholdes i Statistiken over Privatfunktionærernes Løn- og Arbejdsforhold. Desuden gives Oplysninger om Arbejdsløshedskassen og Hjælpefonden, og af praktisk Betydning er en Række Raad og Vink om, hvorledes man skal forholde sig ved Pladsledighed, ved Uoverensstemmelser, der kan føre til Retshjælp o. s. v.

Lommebogen er indbundet i et smukt bøjeligt Læderbind i et bekvemt lille Format, og Prisen er som nævnt kun Kr. 1,75 for omtrent halvtredie Hundrede Sider.

Sidste Aar blev Lommebogen temmelig hurtigt udsolgt, og en Række Bestillinger kunde ikke effektueres. Det tilraades derfor at sikre sig et Eksemplar i Tide. Det kan ske hos Afdelingskassereren.

Boganmeldelser.

Hages Haandbog i Handelsvidenskab, 5. Udg. i Subskription (C. E. C. Gads Forlag).

Hefte 3—9 er nu udkommen og dermed er Værket naaet frem til Behandling af Handelsretten, Søretten, Den borgerlige Retspleje, Folkeretslige Forhold, Varehandelens Historie, Handelsgeografi og Statistik, Almindelig Handelslære, Møntvæsen, Pengemarkedet (Vekselret, Bankvæsen, De økonomiske Kriser), Stempellovgivningen, Forsikringsvæsen, Toldvæsen, Varekundskab, Samfærdselsmidler.

Det er gaaet med hver af de tidligere Udgaver, at de ganske kort Tid efter Udgivelsen er blevet udsolgt, og denne enestaaende Efterspørgsel efter denne Bog er jo netop det bedste Bevis paa, hvor værdifuld den er for Handelsverdenen.

Vi tilraader vore Medlemmer at anskaffe Bogen, der giver udførlige Oplysninger om alt, hvad den moderne Forretningsmand maa vide for at komme frem. Anskaffelsen lettes ved, at Haandbogen udgives i Hefter.

Conto pro diversi.

TRONTALEN.

Blandt de Lovforslag, Ministeriet i Trontalen bebudede at ville fremsætte, var ogsaa Forslag om en Ordning af Engageringsforholdene for Funktionærer.

Vi hilser med Glæde denne Meddelelse, idet det er vort Forbund, der oprindelig har rejst dette Krav for derigennem at komme de private Engageringsbureauer til Livs, der ublufærdigt udnytter arbejdsløse Medhjælperes Nød til at skaffe sig Fortjeneste.

Saasnart Lovforslaget fremsættes, skal vi gøre dette til Genstand for Omtale.

DET SKANDINAVISKE HANDELSKURSUS 1927.

Vi erindrer om, at det næste skandinaviske Handelskursus vil blive afholdt i Helsingfors i Sommeren 1927. En Rejse til Finland er jo ikke nogen daglig Begivenhed, saa der vil utvivlsomt være mange Medlemmer, der gerne vil deltage. Paa den anden Side vil Omkostningerne sikkert blive noget større end ved de tidligere Kursus, selv om vi endnu intet kan oplyse om Priser, Tilskud o. lign.

Men under alle Forhold vil det sikkert være fornuftigt allerede nu at begynde at spare sammen.

ARBEJDSLØSHEDEN.

Efter den offentlige Arbejdsanvisnings Ugeberetning stillede Arbejdsløsheden blandt Handels- og Kontormedhjælperne i Juni—August Maaneder sig saaledes:

	Samlet Antal	Kontor	Butik	Kbh.	Provinsen	Alle Fag
Ultimo Juni ...	1231	390	841	581	650	45241
» Juli....	1219	401	818	569	650	47850
» Aug....	1266	406	860	631	635	48779
Gennemsnit ...	1238	399	839	593	645	47290
Mod i Marts/Maj ...	1333	426	907	643	690	53655

I de samme Maaneder udbetalte Arbejdsløshedskassen følgende Beløb:

	Antal Dage à Kr. 2,00	Antal Dage à Kr. 2,50	Antal Dage à Kr. 3,50	Samlet Dageantal	Kr.
Ultimo Juni	4288	4821	448	9557	22,196,50
» Juli	4037	4497	605	9139	21,434,00
» Aug.	3863	4608	736	9207	21,822,00
Ialt ...	12188	13926	1789	27903	65,452,50
Mod i Marts/Maj	15122	16080	1585	32787	75,991,50

Den 22. Oktober fandtes der 50,955 Arbejdsløse indenfor alle Fag, og 1444 ledige Handels- og Kontormedhjælpere.

HOLLANDSK MEDHJÆLPERBEVÆGELSE PR. RADIO.

Vort hollandske Broderforbund foranstalter Lørdag d. 6. November en hel Aftenunderholdning pr. Radio.

Der indledes med Koncert og derefter taler Sekretæren for den internationale Medhjælperbevægelse G. J. A. Smit om den hollandske Medhjælperorganisation og Kollega W. Brouwer om de stærke contre de svage. Der vil desuden blive Sang og Recitation.

Udsendelsen sker over Station Hilversum, Bølgelængde 1050, og varer fra Kl. 9,10 til 11,30.

Medlemmer i Besiddelse af Lampeapparater vil her kunne overvære en hel Medhjælperaften. Da det kunde interessere os at vide, hvorledes Udsendelsen gaar igennem, bedes Medlemmerne sende os et Brevkort herom.

Blokade.

Th. Ibsen, København.

VED nærværende gøres opmærksom paa, at Blokaden overfor Forhyringsagent Th. Ibsen, Nyhavn 35, København, stadig er løbende, hvorfor Medlemmerne advares imod at lade sig engagere af Hr. Ibsen.

Jens Johansen.

Næstved Marks Brugsforening.

Under Henvisning til Artiklen i August Nr. af vor Tidende henledes Opmærksomheden paa, at Næstved Marks Brugsforening, Næstved, er blokeret af Forbundet.

Indtil der fremkommer Meddelelse fra Forbundet om, at Forholdene er i Orden, er det ikke tilladt at søge eller modtage Plads i Brugsforeningen.

Jens Johansen.

Løbende Konflikter.

Med nedennævnte Firmaer er Organisationen i Konflikt, hvorfor Firmaerne er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft:

A/S L. Lange & Co., Axelhus, Vesterbrogade 2 C, Kbhvn.

A/S Frichs, Aarhus.

A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosphatfabrik, Aalborg og Nørresundby.

Vald. Hommel, Lavendelstræde 5—7, København.

Farvefirmaet Beck & Jørgensen, Nørregade 13, København.

Speditionsfirmaet F. C. Bentzon & Co., Frihavnen, Kbhvn.

Johan H. Bruhn, Hillerød.

Næstved Marks Brugsforening, Næstved.

Forhyringsagent Th. Ibsen, Nyhavn 35, København.

Forinden Forholdene hos disse Firmaer maatte være ordnede paa en for os og vore paagældende Medlemmer tilfredsstillende Maade, er det forbudt vore Medlemmer at modtage Plads i disse.

Jens Johansen.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Mandag den 8. November paa »**Palæ**« Kl. 8: **Andespil** og **Gaasespil** med paafølgende Medlemsbal.

Tirsdag den 16. November Kl. 8 i **Arbejdernes Forsamlingsbygning: Stort offentligt Agitationsmøde:** Talere: **Forretningsfører Jens Johansen** og **Folketingsmand Gustav Pedersen.**

Alle Medhjælpere, Lærlinge og Forældre maa denne Aften møde frem.

Bornholm. Afdelingen afholdt den 14. Oktober halvaarlig Generalforsamling i »Industrien«. Formanden aflagde Beretning, og Kassereren oplæste Regnskabet, der balancerede med 4319 Kr. og enstemmigt godkendtes. Til Bestyrelsen genvalgtes Fuldmægtig P. Mikkelsen (Form.) og Kommis G. Larsen. Frk. Ebba Jensen nyvalgtes i Stedet for Bogholder A. Bech, der ikke ønskede Genvalg. Desuden er Kommis V. Reker indtraadt i Bestyrelsen i Stedet for Revisor K. Iversen, der er begyndt selvstændig Revisionsforretning. Til Suppleanter valgtes Assistent P. Munch og Kommis Gunnar Kofoed. Til Revisorer genvalgtes Assistent P. Munch med Frøken Karen Jensen som Suppleant.

Hjørring. Søndag den 14. November afholder Afdelingen sin 27-aarige Stiftelsesfest paa »du Nord« i Hjørring. Festen begynder Kl. 8 Aften. Fælleskaffe, Taler og Sange, derefter Bal. Kolleger fra andre Afdelinger, som har Lyst at deltage, er hjertelig velkommen.

Bestyrelsen.

Kolding. Afdelingen afholdt den 14. Oktober ord. Generalforsamling paa Palæhotellet. Der var god Tilslutning. Til Dirigent valgtes Chr. P. Larsen. Formanden aflagde Beretning. Kassereren fremlagde Regnskabet, der balancerede med 11,401 Kr. og udviste et Overskud paa 954 Kr. Arbejdsløshedskassens Regnskab for Juli Kvartal balancerer med 2818 Kr. Der er i Juli Kvartal udbetalt ordinær Understøttelse med 2818 Kr. Der var pr. 1. Oktbr. 31 ledige Medlemmer i Kolding Afdeling. Der har i Halvaaret været 15 Nyindmeldelser. Medlemsantallet er pr. 1. Oktober 228. — Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt.

Til Kasserer genvalgtes med Akklamation N. P. Andersen. Til Bestyrelsen genvalgtes A. A. Nielsen, nyvalgtes Ernst A. Hansen. Suppleant blev N. B. Lythje. Til Revisor valgtes ved Lodtrækning J. Fuglsang. Suppleant blev Bogholder Larsen. Agitationsudvalget blev L. V. Lorentzen, C. C. Olsen, N. B. Lythje, A. Mejling, Aage Hansen, H. Thomsen og E. M. Christensen.

Sekretæren indledede om Hovedbestyrelsens Agitationsplaner og henstillede til samtlige Medlemmer at virke for Tilgang til Forbundet.

Under Eventuelt havde flere Ordet ang. Møder og Foredrag i Vintermaanederne.

Afdelingen afholder Andespil og Bal paa Palæhotellet Mandag den 8. November. Kun Adgang for Medlemmer.

Nordbane-Afdeling. Den 20. Oktober ofholdt Afdelingen Generalforsamling paa Hotel Lyngby. Generalforsamlingen fik et indenfor de af Dagsordenen trukne Rammer normalt Forløb, idet saavel Formandens Beretning, Protokollen og Regnskaberne godkendtes. Særlig livlig Diskussion vakte Punkt 4 paa Dagsordenen: »Redaktionen af Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende contra Nordbane-Afdelings Bestyrelse«. Generalforsamlingen stod enstemmigt bag Bestyrelsen i denne Sag og gav den nyvalgte Bestyrelse Fuldmagt til at indanke Sagen for Hovedbestyrelsen og anmodede om Indkaldelse af en ekstraordinær Generalforsamling, om Hovedbestyrelsens Svar maatte gaa imod Afdelingen.

Endvidere drøftedes Afdelingens Oprettelse af saavel Sprogkursus som Kursus i Regnskabsvæsen og Handelsret, og den af Forsamlingen viste Interesse for det Arbejde, Bestyrelsen paa dette Punkt har optaget, varsler godt for de nævnte Kursus Trivsel.

Der valgtes derefter som Formand Hr. Otto Fruergaard-Petersen, Gentofte, som Kasserer Hr. Aksel Orby, Lyngby, til Repræsentanter i Bestyrelsen valgtes Hr. Gunnar Christensen, Frøken Elisabeth Wiese og Hr. Knud Bentzen. Generalforsamlingen tilkendegav sin Tak til den afgaaende Formand Gunnar Christensen for næsten 4 Aars Virken for Afdelingen samt sin Sympati og fulde Solidaritet. Bn.

Randers. Ord. halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 6. Oktober, Johs. Kjeldsen dirigerede. Formanden aflagde Beretning og fremlagde Afdelingens Regnskab for Perioden 1. April til 30. Septbr. Regnskabet balancerede med Kr. 5846,96; i vedtægtsmæssig Understøttelse er udbetalt Kr. 5649,50 og i ekstraordinær Understøttesle ca. Kr. 4000,00. Medlemsantallet pr. 30. September er 340. Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt. Til Bestyrelsen genvalgtes: Søren Nielsen, Ole Bruun og Hans Poulsen. Suppleanter: S. Flarup Madsen, N. M. Sørensen og A. E. Nielsen. »4692«.

Roskilde. Afdelingen afholdt Generalforsamling den 23. September paa Hotel »Prinsen«.

Formanden aflagde Beretning og Kassereren Regnskab, der udviste en Formue paa Kr. 1031,29. Afdelingens Medlemsantal er for Tiden 105. Beretning og Regnskab godkendtes.

Formanden ønskede ikke Genvalg. I hans Sted valgtes H. J. Larsen med Akklamation. Til Bestyrelsen valgtes Bernhard Jensen, Forsberg og Poulsen. Suppleanter blev Kaj Aage Hansen og Simonsen. Svend Mogensen og Simonsen valgtes til Revisorer med Wiese og W. Jensen som Suppleanter.

Sønderborg. Afdelingen afholdt den 29. Septbr. Medlemsmøde paa Amtsbanegaarden, hvortil var mødt ca. 45 Medlemmer.

Under Beretningen om Afdelingens Virksomhed bemærkede Formanden bl. a., at man siden Januar d. A. sporer en meget god Fremgang i Afdelingen. Medlemsantallet er steget betydeligt. Arbejdsløsheden har været forholdsvis stor, men er i den senere Tid gaaet godt tilbage. I Arbejdsløshedsunderstøttelser er i Tiden fra 1. April til 1. September i Aar udbetalt fire Gange saa meget som i samme Periode sidste Aar.

Kontingentforholdene er meget gode og Restancerne kun faa.

Derefter drøftedes Agitationen i den kommende Vinter, og der blev valgt et Agitationsudvalg paa 9 Mand, hvorpaa Formanden afgav Beretning om Forbundets Kredsmøde i Kolding, hvori hele Bestyrelsen for Sønderborg Afdeling havde deltaget.

Efter Opfordring var Formanden for Arbejdernes Fællesorganisation Hr. Madsen kommen til Stede og holdt til Dagsordenens Punkt om Afdelingens Optagelse i Fællesorganisationen et Foredrag om Fællesorganisationens Formaal og Virksomhed, hvortil sluttede sig en livlig Diskussion.

Endelig drøftedes et af Tjenernes faglige Forening forelagt Andragende om at støtte Foreningen i den foreliggende Konflikt. Der udspandt sig i denne Anledning en livlig Drøftelse, og Forsamlingen vedtog derefter paa Grund af Konflikten at aflyse Afdelingens Bal den 2. Oktober.

— Afdelingen afholdt den 12. Oktober ordinær halvaarlig Generalforsamling paa Fagforeningshuset, hvortil var mødt 42 Medlemmer.

Ved de foretagne Valg genvalgtes Formanden, H. Jørgensen, Kassereren Andr. Jans og Sekretæren H. Andresen.

Kassereren fremlagde Regnskabet for Tiden fra 1. April til 1. Oktbr. Dette godkendtes. Det vedtoges at yde Afdelingssekretæren og Sekretæren i Klubben Kamgarn et Vederlag bestaaende af Frikontingent til Hjælpefonden. Af Klubben Kamgarn var stillet Forslag om Indmeldelse i Arbejdernes Fællesorganisation. Herom fandt en livlig Drøftelse Sted. Den sluttelig foretagne Afstemning resulterede i, at 33 Medlemmer stemte for, og 4 Medlemmer stemte imod Forslaget, medens 2 Medlemmer ikke stemte og 2 Stemmer var ugyldige. Indmeldelsen i Fællesorganisationen var saaledes vedtaget.

I samme Anledning vedtoges til Dækning af Kontingentet til Fællesorganisationen at opkræve et Ekstrakontingent af Kr. 0,25 pr. Maaned pr. fuldtbetalende Medlem.

Afdelingsformanden anmodedes derhos om at foranledige det fornødne med Hensyn til Afdelingens Indmeldelse i Arbejdernes Fællesorganisation i Henhold til den skete Vedtagelse og under Forudsætning af, at Afdelingen blev optaget i Fællesorganisationen valgtes som Repræsentant for Afdelingen — foruden Afdelingsformanden, der i Henhold til Fællesorganisationens Love er selvskreven Repræsentant — Kollega Thomas Lorenzen, og som Suppleant Kollega Elley. Som Suppleant for Formanden valgtes Kollega Andr. Jans.

Efter herom fremkommen Forslag behandledes herefter Nyvalg af Formand for Klubben Kamgarn. Ved foretagen Afstemning mellem Klubbens Medlemmer genvalgtes Kollega Thomas Lorenzen, der modtog Genvalget.

Paa et efter Generalforsamlingen afholdt Bestyrelsesmøde blev det skete Valg af Formand for Klubben Kamgarn sanktioneret og nogle andre Forhold drøftede.

Thisted. Afdelingen afholdt 15. Oktbr. ord. halvaarlig Generalforsamling paa Hotel Royal, 20 Medl. var mødt. Til Dirigent valgtes E. Overgaard. Formanden aflagde Beretning for sidste Halvaar. Beretningen godkendtes. Kassereren oplæste det reviderede Regnskab for Arbejdsløshedskassen for Juli Kvartal. Af Kontingent var der indgaaet Kr. 464,00 og udbetalt i Understøttelse Kr. 498,50. Efter at Regnskabet havde cirkuleret blandt Medlemmerne, blev det godkendt. Til Formand genvalgtes med Akklamation L. Jensen og til Bestyrelsesmedlem genvalgtes C. W. Olesen. Som Suppleanter valgtes Harald Nielsen og A. Frostholm. Dernæst valgtes Agitationsudvalg, der fik følgende Sammensætning: E. Overgaard, Klit, N. G. Mikkelsen, Kokholm Nielsen, Schütt. Suppleanter: Agerholm, Søren Pedersen. Som Repræsentanter til Fællesorganisationen foruden Bestyrelsen blev valgt: Agerholm, Klit, A. Frostholm.

Formanden opfordrede Medlemmerne til at melde sig ind i Hjælpefonden og omtalte, hvilken Betydning det kunde faa i Tilfælde af Arbejdsløshed. Ligeledes opfordrede Formanden det nye Agitationsudvalg til allerede nu at tage kraftigt fat med Vinteragitationen. Tiden var inde for at erhverve nye Medlemmer, og der var desværre alt for mange, som stod udenfor Afdelingen. Det vedtoges at lade afholde Andespil med Bal Mandag den 8. November, noget nyt for Afdelingen her. Mødet sluttede med et fælles Kaffebord.

C. W. Olesen.

Udgivet af Forbundet. — Ansvarsh. Red. **Jens Johansen**, Gl. Kongevej 6. Københ. B. — **Anton M. Jensen**, St. Kongensgade 75. Københ. K.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER
TIDENDE
ORGAN FOR DANSK HANDELS-OG
KONTORMEDHJÆLPERFORBUND

Nr. 12. 1. December 1926. 26de Aargang.

ET KLART VALG.

UDGANGEN af de langvarige og bevægede Forhandlinger om Ministeriets Kriseforslag blev altsaa Folketingets Opløsning og Udskrivning af nyt Valg, der skal afgøre, hvorvidt Befolkningen støtter Ministeriets Bestræbelser paa at overvinde Krisen eller fordømmer dem.

Saa klart ligger Linjerne ved dette Valg. Det er meget sjældent, at Vælgerne saa koncist stilles overfor, hvad et Valg drejer sig om. Ved de ordinære Valg er det jo nemlig alle mulige Spørgsmaal, der drages frem og gøres til Genstand for Omtale paa Vælgermøderne, og den enkelte Vælger, der ikke til daglig følger saa stærkt med i Politik, har derfor ofte svært ved at udrede Kernen i de enkelte Partiers Stilling. Ved en saadan Lejlighed kan muligvis et uvedkommende Moment, ofte en ubetydelig Sag komme til at udgøre Grundlaget for Stemmeafgivningen, hvorved vedkommende Vælger maaske netop kommer til at stemme paa et Parti, hvis hele Politik slet ikke stemmer med hans Interesser.

Ved dette Valg er det ganske anderledes. Her staar Valgets Genstand klart og skarpt, saa ingen behøver at tage Fejl. Her kan ingen politiske Forfuskninger ske og ingen behøver at lade sig forvirre af »Snakken om noget andet«, naar man blot erindrer, at Valget ene og alene føres paa Spørgsmaalet om, hvorvidt Staten skal komme det nødstedte Erhvervsliv — baade Industri og Landbrug — til Hjælp, eller om man ønsker, at »de frie Kræfters Spil« fremdeles skal være raadende.

Ønsker man det sidste, vil det sige, at man vil, at Erhvervslivet skal hjælpe sig selv og ved egne Kræfter vinde frem til Helbredelse. Men tænker man Tanken igennem, vil enhver kunne se, at det betyder Overvæltning af Byrderne paa de økonomisk Svage i Samfundet, en voldsom Nedtrykning af Lønningerne og en mægtig Forøgelse af Arbejdsløsheden.

Det vil vel nok staa enhver klart, hvad noget saadant vil betyde for vor Stand. Intet mindre end en Katastrofe; thi i Forvejen er Lønningerne presset saa langt ned, at de ikke taaler en yderligere Sænkning, hvis Medhjælperne skal kunne leve som hæderlige Mennesker. Og Arbejdsløsheden indenfor vor Stand er nu stærkt i Stigning, saaledes at der af organiserede Medhjælpere er ca. 1500 ledige og af uorganiserede — saa vidt det kan skønnes — ca. 4—5000. Skal disse Tal bringes yderligere i Vejret, betyder det Nød og Ulykke for nye Tusinder, forringede Muligheder for de nuværende ledige og forøget Konkurrence ved Pladsbesættelser og derved Forøgelse af den Smudskonkurrence, der ligger i de uorganiseredes Underbydelse af Lønningerne.

Det er ofte sagt, at Politik er Brød. Mange fatter ikke disse Ord, og vrænger haanligt ad alt, hvad der har med Politik og Rigsdag at gøre. Men det er forkert, thi Politik er netop Kampen om Brødet, Kampen om den sociale Lovgivning, om Hjælpen til de Svage, om Sikring af lige Ret for alle og saa fremdeles, og dette Valg understreger skarpere end vanligt Ordenes Rigtighed.

Valget den 2. December er saaledes et klart Valg, men tillige et overmaade vigtigt Valg. Det vil blive afgørende for, hvilke Synspunkter der skal lægges til Grund for Landets Styrelse i de kommende fire Aar.

Skal den Politik være styrende, som lægger Byrderne nedad i Samfundet. Som vil lade Tjenestemænd, Arbejdere og Medhjælpere undgælde for de Forsyndelser, andre Samfundsklasser har begaaet. Som vil forringe den sociale Lovgivning og indføre Undtagelseslovgivning overfor enkelte Samfundsklasser ved Knægtelse af Organisationsfrihed og Strejkeret, saaledes som det radikale Partis Forslag om tvungen Voldgift vil medføre.

Eller skal de sejre, som har Folkets hele Vel for Øje, som ønsker forøget Beskyttelse og Hjælp til

Syge, Arbejdsløse og Gamle, som ønsker Arbejderlovgivningen udviklet i human og samfundsforstaaende Retning, og som ikke viger tilbage for at sætte alt ind paa at skaffe Erhvervslivet i Gang og Arbejde til de Tusinde, der nu er det berøvet.

Dette Valg er et k l a r t Valg — ikke mindst af den Grund, at Valget kommer, fordi kun e t Parti — S o c i a l d e m o k r a t i e t — har Vilje til en saadan Udvikling. Valget er derfor ikke svært. Enhver Medhjælper, der føler Tidernes Tryk og ønsker ført en Kurs, der bærer f r e m a d og o p a d ogsaa for vor Stand, bør derfor paa Valgdagen give sin Stemme til Arbejderpartiet —

S o c i a l d e m o k r a t i e t.

Kommunalt Tjenestemandsforbund.

DANSK KOMMUNALTIDENDE, som er det noget fordringsfulde Navn paa Kommunalt Tjenestemandsforbunds Medlemsblad, gør os i sit sidste Nummer til Genstand for Omtale i den ledende Artikel.

Aarsagen hertil synes at være en Henvendelse, som Kommunale Kontorfunktionærers Fællesklub under vort Forbund for nylig har udsendt til de udenforstaaende Kontorfunktionærer paa de kommunale Kontorer. Foruden at være irriteret over Indholdet af denne Henvendelse, betegner Dansk Kommunaltidende det som en meget ufin og illoyal Handling, at Henvendelsen er sendt til Kommunalt Tjenestemandsforbunds Medlemmer.

Det mener vi imidlertid ikke. For det første kan vi jo ikke vide, hvilke kommunale Kontorfunktionærer der tilhører Kommunalt Tjenestemandsforbund — det er jo langt fra alle dem, vi mangler, der gør det — og dernæst har vi aldrig anerkendt dette Forbunds Berettigelse til at organisere K o n t o r funktionærerne paa de kommunale Kontorer, der lige saa naturligt hører hjemme i vort Forbund, som f. Eks. Maskinarbejderne i Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund. Af den Grund har vi heller ingen Sinde fraskrevet os Ret til at fortsætte vor Agitation blandt de kommunale Kontorfunktionærer for at faa dem indenfor vore Rækker, og vi agter, uanset om det ikke passer i Kommunalt Tjenestemandsforbunds Kram, at vedblive hermed.

Dansk Kommunaltidende skriver, at Fællesklubbens Henvendelse indeholder mange Urigtigheder og nedsættende Bemærkninger om K. T., og maa altsaa have følt sig stærkt ramt, thi dette Forbunds Navn er overhovedet ikke nævnt i Skrivelsen. Men vi vedstaar os paa den anden Side gerne, at Klubben har sigtet til Kommunalt Tjenestemandsforbund, naar den under Omtalen af de Resultater i Form af Kommune-Overenskomster, Fællesklubben havde opnaaet, skrev:

> »I dette Arbejde har det været af største Betydning, at Klubben har været tilsluttet Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund, der gennem sit betydelige Medlemsantal paa ca. 13,000 Medlemmer og sin voksende Position har adskillig større Mulighed for at føre vore (de kommunale Kontorfunktionærers) Krav igennem end enkeltstaaende, kommunale Sammenslutninger, hvis Indflydelse er lig Nul.«

Vi forlanger ikke, at Kommunalt Tjenestemandsforbund skal være enig med os i denne Udtalelse, men ikke desto mindre føler vi os overbevist om, at de kommunale Kontorfunktionærer er villige til at anerkende den Kendsgerning, at eet stort Forbund er mere handlekraftigt end flere smaa, isolerede Foreninger, der tilmed bekriger hverandre indbyrdes. Vi tror derfor heller ikke stærkt paa Rigtigheden af Bladets Slutbemærkninger, at i Længden skal det nok vise sig, at den kommunale Tjenestemandsstand staar sig bedst ved at marchere samlet frem uden Forbindelse med hverken politiske eller erhvervsmæssige Fagorganisationer — hvilke Betegnelser vel skal forstaas i nedsættende Betydning.

Dansk Kommunaltidende kører atter frem med det tidligere Angreb paa vor Organisation i Anledning af Beslutningen om at skabe rene Linjer og Klarhed ved, at vore Medlemmer ikke skal staa i to Forbund, endskønt noget saadant maa forekomme naturligt, navnlig i Betragtning af den Stilling, Kommunalt Tjenestemandsforbund indtager overfor os.

Paa Baggrund af disse Angreb forekommer det noget løjerligt, at den omtalte Artikel indledes med en Meddelelse om, at Kommunalt Tjenestemandsforbunds Repræsentantskabsmøde har vedtaget at gøre et Forsøg paa at faa den Kamp bragt til Ophør, der føres angaaende Organiseringen af Kommunernes Tjenestemænd (og den føres for Kommunalt Tjenestemandsforbunds Vedkommende med Front til flere Sider end mod os). Dette har man tænkt sig ved, at der gennem fredelige Forhandlinger mellem de interesserede Parter blev trukket en bestemt Grænse for de enkelte Forbunds Virkeomraade.

Der er nu hengaaet over 3 Maaneder, siden denne Beslutning blev truffet, uden at vi for vort Vedkommende har modtaget nogen Indbydelse til Forhandling, og muligvis er det Hensigten ganske at ignorere den trufne Beslutning, der fandt Sted paa Forslag fra Medlemskredse. Hvad ved vi.

Men ganske bortset herfra nærer vi en stille Tvivl om, hvorvidt der overhovedet er Mulighed for at komme til Forstaaelse med Kommunalt Tjenestemandsforbund, hvis Formaal med en Forhandling næppe rækker videre end til at opnaa treuga dei for s i n Agitation — og paa saadanne Vilkaar gives der ingen Vej til Forstaaelse med os.

Medhjælperne og Krisen.

UNDER Overskriften »Katastrofe for Handels- og Kontormedhjælperne« har en Række Dagblade, bl. a. B. T. i den senere Tid omtalt de mange stedfundne Afskedigelser af Medhjælpere under Erhvervskrisen og den store Arbejdsløshed, der efterhaanden hærger vor Stand, og paa en meget forstaaende Maade har man skildret, hvor fortvivlet Medhjælperne er stillet for Tiden uden Udsigt til at opnaa ny Beskæftigelse hverken indenfor vort Fag eller i andre.

I B. T. for den 10. November gøres der dernæst opmærksom paa, at kun et forholdsvis ringe Antal af Handels- og Kontormedhjælperne kan ty til den offentlige Arbejdsløshedsunderstøttelse, idet der kun er et Mindretal af Handels- og Kontormedhjælperne, der har sluttet sig til Organisationen. Man regner med, at der ialt er godt 50,000 underordnede Medhjælpere her i Landet, hvoraf ca. 13,000 er organiserede, og dette stemmer som bekendt meget godt med Virkeligheden.

Af vore Medlemmer er nu ca. 1500 ledige, men man regner med, at derudover mindst 4 a 5000 Handels- og Kontormedhjælpere, der staar udenfor Organisationen, for Øjeblikket er uden Beskæftigelse, men disse er ikke tilmeldt den offentlige Arbejdsanvisning, og nogen virkelig Sikkerhed for Antallet har man derfor ikke.

B. T. slutter sin sympatisk skrevne Artikel paa følgende Maade:

»Flere Tusinde af de unge, ugifte, ledige Handelsmedhjælpere underholdes nu af deres Forældre, men der skal ogsaa

være blevet afskediget et stort Antal ældre Familieforsørgere, som aldrig havde tænkt sig, at de skulde blive ledige mere.

For dem er der, naar Arbejdsløshedshjælpen efter 7-9 Maaneders Forløb er opbrugt, kun Hjælpekassen tilbage. Ved Henvendelse til Medlemmer af den københavnske Hjælpekasses Bestyrelse erfarer vi, at et særdeles stort Antal af de Folk, der for Tiden henvender sig til Hjælpekassen, er ulykkeligt stillede Handels- og Kontorfolk.«

I Anledning af den fremkomne Artikel tilsendte Forretningsfører Jens Johansen B. T. følgende Artikel, som imidlertid ikke blev optaget i Bladet:

»Med Interesse har jeg bemærket B. T.s Omtale af de katastrofale Forhold, der hersker for Handels- og Kontormedhjælperne for Tiden som Følge af Erhvervskrisen, og jeg kan som Formand for Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund fuldt ud bekræfte, at Forholdene er saa fortvivlede som skildret.

For de Medhjælpere, der har været saa forsynlige i Tide at sikre sig Hjælp under Ledighed ved Medlemsskab af den statsanerkendte Arbejdsløshedskasse, er Forholdene slemme, naar Arbejdsløsheden bliver af længere Varighed, men mange Gange værre er de Kolleger stillet, som i de gode Tider har ladet fem og syv være lige i Tillid til, at de aldrig blev ledige, og det gælder mangen en ældre Familieforsørger, som mente at have sit paa det Tørre og derfor undlod at sikre sig.

Thi Forholdet er jo det, at de førstnævnte Kolleger gennem deres Forsikring, der hviler paa Principet: Hjælp til Selvhjælp og modtager Tilskud fra Staten, har erhvervet sig Ret til en højere og længere Understøttelse end de sidstnævnte Medhjælpere, der er henvist til den Hjælp, der ydes af Hjælpekasserne efter disses Skøn over den tilstedeværende Trang og med den lovmæssige Forskrift, at Hjælpen skal være væsentlig lavere end for Medlemmer af de statsanerkendte Arbejdsløshedskasser. Dertil kommer, at Hjælpekasserne er nødsaget til at foretage en omstændelig og i mange Tilfælde ubehagelig Undersøgelse af den enkelte Ansøgers Forhold, hvor det drejer sig om Folk, der ikke er Medlemmer af en Arbejdsløshedskasse, ligesom disse ikke kan paaberaabe sig nogensomhelst Ret til Hjælp, men fuldstændig er afhængig af Hjælpekassebestyrelsens Afgørelse.

Naar Katastrofen først er indtraadt, nytter det intet at bebrejde sig selv, at man medens Tid var undlod at forsikre sig mod Arbejdsløsheden. Man maa tage Konsekvensen af de urolige og usikre Samfundsforhold, der eksisterer og tegne en saadan Forsikring i god Tid paa samme Maade, som man bærer sig ad, naar man forsikrer sig mod Sygdom eller Ildsvaade.«

Jens Johansen.

Retshjælpen.

SIDEN vi i Juli Nummeret af vort Medlemsblad omtalte Forbundets Retshjælp, er der anlagt og afsluttet en Række Sager. De fleste af de afsluttede Sager er dog afgjort forligsmæssigt, og hverken blandt disse eller i de foreliggende Domme er der Momenter, der giver Grundlag for særlig Omtale.

Vi skal derfor nøjes med summarisk at opgøre Retshjælpens Virksomhed i April og Juli Kvartal.

Der er anlagt følgende Retssager:

60542 Aage Jensen ctr. M. C. Mathiesen, Aarhus (Gage Kr. 550,00), 60776 Jeppe Laursen ctr. Regnfrakkefabriken »Norden«, Odense (Gage Kr. 1200,00), 22661 Thomassen ctr. Cykleforretningen »Admira«, Københavnn (Gage Kr. 450,00), 6167 Frank Jørgensen ctr. A/S Anker Kontrolkasser (Provision Kr. 58,91), 53467 Vald. Andersen ctr. De foren. Bugserselskaber (Tantieme 275 Kr.), 4545 Rs. Mortensen ctr. Dansk Beklædningsmagasin, Hjørring (Gagekrav), 58564 Carlo Poulsen ctr. Danske Lloyd, København (Erstatning for Ferie Kr. 98,80), 18013 H. Berg ctr. Brdr. Jørgensen, Kbhvn. (Gage til 1. Okt. Kr. 735,00), 58430 H. Westermann ctr. H. Petersen, Hornbæk (Gage og Kostpenge Kr. 137,50), 50241 Margit Christensen ctr. Wald. Petersen, Kbhvn. (Erstatning for Ferie Kr. 33,75), 18942 Otto E. Jensen ctr. Krogh, Petersen og Lange (Gage Kr. 825,00), 9102 A. Nielsen ctr. Søren Petersen, Thisted (Restgage Kr. 123,26). 56788 Alfr. Jensen ctr. Magnus Skodborg, Gudum pr. Lemvig (Restgage Kr. 40,00), 50980 E. Pfeiffer ctr. S. J. Laursen, Kbhvn. (Gage Kr. 200,00), 25160 Jeppe Stengaard ctr. S. Schiøtt, Kalundborg (Tantieme Kr. 1833,33), 52516 Karen Andersen ctr. Slagtermester Hasle, Aarhus (Gage Kr. 120,00), 21917 A. Krabech ctr. A/S Skandinavia, Kbhvn. (Tantieme Kr. 130,16).

Af de anlagte eller tidligere anlagte Sager er følgende afsluttet: 44140 Otto Frederiksen ctr. S. Gjødvad, København (forligt Kr. 50,00 plus Renter 0,50 plus Omkostninger Kr. 10,00), 26375 Løkkegaard ctr. A. Knudsen, Kbhvn. (forligt Kr. 200,00), 55294 Fürsterling ctr. Chr. S. Jacobsen, København (vundet Kr. 543,16), 56068 Rud. Petersen ctr. J. Jensen, Aalborg (forligt Kr. 135,00 plus Renter 4,88 plus Omkostninger 40,00), 30045 Søren Kruse ctr. Danish Dairies, Odense (forligt Kr. 50,00), 55747 Nordstrøm ctr. A/S C. P. Lauritzsen & Co., Kbhvn. (forligt Kr. 50,00 plus Omk. Kr. 10,00), 60776 Jeppe Laursen ctr. Regnfrakkefabriken »Norden«, Odense (forligt Kr. 400,00), 56524 Chr. Mikkelsen ctr. J. M. Nielsen, Odense (forligt Kr. 100,00), 58491 Chr. Nielsen ctr. M. Hansen, Grenaa (forligt Kr. 91,38 plus Renter Kr. 1,20 plus Omk. Kr. 40,00), 17353 Koppel ctr. Grosserer Larsson, Kbhvn. (forligt, men Debitor insolvent), 11275 Rs. Rau Jensen, Aarhus, ctr. Jysk Bageri- og Konditorivareforretning (tabt), 16062 Clara Hansen ctr. Munk Madsen & Sønner, Esbjerg (hævet), 53564 Carlo Poulsen ctr. Danske Lloyd (vundet Kr. 98,80), 15054 Carl Jensen ctr. H. Funck, Hundested (forligt Kr. 472,64 plus Renter Kr. 46,85), 27764 Madsen og 49473 Nielsen ctr. Kurt Holm, Kbhvn. (vundet henh. Kr. 131,05 plus Renter 1,97 og Kr. 225,00 plus Renter 3,38 samt Omk. for begge Kr. 48,00), 58430 H. Westermann ctr. H. Petersen, Hornbæk (forligt Kr. 62,50), 32349 Bagge ctr. Codanværftets Konkursbo (vundet Kr. 141,61), 43455 Frostmand og 15869 Nielsen ctr. samme (vundet henh. Kr. 206,70 og Kr. 396,67), 53467 Vald. Andersen ctr. De forenede Bugserselskaber (forligt Kr. 200,00 plus Omk. Kr. 25,00), 40334 Christensen ctr. Brabrand Jensen & Co. (delvis vundet: Kr. 1338,75 plus Renter Kr. 47,99), 18013 Herman Berg ctr. Brd. Jørgensen, Kbhvn. (hævet), 25867 L. Fabech ctr. Forretningsforsyningen (forligt Kr. 1000,00 plus Omk. Kr. 120,00), 60962 R. Havmøller ctr. Det østasiatiske Kompagni (forligt Kr. 10,000), 50241 Margit Christensen ctr. Wald. Petersen ,København (hævet), 49122 Ingemann Christiansen ctr. Th. Borup, Aalborg (vundet Kr. 505,00 plus Renter Kr. 12,62 plus Omk. Kr. 175,00),

Desuden har forskellige Afdelinger uden Retshjælpens Mellemkomst ordnet 11 Sager i Mindelighed, hvorved indbragtes til vore Medlemmer ca. 1400 Kr.

— — —

Gennem Dagspressen er offentliggjort en principiel Dom, afsagt af Landsretten.

Sagen var anlagt af Kalundborg Handelskompagni mod Frk. Edith Breitung og hendes Fader, Overbetjent Breitung, Kalundborg, der krævedes dømt til at betale 1000 Kr., som var bortkommen ved en Fejlekspedition fra Frøkenens Side af et Brev.

Landsretten fandt det ikke godtgjort, at Brevet var bortkommet ved hendes Fejl. og da hun kun var 17 Aar og ikke tidligere havde haft med Pengeforsendelser at gøre og heller ikke havde modtaget nogen som helst Instruktion herom, blev den unge Dame frifundet, og Sagens Omkostninger blev ophævet.

Det er derigennem fastslaaet, at der ikke kan gøres Ansvar gældende mod en ikke instrueret kvindelig Elev for mulig begaaede Fejl.

— — —

Medlemmerne vil maaske ogsaa erindre en Sag, der i Sommer gav Anlednng til sensationel Behandling i Bladene og som fornylig har fundet sin endelige Afslutning paa en for Principalen lidet flatterende Maade.

Det var en Manufakturhandler Lillegaard i Fredensgade. Københavnn, der anmeldte sin Ekspeditrice for Tyveri af en hvid Underkiole til Værdi af 5 Kr., efter at hun, der ulovlig var afskediget, havde anlagt Sag om 3 Maaneders Gage.

Under Sagen, der formede sig meget dramatisk, blev det oplyst, at Principalens Hustru flere Gange under Ekspedientens Fraværelse havde undersøgt hendes Taske for at se, om hun stial. Hun havde dog ikke fundet noget, før hun fandt Underkjolen, og dens Tilstedeværelse forklarede Ekspeditricen paa den Maade. at hun havde stukket sig i Fingeren paa en Naal, hvorved der var kommen Blod paa Kjolen. Hun turde ikke oplyse Principalen herom og havde derfor lagt Kjolen i Tasken for at vaske den hjemme.

Efter Forundersøgelsen, der gav til Resultat, at Sigtelsen hvilede paa saa løst et Grundlag, som der kunde være, og

var foretaget, fordi Ekspedienten havde forlangt de 3 Maaneders Gage for uberettiget Bortvisning, bestemte Statsadvokaten, at der ikke skulde rejses Tiltale, og Principalen vil derefter komme til at betale Gage for de 3 Maaneder.

Men han burde have været klapset ganske anderledes af, efter den sjofle Fremgangsmaade, han har benyttet.

Medhjælperlønningernes Forskydning

1913 — 1923.

GENNEM et Par Artikler har vi omtalt Tabelværket »Privatfunktionærernes Lønforhold m. v. 1923«, som er udsendt af Det statistiske Departement for nogle Maaneder siden. Vi har i store Træk omtalt Lønforholdene og har redegjort for Oplysningerne angaaende Funktionærernes Antal, som disse fremkommer paa Basis af Folketællingen i 1921.

Nogen direkte Sammenligning mellem Lønningerne i 1923 og de i 1913 gældende er det ikke muligt at foretage, fordi Materialet i de to Statistiker ikke er ensartet og ikke er opstillet paa samme Maade. F. Eks. er Grænsen mellem over- og underordnede Funktionærer ikke trukket ens, og ved en Sammenligning maa derfor over- og underordnet Personale ses under eet.

Ved en Sammenligning maa desuden tages Hensyn til Forandringerne i Prisniveauet. Det alm. Prisniveau laa efter Pristallet i 1923 ca. dobbelt saa højt som i 1923 og ved nedenstaaende Sammenligning er Indtægtsgrupperne i 1923 derfor sidestillet med de dobbelt saa høje Indtægstgrupper i 1923:

Funktionærernes procentvise Fordeling efter Løngrupper i 1913 og 1923.

Kontorpersonale i Industri og Handel.

	Mænd				Kvinder			
	Hovedstaden		Provinsen		Hovedstaden		Provinsen	
	1913	1923	1913	1923	1913	1923	1913	1923
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Løngruppe A ..	19,2	9,1	28,4	14,3	65,2	30,9	78,9	49,7
— B ..	38,9	36,8	45,3	42,3	31,4	59,7	20,6	46,2
— C ..	41,9	54,1	26,3	43,4	3,4	9,4	0,5	4,1
Ialt..	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Butikspersonale.

	Mænd				Kvinder			
	Hovedstaden		Provinsen		Hovedstaden		Provinsen	
	1913	1923	1913	1923	1913	1923	1913	1923
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Løngruppe A ..	20,4	11,3	28,5	39,3	88,6	38,2	90,8	73,7
— B ..	67,7	62,6	66,2	51,5	11,4	59,4	8,9	25,8
— C ..	11,9	26,1	5,3	9,2	—	2,4	0,3	0,5
Ialt..	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Anm. Løngruppe A. angiver en samlet Løn af under 1000 Kr. i 1913 og under 2000 Kr. i 1923. — Løngruppe B. angiver en samlet Løn af 1000—1999 Kr. i 1913 og 2000—3999 Kr. i 1923. — Løngruppe C. angiver en samlet Løn af 2000 Kr. og derover i 1913 og 4000 Kr. og derover i 1923.

Paa Grundlag af denne Undersøgelse kan Departementet fastslaa, at der i det hele har fundet en reel Lønstigning Sted fra 1913 til 1923. Kun for det mandlige Butikspersonale i Provinsen synes der at have været en modsat Bevægelse. Helt nøjagtig kan en saadan Undersøgelse aldrig blive, men det maa anses forsvarligt i Hovedtrækkene at drage Sammenligningerne som sket.

Departementet har endvidere foretaget en Sammenligning mellem Oplysningerne for 1923 og Indtægtsstatistiken for 1920, der blev indsamlet ved Folketællingen det følgende Aar. Ogsaa her har man været nødt til at regne over- og underordnede Funktionærer under et. Da Prisniveauet i dette Tidsrum var faldet fra 262 Points til 204, har der fundet en Omregning Sted, idet Indtægten i 1920 for at give det rigtige Sammenligningsgrundlag har maattet reduceres i Forholdet 204:264. Gennemsnitslønningerne stiller sig derefter saaledes:

	1920 Efter Folketællingen Kr.	1923 Funktionærstatistiken Kr.	Indtægten i 1920 reduceret i Forholdet 204 : 264 Kr.
Industriens Kontorpersonale:			
Mænd	5850	4630	4520
Kvinder	2540	2460	1960
Handelens Kontorpersonale:			
Mænd	6290	4400	4860
Kvinder	2960	2450	2290
Butikspersonale:			
Mænd	2860	2660	2210
Kvinder	2080	1980	1610

Det fremgaar heraf, at næsten alle de anførte Funktionærgrupper efter de modtagne Indberetninger i 1923 havde en Indtægt, der under Hensyn til Prisfaldet var større end Indtægten i 1920. Den reelle Lønstigning, der saaledes synes at have fundet Sted, synes at være relativt størst for de lavest lønnede. Naar Lønnen for det mandlige Kontorpersonale udviser en reel Nedgang synes det at stamme fra, at der i Undersøgelsen 1923 for denne Gruppe mangler Oplysninger om et forholdsvis betydeligt Antal af de højest lønnede, der er medtaget i Folketællingstallene.

Departementet gør dog opmærksom paa, at Gennemsnitslønningerne for 1923 sandsynligvis er for høje for de underordnede Funktionærgrupper, fordi der formentlig er indkommen for faa Oplysninger fra de allerdaarligst stillede Grupper af Befolkningen.

Med Hensyn til Lønnens Bestanddele kan anføres, at det af Statistiken fremgaar, at Kost- og Logisystemet, der tidligere var saa almindeligt for Handels- og Kontormedhjælperne, nu i Virkeligheden er uden større praktisk Betydning. Det er egentlig kun paa Landet, hvor tidligere praktisk talt enhver Medhjælper var dette System undergivet, at det endnu eksisterer i nogen væsentlig Grad, idet her ca. Fjerdedelen af Kontorpersonalet og for Butikspersonalet mellem Halvdelen og Trediedelen af Kvinderne og to Trediedele af Mændene fik Naturaldelse.

Gratiale bruges ikke i særlig stor Udstrækning som Lønningsmetode overfor underordnede Medhjælpere. Det udbetalte Beløb udgør for det underordnede Kontor- og Lagerpersonale, der overhovedet har faaet Gratiale, gennemsnitlig 100—125 Kr. og for Butikspersonalet ca. 100 Kr. pr. Aar.

Tantiemesystemet synes derimod at have en betydelig Udbredelse blandt Butikspersonalet i København, hvor de mandlige Medhjælpere gennemsnitlig har modtaget 7—800 Kr. og de kvindelige ca. 350 Kr. aarlig. Udenfor København anvendes det forholdsvis sjældent. Af de overordnede Kontorfunktionærer fik ca. en Fjerdedel Tantieme i 1923.

Lønnen er indtil en vis Grænse stigende med Alderen samt med Anciennitet en, d. v. s. med den Tid, Vedkommende har været beskæftiget som Funktionær. Det har med det forhaandenværende Materiale været vanskeligt at holde Alder og Anciennitet ude fra hinanden, og her skal derfor kun gives nogle Oplysninger om Aldersstigningen.

For det underordnede Kontor- og Lagerpersonale og for Butikspersonalet er Lønnen for de 25—30-aarige væsentlig højere end for de 18—25-aarige, og atter en Del højere for de 30—40-aarige end for de 25—30-aarige. For Butikspersonalets Vedkommende foreligger der saa forholdsvis faa Oplysninger fra Personer over 40 Aar, at det er vanskeligt at skønne over Lønforholdene for disse Aldersklasser, i hvilke der i det hele taget kun findes forholdsvis faa Butiksfunktionærer. For Kontor- og Lagerpersonalets Vedkommende foreligger der derimod et noget større Antal Oplysninger fra Funktionærer over 40 Aar, og det synes herefter, at Lønnen for de 40—50-aarige kun ligger en Ubetydelighed højere end for de 30—40-aarige, og for Funktionærer, der er over 50 Aar, synes Lønnen snarest at være aftagende.

For det overordnede Kontor- og Lagerpersonale er Lønnen ligesom for det underordnede Personale stigende med Alderen, men her synes Stigningen efter 40-Aars Alderen at være noget stærkere end for det underordnede Personale.

Efter de for Arbejdere foreliggende Oplysninger om den gennemsnitlige Fortjeneste i de forskellige Aldersgrupper er Lønnen gennmgaaende stigende til 25—30-Aars Alderen og holder sig derefter paa nogenlunde samme Niveau til 50-Aars Alderen, for de mere kvalificerede Fag helt til 60-Aars Alderen.

En Sammenligning mellem Arbejderne og Funktionærerne angaaende dette Forhold viser altsaa, at Lønbevægelsen for de underordnede tekniske Funktionærer er omtrent som for Arbejderne; for det underordnede Kontor- og Lagerpersonale samt for Butikspersonalet er Lønstigningen efter 25—30-Aars Alderen noget større end for Arbejderne, men paa den anden Side synes det for de ældre Aldersgrupper af disse Funktionærer snarest at være vanskeligere end for de tilsvarende Aldersgrupper indenfor Arbejderklassen at holde det opnaaede Lønniveau, hvilket med andre Ord vil sige, at Medhjælperne bliver ringere stillet end Arbejderne, naar de naar op i den modnere Alder, og at dette Forhold forstærkes, jo ældre de bliver. En Kendsgerning som bør give alvorligt Stof til Eftertanke, naar Medhjælperne skal til at fundere om deres Plads i Samfundet og deres Interesse i Organisationsbevægelsen.

Landmandsbankens Personale.

I GENNEM NOGEN TID har der fra vore københavnske Afdelingers Side været arbejdet for at komme i Forbindelse med Personalet i Landmandsbanken, der gennem den Masseudsmidning af Personale, der i Sommer fandt Sted, og i det hele taget den Usikkerhed, der præger disse Medhjælperes Forhold paa Grund af selve Bankens Stilling, har følt sig stærkt opskræmt og truet i deres Eksistens.

Der har dels i Oktober og dels i November været afholdt Møder for Bankens Personale, ligesom der har været plejet Forhandlinger med den særlige Personaleforening, der bestaar i Banken, om Tilslutning til Forbundet.

Forhandlingerne er endnu ikke ført til Ende, men en hel Del af Bankens Personale har allerede indmeldt sig i Organisationen, ligesom Agitationen fortsættes, og vi kan kun udtale Haabet om, at den øvrige Del af Personalet maa stille sig forstaaende overfor Forsøget paa at samle alle Funktionærerne indenfor vor faglige Organisation med det Formaal for Øje at foretage en samlet Optræden for at forhindre yderligere Forringelse i Livsvilkaarene og yderligere Forsøg fra Bankens Side paa at foretage lignende uretmæssige og hensynsløse Forsøg paa at kaste Funktionærerne paa Gaden.

Kredsmøderne.

AFHOLDELSEN af Kredsmøder for Afdelingernes Tillidsmænd fortsattes i November med Møde i Aalborg den 14. November. Mødet afholdtes paa Hotel Hafnia og aabnedes Kl. 11 af Forretningsfører Jens Johansen. Til Stede var 48 Repræsentanter for 11 Afdelinger samt et Medlem fra Nibe og Skagen, og desuden var Hovedbestyrelsesmedlem Jens Jensen og Rejsesekretær Lauritz Godsted mødt efter Indbydelse.

Under Ledelse af Jens Jensen, der valgtes til Dirigent, behandledes derefter den samme Dagsorden, som har været gældende ved de øvrige Kredsmøder, og der fandt under de forskellige Punkter en livlig Drøftelse Sted af Forbundets Anliggender.

Vedrørende Spørgsmaalet om De samvirkende Fagforbund, som indledtes af Næstformanden for D. s. F. Borgerrepr. Hr. Vilh. Nygaard førtes en livlig Diskussion, der gav fuld Tilslutning til, at Sagen var rejst og følgende Udtalelser vedtoges enstemmigt, ligesom Tilfældet har været paa de foregaaende Kredsmøder:

»Idet Kredsmødet i Aalborg den 14. November 1926 tager de fremkomne Meddelelser om De samvirkende Fagforbund i Danmark til Efterretning, opfordrer Mødet Hovedbestyrelsen til — med Henblik paa Sagens eventuelle Behandling paa den førstkommende Kongres — at fortsætte Oplysningsarbejdet blandt Medlemmerne angaaende Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds Stilling til de øvrige Organisationer, repræsenteret ved De samvirkende Fagforbund.«

Søndag den 21. November afholdtes Kredsmøde i Skive. Hertil var mødt 31 Repræsentanter for 10 Afd. Desuden var Rejsesekretær Johs. Jensen samt et Medlem fra Bjerringbro og Kjellerup til Stede. Til Dirigent valgtes Chr. Breum.

Forretnnigsfører Jens Johansen redegjorde for den faglige Situation og Forbundets Virksomhed samt indledte Diskussionen om De samvirkende Fagforbund. Den foreslaaede Resolution vedtoges.

Hovedkasserer Julius Hansen gav Oplysninger om Administrationen og gav dernæst en Oversigt over Forslaget til Lærlingelovens Revision og de Krav, Organisationen stiller hertil.

Der er planlagt endnu et Kredsmøde, der skulde have været afholdt Søndag den 28. November i Nykøbing F. Af Hensyn til, at denne Dag bliver den sidste Søndag forud for Valget, er Mødet imidlertid blevet udsat, og det vil derfor først kunne afholdes efter Nytaar.

Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde.

Arbejdsløshedskassernes aarlige Møde med Arbejdsdirektøren afholdtes Lørdag den 20. November i Handels- og Kontoristforeningens Lokaler.

Arbejdsdirektør Vater aabnede Mødet og aflagde Beretning for Kassernes Virksomhed i Regnskabsaaret 1925—26.

Det fremgik af Beretningen, at Medlemsantallet i samtlige Kasser var steget med knap 2 pCt. og den 31. Marts udgjorde 270,299. Heraf var 229,251 eller 85 pCt. Mænd og 41,048 eller 15 pCt. Kvinder.

Af de 67 bestaaende Kasser har der været Fremgang i 42, og blandt disse findes vor Kasse, hvis Medlemsantal er steget med 2 pCt.

Kassernes samlede Indtægter har i Regnskabsaaret udgjort 20,9 Mill. Kr., hvilket er 2,3 Mill. mindre end det foregaaende Aar. Nedgangen falder hovedsagelig paa Statstilskudet, der har udgjort 3,9 Mill. Kr., medens Tilskudet fra Kommunerne andrager 4,4 Mill. Kr.

Kontingentet fra de nydende Medlemmer er steget med 0,2 Mill. Kr. og har ialt udgjort 11,6 Mill. Kr., hvilket udgør 43 Kr. pr. nydende Medlem.

Medens Indtægterne er gaaet ned med 10 pCt., er de samlede Udgifter steget med ca. 70 pCt. fra 15,5 Mill. Kr. til 26,4 Mill. Kr. Denne stærke Stigning skyldes næsten udelukkende forøgede Udgifter til Understøttelse, der er en Følge af Deflationskrisen, der har hærget og med voksende Styrke i Løbet af Regnskabsaaret har forøget de arbejdsløses Antal.

Understøttelsen i 1925—26 har udgjort 24,8 Mill. Kr. mod 14,1 Mill. i det foregaaende Aar, hvilket giver 93 Kr. pr. Medlem mod 53 i 1924—25. Den gennemsnitlige Dagpengeunderstøttelse har udgjort 3,05 Kr.

De for Kasserne vanskelige Vilkaar afmærkes ydermere gennem Stigningen i Antallet af understøttede Medlemmer. Dette Antal var i 1924—25 100.671, medens det i 1925—26 var steget til 136,112, der tilsammen har gaaet ledige i 13,239,513 Dage, hvilket udgør 49 ledige Dage pr. Medlem af Kasserne.

Af disse ledige Dage er der udbetalt Understøttelse for ca. 8 Mill. Dage, hvilket er en Stigning fra det foregaaende Aar paa 77 pCt. Pr. understøttet Medlem er Antallet af understøttede Dage steget fra 45 til 59.

Arbejdsdirektøren kom i sin Beretning ind paa en Omtale af Arbejdsløshedskassernes Formueforhold set undet et. Det fremgik heraf, at Kassernes samlede Beholdninger udgjorde 15,8 Mill. Kr., men herfra gaar Restgæld til Statskassen 6,8 Mill. Kr. samt anden Gæld 0,9 Mill. Kr., og Kassernes Formue udgør derefter 8,1 Mill. Kr.

Dette betyder en væsentlig Nedgang fra det foregaaende Aar, idet Driftsunderskudet og dermed Formuenedgangen i Regnskabsaaret 1925—26 har udgjort 5,5 Mill. Kr., medens der i de to foregaaende Aar har været Overskud.

Situationen er derfor alvorlig for Arbejdsløshedskasserne, hvis Formueforhold er stærkt forringede og kan forventes yderligere forringet i indeværende Regnskabsaar, og desuden maa det erindres, at det er det samlede Billede, medens Stillingen for de enkelte Kasser er yderst forskellig. Der findes saaledes 9 Kasser, der ikke blot ikke har Formue, men endog er forgældede.

Hvad Gælden til Statskassen angaar, er der i Beretningsperioden tilbagebetalt ialt 6,8 Mill. Kr.

Direktøren gav dernæst nogle Oplysninger om Nødhjælpsarbejder, Kriselovgivningen og de forskellige specielle Forhold, der har været til Behandling i Direktoratet og Nævnet.

Beretningen efterfulgtes af en længere Diskussion. Herunder blev stillet Forslag om en Henvendelse til Ministeriet angaaende den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse. Dette vedtoges. Endvidere vedtoges en Resolution vedrø-

rende Kassernes økonomiske Forhold og de kriseramte Medlemmers Stilling.

Ved Valget til Arbejdsløshedsnævnet genvalgtes Hovedkasserer Alfred Christiansen, fhv. Afdelingschef R. Hvidtfeldt og Forretningsfører Arnold Nielsen.

Fra vor Kasse mødte som Repræsentanter Forretningsfører Jens Johansen, Hovedkasserer Julius Hansen, Sekretærerne Harald Heie og Viggo Pedersen, Repræsentant C. Hammer samt Assistent Vald. Haahr.

Andelsslagteriernes Kontorpersonale.

VOR ARTIKEL i sidste Nummer af Bladet, hvori vi under Overskriften »Narrehuernes Fagforening« gengav en Del af det mærkelige Aktstykke, som kaldes Beretning fra »Foreningen af danske Andelsslagteriers Kontorpersonale«, har vakt en Del Opmærksomhed, men ikke af smigrende Art, om Personalet paa Andelsslagterierne.

Saaledes bringer Dansk Slagteriarbejderforbund vor Artikel in extenso i Medlemsbladet »Slagteren«, samtidig med at dette Forbund overfor os har givet Udtryk for sin Forbavselse over, at Kontorpersonalet paa Andelsslagterierne endnu er »saa langt tilbage«, at man virkelig kan føle sig tilfredsstillet med en Forening af den Karakter, som »Aarsberetningen« giver Udtryk for.

Vi maa tilstaa, at vor Forundring ikke er ringere end Slagteriarbejdernes. I en Tid, hvor alle Lønarbejdere — det være sig indenfor Haandværk, Industri eller Handel — kæmper en fortvivlet Kamp for at afværge Attentater paa deres Løn- og Arbejdsvilkaar, har disse Medhjælpere Raad til at staa udenfor en virkelig faglig Organisation, blot for at tilhøre en Forening, hvis væsentligste Opgave er Halløj af mere eller mindre grovkornet Art, og som tillader sig den Frækhed at kritisere Slagtermestrene, baade fordi disse har indmeldt sig i en Fagforening, og fordi de derigennem har opnaaet forbedrede Levevilkaar. Og naar Foreningen endelig beskæftiger sig med Kontorpersonalets Lønforhold, er det paa den Maade, at den henleder Slagteriernes Opmærksomhed paa, at man er villig til at gaa ind paa Lønnedsættelser.

Dog, vi tør forudsætte, at denne »Aarsberetning« alligevel er faldet adskillige af denne fortumlede Forenings Medlemmer alvorligt for Brystet; thi det vilde dog være f o r g a l t at tænke sig, at de menige Medlemmer skulde være enige i en Kurs af den Art.

Og dermed turde ogsaa Spørgsmaalet med det samme blive brændende, om ikke Kontorpersonalet paa Andelsslagterierne har større Interesse i at tilhøre vor Organisation, hvor de faar deres faglige Interesser varetaget paa en ganske anden og mere betryggende Maade og tillige sikrer sig overfor Arbejdsløshed og hvad andet ondt, der kan hændes dem i disse vanskelige Tider.

Lad være, at det maaske koster noget mere at være Medlem af en Fagforening. Men hellere forekommer det os, tage denne Merudgift og saa faa reelle Værdier for sine Penge, end at nøjes med det mindre Kontingent, der i n g e n G a v n gør, men bruges til Narrehuer og Tudehorn.

Og en Ting til. At være Medlem af en faglige Organisation giver r a n k R y g.

Lyssky Foretagender.

EN KRISE, som den vor Stand nu gennem adskillige Aar har været inde i, bevirker, at de ledige Medhjælpere griber efter enhver Chance for at skaffe sig Beskæftigelse, selv om Udsigterne til at faa noget Udbytte af deres Anstrengelser er ganske minimale.

En saadan Situation, hvor der gaar ca. 1500 organiserede Medhjælpere og 4 a 5000 uorganiserede uden Beskæftigelse, medfører desværre, at lyssky Foretagender dukker op, søgende at finde Ofre og at aflokke de arbejdsløse Medhjælpere deres sidste Skillinger uden at have den ringeste Udsigt til at opfylde deres Løfter om at være Formidler mellem Medhjælperne og Principalerne.

Aabenbart maa der heri ligge en god Forretning, thi der dukker adskillige af den Slags Foretagender op mellem Aar og Dag, snart hist, snart her og under mere eller mindre besnærende Navne, men man kan være ganske rolig for, at det i de 99 af 100 Tilfælde er ganske oplagt Svindel, og at det intet fører til at indlade sig med saadanne Virksomheder uden det ene sikre — at blive af med Pengene.

Saaledes er vi fornylig gjort bekendt med, at et Engageringsbureau, der kalder sig »Merkur«, og som har til Huse Vesterbrogade 45, 1. Sal, København B., er begyndt at operere. Bureauet tilsender annoncerende Medhjælpere et daarligt, maskinskrevet Brev af følgende Indhold:

»D'Hrr. Pladssøgende.

Søger De en Stilling indenfor Handelsvirksomhed, da benyt Merkur, som anviser Dem saadanne som passer for Dem, opgiv paa medfølgende Blanket, hvad De søger og Merkur tager sig af Resten, Afskrifter af Anbefalinger kan indsendes ikke Originaler.

Indskud 2 Kr. kan indsendes i Frimærker.

Salær 10 pCt. af første Maaneds Gage, men fradrages da Indskudet.

Pladserne anvises efterhaanden som de indkommer.

Med Højagtelse

Merkur.

Cirkulærets Form og Ortografi virker ikke særlig overbevisende for Bureauets Soliditet, og den Omstændighed, at Brevet ikke underskrives med noget Navn, understreger yderligere dette Indtryk.

Vi maa derfor advare Medlemmerne mod at lade sig blænde af Bureauets Formaal, der er paatrykt Brevpapiret, og hvori det hedder:

Merkur

Kontor for Anvisning af Stillinger indenfor Handelsvirksomheder.

Søger og anviser Stillinger med og uden Kapitalindskud.

Det eneste sikre er nemlig Tab af det Kapital-Indskud, paa 2 Kr., som Bureauet fordrer.

— — —

Et lignende Bureau, der kalder sig Revisions-Bureauet »Neslein«, Øhlenschlægersgade 75, Mezz., tilsender ligeledes annoncerende Medhjælpere en Skrivelse, hvori man tilbyder at give Kursus i Maskinskrivning og Bogholderi for en Pris af 50 Kr., og Bureauet tilføjer, at Elever, der har taget Undervisning i disse Fag, anvises Stilling efter endt Kursus uden yderligere Vederlag.

Vi er i Besiddelse af et Cirkulære fra September Maaned, hvori meddeles, at Elever, der indmelder sig nu, opnaar Stilling ca. 1. November. Dette turde være grov Usandhed, thi Indehaveren af Bureauet, Hr. H. Nielsen, skulde i saa Fald være det eneste Menneske her i Danmark, der for Tiden skulde være i Stand til at garantere at kunne skaffe Pladser til ledige.

Naar det angives, at Eleverne som Regel undervises hver for sig, fordi de da faar størst Udbytte af Undervisningen, kan dette jo ogsaa betyde, at man nødig vil føre dem sammen, for at de ikke indbyrdes skal drøfte Bureauets Virksomhed.

Vi opfordrer ogsaa i dette Tilfælde vore Medlemmer til at udvise Varsomhed.

— — —

Et andet Engageringsbureau, der kalder sig: Engageringsbureauet »City«, Badstuestræde 13, har i jyske Blade averteret om en Eneforhandler for en ny Artikel fra en dansk Fabrik, idet man angav, at en betydelig Omsætning kunne paaregnes.

Bureauet anmoder om Ansøgninger vedlagt Svar-Porto, og flere af vore arbejdsløse Medlemmer har tilskrevet Bureauet med Svar-Porto, men har ikke modtaget Svar, hvorfor man maa gaa ud fra, at Indehaveren forsøger at skaffe sig en Indtægt ved at indkassere Frimærkerne fra Pladssøgende.

— — —

Dette er nogle af de sidst forekomne Eksemplarer af Racen, som vi beder vore Medlemmer holde Øje med og tage sig i Vare for.

Skulde der dukke andre Virksomheder af samme Karakter op, vil det være os kært at modtage Underretning herom, og vi skal da se lidt nærmere paa disse Bureauers Virksomhed og gennem vort Blad advare Medlemmerne mod at lade sig franarre deres surt erhvervede Sparepenge.

Den internationale Højskole, Helsingør.

7. Januar 1927 til Slutningen af Marts 1927.

Vi har fra den internationale Højskole i Helsingør modtaget nedenstaaende Program med Anmodning om Optagelse.

KLASSEUNDERVISNING i Dansk (Diktat, Dispositionsøvelse og Stilskrivning), Regning og Matematik, Fysik (Elektricitetslæren), Gymnastik, Folkedanse og Sanglege. Opøvelse i Sprogfærdighed i Engelsk, Tysk og Fransk gennem Undervisning og Foredrag paa Engelsk og Tysk af danske og indfødte Lærere, samt gennem Samvær med udenlandske Elever.

Foredrag over Lande og Folk (ledsaget af Lysbilleder), Aandslivets Historie i Danmark, England, Tyskland og Frankrig, Nutidens sociale og internationale Spørgsmaal, ved cand. mag. Peter Manniche. Erhvervsgeografi, Det danske Samfund (økonomisk, politisk og socialt), Sociologi (derunder Samfundets Historie) ved Poul Hansen. De fleste af disse Foredrag holdes paa Dansk, men efterhaanden som Elevernes Sprogfærdighed stiger, holdes en Del af dem paa Engelsk og Tysk.

Foredrag om klassisk tysk Litteratur og moderne tysk Litteratur afholdes baade paa Dansk og Tysk. Foredrag om engelske Digtere, Verdenshistoriske Personligheder samt engelske sociale Forhold og engelske Prosaforfattere afholdes paa Engelsk af indfødte Foredragsholdere.

Studiekredse: Danmarks Historie i Oldtid og Middelalder, N. F. S. Grundtvig og hans Højskoletanke, Jordspørgsmaalet og Samfundslære. Desuden er der Studiekredse paa Tysk over klassisk og moderne social tysk Litteratur, paa Engelsk over sociale og internationale Problemer.

Kursus i Kooperation, dansk saavel som international, ved Poul Hansen.

Uden om en fast Kærne af Klasseundervisning og Foredrag, der er fælles for alle, kan Eleverne i Samraad med Forstanderen vælge de Fag, de særlig har Interesse for, og som passer for deres Standpunkt. Sprogundervisningen er tilrettelagt baade for Begyndere og Viderekomne.

Legemligt Arbejde. Fra Kl. 11 til 12 hver Søgnedag arbejdes i Have og Mark.

Betalingen er 100 Kr. om Maaneden for Kost, Logi og Undervisning. Eleverne maa selv bekoste deres Vask og betale 5 Kr. om Maaneden for Lys og Varme paa deres Værelser. Haandklæder, Tæpper og Lagener, Gymnastikdragt og Gymnastiksko medbringes. Udgifter til Bøger og andre Undervisningsmidler beløber sig til ca. 15 Kr.

Stipendier. Skolen raader over nogle mindre Stipendier, som kan søges af arbejdsløse (med Understøttelse) og andre. Disse Stipendier uddeles af Forstander Manniche.

Arbejdsløse kan fortløbende faa hele deres Understøttelse udbetalt under Opholdet paa Skolen ved at indgive Ansøgning til Arbejdsdirektoratet, Amaliegade 25, København K.

Ansøgningen indsendes gennem Hovedkontoret, Gl. Kongevej 6, hvor Blanketter faas udleveret.

Et smukt Tilbud

FRA Forstanderen for den internationale Højskole, Helsingør, Hr. Peter Manniche, har vi modtaget en Skrivelse med Forespørgsel, om der blandt Forbundets Medlemmer kunde tænkes at være nogle, som har Interesse af et Ophold paa den engelske kooperative Bevægelses Skole i Manchester, »The Co-operative College«. »I saa Fald, skriver Hr. Forstander Manniche, kan jeg tilbyde een eller to unge Kontormænd, som kan tilstrækkelig Engelsk til at følge Foredragene paa dette Fag, Ophold i 3 Maaneder for ca. halv Pris, d. v. s. 100 Kr. om Maaneden for Undervisning, Kost og Logi.

Sagen er den, at da den internationale Højskole sidste Sommer modtog to engelske Elever fra det kooperative College, fik vi til Gengæld Lov til at sende en Dansker derover i 6 Mdr. eller to Danskere hver i 3 Mdr., og de skulde ikke betale Skolepengene paa det engelske College, men Skolepengene hos os, som er 100 Kr. om Maaneden.

Jeg vil nu være Dem taknemlig, om De som Redaktør af Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende vilde bringe disse Oplysninger videre til Deres Medlemmers Kundskab og snarest muligt sende mig Meddelelse om Resultatet af Henvendelsen.«

Idet vi takker Hr. Forstander Manniche for det smukke Tilbud, lader vi herved Opfordringen gaa videre til Medlemmerne, idet vi opfordrer de, der har Lyst og Lejlighed til at deltage i det sikkert overmaade interessante Kursus i England, og som har sine engelske Kundskaber tilstrækkelig i Orden, til at skrive til Forstanderen hurtigst muligt.

Fra Arbejdsmarken —

ANTALLET af Nyindmeldelser i en Afdeling plejer at kunne tages som et godt Barometer for Ledelsens øjeblikkelige Mobilitet, men er ikke altid Udtryk for selve Afdelingens Stilling i Forhold til andre Afdelinger. Det kan jo nemlig ske, at en Afdeling maaske gennem flere Aar har staaet i Stampe, og den har da et større Arbejdsfelt og som Følge deraf ogsaa større Muligheder for at kunne indsende flere Nyindmeldelser, end den Afdeling, som stadig har arbejdet intenst.

Naar vi denne Gang nævner Horsens Afdeling i Rubriken »Fra Arbejdsmarken —« sker det netop, fordi den udmærkede Fremgang, Afdelingen har haft i indeværende Aar, ikke skyldes saadanne gunstigere Arbejdsbetingelser. Der har altid været arbejdet energisk og kraftigt i Horsens. For 1¾ Aar siden talte Afdelingen 312 Medlemmer og pr. 31. Marts i Aar 342. Og hver Maaned har Afdelingen kunnet indsende et smukt Antal Nyindmeldelser, saaledes at man er oppe paa 75 nye Medlemmer, tilført Organisationen i de forløbne Maaneder af 1926.

Dette maa kaldes et særdeles smukt Resultat, ikke mindst i Betragtning af, at saavel Afdelingens Formand Hr. S. Chr. Sørensen som Kassereren Hr. Arno Sørensen Møller, begge har deres daglige Gerning at passe og kun har Fritiden til Raadighed til Foreningsarbejdet.

Ogsaa paa det administrative Omraade er Afdelingens Forhold i en ærefuld Orden, der gør det naturligt for os herved at udtrykke vor Anerkendelse for Afdelingen og dens tvende energisk Tillidsmænd.

Lommebogen.

DEN af Forbundet udgivne Lommebog for Handels- og Kontormedhjælperne er som sædvanlig blevet modtaget med Glæde af Medlemmerne, og en meget stor Del af Oplaget er allerede paa dette Tidspunkt solgt.

Forholdet er da ogsaa det, at vor Lommebog er den mest righoldige af de mangfoldige Lommebøger, der udgives og tilmed saa billig, at enhver kan anskaffe sig den, idet Prisen i Aar er nedsat til Kr. 1,75.

H. K.s Lommebog er af særlig Interesse for vore Medlemmer derved, at den foruden sit sædvanlige Lommebogsstof: Kalender, Kassebogsblade, Noteringsblade og mange forskellige nyttige Oplysninger, indeholder særligt Stof beregnet for vore Medlemmer, uden at Prisen derved bliver højere end for andre Kalendere af lignende Art.

I dette særlige Stof vil enhver Medhjælper kunne finde praktiske Oplysninger, som han har Brug for baade til daglig i Forretningen og i Tilfælde af, at der skulde ske ham Uret enten paa den ene eller den anden Maade, og desuden gives der derigennem saadanne Oplysninger om Forbundets Arbejde, Formaal og Program, som er særdeles gode at have ved Haanden til enhver Tid.

Da Forholdet jo er det, at ethvert Menneske her i Landet anskaffer sig en Lommebog, henstiller vi til vore Medlemmer at gøre et Forsøg med for 1927 at benytte deres egen Lommebog, og vi er sikker paa, at naar de blot een Gang har anskaffet denne, benytter de aldrig nogen anden.

Husk! Prisen er kun **Kr. 1,75** for Lommebogen, indbundet i smukt, bøjeligt Læderbind i et bekvemt Lommeformat.

Bogen kan købes gennem alle Afdelingerne.

Conto pro diversi.

FOLKETINGSVALGET.

Ved det forestaaende Valg til Folketinget genopstilles Formanden for de københavnske Afdelinger Folketingsmand Gustav Pedersen i Ebeltoftkredsen.

Desværre er der ikke Mulighed for Gustav Pedersens Genvalg, idet hans Mandat selv med Fremgang i Kredsen vil tilfalde Grenaakredsen som Følge af de særlige Bestemmelser for Opstilling, der er gældende for Socialdemokratiets Kandidater.

Forretningsfører Jens Johansen, der nu ved 5 Valg har været Socialdemokratiets Kandidat i Gentoftekredsen, har denne Gang sagt Nej til at lade sig genopstille her, idet Forretningsføreren opstilles som 1. Suppleant i Københavns Vestre Storkreds.

Af andre Medlemmer opstilles Partisekretær Alsing Andersen i Frederiksberg 1. Kreds og Sekretær Frederik Dalgaard i Holbæk.

BUTIKERNE OG JULEN.

Juleaften falder i Aar paa en Fredag, og som Følge deraf indtræder Retten til at holde Butikerne aabne til Kl. 9 Aften Fredag den 17. December.

Endvidere er det tilladt at holde Forretningerne aabne fra Kl. 4—9 Søndagene den 12. og 19. December.

Juleaftensdag den 24. December skal alle Forretningerne lukke Kl. 4 Efterm.

HANDELSREJSENDE-KONFERENCEN I PRAG.

Som meddelt afholdtes paa Foranledning af Internationaler Bund der Privatangestellten en international Handelsrejsende-Konference i Prag den 29.—30. Oktober. I Konferencen deltog fra vort Forbund Forretningsfører Jens Johansen. Vi skal i næste Nummer af Bladet bringe et Referat af Konferencens Forhandlinger.

FOLKENE BAG PULT OG DISK.

Under denne Titel bragte Social-Demokraten den 17. November en Kronik, omhandlende Handels- og Kontormedhjælpernes Løn- og Arbejdsforhold set i Belysning af Funktionærstatistiken. Kroniken var skrevet af Sekretær Harald Heie.

Løbende Konflikter.

Med nedennævnte Firmaer er Organisationen i Konflikt, hvorfor Firmaerne er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft:

A/S L. Lange & Co., Axelhus, Vesterbrogade 2 C, Kbhvn.

A/S Frichs, Aarhus.

A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosphatfabrik, Aalborg og Nørresundby.

Vald. Hommel, Lavendelstræde 5—7, København.

Farvefirmaet Beck & Jørgensen, Nørregade 13, København.

Speditionsfirmaet F. C. Bentzon & Co., Frihavnen, Kbhvn.

Johan H. Bruhn, Hillerød.

Næstved Marks Brugsforening, Næstved.

Forhyringsagent Th. Ibsen, Nyhavn 35, København.

Forinden Forholdene hos disse Firmaer maatte være ordnede paa en for os og vore paagældende Medlemmer tilfredsstillende Maade, er det forbudt vore Medlemmer at modtage Plads i disse. Jens Johansen.

Fra Afdelingerne.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 10 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Tirsdag den 28. December (4.Juledag) paa »Palæ« Juletræ og Børnebal med forskellig Underholdning. Tegning sker paa Kontoret — Amaliegade 14.

Fredericia. Ord. halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 2. Novbr. paa Fremad. Til Dirigent valgtes O. Rasmussen. Efter at Protokollen var oplæst, aflagde Formanden Beretning, der godkendtes. Regnskabet samt Arb. Kassens Regnskab oplæstes og godkendtes.

Formanden P. Hansen genvalgtes med Akklamation. Til Bestyrelsen genvalgtes O. Rasmussen og nyvalgtes Charles Larsen i Stedet for Søren Møller, der ikke ønskede Genvalg. Søren Møller valgtes til 1ste Suppl. og genvalgtes til Revisor med Assistent Nielsen som Suppl. Til Mødested for Vinteren valgtes Fremad. Formanden omtalte derefter Agitationen, og herom blev der en meget livlig Diskussion.

Generalforsamlingen henstillede til Bestyrelsen at tage Sagen op igen ang. Arbejdsanvisningskontoret og undersøge de andre Kommune-Kontorer, hvor der beskæftiges uorganiserede Medhjælpere og i Forvejen statsansatte Embedsfolk. Endvidere henstillede Generalforsamlingen til Bestyrelsen at give Meddelelse til de Forældre indenfor de Samvirkende, der har eller skal have Børn i Arbejde indenfor vore Rammer, at paavirke disse til at melde sig ind i vor Organisation.

Den overordentlig livlige Generalforsamling, der var udmærket besøgt, sluttede Dirigenten efter et 3½ Timer langt Møde.

M. Johansen, Sekretær.

Hobro. Afdelingen afholdt Torsdag den 21. Oktbr. paa »Royal« ord. halvaarlig Generalforsamling. Efter at Tage Fisher var valgt til Dirigent, aflagde Formanden Beretning for det forløbne Halvaar, hvorefter Regnskabet fremlagdes og godkendtes enstemmigt. Ved de foretagne Valg genvalgtes J. M. Sonneby enstemmigt til Formand, og til Bestyrelsen genvalgtes Tage Fisher og nyvalgtes Kaj Jensen med Bach-Andersen som Suppleant. Til Revisor valgtes G. Provst med Jørgen Jensen som Suppleant. Paa Dagsordenen var sat Foreningens eventuelle Indmeldelse i »Fællesorganisationen«, og der førtes en længere Diskussion om dette Emne. Man var dog enige om, at Omkostningerne herved vilde blive for store, og det vedtoges foreløbig at henlægge Sagen. Th. Pedersen.

Horsens. Afdelingen afholdt ord. halvaarlig Generalforsamling i Forsamlingsbygningen den 12. Oktober. Til Dirigent valgtes Kommunekasserer Steen Vandborg. Formanden, Assistent S. Chr. Sørensens Beretning godkendtes. Af denne fremgik, at der var indmeldt 26 ny Medlemmer siden 1. April, og at Medlemsantallet var 350, samt at der pr. 1. Oktbr. var 27 Medlemmer ledige. Kassereren, Assistent Sørensen Møller, oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med 19,290 Kr. 01 Øre. I Arbejdsløshedsunderstøttelse fra Forbund og Hjælpekasse var udbetalt 4924 Kr. 58 Øre. Til Formand genvalgtes enstemmigt Assistent S. Chr. Sørensen. De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, Kommunekasserer Steen Vandborg, Fuldmægtig Viktor Jensen og Forvalter Rasmus Sørensen genvalgtes. Til Agitationsudvalg valgtes Assistent Sørensen Møller (Formand) og Ejbye Andersen, Borck Jensen, Hartvig Sørensen samt Sv. Aage Andersen.

Dirigenten og Formanden sluttede Generalforsamlingen med en kraftig Appel til Medlemmerne om at agitere blandt de uorganiserede.

Kolding. Afdelingens første Vintersammenkomst afholdtes den 18. November paa Palæhotellet. Rejsesekretær Sv. Rosendal holdt et livligt og stærkt agitatorisk Foredrag, hvori han klart viste, at skal Medhjælperne naa frem til gode Levevilkaar, kan det kun ske ved at gøre Organisationen stærk.

Senere samledes de mødte om Kaffebordene, og her læste Sv. Rosendal nogle Smaating af Johan Skjoldborg og Harald Bergstedt. Rosendal lønnedes med stærke Haandklap baade efter Foredraget og for den fornøjelige Underholdning. Den hyggelige Sammenkomst fik saaledes et udmærket Forløb. Det er Meningen af afholde saadanne Sammenkomster 1 a 2 Gange om Maaneden.

Korsør. Den 27. Oktober afholdtes Generalforsamling paa Klubhotellet. Kommis Viggo Hansen fungerede som Dirigent. Formanden H. Christoffersen, aflagde Beretning om Virksomheden og forelagde Regnskabet i Kassererens Maetofts Sted, idet denne var forhindret i at møde. Begge Dele godkendtes uden Omtale. Ved Valgene blev Kommis Niels H. Larsen, Rolighedsvej, Formand, idet Christoffersen ikke ønskede at modtage Genvalg, og Frk. Edith Jensen, Halskovvej 54, Kasserer. Til den øvrige Bestyrelse valgtes Kommisserne A. Maaetoft, Viggo Hansen og H. H. Jensen, med H. Christoffersen og Frk. Gudrun Hansen som Suppleanter. Revisorerne Frk. Johanne Michaelsen og Kontorist Emil Jensen genvalgtes. Under Eventuelt bragtes Lommebøgerne, Hjælpefonden og personlig Agitation paa Tale, hvorefter Generalforsamlingen sluttede med fælles Kaffebord.

Maribo. Afdelingen afholdt den 18. Novbr. et Agitationsmøde paa Hotel »Dana«, som efter Forholdene var ret godt besøgt. Rejsesekretær Niels Jørgensen skildrede i skarpe Træk: »Medhjælpernes Stilling før og nu«. Mødet sluttede med et Leve for D. H. K. F., hvorefter Deltagerne fik en Svingom. Alt i alt en vellykket Aften.

Ringsted. Den 26. Oktbr. afholdt Afd. Generalforsamling. Formanden aflagde Beretning. Der har i Aarets Løb været afholdt 14 Bestyrelsesmøder, 2 Medlemsmøder og 2 Baller. Regnskabet oplæstes og godkendtes. Bestyrelsen genvalgtes med Undtagelse af Kassereren, som om kort Tid forlader Byen. I hans Sted valgtes Axel Søndergaard. Til Næstformand valgtes L. H. Petersen. Der nedsattes et Agitationsudvalg bestaaende af 5 Medlemmer. Udvalget vedtog at afholde Møde hver Tirsdag. Svend E. Nielsen.

Rødby. Den 21. Oktober afholdt Afdelingen Generalforsamling. Formanden aflagde Beretning, som godkendtes. Regnskaberne godkendtes ligeledes. Til Formand valgtes undertegnede, som Suppleanter Viggo Christensen og Georg Petersen. Det vedtoges at indmelde Foreningen i Fællesorganisationen. M. E. Christensen, Formand.

Stege. Generalforsamling afholdtes 14. Oktbr. paa Hotel Skandinavien i Stege. Til Formand valgtes Kommis Holger Grum Madsen hos Købm. Ernst E. Lang, Stege, i Stedet for Bohgolder Frederiksen. De øvrige Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes. H. G. Madsen.

Ved Pladsskifte.

»Medlemmerne bør, forinden nyt Engagement indgaas, rette Henvendelse til Formanden for Afdelingen i den By, hvor Pladsen skal tiltrædes. Findes ingen Afdeling paa Pladsen, rettes Henvendelsen til Hovedkontoret.«

(Vedtagelse af Kongressen 1925).

Udg. af Forbundet. — Ansvarsh. Red. Jens Johansen, Gl. Kongevej 6. Kbhvn. B. — Trykt hos Anton M. Jensen, St. Kongensg. 75. Kbhvn. K.